

Niospa meka fena Jesucristoñoa

Yaminahua New Testament

Contents

Mateo Jesúsnoa Yoikī Keneni	1
Marcos Jesúsnoa Yoikī Keneni	63
Lucaspa Jesúsnoa Yoikī Keneni	98
Juan Jesúsnoa Yoikī Keneni	159
Jesúsxō Tāpimisfāfe Apaonifo Keskara	202
Pablo Roma Anoafo Kirika Kenexō Fomani	255
Pablo Corinto Anoafo Kirika Kenexō Fomani	285
Pablo Corinto Anoafo Afianā Kirika Kenexō Fomani	317
Pablo Galacia Anoafo Kirika Kenexō Fomani	336
Pablo Efeso Anoafo Kirika Kenexō Fomani	346
Pablo Filipos Anoafo Kirika Kenexō Fomani	356
Pablo Colosas Anoafo Kirika Kenexō Fomani	362
Pablo Tesalónica Anoafo Kirika Kenexō Fomani	369
Pablo Tesalónica Anoafo Afianā Kirika Kenexō Fomani	374
Pablo Timoteo Kirika Kenexō Fomani	377
Pablo Timoteo Afianā Kirika Kenexō Fomani	385
Pablo Tito Kirika Kenexō Fomani	391
Pablo Filemón Kirika Kenexō Fomani	395
Jesúsnoa Yoikī Fētsa Hebreofo Kirika Kenexō Fomani	397
Santiago Jesús Chanīmara Faafo Kirika Kenexō Fomani	419
Pedro Jesús Chanīmara Faafo Kirika Kenexō Fomani	427
Pedro Jesús Chanīmara Faafo Afianā Kirika Kenexō Fomani	436
Juan Jesús Chanīmara Faafo Kirika Kenexō Fomani	441
Juan Jesús Chanīmara Faafo Afianā Kirika Kenexō Fomani	448
Juan Gayo Kirika Kenexō Fomani	449
Judaspa Jesús Chanīmara Faafo Kirika Kenexō Fomani	451
Jesucristo Juan Ōimani Keskara	454

Niospa meka fena Jesucristoñoa

New Testament in Yaminahua (PE:yaa:Yaminahua)

Language: Yaminahua

Provided by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This print-on-demand edition of Scripture is produced and provided at cost by the Digital Bible Society in partnership with the Bible League of Canada, Open Doors International, and other missions and translation agencies. To order additional copies of this or other Bibles, please visit www.dbs.org (USA), www.bibleleague.ca (Canada), and www.opendoors.org (Europe).

Copyright and Permission to Copy

Copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc. Scripture text used by permission.

PDF, ePub, and MOBI Bible covers and design are copyrighted 2017 by the Digital Bible Society (www.dbs.org).

PDF generated on 2017-06-27 from source files dated 2017-06-26.

cddb0116-42ac-5e75-9e9c-0fdfee4739f

ISBN: 978-1-5313-0716-5

Mateo Jesúsnoa Yoikĩ Keneni

Jesucristo āfe xinifāfe anefo

(Lc. 3.23-38)

1 Ē mato yoinō a taeyoi ipaonifo Jesucristo āfe xinifo. Jesucristo āfe xini David. Nā David āfe xini Abraham. Nāfo Jesucristo āfe xinifo taeyoi iyopaonifo.

²Nā Abraham āfe fake Isaaca ini. Isaaca āfe fake Jacobo ini. Jacobo fake Judá ini. Āfe extofori ini. ³Judapa fake Fares fe Zara ini. Āto afa Tamar ini. Fares āfe fake Esrom ini. Esrom āfe fake Aram ini. ⁴Aram āfe fake Aminadab ini. Aminadab āfe fake Naasón ini. Naasón āfe fake Salmón ini. ⁵Salmón fake Booz ini. Booz āfe afa Rahab ini. Booz āfe fake Obed ini. Obed āfe afa Rut ini. Obed āfe fake Isaí ini. ⁶Isaí āfe fake xanīfo David ini. Xanīfo David āfe fake Salomón ini. Salomón āfe āfa fene fetsaya iyopaoni, Urías.

⁷Salomón āfe fake Roboam ini. Roboam āfe fake Abías ini. Abías āfe fake Asa ini. ⁸Asa āfe fake Josafat ini. Josafat āfe fake Joram ini. Joram āfe fake Ozías ini. ⁹Ozías āfe fake Jotam ini. Jotam āfe fake Acáz ini. Acáz āfe fake Ezequías ini. ¹⁰Ezequías āfe fake Manasés ini. Manasés āfe fake Amón ini. Amón āfe fake Josías ini. ¹¹Josías āfe fake Jeconías ini; āfe extofori ini. Mā Jeconías rama xanīfo ikaino, Babilonia anoxō xanīfāfe āfe sorarofo nīchini israelifo ato ifitanōfo anā ato yonomaxikakī. Mā sorarofāfe ato ifitanaifono israelifo Babilonia ano fonifo. Jeconíasri iyonifo. Jeconías āfe extofori kainifo.

¹²Nāskata Babilonia anoax fake fetsafori kainifo. Jeconías āfe fake Salatiel ini. Salatiel āfe fake Zorobabel ini. ¹³Zorobabel āfe fake Abiud ini. Abiud āfe fake Eliaquim ini. Eliaquim āfe fake

Azor ini. ¹⁴Azor āfe fake Sadoc ini. Sadoc āfe fake Aquim ini. Aquim āfe fake Eliud ini. ¹⁵Eliud āfe fake Eleazar ini. Eleazar āfe fake Matán ini. Matán āfe fake Jacobo ini. ¹⁶Jacobo āfe fake José ini. Nā José āfe āfi ini, María. Nā María fake ini, Jesús. Jesús āfe ane fetsa Cristo ini.

¹⁷Abraham āfe fenafo ichapa ini, nā David kainitīa catorce inifo Abraham āfe fenafo. Askatari nā David āfe fenafo ichapa ini. Nāskano David āfe kaifo yora fetsafāfe Babilonia ano ato iyonifo ato yonomaxikakī. Babilonia ano ikanax David āfe fenafo catorce inifo. Askatari David āfe fenafo Babilonia anoax anā fenifo āto mai ano. Mā fenixakakī David āfe fena fetsafori kainifo catorce inifo. Askatari Cristo kaini.

María Jesucristo kāini

(Lc. 2.1-7)

¹⁸Ē mato yoinō ea nikakapo afeskax Jesucristo kāinimakī. José fe María yoināyonifo fianāxikakī. Fianāyofafomano Niospa Yōshi Sharapa María fake nanemani. ¹⁹José Nios Ifofasharakōiax sharakōi ini. Nāskaxō José María yōapainima yorafāfe ferotaifi. Fomāxopaoni. Nāskaxō tosa yoixoma José María enepaini. ²⁰Nāskano José āfe namapa ōini Niospa āfe ājirinī yoiato. Yoikĩ iskafani: “José, rateyamafe María fe fianāxiki. Na fake nanea Niospa Yōshi Sharaōxō akaki. ²¹María fake feronāfake fii kiki. Mī anekī Jesús faxikai. Nāato ato ifipakenakaki. Nāskaxō afe yorafo āto chaka soaxoxii kiki ato nimapakexakī,” ixō ājirinī José yoini.

²²⁻²³Chanīmakōi nāskakōi nā Nios yoimisto yoini keskarakōi. Iskafakī kirika keneyoni Niospa shināmanaino:

Kēro xotofake feronāfake fe imisma fake onixii. Fake feronāfake fixō anekī Emanuel faxii,

ixō yoini. (Akka nōko mekapa Emanuel fakī, “Nios nofe ika,” ixō nō yoimis.)

²⁴Mā ājirinī yoiano José moinākafani. Nā ājirinī yoia keskafakī, José María fini. Mā fixō āfe pexe ano yoni. ²⁵Mā afe fīanāx afe chotanānima āfe fake kāiyonō. Mā fake kāiano anekī Jesús fani.

Feronāfakefo fishi tāpikōimisfo a xini oaikirinoax mai fetsa anoax Jesús ōipai fenifo

2 Herodes xanīfo ikano Jesús kāini Belén pexe rasi anoax, Judea mai anoax. Nāskano a xini oaikirinoax mai fetsa anoax feronāfakefo fishi tāpikōimisfo fenifo Jerusalén ano. ²Nokoto-shikaxō yōkanifo: “¿Fanīmē a rama kāia judeofāfe āto xanīfo ikai? Mā nō ōia āfe fishi oaito. Nāskakē nō oa Jerusalén ano xanīfo ōiyoi. Nō akiki inimai nō oa, ‘Mī nōko xanīfokōi,’ ixō yoipaikī,” fanifo.

³Askafaifono fetsafāfe yoiaito nikakī Herodes shināchakakōini xanīfo iki kiki ixō. Askatari keyokōi Jerusalén anoafāferi shināchakakōinifo. ⁴⁻⁵Akka Herodes judeo inima. Nāskaxō ato kenamani a ato Nios kīfixomis āfe xanīfofo fenōfo ato yōkaxiki. Askatari a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo ato kenamani ato yōkaxiki. “¿Faniāx Cristo kāixiimē?” ato faito kemanifo iskafakakī: “Belén anoax iki, Judea mai anoax,” fanifo. “Niospa meka yoimisto nānori kirika keneyoni a inōpokoai yoikī Niospa shināmanaino. Iskafakī keneni:

⁶Belén, Judá mai anoax pishtakōi. Akka pexe rasi fetsafo efapakōifo. Askafīax Belén sharafinakōia ixii māmāi israelifo āto xanīfo finakōia kāixiaino Belén anoax. Nāskakē āfe inakōifo israelifo āto xanīfokōi ixii, ixō kirikaki keneni Niospa meka yoimisto Niospa shināmanaino,” fanifo.

⁷Nāskakē Herodes a fishi tāpimisfo ato yōkani onexō tsōa nikayamanō:

“¿Afetīa fishi mā ōitamē?” ato fani. ⁸Nāskaxō ato nīchini Belén ano. Herodes tāpīpaikī, “Belén ano fotakāfe a fake tāpīxikakī. Mā fichixō ea yoifexikakī ēri akiki inimaikanō,” ato fani āa ato pārakī.

⁹Ato askafaino fonifo. Fokakī fishi rekē kaino chifafainifo. Nāskax fishi nēteni nā fake yome ano. ¹⁰Nā fishi anā ōikanax inimakōinifo. ¹¹Nāskakanax pexe mēra ikifaikaxō fake yome fichinifo afa María yafi. Mā fichikaxō ratokonō mai chachipakefōfānifo, a fakeki inimakakī. Nāskakaxō āto kafo fēpekaxō afama mīshti sharakōifo Jesús inānifo. Oro minikāta, pirofomāri mininifo a nō koofatiro pirofomā nakas sharakōi. Askatari pirofomā fetsari āfe ane mīra inānifo. ¹²Nāskakē namakē Niospa ato yoiano anā Herodes ano fonifoma. Fai fētsa fonifo āto mai ari.

María feta José Jesús ichokinifo Egipto mai ari

¹³Askata a fishi tāpimisfo mā foaifono, José namakē, Niospa āfe ājirinī yoini: “Moinākafafe. Mī āfi feta mī fake yome ichokitāfe Egipto mai ari. Nāri ikiyoxiki nā ē mato yoiaino mā anā onō. Herodes na fake yome fenai kiki retepaikī,” Niospa ājirinī José fani namakē.

¹⁴Nāskata moinākafata, nā fakishi fonifo María fe José āto fake Jesús iyoi fokani Egipto ano. ¹⁵Egipto ano José fe María ipaonifo mā Herodes naano fexixakakī. Nāskakē Egipto ano iyopaonifo. Niospa meka yoimisto nānorikōi kirika keneyoni Niospa shināmanaino iskafakī: “Ēfe fake ē kena Egipto ano,” ixō Niospa meka yoimisto kirika keneni.

Fakefo retenōfo Herodes ato manamani

¹⁶Fishi tāpimisfo Herodes fomākani. Fai fētsa foafono nikai, Herodes

ōitifishkikōini. Fishi t̄apimisf̄afe taeyoi Herodes yoyonifo ato yōkaito iskafakāi: “Afetiama nō nā fishi ōikī taefati, mā xini rafe aka,” fanifo. Nāskakē Herodes sorarofa ato manamani fake feronāfake xini rafe akafo, yome m̄ishtifoya ato retenōfo, Belén anofo retekāta, a Belén pasotai ikafori ato retenōfo. ¹⁷⁻¹⁸Nāskara taeyoi Jeremías Niospa shināmanaino kirika keneyoni a inōpokoai yoikī. Iskafakī kenenī:

Ramā anoxō nikanifo f̄asikōi oiaino. Raquel oiaino nikanifo āfe fake manoi, mā āfe fake nano. Oiyayamafe f̄afiaifono nishpanima, ixō Jeremías kenenī.

Nā Jeremías yoini keskara mā askakōia.

¹⁹Mā Herodes naano Niospa ājirinī afianā José yoini namakē iskafakī: ²⁰“Moinākafafe. Mī āfi feta mī fake iyotaxiki Israel mai ano. A fake yomefo retepaimisfo mā naafoki,” fani.

²¹Nāskafaino moinākafani José. Āfe āfiri mōini āfe fake yafi. Nāskakanax Israel ano anā fonifo. ²²Mā fōkakī nikanifo ato yoiaino Herodes fake Arquelao mā xanīfokē Judea anoax. Nikai José rateni Judea ano kapai. Nāskaito anā ājirinī José yoini namakē iskafakī: “Galilea mai ano katāfe,” fani. Nāskafaino fonifo Galilea ano āfe āfi fe Jesús iyokani. ²³Nāskax nokonifo Nazarete pexe rasi ano. Nāno inifo. Nānori taeyoikōi Niospa meka yoimisf̄afe yoyonifo, “Cristo Nazarete ano imis,” fakakī, a inōpokoai yoikakī. Nāskakōini.

Juan Maotista tsōa istomaxō ato yoini
(Mr. 1.1-8; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28)

3 Jesús Nazarete ano ikano Juan ato maotisafapani tsōa istoma ixō Judea mai anoxō. Nānoxō Niospa meka ato yoipaoni. ²Nānoxō ato

yoipaoni iskafakī: “Yorafāfe, anā Nios shinākāfe. Māto chaka xatekōikāfe, a mā chakafamis shināmakikāfe. Niospa meka nikakōikāfe. Mā chaima nōko Ifo Nios oi kiki nōko xanīfo finakōia ixii kiki,” ixō Juan ato yoipaoni f̄asikōi.

³Isaías kirika kenekī yoyoni a inōpokoai yoikī Niospa shināmanaino. Iskafakī yoini:

Tsōa istoma anoxō yorafa yoixii akiki feaifono. Iskafakī ato yoixii: “Mā nōko Ifo oi kiki. Nāskakē itipinīsharakāfe. Āfe fai sharafaxokāfe. Māto chaka xatekāfe,” ixō ato yoiaino nikaxikani, ixō Isaías kirika keneyoni Juanoa yoikī.

⁴Akka Juan āfe rapati kamīcho fichi kishi faxō safepaoni. Āfe s̄itorari fichi koiro safepaoni. Nāskaxō tseo pipaoni, fonari apaoni. ⁵Nāskano Jerusalén anofo yafi Judea anofo fenifo Juan nikai fekani. A faka Jordán chaima ikafori fenifo. ⁶Mā fēkaxō Juan yoinifo a afara chakafamisfo. Nāskaxō āto chaka xatepaiyaino Juan ato maotisafapani faka Jordán anoxō.

⁷Nāskaifono fariseofo xanīfo metsamafo feaifono, saduceofo xanīfo metsamafori fenifo Juan ano. Ichapakōi fenifo, “Nokori Juan nashimanōra,” ikanax. Juan ato ōikī ato iskafani: “¿Afeskai mā ea ano oimē? ¿Ē mato maotisafapanō mā oimē? ¿Tsōa mato yoiamē? Mā shināiraka nō chiifā mēra katirora ixō nāskax mā maotisapaimē, nō chiifā mēra kayamanōra ikax. Maa, mākai afaa t̄apiama, askax mā maotisatiroma. Mā Nios Ifofaima. Mā oa shano keskara māto ōiti chakakōi. Nāskaxō mā Satanás ifofaa. Nāskakē kaxpa ē mato maotisafatiroma māmāi Satanás fisti shināito. Āa fetsa mato p̄aratiro nō maotisanō nō chiifā mēra kaimakai Nios nikayamafix ixō mato p̄arano mā chiifā mēra katiro fetsa afaa t̄apiamato mato p̄arano. Askara Niospa

mato ifitiroma mākaïroko shināito, ēroko mato maotisafaano. ⁸Māto chaka xatekāfe, Nios shinākāfe. Mā Nios shināito ē mato maotisafapakai. ⁹Ē mato anā yoinō nikakapo. Mā shinātiro: ‘Nā Abraham nōko xini ipaoni, ōiti sharayaxō Nios shināpaoni.’ Akka mā shinākī: ‘Nōmāi Abraham fenaxō nō shara shināi,’ ixō mā shinākī mā shināsharaima. Askara shināyamakāfe. Akka māto ōitinī mā chaka shināfi mā chanī. Nikasharakōikāfe, ē mato yoinō. Na tokiri Niospa onifaxō nīchikē mā ōitiro Abraham āfe fena inō. Nāskakanax Abraham fakefo itirofo na tokiri ōikī Nios shinākanax. Akka mākaï anori shināima mā mā chanī: ‘Abraham shināpaoni keskara nō shināira,’ ikax. Askara shināyamafi Satanás fisti ifofafiai. ¹⁰Akka fana fimiyamaito ifāfe reratiro. Āfe tapori tsekaxō koofatiro anā niyamanō. Nāskarifikā mā Nios nikakaspaïto a omiskōïpakenakafo mēra Niospa mato potaxii mā chaka xateaxma mā isharayamaito. ¹¹Nāskakē ē mato maotisafai māto chaka mā xatepaiyaito Nios Ifofapaikī. Akka nā ea keskarama mā chaima oi kiki, nā sharafinakōia. Aato afama mīshti fatiro, ē atiroma keskara. Akka ē afaama. Mā Nios chanīmara faino aato āfe Yōshi Shara mato mēra naneyoi. Akka tsōa Nios chanīmara fayamaito, Niospa mato omiskōïmaxii. ¹²Akka yōra āfe tarepa aros fanaxō mā pachiano topitiro. Nāskaxō katotiro a sharafo fixō a chakafo potaxō koofatiro. Nāskarifikā a chipo oaito a chanīmara faafo yafi a nikakaspaïmisfo ato paxkanāfaiyoi. Nāskaxō a chanīmara faifo a ika ano ato iyoxii afe isharapakexanōfo. Akka nā nikakaspaïmisfo chiifā mēra ato potano anoax omiskōïpakenakafo. Chiifā mēranoax omiskōï xatenakafoma,” ixō Juan ato yoini.

Juan Jesús maotisafani faka Jordán anoxō

(Mr. 1.9-11; Lc. 3.21-22)

¹³Askata Galilea anoax Jesús kani faka Jordán ari Juan maotisafanō.

¹⁴Akiki nokoaino Juan Jesús iskafani: “Jesús, ¿afeskakī ē mia maotisafatiromē? Akka mīroko ea atironō,” fani.

¹⁵Askafaino Jesús kemani iskafakī: “Epa Niospa noko yoia keskara keyokōi nō nikakōitiro. Nāskakē ea mīa maotisafatiro,” fani.

Jesús askafaino, Juan Jesús maotisafani. ¹⁶Nāskata Jesús faka mēranoax fininākafānaino nai fepekemetani. Ariax Niospa Yōshi Shara akiki fotoni, oa rifi keskara Jesús ōiaino. ¹⁷Askaino nai mēraxō Āpa yoiaito nikani iskafaito: “Mī ēfe Fakekōi ē mia noikōi. Ē mikiki ini-masharakōi,” ikaito nikanifo.

Satanás chakata Jesús afara chakafamapaini

(Mr. 1.12-13; Lc. 4.1-13)

4 Nāskaino Niospa Yōshi Sharapa Jesús iyoni tsōa istoma anoxō Satanás afara chakafamapainō.

²Mā cuarenta nia oxax Jesús fonāikōini afaa pishta piyamax. ³Nāno Satanás akiki nokoni. Mā akiki nokoxō ifofamapaini. Askatarī chakafamapaini. Iskafakī yoini: “Mī Niospa Fakemākī na tokirifo pāa fapo,” fani.

⁴Askafaito Jesús kemani: “Mā, na mī ea yoiāi keskara ē akima. A nō piāi fisti nō shināima nipaikī. Akka Epa Niospa āfe meka fisti shara nō shinātiro. Nāskara Niospa meka yoimisto keneni,” Jesús fani.

⁵Jesús askafaino Satanás iyoni Jerusalén ano a Nios kīfiti pexefā māmākīa. ⁶Nānoxō yoini iskafakī: “Mī Niospa Fakekōiaxroko mī niriāx ichopakekafanikai. Mī ichopakekafanax

mī afeskaimakai. Nā Niospa meka kirikaki keneaki iskai: ‘Niospa āfe ājirifo yoixii mia kexenōfo.’ Askatari kirika keneano iskaki: ‘Mī āto mifiki pakeaito mia achixikani kiki mī tokiriki pakenōma,’ kirika kenea iskaki,” Satanás Jesús fani.

⁷ Askafaito anā Jesús kemani: “Akka na kirika keneano yoinifo iska fakī Niospa meka: ‘Nōa nō meka fetsafaxō nō yoitiroma: “Ē afara afeskarafaito, ea Niospa kexei,” ixō nō shinātiroma. Akka, “Niospa ea amapaiyai keskara nā fisti ē atiroki Niospa ea kexenō,” ixō shinākāfe,’ ikaki na kirika keneano,” Jesús fani.

⁸ Askata Satanás Jesús iyoni māchifā mǎnǎnē. Arixō ōimani nā maifo tii shara-finakōia. ⁹ “Ōipo. Mī ea ratokonō mai chachixō, ‘Mī ēfe ifoki,’ mī ea faito na maitio keyokōi ē mia inātiro mī āfe ifo inō,” fani.

¹⁰ Askafaito Jesús kemani: “Satanás. Emakinoax katāfe. Ē mia ifofaimakai. Na kirika kenea ano Niospa meka yoimisto iska fani: ‘Nā nōko Ifo Nios fisti nō ratokonō mai chachixō nō yoitirokī, nā fistimāi nōko Ifokē,” fani.

¹¹ Askafaino Satanás Jesús makinoax kaino Niospa āfe ājirifo akiki fotonifo pimaxikakī.

Galilea anoxō Jesús ato yoikī taefani

(Mr. 1.14-15; Lc. 4.14-15)

¹² Akka mā Juan sorarofāfe karaxa mēra ikimana nikata Jesús Galilea mai ano anā oni. ¹³ Nazarete anoax Capernaúm ano nokoni ano ixiki. Nā Galilea ĩa kesemē Capernaúm ini. Nānori yora fetsafori osia ini. Zabulonōfo fe Neftalifo ano ikafo ini. ¹⁴⁻¹⁶ Isaías kirika kenekī yoini keskakōi Jesús nāno ipaoni. Isaías kirika kenekī iska fani:

Zabulonōfo fe Neftalifo āto mai ano ikafo ĩa Galilea ano. Faka Jordán okiri chai poketa nāno jude-

ofoma fakish mēra ika keskara, Niospa meka nikakatsaxakakima. Fakish mēra ika keskara ifiakaxō, oa koshi penai keskara ōixikani. Fakish mēra ipafikeranaxakakī atoki penarisatani,

ixō Isaías a inōpokoai yoikī Jesús-noa keneni. Nāskarifiyai omiskōipakenakafo mēra ikeranafo. Askafikeranafono atoki Jesús nokoaitīa nā ifofaafo tii ato nimapakenaka.

¹⁷ Anoxō Jesús ato yoikī taefakī iska fani: “Mā chaima nōko Ifo Nios xanīfo finakōia oi kiki. Nāskakē shināmitsayanā mǎto chaka xatekāfe. Afaa chakafatamaroko Niospa meka nikakōikāfe,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús cuatro feronāfake kenani tarafanāfānē foe fimisfono āfe inakōi inōfo

(Mr. 1.16-20; Lc. 5.1-11)

¹⁸ Ato yoita Jesús Galilea ĩa kesemē kani. Kakī fichini Simón yafi onefetsa Andrés. Simón āfe ane fetsa Pedro ipaoni. Nā rafeta tarafanāfānē fimisfo inifo, āto tarafanāfā faka naki poteaifāfe.

¹⁹ “Efe fokāfe. Māfi tarafanāfānē fimiskī. Mā foe ichapa rasi tarafanāfānē fiai keskari fakī iskaratiari mā ekeki yora ichapa efexii ē āto Ifo inō,” ixō Jesús ato yoini. ²⁰ Ato askafaino tarafanāfā fafaikani afe fonifo.

²¹ Askata ori chaimashta kaxō Zebedeo fake raferi fichini, Santiago yafi Juan. Nā rafeta āto apa feta kanōa nakixō tarafanāfā itipinī fanifo, kishifakākī. Nā raferi, “Efe fokāfe,” Jesús ato fani. ²² Ato askafaino āto apa kanōa ano nīchifainifo Jesús fe fokakī.

Jesús yora ichapafo tāpimani

(Lc. 6.17-19)

²³ Mā askafaxō afe foafono nā Galilea anofo kafāsakī Niospa meka ato yoini. Judeofāfe ichanāti pexe

mēraxō Jesús ato Niospa meka shara yoisharakī iskafani: “Itipinīsharakāfe. Nios nonoax māto xanīfo ipai kikī,” ixō ato yoiofāsafani. Askatari a isinī ikaifo fetsa fetsatapafo ato sharafāpani. ²⁴Askafaano nikakaxō Siria mai anoafō isinī ikaifo akiki efenifo ato sharafapanō. Isinī ikaifo fetsa fetsatapafo akiki efenifo. A yōshi chaka āto mēra naneafori ato sharafani. A nīsoaifori efeta, a finimismafōri efeta, a chatofori efenifo. Ato keyokōi sharafapani. ²⁵Askafaito yorafā rasichi chīfafainifo. Atiri Galilea anoax fonifo, atiri Decápolis anoax fonifo, atiri Jerusalén anoax fonifo, atiri Judea anoax fonifo, atiri faka Jordán okirinoax fekāta Jesús chīfafainifo.

Machi mánānēxō Jesús ato yoini

(Lc. 6.20-23)

5¹⁻²Yorafā rasi akiki feaifono ōi Jesús ato paxafāini kaax, machi pochinī tsaoni. Tsaono āfe meka tāpipaimisfo akiki fenifo. Āfe meka nikai fekani. Akiki feafono ato yoikī iskafani:

³“Fētsa āto shinā mēraxō shinākī iskafax: ‘Ēakai ē isharatiroma. Ē Nios yopakōi,’ ikaito Niospa inimamaxii māmāi Nios Ifo sharafaino āfe fakekōi inō.

⁴“Fetsa shināmitsakōifiaino chipo Niospa noikī inimamaxii.

⁵“Fetsa kakapaimisma imisno Niospa inimamasharaxii. ‘Keyokōi maitio atonā ixii,’ ixō Niospa yoiyoni keskara atonāri ixii.

⁶“Fētsa Niospa meka noikōikī Niospa ato imapaiyi keskara shara ipaikōikani, nā keskarafo Niospa ato inimamaxii.

⁷“Fētsa fetsafori noikī ato sharafaito Niospa tāpia. Nāskakē ari Niospa noikī axosharapakenaka inimamakī.

⁸“Fētsa Nios shināsharakī, āfe ōiti mēra afaa chaka shinātama Nios

fisti shinākī chipo Nios ōixii. Nāskax inimakōixii.

⁹“Akka noikaspa faatanāifono fēt-safāfe ato raenā faano, nāfo Niospa ato yoikī iskafaxii: ‘Mā ēfe fakefo,’ ixō ato yoiaino inimakōixikani.

¹⁰“Fētsa Nios Ifofasharapaiyaino, fetsafāfe ato omiskōimafiaifono, Epa Niospa kexesharakōiano nāskakē inimakōixii.

¹¹⁻¹²“Mā ea Ifokakē fetsafāfe mato īchakani, mato omiskōimayanā askatari matoōnoa meka chaka yoikani meka fetsa fetsatapafo. Nā mato chakafaifo keskafakīri māto xinifāfe nā Niospa meka ato yoixomisfori ato chakafapaonifo. Nāskakē inimasharakāfe eōxō matori chakafakani kiki. Mā askaito Niospa afara sharafo mato mekexona nai mēranoa mātonā inō,” ixō Jesús afe imisfo ato yoini.

“Mā tashi keskarata askatari mā pena keskara,” ixō a Ifofafo Jesús ato yoini

(Mr. 9.50; Lc. 14.34-35)

¹³Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Māfi nono mai anoax tashi keskaraki. Nāskakē shinākāfe. Tashi sharakē nō meetiro. Akka tashi sharayamakekai nō shara meetiroma. Nāskarakai tsoa pishta fichipaima. Mā paispakē anā nō pitiro. Nāskakē nō potatiro. Nāskarifiāi mā tashi keskara. Mā nono mai ano isharaino yorafāfe mato ōikani inimatirofo. Askafixō mā Nios anā Ifofasharayamaito matoōxō tsōakai tāpitirofoma Niospa meka shara. Mā tashi paispa keskarakē mato potatirofo. Iskafakī yoitirofo: ‘Mā chakafoki nonoax fotakāfe. Mākai afaama,’ ixō yoitirofo.

¹⁴“Nāskatari mā oa luz peeikai keskarakī. Akka pexe rasi māchi keya mánānēnoax onetiroma. Chai ixō penakōi nō ōitiro. Nāskarifiāi matoōxō yorafāfe xafakīa eōnoa nikatirofo.

¹⁵Nāskafakīri tsōakai fakishaino ōipaifiki luz fepotiroma. Tapo kamaki luz ōtaxō kēsho fepotiroma. Askatamaroko tapo kamaki fomākia nō ōtaxō tsāotiro a pexe mēra ikafāfe ōisharanōfo. ¹⁶Nāskarifiāi isharakāfe. Mā askaito mato ōikakī tāpitirofo mā eōnoax xafakia isharakē. Askata māto Epa Nios nai mēra ikano aōnoa yoikī iskafaxikani: ‘¡Aicho! Na yorafo Niosnoax isharakōimisfo. Āto Nios sharakōi,’ ixō yoixikani,” Jesús ato fani yoikī.

**Jesús ato yoini a Niospa
shināmanaino Moisés
keneniōnoa nikasharakōinōfo**

¹⁷Anā Jesús ato yoini: “Mā shināiraka iskafakī: ‘A Moisés Niospa shināmanaino keneni, askatari a Niospa meka yoimis fetsafāferi kirika kenenifo afo Jesús noko nikamakaspai,’ ixō mā shināiraka. Anori shināyamakāfe. Ēkai Moisés feta a Niospa meka yoimis fetsafāfe kenenifo keskara ē potayoi onima. Askatamaroko nā kenenifo keskara ē ato tāpimaxii ē fotoni nai mēranoax. ¹⁸Akka ē mato xafakia yoi. Ea nikasharakāfe. Nai fe mai keyoyoamano a Moisés yoini keskara tsōa fetsafatiroma. Askatari afaa nō potatiroma. Akka mā keyokōi mitokomeano, mai fe nai keyoxii. Mā afama mīstiffo keyoano nō anā Moisés mekari nō yopaxima. ¹⁹Akka fētsa Moisés meka nikasharayamaxō fetsafori ato meka chaka tāpimanaino nikakaspamisfo a Moisés keneni keskara. Nā feronāfake Epa Nios ika ariax anā afaa itiroma. Nāskafekē fētsa Niospa meka nikasharataifakī fetsafori Niospa meka xafakia yoiax Epa Nios ika anoax afe xanīfo itiroki. ²⁰Askano nā fariseofo fe a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo, ‘Nōfi sharakōi,’ ifiamisx-

akakī Niospa yoini keskara keyokōi nikafoma. Akka a Moisés yoikī keneni keskara nikakōikanaxma tsoa Epa Nios ika ari nokotirofoma,” ixō Jesús ato yoini.

**“Ōitifishkiyamakāfe,”
ixō Jesús ato yoini**

(Lc. 12.57-59)

²¹Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Mā mā nikamiskī a Moisés nōko xinifo ato yoipaoni keskara. Iskafakī ato yoini: ‘Tsoa reteyamakāfe. Mā fetsa retekē xanīfofo ano mato iyotirofo matori kopikiri retematirofo,’ ixō nōko xinifāfe yoinifo. ²²Mēstekōi anori yoifinikē ē mato meka fetsari mēstekōi yoinō. Ea nikasharakāfe. Fētsa fetsa īchaito mī xanīfofo ari iyotiro a omiskōimanō. Askatari fētsa fetsa chakafai iskafakī: ‘Mī afaa tāpiama. Mī tatimakōi,’ faito Niospa a omiskōipakenakafo mēra chiifā mēra potatiromo anoax omiskōipakexanō.

²³⁻²⁴“Nāskakē mā Nios kifiti pexefā mēraxō mā kifipaikī mā iskafakī shināino: ‘Ooa, ē fetsa chakafaa ē raefama,’ ixō shinākī, anā Nios kifixoma nā mā Nios ināpaifafāinai fetsa ano koshi fotakāfe. Akiki nokoxō yoisharafe anā mikiki raenō. Nāskaxō anā mā Epa Nios kifitiro.

²⁵“Mā fetsa nimiano matoki oxō mato iskafatiro: ‘Mī ea nimia. ¿Afetia mī ea kopifaimē? Mī ea kopifayamaito ē mia xanīfo ano iyoikai,’ mato faito, xanīfo ano kayoxoma koshi raefakāfe. Akka mā askafayamaino xanīfo ano mato iyotiro. Mā mato iyoano xanīfāfe policia yoitiro iskafakī: ‘Na feronāfake fetsa nimiakī kopifaamaki, karaxa mēra ikimafe,’ fatiro. ²⁶Ē mato paraima. Fētsa mato karaxa mēra ikimanano mā fena tseketiroma. Akka nā mā nimia kopifatia mā tseketiro,” ixō Jesús ato yoini.

**“Māto āfikōima
chotapaiyamakāfe,” Jesús ato fani**

²⁷ Anā Jesús ato yoini: “Mā mā nikamis a nōko xini Moisés yoini keskara. Iskafakī ato yoini: ‘Māto āfima chotayamakāfe. Askatari kēromāri māto fenema chotamayamakāfe,’ ixō ato yoini. ²⁸ Nāskara chanīma. Nāskakē ēri mato yoi, fētsa āfe āfima ōikī āfe shinā mēraxō shināi: ‘Ē na kēro chotapai,’ ixō shinākī āfe shinā mēraxō chotai.

²⁹ “Akka māto fēro ōikī mā chakafatiro. Nāskakē afara chaka ōiyamakāfe afara chakafaxikakima, nā nōko fero tsekaxō nō ōitiroma keskafakī. Mā māto chaka xateyamax omiskōipakenakafo mēra mā katiro. Akka mā māto chaka xateax mā Nios ika ari kaax mā afe ipaxatiro. Askara shara. ³⁰ Nāskarifikakī māto mēke kayakai aōxori mato afara chakafamakē, mextemekāfe. Mā askafax shara mā itiroki. Nāskarifikakī māto chaka xatekāfe nā mā mextemea keskaraxō. Akka mā māto chaka xateyamax, nā omiskōipakenakafo mēra mā katiro. Akka mā māto chaka xateax, Nios ari mā kaax afe mā ipaxatiro. Askara shara,” ixō Jesús ato yoini.

**Feronāfake āfe āfi fe
enēnātirofoōnoa Jesús ato yoini**

(Mt. 19.9; Mr. 10.11-12; Lc. 16.18)

³¹ Anā Jesús ato yoini: “Nāskatari Moisés nōko xinifo yoini iskafakī: ‘Fētsa āfe āfi potaxikī a potayoxoma iskafatiro kirika kenexō: ‘Ē anā mia fipaima. Ē mia eneikai,’ ixō kenexotiro,’ ixō Moisés ato yoini. ³² Akka anori Moisés yoifinikē anā meka fetsari ē mato yoinō. Tšōa āfe āfi chotayamafiano, feronāfake āfe āfi eneano nā kēro feronāfake fetsa fe chotanāi chakanai. Askatari feronāfake fētsa nā kēro fīax chakanai āfe āfikōima chotai,” ixō Jesús ato yoini.

**“A mā yoiyomis keskara akāfe,”
ixō Jesús ato yoini**

³³ Askata anā Jesús ato yoini: “Mā mā nikamis a Moisés nōko xinifo yoini keskara. Ato iskafakī yoipaoni: ‘A mā Nios yoiyomis keskara axosharakāfe. A mā yoiyomis keskara Epa Niospa mā nikakī akka mā ayamano nā chakakōi itiro,’ ixō Moisés nōko xinifo yoini. ³⁴ Akka nānori ato yoifinikē, ēri mato yoisharanō. Nikakapo. Mā fetsafo yoiyomis keskara axosharakāfe. Iskafakī yoiyamakāfe: ‘A ē mato yoiyoma keskara ē axii. Ē mato yoiyoma keskara ē ayamaino Epa Niospa ea omiskōimatiro,’ ixō yoiyamakāfe. Askatari, ‘A ē mato yoiyoma keskara ē akēma keyokōi nai mēraxō ea omiskōimatiro,’ ixō yoiyamakāfe. Akka nai mēranoax Epa Nios xanīfo finakōia iki. Nāskakē anori nō yoitiroma. ³⁵ Askatari, ‘A ē mato yoiyoma keskara ē ayamaino nono mai anoafāfe ea omiskōimatiro,’ ixō anori yoiyamakāfe. Keyokōi mai ano Epa Niosnā. Askatari, ‘A ē mato yoiyoma keskara ē ayamaino a Jerusalén anoafāfe ea omiskōimatiro,’ ixō anori yoiyamakāfe. Nā Jerusalén nōko xanīfo finakōi Niosnā. ³⁶ Askatari, ‘A ē mato yoiyoma keskara ē ayamaino ēfe māpo ea omiskōimatiro,’ ixō yoiyamakāfe. Akka nōa nōko māpo shināxō nōko foo nō fet-safatiroma oxo inō, askatari fiso inō. Epa Nios fistichi askafatiro. ³⁷ Akka fetsafo parayamakāfe. ‘Ē mia axōikai,’ ixō axokāfe. Askatari, ‘Ē mia axōima,’ ixō axoyamakāfe. ‘A ē yoiyoma keskara ē ayamaino afaa ranā ea omiskōimatiro,’ ixō anori yoiyamakāfe. Mā askara yoikī mā chakafai,” ato fani.

**“Tsoa kopi Yamakāfe,” Jesús ato fani
(Lc. 6.29-30)**

³⁸ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Mā mā nikamiski a nōko xinifo Moisés yoini. Iskafakī ato yoini: ‘Fētsa mato

fero tsēkaito, kopikiri mā fero tsēkatiro. Askatari mato piti tēkeaito, pitiri mā tēketiro, ixō Moisés yoini. ³⁹ Akka nōko xinifo anori yoifinifono, ē mato meka fetsa yoinō. Ea nikakapo ē mato yoinō. Fētsa mato chakafayanā mato tapasaito, ‘Takai fetsari ea afe,’ fakāfe mato tāpinōfo mā ato kopiyamaito. ⁴⁰ Fētsa mia xanifo ano iyoxō mia rapati fia-paiyaito, ināfe fotanō. Mī chōpari ināfe. ⁴¹ Xanifo iyamakī soraronō, ‘Ea pisha chaima foxōikafe,’ mato fafiaito, mā chai foxotiro. ⁴² Akka fētsa mato afarafo yōkaito inākāfe. ‘Ea ināyope,’ mato faito ināfe fīshkoyamakāfe,” ixō Jesús ato fani.

**“Mato noikaspaiaifono māroko
ato noikāfe,” Jesús ato fani**

(Lc. 6.27-28, 32-36)

⁴³ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Askatari mā mā nikamis a nōko xinifo yoipaonifo keskara. Iskafakī ato yoipaonifo: ‘Māto kaifo noikāfe. Akka a mato noikaspaifo ato kopikiri noikaspakāfe,’ ixō nōko xinifo yoipaonifo. ⁴⁴ Anori yoifinifono, akka ē mato yoi a mato noikaspaifo ato kopikima ato noikāfe. Askatari ato axosharakāfe. Askatari a mato omiskōimamisfo Epa Nios ato kifīxokāfe. ⁴⁵ Mā askafai Niospa fake mā iki. Akka Niospa xini onifani yora chakafoya, yora sharafo ato chaxanō. Askatari oiri imani nā yora sharafoya a yora chakafori ato onifaxoni. Nāskakē mārī a mato chakafaifoya a mato sharafaifo keyokōi ato noikāfe. Nāskax mā Niospa fake ikikai. ⁴⁶ Akka a mato noiaifos mā ato noia fetsafo noiyamata askarakai sharama. Akka yora chakafo a ato paraxō kori ichapa ato fiamisfori aska famis. Mā askaino Nios matoki inimaima. ⁴⁷ Mato fe yorafos mā noia askarakai afaama. Akka a Nios Ifofaafomari nāskarifiakani

aa ranārī noinākani. ⁴⁸ Nāskakē Epa Nios nai mēraxō yorafo noiai keskafakī mārī yorafo keyokōi noikāfe. A Epa Niospa shināsharamis keskafakī mārī askafakāfe,” ixō Jesús ato yoini.

**“Afaamaisfori ato noikī afara ato
ināsharakāfe,” Jesús ato fani**

6 Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Mā fetsafo sharafaino, ‘Nā feronāfakē sharakōi ea fanōfora,’ ixō anori shināyamakāfe yorafāfe ferotaifi. Mā askaino yorafāfe, ‘Sharara,’ mato fafiaifono, akka Epa Nioskai matoki inimatiroma. Nāskaxō mato afaa inātiroma. ² Nā āa keparanāmisfo keskara iyamakāfe. Afāfe nōko kaifāfe ichanāti pexe mēraxō afaamaisfo afara ato ināmisfo, ‘Sharara noko fanōfora,’ ikaxō. Askatari fofāsakakī afaamaisfo ato afara ināfōfasafamisfo, ‘Noko yoisharanōfora,’ ikaxō. Akka askafiaifono Niospa ato afaa ināxima. ³ A afara yopaifo mā afara inākī tsoa yoiyamakāfe tsōa tāpiyamanō. ⁴ Akka tsōa oiyamaino a afaamaisfo mā ato ināino Epa Nios matoki inimani. Nāskaxō mato afara axosharatiro,” ixō Jesús ato yoini.

**“Epa Nios kifīkī iskafakāfe,”
ixō Jesús ato fani**

(Lc. 11.2-4)

⁵ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Mā Epa Nios kifīaiitīa a chanīmīsfāfe kifimisfo keskara iyamakāfe. Akka afāfe nōko kaifāfe ichanāti pexe mēraxō yorafāfe ferotaifi Epa Nios kifimisfo: ‘Noko oinōfora,’ ikaxō. Epa Nios shinātamaroko ato oimapaikani. Yorafāfe ato oiaifono askamisfo. Akka Epa Nios atoki inimaima. Nāskakē ato afara shara ināxiima. ⁶ Akka mārī ato keskara iyamakāfe. Mā Nios kifīkī tsōa mato oiyamaino nānoxō Epa Nios kifīkāfe. Māto pexe kene mēra ikixō tsōa mato oiy-

maino nānoxō Epa Nios kifikāfe. Akka yorafāfe mato ōiyamafaiaino Epa Nios fistichi mato nikatiro. Nāskakē matoki inimai. Nāskaxō afara shara mato ināxii.

⁷“Akka a Nios chanimara faafāfema kifimisfo keskayamakāfe. Nāfāfe mēx-otaima nā meka fisti yoiri famisfo. ‘Nō na meka fisti yoirifaito noko Epa Niospa nikai,’ ixō shināmisfo. Askafai-fonokai Niospa a keskara meka nika-paima. ⁸Akka māri ato keskara iyamakāfe. Mā Epa Niospa tāpiakī mā afara yopaito, mā yōkayoamano. ⁹Akka mā kifiki iskafatiro:

Epa Niosi, mī fisti sharafinakōia.

Mī nai mēra ika. Nō mia noikōi.

¹⁰Nai mēra mefe ikafo mī ato yoiaito mia nikakōimisfo. Akka nono mai anoxori nā mī noko amapaiyai keskara nō atiro. Na nono mai ano ikafāfe keyokōichi mia Ifofanōfo. ¹¹Nā pena tii a nō piyai noko ināfafāife nō afaa yopayamanō. ¹²Nō afara chakafaito nōko chaka noko soaxōfe nā noko chakafāifāfe nō ato raefai keskafakī. ¹³Nokoki Satanās chaka omayamafe, askakimaroko nomakinoa pōtafe nō nikayamanō, ixō kifiki iskafakāfe.

¹⁴“Akka fetsafāfe mato chakafaifono mā ato raefai keskafakī Epa Nios nai mēranoato mā fetsafo raefai keskafakī matori chaka soaxotiro. ¹⁵Akka mā fet-safo raefayamaito Epa Niospari mato chaka soaxotiro,” ixō Jesús ato yoini.

Foni tenemisfoōna Jesús ato yoini

¹⁶Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē mato yoiyonō. Mā foni tenei oa shināmitsai keskara mātō femānā iyamakāfe a āa keparanāmisfo ikaifo keskai. Afāfe foni tenekani āto femānā shināmitsai keskara ikani yorafāfe ato ōikani. Askatari foaromekanima yorafāfe ato ōinōfo. Nāskakē Epa

Niosnoa shinākanima. Askaifono Epa Nios atoki inimaima. Nāskakē ato afaa ināima. Akka māri foni tenei ato keskara iyamakāfe. ¹⁷⁻¹⁸Akka mā foni tenei mā Nios shināyanā mā fechokometiro. Askatari fōxti mā foaromesharatiro. Nāskakē Epa Nios fistichi tāpitiro yorafāfe tāpiafomano. Mā askaito yorafāfe tāpitirofoma mā foni teneaito. Akka Epa Nios fistichi tāpitiro. Nāskakē Epa Nios matoki inimatiro. Askatari mato afara shara ināxii,” ixō Jesús ato yoini.

“Epa Nios ika anoxō afara sharakōifo mato mekexona,” ixō Jesús ato yoini

(Lc. 12.33-34)

¹⁹Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Nono mai anoxō afama mīshti ichapa mekeyamakāfe. Mato nakaxa pīaino mā fenotiroki. Askatari chakanai fetsetiro. Askatari yometsofo mātō pexe mēra ikixō mātō afama mīshtifo keyokōi mato fiano mā fenotiro. ²⁰Akka afama mīshti noitama Nios noikāfe. Nā mato yoini keskara akāfe. Mā akiki nokoaito nā mato afara sharakōi mekexona mato ināxii. Akka ono nai mēraxō afama mīshti mato mekexona, a nakaxa mato pīatiroma. Askatari chakanaima. Askatari anā mātō pexe mēra ikiax tsoa yometsotiro. ²¹Akka mātō afama mīshtifo noikī mā shināfafāini. Nā mātō afama mīshtifo mā shināfafāinai keskafakī Niosri shināfafāikāfe, a noikī yonoxosharakāfe,” ixō Jesús ato yoini.

“Nōko ōiti sharakē nō shināsharakōitiro. Akka nōko ōiti chakakē nō shināsharatiroma,” ixō Jesús ato yoini

(Lc. 11.34-36)

²²Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Anā ē mato meka fetsari yoinō mā tāpikōinō. Akka nōko fero rafeta nā rāparinī chai chaxai keskarakē, nōko yora shara

itiro. Nāskarifiāi nōko fero sharano nō xafakīa ōisharatiro. Nāskatari nō isharakōitiro. ²³ Akka nōko fero chakakē nō ōisharatiroma. Fakishkōi itiro. Nāskarifiakī nōko ōiti mēraxō nō chaka shinākī nō afara chakafamis nō itiro. Akka ōisharakāfe. Mā Epa Nios shināi xafakīa ifiaxō āfe meka kachikiri faxō mā anā xafakīa shinātiroma. Fakish keskara mā itiro,” ixō Jesūs ato yoini.

“Nōko afama mīshti noisharatama nō Nios noisharakōitiro,” Jesūs ato fani
(Lc. 16.13)

²⁴ Anā Jesūs ato yoini iskafakī: “Tsōa āfe ifo rafe yonosharaxotiroma. Fetsa noikaspata, fetsa noisharatiro, nā yoiāi keskarakōi axotiro, akka a fētsa amapayai keskara axotiroma noikaspatiro. Nāskarifiakī mā kori fisti shinākī mā Nios shinātiroma. Nāskatari Epa Nios fisti shinākī mā kori noitiroma,” ixō Jesūs ato yoini.

“Epa Niospa āfe fakefo kexesharamis,” ixō Jesūs ato yoini
(Lc. 12.22-31)

²⁵ Anā Jesūs ato yoini iskafakī: “Anā ē mato yoisharanō. Ea nikasharakāfe. Shināchakayamakāfe. Nō afaa piyamata, afaari nō ayaima iyamakāfe. Askatari afaari nō safeima ixō shināchakayamakāfe. Akka a nō piāitokai noko imasharatiroma. Askatari a nō safeatori nōko yora noko imasharaxotiroma. ²⁶ Akka shinākapo. Peyāfāfe afaa fanamisfoma. Afaari topimisfoma. Askaxori afaa mekemisfoma. Nāskafekē Epa Niospa ato pimamis. Akka nā peyāfo afaayamafoiakē Epa Nios nai mēra ikato ato pimamis. Akka Niospa mato noikī nā peyāfo finōmainifōfā

mato kexesharakōimis. ²⁷ Nāskakē, ¿afeskakī mā shināchakaimē? A nō shināchakaitokai pena fisti noko anā nimatiroma. Nāskakē afaa shināchakayamakāfe.

²⁸ “Askatari iskakī shināyamakāfe: ‘Ooa. ¿Faniā ē rapati fitiromē safexiki?’ ixō anori shināyamakāfe. Akka shinākapo afeskax charofo foaikamakī. Nā charofāfe yonokanima. Askatari xapo toro atirofoma rapati faxikakī. ²⁹ Nāskafiax charofo sharamīshti foikani. Nāskarari xanīfo Salomōn rapati sharafinākōia safefixō nā charofo finōama. ³⁰ Akka Niospa nafefo sharashtafo onifani. Sharafiano nō sepakī xateano natiro. Nāskaxō nō koofatiro. Akka Niospa nafefo finōmainifōfā mato noikī mato rapati safematiro mato kexesharaxō. Akka mā shināchakakī mā Nios chanīmara fasharaima. ³¹ Nāskakē shināchakayamakāfe. Shinākī iskafayamakāfe: ‘Ooa. Ē fonāiki a ē piāi keyoano, a ē ayairi keyoano koriyaxomari ē afaa safeima,’ ixō anori shināchakayamakāfe. ³² Akka nā Nios Ifofaifāfema iskara shināmisfo. A piāi fisti shinākata, a safepaiyaifori shināmisfo. Akka Epa Niospa mā mato tāpia afarafo mā yopaito. ³³ Nāskakē Nios māto xanifoōnoa shinākāfe. A Niospa mato amapayai keskara nāskara fisti shinākōikāfe. Mā askafaito afara fetsa mā yopaito Epa Niospa mato ināxii. ³⁴ Nāskakē shināchakayamakāfe. Yoi iskayamakāfe: ‘Ooa. Ē tāpiama penama afara chaka afeskara afiaino. Ē nā keskara tenetiroma,’ ixō shināyamakāfe. Shinākī iskafakāfe: ‘Epa Niospa na penata ea kexesharamis keskafakī penamari ea kexesharai,’ ixō nānori shinākāfe,” ixō Jesūs ato yoini.

**“Fetsafo mekafakī
chakafayamakāfe,”
ixō Jesús ato yoini**

(Lc. 6.37-38, 41-42)

7 Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Mēxotaima fetsafo mekafayamakāfe iskafakī yoiki: ‘Naato afara chakafakī Niospa omiskōimapainō,’ fakī. Akka mā ato askafayamaino Niospari mato mekafatiroma iskafakī yoiki: ‘Na yorafo chakafo,’ mato fatiroma. ²Akka māri nāato akai keskafakī afara mā chakafaito, matori Niospa omiskōimaxii. Akka mā fetsafo afara ināsharakēma Niospa matori afaa ichapa ināxima, mā ato afara ināsharakōikēma. ³¿Afeskakī ifi pasta pishta fetsa feronaki ikano mā ōimē, māroko ifi pasta efapa feostamefixō? ⁴Akka, ¿mā shināimamē a mā ifi pasta efapa feostamea? Akka, ¿afeskakī mā fetsa iskafaimē?: ‘Yamā, ē mia fixonō a mī ifi pasta pishta fero naki ika,’ fakī, mākōi mā kakamepaimis. Mākai afaa tāpiama. ⁵Nāskax mā chanikōi mā ato parapaimis. Akka ē mato yoinō ea nikakapo. Akka mātō fero mēranoa a ifi pastafā mā feostamea tsekayokāfe. Nāskaxō ōisharakī, a fetsafo ifi pasta pishta feronaki ika mā tsekaxotiro. Nāskarifikakī mātō chaka xateyamaxō mā fetsafo chaka xatematiroma. Akka mātō chaka xatexō fetsafo mā chaka xatematiro.

⁶“Ē meka fetsari mato yoinō mā tāpinō. Paxta pōfe nō nami shara ināpaifiaino noko keyotiro mifiki. Askatari kochi nō afara shara ināino peama peamakī chakana fatiro. Nāskari fakī yorafāfe Niospa meka shara nikakaspakī chakafatirofo, Epa Nios chakafakī mekafakakī. Askafono Epa Niospa meka shara anā ato yoipaiyamakāfe,” ixō Jesús ato yoini.

**“Nō Epa Nios afara yōkaito noko
inātiro,” ixō Jesús ato yoini**

(Lc. 6.31; 11.9-13)

⁷⁻⁸Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Nāskakē ē mato yoi, afara fichipaikī Epa Nios yōkakāfe mato ināi kiki. Fena fena kakīma manakāfe nā Epa Niospa mato inātia. Nāskakē Epa Nios kififafaikāfe mā kifiaito mato ināi kiki. Akka nā yōkai Epa Niospa afara shara ināxii. Nāskarifiakī fetsa afara shara fenaito Epa Niospa fichimatiro. Nāskarifiakī fetsa Epa Nios kifiaito ināsharakōixii.

⁹“Akka mātō fake mato yoa yōkaito, ¿mā tokiri inātioromē? Maa. Mākai mātō fake mā askafatiroma. ¹⁰Askatari, ¿mātō fāke mato foe yōkaito mā rono inātioromē? Maa. Mākai mātō fake mā askafatiroma. ¹¹Akka mā chakafixō mātō fakefo kexesharaxō afara sharafo mā ato inātiro. Nāskarifikakī Epa Nios nai mēranoato mā afara yōkaito mato kexesharakatsaxakī afara sharafo mato ināsharaxii nā nai mēraxō mato mekexona.

¹²“Nā mā fichipaiyai keskafakī fet-safāfe mato axosharaifono, nāskarifikakī māri fetsafo axosharakāfe. Moisés feta a Niospa meka yoimisfāfe nānori yoinifo kirika kenekakī,” ixō Jesús ato yoini.

Fepoti pishtaōnoa Jesús ato yoini

(Lc. 13.24)

¹³Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Meka fetsa ē mato yoinō. Nikakapo. Fepoti rafe iskarakī: Fepoti fetsa pishtaki nā fepoti pishta ikikāfe. Akka nā fepoti fetsa efapa. Nā fepoti efapato fai efapa kaa. Nāskakē nā fai efapato yora ichapa fomisfo a omiskōipakenakafo mēra. ¹⁴Akka fepoti pishta ano fai kaa, pishta fekax. Nā fai Nios ano nokoa nā fai atsō pish-takōi. Nāskakē ichapama aō fomisfo,” ixō Jesús ato yoini.

**Ifi āfe fimioxō nō tāpitiro
afe keskaramākī**

(Lc. 6.43-44)

¹⁵ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ōisharakāfe, a chanīaifāfe mato paratirofokī: ‘Nō Niospa meka yoimis,’ ixō mato paratirofo. Afāfe Niospa meka yoimisfomaki. Akka afofi ovejafo keskarao fikanax akka āto shinā mēra poomā pōfefo keskarakōifo. Nāskakē ato fishtayamakāfe. ¹⁶ Akka mā tāpitiro afaa afeskafakanimākai. Akka ifi āfe fimioxō nō tāpitiro afe keskaramākī. Xopa foaikī moxaya foaitiroma. Askatari kachafi moxaya foaitiroma. Nāskaxō nō tāpitiro moxayafo ōiki xopakairokokē. Nāskarifikī nō tāpitiro kachafimāi moxayakē. ¹⁷ Akka ifi shara fimi sharaya itiro. Akka ifi chaka fimi chakaya itiro. ¹⁸ Nāskakē Ifi shara fimi chakaya itiro. Ifi chakari fimi sharaya itiro. ¹⁹ Akka ififo fimi sharaya iyamaito ifāfe reraxō koofatiro. ²⁰ Nāskakē a ato tāpimamisfoōna mā ato tāpitiro sharafo iyamakani chakafo itirofo,” ixō Jesús ato yoini.

**“Akka keyokōi fotirofoma
Epa Nios ika ano. Fisti rasi
fotirofo,” ixō Jesús ato yoini**

(Lc. 13.25-27)

²¹ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka yora ichapato yoimis iskafakakī: ‘Jesús, mī ēfe Ifokōi,’ famisfo. Nāskafikaxō atirito ea Ifofamisfoma. Nāskakē ēfe Epa Nios ika ari nokotirofoma. Ēfe Epa nai mēra ikato nā ato amapaiyai keskara akatsaxakakī nāfo ēfe Epa ari nokotirofo afe ipaxakakī. ²² Akka mā mai keyoaino nā onifanifo tii keyokōi Niospa ichanāfaxii. Nā nikakaspamisfo tii omiskōipakenakafo mēra ato potaxii. Nāskakē yora ichapafāfe ea yoikani iskafakakī: ‘Ifo, shināpo. Nō mī aneōxō nō yorafo yoimis. Mī aneōxori nō a niafaka chakafo yorafo

mēra nanea nō ato makinoa potamis. Mī aneōxori nō afama mīshti famis yorafāfe atiroma keskakakī. Noko shināfe, Ifo,’ ixō ea yoixikani. ²³ Askaifono ē ato xafakīa yoixii iskafakī: ‘Mākai efe yorama. Māfi ato pāramiski. Afara chaka fisti mā famiski. Emakinoax fotakāfe,’ ē ato faxii,” ixō Jesús ato yoini.

Pexe rafeōna Jesús ato yoini

(Mr. 1.22; Lc. 6.47-49)

²⁴ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka nā ea nikaito nā ē yoiai keskara aki, nā yōra pexe fakī tāpīxō mai chai pōkixō mai teikī pexe kishi nīchitiro keskakakī. ²⁵ Akka oi ikaino, pexe nāmā faka faitiro. Askatari nēfefakī pexe afeskafatiroma. Nāskakē pexe pake-tiroma mā mai teikōikimāi pexe kishi niano. ²⁶ Akka nā ē yoiaito ea nikafikī a ē yoiai keskara nikaima, askara yora nā yora tatimato pexe fakī mashi ano pexe fatiro keskarakōi. ²⁷ Akka oi ikaino faka faitiro. Askatari nēfefakī pexe potatiro. Nāskax pexe chakanatiro. Nāskarifiakī fētsa ēfe meka nikafikī ea nikaima afofi feno fetsekani. Nāskakē omiskōipakenakafo,” ixō Jesús ato yoini.

²⁸⁻²⁹ Nāskata mā Jesús mekai xateano yorafāfe nikakaxō, “¡Kee! Nikakapo. Nato tāpikī finakōia, a Moisés yoikī kirika kenenī keskara ato tāpimamisfo keskarama, meka sharakōi nato yoi,” fanifo.

Jesús yora rashkishiai sharafani

(Mr. 1.40-45; Lc. 5.12-16)

8 Askata Jesús ato yoikī xateta māchi keya ariax tisirimepakeaito yorafāfe chīfafainifo afe fōkakī. ² Jesús kaino feronāfake isinī iki rashkishi fetseax Jesúsiki oni. Akiki oxō ratokonō mai chachipakefōfā yoini iskafakī: “Ifo, ea sharafapaikī mī ea sharafatiro,” fani. ³ Askafaino Jesús āfe mēkemā ramāyanā yoini iskafakī: “Ē mia sharafanō. Iskaratīa

mī sharaikai,” faino, a rashkishi fetseai koshikōi sharatani. ⁴Mā sharano Jesús nīchini iskafakī yoivanā: “Mī tsoa yoiki. Akka nā ato Nios kīfixomis ispatāfe. Nāskaxō ovejanā fake foxō ināfe mia re-texonō Moisés yoini keskafakī. Nāskaxō keyokōichi tāpinōfo a mī isinī imis mā mī sharano,” ixō Jesús yoini.

**Jesús sharafani romanō
xanīfāfe āfe ina yonaito**

(Lc. 7.1-10)

⁵Askafafāini Capernaúm ano kani. Nāno akiki soraro xanīfo nokoni a yonoxomis sharafamapai. ⁶Nokoxō yoini: “Ifo, a ea yonoxomis isinī iki. Ēfe pexe ano rakax omiskōiferoikima,” fani.

⁷Askafaino, “Ē kanōkī sharafaxikī,” fani.

⁸“Ifo, ēkai afama. Akka mī tsoa keskarama. Mī finakōiakī ēfe pexe ano kayamafe. Mī mekapa a ea yonoxomis ea sharafaxōfe nonoxō. ⁹Akka eari ēfe xanīfāfe yonomamis. Ēri sorarofo yonomatiro. ‘Katāfe,’ ē faino karisatiro. Askatari, ‘Ekeki ofe,’ ē faino ekeki orisatiro. Nāskakē a ea yonoxomis afara ea axōfe ē faino ea axotiro. Akka mī afama mīshti fatiroki. Mī mekapa a ea yonoxomis ea sharafaxōfe,” ixō yoini.

¹⁰Askafaito nikakī a afe foafo Jesús ato yoini: “Kee, nikakapo. Na feronāfake israeliyamafixō ea chanīmara fakī finakōi fetsafo keskarama. Akka Israel anoafāfe ea iskafamisfoma chanīmara fakakī. ¹¹Ē mato xafakīa yoinō. Na maitio ano ikafo Nios chanīmara fakanax nōko xinifo Abrahamnō Isaacanō Jacobonō ichanāxikani Nios yorafo ixikakī. ¹²Akka atiri nōko kaifo nā israelifo Niospa afe yorafo ato imapai-faino chanīmara fakanima. Nāskakanax Nios ika ano nokotirofoma. Niospa ato fakishifā mēra potaxii. Anoax eaiyanā fasi omiskōixikani,” ixō Jesús ato yoini.

¹³Nāskata Jesús yoini soraro xanīfo: “Mī pexe ano katāfe. Mī ea chanīmara faino a mia yonoxomis mā sharaki,” fani.

Jesús Pedro rayos sharafani

(Mr. 1.29-31; Lc. 4.38-39)

¹⁴Askata Jesús Pedro pexe ano kani. Nāno Pedro āfe rayos yōxafo yonai oxati kamaki raka ini. ¹⁵Jesús ōikī āfe mēkemā ramāni. Ramāno āfe yona matsirisatani. Mā Jesús sharafaano anā yonanima. Mā sharaxō fininākafāta Jesús pimani.

A isinī ikaifo Jesús ato sharafani

(Mr. 1.32-34; Lc. 4.40-41)

¹⁶Nāskano mā xini kaino a isinī ikaifo Jesúski efenifo ato Jesús sharafapanō. Atiri a niafaka chakafo ato mēra nanea Jesús āfe mekapa ato makinoa pōtapakeni. Keyokōi Jesús ato sharafapani. ¹⁷Nānori Niospa meka yoimisto Isaías a inōpokoai yoikī kirika kenekī iskafani: “Nō isinī imisno Cristo mā noko sharafaa. Askatari nā noko pāefaifo nomakinoa mā noko potaxona,” ixō Isaías kirika keneni keskara Jesús ani.

A afe fopaimisfoōnoa Jesús ato yoini

(Lc. 9.57-62)

¹⁸Askata Jesús ōini yorafā rasi akiki feaifāfe. Askaifono aōxō tāpimisfo yoini iskafakī: “Okiri nō iamāfā pokefainō fokāfe,” ato fani. ¹⁹Akka Jesús kayoamano a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamis akiki oxō yoikī iskafani: “Maestro, ēri mefe kapai nā mī kai ari ēri mefe kafāsaxiki,” faito, ²⁰Jesús kemani: “Akka maxoteneroa kiniya, peyafari naayafō akka ēkai pexe yama,” fani.

²¹Askatari a afe kafāsamis fētsa iskafakī yoini: “Maestro, ea nīchiyofe ēfe epa naito ē maifayotanō. Chipō mia Ifofaxiki,” faito, Jesús kemani: ²²“Iskaratīa ea Ifofafe. Akka nā ea

Ifofaafāfema yora nakē maifatirofo,”
ixō Jesús yoini.

**Jesús nefe yafi ĩamāfā poo
iki meseniaito nishpa fani**

(Mr. 4.35-41; Lc. 8.22-25)

²³Nāskata Jesús kanōanāfānē naneinikafāni aōxō tāpimisfori afe naneinifofānifo. ²⁴Īamāfā pokefainaifono atoki nēfēfā nokoni. Jesús kanōanāfā xaki mēra rakax oxano nefeyanā ĩamāfā poo ini. Kanōanāfā faka fospikōini. ²⁵Askaino aōxō tāpimisfāfe mōinifo iskafayanā: “Īfo, mā nō āsaikai! ĩNō āsayamanō moife!” fanifo.

²⁶Askafaifono, Jesús ato yoini: “¿Afeskai mā rateimē? Mā ea chanimara fasharama. Nāskakē mā ratei,” ato fani. Ato askafata, fininākfāta fāsikōi, “ĪNēfe, nishpafe!” fata, “ĪĪamā, nishpafe!” fani. Askafaino anā ĩamāfā feroinima. ²⁷Askafaito oikani yoinānifo: “ĪKee! ¿Na feronāfake afe keskaramē na nefe feta ĩamāfānē ato yoiaino nikaifo?” ikanax yoinānifo.

**Feronāfake rafeta Gadara mai anoxō
niafaka chakafo nanea- fono
Jesús ato makinoa potani**

(Mr. 5.1-20; Lc. 8.26-39)

²⁸Askata Jesús okiri ĩamāfā aōxō tāpimisfo feta pokefainax Gadara mai ano nokonifo. Nāno feronāfake rafe niafaka yōshi chaka nanekanax Jesúski nokonifo kinifā mēranoax. Nā rafe mesekōi ipaonifo. Nāskakē yorāfāfe a ikafo ano tsōa ato finōtiroma ipaoni atoki mesekakī. Nā maiyafō ano nā rafe ipaonifo. ²⁹Nāskakē Jesús fichikanax fāsikōi fiisiyanā yoinifo: “Mīfi Niospa Fakeki. Akka, ¿mī noko afeskafaiyoamē? ¿Mī noko omiskōimaniyoamē?” Jesús fanifo.

³⁰Askafaifono chaimaxō kōchifā rasichi pinifo. ³¹Nāskakē niafaka

chakafāfe Jesús iskafanifo: “Mī nā feronāfake rafe makinoa mī noko potaimākai kochifo mēra noko nīchife,” faifono, ³²“Fotakāfe,” Jesús ato fani. Nāskax niafakafo feronāfake rafe makinoax tsekekanax kochifo mēra ikinifo. Nāskakē kochi rasi ichoax ĩamāfā mēra keyopakeni. Nāskax āsai fetseteni.

³³Askaito oikani a kochifo kexemisfo ichonifo. Mā pexefo tii ano nokokaxō ato yoinifo: “Nā feronāfake rafe nā niafaka naneafo rafe mā Jesús ato makinoa niafaka pōta. Askatari nōko kochifo mēra ikimanano keyokōi nāfoya nōko kochifo ĩamāfā mēra keyopakeax āsai fetsea,” ato fanifo. ³⁴Ato yoiaino nikakanax keyokōi nā pexefo tii anoax Jesúski fenifo. Akiki nokokaxō yoinifo: “Na nōko mai anoax katāfe,” fanifo.

Jesús yora finimisma šharafani

(Mr. 2.1-12; Lc. 5.17-26)

9 Askata Jesús kanōanāfā mēra nanekaini. ĩamāfā okiri pokefaini kaax āfe mai ano nokoni. ²Nāno ikano a feronāfake finimisma yorāfāfe akiki efenifo āfe ratatinī rataxaxō Jesús sharafanō ikaxō. Jesús oini shināifāfe iskakakī na finimisma Jesús sharafai kiki ikaxō. Nāskakē a finimisma Jesús iskafani: “Efe yorashta, inimafe. Iskaratīa mē mia chaka soaxonaki,” fani.

³Askafaino a Moisés yoiķī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe atirito nikakaxō āto shinā mēraxō shinānifo iskafakakī: “Natokai ato chaka soaxotirokī. Akka nato noko feparapai, ‘Ē Niosra’ noko fapai,” ixō āto shinā mēraxō shinānifo. ⁴Askafaifono Jesús tāpixō a shināifo keskara ato yoini: “¿Afeskakī mātō shinā mēraxō mā chaka shināimē? ⁵⁻⁶Ēfi Cristokī ē yorāfo ato chaka soaxotiro. Akka, ¿ē afaa fatiromē?”

Mē mia chaka soaxona ē fatiroraka. Askatari ē mia sharafaa ē fatiroraka,” ato fani. “Akka ē mato tāpimanō ē Niosxō mato chaka soaxotiro nono mai anoxō.” Nāskata Jesús a feronāfake finimisma yoini: “Fininākfata mī rakati fifaini mī pexe ano katāfe,” Jesús fani.

⁷ Jesús askafaino a finimisma fininākfata āfe pexe ano kani. ⁸ Askaito ōikani yorafo ratei fetsenifo. “¡Kee, ōikapo! Nios tsoa keskarama. Fāsi sharakōi. Nō ōimisma keskara mā noko rama ōimana. Niospa Yōshi Sharaōxō na feronāfake finimisma Jesús āfe mekapa mā sharafaa. Askatari āfe chakari mā soaxona,” ikanax yoinānifo.

Jesús Mateo ifini aōxō tāpimis inō

(Mr. 2.13-17; Lc. 5.27-32)

⁹ Jesús nānoax kakī feronāfake fisti fichini, āfe ane Mateo, * āfe xanīfo kori fixōi tsaokē. Nāskaito Jesús yoini: “Efe kofe ē mia tāpimanō,” faino Mateo fininākfā Jesús fe kani.

¹⁰ Nāskafaito Mateo Jesús iyoni āfe pexe anoxō pikikakī. Askatari a yora chakaforti afe inifo a xanīfo kori fixomisfo. Nāfāfe āa chanīxō kori finōmainīfofā fimisfo inifo. Askatari a yora fetsafo chakafamisfori fekanax akairi mīsa ano Jesús fe tsaonifo a feta pixikakī. Jesúsxō tāpimisfori nāno ato fe tsaonifo ato feta pixikakī. ¹¹ Askaito ōikakī fariseofāfe Jesúsxō tāpimisfo yōkanifo: “¿Afeskakī mātō maestro nā ato kori fixomisfo feta piimē, a yora fetsa chakafo fetari pii?” fanifo.

¹²⁻¹³ Askafaifāfe nikakī Jesús ato yoini: “A sharafāfe notoro fenakanima. Akka nā isinī ikaifāfe notoro fenakani. Nāskafakīri yorafāfe yoimisfo iskakakī: ‘Ēkai afaa chakafamisma. Nāskakē ē afaa yopaima ēfe chaka ea soaxonō,’ imisfo. Nāskakē ē ato

chaka soaxotiroma. Akka fetsafāfe yoikī iskafaifono: ‘Ē afara chakafamis. Nāskakē a ē imis keskara ē anā ipaima,’ ikaifono ē ato chaka soaxotiro. Akka nā nō sharakōi ikaifoōnoax ē onima. Akka ē oni a yora chakafo āto chaka ato soaxoxiki. Akka ē mato yoipai mā tāpinō a Niospa ato shināmanaino iskafakī kenenifo: ‘Mā yoināfo retexō ea ināxiki mā koamis mātō chaka soapikī, askara ē fichipaima. Akka ē fichipai fetsafo mā ato noikī mā ato sharafaxōaito,’ ixō kenenifo.

“Akka ē onima a yora sharafoōnoax. Askatamaroko a yora chakafoōnoax ē oni ato chaka soaxoxiki,” ixō Jesús ato yoini.

Nā foni tenemisfōfāfe Jesús yōkanifo

(Mr. 2.18-22; Lc. 5.33-39)

¹⁴ Juan āfe inafō fēkaxō Jesús yoinifo iskafakakī: “Fariseofāfe foni tenekī feyafamisfo Nios shinākakī. Nōri askafamis foni tenekī Nios shinākī. Akka, ¿afeskakī mīōxō tāpimisfāfe foni tenekanimamē?” fanifo.

¹⁵ Askafaifāfe Jesús ato kemani: “Feronāfake āfiyaino, yorafo ano fisti ichanākaxō afara fetsa fetsatapafo afeta pitirofo inimayanā, aicho fakakī akiki inimakakī. Nā kēromā āfe fene ano ato fe ikano tsōa foni tenetirofoma inimakakī. Akka mā fene rēteafono afe yorafāfe shinākakī foni tenetiro,” ixō Jesús ato yoini.

¹⁶ “Tsōa sama fenaya sama xini kishi fatiroma. Nō askafaino sama fena samama chakanatiro. Nāskatari sama fena fe sama xini isharatiroma. Nāskakēri nā ē mato yoiāi keskara mā nikakōixō a mā ipaoni keskara anā mā itiroma māmāi ea nikakōiax. A mā ipaoni keskara shināmakita nāskax mātō yora fena keskara shara itiro.

*9:9 Mateo ane rafeya ipaoni. Āfe ane fetsa Leví.

¹⁷Nāskarifikā tsoa māmā fata koiro pisha xini mēra nanetiroma nā māmānō faraxakaino toxamāiyanō. Nāskakē nā māmā fata fe koiro pisha chakanatirofo. Akka nā mātō xinifāfe mato yoimisfo keskara fe nā ē mato yoiai keskara ōsinātiroma. Nā ē mato yoiai keskara Niospa meka sharakōi. Akka a mātō xinifāfe mato yoimisfo anori shināx mā isharatiroma. Niospa mekaya meka chaka ōsinātiroma. Nāskakē mā nikapaifi mā shināsharatiroma. Nāskarifikā tsoa māmā fata koiro pisha xini mēra nanetiroma nā māmānō faraxakaino toxamāiyanō. Nāskakē nā māmā fata fe koiro pisha chakanatirofo. Akka nā mātō xinifāfe mato yoimisfo keskara fe nā ē mato yoiai keskara ōsinātiroma. Nā ē mato yoiai keskara Niospa meka sharakōi. Akka a mātō xinifāfe mato yoimisfo anori shināx mā isharatiroma. Niospa mekaya meka chaka ōsinātiroma. Nāskakē mā nikapaifi mā shināsharatiroma,” ixō Jesús ato yoini.

Jairo fake xotofake mā nakē Jesús otofani. Askatari kēromāri Jesús rapati mēeax sharani

(Mr. 5.21-43; Lc. 8.40-56)

¹⁸Nānori Jesús ato yoiaino judeofāfe xanīfo nokoni. Jesúski nokoxō xanifāfe a nāmā ratokonō mai chachipakefofā yoini: “Ēfe fake xotofake rama naa. Akka mī kaxō mī mēkemā mī ramāino anā ototiro,” xanifāfe Jesús fani.

¹⁹Askafaino Jesús finināfata aōxō tāpimisfo fe kani xanīfo acho. ²⁰Askatari nānori kēro imi nesemisma ini, doce xinia amis imi nesekima. Nā kēromā Jesús kaito acho kaxō a kachikirixori āfe tari kexa ramākani. ²¹“Ē āfe tari mēeax ē sharatirora,” ixō āfe shinā mēraxō shināni. ²²Akka Jesús ifiakekafāta nā kēro fichini. Fichita yoini: “Yōxashta, rateyamafe. Mī ea chanīmara faax mā

mī sharaki,” Jesús faino nā kēro imi nesisatani.

²³Askata mā Jesús nokoax xanifāfe pexe mēra ikikaini. Anoxō Jesús ōia yorafāfe āto xāiti manenifo, yora fet-safo oiakani sheesaifono. ²⁴Askafaino Jesús ato iskafani: “Nonoax fōtakāfe. Na fakekai naamaki. Oxaki,” ato faito Jesús ōsanifo. ²⁵Ato kāmata xotofake mētsoinifōfānaino koshikōi fininākafani. ²⁶Nāskata Jesús nā xotofake naa otoakē nikakanax pexefo tii chanifōfāsanifo.

Fēxo rafe Jesús sharafani

²⁷Nāskata Jesús xanifāfe pexe anoax kaino fēxo rafetari chīfafainifo iskafayanā fāsikōi: “Mī nōko xini David fenaki, noko noife,” fanifo. ²⁸Askafaino Jesús pexe fetsa mēra ikikaini. Nāno afe ikiafono Jesús ato yōkani: “¿Mā chanīmara faimē a ē mato sharafatiro?” ato faito, “Ēje, Ifo, nō mia chanīmara fai,” fanifo. ²⁹Nāskata ato fero ramākayanā ato yoini: “Ea chanīmara faaxfi mā sharaikai,” ato fani. ³⁰Ato askafaino ōisharanifo. Nāskakē Jesús ato yoisharani: “Ea nikakapo. A ē mato sharafaa tsoa yoiyamakāfe,” ato fani. ³¹Akka ato anori yoifekē nā Jesús sharafaa nā ano ikafo ato yoifofāsanifo nā rafeta.

Feronāfake mekamisma Jesús sharafani

³²Nā fēxo rafe imisfo pexe mēranoax tsekefainafono fetsafāfe feronāfake mekamisma Jesúski efenifo Jesús sharafanō. Niafaka chaka a mēra naneano mekamisma ini. ³³Jesús mā feronāfake makinoa niafaka chaka potano nā feronāfake mekamisma mekani. Nāskakē nā ano ikafo rateyanā yoinānifo: “¡Kee, ōikapo! Na nōko mai Israel anoxō Jesús akai keskara tsoa ōimisma,” ikanax yoinānifo. ³⁴Askafaino fariseofāfe yoinifo: “Nato

nīafaka xanīfoōxō nīafaka potai,”
ikanax yoinānifo chakafakī mekafakani.

Jesús yorafo shinākōini

³⁵Nāskakē Jesús pexefo tii judeofo
ikafo ano kafāsani. Judeofāfe ichanāti
pexe mēraxō Jesús Niospa meka shara
ato yoisharani iskafakī: “Isharakāfe.
Nios māto xanīfokōi ipai kiki,” ixō ato
yoifofāsafani. Nāskaxō a isinī ikaifo
fetsa fetsatapafo ato sharafani. ³⁶Yorafā
rasi akiki feaifono ōikī Jesús ato
shinākōini fekaxteaifāfe ōikī, nā ovejafo
ifomaiskanax tsōa ato kexeyamano
fofāsatirofo keskara ato ōikī. ³⁷Nāskaxō
a aōxō tāpimisfo ato yoini iskafakī:
“Yora ichapafāfe ea nikayamafiaifono
ichapatoma ea yonoxokani eōnoa ato
yoikakī. Nāskakē mā Epa Nios kīfikāfe a
yonoxomisfo katonō eōnoa ato yoinōfo.
³⁸Akka Epa Nios kīfikāfe yorafo nīchinō
ēfe meka ato yoitanōfo ea Ifofanōfo,”
ixō Jesús ato yoini.

Jesús aōxō tāpimisfo doce feronāfake ifini

(Mr. 3.13-19; Lc. 6.12-16)

10 Askata Jesús aōxō tāpimisfo ke-
nani: “Ekeki fekāfe,” ato faino,
akiki foaifono ato yoini aōxō yorafo
sharafanōfo, a nīafaka chakafo yorafo
mēra nanea ato makinoa potanōfo,
a isinī ikaifo fetsa fetsatapafo aōxō
sharafanōfo.

²Nā feronāfake docefāfe āto anefo
iskarakī: fetsa Simón. Nā Simón āfe ane
fetsa Pedro. Āfe exto Andrés. Fetsafori
āto ane Santiago, āfe exto Juan, nā rafe
Zebedeo fake ini. ³Felipe, Bartolomé,
Tomás, Mateo, nā Mateo Roma anoxō
xanīfo kori fixomis ini. Askatari San-
tiago fetsa, Alfeopa fake, Tadeori ini.
⁴Simón fetsa nāato āfe kaifo feta ro-
manōfo potapaini anā israelifo yono-
mayamanōfo. Askatari Judas Iscarioteri
ifini, nāato Jesús chakafakī ato achimani

Jesús retenōfo. Nā tii Jesús ifini aōxō
tāpimiskōi inōfo.

Jesús aōxō tāpimisfo nīchini Nios Xanīfoōnoa ato yoitanōfo

(Mr. 6.7-13; Lc. 9.1-6)

⁵Nāskata Jesús aōxō tāpimisfo nī-
chini ato iskafakī yoianā: “Nā nōko
kaifomafāfe āto mai ano foyamakani.
Askatari nā samāritanōfo ikafo anoriri
foyamakani. ⁶Akka nā nōko kaifo is-
raelifo ato mēra fotakāfe. Nāfo oveja
fenoafo keskarafokī. ⁷Fokaxō ato yoikī
iskafatakāfe: ‘Mā chaima nōko Ifo Nios
oi kiki nōko xanīfo finakōia ixii,’ ixō ato
yoitakāfe. ⁸A isinī ikaifo ēfe sharaōxō
ato sharafatakāfe. Askatari naafono ato
otofatakāfe. A rashkishii fetseaifori ato
sharafatakāfe. A nīafaka chakafori āto
mēra naneafo ato makinoa pōtatakāfe.
Akka ēfe shara kaxpa ē mato minia afaa
ē mato yōkama. Nāskari fakī, ato kaxpa
sharafatakāfe.

⁹⁻¹⁰“Akka mā kakī afaa mā fokiki.
Māto kori foyamata, māto rapati fetsa
foyamata, māto sapato fetsa foyamata,
māto forosa foyamata, māto mēsteti
foyamata fakākī, eōxō ēfe meka mā
ato tāpimani kaikai. Nāskakē mā afara
yopaito mato inātirofo mā pinō a mato
nikamisfāfe.

¹¹“Mā pexe rasi ano nokoxō nā fer-
onāfake Nios Ifofasharakōia fenakāfe.
A keskara fichixō āfe pexe ano iy-
oxō Niospa meka ato yoisharaxikakī
nā mā kaitīa. ¹²Nā pexe mēra ik-
ixō ato yoikī iskafakāfe: ‘Aicho. Nō
mato ōiyoa,’ ato fakāfe. ¹³Akka mato
ifisharaino, mā tāpitiro nā pexe ifāfe
afe yorafo ikisharamis. Nā mā yoiai
keskafakī Epa Niospa axosharai tanaima
shara inō. Akka a mato ifisharaya-
maifo, afāfe afe yorafo ikisharamis-
foma. Nāskakē nā mā yoiai keskafakī
Epa Niospa ato axosharaima. ¹⁴Akka
pexe fetsa mēraxō mato ifikaspaifono,

a pexe mēranoax mā tseketiro. Askatari pexe rasi mēraxori mato askafaifono, mā anoax katiro. Mā anoax tsekekaikī mātō taekinoa mā mapo taa taa atiro ato ōimakī. Mā askafaino tāpitirofo Nios atoki inimayamaino. ¹⁵Ē mato paraima yoi. Nā pexe rasi Sodoma anoafō feta Gomorra anoafāfe afara chakakōi fa-paonifo. Nāskakē Niospa nā ato omiskōi-manaitia ato omiskōimaxii. Akka nā mato nikakaspaifo nāfo ato omiskōimaki finakōixii,” ixō Jesús ato yoini.

**“Mato omiskōimakani kiki,”
ixō Jesús ato yoini**

¹⁶Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ōikapō. Ē mato nīchikai nā yora chakafo mēra. Akka nā yora chakafāfe nā poomānā ovejafo pipaitiro keskafakani kiki mato. Mato askafaifono nā poomā onāyakōi keskara ikāfe eōxō tāpisharakāfe. Nā rīfi afaa chaka shināmisma keskafakī māri askara shinākāfe. ¹⁷Ōisharakaki. Nā yora chakafāfe mato achikaxō āto xanīfofo ano mato iyotirofoki. Nāskakaxō āto ichanāti pexe mēraxō mato koshatirofoki. ¹⁸Nāskakaxō xanīfofo ano mato iyotirofo eōxō. Akka anoxō na meka shara eōnoa mā ato yoixii. Askatari judeofomari mātō kaifomafori na meka shara eōnoa mā ato yoixii. ¹⁹Akka mato achikaxō xanīfofo ano mato ināifono shināchakayamakāfe afeskaxō mā ato yoisharaimākai. Xanīfofo ano mato iyofaifono Epa Niospa mato shināmanaino mā ato yoisharaxii. ²⁰Akka mā ato yoi mā mekaima Epa Niospa Yōshi Shara mekai mā ato yoiaino.

²¹“Nāskatari yorafāfe āto extofo ato achimaxikani, yora fetsafāfe ato retenōfo. Askatari ato apafāferi āto fakefo ato achimakani fetsafāfe ato retenōfo. Fakefāferi āto apa yafi āto afaki ōitifishkikakī ato achimakani

fetsafāfe ato retenōfo. ²²Mā ea chanīmara fakē nāskakē eōxō mato yorafāfe noikaspakani. Akka mato noikaspafiaifono mā eōnoax omiskōifikī mā ēfe meka nikasharakōiaito ē mato kexesharakōixii Epa Nios fe mā isharapakexanō. ²³Akka pexe rasi anoxō mato omiskōimanaifono, pexe rasi fetsa ano ichotakāfe. Akka ē mato yoisharanō. Ea nikasharakāfe. Mā israelifāfe pexe rasi anoxō keyokōi mā ato yoioamano, ē orisaxii.

²⁴“Akka a aōxō tāpimisfāfe a ato tāpimamis finōtirofoma. Askatari a yonoxomisfāfe āfe patoro finōtirofoma. ²⁵Akka a aōxō tāpimisfo a ato tāpimamis keskara ikani. Askatari a yonoxomisfo āto patoro keskara itirofo. Nāskax māri ea keskara ixii. Nāskakē nā ea chakafamisfo keskafakī matori chakafakakī finakōixikani. Nāfāfe ea noikaspakakī ea yoimisfo iskafakakī: ‘Mī niafaka yōshi chakafāfe xanīfo. Mī Beelzebú,’ ixō ea yoimisfo. Ē mātō Ifofekē ea askafamisfo. Akka matori askafakakī finakōixikani,” ixō Jesús ato yoini.

Akka Nios fistiki nō mesetiro

(Lc. 12.2-7)

²⁶Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka mato omiskōimafiaifono, atoki rateyamakāfe. Akka nā afara one yoifimisfono Niospa ato xafakīa kaimaxoxii, afarari fomāpaimisfono, nāfōri Niospa ato xafakīa kaimaxoxii. ²⁷Akka nā ē mato yoimis yorafāfe ato ferotaifi xafakīa ato yoisharakāfe. ²⁸Akka mato retepaiiaifono rateyamakāfe. Afāfe mato refeitirofono, akka mātō fero mēsho afeska fatirofoma. Atoki ratetamaroko, Nios fistiki mesekāfe. Nāato noko retexō nōko fero mēsho nā omiskōipakenakafo mēra potatiro.

²⁹“Nāskakē a yora chakafo retemitsamisfoki atoki rateyamakāfe.

Epa Niospa mato kexesharai kiki. Shinākapo. Peya mīshiti afaayamafekē Epa Niospa afo shināki. Ato namapaiyamaino tsōakai nā peya mīshitifo retetiroma. ³⁰ Akka ē mato yoi, Epa Niospa māto foo fisti rasi mato tāpikakōia. ³¹ Nāskakē rateyamakāfe. Nā peya mīshitifo kexesharamis keskakafī, matori Epa Niospa kexesharakī finakōiaki,” ixō Jesús ato yoini.

**“Akka atiri yorafāfe, ‘Jesús ēfe Ifora’
ea famisfo yorafāfe ferotaifi. Akka
atirifāferi, ‘Jesús ēfe Ifomara’ ea
famisfo,” ixō Jesús ato yoini**

(Lc. 12.8-9)

³² Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Yora fetsafāfe ferotaifi, ‘Jesús ēfe Ifora’ ea faifāfe ēri ēfe Epa Nios nai mēra ika anoxō, ‘Nafo efe yoraki’ ē ato faxii. ³³ Akka nā yora fetsafāfe ferotaifi, ‘Jesús ēfe Ifomara’ ea faifāfe ēri, ‘Nafo efe yorafomara’ ē ato faxii ēfe Epa Nios ar-ixō,” ixō Jesús ato yoini.

**“Akka atirifāfe ea chanīmara
faifono, atirifāferi ea chanīmara
fakanima,” ixō Jesús ato yoini**

(Lc. 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “¿Mā shināimē maitio anoax keyokōi yorafo eōnoax inimanōfo ē oni? Maa. Anorima. Akka nā ē mato yoiai keskara tsōa anoris shinākanima. Akka nā ea chanīmara faifāfe shara shināifono akka nā ea chanīmara faafāfema afara fetsa chakafo shinākani. ³⁵ Akka āfe apa ea chanīmara faino āfe fāke ea chanīmara fakaspakī āfe apaki ōitifishkitiro. Askatari āfe āfari ea chanīmara faino āfe fake xotofāke ea chanīmara fakaspakī āfe afaki ōitifishkitiro. Askatari āfe fāfafa yōxafāfe ea chanīmara faino, āfe fāfafa naetāfa ea chanīmara fakaspakī, āfe fāfafa yōxafoki ōitifishkitiro. Akka ē nai

mēranoax matoki oyamanikē askaker-anafoma. ³⁶ Eōxō nānorifos shinākanima. Akka fetsafāfe ea chanīmara faifono eōxō ato fe yorakōifo noikaspatirofo.

³⁷ “Fētsa āfe apa yafi āfe afa noikī finakōixō akka ea noikī finayamax, ea Ifofamis itiroma. Askatari fētsari āfe fake feronāfake yafi āfe fake xotofake noikōixō, akka ea noikī finayamax ea Ifofamis itiroma. ³⁸ Akka fētsa yoitiro iskafakī: ‘Ea omiskōimafiaifono ēfe Ifo ē potatiroma,’ ixō yoitiro. Akka fētsari yoikī iskafatiro: ‘Ea omiskōimanaifono ē Jesús Ifofaima,’ ea askafax efe nīpax-atiroma. ³⁹ Akka fētsa iskafakī shināi: ‘Ē Jesús Ifofaito ea omiskōimakanira,’ ixō shinākī, ēfe meka kachikiri faax, nā keskara yora naax omiskōipake-naka. Akka fetsa eōnoax omiskōifiki ea potaxma nā keskara yora naax efe isharpakenaka,” ixō Jesús ato yoini.

**Akka fetsafāfe ato sharafaxōaino,
Niospa afara shara ināxii**

(Mr. 9.41)

⁴⁰ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka fetsafāfe mato nikakōikakī eari nikakōikani. Askatari fetsafāfe ea nikakōikakī ēfe Epa Niosri nikakōikani nāatomāi ea nono mai ano ea nīchinino. ⁴¹ Akka fētsa shinākī iskafatiro: ‘Nāatofi Niospa meka yoimiski. Nāskakē ē āfe meka nikasharai,’ ixō yoitiro. Akka nā Niospa meka yoimis afara shara ināi keskafakī ari Niospa ināsharaxii. Nāskakē fētsari shinākī iskafatiro: ‘Nā feronāfake sharaki Niospa meka nikasharamiski. Nāskakē āfe meka ē nikakōi,’ ixō shināino, nā Niospa meka yoimis afara shara ināi keskafakī ari afara shara ināsharaxii. ⁴² Fētsa ea chanīmara faxō ea Ifofakī, aato shināi iskatiro: ‘Ē Jesús Ifofamis. Nāskakē afara shara ē axōi,’ ixō shinākī afara shara axotiro. Nāskakē ē yoinō, ea nikakapo. Faka pishta mā fetsa ayamakē

Niospa matori afara shara ināsharaxii,” ixō Jesús ato yoini.

Juan aōxō tāpimisfo Jesúski nīchini

(Lc. 7.18-35)

11 Askata Jesús aōxō tāpimisfo doce ato tāpimaxō ato nīchini yorafo Niospa meka shara ato tāpimatanōfo. Jesús mā ato yoikī keyoax ari kani, fetsafo tāpimanikai a pexe rasi chaimashta ikafo ano.

²⁻³ Askatari Juan Maotista karaxa mēra ixō nikani Jesús Apa Niosxō yorafo sharafaito. Nāskakē tāpisharapaini. Nāskaxō karaxa mēraxō aōxō tāpimisfo nīchini Jesús ano. Mā ato nīchia fōkaxō yōkanifo: “¿Mīmē Cristo nā Epa Niospa nokoki nīchiai, askayamai fetsa nokoki oiraka nā nō manai?” ixō yōkatanōfo Juan ato nīchini.

⁴⁻⁵ Mā Jesús ano nokokaxō yōkanifo. Askafaifono Jesús ato kemani: “Fokaxō Juan yoitakāfe a mā ōiyanā a mā nikafari. Yoitakāfe, mā fēxofāfe sharakaxō ōisharakani kiki, askatari nā chatofori mā sharakanax niafoki, a rashkishiaifori mā sharafokī, a pastofāferi mā nikasharakani kiki, a namisfori mā otoafoki, a afaamaisfāferi Niospa meka shara nikakani kiki afeskaxō Epa Niospa noko ifitiromakī.”

⁶ Nāskaxō ato yoini: “Akka a ea chanīmara fasharakōia afara fetsa shinātama ekeki inimakōitiro,” Jesús ato fani, Juan ina rafe.

Jesús ato yoini Juanoa

⁷ Nā a Juan ato nīchia rafe mā foaifono Jesús yorafo yoikī taefani Juanoa. “¿Afeskakī tsōa istoma anoa Juan ōifokani fonifomē? Juankai nā nēfe tafa pei taka taka akai keskarama. Nāskarifikakī mā mā tāpia Juankai ōiti ranāyama. ⁸ Akka, ¿tsoa ōikai mā kamismē? Ōitsai, feronāfake rapati sharakōi safekē ōikai mā kamisraka. Akka mā mā tāpia

a rapati sharakōi safemisfo xanīfofōfāfe āto pexe anoxō rapati sharakōi safe-tirofo. ⁹ Akka, ¿tsoa ōikai mā kamismē? Nā Niospa meka yoimis ōikai mā kamisraka. Akka chanīma, nā Juan Niospa meka yoimis finakōia, fetsafo keskarama. ¹⁰ Akka nā Juanoa yoikī Isaías kirika keneni iskafakī:

Mī nai ariax mai ano oyoamano, nā ēfe meka yoimis ē nīchi tafakī mīnoa ato yoiano itipinī sharakaxō mia nikakōinōfo, ixō keneni. ¹¹ Akka ē mato yoi ē mato paraima. Tsōakai Juan finōama. Juan yoimis keskara meka shara noko tsōa yoimisma. Juanki Nios inimakōimis. Akka fetsafāferi afaayamafikaxō ea Ifofaifono Nios atoki inimakōirikai. Nāskakē Juan Maotista finakōifiano fetsafāfe finōkōiafo Niospa ato ōimis.

¹² “Nā Juan ato matotisa fapanitīa Niospa meka nikanixakakī, iskaratīari yorafo Nios ika ano ikipaikōikani. Iskakī shināmisfo; ‘Nios xanīfo ariax ēri āfe yora ipai afe nīpaxakī. Afaa pishtakai ea nētefatiroma ē āfe yora inō,’ ixō shināmisfo. ¹³ Akka Juan oniyamano taeyoi nā Niospa meka yoimisfo feta Moisésri keneni iskafakī: ‘Nā noko ifimis nōko Xanīfo finasharakōi oxii,’ ixō kenenifo. Akka nā Niospa meka yoimifāfe kenenifo keskara nānorikōi Juan ato yoini. ¹⁴ Niospa meka yoimisto keneni iskafakī: ‘Ē matoki Elías nīchixii,’ ixō Niospa yoini. Akka mā āfe meka chanīmara fapaikī mā tāpitiro nā Juan Elías keskarari. ¹⁵ Mā ea nikatirokī ea nikakāfe. Ēfe meka māto shinā mēra nanekāfe,” ato fani.

¹⁶ Nāskaxō anā ato yoini: “Iskaratīa na niyoafo afe keskarafomākī ē mato yoinō mā tāpinō. Nā fakefo āto kaxeti anoax kaxekakī āto yamafo kenatirofo tai tai iyanā. Akka mā āto yamafo nokokanax a ato yamafāfe fichipaiyaifo keskai tsoa kaxesharayamaino ato

yoitirofo iskafakakī: ¹⁷‘Nō nōko xāiti maneaino akka mā mairamisma. Askatari shināmitsayanā nō fanāikaino mā oiamisma,’ ixō ato yoitirofo. Akka māri nāskariai mā tsoaki inimamisma. ¹⁸⁻¹⁹Nāskafakīri Juan yafi ea mā mekafai. Juankai pikī finapaimisma nā ōiai pishta pimis, askatari fimi ene pae pishta ayamisma. Nāskakē aōnoa mā yoia iskafakī: ‘Nā Juan niafaka yōshi chakaya,’ mā famis. Akka ē yorakōi ē Niospa Fakekōi piyanā ē ayasharamis. Akka mā ea iskafakī yoimis: ‘Jesús ichapakōi piimis, askatari pae ayamis,’ mā ea famis. ‘Nāskax yora chakafo fe rafemis, a romanō xanīfo kori fixomisfo feri rafemis,’ mā ea famis. Akka ē shara imis ea Niospa ea shināmanaino. Juanri shara imis Niospa shināmanaino. Yorafāfe noko ōikī tāpitirofo,” ixō Jesús ato yoini.

Pexe rasi anoxō Jesús nikakaspanifo

(Lc. 10.13-15)

²⁰⁻²¹ Askata anori ato yoita Jesús nā pexe rasi anoafō ato yōani iskafakī: “Ooa, Corazin anoafāfe Betsaida anoafō fe, mā omiskōi finakōixii. Akka Tiro anoxō Sidón anoxori nā ē mato ōimana keskara, ē ato ōimanano āto chaka xatekaxō Epa Nios Ifofakeranafo. ‘Ooa, nō afara chakafamiskī iskaratīa nō anā Nios Ifofai,’ iyanā rāfikaxō āto rapati chapo safekaxō chii māpo raish akeranafo fetsafāfe ato ōinōfo. ²² Akka Niospa Tiro anoafō yafi Sidón anoafōri ato omiskōimafiakī ato omiskōimasharaima, akka matoroko omiskōimakī finakōixii. ²³ Akka, ūnō Capernaúm anoax nō nai mēra kai Epa Nios ari ixō mā shināimē? Maa. Nā omiskōipakenakafo mēra ē mato potaxii. Akka yōra atiroma keskara afara shara ē mato ispafiano māto chaka māakai xateama. Akka nā ē mato

ōimana keskara Sodoma anoafō ē ato ōimamiskē āto chaka xatekeranafo. Nāskakē keyokeranafoma. Askatari āto pexefā rasi keyokeranama. ²⁴ Ē mato yoinō. Afetiāra Epa Niospa nā chanīmara faafoma ato omiskōimani. Nā Sodoma ano ipaonifo omiskōixikani. Akka māfi omiskōi finakōixii,” ixō Jesús ato yoini.

“Ekeki fekāfe ē mato shināmasharanō,” ixō Jesús ato yoini

(Lc. 10.21-22)

²⁵ Ato askafata Jesús Apa kīfīni iskafakī: “Epa, ē mia aicho fai. Keyokōi nai mēranoafōya nono mai anoafō mī āto Ifō. Mī sharafīnakōi. Akka atirifāfe kirika kene tāpīfikaxō mia Ifofakaxoma. Iskafakī shināmisfo: ‘Tsoa fetsakai noko keskarama. Nō tāpīkōia,’ ixō shināmisfo. Akka nāfo mī meka mī ato tāpīmanima. Akka nā kirika kene tāpīkaxoma, mia Ifofaifono nāfo mī meka shara mī ato tāpīmani, ²⁶ nā mī fichipaiyai keskafakī,” ixō Jesús yoini.

²⁷ Askata anā Jesús ato yoini iskafakī: “Epa Niospa a tāpia keskara eari keyokōi tāpīmani, ēmāi āfe Fakekē. Akka tsōakai ea tāpiama, ēfe Epa fistichi ea tāpīkōia. Nāskarīfakī tsōa ēfe Epa tāpiama, akka eres fisti ē tāpīkōia. Akka nā fetsafori ē ato tāpīmanaino nāfāferi Epa Nios tāpitirofo. ²⁸ Akka mā shināchakakōikī ea kīfikāfe. Nāskaxō mā ea chanīmara fasharayanā mā ea nikasharaito a mato fekaxtefai ē mato potaxotiro anā mā shināchakayamanō. ²⁹ Akka ea shinākōikī eōxō mā tāpīsharakōitiro. Ē mato noikī fenāmāshta ē mato yonomamis tenemasharayanā. Nāskaxō mā anā shināchakatiroma. ³⁰ Akka a ē mato amapaiyai keskara anā fekaxma. Nāskakē anā māto ōiti fekaxtetiroma,” Jesús ato fani.

Nā judeofāfe pena tenetitīa Jesúsxō tāpimisfāfe aros keskara metesfenifo

(Mr. 2.23-28; Lc. 6.1-5)

12 Askata judeofāfe āto pena tenetitīa Jesús aōxō tāpimisfo fe tarepa kani. Aōxō tāpimisfāfe fonāikakī aros keskara metesfaxō pii fonifo. ²Fariseofāfe ōikakī Jesús yoinifo: “Ōipo, Jesús. Iskaratīa nōko pena teneti. Akka Moisés noko yoini na pena tenetitīa tsōa pishta yonotiroma. Akka mī inafāfe yonokani na aros keskara meteskakī,” ixō yoinifo.

³Ato askafaifono Jesús ato kemani: “Akka, ¿a nōko xini Davidōnoa kirika kenenifo keskara mā ōimismē David afaa afeska fanimē āfe inafō feta fonāikōikī? ⁴Nāskaxō Nios kīfiti pexefā mēra ikikaixō a mēranoa pāa ato pikīni fonāikōikī ano afaayamano. Akka nā pāa nā judeofo ato Nios kīfixomisfonā ini. Nāskakē fetsafāfe nā pāa tsōa pitiroma ini. Nānori Niospa Moisés yoifinino akka fonāikōikī David pini a afe rafeafo feta. ⁵Akka, ¿a Moisés keneni keskarari mā tāpīamamē? Iskafakī yoini: ‘Nios kīfiti pexefā mēra a ato Nios kīfixomisfāfe yonotiromo nā pena tenetitīa. Nāskakē afaa chakafakanima,’ ixō Moisés keneni. ⁶Nios kīfiti pexefā sharafiano akka ē na pexefā finōkōia. ⁷⁻⁸Epa Niospa shināmanaino Niospa meka yoimisto Oseas kirika keneni iskafakī: ‘Mā yoināfo inafō retexō ea ināxikī, mā koofamis ea shinākī nā shara. Askafiano fetsafo noikī, mā ato sharafaxōaito ē ōimis nā sharafinākōia,’ ixō kirika keneni Niospa shināmanaino. Niospa noko yoimis keskara mā tāpisharaxō, mā ato yoikī chakafakeranama. Nāskakē ē mato yoi iskafakī, ēfe Epa Niospa ea nāmā nīchini xanifofinākōi ē inō. Nāskakē ē yoitiro afaa nō atiromakī

pena tenetitīa. Ē mato yoi na ēfe inafāfe akaifo keskara shara,” ixō ato yoini.

Feronāfake mēke yōshiya Jesús sharafani

(Mr. 3.1-6; Lc. 6.6-11)

⁹Nāskata Jesús nānoax kaax judeofāfe āto ichanāti pexe mēra ikitoshini. ¹⁰Nāno feronāfake āfe mēke yōshia ini. Nāskakē fariseofāfe Jesús yōkanifo afara chakafaito yōaxikakī. Iskafakī yōkanifo: “Maestro, pena tenetitīa, ¿nō yora sharafatiromē?” ixō yōkanifo.

¹¹Askafaifono Jesús ato kemani iskafakī: “Mā ovejayaxō māto oveja kini mēra pakeano, ¿mā pena tenetitīa mā ifirisafatiromamē?” ato fani.

¹²“Akka yorafo sharafinākōiafo, oveja keskarafoma. Nāskakē yorafo nō shinākī pena tenetitīa nō ato sharafatiromo. Nāskaxō nō afaa chakafaima. Na pena tenetitīa yorafo nō sharafakī Epa Niospa ōia shara,” ixō Jesús ato yoini.

¹³Nāskata a feronāfake mēke yōshiya Jesús yoini iskafakī: “Mēshafe,” faino, nā feronāfake mēke yōshiya mēshatanaino āfe mēke sharatani. Nā takai fetsa keskara shara ini. ¹⁴Nāskata fariseofo mā tsekekanax yoinānifo: “¿Afesaxō nō Jesús ato achimatiromē retenōfo?” ikanax yoinānifo.

Epa Niospa shināmanaino Isaías keneni Jesúsnoa a inōpokoai yoikī

¹⁵Jesús nānoax kani mā tāpiax retepaiyaifono. Nāskakē anoax kaino yorafā rasichi chīfafainifo. Akka a isinī ikaifo Jesús ato sharafapani. ¹⁶Akka ato sharafaxō ato yoini: “Ē Niospa Fakekī tsoa yoiyamakāfe,” ato fani. ¹⁷Nāskarākōi Isaías kirika keneni Niospa shināmanaino Jesúsnoa. ¹⁸Iskafakī keneni:

Ōikapo. Nakīa ea yonoxomis ē katonī. Ē aō noikōi. Ē akiki inimakōi. Ēfe Yōshi Shara ē afe

rafemamis. Nā maifotio ano ikafāfe āfe meka nikasharaifono ē āto chaka soaxotiro efe yora inōfo. ¹⁹Nakai yora fetsafo fe feratenāxima. Meka mitsisipato ato yoima. ²⁰Akka tafa kerexma ē xatexima. Askatari chii ketesharayamaito ē nokafaxima. Askatamaroko ē ketefaxii. Nāskarifikāi yorafāfe ēfe meka nikapaifikakāi nikasharayamaifono ē ato potaima. Ato potatamaroko ē ato axosharai ea Ifo sharafanōfo. ²¹Nāskakē keyokōi maitio ano ikafāfe yoixikani iskafakakāi: “Nā fistichi noko ifitiro nō aōnoax Epa Nios fe nīpaxanō,” ixō yoixikani.

Nāskara Isaías yoikāi kirikaki keneni. Nāskarākōi nō ōi Isaías keneni.

Yora fetsafāfe, “Jesús niafakaōxō ato sharafaira,” fanifo

(Mr. 3.20-30; Lc. 11.14-23; 12.10)

²²Askata Jesúski feronāfaka fēxo efenifo. Askatari mekamisma ini. A mēra niafaka chaka naneano Jesús sharafanō akiki efenifo. Nāskakē Jesús a fēxo ōimasharani, askatari mekamasharani anā mekanō. ²³Askafaito ōikani yoinānifo: “¡Kee! Ōikapo. Jesús afama mīshti shara fatiro. Akka, ¿namē David āfe fena nā Epa Niospa katonī, nāmē na nō manai?” ikax yoinānifo.

²⁴Askafaiifāfe nikakaxō fariseofāfe yoinifo: “Maa. Natokai Epa Niosxō niafaka chaka potatiroma. Akka nā niafaka chakafāfe āto xanīfo nā Beelzebúxō ato makinoa niafaka chaka potai,” ikax yoinānifo.

²⁵Askafaiifono Jesús tāpini a shināifo keskara. Nāskaxō ato yoini: “Yorafo paxkanākanax āa ranā retenāi keyotirofo. Askatari pexe rasi anoax āa ranā

retenāi keyotirofo. Nāskax isharatirofoma āa ranā retenāitirofo. ²⁶Nāskarifikāi Satanás āfe niafaka chakafo potaxō anā afaa afeska fatiroma. ²⁷Akka mā ea iskafai: ‘Nato niafaka xanīfoōxō niafaka chakafo ato makinoa potai,’ mā ea fai. Akka ea yoikapo, ¿tsōaōxō mātō inafāfe niafaka chakafo potafamakī? Akka, ‘Niosxō nōko inafāfe niafaka chakafo potafo,’ ixō mā ea yoitiro. Nāskakē mā tāpitiro ēri Niosxō niafaka chakafo potaino. ²⁸Akka ē niafaka chakafo Niospa Yōshi Sharaōxō ato makinoa potaino mā tāpitiro a Niospa matoki nīchiai mā nokoano. Nāskakē yorafāfe ea Ifo sharafaxii.

²⁹“Ē anā mato yoinō, nikasharakāfe. Akka, ¿afeskaxō yorafāfe feronāfaka mitsisipakōi āfe pexe kene mēranoa āfe rapatifo fiatirofomē? Akka rapati fiakakāi achixō metexkere akaxō āfe rapati fiatirofo. Askafakaxō fīaifonokai ato afeska fatiroma.

³⁰“Akka fetsa efe rafepaikima ea nikakaspatiro. Akka fētsa ēfe meka nikakaspai ea noikaspai. Nāskakē fetsafāferi ea Ifofaifono fichikaspakani. Askakimaroko emakinoa ato paxkanāfapai Epa Nios Ifofayamanōfo.

³¹“Nāskakē ē mato yoi. Fētsa afara fetsafo chakafakē Niospa āfe chaka soaxotiro. Askatari fētsa afara chaka yoiaino Niospa āfe chaka soaxotiro. Akka ēfe Yōshi Shara chakafakē mekafaito, Niospa āfe chaka soaxonakama. Āto chaka neepakenaka. ³²Askatari fētsa Niospa Fake yorakōi chakafaino Epa Niospa āfe chaka soaxotiro. Akka fētsa Epa Niospa Yōshi Shara mekafakē chakafaino, Epa Niospa āfe chaka soaxonakama. Āto chaka neepakenaka. Nā naitīari āfe chaka aō neepakenaka,” ixō Jesús ato yoini.

**Ifi áfe fimioxõ nõ täpitiro
afe keskaramākī**

(Lc. 6.43-45)

³³ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka shinākapo. Ifi shara áfe fimi sharakōi itiro. Akka ifi chaka áfe fimiri chaka itiro. Ififo áfe fimioxõ nõ täpitiro afe keskaramākī. ³⁴ Akka māfi keyokōi chakakōi, nā rono pae keskarakōi mā. Nāskaxõ meka shara mā yoitiro ma māmāi chakakōixõ. Nā mato shināmā mā shināi keskafakī chakai mā mekamis. ³⁵ Nāskarifikī yora sharapa meka shara yoitiro, áfe õiti mēraxomāi shara shinākī. Akka yora chakapari meka chaka yoitiro, áfe õiti mēraxomāi chaka shinākī. Nāskaxõ nā áfe õiti mēraxõ shināi keskara yoitiro. ³⁶ Akka ē mato yoinõ. Fatora penata keyokōi Niospa ato ichanāfai täpikōixõ ato yoixiki fatofáfe chanīmara faafomākī, akka fatofáferi nikakaspakanimākī. Nāskatari nā shinātama chaka yoimisfori Niospa ato shināmaxii kiki. ³⁷ Akka mā mato mekaoxõ mā Nios ispatiro mā isharamākī, askayamai mā isharamamākī. Nāskax isharax mā afe nipanaka. Askatari mā meka chaka yoimisno nā omiskōipakenakafo mēra mato potaxii. Māto mekapa mato omiskōimaxii,” ixõ Jesús ato yoini.

**Yora chakafáfe, “Tsõa atiro ma
keskara noko ispafe nõ mia
chanīmara fanõ,” ixõ yõkanifo**

(Mr. 8.12; Lc. 11.29-32)

³⁸ Askata fariseofo feta a Moisés yoiki kirika keneni keskara ato täpimamisfáfe Jesús iskafanifo: “Maestro, nõ õipai tsõa atiro ma keskara mī faito,” ixõ yoinifo.

³⁹ Askafaifono Jesús ato kemani: “Māfi afara chaka shināyanā mā Nios kachikiri famis. Nāskakē, ‘A tsõa atiro ma keskara noko ispafe,’ mā ea fai. Akka nā Jonás ini keskara nā fisti mā

õixii. ⁴⁰ Akka nā Jonás ini keskai ēri askai. Jonás fafinõa xaki mēra tres nia ini. Nāskarifikai ēri mai mēra maiax tres nia ixii. ⁴¹ Akka fatora penata nā Niospa yorafo keyokōi ichanāfaitia ato yoixii fatofáfe chanīmara faafomākī, akka fatofáferi nikakaspakanimākai. Nāskakē nā Nínive anoafáfe mato yoixikani iskafakakī: ‘Jonáspa noko Niospa meka yoiaito nikaxõ nõko chaka xatexõ nõ Niospa meka chanīmara fani. Akka mā Niospa Fake nikafikī mato chaka mā xatemisma,’ ixõ mato yoixikani. Akka ē Jonás finõfekēkai mā ea nikapaimisma. ⁴² Askatari okirinoax nā nafa kēro āto xanifo ipaoni nõko xanifo Salomón õipai chai inoaxkōi oni. Afara sharafo täpikōia nikaferani oni. ‘Afara shara ea täpimanõ,’ ikax akiki oni. Akka ē nā Salomón ē finõfekē, mākai ea nikapaima. Akka keyokōi mā mai keyoano Niospa noko yoixii fatofomākī sharafo fatoforimākī nikayospafo. Askatari nā kēromā mato yoixii iskafakī: ‘Māfi chakakōifokī. ¿Afeskakī mā Niospa Fake nikakaspamismē? Māto xanifo Salomón täpikōia keskafakī nāato keyokōi täpikōifiano. Akka ē Salomón nikaikai chaikōi ē kani. Akka mākai nā Jesús mato fe ifiakē mā nikakaspamis nāato täpikōifekē,’ ixõ mato yoixii,” ixõ Jesús ato yoini.

Anā niafaka chaka yoraki nanetiro

(Lc. 11.24-26)

⁴³⁻⁴⁴ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē mato yoinõ meka fetsafaxõ. Niafaka chaka feronāfake makinoax tsekeax kafāsatiro tsõa istoma ano fenafofáfofāitiro ano tsoaxõ tenepaikī. Akka tsoa fichixoma niafaka chakata anā shinātiro: ‘A ē anoax tsekeita ano ē anā kapai,’ itiro. Mā nokoxõ õia nā feronāfake nā pexe xaka mātsoema keskara shara ini. ⁴⁵ Nāskakē nā niafaka afe niafaka siete efetiro nā chaka

finakōiafo, nāfo nā feronāfake mēra iki fetsenō. Nāskakē nā feronāfake chaka finakōi itiro a iypaoni keskarama,” ixō Jesús ato yoini.

**Jesús ōifekani āfe afanō
āfe extonō fenifo**

(Mr. 3.31-35; Lc. 8.19-21)

⁴⁶ Jesús yorafo yoiaino āfe afanō āfe extonō akiki fenifo afe mekapaikani, pexe emāiti nikaxō mananifo. ⁴⁷ Fētsa yoini: “Mī efanō mī extonō emāiti niafo mefe mekapaikani,” fani. ⁴⁸ Askafaino kemakī: “¿Fatomē ēfe efa keskarrafo ēfe exto keskarafori?” ato fani.

⁴⁹ Nāskata a aōxō tāpimisfo yoini mētoxo: “Nāfo ēfe efafo keskarrafo, ēfe exto keskarafori ē ato ōi. ⁵⁰ Akka nā ēfe Epa nai mēra ikato ato amapaiyai keskara akaifo nāfofi ēfe extofo ēfe chikofori ēfe efafori,” ixō Jesús ato yoini.

**Jesús ato yoini meka fetsafaxō
fimi exe saamisnoa**

(Mr. 4.1-9; Lc. 8.4-8)

13 Askata na pena fisti Jesús pexe mēranoax tsekekaini kaax, iāmāfā kesemē tsaoni. ² Nāno tsaono yorafā rasi akiki fenifo, āfe meka nikai fevani. Akka Jesús kanōanāfā xaki mēra tsoaxō ato yoiaino nikanifo, iāmāfā kesemēxō. ³ Askata meka fetsafaxō afama mīshti Jesús ato yoini iskafakī: “Feronāfake fistichi fimi exe saafoni āfe nōxati mēra kēchoxō fokī. ⁴ Fimi exe saafokaino ranāri fai nēxpakīa pakeaino a kachikirixori peyafāfe pini. ⁵ Nāskata fimi exe ranāri makexfoki pakei fetseni mai shara anoma. Nāskakē samamakōi fimi exe foaipaini. ⁶ Akka mā foaipaiyaito xinī namani, yosipanā, āfe tapokairoko mai mēra kasharakē. Foaikax, samama nani xinī tsasifaano. ⁷ Ranāri fimi exefo moxafo mēra pakei fetseni. Moxafo mēranoax moxafoya foaipaiyaito moxafāfe namani. ⁸ Akka

fimi exe ranāri mai shara ano pakeni. Nāskax foaisharax fimi ichapayakōi ini. Fetsa cien fimiya ini, fetsari sesenta fimiya ini, fetsari treinta fimiya ini. ⁹ Mā pachoyakī ea nikasharakōikāfe,” ato fani.

**Meka fetsafaxō yorafo yoioxō a aōxō
tāpimisfo xafakiakōi ato yoini**

(Mr. 4.10-12; Lc. 8.9-10)

¹⁰ Nāskata Jesúski a aōxō tāpimisfo fēkaxō yōkanifo: “¿Afeskakī meka fetsafaxō mī yorafo yoimē? Meka xafakīa mī ato yoimisma,” ixō yōkanifo.

¹¹ Askafaiāfe Jesús ato kemani: “Akka afeskakō Epa Niospa afe yorafo ikināmakī ē mato fisti tāpimanō. ¹² Akka nā Niospa meka nikasharakōiaifo āfe Yōshi Shara āto mēra naneano nāto ato tāpimasharakōixii kiki. Nāskaxō mā tāpikī finasharakōi. Akka nā nikasharayamaifāfe tāpisharakanamax nāfo fenokōixikani. ¹³ Nāskakē meka fetsafaxō ē ato yoi. Akka ōifikakī tāpikanima. Askatari nikafikakī nikasharakanima. ¹⁴ Nānori a Niospa meka yoimisto Isaías kirika keneni a inōpokoai yoikī. Iskafakī yoini:

Nikataifafiafikakī nikakanima. Ōifikakī tāpikanima. ¹⁵ Nā yorafo āto mapo kerexkōifo. Askatari āto pacho fēstokōifo. Askatari āto fero fepoa keskarrafo. Nāskaxō ēfe meka chanīmara fakanima. Nāskakē ē āto chaka soaxotiroma, ixō Niospa yoini keskara Isaías kirika keneni.

¹⁶ “Akka māakai ato keskarama. Ē mato yoia keskara mā nikasharamis. Ē mato tāpimanai keskara mā tāpisharakōia. ¹⁷ Shinākapo. Mā ōimis keskara a Niospa meka ato yoimisfo feta a Nios Ifofamis fetsafāferi ōipaifakakī ōipaonifoma. A ē mato yoimis keskara nikasharapaifakakī nikapaonifoma,” ixō Jesús ato yoini.

**Jesús meka fetsafaxō fimi
exe saamisnoa ato yoini ato
tāpimasharakōixiki**

(Mr. 4.13-20; Lc. 8.11-15)

¹⁸ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Nā ē mato meka fetsafaxō yoiai nā fimi exe saamisfoōnoa ē mato yoikai. Nikasharakāfe tāpixikakī. ¹⁹ Atiri fimi exe fai kesemē pakeaino peyafāfe pinifo. Nāskafakīri fētsa Niospa Nios Xanifoōnoa nikafikī Niospa meka nikasharayamaito, nā Satanás chakata Niospa meka fīatiro. ²⁰⁻²¹ Akka atiri fimi exe makex mēra pakeax, foaipafīaito xinī namani, āfe tapo mai mēra ikikēma. Nāskafakīri fētsa taefakī Niospa meka nikai inimayotiro. Akka afara chaka nokoaino anā inimatiroma, anā Nios Ifofayamaino Niospa meka anā āfe shinā mēra nanetiroma. ²² Akka atiri fimi exe moxafo mēranoax foaikax yosinima. Nāskari fakī fētsa Niospa meka nikasharamax, nāskaxō afara fetsa shinākī, āfe shinā mēraxō shināchakakōitiro. Nāskaxō kori ichapakōi noikī, ‘Ē kori ichapayax ē inimatiro,’ ixō shinākī Niospa meka anā shināima. Nāskakē Niospa meka nikafikī afara fetsafo shināino, afaa Niospa axotiro. ²³ Akka atiri fimi exe mai shara anoax foaikax mā yosiax fimi ichapaya ini, āfe fimi cien ini, fetsari āfe fimi sesenta ini, fetsari āfe fimi treinta ini. Nāskafakīri fētsa Niospa meka nikakōikī Niospa meka nanexō nikasharakōitiro. Akka fētsa Niospa meka nikakōisharakī nā fimi exe cien keskara itiro, fētsari nikasharakōi nā fimi exe sesenta keskara itiro, fētsari nikakōisharakī nā fimi exe treinta keskara itiro,” ixō Jesús ato yoini.

**Meka fetsafaxō afara fetsa ato
tāpimaxiki anā Jesús ato yoini**

²⁴ Anā Jesús meka fetsafaxō afara fetsa ato tāpimaxii ato yoini iskafakī: “Ē mato yoinō nā Nios xanīfokōi ika anoax afe keskara ixikanimākai. Ifokōi faafo afe keskaramākī ē mato anā yoinō. Nā yorafāfe Nios Ifokōi faafāfe fimi exe shara fana keskarafo. ²⁵ Akka tare ifo āfe inafō fe oxano, a ato noikas-pamis fakishi kaxō a fana shara ano fana chakafanafaini kani. ²⁶ Akka nā fana shara foaikī pei sharayakōi foaini. Askatari fana chakari foaini. ²⁷ Nāskata a tare ifoki āfe inafō fokaxō yoinifo: ‘Ifō, fana shara mī tarepa mī fanafiano, akka, ¿fanīax na fana chaka foaikamē?’ ixō yōkanifo.

²⁸ “Askafaifono nā tare ifāfe ato yoini: ‘Nā noko noikaspamisfāfe fanafo rakikīa,’ ato faito āfe inafāfe yoinifo: ‘¿Na fana chaka nō tsekatiromē?’ fanifo. ²⁹ Akka a tare ifāfe ato yoini iskafakī: ‘Maa, fana chaka tsekapaikī fana sharari mā tsekatiro. ³⁰ Nāskanōki. Nā fana sharafoya yosiyonō nā fana shara āfe fimi topiaifotiā, ē mato yoixinō iskafakī: “Na fana chakafo xatekāfe. Xatexō mextexō koaxikaki. Nāskata nā fana sharafo ēfe tapas mēra ea faxoxikakī,” ’ ixō a tare ifāfe ato yoitiro keskafakī, nāskarīfakī Epa Niospa mato paxkanāfaxii ea Ifofaafo ē ato ifixii. Akka ea Ifofayamafo chiifā mēra ē ato nīchixii,” Jesús ato fani.

**Mostaza exeōnoa yoikī meka
fetsafaxō Jesús ato tāpimani**

(Mr. 4.30-32; Lc. 13.18-19)

³¹⁻³² Askata anā Jesús meka fetsafaxō ato yoini iskafakī: “Afe keskaramākī Nios xanīfāfe noko īkinā ē mato yoinō. Nā fimi exe mostaza yōra āfe tarepa fanatiro. Akka nā mostaza exe pishtakōi. Akka mā yosiax efaapakōi itiro fana fet-

safo keskarama. Nāskakē peyafāfe āfe teshpafo ano naa faxō too fatiro. Nāskari fakī taefakī pishta mā Epa Nios Ifofayotiro. Nāskaxō fisti rasichi mā Ifofayotiro. Akka chipo ichapakōichi atirofo Nios Ifofakakī,” ixō ato yoini.

**Meka fetsafaxō pāa faraxika
keskaraōnoa Jesús ato yoini**

(Lc. 13.20-21)

³³ Askata anā Jesús meka fetsafaxō ato yoini iskafakī: “Afe keskaramākī Nios xanifāfe noko ikinā ē mato yoinō. Nā kēromā pāa fakī lewaduraya arinā osixō kamosakano faraxitiro keskara. Nāskari-fiakī nō ōitiro. Yorafāfe Niospa meka āto shinā mēra naneano nō ōiyamafiaino āto ōiti fetsafakanax Nios keskara shara atirofo,” ixō Jesús ato yoini.

**Afama mīstikiri yoikī meka
fetsafaxō Jesús ato yoipaoni**

(Mr. 4.33-34)

³⁴ Askatari Jesús nā yorafā rasi yoini meka fetsafaxō afara fetsa ato tāpimaxii. Akka meka fetsafaxō Jesús mēxotaima ato yoipaoni. ³⁵ Akka nā Niospa meka yoimisto a inōpokoai yoikī kirika kenekī keskakōifakī Jesús nāskakōi fani. Iskafakī keneni Jesúsnoa yoikī:

Ē ato meka fetsafaxō yoixii.

Niospa keyokōi onifanitia nāskatari a nikamisfoma ē ato tāpimaxii, ixō Jesúsnoa yoikī keneni.

**Jesús nā fana chakafoōnoa
ato tāpimani**

³⁶ Askata yorafā rasi makinoax Jesús pexe mēra ikikaini. Mā pexe mēra kaano, aōxō tāpimisfāfe anā yōkanifo ato yoisharanō. “Ifo, meka fetsafaxō mī noko yoia nā fana chakaōnoa nō tāpiama. Anā noko xafakīa yoife nō tāpisharanō,” ixō yoinifo.

³⁷ Askafaifono Jesús ato kemani: “A fana shara fanamisfo keskara ēkīa,”

ato fani. ³⁸ “Akka a tare ē yoiai mā tāpitiro nā maitio ē yoi. Akka nā fimi exe shara ē yoiai nā Nios Ifofamisfo ē yoi. Akka nā fana chakafo ē yoiai nā Satanás ifofamisfo ē yoi. ³⁹ Akka nā noko noikaspamisto fimi chakafana ē yoiai, a Satanás ē yoi. Akka nā fimi exe topiaifo ē yoiāito mā nikai, mā mai keyoaino ē yoi. Akka a fimi exe topimisfo ē yoiāito mā nikai, nā Niospa āfe ājirifo ē yoi. ⁴⁰ Nā fana chakafo xatekaxō chīi koatirofo keskai, nāskarifiakiani nā omiskōiai nokoaitia omiskōixikani mā mai keyoaino. ⁴¹⁻⁴² Nāskarifiakī ēfe ājirifo ē nīchixii a afara ato chakafamamisfoya a afara chaka tāpimisfori ato chii xoisai mēra ato potanōfo anoax oiayanā omiskōipakexanōfo. ⁴³ Akka nā Niospa meka nikasharakōiaifo, Epa Nios ika anoax nā xinī chaxai keskara shara ixikani. Mā pachoyakī ēfe meka nikasharakī mato shinā mēra nanekāfe,” ato fani.

**Afara sharakōi oneaōnoa yoikī meka
fetsafaxō Jesús ato tāpimani**

⁴⁴ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē mato yoinō nā Nios xanifokōi ika anoax afe keskara ixikanimākai. Feronāfāke tare ano yonokī orokī afara sharafinakōia fichixō nā fichia ano anā oneni. Nāskaxō āfe afama mīшти keyokōi ato minixō mā kori fixō nā mai fini nā afara sharakōi āfenā inō. Nāskarifiakī mā Nios Ifokōifapaikī mā fichikōipaitiro,” ixō Jesús ato yoini.

**Makex oxo fakkai fakkaisai
keskaraōnoa āfe ane perlaōnoa,
meka fetsafaxō Jesús ato tāpimani**

⁴⁵⁻⁴⁶ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē mato yoinō nā Nios xanifokōi ika anoax afe keskara ixikanimākai. Yora fistichi fenafofāfofāimis perla ato ināxii. Akka nā perla sharafinakōia mā fichixō āfe

afama mīshiti keyokōi ato minixō kori fixō nā perla sharakōi fini. Nāskarifiakī nō Epa Nios Ifofasharapaikī nōko afama mīshitifo nō shināmakitiro Epa Niosmāi sharafinakōikē,” ixō Jesús ato yoini.

Anā meka fetsafaxō riniōnoa Jesús ato tāpimani

⁴⁷ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē mato yoinō nā Nios xanifokōi ika anoax afe keskara ixikanimākai. Nā rini faka mēra potexō foe fetsa fetsatapafo fitirofo keskara ixikani. ⁴⁸ Akka nā rini mā foe fospikōiano, nā rinipa fimisfāfe faka ketokonō rini ninifotirofo. Faka ketokonō tsoaxō foefo katotirofo. Nā sharafo fēta mēra nanekaxō nā chakafo potatirofo. ⁴⁹ Nāskarifiakī nōko mai keyoaino. Nāskatari Niospa āfe ājirifāfe noko paxkanā faxii nā chakafoya nā sharafo. ⁵⁰ Akka nā chakafo nā chii xoisai mēra ato potaxii. Nānoax oiayanā omiskōipakenakafo,” ato fani.

Afara fena sharakōi yafi afara shara xiniōnoa Jesús ato yoini

⁵¹ Nāskaxō Jesús ato yōkani: “¿Nā ē mato yoiai keskara mā mā nikaimē?” ato faito, “Eje, a mī noko yoiai nō nikai,” faifono anā Jesús ato yoini: ⁵² “Akka pexe ifāfe pexe xaki mēra āfe afara shara onekatsaxakī nā fena yafi nā xini ato ispatiro. Nāskarifiakī a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe mā Nios Ifokōi faifono, Nios xanifoōnoa ato yoitirofo. Akka meka xiniōxō meka fena sharari mā tāpitiro,” ato fani.

Jesús Nazarete anoxō nikakaspanifo

(Mr. 6.1-6; Lc. 4.16-30)

⁵³ Askata Jesús mā meka fetsafaxō ato yoikī keyoax nānoax kani. ⁵⁴ Mā kaax āfe mai anokōi nokoni. A judeofāfe āto ichanāti pexe mēraxō ato yoikī taefani ano. Nānoxō yorafāfe iskafanifo: “¡Kee, nikakapo! ¿Fanixō iskara tāpixō yoimē

askatari nā tsōa atiroma keskara fai? ¿Fanixō iskara tāpamē?” fanifo. ⁵⁵ “Nā mīsa famisto fakeki. Āfe afa María. Āfe extofo mā nō ōimis. Santiago ikaino, José ikaino, Simón ikaino, Judas ikaino, nāfo āfe extofo,” fanifo. ⁵⁶ “Āfe poifori nofe imisfo. Nōfi Jesús tāpia. Nākai afama. Akka, ¿afeskaxō afama mīshiti fatiromē?” ikax yoinānifo.

⁵⁷ Nāskakē nikakaspanifo. Akka Jesús ato yoini iskafakī: “Keyokōi nā maitio anoxō Niospa meka yoimis nikatirofo. Akka nā āfe maikōi anoxō nikapaitirofoma. Nāskakē mā ea nikakaspamis,” ixō ato yoini.

⁵⁸ Nāskakē anoxō afama mīshiti ato ōi-manima tsōakairoko nikaito.

Juan Maotista nani

(Mr. 6.14-29; Lc. 9.7-9)

14¹⁻² Nāskatari Galilea anoa nā xanifo Herodes ini. A Jesús afama mīshiti faito nikaxō āfe inafō yoini iskafakī: “Akka nā Juan Maotista ē ato textemayamea mā anā otoa. Mā otoxō tsōa atiroma keskara afama mīshiti fai,” ixō shināni.

³⁻⁴ Akka Herodes Juan reteyoamano Juan yōani iskafakī: “Xanifo Herodes, mī exto Felipe mī āfe āfi Herodías mī fia. Askara chakakōi,” nāskafani. Nāskakē Herodes akiki ōitifishkini. Nāskaxō āfe sorarofō achimani karaxa mēra ikimaxii.

⁵ Akka Herodes Juan retepaifi yorafoki meseni yorafāfemāi chanīmara faifono Juanmāi Niospa meka ato yoimiskē. Nāskakē Herodes shināni iskafakī: “Ē Juan retekē eari yorafāfe retetirofo,” ixō shināni. ⁶⁻⁷ Akka Herodes āfe cumpleañō ikaino, yorafa ato ichanāfani. Ichanāfono nā Herodías fake xomaya ares mairani yorafāfe ferotaifi ato inimai. Nāskakē Herodes yoikī iskafani nā xomaya yorafāfe ferotaifi, “Mī afara fichipaiyai keskara ea yōkafe ē mia inānō,” ixō yoini. ⁸ Nāskakē nā kēro xo-

mayato āfe afa ano kaxō yōkani iskafakī: “¿Ē afaa Herodes yōkatiromē?” faito āfa yoini iskafakī: “Juan Maotista āfe mapo textexō ea sapaki rataxō ea fexōfe fafe,” fani.

⁹Askafaito nikai xanīfo Herodes shināmitsani. Shināmitsayanā āfe shinā mēraxō shināni iskafakī: “¡Ooa! Ē Juan ato textemapaima. Akka yorafāfe nikaifono mē na kēro xomaya yoa. Nāskakē ē Juan ato textemapaiyamafikī ē ato textemani,” ixō shināni. ¹⁰Nāskaxō xanīfāfe āfe sorarofō yoini: “Juan textexō āfe mapo ea fixotakāfe,” ixō yoini. ¹¹Ato askafaino fōkaxō sorarofāfe Juan textekaxō āfe mapo sapaki rataxaxō fenifo. Fēkaxō nā kēro xomaya inānifo. Nāatori āfe afa ināni.

¹²Nāskakē Juan inafō fēkaxō āfe yora fōkaxō maifanifo. Mā askafakaxō Jesúsiki nokokaxō yoinifo.

Jesús cinco mil feronāfakefo ato pimani

(Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14)

¹³Askata Herodes sorarofō Juan textemana nikai Jesús ares fisti kani kanōanāfānē tsōa istoma ano. Mā Jesús ato makinoax kaa nikakani pexe rasi anoax yorafā rasi fāi fonifo. ¹⁴Mā kanōanāfā makinoax fotoxō akiki yorafā rasi foaito fichini. Ato ōikī ato shinākōini. Nāskaxō a isinī ikaifo ato sharafapani.

¹⁵Mā yātapakeaino aōxō tāpimisfo akiki nokokaxō yoinifo: “Mā yātapakei kiki nono afaamakī yorafo nīchife a piaifo fitanōfo pexe rasi anoafō,” ixō yoinifo.

¹⁶Askafaifono Jesús ato kemani: “Maa. Fokanima kiki. Māroko ato pimakāfe,” ato faito, ¹⁷kemanifo: “Nō nono cinco pāaya, askatari foe rafes,” fanifo.

¹⁸Askafaifono Jesús ato yoini: “Ea fixotakāfe,” ato fani.

¹⁹Nāskaxō yorafā rasi yoini fasi ano tsaonōfo. Askata foe rafe yafī cinco pāa tsomaxō nai foisinīfōfā Apa Nios kīfīni iskafakī: “Aicho, Epa, mīōxō ē ato pi-mai. Mī sharakōi,” fata, pāa kaxketa foe rafeya osixō aōxō tāpimisfo ināni a yorafo ato ināketsanōfo. ²⁰Nāskax pikanax māyakōinifo. Akka nā chete-faafo doce fēta fospini. ²¹Nā piaifo cinco mil feronāfakefos ini. Kērofāferi fakefo feta pinifo.

Jesús ĩamāfā femākīa kani

(Mr. 6.45-52; Jn. 6.16-21)

²²Mā cinco mil yorafo pimata Jesús aōxō tāpimisfo yoini iskafakī: “Kanōanāfānē nanekāfe, okiri ĩamāfā pokefaitaxikākī,” ixō ato yoini. Jesús kayoxoma yorafo nīchiaino aōxō tāpimisfo fonifo. ²³Mā yorafo nīchita, māchi keya ari arese kani arixō Apa Nios kīfikai. Mā fakishaino, ares fisti ano ini. ²⁴Akka a aōxō tāpimisfo kanōanāfānē mā chai foafono, nēfefaino ĩamāfā poikī ato katimafani. ²⁵Akka mā penaino Jesús ĩa femākīa atoki kaito tsōa tāpinima. ²⁶Nāskata tāpikanamax aōxō tāpimisfo Jesús ĩamāfā femākīa kaito fichikanax tai tai iyanā ratekōinifo, niafakara ikanax.

²⁷Askaifono Jesús ato yoini: “Rateya-makāfe, ēki,” ato fani.

²⁸Ato askafaino Pedro kemani: “Ifo, mīmākī eari kenafe ēri ĩamāfā femākīa kanō mia ari,” Pedro fani.

²⁹“Ofe,” Jesús fani. Nāskakē Pedro kanōanāfā makinoax fotopakekafā ĩamāfā femākīa Jesús ari kani. ³⁰Kapaifi nefeaito ōi nefe kerexkōi mei mesekōini. Nāskakē ĩamāfā mēra ikipakekafakī fāsikōi kenani: “¡Ifo, ea ifife!” fani.

³¹Askaito Jesús koshikōi āfe mēke achixō yoini: “Mīkai ea chanīmara fasharama. ¿Afeskakī mīa chanīmara faimamē?” ixō Jesús yoini.

³² Askata nā rafe kanōanāfā mēra naneinīfofanaifono nefe nishpatani. ³³ Nāskakē nā kanōanāfā mēra naneafāfe Jesús nāmā ratokonō mai chachipakefōfā yoinifo: “Chanīma, mīfi Niospa Fakeki,” ixō yoinifo.

Jesús Genesaret anoafo a isinī ikaifo ato sharafani

(Mr. 6.53-56)

³⁴ Akka ĩamāfā pokefaikani Genesaret mai ano nokonifo. ³⁵ Nāskata nā ano ikafāfe yorafāfe Jesús tāpirisafanifo. Nāskakē nā chai ikafori ato yoinifo akairi tāpinōfo. Nāskakē a isinī ikaifo Jesúski efenifo. ³⁶ Nāskakē Jesús yōkanifo: “¿Nō mia tari kexa maikiri pishta ramākatromē nō sharaxiki?” fanifo. Nāskakē Jesús tari ramākanax sharai fetsenifo.

Jesús ato yoini afeskai yorafo chakafomakī

(Mr. 7.1-23)

15 Askata fariseofo fe a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo Jerusalén anoax Jesúski fēkaxō yōkanifo: ² “¿Afesakai na mīōxō tāpimisfo a nōko xinifo ipaonifo keskakanimamē? Akka a nōko xinifāfe yoinifo keskara tāpifikaxō pixikakī mechokomekeranafo,” ixō yoiaifāfe Jesús ato kemani:

³ “Akka, ¿afeskakī mārī māto xinifo ipaonifo keskara mā tanapaimē? Nāskaxō a Niospa yoini keskara mā nikatama nā māto xinifāfe yoimiso keskara mā nikamis. ⁴ Akka Epa Niospa yoikī iscafani: ‘Māto epa yafi māto efa nikasharakāfe. Akka a āto apa yafi āto afa chakafaifo ato retemakāfe,’ ixō Niospa yoini. ⁵⁻⁶ Nānori Niospa yoifinikē māfi ato mēstekōi nofe yorafo mā ato tāpimamismaki. Akka mā ato yoimis iscafakī: ‘Māto epa yafi māto efa mā yoikī iscafatiro: “Epa, na kori ē mia

inākerana. Nāskafixō mē kori keyoa ē Nios inākī. Nāskakē ē mia anā afaa inātiroma,” ixō mā ato yoitiro. Nāskaxō māto epafo mā shināmakīa keskara mā itiro,’ ixō mā ato yoimis parakī. Askafixō mā ato tāpimasharamisma. A kirikaki yoikī Niospa meka kenenifo anori mā yoimisma. Nā māto xinifo ipaonifo keskara fisti mā tanamis. A Niospa yoini keskara mā akima. ⁷ Māfi keparanāmiski. Matoōnoa yoikī Niospa meka yoimisto Isaiās kirika keneni chanīmakōi iscafakī:

⁸ Nā yorafāfe eōnoa yoisharafikakī āto shinā mēraxō ea shinākōiafoma. ⁹ Āa kaxpa ichanākanax fanāimisfo ea kīfiyanā. A ato tāpimanaifo yorafāfe shinā keskarafo. Akka askarakai Niospa shināma,

ixō Isaiās keneni, Niospa shināmanaino.”

¹⁰ Nāskata Jesús yorafo kenaxō ato yoini iscafakī: “Ea nikasharakōikāfe tāpisharakōixikakī ē mato yoinō.

¹¹ Na mā piaito choshta keskara mato imatiroma. Askatamaroko yorafāfe āto shinā mēraxō chaka shinākani, askatari chakai mekaifono choshta keskara Niospa ato ōi,” Jesús ato fani.

¹² Askata aōxō tāpimisfo fōkaxō Jesús yōkanifo: “Ifo, ¿mī tāpimamē fariseofo ōitifshkikani nā mī yoiaito nikakani?” ikaxō yoinifo.

¹³ Askafaifono Jesús ato kemani meka fetsafaxō: “Tare ifāfe afara chakafo fanatiroma. Askatamaroko a chaka foaikaino tsekaxō potatiro. Nāskarifikā ēfe Epa nā nai mēra ikato afarafo fanayamaxō, āfe tapo tsekaxō potaxii anā afaa inōma. ¹⁴ Akka fariseofo nikayamakāfe. Nā fēxo keskarafofoki. Akka fēxo afe fēxo iyopai xato mēra paketiro. Nāskarifiakī nā fariseofāfe Niospa meka tāpikaxoma fetsafo

tāpimatirofoma. Nāskakē ato fe Nios ari nokotirofoma,” ixō Jesús ato yoini.

¹⁵ Ato askafaito Pedro Jesús yoini: “A na mī yoia keskara meka fetsafaxō noko yoisharafe nō tāpisharanō,” fani.

¹⁶ Askafaito Jesús kemani: “¿Afeskakī māri mā nikasharaimamē? ¹⁷ Akka nō afara piano nōko ato mēranoax payokomeano nō aya safatiro. Nāatokai mato chakana fatiroma. ¹⁸ Akka a mātō shināmā shināxō mā afara chaka yoiaino nāato mato chakana fatiro. ¹⁹ Akka yorafāfe afara chakafakakī āto shinā mēraxō chaka shinātirofo, ato retetirofo, askatari āto āfima chotatirofo, askatari kēro fetsa kaxefatirofo, askatari yometso-tirofo, askatari chanītirofo, askatari ato īchatirofo. ²⁰ Akka mechokomexoma mā piaino Epa Niospa choshta keskara mato ōima. Akka yorafāfe āa shinākaxō afara chakafatirofo. Nāskakē Epa Niospa ato ōi choshta keskara,” ixō Jesús ato yoini.

Xotofake judeoyamafixō Jesús chanīmara fakōini

(Mr. 7.24-30)

²¹ Askata Jesús aōxō tāpimisfo fe kani nā peXe rasi Tiro fe Sidón chaimashta ano. ²² Askata kēro fisti Canaán mai ano ikatsaxakī judeo kaifoma Jesús ano kani. Kaxō fāsikōi yoikī kenani iskafakī: “Ifo, mī David fenaki, ea shināfe. Ēfe fake xotofakeshta ni afaka chakata omiskōi-mamiski,” ixō yoini.

²³ Askafaito nikafikī Jesús kemanima. Nāskakē āfe inafāfe fōkaxō yoinifo: “Ifo, na kēro yoife katanō. Nocho okī noko fekaxtefafei kiki. Fāsikōi fiisiki kiki,” fanifo.

²⁴ Askafaifono Jesús ato yoini: “Ēfe Epa Niospa ea nīchini judeofos ano, nāfo oveja fenoa keskarafo. Akka yora fetsafo ano ea nīchinima,” ato askafani.

²⁵ Akka nā kēro Jesús nāmā ratokonō mai chachipakefōfāyanā iskafakī yoini: “Ifo, ēfe fake ea sharafaxope,” fani.

²⁶ Askafaino Jesús kemani meka fet-safaxō: “A fakefāfe piāi fīaxō nō paxta inā, askarakai sharama,” fani.

²⁷ Jesús askafaito nā kēromā kemani: “Ēje, Ifo. Akka paxtafāfe pitirofo a ifāfe piāi āfe potofō mīsa nāmā keyo pakeaito,” fani.

²⁸ Askafaito Jesús yoini nā kēro: “Mī ea chanīmara fakōini fetsafo keskarama. Akka nā mī ea yoiāi keskara ē mia ax-onō,” ixō Jesús nā kēro yoini. Askafaino āfe fake xotofake shararisatani.

Jesús yora ichapa sharafani

²⁹ Askata Jesús anoax aōxō tāpimisfo fe kaax īa Galilea kesemē nokoni. Nāskata machi keya māpefainax tsaoni.

³⁰ Nāno yorafā rasi akiki fenifo. Nā isinī imisfo akiki efenifo Jesús ato sharafanō. Fetsa chāto ini, fetsari fēxo ini, fetsari mifi yōshia ini, fetsari mekamisma ini. Nāskakē fetsa fetsatapafo a isinī ikaifo Jesús keyokōi ato sharafani. ³¹ Ato sharafaino ōikani yorafo yoinānifo: “¡Kee! Ōikapo. Iskarakai nō ōimisma. Nā mekamisfoma mā mekakani. A mifi yōshiafori mā sharafo. Nā chatofori mā nisharakani. Nā fēxofāferi mā ōisharakani. Jesús afama mīshti fatiro. Akka nōfi israelifokī nōko Nios fāsi sharakōi,” ikanax yoinānifo.

Jesús cuatro mil feronāfakefo pimani

(Mr. 8.1-10)

³² Askata Jesús aōxō tāpimisfo kenaxō yoini: “Ē na yorafo shinākōi, nono tres nia mā efe ikafono, nonoxori afaa pikan-ima. A piaifo mā keyoa. Akka afaa pi-maxoma āto peXe ano ē ato nīchiano fonāikani afaa pikanaxma fai nēxpakīa paketirofo,” ixō Jesús ato yoini.

³³ Akka ato askafaino aōxō tāpimisfāfe kemanifo: “Akka, ¿afeskaxō a nō piāi nō

fichitiromē na yorafo ato pimaxikī nono tsoa ikama?” fanifo.

³⁴ Askafaifono Jesús ato yōkani: “¿Afe tii mā pāayamē?” ato faito, “Siete pāa pishta, foe ichapamashtari,” fanifo.

³⁵ Nāskata nā yorafo nāmā tsaonōfo Jesús aōxō tāpimisfo ato yoini.

³⁶ Nāskata Jesús siete pāa yafi foeri tsomaxō Apa Nios kifini: “Aicho Epa, miōxō ē ato pimaikai. Mī fāsi sharafinakōiaki,” fata, pāa kaxketa, foeri tekenāfaxō aōxō tāpimisfo ato ināni nā yorafā rasi ato miniketsanōfo.

³⁷ Nāskakē keyokōichi pikanax māyākōinifo. A pikī chetefafo siete fēta fospikōia ini. ³⁸ Akka nā pāa piafo cuatro mil feronāfakefos inifo. Kērofāferi fakefoyxori ato feta pinifo.

³⁹ Nāskata Jesús yorafo yoini fōtanōfo āto pexe ano. Nāskata Jesús kanōanāfā mēra naneinākafani aōxō tāpimisfo fe. Mā naneinākafāta aōxō tāpimisfo fe mai fetsa ano kani, Magdala ano.

Fariseofo feta saduceofāfe, “Tsōa atiroma keskara noko ispafe nō mia chanīmara fanō,” ixō Jesús yōkanifo

(Mr. 8.11-13; Lc. 12.54-56)

16 Askata Magdala mai ano Jesús nokoano fariseo fe saduceofo Jesús oīfokani fonifo afara chakafama-paikani. Nāskakaxō yoinifo: “Mī Niospa Fakemākī tsōa atiroma keskara noko ispafe nō mia chanīmara fanō,” fanifo. Nāskakaxō Jesús afara chakafama-painifo. ² Askafaifono Jesús ato kemani: “Mā yātapakeaino xini iki shara-pakekōikai, ‘Penama oi ikima,’ mā famis. ³ Akka mā penaino nai choshtakōi oīkī, ‘Oī iki kiki,’ mā famis. Akka nai choshtakēma oīkī, ‘Oī ikima,’ mā famis. Nai foiskī mā tāpitiro oi feyamai feima rakikīa mā fatiro. Askafixokai nā Niospa mato yoiai keskara mā chanīmara faima. Nāskakē mā ea tsōa atiroma keskara fafe, nō oīnō mā ea famis. Akka,

¿afeskakī mā tāpīamamē Epa Niospa noko ikīfiano?” ato askafani yoikī. ⁴ “Na yora chakafāfe ea chanīmara faafāfema oīpaikani ē Niosxō afara shara ē ato ispanō. Akka ē ato oīmanima. Akka Jonás fafinōfānē xeaitano fafinōfānē xaki mēra tres nia ini. Nāskakē Niospa Jonás kaimani fafinōfānē xaki mēranoax tsekeinō. Nāskakē a tsōa atiroma keskara ē mato ispaima,” ato fata ato makinoax Jesús kani.

“Fariseofo feta saduceofāfe anorima yoimisfoki ato nikayamakāfe,” Jesús ato fani

(Mr. 8.14-21)

⁵ Nāskano Jesúsxō tāpimisfāfe okiri iāmāfā pokefaini fōkakī a pii foaifo shināmakifainifo. Nāskakaxō shinānifo: “Kee, ¿nō afaa piikaimē? A nō piikai mā nō shināmakikerani,” ikanax yoinānifo. ⁶ Nāskakē Jesús ato yoini iskafakī: “Nā fariseofo feta saduceofāfe āto pāa faraxati keskara fīyamakāfe,” ixō ato yoini.

⁷ Ato askafaito nikakani aōxō tāpimisfo yoinānifo: “¿Afeskakī Jesús noko yoimē fariseofo feta saduceofāfe āto pāa faraxati fīyamakāfe noko fai? Akka nō pāa feama. Nāskakē pāanoa noko yoiraka,” ikax yoinānifo.

⁸ Akka mā tāpixō Jesús ato yoini: “¿Afeskaī nō pāayamara mā ikimē? Akka mā ea chanīmara fasharama,” ato fani. ⁹ “Mākai ea tāpisharama. Akka, ¿mā shināimamē cinco pāa kaxkexō cinco mil feronāfakefo ē ato pimati? Akka, ¿afe tii fēta pāa fospia ikitamē?” ato fani. ¹⁰ “Askatari, ¿mā shināimamē nā siete pāa kaxkexō cuatro mil feronāfakefo ē ato pimati? Akka, ¿afe tii fēta texefafo mā fitamē? ¹¹ Akka, ¿mā tāpīamamē pāanoa ē mato yoima? Nā fariseofoya saduceofoōnoa ē mato yoi,” Jesús ato fani.

¹² Nāskakē tāpinifo Jesús ato yoiaito. Akka nā pāa faraxitiōnoa Jesús ato yoin-

ima. Nā fariseofāfe saduceofo feta ato anorima tāpimapaiyaito Jesús ato yoini.

“Mī Cristo mia Niospa ifini nokoki níchixii mī nōko xanīfo finakōia inō,” ixō Pedro Jesús yoini

(Mr. 8.27-30; Lc. 9.18-21)

¹³ Askata Jesús aōxō tāpimisfo fe mai fetsa ari nokoni, Cesarea Filipino mai ano. Nānoxō aōxō tāpimisfo yōkani iskafakī: “Yorafāfe, ¿afaa ea fakanimē ē tsoamē?” ato fani.

¹⁴ Ato askafaito kemanifo iskafakakī: “Fetsafāfe, ‘Juan Maotistara’ mia fakani. Fetsafāferi, ‘Elíasra’ mia fakani. Fetsafāferi mia iskafakani: ‘Nā Niospa meka ato yoimis nā Jeremíaskīa, askayamai nā Niospa meka ato yoimis fetsa rakikīa,’ mia fakani,” fanifo aōxō tāpimisfāfe.

¹⁵ “Akka, ¿mā, ea tsoara faimē?” ato faito, Pedro kemani iskafakī: ¹⁶ “Mīfi Cristoki, nā Nios nīpanakato Fakekōi,” fani.

¹⁷ Askafaito Jesús kemani iskafakī: “Simón, mīfi Jonásra fakeki. Niospa mia noixō mia sharafaxōa. Akka ē Niospa Fakekē tsōa mia tāpimanama. Ēfe Epa Niospa nā nai mēra ikato āa mia tāpimana. ¹⁸ Ē mia anā yoinō. Mīfi Pedroki,” ixō Jesús yoini. Akka israeli mekapa Pedro Tokirinifā nō fatiro. Tsōa tokiri efapa pītsi itiro. Nāskaxō Jesús anā yoikī iskafani: “Mī ea yoia: ‘Mī Cristo, nā Nios nīpanakato Fakekōi,’ mī ea faa. Nā mī yoia keskaraōxō fetsafāfe arifi chanimara faxikani. Nāskafāfe efe yorafo ē ato imaxii. Nāskax ichanāxikani ea fanākani ekeki inimakani. Yōshi chakafāfe Nios noikaspakakī ato namapayanā ato xatemapafiaifono tsoa xate-tiroma. Nā ea Ifofafo xatenakafoma ea fanākani. Tokiri efapanāfā pītsikiki tsōa tararatiroma keskara ixikani. ¹⁹ Akka fētsa chamisi fepoti fēpetiro yorafo pexe mēra ikimaxikī. Nāskarifiakī ē mia yoi mī yorafo eōnoa mī ato tāpi-

maxii ea Ifofanōfo. Akka mī ato yoiaito nikakōikanax efe yora itirofo Epa Nios fe ipaxakakī. Nāskai mī chamis keskara itiro. Nā mī ōiai fato sharakōimākī mī ato yoitiro: ‘Nā sharakōi mā atiro,’ ixō mī ato yoitiro. Nā sharakōi mī ōiai, Epa Niospari sharakōi ōi. Askatari mī ōikai fato chakamakī, mī ato yoitiro: ‘Na chaka mā atiro. Nāskara mī yoiaino, Epa Niospari nā chaka ōitiro.’”

²⁰ Nāskata Jesús aōxō tāpimisfo yoini: “Tsoa yoiyamakāfe ēfi Cristokī,” ato fani.

“Chipo ea retexikani,” Jesús ato fani

(Mr. 8.31–9.1; Lc. 9.22–27)

²¹ Akka anā meka fetsafaxō Jesús ato yoinima. Xafakīakōi a aōxō tāpimisfo ato yoini achiyoafomano: “Ē Jerusalén ano kai. Nānoxō a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo feta a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāferi, askatari nōko kaifāfe āto xanīfofōfāferi ea omiskōimaxikani. Ea ato retemafiafono, tres nia oxata ē anā otoxii,” ixō ato yoini. ²² Askafaino Pedro Jesús ori iyoxō yoini iskafakī: “Ifo, askayamafe. Miakai retekanima kiki,” fani.

²³ Pedro askafaino Jesús texkeakekafāni. Nāskaxō iskafakī yoini: “Satanás, emakinoax katāfe. Mī ea xītipaikai a Niospa ea amapaiyai ē anōma. A Niospa shināi anori mī shināima. Akka nā yorafāfe shināi keskara mī shināi,” fani.

²⁴ Askafata Jesús aōxō tāpimisfo yoini: “Fatora fetsa ēfe inakōi ipaikī āakōi apaiyai keskara anā atiro. Nā ē yoiai keskara nikakōitiro. Nāskakē iskatiro: ‘Ēfe Ifoxō ea retefiaifono ēkai ēfe Ifo ē potapakenakama,’ ixō shinātiro. ²⁵ Akka fētsa āa shinātiro iskakī: ‘Ē Nios Ifofaito ea retetirofo. Nāskakē ē Nios Ifofaima,’ ixō shinātiro mesekī. Askara yora naax ēfe Epa ano katiroma. Akka nā

ea Ifofaa, eōxō reteafono ē ifixii efe ĩpaxanō eamāi Ifofamiskē.²⁶ Akka fatora fetsa nono mai anoax kori ichapaya ikat-saxakī mā naax aya katiroma. Ea Ifofayamax koriya ifiyakatsaxakī Epa Nios ano katiroma. Nāskakē afama mīshtifoya iyopaofinixakī nā omiskōipakenakayo mēra mā kaax anā aya itiroma. Nāskakē āfe afaraforikai Nios inātiroma afe ĩpaxakī.²⁷ Akka ēfi Niospa Fakekī yorakōiri. Nāskakē sharafinakōia chaxapakefofāxii ēfe ājirifo fe nai mēranoax mai ano okī. Mē ox ē āto xanīfo finakōia ē ixii. Nāskakē nā afara shara famisfo ē ato ināsharakōixii ē atoki inimakōikī. Akka nā afara chakafamisfo afara shara ē ato ināsharakōima. Ē ato omiskōimaxii.²⁸ Ē mato yoi ē xanīfo finakōia ixii. Akka mā atirito ea Ifofaxō nayoxoma mā ōiyotiro,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús āfe femānā fetsa keskara ini, fafekōini. Āfe rapatiri oxokōi ini

(Mr. 9.2-13; Lc. 9.28-36)

17 Askata seis nia mā finōano Jesús aōxō tāpimisfo tres iyoni. Pedro iyota, Santiago iyota, Santiago āfe exto Juanri iyoni. Ranāri ato nīchifaini. Nāskaxō māchi keya māmākia ato yoini.² Nānoax āto ferotaifi Jesús fetsa keskara ĩtani. Āfe femānā fafekōini xini keskara. Āfe rapatiri oxokōi itani oa luzpa chaxa keskara.³ Nāskakē nānoa Moisés yafi Elías ōinifo Jesús fe mekaifāfe.⁴ Askaito Pedro Jesús yoini: “Ifo, sharakōi ano nō oa. Akka, ĵmī fichipaimē ē tres tapas fanō? Mía fetsafaxota, Moisés fetsafaxota, Elías fetsafaxota, ē fanō,” ixō Pedro yoini.

⁵ Akka Pedro askafaino kōinī ato keyokōi maipakefōfāni. Nā kōi mēranoax Nios mekaito nikanifo iskaito: “Nafi ēfe Fakeki ē fichisharapaikōi. Ē akiki inimakōi. A nikakōikāfe,” ikaito nikanifo.⁶ Nikakani Jesúsxō tāpimisfo ratekōiyānā feopakefōfānifo.

⁷ Askaifono Jesús ato ano kaxō ato ramāyanā ato yoini: “Finikāfe. Ratekakima,” ato fani.⁸ Nāskakē foisinifōfākakī ano tsoa ōinifoma, Jesús fisti nikē ōinifo.

⁹ Nāskata machi keya ariax anā tisirimepakenifo mā fekani. Tisirimepakekī Jesús ato yofeni: “A mā ōia keskara mā tsoa yoiki. Ē naax mē anā otoano mā ato yoitiroki,” ixō Jesús ato yoini.

¹⁰ Nāskakē a aōxō tāpimisfāfe Jesús yōkanifo iskafakakī: “A Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāferi iskafakī yoinifo: ‘Cristo oyoamano Elías rekē oi taexii kiki,’ ixō yoimisfo. Akka, ĵafeskakī iskara yoimē?” fanifo.

¹¹ Askafaiifāfe Jesús ato kemani: “Chanīma, Elías rekē oi taei nāato keyokōi itipinīsharafaiyoi āto chaka xatenōfo.¹² Akka ē mato yoinō mā Elías ifana mā kai tāpiama. Nāskakē nā apaiyai keskakakī chakafanifo. Nāskarifakī ea omiskōimakani,” ixō Jesús ato yoini.

¹³ Nāskakē aōxō tāpimisfāfe tāpinifo Juan Maotistaōnoa Jesús ato yoiaito.

Jesús feronāfake naetapa niafaka chaka pōtaxoni

(Mr. 9.14-29; Lc. 9.37-43)

¹⁴ Askata Jesús a aōxō tāpimisfo fe mā māchifā ariax fotoano yorafā rasi akiki fenifo. Akka feronāfake fistichi ratokonō mai chachipakefōfā Jesús yoini:¹⁵ “Ifo, ēfe fake shināfe. Ēfe fake nīsoi omiskōimiski. Nāskakē chii naki pakeyanā faka mēra pakemiski.¹⁶ Akka mī inafano ano ēfe fake ē efekē mī inafāfe ēfe fake ea sharafaxomisfoma,” fani.

¹⁷ Askafaito Jesús kemani: “Ooa. Mā kai ea tāpisharama. Mā afara shināmis. Akka afetiākai ē matoki onima. ĵAfetiākai mā ea tāpimē? Niri nā fake efekāfe,” Jesús ato fani.

¹⁸ Nāskakē Jesús nā feronāfake naetapa makinoa niafaka chaka potani.

Nāskax sharakōi itani nā feronāfake naetapa.

¹⁹Nāskaxō aōxō tāpimisfāfe Jesús yōkanifo: “Akka, ¿afeskakīri nō ni-afaka yōshi chaka potatirōmamē?” ixō yōkanifo.

²⁰Askafaifono Jesús ato yoini: “Akka mā ea nikaima. Ē mato yoinō, ea nikakapo. Akka mā ea pishta nikaxō mā na machi, ‘Nonoax tsekekainax mai fetsa ari katāfe,’ mā faino na machi tsekekaitiro. Ea nikakōixō nā mā apaiyai keskara mā atiro. ²¹Akka na keskara ni-afaka chaka mā foni tenekī Nios shināki mā Epa Nios kīfiyanā mā potatiro,” ixō Jesús ato yoini.

**Anā Jesús ato yoini:
“Chipo ea retexikani,” ixō**

(Mr. 9.30-32; Lc. 9.43-45)

²²⁻²³Askata aōxō tāpimisfo fe Galilea ano ichanāxō ato yoini: “Ea achikaxō āto xanīfofo ano ea iyoxikani, afāfe ea retenōfo. Akka ea retefiafono tres nia ox-ata ē anā otōxii,” ixō Jesús ato yoini. Ato askafaito nikakani aōxō tāpimisfo shināmitsakōinifo.

**Nā Nios kīfiti pexefā ano
yonomisfāfe ato kori yōkanifo**

²⁴Askata Jesús aōxō tāpimisfo fe Capernaúm ano nokoaino a Nios kīfiti pexefā anoxō ato kori fiamisfāfe Pedro oīfokaxō yōkanifo: “¿Mī Ifāfe kopi-faimamē na Nios kīfiti pexefā nā ato kori fixomisfāfe?” Pedro fanifo. ²⁵“Ēje, kopi-fai,” Pedro ato fani.

Askata Pedro pexe mēra ikikainaito Jesús yoini iskafakī: “Simón, ¿afe keskara mī shināimē? ¿Xanīfāfe nā maitio anoa āfe kaifo kori fiaimē, askayamakī yora fetsafo ato fiairaka?” ixō Jesús Pedro yōkani.

²⁶Askafaito Pedro kemani: “Yora fet-safo fiatiro,” fani. “Ēje, chanīma,” Jesús ini. “Akka āfe kaifāfe kopifatiroma.

²⁷Akka nokoki oītifishkiyamanōfo ia ano kaxō mīshkimātāfe. Nā mī fafi mīshkimāna āfe axfa mēranoa mī kori exe fichikai. Nāskakē nā Nios kīfiti pex-efā kori fixomisfo nō ato kopifaikai,” ixō Jesús Pedro yoini.

**“Akka, ¿tsoakaimē
sharafinakōia?” inifo**

(Mr. 9.33-37; Lc. 9.46-48)

18 Akka nāskatari aōxō tāpimisfo fōkaxō Jesús yōkanifo: “Akka, nō mia Ifofamiski, ¿fatomē finakōia?” ixō yōkanifo.

²Askata Jesús fake yome kenaxō ato nēxpakīa nīchini. ³Nāskaxō ato yoini: “Ē mato pāraima. Iskara mā shinātiroma: ‘Ē keyokōi finōfakī,’ mā itiroma. Akka fake yome kakapaitiroma. Akka mā shinā fetsafaax na fake yome keskara mā itiro. Mā askayamaxō mā Nios Ifofatiroma. ⁴Akka Nios Ifo sharakōi faax nā Nios nikakōiaifo fake yome keskarafo, askatari, ‘Nō tsoama,’ ixō shināifo nāskarafo sharafinakōiafo. ⁵Akka fatora fētsa ēfe aneōxō na fake yome noikī nāatori ea noisharakōi,” ixō Jesús ato yoini.

**Noko fētsa afara chakafamaino
āfenā mesekōi itiro**

(Mr. 9.42-48; Lc. 17.1-2)

⁶Jesús anā yoini iskafakī: “Akka nā ea rama Ifofai fetsafāfe ato afara chakafamaino oīkī, nā keskarafo ato achixō tokirinīfāya tenextifaxō fakafā noa mēra potatirofo āsanōfo fetsafo anā ato afaa chakafamayamanōfo. Nā keskara shara ikerana,” ato fani. ⁷Askafata Jesús aōxō tāpimisfo yoini iskafakī: “Mēxotaima ea chanīmara faafāfema yorafo chakafamapaimisfo. Akka fētsa fetsafo chakafamax omiskōi finakōixikani.

⁸⁻⁹“Akka māto mēkemā mato afara chakafamatiro, askayamākī māto tae

mato afara chakafamatiro, askayamākī mātō fēro mato chakafamatiro. Nāskaino mātō chaka xatekōitakāfe anā chakafayamaxii. Oa mātō mēke xateta pota keskara itaxikakī, oa mātō tae xateta pota keskara itaxikakī, oa mātō fero fetoshimea keskarakōi itaxikakī afaa mā chakafayamanō. Akka mā mā mēke fisti potax anā afaa chakafayamai mā Epa Nios fe isharapakenakaki. Nā keskara sharakōi. Nā mātō mēke mā xateama keskaraxō mā aō chakafaino, nā omiskōipakenakafo mēra mā kanaka ari chiifā nokanakama mēra. Nā mātonā chaka finakōia ixii. Nāskatari mātō tae fisti xatea keskara mā sharafinakōia mā isharapakekōitiro. Nāskax, mā askayamaino nā omiskōipakenakafo mēra mā ipanakaki ari chiifā nokanakama mēra. Nāskatari mātō fēro chakafaino, mā fetoshimeax mā isharapakenakaki. Mā askayamax fero rafeyax nā omiskōipakenakafo mēra mā kaxii nā chiifā nokanakama mēra,” ato askafani.

**Oveja fenoaōnoa Jesús
meka fetsafaxō ato yoini**

(Lc. 15.3-7)

¹⁰ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Nā rama ea Ifofoaōnoa fakefo keskara shinākī iskafayamakāfe: ‘Na rama Jesús Ifofaafokai afaafoma,’ ixō yoyiamakāfe. Ē mato mēstekōi yoinō. Epa Niospa āfe ājirifāfe nā rama ea Ifofoafo ato kexesharafafāimis. Nā ājirifo Epa Nios fe imisfo. Nāskakē āfe fakefo kexesharamis. ¹¹ Akka nā yorafo fenoafo ē āto chaka soaxoniyoī ē oni isharapakexanōfo.

¹² “Akka, ¿afaa mā shināimē? Feronāfake fetsa cien ovejaya itiro. Nāskakē fisti a makinoax fenoano nā noventa y nueve anā kāimatiroma nā fenoa fenakī. ¹³ Ē mato chanīma yoinō. Mā oveja fisti fichiāx inimaifinākōitiro. Akka nā fenoamafoki inimatama nā fenoitaki

mā fichiāx inimaifinākōitiro. ¹⁴ Nāskarīfiai Epa Nios nā nai mēranoato nā rama Ifofoafo keyokōi ato noisharai ato ōikī. Askatari tsoa pishta fenopaima āfe fakefo,” ato fani.

**Jesús chanīmara faa fētsa
mia chakafaito mī raefatiro**

(Lc. 17.3)

¹⁵ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka meka fetsa ē mato yoinō. Ea chanīmara famis fētsa mia chakafakē mī yoitiro iskafakī: ‘Yamā, mī ea chakafaa,’ ixō mī yoitiro. Mī askafaito mia nikaxō, ‘Ēje. Ea mīa chakafa. Ea anā raefafe,’ ixō mia yoiāito mī afe rae faatanāitiro. ¹⁶ Nā mī askafafaiāito mia nikakaspaīto feronāfake fisti kenafe, askayamakī rafe kenafe nā rafetari nikanōfo mia chanīmara faimākai. ¹⁷ Nāskatari atori nikayamaito nā ea Ifofoafo ichanāfo anoxō ato yoife mia tāpinōfo. Nā ichanāfo anoxō mī yoiāito mia nikayamaito mī iskafakī yoitiro: ‘Na feronāfāke Epa Nios Ifofafiax nā Nios Ifofoafoma keskara ika. Nāskatari nā ato pāraxō ato kori fiamisfo keskarakōi,’ ixō mī yoitiro.

¹⁸ “Ē mato chanīma yoi. Nā mā ōiai fato sharakōimākī mā ato yoitiro: ‘Nā sharakōi. Nāskara nō atiro,’ ixō ato yoitiro. Nāskara mā sharakōi ōi Epa Niospari shara ōi. Askata mā ōikai fato chakamakī, mā ato yoitiro: ‘Na chaka. Nāskara nō atiroma,’ ixō ato yoitiro. Nāskara mā ōikī chakamakī, ‘Na chaka nō atiroma,’ ixō mā yoiāino, Epa Niospari nā chaka ōitiro.

¹⁹ “Askatari fetsari ē mato yoinō, ea nikakōikapo. Fatora mā rafeta nono mai anoxō mā shināsharaxō, mā Epa Nios afara yōkaiyanā mā kīfīaito ēfe Epa nai mēranoato mato afara ināsharaxii. ²⁰ Akka rafe iyamakani tres yora ea shinākani eōnoax ichanākaxikani ēri ato fe ichanāxii,” ixō Jesús ato yoini.

²¹ Askata Pedro akiki kaxō Jesús yōkani: “¿Ifo, oato ea noikaspakī ea chakafamis, afe tii fakī ē yoitiromē ē rae-faxiki? ¿Siete fakī ē yoitiromē?” faito, ²² Jesús kemani: “Maa. Siete fakī mī yoitiroma. Mēxotaima mī yoitiro,” fani.

**Jesús anā meka fetsafaxō
ato yoini feronāfake fētsa a
afeta yonomis raefapainima**

²³ Anā Jesús ato yoini: “Nō Epa Nios Ifofaxō nō fetsafo raefatiro, Epa Niospa mato raefamis keskafakī. Nā ē mato yoiai keskara nikakapo mā tāpinō mā rae faatanāino. A xanīfāfe ato yonomamis kenani ato yoixii afe tii mā nimiamakī.

²⁴ Xanīfāfe taefakī afe rafea kenani ichapakōi nimiano. ²⁵ Akka a nimia koriya inima afaa kopifatiroma ini. Nāskakē xanīfāfe iskafani: ‘Mī koriyama mī kori nokotiroma mī ea kopifapanā. Akka ē mia xanīfo fetsa ināi mī āfe ina inō ea kori inānō. Mia ināta mī āfi ināta mī fakefo ināta mī afama mīshtifo keyokōi ea ināi mī ea aō kopifanō,’ ixō xanīfāfe yoini. ²⁶ Nāskakē āfe inapa ratokonō mai chachipakefōfā yoini: ‘Ifo, ea manayofe. A ē mia nimia ē mia chipo kopifaikai,’ ixō yoini.

²⁷ “Askafaito nikakī xanīfāfe shinākōini. Nāskaxō yoini: ‘Rateyamafe. A mī ea nimia ē anā shināima. Mī ea nimia ē keyokōi sofai mī anā ea niminōma. Kasharatāfe,’ ixō yoini. ²⁸⁻²⁹ Nāskakē xanīfāfe pexe mēranoax kakī, āfe yama fichini, nāato ichapama pishta nimia ini. Nāskakē fichixō testopa achixō temo temosayanā yoini: ‘Mī ea nimia ea kopifarīsafāfe,’ fani. Mā eneano ratokonō mai chachipafōfā yoini, ‘Ea manayofe ē mia inānō,’ fani. ³⁰ Askafaito nikakaspakī karaxa mēra ikimani a mēraxō kopifanō. ³¹ Nāskakē ranāri shināmītsakōikakī a ōiaifo āto xanīfo yoifokani fonifo. ³² Nāskakē xanīfāfe kenaxō mā oano yoini: ‘Mī

chaka finakōia. Akka ē mia askafatima mī ea nimifiano, “A ē mia nimia ē mia kopifanō ea manayofe,” mī ea faito, ³³ akka mīri mī yama mī shinākerana nā ē mia noikī shināti keskafakī,’ ixō xanīfāfe yoini. ³⁴ Nāskax ōitīfishkī finakōikī xanīfāfe nā āfe ina karaxa mēra ikimani anoax omiskōi finakōinō nā nimia kopifayanā.

³⁵ “Ēfe Epa nai ari ikato matori askafaxii fetsafo mā raefayamaito mato omiskōimaki,” ixō Jesús ato yoini.

**Feronāfake āfe āfi fe
enēnātirofoōnoa Jesús ato yoini**

(Mr. 10.1-12; Lc. 16.18)

19 Mā ato yoikī keyota Jesús aōxō tāpimisfo fe Galilea anoax kakī faka Jordán pokefainax Judea mai ano nokoni. ² Nāskakē yorafā rasichi chī-fafāinifo. Nārixō nā isinī ikaifo ato sharafapani.

³ Nāskakē farisefo akiki fēkaxō chakafakī mekamapainifo. Nāskaxō yōkanifo iskafakī: “Nōko xinīfāfe Niospa meka yoikī kenenifo keskafakī, ¿feronāfāke āfe āfi enepaikī enetiromē afeskaraito?” ixō yōkanifo.

⁴ Askafafono Jesús ato kemani: “¿A Moisés kirika keneni mā ōimismamē? Iskafakī keneni: ‘Niospa keyokōi onifani. Feronāfake yafi kēro onifakī taefani. ⁵⁻⁶ Mā askafaxō iskafakī yoini: “Feronāfake mā āfiyax āfe apa yafi āfe afa makinoax paxkatiro āfi fe fianāxiki. Nāskakē āfe āfi fe yora fisti keskara itirofo,” ’ ixō Niospa yoinino Moisés keneni. Nāskakē anā yora rafema, yora fisti keskara ikani āfe āfi fe. Nāskakē feronāfāke āfe āfi enetiroma Niospamāi ato fianāmano,” ixō Jesús ato yoini.

⁷ Ato askafaino yōkanifo: “Akka, ¿afeskakī Moisés yoinimē iskafakī? ‘Feronāfāke āfe āfi eneyoxoma kirika kenexō yoitiro iskafakī: “Ē anā mia

fipaima. Ĕ mia enei,” ’ ixō yoitiro Moisés fani,” fariseofāfe Jesús fanifo.

⁸ Askafaifono Jesús ato yoini: “Akka mārī mātō xinifo keskara mā Niospa meka nikakaspamis. Akka Moisés yoini nō kēro enetiro. Akka Niospa tae-fakī anori shinānima. ⁹ Ĕ mato yoinō. Akka fētsa āfe āfi enetiroma fetsa fe chotanāyamafiano. Akka fētsa āfe āfi enexō kēro fetsa fia askara sharama, chakafai. Askatari a kēro fenē enea fētsa fia askarari sharama, chakafai,” ixō Jesús ato yoini.

¹⁰ Askara nikakakī Jesús a aōxō tāpimisfāfe yoinifo: “Akka nā mī noko yoiāi keskara nikakanax, fianāfoma askara shara itirofo,” ikaxō yoinifo.

¹¹ Askafaifono Jesús ato kemani: “Na Ĕ yoiāi keskara atirifāfe nikasharatiroma. Akka nā Niospa ato shināmanai tiitos shinākanax nāfo shara itirofo fianākanamax. ¹² Akka yōshikōi kāiax mā yosiax āfiyatiroma. Akka fetsafori ato oxkofixotirofo āfiyanōfoma. Akka fet-safāferi Epa Nios fisti nikakōipaikakī, nā fisti nikakōitirofo. Nāskakē afo āfiyapak-enakafoma,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús fakefo chishtoxō ato māmāyanā Epa Nios kīfixopakeni

(Mr. 10.13-16; Lc. 18.15-17)

¹³ Ato askafaino yorafāfe āto fakefo Jesúski efenifo ato māmāpakeyanā ato Nios kīfixonō. Akka a Jesúsxō tāpimisfāfe ato iskafanifo: “Mātō fakefo efexō nōko Ifo fekaxtefayamakāfe,” ato fanifo.

¹⁴ Ato askafaifono Jesús ato yoini: “Ato enekāfe nā fakefo ekeki fenōfo. Ato nētefayamakāfe. Ĕfe Epa Nios xanīfo ika ari na fakefo keskarakōifoki,” ixō ato yoini. ¹⁵ Nāskaxō fakefo māmāpaketa Jesús nānoax kani.

Feronāfake naetapa kori ichapayax Jesús fe mekani

(Mr. 10.17-31; Lc. 18.18-30)

¹⁶ Feronāfake naetapa fistichi Jesús oikaxō yōkani: “Maestro, mī sharaki, ea yoife afaa shara Ĕ afeska fatiromakī Nios xanīfo fe ipaxaki,” ixō yōkaito, ¹⁷ Jesús kemani: “Ĵafeskakī sharara mī ea faimē? Akka Nios fisti sharafinakoia. Nios xanīfo fe mī ipaxapaikī a Moisés yoini keskara mī nikasharakōitiro,” faito, ¹⁸ “ĴFatomē Ĕ nikanō?” faito, Jesús yoini iskafakī: “Nā Moisés yoini keskarakōi mī nikakōitiro. Iskafakī yoini: ‘Ato reteyamakāfe. Askatari mātō āfima chotayamakāfe. Askatari atoki yometsoyamakāfe. Askatari chanī yoiyamakāfe. Askatari kaxpa ato parayamakāfe. ¹⁹ Askatari mātō epa yafi mātō efa nikasharakōikāfe, ato sharafakāfe. Askatari a mā chaima nikari noisharakōikāfe a mā mā noimeai keskafakī,’” ixō Jesús yoini.

²⁰ Askafaito a kori ichapayato kemakī iskafani: “Nā mīa yoiāi keskara mē nikakōimis. Akka, Ĵafaa fetsari Ĕ nikamamē?” faito, ²¹ Jesús kemani: “Mī isharakōipaikī, mī afama mishtifo ato minitāfe. Kori fixō nā afaamaisfo ato in-āketsatāfe. Nāskakē nai mēranoax afama mishtifoya mī ixikai. Mā mī kori ato in-āketsata anā oxō ea Ifofasharafe,” ixō Jesús yoini.

²² Askafaito nikai nā feronāfāke shināchakakōi tooxinima kori ichapayamāiyaxō ato inākaspai. Nāskax Jesús makinoax kani.

²³ Nāskaxō Jesús aōxō tāpimisfo yoini: “Ĕ mato pārāima, fekaxkōi yora kori ichapayato Epa Nios Ifofapaia. ²⁴ Akka anā Ĕ mato yoinō meka fetsafaxō. Camello akoja kini mēra ikipaifi iki-tiroma, fekaxkōi, efapamāiax. Nāskarari yora kori ichapayato Nios Ifofapai,

fekaxkōi āfe afama mīsh.tifomāi potakas-pakī,” ixō Jesús ato yoini.

²⁵ Ato askafaito nikakakī a aōxō tāpimisfāfe tāpipainifo. “¡Kee! ¿Afeskax nō Nios fe ipaxatiromē?” ikanax yoinānifo.

²⁶ Askafāfe ōikī Jesús ato yoini: “Yorafokai āa ifimetirofoma. Nios fistichi yorafo ifitiro. Niospa afama mīsh.tifo fatiro, yorafāfe atiroma keskara,” ixō ato yoini.

²⁷ Ato askafaito nikakī Pedro yoini: “Ifo, nō mefe okī nōko afama mīsh.tifo nō ōiferani nō mefe oni. Akka, ¿afaa nō fiimē?” fani.

²⁸ Askafaito Jesús ato kemani: “Ē mato pāraima. Keyokōi ē ato ikināno sharafinakōia ea ōixikani, ēfe Epa Nios keskara sharakōi ē ikaito. Akka māmāi ea Ifo-fasharakatsaxakī nai mēranoax mā efe xanīfofo ixii. Mā nōko kaifo israelifāfe āto xanīfori mā ixii. Nā doce nofe yorafo israelifo mā ato ikipakenakakī. ²⁹ Akka yora fētsa eōxō ēfe meka sharaōnoa ato yoikakī āfe pexe ōifaini, askatari āfe onefetsafori ōifaini, āfe poifori ōifaini, āfe aparī ōifaini, āfe afari ōifaini, āfe āfiri ōifaini, āfe fakefori ōifaini, āfe tareri ōifaini, akka nāato afama mīsh.tifo fixii. Nāskatari mā naax Nios fe ipanaka. ³⁰ Akka iskaratīa yora ichapafāfe ato finōpaikani, nō finakōiara ikaxō, akka chipo fenotirofo. Akka a ato finōpaiyamaifo iskaratīa Niospa ato finakōia imaino Nios fe ipanakafo,” ixō ato yoini.

A yonomisfokiri yoikī meka fetsafaxō Jesús ato yoini

20 Anā Jesús ato yoini: “Afe keskaramākī Epa Niospa keyokōi ato ikinā mā Ifosharafaino, ē anā meka fetsafaxō ē mato yoinō. Ea nikasharakāfe. Nā tare ifo mā fakishparikōi kani yorafo fenaikai āfe tare ano yonoxonōfo. ² Ato fichixō

ato yoini iskafakī: ‘Ē mato pena fisti yonomapai. Akka nā ē ato kopifamis tii mā pena fisti yonoano ē mato kopifai, ¿nāskara sharamē?’ ato faito, ‘Ēje, shara,’ fanifo. Nāskaxō āfe tare ari ato nīchini. ³ Askata rama xini keyaino tare ifo anā kakī ōia plaza anoxō ranārīto manaifono yonopaikakī tsōa ato yonomayamaino. ⁴ Askafono tare ifāfe ato yoini: ‘¿Māri ēfe tare ano yonopaimē nā ē ato kopifamis keskafakī ē mato kopifanō?’ ato faito nikata atiri fonifo yonoi fokani. ⁵ Askata tare ifo anā xini keya kaxō ōia ranārīto mananifo yonopaikakī. Nāskakē afori nīchini āfe tare ano. Askata mā xini kaino anā kaxō ōia ranārītori manaifono. Nāfori nīchini yonotanōfo. ⁶ Askatari yātapishtakōi plaza ano anā kaxō ōia nānoa ranārīto fichitoshini yonopaiyāifāfe. Nāskaxō ato yōkani: ‘¿Afaa nonoxō mā afeskafaimē yonokima?’ ato faito kemani, ⁷ ‘Tsōa noko yonomayamaino nō iki,’ fanifo. Askafafono ato yoini: ‘Māri ēfe tare ano yonotakāfe,’ ato fani.

⁸ “Nāskata mā fakishano nā tare ifāfe afe xanīfo yoini iskafakī: ‘Ea yonoxon-aifo ato kenafe ato kopifanō. Nā rama ikiafo ato kopifakī taefafe. Askata nā iki taeafō chipo ato kopifaxiki,’ fani. ⁹ Akka yātapishtakōi ikikaxō yonoafo nāfo ato kopifani nā pena fisti yonoafo kopifamis keskafakī. ¹⁰ Akka nā yonoi iki taeafāfe shinānifo: ‘Nō kori ichapa fira,’ ikaxō, askafikaxō nā fetsafāfe fiaitiri finifo. ¹¹ Nāskakē mā ato kopifaino, nā tare ifo mekafakakī yōachēpenifo. ¹² Iskafakī yoinifo: ‘Akka nā rama fēkaxō yonoafo mā ato kopifaa nā mā noko kopifaa keskafakī. Akka nō xini pae meeyanā nō yonoa nīskayanā nā pena tii,’ fanifo. ¹³ Akka nā tare ifāfe fisti kemani: ‘Efe yorashta, ē mia chakafakī mekaafaama. Akka mē mia kopifaa nā mī pena fisti yonoa. Nā pena fisti ē ato kopifamis tii

ē mato kopifai ē mato faaki. Nā sharaki mā ea faaki,' fani. ¹⁴‘Akka ē mia kopi-fanō, nakīa mī kori. Katāfe mī pexe ano. Akka nā rama ikikaxō yonoafo nā ē mia ināi keskafakī atori ē ināi. ¹⁵Nā ē inā-paiyai keska fakī ē ato inātiro, ēfe korimāiyakē. Akka, ¿afeskai mī ekeki ōi-tifishkikimē ē fetsafo ināsharaino?’ ixō yoini. ¹⁶Nāskarifikī Epa Niospa nā tae-fakī chanimara faafo ato ināi keskafakī nā rama chanimara faifo nāfori ato ināsharaxii. Akka Epa Niospa yora ichapa kena a ika ano fonōfo. Nāskakē Epa Niospa ato kenafaito tsōa nikayamaito nā Ifofaafos ato ifixii,” ixō Jesús ato yoini.

Anā Jesús ato yoini: “Mā chaima ea retakanira,” ixō

(Mr. 10.32-34; Lc. 18.31-34)

¹⁷ Askata Jesús Jerusalén ari fāi kakī a aōxō tāpimisfo kenaxō ato yoini iskafakī: ¹⁸“Ea nikakāfe. Mā mā ōikai iskaratīa Jerusalén ano nō māpei kaikai. Nānoxō ea achikaxō ea ato inākani, a Nios ato kīfixomisfāfe āto xanīfofo, askatari a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo anori ea iyoxikani. Nānoxō, ‘Mā mī naikai,’ ixō ea yoixikani kiki. ¹⁹Nāskakaxō yora fetsafo nōko kaifoma ea inākani ea kamaketsayanā ea koshaketsakani. Nāskakaxō ifi cruz ikaki ea mastakani. Akka ea askafafono tres nia oxata ē anā otoxii Epa Niospa ea otofaano,” ixō ato yoini.

Āfa āfe fake rafe Jesús yoixoni

(Mr. 10.35-45)

²⁰ Zebedeo fake rafe Juan fe Santi-ago ini. Nā rafe āto afa fe Jesús ano fonifo. Mā Jesúski nokoxō nā kēromā ratokonō mai chachipakefōfāni Jesús afara shara yōkapaikī. ²¹ Askafaito Jesús yōkani: “¿Afaa mī fichipaimē ē mia axonō?” faito, nā kēromā yoini: “Ifo, nā

mī xanīfo finakōia ikaitīa ēfe fake raferi mefe xanīfo inōfo ato xanīfo imafe. Nā xanīfāfe tsaoti ano mī tsaono ēfe fake rafe takairafe mefe ketaxamei tsaonōfo,” fani.

²² Askafaito Jesús nā kēromā fake rafe yoini: “Mā tāpiama a mā ea yōkai keskara. ¿A ē omiskōixiai keskara māri omiskōitromē?” Jesús ato faito kemandifo: “Ēje, nōri tenetiro,” fanifo.

²³ Askafafāfe Jesús ato yoini: “Chanīma, māri mā omiskōixii. Akka ēkai tosa yoitiro, ‘Efe ketaxamei tsaofe efe rafexii’ ixō. Akka ēfe Epa Nios fistichi yoitiro. Nā Niospa ato katoafos nāfo afe ketaxamei tsaotirofo efe rafexikakī,” ixō ato yoini.

²⁴ Nāskakē a aōxō tāpimis rafeta askafakī yōkaifāfe a aōxō tāpimisfo fetsafāferi nikakakī, “¿Afeskai oa iskai rafe mekakanimē?” ikaxō a rafe meepainifo. ²⁵ Askaifono Jesús ato kenaxō ato yoini: “Mā mā tāpia yora fetsafāfe āto xanīfofo afe keskarafomākī. Nā xanīfāfe mitsisipakōixō ato yonomamis. A xanīfo fe rafeafāferi ato yoimisfo iskafakakī: ‘Nōri mātō xanīfo. Nō mato yoiaito mā noko afara axorisafatiro,’ ixō fāsikōi ato yoimisfo. ²⁶ Akka mā ranā askayamakāfe. Askatamaroko fatora fetsa mā xanīfo ipai ato yonoxomis keskara mā itiro. ²⁷ Askatari fatora fetsari xanīfo ipaikī iskafakī shinātiro: ‘Ēkai afaama. Nāskakē ē fetsafo axosharapai. Nā apaiyaifo keskara ē ato axosharai,’ ixō shinātiro. ²⁸ Akka ēri anori shināima, ēfe Epa Nios ariax ē nāmā ftoni feronāfakekōi ixiki, ē Niospa Fakefekē ea afara axonōfo ē onima. Askatamaroko fetsafo ē ato afara sharafaxoxiki ē oni. Ē atoōnoax naxiki ē oni Satanás chaka āto ifo inōma,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús yora fêxo rafekōi sharafani

(Mr. 10.46-52; Lc. 18.35-43)

²⁹ Askata Jericó anoax Jesús aōxō tāpimisfo fe kaino yorafā rasichi chīfainifo. ³⁰ Akka fai kesemē fêxokōi rafe tsaonifo. Nānoxō Jesús fāi kaito nikakaxō nā rafeta kenanifo iskafakakī: “Ifo, David fenapa, noko shināfe,” fāsikōi fanifo.

³¹ Askafaifono nā yorafā rasichi ato iskafanifo: “Nōko Ifo fekastefayamakāfe,” ato faifono, akka nā fêxokōi rafe fāsikōi kenanifo: “Ifo, David fenapa, ĵnoko shināfe!” fanifo.

³² Askafaifono Jesús nēteakekafani. Ato kenaxō ato yōkani nā fêxokōi rafe: “¿Afaa mā fichipaimē ē mato axonō?” ixō ato yōkani.

³³ Ato askafaito kemanifo: “Ifo, nō fêro ōisharapaikōi,” fanifo. ³⁴ Jesús ato shinākī āto fero mēeni. Āto fero mēeaino nā fêxokōi rafeta āto fêro ōirisafatanifo. Nāskakaxō Jesús chīfainifo.

Jesús nokoni Jerusalén ano

(Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19)

21 Nāskata mā Jerusalén chaima fokanax pexe rasi Betfagé ano nokonifo machi Olivos ano. Nānoxō Jesús a aōxō tāpimis rafe nīchini, ² ato iskafayanā: “Mēstekōi fotakāfe oa ono pexe rasi ano. Nānoa burro nexekē mā fichi kaikai āfe fake fe nexekē. Nāskakē tēpexō ea efexotakāfe. ³ Anoxō yora fētsa mato yōkaito: ‘¿Afeskakī mā burro tēpeyoamē?’ mato faito, yoikī iskafakāfe: ‘Nōko Ifāfe fichipaiyaito nō ifixoniyoa. Akka samama nō mia nīchixoniyoiakai,’ fakākī,” a aōxō tāpimis rafe fani.

⁴ Nā Niospa meka yoimisto kirikaki kenekī yoini keskakōini Jesús. ⁵ Iskafakī keneni:

Pexe rasi Sión anoafō ato yoikāfe iskafakī: “Ōikapo. Māto xanīfokōi

mā matoki oi kiki. Xanīfofiāx afama keskara oi kikī. Burro fake kamaki tsoa na feronāfakakai kakapaimisma,”

ixō Niospa meka yoimisto kirika keneni.

⁶ Nā Jesúsxō tāpimisfāfe mā fōkaxō nā ato yoia keskara fanifo. ⁷ Nāskata burro fake yafi āfe afa iyonifo. Nāskaxō burro kate kamaki āto sama fanifo. Nāskakē Jesús a kamaki tsoainākafāni. ⁸ Yora ichapakōi inifo. Nāfāfe āto rapatifo kakafa fonifo fai nēxpakā. Ranāritori epe pei xatekaxō kakafanifo. ⁹ Akka nā rekē foaifo fe a acho foaifo fāsikōi meka fonifo. Tai tai fokani. “¡Aicho! ĵNōko xanīfo David āfe fena nokoki oi kiki! ĵSharafinakōia nokoki oi kiki Niospa nīchiano nai mēraxō! ĵNōko Ifo Nios sharafinakōia!” ikanax tai taifonifo.

¹⁰ Nāskata Jesús Jerusalén ano kaito ōikani yorafo ratei fetsenifo ōiakefaikani. “¿Tsoamē na?” ikanax āa ranā yōināi fetsenifo. ¹¹ Askafāfe nā Jesús fe foafāfe ato kemanifo: “Nafi Jesúski Niospa meka ato yoimis. Nazarete ano Galilea mai ano imis,” ixō ato yoimifo.

Jesús a Nios kīfiti pexefā mēraxō a ato ināifo ato potani

(Mr. 11.15-19; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22)

¹² Mā fotoax Nios kīfiti pexefā mēra Jesús ikitoshini. Ikikaixō ōia a mēraxō yorafāfe āto afama mishtifo ato miniket-sakani inifo kori fikani. Askafāifāfe ōikī Jesús ato pōtaketsani a ato afama mishtifo miniaifo, a ato fiaifori potani. A kori fianōnāifo anoari āto mīsa pōtakī ato nāpakaketsani. Askatari a ato rifi miniaifori āto tsaotifori ato pōtaketsani. ¹³ Askafata ato yoini iskafakī: “Niospa shināmanaino Isaías Niospa meka keneni iskafakī: ‘Mā ēfe pexefā mēraxō mā ea kīfitiro,’ ixō keneni. Akka nā yometsofāfe pexe keskara mā famis,” ixō Jesús ato yoini.

¹⁴Ato askafaino a Nios kīfiti pexefā ano fēxofo, chatofa Jesúski fenifo. Nāskakē anoxō Jesús ato sharafani. ¹⁵Jesús askarafo ato sharafaino ōikani. Akka nā Nios ato kīfixomisfāfe āto xanīfofo feta a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe ōinifo afama mīshtifo Jesús akaito. Askatari fakefo Nios kīfiti pexefā mēranoaxri tai tai ikaifāfe nikanifo iskaifāfe, “¡Aicho! ¡Nā Jesús David āfe fena sharafinakōia!” ikaifāfe nikakani ōitifishkinifo.

¹⁶Nāskakakī Jesús yoinifo iskafakakī: “¿Oaiskai mī nikaimē yoiaifo keskara faifāfe?” Jesús ato kemani: “Ēje, mē nikai,” ato fani. “Akka a kirika kenano, ¿mā ōimismamē? Iskafakī keninifo, Niospa ato shināmanaino:

Fake yomefāfe mia fanākani, mī ato fanāimaino,

ixō keninifo,” Jesús ato fani.

¹⁷Askafakī ato yoita ato makinoax kani pexe rasi ano Betania ano. Nāno oxafistishini.

“Fana higuera, mī anā fimiyanakama,” Jesús fani

(Mr. 11.12-14, 20-26)

¹⁸Mā penano Jerusalén ano anā okī Jesús meea fonāikōini. ¹⁹Mā anā kakī Jesús ōini a fana higuera fai kesemē nikē. Nāskakē akiki kaxō āfe fimi fenani pipaikī. Akka fimiya inima, āfe pei fisti ini. Nāskakē yoikī iskafani: “Anā mī fimiyanakamaki,” faino koshikōi nā higuera xanarisatani.

²⁰Askaito ōikakī aōxō tāpimimisfāfe yōkanifo: “Kee, ¿afeskai na ifi xanarisatanimē?” ikaxō, ²¹yōkaifono Jesús ato kemani: “Ē mato pāraima mā ea nikakōixō māri atiro na ē ifi higuera xanafaa keskafakī. Nāskarifikakī na machiri mā yoitiro iskafakī: ‘Nonoax tsekekainax fakafā mēra paketāfe,’ mā faino fakafā mēra paketiro. ²²Mā Epa Nios chanīmara fakōixō mā afara

kīfaiato mato inātiro,” ixō ato Jesús yoini.

“¿Tsōa mia nīchinimē mī xanīfo inō?” ixō Jesús yōkanifo anoxō achipaikakī

(Mr. 11.27-33; Lc. 20.1-8)

²³Ato askafata Nios kīfiti pexefā mēra ikikaini. Nā Nios kīfiti pexefā mēraxō ato tāpimanaino, nā ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo fe judeo anifofo fonifo. Akiki fōkaxō yōkanifo iskafakakī: “¿Tsōa mia nīchinimē? ¿Tsōa mia yoiamē mī iskafanō?” ixō yōkanifo.

²⁴⁻²⁵Askafaifono Jesús ato kemani: “Ēri mato yōkanō. Ea yoikapo ē nikanō. ¿Tsōa Juan nīchinimē ato maotisafakī ato faka mēra ikimapakenō? Niospa nīchiyamakī yorafāfe nīchiniforaka. Akka mā ea kemaito, ēri mato yoikai tsōaōxō ē iskafaimākai.”

Ato askafaino, āa ranā mēenāpai fetsayanā. Shinānifo iskakakī: “Niospa Juan nīchini nō faito noko yoikī iskafatiro: ‘¿Akka afeskakī mā Juan nikamismamē?’ noko fatiroki,” ikanax yoinānifo. ²⁶“Akka nō iskafatiroma: ‘Yorafāfe Juan nīchinifo,’ nō fatiroma. Nō yorafoki mesei keyokōichi shinākani Niospa shināmanaino Juan ato yoipaoni,” ikanax xanīfofo yoinānifo.

²⁷Nāskakaxō Jesús yoinifo iskafakakī: “Nō tāpiama,” faifono Jesúsri ato kemani iskafakī: “Ēri mato yoima tsōa ea nīchinimākī ē iskafanō,” Jesús ato fani.

Meka fetsafaxō feronāfake rafeōna Jesús ato yoini

²⁸Jesús ato yoini: “Meka fetsafaxō ē mato yoinō. Feronāfake fisti fake naetapa rafeya ini. Nāskaxō āfe fake iyoa yoini: ‘Ēfe tare ano kaxō ea yonoxotāfe,’ fani. ²⁹Askafaito āfe fāke kemani: ‘Ē kapaimea,’ fani. Askaflix mā shināx kani.

³⁰“Askata āfe fake chipokori yoini iskafakī: ‘Mīri kaxō ēfe tare ano ea yonoxotāfe,’ fani. Askafaito nāato

kemani iskafakī: ‘Ia, epa. Ē yonotanōkī,’ fafiāx kanima. ³¹ Akka, ¿fatoto a āfe āpa fichipaiyai keskafakī axonimē?” ato faito, “Iyoato axoni,” fanifo. Nāskaxō Jesús ato yoini: “Ē mato pāraima. Nā xanīfo kori fīxomisfo fe, nā kēro chotaferomafo āto chaka xatekanax mā Epa Nios Ifofakōikani. Akka mā afaa afeskafaxoma mā Epa Nios Ifofaama. ³² Akka Juan ato maotisafamis oni ato tāpimaxiki afeskax mā itiromāki, Niospa fichipai keskara. Akka mā kai Juan nikamisma. Akka nā xanīfo kori fīxomisfo feta nā kēro chotaferomafāfe nikakōinifo. Akka māto chaka mā xateama mā afara fetsafo shināmis,” ixō Jesús ato yoini.

Meka fetsafaxō Jesús ato yoini a ato yonoxomis chakafoōna

(Mr. 12.1-12; Lc. 20.9-19)

³³ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ea nikakapo ē mato meka fetsafaxō yoinō. Tare ifāfe āfe tare ano uva fanani. Fanaxō akiki keneakeni. Nāskaxō mai pōkini a mēraxō uva tsinīxiki. Askatari pexe keya fani anoxō kexexiki tsōa mēeyamanō. Mā askafakī fetsaxō ato ināni nā uva tare kexenōfo. Nāskata mai fetsa ari kani. ³⁴ Akka nā fimimistīa mā āfe fanafo pachaiano, a yonoxomisfo nīchini a kexexonafo ato yōkaxō nā āfenā tiiri fixotanōfo. ³⁵ Akka nā tare kexexonafāfe a xanīfo yonoxomis achikaxō fisti seteketsanifo. Askatari fetsari retenifo. Askatari fetsari tokirinī tsakaketsanifo. ³⁶ Nāskakē tare ifāfe anā āfe inafō ichapakōi nīchini. Mā foafono nā tare kexemisfāfe ato askari fanifo.

³⁷ “Mā ato askafapaxō āfe fakekōi nīchini aōnoa shināchakatama, ‘Ēfe fake nikatirofokī,’ ixō. ³⁸ Akka mā āfe fake kaito fichikanax nā tare kexemisfo aa ranā yoinānifo: ‘Nato āfe apa naano

na fanafo fixii kiki. A nari retekape na āfe fanafo nōkonā inō,’ inifo. ³⁹ Nāskakata achinifo. Mā achikaxō tare pasotai iyokaxō retenifo. ⁴⁰ Akka, ¿mā tare ifo oxō a tare kexemisfo ato afeskafatiromē?” ixō Jesús ato yōkani.

⁴¹ Ato askafaito kemanifo: “Ato retetiro ato noitama yora chakafokē. Nāskaxō tare ifāfe yora fetsafo āfe tare inātiro, nāfāfe inānōfo nā āfenā tiiri mā āfe fana fimifo pachiano,” ixō yoinifo.

⁴² Nāskata Jesús ato yoini meka fetsafaxō: “¿Na kirika kenea ano mā anemismamē? Iskafakī kenenifo:

Tokiri pexe fapaikakī nā pexe famisfāfe na tokiri chakara ixō potafiafono, fetsafāfe fichikaxō na tokiri sharakōi ikaxō akiki pexe fatirofo. Nāskarifiakī xanīfofōfāfe, ‘Nakai afama,’ ikaxō Niospa Fake ōikaspamisfo. Askafafiafono Niospa āfe Fake katonī nōko Ifo inō. Nāskakē nō akiki inimakōi, ixō kirika ano kenenifo,” Jesús ato fani.

⁴³ “Nāskakē ē mato yoi, taeyoi Nios fe rafexō āfe meka mā ato yoiyomis. Askafixō mā ea nikakaspai. Nāskakē Epa Niospa fetsafo yoi āfe meka ato tāpimanōfo afeska faxō Nios Ifo sharakōi-fatiromakī. ⁴⁴ Akka tokiriki fetsa pakeki aō xao teketiro. Akka tokiri yoraki pakekī yamakōi fatatiro. Nāskarifiakī ē Niospa Fakekōixō a ea nikakaspaifono ē ato omiskōimaxii,” ixō Jesús ato yoini.

⁴⁵ Akka nā Nios ato kīfīxomisfo āto xanīfofo feta fariseofāfe nikanifo Jesús meka fetsafaxō ato yoiāito. Nāskakaxō tāpinifo Jesús atoōnoa yoiāito. ⁴⁶ Nāskakaxō achipainifo. Akka achipaifikani mesenifo yorafāfemāi chanīmara faifono Jesús Niospa meka ato yoimiskē. Nāskakē achinifoma achipaifikakī.

**Meka fetsafaxō Jesús ato
yoini a feronāfake āfiyaino
inimayanā piaifoōnoa yoikī**

(Lc. 14.15-24)

22 Anā Jesús meka fetsafaxō ato yoini iskafakī: ²“A Epa Nios xanīfo ika ano iskaraki ē mato yoinō. Nikakāfe. Nā xanīfāfe āfe fake āfi fiaino fista axoxiki. ³Akka xanīfāfe a yonoxomisfo nichini ato yoitanōfo fenōfo. Akka mā fōkaxō ato yoiaifono fekaspanifo. ⁴Nāskaxō anā a yonoxomis fetsafo nīchini ato iskafayanā: ‘Ato yoikī iskafatakāfe: “Mā xanīfāfe āfe fāke āfiyaino mā itipinīsharakōi faa pixiki. Āfe fakka efapa mā ato retemana. Askatari fakka fake xoakōiari ato retemana. Mā keyokōi itipinīsharafakī, kookāfe pixikakī,” ’ ato fani. ⁵Akka ato askafaifono ato fe fekaspanifo. Fetsa āfe tare ari kani. Fetsari kani āfe afama mīshti minikai. ⁶Atirifāfe nā xanīfāfe inafō ato achikaxō ato seteketsayanā ato retenifo. ⁷Nāskakē xanīfo ōitifishki-finakōini. Nāskaxō āfe sorarōfo nīchini a retemitsamisfo ato reteyanā āto pexefori ato kōakī mītokakōitanōfo. ⁸Nāskaxō xanīfāfe a yonoxomis fetsafo yoini ato iskafakī: ‘Mē itipinīshara faa ēfe fāke āfiyaino pixiki. Akka nā chakafo ē ato kenamanafo fekaspakōiafokī. ⁹Akka māri fotakāfe nā pexe rasi ano. Nāria ato fichixō nā mā ōiaifo ato yoikāfe fenōfo pii fenōfo, ēfe fāke āfiyaino,’ ixō ato yoini. ¹⁰Nāskakē a yonoxomisfo fai fētsa fonifo. Mā fōkaxō yora ichapafo fichikaxō ato efenifo. Yora sharafo efeta yora chakafori efenifo. Nāskakē xanīfāfe āfe fāke āfiyaino yorafo pexe fospikōinifo.

¹¹“Nāskakē xanīfo pexe mēra ikikaini yorafo feaito itipinīsharafaxō ato rapati sharakōi ato ināketsani safenōfo āfe fāke fista akaino. Xanīfo ikikaini ato ōikai mā sharakōi safeketsafomakī.

Akka fistichi rapati shara safea inima, chapokōi safea fichini. ¹²Akka a rapati shara safeama fichixō yoini: ‘¿Afeskakī mī rapati sharakōi safeax mī oamamē ēfe fāke āfiyafiaino?’ Askafaino nā feronāfake tooxinima. ¹³Nāskaxō xanīfāfe a yonoxomisfo yoini: ‘Na feronāfake otekere ata metexkeraxō fakishifā mēra potakāfe, anoax omiskōipakexanō eaiyanā,’ ixō ato yoini. ¹⁴Nāskarifiāi Epa Niospa yora ichapa kenai a ika ano fenōfo nā āfe Fake Ifoiaifo tii afe ipanakafo,” ixō Jesús ato yoini.

**“¿Xanīfo nō kori inātiromē noko
yōkaito?” ixō Jesús yōkanifo**

(Mr. 12.13-17; Lc. 20.20-26)

¹⁵Nāskata mā Jesús ato yoiaito nikakata mā fokanax fariseofo yoinānifo: “¿Afeskaxō nō Jesús afara chaka yoimatiromē? Afara chaka noko yoiaito nō yōaxiki,” ikanax yoinānifo. ¹⁶Nāskafakata āto inafō nīchinifo, Herodes āfe inafōya iskafakī yoitanōfo: “Maestro, mā nō tāpia mī chanīmakōi yoimis. Nā Epa Niospa noko shināmapaiyai keskarakōi mī noko yoimis yorafāfe mīōnoa afara chaka yoifiaifono. Afara mī yoipai mī ranomisma. Keyokōi nāskarafos mī ato yoimis. ¹⁷Nāskakē noko tāpimasharafe. Akka chanīmamakī noko yoife na romanō xanīfo nō kopifatiromakī askayamakī nō kopifatiroma rakikīa,” fanifo. Jesús chakafamapaikakī askafanifo.

¹⁸Askafaifāfe ōikī Jesús tāpini feparapaiyāifāfe. Ato yoini: “Feparamisfāfe, ¿afara chaka mā ea yoimapaimē eōnoa afara chaka yoipaikī? ¹⁹Akka māto kori exe ea ispakāfe a aō mā xanīfo kopi-famis,” ato fani. Ato askafaito kori exe fisti fōxonifo. ²⁰Nāskaxō Jesús ato yōkani: “¿Tsōa femānā na keskaramē? ¿Tsōa aneri na kori exe ano keneamē?”

ixō ato yōkaito, ²¹ kemanifo iskafakakī: “Nōko xanifo César keskara,” fanifo. Nāskakē Jesús ato yoini: “Akka na kori exe Césarnākē César inākāfe, akka Niosnākē Niosri inākāfe,” ixō Jesús ato yoini.

²² Ato askafaito nikakani, ratekōiyanā. “Kee. Āfe mekakai tsōa finōtiroma,” ikanax a makinoax fonifo ōifaikani.

“¿Yora naax anā otoax afeskatirōmē?” ixō Jesús yōkanifo

(Mr. 12.18-27; Lc. 20.27-40)

²³ Nāskatari afia pena fisti saduce-
ofo fenifo Jesús ōifekani. Nā saduce-
ofāfe yoimisfo iskafakakī: “Yora naaxkai
anā afeskax ototiroma,” ixō shinām-
isfo. Nāskakaxō Jesús yōkai fekani fenifo
iskafakakī: ²⁴ “Maestro, Moisés yoini
iskafakī: ‘Feronāfake naano āfe āfi feta
fake akamax, one fētsa nā kēro fitiro,
āfe āfi inō. Mā fixō afeta fake atiro
āfe ōchi fake inō,’ ixō Moisés noko
yoikī keneni. ²⁵ Akka nō mia yoikī tae-
fanō. Noko nikafe chipo noko yoixiki.
Akka nā nane tii siete inifo, feronā-
fake. Āto ochi iyoa āfiyai taeni. Mā
āfiyax afeta fake akamax nani. Mā āfe
ochi naano chipokoto fini. ²⁶ Nāskarifi-
ai nā chipokori nani afeta fake akamax.
Nāskatari chipoko fētsari fini, nāri nani
afeta fake akamax. Nāskakanax akiki-
noax nai keyonifo afeta fake akana-
max. ²⁷ Nāskata mā nai keyoafono nā
kērori chipo nani. ²⁸ Akka, ¿a yorafo mā
otokaxō nai mēraxō, fatoto nā kēro fixi-
imē, nā fistimāi fipakaxō?” ixō yōkanifo.

²⁹ Askafaifono Jesús ato kemani:
“Mākai afaa tāpiama. Nā kirika ano
Niospa meka yoikī kenenifokai mā
tāpiama. Nāskaxori Niospa akai
keskara āfe sharaōxō ari mā tāpiama.
Na mā ea fanīrira yoiai,” ato fani.
³⁰ “Akka yorafo nakanax anā otokanax
anā āfiyatirofoma. Kērofori anā
feneyatirofoma. Nāskakanax ājirifo
keskara itirofo nai mēranoax. ³¹ Akka,

¿a yorafo naax otokiaifo Niospa
yoini keskara, a kirika keneano mā
ōimismamē? ³² Iskafakī Niospa yoini:
‘Ēfi mī xinifāfe āto Nioskōiki, Abraham
ikaino Isaaca ikaino Jacobo ikaino,’
ixō Niospa yoini. Akka yorafo mā
nafiafono naafoma keskara Epa Niospa
ato ōimis. Niospa yoini iskafakī: ‘Ēkīa
āto Nioskōi,’ ixō Niospa yoini.” Nāskara
Jesús keyokōi ato yoini.

³³ Saduceofāfe nikanifo Jesús ato
askafaito, “¡Aira! ¡Nikakapo! Jesús
sharakōi yoi,” ikanax yoinānifo.

**“Akka, ¿fato meka sharafinakōiamē,
nā Niospa shināmanaino
Moisés ato yoiniraka?” ikaxō
fariseofāfe Jesús yōkanifo**

(Mr. 12.28-34)

³⁴ Nāskakē saduceofo Jesús ato
meka xatemanaito nikakaxō fariseofo
ichanākanax Jesús ano fenifo.
³⁵ Akka feronāfake fisti a Moisés
yoikī kirika keneni keskara ato
tāpimamis ini. Nāato Jesús fanīrira
kemamapaikī yōkani, ³⁶ “Maestro, ¿fato
meka sharafinakōiamē, nā Niospa
shināmanaino Moisés keneniraka
sharafinakōia?” faito,

³⁷⁻³⁸ Jesús yoini iskafakī: “Moisés
yoikī taefani iskafakī: ‘Nōko Ifo
Nios noikōikāfe nōko ōitifo-yaxō,
nōko māpori shināsharakōita, nōko
yōshi sharafoyaxori.’ Nā mekafi
sharafinakōiakī nā Moisés yoini
keskara. ³⁹ Nāskatari nā ē mato taefakī
yoia keskarakōiri nāno fetsari, a mia
chaima nikari noisharafe a mā mā
noimeai keskafakī ixō Moisés keneni.
⁴⁰ Moisés noko yoini keskai afeskax nō
shara itirōmāki. Askatari a Niospa meka
yoimisfāfe yoinifo keskai afeskaxri nō
askatirōmakī. Akka nō askasharapai
nā meka rafe nikakōisharax nō
askasharakōitiro,” ixō Jesús ato yoini.

**“Akka, ¿tsōa fenamē Cristo?”
ixō Jesús ato yōkani**

(Mr. 12.35-37; Lc. 20.41-44)

⁴¹ Fariseofo afe ichanāyoafono, ⁴² Jesús ato yōkani: “Akka, ¿nā Niospa katoa nā Cristoōnoa, afaa mā shināimē? ¿Tsōa fenamē?” ato faito kemanifo: “David āfe fenakāi,” fanifo. ⁴³ Nāskata Jesús ato yoini: “David Niospa Yōshi Sharapa shināmanaino nōko Ifo Cristoōnoa kirikaki keneni iskafakī Cristo oyoamano. Ē mato yoinō mā shinākōinō:

⁴⁴ Epa Niospa ēfe Ifo yoini iskafakī: ‘Mī efe xanīfokōi īpanakaki. Akka nā mia noikaspaifo mī ato finōkōinō ē ato mīnāmā nīchikai,’

ixō Epa Niospa yoinino David kirika keneni.

⁴⁵ “Akka, ¿afeskai Cristo David āfe fena itiomē, nā David Cristo ēfe Ifora fafiapaonino?” Jesús ato fani.

⁴⁶ Ato askafaino nikakakī tsōakai pishta kemanima. Nāskakē akiki ranokakī anā tsōa afaa pishta yōkanima.

**Jesús ato yōani fariseofoya a Moisés
yoini keskara ato tāpimamisfo**

(Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54; 20.45-47)

23 Mā askafata Jesús yorafo yoini aōxō tāpimisfoya: ² “A Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo feta fariseofāfe a Moisés yoini keskara mato tāpimakani. ³ Akka ato nikakāfe. Nā mato yoiaifo keskara akāfe. Akka nāfāfe nā yoiaifo keskara akanima. Nāskakē nā yoiaifo keskara akātama afara fetsafo amisfo. Nāskakē māri ato keskara iyamakāfe. ⁴ Āto patoronō ato yoitiro iskafakī: ‘Na efekōi pefexō fōtakāfe,’ ato fafiāxō ēri foyoikanō ato fatiroma. Nāskarifiakī a Moisés keneni ato tāpimamisfo feta fariseofāfe mato

afara fekaxkōi yoimisfo afeskax Epa Nios fe mā itiomākī Epa Nios matoki inimanō ikaxō. Nāskafikaxō mato afara axosharamisfoma. ⁵ Afama mīshti sharafo apaikani yorafāfe noko oinōfora ikaxō kakapaiyanā. Niospa meka kirikaki kenekata koiro kafo pishta fakāta a mēra Niospa meka nanekaxō āto fishpi ano nētamisfo. Askatari āto pōya anori nētamisfo. Askatari tari kepanātia chainipa safemisfo sharakōira noko fanōfo ikaxō. ⁶ Askatari sharakōi anoxō pipaimisfo, askatari tsaoti sharakōi anori tsaopaimisfo ichanāti pexe anoax, keyokōichi noko oinōfora ikanax. ⁷ Nāskakata nā yora ichapa rasi ano fopaikani noko finōkakī noko yoisharakakī, ‘Maestro noko fanōfora,’ ikanax.

⁸ “Akka mā, ‘Maestro, noko fakāfe,’ ato fayamakāfe. Akka keyokōi mā yora fisti keskara. Tsoa fetsakai finama. Akka mātō Maestro fisti finakōiaki. ⁹ Nāskakē iskaratīa nono mai anoxō tsoa Ēpa fayamakāfe. Akka nōko Epa Nioskōi nai mēra ikaki. Nā fisti Epa nō fatiroki. ¹⁰ Askatari tsoa ifofayamakāfe. Akka nā Epa Niospa katonī fisti na Cristo fisti mā Ifofatiro. ¹¹ Nā fatora fetsa xanifo ipai nā ato yonoxomis keskara itiro. Nāskaxō ato afara axosharatiro. ¹² Akka fatora fētsa ato finōpaiyaito a keskara Niospa ato nāmā nīchitiro anā afaa inōma. Akka a shināi is kai: ‘Ēkai afama, ē fetsafo finōpaima, ē ato keskarama,’ ixō shināito Niospa fetsafo finōmainīfofā sharakōi nīchitiro,” ixō Jesús ato yoini.

¹³ Nāskata Jesús a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfoya fariseofo yoini iskafakī: “Moisés meka ato tāpimamisfāfe, māri fariseofāfe ea nikasharakāfe. Māfi ato pārapaimiski. Mākai a mā yoia keskara mā ato yoimisma. Mā ato xītimis Epa Nios Ifofayamanōfo. Māri mā Nios Ifofamisma. Nā Nios Ifofapaiyāifo mā

ato xītimis. ¡Ooa! Epa Niospa mato fāsi omiskōimaxii.

¹⁴“¡Ooa! Mā omiskōikai, Moisés meka ato tāpimamisfāfe fariseofo fe. Mā ato yoimiski iskafakī: ‘Nō mato afara shara faxōira,’ ixō mā ato pāramis. Akka kēro ifomafa mā pāraxō mā pexe fiamis. Nāskaxō mā Nios kīfikī mā chaikōi kīfimis yorafāfe sharakōi shinānōfora ixō. Nāskakē Epa Niospa mato fāsi omiskōimaxii.

¹⁵“¡Ooa, a Moisés yoikī kirika kenei keskara ato tāpimamisfāfe, mā omiskōixii fariseofo fe! Akka mā judeofoma ari kafāsamis ato yoikai noko keskara inōfora ikax, nō mato Niospa meka tāpimanōra ixō. Askafixō mā ato yoisharamisma. Nāskakē mato nikakanax mato keskarari ikani kiki. Mā chakakōifo nāfori chakafinakōia ikani kiki. Nāskakē mā nakanax Epa Nios ari foxikani. Mato fe nā omiskōipakenakafo mēra foxikani.

¹⁶“¡Ooa! Niospa mato omiskōimaxii, mā ato mēstekōi yoimiskēma. Mā tāpimafixō mā ato paramiski ato tāpimpaikī. Mā fēxo keskarakī fēxo afe fēxo iyoikai nā rafe fenotirofo. Nāskarifiakī Niospa meka anoriyamafiano mā ato paramiski iskafakī mā ato yoikī: ‘Ē mato paraima. Nāskakē ē mato yoi, nā ē mato yoioa keskara ē ayamaito Nios kīfiti pexefānē ea omiskōimatiro,’ mā imis. ‘Akka nā Nios kīfiti pexefā aneōxō mā yoioa keskafakī mā ato axoyamaxō shināchakayamakāfe. Askafixō nā Nios kīfiti pexefā mēranoa oro aneōxō mā ato yoioa keskafakī ato axokāfe,’ ixō mā ato yoimis. ¹⁷Mā tatimakōifo, askatari mā fēxo keskarakōifo. Akka, ¿fato sharafinakōiamē? Nā Nios kīfiti pexefā mēranoa oro raka sharafinakōia, askayamai Nios kīfiti pexefā raka sharafinakōia. Akka oro ares rakax shara itiro. Akka Nios kīfiti pexefā mēramāi rakax shara itiro.

¹⁸“Nāskarifiakī, ‘Nā ē mato yoioa keskara ē ayamaito nā a kamakixō yoinā koati mīsamāfānē ea omiskōimatiro,’ ixō yoimisfo. Akka mā fariseofāfe, anorima mā ato yoikī iskafamis: ‘Nā mīsamāfā aneōxō mā ato yoioyomis keskafakī mā ato axoyamafixō shināchakayamakāfe. Askatari nā mīsamāfā kamakixō yoinā koaki nā yoinā aneōxō mā ato yoioyomis keskara akāfe,’ ixō mā ato yoimis.

¹⁹“Akka mā fēxo keskarakōi. Akka, ¿fato sharafinakōiamē? Nā afarafo mā Nios ināi raka sharafinakōia, askayamai a kamakixō yoinā koati mīsamāfā raka sharafinakōia. Akka nā yoinā ina ares shara itiro. Askafixō mā shara, māmāi mā Nios ināno mīsamāfā anoxō koakī. Nāskakē nā yoinā inapa nā koati mīsamāfā finōama. ²⁰Akka nā koati mīsamāfā aneōxō afara yoiaito nā koati mīsafā fistiōnoa aneima. Akka nā mīsamāfā kamaki rakaōnoari yoi. ²¹Akka nā Nios kīfiti pexefā aneōxō afara yoikī Nios kīfiti pexefā fistiōnoa yoima. Akka Niosri a mēra ikano mā yoi. ²²Akka nā nai aneōxori mā afara yoikī, nai fistiōnoa mā yoima. Nā Nios Xanīfo nai mēra ika anoafori mā yoi.

²³“¡Ooa, a Moisés yoikī kirika kenei keskara ato tāpimamisfāfe fariseofo feta! Ea nikakapo. Māfi ato parapaimiski. Māto afama mīstiffo mā Nios ināpaifikī a Niospa afara fetsa yoia keskara mā shināmisma. Mā māto fana mīstiffo nā korātorofo fana fetsa mīstiffori mā Nios ināmis. Akka fetsafo mā ato yonomaxō afara fichipaiifaifāfe mā ato noikima mā ato afaa ināmisma. Epa Niospa yoini keskafakī mā ato noima. Akka a mā yoiai keskara tsōa māto meka chanīmara fatiro. Nāskaxō māto fana mīstiffo mā Nios ināfikī a Niospa yoia keskara mā shināima. ²⁴Akka mā nā fēxo afe fēxo iyotiro. Nāskarifiakī māri mēstekōi shināsharaima yorafo Niospa

meka tãpimapaifikĩ. Nãskaxõ afara sharakõifo mã ato tãpimasharamisma. Akka afara sharama mã ato tãpimamis. Akka nãpe pishta mãto kecho mēra naneano, mã fixõ mã potamiskĩ. Akka nã camello eapakõĩ mã potakaspakĩ mã ayamis.

²⁵ “¡Ooa, a Moisés yoikĩ kirika keneni keskara ato tãpimamisfãfe fariseofo feta! Mã ato parapaimiskõĩ. Akka mãto kecho yafi mãto sapa femãkia fisti chokasharafikĩ, oke mērakai mã chokasharamisma, nachoshtax pisikõĩ itiro. Nãskarifikĩ mã yorafo õimapai nafo sharafora noko fanõfora ixõ. Akka mãto shinã mēraxõ mã shara shinãyamafikĩ, oa choshta pisi keskarakõifo. Nãskaxõ afarafo mã ato fiamis fetsafo ratexõ. Askatari mareskõĩ mã shinãkĩ, ichapakõĩ fichipaikĩ mã icha icha famis. Nãskakē Epa Niospa mato omiskõimakõixii. ²⁶ Fariseofãfe, mãkai mēstekõĩ shinãsharamisma. Akka iskaratĩa mãto shinã mēraxõ shinãsharakãfe, isharakõixikakĩ. Anã afaa chaka shinãkakima. Nãskaxõ mã yorafo ikisharakõitiroki.

²⁷ “¡Ooa, a Moisés yoikĩ kirika keneni keskara ato tãpimamisfãfe, fariseofo feta! Mãfi ato parapaimiskĩ. Mãfi nã mafa kini keskarakĩ. Akka mafa kini femãkia oxo sharakõĩ nõ õifiaino oke mēra sharama. A namisfãfe ãto xaofo fospikõia pisia fetsa fetsatapafo. ²⁸ Nãskarari shara keskara yorafãfe mato õikani. Akka mãto shinã mēraxõ mã shara shinãima. Afara chakakõifo mã shinãmis, ato mã parakõimis.

²⁹ “¡Ooa, a Moisés yoikĩ kirika keneni keskara ato tãpimamisfãfe, fariseofo feta! Mã ato parapaimis. Nãskakē Niospa mato omiskõimakĩ finakõixii. Nã mãto xinifo a Niospa meka yoimisfo fetsafãfe ato retenifo maiafo ano mã tokiri famis a mãto xinifo namisfo ato shinãxikĩ. Nãskaxori a ma-

iafo mãnão charofori mã famis yorafãfe õikakĩ na mēra sharakõira fanõfora ixõ.

³⁰ Nãskaxõ mã yoimis iskafakĩ: ‘Nõko xinifãfe a Niospa meka ato yoimisfo retenifo keskafakĩ nõri niyoxõ nõ ato reterkeranima,’ ixõ mã yoimis. ³¹ Akka nã mã yoiai keskara chanĩma. Mãto xinifãfe ato chakafakĩ ato retenifo. Mãri ato keskarakõifo. ³² Nã Niospa matoki nĩchiari mã retexii. Akka nã mã apaiyai keskafakĩ ayotakãfe.

³³ “Mã afara chakafa fafafãini. Nãskakē mã rono keskarafo. Mã chakafa fafafãini. Mã rono paekapato fake keskarakõifo. Nãskakē mã omiskõipakenakafo mēra mã kaxii. Akka afeskax mã faki ichotiroma. Askatari tsõakai mato nētefatiroma.

³⁴ Nãskakē a Niospa meka yoimis ē matoki nĩchikai. Askatari a Niospa meka tãpisharakõixõ shinãsharakõimisno ē nĩchikai. Nãskatari a Moisés yoikĩ kirika keneni keskara ato tãpimamisfori ē matoki nĩchixii. Nãskakē atiri mã ato retexii. Askatari fetsafori ifi cruz ikaki mã ato mastaxii nanõfo. Askatari fetsafori mãto ichanãti pexe mēraxõ mã ato koshaxii. Nãskakĩ mã ato omiskõimakõixii. Nãskaxori fetsafori mã ato chifafõfãsa faxii ato omiskõimayanã. ³⁵ Nãskakē Epa Niospa matori omiskõimaxii nã mãto xinifãfe nã yora sharafo retenifono. Akka taefakĩ nã Abel sharafiano ãfe õchi reteni. Askatari fetsafori sharafianono ato retenifo. Chipori mã xini ichapa finõano nã Zacarías, Berequías fake, mãto xinifãfe retenifo. Nã Zacarías feronãfake sharafiano Nios kifiti pexefã chaimashtaxõ koati mĩsamãfã nakirafexõ retenifo. Nãskakē Niospa atoõxõ mato omiskõimaki finakõixii. ³⁶ Akka chanĩma ē mato yoinõ. Na yorafo iskaratĩa niyoafo Niospa ato omiskõimaki finakõixii,” ixõ Jesús ato yoini.

**Jesús Jerusalén anoafo
ato shināi oiāni**

(Lc. 13.34-35)

³⁷ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “¡Ooa, Jerusalén ano ikafāfe! Māfi a Niospa meka yoimisfo mā ato retemiski. Askatari aōnoa āfe meka shara yoitanōfo Niospa mato ano nīchiafori mā ato tokorinī tsakakī retemis. Oa takaranā āfe fakefo āfe pei nāmā onetiro keskafakī ē mato kexepaifaiito mā ea nikakaspamis. Māfi ekeki omismakī ē mato ikipanā. ³⁸ Akka ōikapo, iskaratīa anā tsōa mato kexeima nā mā imis ano. ³⁹ Ē mato yoinō, iskaratīakai mā ea anā ōima. Nā ē oaitīa mā ea ōixii. Nā ē nai mēranoax ē oaitīa mā yoikī iskafaxii: ‘Nafi Niospa nokoki nīchia. Fāsi sharafinakōia Epa Niospa na shara fapanaka,’ ixō mā eōnoa yoixii,” ixō Jesús ato yoini.

**Jesús ato yoini: “Na Nios
kīfīti pexefā pāoixii,” ixō**

(Mr. 13.1-2; Lc. 21.5-6)

24 Nāskata Jesús Nios kīfīti pexefā mēranoax tsekekainaino, aōxō tāpimisfo akiki fēkaxō yoinifo iskafakakī: “Ifo, ōipo. Nōko Nios kīfīti pexefā sharakōi,” fanifo. ² Askafaiyono Jesús ato yoini: “Na mā ōiai, akka ē mato pāraima anākai tokirifo petsanāmēxima, keyokōi pāoixii. Na tokirifori maof fetsexii,” ato fani.

**Afaa afeskaximākai mā chaima nōko
mai keyoaino Jesús ato yoini**

(Mr. 13.3-23; Lc. 21.7-24; 17.22-24)

³ Askata fonifo māchifā Olivos ano. Nāno Jesús tsaoni. Nāskakē aōxō tāpimisfo akiki fonifo yōkaxikakī iskafakakī: “Nō tāpipai mī noko yoinō afetīa iximē a mī yoiai keskai. Afeskaxō nō tāpitiromē a mī anā oxiai mā mai keyoaino noko yoife,” fanifo.

⁴ Askafaiyono Jesús ato kemani: “Kexemesharakani mā ato nikaino mato afara chakafamatirofoki. ⁵ Yora ichapa fēkaxō, ‘Ē Cristora,’ ixō mato paraxikani. ⁶ Nāskaxori mā nikaxii yorafo retenāifāfe chai inoax. Nāskatari nonoaxri askaxikani retenākani. Askara ōi, rateyamakāfe. Nā ē mato yoimis keskakōi kiki. Nāskafīax nōko mai fena keyoxima kiki, chipo ixii. ⁷ Akka yorafo mai fetsa anoax mēnāpaiyafono yora fetsafori mai fetsa anoax retenāixikani. Askatari fonāiki finakōixikani afaa pikanima. Nāskatari nā mai fetsa anoax mai naya naya ixii. Askatari pae finakōia fetsa fetsatapafo nokoxii kiki. ⁸ Akka taei nā omiskōiaifo, askai fetsexii.

⁹ “Nāskata mato achikaxō fetsafo mato ināixikani mato omiskōimanōfo. Nāskaxō mato retenōfo. Nāskaxō keyokōi nā mai tio anoxō eōxō mato noikaspaxikani. ¹⁰ Nāskatari yora ichapafāfekai ea anā chanīmara fakanima. Nāskakanax āa ranā noikaspā faatanāixikani. Nāskakaxō yora fetsa yōsixikani ato achinōfo. ¹¹ Nāskatari yora ichapafo āa chanīixikani iskakani: ‘Ea Niospa shināmani kiki ē Niospa meka mato yoinō,’ iki āa chanīixikani. Nāskaxō yora ichapafo ato pāraxikani. ¹² Nāskaxō ato chakakōi faxikani. Ato noimisfo keskafakī atirififāfe anā ato noisharaxikanima. ¹³ Akka nā ea shināmāxixoma ea shinākōiai nāfi ēfe Epa Nios fe ipaxatiroki. ¹⁴ Nāskakē na meka shara Jesúsnoa nikaxakani Jesús noko nāxonikē Epa Nios xanīfo anoax nō afe ipaxanō. Na maifo tii ano ato yoiaifono, chipo nōko mai keyoxii.

¹⁵ “Nā Niospa meka yoimisto Daniel a inōpokoai yoikī kenenī iskafakī: ‘Nios kīfīti pexefā mēra afara chakakōi faxikani,’ ixō kirika kenenī. Nāskakē na kirika kenea anexō tāpikāfe. ¹⁶ Nā chakafinakōia ōikanax, nā Judea

anoafo machi keya ano ichorisatakāfe. ¹⁷ Askatari āfe pexe māmākīa tsoaxō ato fichiāx koshikōi fotopakekafā āfe afaa fiamax ichotiro. ¹⁸ Askatari a āfe tare ano yonoaito anā oxō āfe rapati fitiroma. ¹⁹ Askatari a kēro fake naneafo fe a fake yome pishta chocho amaifo omiskōixikani māmāi yorafo omiskōifinākōiaifono. ²⁰ Akka Epa Nios kifikāfe iskafakī: ‘Epa Niosi, noko omiskōimayamafe nōko pena tenetitīa askayamai yōtaino matsi meexikākīma,’ ixō yoikāfe. ²¹ Askatari a omiskōiaifo nokoxii, taeyoi askakatsaxakīma. Nā Niospa yora onifakī taefanitīa tsōa askara ōiyomisma. Askatari anā tsoa chipo omiskōinakama. ²² Akka a omiskōiaifo nōko Ifāfe xateyamano, tsoa nikeranama nai keyokeranifo. Akka afe yorafo ato noikī omiskōinōfoma xateni atomāi katonixakī.

²³ “Akka fētsa mato yoikī iskafaino: ‘Ōikapo, nakīa Cristo,’ mato fayanā, ‘Oa onokīa, ōikapo,’ mato faito nikayamakāfe. ²⁴ Akka nā chanīmisfo fekani, ē Cristora ixikani, nāfo nō Niosxō nō mato yoirā ikani. Nāskakaxō tsōa atiroma keskara fakani Satanās yōshixō mato parapaikakī. Nā Niospa ato katoafori nāfo ato parapaikani. ²⁵ Mē mato yoikai iyoamano shināsharakāfe. ²⁶ Nāskakē mato parapaikani: ‘Cristo mā tsōa istoma ano oa,’ ikaxō. Nāskakē ari foyamakāfe. Askatari mato iskafakani: ‘Ōikapo, na Cristo na pexe mēra,’ mato faifāfe ato nikayamakāfe. ²⁷ Akka nā kana peikī fafetanaito nō ōitiro keskara, nāskarifai ē oxii xafakīakōi ea ōixikani ē oaito. ²⁸ Akka nā naafo ano ishpifo ichanāitiro. Nāskari fakī keyokōichi ea tāpīxikani ē oaito,” ato fani.

“Niospa Fake fotoaino afe keskara iximākai,” ixō Jesús ato yoini

(Mr. 13.24-37; Lc. 17.26-30, 34-36; 21.25-33)

²⁹ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka nā penatari, nā omiskōiaifo mā keyoano, xini fakishkōi ixii, ōxeri anā chaxaxima. Fishifori nai mēranoax pakei fetsexii, askatari nā nai mēranoafo naya naya iki fetsexii. ³⁰ Nāskatari ōixikani nai mēranoax afara afeskaraito mā tāpinō ē fotoaitīa. Nāskatari keyokōi nā maitio anoax ratei fetseyanā oiaixikani. Nāskatari ea ōixikani ē nai mēranoax nai kōinī fotoiyōaito. Ē sharafinakōia ēfe sharaōnoax ē fotoaito ea ōixikani. ³¹ Nāskatari ēfe ājirifori ē yoixii āto maneti fāsikōi manekakī chāi chāisafanōfo a nikakanax efe yorafo a ē ato katoa ichanānōfo. Chai inoax fisti rasi efe yorafo fexikani nāno fistiāx ichanāxikakī.

³² “Akka shinākapo ē mato yoinō. Mā yōkkafiaino mā tāpitiro āfe pei siriki-aito. Nāskakē āfe peifo keyopakeaito ōikī mā tāpitiro māmāi chaima xiniaito. ³³ Nāskarifiakī afarafo afeskaraito ōikī mā tāpitiro mē chaima oaino askai fetsexii. ³⁴ Ē mato pāraima ē mato yoikōi, na ē mato yoiai keskara nono mai anoxō yorafāfe nayokaxoma ōiyokani. ³⁵ Akka nai fe mai keyoi. Akka ēfe meka fisti keyonakama, nā ē mato yoiai keskakōi.

³⁶ “Afetīara nai mēranoax ē oxii tsōakai tāpiama. Nā ājirifāfe nai mēra ifiakaxō tāpiafoma. Ērikai tāpiama. Ēfe Epa Nios fistichi tāpia. ³⁷ Akka nā Noé niyoano ini keskai, nāskarifiāxii ē anā oaino. ³⁸ Nāskata fakafānē ato maiyoamano, Noé kanōanāfā mēra ikini, yorafo pikāta, ayakāta fīanākāta ikaifono. ³⁹ Akka tsōa shināyamaino mā faka faipafaxō keyokōi ato āsakī mitokōini. Nāskarifiāxii ē oaino ea shinātama afara chakafaifono.

⁴⁰Nāskatari feronāfake rafeta āto tare ano yonokani. Fetsa ea ari kai yamarisatatiro. Akka fetsa nētetiro nā omiskōipakenakafo mēra kaxiki.

⁴¹Nāskarifiāi kēro rafeta xiki renekani. Fetsa ea ari kai yamarisatanaino akka fetsa nētetiro nā omiskōipakenakafo mēra kaxiki.

⁴²“Nāskakē itipinīsharakāfe oa mā moinākafanai keskakāfe. Akka mā tāpiamaki afetiāra ē anā oxikai. ⁴³Nāskakē māri nā keskara tāpisharakāfe. Akka pexe ifāfe mā tāpixō afetiā yometso nokoimākai ixō āfe pexe itipinīshara fatiro mā moixō, a mēra ikiax yometsoyamanō. ⁴⁴Nāskarifiāi māri itipinīsharakāfe. Akka oimara ixō mā ea manayamaino ē matoki nokorisatani,” ixō Jesús ato yoini.

Ina shara yafi ina chakaōnoa Jesús yoini

(Lc. 12.41-48)

⁴⁵Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē mato yoinō afe keskaramākī a yonoxomis shara mā tāpinō. Xanīfāfe mai fetsa ari kakī, a yonoxomis āfe pexe ano nīchifaini nānoxō a yonoxomis fet-safo a piaifo pena tii ato ināfafainō.

⁴⁶Mā mai fetsa ari katani oxō ōitoshini a yonoxomisto mā yonoxosharakōiano. Nāskakē akiki inimakōini a yonoxomisri inimakōini māmāi yonoxosharakōiax.

⁴⁷Ē mato paraima. Nāskaxō āfe xanīfāfe mā xanīfo imaxō āfe afama mīstiffo kexexonō inātiro. ⁴⁸Akka nā yonoxomis chakapa shinātiro: ‘Ēfe xanīfo fena oimara,’ ixō. ⁴⁹Nāskaxō a yonoxomis fetsafori ato seteketsani. Askatari nā pāemisfo fe rafexō ato feta piyanā askatari ato feta ayanā. ⁵⁰Iskaratīā ēfe xanīfo oimara ixō manasharayamaino nā penata āfe xanīfo nokorisatani. ⁵¹Mā oxō nā yonoxomis omiskōimaxii. Nā yora keparanāmisfo fomisfo

mēra potaxii. Nāskakē anoax oiāiyanā omiskōipakenaka,” ixō Jesús ato yoini.

Meka fetsafaxō Jesús ato yoini diez xotofake xomayaōnoa

25 Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē mato yoinō meka fetsafaxō mā tāpinō ē anā oxii a Nios Ifofaafoōnoax afe keskara ixikanimākai. Akka nā diez xotofake xomayafāfe āto rāpari fifaikani fonifo. Feronāfake rama āfiyaino afe fista mēra foxikakī manai fokani fonifo. ²Akka nā cinco xomayafāfe shināsharanifoma, itipinīnifoma. Akka nā cincōfāferi shināsharanifo. ³Akka nā shināsharaifāfema āto rāpari foiyakakī āto kirosī fonifoma anā fospifaxikakima. ⁴Akka nā shināsharakōiaifāfe āto manishomoki kirosī fonifo. Askatari āto rāpari fonifo. ⁵Akka feronāfake fena nokoyamaino, mā fakishaino, oxakatsa ikani. Nā kēro xomayafo oxanifo. ⁶Nāskakē yame nakekafanaino nikanifo kenāifāfe iskaifono: ‘¡Mā nā feronāfake oi kiki! ¡Moinifōfākāfe, ifixikakī!’ ato faifono. ⁷Nāskakē nā kēro xomayafo moinifōfākata itipinī fakī fetsanifo āto rāparifo ōtaketsakakī. ⁸Nāskata nā cinco xotofake shināsharaifāfema nā cinco xotofake shināsharaifo āto kirosī pishta yōkanifo: ‘Noko kirosī pishta inākāfe. Nōko rāpari otasharaima kiki,’ ato fanifo.

⁹“Ato askafaifono nā xotofake shināsharaifāfe ato kemanifo ato iskafakakī: ‘Maa. Nō mato inātiroma, nōri afaa otatiroma. Akka mā kaxō fitiro a kirosī miniaifo anoa fitakāfe mātonā faxikakī,’ ato fanifo. ¹⁰Akka nā cinco xotofakefāfe kirosī fiifōfāfono nā manaifo feronāfake nokoni. Nāskakē nā cinco xotofakefo shara shināmisfo nā feronāfake mā nokoaino afe pexe mēra ikinifo afeta fista ayanā pixikākai. Nāskakaxō pexe fepoti feponifo. ¹¹Nāskano nā xotofakefo kirosī

fitakani anā fenifo. Mā fēkaxō iskafakī yoitoshinifo: ‘Xanīfo, noko fepoti fēpexōfe nō ikikanō,’ faifāfe, ¹²ato kemani: ‘Maa. Ēkai mato ōimisma, ē mato ikimatiroma,’ ato fani.

¹³“Nāskarifiakī māri isharakōixō ea manasharakōikāfe. Afetiara ē anā matoki oxikai tsōa tāpiamakī,” Jesús ato fani.

Meka fetsafaxō koriōnoa

Jesús ato yoini

(Lc. 19.11-27)

¹⁴Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē anā mato yoinō Nios xanīfo iskaraki. Feronāfake mā mai fetsa ari kakī a yonoxomis kenaxō yoini āfe kori kexexonō.

¹⁵Akka a yonoxomis fetsa ināni cinco mil. A yonoxomis fetsari ināni dos mil, fetsari ināni mil. Akka nā kori kexekī tāpia ichapa ināni. Akka a kori kexekī tāpisharafomari ichapa ato inānima. Nāskax kani mai fetsa ari. ¹⁶Akka āfe ina fetsa nā cinco mil fiato nā kōri afama mīshti fini. Nāskaxō anā cinco mil fini āfe afama mīshtiōxō. ¹⁷Nāskafakīri nā dos mil kori fiato nāatori nāskarifani afi-anā dos mil kori fikī. ¹⁸Akka nā mil kori fiato nāato kori oneni āfe xanīfo mekexokī. Mai kini mēra maifani.

¹⁹“Akka mā samarakax anā oni āto xanīfo. Mā oxō a yonoxomisfo nā tres ato yōkani afe tii kori fixofomākī.

²⁰Nāskakē nā cinco mil kori fini akiki oi taeni. Nāskaxō āfe xanīfo kori ināni iskafakī yoianā: ‘Xanīfo, mī ea cinco mil kori ināti. Akka ē finōmainīfōfā anā cinco mil faxō ē fia. Ōipo. Nakīa mī kori,’ fani.

²¹“Askafaito āfe xanīfāfe yoini: ‘Aicho, mī ea yonoxomis sharakōi. Nā pishta ē mia ināoxō mī yonosharakōia. Nāskakē ēfe afama mīshtifo ichapakōi ē mia anā ināi mī ea kexexonō. Nāskakē nā ē inimai keskariai mīri inimafe,’ ixō yoini.

²²“Nāskatari a yonoxomis fetsari chipo oni, nā dos mil kori fini. Oxō yoini iskafakī: ‘Xanīfo, mī ea dos mil kori ināni. Akka ē finōmainīfōfā anā dos mil faxō ē fia. Nakīa mī kori,’ fani.

²³Nāatori askafaito āfe xanīfāfe yoini: ‘Aicho, mī ea yonoxomis sharakōi. Nā ē mia ināoxō mī yonosharakōia. Nāskakē ēfe afama mīshtifo ē mia anā kexemani. Nāskax mīri nā ē inimai keskariai mīri inimafe,’ fani.

²⁴“Nāskata a yonoxomis fetsari oni nā mil kori fini. Mā oxō āfe xanīfo yoini: ‘Xanīfo, ē tāpia mī feronāfake mītisisipakōi. A mī fanama anoa mī fimis. Askatari a mī saakama anoafori mī fimis.

²⁵Nāskakī ē mesekī ē mia kori maifaxōa. Nakīa mī kori,’ faito āfe xanīfāfe kemani:

²⁶‘Mī ea yonoxomis chakakōi. Askatari mī xanikōi. Akka, ūmī shināmē a ē fanama anoafō fita, a ē saakama anoafori ē fimis?’

²⁷Nāskakī nānori mī shinākī mī kori banco ano ea fāxōama anā oxō ē kori ichapa fikerana mā ēfe kori ichapano ē anā fikerana,’ fani. ²⁸Nāskaxō nā anoafō ato yoini: ‘Nā feronāfake nā mil kori fiakāfe fetsa ināxikakī nā kori diez milya,’ ato fani.

²⁹Akka nā afara ichapaya ichapayakōi itiro. Nāskaxori āfe afara ranāri anā meketiro. Akka nā afaa ichapayama āfe afara fiatiro anā afaa ichapaya iyamanō. ³⁰Nāskata a yonoxomis chaka mā potaxō fakishifā mēra nīchini nā fakishi mēranoax oiaianā omiskōipakexanō,” ixō Jesús ato yoini.

Mā mai keyoaino nā

omiskōipakenakafoōnoa

Jesús ato yoini

³¹Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē mato anā yoinō, ea nikakapo. Ē nai mēranoax oni. Ē Niosfiar feronāfakekōi ē oni. Ē anā nai mēranoax fotoyoi, ē xanīfokōi oxii ēfe ājirifo fe keyokōi ē oxii, ea kemataima mapoi fetsexikani. Askatari efe xanīfāfe tsaoti ano

tsoaxikani. Keyokōi sharafinakōia ōixikani. ³²Nāskatari yorafo keyokōi nā maitio anoafō ēfe ferotaifi ichanāxikani. Nāskakē ē ato paxkanā faxii nā oveja kexemisto āfe ovejafōya āfe cabrafo paxkanā fatiro keskafakī. ³³Nā āfe inafō kexemisto āfe inafō paxkanā fakī āfe ovejafos āfe pōya kayakai aōri nīchixii. Askatari āfe cabrafori āfe pōya mishkiori nīchixii. Nāskarifiakī ē yorafo keyokōi ē paxkanā faxii. Nā ea Ifoafos ēfe pōya kayakai aōri ē ato nīchixii, akka a ea Ifoafomafori ēfe pōya mishkiori ē ato nīchixii. ³⁴Nāskaxō mē xanīfoxō ē ato yoixii nā ēfe pōya kayakai aōrinoafō ekeki fekāfe, ēfe Epa Niospa mato inimamamiski. Nāskakē ēfe Epa Xanīfo anoa mā afara fikai nā mai onifaitīa mato yoiyoni keskara. ³⁵Akka ē fonāikaito mā ea pimamis; ē nōamāikaitori mā ea ayamamis; ē pexemaisax kafāsaitori, ‘Nono ēfe pexe ano ofe nono oxaxiki,’ mā ea famis. ³⁶Askatari ē rapatimaiskē mā ea ināmis; ē isinī ikaitori mā ea kexesharamis; ē karaxa mēra ikikēri xaxō mā ea ōimis.

³⁷“Ē ato askafaito ea yōkaxikani iskafakākī: ‘Ifo, ŷafetīa nō mia ōimismē mī fonāikaito, akka mī fonāikaito nō mia pimamis? Askatari, ŷafetīa nō mia ōimismē mī nōamāikaito, akka mī nōimāikaito nō mia ayamamis?’ ³⁸Askatari, ŷafetīa nō mia ōimismē pexemaisax mī kafasaito, akka nō mia pexe ināmis ano mī oxanō, askatari mī rapatimaiskē akka nō mia rapati ināmis? ³⁹Askatari, ŷafetīa mī isinī ikaito nō mia ōimismē? Askatari, ŷafetīa karaxa mēranoa nō mia ōikamismē?’ ixō ea yōkaxikani.

⁴⁰“Ea askafaifono ē ato kemaxii: ‘Ē mato paraima, nā fetsafo omiskōiaino mā tanaima isharaxō eōxō mā axomis.’

⁴¹“Askatari na ēfe pōya mishkiorinoā ē ato yoikī iskafaxii: ‘Na ēfe pōya mishkiorinoā emakinoax fotakāfe mā

chakakōikī. Chii xoisai mēra fotakāfe anoax omiskōixikaki. Nā ē chii xoisai itipinī fani mēranoax Satanás chaka fe āfe yōshi chakafori anoax afe omiskōinakafa. ⁴²Akka ē fonāikaito mā ea pimamisma. Askatari ē nōamāikaito mā ea ayamamisma. ⁴³Askatari ē pexemaisax kafāsaito, ‘Nono nōko pexe mēra ife,’ mā ea famisma. Askatari mā ea rapati ināmis. Askatari karaxa mēranoa mā ea ōikamisma. Askatari ē isinī ikaito mā ea ōikamisma,’ ixō ē ato yoixii.

⁴⁴“Ato askafaito yorafetsafāfe yōkaxikani iskafakākī: ‘Ifo, ŷafetīa nō mia ōimismē mī fonāikaito, askatari a mī nōiamāikaito, askatari mī pexemaiskē, askatari mī rapatimaiskē, askatari a mī isinī ikaito, askatari a mī karaxa mēra ikikē nō mia tanamisma nō mia ōikaspamis?’

⁴⁵“Ea askafaifono ē Xanīfokōixō ē ato kemaxii iskafakākī: ‘Ē mato paraima. Nā omiskōiaifo mā ato tanamisma nafokai afaafoma ixō askatari eari mā tanamisma,’ ixō ē ato yoixii. ⁴⁶Nāskakē nāfo nā omiskōipakenakafa mēra foxikani. Akka nā ea Ifoafō efe nīpanakafa,” ixō Jesús ato yoini.

“ŷafesaxō nō Jesús retetiromē?” ixō shinānifo

(Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53)

26 Nāskata mā ato yoikī keyota Jesús aōxō tāpimisfo yoini: ²“Mā mā tāpiakī oxa rafeta Pascua fista ikiki. Nāskatari Pascua fistatīa ea achikani fet-safāfe ea mastanōfo,” ixō Jesús ato yoini.

³Nāskakē a Niospa meka yoimis xanīfofo fe a judeo anifofo ichanānifo Caifás pexe anoax. Nā Caifás ato Nios kīfīxomisfāfe āto xanīfo ini. ⁴Nāno ichanākanax yoinānifo: “ŷafesaxō nō Jesús achitiromē paraxō retexiki?” ikanax yoinānifo. ⁵Nāskakanax yoinānifo: “Fistatīakai nō achitiroma

yorafā rasi mekai fetsekani nokoki
ōitifishkitirofo,” ikanax yoinānifo.

**Kēromā Jesús shinākī āfe
mapoki pirofomā nachini**

(Mr. 14.3-9; Jn. 12.1-8)

⁶Nāskata Jesús Betania ano ini Simón pexe ano. Nā Simón “Rashkishiai” fa-
paonifo. ⁷Jesús nānoxō piaino kero
fisti akiki kani pirofomā manishomo
sharakōikī foikai nā manishomo āfe ane
alabastro. Akka nā pirofomā kopikōi
ini. Jesús mīsa ano tsoxō piaino, nā
kēromā āfe mapoki pirofomā nachini.
⁸Askafaito ōikani Jesúsxō tāpimisfo ōi-
tifishkiyanā iskanifo: “¿Afeskakī nā piro-
fomā shara mī nachimē? ⁹Mī ato minixō
mī kori ichapa fixō a afaamaisfo mī ato
inākerana,” fanifo.

¹⁰Askafaiāfe nikakī Jesús ato yoini:
“¿Afeskakī na kero mā fekaxtefaimē? Na
ea iskafai sharaki,” ato fani. ¹¹“Akka
nā afaamaisfori mato fe ipanakafo.
Akka eakai mēxotaima mā ea anā
ōima. ¹²Akka na kēromā ea iskafakī
ēfe yoraki pirofomā nachia ea itip-
inīsharafakī ea iskafa ea maifasharax-
inōfo. ¹³Ē mato pāraima, fanixōra na
meka shara eōnoa yoikakī nā mai
tio anoxō na kēromā ea iskafaōnoa
yoixikani. Askatari na keroōnoa shinā-
pakenakafo, shināmakiyamaxikakī,” ixō
Jesús ato yoini.

**Judaspa aōxō tāpifikatsaxakī
Jesús ato achimani**

(Mr. 14.10-11; Lc. 22.3-6)

¹⁴Nānori Jesús ato yoiaino a aōxō
tāpimis fetsa, āfe ane Judas Iscariote, nā
kani nā ato Nios kīfixomis xanīfofo ano.
¹⁵Mā kaxō ato yoini: “¿Afe tii mā ea kori
inātiromē ē mato Jesús achimanō?” ato
faito yoinifo: “Treinta nō mia inātiro,”
fanifo. ¹⁶Nāskaxō Judaspa shinākī tae-
fani: “¿Afeskaxomāi ē Jesús ato achi-
manō?” ixō shināni.

**Mā chaima reteafono Jesús aōxō
tāpimisfo feta yātapake pini**

(Mr. 14.12-25; Lc. 22.7-23;
Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

¹⁷Akka nā Pascua fistatīa pāa farax-
atimais pipaonifo. Nāskata mā fista
pakeano aōxō tāpimisfo akiki fokaxō
yōkanifo: “¿Fanī mī fichipaimē ano kaxō
nō itipinī fanō, anoxō Pascuatīa yāta-
pake pixiki?” fanifo.

¹⁸Askafafono Jesús ato kemani
iskafakī: “Oa pexe rasi ano fotakāfe.
Nānoa feronāfake fetsa fichixō yoitakāfe
iskafakī: ‘Nōko Ifāfe noko yoia nō
mia yoiyonō iskafaki: Mē chaima
naikai. Nōko fistatīa mī pexe anoxō
eōxō tāpimisfo feta ē pii kaikai,’ ixō
yoitakāfe,” ato faano, ¹⁹nāskafakī
yoinifo nā āto Ifāfe ato yoia keskafakī.
Nānoxō itipinī fanifo Pascua fistatīa
pixikakī.

²⁰Jesús mā fakishaino pexe ano
nokoax mīsa ano tsaoni a aōxō
tāpimiskōifo fe. ²¹Nānoxō piyanā ato
yoini: “Ē mato pāraima, fatora mā fetsa
ea mā ato achimafainaka,” ato fani.

²²Ato askafaito nikai shināmit-
sakōinifo. Nāskaxō yōkaketanifo:
“¿Ēraka, Ifo?” fakī fetsanifo.

²³Askafafono Jesús ato kemani:
“Nā efeta sapakinoa pāa momoxō
piaito nāato ea ato achimaxii. ²⁴Ē
Niospa Fakekōifiax ē yorakōi. Nā eōnoa
yoikī kirika kenenifo keskakōi fakī ē
asharakōitiro. Akka nā feronāfake ea
ato achimafiax akairi omiskōikōixii.
Akka nā feronāfake shara ikerana
fakeyamanixakī,” ixō Jesús ato yoini.

²⁵Nāskakē Judaspa nā ato
achimanaito yōkani: “Maestro, ¿ēraka?”
faito, “Ēje, nā mī yoiiai keskarakīa,”
Jesús fani.

²⁶Nāskakaxō piaifono Jesús pāa tso-
mainīfofā Apa Nios kīfini. Mā Apa kī-
fita pāa kaxkeketsaxō aōxō tāpimisfo in-

āni ato iskafayanā: “Na ěfe nami keskara pikāfe,” ato fani.

²⁷ Ato askafata kechokinoa fimi ene tso-mainifofāxō Apa Nios kīfini. Nāskaxō aōxō tāpimisfo ato ayamani ato iskafayanā: “Na fimi ene ayakāfe,” ato fani. ²⁸ Nāskaxō ato yoini: “Nafi ěfe imi keskarakī. Akka nā ě mato yoiyoni keskai mē nai. Nāskakaxō ěfe imi ōikaxō tāpiti-rofo Epa Niospa yoiyoni keskafakī yora ichapafo ě ato chaka soaxonō. ²⁹ Akka anā ě mato yoinō ě anā mato feta fena na fimi ene ayaima. Mā mā nai mēra kano ě mato feta anā fimi ene yaxii ěfe Epa xanīfo anoxō,” ixō Jesús ato yoini.

**“Ě Jesús ōimisma,” Pedro
ixiaino Jesús ato yoini**

(Mr. 14.26-31; Lc.

22.31-34; Jn. 13.36-38)

³⁰ Nāskakata mā fanāiki xatekata machi Olivos ano fonifo. ³¹ Nānoxō Jesús ato yoini: “A na fakishi keyokōi mā ea shināmaki fetsei. Nānori kirika kenenifo iskafakakī: ‘Āfe ifo rete-ifono, āfe ovejafo ichoi fetsetirofo,’ ixō kirika kenenifo,” ato fani. ³² “Akka ea retēfifono ě otoax ě Galilea ano rekē kai mā kayoamano,” ato faino, ³³ Pedro kemani: “Keyokōi shināmakifiaifono, akka ěkai mia shināmakima,” fani.

³⁴ Askafaito nikakī Jesús yoini: “Ě mia pāraima na fakishi takara fene ke-ofamano, ‘Ě Jesús ōimismara,’ mī ea fai tres fakī,” fani.

³⁵ Askafaito nikakī anā Pedro kemani: “Maa. Mīa retēfiaifono ě mefe nai. Ě ōimismara ě mia faima,” fani. Pedro askafaito nikakakī keyokōichi aōxō tāpimisfāfe askafakī fetsanifo.

**Getsemaní anoxō
Jesús Apa Nios kīfini**

(Mr. 14.32-42; Lc. 22.39-46)

³⁶ Nāskata Jesús kani aōxō tāpimisfo fe Getsemaní ano. Nānoxō ato yoini: “Nono tsaokāfe onī chaimashta kaxō ě Epa Nios kifiyotanō,” ato fani.

³⁷ Akka Pedro iyoni, Zebedeo fake rafe yafi. Nāskaxō āfe yora meeni shināmitsakōiyanā fe-xateaito. ³⁸ Anoxō ato yoini: “Ěfe yōshi shināmitsai na-paiyaito ě meikai. Nono nētekāfe ox-akakima māri efeta ōisharaxikakī,” ato fani.

³⁹ Ato askafata Jesús ares fisti ori chaimashta kani. Nānoax maikiri fepepakekafata āfe fishpi mai tiisani. Nāskaxō Apa kīfini iskafakī: “Epa, na ě omiskōiai ekeki nokoyamafe. Akka nā ě apaiyai keskafakima. Nā mī ea amapaiyai keskafafe,” fani.

⁴⁰ Nāskata anā anoris oni aōxō tāpimisfo ano. Oxō ato ōia oxafo inifo. Nāskaxō Pedro yoini: “¿Mā efeta pishta oxa tenetiromamē?” ato fani. ⁴¹ Nāskafata anā yoini: “Moikaxō Epa Nios kīfikāfe Satanás chakata mato chakafamapaiyai keskara axikakima. Chanīma, nā Epa Niospa mato amapaiyai keskara mātō shinā mēraxō mā apafikī mā atiroma. Akka mātō yora pachikōikī,” ato fani.

⁴² Ato askafata anā kani Apa Nios kīfikai iskafakī: “Epa, ea mīa omiskōi-mayamakī ea mīa omiskōi-matiroma. Akka nā mī ea amapaiyai keskafafe,” fani.

⁴³ Nāskata anā oxō ato fichitoshini aōxō tāpimisfo oxafono, oxa paemei fet-soafono. ⁴⁴ Nānoa ato ōifaini kaxō anā Apa Nios kīfini, afia yoitana keskafakī. ⁴⁵ Nāskata Jesús anā oni aōxō tāpimisfo ano. Mā oxō ato yoini: “¿Aimā oxamē tenekōiyanā? Akka iskaratīa a ea ato achimaniyoai mā chaima oi kiki. Yora

chakafāfe ea achifenōfo ato efei kiki.
⁴⁶ Fininīfofākāfe nō kanō. Mā chaima oi kiki a ea ato achimaniyoai,” Jesús ato fani.

Jesús achinifo

(Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11)

⁴⁷ Jesús ato yoiaino Judas nokoni, nā Judaspa Jesúsxō tāpifikatsaxakī, yorafā rasifo fe oni. Nā yorafo kenofoya ifi xatefoya fenifo, a ato Nios kifixomisfāfe āto xanīfofo feta judeofāfe āto xanīfofofāfe ato nīchiafono. ⁴⁸ Judaspa nā ato efeaito ato yoyoni iskafakī: “A ē kokoki tsoo akaito ōikī achirisafaxikākī,” ato fani.

⁴⁹ Mā Jesús ano nokoxō Judaspa iskafakī yoini: “Maestro, ¿mīmē?” fatis-honi. Nāskaxō kokotoshini.

⁵⁰ Askafaito ōikī Jesús kemani: “Efe yora, nā mī apaiyai keska farisafafe,” fani.

Askafaito ōikākī nā Judas fe foafāfe Jesús achinifo. ⁵¹ Akka Jesús achiaifāfe ōikī a aōxō tāpimis fētsa āfe keno chainipa tsekainīfofā a ato Nios kifixomisfāfe āto xanīfāfe ina paxteni.

⁵² Askaito ōikī Jesús yoini: “Mī keno fafe. Akka nō kenopa retenāino kenopari noko retetirofo. ⁵³ ¿Mī tāpīamamē Epa Nios ē yoiaino iskaratīa āfe ājirifo ichapakōi ea nīchixotiro ea kexei fenōfo?” fani. ⁵⁴ “Ē iskaratīa ājiri kenano ea kexeaifono ē naima. Akka nā Niospa meka yoikī kirika kenekī yoinifo keskai ē naikai,” Jesús ato fani.

⁵⁵ Askaifono ōikī Jesús yorafo yōkani: “¿Afeskai kenofoya ifixatefoya mā oamē ea achiyoi oa ē yometso keskarakē? Pena tii ē mato fe itiani Nios kifiti pexefā mēraxō ē mato tāpimani, akka mā kai ea achipaimisma. ⁵⁶ Akka nā eōnoa yoikī kenenifo keskafakī mā ea achi,” ixō Jesús ato yoini.

Ato askafaino aōxō tāpimisfo Jesús ōifaikani. Ichoi fetsenifo a makinoax.

Xanīfo finakōiafo ano Jesús iyonifo

(Mr. 14.53-65; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Mā Jesús achikaxō a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfo Caifás āfe pexe ano iyonifo. A xanīfofo fe a Moisés yoikī kirika kenenī keskara ato tāpimamisfo fe a judeo anīfofo fe nā tsoafoano ano Jesús iyonifo. ⁵⁸ Pedro chai ixō ōini faki Jesús iyoi fokanimākai. Nāskaxō ato chīfafoni. Nāskata nā ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfāfe pexe emāiti ano Pedro nokoni. Mā nokoax nāno tsaoni nā pexefā kexemisfo fe anoxō Jesús afeska fakanimākai ōixiki.

⁵⁹ Nā Nios kīfixomis xanīfofo feta a ato fe rafeafāfe Jesús noikaspakakī, “¿Afaa nō fatiromē Jesús afaa chakakōi faamakī nō retexiki?” ixō shinānifo. ⁶⁰ Akka Jesús afaa chakafayamafiano, yora ichapafāfe āa chakafakakī mekafanifo parakī. Akka aōnoa afaa chaka nikanifoma. Nāskakē feronāfake raferi mekafai fekani fenifo. ⁶¹ Nā rafeta yoinifo: “Mā nō nikaita Jesús iskaito: ‘Ē na Nios kifiti pexefā ē pāo fatiro. Nāskata tres nia oxata ē anā pexefā fatiro,’ ikaito nō nikaita,” fanifo nā rafeta āa parakakī.

⁶² Askafafono a ato Nios kīfixomis xanīfo fininīkafāta Jesús yōkani: “¿Mī kemamitsaimamē afamē na mīōnoa meka chaka yoiaino?” ixō yoini.

⁶³ Akka Jesús tooxinima. Nā Nios ato kīfixomis xanīfāfe yoini iskafakī: “Nā Nios nīpanakato mia ōi kiki mī yoikai chanīmakōi, noko yoife mīmākī Cristo Niospa Fake,” fani.

⁶⁴ Askafaito nikakī Jesús kemani: “Nā mī ea yoiaino keskarakīa, ēkīa Niospa Fake. Ē mato yoinō. Akka mā ea ōixii ēfe Epa ketaxamei āfe pōya kayakai aōri ē tsāokē xanīfo finakōia ēfe Epa fe. Askatari mā ea ōixii nai kōi mēranoax ē anā fotofaito,” Jesús ato fani.

⁶⁵Ato askafaito nikakakī a Nios ato kīfixomisfāfe āto xanīfāfe āfe rapati faxteni yorafāfe tāpinōfo Jesús yoiāito nikakaspakī. Askafata yoini: “Na feronāfāke āfe meka chakakōi Nios chakafakī mekafai. Mā nōakōi nō nikakī noko anā tsōa yoitromaki nō tāpinō,” ato fani. ⁶⁶“¿Afe keskara mā shināimē?” ato faito keyokōichi kemanifo: “¡Nanōki!” fanifo.

⁶⁷Mā fenexkaxō āfe femānāki kemo mechoketsayanā koshaketsanifo. Atirito fepasketsanifo. ⁶⁸Iskafakī yoiyanā: “Mikai Cristomākī, noko yoife tsōa mia koshaketsamakī,” fanifo.

“Ē Jesús ōimisma,” Pedro ini

(Mr. 14.66-72; Lc. 22.56-62;
Jn. 18.15-18, 25-27)

⁶⁹Pedro nāno ato fe pexefā emāiti tsoano, nāno kēro xomaya a xanīfo yonoxomis akiki kaxō yoini: “Mīri Jesús fe kafāsamis Galilea anoax,” faito, ⁷⁰Pedro kemani, yorafāfe ōiaifono iskafakī: “Ēkai Jesús ōimisma. Ēkai afaa tāpiama tsoaraōnoa mī yoi,” fani.

⁷¹Nāskafata pexe fepoti ano kani. Nānoa kēro xomaya fētsari fichixō fet-safo yoini: “A nari Jesús fe Nazarete anoax kafāsamis,” fani.

⁷²Askafaino anā Pedro kemani: “Maa, nā mī yoiāi keskara Niospa tāpia ē na feronāfāke ōimisma,” fani.

⁷³Nāskafaino nā anoafāfe Pedro ano fōkaxō yoinifo: “Chanīma, mīri Jesús fe rafemis mā nō mia nikai mī mekaito, nā keskara,” fanifo.

⁷⁴Nāskafafono Pedro ato yoikī tae-fani iskafakī: “Ē mato paraima, Niospa ea ōi ē chanikē Niospa ea omiskōimatiro. Niospa tāpia ē mato yoikōi nā feronāfāke ē ōimisma,” ixō ato yoini.

Pedro askaino takara keoinākfani. ⁷⁵Nāskaino Pedro shināni nā Jesús yoita keskara. “Takara keoyoamano mī ato yoikī tres faxii: ‘Ē Jesús ōimismara,’

mī ixii,” ixō Jesús yoita keskara Pedro shinātani. Nāskata Caifās pexefā mēra-noax kāikainax oiāi finakōini.

Pilato ano Jesús iyonifo

(Mr. 15.1; Lc. 23.1-2; Jn. 18.28-32)

27 Nāskata mā penaino keyokōi a ato Nios kīfixomis xanīfofo fe judeo anifofo yoinānifo: “¿Afeskaxō nō Jesús retetiromē?” ikanax yoinānifo. ²Nāskakaxō metexkere akaxō Jesús iyonifo Pilato ano. Nā Pilato āto xanīfo yora fetsa Roma anoā ini.

Judas nani

³Judaspa Jesús ato achimaxō reteaifāfe ōikī shināmitsayanā ato treinta kori exe ināni, a ato Nios kīfixomis xanīfofofo judeo anifofo. ⁴Ato iskafayanā: “Ē chakafaa, Jesús afaa chakafayamafiamiskē. Paraxō ē ato achimana retenōfo,” ato faito kemanifo: “Nōkai aōnoa afaa shināchakaima. Mīa mī shināchakakōi,” fanifo.

⁵Askafaiifāfe nikai nā Nios kīfiti pexefā mēraxō ato nāmā kori exe saafaini kaax āari tenexemeax Judas nani.

⁶A ato Nios kīfixomis xanīfofofāfe anā kori finifo iskayanā: “Na kori exe imi foano mā chakanakī. Nāskakē a kori fati mēra nō nanetiromaki,” ikax yoinānifo.

⁷Nāskakanax yoinānifo: “A na kōri nō mai finō ano yora fetsafo maifaxiki. Nā neo kesho fakakī neo fimisfo anoā nā mai nō finō,” ikanax yoinānifo. ⁸Nāskakē nā mai anekī fetsafanifo. “Imi Mai,” fanifo. Akka iskaratīari, “Imi Mai,” famisfo. ⁹Nāskakē nā Niospa meka yoimisto Jeremías a inōpokoai yoikī kirika keneni keskakōini. Iskafakī yoikī keneni:

Kori exe treinta fixikani nā israelifāfe yoinifo keskafakī.

¹⁰Nāskakē nā kōri kesho faxii mai fimisfo anoā nā mai finifo nā Niospa ea yoiyoni keskafakī,

ixō Jeremías keneni.

Pilato xanifāfe Jesús yōkani

(*Mr. 15.2-5; Lc. 23.3-5; Jn. 18.33-38*)

¹¹ Jesús iyonifo Pilato xanifo ano. Mā iyoafono nānoxō yōkani iskafakī: “¿Mīmē judeofāfe xanifo?” faito Jesús kemani: “Ēje, nā mī ea yoiāi keskarakīa,” fani.

¹² Akka nā ato Nios kīfixomis xanifofo feta judeo anifofofāfe, “Mī chakakōi famis,” pāarakī fanifo. Askafaifono Jesús ato kemanima. ¹³ Nāskakē Pilato yōkani: “¿Mī nikaimamē mia chakafakī mekaifaifāfe?” fani.

¹⁴ Askafaito nikakī, Jesúskaī pishta kemanima. Nāskakē xanifo Pilato, “Kee, ¿afeskai ea kemaimamē?” ixō shināni.

Pilato ato yoini Jesús retenōfo

(*Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38–19.16*)

¹⁵ Akka Pascua fistaṭīa xanifo Pilato yora fisti karaxa mēranoa kāimapaoni. Nā yorafāfe kāimapaiyairo ato kāimaxopaoni. ¹⁶ Akka nā karaxa mēra ika feronāfake chakakōi ini, āfe ane Barrabás ini. ¹⁷ Nāskakē yorafo ichanāfono Pilato ato yōkani: “¿Fato mā fichipaimē ē mato kāimaxonō? ¿Barrabás iyamai Jesús nā Cristo nā Niospa nīchini ē kāimatiromē?” ato fani.

¹⁸ Akka mā Pilato tāpia ini judeo xanifāfe shināchakaito nō anā xanifo itiomara ixō, a ano Jesús iyoaifono.

¹⁹ Nā xanifāfe tsaoti kamaki tsoxō Pilato shināino, āfe āfinī āfe ina nīchini Pilato yoitanō: “Mī āfinī ea yoiā ē mia yoinō iskafakī: ‘Na feronāfake afaa chakafamismakī afeska fayamafe. Ēfe namapa aōxō chakakōi ē namakī,’ mia faa,” āfe inapa fani.

²⁰ Akka nā ato Nios kīfixomisfāfe āto xanifofo feta judeo anifofofāfe āfe yorafo ato yoinifo iskafakakī: “Jesús kāiyamanō. Akka Barrabás kāinō. Jesús ato

retemanō Pilato yoikāfe,” ato fanifo. ²¹ Askafaifāfe xanifo Pilato anā ato yōkani: “Fato mā fichipaimē ē mato kāimaxonō ea yoikāfe,” ato faito, “Barrabás kāimafe,” fanifo.

²² Anā Pilato ato yōkani: “Akka, ¿ē Jesús nā Cristo famisfo ē afeska faimē?” ato faito, keyokōichi kemanifo: “¿Ifi cruz ikaki mastamafe!” fanifo.

²³ Askafaifāfe nikakī Pilato ato yoini: “Akka, ¿naato afaa chakafamē?” ato fani.

Ato askafaito nikakakī fāsikōi yoinifo: “¿Mastafe!” fanifo.

²⁴ Akka Pilato oia tsōa nikakanima inifo. Yorafā rasi fāsikōi mekanifo. Nāskakē āfe ina faka fixotanō nīchini. Askata mechokomeni yorafāfe ferotaifi oinōfo ato iskafakī yoianā: “Ēkai afaamaki na feronāfake ē retepanā. Mā mā apaikai akāfe. Eōnoax naima kiki. Matōōnoax nai kiki,” ato fani.

²⁵ Ato askafaito yorafāfe kemanifo: “Akka nō akikai retēkī nō tenetiroma nokoōnoax nai. Nōko fakefoōnoaxri nai,” fanifo.

²⁶ Nāskakē Pilato Barrabás ato kāimaxoni. Nāskata mā Jesús ato koshamata ifi cruz ikaki mastatanōfo ato yoini.

²⁷ Askata sorarofāfe Jesús iyonifo xanifāfe pexefā ano. Nānoax sorarofa ichanākanax Jesús kemataima niakenifo. ²⁸ Nāskakaxō āfe rapati pēkakaxō, rapati ōshi nana safemanifo, xanifāfe tari keskara. ²⁹ Nāskatari moxa chainipafo maiti fākaxō maimanifo. Āfe mēke kaiyakai aōriri ifi chati tsomamanifo. Nāskakaxō āfe ferotaifi ratokonō mai chachipakefōfā āto xanifo feyakanakōi keskarakaxō kaxemetsamakōi fanifo, iskafakī: “Mī sharakōi. Mīfi judeofāfe āto xanifo,” fanifo kaxefakakī. ³⁰ Nāskakata akiki kemo mechokata, afia ifi xate tsoma fiakaxō aō mapoki koshanifo. ³¹ Mā

kaxemetsama fakaxō, tari ōshi fiakata, Jesús āfe rapatikōi safemakaxō iyonifo mā mastai fokakī.

Jesús ifi cruz ikaki mastanifo

(Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27)

³²Anoax fōkakī, feronāfake fisti fi-chinifo āfe ane Simón. Nā Simón Cirene anoax ini. Nāskaxō yoinifo: “Na Jesús ifi cruz ika foxōi afe,” fanifo.

³³Nāskakata nokonifo machi āfe ane Gólgota ano. (Nā āfe ane fetsa Mapo Xao fanifo.) ³⁴Nānoxō fimi ene moka osia Jesús ayamapainifo. Akka Jesús mā me-xō ayakaspani.

³⁵Nāskata mā Jesús mastakaxō āfe rapati fianifo. Sorarofāfe makex tokoronō tsakaketsakaxō nāskakaxō sakka sakka anifo kanānōnākakī. Nā kanāto Jesús tari fōani. Nāskaxō Jesús rapati fetsa fianifo. ³⁶Mā Jesús mastakanax nāno tsaonifo anoxō kexexikakī. ³⁷Nāskaxō āfe mapo mánāori tafaraki kenexō mastanifo. Mā retexō kenekī iskakafanifo: “Jesúsfi judeofāfe xanīfoki,” ikaxō kenenifo.

³⁸Jesús yafi yometso rafe mastanifo, fetsa āfe pōya kayakai aōri ata, fetsari āfe pōya mishkiori anifo. ³⁹Nā ano finōfāifāfe ichayanā āto mapo rafe rafeanifo. ⁴⁰Iskakafāki yoinifo: “Mī yoimis ē Nios kīfiti pexefā pāofaxō ē tres nia oxata ē anā axii pexefā fakī mī imiski, akka mī ifimetiromākī mīa ifimefe. Mī Niospa Fakemākī na ifi cruz ikakinoax fotopakekafāfe,” fanifo.

⁴¹Nāskariakani akiki kaxemetsamanifo a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo fe a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo a judeofāfe āto xanīfofori āa ranā yoinānākani iskanifo: ⁴²“Naato fetsafo ififitiroxakī, akka āakai ifimeima. A nafi israelifāfe ato xanīfokī, akka ifi cruz ikakinoax fotoano nō chanīmara fai. ⁴³A naato Nios shināmis.

Mēxotaima noko yoimis: ‘Epa Nios ēfe Epakōira,’ noko famis. Akka chanīma-makī Niospa noikī ifimākai nō ōinō,” ixō mekakafāki chakafanifo.

⁴⁴Nāskaxō nā yometso rafeya mastafono fētsa chakafakī mekakafāki īchani.

Jesús nani

(Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30)

⁴⁵Nāskata xini keya nā mai tio fakishifākōi itani. Nāskax mā xini kaino anā penani. ⁴⁶Nāskata mā penano Jesús fāsikōi āfe mekapa kenai iskani: “Elí, Elí, ¿lema sabactani?” Nōko mekapa iskakafāki yoini: “Ēfe Nios, Ēfe Nios, ¿afeskakī mīa ea potamē?” fani.

⁴⁷Nāskaito nā ano niafāfe nikakakī iskakafanifo: “Nikakapo, nā ato Niospa meka yoipaoni Elías kenai kiki,” fanifo.

⁴⁸Nāskaito nikafaini fetsa ichoni xapo keskara fiikai. Nā xapo keskara fimi ene kachaki momoxō tafa xate kaxkexō akiki aō nētaxō ayamapaini. ⁴⁹Askafaito ranārīto yoinifo: “Enefe. Elías nai mēranoax fotoxō ifimākai nō ōinō,” fanifo.

⁵⁰Anā Jesús fāsikōi ea ini. Nāskax nani. ⁵¹Mā Jesús natanaino, sama nami Nios kīfiti pexefā mēranoax naki rafekōi faxtepakekafāni fomākianoax. Nāskatari mai naya naya ini. Tokirinifāfori kaxkei fetseni. ⁵²Nāskakē a maiafo anoax kini fepekemetani. Akka a Nios Ifofafo nakatsaxakakī otoiñifōfanifo. ⁵³Nāskakata maiafo anoax fonifo. Mā Jesús otoiñifōfanifo, Jerusalén ano fonifo. Nānoxō yora ichapafāfe ōinifo.

⁵⁴Nāskata soraro xanīfāfe a afeta Jesús kexeafō feta ōinifo mai naya naya ikaito afarāfori afeskara ikaito. Nāskakē ratekōiyanā yoinānifo iskayanā: “Chanīma, na feronāfake Niospa Fake ika,” fanifo.

⁵⁵Kērofāferi chaimashta nikaxō ōinifo. Kēro ichapafāferi Jesús fe fopaonifo Galilea anoax ato afara

axosharamisno. ⁵⁶Nā tiixō Jesús ōinifo. María Magdalena ikaino María fetsari ikaino, nā María Jacobo feta José āto afa ini. Askatari kēro fetsari ini Zebedeo āfe āfi. Āfe fake rafe Santiago fe Juan ini. Keyokōichi Jesús ōinifo chaimashta nikaxō.

Jesús makex kini mēra maifanifo

(Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42)

⁵⁷Akka mā fakishaino feronāfake kori ichapaya fisti kani āfe ane José. Nā José Arimatea mai anoa ini. Nāatori Jesús Ifofamis ini. ⁵⁸Nā José xanifo Pilato ano kaxō Jesús āfe yora yōkani maifai axiki. Nāskakē Pilato ato yoini Jesús āfe yora inānōfo. ⁵⁹Nāskata José mā Jesús yora fixō, sama oxosharakōipa rakoni. ⁶⁰Nāskaxō makex kini a tsoa maiyomisma mēra ratani. Nā makex kini fakī José ayoni. Nāskata nā Jesús maifaa ano makex kini tokirinīfanē fepofaini kani. ⁶¹Akka María Magdalena fe María fetsa nāno nētekanax a Jesús maia ano tsaokaxō ōinifo.

Sorarofāfe Jesús maia ano kexenifo

⁶²Mā askaitano, judeofo āfe pena tenetitīa a ato Nios kifixomisfāfe āto xanīfofo fe fariseofo fonifo Pilato ōifokani. ⁶³Mā fōkaxō yoinifo iskafakakī: “Xanīfo, mā nō shināi na feronāfake chanīmisto nayoxoma yoikī iskafamis: ‘Ē naax tres nia oxata ē otoxii,’ ixō yoimis. ⁶⁴Nāskakē mī sorarofo nīchife a maia ano kexeyonōfo tres nia aōxō tāpimisfo fakishi fēkaxō āfe yora fiyamanōfo. Fīakaxō yorafo yoitirofo iskafakī: ‘Mā Jesús otoaki,’ ato fatirofoki. Akka ē otoxira ikax a chanīmiskī. Nāskakē mā otoara ikaxō ato parakī finakōitirofoki,” fanifo.

⁶⁵Askafaifono Pilato ato yoini: “Nakīa sorarofo. Ato iyotakāfe. Fokaxō mafa kini kexesharatakāfe nā mā apaiyai

keskafakī,” ato fani. ⁶⁶Nāskakanax fonifo. Mā fōkaxō itipinī fanifo nā mafa kini. Nāskata nā aō fepoa tokirinīfā sichopa marakka fanifo. Nāskakaxō ano sorarofo nīchitakani fenifo anoxō kexesharanōfo.

Jesús otoni

(Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10)

28 Judeofāfe āto pena teneti safaro mā finōano, nāskata nomikonō fakishparikōi fonifo a Jesús maia ano. María Magdalenanō María fetsanō fonifo a Jesús maia ano ōifokani. ²Nāskata samamakōi fāsikōi mai naya naya ini, nōko Ifo Niospa āfe ājiri nai mēraxō fotomanaino. Mā fotota a Jesús maia ano kaxō, a aō fēpoita tokirinīfā fepeta a kamaki tsaoni. ³Nā nōko Ifo Niospa āfe ājiri fafekōini, nā kana peeikai keskara. Āfe rapati oxofinakōi ini. ⁴Askaito ōikani sorarofo choayanā ratekōinifo. Nāskakanax oa naa keskara nāmā pake pakefōfānifo. ⁵Akka nā nōko Ifo Niospa āfe ājirinī nā kēro rafe yoini: “Rateyamakāfe. Mē tāpiaikī mā Jesús fenaiyoaki a mastaitafo,” ato fani. ⁶“Nonomakī, mā otoaki a mato yoimis keskai. Ōifekapo, a rātaitafo ano. ⁷Koshikōi fōkaxō aōxō tāpimisfo yoirisafatakāfe iskafakī: ‘Mā otoaki. Galilea ano kai kiki mā kayoamano. Nānoa mā ōikaikai ato yoitakāfe. Mē mato yoikai shināmakiyamakāfe,” ato fani.

⁸Ato askafaito nikafaikani nā kēro rafe koshikōi fonifo nā Jesús maita anoax. Ratefiyanā āto shinā mēra inimakōinifo aōxō tāpimisfo chanifaifokani ichonifo. ⁹Ichoaifono Jesús atoki nokorisatani nā kēro rafeki. Nāskaxō, “Mē oi,” ato fani. Ato askafaino nā kēro rafe Jesúski fōkaxō akiki inimakakī ratokonō mai chachipakefōfā āfe fitax ano achinifo. “Mī sharakōi,” fanifo. ¹⁰Nāskaxō ato yoini: “Rateyamakāfe. Fokaxō ēfe extofo ē yoimis keska fakī

ea ato yoixotakāfe Galilea ano fotanōfo. Nānoa ea fichifokani kiki,” ixō ato yoini.

Soraroŋāfe ato yoinifo

¹¹ Mā nā kēro rafe foaifono, nā Jesús maia ano kexekanax soraro ranāri fonifo pexe rasi ano. Mā fōkaxō a ato Nios kīfixomis āto xanīfofo yoinifo nā ōi-afo keskara. ¹² Nā xanīfo ano fonifo. Nā anīfofo fe mekai fōkani, ato fe yoināsharaxikaki. Nāskakaxō sorarofo kori ichapakōi inānifo. ¹³ Ato iskafanifo: “Ato iskafakakī yoitakāfe: ‘Nō fakishchāi oxano Jesús āfe inafō fēkaxō āfe yora yometsoanafo,’ ato fatakāfe. ¹⁴ Mā ato askafaito xanīfāfe nikaxō mato afara faito, nō yoisharanō mato afeska fanōfoma,” ato fanifo.

¹⁵ Nāskakaxō soraroŋāfe mā kori fīkaxō, mā fōkaxō nā ato yoiafo keskafakī ato yoinifo. Nāskakē nā maitio anoxō nikaketsanifo. Iskaratīari a keskara chanīmara famisfo judeofāfe.

Jesús aōxō tāpimisfo yoini aōxō keyokōi yoifofāsafatanōfo

(Mr. 16.14-18; Lc.

24.36-49; Jn. 20.19-23)

¹⁶ Nāskakanax Jesús aōxō tāpimisfo once fonifo Galilea ano, nā Jesús ato yoiyomis keskai fonifo māchifā ari. ¹⁷ Nāskakata Jesús ōikakī, “Aicho, mī nōko Ifo Jesús nō mia noikōi,” fanifo. Akka Jesús otoano ranārito chanīmara fanifoma. ¹⁸ Nāskaifono Jesús atoki kaxō ato yoini: “Ēfe Epa Niospa ea yoia nai mēranoafoya nono mai anoafori ē ato yoinō. ¹⁹ Akka nā maitio ano yorafoki fotakāfe ato yoixikakī ea Ifofasharanōfo. Nāskaxō ēfe Epa aneōxō ato maotisafapatakāfe. Ēfe aneōxori ato askafatakāfe, āfe Yōshi Sharaōxori ato askafatakāfe. ²⁰ Nāskaxō ato yoisharakāfe nikasharakōinōfo nā ē mato yoia keskara. Akka ē mato fe mēxotaima ipanakaki,” Jesús ato fani.

Marcos Jesúsnoa Yoikī Keneni

Juan Maotista tsōa istomaxō ato yoini

(Mt. 3.1-12; Lc. 3.1-9,
15-17; Jn. 1.19-28)

1 Ē mato meka shara yoinō Jesu-
cristoōnoa. Nā Jesucristo Niospa
Fakekōi.

²Afetīama nā Isaías Niospa shinā-
manaino Jesucristoōnoa yoikī kirika ke-
neni iskafakī:

Mī nai mēranoax nāmā
fotoyoamano nā ēfe meka yoimis
ē atoki rekē nīchixii mīōnoa ato
yoinō, itipinīsharanōfo chipo mia
nikasharaxikani kiki,

ixō Epa Niospa āfe Fakeōnoa yoinino
Isaías keneni. ³Askatari anā keneni
iskafakī:

Tsōa istoma anoxō yorafo yoixii
akiki feaifono iskafakī ato yoixii
nā ēfe meka yoimisto ato yoixii
iskafakī: “Itipinīsharakāfe. Mā
chaima nōko Ifo oi kikī. Māto
chaka xatekāfe isharaxikāki,” ixō
ato yoixii,

ixō Juanoa yoikī Isaías kirika keneni.

⁴Nānorikōi Juan ato yoini tsōa istomaxō
yorafo ato maotisafayanā. Ato iskafakī
yoiyanā: “Anā Nios shinākāfe māto
chaka xateyanā ē mato maotisafanō Epa
Niospa māto chaka mato soaxonō,” ixō
Juan ato yoini. ⁵Nāskakē keyokōi Judea
anoax feaifono, Jerusalén anoaxri fenifo,
ato yoiaito nikai fekani. Nānoxō a afara
chakafamisfo yoiiaifono, Juan ato maoti-
safapani faka Jordán anoxō.

⁶Akka Juan āfe rapati kamīcho fichi
kishi faxō safepaoni. Āfe sītorari fichi
koiro safepaoni. Nāskaxō tseo pipaoni,
fonari apaoni. ⁷Nāskaxō Juan ato mēx-
otaima yoipaoni: “Nā ea keskarama mā
chaima oi kiki, nā sharafinākōia. Aato
afama mīshti fatiro, ē atiroma keskara.

Akka ē afaama,” ixō ato yoipaoni
Jesúsnoa yoikī. ⁸“Akka ē mato fāka
mēra ikimapakea maotisafakī. Akka nā
rama oaito āfe Yōshi Shara mato mēra
naneyoi,” ixō Juan ato yoini.

Juan Jesús maotisafani faka Jordán anoxō

(Mt. 3.13-17; Lc. 3.21-22)

⁹Nāskano Jesús kani Nazarete
anoax, Galilea mai ano. Nānoxō faka
Jordán anoxō Juan ato maotisafani.
¹⁰Nāskafaino Jesús fakanakinoax
fininākafā ōia nai fepekemeaito ōini.
Akiki Niospa Yōshi Shara fotoiyoi oa rifi
keskara oni. ¹¹Nāskaino nai mēranoax
mekaito nikani iskafakī yoiaito: “Mī
ēfe Fakekōi, ē mia noikōi. Ē mikiki
inimasharakōi,” ixō yoiaito nikani.

Satanás chakata Jesús afara chakafamapaini

(Mt. 4.1-11; Lc. 4.1-13)

¹²Nāskata Niospa Yōshi Sharapa Jesús
iyoni tsōa istoma ano. ¹³Nāri cuarenta
nia ini, yoināfo mēra. Nārixō Satanás
afara chakafamapaiyaito āfe ājirifāfe
kexenifo.

Galilea anoxō Jesús ato yoikī taefani

(Mt. 4.12-17; Lc. 4.14-15)

¹⁴Akka mā Juan karaxa mēra
ikimaitafono Jesús kani Galilea ano
Niospa meka shara yorafo yoikai. ¹⁵Ato
yoikī iskafani: “Nōko Ifo Nios mā
chaima matoki oi kiki, xanīfofinakōi
a ixii. Māto chaka xatekāfe anā Nios
nikakōisharaxikakī. Āfe meka sharari
nikakōikāfe chanīmara fayanā.”

Jesús cuatro feronāfake kenani tarafanāfānē foe fimisfono āfe inakōi inōfo

(Mt. 4.18-22; Lc. 5.1-11)

¹⁶Ato askafakī yoita Jesús Galilea
īa kesemē kani. Kakī fichini Simón

yafi onefetsa Andrés. Nā rafeta tarafanā fimisfo inifo, āto tarafanāfā faka naki poteaifāfe. ¹⁷ Jesús ato yoini iskafakī: “Efe fokāfe. Māfi tarafanāfāfē fimiskī. Mā foe ichapa rasi tarafanāfāfē fiai keskari fakī iskaratīari mā ekeki yora ichapa efexii ē āto Ifo inō,” ixō Jesús ato yoini.

¹⁸ Ato askafaino tarafanāfā fafaikani afe fonifo.

¹⁹ Anā orishta fāi katapaikī Jesús ōia Santiago onefetsa Juan fe nia ini. Nā rafeta āto apa feta kanōa nakixō tarafanāfā itipinī fanifo, kishifakākī. ²⁰ Nā raferi Jesús ato kenaino nā rafeta āto apa Zebedeo yafi āfe inafoya ato nīchifainifo. Āto kanōari ōifainifo Jesús fe fokākī.

Nā feronāfake niafaka nanea ini

(Lc. 4.31-37)

²¹ Jesús aōxō tāpimisfo fe kaax Capernaúm ano nokoni. Pena tenetitīa nā ichanāti pexe mēra Jesús ikikaixō ato yoikī taefani. ²² Ato yoiaito nikakī yorafā rasichi Jesús ōiketsanifo. “¡Kee! Nikakapo. Nato tāpikī finakōia, a Moisés yoikī kirika kenenī keskara ato tāpimamisfo keskarama, meka sharakōi nato yoi,” fanifo. ²³ Judeofāfe ichanāti pexe mēraxō yora mēra niafaka yōshi chaka nanexō Jesús fāsikōi mekafani.

²⁴ Iskafakī yoini: “¿Afeskakī mī noko fekaxtefaiyoamē, Jesús Nazarete anoato? ¿Mī noko a omiskōipakenakafa mēra mī noko potaiyoamē? Ē mia ōimisinō, mī sharakōinō Niospa mia nīchiano,” fani.

²⁵ Jesús niafaka yōshi chaka iskafakī yoini: “Askayamafe. Na feronāfake makinoax tsekekaitāfe,” faino, ²⁶ niafaka yōshi chakata feronāfake choamata, fāsikōi mekainākfata a makinoax tsekekaini. ²⁷ Askaito ōikani, yora rasi ratei fetseyanā āa ranā yoināi fetsenifo iskakani: “¿Tsoamē na? Na

tāpisharakōixō ato yoiai nā xanīfāfe tāpisharakōixō ato yoiai keskara. Nā niafaka yōshi chakafāferi nikakani ato yoiaito,” ikanax yoinānifo.

²⁸ Nāskakē keyokōichi nikaketsanifo Galilea mai anoxō nā Jesús aka keskara.

Jesús Simón Pedro rayos sharafani

(Mt. 8.14-15; Lc. 4.38-39)

²⁹ Nā ichanāti pexe mēranoax Jesús tsekekaini. Santiagonō, Juannō fonifo, Simón feta Andrés āfe pexe ano. ³⁰ Akka nāno Simón āfe rayos yōxafo yonai raka ini. Nāno rakano Jesús yoinifo. ³¹ Jesús akiki kaxō āfe mīfi fininīfofanaino a yonai koshikōi sharatani. Mā sharaxō pīchani ato pimaxii.

A isinī ikaifo Jesús ato sharafani

(Mt. 8.16-17; Lc. 4.40-41)

³² Mā xini kaino a isinī ikaifoya a niafaka chaka naneafo Jesúski efenifo. ³³ Nāskakē nānoafo keyokōi yorafo ichanānifo nā pexe fepoti anoax. ³⁴ Jesús ato sharafani yora ichapa pae fetsa fetsatapafāfe ikaifono. Niafaka chakafori ato mēra naneano ato makinoa pōtani. Akka Jesús niafakafo mekamanima māmāi tāpiafāfe Jesúsmai Niospa Fakekē.

Jesús ichanāti pexe mēraxō Apa Niospa mekasharañoa ato yoini

(Lc. 4.42-44)

³⁵ Mā chaima penaino, Jesús fininākfā pexe rasi mēranoax tsekekaini tsōa istomaxō Apa Nios kīfikai. ³⁶ Mā Jesús ato makinoax penaino kaano Simón āfe rafeafo fe kani Jesús fenaikai. ³⁷ Mā fichikaxō yoinifo iskafakakī: “Keyokōichi mia fenakani,” fanifo.

³⁸ Askafaiifāfe nikakī Jesús ato kemani iskafakī: “Nō chaima fetsa ano kanō fokāfe, anoxori nō ato Niospa meka tāpimanō. Nāskakē ē oa,” ato fani.

³⁹Nāskakē Jesús kafāsapaoni nā Galilea pexefo tii ano Niospa meka shara ato yoifofāsafai ichanāti pexe mēraxō. Fanīma mīshitixō niafaka yōshi chakafo ato makinoa ato potafofāsafai.

Jesús yora rashkishiai sharafani

(Mt. 8.1-4; Lc. 5.12-16)

⁴⁰Feronāfake fetsa isinī iki rashkishi fetseax Jesúski oni. Akiki oxō ratokonō mai chachipakefōfā yoini iskafakī: “Ea mīa sharafapailkī, ea mīa sharafatiro,” fani.

⁴¹Askafaito nikakī Jesús shinākōini, omiskōiaito. Nāskaxō āfe mēkemā ramāyanā yoini iskafakī: “Ē mia sharafanō. Iskaratīa mī sharaikai,” faino, ⁴²a rashkishi fetseai koshikōi sharatani. Nāskax sharakōi ini. ⁴³⁻⁴⁴Mā sharano Jesús nīchini iskafakī yoianā: “Mī tosa yoiki. Akka nā ato Nios kīfixomis ispatāfe. Nāskaxō ovejanā fake foxō ināfe mia retexonō Moisés yoini keskafakī. Nāskaxō keyokōichi tāpinōfo a mī isinī imis mā mī sharano,” ixō Jesús yoini.

⁴⁵Jesús askafakī yoifiano, akka nā feronāfake mā kaxō ato yoifofāsafani. “Ōikapo, mā Jesús ea sharafaa,” ixō ato yoifofāsafani. Nāskakē Jesús anā pexe rasi ano ikixō ato yoitiroma ini. Xafakīa nini, tsōa istoma ano. Nāskafiano pexe rasi anoafo akiki fenifo ōifekani.

Jesús yora finimisma sharafani

(Mt. 9.1-8; Lc. 5.17-26)

2Mā samaraka pishtata Capernaúm ano anā oni Jesús. Mā nokoano, “Mā Jesús anā oa āfe pexe ano,” fanifo. ²Nāskakata Jesús fe anā ichanānifo pexe mēraxō. Jesús nikakani. Pexe ano fospikōikanax āfe emāiti ninifo āfe fepoti ano ikitiroxakākima. Nānoxō Jesús ato tāpimani Niospa meka. ³Mā ato tāpimanaino feronāfake cuatro noko-

toshinifo. Yora finimisma āfe xefapa efenifo. ⁴Mā xītiafono ikitirofoma, Jesús ano nā yora finimisma efepaiyafono ikitirofoma ini. A pexe sapa mānāoxori paitinī māpekaxō fotomanifo āfe xefapa ratakaxō. Risfi rafeta nexati fākaxō a mānāoxori kini fakaxō, nā finimisma fotomanifo, āfe xefapa. ⁵Jesús ato ōikī tāpikōia ini. “Naato nōko yama noko sharafaxotiroki,” faifono Jesús tāpini. Nāskafaino a finimisma Jesús yoini iskafakī: “Efe yorashta, mī chaka mē mia soaxona,” Jesús fani.

⁶A Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe ranārīto ano tsoaxō nikakī shinānifo. ⁷Nānoxō shinānifo: “¿Afeskai Jesús mekaimē is kai? Tsōa noko chaka soaxotiroma. Nios fistichi noko axotiro. ¿Jesús āa shināimē Nios?” ixō shinānifo.

⁸Askafaiāfe Jesús ato tāpini āto shinā mēraxō shināifāfe. Jesús ato yoini: “¿Afeskai mā iskara shināimē?” ato fani. ⁹⁻¹⁰“Akka ea Niospa shināmani. Nāskakē ē mato ōimanō Niosxō na feronāfake ē sharafatiro. Tsōa iskara atiroma, Niospa shināmanai fistichi atiro. Nāskakē ē na feronāfake sharafa mā tāpinō Niosxō ēri āfe chaka soaxotiro,” ixō ato yoini. Nāskafata anā yoini feronāfake finimisma, ¹¹“Fininākaāfe. Mī xefa fifaini, mī pexe ano katāfe,” fani.

¹²Askafaino fininākaāfani. Fininākaāfāxō āfe xefa fifaini, āfe pexe ano kaito keyokōichi ōinifo. Nāskakaxō, “¡Aicho, Nios sharakōi! Na keskara nō ōimisma, sharakōi,” fanifo.

Jesús Levī ifini aōxō tāpimis inō

(Mt. 9.9-13; Lc. 5.27-32)

¹³Nāskax Jesús anā kani īa efapa ano. Anoxō yora ichapa rasichi ōinifo. Nānoax Jesúski ichanānifo. Nānoxō ato tāpimani. ¹⁴Nānoax kakī Jesús finōfāikī

Leví† ōini, a yonoai āfe tsaoti mīsa ano tsaoxō, ato keyokōi kori fiaito. Nā Leví āto kori fiamis ini āfe xanīfo minixiki Roma anoa. Leví Alfeo fake ini. Jesús ōixō yoini: “Leví, efe kafe ē mia tāpimanō,” fani. Askafaino Leví afe kani.

¹⁵ Nāskax Jesús aōxō tāpimisfo fe kani Leví ato kenano a anoxō pii fokani. Ato kori fiamisfo fe yora chakafori a Moisés keneni nikamisfomafāferi Jesús feta pinifo. Yora ichapa Jesús fe foafofāinifo. Nāskakē yora ichapakōichi Leví pexe mēraxō pinifo. ¹⁶ Nāskakē a Moisés yoiki kirika keneni keskara ato tāpimamisfo nāfori fariseofo inifo. Afāfe Jesús ōinifo yora chakafo feta piaito. Nāskaxō a Jesúsxō tāpimisfo yōkanifo: “¿Afeskakī māto maestro na ato kori fixomisfo feta piimē? Yora chakafo fetari pii,” ato faifono, ¹⁷ Jesús nikaxō ato yoini: “A sharafāfe notoro fenakanima, a isinī ikaiāfēmari notoro fenakanima. Akka nā isinī ikaiāfāfe notoro fenakani. Nāskakēri ē ato yora sharafos kenatapa ikerani ē oama. Nā yora chakafo ē ato tāpimaniyoi ē oanō,” ato fani.

Nā foni tenemisfōfāfe Jesús yōkanifo

(Mt. 9.14-17; Lc. 5.33-39)

¹⁸ Juan Maotista āfe inafāfe āto feyafati ipaoni fisti rasi pikakī pipaonifoma foni tenemisfo ipaonifo Nios shara shinākakī. Nā fariseofo nāskarari ipaoni āto feyafati. Nāskakē yora fetsafāfe Jesús yōkanifo tāpipaikakī, “Jesús, ¿afeskakī mī inafāfe mēxotaima piimē? Juan āfe inafāfe foni tenekaninō Nios shināsharakakī. Askatari fariseofāferi foni tenekaninō. Akka, ¿afeskai mīōxō tāpimisfo askaramamē?” fanifo.

¹⁹ Askafaiāfāfe anā Jesús ato yoini: “Feronāfake āfiyaino, yorafo ano fisti ichanākaxō afara fetsa fetsatapafo afeta

pitirofo inimayanā, aicho fakakī akiki inimakakī. Akka feronāfāke āfi fikī foni tenetiroma. Askafixō inimakī pitiro. ²⁰ Akka mā fene rēteafono āfe yoraāfe shinākakī foni tenetiromo,” Jesús ato fani. (“Nāskakē ē nono ikano inimakī eōxō tāpimisfāfe efeta pimisfo. Akka mē naano ea shinākakī tsōa pitiroma eō noikakī,” ato fani.)

²¹ Askata anā fetsa ato yoini: “Tsōa sama fenaya sama xini kishi fatiroma. Nō askafaino sama fena samama chakanatiro. Nāskatari sama fenafe sama xini isharatiroma. Nāskakēri nā ē mato yoiai keskara mā nikakōixō a mā ipaoni keskara anā mā itiroma māmāi ea nikakōiax. A mā ipaoni keskara shināmakita nāskax māto yora fena keskara shara itiro. ²² Nāskarifikī tsōa māmā fata koiro pisha xini mēra nanetiroma nā māmānō faraxakaino toxamāiyanō. Nāskakē nā māmā fata fe koiro pisha chakanatirofo. Akka nā māto xinifāfe mato yoimisfo keskara fe nā ē mato yoiai keskara osinātiroma. Nā ē mato yoiai keskara Niospa meka sharakōi. Akka a māto xinifāfe mato yoimisfo anori shināx mā isharatiroma. Niospa mekaya meka chaka osinātiroma. Nāskakē mā nikapaiāfi mā shināsharatiroma. Nāskarifikī tsōa māmā fata koiro pisha xini mēra nanetiroma nā māmānō faraxakaino toxamāiyanō. Nāskakē nā māmā fata fe koiro pisha chakanatirofo. Akka nā māto xinifāfe mato yoimisfo keskarafe nā ē mato yoiai keskara osinātiroma. Nā ē mato yoiai keskara Niospa meka sharakōi. Akka a māto xinifāfe mato yoimisfo anori shināx mā isharatiroma. Niospa mekaya meka chaka osinātiroma. Nāskakē mā nikapaiāfi mā shināsharatiroma.”

†2:14 Leví ane rafeya ipaoni. Āfe ane fetsa Mateo.

Nā judeofāfe pena tenetitīa Jesúsxō tāpimisfāfe aros keskara metesfenifo

(Mt. 12.1-8; Lc. 6.1-5)

²³ Jesús aōxō tāpimisfo fe kani a judeofāfe tenetitīa. Tarepa kakī āfe inafāfe aros keskara meteskaxō fikaxō pinifo. ²⁴ Nāskafāifāfe fariseofāfe ōikakī ato iskafanifo: “Ōipo. ¿Afeskakī mī inafāfe na aros keskara metesfekanimē na pena tenetitīa tsōa yonotiroma ixō Moisés noko yoifinino?” fariseofāfe fanifo.

²⁵ Ato askafafono Jesús ato kemani: “Akka, ¿a nōko xini Davidōnoa kirika kenenifo keskara mā ōimismamē? ¿David afaa afeska fanimē āfe inafō feta fonāikōikī? ²⁶ Nāskakē David Nios kīfiti pexefā mēra ikikaini. Akka nā Nios kīfiti pexefā anoax Abiatar nā ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfo ini. Akka nā Nios kīfiti pexefā mēranoa David pāa pini a pāa tsōa pishta pifiatiromano. Akka nā ato Nios kīfixomisfāfe arese a pāa pimisfo ini. Nāskafekē nā pāa David pini a afe foafori ato pikīni.

²⁷ “A Niospa taefakī feronāfake onifani. Askata teneni. Nā feronāfake Niospa tenemani, pena tenetitīa yonoyamanō. ²⁸ Nāskakē Niosxō ē yoitiro na pena tenetitīa ēmāi xanīfokōixō afeskaimākai ē yoitiro. Nāskakē ē mato yoi ēfe inafāfe afaa chakafakanima aros keskara meteskakī pena tenetitīa fonāiki finakōikaxō,” ato Jesús fani.

Feronāfake mēke yōshiya Jesús sharafani

(Mt. 12.9-14; Lc. 6.6-11)

3 Jesús anā ikikaini judeofāfe āto ichanāti pexe mēra. Nāno feronāfake mēke yōshiya ini. ² Aas ōinifo, judeofāferi. “Jesús sharafaimākai nō ōinō na pena tenetitīa,” fanifo yōaxikakī.

³ Askata Jesús yoini nā feronāfake mēke yōshiya: “Fininākfata ano nife naki-rafe,” fani.

⁴ Askata yorafo yōkani: “¿Afaa nō afeska fatiromē pena tenetitīa? ¿Shara nō atiromē? ¿Chaka nō atiroraka? ¿Nō ifitiromē? ¿Nō retetiroraka?” ixō ato yōkani.

Ato askafaito tsōa kemanima. ⁵ Ato feratexō Jesús ato ōini, yora fetsafoōnoax shināyamaifāfe. Askatari Jesús shināmitsani. Shināmitsaxō yoikī iskafani feronāfake: “Mēshafe,” fani. Askata nikax mēshatani. Mēshatanaino sharatani. ⁶ Askaito ōikani fariseofo ōitifishkinifo. Tsekefainifo ichanāti pexe anoax. Taefakakī shinānifo: “¿Afeskakaxō na Jesús nō retetiromē?” fanifo. Herodes āfe inafō feta shinānifo.

Yora ichapa ini iamāfā ano

⁷ Askata Jesús anā kani aōxō tāpimisfo fe iamāfā kesemē ano. Nāskakē Galilea anofo yora ichapa rasi fonifo. Jesús chifafainifo. ⁸ Mā yorafāfe nikakanax fonifo, nā Jesús ato sharafaino nikafaikani fonifo Jesús ari. Judea anoafori, Tiro yafi Sidón anoafori fonifo. Jesús ano nokonifo.

⁹ “Kayakōi yorafo fei kiki,” ato fani aōxō tāpimisfo Jesús. “Ea shoi aki fetirofoki, ea kanōa fexokāfe ē nanenō,” ato fani. ¹⁰ Jesús ichapa yora rasi sharafaino, nāskakē na yora isinī ikani akiki fenifo Jesús shināfāikani ramāpaikani ato sharafanō. ¹¹ Nāskaino a niafaka chakafoyafāfe Jesús ōinifo. Nāskakē Jesús fichikanax feopakefōfānifo Jesús nāmā. “Jesús mī Niospa Fakekōiki,” niafaka naneafāfe fāsikōi fanifo.

¹² Askata Jesús ato yoini: “Tsoa yoiya-makāfe ē Niospa Fakeki,” ato fani.

**Jesús aōxō tāpimisfo
doce feronāfake ifini**

(Mt. 10.1-4; Lc. 6.12-16)

¹³Nāskata Jesús māchi keya māpeni. Ari kakī aōxō tāpimisfo ichapa ato kenani ato yoixiki arixō tāpinōfo. Askata Jesús ano fonifo aōxō tāpimisfo. ¹⁴⁻¹⁵Feronāfake doce faxō ato ifini, afe rafeafono ato nīchixiki aōnoa āfe meka shara ato yoitanōfo, nāfāfe yorafo makinoa niafaka yōshi chakafo ato potaxotanōfo. Nāskata nāfo ato aneni, “Ēfe meka yoimisfo” ato fakī. ¹⁶Nā tii ato ifipakeni fisti rasi. Taefakī Simón ifini. Āfe ane fetsafaxoni, Pedro kenaxiki. Simón ikaino, ¹⁷Jacobo yafi āfe onefetsa Juan kenani, āto apa Zebedeo ini. Jesús ato ane fetsa kenani Boanerges fakī. Nō askafatiro, “Yora finakōia oa nai tiri ikai keskara” fakī. ¹⁸Askatari Andrés kenani, Felipe ikaino, Bartoloméri ikaino, Mateori ikaino, Tomásri ikaino, Jacobo fetsari ikaino, Alfeo fake. Askatari Tadeori ikaino, Simón fetsari ikaino. Na Simón nāskara ipaoni nā yora xanīfo chakafapaikī, potapaikī fetsafo feta. Mā ato makinoax ota Jesús fe rafeni. ¹⁹Askatari Judas Iscarioteri ifini. Nā Judás Iscariote Jesús fe iyopaoni. Nāskaxō chipo chakafakī ato achimani Jesús retenōfo. Nā tii Jesús ifini aōxō tāpimiskōi inōfo.

**Yora fetsafāfe, “Jesús niafakaōxō
ato sharafaira,” fanifo**

(Mt. 12.22-32; Lc. 11.14-23; 12.10)

Nāskata māchifā ariax fotota, āfe inafō fe ikikaini peke mēra. ²⁰Anā yora rasi ichanāfatishoni. Askaito ōikī, yora ichapa ōikīkakī, pitirofoma inifo. ²¹Jesús afe yorafāfe tāpinifo mā peke mēra kaano fōkaxō Jesús ano a ifipainifo. Yoiaifāfe nikakakī ifipainifo fōkaxō Jesús anā shināsharaima faifāfe.

²²Askatari a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo Jerusalén anoax Jesús ano feafono ato yoini: “Na Jesús nā niafaka chakafāfe āto xanifoōxō nā Beelzebú āfe shara miniano aōxō āto niafaka pōtai,” fanifo.

²³Jesús nikakī ato kemani meka fet-safaxō: “¿Afesakax Satanás āa potame-tiromē? Āa itiroma. ²⁴Nāskakēri yorafo paxkanākanax āa ranā retenāi keyotirofo. Askatari peke rasi anoax āa ranā retenāi keyotirofo. Nāskax isharatirofoma āa ranā retenātirofo. ²⁵Fetsari nā nofe yorafo mīshti paxkanātirofoma. Paxkanāx keyotirofo. ²⁶Nāskakēri Satanás āfe inafō fe paxkanātiroma. Paxkanāx keyotiro anā xanīfo itiroma.

²⁷“Askatari feronāfake mitsisipakōi taefakī metexkere akaxoma tsoa āfe peke mēra ikitiroma āfe afama mīshti fīaxikakī. Nāskarifiakī nō yora nexaxō āfe afara nō fīatiro keskafakī, nāskarifikī ē Satanás nexaxō Niospa Yōshi Sharaōxō ē Satanás āfe ina pōtatiro.

²⁸⁻²⁹“Chanīma ē mato yoikōi, keyokōi chaka Niospa soaxotiro. Askatari keyokōi meka chakari Niospa soaxotiro. Askafixō fētsa yoixō, ‘Jesús Niospa Yōshi Sharaōxō askara ato sharafatiroma, Satanás āfe yōshioxō ato sharafai,’ askafaito Niospa ato āfe chaka soaxotiroma, āto neepakexanō,” ato fani Jesús.

³⁰Anori yorafāfe yoini: “Jesús yōshi chakaya,” fanifo. Nāskakē Jesús ato yoini Epa Niospa Yōshi Sharaōxō ato sharafai.

**Jesús ōifekani āfe afanō
āfe extonō fenifo**

(Mt. 12.46-50; Lc. 8.19-21)

³¹Jesús āfe afanō onefetsanō nokonifo a Jesús ano. Mā nokokanax peke mēra ikinifoma. Xafakīa ninifo peke emāiti. Nānoxō yora fetsa nīchinifo Jesús yoitanōfo. ³²A Jesús foaketifaya kekanax

tsoafāfe yoinifo: “Jesús, mā mī efanō mī extonō nokofo. Mia yōkakamekani,” fanifo.

³³ Askafaiāfe ato Jesús kemani: “Ēfe efanō, ěfe poinō, ě ato fistis shināima. Yora fetsafori ě ato shināi efe yora keskarafō. ¿Tsoamē ěfe efa, ěfe extofori? ¿Mā tāpipaimē tsoamāki ěfe efa, ěfe extofori? Ē mato yoinō,” ato fani.

³⁴ Askafaxō Jesús ōini a tsoafo. Nāskaxō ato yoini: “Nā ea Ifofaifo, ea nikaifo efe yorafo. Nakia ěfe extofo, ěfe efafo,” nāskafani. ³⁵ “Nā Niospa fichipaiyai mā akaino Niospa mato fichipaiyai keskarifakī nā ěfe extofo, ěfe chikofo, ěfe efa keskara,” ato fani Jesús.

Jesús ato yoini meka fetsafaxō fimi exe saamisnoa

(Mt. 13.1-9; Lc. 8.4-8)

4 Nāskata anā Jesús ato tāpimani ĩa kesemēxō. Nāskakē yora ichapa ichanānifo Jesús ano. Nāskaifono Jesús kanōa ĩa ketokonō rakano aō naneinikafanax tsaoni. Akka yorafo ĩa ketokonō tsaonifo. ² Nāskaxō Jesús ato tāpimani afama mīshti meka fetsafaxō. Ato yoikī iskafani:

³ “Ea nikakāfe ě mato yoinō,” Jesús ato fani. “Feronāfake fistichi fimi exe saafoni āfe nōxati mēra kēchoxō fokī.

⁴ Fimi exe saafokaino ranāri fai nēxpakīa pakeaino a kachikirixori peyafāfe pini. ⁵ Nāskata fimi exe ranāri makexfoki pakei fetseni mai shara anoma. Nāskakē samamakōi fimi exe foaipaini. ⁶ Akka mā foaipaiyaito xinī namani, yosipanā, āfe tapokairoko mai mēra kasharakē. Foaikax, samama nani xinī tsasifaano. ⁷ Akka ranāri fimi exe moxafo mēra pakeni. Nāskakē moxafo foaikī namani. Nāskakē fimi exe foaikax fimiyamax nani. ⁸ Akka fimi exe ranāri mai shara ano pakeni. Nāskax foaisharax fimi ichapayakōi ini. Fetsa treinta fimiya ini.

Fetsa sesenta fimiya ini. Fetsari cien fimiya ini.”

⁹ Nāskaxō Jesús ato yoini: “Mā pachoyakī ea nikasharakōikāfe,” ato fani.

Meka fetsafaxō yorafo yoixō a aōxō tāpimisfo xafakiakōi ato yoini

(Mt. 13.10-17; Lc. 8.9-10)

¹⁰ Mā yora ichapa rasi foaifono Jesús ares nēteni, akka nā foafāfema a aōxō tāpimisfo docefo fe nēteafāfe yōkanifo. “¿Afaa mī noko yoipaiamē meka fetsafaxō?” faifono, ¹¹⁻¹² Jesús ato kemani, “Epa Niospa a ika anoxō afe yorafo ato ĩkināi afe keskaramākī ě mato xafakīa yoinō. Akka fetsafo meka fetsafaxō ě ato yoiaki. Akka ōifikakī tāpikanima nikafikakīri nikasharakanima. Nios Ifofakaspakani. Nāskakē Niospari ato chaka soaxotiroma.”

Jesús meka fetsafaxō fimi exe saamisnoa ato yoini ato tāpimasharakōixiki

(Mt. 13.18-23; Lc. 8.11-15)

¹³ Nāskata ato yoini: “¿Nā ě ato meka fetsafaxō yoiyai mā tāpiamamē? Akka, ¿afeskakī fētsa nikatiromē? ¹⁴ Nā fimi exe fanamis, nā Niospa meka yoimis keskara. ¹⁵ Akka ranāri yora fetsafo fimi exe fai nēxpakīa pakea keskarafō Niospa meka nikafikani. Akka Niospa meka mā nikafiaifono Satanās ato xīti-tiro peyafāfe fimi exe pitiro keskafakī.

¹⁶ Fetsafo nā fimi exe tokirifo mēra pakeax foaipaiyai keskarafō. Niospa meka nikai akiki inimakōikī nikayotiro. ¹⁷ Akka nā fimi exe foaikax āfe tapo mai mēra ikikēma xinī namatiro keskafakī.

Nāskarifakī fētsa taefakī Niospa meka nikai inimayotiro. Akka afara chaka nokoaino anā inimatiroma anā Nios Ifofatiroma, Niospa meka anā āfe shinā mēra nanekema. ¹⁸⁻¹⁹ Akka atiri fimi exe moxafo mēranoax foaikax yositiroma keskarafō. Nāskariatirofo Niospa

meka shara nikasharakanaxma. Akka fētsa afarafo shinākī āfe shinā mēraxō shināchakakōitiro. Nāskaxō kori ichapakōi noikī, 'Ē kori ichapayax ē inimakōitiro,' ixō shinākī Niospa meka anā shināima. Nāskakē Niospa meka nikafikī afara fetsafo shināino afaa Niospa axotiro. ²⁰ Akka atiri fimi exe mai shara anoax foaikax fimi ichaya ini. Āfe fimi treinta ini, fetsari afe fimi sesenta ini, fetsari āfe fimi cien ini. Nāskafakīri fētsa Niospa meka nikakōikī nikasharakōitiro. Akka fētsa Niospa meka nikakōisharakī nā fimi exe treinta keskara itiro, fetsari nikasharakōikī nā fimi exe sesenta keskara itiro, fētsari nikasharakōikī nā fimi exe cien keskara itiro," ixō Jesús ato yoini.

**Meka fetsafaxō rāpariki Jesús
aōxō tāpimisfo yoini**

(Lc. 8.16-18)

²¹ Nāskatari ato yoini. "Akka tsōa rāpari otaxō kafo mēra nanetiroma, askatari a ika nāmā tsāotiroma chaikairoko chaxanō. Akka nō rāpari fomākīa tsāofoano chai chaxatiro. Nāskakē ōisharakōitirofo. ²² Nāskarifiakī nō afaa pishta onetiroma, nō onefiano keyokōichi tāpitirofo. Nāskarifiakī a fomāyomisfo Niospa xafakīa faxii. ²³ Mā pachoyakī ea nikasharakōikāfe," ixō Jesús ato yoini.

²⁴ Nāskaxō anā ato yoini. "Nikakapo, ē mato yoinō. Akka a ea nikakī finasharakōiai, Niospa tāpimasharakōi. ²⁵ Akka nā tāpia nā Epa Niospa tāpimakī finasharakōi. Akka fetsa ē tāpisharakōia ifiaxō nikamiskēma, askara yora nā tāpia pishta Niospa anā fiatiro," ixō Jesús ato yoini.

**Jesús meka fetsafaxō yoini,
fimi exe yositiroōnoa**

²⁶⁻²⁹ Nāskata Jesús anā ato yoini. "Epa Nios xanīfāfe noko ikinā iskaraki. Nā

feronāfāke fimi exe mai shara ano fana keskaraki. Mā fanax oxatiro fakishi, akka penata yonotiro. Nāskakē ifāfe ōiyamaino ares fimi exe yositiro. Nāskakē mai mēranoax fimi exe āfe tapo foaikax yositiro. Mā yosiax efapa itiro, nāskata chipo fimitiro. Nāskata mā fana fimi pachiano, ifāfe topitiro māmāi pachiano," ixō Jesús ato yoini.

**Mostaza exeōnoa yoikī meka
fetsafaxō Jesús ato tāpimani**

(Mt. 13.31-32; Lc. 13.18-19)

³⁰ Askata anā Jesús ato yoini iskafakī: "Afe keskaramākī Nios xanīfāfe noko ikinā ē mato yoinō. ³¹ Nā mostaza exe yōra āfe tarepa fanatiro. Akka nā fimi exe pishtakōi fetsafo keskerama. ³² Akka nā fimi exe fanax, mā yosiax efapakōi itiro fana fetsafo keskarama. Nāskakē mā teshpapafai fetseano peyafāfe āfe teshpafo ano naa fatiro. Nāskarifiakī taefakī ichapatoma Nios Ifofayotirofo. Akka chipo ichapafāfe Ifofakōitirofo," ixō Jesús ato yoini.

**Afama mīshtikiri yoikī meka
fetsafaxō Jesús ato yoipaoni**

(Mt. 13.34-35)

³³ Nāskatari meka fetsafaxō Jesús ato tāpimani Niospa meka shara keyokōi tāpikanimākai. ³⁴ Akka meka fetsafaxō Jesús mēxotaima ato yoipaoni. Akka nā aōxō tāpimisfo xafakīakōi ato yoipaoni.

**Jesús nefe yafi iamāfā poo
iki meseniaito nishpa fani**

(Mt. 8.23-27; Lc. 8.22-25)

³⁵ Mā yātapakeaino nā pena fisti Jesús aōxō tāpimisfo yoini: "Nō okiri iamāfā pokefainikanō, fokāfe," ato fani.

³⁶ Nāskata nāno yorafo nīchifainifo, Jesús iyoifokakī. Nāskakanax kanoānāfā mēra nanefainifo. Mā foaifono kanōanāfā fētsari fokākī yorafāfe ato chīfainifo. ³⁷ Iamāfā pokefainifono

nāno atoki nēfefākōi nokoni. Atoki nēfefākōiaino iamāfā pooiyanā kanōanāfā faka fospikōini. ³⁸ Akka Jesús oxano kanōanāfā chipo kamaki rakax, āfe tēkesati kamaki tēkesameax. Oxakē aōxō tāpimisfāfe mōinifo iskafayanā: “¿Ifo, mī noko shināimamē mā nō āsaikai?” faifono, ³⁹ Jesús fininikafāta, “Nēfe, nishpafe,” fata, “Iamā nishpafe,” fani.

Nāskafaino nefe nishpani anā feroinima ia fe nefe. ⁴⁰ Nāskata chipo Jesús aōxō tāpimisfo yoini. “¿Afesikai mā rateimē? ¿Mā ea chanimara fasharamamē?” ato fani.

⁴¹ Ato askafaino, akka aōxō tāpimisfo ratekōiyanā āa ranā yoinānifo iskakani: “¿Kee! ¿Na feronāfake afe keskaramē na nefe feta iamāfānē ato yoiaino nikaifo?” ikanax yoinānifo.

Gadara anoxō Jesús feronāfake makinoa niafaka rasi potani

(Mt. 8.28-34; Lc. 8.26-39)

5 Nāskata okiri iamāfā pokefaikanax nokonifo, Gadara mai ano. ² Nāskata Jesús kanōanāfā makinoax fotopakekafanaino, nā feronāfake niafaka yōshi chaka nanea nāno akiki oni. Nā feronāfake nā maiāfo kinifā mēranoax oni. ³ Mai kinifā mēra ipaoni. Tsōa nexatiroma ipaoni kaninānā nexafiaifono. ⁴ Akka mēxotaima kaninānā otekere ata metekere ata fafiaifono, kaninā tesa tesa aki fetsapaoni. Tsōakai afeska fatiroma ipaoni. ⁵ Nāskata penata kafāsata fakishchāiri kafāsapaoni, māchifā ariri māpepaoni maiāfo anori kinifā mēra kapaoni. Nāskata fiisiyanā tokirinī āa tsakamepaoni. ⁶ Akka chai ixō Jesús fichiax, akiki farekekeranax aō ferotaifi ratokonō mai chachipakefōfāni. ⁷⁻⁸ Fāsikōi yoini fiisiyanā. “¿Ea afeska fayamafe, Jesús! Mī Nios Sharapa Fakekī, ē mia yoi Niospa mia ōi kiki

ea omiskōimayamafe,” fani. Nāskai mekani, akka Jesúsmāi iskafakī yoiano: “Niafaka yōshi chakata, na feronāfake makinoax tsekekaitāfe,” māmāi faano.

⁹ Askafaito Jesús yōkani: “¿Mī afe anemē?” faito, nāato kemani: “Ēfe ane Legiōn nōmāi ichapax,” fani.

¹⁰ Nāskaxō nā niafaka Jesús yoini iskafakī: “Mai fetsa ari noko nichiyamape,” fani. ¹¹ Akka nā chaima māchifā mēnānēxō kochifāfe pinifo. ¹² Nāskakē niafaka yōshi chakafāfe iskafanifo: “Kochifo mēra noko nīchife, kochifo mēra nō ikinō,” faifono, ¹³ kochifo mēra Jesús ato nīchini. Nāskakē niafaka yōshi chakafo feronāfake makinoax tsekekainax kochifo mēra iki fetseni. Nā niafaka chakafo dos mil ini. Nā niafakafo kochifo mēra ikiano kochifo ichoax māfāfā ariax iamāfā mēra keyopakeax āsai fetsenifo.

¹⁴ Askaito ōikani nā kochifo kexeafō ichoi fetsenifo. Mā fokaxō a pexe rasi anoafō ato yoinifo, a pexe rasi pasotai ikafori ato yoinifo nā ōiafo keskara. Ato askafakī yoiāfono nikakani yōrafā rasi fenifo kochifo āsaito ōipaikani. ¹⁵ Mā nokokaxō ōiafo nā feronāfake tsoa ini rapati shara safeax, mā shināsharai a makinoax mā niafaka yōshi chaka tsekeano. Nāskaito ōikani yōrafā rasi ratei fetsenifo. ¹⁶ Nā Jesús niafakafo kochifo mēranoa potaito ōikaxō āto kaifo yoifokani fonifo. ¹⁷ Nāskakē yorafāfe yoinifo iskafakakī: “Jesús, nonoax katāfe, nō mia ōipaimakai,” fanifo.

¹⁸ Mā Jesús kanōanāfā mēra naneinākafanaino, nā feronāfake niafakaya ikato, “Ēri mefe kapai,” fani. ¹⁹ Nāskafaino, “Maa, mī efe katiroma. Mī pexe ano katāfe. Mī kaifofo fe kaxō mefe yorafo ato yoitāfe a nōko Ifāfe mia sharafa, mīo noikī mia sharafakī,” ixō Jesús yoini.

²⁰ Askafaito nikafaini nā feronāfake kani. Kaxō nā pexe rasi anoafō ato yoini, nā Decápolis anoafō nā Jesús sharafaa keskara. “Aira, nikakapo, ¿afeskax sharamē?” iki fetsenifo.

Jairo fake xotofake mā nakē Jesús otofani. Askatari kēromāri Jesús rapati mēeax sharani

(Mt. 9.18-26; Lc. 8.40-56)

²¹ Askafata Jesús mā kanōanāfānē ĩamāfā pokeferani oano yōrafā rasi ano ichanānifo. Akka Jesús ĩamāfā ketokonō nēteni. ²² Akka nāno nā ichanāti pexe anoafō xanīfo fisti akiki oni, āfe ane Jairo. Jesús fichiax a nāmā feopakekafani. ²³ Nāskaxō yoini iskafakī: “Mā ēfe fake xotofake nai kiki. Mī mēkemā ea rāmāxoniyofe, sharax ninō,” ixō yoiaino, ²⁴ Jesús afe kani, yōrafā rasiri afe fonifo. Afe fokakī shoiakī fetsanifo.

²⁵ Nā yōrafā rasi mēra kēro fisti ato fe kani, doce xinia aka ini isinī iki, imi nesemisma ini. ²⁶ Omiskōitiani sharapai notorofo mēra katiani, mā kori potakī mitotiani ini. Tsōa pishta sharafatiroma ini, askatamaroko isinī iki finakōini. ²⁷⁻²⁸ Nā kēromā Jesúsnoa yoiāifāfe nikani. Nāskakē yōrafā rasi foaifono ato acho kaxō āfe tari kexa ramākani. “Ē āfe tari kexa ramākax ē sharatiroraka,” ixō āfe ōiti mēraxō shināni. ²⁹ Nāskaxō āfe tari kexa ramākaxō meea āfe imi koshikōi nesetani. Nāskaxō āfe yora meea mā sharakōia meeni. ³⁰ Jesús mā tāpixō āfe sharaōnoax nā kēro mā sharano, yōrafā rasi mēra fesoakekafā ato yōkani: “¿Tsōa ea tari ramākamē?” ato faito, ³¹ a aōxō tāpimisfāfe yoinifo iskafakakī: “¿Mī meimamē yorāfāfe mia shoiakifetsakaxō mia pitsikinaifāfe? ¿Afeskakī mī noko yōkaimē tsōa ea ramāmē?” ixō fanifo.

³² Askafaifono Jesús aa kemataima ōiakeni, tāpixiki tsōa ramāmākī. ³³ Nāskaino nā kēromā ratei choayanā

a sharafaa mā tāpixō, akiki kaxō ratokonō mai chachipakefōfā yoini: “Ē mia tari kexa ramākax mē shara,” ixō yoita a isinī itianiri yoini. ³⁴ Nāskafaito Jesús yoini: “Yōxashta, mā mī shara ea chanīmara faax. Nāskakē tanaima katāfe a mī isinī imis mā mī sharakī,” fani.

³⁵ Jesús meikai xateamano nā xanīfo Jairo pexe anoax fetsafo akiki fēkaxō yoifekani fenifo. Iskafakī yoinifo: “Mā mī fake naaki anā nōko Ifo fekaxte-fayamafe,” faifono, ³⁶ akka Jesús ato nikakima, iskafakī nā xanīfo Jairo yoini: “Ratekima, ea chanīmara fafe,” ixō yoini.

³⁷ Nāskaxō Jesús, “Tsoa nofe kaima kiki,” ato fani. Pedro iyota, Santi-ago iyota, āfe exto Juan iyota ato fani. ³⁸ Nāskata mā Jairo pexe ano nokokaxō ōiafo yorafo oiakani fiisinofo nā fake xotofake manokani mā naano. ³⁹ Nāskata pexe mēra ikikaixō ato yoini iskafakī: “¿Afeskai mā oiai fiisikimē? Na fakekai nakeroko oxanō,” ato fani.

⁴⁰ Ato askafaito yorāfāfe Jesús ōsaketsanifo. Askafaifono pexe xaki mēranoa keyokōi Jesús ato kāimani. Nāskaxō apa yafi afa iyoni, a afe foafori afe fonifo. Nāskakanax nā fake xotofake raka ano ikifainifo. ⁴¹ Nāskata Jesús mēkemā mētsoinifōfā yoini: “Xotofakeshta, ē mia yoikai fininikafāfe,” faino, ⁴² koshikōi fininikafāni, nā xotofake doce xinia aka ini. Mā fininākfānax kani. Nāskaito ōikani yorafo ratei fetsenifo. “¡Kee, ōikapo! ¿Afeskaxō otofamē?” fanifo. ⁴³ Nāskaxō Jesús ato yoini: “Mā tsoa yoiki na fake xotofake nakē ē otofakī,” ato fani. Nāskaxō, “Pimakāfe na fake xotofake,” ato fani.

Jesús Nazarete anoxō nikakaspanifo

(Mt. 13.53-58; Lc. 4.16-30)

6 Nāskata Jesús nānoax kani āfe maikōi ano. A aōxō tāpimisfori

afe fonifo. ²Nāskata pena tenetitīa ichanāti pexe mēraxō ato yoikī tae-fani. Anoxō Jesús ato yoiaito nikakani yorafo āa ranā yoinākani iskanifo: “Aira nikakapo, ¿Fanixō iskara tāpikī finakōi-amē? Tāpikī finakōixō afama mīstiffo fai tsōa atiroma keskafai,” ikanax āa ranā yoinānifo. ³“¿Akka namamē a mīsa famis? María fake Santiagonō Josénō Judasnō Simónnō āto ochi. ¿Akka mā ōimamē afe chikofori nono nofe ikafo? Nāskakē nō nikapaiyaitoroko,” fanifo. ⁴Askafaifono Jesús ato yoini iskafakī: “Na mai tio anoxō a Niospa meka yoimis nikakōitirofo aōnoa yoisharakōiyanā. Akka āfe maikōi anoxō nikatirofoma, āfe kaifofo feta afe yorakōifāfe.”

⁵Nāskakē arixō afama mīsthi fapaifikī anima. Akka a isinī ikaifo fisti rasi ato ramāino sharai fetsenifo. ⁶Nāskata Jesús shināni: “¿Afeskakī ea chanīmara fakan-imamē?” ixō tsōa nikayamaino. Nāskakē pexe rasi chaima ano Jesús kafāsani ato tāpimafōfāsafai.

Jesús aōxō tāpimisfo nīchini Nios Xanīfoōnoa ato yoitanōfo

(Mt. 10.5-15; Lc. 9.1-6)

⁷Nāskata aōxō tāpimisfo doce kenani. Ato kenaino akiki feafono rafe rasi faxō ato nīchini: “Eōxō niafaka yōshi chakafo ato makinoa pōtatakāfe,” ixō ato yoini. ⁸Nāskaxō anā ato yoini: “Fāi kakī, mā afaa fokiki, akka māto mēsteti fisti mā fotiro. Māto pishari mā fokiki a mā piari mā fokiki māto koriri mā fokiki. ⁹Nāskax fotakāfe māto sapato fistiya, māto rapati fetsari mā fokiki.” ¹⁰Nāskaxō ato yoini: “Mā pexe fetsa mēra ikiax nāno nētekāfe, nā mā anoax kaitīa. ¹¹Akka fatora pexe rasi anoxō mato ifikaspayanā mato nikakaspafono anoax tsekekāfe māto taekinoa mapo taa taa ayanā. Mā askafaino tāpinōfo Nios atoki inimayamaino. Ē mato parakima yoi. Nā pexe rasi Sodoma anoafō feta

Gomorra anoafāfe afara chakakōi fa-paonifo. Nāskakē Niospa nā ato omiskōi-manaitīa ato omiskōimaxii. Akka nā mato nikakaspaifo nāfo ato omiskōimaki finakōixii,” ixō Jesús ato yoini.

¹²Nāskakē Jesúsxō tāpimisfo anoax fonifo yorafo yoifokani. “Māto chaka xatekaxō Nios Ifofakāfe,” ato fayanā. ¹³Ato makinoa ichapa niafaka chakafo potanifo. A isinī ikaifoya ato sharafayanā xiniyaxō ato māmāyanā.

Juan Maotista nani

(Mt. 14.1-12; Lc. 9.7-9)

¹⁴Xanīfo Herodes nikani Jesúsnoa yoiatifono aōnoa fanīma mīstixō yoifofāsafaifono. Nāskakē Herodes shinākī iskafani: “Mā Juan Maotista otoita, nāskakē āfe sharaōxō ato sharafai,” ixō shināni.

¹⁵Akka fetsafāfe yoikī iskafanifo: “Nā ato Niospa meka yoimis Elīaskīa,” faifono, fetsafāferi yoikī iskafanifo: “Nato Niospa meka ato yoimis, nā afetiāma Niospa meka ato yoipaonifo keskafakī,” ixō yoiatifono.

¹⁶Nāskafakī yoiaifāfe nikai Herodes iskani: “Nākīa Juan, mē ato textemafaiatano mā anā otoa,” ixō shināni.

¹⁷Herodes Juan reteyoamano yoikī iskafani: “Mī exto āfi fiayamafe,” faito nikakī, Herodes akiki ōitifishkiki āfe sorarōfo yoini achikaxō metexkere akaxō karaxa mēra ikimanōfo. Akka nā Herodías Felipe āfe āfi ini, nā Felipe Herodes āfe exto ini. Akka nā Herodes Herodías fe fianāni. ¹⁸Akka Juan Herodes yoini: “Na mī exto āfi mī fiatiroma,” ixō yoiaino, ¹⁹nāskakē Herodías Juan noikaspakōikī retepaini. Akka retepaifikī retetiroma ini. ²⁰Akka Herodes Juanki rateni māmāi tāpiax Juanmāi feronāfake sharakōikē Nios Ifofasharakōia. Nāskakē kexesharakōini. Nāskakē āfe āfinī noikaspaifaito nikafikī, “¿Ē

afeskaimē?” ixō shināta, Herodes Juan nikakōini. ²¹ Akka Herodías mā ato Juan retematiro ini, Herodes āfe cumpleaños ikaino. Nāskakē Herodes fista akī afe xanīfofoya soraro xanīfofoya Galilea anoa xanīfofori ato ichanāfani. ²² Nāskaifono Herodías fake xomaya fista ikaino ikikainax ares yorafāfe ōinōfo mairani. Mairaito ōikī Herodes inimani, a afeta piaifori inimanifo askafanifo. Nāskakē nā xanīfāfe nā fake xomaya iskafani: “Ea yōkafe a mī fichipaiyai, ē mia mininō,” fani. ²³ “Mā na yorafāfe ōikani ē mia pāraima a mī fichipaiyai keskara ea yōkafe ē mia mininō,” ixō yoini.

²⁴ Askafaino nā xomaya kākaiixō afa yoini iskafakī: “¿Ē afaa xanīfo yōkatiromē?” faito āfa kemakī iskafani: “Juan textexō ea āfe mapo ināfe fafe,” fani.

²⁵ Nāskata nā xomaya anā ikikaixō xanīfo yoini iskafakī: “Iskaratīa sapaki rātaxō Juan Maotista textexō ea āfe mapo ināfe,” fani.

²⁶ Askafaito nikai xanīfo shināmit-sakōini, Juan shināi. “Akka na yorafāfe nikaifono mē na kēro xomaya yoia. Nāskakē ē ato Juan textemapaiyamafikī ē ato textemani,” ixō shināni. ²⁷ Nāskakē āfe soraro nīchini, Juan textexō āfe mapo fixotanō. ²⁸ Nāskakē soraro karaxa mēra kaxō, Juan textexō āfe mapo sapaki feni. Nāskaxō nā kēro xomaya in-āno, nāatori āfe afa ināni.

²⁹ Nāskakē Juan āfe inafāfe nikanifo mā texteafo. Nāskakē āfe yora fonifo maifaxakakī.

Jesús cinco mil feronāfakefo ato pimani

(Mt. 14.13-21; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14)

³⁰ Mā askano a aōnoa yoimisfāfe afe ichanākaxō yoinifo a atanaifo keskara ato tāpimayanā. ³¹ Askafaiāfāfe nikakī

Jesús ato yoini: “Niri fekāfe tsōa istoma ano nores kaxō nō teneyonō,” ato fani. Yorafo mēxotaima atoki feaifono, nāskakē pitirofoma inifo. ³² Nāskakē Jesús aōxō tāpimisfo fe kanōanāfānē tsōa istoma ano kani. ³³ Akka mā fōkaxō yorafāfe Jesús kaito ōikafi tāpinifo. Nāskakē nā pexe rasi anoaxo nā aōxō tāpimisfo fe kai ari ichonifo. Jesús aōxō tāpimisfo fe nokoamatai nokoi taenifo. ³⁴ Mā nokoax Jesús kanōanāfā makinoax fotopakekafā ōia yōrafā rasi ōini. Ato fichixō ato shinākōini, nā oa ovejafo ifomais keskara ato ōikī. Nāskaxō afama mīshtifo ato yoisharakōini. ³⁵⁻³⁶ Nāskakē mā yātapakeaino aōxō tāpimisfo akiki fōkaxō yoinifo: “Mā yātapakei kiki nono tsoa ikamakī. Na yorafo nīchife pexe rasi ari yafi a pexe pasotai ikafo ari fokaxō a piaifo fitanōfo,” faifono, akka Jesús ato kemani: ³⁷ “Askakakīma māroko ato pimakāfe,” ato faito, kemanifo iskafakakī: “¿Mī shināimē na yorafo pimaxiki kaxō a piaifo dos cientos kori exenē pāa nō ato fixotanō?” faifono, ³⁸ Jesús ato yoini: “¿Afe tii mā pāayamē? Fokaxō ōiyotakāpo,” ato faito, mā fokaxō ōitakakī yoinifo iskafakakī: “Nāno cinco pāa yafi foe rafes,” fanifo.

³⁹ Nāskakē ato yoini: “Ichanāfaxō na yorafo yoikāfe fasi ano tsaonōfo,” ato fani. ⁴⁰ Ato yoikī askafaifono keyokōi tsaoi fetsenifo, fetsa ano cien ini, fetsa ano cincuenta ini. ⁴¹ Nāskata Jesús cinco pāa yafi foe rafe tsomainīfōfā, nai fois-nīfōfā Apa Nios aicho fani. Nāskata mā pāa kaxkeketsaxō aōxō tāpimisfo ināni, yorafori ato inānōfo. Askatari foe raferi keyokōi ato inānifo pinōfo. ⁴² Nāskakē mā keyokōichi pikanax māyakōinifo. ⁴³ Nāskakē a chetefaafo pāa yafi foe doce fēta fospikōiya ini. ⁴⁴ A cinco pāa piaifo cinco mil feronāfakefos inifo.

Jesús ĩamāfā femākĳa kani

(Mt. 14.22-27; Jn. 6.16-21)

⁴⁵Mā yorafo pimata Jesús aōxō tāpimisfo yoini iskafakĳi: “Kanōanāfānē nanekāfe okiri ĩamāfā pokefaitaxikākĳi Betsaida ano rekē nokotaxikākĳi. Ē fenakaimakai, ē na yorafo nĳchyonō,” ixō ato yoini. ⁴⁶Mā yorafo nĳchita māchi keya ari arese kani arixō Apa Nios kifikai. ⁴⁷Mā fakishaino ĩamāfā nakirafe kanōanāfā ini. Akka Jesús kanima, ares fisti nēteni. ⁴⁸Jesús ōini aōxō tāpimisfāfe tōfeafāfe nēfefanē ato katima faino ĩamāfā pooiki mesenikōiaino, mā penaino. Nāskakē Jesús atoki kani ĩamāfā femākĳa. Akka ĩamāfā femākĳa kakĳi oa ato finōfainai keskara ini. ⁴⁹⁻⁵⁰Īamāfā femākĳa kaito ōikakĳi niafakara ixō shinākani. Tai tai inifo. Nāskakē keyokōichi ōikani rateaifono. Akka Jesús ato yoini iskafakĳi: “¿Afeskai mā rateimē? Ēki rateyamakāfe,” ato fani.

⁵¹Nāskata kanōanāfā mēra naneinākafā, nēfefā nishpafani. Nēfefā nishpafaito ōikakĳi a aōxō tāpimisfāfe, “¡Kee! ¿Afeskaxō nēfefā nishpafaimē?” fanifo. ⁵²Akka Jesúsnoa tāpiyonifoma, Jesús afama mĳshti fatiroxakĳi cinco pāa cinco mil feronāfakēfo ato pimafĳitano. Niospa Fake fiano āto ōiti mēraxō tsōa shinānima, tāpiyonifoma.

Jesús Genesaret anoafo a isinĳi ikaifo ato sharafani

(Mt. 14.34-36)

⁵³Jesús aōxō tāpimisfo feta ĩamāfā pokefainax Genesaret mai ano nokoni. Nāno ĩamāfā ketokonō kanōanāfā nexanifo. ⁵⁴Nā kanōanāfā mēranoax fotopakefōfānaifono, yorafāfe tāpinifo. ⁵⁵Mā tāpikanax pexe rasi pasotai ichoi fetsenifo. Nāskakaxō a isinĳi ikaifo, rātati kamaki rātakaxō ato efenifo Jesús ano. ⁵⁶Nā Jesús kai ari fanĳma mĳshtixō, a

isinĳi ikaifo fai nēxpakĳa ato rātanifo. Nāfāfe, “Noko ramāmafe nō mia tari kexa ramākanō,” fanifo. Nā ramāifo tii sharai fetsenifo.

Jesús ato yoini afeskai yorafo chakafomakĳi

(Mt. 15.1-20)

7 Nāskata fariseofo fe a Moisés yoikĳi kirika kenei keskara ato tāpimamisfo Jerusalén anoax Jesús ano fenifo. ²⁻³Nāfāfe ōinifo Jesúsxō tāpimisfāfe mechokomexoma piaifāfe, a āto xinifāfe yoinifo keskayamaifono. Nāskakē ato mekafanifo. Akka fariseofāfe keyokōi judeofo āto xinifāfe yoipaoni keskapaonifo. Piamax taeyoi mechomepaonifo chipo pixakakĳi. ⁴Akka a afarafo ato miniaifo anoax fekanax, a ato xinifāfe yoinifo keskai mechokomekaxoma pitirofoma. Āto xinifāfe afarafo feyafapaonifo keskai nāfori askapainifo. Āto kechofoya, āto jarafoya āto ochamefetifofoya, āto rakoti chokapaonifo āto xinifāfe apaonifo keskara.

⁵Nāskakē fariseofo feta a Moisés yoikĳi kirika kenei keskara ato tāpimamisfāfe Jesús yōkanifo: “¿Afeskakĳi na mĳōxō tāpimisfāfe a nōko xinifāfe yoinifo keskara nikakanimamē na mechokomexoma piaifōfāifāfe?”

⁶⁻⁷Jesús ato kemani iskafakĳi: “Nā Niospa meka yoimisto Isaias matoōnoa yoini iskafakĳi:

Na yorafāfe afaa tāpiafoma ato feparapaimisfo. Na yorafāfe eōnoa yoisharafikakĳi, akka āto ōiti mēraxō ea shināsharafoma. Āakōi ichanākanax fanĳikani ea kifĳianā. A yorafo tāpimanaifo keskarakai ēfe mekama. Āakōi shinākaxō ato yoikani,

ixō Isaias Niospa meka kenei. ⁸Nāskakē a Niospa yoini keskara mā shinākĳima, a māto xinifāfe yoini keskara mā shināmĳis.

⁹“Nā mā shināpaiyai keskara fisti mā shināpai. Nāskakē a Niospa mato yoini keskara mā anā nikapaima. ¹⁰Akka Moisés yoini iskafakī: ‘Māto epa yafi māto efa nikasharakāfe. Akka a āto apa yafi āto afa chakafaifo ato retekāfe,’ ixō yoini. ¹¹⁻¹²Anori kenekī yoifinino, akka mā yoikī iskafamis: ‘Feronāfāke āfe apa yafi āfe afa yoini iskafatiro: “Ē mato afaa inātiroma, nā ēfenāfo mē Nios ināki ixō yoitirofo,” ’ mā famis. Nāskata a Niospa yoini anori mā ato yoimisma māto epa yafi māto efa kexeshakāfe ifi-ano. Akka mā ato yoimis iskafakī: ‘Anā māto epa yafi māto efa mā afaa inātiroma,’ ixō mā ato yoimis. Na shara. ¹³Nāskakē a Niospa yoini anori yoitama, a māto xinifāfe yoipaonifo anori fisti mā ato yoimis. Nāskaxō afara fetsafo mā famis, Niospa mekakōi mā yoimisma,” ixō Jesús ato yoini.

¹⁴Nāskaxō Jesús yorafo kenaxō ato yoini iskafakī: “Keyokōichi ea nikasharakōikāfe tāpisharakōixikakī ē mato yoinō. ¹⁵Nā nō piatokai noko chakana fatiroma, akka nōko shinā mēraxō nō afara chakafo shināito noko chakanafatiro. ¹⁶Mā pachoyakī nikasharakāfe,” ato fani.

¹⁷Nāskata Jesús yorafo nīchifaini pexe mēra ikini, nānoxō a aōxō tāpimisfāfe yōkanifo: “A mī yorafo yoia keskara nokori yoife nō tāpinō,” faifono, ato yoikī iskafani: ¹⁸“¿Afeskakī mārī mā nikasharaimamē? ¿Mā tāpiamamē afara nō piato nōko xaki mēraxō noko chakafatiroma? ¹⁹Akka a nō piāi nōko ōiti mēra kaima, nōko āto mēra kai, mā nōko āto mēranoax payokomeano chipo nō aya safatiro.”

“Akka a nō piāi chakama, keyokōi shara,” ixō ato yoini. ²⁰Nāskaxō anā ato yoini: “Akka māto shināmā shināxō mā afafo chakafatiro. ²¹⁻²²Nāskakē āto

shinā mēraxō shinākakī, yorafāfe afara chakafo shināmisfo. Feronāfakefāfe āto āfima chotaifono, kērofāferi āto fenema chotamamisfo. Nāskata yometsokata, ato retemisfo. Askatari kēro fetsafo kaxefakāta, fetsafo chakafakī, mekakafakāta; afara fetsafo chakafakāta, ato pārakāta, a afara apaiyaifo fisti akāta, a fetsafāfe fiāiti fipaikāta, āa chanīkāta, āa kakapaikāta, askatari shināsharamisfoma. ²³Nā afara chakafo āto shinā mēraxō shināifo keskafakī nāato ato chakafaxii,” ixō ato yoini.

Xotofake judeoyamafixō Jesús chanīmara fakōini

(Mt. 15.21-28)

²⁴Nāskata nānoax pexe rasi Tiro ano Jesús kani. Mā kaax pexe fetsa mēra ikini, ano ikikē tsōa tāpiamanō. Akka nāno ikiāx onetiroma ini. ²⁵Nānoa koshikōi tāpinifo, nāskakē nā fake xotofake niafaka naneato āfe afa Jesús ano kaxō a nāmā ratokonō mai chachipakefōfāni. ²⁶Nā kēro xoko fetsa Sirofenicia mai anoa ini. Nāskakē Jesús ano kani. Kaxō yoikai iskafakī: “Ēfe fake xotofake makinoa niafaka yōshi chaka potaxōfe,” fani.

²⁷Askafafaito nikakī Jesús yoini iskafakī: “Āa fakefāfe pikī taefayonōfo. Enefe, a fakefāfe piāi fiāxō nō paxta inā, askarakai sharamaki,” faito, ²⁸nā kēromā kemani iskafakī: “Ēje Ifo, a mī ea yoia keskara mē nikai. Akka paxtafāfe pitirofo a fakefāfe piāi āfe potofō mīsa nāmā keyo pakeaito,” faito, ²⁹Jesús yoini iskafakī: “Chanīma, mī ea kemasharakōia. Nāskakē mā mī katiro, mī fake xotofake makinoax mā niafaka yōshi chaka mā tsekeaki,” fani.

³⁰Nā kēro mā āfe pexe ano nokoxō ōia āfe fake xotofake raka ini, a makinoax mā niafaka tsekeano.

**Jesús feronāfake pāstokōi
ita mekamisma sharafani**

³¹ Jesús Tiro mai anoax tsekekainikakī, Sidón yafi pexe rasi Decápolis finōfaini kaax, Galilea iamāfā kesemē nokoni. ³² Nāno yorafāfe feronāfake mekamisma ita pāstokōi ironifo. Mā iyokaxō yoinifo iskafakakī: “Mī mīfi māmāfe nikamismaki pāstokī,” faifono, ³³ Jesús a fisti ori iyoni, yorafo makinoa. Nāskaxō āfe mīfi āfe pacho kini mēra meini. Askafatari āfe mīfiki kemo mechota āfe ana ramākani. ³⁴ Nāskafata nai foisnīfōfā xakaita yoini iskafakī: “Efata,” fakī. (Akka nōko mekapa nō yoimis iskafakī: “Papeita nikasharafe,” faki.)

³⁵ Nāskafaino, nā pāsto āfe pācho nikasharakōini. Āfe anari sharakōitani, nāskax meka sharakōini. ³⁶ Nāskafata, “Mā tsoa yoiki,” Jesús ato fafiaino, askatamaroko ato yoikī finakōifōfāsa fanifo. ³⁷ Nāskakē, “¡Kee, oikapo! ¿Afeskaxō iskara sharafaimē?” ikata iskafakī yoinifo: “A pastofa ato sharafaino mā nikakani, a mekamisfomari mā ato sharafaino mā mekakani,” ikanax yoinānifo.

Jesús cuatro mil feronāfakefo pimani
(Mt. 15.32-39)

8 Nāskata pena fetsa yorafā rasi anā Jesúsiki fenifo āfe meka nikai fekani. Nāskata a piaifori ano afaa inima. Nāskaifono Jesús aōxō tāpimisfo kenaxō yoini iskafakī: ² “Ē na yorafo shinākōi, nono tres nia mā efe ikafono, nonox-ori afaa pikanima. A piaifo mā keyoa. ³ Akka afaa pimaxoma āto pexe ano ē ato nīchiano, fonāikani afaa pikanaxma fai nēxpakīa paketirofo. Atiri chai inoax feafoki,” ato faino, ⁴ a aōxō tāpimisfāfe kemanifo: “Akka, ¿afeskaxō nō ato pimatirōmē? ¿Fanīa nō afaa fitirōmē, nonokai tsoa ikama?” faifono, ⁵ anā

Jesús ato yōkani: “Akka, ¿afe tii mā pāayamē?” ato faito, “Siete pākīa,” fanifo.

⁶ Nāskakē Jesús, “Yōrafā rasi nāmā tsaokāfe,” ato fata, siete pāa tsomainīfofā. Apa Nios aicho fata, pāa kaxke pakexō aōxō tāpimisfo ināni. Nāfāferi nā yorafo inānifo pinōfo. ⁷ Nāskata foe ichapama ranāri ini. Nāskakē atoōxō Jesús Apa Nios aicho fata, aōxō tāpimisfo foe ināni a yorafori ato inānōfo. ⁸ Nāskakē keyokōichi pikanax māyakōinifo. A pikī chetefafo siete fēta fospikōia ini. ⁹ A piafo yorafo ichapakōi inifo, cuatro mil inifo. Nāskaxō Jesús ato nīchini fotanōfo. ¹⁰ Nāskata Jesús a aōxō tāpimisfo fe kanōanāfā mēra naneinākafanax Dalmanuta mai ano kani.

**Fariseofāfe, “Jesús, tsōa atiroma
keskara noko ispafe nō mia
chanīmara fanō,” ixō yōkanifo**

(Mt. 16.1-4; Lc. 12.54-56)

¹¹ Nāno fariseofo akiki fenifo afe yoināi fekani, feparaxō yōkapaikani. Iskafakī yoinifo: “Tsōa atiroma keskafakī afama mīshtifo fakī noko ispafe nō mia chanīmara fanō mī Nios ariax oamākī,” faifono, ¹² Jesús fāsi xakainākafā ato yoini iskafakī: “¿Afeskakī na yorafāfe tsōa atiroma keskafakī noko ispafe ea fakanimē? Ē mato pāraima a Nios fistichi atiro keskara ē mato ispaima,” ixō ato yoini.

¹³ Ato askafata mā ato makinoax kai kanōanāfā mēra naneinākafā okiri iamāfā pokofaini kani.

**“Fariseofo feta saduceofāfe
anorima yoimisfoki ato
nikayamakāfe,” Jesús ato fani**

(Mt. 16.5-12)

¹⁴ Akka mā fōkakī, a pifofaifo shināmaki fainifo. Akka nā kanōanāfā mēra pāa fisti ini. ¹⁵ Askaifono Jesús ato yoini:

“Ōisharakāfe. Fariseofāfe Herodes feta pāa faraxakafo piyamakāfe,” ato fani.

¹⁶Ato askafaino, a aōxō tāpimisfo āa ranā yoinānifo iskakani: “¿Afeskakī noko iskakaimē? Nōkai pāa yama,” ikanax yoinānifo.

¹⁷Nāskaifono mā tāpixō Jesús ato yoini iskakakī: “¿Afeskai nō pāayamara mā ikimē, mātō ōiti mēraxō mā shināsharaimamē? ¹⁸⁻¹⁹Feroyafixō mā ōi sharaima, pachoyafixori mā nikasharaima. ¿Akka mā shināimamē? A cinco pāa cinco mil yorafo ē ato pimaita akka, ¿a chetefafo afe tii fēta fospia mā fiitamē?” ato faito kemanifo: “Doce fēta ikita,” fanifo.

²⁰“Askatari a siete pāa cuatro mil yorafo ē ato pimaita, akka, ¿afe tii fēta fospia mā fiitamē?” ato faito, “Siete ikita,” fanifo. “Askatari, ¿nā siete pāa ē kaxkeketsaxō ē ato minita cuatro mil feronāfake, afe tii fēta texefafo mā fiitamē?” ato fani. “Sietekā,” fanifo.

²¹Askafaifono ato yoini iskakakī: “¿Ai mā tāpiamamē?” ato fani.

Jesús yora fēxo Betsaida anoxō sharafani

²²Nāskata mā Betsaida ano nokoafono, yora fēxo Jesús ano iyonifo. Mā iyokaxō iskakakī yoinifo: “Jesús, na feronāfake ramāfe,” faifono, ²³Jesús āfe mēkemā nā fēxo mētsoinifofā pe xe rasi pasoatai iyoni. Nārīxō āfe kemō āfe fero mechanafayanā āfe mēkemā ramāni iskakakī yōkayanā: “¿Mā mī afara ōitromē?” faito, ²⁴nā fēxo mā ōisharaki iskakakī yoini: “Ē ōi na feronāfakefo oa iffifo kafanai keskara,” faito, ²⁵Jesús anā āfe mēkemā fero ramākani. Nāskafaano nā fēxo mā sharaxō ōisharakōini. Nāskaxō keyokōi xafakīakōi ōisharakōini. ²⁶Nāskakē Jesús āfe pe xe ano nīchini iskakakī yoiyanā: “Mī anā pe xe rasi ano kakiki,

mī pexekōi ano katāfe, mī tsoa yoikī,” fani.

“Mī Cristo mia Niospa ifini nokoki nīchixii mī nōko xanīfo finakōia inō,” ixō Pedro Jesús yoini

(Mt. 16.13-20; Lc. 9.18-21)

²⁷Nāskafata Jesús a aōxō tāpimisfo fe pe xe rasi Cesarea Filipo pasoato fonifo. Fāi kakī Jesús ato yōkani: “¿Ea afaa yorafāfe faimē?” ato faito, ²⁸aōxō tāpimisfāfe kemanifo iskakakī: “Fetsafāfe Juan Maotistara, mia fakani. Fetsafāferi Elíasra mia fakani. Fetsafāferi nā ato Niospa meka yoipaoni fetsa rakikā mia fakani,” ixō yoinifo.

²⁹“Akka, ¿mā ea tsoara faimē?” ato faito, Pedro kemani iskakakī: “Mī Cristo mia Niospa ifini nokoki nīchixii mī nōko xanīfo finakōia inō,” faito, ³⁰Jesús yoini iskakakī: “Eōnoa tsoa yoiyamakāfe,” fani.

“Chipo ea retexikani,” Jesús ato fani

(Mt. 16.21-28; Lc. 9.22-27)

³¹Nāskata Jesús ato yoikī taefani iskakakī: “Ē chipo omiskōi finakōixii. Askatari ea ōikaspakakī ea potaxikani, judeofāfe āto xanīfofo feta a Nios ato kīfixomis xanīfofāfe a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe. Askatari ea retexikani, akka ea retefiafono tres nia oxata ē anā otoxii,” ato fani. ³²Nāskakē xafakīakōi ato yoini. Ato yoikī askafaito ori iyoxō Pedro yoini iskakakī: “Ifo, askayamafe mia retekanima kiki,” faito, ³³anā Jesús fesoakekafā aōxō tāpimisfo ōiyanā iskakakī Pedro yoini: “Emakinoax katāfe, Satanás. A Epa Niospa shināi keskara mī tāpiamaki. Akka nā yorafāfe shināifo keskara mī shināikai,” fani.

³⁴Nāskata Jesús aōxō tāpimisfoya yorafo kenaxō ato yoini iskakakī: “Fatora fetsa ēfe inakōi ipaikī āakōi apaiyai keskara anā atiroma. Nā ē yoiai keskara

nikakōitiro. ‘Ēfe Ifoxō ea retefiaifono ēkai ēfe Ifo ē potapakenakama,’ ixō shinātiro. ³⁵ Akka fētsa āa shinātiro iskakī: ‘Ē Nios Ifofaito ea retetirofo. Nāskakē ē Nios Ifofaima,’ ixō shinātiro mesekī. Askara yora naax ēfe Epa ano katiroma. Akka nā ea Ifofaa, ēfe meka yoiaito askayamākī eōxō reteafono ē ifixii efe ipaxanō eamāi Ifofamiskē. ³⁶ Akka fatora fetsa afara ichapayakōi ikatsaxakī, anā āfenā itiroma. Mā naax omiskōipakenaka. ³⁷ Akka, ζnīpaxakī yorafāfe afe tii kopifatirofomē? Maa, afaa kopifatirofoma. ³⁸ Akka fatora fetsa eō rāfikī, ēfe meka sharari yoikaspai yora chakafāfe ferotaifi ēri aō rāfikī yoikī iskafaxii: ‘Ē na yora oimisma,’ ē faxii ēfe Ēpa sharafoya fotoxō, ēfe ājiri sharafori efe fotopakefōfāxikani,” ixō ato yoini.

9 Askatari anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē mato pāraima, fatora fētsa nono efe iyoxō nayoxoma ēfe Epa xanīfo finakōia oiyoxikani āfe sharaōnoax oaito,” ixō ato yoini.

Jesús āfe femānā fetsa keskara ini, fafekōini. Āfe rapatiri oxokōi ini

(Mt. 17.1-13; Lc. 9.28-36)

² Nāskata mā seis nia finōta, Jesús māchi keyakōi ari māpekī āfe ina tiis ato iyonī. Pedro iyota, Santiago iyota, Juan iyota ato fani. Nāriax āto ferotaifi Jesús fetsa keskara ini. ³ Āfe rapati fafekōini oxo finakōia ini, mā patsasharafikakī tsōa askafatiroma ini. ⁴ Nānoa Elías yafi Moisés oinifo Jesús fe mekaifono. ⁵ Nāskaifono Pedro Jesús yoini iskafakī: “Ifo, sharakōi ano nō oa. Nono nō tres tapas fanō, fetsa mia axota, fetsa Moisés axota, fetsa Elías axota, nō fanō,” fani.

⁶ Akka aōxō tāpimisfo ratekōinifo. Nāskakē Pedro tāpinima a yoiyai keskara, shināyamaino yoini. ⁷ Nāskaifono kōinī ato maipakefōfāni. Nā kōi

mēranoax mekai iskaito nikanifo: “Nafi ēfe Fakekōiki ē aō noikōi. Nāskakē nikasharakōikāfe,” ikaito nikanifo.

⁸ Askaito nikafikakī, a kemataima oīafo ano ato fe tsoa inima, Jesús fisti ares ato fe ini.

⁹ Nāskata mā māchi keya ariax fotoxō, “A mā oia keskara mā tsoa yoiki. Ē naax mē anā otoano mā ato yoitiro,” ixō ato yoini. ¹⁰ Nāskakē tsoa yoitama. Ares fisti āto oiti mēraxō shinānifo mā tāpifikaxō. Naax ē anā otoxira nokofaito nō tāpiama ikanax yoinānifo.

¹¹ Nāskaxō Jesús yōkanifo, iskafakakī: “ζAfeskakī a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe iskafakī yoimismomē Elías rekē oi taexii?” ixō yoimismomē faifono, ¹² ato kemakī iskafani: “Chanīma, Elías rekē fotoi taexii, nāto ato yoisharaxii itipinīsharanōfo. Akka, ζafeskakī kirika ano kenenifomē, a ē omiskōixiai yorafāfe ea chakafakakī ea potaifono? ¹³ Akka ē mato yoinō mā Elías ifana. Nāskakē nā apaiyai keskafakakī chakafanifo. Nānori aōnoa yoikī kirika kenenifo,” ixō ato yoini.

Jesús feronāfake naetapa niafaka chaka pōtaxoni

(Mt. 17.14-21; Lc. 9.37-43)

¹⁴ Nāskata mā Jesús fe fōtakakī a Jesúsxō tāpimis fetsafo ano nokokaxō oītoshinifo yōrafā rasifo fe a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo fe ato fe feratenāifāfe. ¹⁵ Nāskaifono Jesús oaito fichikanax akiki keyokōi farekefaikaxō, “Kee, mā Jesús oi kiki,” ikaxō yoisharanifo.

¹⁶ Askaifono Jesús ato yōkani iskafakī: “ζAfeskai mā ato fe feratenāimē?” ato faino, fētsa kemani iskafakī: ¹⁷ “Maestro, ēfe fake ē mikiki efea, niafaka chaka a mēra nanexō mekamamismano. ¹⁸ Nā kapaiyai arixō, niafaka chakata achiano paketiani. Āfe axfapa fāxox keyopakētiani, askatari āfe piti yeyex-

amis, askatari charishi fetsemis. Mē mī inafō yoia a makinoa niafaka yōshi chaka pōtanōfo. Akka mī inafāfe atirofoma,” faino, ¹⁹ Jesús kemani: “Mākai ea chanīmara faima. Mā afara shināmis. Akka afetīakai ē nono mato fe itianima. ¿Afetīakai mā ea nikaimē? Niri nā fake efekāfe,” faino, ²⁰ nāskakē Jesús ano nā fake iyonifo. Akka nā niafaka mā Jesús tāpixō, nā feronāfake anā choamanaino anā nāmā pakeni. Nāskakē tarama tarama iyanā āfe axfapa fākokeyopakeni.

²¹ Nāskaxō Jesús apa yōkani iskafakī: “¿Afetīa fichinimē?” iskaifaito, apa yoini iskafakī: “Afetīa fichinima. Yomeax fichini. ²² Mēxotaima na niafaka chakata iskafaino, chiinaki paketa fakanaki pakemis, retepaikī iskafaino. Nāskakē mī sharafatiromakī sharafafe, noko shinākī ēfe fake ea sharafaxōfe,” faino, ²³ Jesús yoini: “¿Afeskakī ēfe fake mīa ea sharafaxotiromamē mī ea faimē? Ea chanīmara faifono ē ato afama mīshti faxotiro,” fani.

²⁴ Nāskakē nā fake āpa fāsikōi mekani iskafakī yoini: “Ē mīa chanīmara fai, ea axōfe ē mia chanīmara fakī finakōinō,” ixō yoiaino, ²⁵ yōrafā rasi ichanāfono Jesús ōini, Jesús feronāfake makinoa niafaka potaito ōipaikani. Nāskakē Jesús niafaka iskafakī yoini: “Niafaka yōshi chakata, na fake mī mekamatama, mī nikamamismaki, ē mia yoikai na fake makinoax tsekekaitāfe, nāskax mī anā a mēra ikiki,” faino, ²⁶ niafaka yōshi chaka fāsikōi fiisini. Nāskakī nā fake anā choamani. Nāskata mā fake makinoax tsekekaikī oa naa keskara fafāini. Nāskakē iskafakī yoinifo: “Mā naa raka,” faifono, ²⁷ akka Jesús āfe mēkemā mētsota fininīfofanaino nā feronāfake niinākfāni.

²⁸ Nāskafata Jesús pexe mēra ikikainano, anoxō a aōxō tāpimisfāfe a

fisti yōkanifo: “Akka, ¿afeskakīri nō niafaka yōshi chaka potatiromamē?” ixō yōkaifono, ²⁹ Jesús ato kemani: “Na keskara niafaka mā potakī Epa Nios kīfita foni teneyanā Nios shinākī mā potatiro. Akka mā askayamaxō mā potatiroma,” ato fani.

**Anā Jesús ato yoini:
“Chipō ea retexikani,” ixō**

(Mt. 17.22-23; Lc. 9.43-45)

³⁰⁻³¹ Nāskata Jesús nānoax a aōxō tāpimisfo fe kakī Galilea finōfaini. Akka Jesús ato tāpimakaspani, “Ea tāpiyamanōfora,” ixō. A aōxō tāpimisfoosmāi ato tāpimakī iskafakī ato yoini: “Ea achikaxō āto xanīfofo ano ea iyoxikani, afāfe ea retenōfo. Akka ea retefiafono tres nia oxata ē anā otōxii,” ato faito, ³² tsōa tāpinima a ato yoiai keskara. Yōkapai akiki ranonifo.

**“Akka, ¿tsoakaimē
sharafinakōia?” inifo**

(Mt. 18.1-5; Lc. 9.46-48)

³³ Nāskata pexe rasi Capernaúm ano nokonifo. Nā pexe anoxō Jesús ato yōkani: “¿Afeskai fai anoax mā feratenāmē?” ato faino, ³⁴ tsoa tooxinima, akka fai nēxpakīanoax feratenāi iskanax: “¿Tsoakai sharafinakōiamē?” ikanax.

³⁵ Nāskakē Jesús tsoaxō a aōxō tāpimisfo doce kenaxō ato yoini: “Fatora fētsa ato finōpai nā yorafāfe āto ina keskara itiro, nāskakē keyokōi ato axosharakōitiro,” ixō ato yoini.

³⁶ Nāskata ato nēxpakīa fake yome nīchita, chishtoinīfōfā ato yoini: ³⁷ “Akka fatora fētsa ēfe aneōxō na fake yome noikī nāatori ea noisharakōi. Nā ea noisharaito ea fisti noima, nā ea nīchiniri noisharai,” ixō Jesús ato yoini.

**Fĕtsa noko noikaspatama
noko sharafai**

(Mt. 10.42; Lc. 9.49-50)

³⁸ Ato askafaito Juan yoini: “Maestro, mā nō ōia oa feronāfake fistichi mī aneōxō niafaka chaka potaito. Nāskakē mī nofe rafemismaki, askafayamafe mī yorafo makinoa niafaka potatiromaki nō faa,” faito, ³⁹ Jesús kemani iskafakī: “Askafayamakāfe. Akka nā ēfe aneōxō afama mīstififo faxō chipo ea chakafakī mekafatiroma. ⁴⁰ A noko chakafakī mekafaima, nofe rafesharai. ⁴¹ Akka fĕtsa mato shinākī, nato Cristo Ifofaki ixō mato faka ayamanaito, askara Niospa afara ināsharatiro. Chanīmakōi ē mato yoi,” ixō ato yoini.

**Noko fĕtsa afara chakafamaino
āfenā mesekōi itiro**

(Mt. 18.6-9; Lc. 17.1-2)

⁴² Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Na fakefāfe ea chanīmara faifono, fatorafāfe ato afara chakafamaifono, tokirinīfaya tenextifaxō fakafā nōafā mēra mā ato potatiro ato anā afaa chakafamanōfoma. ⁴³⁻⁴⁴ Akka māto mēkemā mato afara chakafamaino mextemekāfe. Akka mā mā mextemeax Epa Nios ari mā katiro afe nīpaxakī. Akka mifi rafeyaxō mā afara chakafaax chiifā xoisai mēranoax mā omiskōipakenaka, a chiifā nokanakama anoax. Anoax xenafo nayamaino, chiiri nokanakama anoax. ⁴⁵⁻⁴⁶ Askatari mī tae mia afara chakafamaino oxtemeefe. Akka mā mī oxtemeax Epa Nios ari mī katiro afe ipaxakī. Akka mī oxtemeamax tae rafeyax chiifā mēranoax mī omiskōipakenaka, anoax xenafo nayamaino, chiiri nokanakama anoax. ⁴⁷ Askatari mī fēro mia afara chakafamakē tsekafe. Nāskax mī fero fistiax Epa Nios xanīfo ano mī katiroki. Akka mī fero rafeyax chiifā mēranoax

mī omiskōipakenaka. ⁴⁸ Anoax xenafo nayamaino chiiri nokanakama anoax.

⁴⁹ “Nāskakē chiifā mēranoax keyokōi omiskōipakenakafo. ⁵⁰ Akka tashi shara. Akka mā nami tashiya ayamaxō, afeska faxō mā anā sharafatiromē, mā anā sharafatiroma, chakanatiro. Nāskakē oa tashi keskara ikāfe isharakōiax. Fetsafo ato yoisharaxikakī anā afaa chakafanōfoma.”

**Feronāfake āfe āfi fe
enenātirofoōnoa Jesús ato yoini**

(Mt. 19.1-12; Lc. 16.18)

10 Nāskata Jesús Capernaúm anoax tsekekainax Judea mai ano kani. Nā Jordán faka ketokonō, nānoxō anā yorafo ichanāfaxō anā ato yoini, ato yoimis keskafakī. ² Ato yoikī askafaino fariseofo Jesús ano fenifo. Akiki fēkaxō chakafakī mekamapaikani. Nāskaxō yōkanifo iskafakī: “Nōko xinifāfe Niospa meka yoikī kenenifo keskafakī, ¿feronāfake āfe āfi enepaikī enetiromē?” ixō yōkaifono, ³ Jesús ato kemani: “Moisés mato kirika kenexokī, ¿fanīri mato yoinimē?” ato faito, iskafakī yoinifo: ⁴ “Moisés kenekī iskafani: ‘Fĕtsa āfe āfi enepaikī taefakī kirika kenexotiro iskafakī: “Ē mia anā fiima, mī anā ēfe āfi ikima,” ’ ixō mā yoitiro noko fani,” ixō yoiaifono, ⁵ Jesús ato kemani iskafakī: “Moisés iskafakī mato yoini: ‘Mākaia afaa tāpiama māto ōiti kerexkōi,’ ixō mato yoini. ⁶ Akka taekōifakī, Niospa feronāfake yafi kēro onifani. ⁷⁻⁸ Nāskakē feronāfake mā āfiyax āfe apa yafi āfe afa makinoax paxkatiro āfi fe fianāxiki. Nāskakē āfe āfi fe yora fisti keskara itirofo. Nāskakē anā yora rafema, yora fisti keskara ikani āfe āfi fe. ⁹ Nāskakē feronāfake āfe āfi enetiroma Niospamāi ato fianāmano,” ixō ato yoita, ¹⁰ mā pexe mēra ikiano, anā a aōxō tāpimisfāfe yōkanifo: “A mī yorafo rama yoiaia keskara nokori

yoiŕe,” faifono, ¹¹ Jesús ato yoini iskafakī: “Akka fētsa āfe āfi enexō kēro fetsa fixō afe ikī a fikī taefani chakafai. ¹² Askatari feronāfake āfe āfi enexō fetsa fixō fetsa fe ikī āfe āfi chakafai,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús fakefo chishtoxō ato māmāyanā ato Epa Nios kifixopakeni
(Mt. 19.13-15; Lc. 18.15-17)

¹³ Askatari yorafāfe āto fakefo Jesúsiki efenifo ato māmāpakeyanā ato Epa Nios kifixonō. Akka a Jesúsxō tāpimisfāfe ato iskafanifo: “Māto fakefo efexō nōko Ifo fekaxtefayamakāfe,” ato faifono, ¹⁴ nikakī Jesús ato iskafani: “Ato enekāfe na fakefo ekeki fenōfo, ato nētefayamakāfe. Ēfe Epa Nios xanīfo ika ari na fakefo keskarakōifoki,” ixō ato yoini.

¹⁵ “Ē mato pāraima, mā Epa Nios xanīfo nikayamax na fakefāfe ea nikaifo keskakakī, Epa Nios xanīfo ika ari mā katiroma,” ixō ato yoita, ¹⁶ fakefo chishtoinīfofā ato māmāpakeyanā: “Epa Niospa, na fakefo sharafafe,” fani.

Feronāfake naetapa kori ichapayax Jesús fe mekani
(Mt. 19.16-30; Lc. 18.18-30)

¹⁷ Mā askafata mā Jesús kaino feronāfake fetsa ichoax akiki nokoni. Mā akiki nokoxō ratokonō mai chachipakefofā yōkani iskafakī: “Maestro mī sharaki, ea yoiŕe ē afaa afeskatitromakī Nios xanīfo fe ipaxakī,” ixō yōkaito, ¹⁸ Jesús kemani: “¿Afeskakī sharara mī ea faimē? Akka Nios fisti shara. ¹⁹ Niospa shināmanaino a Moisés yoini keskara mā mī tāpia. Iskafakī yoini: ‘Ato reteyamakāfe, askatari māto āfima chotayamakāfe, askatari kēromāri māto fenema chotamayamakāfe, askatari atoki yometsoyamakāfe, askatari chanī yoiyamakāfe, askatari mā kaxpa ato pārayamakāfe, askatari māto epa yafi māto efa nikasharakōikāfe,’” ixō Jesús yoini.

²⁰ Askafaito nā feronāfake kemani iskafakī: “Maestro, nā mīa yoiŕe keskara mē nikamis yomexō,” faito, ²¹ nikakī Jesús ōiyanā aō noiyanā iskafakī kemani: “Nāno afara fisti mī tāpiama. Kaxō mī afarafo minixō kori fixō nā afaama-isfo ato ināketsatāfe. Nāskakē nai mēra-noax afama mīsh.tifoya mī ixikai. Mā mī kori ato ināketsata anā oxō ea Ifo-fasharafe,” ixō yoini.

²² Askafaito nikai nā feronāfake shināchakakōi tooxinima kori ichapayamāiyaxō ato inākaspa. Nāskax Jesús makinoax kani.

²³ Nāskaito Jesús aa kemataima ōiakexō, aōxō tāpimisfo yoini iskafakī: “A yora afama mīshiti ichapaya Nios xanīfo ano katiroma, fekax pishta,” ixō ato yoiŕe, ²⁴ nikakakī āfe inafāfe: “Kee, āfe meka nō tāpitiroma,” ixō tāpipainifo. Askafono anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ēfe fakefāfe, fekax pishta afama mīsh.tifoya ikatsaxakī mā Nios Ifofapaia. ²⁵ Māraki camello akoja kini mēra ikipaifi ikitiro, fekaxkōi efa-pamāiax. Nāskarari yora afama mīshiti ichapayato Nios Ifofapai, fekaxkōi āfe afama mīsh.tifomāi potakaspakī,” ixō Jesús ato yoini.

²⁶ Ato askafaito nikakakī a aōxō tāpimisfāfe tāpipainifo. “¡Kee! ¿Afes-kax nō Nios fe ipaxatitromē?” ikanax yoinānifo.

²⁷ Askafāfe ōikī Jesús ato yoini: “Yorafokai āa ifimetirofoma. Nios fistichi yorafo ifitiro. Niospa afama mīsh.tifo fatiro, yorafāfe atitroma keskara,” ixō ato yoini.

²⁸ Ato askafaito nikakī Pedro yoini: “Ifo, nō mefe okī nōko afama mīsh.tifo nō ōiferani nō mefe oni,” faito, ²⁹ Jesús kemani iskafakī: “Ē mato paraima, fētsa eōxō ēfe meka sharaōnoa ato yoikakī āfe pexe ōifaini, āfe onefetsafori ōifaini, āfe poiŕe ōifaini, āfe aparī ōifaini, āfe afari ōifaini, āfe fakefori ōi-

faini, āfe tareri ōifaini, ³⁰nāato niy-oxō afama mīštifo fitiro, Niospa ināino, pexefoya ita, onefetsafoya ita, poifoya ita, afafoya ita, fakefoya ita, tarefoya ita itiro. Nāfo Niospa ināsharafiano omiskōixii. Nāskafīax chipo Epa Nios fe ipanaka. ³¹Akka iskaratīa yora ichapafāfe ato finōpaikani, nō finakōiara ikaxō, akka chipo fenotirofo. Akka a ato finōpaiyamaifo iskaratīa Niospa ato finakōia imaino Nios fe ipanakafo,” ixō ato yoini.

Anā Jesús ato yoini: “Mā chaima ea retekani,” ixō

(Mt. 20.17-19; Lc. 18.31-34)

³²Askafakī ato yoita Jerusalén ari kani. Jesús rekē kaino aōxō tāpimisfo acho fonifo. “Kee, ¿afeskai nōko Ifo Jerusalén ano kaimē?” ikanax ratekōinifo. Nāskafono a aōxō tāpimisfo tii ato kenaxō Jesús ato yoini iskafakī: “Iskaratīa afaa afeskaimākai ē mato yoinō. ³³Mā mā ōikai, iskaratīa Jerusalén ano nō māpei kaikai. Nānoxō ea achikaxō a ato Nios kīfixomis xanīfofo yafi a Moisés yoikī kirika kenei keskara ato tāpimamisfo ea ato inākani kiki. Anoxō ea iskafakani: ‘Na Jesús ato chakafamiskī retekāfe,’ ixō ea yoikāta, yora fetsafo ano ea iyokani afāfe ea retenōfo. ³⁴Nāfāfe ea kaxemetsama fayanā, ekeki kemo mechoketsayanā ea koshaketsakata ea retekani. Akka ea askafafafono tres nia oxata ē otōxii,” ixō ato yoini.

Santiago feta Juan Jesús yōkanifo afe xanīfo ipaikakī

(Mt. 20.20-28)

³⁵Santiago fe Juan, Zebedeo fake rafe ini. Nā rafeta Jesús ano fōkaxō iskafakī yoinifo: “Maestro, na nō mia yoiai keskafakī noko axōfe, nō mia yōkai,” faifono, ³⁶ato yōkani: “¿Ē mato afaa afeska faxotiromē?”

ato faito, ³⁷anā yoinifo iskafakakī: “Mī xanīfokōikī nokori xanīfo imafe, nō mefe xanīfo inō. Takai fetsa ē tsaofaino, takai fetsari ēfe ochi tsaonō,” faifono, ³⁸Jesús ato yoini iskafakī: “Na mā ea yōkai keskara mā tāpiama. ¿Na ē omiskōiai keskai māri mā omiskōitiromē?” ato faino, ³⁹kemanifo iskafakakī: “Ēje, nōri nō tenetiro,” faifono, Jesús ato yoini iskafakī: “Chanīma, nā ē teneai keskafakīri, mā tenetiro omiskōifinakōifiki. ⁴⁰Akka efe ketaxamei tsaopai tsoa efe ketaxamei tsaotiroma. Ēfe Epa Nios fistichi tāpia. Nā Epa Niospa katoafo ano efe tsaotirofo,” ixō ato kemani.

⁴¹Askafafāfe nikakani a aōxō tāpimisfo diez atoki ōitifishkinifo, Santiago yafi Juan mepaikani.

⁴²Askaifono akka Jesús ato kenaxō ato yoini iskafakī: “Mā mā tāpia, yora fet-safo xanīfokaxō fāsikōi mekayanā ato yonomamisfo. A xanīfo fe rafeafāferi ato yoimisfo iskafakakī: ‘Nōri mātō xanīfo. Nō mato yoiaito mā noko afara axorisafatiro,’ ixō fāsikōi ato yoimisfo. ⁴³⁻⁴⁴Akka mā ranā askayamakāfe. Askatamaroko fatora fetsa mā xanīfo ipai, ato yonoxomis keskara mā itiro. ⁴⁵Akka ēri anori shināima, ēfe Epa Nios ariax ē nāmā fotonī feronāfakekōi ixiki, ē Niospa Fakefekē ea afara axonōfo ē on-ima. Askatamaroko fetsafo ē ato afara sharafaxoxiki ē oni. Ē atoōnoax naxiki ē oni. Satanás chaka āto ifo inōma ē oni,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús Bartimeo fēxokē sharafani

(Mt. 20.29-34; Lc. 18.35-43)

⁴⁶Nāskata Jericó peke rasi ano nokonifo. Nānoax mā Jesús tsekekainaino, aōxō tāpimisfo fe yōrafā rasi afe fonifo. Fokākī yora fēxo fai ketokonō tsoa fichinifo, āfe ane Bartimeo, Timeo fake ini. Nāno fai ketokonō tsoaxō ato kori yōkatiani

ini. ⁴⁷Nāno fai ketokonō tsoaxō nā fēxo nikani Jesús Nazarete anoa kafani faifāfe. Nāskafaiāfe nikai nā fēxo fāsikōi fiisini, iskafakī yoini: “¡Jesús mīfi David fenaki, ea shināfe!” fani.

⁴⁸Askafaito, “Nōko Ifo fekaxtefaya-mafe,” fanifo. Askafaiāfono fāsikōi fiisini, iskani: “¡David fenapa, ea shināfe!” faito nikai.

⁴⁹Nāskakē Jesús nēteakekafā ato yoini iskafakī: “Ea kenaxokāfe,” ato faino, kenanifo iskafakī yoiyanā: “Inimayanā fininākafe, Jesús mia kenakī,” ixō yoiaifono, ⁵⁰nikakī āfe tari rashkita potata koshikōi niinākafe ichotiri ichotiri ita Jesús ano oni.

⁵¹Mā akiki oano Jesús yōkani: “¿Ē mia afeska fanō ea mīa yōkamē?” faito, nā fēxo kemani: “Maestro, ēfe fero ē sharafapai,” faino, ⁵²Jesús yoini iskafakī: “Mā mī katiro, ea chanimara faax, mā mī sharaki,” fani. Naskafaino nā fēxo oisharakōitani. Mā sharaxō Jesús fāi kaino chīfafaini.

Jesús nokoni Jerusalén ano

(Mt. 21.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19)

11 Nāskata Jesús fe fokakī Jerusalén chaima fonifo. Nāno pexe rasi Betfagé fe Betania chaima ini, machi Olivos ano. Nānoxō Jesús a aōxō tāpimis rafe nichini. ²Ato iskafakī yoiyanā: “Mēstekōi fotakāfe oa ono pexe rasi ano. Nāno mā nokoxō mā fichi kaikai burro fake nexekē toa aō nimisma. Tēpexō ea efexotakāfe. ³Anoxō mato yōkai-fono iskafakakī: ‘¿Afeskakī mā burro tēpeimē?’ mato faifono, iskafakī ato yoikāfe: ‘Nōko Ifāfe fichipaiyaito nō ifixoniyoa, samama mato nīchixonī kiki,’ ixō ato yoikāfe,” Jesús a aōxō tāpimis rafe fani.

⁴Askata mā fōkaxō fichitoshinifo burro pexe fepoti ano nexekē emāiti fainaki fichixō tēpexō efenifo.

⁵Nā ano ikafāfe ato iskafanifo: “¿Afaa mā afeskaifaimē? ¿Afeskakī mā burro tēpeimē?” ato faifono, ⁶nā Jesús ato yoia keskafakī ato kemanifo: “Ia. Iyoxotakāfe,” ato fanifo. ⁷Nāskata Jesús ano burro efekāta, āfe kate kamaki āto rapati kakafanifo. Nāskafafono a kamaki Jesús tsaoiākafe. ⁸Akka mā Jesús kaino yorafāfe āto rapatifoya epe peifo xatekaxō kakafaxō fonifo akiki inimakakī.

⁹Akka nā rekē foaifāfe a acho foaifo fāsikōi tai taifonifo. Iskafa fonifo: “¡Aicho, nā sharafinakōia nokoki oi kiki, nōko Ifo Niospa nokoki nīchiano! ¹⁰Nōko xini David xanīfo ipaoni keskai, mīri nōko xanīfo ixiki oa. ¡Aicho! ¡Nios sharakōi!” ixō yoinifo.

¹¹Nāskata Jesús mā Jerusalén ano nokoax, Nios kīfiti pexefā mēra ikixō, a mēranoafo oīfōfāsafani. Nāskata nānoax tsekekaini kaax a aōxō tāpimisfo docefo fe Betania ano kani, mā yātapakeaino.

“Fana higuera, mī anā fiminakama,” Jesús fani

(Mt. 21.18-19)

¹²Pena fetsa mā Betania anoax okī Jesús mea fonāikōi fini. ¹³Nāskakē chai ixō fana higo nikē oīni, peifoya ini. Kaxō oīni fimiya makī, akka kaxō oīa fimiya inima āfe peifos ini. Nā fimiya maitia oīni. ¹⁴Nāskakē Jesús fana higo yoikī iskafani: “Anā tsōa mī fimi pinakama,” faito, āfe inafāfe nikanifo.

Jesús a Nios kīfiti pexefā mēraxō a ato ināifo ato potani

(Mt. 21.12-17; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22)

¹⁵⁻¹⁶Nāskata anā Jerusalén ano nokonifo. Nānoax Jesús anā Nios kīfiti pexefā mēra ikitoshini. Ikitoshixō oīa a mēraxō afarafo ato miniaifono xafakīa ato kāimani, a ato fīaifori askafani xafakīa kāimakī. A ato kori ināifo anoari mīsafo ato pōtaketsani, askatari

a ato rifi miniaifo anoari āto tsaotifori ato pōtaketsani. “Nā Nios kīfiti pexefā mēraxō tsōa afaa ato inātiroma,” ixō fāsi mekaināka fā ato yoini. ¹⁷ Ato tāpimākī iskafakī ato yoini: “Niospa meka yoikī iskafakī kirikaki kenenifo: ‘Na ēfe pexefā anoxō keyokōichi nā maitio ano ikafāfe ea kīfitirofo,’ ixō kenefinifono, akka nā yometsofāfe pexe keskara mā famis,” ixō ato yoini.

¹⁸ Ato askafaito, a ato Nios kīfixomis xanīfofo feta, a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe nikanifo. Nāskakē afesaxoma Jesús retepainifo, retepaifikani mesenifo, yorafāfemāi nikakōiaifono a yoiiai keskara, “Aira, na keskara meka nō nikamisma, āfe meka sharakōi,” ikaxō. ¹⁹ Akka mā fakishaino Jesús a aōxō tāpimisfo fe Jerusalén anoax anā kani.

Fana higuera xanani

(Mt. 21.20-22)

²⁰ Askano anā pena fetsa finōfāikakī ōinifo, nā fana higuera mā xanano āfe tapofoya. ²¹ Nāskakē Pedro shinākī Jesús yoini iskafakī: “Maestro, ōipo na higuera mī kamafofāita mā xana,” faito, ²² Jesús kemakī iskafakī: “Nios nikakōikāfe,” ato fani. ²³ “Akka ē mato pāraima. Māto ōiti mēraxō mā Nios nikakōixō na māchifā mā yoikī iskafatiro: ‘Nonoax tsekekainax fakafā mēra paketāfe,’ mā faino fakafā mēra paketiro. Nā mā yoiiai keskai nāskakōitiro. ²⁴ Nāskakē ē mato yoi, afara mā fichipaikī mā Epa Nios chanīmara faxō mā kīfaiato mato inātiro, mā-tonā inō. ²⁵ Akka mā Epa Nios kīfikī, fetsaki mā ōitifishki iyoxō ikisi rae-fayokāfe, Epa Nios nai mēranoato māto chaka mato soaxonō. ²⁶ Akka mā fet-safo raefayamaito, matori Epa Niospa nai mēraxō māto chakafo mato soaxotiroma,” Jesús ato fani.

**“¿Tsōa mia nīchinimē mī xanifo inō?”
ixō Jesús yōkanifo anoxō achipaikakī**

(Mt. 21.23-27; Lc. 20.1-8)

²⁷ Nāskata Jerusalén ano anā fenifo. Nānoax Nios kīfiti pexefā mēra Jesús kafāsaino, nāno akiki fenifo. A ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo fe, a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo, judeofāfe āto xanīfori fenifo. ²⁸ Anoxō yōkanifo iskafakakī: “¿Tsōaōxō mī iskafaimē, tsōa mia yoiāmē mī iskafanō?” ixō yōkaifono, ²⁹⁻³⁰ Jesús ato kemani iskafakī: “Ēri mato yōkanō ea yoikapo ē nikanō. Ea mā yoiaito ē mato yoikai tsōaōxō ē iskafaimākai. Akka, ¿tsōa Juan nīchinimē ato maotifakī ato faka mēra ikimapakenō? Niospa nīchiyamakī yorafāfe nīchiforaka ea yoikapo,” ³¹ ato faino āa ranā mēnāpaiyanā iskanifo: “Nō kemakī iskafaino: ‘Niospa nīchini,’ nō faino noko yoikī iskafai: ‘Akka, ¿afeskakī mā Juan nikamismamē?’” ³² Akka nō iskafakī yoitiro: ‘Yorafāfe Juan nīchinifo,’ ixō nō yoitiro, yorafoki nō mesei nokoki ōitifishki itirofo.” Akka yorafāfe keyokōichi tāpiafo Niospa shināmanaino Juan ato yoipaoni.

³³ Nāskakē yoikī iskafanifo: “Nō tāpiama tsōara Juan nīchini,” faifono, Jesúsri ato yoikī iskafani: “Ēri mato yoitiro tsōaōxō ē iskafaimākai,” ixō ato yoini.

Meka fetsafaxō Jesús ato yoini a ato yonoxomis chakafoōna

(Mt. 21.33-46; Lc. 20.9-19)

12 Anā Jesús ato yoini meka fet-safaxō iskafakī: “Feronāfake fētsa āfe tare ano uva fanani. Fanaxō akiki keneakeni. Akiki keneakexō mai pōkini a mēraxō uva tsinīxiki. Askatari pexe keya fani anoxō kexexiki tsōa mēeyamanō. Mā askafakī fetsaxō a ano yonofaifo ato ināyoni. Nāskafata mai fetsa

ari kayoni. ²Nā fimimistīa mā āfe fana pachiaino, āfe ifāfe a yonoxomis nīchini, a kexexonafo ato yōkaxō āfe fana fimifo fixotanō nā āfenā tiiri. ³Akka āfe kaifo fichikaxō nā fana kexeafāfe achikaxō seteketsakaxō, afaa inākaxoma afaamaiskōi nīchinifo. ⁴Nāskata nā tare ifāfe anā a yonoxomis fetsa nīchini. Akka nāri ichaketsayanā tokirinī mapoki tsakakī imi tofeketsafono oni. ⁵Nāskano afianā fetsari nīchiano nāa retenifo. Mā reteafono ranāfaxō ato nīchini, nāfori ato seteketsayanā, ranāri ato retenifo.

⁶“Mā ato askafafono, nāno āfe fake fisti ini, nā aō noikōiai. Nāskakē chipokōi fakī āfe fake nīchini: ‘Ēfe fake nikatirofokī,’ ixō. ⁷Akka mā āfe fake nīchia kaito fichikanax nā tare kexemisfo yoinānifo iskakani: ‘Nato āfe apa naano na fanafo fixii kiki, a nari nō retenō na tare nōkonā inō,’” ikanax yoinānifo. ⁸Nāskakē achikaxō mā retokaxō tare pasotai potanifo.

⁹Nāskakē Jesús ato yōkani: “Akka, ¿a tare ifāfe ato afeska fatiromē? Kaxō a tare kexemisfo ato retokī mitoxō fetsafo āfe tare inātiro afāfe kexexonōfo,” ixō Jesús ato yoini.

¹⁰⁻¹¹“Akka, ¿a kirika kenekī iskafanifo mā anemismamē?:

Tokiri pexe fapaikakī nā pexe famisfāfe na tokiri chakara ixō potafono, fetsafāfe fichixō na tokiri sharakōi ikaxō akiki pexe fatirofo. Nāskarifiakī xanīfofōfāfe, ‘Nakai afama,’ ikaxō Niospa Fake ōikaspamisfo. Askafafiaifono Niospa āfe Fake katonī nōko Ifo inō. Nāskakē nō akiki inimakōi, ixō kirika ano kenenifo,” Jesús ato fani.

¹²Nāskakē Jesús achikaxō karaxa mēra ikimapainifo, mā tāpikaxō meka fetsafaxō atoōnao yoiaito. Akka achipaifikani yorafoki mesekani a makinoax fonifo.

“¿Xanīfo nō kori inātiro mē noko yōkaito?” ixō Jesús yōkanifo

(Mt. 22.15-22; Lc. 20.20-26)

¹³Nāskakē chipo fariseofāfe Herodes feta afe yorafo Jesús ano nīchinifo, fanīrira Jesús ato yoiaito afāfe yōanōfo āto xanīfofo yoiakī. ¹⁴Nāskakē mā akiki fēkaxō nāfāfe yōkanifo iskafakakī: “Maestro, mā nō tāpia a mī yoiiai anori chanīmakōi mī yoisimis. Epa Niospa noko shināmapaiyai anorikōi mēstekōi mī noko yoisimis. Afara yoiyai mī ranomisma, afarikai mī fomāmisma, na yorafāfe yoiyai anori mī nikatama, a shināifo anori mī shināmisma. Askatamaroko Epa Niospa meka shara mēstekōi mī yoisimis. Akka chanīmamakī noko yoiife na romanō xanīfo nō kopifatiromakī askayamakī nō kopifatiroma rakikīa,” ixō yōkaifono, ¹⁵Jesús tāpini feparapaiyaiāfāfe, nāskaxō ato yoini iskafakī: “¿Afeskakī mā ea feparapaimē?” ato fata, “Ea kori exe fisti fēxokāfe, ē ōinō,” ato faino, ¹⁶kori exe fisti fēxofafono, nā kori exe ōiyanā Jesús ato yōkani: “¿Tsōa femānā na keskaramē? ¿Tsōa aneri na kori exe ano keneamē?” ato faino, kemanifo iskafakakī: “Nōko xanīfo César keskara,” faifono, ¹⁷Jesús ato yoini iskafakī: “Akka na kori exe Césarnākē César inākāfe, akka Niosnākē Niosri inākāfe,” ato faino, “¡Kee! ¡Nikakapo! Āfe meka finakōia tsōakai finōtiro ma,” ikanax rateyanā yoinānifo.

“Yora naax anā otoax, ¿afeskatiromē?” ixō Jesús yōkanifo

(Mt. 22.23-33; Lc. 20.27-40)

¹⁸Nāskakē saduceofo Jesús ōifokani fonifo. Nā saduceofāfe yoisimisfo iskafakakī: “Yora naaxkai anā afeskak ototiro ma,” ixō yoisimisfo. Nāskakē mā fokaxō yōkanifo iskafakakī:

¹⁹“Maestro, Moisés noko kirika kenexoni iskafakī yoikī: ‘Feronāfake fetsa āfiyax natiro afeta fake akamax, akka nā kēro ifomafa onefētsa fitiro, afeta fake axiki nā fake nā onefetsa naitanā inō.’ ²⁰Akka nā nane tii siete feronāfake inifo. Āto ochi iyoa āfiyai taeni, mā āfiyax afeta fake akamax nani. ²¹Nāskata nāa chipoko fētsa nā kēro ifomafa fini. Nāskarifiāi nāari nani afeta fake akamax. Afianā chipoko fēt-sari fini, nāari nani afeta fake akamax. ²²Nāskakē nā siete feronāfakefāfe nā kēro fīpakanax, afeta fake akanamax nai keyonifo. Chipokōitani nā kērōri nani.

²³“Nāskakē mā otokaxō, ¿fatoto nā kēro fiximē, nā fistimāi fīpakaxō?” ixō yōkaifono, ²⁴Jesús ato kemani: “Mā kai afaa tāpiama. Na Niospa meka yoikī kenenifokairoko mā ōikatsaxakī. Niospa āfe sharaōnoari mā ōimisma. ²⁵Yorafo nakanax mā anā otokanax, anā āfiy-atirofoma, anāri āto āfi feta fake atirofoma. Askatamaroko nā ājiri nai mēra-noafo keskara itirofo. ²⁶⁻²⁷Akka, ¿a yorafo nakanax anā otokiaifoōna yoikī Moisés kirika kenekī yoiniōna mā anemismamē? Niospa fana koofai mēraxō Moisés yoini iskafakī: ‘Ēfi mī xinifāfe āto Nioskōi, Abraham ikaino, Isaaca ikaino, Jacobo ikaino,’ ixō Niospa yoini. Akka Niospa naafoma keskara ato ōi, aōnoax keyokōi niafono. Akka mā kai afaa tāpiama mā mā chanīmis,” ixō Jesús ato yoini.

“Akka, ¿fato meka sharafinakōiamē, nā Niospa shināmanaino Moisés ato yoiniraka?” ikaxō fariseofāfe Jesús yōkanifo

(Mt. 22.34-40)

²⁸A Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamis Jesús ano nokoni, Jesús anoax ato fe yoināino māmāi tāpixō Jesúsmāi ato kemasharakōiaino. Nāskaxō akairi yōkani:

“Akka, ¿fato meka sharafinakōiamē, nā Niospa shināmanaino Moisés keneniraka sharafinakōia?” ixō yōkaito, ²⁹Jesús kemani iskafakī: “Niospa yoini iskafakī: ‘A sharafinakōia ē mia yoinō nikapo. Nā israelifo nikasharafe, nōko Ifo Nios fisti nōko Ifokī anā ano fetsamaki. ³⁰Nōko Ifo Nios noisharakōikāfe nōko ōitifoyaxō, nōko yōshi sharafoyaxori noikāfe. Nōko mapo mēraxori shināsharakāfe, nōko kerex sharafoyaxō,’ ixō nā meka shara Moisés keneni. ³¹Nā ē mato taefakī yoia keskarari nāno fetsari. ‘Nā mato chaima nikari noisharakōikāfe a mā mā noimesharakōiai keskafakāfe.’ Na meka rafe sharafinakōia Niospa yoini,” ixō Jesús ato yoini.

³²Naskafaito a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisto yoini iskafakī: “Mī yoikōi. Maestro, chanīmakōi mī yoimis. Nāno Nios fisti, anā ano a keskara fetsama. ³³Askatari iskafakī mī yoia, māto ōitifoyaxō Nios noikōikāfe, māto shinā sharafoyaxori askafakāfe, māto yōshi sharafoyaxori askafakāfe, māto kerexfoyaxori askafakāfe, a mato chaima nikafori noisharakōikāfe, a mā mā noimeai keskafakī askatari a afarafo nō Nios inā, nāfo nō finōinifofana sharakōikī. A nō afara koakī nō Nios ināfori nāfori nō finōinifofana nōko ōitifoyaxō nō Nios noikōikī,” ixō mī yoia fani.

³⁴Askafakī yoisharaito nikakī Jesús yoini iskafakī: “Epa Niospa afe yorafo imasharai keskara mīri mī tāpiax mī afe nīpanaka,” ixō yoiaito, nikakakī tsoa anā tooxinima. Askata anā tsōa yōkanima.

**“Akka, ¿tsōa fenamē Cristo?”
ixō Jesús ato yōkani**

(Mt. 22.41-46; Lc. 20.41-44)

³⁵Jesús Nios kīfiti pexefā mēraxō ato tāpimayanā ato yōkani iskafakī: “Akka, ¿afeskakī a Moisés yoikī kirika keneni

keskara ato tãpimamisfãfe na Cristo David ãfe fenara fakanimẽ? ³⁶ Akka Niospa Yõshi Sharapa shinãmanaino nã David yoini iskafakĩ:

Epa Niospa efe Ifo yoini iskafakĩ:
‘Mĩ efe xanifokõĩ ìpanakaki. Akka nã mia noikaspaifo mĩ ato finõkõinõ ã ato mĩ nãmã nĩchikai.’

ixõ Niospa yoinino David keneni.

³⁷ “Akka, ¿afeskai Cristo David ãfe fena itiomẽ, nã David Cristo efe Ifora fafiapaonino?”

Nãskakẽ yõrafã rasi inimanifo Jesús ato yoiaito nikakani.

**Jesús ato yõani a Moisés yoikĩ
kirika keneni keskara ato
tãpimamisfãfe anorima ato yoiifono**
(Mt. 23.1-36; Lc. 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Nãskano Jesús ato yoiyanã iskafakĩ ato yoini: “Õisharakakĩ a Moisés yoikĩ kirika keneni keskara ato tãpimamisfo tari chainipa safekanax fofãsamisfoki, askatari nafãfe tãpikõiara noko fanõfora ipaikani. Yora ichapafõ ano fofãapaimisfo noko yoisharakõinõra ikanax, nãfo kakapaimisfo. ³⁹ Nãfãfe ichanãti pexe mëraxõ tsaoti sharakõĩ fenamisfo noko õinõfora ikaxõ. A piaifo anoaxri ano tsaopaikakĩ sharakõĩ ano tsaopaimisfo. ⁴⁰ Nãskarafãfe kero ifomafõ ato pexe fiamisfo, nõ mato Nios kifixonira ikaxõ chaikõĩ Nios kifimisfo atoki kaxemetsamapaiyanã. Nãfo omiskõĩ finakõixikani Epa Niospa ato omiskõimanaino,” ixõ Jesús ato yoini.

**Kero ifomafõ afaamais fixõ Epa
Nios inãsharakõini**

(Lc. 21.1-4)

⁴¹ Nãskata Jesús tsaõxõ õini yorafãfe a kori naneti mẽra kori naneiaifãfe Nios kifiti pexefã mëraxõ. Akka nã afama mĩshti ichapayafãfe kori naneti mẽra kori ichapa nanenifo. ⁴² Nãskafaifono nãno kero ifomafõ nokoni. Nã kero ifo-

mafõ afaamais fixõ ãfe kori exe rafe nã kori naneti mẽra ãfe kori nanekĩ mitofaito Jesús õini.

⁴³⁻⁴⁴ Nãskafaito õikĩ Jesús aõxõ tãpimisfo kenaxõ iskafakĩ ato yoini: “Chanĩma ã mato yoikõĩ, nã kero ifomafõ afaamaisfixõ fetsafo finõmainifofã ãfe kori exe rafe nã kori naneti mẽra nanea. Akka nã kori ichapayafãfe nã kori naneti mẽra mã ãto kori nanefikakĩ tsõa keyo naneama. Akka nã kero ifomafõ afaamaisfixõ nã kori naneti mẽra ãfe kori nanekĩ mitokõia. Nãskakẽ a piã anã afanã fitiroma,” ixõ Jesús ato yoini.

**Jesús ato yoini na Nios
kĩfiti pexefã pãoixii ixõ**

(Mt. 24.1-2; Lc. 21.5-6)

13 Mã Jesús a Nios kifiti pexefã mẽranoax tsekeano, a aõxõ tãpimis fẽtsa yoini iskafakĩ: “Maestro, õipo, nõko Nios kifiti pexefõ tokirifõ petsanãmeakea sharastakõifo,” ixõ yoiaito, ² Jesús kemani iskafakĩ: “¿Mã mĩ õimẽ na Nios kifiti pexefõ? Akka, ¿na tokirifõ anã petsanamexima chipo maõi fetsexii anãkai na tokirifõ petsanãmexima?” ixõ Jesús ato yoini.

**Afa afeskaximãkai mã chaima nõko
mai keyoaino Jesús ato yoini**

(Mt. 24.3-28; Lc. 17.22-24; 21.7-24)

³ Nãskakata machi Olivos ano fonifo, anoxõ õiafo Nios kifiti pexefã chaima ini. Nãno Jesús tsaõano, Pedro ikaino, Santiago ikaino, Juan ikaino, Andrés ikaino one yõkanifo tsõa ato nikayamanõ iskafakakĩ:

⁴ “Nõ tãpipaikai noko yoife. Na mĩ yoiã keskai afetĩa iximãkai, afeskaxõ nõ tãpitiromakĩ. Askayoamano afaa nõ õitromakĩ noko tãpimafe,” faifono, ⁵⁻⁶ Jesús ato kemani iskafakĩ: “Kexemesharakani mã ato nikaino mato afara chakafamatirofokĩ. Yora ichapafõ fekani kiki, efe aneõnoa mato yoikĩ

iskafakani kiki. ‘Ē Cristoki,’ ikaxō yora ichapafo ato pārapaikani kiki.

⁷“Akka yorafo retenāifāfe nikai rateyamakāfe. Nā ē yoiai keskai nāskakōixii. Akka fena nōko mai keyoima, chipo ixii. ⁸Akka yorafo mai fetsa anoax mėenāpaiyafono, yora fetsafori mai fetsa anoax retenāixikani. Nāskaifono mai fetsa anoax mai naya naya ixii. Askatari fonāiki finakōixikani afaa pikanima. Askatari mekai finakōixikani. Nāskai omiskōi taexikani.

⁹“Akka māroko kexemesharakāfe. Mato achikaxō xanīfofo mato inākani kiki, nāskakaxō mato koshakani kiki ichanāti pexe mēraxō. Xanīfofofāfe ferotaifi mato iyoxikani. Eōxō mato askafaifono, mā ato yoisharakōixikai.

¹⁰Akka a omiskōiaifo nokoyoamano efe ipaxanōfo ēfe meka sharaōnoa ato yoikāfe, nā mai tio anoafō. ¹¹Akka mato achikaxō mato iyoxikani, xanīfofo mato ināxikakī. Shināchakayamakāfe nō ato afaa faikaimē iyamakāfe. Mā afaa shināpaimakai, nā Niospa mato shināmapaiyai anori mā ato yoikai. Akka mā mekaimakai Niospa Yōshi Shara mekai kiki. ¹²A yorafāfe āto extofo yora fetsafo ato achimaxikani ato retenōfo. Ato apafāferi āto fakefo yora fetsafo ato achimaxikani. Nāskarifiakī āto fakefāfe āto apakōifo ato chakafakī mekafaxikani, yora fetsafāfe ato retenōfo. ¹³Akka eōxō keyokōichi mato noikaspaxikani. Akka mato noikaspafiaifono mā eōnoax omiskōifiki mā ēfe meka nikasharakōiaito ē mato kexesharakōixii Epa Nios fe mā isharpakexanō.

¹⁴“Nā Niospa meka yoimisto Daniel a inōpokoai yoikī kirika keneni Nios kīfiti pexefā mēra afara chakakōi faxikani kiki ixō yoikī. (Nāskakē na kirika ke-nea anexō tāpikāfe.) Nā chakafinakōia oikanax, nā Judea anoafō machi keya ano ichorisatakāfe. ¹⁵Askatari āfe pexe

māmākīa tsoaxō ato fichiax koshikōi fotopakekafā āfe afaa fiamax ichotiro.

¹⁶Askatari a āfe tare ano yonoaito anā oxō āfe rapati fitiroma. ¹⁷Askatari a kēro fake naneafō fe a fake yome pishta chocho amaifo omiskōixikani māmāi yorafo omiskōifinakōiaifono. ¹⁸Askatamaroko mā Epa Nios kifikāfe mato kexesharanō ichoxō yōtaino matsi mexikāima. ¹⁹Askatari a omiskōiaifo nokoxii, taeyoi askakatsaxakīma. Nā Niospa yora onifakī taefanitīa tsōa askara oiyomisma. Askatari anā tsoa chipo omiskōinakama. ²⁰Akka a omiskōiaifo nōko Ifāfe xateyamano, tsoa nikeranama nai keyokeranifo. Akka afe yorafo ato noikī omiskōinōfoma xateni atomāi katonixakī.

²¹“Akka fētsa mato yoikī iskafaino: ‘Ōikapō nakīa Cristo,’ mato fayanā: ‘Oa onokīa, oikapō,’ mato faito nikayamakāfe. ²²Akka nā chanīmisfo fekani, ē Cristora ixikani, nāfo nō Niosxō nō mato yoirā ikani. Nāskakaxō tsōa atiroma keskara fakani Satanās yōshixō mato pārapaikakī. Nā Niospa ato katoafori nāfo ato pārapaikani. ²³Akka oisharakāfe afetiama keyokōi mē mato yoiyomiski,” Jesús ato fani.

Niospa Fake fotoaino afe keskara iximākai ixō Jesús ato yoini

(Mt. 24.29-35, 42-44; Lc. 21.25-36)

²⁴⁻²⁵Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka nā penatari, nā omiskōiaifo mā keyoano, xini fakishkōi ixii, oxeri anā chaxaxima. Fishifori nai mēranoax pakei fetsexii, askatari nā nai mēranoafō naya naya iki fetsexii. ²⁶Askatari ea oixikani nai mēranoax nai kōifoya ē fotoaito sharafinakōia ēfe sharafoya ē fotoxii. ²⁷Nāskatari ēfe ājirifo ē nīchixii a ē ato katoafō ato ichanāfatanōfo, a chai ikafo ekeki efenōfo.

²⁸“Akka shinākapo ē mato yoinō. Mā yōkkafiaino mā tāpitiro āfe pei siriki-aito. Nāskakē āfe peifo keyopaito oikī

mā tāpitiro māmāi chaima xiniaito. ²⁹Nāskarifiakī afa-rafo afeskaraito ōikī mā tāpitiro mē chaima oaino askai fetsexii. ³⁰Ē mato pāraima ē mato yoikōi, na ē mato yoiai keskara nono mai anoxō yorafāfe nayokaxōma ōiyokani. ³¹Akka nai fe mai keyoi. Akka ēfe meka fisti keyonakama, nā ē mato yoiai keskakōi.

³²“Afe-tiara nai mēranoax ē oxii tsōakai tāpiama. Nā ājirifāfe nai mēra ifiakaxō tāpiafoma. Ērikai tāpiama. Ēfe Epa Nios fisticchi tāpia.

³³“Nāskakē mā itipinīsharayanā kexemesharakāfe Epa Nios kīfiyanā. Mā tāpiamaki afetiara ē oxikai. ³⁴Akka feronāfake fētsa fakira chaikakī, akka kayoxoma a yonoxomisfo yoini āfe pe-xe kexexonōfo. Nāskaxō ato yono ināketsani yononōfo, akka fētsa āfe pe-xe fepoti anoxō kexesharayanā man-anō yoini. ³⁵⁻³⁶Nāskarifiāi mārī kexemesharakāfe, mā tāpiamaki fatora penata ē matoki nokorisatanikai. Xini kaino nokoyamata, yamenakefanaino iyamata, takaranā akaino iyamata, fakishparikōi ē matoki nokotiroki. Iskaratīa oimara ea faax mā oxakē ē mato fichitoshitiroki, nāskakē itipinīsharaxō ea yonoxosharakāfe isharakōixō. ³⁷Nā ē mato yoiai keskafakī, keyokōi ē yorafo yoi itipinīsharakāfe ixō ē ato yoi,” Jesús ato fani.

“¿Afes-kaxō nō Jesús retetiromē?” ixō shinānifo

(Mt. 26.1-5; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53)

14 Mā chaima oxa rafeta āto fista Pascua ikaino, nā fistatīa pāa faraxatimais pipaonifo, nā Niospa ājirinī Ejipto anoxō āto fake iyoafo rētenima shinākakī. Nāskaifono a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo feta a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe, afes-kaxoma Jesús pārapainifo pārakaxō retexikakī. ²Akka achixō retepaifikani, iskanifo:

“Fistatīakai nō achitiro-ma yorafā rasi mekai fetsekani nokoki ōitifishkitirofo,” ikanax yoinānifo Jesús retepaifikani.

Kēromā Jesús shinākī āfe mapoki pirofomā nachini

(Mt. 26.6-13; Jn. 12.1-8)

³Akka Jesús Betania ano ini, Simón pe-xe ano. Nā Simón “Rashkishiai” fa-paonifo. Nāato pe-xe ano Jesús misa kamaki tsaano, nāno akiki kēro fisti oni manishomo “alabastro” foikai. Na manishomo mēra xinia pirofomā osia nanea nakas sharakōi ini, āfe ane “nardo.” Nā pirofomā kopipaekōi ini, na manishomo āfe fepoti fepexō maneake-fofā Jesús āfe mapoki nachini, nā kēromā. ⁴Askafaito ōikani nā anoafo ōitifishkiyanā āa ranā yoinānifo iskakani: “¿Afes-kakī na kēromā na pirofomā sharakōi chakanafaimē? ⁵Ato minixō, aōxō kori ichapa fixō a afaamaisfo ato inākerana,” ikaxō nā kēro feratenifo.

⁶Askafai-fāfe ōikī Jesús ato yoini iskafakī: “Enekāfe. ¿Afes-kafakī na kēro mā fekaxtefaimē? Na ea iskafai sharakī,” ato fani. ⁷“Akka nā afaamaisfori mato fe ipanakafo, fatora penata mā ato sharafaxopaikī mā ato sharafaxotiro. Akka eakai mēxotaima mā ea anā ōima. ⁸Akka na kēromā ea iskafakī ea sharafa. Ē nayoamano taefakī ēfe yoraki pirofomā nachia. ⁹Ē mato pāraima, fanixōra na meka shara eōnoa yoikakī nā mai tio anoxō na kēromā ea iskafaōnoa yoixikani. Askatari na kēroōnoa shinā-pakenakafo, shināmakiyamaxikakī,” ixō Jesús ato yoini.

Judaspa aōxō tāpifikatsaxakī Jesús ato achimani

(Mt. 26.14-16; Lc. 22.3-6)

¹⁰Nāskafakī Jesús ato yoaino nā afe rafemis fetsa nā docefo ano, nā Judas Iscariote a ato Nios kīfixomis xanīfofo fe mekaikai kani. Mā kaxō ato

yoini iskafakī: “¿Afe tii mā ea kopi-fatiromē ē mato Jesús achixonō?” ato faito, ¹¹ nikakani inimakōiyanā yoikī iskafanifo: “Nō mia kori ichapa in-āikai,” faifono, nāskakē Judaspa shināni: “Afeskaomāi ē Jesús ato achimanō,” ixō shināni.

Mā chaima reteafono Jesús aōxō tāpimisfo feta yātapake pini

(Mt. 26.17-29; Lc. 22.7-23;

Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

¹² Akka nā fistatīa pāa faraxatimais pipaonifo. Afia penatari Pascua fistatīa ovejanā fake retexō pinifo. Nāskano aōxō tāpimisfāfe Jesús yōkanifo. “¿Fani mī fichipaimē ano kaxō nō itipinī fanō, anoxō Pascuatīa yātapake pixiki?” ixō yōkaifono, ¹³ nāskakē Jesús aōxō tāpimis rafe nīchini, iskafakī ato yoivanā: “Pexe rasi ano fotakāfe. Nānoa feronāfake fisti mā fichikaikai keshoki faka tetsaomexō foikaino, nā feronāfake fe fōtakāfe. ¹⁴ Akka nā feronāfake ikiai ano afe ikixō, nānoa pexe ifo yōkakāfe iskafakī: ‘Nōko Maestro noko yoikī iskafaa: “Nā pexe ifo yōkakāfe, ¿Fato kene mēraxō Pascua fistatīa eōxō tāpimisfo feta yātapake ē pitiromākī?” ixō yōkakāfe.’ ¹⁵ Mā askafakī yōkaito pexe kene efapa fomākianoa mato ispai kiki mā itipinikōia. Nāno noko itipinīsharafaxokāfe,” Jesús aōxō tāpimisfo rafe fani.

¹⁶ Ato askafaino aōxō tāpimis rafe fonifo. Mā fokanax pexe rasi ano nokonifo. Mā nokokaxō nā Jesús ato yoia keskarakōi fichitoshinifo. Nānoxō itipinī fanifo Pascua fistatīa pixikakī.

¹⁷ Mā fakishaino Jesús aōxō tāpimis docefo fe nokonifo. ¹⁸ Mā fokaxō mīsa ano tsoaxō piaifono Jesús ato yoini. “Ē mato pāraima fatora na mā efeta piai fētsa mā ea ato achimafainaka,” ato faino, ¹⁹ nikakani shināmītsakōiyanā maikiri fepepakefōfānifo. Nāskakanax

āa ranā yoinānifo iskakani: “¿Tsoamē, ēraka?” Fetsari iskani: “Ōitsai, ēraka,” iki fetsenifo.

²⁰ Askaifono Jesús ato kemani: “Nā mā docefo anoafāfe, nā mā efeta sapaki piai fētsa mā ea yōaikai ea achinōfo. ²¹ Nā Niospa meka yoiki, eōnoa yoikī kenenifo keskai ē askakōi. Akka na feronāfāke ea ato achimafīax akairi omiskōikōixii. Akka na feronāfake shara ikerana fakeyamanixakī,” ixō Jesús ato yoini.

²² Piaifono Jesús pāa tsoainīfōfā. Apa Nios kifiki aicho fata, mā kaxkepakexō ato ināni, iskafakī ato yoivanā: “Na ēfe nami keskaraki pikāfe,” ato fani.

²³ Nāskata mā Apa Nios aicho faxō, kecho tsoainīfōfā ato ināni. Nāskakē mā ato ināno keyokōichi ayanifo. ²⁴ Nāskaxō ato yoikī iskafani: “Nafi ēfe imi keskaraki. Mē naino ēfe imi foxii. Keyokōi yorafāfe afara chakafamisfono ē atoōnoax naikai. Ē askaino Niospa ato potapakenakama. Ē ato naxōi āto chaka ato soaxoxiki. ²⁵ Ē mato pāraima. Ē mato yoikōi ē anā mato feta na fimi ene ayaima. Mē nai mēra kai. Nā ēfe Epa Nios xanīfokōi ika anoxō ē anā mato feta na fimi ene shara yaxii,” ixō ato yoini.

**“Ē Jesús ōimisma,” Pedro
ixiaino Jesús ato yoini**

(Mt. 26.30-35; Lc.

22.31-34; Jn. 13.36-38)

²⁶ Nāskata mā fanāiki xatekata machi Olivos ano fonifo. ²⁷ Nāskata Jesús ato yoini iskafakī: “A na fakishi keyokōi mā ea shināmakī fetsei. Akka kirika ano kenekī iskafakī yoinifo: ‘Āfe ifo reteai-fono, āfe ovejāfo ichoi fetsetirofo,’ ixō kirika ano kenenifo,” ato fani. ²⁸ “Akka ea retefiafono mē otoax Galilea ano ē nokoī taexii mā nokoamano,” ixō ato yoini.

²⁹ Ato askafaito nikakī Pedro kemani. “Akka keyokōi shināmakifiaifono ēkai mia shināmakima,” ixō yoiaito, ³⁰ nikakī akka Jesús yoini iskafakī: “Ē mia pāraima na fakish fistichi takara keoi rafeyamano, ‘Ē Jesús ōimismara,’ mī ato fai tres fakī.”

³¹ Askafaito nikakī anā Pedro kemani. “Maa. Mia retefiaifono ē mefe nai. Ē ōimismara ē mia faima,” fani.

Pedro askafaito nikakakī keyokōichi askafakī fetsanifo.

Getsemaní anoxō Jesús Apa Nios kīfini

(Mt. 26.36-46; Lc. 22.39-46)

³² Nāskakata nā ifi mapoa āfe ane Getsemaní ano nokonifo. Nānoxō Jesús aōxō tāpimisfo yoini iskafakī: “Nono tsaokāfe. Ē Epa Nios kīfiyotanō,” ato fani.

³³ Akka Pedro iyota, Santiago[‡] iyota, Juan iyota ato fani. Nāskaxō āfe yora meeni shināmitsakōiyanā fekaxtekōiaito, ³⁴ nāskakī ato yoini: “Ēfe yōshi shināmitsakōi napaiyaito ē meikai. Nono nētekāfe, akka mā oxaki,” ato fani.

³⁵ Nāato askafata ori chaimashta Jesús ares kani. Nānoxō ratokonō mai chachipakefofā Apa Nios kīfikī iskafani: “Epa, ea mīa kexetiromakī ea kexefe ea reteaifono ē omiskōinōma. ³⁶ Epa, mī keyokōi tāpiakī. Ea mīa ifipaikī ea mīa ifitiro ē omiskōinōma. Akka nā ē apaiyai keskafakīma nā mī ea amapaiyai keskafafe,” Apa fani.

³⁷ Nāskata mā aōxō tāpimisfo ano oxō ōia oxafo ato fichitoshini. Nāskaxō Pedro yoini: “Simón, ¿mā mī oxamē? ¿Afeskakī mī pishita oxa tenetiromamē?

³⁸ Moikaxō Epa Nios kīfikāfe Satanás chakata mato chakafamapaiyai keskara axikakima. Chanīma, nā Epa Niospa mato amapaiyai keskara māto shinā

mēraxō mā apaifikī mā atiroma. Akka māto yora pachikōikī,” ixō Jesús Pedro yoini.

³⁹ Ato askafata anā kani Apa Nios kīfikai a yoitana keskafakī. ⁴⁰ Nāskata anā oxō ato fichitoshini aōxō tāpimisfo oxa-fono, oxa paemei fetsoafono, a Jesús ato yoiyai keskara tāpikaxoma tsōa kemanima. ⁴¹ Nāato askafata anā ato makinoax kani orishtaxō Apa Nios kīfikai. Mā Apa Nios kīfitani oxō ato yoitoshini iskafakī: “¿Ai mā oxamē tenekōiyanā? Moikāfe. Akka iskaratīa a ea ato achimaniyoai mā chaima oi kiki. Yora chakafāfe ea achifenōfo ato efe ikiki. ⁴² Fininīfofākāfe nō kanō. Mā chaima oi kiki a ea ato achimaniyoai,” Jesús ato fani.

Jesús achinifo

(Mt. 26.47-56; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11)

⁴³ Jesús ato yoiaino Judas nokoni, nā Judaspa Jesúsxō tāpifikatsaxakī, yorafā rasifo fe oni. Nā yorafo kenofoya ifi xatefoya fenifo, a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo feta a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe, a xanīfo fetsafāferi ato nīchiafono. ⁴⁴ Judaspa nā ato efeaito iskafakī ato yoiyoni: “A ē kokoki tsoo akaito ōikī koshi achirisafaxikākī metexkere axō iyotaxikākī,” ixō ato yoini.

⁴⁵ Nāskata Judas mā Jesús ano nokoxō iskafakī yoini: “¿Maestro, mīmē?” ixō kokotoshini. ⁴⁶ Nāskafaito ōikakī nā Judas fe foafāfe Jesús achinifo.

⁴⁷ Akka Jesús achiaifāfe ōikī a aōxō tāpimis fētsa āfe keno chainipa tsekainīfofā, a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfāfe ina paxteni. ⁴⁸ Nāskakē Jesús yorafo yoini iskafakī: “¿Afeskai kenofoya ifi xatefoya mā oamē ea achiyoi oa ē yometso keskarakē? ⁴⁹ Pena tii ē mato fe itiani Nios kīfiti pexefā mēraxō ē mato tāpimani, akka māakai ea achipaimisma.

[‡]14:33 Santiago āfe ane fetsa Jacobo ini.

Akka nā eōnoa yoikī kenenifo keskafakī mā ea achi,” ixō Jesús ato yoini.

⁵⁰ Ato askafaino aōxō tāpimisfo Jesús ōifaikani. Ichoi fetsenifo a makinoax.

⁵¹ Akka naetapa fistichi sabanānā rakoxō Jesús chīfafainaito ōikakī achinifo. ⁵² Akka achiaifono āfe sabanā potafaini chitoria ichoni.

Xanīfo finakōiafo ano Jesús iyonifo

(Mt. 26.57-68; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24)

⁵³ Nāskakē Jesús achikaxō iyonifo a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfāfe pexe ano. Nāskakē keyokōi anofistiax ichanānifo a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo fe a judeofāfe āto xanīfofo a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfori ato fe inifo. ⁵⁴ Akka Pedro acho kakī chai ixō ōifoni. Nāskata a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfāfe pexe emāiti nokoni. Nānoax a Nios kīfiti pexefā kexemisfo fe chii ketefax ato fe yooni.

⁵⁵ A ato Nios kīfixomis xanīfofofāfe a āto xanīfofinakōiafo fe isakai yoinānifo: “Afeskaxomāi nō pāranō na Jesús afara chakafara ixō retexiki. Akka afaakai chakafa nō nikaima,” inifo. ⁵⁶ Nāskai-fono yora ichapafāfe, “Na Jesús afara chakafaito nō ōia,” ixō pāraketsanifo. Askafafiakakī anoris yoiketsanifoma. Āa chanī fetsenifo. ⁵⁷ Askafafono ranāri fininīfōfākāta āa mekafakakī chakafakī fet-sanifo iskakakī: ⁵⁸ “Nō nikaino na fer-onāfake iskaita: ‘Na Nios kīfiti pexefā yorafāfe akafo ē pāofaxii. Nāskata tres nia oxata ē anā fetsafaxii, anā yorafāfe efeta akanima, eres fisti ē aki,’ ixō yoiaito nō nikaita.”

⁵⁹ Askafakī yoifikakī tsōa anoris yoini-foma, āa chanī fetsenifo.

⁶⁰ Nāskafafono a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfāfe ato nēxpakīa niinākafā iskakakī Jesús yōkani: “¿Mī kemamit-

saimamē afamē na mīōnoa meka chaka yoiiaifo?” ixō yoini.

⁶¹ Askafaino akka Jesús tooxinima, pishtakai kemanima. Afianā a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfāfe iskakakī yōkani: “¿Mīmē Cristo? ¿Nā Nios nipanakato āfe Fakemē, mī?”

⁶² Askafaito nikakī Jesús kemani: “Ēje, ēkīa Niospa Fake. Akka mā ea ōixii ēfe Epa ketaxamei āfe pōya kayakai aōri ē tsāokē xanīfo finakōia ēfe Epa fe. Askatari mā ea ōixii nai kōi mēranoax ē anā fotofaito,” Jesús ato fani.

⁶³ Askafaito nikakī a Nios ato kīfixomisfāfe āto xanīfāfe āfe rapati faxteni fet-safāfe tāpinōfo nā xanīfo ōitifishkikaito. Nāskaxō ato yoini iskakakī: “Mā nōakōi nō nikakī noko anā tsōa yoitromaki nō tāpinō. ⁶⁴ Mā mā nikakī na fer-onāfake āfe mekapa Nios chakafakī mekafaito. Akka, ¿nō afeskafaimē?” ato faito keyokōichi, “Nanōki,” fanifo.

⁶⁵ Nāskakata mā fenexkaxō āfe femānāki kemo mechoketsayanā koshaketsanifo iskakakī yoiyanā: “Tsōa mia koshamakī tāpipo noko yoixiki,” faifono, a Nios kīfiti pexefā kexemisfāferi fepasketsanifo.

“Ē Jesús ōimisma,” Pedro ini

(Mt. 26.69-75; Lc. 22.56-62; Jn. 18.15-18, 25-29)

⁶⁶⁻⁶⁷ Pedro pexefā emāiti ato fe tsaoano, nāno akiki a xanīfo yonoxomis xomaya nokoni. Nāno ato fe chii ketefaax tsaoax yooaito ōikī, iskakakī yoini: “Mīri Nazarete anoax Jesús fe kafāsamis,” faino, ⁶⁸ akka Pedro iskakakī kemani: “Ēkai Jesús ōimisma. Ēkai afaa tāpiama tsoaraōnoa mī yoi,” fata, pexefā kāiti ano Pedro nasteinīfōfānaino, takara keonākafāni.

⁶⁹ Afianā nā xanīfo yonoxomis xomay-ato Pedro ōiki, nānoafo iskakakī ato yoini: “A na feronāfake Jesús fe rafemis

ōikapo, a nā Jesús Nazarete anoa fe kafāsamis,” fani.

⁷⁰ Akka Pedro anā iskani: “Maa, ēkai Jesús fe rafemisma,” ini. Nāskaino nā anoafāfe anā Pedro yōakakī iskafanifo: “Chanīma, mīri Jesús fe rafemis. Mīri Galilea anoakī mī mekai nā Jesús mekai keskarakī,” faifono, ⁷¹ akka Pedro ato yoikī iskafani: “Ē mato pāraima, ē chanīaito ea Niospa omiskōimatiro. Niospa tāpia chanīmakōi ē mato yoi. Ēkai na Jesús ōimisma tsoaraōnoa mā yoi,” Pedro ato fani.

⁷² Pedro nāskaino anā takara keoinākafāni. Nāskaino Pedro shinātani nā Jesús iskafakī yoita keskara: “Taeyoi takara keofi rafeamano, ‘Ē Jesús ōimismara,’ mī ea faxii tres fakī,” ixō yoitano, nā shinātani Pedro shināmitsai oiakōini.

Pilato ano Jesús iyonifo

(Mt. 27.1-2, 11-14; Lc. 23.1-5; Jn. 18.28-38)

15 Mā penaino a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo ichanānifo, a judeofāfe āto xanīfofo fe, a Moisés yoikī kirika kenenī keskara ato tāpimamisfori ato fe inifo. Nā xanīfo fetsafori a ato rafeafori ato fe inifo. Nāskakaxō Jesús metexkere akaxō iyokaxō Pilato inānifo. ² Mā iyoxō ināfono Pilato yōkani iskafakī: “¿Mīmē judeofāfe xanīfo?” askafaito, Jesús kemani: “Ēje, nā mī ea yoiāi keskarakīa,” Jesús fani.

³ Nāskaino nā ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofofāfe āa pārakakī yōaketsanifo. ⁴ Nāskafaifono anā Pilato yōkaxō iskafakī yoini: “¿Mī ato kemaimamē mīōnoa afara chakafo yoifiaifono?”

⁵ Askafaito nikakī Jesús tooxanima. Nāskakē Pilato shināni iskafakī: “Kee, ¿afeskakī ea kemaimamē?” ixō shināni.

Pilato ato yoini Jesús retenōfo

(Mt. 27.15-31; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38–19.16)

⁶ Akka Pascua fistatīa Pilato karaxa mēranoa nā xinia tii fisti rasi ato kāimapoani māmāi askafakī feyafakatsaxakī. Nā yorafāfe kāimapaiyāifo ato kāimaxopaoni. ⁷ Akka nā karaxa mēra feronāfake āfe ane Barrabás ika ini. Nāato fet-safo feta yora retemis ini nā āto xanīfo ato pōtapaikī. ⁸ Akka yorafo fenifo. Mā fēkaxō Pilato yōkanifo māmāi askafakī feyafakatsaxakakī.

⁹ Askafaifono Pilato ato kemani: “¿Mā fichipaimē judeofāfe āto xanīfo ē kāimanō?” ato fani.

¹⁰ Akka Pilato tāpini a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofofāfe Jesús chakafakī mekafaifono anā yorafāfe noko nikakanimara ikaxō, nāskakaxomāi akiki efekaxō ināfono. ¹¹ Akka a ato Nios kīfixomis āto xanīfofofāfe fāsikōi yorafo mekamanifo: “¿Noko Barrabás kāimaxōfe!” ikaxō Pilato yoinifo.

¹² Askafaifono Pilato ato yōkani: “Akka, ¿na judeofāfe āto xanīfora mā fai ē afeska fatiromē?” ato faito, ¹³ kemakakī fāsikōi iskafanifo: “¿Mastafe!” fanifo keyokōichi.

¹⁴ Askafaifono Pilato ato yoini iskafakī: “Akka, ¿na feronāfāke afaa chakafamē?” ato faino, anā fāsikōi mekainīfōfānifo: “¿Mastafe!” fanifo.

¹⁵ Nāskafaifono yorafāfe sharakōi fanōfo Pilato ato Barrabás kāimaxoni. Nāskata mā Jesús ato koshamata, ato nīchixonī ifi cruz ikakī mastatanōfo.

¹⁶ Nāskakē sorarofāfe xanīfāfe pexe emāiti Jesús iyonifo, nānoax sorarofō ichanānifo. ¹⁷ Nāskakaxō āfe rapati pēkakaxō, rapati ōshi nana safemanifo, moxa maiti fakaxori maimanifo. ¹⁸ Nāskakaxō fāsikōi mekafanifo

iskafakakī: “¡Aicho, mīfi judeofāfe āto xanīfo!” ikaxō kaxemetsama fanifo.

¹⁹Nāskatari tafa xatenē mapoki koshaketsayanā akiki kemo mechoketsanifo. Nāskakata akiki ratokonō mai chachipakefōfā kaxemetsama fanifo. ²⁰Nāskai mā akiki kaxemetsamakaxō a rapati ōshi nana safemanafo fiakaxō āfenākōi safemanifo. Nāskakaxō iyonifo mā ifi cruz ikaki mastafokakī.

Jesús ifi cruz ikaki mastanifo

(Mt. 27.32-44; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27)

²¹Mā Jesús iyoifokakī feronāfake Cirene anoa fichinifo, āfe ane Simón. Alejandro feta Rufo āto apa ini. Pexe rasi pasotai inoax oaito, fichikaxō yoinifo iskafakakī: “Na Jesús āfe cruz foxōikafe,” fanifo.

²²Nāskaxō Jesús iyonifo āfe ane Gól-gota ano. Āfe ane fetsa Mapo Xao fanifo. ²³Nānoxō fimi ene osia mokakōi Jesús ayamapainifo. Akka Jesús ayakaspani. ²⁴Nāskafakaxō mastanifo. Mā mastakanax sorarofo makex tokoroya kaxenifo. Nā potakī kanāto āfe rapati fiāni. Nāskafakaxō keyofianifo.

²⁵Rama xini keyaino Jesús mastanifo. ²⁶Mā mastakaxō a mǎnāo tafarakī kenenifo iskafakakī: “Judeofāfe āto Xanifokōi,” ikaxō a mǎnāo kenenifo. ²⁷Nāskakaxō Jesús yafi yometso raferi mastanifo, fetsa āfe pōya kayakai aōri ata, fetsari āfe pōya mishkiori anifo. ²⁸Afetīama aōnoa yoikī keneyonifo iskafakī yoinifo: “Nā yora chakakōifo keskarakōi ixō aōnoa yoixikani,” ikaxō kenenifo. Chanīmākōi. Nāskakōi fanifo aōnoa yoikakī.

²⁹Nā ano finōfāifāfe īchayanā āto mapo rafe rafe ayanā iskafanifo: “Iskafakī mī yoimis: ‘Nā anoxō Nios kīfīti pexefā ē pāo axii. Nāskaxō tres nia oxata ē anā axii,’ ixō mī yoimis. ³⁰Mī ifimetiromakī mīa ifimefe na ifi

cruz ikakinoax fotopakekafāfe,” faifono, ³¹nāskarīfakī a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo feta a Moisés yoikī kirika kenenī keskara ato tāpimamisfāfe askafanifo akiki kaxemetsamapaikakī. Nāskax āa ranā yoinākani iskanifo: “Nato fetsafo ifīfikatsaxakī, akka aakai ifimeima. ³²A na Cristo israelifāfe āto xanīfo, iskaratīa nō ōipanā afeskai ifi cruz ikakinoax fotopakekafanimamē, nāskaito nō chanīmara faikai,” ikaxō, nā ayafi mastaforti īchaketsanifo.

Jesús nani

(Mt. 27.45-56; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30)

³³Nāskata xini keya nā mai tio fakishifākōitani. Nāskax mā xini kaino anā penani. ³⁴Nāno xini rakano fāsikōi Jesús kenani iskai: “Eloi, Eloi, ¿lema sabactani?” fani. Nōko mekapa iskafakī yoini: “Ēfe Nios, ēfe Nios, ¿afeskakī mī ea potaimē?” fani.

³⁵Nāskaito nā ano niafāfe nikakakī iskafanifo: “Nikakapo, nā ato Niospa meka yoipaoni Elías kenai kiki,” fanifo.

³⁶Nāskaito nikafaini nānoa fetsa ichoni xapo keskara fiikai. Nā xapo keskara fimi ene kachakī momoxō tafa xate kaxkexō akiki nētaxō ayamapaini, iskafakī ato yoianā: “Enekāfe nō ōinō Elías oi kiki fotomanīyoi,” ixō ato yoini.

³⁷Nāskakē Jesús fāsikōi eaita nani. ³⁸Nāskakē sama nami Nios kīfīti pexefā mēranoax naki rafekōi faxtepakekafāni fomākīanoax. ³⁹Nāskaito ōikī nā soraro xanīfāfe Jesús eaita naito ōikī chaimashta nīxō iskafakī yoini: “Chanīma, na feronāfake Niospa Fake ika.”

⁴⁰Askatari kērofāferi chai nikaxō ōinifo. Nāno ato fe María Magdalenari ini, María fetsari ini, Jacobo feta José āto afa ini. Salomēri ato fe ini. ⁴¹Nā kērofāfe Jesús chifamisfo inifo, pimaxikakī Jesús Galilea ano ikano.

Nānori kēro fetsafo inifo, Jerusalén anoax afe foitaxakakī.

Jesús makex kini mēra maifanifo

(Mt. 27.57-61; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42)

⁴² Penama safaro ikaino judeofāfe itipinifapaonifo, nā safaromāi āto teneti penakē, nā yātapake ⁴³ José oni, nā Joséri judeofāfe āto xanīfo. Nāato Nios xanīfo manapaoni, nā José finakōixō Pilato ano ikikaixō Jesús āfe yora yōkani. ⁴⁴ Askafakī yōkaito nikai Pilato rateni, “¿Mā Jesús naamē?” ikax. Nāskaxō soraro xanīfo kenani yōkaxiki mā Jesús naamakī. ⁴⁵ Nāskafaito soraro xanīfāfe yoini: “Mā naakīa,” faito, Pilato Jesús āfe yora José ināni. ⁴⁶ Nāskakē José sama sharakōi fixō nā samapa Jesús āfe yora rakoni. Nāskaxō a makex kini fanifo mēra rātani. Nāskaxō makexefanē nā kini feponi. ⁴⁷ Akka María Magdalena feta María José āfe afa nā maifafo anoax ōinifo.

Jesús otoni

(Mt. 28.1-10; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10)

16 Mā pena teneti finōano María Magdalena ikaino, María fetsa Jacobo āfe afa ikaino, Salomé ikaino, nā tiito pirofomā fonifo, Jesús āfe yora raish akī foxikaki. ² Fakishparikōi fonifo mā pena teneti finōano nāskanax a Jesús maia ano nokonifo, mā xini keyaino. ³ Mā nokokanax āa ranā yoinākani iskanifo: “¿Tsōa na kini ano tokiri noko fēpexotiomē?” ikanax yoinānifo.

⁴ Akka ōiafo a kini aō fepoitafo a tokirinifā, mā fepekemea ini, anā fe-poa inima. ⁵ Nāskakē nā kini mēra iki-faikakī ōiafo. Nā kini mēra naetapa tsaao ini, nā nōko pōya kayakai aōri. Rapati chainipa oxokōi safeax, nāskaito ōikani ratekōinifo. ⁶ Nāskaifono nāato ato yoini iskafakī:

“Rateyamakāfe, Jesús Nazarete ano mā fenaikai nā ifi cruz ikaki mastaitafo mā otoaki anā nonomaki. Ōikapo a rātaitafo ano. ⁷ Fokaxō aōxō tāpimisfo yoitakāfe, Pedrori yoikakī mā nokoamano nā Galilea ano nokoi taei kai kiki. Nā mato yoifafaina keskara nārixō mā ōikaikai,” ixō ato yoiaino, ⁸ nāskakē nā kērofo fonifo nā kini anoax ato yoiato nikafaikani. Ratei choayanā ato yoinifoma, mesemāiakaki.

Jesús María Magdalenaki nokoni

(Jn. 20.11-18)

⁹ Mā pena nomikonō fakishpari Jesús otoitaxaki, María Magdalenaki nokoi taeni, nā María makinoa siete niafaka yōshi chakafo Jesús pōtani. ¹⁰ Nāato kaxō a afe rafemisfo ato yoikai kani a ōia keskara. Kaxō ato ōia shināmitsakani oiaifāfe ato ōini. ¹¹ “Mā nōko Ifo Jesús otoakī mē ōiaki,” ixō ato yoiato, tsōa chanīmara fanima.

Jesús aōxō tāpimis rafeki nokoni

(Lc. 24.13-35)

¹² Mā askata fetsa keskarax Jesús aōxō tāpimis rafeki nokoni fāi foaifono. ¹³ Nā rafetari a afe rafemisfo yoifokani fonifo. “Mā nō Jesús ōiaki,” ato faifono, tsōa ato nikanima.

Jesús aōxō tāpimisfo yoini aōxō keyokōi yoifofāsafatanōfo

(Mt. 28.16-20; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23)

¹⁴ Nāskata chipo Jesús aōxō tāpimis oncefoki nokoni, mīsa ano tsaōxō pi-aifono. Mā atoki nokoxō iskafakī ato yoini: “¿Afeskakī mā ato chanīmara famamē mē otofiano nā ea ōiafāfe mato yoiāifono?” ¹⁵ Nāskaxō ato yoikī iskafani: “Nā mai tio ano fokaxō na meka shara eōnoa keyokōi ato yoitakāfe mē otoakī āto chaka ato soaxoxiki efe ipax-anōfo. ¹⁶ Akka na meka shara chanī-

mara fakanax, faka mēra iki maoti-sameax ēfe Epa Nios fe nīpanakafo. Akka na meka shara eōnoa chanī-mara fayamakanax, nāfo omiskōipakenakafo. ¹⁷ Akka nā ea chanīmara faifāfe, ēfe aneōxō ato makinoa niafaka yōshi chakafo potatirofo. Nāskakanax meka fena sharapa mekatirofo. ¹⁸ Nāskakaxō rono tso matirofo nāskakaxori rao paekōi ayakanax afeskatirofoma. A isinī ikaifori ato ramāifono sharatirofo,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús nai mēra kani

(Lc. 24.50-53)

¹⁹ Nāskafakī ato yoita, nōko Ifo Jesús ronoinākfāni nai mēra kai. Mā nai mēra

kaax Apa Nios ketaxamei tsaoni afe xanīfokōi ixiki. ²⁰ Mā Jesús nai mēra kaano aōxō tāpimisfo fonifo. Nā mai tio anoafō aōnoa meka shara yoifokani afe nīpaxanōfo. Nōko Ifāfe ato axōfaino aōxō aōnoa meka shara yoikōinifo, tsōa atiroma keskafakī aōxō afama mishtifori fanifo. Nā tii.

Lucaspa Jesúsnoa Yoikĩ Keneni

Lucaspa kirika keneni Jesús nōko mai ano ipaonino

1¹⁻⁴ Teófilo, ē mia kirika kenexō man-
amani, mĩ tāpinō. Mā mĩ tāpia Jesús
nōko mai ano ipaoni. Nōko mai ano
ikano yorafāfe ōipaonifo. Akka nā fak-
enitīa ōiaifono yosini. Nāfāferi ōikaxō
yora fetsafo yoipaonifo akairi Jesúsnoa
tāpinōfo. Ato yoiāifāfe nikakāki akairi
kirika kenepaonifo afeskai nofe Jesús
ikimamē ikaxō. Nāskarifiakī ē mia kirika
kenexoni, nā Jesús tāpiafo yōkaxō. Efe
yorashta Teófilo, nāskakē ē mia kirika
kenexō manamani, nā mia Jesúsnoa
yoiāifono nikakī mĩ chanīmara fanō.

Ājirinĩ yoini, Juan Maotista kāiyoamano

⁵ Jesús fakeamano Zacarías iyopaoni
Judea mai ano āfe kaifo fe. Ari ikano
Herodes āto xanīfo finakōia ipaoni. Nā
Zacarías āfe xini ane ipaoni Aarón. Nā
Aarón āfe fena Zacarías ipaoni. Akka
āfe āfi Elizabetri Aarón fena ipaoni, āto
xinimāi Aarónkē. Nā Aarón āfe fenafāfe
ato Nios kīfixopaonifo āto kaifofo.
Zacaríasri ato kīfixopaoni Aarón āfe
fenamāi axō. Nā Zacarías āfe kaifo feta
yonopaoni, Nios kīfiti pexefā mēraxō
Abíasfo feta. ⁶ Zacarías āfe āfi feta
Niospa meka nikasharakōipaonifo, nā
Niospa meka yoikĩ kenenifo keskafakī.
Akka nā Niospa yoiāi keskafakī
nikasharakōiaifono Niospa ato ōini,
shara shināi ikafono. ⁷ Akka Elisabet
fake fimisma ipaoni. Nāskaxō mā
yōxafxō fake fipaonima fene feta.
Nāskax fene anifoaino nāri askani
yōxafoi.

⁸ Nāskakē āto xanīfāfe ato yoini,
Abías yorafo: “Nā Nios kīfiti pexefā
mēra yonomisfo mā tsekefaini fokani

kiki. Māri ikiferakāfe,” ato fani. Ato
askafaino a mēra ikifaikaxō yononifo.
Zacaríasri a mēra ato fe ikikaixō
ato feta yononi. ⁹ Nios kīfiti pexefā
mēra ikifaikanax yoinānifo iskakani:
“¿Iskaratīa tsōa na pirofomā shara
koofaimē nō ōinō?” inifo. Askaiyono āfe
xanīfāfe Zacarías yoini: “Mĩ koofafe
na nakas Niospa xeteax inimanō,”
fani. Akka nāskara feyafapaonifo,
pirofomā nakas shara koofapaonifo.
¹⁰ Zacarías pirofomā shara koofaino
yorafāfe emāiti nikaxō Nios kīfinifo.
¹¹ Yorafāfe emāitixō Nios kīfiaifono,
Zacarías pexefā xāki mēraxō pirofomā
koofaino ājiri nītani, pexe xaki mēra
pirofomā koofai kesemē āfe pōya
kayakai aōri. ¹² Nāskakē ājiri nikē
fichiāx Zacarías mesta itani. ¹³ Rateaino
Niospa āfe ājirinĩ yoini: “Zacarías,
rateyamafe. Mā Niospa mia nikakī mĩ
kīfiaito mā mĩ āfinĩ fake feronāfake
fii kiki. Mĩ fake kāiano anekī Juan mĩ
faxikai. ¹⁴ Mā mĩ fakeyax mĩ inimaxikai.
Yorafori akiki inimakōixikani. ¹⁵ Niosri
akiki inimasharakōixii. Fāsi finakōia
Niospa ōixii, Niospa Yōshi Sharapa
shināmanaino. Nāskakē afaa pae
pishta ayaxima. ¹⁶ Nāskaxō mā yosixō
Niospa meka ato yoixii āfe kaifo
israelifo āfe fenafo, Niospa meka
ato yoiaino āto chaka xatenōfo. Āto
chaka xatekaxō Nios fisti nikakōinōfo.
¹⁷ Nōko Ifo oyoamano taeyoi Niospa
Juan nīchixii āfe meka ato yoinō.
Akka Juan āfe shara nā Elíasnā
ipaoni keskara ixii Niospa Yōshi
Sharapa shināmanaino. Afe yorafo ato
tāpimaxii. Nāskaino āto apafo fe āto
fakefo anā noināxikani. Askatari nā
Niospa meka nikakaspamisfāfe akairi
āto chaka xatekaxō Nios Ifofaxikani
shināsharaxikakī. Nāskakē Juanoax āfe
kaifo itipinīsharaxikani Niospa Fake
atoki nokoaitīa ifisharaxikakī,” ixō
ājirinĩ yoini.

¹⁸ Askafaito nikakī yoini: “¿Afeskai ē fakeyatiromē? Ēkai anā fake atiroma ē anifokōi. Ēfe āfiri nāskarari yōxafokōi. Afeskaxō afeta nō anā fake fitiroma,” fani.

¹⁹ Askafaito nikakī ājirinī kemani: “Ēkīa Gabriel, ē Nios fe ika. Ea nīchiano ē oa. Nikapo, āfe meka shara ē mia yoinō. Mā mī āfinī fake feronāfake fii kiki. ²⁰ Akka, nā ē mia yoiāito mī ea nikakaspax mī anā mekaīma. Mā mī fake kāiano mī mekaxii. Nāskax mī mekamais iyoī. Akka Niospa ea fake fimatiroma emāi anifokē mī ifiāito Niospa mia fake fimatiro. Nā ē mia yoiāi keskafakī Niospa mia askafaxii. Nā Niospa mia apaiyāitīa mia askafaxōi kiki,” ājirinī fani.

²¹ Ājiri fe Zacarías peXe xaki mēranoax yoināino yorafo peXe emāiti nikanax yoinānifo, Zacarías fena kāiyamaino peXe xaki mēranoa. “¿Afeskai Zacarías samarakaimē peXe mēranoax? Afetiākai ikiyama,” faifono ²² Zacarías kainākakafani Nios kīfīti pexefā xakī mēranoax anā mekanima yōkapaifiaifono. “¿Afaa pexefā mēranoa ōiax mī iskaimē?” fanifo. Askafaifono ato yoipaifī mekanima. Mekapaikī āfe mīfīs ato yoini a ōia.

²³ Nāskai anā mekaīma Zacarías āfe xanēnē kani mā yonokī keyoax. ²⁴ Nāskata mā Zacarías āfe peXe ano nokoano āfe āfinī chipo fake naneni. Mā fake naneax faki kafāsapaonima nā āfe xanēnē fīsti ipaoni cinco oxe ani āfe xanenēxō. ²⁵ Nāskaxō mā postoxō yoini: “Aicho, mā Niospa ea sharafakī ē fake finō ē yōxafofīakē. Niospa ea fake fīma. Aicho, iskaratīa ē anā yorafoki rāfinakamaki mē fakeyakī,” Elizabet ini.

Ājiri fotopakekakafāni, María yoiyoī

²⁶ Elisabet mā fake nanekī seis oxe akano Galilea mai ano Niospa anā nī-

chini āfe ājiri Gabriel, Nazarete peXe rasi ano. ²⁷ Nāskakē Niospa āfe ājiri María ano fotopakekakafāni yoiyoī. Fotopakekakafaxō yoini. Nā María fenemais ini. Feronāfake fetsa fe oxamisma. María fenemais ikano José apa yōkani, María fixiki. Nā José āfe xini David ipaoni. Nā David āto xanifo finakōia ipaoni. Akka José María fīyoamano ājiri fotopakekakafāni, María ano. ²⁸ Fotopakekakafaxō María yoini: “Mē oi mia yoiyoī, Nios mikiki inimai mefe ika,” fani.

²⁹ Askafaino María shināpāini: “¿Afaa ea yoipaimē, na ea iskafai?” ixō shināpāini. ³⁰ Shināpaiyāito anā ājirinī yoini: “Rateyamafe. Mia Niospa noisharai kiki mia sharakōi ōi kiki, mikiki inimasharai kiki. ³¹ Mā mī fake feronāfake fikai. Mā mī fake kāixō anekī Jesús mī faxikai. ³² Mī fake xanifo finakōia Niospa imaxii. Āfe xini David keskara ixii. Nios nā nai mēra ikato āfe Fakekōi faxii. ³³ Nāskakē mī Fake xanifo finakōia ixii. Mī kaifāfe xanifo ipanaka. Anā xanifoī xatenakama,” fani.

³⁴ Askafaito María kemani: “¿Afeskakī ē fake fitiromē ē feneyaxoma, ea tsōa tanamismano?” María ini.

³⁵ Askafaito ājirinī kemani: “Niospa āfe Yōshi Shara mikiki oxō mia fake nanemaxii. Nāskax nā fake kāiax Niospa Fakera faxikani. Akka na fake kāiax sharafinakōia fīsti ixii. ³⁶ Nā mī yaya Elisabet ‘Fake fitiromara’ fafiamisfono mā fake nanea seis oxe aka yōxafofīaxō. ³⁷ Nāskakē nā apaiyai keskara fakī Niospa afama mīshti fatiro. Mīari fake fimatiro mī fenemaisfikē,” ājirinī fani.

³⁸ Ājirinī askafaino, “Nāskafinō, ē fake finō, ē Nios nikamiskī. Nā ea amapaiyai keskafanō ē Nios itixomafamiskī,” nāskafani.

María askafaino ājiri anā nai mēra kani.

María kani Elisabet öikai

³⁹Nāskata nā pena fisti mā Niospa ājiri kaano María itipinī fata koshi kani āfe yaya öikai Judea mai ari. Judea mai ari māchifāfo mēra kaax pexe rasi ano nokoni. ⁴⁰Mā nokoax Zacarías āfe pexe mēra ikitoshini. Mā nokoxö María āfe yaya yoitoshini. “Yaya, ē oi mia öiyoi,” fatishoni. ⁴¹Āfe rare askafatishonaito Elizabet nikani. Āfe rare askafaito nikakī Elisabet xakī mēraxö āfe fake tokko tokko ani. ⁴²Nāskata Niospa Yōshi Sharapa shināmanaino Elisabet onāni mā María fake naneano. Nāskakē fāsi yoini iskafakī: “María, Niospa mia inimamasharaköi. Fato xotofake fetsakai iskafaima mia fisti inimamaköi. Mī fake feronāfake chipo kāiano Apa Niospa akiki inimaköikī kexesharaköixii. ⁴³Nōko Ifoköi mī fake ixii. Akka, ŷmī ea ano oamē, nōko Ifāfe afafiax ēkai afaakeroko ēaköi ē ikanö? ⁴⁴Akka mī ea yoiaito nikakī ēfe xakī mēraxö ēfe fake ea tokko tokko aka, mikiki inimakī. ⁴⁵Niospa meka nikaköikī, ‘Nē askanöki,’ ixö mī yoita. Nāskakē Niospa meka nikai mī inimasharaköi,” ixö Elisabet yoini.

⁴⁶Nāskafaito María kemani:

Ēfe öiti mēraxö ē shinākī iskafai, nōko Ifo tsoa keskaramākī. Nōko Ifo Nios fāsi sharaköi. ⁴⁷Akiki ē inimaköiaino ea anā potanakama, ē afe ipanaka, ea kexepakenaka, ea ifixii ē afe ipaxanö. ⁴⁸Ē nā yonoxomis, ē afaa tāpiamafekē nā Niospa ea noiköi. Nāskakē yorafāfe yoipakenakafo: “Nā María Niospa inimamaköia,” ixö yoipakenakafo. ⁴⁹Nios fāsi sharafinaköia. Afaa pishta fayamatiroma. Afama mīshti fatiro, ea sharaköi faxöa. Niosfi sharaköiki. Afaa chakafamisma Niosfi nāskaraköi.

⁵⁰Nāskara yorafāfe yoitirofo: “Ē Nios nikasharapaiköiaito, ē nikakaspaitori ea chakafatiro. Nāskax ē akiki mesetiro. Akiki mesekī ē Nios nikasharaköi,” ixö yoiaito nā keskara yorafa Niospa ato noikī ato shināpakenaka. ⁵¹Akka Nios Nios nikakaspakī äto öiti fekaxtefakani, “Tsöa afaa tāpikeroko ē akai keskafakī,” ixö äto öiti fekaxtefatirofo. Nāskaifono Niospa ato fenomatiro. Nāskara ato öimatiro afaa tāpiamafāfe. Akka Niospa āfe shināmā afama mīshti famiski. Afaa pishta Niospa fayamatiroma. Nāfi mitsisipaköikī tsoa keskarama. Nāato afara mīshti fatiro. ⁵²Nāato xanīfofo potano anā tsoa xanīfo itiroma. Akka nā afaayamafo Niospa ato sharaköi imatiro. ⁵³Akka fetsafāfe Nios shināifono Niospa ato kexesharatiro. Āfe shināmā äto öiti mēra ato shināmatiro inimanöfo. Akka fētsa shinākī iskafai: “Ē iskaratīa shara ē afara fetsa anā shināima Niospa afara fetsa ea anā shināmanima ē anā Nios fe rafepaima,” ixö shināito askara yora Niospa anā tanaima. Afaa pishta tāpikanamax yorafa askatirofo. ⁵⁴Niospa noko kexesharapakenaka nōko kaifo israelifāfemāi yonoxomisfono. Noko shināmakinakama mēxotaima noko noipakenaka nā yoini keskafakī. ⁵⁵Niospa nōko xini Abraham yoikī iskafani: “Mī kaifo efe yorafa ipanakafo. Askatari mī fenafo ē ato kexesharapakenaka,” ixö Niospa nōko xini Abram yoini, ixö María fani.

⁵⁶Nāskax María Elizabet ano ipaoni tres oxo ani anoxö. Tres oxo ata anā María āfe xanēnē oni.

Juan Maotista kāini

⁵⁷ Mā María āfe xanēnē oano Elisabet fake feronāfake kāini. ⁵⁸ Mā fake kāiano āfe kaifāfe a chaima nikafāfe tāpinifo. “Mā Elisabet fake kāia nōko Ifo Niospa mā Elisabet aō noikī fake fimismano mā fake fima,” nāskafanifo. Askafakanax akiki inimanifo. ⁵⁹ Mā fake kāitaxakī ocho nia oxano Zacarías pexe ano yorafo fonifo. Fake ōikai fokani āfe foshki repa xateyanā nāskaramāi feyafakatsaxakakī. Fokaxō yoinifo: “Āfe apa anekiriri nō anenō Zacarías fakī,” fanifo. ⁶⁰ Nāskafafono āfa ato yoini: “Maa, ē aō aneima, Zacarías ē faima. Afeskakīkai apa anekiri ē anetiroma. Ēa ē anei Juan fakī,” ato fani.

⁶¹ Ato askafaito yoinifo: “¿Tsōa anekiri mī aneimē? Anokai āfe xinifo Juanma. Āfe apa nō yōkanōki,” fanifo.

⁶² Akka nā fāke apa mekamais ita pastori ini. Nāskakaxō apa yōkanifo. Mēkemā ato yoini: “¿Afe ane mī fake mī faimē?” fanifo. ⁶³ Askafafono ato yoini mēkemā: “Ea kirika inākāfe, ē mato kenexonō,” ato askafani. Kirika ināfono kirikaki kenekī: “Ē āfe ane Juan fai,” ixō kirikaki keneni. Mā kirikaki keneano ōikaxō yoinifo: “Ōikapo. Mā anea Juan fakī. Āfe ane Juan ixii,” fanifo, apa feta āfe āfa aneaito shināpainifo. ⁶⁴ Nāskata āfe fake ane keneta Zacarías mekani. Anā mekamais inima, mā mekaya ini. Mā mekayaxō ato yoini: “Nios sharakōi,” ato fani. ⁶⁵ Mā Zacarías mekaito ōikani ratenifo. Mā ratekanax fokani yoināi fetsenifo. Nāskakanax mā fokani Judea mai ari fokani yoināfonifo: “Mā Zacarías āfe fake aneax mā mekai. Mā āfe āfinīri fake fikat-saxakima, mā fake fia,” ikanax yoināi fetsenifo. ⁶⁶ Yoināi fetsekaxō shinānifo: “Nā fake afeskaimākai nō ōinō shināya iki kiki, Niospamāi shināmasharaino,” ikaxō shinānifo.

Zacarías fanāini

⁶⁷ Niospa Yōshi Sharapa shināmanaino Juan āfe apa Zacarías yoini:

⁶⁸⁻⁶⁹ Ēfe kaifo israelifāfe nōko Niosfi sharakōikī, nāfi nōko Ifokōikī. Nōko chaka noko soaxoxii. Nōko xini David āfe fena finakōia ixii. Nā David nōko xinifāfe āto xanifo ipaoni. Nā āfe fena Niospa nīchia noko ifipakexanō afe nō ipaxanō. Nāskakē noko shināmakinakama. ⁷⁰ Nāskakaxō ato yoipaonifo, nā ato Nios yoixomisfāfe Judea mai anoafo. ⁷¹ Niospa ato shināmanaino yoipaonifo noko kexesharano afanā noko afeskafanōma noko ōikaspaifono ixō yoinifo. ⁷² Nā noko yoiāifāfe nō ato nikapaoni keskafakī noko Niospa kexesharapakenaka noko noikī. Nā noko yoipaonifo keskai Nios noko shināmakimisma. ⁷³ Nāskaxō nōko xini Abraham Niospa yoini iskafakī: “Mī kaifo efe yorafo ipanakafo. Nāskakē mī fena ē ato nīchixonī āto xanifo finakōia inō. Nāskaxō keyokōi ato ifixii afe ipaxanōfo. ⁷⁴ Nāato nā mato ōikaspaifo ato paxkaxii anā mato afeskafanōfoma,” ixō Niospa yoini. Noko askafaino nō āfe inafaax nō anā mesetiroma nokomāi nōko Ifāfe ikikē. ⁷⁵ Nō āfe ina kayakōikē nōko ōiti noko shara faxoxii aa noiax nō isharakōipakexanō, ixō Zacarías ato yoini.

⁷⁶ Nāskata Zacarías āfe fake yome pishta yoini:

Anifoshta, nōko Nios finakōia nō mānāo nikōina. Akka mī yosixō Niosnoa mī ato yoixoxii. Taefakī mī ato yoixonano chipo nā nōko Ifo finakōia oxii. Nāskakē itip-inikāfe mā nōko Ifo oi kiki mī ato

faxii. ⁷⁷Nāskakē mī ato tāpimaxii mā nōko Ifo oaino afe yorafo ato chaka soaxoniyo. ⁷⁸Akka Niospa noko shināino āfe Fake finakōia nai mēranoax nokoki oi nōko ōiti noko sharafaxoxiki. Oa fakishpari xini koshi kafanai keskafakī nōko ōiti xafakīa sharakōi noko faxoxiki, ⁷⁹anā fakish keskara nōko ōiti inōma. Nāskax nai nō mesetiroma noko shināmasharaino, ixō Zacarías ato yoini.

⁸⁰Nāskax Zacarías āfe fake yosini Niospa āfe shināmā shināmasharaino. Nāskax ares tsōa istoma ano ipaoni, nā Niospa meka israelifo ato yoikī taefaitīa.

María Jesucristo kāini

(Mt. 1.18-25)

2 Nā Jesús kāiyaitīa romanō āfe xanīfāfe César Augusto āfe yorafo nīchini nā maitio anoafo ato tanākaxō āto anefo kenenōfo afe tii yorafomakī. ²Taefakīkōi kirika kenenifo āto anefo keyokōi. Akka Siria mai anoafāfe āto xanīfāfe ane Cirenio ipaoni. ³Nāskakē keyokōi fonifo āto mai anoxō āto ane kenei fokani. ⁴Nāskaifono María ferī José kani Belén ari, Nazarete ano ikanax. Nā Nazarete pexe rasi Galilea mai anoa ini. Nānoax José fe María fonifo, José āfe xini Davidmāi Belén anoax kāinino. Nā Belén Judea mai anoa ini. ⁵Nāskakē María fe José fonifo āto ane kenei fokani. María fe José mā yoināfo ini fianāxikakī. Fianāyokanamax María fe José kani. Nā María tsoa pishta tanamisma ini, akka Niospa Yōshi Sharapa fake nanemani. ⁶Mā María Belén ano nokoano fāke pāe fani mā kāiki. ⁷Mā fake kāiax fakeyai taeni. Āfe fake feronāfake ini. Akka āto fakka inafāfe piāi mēra fonifo. Anoax María fake kāini. Mā fake kāixō sama faxte pishta rakoni. Askata āfe fake rātani a fakkafāfe piāi kamakī.

Ājirifo oveja kexemisfoki nokoni

⁸Nā María fakishi fake kāiano oveja kexemisfāfe fasifo mēraxō āto ovejafo kexeshinifo pexe rasi pasotaixō. ⁹Āto ovejafo kexeshinaifono Nios ariax āfe ājiri atoki fotokī chaxapakefōfāni. Niospa nīchiano chaxapakefōfāni. Mā Niospa ājiri nīchiakī inifo chaxatanaifo fichikanax ratekōinifo. ¹⁰Nāskaifono ājirinī ato yoini: “Rateyamakāfe. Ē mato meka shara yoiyoaki nikax mā inimai finakōinō. Askatari yorafāferi nikakanax akairi keyokōi inimakōinōfo. ¹¹Iskaratīa fotoxō ē mato yoiyoa. Nā fakishi mā mātō Ifo Cristo mā kāia mātō Ifokōi mato ifixiki mā afe ipaxanō. Nā mātō xini David kāini anoaxri kāia mātō Ifokōi. ¹²Ē mato yoinō nikakapo afeskaxō mā tāpitiromakī nā fake āfe afa rapatinī rakoxō rāta fakkafāfe piāi ano fichixō mā tāpitiro nā mātō Ifo finakōia,” ixō ājirinī ato yoini.

¹³Ato yoikī xatetanaino atiri Niospa āfe ājiri ichapakōifo atoki fotopakefōfāni. Fotopakefōfākata inimakōi Nioski fanāinifo. Inimakata iskafakī yoinifo:

¹⁴Nios sharakōi nai mēra ika. Nā ato fichipaiyai tii nono mai anoax ikafo ato shināmasharai inimanōfo, ixō yoinifo.

¹⁵Mā yoikanax anā nai mēra fonifo. Mā nai mēra ājirifo foafono, “Nō ōinō,” inifo, “Chanīmamakī nō ōinō, fokapo Belén ano na nōko Ifo Niospa āfe ājirifo nīchiano noko yoiāfo keskara nō ōinō fokapo,” ixō yoinifo.

¹⁶Nāskata nā oveja kexemisfo fonifo. Mā fokakī ichokaxō fichitoshinifo María yafī José. Nāno āto fake yome rātāfono fakkafāfe piāi mēra fasi mēra rakakē ōinifo. ¹⁷Nā fake yome ōiafo tiito ato yoiofāsafanifo. ¹⁸Nā oveja kexemisfāfe ato yoiāifāfe nikakakī, “Aira, ¿afeskakī iskara shara noko yoikanimē?”

inifo. ¹⁹ Nāskakē María nā nika keskafakī āfe ōitinī fāsi shināfafāini. ²⁰ Nāskakata nā oveja kexemisfo ato yoitakani anā ato ovejafō ano fenifo. “Aicho, Nios sharakōikī nā noko yoia keskafakī mā nō ōitanikai,” ikanax āa ranā yoinānifo.

Nios kīfiti pexefā mēraxō apa feta āfa āto fake Jesús Nios ispanifo

²¹ Mā ocho nia oxano Jesús fos-hki repa xatenifo. Nāskafakaxō anenifo Jesús fakakī, nā ājirinī yoiyoni keskafakī María fake naneyoamano.

²² Moisés israelifo yoini iskafakī: “Kēro fake kāiax fena faki kafāsatiroma. Askatari Nios kīfiti pexefā mēra fena ikitiroma cuarenta nia oxa finōaxma,” ixō ato yoini. Akka mā cuarenta nia oxa finōano José fe María fonifo. Jerusalén ano iyoifokani āto fake Nios kīfiti pexefā mēraxō Apa Nios ispaxikakī. ²³ Nānori Niospa shināmanaino Moisés kirikaki keneni iskafakī: “Fake kāi taexō feronāfakekē mā Nios ispatiro āfenā inō,” ixō ato yoipaonino, José feta María āto fake Jesús iyonifo Jerusalén ano. ²⁴ Nāskakē José fe María mā fokaxō a Moisés yoini keskafakī a Nios ato kīfixomis rifi rafe iyamai nopoxpoiki rafe inānifo retexō Nios kīfixonō nānorimāi Moisés yoipaonino.

²⁵ Nā Jerusalén anoa feronāfake Nios Ifokōi faa ini, āfe ane Simeón. Nāato Nios Ifo sharakōi faxō kīfitaifapaoni. Niospa Yōshi Sharapa Simeón ikināno, nāato Cristo manapaoni, āfe kaifo israelifo ifinō Niospa Yōshi Sharamāi afe ikano. ²⁶ Niospa Yōshi Shara a mēra naneano a mēraxō tāpimani iskafakī: “Mī fena naima na Niospa nīchiai nōko Ifo Cristo mī ōiyoi mā mī ōiax mī naxii,” ixō tāpimani, Niospa Yōshi Sharapa Simeón. ²⁷ Nāskata Niospa Yōshi Sharapa shināmanaino Nios kīfiti pexefā mēra ikikaini. Nānori José fe María āto fakeya ikifainifo, Moisés

yoini keskafakī āto fake ispaxakakī. Mā ikiafono, ²⁸ Simeón atoki oxō inimayanā Jesús yome pishtakē chishtoinīfōfāni, mā tāpixō. Nāskafaxō Nios yoisharani iskafakī:

²⁹⁻³¹ Ifo, ea mīa yoimis keskafakī mē ōi. Aicho, mē akiki inimakōiax mē naikai ēfe Ifo ōiax. Nāatofi noko ifixii kiki nō afe ipaxanō. Keyokōichi nō Ifofanō mī nokoki nīchia. ³² Nāskata mī nōko kaifo yamafiano mia shinākatsaxakakīma mī fākeoxō mia tāpikōikani. Akka nō israelifo mefe yorafo nō tāpikōixii, nā fakeōnoa Niospa nokoya rafemanano. Aōxō nā noko yoimis keskafakī noko axoxii,

Simeón fani.

³³ Ato askafaito nikakī María feta José āto ōitinī shinānifo: “Airā, nōkai nafo meka nikamisma,” ixō shinānifo. ³⁴ Akka Simeón Niospa Yōshi Sharapa shināmanaino ato yoisharani. Nāskaxō āfe afa yoini: “Nā mī fake chanīmara fakanax nōko kaifofo israelifo inimatirofo. Aōnoax isharapakexakakī. Akka nōko kaifo fetsafori afe rafeyamakanax omiskōipakenakafo. Nāskakē yora ichapafāfe chanīmara fakani. Akka fetsafāferi chanīmara fakaxō mā shinākani. ³⁵ Akka a āto ōitinī shināifo keskafakī onetirofoma. Akka fētsa āa shinākī a shināi keskara onetiroma. A shināyamaifori onetirofoma. Xafakīakōi ato ōitiro. Nāskakē mī fake aa noikaspakaxō chakafaxikani. Askafaifāfe ōi aōnoax mī omiskōixii shināi. Nā kenopa mī ōiti xatea keskara mī meexii omiskōikī,” Simeón fani.

³⁶ Nānori kēro fistiri ini, āfe ane Anā. Nāatori Niosnoa yoini, a inōpokoai yoikī. Akka nā Anāmā apa Fanuel ini. Āfe kaifo Aser nafafo ini. Akka nā Anā yōxafokōi ini. Xomayakōi feneyayoni, si-ete xinia afeta akax fene nani. Nāskakē

anā Anā feneya ipaonima. ³⁷Ares ikax yōxafokōi ini ochenta y cuatro xinia ani feneyaxoma. Nāskakē Anāmā mēx-otaima Nios kīfipaoni, pena fisti foni teneyanā. Nios kīfiti pexefā mēranoax Anā askapaoni. ³⁸Nāskata María fe José Simeón fe yoināifono Anāri atoki oni. Oxō nānoa Jesús fichini. Fichita akiki inimani. Inimayanā Epa Nios iskafani: “Aicho Epa Niosi, iskaratāia mī Fake mī nokoki nīchiaki nofe rafemis ipaxanō,” ixō yoini. Mā ōixō Anāmā Jerusalén anofo ato yoini a na manamisfoki israelifo ato ifinō. “Mē nōko Ifo ōiaki mā nokoki nokoaki,” Anāmā ato fani.

Nazarete ano anā fenifo

³⁹Nāskata María feta José Jesús Nios ispatakani, nā Niospa yoipaoni keskai anā āto mai ano fenifo, Nazarete pexe rasi ano. ⁴⁰Nānoax Jesús mitsisipakōi yosini María fake. Afama mīshti tāpiakōi ini. Niospa aō noikī shināmasharani.

Jesús Nios kīfiti pexefā mēra ikini yomeax

⁴¹Nāskax nā xinia tii Jesús āfe afa fe apa Jerusalén ano fopaonifo. Pas-cua fista aki fokani. ⁴²Jesús mā doce xinia akano apa feta āfa iyonifo, amisfo keskafakakī fista akifokakī. ⁴³Mā fista keyoano María fe José fenifo, āto pexe shināferakani. Akka Jesús nēteaito apa feta āfa tāpinifoma, māmāi ato fe kaira ikaxō tsōa tāpinima. ⁴⁴Mā ato fe kaira ikanax tāpiamax fāi fonifo. Fāi fokāta shinānifo akka nōko fake akka inifo. Nāskata apa feta āfa fenani. Fenayanā afe yorafoya a afe rafemisfo yōkani: “¿Mā nōko fake ōimamē?” ato fani. ⁴⁵“Maa, nō mī fake ōima. Niri oama,” fanifo. Ato askafaifono āfe apa fe āfe afa anā anori nētefaikani anā fonifo. Afianā fōtanifo Jerusalén ari. Mā nokokaxō fenafōfāsafanifo.

⁴⁶Nāskata mā tres nia oxakata fichinifo nā judeofāfe Nios kīfiti pexefā mēranoa nā ato tāpimamisfo fe tsoaxō nikaino. Ato nikayanā ato yōkapakeni a ato tāpimamisfo. ⁴⁷Ato askafaino nikakakī, “Nikakapo, ¿na fāke yomefixō afeskakī mekakī tāpisharakōiamē? Ato kemasharakōi,” fanifo. ⁴⁸Ato askafaino afa feta āpa fichinifo. “Nono tsaofekē nō fenai nōko fake,” fanifo. Nāskata āfa kenatoshini: “Kōkaishta, ¿afeskai mī nēteamē? Mā mī noko ratekōia epa yafi. Afeskara ikara nō mia faa. Nāskakē nō mia fenafei nono ato fe tsoaxō mī yoifaino,” fanifo.

⁴⁹Askafaifono ato kemani apa yafi afa: “¿Afeskakī mā ea fenaimē? ¿Ea mā tāpiamamē nā ēfe Epa Niospa pexe mēra ē ikikē nā ēfe Epa ea yoiyai keskara ē faito?” ixō Jesús ato yoini.

⁵⁰Ato askafaito apa feta āfa tāpinima.

⁵¹Nāskata apa feta āfa iyonifo Nazarete pexe ari ato xanēnē. Nāskata mā nokoxō María shināni āfe fakeōnoa. Nāskaxō Jesús apa feta āfa yoiaito ato nikakōisharapaoni ato shinākōikī. ⁵²Nāskata Jesús yosikōini, āfe ōiti sharakōia. Mā āfe māpo afama mīshti shinākōi ini. Nāskax yosini. Nāskaito ōikani yorafo akiki inimakōinifo. Niosri akiki inimakōi ini.

Juan Maotista tsōa istomaxō ato yoini

(Mt. 3.1-12; Mr. 1.1-8; Jn. 1.19-28)

3¹⁻³ Akka mā yosixō Zacarías fāke ato Nios yoipaoni tsōa istoma anoxō. Tsōa istoma ano yora ichapa akiki fonifo nikaxikakī, nāskakē Zacarías fāke ato Nios yoiaino. Nānori Tiberio xanīfo finakōia ipaoni, Roma anoax. Nāskakē aa ranā ikanax āto pexefo anoax xanīfo ikaxō ato ikīpaonifo. Pexe fisti rasi anoax xanīfo iki fetsepaonifo. Judeofāfe āto xanīfo ini pexe fetsa anoax āfe ane Poncio Pilato. Askata pexe fetsa anoaxri āto xanīfo fetsa Galilea anoax

Herodes ato xanifo ini. Akka Feliperi xanifoxō pexe rasi anoa rafe kexepaoni. Itoria ano kexeta Traconite ano kexeta fapaoni. Akka nā Felipe āfe exto ipaoni Herodes. Nāskatari pexe fetsa anori xanifo fetsa ipaoni āfe ane Lisianas Abilinia anoax. Akka āto xanifo finakōia ipaoni Tiberio. Nāato keyokōi kexepaoni. Mā xanifokī catorce xinia akano Zacarías fake Juan tsōa istoma ano ixō Niospa meka yoipaoni. Askatari judefo yoipaoni āto mai ano ixō, yorafāferi ato Nios kīfixopaonifo. Akka Anás fe Caifás āto xanifo ipaonifo. Nāskakē nā Zacarías āfe fake Juan Judea mai ano ipaoni. Akka mā yosiax tsōa istoma ikē Niospa yoini aōxō ato yoinō iskafakī: “Māto chaka xatekāfe, a mā afara chaka shināi keskara anā shināyamakāfe. Niospa mato yoiāi keskara nikakōikāfe. Mā nikakōiaito Niospa mato chaka soaxotiro. Mā askaito ē mato maotisafatiro, faka mēra ikimapakekī māto chaka mā xatenō ato ispaxikī ixō ato yoitāfe,” ixō Niospa nīchiano Juan ato yoifofāsafani faka Jordán arixō. ⁴Afia Isaiás ato yoipaoni keskafakī Juan yoifofāsafani. Nānorikōi Isaiás kirika kenenī a Juan mekanōpokofai yoikī:

Tsōa istoma ixō yorāfo yoixii akiki feaifono. Iskafakī ato yoixii: “Mā nōko Ifo oi kiki. Nāskakē itipinīsharakāfe, āfe fai sharafaxokāfe. Māto chaka xatekāfe. ⁵Nā xexa naxpe chakafo ano mai forosharakōi fanōfo. A machifo anori sapa sharakōi fanōfo. Nāskatari āfe fai mēstesharakōi faxonōfo. A xexa naxpefo ano mai forosharafaxonōfo sapa sharakōi inō nōko Ifofai. ⁶Mā nōko Ifo Niospa nīchiano oxō a shināifo ato ifiyoi afe ipaxanōfo. Nāskakē keyokōichi ōixikani,”

ixō yoinōpokoi kiki nā yōra, ixō Isaiás kirika keneyoni, Juannoā yoikī.

⁷Nāskakē nā Isaiás ato yoipaoni keskafakī Juan ato yoipaoni, mā chaima Jesús oaino. Ato Juan yoikī iskafapaoni, a nikakani akiki yora ichapa feafono: “Noko Juan maotisafanō faka mēra ikimakī nō chiifā mēra kayamanō,” ikanax akiki feafono Juan ato yoini iskafakī: “¿Afeskai mā ea ano oimē? ¿Ē mato maotisafapanō mā oimē? ¿Tsōa mato yoiāmē? Mā shināiraka nō chiifā mēra katirora ixō nāskax mā maotisapaimē, nō chiifā mēra kayamanōra ikax. Maa, mā kai afaa tāpiama, askax mā maotisatiroma. Mā Nios Ifofaima. Mā oa shano keskara māto ōiti chakakōi. Nāskaxō mā Satanás ifofaa. Nāskakē kaxpa ē mato maotisafatiroma māmāi Satanás fisti shināito. Āa fetsa mato pāratiro nō maotisanō nō chiifā mēra kaimakai Nios nikayamafix ixō mato pārano mā chiifā mēra katiro fetsa afaa tāpiamato mato pārano. Askara Niospa mato ifitiroma mākauroko shināito, ēroko mato maotisafaano. ⁸Māto chaka xatekāfe, Nios shinākāfe. Mā Nios shināito ē mato maotisafapanō. Ē mato anā yoinō nikakapo. Mā shināitiro: ‘Nā Abraham nōko xini ipaoni, ōiti sharayaxō Nios shināpaoni.’ Akka mā shinākī: ‘Nōmāi Abraham fenaxō nō shara shināi,’ ixō mā shinākī mā shināsharaima. Askara shināyamakāfe. Akka māto ōitinī mā chaka shināfi mā chanī. Nikasharakōikāfe, ē mato yoinō. Na tokiri Niospa onifaxō nīchikē mā ōitiro Abraham āfe fena inō. Nāskakanax Abraham fakefo itirofo na tokiri ōiki Nios shinākanax. Akka mā kai anori shināima mā mā chanī, ‘Abraham shināpaoni keskara nō shināira’ ikax. Askara shināyamafi Satanás fisti ifofafai. ⁹Akka fana fimiyaimito ifāfe reratiro. Āfe tapori tsexaxō kooatiro

anā niyamanō. Nāskari fakī mā Nios nikakaspaite a omiskōipakenakafo mēra Niospa mato potaxii mā chaka xateaxma mā isharayamaito,” ixō Juan ato yoini.

¹⁰ Ato Juan askafaito nikakakī kemandifo: “¿Chanīmamē? ¿Na mī yoiai keskara tāpiaxma nō afeskatiromē? ¿Afesakxō a keskara shara nō shinātiromē?” faifāfe anā ato yoini: ¹¹ “A yora omiskōiaito afaamais oxō mato rapati yōkatoshiaito mā inātiro mā rapati rafeyaxō. Askatari yora fonāiki oaito mā pimatiro,” ato Juan faito nikanifo.

¹² Xanīfo kori fixomisfāferi Juan yōkanifo: “Maestro, ¿nō afeskatiromē, mī noko maotisafanō?” fanifo.

¹³ Askafaifono ato yoini: “Māto xanīfāfe a tii mato yoiyamafiano finōmainīfofā mā kori fitiroma,” ato fani.

¹⁴ Nāskatari sorarofāferi yōkanifo: “Akka, ¿nō afeskatiromē?” ixō yōkanifo. Askafaifono ato yoini: “Ato kori fiapiakī shināyamakāfe. Askaxori ato ferateni mitsisipayamakāfe. Ato askafayamakāfe. Māto xanīfori pārayamakāfe. Nā xanīfāfe mato inā tiiya inimakāfe,” ixō ato yoini.

¹⁵ Nāskata yorafāfe ōnifo Juan mekaito. “¿A naamē Cristo?” ixō āto ōiti mēraxō shinānifo. ¹⁶ A shināifo keskara mā tāpixō Juan ato yoini: “Ēkai Cristoma. Nāskakē ē mato maotisafapai. Akka nā chipo oaito āfe Yōshi Shara mato mēra naneyoi. Nā sharafinakōia, ea keskarama. Aato afama mīshti fatiro, ē atiroma keskara. Akka ē afaama,” ixō Juan ato yoini. Mā chaima Jesús oaito yoikī ato askafani. ¹⁷ Nāskaxō ato yoipakeni: “Mā Nios shināito mato ifixii. Akka a shināyamaifo ato ifixiima. Afāfekairoko ifofaifono nāfo chiiifā mēra ato potano anoax omiskōipakenakafo” ato fani.

¹⁸ Nāskatari meka shara ato yoini, āto ōiti mēra ato nanemapaikōini āto chaka xatenōfo. “Mā nōko Ifo Jesucristo chaima oi kiki, shināsharakōikāfe,” ixō ato yoitaifapaoni. ¹⁹⁻²⁰ Askatari xanīfo Herodes yoini: “¿Afeskakī mī exto āfi fiaitamē? Askatari mī ato chakafafofāsafai,” fani Juan. Askafaito nikakī Herodes akiki ōitifishkixō achixō karaxa mēra ikimani.

Juan Jesús maotisafani faka Jordán anoxō

(Mt. 3.13-17; Mr. 1.9-11)

²¹ Akka Herodes karaxa mēra nīchiyoamano Juan ato maotisafapani. Jesúsri mā yosiaito nāri maotisafani. Mā maotisafaano fininākafāta Apa Nios kīfini. ²² Apa kīfiaino nai mēranoax oa rifi keskara āfe Yōshi Shara fotopakekafāni akiki. Fotopakekafanaino nai mēranoax mekaito nikani iskaito: “Mī ēfe Fakekōi ē mia noikōi. Ē mikiki inimasharakōi,” ixō Apa Jesús yoiaito nikani.

Jesucristo āfe xinīfāfe anefo

(Mt. 1.1-17)

²³ Jesucristo mā treinta xinia axō tafakī ato yoini Apa Niospa meka. Yorafāfe José fakera fafiaifono Niospa Fake ini. Nāskafīax nāato chata ipaoni Elí. ²⁴ Elí apa Matat ini. Matat apa Leví ini. Leví apa Melqui ini. Melqui apa Jana ini. Jana apa José ini. ²⁵ José apa Matatías ini. Matatías apa Amós ini. Amós apa Nahúm ini. Nahúm apa Esli ini. Esli apa Nagai ini. ²⁶ Nagai apa Maat ini. Maat apa Matatías ini. Matatías apa Semei ini. Semei apa Josec ini. Josec apa Judá ini. ²⁷ Judá apa Joanán ini. Joanán apa Resa ini. Resa apa Zorobabel ini. Zorobabel apa Salatiel ini. Salatiel apa Neri ini. ²⁸ Neri apa Melqui ini. Melqui apa Adí ini. Adí apa Cosam ini. Cosam apa Elmadam ini. Elmadam apa Er ini.

²⁹Er apa Josué ini. Josué apa Eliezer ini. Eliezer apa Jorim ini. Jorim apa Matat ini. ³⁰Matat apa Leví ini. Leví apa Simeón ini. Simeón apa Judá ini. Judá apa José ini. José apa Jonam ini. Jonam apa Eliaquim ini. ³¹Eliaquim apa Melea ini. Melea apa Mena ini. Mena apa Matata ini. Matata apa Natán ini. ³²Natán apa David ini. David apa Isaf ini. Isaf apa Obed ini. Obed apa Booz ini. Booz apa Sala ini. Sala apa Naasón ini. ³³Naasón apa Aminadab ini. Aminadab apa Admín ini. Admín apa Arni ini. Arni apa Esrom ini. Esrom apa Fares ini. Fares apa Judá ini. ³⁴Judá apa Jacobo ini. Jacobo apa Isaaca ini. Isaaca apa Abraham ini. Abraham apa Taré ini. Taré apa Nacor ini. ³⁵Nacor apa Serug ini. Serug apa Ragau ini. Ragau apa Peleg ini. Peleg apa Heber ini. Heber apa Sala ini. ³⁶Sala apa Cainán ini. Cainán apa Arfaxad ini. Arfaxad apa Sem ini. Sem apa Noé ini. Noé apa Lamec ini. ³⁷Lamec apa Matusalén ini. Matusalén apa Enoc ini. Enoc apa Jared ini. Jared apa Mahalaleel ini. Mahalaleel apa Cainán ini. ³⁸Cainán apa Enós ini. Enós apa Set ini. Set apa Adán ini. Nāskanifo āto xinifo. Akka āto fenafo mā kaiāfo. Adán āfe apa Nios ini, nāatomāi onifakē.

Satanás chakata Jesús afara chakafamapaini

(Mt. 4.1-11; Mr. 1.12-13)

4 Mā Juan Jesús maotisafaano Niospa Yōshi Sharapa iyoaino faka Jordán anoax kani. Tsōa istoma ano kani, Niospa Yōshi Sharapa iyoaino māmāi Niospa Yōshi Shara āfe ōiti mēra naneano. ²Nāskata Jesús ares kafāsani, tsōa istoma ano cuarenta nia oxax afaa pishta piaxma. Nāskakē Satanás akiki kani. Mā akiki nokoxō ifofamapaini. Nāskaxō afara chakafamapaini. Nāskata mā cuarenta nia oxax Jesús fonāikōini, afaa pishta piaxma. ³Nāskaito ōiki

Satanás yoini iskafakī: “Mī Niospa Fakemākī na tokiri pāa fapo,” fani.

⁴Nāskafaito Jesús kemani: “Maa, na mī ea yoiāi keskara ē akima. A nō piāi fisti nō shināima nipaikī. Akka Epa Niospa āfe meka shararoko nō shinātiro. Nāskara Niospa meka yoinisto kenei,” Jesús fani.

⁵Nāskata Jesús fe Satanás yamaris iakekēfōfānifo. Māchifā mánānē fokani. Nārixō Satanás Jesús nā maitio ispani. ⁶⁻⁷Nāskaxō Satanás yoini: “Ōipo, ea mīa ifofaxō mī ea yonoxonaito na mī ōiaifo keyokōi sharashtakōifo ē mia inātiro. Nāskakē keyokōichi āto ifo mī itiro. Nafō ēfenākōifo. Ōipo, na maitio ē ato ināpaiki ē ato inātiro atonā inō,” Satanás fani.

⁸Nāskafaito Jesús kemani: “Maa, ē mia ifofaima. Nios fisti nōko Ifokōi. Nāskakē nō ratokonō mai chachixō nō yoitiro aato noko shināmanō. Nāskaxō nō yoitiro iskafakī: ‘Mīfi nōko Ifoki nō mia shināi,’ ixō nō yoitiro. Nāskarafi kirika ano keneakī,” Jesús fani.

⁹Jesús askafaito Satanás anā Jesús iyoni a Nios kīfiti pexefā māmākīaxō yoixiki iskafakī: “Mī Niospa Fakekōi-axroko mī niriāx ichopakekafanikai.

¹⁰Mī ichopakekafānax mī afeskaimakai. Nā Niospa meka kirikaki keneaki iskai: ‘Niospa āfe ājirifo yoixii mia kexenōfo.’ ¹¹Askatari kirika keneano iskaki: ‘Mī āto mifiki pakeaito mia achixikani kiki mī tokiriki pakenōma,’ kirika kenea iskakī,” Satanás Jesús fani.

¹²Satanás askafaito afianā Jesús kemani: “Nōa nō meka fetsafaxō nō yoitiro, ‘Ē afara afeskarafaito, ea Niospa kexei,’ ixō nō shinātiroma. Akka, ‘Niospa ea amapaiyai keskara nā fisti ē atiroki Niospa ea kexenō,’ ixō shinākāfe, ikaki na kirika keneano,” Jesús fani.

¹³Jesús askafaito nikai Satanás kani, Jesús afeskafatiroma mei. Anā oxō Satanás Jesús afara chaka shināmaniyoxiki

ikaini kani. Jesús afara chakafamapaifikī chakafamanima. Akka Jesús finakōia ini Satanás mǎnǎo nia.

Galilea anoxō Jesús ato yoikī taefani

(Mt. 4.12-17; Mr. 1.14-15)

¹⁴Nāskata Jesús Galilea ano anǎ kani, Niospa Yōshi Sharapa shināmanaino. Mǎ nokokē Galilea anoxō yorafāfe nikanifo mǎ Jesús nokoia ikaxō. ¹⁵Nāskata mǎ nokoxō judeofāfe ichanāti peXe mēraxō ato yoini. Nāskaito ōikani, akiki inimasharakōinifo. “Na feronāfake āfe meka sharakōi,” fanifo.

Jesús Nazarete anoxō nikakaspanifo

(Mt. 13.53-58; Mr. 6.1-6)

¹⁶Nāskata nǎ yosini ano kani Nazarete ano. Nāskax safaronō judeofāfe ichanāti peXe mēra ikini mǎmǎi askai feyakatsaxakī. Ikikainax tsaoni. Nāskata niināka fǎ kirika fita aneni. ¹⁷Nāskata afia Niospa shināmanaino Isaías kirika keneni inānifo anenō. Nǎ kirika fepexō aneni iskafakī:

¹⁸Niospa Yōshi Shara emēra naneano ea nīchini ē ato yoinō āfe meka shara a afaamaisfo, “Niospa mato noisharai,” ixō, “A Satanás chaka ifofaafō a chaka potakāfe, mato mēra nanepaiyaito anǎ a chaka nikayamakāfe isharakōixikakī,” ixō ē ato yoinō; askatari nǎ fēxofori ē ato fero sharafaxonō aō ōisharanōfo: nāskatari nǎ omiskōikakī afaa shināifoma nǎfori ē ato shināmasharanō; ¹⁹askatari ē ato yoisharanō afetiǎ Epa Niospa afe yorafo ifimākai, ixō Jesús aneni. ²⁰Niospa meka mǎ yoikī xatexō kirika fēpoxō feronāfake fetsa ināni, tsaopakekafǎxō ato yoixiki.

Ato askafaito aas ōiketsanifo. ²¹Nāskata ato yoini: “Ē fakeyoamano Isaías eōnoa yoipaoni keskafakī

iskaratīa mē mato kirika anexona,” ato Jesús fani.

²²Ato askafaito nikakakī: “ǎAira! Nikakapo, āfe meka sharakōi. José fakefixō ǎafeskakī iskara yoimē?” fanifo.

²³Askafafono Jesús ato yoini: “Mǎ ea iskafairaka: ‘Mī ato Capernaúm anoa sharafaito nō nikamiski mǎ anoi sharamefe. Nāskakēri nǎ mī yoiai keskafakī nonoafari ato sharafafe mia ōixō nō mia chanīmara fanō,’ ixō mǎ ea yoipairaka,” Jesús ato fani.

²⁴Anǎ Jesús ato yoini: “Chanīma ē mato yoikōi. Āto pexekōi anoxō noko iskafatirofo mǎ nō na ōimis koshikai afaa tāpiama na Niospa meka yoipaiyai aa chanī noko fatirofo. ²⁵Chanīma ē mato yoikōi. Kirika kenekī nō anetiro iskafakī. Elías nōko mai ano ipaoni. Israel mai ano ari ikano akiki oi inima. Arixō tres xinia ata seis oxe ani, oi manakī. Nāskakē israeli yorafo fonāiki finakōinifo, afaa pikanima. Ari kēro ifomafa fenemais ichapa inifo omiskōikani. ²⁶Nāskafixō Epa Niospa nōko xini Elías ato ano nīchinima. Askatamaroko Sarepta peXe rasi Sidón mai ano nīchini kēro ifomafa fisti nīchini pimanō. Niospa nīchiaino chai kani. ²⁷Askatari yora fetsafo israelifāfe mai anoax ichapakōifo rashkishikani inifo. Akka Elías Niospa meka yoimisto aa rashkishiaifo ato sharafapaonima. Askatamaroko nǎ Siria mai anoa fistikōi sharafani. Āfe ane Naamán. Nǎ Naamán Siria mai anoa ini, israeli inima,” Jesús ato yoini.

²⁸Jesús ato askafaito nikakani yorafo ichanāti peXe anoax akiki ōitifishkinifo. Akiki ōitifishkikaki achinifo. ²⁹Achikaxō iyonifo Nazarete pasotai mafa keyakōi ano Jesús iyopainifo arixō potapaikakī. ³⁰Potapaifiaifono Jesús ato rāfiferani. Nāskax ato makinoax kani.

Nānori feronāfake niafaka chaka nanea ini

(Mr. 1.21-28)

³¹ Jesús Capernaúm ano kani, Galilea mai ano. Nānoxō pena tenetitīa Apa Niospa meka ato yoini. ³² Ato yoiaito nikai iskanifo: “¡Kee! Nikakapo. Nato tāpikī finakōia, meka sharakōi nato yoi,” ikanax aa ranā yoinānifo.

³³ Judeofāfe ichanāti pexe mēraxō yora mēra niafaka yōshi chaka nanexō Jesús fāsikōi mekafani. ³⁴ Iskafakī yoini: “¿Afeskakī mī noko fekaxtefaiyoamē, Jesús Nazarete anoato? ¿Mī noko a omiskōipakenakako mēra mī noko potaiyoamē? Ē mia ōimisnō, mī sharakōinō Niospa mia nīchiano,” fani.

³⁵ Nīafaka askafaino Jesús yoini: “Mekayamafe. Na feronāfake makinoax tsekekaitāfe,” ixō mitsisipakōikai Jesús niafaka nīchini.

Jesús askafaino nīafaka yora fia kekē-fofā potafaini yorafāfe ferotaifi nāskax tsekekaikī afeskafanima.

³⁶ Askafaito ōikakī yorafāfe iskafanifo: “Chanīma, Jesús afama mīshti fatiro. Iskarakai nō tsōa ōimisma. ¿Afeskaxō iskafaimē, na feronāfake makinoa nīafaka potai? Meka finayakōikē nīafaka nīkafainikai,” yorafāfe fanifo.

³⁷ Askafaito ōikaxō yorafāfe pexe tii anofo yoifofāfōfāinifo Jesús yora maki-noa niafaka potaito ōikaxō.

Jesús Pedro rayos sharafani

(Mt. 8.14-15; Mr. 1.29-31)

³⁸ Askakaini Jesús judeofāfe ichanāti pexe anoax tsekekainax Simón pexe mēra ikini. Nānoax Simón rayos yōxafo yonai finakōini. Nāskaito ōikakī Jesús yoixonifo: “Na yonai sharafafe,” fanifo. ³⁹ Askafaifono nā kēro yōxafo yonai mánāo kāta Jesús kātipakekafāta yoini iskafakī: “Mī yona nishpafe,” faino samamakōi āfe yona nishpatani. Nāskata

mā yonai nishpata, fininīkafāta itip-inīshara fani ato pimaxiki.

A isinī ikaifo Jesús ato sharafani

(Mt. 8.16-17; Mr. 1.32-34)

⁴⁰ Akka mā xini kaino nā isinī ikaifo fetsatapafo Jesús ano efenifo. Nāskakē Jesús āfe mēkemā ato māmā-pakeaino sharai fetsenifo. ⁴¹ Ranāri nā isinī ikaifo mēranoax niafaka chakafo tsekeni. Fāsikōi mekayanā iskafanifo: “Mīfi Niospa Fakekī,” fanifo. Nīafakafāfe askafaifono kerexkai Jesús ato pōtapakeni. Nāskaxō ato mekatima fani māmāi tāpiafāfe nāmāi Cristokē.

Jesús ichanāti pexe mēraxō Apa Niospa mekasharaōnoa ato yoini

(Mr. 1.35-39)

⁴² Mā penaino Jesús tsekekaini, pexefā rasi anoax tsōa istoma ano kai. Nāskaino yorafāfe fenanifo. Nāskakanax akiki nokokaxō nētefapainifo ato maki-noax kayamanō. ⁴³ Askafaifono Jesús ato yoini: “Akka, ē Niospa meka shara ato yoifofāfōfāni pexe fetsafo ano afe keskaramākī Epa Nios xanifāfe noko īkinā. Nāskakē Epa Niospa ea nīchini, ē ato yoinō.”

⁴⁴ Nāskakē kafāsakī Jesús Niospa meka ato yoifofāsafani, ichanāti pexe mēraxō Judea mai anoxō.

Jesús foe rasi tarafanāfā mēra ato fospi faxoni, tsōa atiroma keskafakī

(Mt. 4.18-22; Mr. 1.16-20)

5 Pena fetsa Jesúsxō foe rasi finifo iamāfā ketokonōxō Genesaret anoxō. Askafaito ōikani yora rasi akiki fenifo. Niospa meka niakai fekani. ² Jesús nānoa kanōanāfā rafe rakakē fichini, nā kanōanāfā mēranoax mā fotokaxō ifofāfe ato tarafanāfā chokaifono. ³ Nāskakē nā kanōanāfā fetsa mēra Jesús naneinākafani, nā Simonā mēra. Nāskaxō yoini: “Eaya

fenāmāshta kanōanāfā pitsikife,” fani. Nāskata kanōanāfā mēra tsoxō yorafo yoikī taefani. ⁴Mā ato yoikī xatexō Simón yoini: “Nā ĩa noa ano kanōanāfā fotakāfe. Anoxō māto tarafanāfā potaxō foe fixikakī,” fani.

⁵Askafaito Simón kemani: “Maestro, fakishchāi nō yonoshina tarafanāfānē fi-paikī. Akka nō fiamā. Akka mī noko yoikai ē tarafanāfā potenō,” fani.

⁶Mā āto tarafanāfā potekaxō foe ichapakōi finifo. Oa tarafanāfā faxteai keskara meenifo. ⁷Nāskakaxō nā ato fe rafeafo ato kenanifo, kanōanāfā fet-saōnoa, ato feta fii fenōfo. Nāskakaxō nā kanōanāfā rafe foe rasi fospikōi faafono nā kanōanāfā rafe faka fospikōi-ax foefoya ikikerani. ⁸Nāskara ōikī Simón Pedro Jesús nāmā ratokonō mai chachipakefōfā yoini: “Ifo, emakinoax katāfe, ē feronāfake chakakī,” fani.

⁹Simón askaito ōi a āfe rafeafori ratekōinifo Jesús foe ichapa tarafanāfā mēra ato nanexonano. ¹⁰Akka nā Simón fe rafeafo inifo, Santiago fe Juan āto apa Zebedeo ini. Nāskakē Jesús Simón yoini: “Rateyamafe. Iskaratīa yorafo ēfe Yōshi Sharaōxō mī ekeki efeikai,” fani.

¹¹Nāskakata āto kanōanāfā fōkata ĩamāfā kesemē nexakata mā Jesús fe fōkakī āto afama mīshti ōifainifo.

Jesús yora rashkishiai sharafani

(Mt. 8.1-4; Mr. 1.40-45)

¹²Pena fisti pexe rasi ano Jesús ikano nāno feronāfake isinī iki rashkishi fetseax akiki oni. Mā akiki oxō ratokonō mai chachipakefōfā yoini: “Ifo, ea sharafapaikī mī ea sharafatiro,” faito, ¹³Jesús āfe mēkemā ramāyanā yoini iskafakī: “Ē mia sharafanō. Iskaratīa mī sharaikai,” faino a rashkishi fetseai koshikōi sharatani. ¹⁴Mā sharano Jesús nīchini iskafakī yoīyanā: “Mī tsoa yoiki. Akka nā ato Nios kīfixomis ispatāfe. Nāskaxō ovejanā fake foxō ināfe mia re-

texonō Moisés yoini keskafakī. Nāskaxō keyokōichi tāpinōfo a mī isinī imis mā mī sharano,” ixō Jesús yoini.

¹⁵Jesús askafaito aōnoa mēxotaima nikakī finakōinifo. Nāskakanax yora kaya akiki fenifo nikakani, a isinī ikaifori ato sharafapanō. ¹⁶Nāskax Jesús ato makinoax kani, a tsōa istoma anoxō Apa Nios kīfikai.

Jesús yora finimisma sharafani

(Mt. 9.1-8; Mr. 2.1-12)

¹⁷Pena fetsa Jesús ato yoīaino nāno fariseofo tsoafo inifo. A Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfori inifo. Pexe rasi Galilea anoax fekāta Judea anoax fēkata Jerusalén anoax fēkata inifo. Nānoxō Niospa āfe shara Jesús ato ōimani, a isinī ikaifo ato sharafapakī. ¹⁸Nāskakata feronāfakefo nokonifo. Feronāfake finimisma ratatinī rataxō iyoifokani. Nāskakata pexe mēra ikimapainifo, Jesús ano iyopaikakī. ¹⁹Akka afeskaxma ikitiroma inifo, yorafo ichapakōimāiyakē ikipanāfāfe. Nāskakanax pexe fomākīa inanifo. Nārixō nā finimisma ratatinī rataxō fotomapakefōfanifo, yorafāfe ferotaifi Jesús nia nāmā. ²⁰Jesús ōini shināifāfe iskakakī na finimisma Jesús sharafai kiki ikaxō. Nāskakē a finimisma Jesús yoini: “Efe yorashta, mē mia chaka soaxona,” fani.

²¹Nāskafaito ōikakī, a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo feta fariseofāfe shinānifo iskakakī: “Akka, ĩna tsoamē na chanīai Nios chakafakī mekafayanā? Akka Nios fistichi ato chaka soaxotiro,” fanifo.

²²Akka Jesús tāpini askafaifono. Nāskaxō ato yōkani: “ĪAfeskakī iskara mā shināimē? ²³Akka, ĩē afaa fatiromē? Mē mia chaka soaxona ē fatiroraka, askayamakī mē mia sharafaa ē fatiroraka,” ixō ato yoini. ²⁴“Akka ē mato tāpimanō Niosxō ē ato chaka

soaxotiroki nono mai anoxō,” ato fani. Nāskaxō a finimisma yoini: “Ē mia yoi, fininikafāta mī rakati fifaini mī pexe ano katāfe,” fani.

²⁵ Nāskafaino a finimisma fininākfani yorāfāfe ferotaifi. Nāskaxō a kamaki rakamis āfe rakati fifaini āfe pexe ano kani. Epa Nios sharafinakanā. “Aicho, Epa Nios sharafinakanā,” faafoni. ²⁶ Finikainaito ōikani ratei fetsenifo. Nāskakanax, “¡Aicho, Epa Nios sharafinakanā!” inifo. Ratekōiyanā iskafakī yoinifo: “Akka mā nō ōi afama mīshti shara fai,” fanifo.

Jesús Leví ifini aōxō tāpimis inō

(Mt. 9.9-13; Mr. 2.13-17)

²⁷ Mā askafata Jesús tsekekaikī ōini, a āfe xanīfo Roma anoa kori fixomis. Nā āfe xanīfo kori fixomisto āfe ane Leví⁴ ini. Akka nā ato kori fixomis ano tsoa ini. Nāskakē Jesús yoini: “Efe kafe,” fani.

²⁸ Nāskafaino Leví fininākfāta āfe afama mīshtifo ōifaini Jesús fe kani. ²⁹ Nāskata chipo Leví āfe pexe anoxō fista efapa ani Jesús noisharakōiyanā. Yora ichapa rasiri afe inifo. Nā xanīfo Roma anoa kori fixomisfo. Yora fetsafori afe inifo. Nāno ato fe mīsa ano tsaonifo.

³⁰ Akka nā fariseofo feta a Moisés yoikī kirika kenenī keskara ato tāpimamisfāfe Jesúsxō tāpimisfo mekafakī taefanifo. Ato iskafanifo: “¡Afeskakī ato feta pita ato feta ayata mā faimē? Na ato kori fixomisfo feta na yora chakafo fetari mā pii,” ato faifono, ³¹ Jesús ato kemani: “A sharafāfe notoro fenakanima, a isinī ikaifāfemari notoro fenakanima. Akka nā isinī ikaifāfe notoro fenakani. ³² Akka a yora sharafoōnoax ē onima. Nā afara chakafakanax shināmitsaifoōnoax ē oni, ato chaka soaxoxiki Epa Nios Ifofanōfo,” ato fani.

Nā foni tenemisfōfāfe Jesús yōkanifo

(Mt. 9.14-17; Mr. 2.18-22)

³³ Iskafakī Jesús yoinifo: “Akka Juan inafāfe, fariseofāferi foni tenekōiyanā Epa Nios kifikī chai yoimisfo. Akka mī inafāfe mēxotaima piyanā ayakani,” faifono,

³⁴ Jesús ato kemani: “Akka yorafo matoki feafono mā ato foni tenematiroma, feronāfake āfiyai. Nā feronāfake mato fe ikano inimakōikī mā ato feta pitiro.

³⁵ Akka nā feronāfake ato makinoa iyofono āfe yorāfāfe shinākakī foni tenetirofo. Nāskarifiakī eōxō tāpimisfāfe inimakakī pitirofo. Akka mē ato makinoax kaano ea shinākakī tsōa pitirofo,” ixō Jesús ato yoini.

³⁶ Nāskafata afianā Jesús ato yoini iskafakī, meka fetsafaxō: “Tsōa sama fenaya sama xini kishi fatiroma. Nō askafaino sama fena samama chakanatiro. Nāskatari sama fena fe sama xini isharatiroma. Nāskakēri nā ē mato yoiai keskara mā nikakōixō a mā ipaoni keskai anā mā itiroma māmāi ea nikakōiax. A mā ipaoni keskara shināmakita nāskax mato yora fena keskara shara itiro. ³⁷ Nāskarifikī tsōa māmā fata koiro pisha xini mēra nanetiroma nā māmānō farax akaino toxamāiyanō. Nāskakē nā māmā fata fe koiro pisha chakanatirofo. Akka nā mato xinifāfe mato yoimisfo keskara fe nā ē mato yoiai keskara osinātiroma. Nā ē mato yoiai keskara Niospa meka sharakōi. Akka a mato xinifāfe mato yoimisfo anori shināx mā isharatiroma. Niospa mekaya meka chaka osinātiroma. Nāskakē mā nikapaifikī mā shināsharatiroma. ³⁸ Nāskarifikī tsōa māmā fata koiro pisha xini mēra nanetiroma nā māmānō farax akaino toxamāiyanō. Nāskakē nā

⁴5:27 Leví ane rafeya ipaoni. Āfe ane fetsa Mateo.

māmā fata fe koiro pisha chakanatirofo. Akka nā mātō xinifāfe mato yoimisfo keskara fe nā ē mato yoiai keskara osinātiroma. Nā ē mato yoiai keskara Niospa meka sharakōi. Akka a mātō xinifāfe mato yoimisfo anori shināx mā isharatiroma. Niospa mekaya meka chaka osinātiroma. Nāskakē mā nikapaifikī mā shināsharatiroma. ³⁹ Akka māmā pae ayatiakaxō anā tsōa fata ayapaitiroma. Nāskariai iskatirofo: ‘Nā ē ipaoni keskara afianā ē askapai, ēfe xinifāfe ea yoimisfo keskara shara nā fisti ē shināi. Akka meka fetsa chaka ē nikapaima. Askatari meka fena chaka ē shināima,’ ixō shināmisfo fariseofāfe,” Jesús fani.

Nā judeofāfe pena tenetitīa Jesúsxō tāpimisfāfe aros keskara metesfenifo

(Mt. 12.1-8; Mr. 2.23-28)

6 Nā pena tenetitīa Jesús aōxō tāpimisfo fe tarepa kani. Kakī aōxō tāpimisfāfe aros keskara meteskaxō fonāikakī piifonifo. ² Nāskakē fariseofāfe ato yōkanifo: “¿Afeskakī mā na aros keskara metesfeimē na pena tenetitīa tsōa yonotiroma ixō Moisés noko yoifinino?” fariseofāfe ato fanifo.

³ Ato askafaifono Jesús ato kemani, “Akka, ¿a nōko xini Davidōnoa kirika keneni keskara mā oimismē David afaa afeska fanimē āfe inafō feta fonāikōi? ⁴ Nāskax a Nios kifiti pexefā mēra ikikaini. A mēra ikikaixō pāa fichixō pini, nā pāa Nios ināmisfo. Nāskaxō āfe inafori ināni akairi pinōfo, akka nā Nios ato kifixomisfāfe ares nā pāa pifi-amisfono. Akka fonāikī finakōikī David nā pāa pini āfe inafō feta. ⁵ Akka ēfe Epa Niospa ea katoni. Nāskakē eres fisti ē yoitiro a nō atiro keskara na pena tenetitīa,” ixō Jesús ato yoini.

Feronāfake mēke yōshiya Jesús sharafani

(Mt. 12.9-14; Mr. 3.1-6)

⁶ Pena fetsa pena tenetitīa Jesús ikikaini judeofāfe ichanāti pexe mēra anoxō ato yoixiki. Anoxō ato yoiaino, nāno ato fe feronāfake āfe pōya kayakai aōri āfe mēke yōshiya ini. ⁷ A Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo feta fariseofāfe oinifo, na pena tenetitīa na mēke yōshiya Jesús sharafaimākai ikaxō, afara chakafaira ixō yōpapakai.

⁸ Akka Jesús mā tāpia ini a shināifo keskara. Nāskaxō a feronāfake mēke yōshiya yoini: “Fininākakafāta ato nēxpakīa nife,” faino, nā mēke yōshiya fininākakafāta niini. ⁹ Nāskaxō Jesús ato yoini: “Ēri mato yōkanō. Akka, ¿pena tenetitīa afaa nō afeskafatiromē, shara fayamakī nō chakafatiroraka? Askatari ato ifiyamata, nō ato retetiroraka,” ato fani. ¹⁰ Nāskaxō keyokōi ato oiakeni, a kemataima tsaoafo. Nāskata a feronāfake mēke yōshiya yoini: “Mēshafe,” faino nā mēke yōshiya meshatani. Nāskax mēke sharakōia ini. ¹¹ Akka nā fariseofo fe a Moisés keneni tāpimisfo akiki oitifishkinifo. Nāskax āa ranā yoinānifo: “¿Nō Jesús afeskafatiromē?” ikanax.

Jesús aōxō tāpimisfo doce feronāfake ifini

(Mt. 10.1-4; Mr. 3.13-19)

¹² Pena fetsa Jesús kani māchi keya ano Apa Nios kifikai. Arixō fakishchāi Apa Nios kifishini. ¹³ Mā penano a aōxō tāpimisfo ato kenani. Nānoxō doce faxō ato katoni, aōnoa ato yoimisfo inōfo. ¹⁴ Nā feronāfake docefāfe āto anefo fetsa Simón ini, āfe ane fetsa Jesús faxoni Pedro fakī; fetsari Andrés ini, nā Simón exto; fetsari Santiago ini; fetsari Juan ini; fetsari Felipe ini; fetsari Bartolomé

ini; ¹⁵ fetsari Mateo ini; fetsari Tomás ini; fetsari Santiago ini, nā Alfeo fake; fetsari Simón ini. Nāato āfe kaifo feta romanōfo potapaipaoni, anā israelifo yonomanōfoma. ¹⁶ Fetsari Judas ini, nā Santiago fake; fetsari Judas Iscariote ini, nāato Jesús ato achimani. Nā tii Jesús ifini doce faxō aōxō tāpimisfo inōfo.

Jesús yora ichapafo tāpimani

(Mt. 4.23-25)

¹⁷ Jesús māchi keya ariax ftoni, aōxō tāpimisfo fe a mai sapa shara ano. Nānoax aōxō tāpimisfo mā ichanāfo inifo. Yora fetsafori ato fe inifo, Judea mai anoax, Jerusalén anoaxri feafo ini fākafā kesemēnoaxri. Tiro anoax fekāta Sidón anoaxri fenifo. Āfe meka nikaxikakī Jesúski fenifo, aa isinī ikaifori ato sharafapanō. ¹⁸ A niafaka chakata ato fekaxtefaito ato makinoa Jesús potano sharai fetsenifo. ¹⁹ Nāskakē yorafāfe Jesús ramāpaikani, āfe sharaōxomāi Jesús ato sharafapaino.

Nā inimaifo yafi a inimaifoma Jesús ato yoini

(Mt. 5.1-12)

²⁰ Jesús aōxō tāpimisfo ōikī yoini iskafakī: “Afaamaisfiāx mā inimakōitiro. Nios Ifofaax afe mā ipaxatiro nōko xanīfokōimāiyakē. Nāskakē mā inimatiro.

²¹ “Nā yorafāfe fonāikī pipaiyaifo keskafakī māri mā Nios Ifofasharakōi-paiyaifo māto ōiti mēra āfe meka shara nanetiro, mā inimasharakōinō. Iskaratīari omiskōi mā oiafiāx chipo mā inimai fitsakōitiro Nios fe ipaxakī,” ixō Jesús ato yoini.

²² Anā Jesús ato yoini: “Inimakōikāfe yorafāfe mato noikaspafono mato potayanā. Askatari mato ičaifono, askatari mato ōikaspafono askatari mato anekī chakafaifono. nāskakē inimakāfe eōxō mato askafakani kiki. ²³ Nāskakē mato askafaifono inimai

finasharakōikāfe. Nāskaxō a nai mēraxō Niospa afara sharafo mato mekexona mā fixikai. Akka nā mato chakafaifo keskafakī āto xinifāferi nā Nios ato yoixomisfo chakafapaonifo ato omiskōimayanā,” ixō Jesús ato yoini.

²⁴ Akka nā kori ichapayafo Jesús ato yoini iskafakī: “Ooa. Iskaratīa mā kori ichapayax mā inimakōi. Akka chipo naax mā omiskōipakenaka, Nios Ifofamax kori fisti shinākatsaxakī.

²⁵ “Ooa. Iskaratīa afara ichapayax mā inimakōiyoi; akka chipo mā fonāixii. Askatari iskaratīa mā fitsakōiyoi; akka chipo shināmitsai mā oiaxii.

²⁶ “Yorafo sharakōira mato faifono, mā inimakōimis. Māto xinifori nāskapaonifo, nō Niospa meka tāpikōikē noko yoisharakōikanira ikanax āa chanīfikani,” Jesús ato fani.

“Mato noikaspafiaifono māroko ato noikāfe,” Jesús ato fani

(Mt. 5.38-48; 7.12)

²⁷ Nāskata anā Jesús ato yoini: “Akka mā ea nikaito ē mato yoi. A mato noikaspaifo ato kopikima ato noikāfe. Askatari ato axosharakāfe.

²⁸ Mato chakafaiāferi ato yoisharakāfe. Askatari a mato omiskōimamisfo Epa Nios ato kifixokāfe. ²⁹ Akka fētsa mato tapasaito, ‘Takai fetsari ea afe,’ fakāfe. Askatari fētsa mato tari fiaino āa fotanō inākāfe, rapatiri mato fiaito inākāfe āa fotanō. ³⁰ Akka fētsa mato afara yōkaito inākāfe. Askatari fētsa mato afara fiaito ferateyamakāfe. ³¹ Nā mā fichipaiyai keskafakī fetsafāfe mato axosharaifono, nāskarifiakī māri fetsafori axosharakāfe.

³² “Akka mā ato noikī nā mato noiaifos mā ato noia, askarakai sharama. Yora chakafori nāskariakani; nā ato noiaifos ato noikani. Mā askainokai, ‘Mā afarafo shara faa,’ ixō Niospa mato yoima. ³³ Askatari mā ato afara axoshara nā mato afara

axosharaifos, askarakai sharama. Nāskariakani yora chakafori. ‘Mā afara sharafo shara faa,’ ixō Niospa mato yoima. ³⁴ Akka mā ato kori ināxō mā ato shinākōimis nokomāi kopifakōikanira ixō; akka na yora fetsafāfe ea afaa kopifatirofoma. Nāskakē ē ato afaa ināpaima ixō mā shinākī mā afaa ināma, askara sharama. Nāskarifiakani yora chakafo kori inānōnāmisfo nokomāi kopifasharakōikanira ikanax. ³⁵ Akka ē mato yoinō, nikakapo. A mato noikaspaifāfe māroko ato noikāfe, ato shara fakāfe. Afara ato ināxō ea kopifafe iyamakāfe. Mā askai Epa Nios ari mā nokoaito matoki inimayanā afara sharafo mato ināxii. Nāskax mā Nios Sharapa fake mā iki. Nāfi tsoa keskaramāki sharafinakōiaki. Epa Nios sharakōi tsōa fayamafiaino ato noikōi. Nā yora chakafori ato noi. ³⁶ Nāskakē mārī ato noikōikāfe, nā Epa Niospa ato noikōiiai keskafakī,” ixō Jesús ato yoini.

**“Fetsafo mekafakī
chakafayamakāfe,”
ixō Jesús ato yoini**

(Mt. 7.1-5)

³⁷ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Mēxotaima fetsafo mekafayamakāfe iskafakī yoiki: ‘Nato afara chakafakī Niospa omiskōimapainō,’ fakī. Akka mā ato askafayamaino Niospari mato mekafatiroma iskafakī yoiki: ‘Na yorafo chakafo,’ mato fatiroma. Akka yorafo fe rafesharaxō ato rafefakāfe. Mā askaino Epa Niospa matori raeshara faxii mā yorafo fe rafesharano. ³⁸ Fetsafo afara ināsharakōikāfe. Mā fetsafo afara ināsharakōikē, matori Niospa afara ichapa sharakōifo ināxii. Akka mā fetsafo afara ināsharakēma Niospa matori afaa ichapa ināxima, mā ato afara ināsharakōikēma,” Jesús ato fani.

³⁹ Jesús meka fetsafaxō ato yoini iskafakī: “Akka yora fēxo afe fēxo iy-

opaikī iyotiroma, mai xato mēra pake-tiro. Nāskari fakī fētsa Niospa meka tāpixoma mato yoitiroma. Askara yorafo yoiyamakāfe, mato anorima yoitiro-foki. ⁴⁰ Akka a aōxō tāpimisfāfe a ato tāpimamis finōtirofoma. Akka mā tāpisharakōikanax āto maestro keskara itirofo.

⁴¹ “¿Afeskakī ifi pasta pishta fetsa feronaki ikano mā oimē, māroko ifi pasta efapa feostamefixō? ⁴² Akka, ¿mā shināimamē a mā ifi pasta efapa feostamea? Akka afeskakī mā fetsa iskafaimē: ‘Yamā, ē mia fixonō a mī ifi pasta pishta fero naki ika,’ fakī, mākōi mā kakamepaimis. Mākai afaa tāpiama. Akka a mā ifi pastafā feostamea mā tsekayokāfe. Nāskaxō mā mā oisharakī a fetsa feronaki ika mā fixosharatiro. Nāskari fakī mā chaka xateyamaxō mā fetsafo chaka xatematiroma. Akka mātō chaka xatexō fetsafo mā chaka xatematiro,” ixō Jesús ato yoini.

**Ifi āfe fimioxō nō tāpitiro
afe keskaramākī**

(Mt. 7.17-20; 12.34-35)

⁴³ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ifi shara fimi chakaya itiro. Ifi chakari fimi sharaya itiro. ⁴⁴ Akka ififo āfe fimioxō nō tāpitiro afe keskaramākī. Moxaya oikī nō tāpitiro. Na keoimara nō fatiro. Nāskari fakī nō tāpitiro moxaya oikī, nari uvamara nō fatiro. ⁴⁵ Nāskari fakī yora sharapa meka shara yoitiro, āfe oiti mēraxomāi shara shinākī. Akka yora chakapari meka chaka yoitiro, āfe oiti mēraxomāi chaka shinākī. Nāskaxō nā āfe oiti mēraxō shināi keskara yoitiro.”

Pexe rafeōnoa Jesús ato yoini

(Mt. 7.24-27)

⁴⁶ Nāskaxō anā Jesús ato yoini: “Akka, ¿afeskakī mā ea Ifofafiakī, a ē mato yoiai keskara mā akimamē? ⁴⁷ Ē mato yoinō afe keskarafoamākī nā ea nikaifo,

nāfāfe nā ē ato yoiāi keskara am-
isfo. ⁴⁸Nā yōra peXe fai keskara, peXe
fakī mai chai pōkixō mai teiki nokoxō
peXe kishi nīchiano. Mā faka faikī
faka poikōikī peXe afeskafatiroma pex-
emāi kerexkōikē. Nāskarifiakī yōra ea
Ifofasharakōixō afara afeskara afiaito
shināchakatiroma. ⁴⁹Akka nā ē yoiāito
ea nikaito nā ē yoiāi keskara akima,
nā yora tatimato peXe fai keskara. PeXe
fakī tāpixoma peXe kishi nīchishara-
mano, a nāmā faka faikī potatiro.
Nāskax mā peXe pāoikax chakanakōi-
tiro. Nāskarifiakī fētsa ēfe meka nikafiki
ea nikasharaima. Nāskakē omiskōipake-
nakafo,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús sharafani romanō xanīfāfe āfe ina yonaito

(Mt. 8.5-13)

7 Mā Jesús yorafo yoikī xateax
Capernaúm ano kani. ²Nāno soraro
xanīfo romanō ini. Nāato a yonoxomis
fichisharapaikōimis yonaifinakōi
nakerani. ³Nānoxō nā soraro xanīfāfe
nikani Jesúsnoa yoaifono. Nāskaxō
judeo anifofo nīchini Jesús yoixotanōfo
a yonoxomis sharafaxoyonō.

⁴⁻⁵Ato askafaino mā fokaxō Jesús
yoinifo iskafakakī: “Oa soraro xanīfāfe
nofe yora yamafixō noko axosharamis
ikaxō chikishita,” fanifo. “Noko keyokōi
noikōimis nāato ichanāti peXe noko fax-
oni. Nāskakē āfe ina mī sharafaxotiro,”
judeofāfe Jesús fanifo.

⁶Askafafono Jesús ato fe kani. Akka
Jesús mā peXe chaima faikaino, nā so-
raro xanīfāfe afe rafeafo nīchini yoi-
tanōfo iskafakī: “Ifo, ē mia fekaxtefaima.
Ēkai afaama. Akka mī tsoa keskarama.
Mī finakōiakī ēfe peXe ano kayamafe.
⁷Akka ēkairoko afaax nāskakē ē mikiki
kaama. Akka mī mekapa a ea yonox-
omis ea sharafaxōfe nonoxō. ⁸Akka eari
ēfe xanīfāfe yonomamis. Ēri sorafono

yonomatiro. ‘Katāfe,’ ē faino karisatiro.
Askatari, ‘Ekeki ofe,’ ē faino ekeki
orisatiro. Nāskakē a ea yonoxomisri
afara ea axōfe ē faino ea axotiro. Akka
mī afama mīshti fatirokī. Mī mekapa a
ea yonoxomis ea sharafaxōfe,” ixō yoini.

⁹Askafaito nikakī a afe foafo Jesús
ato yoini: “Kee, nikakapo. Na feronā-
fake israeli yamafixō ea chanimara fakī
finakōi, fetsafo keskarama. Akka Israel
anoafāfe ea iskafamisfoma chanimara
fakakī,” ato fani.

¹⁰Ato Jesús askafaino a sororo xanīfo
fe rafeafo mā āto peXe ano fokaxō
ōiafo a yonaito ōifaino mā shara
fichitoshinifo.

Jesús otofani kēro ifomāfa fake

¹¹Mā askafata Jesús kani peXe rasi
āfe ane Nain ano. Āfe inafono fe kaino
yora ichapafori afe fonifo. ¹²Mā
peXe rasi chaima fāi kakī ōini a naa
iyoifofaifono maifaifokakī. Kēro ifomafa
nā āfe fake fisti ini. Nā kēro ifomafa
fe yora ichapafo afe fonifo. ¹³Nā kēro
ifomafa oiaito ōikī, Jesús shinākōikī
yoini iskafakī: “Oiyamafe,” fata,
¹⁴Jesús kaxō a kamaki rataxō iyoi
foaifo ramāni. Akka nā iyoi foaifo nāno
nētenifo. Nāskata nā naita Jesús yoini:
“Naetapa, ē mia yoi, fininīkafāfe,”
faino, ¹⁵fininīkafāni. Nāskakē a naita
fininīkafā tsaota mekani. Nāskaxō
Jesús afa yoini: “Nakīa, mī fake,”
fani. ¹⁶Nā naita Jesús otoa ōikani.
Yorafo ratei fetsenifo. Nāskakaxō
Nios yoisharakōinifo iskafakakī: “Epa
Niosfi finakōiakī āfe meka yoisimis
nokoki noko,” fanifo. Nāskatari
yoikī iskafanifo: “Epa Nios nokoki
nokokōia, afe yorafo kexesharaxiki,”
fanifo. ¹⁷Nāskakē Judea anoxō
keyokōi nikaketsanifo, aa kematai ixori
nikaketsanifo a naita Jesús otofakē.

Juan aõxõ tãpimisfo Jesúski nĩchini

(Mt. 11.2-19)

¹⁸ Juan karaxa mēraxõ nikani Jesús ato sharafaito Apa Niosxõ. Nãskaxõ ãfe ina rafe kenani. ¹⁹ Nãskaxõ ato nĩchini Jesús ano fotanõfo mã ato nĩchia fokaxõ yoinõfo iskafakĩ: “¿Mĩmē Cristo nã Epa Niospa nokoki nĩchiai, askayamai fetsa nokoki oiraka nã nõ manai?” ixõ yoitanõfo Juan ato nĩchini. ²⁰ Mã Juan ato nĩchia fokaxõ Jesús yoinifo: “Juan Maotista noko nĩchia nõ oa mia yõkaiyoi, mĩmakĩ a Niospa nokoki nĩchia, askayamakĩ fetsa nõ manairaka,” fanifo. ²¹ Jesús anoxõ yora ichapa sharafapani, a isinĩ ikanaifo sharafata, a omiskõifinakõiafo sharafata, a niafaka chaka ato mēra nanea ato makinoa potata, a fēxofõ ato fero sharafaxõaito õinifo.

²² Nãfo askafata Jesús ato kemani iskafakĩ: “Fokaxõ Juan yoitakãfe a mã õiyanã a mã nikafori. Yoitakãfe, mã fēxofãfe sharakaxõ õisharakani kiki, askatari nã chatofori mã sharakanax nifoki, a rashkishiaifori mã sharafokĩ, a pastofãferi mã nikasharakani kiki, a namisfori mã otoafoki, a afaamaisfãferi Niospa meka shara nikakani kiki afeskaxõ Epa Niospa noko ifitiromakĩ. ²³ Akka a ea chanĩmara fasharakõia afara fetsa shinãtama ekeki inimakõitiro,” Jesús ato fani, Juan ina rafe.

²⁴ Nã Juan ato nĩchia rafe mã foaifono Jesús yorafo yoikĩ taefani Juanoa, iskafakĩ ato yoikĩ: “¿Afeskakĩ tsõa istoma anoa Juan õifokani fonifomē? Juankai nã nēfe tafa pei takka takka akai keskarama. Nãskarifiakĩ mã mã tãpia Juankai õiti ranãyama. ²⁵ Akka, ¿tsoa õikai mã kamismē? Õitsai, feronãfake rapati sharakõi safekē õikai mã kamisraka. Akka mã mã tãpia a rapati sharakõi safemisfo xanĩfõfõfãfe ãto pexe anoxõ rapati sharakõi safetirofo.

²⁶ Akka, ¿tsoa õikai mã kamismē? Nã Niospa meka yoimis õikai mã kamisraka. Akka chanĩma, nã Juan Niospa ina finakõia fetsafo keskarama. ²⁷ Akka nã Juanoa yoikĩ Isaiás kirika keneni iskafakĩ:

Mĩ nai ariax mai ano fotoyoamano nã ãfe meka yoimis ē nĩchiki taefai mĩõnoa ato yoiaino itipinĩsharakaxõ mia nikakõinõfo, ixõ keneni. ²⁸ Akka ē mato yoi, ē mato pãraima. Tsõakai Juan finõama. Juan yoimis keskara meka shara noko tsõa yoimisma. Juanki Nios inimakõimis. Akka fetsafãferi afayamafikaxõ ea Ifofaifono Nios atoki inimakõi. Nãskakē Juan finõkõiafo Niospa ato õimis.”

²⁹ Keyokõichi Juan nikanifo, a xanĩfo Roma anoa kori fixomisfãferi nikanifo. Nãskakē Juan ato maotisafapani mãmãĩ tãpikõiafãfe Nioskairoko chanĩmiskē. ³⁰ Akka nã fariseofo fe a Moisés yoikĩ kirika keneni keskara ato tãpimamisfo afo maotiskasapanifo Juan yorafo maotisafapaino. Nã Niospa ato yoipaiyai keskara nikakasapanifo.

³¹ Nãskaxõ anã ato yoini: “Iskaratĩa na niyoafo afe keskarafomãkĩ ē mato yoinõ mã tãpinõ. ³² Nã fakefo ãto kaxeti anoax kaxekakĩ ãto yamafo kenatirofo tai tai iyanã. Akka mã ãto yamafo nokokanax a ato yamafãfe fichipaiyaifo keskai tsoa kaxesharayamaino ato yoitirofo iskafakakĩ: ‘Nõ nõko xaiti maneaino akka mã mairamisma. Askatari shinãmitsayanã nõ fanãikaino mã oiamisma,’ ixõ ato yoitirofo. Akka mãri nãskariai mã tsoaki inimamisma. ³³ Akka Juan Maotista oni. Atokai pikĩ finapaimisma, askatari afaa pae ayamisma. Akka mã yoimis iskafakĩ: ‘Juan niafaka yõshi chakaya,’ mã famis. ³⁴ Akka ē Niospa Fakekõi oni. Piyanã ē ayamis. Akka ea mã iskafakĩ yoimis: ‘Jesús ichapakõi piimis, askatari pae ayamis,’ mã ea famis. ‘Nãskax yora

chakafo fe rafemis, a romanō xanīfo kori fixomisfo feri rafemis,' mā ea famis. ³⁵ Akka ē shara imis Niospa ea shināmanaino. Juanri shara imis Niospa shināmanaino. Yorafāfe noko ōikī tāpitirofo," ixō Jesús ato yoini.

**Jesús Simón pexe ano kani.
Nā Simón fariseo ini**

³⁶ Fariseo fistichi pikīxiki Jesús iyoni. Afe Jesús kani āfe pexe ano nāno mīsa ano tsoxō piaino. ³⁷ Nānoa nā kēro chotaferomato nikani nāno ato fe ixō. Nā fariseo pexe anoxō Jesús pii ano, nāno nā kēro nokoni, manishomo oxokōiki pirofomā foikai. ³⁸ Mā nokoax oiayanā Jesús āfe tae resotai nitishota tsaopakekafāni. Tsoax oiaino Jesús āfe tae pichiki āfe fēotoshini. Nāskaxō āfe fōo otekere ayanā āfe tae tsōokakata akiki pirofomā nachini. ³⁹ Nā fariseo a Jesús iyoato na kēro askaito ōikī āfe ōiti mēraxō shināni: "Na feronāfake Niospa meka yoikatsaxakitsi tāpi kiki na kēro afe keskaramakī na āfe tae ramākai, nā kēro chakakōi," ixō āfe ōiti mēraxō shināni.

⁴⁰ Nāskara āfe ōiti mēraxō shināito Jesús yoini nā fariseo: "Simón, afara fetsa ē mia yoipai," faito nā Simón fariseo kemani: "Ea yoife, Ifo," fani.

⁴¹ Askafaito nikakī Jesús yoini feronāfake rafeōnoa meka fetsafaxō: "Nā feronāfake rafeta a ato kori minimis niminifo. Fētsa nimini quinientos nā kori ane denarios. Fētsari nimini cincuenta. ⁴² Afeskaxoma kopifatiroma inifo. Akka nā ato kori minimisto ea kopifakāfe ato fanima. Ato shara fani nā rafe. Akka ea yoife fatoto noikī finasharakōimākai," faito, ⁴³ Simón kemani: "Ētsa, nā ichapa nimiato noikī finakōi rakikīa," faito, Jesús yoini: "Ēje, mī yoisharakōiaki."

⁴⁴ Nāskaxō nā kēro ōiyanā Jesús Simón yoini: "¿Mā mī na kēro ōimē? Akka ē mī pexe mēra ikikē mī ea

faka ināma, ē aō ochokomepanā. Akka na kēromā oiayanā ēfe taeki āfe fēo tosiyanā ea ōchoa. Nāskaxō āfe fōo ea otekere aka. ⁴⁵ Akka mā nō feyai askafimisno, mī ea tamoki tsoo akama. Akka na kēromā ikitoshixō ēfe tae pemākīa tsoo akī xateama. ⁴⁶ Akka mā nō feyai askafimisno mīkai xinī ēfe mapoki mīa matekere akama. Akka na kēromā ēfe taeki pirofomā nachia. ⁴⁷ Akka ē mia yoi, na kēro chaka finakōikē mē āfe chaka soaxona, ea noikōiaito. Akka fētsari afaa chakafai finamano mē āfe chaka pishta soaxofiano ea noisharaima," ixō Jesús yoini.

⁴⁸ Nāskaxō a kēro yoini: "Mē mia chaka soaxona," fani. ⁴⁹ A ato feta pi-aifori nāno ato fe inifo. Nāskax aa ranā yoinānifo. "¿Tsoamē na ato chaka soax-onai?" ikanax yoinānifo. ⁵⁰ Nāskaxō afianā Jesús nā kēro yoini iskafakī: "Ea mīa chanīmara faito ē mia chaka soaxonaki, kasharatāfe," ixō Jesús yoini.

Kērofāfe afara Jesús axosharapaonifo

8 Mā askafata pexe rasi mēra Jesús kafāsapaoni. Afe keskaramakī Apa Nios xanīfoōnoa ato yoifofāsafai. Nā doce feronāfake aōxō tāpimisfo afe fofāsapaonifo. ² Kēro ranāri Jesús fe fofāsapaonifo, māmāi ato sharafaano ato makinoa niafaka yōshi chaka potakī, a isinī ikaifori ato sharafani. Nānori ato fe ini āfe ane María Magdalena. Nā María Magdalena makinoa Jesús siete niafaka potani. ³ Nāskata Juanāri ato fe ipaoni, Cuzapa āfi. Nā Cuzapa Herodes yonoxopaoni. Susanāri ato fe ipaoni. Nāskatari nā kēro fetsafāferi Jesús yafi aōxō tāpimisfo ato kori ināpaonifo.

**Jesús ato yoini meka fetsafaxō
fimi exe saamisnoa**

(Mt. 13.1-9; Mr. 4.1-9)

⁴ Pexe rasi anoax yora rasi fenifo, Jesús ōifekani. Nāskakē yora kaya

ichanāfono meka fetsafaxō Jesús ato yoipakeni iskafakī: ⁵“Feronāfake fistichi fimi exe saafoni āfe nōxati mēra kēchoxō fokī. Āfe tarepa āfe fimi exe saakaino ranāri fai nēxpakīa pakeaito peamanifo, ranāri peyafāfe xēani. ⁶Akka mā foaipaiyaito xinī namani, yosipanā, āfe tapo airoko mai mēra kasharakē. Foaikax samama nani xinī tsasifaano. ⁷Ranāri fimi exe moxafo mēra pakei fetseni. Moxafo mēranoax moxafoya foaipaiyaito moxafāfe namani. ⁸Akka fimi exe ranāri mai shara ano pakeni. Nāskax foaisharax fimi ichapayakōi ini fetsa cien ini,” ixō Jesús ato yoini. Nāskaxō anā fāsi ato yoini: “Mā pachoyakī ea nikasharakōikāfe,” ato fani.

Meka fetsafaxō yorafo yoixō a aōxō tāpimisfo xafakīakōi ato yoini

(Mt. 13.10-17; Mr. 4.10-12)

⁹A aōxō tāpimisfāfe Jesús yōkanifo: “Noko yoisharafe, nō mia nikasharamakī afaa mī yoiamāki meka fetsafaxō,” faifāfe ¹⁰ato yoini: “Ē mato yoinō Epa Nios xanifāfe afesaxō afe yorafo ikināmāki, ē mato tāpimasharai afe keskaramāki. Akka fetsafo meka fetsafaxō ē ato yoi. Nā ē ato yoiai ōisharafikakī ōisharafoma. Nikafikakīri nikasharafoma,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús meka fetsafaxō fimi exe saamisnoa ato yoini ato tāpimasharakōixiki

(Mt. 13.18-23; Mr. 4.13-20)

¹¹Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Na meka fetsafaxō ē mato yoiai iskarakī nikakapo. Na fimi exeōnoa ē mato yoiai, fimi exeōnoa ē mato yoima. Niospa mekaōnoa ē mato yoi. ¹²Akka na fai nēxpakīa fimi exe pakea peamatirofo keskafakī, nāskarifiakī

Niospa meka nikapaiyafono Satanás chakata ato nikatima fatiro afe iyamapakexanōfo. ¹³Akka nā fimi exe makex mēra pakeax foaitiro keskariakī, nāskarifiakī fētsa Niospa meka nikapaisharakōiyotiro. Akka nā fana tapo foaisharama keskaraxō nikafikī nikasharaima. Nāskaxō afara afeskaraino samamashta kachikiri fatiro. ¹⁴Akka nā moxafo mēra fimi exe pakea keskarafori a ea nikaifo. Akka ea nikafikani, nā moxafāfe fanafo namai keskarafō, āto shinā mēraxō afara sharafo shinākakī. Nāskakakī a Niospa ato amapaiyai keskara shinākanima. Nā fimi exemais keskarafō. ¹⁵Akka nā fimi exe mai shara ano pakea keskara. Nāskarifiakī yora ōiti sharayato itipinīsharaxō ea nikasharai, Niospa meka chanīmara fakōini, nā fimi exe ichapaya keskarakōixō. Nāskasharakōikaxō fetsafo Niospa meka nikamasharakōikani fetsafāfe chanīmara fanōfo,” ixō Jesús ato yoini.

Meka fetsafaxō rāpariki Jesús aōxō tāpimisfo yoini

(Mr. 4.21-25)

¹⁶Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka rāpari ōtaxō tsōa kēsho fepotiroma, askatari a ika nāmāri tsōa tsāotiroma. Askakimaroko fomākīa tsāotiromo, chai chaxasharakōikē fetsafāfe ikikaxō ōisharakōinōfo. ¹⁷Nāskarifiakī a afara oneyomis chipo xafakīakōi ōixikani. Nāskatari a afara fomāyomisfo Niospa xafakīakōi ato faxoxii keyokōichi ōinōfo. ¹⁸Nāskakē nikakōisharakāfe. Akka a ea nikakī finasharakōiai Niospa tāpimasharakōi. Akka fetsa ē tāpisharakōia ifiaxō nikamiskēma, askara yora nā tāpia pishta Niospa anā fiatiro,” ixō Jesús ato yoini.

**Jesús oïfekani áfe afanō
áfe extonō fenifo**

(Mt. 12.46-50; Mr. 3.31-35)

¹⁹ Jesús yorafo yoiaino áfe afanō áfe extonō akiki fenifo afe mekapaikani. Akka akiki fotirofoma inifo, yora ichapa fospikōimāiyafono. ²⁰ Nānoa fētsa Jesús yoini: “Mī efanō mī extonō emāiti nifafo mia oïpaikani.” ²¹ Askafaino Jesús kemani: “Akka nā éfe Epa Niospa meka nikakōiaifo nāfofi éfe efafo ita éfe extofoki,” ixō ato yoini.

**Jesús nefe yafi iamāfā poo
iki meseniaito nishpa fani**

(Mt. 8.23-27; Mr. 4.35-41)

²² Pena fetsa Jesús kanōanāfānē naneinīkafā aōxō tāpimisfo yoini: “Nō okiri iamāfā pokefainō fokāfe,” ato faino afe fonifo. ²³ Mā iamāfā pokefaino kanōanāfā xaki mēra rakax Jesús oxani. Nāno atoki nēfefakōiyanā iamāfā poo ini. Nāskaino kanōanāfā faka fospikōini mesekōi ini mā kanōanāfā ikikerani. ²⁴ Nāskakē aōxō tāpimisfāfe Jesús mōinifo iskafayanā: “Ifo, mā nō nataramaikai, moife,” faifono, Jesús fininākfā nefe yafi iamāfā poo ikaito áfe mekapa nishpa fani. Nāskax anā iamāfā poo inima, sharakōi itani.

²⁵ Askafaifono aōxō tāpimisfo yoini: “¿Afeskai mā rateimē? ¿Mā ea chanimara faimamē?” ato faino, akka aōxō tāpimisfo rateyanā āa ranā yoinānifo iskakani: “¡Kee! ¿Na feronāfake afe keskaramē na nefe feta iamāfānē ato yoiaito nikaifo?” ikanax yoinānifo.

**Gadara anoxō Jesús feronāfake
makinoa niafaka rasi potani**

(Mt. 8.28-34; Mr. 5.1-20)

²⁶ Nāskata Gadara mai ano nokonifo, nā iamāfā Galilea okiri. ²⁷ Mā nokoax Jesús kanōanāfā makinoax fotopakekafanaino, pexe rasi makinoax

feronāfake niafaka yōshi chaka nanea akiki oni. Rapati safekatsaxakima. Pexe mērari ikatsaxakīma. Akka nā maiafo mafa kini mēra ano ika ini. ²⁸ Nāskakē Jesús fichita a nāmā ratokonō mai chachipakefofā fāsikōi fiisiyanā yoini: “¡Ea afeska fayamafe, Jesús! Mī Nios Sharapa Fakeki ē mia yoi mī ea omiskōimayamafe,” fani. ²⁹ Nāskafakī yoini māmāi Jesús a makinoa niafaka yōshi chaka potaino, mēxotaimamāi a mēra niafaka yōshi chaka nanemisno. Nāskaito yorafāfe kaninānā metexkere ata otekere axō kexefiafono, nāfo tesaketsafaini ichopaoni. Nāskakē niafaka yōshi chakata nā feronāfake tsōa istoma ano iyopaoni.

³⁰ Nāskaito Jesús yōkani: “¿Mī afe anemē?” faito, nāato kemani: “Éfe ane Legión,” fani, a mēramāi niafaka yōshi chaka ichapa nanekē. ³¹ Nāskaxō niafaka yōshi chakafāfe Jesús yoinifo: “A omiskōipakenakafo kinifā mēra noko potayamafe,” fanifo.

³² Akka nāno māchi keya anoxō kochifāfe pinifo. Nāskakē niafaka yōshi chakafāfe Jesús yoikakī iskafanifo: “Noko kochifo mēra nīchife,” faifono Jesús kochifo mēra ato nīchini. ³³ Nāskakē niafaka yōshi chakafo feronāfake makinoax tsekefaini kochifo mēra iki fetseni. Kochifāfe pifiai iamāfā mēra keyopakei fetseax āsai fetseni, keyokōi.

³⁴ Askaito oikani a kochifo kexeafō ichoi fetsenifo, a pexe rasi anoa ato chanifai fokani. Askatari a pexe rasi pasotai ikafori ato chanifanifo. ³⁵ Askaito nikakani yōrafā rasi fenifo kochifā rasi āsaito oïfekani. Nokokaxō oiafo Jesús nāmā a feronāfake niafaka yōshi chaka nanea tsoa ini, mā a makinoax Jesús niafaka yōshi chakafo pōtano. Rapati safeta mā shināsharakōia ini. Nāskakē yorafo ratei fetsenifo. ³⁶ Nā feronāfake makinoa Jesús ni-

afaka yōshi chaka potaito, ōiafāfe ato yoinifo afeskax sharamākī a feronāfake niafaka yōshi chaka nanea. ³⁷Keyokōi yorafāfe nā Gerasa anoafāfe nikakaxō ratekōiyanā. “Nonoax katāfe,” faifono, Jesús kanōanāfā mēra naneinākafanax kani. ³⁸Nā feronāfake a makinoax niafaka yōshi chakafo tsekeato, “Ēri mefe kapai,” faito, akka Jesús, “Mī efe katiroma. Nono mī nētetiro. ³⁹Akka mī pexe ano kaxō a mia Niospa axōa keskara yorafo yoifotāfe,” fani.

Nāskafaino nā feronāfake kaxō nā pexe rasi anoafato ato yoifofāsafani nā Jesús axōa keskara.

Jairo fake xotofake mā nakē Jesús otofani. Askatari kēromāri Jesús rapati mēeax sharani

(Mt. 9.18-26; Mr. 5.21-43)

⁴⁰Nāskafaferani Jesús anā oni ĩamāfā pokeferani. Jesús nokoaito fichikaxō akiki inimakōiyanā yorafāfe ifinifo keyokōichimāi manakakī. ⁴¹Akka nāno feronāfake āfe ane Jairo akiki nokoni. Nā Jairo Niospa meka yoimis xanīfo ipaoni nā judeofāfe ichanāti pexe sināgoga anoax. Nā Jairo Jesús nāmā ratokonō mai chachipakefofā fāsikōi yoini āfe pexe ano kanō, ⁴²āfe fake xotofake napaiyaino. Akka nā Jairo fake xotofake fisti ini, doce xinia aka. Nā xotofake mā nakerakōini. Jesús Jairo fe kakī meea yorafāfe shoiakī fetsafo meeni afe fokakī.

⁴³Nānori kēro ato fe kani. Na kēro imi nesekima, doce xinia amis. Notoro kopifakī āfe kori keyotiani. Tsoa pīshta sharafatiroma ini. ⁴⁴Nā kēromā aa kachikiri kaxō āfe tari kexa Jesús ramākani. Tari kexa ramākaino koshikōi āfe imi nesetani. ⁴⁵Nāskakē Jesús ato yōkani: “¿Tsōa ea ramāmē?” ato faito, keyokōichi yoinifo: “Nō mia ramāma,” fanifo. Ato askafaito Pedro yoini: “Īfo, yorafāfe mia shoiaki fetsakaxō mia pit-

sikinafo,” faito, ⁴⁶afianā Jesús ato yoini: “Fatora mā fētsa ea ramā. Akka mē tāpia fatora fetsa ēfe sharaōnoax mā shara,” ixō ato yoiaino, ⁴⁷nikai nā kēro ratekōini. “¿Mā ea tāpiaromē?” ikax ratekōiyanā Jesús ano kaxō ratokonō mai chachipakefofā yoini yorafāfe ferotaiifi nāatomāi āfe tari kexa ramākaxō. “Ē mia tari kexa ramākata mē shara,” ixō yoini.

⁴⁸Askafaito Jesús yoini: “Yōxashta, mā mī shara mīmāi ea chanīmara faax. Nāskakē tanaima kasharatāfe,” fani.

⁴⁹Jesús nā kēro yoiaino, yora fistichi oxō Jairo yoini: “Mā mī fake xotofake naaki. Anā nōko Īfo fekaxtefayamafe,” faito, ⁵⁰nikakī Jesús yoini: “Ratekima. Ea chanīmara fāfe mī fake naamakī otoi kiki,” fani.

⁵¹Mā pexe ano nokoxō, tsoa Jesús ikikinima. Akka Pedro kaino Santiago kaino Juan kaino inifo nā fāke apa fe fokani, nā fāke afari ato fe kani. ⁵²Pexe mēra ikifaikaxō ōiafo keyokōi oiakani fisinifo shinākani nā fake xotofake mā naano. Akka Jesús ato yoini: “Oiayamakāfe. Na fake xotofake naamakī oxaki,” ato faino, ⁵³keyokōichi ōsaketsanifo, tāpifikaxō nā fake xotofake mā nafi-ano. ⁵⁴Nāskaxō Jesús mēkemā mētsoinīfofā fāsikōi yoini: “Xotofakeshta, fininākafāfe,” faino, ⁵⁵mā otoax nā xotofake koshikōi fininākafani. Nāskaxō ato yoini nā xotofake pimanōfo. ⁵⁶Nāskakē apa fe afa ratekōinifo. “¿Kee! ¿Afeskaxō otoamē?” ikanax inimakōiyanā. Nāskai- fono ato yoini: “Tsoa yoiyamakāfe nā mātō fake xotofake nakē mē otoaki,” ixō ato yoini.

Jesús aōxō tāpimisfo nīchini Nios Xanīfoōnoa ato yoitanōfo

(Mt. 10.5-15; Mr. 6.7-13)

9 Jesús aōxō tāpimisfo doce ichanā- fani. Nāskaxō ato yoini iskafakī: “Ēfe sharaōxō ato makinoa niafaka fetsa

fetsatapafo pōtatakāfe, a isinī ikaifo ato sharafayanā. ²Askatari Nios xanīfoōnoa ato yoitakāfe, a isinī ikaifori ato sharafayanā. ³Afaa mā fokiki, māto mēstetiri mā fokiki, māto pishari mā fokiki, a mā piikairi mā fokiki, koriri mā fokiki, rapati fetsari mā fokiki. ⁴Akka nā mā ōiai pexe fetsa anoxō mato ifiaifono, nāno iyokani, nā mā anoax kaitia. ⁵Akka fatora pexe rasi anoxō mato ifikaspaifono, anoax tsekekaiki māto taekinoā mā mapo taa taa atiro ato ōimaxiki. Mā askafaino tāpitirofo Nios atoki inimayamaino,” ixō Jesús ato yoini. ⁶Nāskata Jesúsxō tāpimisfo fonifo, pexe fetsafo mēra ato yoifokani. Fokaxō ato yoisharakōinifo. Nios nikasharakōikāfe ato fayanā a isinī ikaifo ato sharafanifo.

Juan Maotista nani

(Mt. 14.1-12; Mr. 6.14-29)

⁷Xanīfo Herodes nikani Jesúsnoa yoiaifono afama mīshti akaito. ¿Tsoamē a feronāfake? ixō shināni. Akka yoinifo: “Mā Juan afianā mā otoa,” fanifo. ⁸Fetsafāferi yoinifo: “Nā ato Niospa meka yoipaonikīa Elías,” fanifo. Fetsafāferi yoinifo: “Nā nōko xinifo ato Niospa meka yoipaonikīa afianā mā otoa,” ixō yoinifo. ⁹Askafafono Herodes ato yoini: “Maa, akai Juanma. Mē Juan ato textemayamea. Akka na nō nikai tsoamē na aōnoa yoiaifo afama mīshti faito,” ixō Herodes Jesús ōipaikōini.

Jesús cinco mil feronāfakefo ato pimani

(Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Jn. 6.1-14)

¹⁰Nā Jesúsnoa yoimisfāfe mā fēkaxō yoitoshinifo a atanaifo keskara. Askafafāfe nikakī ato tiis iyoni, pexe rasi āfe ane Betsaida chaima tsōa istoma ano. ¹¹Akka mā yorafāfe tāpikanax Jesús kaino, nāskakē chīfāfainifo.

Akiki foafono Jesús ato ifini. Apa Nios xanīfoōnoa ato yoiyanā a isinī ikaifori ato sharafapani.

¹²Mā yātapakeaino, aōxō tāpimisfo doce akiki fēkaxō yoinifo: “Yorafo nīchife fokaxō tenetanōfo a piaifo fenayanā fonāikani kiki, pexe rasi ano fokāta a chaima ikafo anori fotanōfo. Akka nono afaamaki,” faifono, ¹³Jesús ato yoini: “Ato pimakāfe,” ato faito kemanifo: “Nōko pāa cinco pishta foe raferi,” fanifo. “Akka, ¿mī shināimē na yorafo pimaxiki a piaifo nō ato fixotanō?” ixō yoinifo. ¹⁴Akka nāno cinco mil feronāfakefo inifo. Akka Jesús aōxō tāpimisfo yoini: “Cincuenta faxō ato tsāoketsakāfe,” ato fani.

¹⁵Ato askafafono keyokōi tsaofet-
senifo. ¹⁶Askata Jesús cinco pāa tso-
mainīfōfāni foe rafeya. Nāskaxō nai fois-
nīfōfā Apa Nios kīfini iskafakī: “Aicho
Epa, mīoxō ē ato pimai. Mī sharakōi,”
fata, pāa kaxketa foe rafeya osixō
aōxō tāpimisfo ināni a yorafo ato in-
āketsanōfo. ¹⁷Nāskakē yorafāfe pikanax
māyakōinifo. Akka nā chete faafo doce
fēta fospini.

“Mī Cristo mia Niospa ifini nokoki nīchixii mī nōko xanīfo finakōia inō,” ixō Pedro Jesús yoini

(Mt. 16.13-19; Mr. 8.27-29)

¹⁸Pena fetsa Jesús Apa Nios arese kīfini. Akka aōxō tāpimisfo afe inifo. Nāskaxō ato yōkani: “¿Yorafo afaa ikanimē ē tsoamāki?” ixō āto yōkani.

¹⁹Ato askafaito kemanifo iskafakakī: “Fetsafāfe Juan Maotistara, mia fakani. Fetsafāferi Elíasra mia fakani. Fetsafāferi mia iskafakani: ‘Nā nōko xinifo ato Niospa meka yoipaonikīa mā otoa,’ mia fakani,” aōxō tāpimisfāfe fanifo. ²⁰“Akka mā, ¿ea tsoara faimē?” ixō ato yōkani. Ato askafaito Pedro kemani iskafakī: “Mī Cristo nā Niospa mia nī-
chini mī nōko Xanīfo finakōia inō,” fani.

“Chipo ea retexikani,” Jesús ato fani
(Mt. 16.20-28; Mr. 8.30–9.1)

²¹Nāskata Jesús aōxō tāpimisfo yoini: “Tsoa yoiyamakāfe ēfi Cristoki,” ato fani. ²²Nāskata aōxō tāpimisfo yoini iskafakī: “Ē chipo omiskōifinakōixii. Askatari ea oikaspakakī ea potaxikani, judeofāfe xanifofo feta a Nios ato kīfixomis āto xanifofofāfe a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāferi. Askatari ea retexikani. Ea retefifafono, tres nia oxata ē anā otoxii,” ato fani.

²³Nāskata keyokōi ato yoini iskafakī: “Fatora fetsa ēfe inakōi ipaikī āakōi apaiyai keskara anā atiroma. Nā ē yoiai keskara nikakōitiro. Pena tii iskatiro, ea Ifofapai: ‘Ēfe Ifoxō ea retefiaifono ēkai ēfe Ifo ē potanakama,’ ixō shinātiro. ²⁴Akka fetsa āa shinātiro iskakī: ‘Ē Nios Ifofaito ea retetirofo. Nāskakē ē Nios Ifofaima,’ ixō shinātiro mesekī. Askara yora naax ēfe Epa ano katiroma. Akka nā ea Ifofaa, eōxō reteafono ē ifixii efe ipaxanō eamāi Ifofamiskē. ²⁵Askatari fatora fetsa nōko mai anoax afara ichapayakōi ikatsaxakī mā naax aya katiroma. Ea Ifofayamax koriya ifiakatsaxakī Epa Nios ano katiroma. Akka afama mishtifoia iyopaofinixakī nā omiskōipakenakafō mēra kaax anā aya itiroma. Āfe afarafori Nios inātiroma afe ipaxakī. ²⁶Akka fatora fetsa eō rāfikī ēfe meka sharari yoikaspaito, ēri aō rāfikōixii ē yoikī iskafaxii: ‘Ē na yora oimisma,’ ē faxii. Ēfe sharafoya mē oax ēfe Epa sharafoyari ē oxii, ēfe ājiri sharafori efe fotopakefōfāxikani. ²⁷Ē mato pāraima, fatora mā fetsa nayoxoma nono efe iyoxō ēfe Epa xanifo finakōia mā oiyoxii,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús āfe femānā fetsa keskara ini, fafekōini. Āfe rapatiri oxokōi ini
(Mt. 17.1-8; Mr. 9.2-8)

²⁸Askata ocho nia mā finōano ato yoikī keyota, Jesús māchi keya māpefaini arixō Apa Nios kifikai. Āfe ina tres yoini. Santiago iyota Juan iyota Pedro iyota ato fani. ²⁹Apa Nios kifaino, āfe femānā fetsa keskara itani. Āfe rapati oxokōi ini fafekōiyana. ³⁰Akka nāno feronāfake rafe akiki nokokanax afe mekanifo. Mā nafianixakī Moisés fe Elías inifo. ³¹Nā rafeta chaxapakefōfānifo. Mā fotokanax Jesús fe ketaxamei nikaxō yoinifo nā Jerusalén anoax Jesús omiskōixiai reteafono. ³²Nāskata Pedronō Santiagonō Juannō oxapaifikakī oxatenekōinifo. Jesús fafekōiaito oinifo nā feronāfake raferi oinifo Jesús fe niafāfe. ³³Mā Moisés fe Elías Jesús makinoax foaifono, Pedro yoini: “Ifo, sharakōi ano nō oa. Nono nō tapas fanō, tres fakī. Mia fetsafaxota Moisés fetsafaxota Elías fetsafaxota nō fanō,” fani. Akka Pedro tāpinima a yoiai keskara shināfenokōini. ³⁴Pedro mekai askaino ato kōinī maipakefōfāni. Ato kōinī maipakefōfānaito oikani ratekōinifo. ³⁵Nā kōi mēranoax mekai iskaito nikanifo: “Nafi ēfe Fakekōikī ē aō noikōi. Nāskakē nikasharakōikāfe,” ixō yoiaito nikanifo. ³⁶Mā mekai askai nishpatanaino, Jesús ares nikē oinifo. Akka tsoa yoitama ares fisti āto oiti mēraxō shinānifo. Nāskaxō tsoa yoinifoma nā oiafo keskara.

Jesús feronāfake naetapa niafaka chaka pōtaxoni

(Mt. 17.14-21; Mr. 9.14-29)

³⁷Pena fetsa māchi keya ariax mā Jesús aōxō tāpimisfo fe fotoano, yōrafā rasi akiki fenifo oipaikani. ³⁸Nānoxō yōrafā rasi mēraxō yora fistichi fāsikōi

Jesús yoini: “Ifo, ěfe fake ea õixoniyope. Nā fisti ěfe fakeki. ³⁹Niafaka chaka a mēra nanexō, fāsikōi fiisimamiski, mesta mesta imayanā ěfe axfapari fākoḡ pota-mamiski. Chakakōi famis a makinoax tsekekaspayanā. ⁴⁰Akka mī inafō mē yoia ěfe fake makinoa niafaka yōshi chaka potakāfe ē ato fafiaino akka tsōa atiroma,” fani.

⁴¹Askafaino Jesús kemani: “¡Ooa! Mākai ea tāpisharama. Mā afara shināmis. Akka afetiakai ē matoki onima. ¿Afetiakai mā ea tāpimē?” Jesús ato fani. Nāskaxō yoini: “Niri mī fake ea efexōfe,” Jesús apa fani. ⁴²Nāskata āpa Jesús ano efeaino, nā fake nīafaka fia kekēfōfā anā nāmā potani, anā ea ea imapaikī. Akka Jesús fāsi mekainākaḡ iskaḡani: “Nīafaka mī chaka chakakōikī, nā feronāfake makinoax tsekekaitāfe,” fani. Nāskax nā feronāfake sharakōi ītani. Nāskaxō apa īnāni. “Nakīa mī fake,” fani.

⁴³Askafaito õikani āa ranā yoinānifo: “Aira, Niospa afama mīshti atiro,” ikanax āa ranā yoinānifo.

**Anā Jesús ato yoini:
“Chipo ea retexikani,” ixō**

(Mt. 17.22-23; Mr. 9.30-32)

Jesús nā feronāfake sharafaito õikaxō shināifono, Jesús aōxō tāpimisfo yoini, ⁴⁴“Ē mato yoiaito nikakōisharakāfe, shināmakikākīma. Fetsafāfe ea ato achimaxikani kiki,” ixō ato yoini. ⁴⁵Akka tsōa tāpinima a ato yoiai keskara Niospamāi ato shinā mēraxō ato shinā-tima faino. Nāskai ranonifo Jesús yōka-paikani ato xafakīa yoipanā.

**“Akka, ¿tsoakaimē
sharafinakōia?” inifo**

(Mt. 18.1-5; Mr. 9.33-37)

⁴⁶Nāskata chipo aōxō tāpimisfo āa ranā feratenānifo, “Akka, ¿fato nō fetsa sharafinakōimē?” ikanax. ⁴⁷Nāskaxō a

aōxō tāpimisfāfe shināifo keskara mā Jesús tāpixō fake yome ifixō chish-toinifōfāni. ⁴⁸Nāskata aōxō tāpimisfo yoini: “Akka fatora fētsa ěfe aneōxō na fake yome noikī nāatori ea noisharakōi. Nā ea noisharaito ea fisti noima, nā ea nīchiniri noisharai. Akka fatora mā fetsa āto ina keskaraxō mā yorafo shara faa, nāfi sharafinakōiakī,” ixō Jesús ato yoini.

**Fētsa noko noikaspatama
noko sharafai**

(Mr. 9.38-40)

⁴⁹Ato askafaito Juan yoini: “Ifo, mā nō õia oa feronāfake fistichi mī aneōxō niafaka chaka potaito. Nāskakē, ‘Askafayamafe,’ nō faa. ‘Mī nofe rafemis-maki mī niafaka chaka yorafo makinoa potatiroma,’ ixō nō yoia,” fani.

⁵⁰Askafaito Jesús kemani: “Askafayamakāfe, noko chakafatama, noko sharafai askara sharaki,” fani.

**Jesús Santiago yafi
Juan mekatima fani**

⁵¹Mā chaima Jesús Apa Nios ari nai mēra kaino tsōakai nētefatiroma ini māmāi tāpikē a Jerusalén anoax noko nāxoxiai Apa Niospa yoiyoni keskai. ⁵²Nāskaxō fetsafo rekē nichini, mā fokaxō peke rasi Samāria anoxō itipinīsharafaxonōfo a nokoikai anoxō. ⁵³Akka samāritanōfāfe ato ifikaspanifo, māmāi tāpikaxō Jerusalén anoamāi foaifono. ⁵⁴Ato askafaiḡfe a aōxō tāpimisfo rafeta Santiago feta Juan õinifo. Nāskaxō yoinifo: “Ifo, mī noko yoife nō atoōxō Epa Nios kifinō na peke rasi anoafō nai mēranoax chii pakeki ato kooakī mitonō,” ixō yoinifo. ⁵⁵Akka Jesús anā ato yoini: “Anori shināyamaḡfe. Mā shināi keskara ē shināi-makai,” ixō ato yoini. ⁵⁶Askafata peke rasi fetsa ari fonifo.

A afe fopaimisfoōnoa Jesús ato yoini

(Mt. 8.19-22)

⁵⁷Fāi foaifono feronāfake fistichi Jesús yoini iskafakī: “Ifo, ēri mefe kapai nā mī kai ari ēri mefe kafāsaxiki,” faito, ⁵⁸Jesús kemani iskafakī: “Maxoteneroa kiniya, peyafori naayafo. Akka ēkai pexeyama,” fani. ⁵⁹Nāskaxō Jesús anā feronāfake fetsa yoini: “Efe kafe,” faito, akka nāato kemani iskafakī: “Ifo, ea manayofe ēfe epa naito ē maifayotanō,” faito, ⁶⁰Jesús kemani: “Askakima ea Ifofafe. Akka nā ea Ifoafaafēma yora nakē maifatirofo. Akka mī efe koofe ēfe Epa Nios xanīfoōnoa ato yoifofāsafaxiki,” fani. ⁶¹Akka anā fētsari yoini iskafakī: “Ifo, ē mefe kapai, akka ea manayofe ēfe pexe ano kaxō ē ato yoisharayotanō,” faito, ⁶²Jesús kemani iskafakī: “Akka fētsa ea yonosharaxofiakī a apaoni keskara anā aki, askara yorakai itipinīsharama. Nāskakē ēfe Epa Nios xanīfo ano katiroma,” ixō Jesús yoini.

Jesús setenta y dos yorafo nīchini pexe rasi ano fotanōfo

10 Nāskata Jesús anā setenta y dos yorafo katonī. Nāskaxō rafe rasi faxō ato nīchini nā pexe rasifo mēra fanīma mīshti fotanōfo chipo akairi atoki kaxiki. ²Nāskaxō ato yoini iskafakī: “Yora ichapafāfe ea nikayamafiaifono ichapatoma ea yonoxokani eōnoa ato yoikakī. Nāskakē mā Epa Nios kīfikāfe a yonoxomisfo katonō eōnoa ato yoinōfo. ³Akka mā fotakāfe, ē mato nīchikai yora chakafo mēra nāfāfe mato chakafapaikani. Oa chaxo poomānā pipaitiro keskafakī, matori askafapaikani eōnoax mā isharaifiakē yora chakafāfe mato chakafapaikani. ⁴Ato mēra kakī mātō forosa foyamakāfe, mātō koriri foyamakāfe, mātō saporī foyamakāfe. Fokakī yorafo finōfāikakī nēteax ato fe

mekakakīma. ⁵Pexe fetsa mēra ikixō tae-fakī ato yoisharakāfe iskafakī: ‘Niospa mato sharafanō mā isharakōinō,’ ixō ato yoikāfe. ⁶Akka nā pexe mēra ika fetsa isharakōikē nā Niospa shara fakōini. Akka a mā ato yoiāi keskara nikakaspaifono Niospa ato inimamaima. Nāskakē fenokani. Akka mā ato yoiāi keskarakōinoax mā afaa fenoima. Epa Niospa mato sharafakōini. ⁷Nāskata pexe rasi mēra nokoax pexe fetsa mēra oxayamakāfe. Nā mā nokoax anoxō mato pimayanā mato ayamanaifono pikāfe. Akka Niosxō yonomisfo nā afara yopaifo ato inātirofo. Nāskakē pexe fetsafo mēra iki foa foayamakāfe. ⁸Mā nokoaito pexe rasi anoxō mato ifiyanā mato pimafono pikāfe. ⁹Nānoxō a isinī ikaifo eōxō ato sharafakāfe, iskafakī yoiyanā: ‘Epa Nios xanīfo finakōi afe yorafo ikixikī mā chaimashta oi,’ ixō ato yoikāfe. ¹⁰Akka pexe rasi ano mā mā nokoano anoxō mato ifikaspaifono, anoax tsekekāikī ato iskafakāfe: ¹¹‘Nā mātō pexe rasi anoax nōko tae ano mapo neano, nō taa taa akano anā nōko neima. Nāskarifiakī mā noko nikakaspaino mātō chaka nōko neima, mātō nei. Akka shināsharakāfe Nios xanīfo mātō Ifo ipai mā chaimashta matoki oi kiki,’ ixō ato yoikāfe. ¹²Akka ē mato yoi, nā omiskōiai nokoaitīa, na pexe rasi ano ato omiskōimaniyoi nā Sodoma anoato ani keskafakī finōmainīfofā ato omiskōimakī finakōiyoi,’ ixō Jesús ato yoini.

Pexe rasi anoxō Jesús nikakaspanifo

(Mt. 11.20-24)

¹³Anā Jesús ato yoini iskafakī: “¡Ooa! Corazin anoafāfe Betsaida anoato fe mā omiskōifinakōixii. Akka Tiro anoxō Sidón anoxori nā ē mato oīmāna keskara, ē ato oīmanano āto chaka xatekaxō Epa Nios Ifofakeranafo. ‘¡Ooa! Nō afara chakafamiskī iskaratīa nō anā Nios Ifofai,’ iyanā rāfikaxō

āto rapati chapo safekaxō chii māpo raish akeranafo fetsafāfe ato ōinōfo. ¹⁴Akka Niospa Tiro anoafo yafi Sidón anoafori ato omiskōimafiakī ato omiskōimasharaima, akka matoroko omiskōimakī inakōixii. ¹⁵Akka, ŷnō Capernaúm anoax nō nai mēra kai Epa Nios ari ixō mā shināimē? Maa. Nā omiskōipakenakafo mēra ē mato potaxii,” ixō Jesús ato yoini.

¹⁶Nāskata Jesús anā aōxō tāpimisfo yoini: “Nā mato nikaifāfe, eari nikasharakani. Akka nā mato nikakaspaiifāfe, eari nikakaspakani. Nā ea nikakaspaiifāfe nā ea nichiniri ēfe Epari nikakaspakani,” ixō Jesús ato yoini.

Anā fenifo setenta y dos feronāfakefo Jesús ato nīchitano

¹⁷Nā setenta y dos feronāfakefo anā fenifo, inimakōiyanā. Mā fēkaxō iskafakī yoinifo: “Ifo, niafaka chakafāfe noko nika mī aneōxō yorafo makinoa nō potaino,” faifono, ¹⁸Jesús ato kemani: “Ēje, mē ōia Satanás nai mēranoax pakeaito oa kana piishikai keskara. ¹⁹Ē mato ēfe shara inā, ēfe sharaōnoax mā kaito rono feta nīfo mato chachiyamanō. Nāskaxō nā noko noikaspamis Satanás chaka mā finōkōinō, mato afeskafanōma. ²⁰Akka inimayamakāfe niafaka yōshi chaka potax. Akka mā nai mēraxō Epa Niospa māto anefo āfe kirikaki keneaki, nā sharafinakōia,” ixō Jesús ato yoini.

“Ekeki fekāfe ē mato shināmasharanō,” ixō Jesús ato yoini

(Mt. 11.25-27)

²¹Ato askafata, Jesús Apa Yōshi Sharaōnoax inimakōikī yoini iskafakī: “Epa Niosi, keyokōi nai mēranoafoya nono mai anoafo mī āto Ifo. Mī sharafinakōia. Akka atirifāfe kirika kene tāpifikaxō mia Ifo fakaxoma. Iskafakī shināmisfo: ‘Tsoa fetsakai noko

keskarama, nō tāpikōia,’ ixō shināmisfo. Akka nāfo mī meka mī ato tāpimanima. Akka nā kirika kene tāpikaxoma mia Ifoifonono nāfo mī meka shara mī ato tāpimani, nā mī fichipaiyai keskafakī. Nāskakē ē mia aicho fai,” ixō yoini. ²²“Ēfe Epa Niospa a tāpia keskara eari keyokōi tāpimani ēmāi āfe Fakekē. Akka tsōakai ea tāpiama, ēfe Epa fistichi ea tāpikōia. Nāskarifiakī tsōa ēfe Epa tāpiama, akka eres fisti ē tāpia. Akka nā fetsafori ē ato tāpimanaino nāfāferi Epa Nios tāpitirofo,” ixō Jesús ato yoini. ²³Anā aōxō tāpimisfoki oxō ato fisti yoini: “Nā mā ōiai keskara ōikanax fetsafori inimakōikani. ²⁴Akka ē mato yoi, Niospa meka yoimisfo feta xanīfofofāfe nā ē mato yoiiai keskara ōipaifikakī ōipaonifoma. Nā mā nikai keskarari nikapaifikakī nikapaonifoma.”

Meka fetsafaxō samāritanō sharaōnoa Jesús ato yoini

²⁵Feronāfake fisti a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamis Jesús fe mekaikai kani. Jesús ea kemaimākai ixō yōkaikai: “Ifo, ŷē afeskatiromē Nios fe ipaxakī?” ixō yōkaito, ²⁶Jesús kemani: “Akka, ŷa Moisés keneni ano aneōxō mī ōimismamē afaa ikamākī?” faito, ²⁷a Moisés keneni tāpiato kemani iskafakī: “Nōko Ifo Nios noikōikāfe nōko ōitifofoxō nōko yōshi sharafofoxori nōko kerex sharafofoxō nōko māpori shināsharakōikāfe, askatari a mia chaima nikari noisharafe a mīa mī noimeai keskafakī ixō Moisés keneni,” faito, ²⁸Jesús kemani: “Mī ea kemasharakōia, mī askafai mī Nios fe ipaxatiro,” ixō Jesús yoini.

²⁹Akka nā Moisés keneni ato tāpimamisto shināni, mī isharakōimisra ea Jesús fanōra ixō. Nāskaxō Jesús yōkani: “Akka, ŷtsoamē ea chaima nika?” faito, ³⁰Jesús yoini: “Ē mia yoinō mī tāpinō. Feronāfake fisti

Jerusalén anoax Jericó ari fāi kaito, yometsofāfe achikaxō rapati fianifo. Nāskakē seteketsakata nasharakēma fai kesemē rātafainifo. ³¹Nāskano nā ato Nios kīfixomisri nā fai fistichi kani. Akka kakī ōia fai kesemē rakakē ōifiki tanafainima. ³²Nāskano feronāfake fetsa levita arifi okī ōia rakakē ōini, nāatori kakī finōfaini. ³³Akka feronāfake fisti Samāria anoax nā fai fistichi akairi chipo kakī, mā fichixō aō noikōikī shinākōini. ³⁴Nāskata akiki kaxō, a āfe tsefeto ano xini yafi uva ene osixō aō tereaki fetsani. Nāskaxō taxta fakī fetsaxō, āfe kamayo kamaki tsoainifōfā iyoni, pexe mēraxō kexeshiyoni. ³⁵Nāskata pena fetsa nā feronāfake samāritanō āfe kori exe rafe tsekaxō nā pexe ifo kopifani iskafakī yoiyanā: ‘Na feronāfake ea kexexōfe. Mī kexesharakē ē mia anā kopifaiyoxikai,’ ixō yoini. ³⁶Akka na feronāfake tresnoa ē mia yoipai. Akka, ŷfato aō noikōinimē na feronāfake omiskōiai, a noko chaima nika nō noitiro keskafakī?” ixō yoikaito, ³⁷a Moisés keneni tāpiato kemani iskafakī: “Nā noikōiaito akiki kaxō sharafani,” ixō yoiāito, Jesús iskafani: “Miri ato noikī askafafe,” fani.

Marta feta María pexe ano Jesús kani

³⁸Nāskata Jesús fāi kai pexe rasi mēra nokoni, nāno kēro āfe ane Marta ika ini nāato āfe pexe ano ifini. ³⁹Akka nā Marta āfe chiko fistiya ini, āfe ane María. Nā María Jesús nāmā tsaoni a Jesús yoiāi keskara nikakōixikī. ⁴⁰Akka Martakai nikanima. Pīchani Jesús pimapaikī. Nāskakē Jesúski kaxō yoini: “Ifo, ŷea mīa shināimamē eres fisti ē pīchai ēfe chikokai efeta akima? Ea yoixōfe efeta anō,” faito, ⁴¹akka Jesús kemani: “Marta, mī fekaxtei afarafo shināi. ⁴²Akka nā sharafinākōia María nikakōisharai. Nāskakē ēfe meka shara nikaito tsōa xītitiroma,” ixō Jesús yoini.

“Epa Nios kīfikī iskafakāfe,” ixō Jesús ato yoini

(Mt. 6.9-15; 7.7-11)

11 Pena fetsa Jesús Apa Nios kīfini. Mā kīfikī xateano aōxō tāpimis fistichi yōkani: “Ifo, afeskaxō Epa Nios nō kīfitiromakī noko tāpimafe, Juan aōxō tāpimisfo tāpimani keskafakī,” faito,

²Jesús yoini: “Akka mā kīfikī iskafatiro:

Epa Niosi, mī fisti sharafinākōia. Keyokōichi mia Ifofanōfo mī āto xanīfo finākōia inō ato īkisharakōipakexakī. ³Nā pena tii a nō piāi noko ināfafāife nō afaa yopayamanō. ⁴A noko chakafaifo nō ato raefa keskafakī nōko chakari noko soaxōfe. Satanās noko afara chakafamapaifiaito nokoki kematimafafe,

ixō kīfikāfe,” Jesús ato fani.

⁵Nāskafata anā Jesús ato yoini: “Ōit-sai, fatora mā fetsa mā yamayano, mato yama yamenakē kafanaino mato pexe ano kaxō mato yoikī iskafaino: ‘Yamā, tres faxō ea yoa ināpe. ⁶Mā ēfe yama rama noi kiki chai inoax ēfe pexe ano, ē afaayamaki afaa ē pimatiromaki,’ ixō mato yōkaito, ⁷kemakī mato pexe mēraxō mā iskafatiroma: ‘Ea fekaxte-fayamafe. Ēfe pexe fepoti fetaxōikakī ēfe fakefo fe ē oxaki. Finixō ē mia afaa in-ātiro,’ ixō mā yoitiro. ⁸Ē mato yoi, fininākafā afara āfe yama inākasfapikī inātiro fekaxtefaito nā fichipaiyai tii.

⁹“Nāskakē ē mato yoi, afara fichipaikī Epa Nios yōkakāfe mato ināi kiki. Fena fenakākīma manakāfe nā Epa Niospa mato ināitīa. Nāskakē Epa Nios kīfi-fafāikāfe mā kīfiaito mato ināi kiki. ¹⁰Akka nā yōkai Epa Niospa afara shara ināxii. Nāskarifiakī fētsa afara shara fenaito Epa Niospa fichimatiro. Nāskarifi-akī fētsa Epa Nios kīfiaito ināsharakōixii.

¹¹“Akka, ĵfatora fĕtsa mĕ Āto epaxō mĕto fakefo mĕ rono ato inĕtiro mĕ mĕto foe yōkaito? Maa. Mĕkai mĕto fake mĕ askafatiroma. ¹²Mĕto fake mĕto takaranĕ too yōkaito, ĵnifo mĕ inĕtiro mĕ? Maa. Mĕkai mĕto fake mĕ askafatiroma. ¹³Akka, mĕ chakafixō mĕto fakefo kexesharaxō afara sharafo mĕ ato inĕtiro. Nĕskarifiakĭ Epa Nios nai mĕra ikato ĕfe Yōshi Shara mĕto inĕsharakōixii mĕ yōkaito,” Jesŭs ato fani.

Yora fetsafĕfe, “Jesŭs niafakaōxō ato sharafaira,” fanifo

(Mt. 12.22-30; Mr. 3.20-27)

¹⁴Nĕskata Jesŭs niafaka yōshi chaka potani feronĕfake makinoa mekamamismano. Mĕ a makinoax niafaka tsekeano, nĕ mekamisma mekainĭkafani. Mĕ mekaito ōikani, “ĵKee! Ōikapo, mĕ mekai,” yorafo iki fetsenifo. ¹⁵Akka atirifĕfe yoinifo iskafakakĭ: “Na Jesŭs nĕ niafaka chakafĕfe Āto xanĭfoōxō nĕ Beelzebŭx[§] ato makinoa niafaka yōshi chakafo potai,” ikanax yoinĕnifo.

¹⁶Fetsafĕferi chakafamapai kakĭ yoinifo iskafakakĭ: “Nios feta nai mĕraxō afara fetsafo noko ōimafe,” faifono, ¹⁷akka Jesŭs tĕpini a shinĕifo keskara. Nĕskaxō ato yoini: “Keyokōi mai tio anoax ĕa ranĕ retenĕkani keyotirofo. Nĕskarifiĕi pexe fisti mĕra ikanax ĕa ranĕ noikaspa faatanĕkani paxkanĕtirofo anĕ ano fistikai tsoa itiroma. ¹⁸Nĕskarifiakĭ Satanĕs ĕfe yōshi chakafo potaxō anĕ afaa afeskafatiroma. Akka ĕfe yono keyoano anĕ ĕfe yōshi chaka afe itiroma. Nĕ ĕ mĕto yoi, akka mĕ yoikĭ iskafai: ‘Satanĕs yōshi chakaōxō niafaka potai,’ mĕ ea fai. ¹⁹Akka askafiano, akka, ĵtsōa ĕfe shara mĕto inafō inĕno niafaka chakafo potamismĕ? Nĕskakĕ

atoōxō mĕ tĕpitiro akka mĕ eōnoa shinĕsharamisma. Akka Niosxō mĕto inafĕfe niafaka potamismĕ. ²⁰Akka ĕ niafaka yōshi chakafo potatiro Niospa Yōshi Sharaōxō ato makinoa. Nĕskakĕ mĕ tĕpitiro a Niospa atoki nĕchiai mĕ nokoano. Nĕskakĕ yorafĕfe ea Ifofasharakōixikani.

²¹“Akka feronĕfake mitsisipakōichi marayaxō ĕfe pexe kexekōiano tsōa ĕfe afaa fiatiroma. ²²Akka fetsa nĕ mitsisipa finakōia oxō achixō metexkere axō ĕfe afarafo fiatokai anĕ afeskafatiroma. Nĕskax paxkanĕi fetsetirofo.

²³“Akka fetsa efe rafekaspakĭ ea chakafai. Nĕskakĕ nĕfĕfe fetsafo ea Ifofamakaspakani ato paxkanĕ fakani Epa Nios Ifofayamanōfo,” ixō Jesŭs ato yoini.

Anĕ niafaka chaka yoraki nanetiro

(Mt. 12.43-45)

²⁴Anĕ Jesŭs ato yoini iskafakĭ: “Ĕ mĕto yoinō mĕ tĕpinō. Niafaka chaka feronĕfake makinoax tsekeax tsōa istoma ano kafĕsatiro anoxō tenepai. Akka anoxō tsoa fichiamax niafaka chakata anĕ shinĕtiro iskakĭ: ‘A ĕ anoax tsekeita ano anĕ kapa,’ ixō shinĕtiro. ²⁵Mĕ kaxō ōia nĕ feronĕfake nĕ pexe xaki mĕra mĕtsomea keskara sharakōi ōitiro itipinĕsharakōia. ²⁶Nĕskakĕ nĕ nĕfĕfe afe niafaka siete efetiro nĕ chakafinakōifao, nĕfo nĕ feronĕfake mĕra iki fetenō. Nĕskakĕ nĕ feronĕfake chakafinakōia itiro a iyopaoni keskarama.”

Niospa meka nikakani inimasharakōitirofo

²⁷Nĕskata Jesŭs anori ato yoiaino kĕro fistichi yorafĕ rasi mĕraxō fĕsikōi yoini iskafakĭ: “Mĭ efa mikiki inimakōi mia fake fixō mĭ yome pishtakĕ mia chocho amayanĕmĕi mia pexkoax,” ixō

[§]11:15 Satanĕs ĕfe ane fetsa Beelzebŭ.

fāsikōi yoiaito, ²⁸ Jesús kemani: “Akka nā Niospa meka nikasharakōiai nāfi inimai finasharakōi kiki,” ato fani.

Yora chakafāfe Jesús yōkanifo: “Tsōa atiroma keskara noko ispafe nō mia chanimara fanō,” ixō yōkanifo

(Mt. 12.38-42; Mr. 8.12)

²⁹ Yorafā rasi Jesúsiki feafono anā ato yoini iskafakī: “Na keyokōi yorafo chakakōifo. Tsōa atiroma keskafakī ē afara afeskarafanō ōipaikani ea Niospa nīchiamākī tāpīxikakī. Akka a keskara ōipaifīkākī ōikanima. Nā Jonás ini keskara fisti ōixikani. ³⁰ Akka Epa Niospa Jonás Nínive pexe rasi ano nīchini āfe meka shara ato tāpīmatanō Epa Nios Ifofanōfo mā āto chaka xatekaxō. Nāskarīfiakī Epa Niospa ea nīchia na yorafā rasi āfe meka shara ē ato tāpīmanō. ³¹ ¿Mā shināimamē nā kēro xanīfo chai inoax kani Salomón tāpīsharakōiano nikaikai? Akka mā kai ea nikamisma ē Salomón finōkōifiano nono efe ifīaxō. Akka nā Niospa yorafo keyokōi ichanāfaitīa ato yoipakexii fatofa afe ipanakafomākī, fatofori a omiskōīpakēnakafa mēra fokanimākai. Nāskaifono nā kēro xanīfo Salomón nikaikai chai inoax kanito mato yoikī iskafaxii: ‘Mā chakakōifo mā Jesús nikakaspamis,’ ixō mato yoixii. ³² ¿Mā shināimamē nā Nínive anoafāfe Jonás Niospa meka ato yoiaito anā Nios nikakōinifo? Akka mā kai ea nikamisma ē Jonás finōkōifiano nono efe ifīaxō. Akka nā Niospa yorafo keyokōi ichanāfaitīa ato yoipakexii fatofa afe ipanakafomākī, fatofori a omiskōīpakēnakafa mēra fokanimākai. Nāskaifono nā Nínive ano ipaonīfāfe mā āto chaka xatekaxō mato yoikī iskafaxikani: ‘Mā chakakōifo mā Jesús nikakaspamis,’ ixō mato yoixikani,” Jesús ato fani.

“Nōko ōiti sharakē nō shināsharakōitiro. Akka nōko ōiti chakakē nō shināsharatiroma,”

ixō Jesús ato yoini

(Mt. 5.15; 6.22-23)

³³ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka tsōa rāpari otaxō tsōa istoma tsāotiro. Askatari tsōa kesho fepotiro. Askatamaroko fomākīa tsāotirofo chai chaxasharakōikē a mēra ikiaifāfe ōinōfo. ³⁴ Akka māto afama mīstīfo noikī mā shināfafāini. Akka nōko fero rafeta nā rāparinī chai chaxai keskarakē, nōko yora shara itiro. Nāskarīfiai nōko fero sharano nō xafakīa ōisharatiro. Nāskatari nō isharakōitiro. Akka nōko fero chakakē nō ōisharatiroma, fakīshkōi itiro. ³⁵ Akka ōisharakāfe mā Epa Nios shināi xafakīa ifīaxō āfe meka kachikiri faxō mā anā shināsharatiromaki, fakīsh keskara mā itiro. ³⁶ Akka mā xafakīa isharakōiano, māto ōiti mēra oa fakīsh keskara itiro. Mā xafakīa shināsharakōitiro rāpari otaxō mato xafakīa chaxa keskara shara mā itiro,” Jesús ato fani.

Jesús ato yōani fariseofoya a Moisés yoini keskara ato tāpīmamīso

(Mt. 23.1-36; Mr.

12.38-40; Lc. 20.45-47)

³⁷ Mā Jesús ato yoikī xateano fariseo fīstīchi iyoni āfe pexe ano pikīxikī. Nāskakē Jesús āfe pexe mēra ikīkainax mīsa ano tsaoni. ³⁸ Akka nā fariseo shināni Jesús mechokomeyamaito āto xīnīfāfe yoīpaonīfo keskai. Akka taeyoi mechokomepaonīfo, chipo pikīxikī. ³⁹ Akka nōko Ifāfe Jesús mā tāpīxō yoini askara shināito: “Mā fariseo mechokomesharafīxō, akka māto shinā mēraxō afara sharafo mā shināima. Yora fetsafo mā noima, afara fetsa fetsatapafo noikī māto shinā mēraxō

afara chakafo mato mēra fospikōia. ⁴⁰Akka mā anorima shināmis. ĶMā tāpiamamē tsōa nōko yora femākia onifata, nōko ōiti mērari onifanimē? ⁴¹Nāskaxō a yora afaamaisfo afara ato inākāfe. Mā askafakī yorafo mā ōimatiro mato ōitinī mā Nios shinākī. Nāskax mā isharakōitiro, Nios matoki inimanō. Nāskaxō a Niospa mato amapaiyai keskara mā atiro.

⁴²“ĶOoa, fariseofāfe! Māto afarafo atiri mā Nios ināmis. Māto fanafori atiri mā ināmis. Askafixō mā fetsafo mā ato shināmisma, askatari mā ato sharafamisma. Askatari mā Nios noikōiama. Akka nā māto fanafo mā Nios ināmis keskafakī fetsafori noikōikāfe Niosri noikōiyanā.

⁴³“ĶOoa, fariseofāfe! Ichanāti pexe anoax tsaoti sharakōi ano mā tsaopaimis noko ōisharanōfora ikax. Askatari yorafāfe noko finōkakī noko yoikōisharanōfora ikax.

⁴⁴“ĶOoa! Māfi nā yora naa keskarafokī. Nā yora maia ano kaxō nō pisi xetetiroma keskarafo mā oke mēra pisifiano. Nāskarifiakī māto ōiti chakafiano mato ōikakī sharara mato famisfo,” ixō fariseofo Jesús yoini.

⁴⁵Jesús ato askafaito, a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisto kemani iskafakī: “Maestro, anori mī yoikī nokori mī ichayanā yoi,” faito, ⁴⁶akka Jesús yoini: “ĶOoa a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe! Akka māto kaifofo yoikī mā iskafamis: ‘Moisés keneni keskara nikakōikāfe,’ ixō mā ato yoifikī akka māri nikasharakōimisma. Askatamaroko a Moisés yoini keskara finōmainīfofā mā ato yoimis mato nikakanax askanōfo. Nā mā ato yoiai keskara apaifikakī tsōa atiroma. Akka māri mā ato afaa axomisma.

⁴⁷“ĶOoa! Māfi nā Niospa meka yoimisfo maiafo anoxō mā afarafo onifamiskī ato shināxikī. Akka nāfo

māto xinifāfe retēpaonifo. ⁴⁸Akka mā mā nikakī tāpikōia a māto xinifāfe apaonifo keskara. Akka māto xinifāfe ato retēpaonifo. Akka a maiafo anoxō mā afarafo onifamis yorafāfe ōinōfo. Nāskarafo mā ato ōimani nā māto xinifāfe apaonifo keskara, māri ato fe ixō mā ato feta askafakerana.

⁴⁹“Nāskakē Niospa atoōnoa tāpixō iskafakī yoini: ‘A ēfe meka yoimisfo yafi eōxō yonomisfo fetsa ē ato nīchixii. Akka ranāri ato reteyanā ranāri ato omiskōimakani.’ ⁵⁰⁻⁵¹Nāskakē na yorafo iskaratīa niyoafo Niospa ato omiskōimaxii atoōxō. Nā Niospa mai onifaki tae-fanitīa Abel sharafiano āfe ōchi reteni. Nāskatari xinia fetsa finōmata a Niospa meka yoimisfo ato retēpaonifo. Nāskata chipokōi fakakī Zacaríasri retenifo. Nā Nios kifiti pexefā chaimashtaxō koati mīsamāfā nakirafexō retenifo. Akka ē mato yoi na yorafo iskaratīa niyoafo Niospa ato omiskōimaxii atoōxō.

⁵²“ĶOoa a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe! Niospa meka shara oa onea keskara mā faa yorafāfe tāpinōfoma. Mākai Niospa meka tāpisharama. Nāskaxō fetsafāfe nikapaifiaifono mā ato nikatimafai. Nāskakē Niospa mato omiskōimakī finakōixii,” ixō Jesús ato yoini.

⁵³Ato Jesús askafakī yoiaino, a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo fe fariseofo akiki ōitfishkiki finakōinifo. Nāskakaxō feaxtefayanā afara ichapakōi yōkanifo, ⁵⁴afara ato yoiaito nikakaxō yōaxikakī. Nāskakaxō yōkanifo xanīfofo yoipaikakī.

**Jesús ato yoikī iskafani:
“Ato feparapaimis
iyamakāfe,” ixō ato yoini**

(Mt. 10.26-27)

12 Nāskakē yorafā rasi akiki fekanax ichanānifo. Shoiki fetsenifo yora ichapakōi māiyakanax.

Nāskakē Jesús aōxō tāpimisfo yoikī taefani, ato iskafakī: “Ōisharakāfe fariseofāfe nafo sharafora noko fanōfora ikaxō mato anorima yoimapaikani kiki sharafoyamafikaxō. Nāfo feparamitsapaimisfokī. Nāskakē māri ato keskara iyamakāfe.

²“Akka nā afara one yoifimisfono Niospa ato xafakīa kāimaxoxii, afarari fomāpaimisfono nāfori Niospa ato xafakīa kāimaxoxii.

³“Nāskakē a yora fetsafo fomāfai ares shināmiso, nāfori Niospa xafakīa faxii. Nā pexe kene mēraxō pexe fe-poti tserexō afara one yoimisfori, nāfori Niospa pexe kachiori ato xafakīa kāimaxoxii keyokōichi tāpinōfo,” ixō Jesús ato yoini.

Akka Nios fistiki nō mesetiro

(Mt. 10.26-31)

⁴Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Efe yorafāfe, ē mato yoi. Mato retepaifai-fono rateyamakāfe. Akka mato yora nafi-aino mato fero mēsho naima kiki. ⁵Akka ē mato yoi, tsoaki mā mesetiroma, atoki mesetamaroko Nios fistiki mesekāfe. Nāato noko retexō nōko fero mēsho nā omiskōipakenakafo mēra potatiroki. Nāskakē akiki mesekāfe.

⁶“Akka ē mato yoi mā tāpinō. Na cinco peya mīshtifo minixō mā kori ichapa fiima. Āfe exe rafes mā fii. Askatamaroko Niospa keyokōi peya mīshtifo noi. Atokai shināmakinakama. Peya mīshtifo afaamafiakē Niospa ato noi. Keyokōi Niospa ato shināpakenaka. ⁷Akka ē mato yoi, Epa Niospa mato foo fisti rasi mato tāpikakōia. Nāskakē rateyamakāfe. Nā peya mīshtifo kexesharamis keskafakī matori Epa Niospa kexesharakī finakōiakī,” ixō Jesús ato yoini.

Akka atiri yorafāfe, “Jesús ēfe Ifora,” ea famisfo yorafāfe ferotaifi. Akka atirifāferi, “Jesús ēfe Ifomara,” ea famisfo
(Mt. 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka ē mato yoi yorafāfe ferotaifi, ‘Jesús ēfe Ifora,’ ea faifono, ēri, ‘Nafo efe yorafo,’ ē ato faxii Epa Niospa āfe ājirifāfe ferotaifi. ⁹Akka nā yorafāfe ferotaifi, ‘Jesús ēfe Ifomara,’ ea faifono, ēri Niospa āfe ājirifāfe ferotaifi, ‘Nafo efe yorafomara,’ ē ato faxii.

¹⁰“Akka Niospa Fake chakafakī mekafaifono Niospa ato chaka soaxotiro. Akka Epa Niospa āfe Yōshi Shara chakafakī mekafaifono Epa Niospa ato chaka soaxonakama.

¹¹“Nāskata ichanāti pexefo ano mato iyoaifono, askayamakī xanīfofo ano mato iyoaifono, shināchakayamakāfe afeskaxō mā ato kemaimākai afaa mā ato faimākai. Epa Niospa mato shināmasharai kiki. ¹²Akka a mato chakafakī mekafaifono Epa Niospa Yōshi Sharapa mato shināmasharaino mā ato kemasharai,” ixō Jesús ato yoini.

Yora afama mīshti ichapayax mesekōixii

¹³Nānoa fētsa Jesús yoini: “Ifo, ēfe ochi ea yoixōfe āfe afama mīshtifo ea paxkaxonō,” faito, ¹⁴Jesús kemani: “Efe yorashta, tsōakai ea nīchima ē ato yoinō āto afama mīshti paxkanānōfo,” ixō yoita. ¹⁵Nāskaxō anā yoini: “Mā kexemesharakāfe afarafō ato fichipaiyamakāfe, ayafixō finōmafai fipaiyamakāfe. Nā nō yopaifo shināyamakāfe, afama mīshtiōnoaxkai nō isharatiromaki. Nōko afama mīshtifāfekai nōko ōiti noko inimamaxotiomaki,” ixō Jesús ato yoini.

¹⁶Nāskaxō anā meka fetsafaxō ato yoini: “Feronāfake fetsa afama mīshti ichapaya ini. Āfe tare ano yonosharaxō afama mīshti fanano ichapakōi ini. ¹⁷Nāskakē nā feronāfake afama mīshti ichapayato iskafakī shināni: ‘¿Ēfe yonofō ē afeskafaimē? Fanīkai ēfe yonofō ē fatiroma,’ ixō shināni. ¹⁸Nāskaxō anā shināni: ‘Ēje, mē shinā ē afeskafaimākai. Nā ē ano afama mīshtifo famis ēfe pexe nasaxō anā efapafai, nāno ēfe fana fimifo mekexiki ēfe afama mīshtifoya. ¹⁹Nāskaxō ēfe shināmā ē shināi iskafakī: “Nē afama mīshti mekekōia nā xiniai tii rakakōikai pixiki, ayayanā inimasharakōiyanā.”’

²⁰“Nāskaito Niospa iskafakī yoini: ‘Mīkai afaa tāpiama. A na fakishi mī nai, akka, ¿na mī mekeafo tsoanā ikimē?’ fani. ²¹Nāskariatiro a yora afama mīshti ichapaya ikatsaxakī Nios shinātama. Akka Niospa ōiaino anā afaya itiroma,” ato fani Jesús.

“Epa Niospa āfe fakefo kexesharamis,” ixō Jesús ato yoini

(Mt. 6.25-34)

²²Nāskata chipo Jesús aōxō tāpimisfo yoini iskafakī: “Ē anā mato yoisharanō. Ea nikasharakāfe. Shināchakayamakāfe. ²³Akka a nō piatokai noko imasharatiroma. Askatari a nō safeatori nōko yora noko imasharaxotiro. ²⁴Shinākapo. Nā peyafāfekai afaa fanamisfoma, afarikai topimisfoma. Askatari afari mekemisfoma. Nāskafekē Epa Niospa ato pimamis. Akka Niospa nā peyafō finōmainifofā matoroko kexesharakōimis. ²⁵Nāskakē, ¿afeskakī mā shināchakaimē? A nō shināchakaitokai pena fisti noko anā nimatiroma. ²⁶Akka afaa shināyamakāfe. A nō shināitokai noko nimatiroma. Nāskakē afaa shināyamakāfe.

²⁷“Akka shinākapo afeskax charofo foaikamakī. Na charofāfe yonokanima. Askatari xapo toro atirofoma rapati faxikakī. Nāskakē ē mato yoi, na charofo sharafiano xanīfo Salomón rapati shara-finakōi safefixō na charofo finōama. ²⁸Akka Niospa nafefo shara mīshti onifasharafiano nō sepakī xateano natiro. Nāskaxō nō koofatiro. Akka charofo finōmainifofā Niospa mato noikī mato rapati shara safematiro, mato kexesharaxō. Akka mā shināchakakī mā Nios chanīmara fasharaima. ²⁹Nāskakē shinākī iskafayamakāfe: ‘Ooa, ē afaa piimēti a ē piāi keyoano, askatari ē afaa ayaima,’ ixō shināyamakāfe. ³⁰Akka nā Nios Ifofaifāfema iskara shināmisfo. A piāi fisti shinākata, a safepaiyaifori shināmisfo. Akka Epa Niospa mā mato tāpia afarafo mā yopaito. ³¹Nāskakē māroko Nios xanīfoōnoa shināfafāikāfe. Mā askaito afara shara Niospa mato ināxii kiki,” ixō Jesús ato yoini.

“Epa Nios ika anoxō afara sharakōifo mato mekexona,” ixō Jesús ato yoini

(Mt. 6.19-21)

³²Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Efe yorafāfe, rateyamakāfe, Epa Niospa mato kexesharaikiki. Akka Epa Niospa āfe afama mīshti mato ināsharai inimakōikai mato ināsharai. ³³Māto afama mīshtifo minixō kori fiyokāfe. A yora afaamaisfo ato ināxikakī. Mā askaino Niospa nā ika anoxō mato afama mīshti mekexona. Nāfokai keyonakama, tsoarikai yometsoatiroma. Askatari nakaxari mato piātiroma, Epa Niospamāi mato mekexonano. ³⁴Akka māto afama mīshti shinākī nā fisti mā shināi. Akka mā Nios fisti shinākī nā fistiri mā shinākōitiro māmāi noikōikī. Nāskax mā afe isharapakexatiro,” ixō Jesús ato yoini.

Īkisi itipinīsharakāfe

³⁵ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Nāskakē itipinīsharakāfe māto rapati safesharakōita māto rāpariri ōtasharakōikāfe. ³⁶ Nā āfe ifo yonoxomisto āfe ifo manatiro kaskakāfe pexe fetsa ari kaax, āfiyatani oaino. Mā nokoaito āfe fepoti koshi fepexoxiki, mā nokoxō fepoti ramātoshiaino. ³⁷ Nāskaifono āto ifo atoki inimasharakōitiro, manasharakōiaifono. Akka ē mato yoikōi āto ifāfe mīsa ano ato tsāotiro atoki inimayanā. Nāskaxō ato pimatiro atoki inimasharakōiyanā. ³⁸ Nāskakē inimasharakōitirofo āto ifomāi manasharakōikanax, yamenake kafanaino nokoaino, askayamai penanaki kafanaino nokoainori akiki inimasharakōitirofo. ³⁹ Nāskakē māri nā keskara tāpisharakāfe. Akka pexe ifāfe mā tāpixō afetīa yometso nokoimākai ixō āfe pexe itipinīshara fatiro, a mēra ikiax yometsoyamanō. ⁴⁰ Nāskarifiāi māri itipinīsharakāfe. Akka oimara ixō mā ea manayamaino ē matoki nokorisatani,” ixō Jesús ato yoini.

Ina shara yafi ina chakaōnoa Jesús yoini

(Mt. 24.45-51)

⁴¹ Nāskaito Pedro yōkani: “Ifo, ŷnoko fisti meka fetsafaxō mī yoiamē, askayamakī keyokōi mī noko yoiamē?” ixō Pedro yoikaito, ⁴² Jesús kemani: “Mā tāpinō ē mato yoi afe keskaramākī ina shara āfe xanīfāfe āfe afama mīшти kexemafaini mai fetsa ari kakī nā āfe pexe anofo ato kexesharaxonō ato pimasharayanā, nā āfe xanīfo fena oyamaino. ⁴³ Mā mai fetsa ari katani oxō ōitoshini a yonoxomisto mā yonoxosharakōiano. Nāskakē akiki inimakōini a yonoxomisri inimakōini māmāi yonoxosharakōiax. ⁴⁴ Ē mato pārāima. Nāskaxō āfe xanīfāfe mā

xanīfo imaxō āfe afama mīшти kexexonō inātiro. ⁴⁵ Akka nā āfe xanīfo yonoxomisto, ‘Ēfe xanīfo fena oimara,’ ixō shinākī, a yonoxomis fetsafo sēteketsani, kērofoya. Nā pāemisfo fe rafexō ato feta piyanā, askatari ato feta ayayanā, askatari ato fe pāeyanā. ⁴⁶ Iskaratīa ēfe xanīfo oimara ixō manayamaino, nā pena fistichi āfe xanīfo nokofiaino mā nokoxō a yonoxomis omiskōimatiro, nā yora chakafo fomisfo mēra potakī.

⁴⁷ “Akka a yonoxomisto mā tāpia āfe ifāfe fichipaiyai keskara, nāskakē mā tāpifiax itipinīsharama, nāskakēri nikasharaima, nāskakē āfe ifāfe omiskōimayanā koshaketsatiro. ⁴⁸ Akka a yonoxomis fētsa āfe ifāfe yoia keskara tāpixoma afara chakafakē āfe ifāfe omiskōimafiakī, omiskōimasharanima. Nāskarifiakī Niospa fetsa ichapa tāpimaxō ichapari yōkaxii. Iskafakī a ē mia yoia keskafakī, ŷfetsafo mā mī ato tāpimasharamē? ixō yōkaxii. Akka fetsafo tāpimasharamano Niospa omiskōimakī tāpimaxii,” ixō Jesús ato yoini.

“Akka atirifāfe ea chanīmara faifono, atirifāferi ea chanīmara fakanima,” ixō Jesús ato yoini

(Mt. 10.34-36)

⁴⁹ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē keyokōi maifo tii anoā āto chaka xate-maniyoi ē oa. Atirifāfe ea chanīmara faifono, fetsafāferi ea chanīmara fakanima. Nā chanīmara faamafo Niospa ato omiskōimaxii. Ēfe Epa Niospa ea mai ano yonomanai keskara iskaratīa keyokōi shara ikerana. ⁵⁰ Akka ma-toōnoax naxii ē oni. Akka ē nayoa-max ē omiskōixii. Nāskakē ē omiskōifinakōita ē naxii. ⁵¹ Akka, ŷmā shināimē ē oni nono mai anoax eōnoax inimanōfo? Maa. Askarakaima. Akka ē mato yoi nā ea chanīmara faafāfe shara shināifono,

akka a ea chanimara faafafema shara shinakanima, afara chaka shinakani. ⁵²Akka iskaratīa nā peXe fisti mēra cinco yorafo ikaxō anorisfo shinakanima, pakxanātirofo. Trespato nā rafe noikaspafono, nā rafetari nā tres noikaspatirofo. ⁵³Apa āfe fake noikaspaino āfe fakefāferi āfe apa noikaspatiro. Āfe āfari āfe fake xotofake noikaspaino āfe fake xotofākeri āfe afa noikaspatiro. Askatari āfe fāfa yōxafāfe āfe fāfa naetafa noikaspaino āfe fāfa naetafari āfe fāfa yōxafo noikaspatiro.”

Nai foiskī nō tāpitiro

(Mt. 16.1-4; Mr. 8.11-13)

⁵⁴Nāskata Jesús yorafo yoini iskafakī: “Nai foiski nai kōi ōikī nai choshtakē oi feira mā faino oi itiro. ⁵⁵Akka nā xini oaima anorinoax nēfefā oaino, mā xiniaira mā fatiro. Chanīma, nāskatiro. ⁵⁶Akka māakai afaa tāpiama, mākōi mā kakamepaimis a mā yoiiai keskara mā yoifikī mā chanimara famisma. Mā nai foiskī mā yoimis oi feira mā famis. Askara tāpifixō māakai a Niospa mato yoiiai keskara mā chanimara fapaima. Iskaratīa afara afeskarafaiatokai mā tāpiama,” ixō Jesús ato yoini.

Fētsa mia chakafaito raefarisafafe

(Mt. 5.25-26)

⁵⁷Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka, ĵafeskakī mā shara shināimamē a sharafinakōia? ⁵⁸Akka fētsa mato yoikī iskafaino: ‘Mī ea chakafaa. Ē xanīfo yoikai,’ ixō mato yoiaino, xanīfo ari kayoamano koshi raefakāfe. Akka mā askafayamaino nā xanifāfe āfe sorarofafo yoitiro nā sorarofāfe mato karaxa mēra ikimanōfo. ⁵⁹Ē mato paraima. Fētsa mato karaxa mēra ikimanano mā fena tseketiroma. Akka nā mā nimia kopifatīa mā tseketiro,” ixō Jesús ato yoini.

Nōko chaka xatexō nā Jesús noko amapaiyai keskara fisti nō atiro

13 Nāskaino yorafo Jesúski fokaxō yoinifo iskafakī: “ĴMā mī tāpiamē na Pilato yorafo ato retemanita Galilea anoafō yoinā retekaxō Nios kifiti pexefā mēraxō Epa Nios ināifono āto imifo yoinānā imifoya osita?” ixō yoinifo. ²Askafaiāfe Jesús ato yoini iskafakī: “ĴMā shināimē na Galilea anoax na feronāfakefo naitafo? ĴYora chakakōifo keskarakanax āto kaifo keskarakanaxma chakafinakōiax naitafo ixō mā shināimē? ³Maa. Askarama. Akka māri mātō chaka xateyamaxō mā Nios Ifofayamax nā ikaifo keskai māri mā narisatiro mato reteaifono. ⁴ĴAkka mā shināimē nā feronāfake dieciochonoa atoki peXe keya āfe ane Siloé atoki pakeano nanifo? ĴMā shināiraka: ‘Nāfo chakafinakōia nanifo Jerusalén anoafō keskaraxma,’ ixō mā shināimē? ⁵Maa. Askarama. Chanīma ē mato yoi. Akka mātō chaka mā xateyamaxō mā Nios Ifofayamax, māri mā omiskōipakenaka.”

Meka fetsafaxō higuera fimimaisnoa Jesús ato yoini

⁶Jesús meka fetsafaxō ato yoini iskafakī: “Feronāfake fistichi āfe tarepa higuera fana ini. Nāskax ōikai kani mā fimiyamākī, kaxō ōini fimimais ini. ⁷Nāskakē yoini a tare kexemis. ‘Ōipo mā tres xinia afiax na fana higuera fimiyama. Ē āfe fimi fichipaifaino fimiyama. Ichakanō rerafe, ano fimi fetsa nō fananō,’ fani.

⁸“Akka ifāfe askafaino a tare kexexomisto kemani: ‘Ifō, na xinia fisti manayofe. Ē a nāmā orosharata ē mai tatispo sharayonō. ⁹Ōitsai, ē askafaano fimisharatirokī. Akka fimiyamaito mī ea reramanō,’ ixō a tare kexemisto yoini.”

**Jesús pena tenetitīa
kēro petoko sharafani**

¹⁰Nāskano pena tenetitīa ichanāti pexe mēra kaxō Jesús ato yoini.

¹¹Nānori kēro ini isinī itiani dieciocho xinia amis, niafaka chakata isinī imamis nā kēro sharamisma ini petoko itiani.

¹²Nānoa Jesús ōikī kenaxō yoini iskafakī: “Yōxafoshta, mā mī shara isinī itiyaniakī,” fani.

¹³Nāskaxō āfe mēkemā ramāino, koshikōi nā kēro sharakōitani. Nāskaxō, “Epa Nios fāsi sharakōi,” nā kēromā fani. ¹⁴Nāskakē Jesús pena tenetitīa kēro sharafaino, nā ichanāti pexe anoaxanīfo ōitfishkikī yorafo yoini iskafakī: “Seis nia nō yonotiro, akka na pena tenetitīa tsōa yonotiroma. Nāskakē seis nia otafe sharaxiki, akka na pena tenetitīa tsōa mato sharafatiroma,” xanīfāfe ato fani.

¹⁵Askafaito nōko Ifo Jesús kemani iskafakī: “Mākai afaa tāpiama, mākōi mā kakapaimis, akka pena tenetitīari mā yonomis mātō yoinā inafō mā tēpemis ato faka ayamanikakī. ¹⁶Akka na kēro Abraham āfe fena Satanās chakata finitima famis isinī imayanā dieciocho xinia amamis. ¿Akka afeskakī na pena tenetitīa na kēro ē sharafatiromamē?” ixō Jesús ato yoini.

¹⁷Nikakani a Jesús noikaspamisfo rāfipainifo. Akka yorafo inimakōinifo nā kēro Jesús sharafaito ōikani.

**Mostaza exeōnoa yoikī meka
fetsafaxō Jesús ato tāpimani**

(Mt. 13.31-32; Mr. 4.30-32)

¹⁸Nāskata Jesús anā ato yoini iskafakī: “Afe keskaramakī Nios xanīfāfe noko īkinā ē mato yoinō. Nikakapo iskarakī: ¹⁹Oa mostaza exe feronāfāke āfe tarepa fana keskarakī. Mā foaikax efapakōiax ifi tio itiro. Mā efepakōiano peyafāfe āfe pōyamā naa fatirofo. Nāskarifiakī mā

taefakī fisti rasichi mā Epa Nios Ifofayotiro. Akka chipo ichapakōichi mā Epa Nios Ifofatiro,” ixō Jesús ato yoini.

**Meka fetsafaxō pāa faraxika
keskaraōnoa Jesús ato yoini**

(Mt. 13.33)

²⁰Afianā Jesús ato yoini: “Afe keskaramakī Nios xanīfāfe noko īkinā ē mato yoinō. ²¹Nā kēromā pāa fakī levaduraya harina osixō kamosakano faraxitiro keskara. Nāskarifiakī nō ōitiroma. Yorafāfe Niospa meka āto shinā mēra naneafono nō ōiamafiaino āto ōiti fet-safakanax Nios keskara shara itirofo,” ixō Jesús ato yoini.

Fepoti pishtaōnoa Jesús ato yoini

(Mt. 7.13-14, 21-23)

²²Jerusalén ano fāi kakī, Jesús pexe rasi anoafō ato yoini a pexe rasi pasotai ikafo anoafari ato yoifoni. ²³Ato askafaito fistichi yōkani: “Ifo, ¿fisti rasi Niospa ato ifimē?” faito Jesús kemani,

²⁴“Pexe fepoti atsokē ikipaifikani tsoa ikitiroma. Akka ē mato yoi yora ichapakōi ikipaifikani ikitirofo. Nāskarifiāi ēfe Epa ika ano ikipaifikani ikitirofoma. Nāskakē āfe meka tāpisharakāfe a mēra ikisharaxikakī. Akka yora ichapato ēfe Epa nikafikatsaxakakī, tsōa Ifofamax a ika ano ikipaifikani tsoa ikitiroma. ²⁵Nāskakē pexe ifo finināka fā āfe pexe fepoti fepotiro. Nāskakē mā pexe emāiti nīxō mā kenakī iskafatiro: ‘Ifo, noko fepoti fepexōfe,’ mā faino mato kemakī iskafatiro: ‘Ēkai mato ōimisma mākai efe yorama tiiri fakiranoax mā oa,’ ixō mato yoitiro.

²⁶“Nāskakē mā yoikī taefakī iskafaxii: ‘Nō mefeta pita nō mefeta ayamis, askatari mī noko yoiaito nō nikamis,’ mā faxii.

²⁷“Mā askafaino mato kemakī iskafaxii: ‘Mē mato yoi ē mato ōimisma fakiranoax mā oa. Emakinoax fotakāfe

mā yora chakafo mato faxii.’²⁸ Mato askafaino anoax mā oiayanā mā omiskōi fetsexii, Abrahamnō Isaacanō Jacobonō a Niospa meka yoimisfonō ato ōi Nios xanīfo ika anoa ato ōi. Nāskakē ato makinoa Niospa mato potaxii.²⁹ Akka yorafo nā mai ano keyokōi ikanax fetsa fetsatapafo fexikani Nios xanīfo anoxō afe tsaoxō pixikakī.³⁰ Nāskakē fetsafo iskaratīa Nios nikafikani afe rafeafoma, akka a chipo nikaifo Ifofakanax afo afe rafetirofo. Akka fetsafāfe nikakī taefafianixakakī Ifofakanamax a rama nikaifo keskarakanax afe ipaxatirofoma,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús Jerusalén anoafo ato shināi oiani

(Mt. 23.37-39)

³¹ Nāskata fariseofo Jesús ano fēkaxō yoinifo iskafakakī: “Nonoax katāfe Herodes mia retepai kiki,” faifono,

³² Jesús ato kemani: “Fokaxō ea Herodes yoixotakāfe aato ato pāramiski. Ē fena nonoax kaimakai. Iskaratīa na yorafo sharafayanā penamari ē ato makinoa niafaka chakafo ē ato pōtaikai. A isinī ikaifori ē ato sharafapaikai. Mā ato askafakī keyota nā ē kapaiyai ari ē kaikai.³³ Akka iskaratīa ē yonoyoi, pena fetsari ē yonoi, akka a Niospa meka ato yoimis Jerusalén makinoax na sharama.

³⁴ “¡Ooa Jerusalén ano ikafāfe! Māfi a Niospa meka yoimisfo mā ato retemiski. Askatari aōnoa āfe meka shara yoitanōfo Niospa mato ano nīchiafori mā ato tokorinī tsakakī retemis. Oa takaranā āfe fakefo āfe pei nāmā onetiro keskafakī ē mato kexepaifaito mā ea nikakaspaamis. Māfi ekeki omismakī ē mato īkipanā.³⁵ Akka ōikapo, iskaratīa mato anā tsōa kexeima na mā imis anoa. Ē mato yoi anā mā ea ōima. Akka nā ē anā oiaitīa mā ea ōixii. Mā yoikī iskafaxii: ‘Nafi Niospa nokoki nīchia fāsi sharafinakōia

Epa Niospa na shara fapanaka,’ ixō mā eōnoa yoixii,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús a isinī imis sharafani pōya rafe faraxita kishi raferi faraxikē

14 Nāskakē pena tenetitīa Jesús kani nā fariseo xanifāfe āfe pexe anoxō pikai. Akka nānoxō fariseo fetsafāfe ōinifo Jesús afaa afeska faimākai nō ōinō ikaxō.² Nāskano nānori āfe ferotaifi feronāfake fisti isinī imis ini pōya rafeki faraxika ita kishi rafeki faraxika ini.³ Nāskakē Jesús ato yōkani, a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfoya fariseofo: “¿Na pena tenetitīa a isinī ikaifo nō ato sharafatiromē, askayamakī nō ato sharafatiromaraka?” ixō ato yōkaito,⁴ akka tsōa tooxanima. Nāskakē Jesús a isinī ikai mētsoinīfofā sharafani. Nāskaxō yoini: “Mā mī sharaki, katāfe,” fani.⁵ Nāskaxō fariseofo Jesús ato yoini iskafaki: “Akka, ¿fatora mā fētsa, māto fake iyamāi māto yoinā ina kini mēra pakeano mā koshi ifirisa fatiromamē pena tenetitīa?” ato faino,⁶ tsōa kemanima.

Feronāfake āfiyaino fista ayanā pitirofoōnoa Jesús ato yoini

⁷ Nāskata Jesús ōini mā fēkaxō tsaoti sharakōi fikanax mīsa ano tsaofaifāfe. Nāskaifāfe ōikī Jesús meka fetsafaxō ato yoini iskafakī: ⁸ “Akka fētsa fista ayanā kēro fikī mato kenano, tsaoti sharakōi ano tsaoyamakāfe. Akka mato keskarama nā feronāfake sharafinakōia pexe ifāfe kenano oax nā tsaoti sharakōi ano tsaotiroki.⁹ Akka pexe ifāfe fetsa fe oxō mia yoikī iskafatiro: ‘Na feronāfake tsaoti ināfe,’ mia faino mī rāfikōiyanā kaax chikayakōi mī tsaotiro.¹⁰ Akka askatamaroko mia fētsa kenamana kaax ori chikayakōi mī tsaotiro. Akka nā mia kenamanato mā oxō mia yoinō iskafakī: ‘Efe yorashta, na tsaoti sharakōi ano tsaoyofe,’ mia faino,

nāskakē mī inimasharakōitiro yorafāfe ferotaifi a mefe mīsa ano tsaofafāfe mia ōiaifono. ¹¹ Akka fatora fētsa ato finōpaiyaito a keskara Niospa ato nāmā nīchitiro anā afaa inōma. Akka a shināi isakai: ‘Ēkai afama, ē fetsafo finōpaima, ē ato keskarama,’ ixō shināito Niospa fetsafo finōmainifofā sharakōi nīchitiro,” ixō Jesús ato yoini.

¹² Ato askafata a ato pimairi Jesús yoini iskafakī: “Mī ato pimakī mī yamafoos ato pikīyamafe, mī extofoosri ato pikīyamafe, mī kaifoosri ato pikīyamafe, a mia chaima nikafori kori ichapayafori ato pikīyamafe. Akka afāferi kopikiri mia pikītirofo, nāskakē mā pimanāsharakōitiro. ¹³ Askatamaroko mī fista ayanā a yora afaamaisfoya a nipaikī ranāifo chātofoya a fēxofori ato pikīfe. ¹⁴ Nāskakē mī ato askafaax mī inimakōitiro. Akka afāfe mia kopifatirofoma, akka mī ato askafaito Niospa mia inimamasharaxii naax mī anā otokē,” ixō Jesús yoini.

Meka fetsafaxō Jesús ato yoini feronāfāke mā a pi ai mā itipinīsharakōi faxō ato pimapaiyaiōnoa yoiki

(Mt. 22.1-10)

¹⁵ Ato askafaito nikakī fētsa a mīsa ano tsaoto Jesús yoini iskafakī: “Ifo, inimasharayanā Epa Nios xanīfāfe keyokōi yorafo ikināi anoax ato fe ikanax fāsi inimasharakōitirofo,” ixō yoiaito, ¹⁶ Jesús yoini iskafakī: “Feronāfāke fistichi a pi ai sharakōi faxō yora ichapa kenamani afeta pii fenōfo. ¹⁷ A pi ai mā itipinīshara faxō a yonoxomis nīchini ato yoitanō iskafakī: ‘Kookāfe pixikakī. Mā ēfe xanīfāfe itipinīshara faki,’ ixō ato yoitanō.

¹⁸ “Ato askafaino, akka keyokōichi yoinifo iskafakakī: ‘Nō kayotiroma,’ ixō yoinifo. Akka a yoikī taefato yoini iskafakī: ‘Ē rama mai fiaki ē ōiyotanō.

Ē mia yoikai ē mefe kayotiromaki,’ ixō yoini. ¹⁹ Fētsari yoikī iskafani: ‘Ē rama diez faxō fakka fiaki yonomaxii ē ōiyonō sharamakī. Nāskakē ē mefe kayoi kaimakai,’ ixō yoini. ²⁰ Fētsari yoikī iskafani: ‘Ē rama kēro fia. Ē mefe katiroma,’ ixō yoini.

²¹ “Nāskakē a yonoxomisto oxō nā yoiāfo keskafakī āfe ifo yoini, a yonoxomisto yoiāito nikai ōitifishkikōini. Nāskakē afianā a yonoxomis yoikī iskafani: ‘Nā mī kapaiyai ari kaxō pexe rasi pasotainoa ato ifitāfe a afaamaisfoya, a nipaikī ranāifo ifita fēxofori ifita chatofori ifita ato fatāfe,’ ixō nīchini.

²² “Mā āfe ifāfe nīchia katani. Okī yoitoshini, iskafakī yoini: ‘Ifo, nā mīa yoia keskafakī mē ato yoitani. Akka mā fekani, mā fefiakanax mī pexe fos-pikanima,’ faito, ²³ afianā āfe ifāfe yoini iskafakī: ‘Na fāi kaxō ato yoirisafāfe a chaima ikafoya, nāskaxō ato yoikī iskafāfe: “Ēfe ifāfe pexe mēra ikikāfe afeta pixikakī,” ato fafe ēfe pexe fos-pikōinōfo. ²⁴ Akka ē mato yoi nā yorafo taefakī ē ato pimapaiyoa ēfe pexe anoxō efeta pinōfo akka afāfe anā efeta pinakafoma,’ ixō pexe ifāfe yoitiro,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús Ifofai omiskōifikani isharakōitirofo

(Mt. 10.37-38)

²⁵ Yora ichapafāfe Jesús chīfaifono atokiri fesoakekafā ato yoini: ²⁶ “Fētsa ea Ifofapai kī ea noikī finakōitiro. Āfe apanō āfe afanō āfe āfinō āfe fakefonō āfe extonō āfe chikonō ato noifikī earoko noikī finakōiama, askatari āa anoi noimei ea noisharakōitama nāskakē a keskara eōxō tāpimis itiroma. ²⁷ Akka ē cruznoax mato nāxoxii. Nāskakē ea tsōa yoikī iskafaima: ‘Iskaratīa ē Jesús Ifofai. Nāskakē ē nai omiskōifikī ē

shināchakaima,' ixō tsōa anori yoiaxma, nāskakē ēfe ina itirofoma.

²⁸“Akka fatora fētsa mā pexe fapaikī ikisi mā shināyotiromamē afe tii xepa peimāki ōixiki aō pexe fakī mitoxiki. ²⁹Akka mā pexe fapaikī mā xepa pei ichapama fixō mā mitotiroma. Nāskakē nā ōiaifāfe mato kaxemetsama fatirofo.

³⁰“Mato iskafakī yoiyanā: ‘Kee, ōikapo, na feronāfāke pexe fafiakī akka pexe fakī mitoama.’ ³¹Nāskarifiakī xanīfo fētsa afe xanīfo fetsa fe retenāpaikī shinātiro a diez mil soraroyato a veinte mil soraroya retetiromakī. ³²Nāskakē afe retenātiroma meekī, xanīfo fetsa oyoamano meka fomatiro iskafakī yoikī: ‘Nō retenāimakai, nō raenānō,’ ixō yoitiro. ³³Nāskarifiakī fatora mā fetsa mātō afarafo mā potayamax ēfe ina mā itiroma,” ixō Jesús ato yoini.

Akka tashi sharakēma nō pitiroma

(Mt. 5.13; Mr. 9.50)

³⁴Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka shinākāpo. Tashi sharakē nō tsopeitiro. Akka tashi sharayamakē nō tsopeitiro, paispa chakakē. ³⁵Askarakai tsōa fichipaima. Potatirofo. Nāskariakakī ea Ifofayamakakī ea tsōa Ifofasharakanima chakakōi ea fakani. Akka mā pachoyakī ea nikasharakāfe,” ixō Jesús ato yoini.

Oveja fenoaōnoa Jesús meka fetsafaxō ato yoini

(Mt. 18.10-14)

15 Nāskakē nā xanīfo Roma kori fixomisfo fe yora chakafo Jesúsiki fenifo āfe meka nikai fekani. ²Nāskafono fariseofo feta a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe Jesús mekafakakī iskafakī yoinifo: “Ōikapo nato yora chakafo ifimis, askatari ato feta pimis,” ixō yoinifo.

³Askafafono Jesús ato yoini meka fetsafaxō mā tāpixō iskafakī: ⁴“Fatora mā fetsa cien oveja inayano fisti ato makinoax fenoano, nā noventa y nueve mā anā fasifo mēra nīchitiro. Nāskaxō nā oveja fenoa fisti mā fenatiro shināmitsakōiyanā. Nā mā fichiaitīa fetsafo kāimaxiki. ⁵Mā fichiax āfe oveja fenoaki akiki inimakī tepapiinifōfā tepokomexō iyotiro. ⁶Nāskax mā āfe pexe ano nokoxō āfe yamafoya a chaima nikafo yoitiro iskafakī: ‘A ēfe oveja fenoa. Mē fichiakī efe inimakāfe,’ ixō ato yoitiro. ⁷Nāskakē ē mato yoi, nāskarifiakī inimakōikani nā nai mēra ikafo fētsa āfe chaka xatekōiano Jesús Ifofakī. Akka nā noventa y nueve yorafokiri nai mēranoax atokiri inimakani, afomāi isharakōipaonifono nono mai ano ikanax. Akka nā feronāfāke chakafinakōi iyopaonixakī āfe chaka xatekōiano akiki inimaifinakōikani nai mēranoax,” ixō Jesús ato yoini.

Meka fetsafaxō Jesús ato yoini kēromā āfe kori exe fenoa fiaoxō

⁸Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Nāskarifiakī kēro kori exe diezyaano fisti pakeano āfe pexe mēra rāpari otaxō fenakī ōisharata mātsokī fichitiro. ⁹Nāskata mā fichixō, āfe yamafoya a chaima ikafoya ato ichanāfatiro. Nāskaxō ato yoikī iskafatiro: ‘¡Aicho! A ēfe kori exe fenoa mē fichiakī efe inimakāfe,’ ixō ato yoitiro. ¹⁰Nāskarifiakī ē mato yoi. Nāskarifiakani Epa Niospa āfe ājirifo inimakani fētsa āfe chaka xateax a anā ipaoni keskara iyamaito ōikani,” ixō Jesús ato yoini.

Meka fetsafaxō Jesús ato yoini apa āfe fake raefatiroōnoa yoikī

¹¹Jesús afianā ato yoini iskafakī: “Feronāfāke fisti fake rafeya ini. ¹²Akka nā

chipokoto apa yoikī iskafani: ‘Epa, mā mī chaima nakī a mīa ināxiai ikisi ea ināfe,’ fani. Nāskakē āpa āfe afama mīshti ato paxkaketsaxoni.

¹³“Nāskano pena fetsa āfe fake chipokoto āfe afama mīshti ato ināketsani kori fixiki. Mā kori fiax chaikōi kani mai fetsa ari. Nārixō āfe kori potakī mitoni mēxotaima pāekī kēro chota feromafo fe ikī. ¹⁴Akka mā āfe kori potakī keyoano, nā mai anoaxri fonāikōinifo. Nāskakē nā mai anoax nā feronāfakeri chipo omiskōini afaamaisax. ¹⁵Nāskakē kaxō nā mai anoax feronāfake fetsa yono yōkani yonoxopai, iskafakī yoini: ‘Ē mia yonoxopai,’ ixō yōkaito āfe tarepa nīchini āfe kochifo pimaxonō. ¹⁶Nāskata fonāikōifikī a kochifāfe piāi maropei xaka pisharapaikōini tsōakairoko afaa pimaino.

¹⁷“Nāskakī iskafakī shināni: ‘Ēfe epa yonoxomisfāfe ēfe ēpa pexe anoxō pikī finasharakōiyanā texefamisfo. Akka ē nonoax fonāiki finakōi mē nairokomē,’ ixō shināta, ¹⁸‘Mia iskaratīa afianā ēfe ēpa pexe ari kapa. Mē kaxō iskafakī ēfe epa yoi kaikai, “Epa, ē Nios chakafata miari ē chakafamis. ¹⁹Nāskakē iskaratīa ēfe fakera mīa ea fatiroma. Mia yonoxomisfo keskara mī ea fatiro,” ’ ixō shināta, ²⁰āfe āpa pexe ari fāi kani. Nāskakē chai inoax oaito āfe āpa fichini shināmāi fakī. Nāskax akiki koshi farekekāi akiki nokota chishtoinīfofā kokoketsani.

²¹“Nāskafaito āfe fāke āfe apa yoikī iskafani: ‘Epa, ē Nios chakafata miari ē chakafamis. Nāskakē ēfe fakera mīa fatiroma,’ ixō apa yoini.

²²“Apa askafaino akka āfe āpa a yonoxomis yoini ato iskafakī: ‘Koshikōi rapati fenasharakōi fixokāfe ēfe fake ea safemaxokāfe, askatari anīcho sharari safemakāfe, askatari sandalia sharari safemakāfe,’ ato fata, ²³‘Fākka fake

xoakōiari ifitakāfe retexikakī nō pinō fista ayanā. ²⁴Akka na ēfe fake mā nani keskara ikatsaxakī mā anā ekeki nokoaki. Mā fenofinino mā nō anā fichi-aki,’ ixō akiki inimakī fista axoni.

²⁵“Akka āfe fake iyoato āfe tare ano yonofai okī nikaferani pexe chaima nokoiyokī mōsika maneyanā mairairfono. ²⁶Nāskakē a yonoxomis fetsa kenaxō yōkani āfe āpa pexe anoxō afaa afeskafakanimākai. ²⁷Askafaito a yonoxomisto yoini: ‘Mā mī exto noko. Nāskakē āpa fakka fake xoa sharakōia ato retemana afeskaxma mī exto sharakōi nokoano,’ ixō yoini.

²⁸“Akka āfe ochi iyoa akiki oitfishkiki finakōini. Nāskakē pexe mēra ikinima. Nāskaino āfe apa āfe pexe mēranoax kāinākfani āfe fake yoiyoi mā āfe fake chipoko nokoano, ‘Mā mī exto nokoaki. Nōko pexe mēra ikikofe,’ fani. ²⁹Āpa askafaino apa kemani iskafakī: ‘Shināpo epa, ē mia yonoxomis keskaraxō, ĵafe tii xinia ē mia yonoxomismē? Ea mīa yoiaitokai ē mia nikakaspamisma, akka eakai cabranā fakeshta mīa ināmisma retexō piyanā ēfe yamafo feta ē fista apanā. ³⁰Akka mī fake mā noko nā mī kori ināni kēro chotaferomafoki potakī keyotani. Nāskafikē mī fākka fake xoashara retexona,’ faito, ³¹āpa kemani: ‘Anifoshta, mīkai ea potamisma, mī efe itiani. Akka na ēfenāfo mīnā, keyokōi iki kiki. ³²Akka iskaratīa nō fista aki mī extoki inimayanā. Akka mī exto naa keskara ikatsaxakī, mā anā ekeki noko afaa afeskaxma, mā afetiama fenofinino anā oaito nō fichia,’ ixō āpa āfe fake iyoa yoini,” ixō Jesús ato yoini.

**Meka fetsafaxō Jesús ato
yoini, xanīfokōichi
afe xanīfo yōaniōnoa yoikī**

16 Jesús afianā aōxō tāpimisfo yoikī iskafani: “Feronāfake fetsa afama mīshti ichapayato feronāfake fetsa afe

xanifo ino yoini. Naskaxo nikani afe afama mishti afe inapa kexesharax-okema. ²Naskake afe xanifafe kenaxo yoiki iskafani: '¿Afame a mioa ea mia yoi? Akka a mi yonofaioa ea yoife. Akka iskaratia mi ana efe xanifo ikima,' ixo yoini.

³"Askafaito nikaki afe inapa shinakoini: '¿E afeskaim? Iskaratia efe xanifafe ea ana yonomanima, ma ea potai. Ekai afeskaxo ana yonotiroma kerekai e tarepana. Naskatari e ana afaa yokapaima e rafitiro. ⁴¡Choo! Me shinai. Na efe ifo nimiyao e ato xekaxopakefofani ana ichapa niminofoma. E ato askafaino ato pexe anoxo ea ifinifo efe ifafe ea potano,' ixo shinani.

⁵"Naskaxo fisti rasi ato kenapakeni afe tii afe ifo nimiafomaki ato yoixiki. Na akiki kai taea yokaki taefani: '¿Afe tii mi efe xanifo nimiam?' ixo yoikaito, ⁶kemani iskafaki: 'E nimia xini ene cien galon,' faito, a xanifo fetisa yoini iskafaki: 'Na mi nimia potaxo nono tsoxo fetisa arisafafe cincuenta faxo kenefe,' fani.

⁷"Naskaxo fetsari yokani: 'Akka miri, ¿afe tii nimiam?' faito, atori yoini iskafaki: 'Cien saco de trigo e nimia,' faito, ari yoini iskafaki: 'A mi nimia potaxo fetisa arisafafe ochenta faxo kenefe,' fani.

⁸"Naskake a afe ina chakapa aa shinaxo akai keskara afe xanifafe tapikoini. Naskake yoini iskafaki: 'Mi tapikoa, naskake fetsafafe mia sharara fakani,' ixo yoini. Naskarifiaki a Nios Ifoafafema tapiki finakoafo ato parakiki, aa shinaxo. Akka a Nios Ifoafafo askarafoma, ato paratirofoma. Chanima fisti yoitirofo.

⁹"E mato yoino, ma afama mishti ichapayaxo a afaamaisfo ato inakafe, ma ato askafake mato yoisharanfo. Naskake ma ma naxo ma ana kori yopatiroma ma Nios ari nokoaito na ma

kori inamisfape mato yoiki iskafatirofo: 'Aicho, mi noko shara famis. Iskaratia nono Nios ano mi nofe ipanaka,' ixo mato yoitirofo.

¹⁰"Akka na isharakioxo afara ichapama kexesharakoimis no tapitiro afara ichapa kexesharakoitiroke. Akka na isharaxoma afara ichapama kexesharamisma nari no tapitiro afara ichapa kexesharakoitirokema. ¹¹Akka nono mai anoxo ato afarafo kexesharayamaifono, Niospa ato afara sharakiofo inapafiki ana ato afaa inatiroma. ¹²Naskarifiaki Niospa mato afara shara inapafiki mato inatiroma.

¹³"Naskarifiaki tsoa afe ifo rafe yonoxosharatiroma. Akka fetisa noikaspata fetisa noisharatiro, na yoiaki keskarakoi axotiro, akka a fetisa amapaiyai keskara axotiroma noikaspatiro. Naskarifiaki ma kori fisti shinaki ma Nios shinatiroma. Naskatari Epa Nios fisti shinaki ma kori noitiroma," ixo Jesus ato yoini.

¹⁴Akka na fariseofafe kori noikoisfono Jesus atoona yoiaito nikakani akiki kaxemetsamanifo. ¹⁵Askafafono Jesus ato yoini: "Mafi no sharafora imiski yorafafe ferotaifi, akka ma askafaito Epa Niospa mato tapikoa. Akka yorafo ma paratiro nafa sharafoki ma ato fatiro, ma ato askafaino Niospa ma mato tapixo mato iskafai: 'Nafa chakakiofo,' ixo mato yoi," Jesus ato fani.

A Moises yoini keskara sharafiano Nios xanifaferoko ato finokoinifana

¹⁶Ana Jesus ato yoini iskafaki: "Moises Niosxo yoini keskafaki, a Niospa meka yoisfiferi yoinifo keskara Juan mato yoini. Naskake meka shara Nios xanifoona Juan ato yoini iskafaki: 'Mato chaka xatekafe ana a ma ipaoni keskara iyamakafe Nios xanifo ari ikixakaki.'

¹⁷ “Akka chanīma, maife nai koshikōi keyotiro. Akka a Moisés yoini keskakōi, Niospa meka shara keyonakama,” ixō Jesús ato yoini.

**Feronāfake āfe āfi fe
enēnātirofoōnoa Jesús ato yoini**

(Mt. 19.1-12; Mr. 10.1-12)

¹⁸ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka fētsa āfe āfi enexō, fetsa fia sharama. Chakafai. Askara sharama. Askatari mā fenē enea feronāfake fētsa fiari sharama. Nāatori chakafai āfe āfimakōi fe ikī,” ixō Jesús ato yoini.

**Feronāfake fetsa afama mīshti
ichapaya ikaino akka
Lázaro afaamais ini**

¹⁹ Nāskata afianā Jesús ato yoini iskafakī: “Feronāfake fetsa afama mīshti ichapaya ini, rapati sharakōi safea. Nāskaxō pena tii fista apaoni pisharakōiyanā inimakōikī. ²⁰⁻²¹ Nānori feronāfake afaamais ini āfe ane Lázaro, yorafoki koyoi fetseax tsaoni a yora afama mīshti ichapayato āfe pexe fepoti ketokonō. Nā feronāfake afaamaisyato shināni iskafakī: ‘Na feronāfake afama mīshti ichapayato a piāi ea ināpainōra,’ ixō shināni. Nāskaino paxtafo akiki kaxō āfe koyofō tāxoketsani.

²² “Nāskax Lázaro nani. Mā nakē ājirifāfe āfe fero mēsho iyonifo Abraham fe ikikanō Nios xanifo ano. Nāskatari a yora afama mīshti ichapayari nani. Nāri nakē maifanifo. ²³ Nāskakē a yora afama mīshti ichapaya omiskōikōini chiifā mēranoax a yorafo naax fomisfo anoax. Nānoxō foisnīfōfā chai inoa Abraham yafi Lázaro fichini. ²⁴ Nāskakē fāsikōi Abraham kenani iskafakī: ‘ĴEpa Abraham, ea shināfe! Ea Lázaro nīchixōfe āfe mifi rechoko fāka mechanafaxō ea ana mechana faxoyonō. Nonoax ē omiskōi finakōikai na chiifā mēranoax,’ ixō yoiāito,

²⁵ akka Abraham kemakī iskafani: ‘Ēfe fāke, ĵmī shināimamē nayoamax mī isharakōiyopaoni inimakōiyanā? Akka Lázaro isharakōipaonima. Omiskōipaoni. Nāskakē iskaratīa nonoax isharakōia inimasharakōiyanā, akka mī omiskōikōi. ²⁶ Nāskakē afeskax mia ari tsoa katiroma, mīrikai afeskax noko ano otiroma. Na mafa kinifā mesekōi afeskaxō nō finōtiroma. Māri afeskaxō arixori finōtiroma,’ ixō yoiāito, ²⁷ nā afama mīshti ichapayato anā yoini iskafakī: ‘Ē mia yoi epa Abraham mī Lázaro nīchinō ēfe ēpa pexe ano ²⁸ a ēfe exto cinco ikafo ano, anoxō Niospa meka ato yoinō nikakōinōfo akairi nono feyamanōfo nonoax omiskōi fetirofoki,’ ixō yoini.

²⁹ “Askafaito Abraham yoini iskafakī: ‘Afāfēfi mā kirika kene oīafoki a Moisés feta a Niospa meka yoimīsāfe kenenifo. Nā oīkaxō tāpisharakōinōfo,’ ixō yoiāito, ³⁰ a afama mīshti ichapayato anā kēmani iskafakī: ‘Mē tāpia, Epa Abraham, akka a yora naax otoato atoki oxō ato yoiāito nikakōitirofo,’ ixō yoiāito, ³¹ anā Abraham yoini iskafakī: ‘Akka a Moisés feta Niospa meka yoimīsāfe yoinifo keskara nikakaspakaki. Nāskarīfiakī tsōa nikatiroma a yora otoato ato yoiāito,’ ixō Abraham yoinino,” Jesús ato fani.

**Noko fētsa afara chakafamaino
āfenā mesekōi itiro**

(Mt. 18.6-7, 21-22; Mr. 9.42)

17 Jesús aōxō tāpimisfo yoini iskafakī: “Mēxotaima a ea Ifofaafāfema yorafo afara chakafamapaimisfo. Akka fētsa fetsafo afara chakafamax omiskōifinakōixii. ² Akka ato askafamayoamano, tokiriya tenexti faxō fakafā nōāfā mēra potatirofo a ea rama Ifofaifo ato afaa chakafamayamanō. Nāskara shara,” ato fani.

³“Kexemesharakāfe. Fētsa mia chakafaito yoisharafe anā mia chakafanōma. Mī yoiaito nikakī iskafakī shinānō: ‘Chanīmarokomē ea yoisharakōi ē anā askanōma,’ ixō shināito raefaxō yoisharafe. ⁴Akka anā mia chakafakī mekafaxō, ea raefafe ixō mēxotaima mia yoiri faito akiki ōitifishkikīma mī yoisharaxō mī raefatiro,” ixō Jesús yoini.

Nō chanīmara faito Niospa noko afama mīshti faxotiro

⁵Nāskata a aōnoa yoimisfāfe Jesús yoinifo iskafakakī: “Ifo, nō mia chanīmara fai finōmainifofā noko yoisharafe nō mia chanīmara fakōinō,” ixō yoiaifono, ⁶Jesús ato kemani: “Akka mā ea nikakōixō na ifi efapa mā yoikī iskafakerana: ‘Mī tapofoya tsekekainax fakafā mēra pakeax anā foaife,’ mā faino anā foaitiro.”

Āfe xanīfāfe yoiai keskafakī a yonoxomisto axosharakōitiro

⁷Nāskaxō anā ato Jesús yoini iskafakī: “Na meka fetsari ē mato yoinō nikakakī. Fatora fetsa mā inayaxō mātō inapa mātō tare ano yonoxotani oaino askayamakī fakkafo kexetani oaino akka, ĵmā iskafakī yoitiro: ‘Pexe mēra ikikerafe tsaxō pixiki,’ mā fatiromē? ⁸Maa, mā askafatiroma. Askafatamaroko mā yoitiro iskafakī: ‘Ea pīchaxōfe ē pinō, mā nafakē ea yoixi ē pikī taefanō, mī chipo axiki,’ ixō mātō ina mā yoitiro. ⁹Nāskatari āfe inapa nā āfe xanīfāfe yoia keskafakī mā axosharakōiano iskafakī yoima: ‘Aicho, ea mīa axosharakōia,’ ixō yoima. ¹⁰Nāskarifiakī māri a Niospa mato yoia keskarakōi fakī iskafakī yoikāfe: ‘Nōkai afama, nōa shināxō nō afaa akima. Nōko Ifāfe noko yoia keskafakī nō akī,’ ixō yoikāfe,” Jesús ato fani.

Jesús diez feronāfake sharafani rashkishi fetseaito

¹¹Jerusalén ano fāi kakī Jesús Samāria yafi Galilea xatsokama rafe finōfaini. ¹²Nāskax Jesús pexe rasi pasotai nokoni. Nāno mā nokoano chai ixō diez feronāfake nā rashkishi fetseifāfe ōikakī kenanifo fāsikōi. ¹³Akka iskafakī fāsikōi yoinifo: “Jesús, Maestro, noko shināfe,” faifono, ¹⁴Jesús ato ōikī ato yoini iskafakī: “A ato Nios kīfixomisfo ano fatakāfe, a mā shara ato ispaxiki,” ato faino, mā fokani koshikōi a isinī ikaifo sharai fetsenifo.

¹⁵Akka fistichi āfe yora sharakōi meekī anā akiki oxō fāsikōi yoikī iskafani: “ĵAicho, fāsi Nios sharakōi! Mā ea sharakōi faki,” ixō yoini. ¹⁶Nāskafata Jesús ferotaifi ratokonō mai chachipakefōfā maikiri fepopakekafā. “ĵAicho Jesús, mī ea sharafaa! ĵMī fāsi sharakōi!” ixō yoini. Akka nā feronāfake Samāria ano ini.

¹⁷Askafaito Jesús yoini: “ĵAkka diez feronāfake ikafomamē a ē ato sharafa isinī ikaiifono? ĵAkka fakimē ranāri a nueve feronāfake? ¹⁸ĵAkka na feronāfake fisti efe yora yamafixō ekeki oxō Nios aicho faiyoamē?” ixō Jesús yoini. ¹⁹Nāskaxō nā feronāfake yoini iskafakī: “Fininīkafāfe kātaxiki. Mī ea chanīmara fakōinax mā mī sharaki,” ixō Jesús yoini.

Nios xanīfāfe keyokōi yorafo ikināino afe keskara iximē

²⁰Nāskano fariseofāfe Jesús yōkanifo iskafakakī: “ĵAfetīa nono mai anoax yorafāfe ato xanīfo iximē Nios?” ixō yōkaifono, Jesús ato kemani: “Nios xanīfāfe ato ikināino nō ōitiro. ²¹Tsōakai yoima iskafakī: ‘Nakīa, ōikapo,’ askatari, ‘Oa onokīa, ōikapo,’ mato faima. Akka Nios xanīfo mato mēra ixō mā mato shināmani nō ōiyamafiaino,” ixō ato yoini.

²² Nāskaxō āfe ināfo yoini iskafakī: “Ē samama mato makinoax kai. Mē mato makinoax kaano anā mā ea ōima. Ea ōipaifikī mā ea shinākōixii iskayanā, ‘Nōko Ifo nofe imis keskara nō ōipaikōi,’ ixō mā ea yoifikī a keskara mā anā ōima. ²³ Akka mato fetsafāfe pārakī iskafakani: ‘Nakīa Cristo,’ mato fata, ‘Oa onokīa,’ mato faifāfe, akka ato nikayamakāfe āa mato pārakani kiki. ²⁴ Akka ē nai mēranoax oi oa kana peiki fafetanaito nō ōitiro keskara, nāskarifiāi ē oaito mā ea ōixii ē chaxaferanaito. ²⁵ Akka ē taei omiskōifinayoxii yorafāfe ea ōikaspai-fono nā ea ōikaspai-fotīa. ²⁶ Akka nā Noé niyoano ini keskai nāskarifiāxii ē anā oaino. ²⁷ Akka yorafo pikāta ayakāta fianākāta ikaifono, mā Noé kanōanāfā mēra ikiano faka faipafāino, keyoi āsai mitokomenifo. Nāskarifiāxii ē oaino ea shinātama afara chaka shināifono.

²⁸ “Nāskarifiāni nā feronāfake Lot niyoano, yorafo pikāta, ayakāta, afarafo fikāta, afarafo ato minikāta āto tarepa afarafo fanakāta pexe fakāta ikaifono, ²⁹ akka Lot mā Sodoma anoax tsekeano, oa oi ikai keskara nai mēranoax atoki chiifā pakeaino keyokōi koofi mitokomenifo.

³⁰ “Nāskarifiāxii ē oaino, ea shinākātama nā ipaiyai keskara shināifono. ³¹ Nāskarifiakī ē oaino fetsa āfe pexe fomākīa tsoxō anā āfe afara fipai āfe pexe mēra ikitiroma āfe afara fixiki. Askatamaroko ichotiro. Nāskarifiāi a āfe tarepa yonofai anā āfe pexe ano katiroma āfe afara fixiki. ³² Akka nā Lot āfe āfiōnoa shinākāfe. Nā kēromā āfe afarafo shināi ifiakēkafā ōipai narisatani keskai māri askatirokī. Askayamakāfe. ³³ Akka fētsa shinākī iskafai: ‘Ē Jesús Ifo-faito ea omiskōimakaniraiti,’ ixō shinākī ēfe meka kachikiri fai. Nā keskara yora naax omiskōipakenaka. Akka aa eōnoax omiskōiai naax efe isharakōipakenaka.

³⁴ “Akka ē mato yoi, yora rafe nā fakishi mishkitiro fistichi oxakanax ē oaino fetsa efe kaino fetsa nētetiro. ³⁵ Nāskarifiāi kēro rafeta xiki renekani. Fetsa ea ari kai yamarisatanaino akka fetsa nētetiro nā omiskōipakenakafo mēra kaxiki. ³⁶ Nāskatari feronāfake rafeta āto tare ano yonokani, fetsa ea ari kai yamarisatanaino, fetsa nētetiro nā omiskōipakenakafo mēra kaxiki,” ixō ato yoiaino, ³⁷ yōkanifo iskafakakī: “Ifo, ġfaki fokanimē?” ixō yōkaifono ato kemani iskafakī: “Mā tāpitiro a afara naa ano ishpifo foto-faifāfe. Nāskarifiāxii ē fotofaino a ea Ifo-famisfo ekeki ferisaxakani,” ixō Jesús ato yoini.

Meka fetsafaxō kēro ifomafaōnoa yafi xanīfo Jesús ato yoini

18 Jesús anā ato yoini meka fetsafaxō ato tāpimaxiki, Epa Nios mēxotaima kifikaniki xokenāyamanōfo. ² Ato yoikī iskafani: “Nā pexefā rasi anoxō xanīfāfe Nios shinātama yorafori noimisma. ³ Nā pexefā rasi anori kēro ifomafa ika ini. Nāskakē nā kēro ifomafa mēxotaima a xanīfoki kapaoni yoikī iskafaikai: ‘A ea noikaspamisto ea chakafai kiki ea yoixōfe ea anā chakafayamanō,’ ixō yoifiāto, ⁴ nā xanīfāfe nikakaspayanā tooxanima. Nā kēro ifomafa fekaxtefaiaino akka nāskaxō xanīfāfe shināni iskakī: ‘Ē Nios shināima, yorafori ē noima. ⁵ Akka na kēro ifomāfa ea fekaxtefai kiki, ē yoisharaxonō anā a chakafaito fekaxtefayamanō, mē yoixonano anā ea fekaxtefaima kiki,’ ixō xanīfāfe yoini.”

⁶ Iskafakī Jesús ato yoini: “A xanīfo chakapa yoini keskara nikasharakāfe. Chakafixō nā kēro ifomafa fekaxtefai axosharaniki. ⁷ Akka Nioskai nā xanīfo chaka keskarama. Akka, ġNiospari āfe yorafo ato afara axosharatiromamē? Noko nikaikai fekaxtetiro ma penachāi

yafi fakishchāi kīfiaifono ato nikakaspatiroma. ¿Askayamakī, ‘Ea manayokāfe,’ ixō ato yoitiromē? ⁸ Maa. Akka ē mato yoi mā manamiskē koshi mato afara shara faxoxii. Akka a mato chakafamisfo ē ato omiskōimaxii. Akka, ¿ēfe Epa ariax anā ē nāmā fotoaitīa ea chanīmara faifāfe ē ōitoshiximē?” ixō Jesús ato yoini.

Meka fetsafaxō fariseofoya a ato kori fiamisfo Jesús ato yoini

⁹ Jesús meka fetsafaxō ato yoini ato tāpimaxiki. “Ēfi sharaki, ēkai afaa chakafamisma yora fetsafokai ea keskarama,” ixō shināmisofoōnoa Jesús ato yoini iskafakī: ¹⁰ “Feronāfake rafe fonifo Nios kīfiti pexefā mēra anoxō Nios kīfi fokani. Fetsa fariseo ini. Fetsari āfe xanīfo kori fixomis ini. ¹¹ Nā fariseo arese nīxō kīfikī iskafani: ‘Epa Niosi, ē fetsafo keskarama. Akka fetsafo yometsomisfo, chakakōifo, askatari ato āfima chotamisfo. Akka ēkai nā āfe xanīfo kori fixomis keskarama. Nāskakē ē mia aicho fai. ¹² Na semānā tiifi ē foni tenekī rafefa fafafāini mia shinākī. Akka nā ē fiairi ē mia paxkaxō fafāini,’ ixō fariseo Epa Nios kīfini. ¹³ Akka a āfe xanīfo kori fīxomis ori chai nini. Nāri chai nīxokai nai foispainima. Askatamaroko shināmitsayanā Epa Nios yoini iskafakī: ‘¡Ooa! Epa Niospa, ē mia chakafamiski. Eō noikī ea sharafafe ē chakakī,’ fani. ¹⁴ Ē mato yoi nā āfe xanīfo kori fixomis āfe pexe ano oni mā Niospa āfe chaka soaxonano. Akka nā fariseo āfe chaka soaxonima. Nāskarīfai fetsa āa anoi yoimesharai: ‘Ē sharara,’ imiskē chipo Niospa afaa imatiroma. Akka fētsa shinākī iskafai: ‘Ēfi afarafo chakafamiski,’ ixō shināito nā keskara yora Niospa chaka soaxotiro afe ipaxanō,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús fakefo chishtoxō ato māmāyanā ato Epa Nios kīfixopakeni

(Mt. 19.13-15; Mr. 10.13-16)

¹⁵⁻¹⁶ Nāskatari yorafāfe ato fake mīshti Jesúski efenifo ato māmāpakeyanā ato Epa Nios kīfixonō. Akka nā Jesúsxō tāpimisfāfe ato iskafanifo: “Māto fakefo efexō nōko Ifo fekaxtefayamakāfe,” ato fanifo. Ato askafaifono Jesús ato yoini: “Ato enekāfe na fakefo ekeki fenōfo. Ato nētefayamakāfe. Ēfe Epa Nios xanīfo ika ari na fakefo keskarakōifoki,” ixō ato yoini. ¹⁷ “Ē mato pāraima, mā Epa Nios xanīfo nikayamax na fakefāfe ea nikaifo keskafakī, Epa Nios ika ari mā katiroma,” ixō Jesús ato yoini.

Feronāfake naetapa kori ichapayax Jesús fe mekani

(Mt. 19.16-30; Mr. 10.17-31)

¹⁸ Xanīfo fetsa Jesús ano oxō yōkani iskafakī: “Maestro, mī sharaki, ea yoife ē afaa afeska fatiromāki Nios xanīfo fe ipaxaki,” ixō yōkaito, ¹⁹ Jesús ke-mani: “¿Afeskakī sharara mī ea faimē? Akka Nios fisti shara. ²⁰ A Niospa yoini keskara mā mī tāpia. Iskafakī yoini: ‘Mī āfima chotayamafe; askatari yora reteyamafe; askatari yometsoyamafe; askatari chanīyamafe mā kaxpa ato pārayamakāfe. Nāskaxō māto epa yafi māto efa nikasharakāfe,” ixō yoiaito, ²¹ nā feronāfake yoini iskafakī: “Nā mīa yoiaifo keskara mē nikamis naetapaxō,” faito, ²² askafakī yoiaito nikakī Jesús ke-mani iskafakī: “Nāno afara fetsa fisti mī tāpiama. Akka mī afarafo minixō kori fixō nā afaamaisfo ato minife. Nāskax nai mēranoax mī afama mīshti-foya ixikai. Nāskafata efe koofe,” ixō yoiaino, ²³ akka nā feronāfake Jesús askafaito nikai, shināchakakōi tooxin-ima, afama mīshti ichapayax.

²⁴ Shināmitsaito ōikī Jesús ato yoini: “A yora afama mīshti ichapaya Nios xanīfo ano katiroma, fekax pishta. ²⁵Māraki camello akoja kini mēra ikipaifi ikitiro fekaxkōi efapamāiax. Nāskarari yora afama mīshti ichapayato Nios Ifofapai fekaxkōi āfe afama mīshtifomāi potakaspakī,” ixō Jesús ato yoini.

²⁶ Ato askafaito nikakakī a aōxō tāpimisfāfe tāpimainifo. “¡Keel! ¿Afeskax nō Nios fe ipaxatiromē?” ikanax yoinānifo. ²⁷ Jesús ato kemani: “Akka yorafokai āa ifimetiroma, Nios fistichi yorafo ifitiro. Niospa afama mīshti fatiro. Tsōakai afama mīshti fatiroma, Nios fistichi atiro,” ato faito, ²⁸ Pedro yoini: “Ifo, nō mefe okī nōko afama mīshtifo nō ōiferani nō mefe oni,” faito, ²⁹ Jesús kemani iskafakī: “Ē mato yoikōi, fētsa Nios xanīfoōxō ato yoikakī āfe pexe ōifaita āfe apa yafi āfe afa ōifaita āfe onefetsafo ōifaita āfe āfi ōifaita āfe fakefo ōifaita ixō, ³⁰ nāato afama mīshtifo fixii. Nāskatari mā naax Nios fe ipanaka,” ixō Jesús ato yoini.

Anā Jesús ato yoini: “Mā chaima ea retekanira,” ixō

(Mt. 20.17-19; Mr. 10.32-34)

³¹ Jesús aōxō tāpimis tiis doce kenani. Nāskaxō ato yoini iskafakī: “Iskaratīa mā nō Jerusalén ano kaikai. Nānoax nā Niospa meka yoimisfāfe eōnoa yoikī keninifo keskakōi kaikai ē. ³² Nānoxō yora fetsafo ea ato achimakani kiki. Nāfāfe ea kaxemetsama fayanā ea īchakani kiki ekeki kemo mechoketsayanā. ³³ Ea koshaketsakata ea retekani. Akka ea askafafiaifono tres nia oxata ē otoxii,” ixō ato yoini.

³⁴ Ato askafakī yoiaitokai tsōa tāpinima. Mā nikafikakī tsōa tāpisharanima, Niospa Yōshi Sharapa ato shināmoyoamano.

Jesús yora fisti fēxokōikē Jericó anoxō sharafani

(Mt. 20.29-34; Mr. 10.46-52)

³⁵ Mā chaima Jesús Jericó ano nokoi kakī, yora fēxo fai ketokonō tsaokē fichini, anoxō ato kori yōkaito. ³⁶ Nānoxō nā fēxo fai ketokonō tsaokō nikakī yorafā rasi fofānaifāfe ato yōkani: “¿Afaa afeskafakanimē?” ato faito, ³⁷ yoinifo: “Jesús Nazarete anoa kafani,” fanifo. ³⁸ Askafaiyono nikai fāsikōi kenani is kai: “Jesús mīfi David fenakī, ea shināfe,” fani.

³⁹ Askafaito nā rekē foaifāfe iskafanifo: “Nōko Ifo fekaxtefayamafe,” fafi-aifono, akka nā fāsikōi kenai iskani: “¡David fenapa, eō noife!” faito nikai, ⁴⁰ Jesús nēteakekafā ato yoini iskafakī: “Ea ifixotakāfe oaiskai kenariai,” ato faito ifixotanifo. Mā oano Jesús yōkani iskafakī: ⁴¹ “¿Ē mia afeskafatiromē?” faito, nā fēxo kemani iskafaki: “Ifo, ē oīsharapai afeskaxō ē oīsharatiroma,” faito, ⁴² Jesús yoini iskafaki: “Ea mīa chanīmara faax mā mī shara. Nāskaxō mā mī oīsharai,” fani.

⁴³ Nāskafaino nā fēxo oīsharakōitani. Nāskax Jesús fe kakī, “Aicho mā ea Niospa sharafaki, Nios fāsi sharakōikī,” ikax afe kaino yorafāfe ōikakī akairi, “Nios fāsi sharakōi,” ikanax akiki inimakōinifo.

Jesús fe Zaqueo

19¹⁻² Nāskano Jesús Jericó pexe rasi ano finōfaini. Akka nāno feronāfake afama mīshti ichapaya ika ini, āfe ane Zaqueo. A ato kori fixomisfāfe āfe xanīfo ini. Nāatori āfe xanīfo kori fixomis ini. ³ Nāato Jesús ōipafiki ōinima, yora ichapafāfemāi nakifafono Zaqueomāi mīsto pishtamāi axō. ⁴ Nāskakē fāi rekē ifhoni Jesús kaito ōixiki. Nāskata ifiya inani nā Jesús kafanai anori. ⁵ Jesús anori finōfāikī fomākīa

naiskī fichixō yoini iskafaki: “Zaqueo, fotopakekafāfe. Iskaratīa mī pexe ano ē nēteyoikaikai,” faino, ⁶koshikōi Zaqueo fotopakekafāni. Nāskakē akiki inimasharakōiyanā āfe pexe ari iyoni.

⁷Nāskaito oikakī yora rasichi iskafakī yoinifo: “¡Kee, oikapo! ¿Afeskai na yora chakapa pexe ano Jesús iki kaimē?” fanifo. ⁸Askafafiaifono Zaqueo finināka fā Jesús yoini iskafakī: “Ifo, oipo. Nā afaamaisfo na efenāfo ē ato paxkaxonikai. Nā ē atoki yometsomisfo cuatro veces faxō ē ato inai,” ixō yoini.

⁹Askafaito Jesús yoini iskafaki: “Iskaratīa mē mia chaka soaxona mī Niospa fake iki mī afe ipanaka,” ixō yoini. Nāskaxō nānoafo ato yoini: “Na feronāfake Abraham āfe fena. Abraham Nios nikakōipaoni keskafakī natori Nios nikakōi. ¹⁰Akka ē oni ēfe Epa Nios anoax a fenoafo ato fenayanā ato ifiyoi,” ixō ato yoini.

Meka fetsafaxō koriōnoa Jesús ato yoini

(Mt. 25.14-30)

¹¹Nā yorafāfe nikanifo Jesús ato yoiaito māmāi Jerusalén chaima faifokakī, “Mā Nios xanifo chaima nokoira,” ixō shināifono. Nāskara shināifono mā tāpixō Jesús meka fetsafaxō ato yoini. ¹²Iskafakī ato yoini: “Nāno feronāfake fetsa xanifo keskara ini. Nā feronāfake chai kani mai fetsa ari, nāriax mā xanifo ikax opai. ¹³Akka kayoxoma a yonoxomisfo diez kenani. Nāskaxō ato kori ichapa ināketsayanā ato yoini iskafakī: ‘Na kōri afara ichapa mā fikāfe nā ē oaitia,’ ixō ato yoini. ¹⁴Akka yorafāfe āfe mai anoxō noikaspanifo. Nāskaxō acho yora rafe nīchinifo iskafakī ato yoitanōfo: ‘Na feronāfake nō fichipaima nōko xanifo inō,’ ixō ato yoitanōfo.

¹⁵“Akka askafafiaifono mā xanifo itani anā anoris oni āfe mai ano. Mā

nokoxō a yonoxomisfo kenamani nā ato kori ināfaini tii, tāpixiki afe tii kori fifomakī. ¹⁶Nāskano fetsa akiki oitaexō yoikī iskafani: ‘Ifo, a ea mīa kori ināfainitima finōmainifofā kori exe diez faxō mē mia fixōa,’ fani. ¹⁷Askafaino āfe xanifāfe kemani: ‘Aicho, mīfi ea yonoxō sharamiski. Ē mia afaa ichapa ināyamafiano finōmainifofā mīa fixosharakōia. Nāskakē pexe rasi diez anoā ē mia xanifo imai,’ ixō yoini. ¹⁸Nāskatari āfe ina fetsari akiki oxō yoikī iskafani: ‘Ifo, a ea mīa kori ināfainitima finōmainifofā kori exe cinco faxō mē mia fixōa,’ fani. ¹⁹Nāskafaino nāri kemakī iskafani: ‘Mīri cinco pexe rasi anoā xanifo ikikai,’ fani. ²⁰Akka a yonoxomis fetsari akiki oxō iskafakī yoini: ‘Ifo, nakīa mī kori ē mia mekexona samapa rakoxō. ²¹Ē mikiki mesekī, mīmāi feronāfake mitsisipakōikē, mīnāyamafekē mī fimis, askatari a mī fanama anoafori mī fimis. Nāskakē ē mikiki mesekī ē mia kori mekexona, nakīa mī kori,’ ixō yoini.

²²“Askafaito nikakī āfe xanifāfe yoini iskafakī: ‘Mī ea yonoxosharamisma, mī chakakōi, askatari mī xanikōi. Mī mekaōxō ē mia omiskōimani. Mī ea iskafakē, na feronāfake mitsisipakōi āfenāyamafekē fimis, askatari a fanama anoafori fimis mī ea fakē. ²³Akka, ¿afeskakī banco ano mī ea kori faxōfamamē mā ēfe kori ichapano ea ināxikima, mē anā ēfe pexe ano ē oano?’ ²⁴Nāskata nā anoafo ato yoini iskafakī: ‘Na feronāfake kori fiakāfe nā diez faxō finōmainifofā ea kori fixōa ināxikakī,’ ato faito, ²⁵kemakī iskafanifo: ‘Ifo, akka nāatoroko mā diez faxō finōmainifofā fia,’ faifono, ²⁶anā xanifāfe ato kemani: ‘Akka ē mato yoi nā afara ichapaya nō afara ichapa inātiro. Akka a afaa ichapayama, āfe afara nō fiatiro anā afaa ichapaya inōma. ²⁷Askatari a ea noikaspakakī a ea xanifo fakaspafo,

fitakāfe ato retexikakī ēfe ferotaifi, ixō xanīfāfe ato yoini,” Jesús ato fani.

Jesús nokoni Jerusalén ano

(Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Jn. 12.12-19)

²⁸Nāskara ato yoita Jesús kani Jerusalén ano a aōxō tāpimisfo fe. ²⁹Mā chaima Betfagé fe Betania ano nokoxō machi Olivos anoxō a aōxō tāpimis rafe nīchini. ³⁰Ato iskafakī yoianā: “Mēstekōi fōtakāfe oa ono pexe rasi ano. Mā nokoxō nānoa burro fake nexekē mā fichi kaikai toa aō nimisma. Tēpexō ea efexotakāfe. ³¹Anoxō mato yōkaifono iskafakī: ‘¿Afeskakī mā burro tēpeimē?’ mato faifono ato yoikī iskafakāfe: ‘Nōko Ifāfe fichipaiyaito nō ifixoniyoa,’ ato fakakī,” Jesús ato fani. ³²Ato nīchia fōkaxō oiafo nā Jesús ato yoia keskarakōi fichitoshinifo.

³³Mā burro tēpeaifono, nā burro ifofāfe ato yōkanifo: “¿Afeskakī mā noko burro tēpekaimē?” ato faifono, ³⁴ato kemanifo iskafakakī: “Nōko Ifāfe fichipaiyaito nō ifixoniyoa,” ato fanifo. ³⁵Nāskaxō burro kateki āto rapati kakafakaxō efenifo Jesús ano. Nāskaxō a kamaki Jesús tsainifofānifo. ³⁶Nāskakē Jesús tanaima kani. Akka yorafāfe āto rapatifo fai nēxpakīa kakafafonifo. ³⁷Mā chaima machi Olivos tisiri mekani keyokōi a aōxō tāpimisfāfe fāsikōi yoinifo iskafakakī inimayanā: “¿Aicho, Nios fāsi sharakōi! ¿Niosxō afama mīshti mī akaito nō oia!” fanifo. ³⁸Iskafakī yoinifo akiki inimakakī: “¿Aicho, nōko xanīfo nokoki oakī! ¿Niospa nai mēraxō shara famafafāini! ¿Niospa yoini Jesús nōko xanīfo inō, aōnoax yorafo Nios fe nīpaxanōfo! ¿Aicho, Nios fāsi finakōia!” ixō fāsikōi yoinifo.

³⁹Nāskafaifono fariseofāfe yorafā rasi mēraxō yoinifo iskafakakī: “Maestro, mī

inafo yoife iskanōfoma,” faifono, ⁴⁰akka Jesús ato kemani: “Ē mato yoi nafāfe ea yoisharayamaifono, na tokirifāfe fāsikōi eōnoa meka shara yoikeranafo,” ixō Jesús ato yoini.

⁴¹Mā chaima Jerusalén ano nokoax nā pexe rasi anoato ato ōi, atoōnoax Jesús oiani. ⁴²Iskafakī ato yoianā: “Ea chanīmara faax mā isharapakenakaki. Akka māakai tāpiama iskaratia Niospa Fake mā noko. Eakai mā xanīfo fapaima ē mato imasharapaifaito, mā ea nikakaspai. Iskaratīa ē mato afeskafatiroma. Mā mā fenoa. ⁴³Fatora penata mato noikaspakani nā mato noikaspai. Nāskaxō mato chetekaxō mato mēra ikiferakaxō mato retekī mitokani. ⁴⁴Māto pexefori pāoiki fetsexii, mī kaifofoya mato retekī mitoxikani toa pishta ichoxima, mā ea nikakaspamis Niospa ea matoki nīchifiano,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús a Nios kīfiti pexefā mēraxō a ato ināifo ato potani

(Mt. 21.12-17; Mr.

11.15-19; Jn. 2.13-22)

⁴⁵Nāskata Nios kīfiti pexefā mēra Jesús ikikaixō oia a mēraxō afarafo ato miniaifāfe ōikī ato kāimani. ⁴⁶Naskafata ato yoini iskafakī: “Niospa meka yōra kenekī iskafani: ‘Mā ēfe kīfiti pexefā mēraxō mā ea kīfitiro,’ ixō yoifinino, akka nā yometsofāfe pexe keskara mā famis,” ixō Jesús ato yoini.

⁴⁷Nāskata Nios kīfiti pexefā mēraxō pena tii Jesús ato yoini. Ato yoifiaino a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo feta a Moisés yoikī kirika kenenī keskara ato tāpimamisfāfe judeofāfe āto xanīfofofāferi afeskaxoma Jesús retepaikakī shinānifo. ⁴⁸Akka afeskaxō retetiroma inifo, yorafāfemāi nikasharapaikōiaifono a Jesús ato yoiai keskara.

**“¿Tsōa mia nīchinimē mī xanīfo inō?”
ixō Jesús yōkanifo anoxō achipaikakī**

(Mt. 21.23-27; Mr. 11.27-33)

20 Pena fetsa Nios kīfiti pexefā mēra Jesús ikikaini anoxō yorafo tāpimani afeskax Nios fe ipaxatirofomākī. Anoxō ato yoiaino a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo fe, a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo, judeofāfe āto xanīfofori fenifo. ²Iskafakī yōkanifo: “¿Tsōaōxō mī iskafaimē? ¿Tsōa mia yoiamē mī iskafanō?” ixō yōkanifo.

³Askafafono Jesús ato kemani: “Ēri mato yōkanō ea yoikapo. ⁴¿Tsōa Juan nīchiamē ato maotisafakī ato faka mēra ikimapakenō? Niospa nīchiyamakī yorafāfe nīchiniforaka.”

⁵Ato askafaino āa ranā mēenāpai fetseyanā shinānifo iskakakī: “Nō kemakī iskafaino: ‘Niospa nīchini,’ nō faino noko yoikī iskafai: ‘Akka, ¿afeskakī mā Juan nikamismamē?’

⁶Akka nō iskafakī yoitiroma: ‘Yorafāfe Juan nīchinifo,’ nō fatiroma yorafāfemāi tokirinī tsakakakī noko retenōfo. Akka keyokōichi shinākani Niospa ato shināmanaino, Juanmāi Niospa shināmanaino ato yoiaino,” ikanax yoinānifo. ⁷Nāskaxō kemanifo: “Nō tāpīama tsōara Juan nīchini ato maotisafakī ato faka mēra ikimapakenō,” faifono, ⁸akka Jesúsri ato kemani iskafakī: “Ēri mato yoima tsōaōxō ē iskafaimākai,” ixō ato yoini.

**Meka fetsafaxō Jesús ato yoini a
ato yonoxomis chakafoōnoa**

(Mt. 21.33-44; Mr. 12.1-11)

⁹Nāskata taefakī Jesús yorafo yoini. Meka fetsafaxō ato yoikī iskafani: “Feronāfake fētsa āfe tare ano uva fanaxō fēt-safāfe kexexonō ato ināfaini chai kayoni.

¹⁰Nā āfe fana fimimistīa ifāfe a yonoxomis nīchini a kexexonafo ato yōkaxō āfe fana fimifo fixotanō nā āfenā tiiri. Akka nā fana kexeafāfe seteketsakaxō afaamais nīchinifo. ¹¹Nāskata tare ifāfe anā a yonoxomis fetsa nīchini. Akka nāari īchaketsayanā seteketsakaxō afaamais nīchinifo. ¹²Nāskaxō afianā fetsari nīchini. Akka mā kaano nāri imi tofeket-sakaxō tarepaxō potanifo.

¹³“Nāskata tare ifāfe shināni: ‘¿Ē afeskafaimē? Ēfe fakekōi a ē aō noiai mia nīchīpa, oītsai ēfe fake nikakōi-tirofoki,’ ixō nīchini. ¹⁴Akka mā āfe fake nīchia kaito fichikanax nā tare kexemisfo yoinānifo iskakani: ‘Nato āfe apa naano na fanafo fixii kiki. A nari nō retenō na tare nōkonā inō,’ ikax yoinānifo. ¹⁵Nāskakata achikaxō tare pasotai iyokaxō retenifo. Akka, ¿afaa mā shināimē ato afeska faimē a tare ifāfe? Ē mato yoinō. ¹⁶Kaxō a tare kexemisfo ato retēkī mitoxō, fetsafo āfe tare ināxii afāfe kexexonōfo,” Jesús ato fani.

Ato askafaito nikakani iskanifo: “Askayamapainōra,” inifo.

¹⁷Akka askaifāfe oikī Jesús ato yoini: “Akka, ¿afeskakī Niospa meka iskafakī kenenifomē?”

Tokiri pexe fapaikakī nā pexe famisfāfe na tokiri chakara ixō potafafono, fetsafāfe fichikaxō na tokiri sharakōi ikaxō akiki pexe fatirofo, ixō kirikaki kenenifo. ¹⁸Akka tokiriki fetsa pakekī aō xao teketiro. Akka tokiri yoraki pakekī renekōititiro.”

¹⁹Nā ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo feta a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe Jesús achipainifo karaxa mēra ikimapaikakī. Atoōnoa meka fetsafaxō yoiaito nikakakī akiki oitifishkikaki. Akka achipaifakakī tsōa achinima yorafoki mesekakī.

**“¿Xanifo nõ kori inãtiromē noko
yõkaito?” ixõ Jesús yõkanifo**

(Mt. 22.15-22; Mr. 12.13-17)

²⁰Nãskakaxõ a ato feparamisfo nĩchinifo Jesús fe yoinãtanõfo fanĩrira Jesús ato yoiaito nikakakĩ ãto xanifofo yoixikakĩ Jesús achinõfo. ²¹Nãskakē nãfãfe yõkanifo: “Maestro, mã nõ tãpia a mĩ yoiã anori chanĩmakõĩ mĩ yoimis. Nã mĩ ato yoiã anoriri, nokori yorafãfe yoimisfo. Chanĩmakõĩ mĩ yoimis nã Niospa fichipaiyai keskarakõĩ. Afara yoipakai mĩ ranomisma, mēstekõĩ mĩ ato yoimis. ²²Akka chanĩmamakĩ noko yoife na romanõ xanifo nõ kopifatiromãki askayamakĩ nõ kopifatiroma rakikĩã,” ixõ yoinifo.

²³Akka Jesús tãpini feparapaiyãfãfe. Nãskaxõ mã tãpixõ ato yoini, ²⁴“Ea kori exe fisti ispakãfe ē õinõ,” ato faito ispai-fono ato yoini iskafakĩ: “¿Tsõã femãã na keskaramē? ¿Tsõã aneri na kori exe ano keneamē?” ixõ ato yõkaito kemanifo iskafakakĩ: “Nõko xanifo César keskara,” faifono, ²⁵Jesús ato yoini: “Akka na kori exe Cēsarnãkē César inãkãfe, akka Nios-nãkē Niosri inãkãfe.”

²⁶Ato askafaito nikakani, rateyanã yoinãnifo: “Kee, na yoiã keskarakai tsõã finõtiroma. Tãpikĩ finakõia,” ikanax ãã ranã yoinãnifo. Nãskakē yorafãfe õiai-fono Jesús fanĩrira mekamapaiãfãfono fanĩrira mekatĩroma ini. “Kee, finakõia,” ikanax anã tsoa tooxinima.

**“Yora naax anã otoax
¿afeskatiromē?” ixõ Jesús yõkanifo**

(Mt. 22.23-33; Mr. 12.18-27)

²⁷Nãskata saduceofo Jesús õifokani fonifo. Nã saduceofãfe yoimisfo iskakakĩ: “Yora naaxkai anã afeskax ototĩroma,” ixõ yoimisfo. Akka nãfãfe Jesúski fõkaxõ yõkanifo ²⁸iskafakakĩ:

“Maestro, noko Moisés kirika kenexoni iskafakĩ yoikĩ: ‘Feronãfake fetsa ãfiyax afeta fake akamax naano one fẽtsa nã kero ifomafa fitiro ãfe ãfi inõ. Mã fixõ afeta fake atiro ãfe õchi fake inõ,’ ixõ Moisés keneni. ²⁹Akka nõ mia yoinõ, nã naneti siete feronãfake inifo. Ato ochi iyoa ãfiyai taeni. Mã ãfiyax afeta fake akamax nani. ³⁰Mã ãfe ochi naano chipokoto fini. ³¹Nãskata nã chipoko fẽtsari nã kero fini. Nãskarifiãĩ nãari nani afeta fake akamax. Nãskakanax akikinoax nai keyonifo nã siete feronãfake afeta fake akanamax. ³²Nãskata mã nai keyoafono nã kerrori chipo nani. ³³Akka, ¿fatoto mã otokaxõ na kero fixikanimē, nã fistimãĩ fĩpakaxõ?” ixõ yõkaifono, ³⁴Jesús ato kemani: “Yorafo nono mai ano niyokanax feronãfakefo fe kerofo fianyokani. ³⁵Akka fatorafãfe Niospa meka chanĩmara faafono Niospa ato imasharatiro afe ipaxanõfo. Akka nãfo mã otokanax feronãfakefo fe xotofakefo anã fianãtirofoma Nios ika ari nokokanax. ³⁶Nãskakē anã tsoa natiroma. Ajirifo keskara ixikani Niospa fakekõifori ixikani mã otokanax. ³⁷Akka Moisés nikani oa fana kooai xoisai keskara mēranoax mekaito, yoikĩ iskafaito: ‘Mã nafianixakakĩ mã anã otoafõ, efi Abraham ikaino Isaca ikaino, Jacobo ikaino, ē ãto Nioskõiki. Iskaratĩã efe niafo,’ ixõ yoiãito Moisés nikani. Nãskakē nõ tãpitiro naax nõ anã ototiro. ³⁸Akka Epa Niospa naafoma keskara ato õi Epa Niosnoax keyokõĩ niafo,” ixõ Jesús ato yoini.

³⁹Nã Moisés yoikĩ kirika keneni keskara ato tãpimamisfãfe ranãrito iskafakĩ yoinifo: “Maestro, mĩ ato yoisharakõĩ,” fanifo. ⁴⁰Nãskakē anã tsoa yõkapainima, atomãĩ kemasharakõiaito akiki rãfikakĩ.

**“Akka, ¿tsōa fenamē Cristo?”
ixō Jesús ato yōkani**

(Mt. 22.41-46; Mr. 12.35-37)

⁴¹Nāskata Jesús ato yōkani: “Akka, ¿afeskakī Cristo David āfe fenara mā faimē? ⁴²Nā David Niospa Yōshi Sharapa shināmanaino fanāiti kirika keneni iskafaki:

Epa Niospa ēfe Ifo yoini iskafakī:
‘Mī efe xanifokōi ipanakakī. ⁴³Akka
nā mia noikaspaifo mī ato finōkōinō
ē ato mī nāmā nīchikai,’

ixō yoini. ⁴⁴Akka, ¿afeskaī Cristo David āfe fena itiomē, nā David Cristo ēfe Ifora fafiapaonino?” ixō Jesús ato yoini.

**Jesús ato yōani a Moisés yoikī
kirika keneni keskara ato
tāpimamisfāfe anorima ato yoiaifono**

(Mt. 23.1-36; Mr.
12.38-40; Lc. 11.37-54)

⁴⁵Keyokōichi yorafāfe nikaifono Jesús aōxō tāpimisfo yoini, ⁴⁶“Ōisharakakī. A Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe mato pārapaikani kiki. Akka nāfo rapati chainipa safekanax fofāsapaimisfo. ‘Noko yoisharakōinōfora,’ ikanax tsaoti sharakōi fenamisfo ichanāti pexe anoxō, a piailfo anori sharakōi ano tsaopaimisfo, ‘Noko ōisharanōfora,’ ikanax. ⁴⁷Nāskakaxō kēro ifomafa pexe fiamisfo. Nāskatari Epa Nios chaikōi kifimisfo, ‘Noko nikanōfora,’ ikaxō. Akka nāfo chanīmisfono Epa Niospa ato omiskōimakī finakōixii,” ixō Jesús ato yoini.

**Kēro ifomafa afaamaisfixō Epa
Nios ināsharakōini**

(Mr. 12.41-44)

21 Jesús ōini a kori ichapayafāfe kori naneti mēra kori naneiaifāfe Nios kīfiti pexefā mēraxō. ²Nāskatari ōini a kēro ifomafa afaamaisfixō āfe

kori exe rafe kori naneti mēra āfe kori nanekī mitofaito. ³Nāskata ato yoikī iskafani: “Chanīma ē mato yoikōi, na kēro ifomāfa afaamaisfixō ato finōmainī-fofā inākōia. ⁴Akka na kori ichapayafāfe mā Nios ināfikakī tsōa keyo ināma, texe faafo. Akka na kēromā omiskōifikī āfe kori rafe potakī mitokōia. Anā afanā a piail fitiroma,” ixō Jesús ato yoini.

**Jesús ato yoini na Nios
kīfiti pexefā pāoixii ixō**

(Mt. 24.1-2; Mr. 13.1-2)

⁵Nāskata a afe rafea fetsafāfe Nios kīfiti pexefāōnoa yoinifo iskafakakī: “Nōko Nios kīfiti pexefā sharafinakōia. Tokiri petsanāmeax nā kori ichapayafāfe afara sharafokixō nētakeafo,” ikaxō yoiaifono, Jesús ato yoini: ⁶“Akka na mā ōiai anākai tokiri petsanāmexima, keyokōi pāoixii. Na tokirifori maoli fetsexii,” ixō Jesús ato yoini.

**Afaa afeskaximākai mā chaima nōko
mai keyoaino Jesús ato yoini**

(Mt. 24.3-28; Mr. 13.3-23)

⁷Nāskakē yōkanifo iskafakī: “Maestro, ¿na mī yoiai keskai afetīa iximē? ¿Afeskakō nō tāpitiromē na ixiai keskara?” ixō yōkanifo.

⁸Askafaifono Jesús ato kemani: “Kexemesharakani mā ato nikaino mato afara chakafamatirofoki. ‘Ēfi Cristokī. Mē oa mātō xanīfo ixiki,’ ixō mato pārapaikani kiki. Nāskakaxō afāfe yoikani kiki a ē yoisim keskara. Akka yoiaifāfe ato nikayamakāfe. ⁹Akka yorafo retenāifāfe nikai rateyamakāfe. Askatari a fetsafāfe āto xanīfori potapaiyāifāfe nikairi rateyamakāfe. Nā ē mato yoisim keskakōiyoxii kiki. Nāskafixax nōko mai fena keyoxima, chipo ixii.

¹⁰“Akka yorafo mai fetsa anoax mēnāpaiyāifono, yora fetsafori mai fetsa anoax retenāixikani. ¹¹Nāskaifono

nā mai fetsa anoafo mai naya naya ixii. Askatari fonāiki finakōixikani, afaa pikanima. Askatari pae finakōia ixii nā mai fetsa anofo. Askatari nā nai mēranoafori a ōimismafo ōixikani. Ratekōixikani.

¹²“Akka askayoamano, mato achikaxō fāsi mato omiskōimaxikani. Mato achikaxō judeofāfe āto ichanāti pexe mēra mato iyokani xanīfofofāfe mato yōkanōfo. Nāskakaxō mato karaxa mēra ikimakani xanīfofofāfe. Eōxō mato askafakani. ¹³Mato askafaifono mā eōnoa ato yoitiro. ¹⁴Akka kayoxoma shināchakayamakāfe. Ē mato shināmanikai mā ato yoisharanō. Afaa nō ato faimē iyamakāfe. ¹⁵Akka ě mato ato kemamasharaikai fanīrira mato mekafaifono mā ato kemasharanō. Nāskakē nā mato noikaspaifāfe mato kemakanima, fanīrira mā noko yoi tsōa mato faima. ¹⁶Akka mātō epafāfe mātō efafo feta mato ato achimaxikani. Mātō ochifāfe, mātō kaifofofāfe mato fe rafemisfāferi mato askafaxikani. Akka ranāri mato retekikani. ¹⁷Akka eōxō yorafāfe keyokōichi mato noikaspaxikani. ¹⁸Akka mato noikaspafiaifono Epa Niospa mato kexesharai mato retefiaifonokai mātō fero mēsho fenonakama. ¹⁹Akka afara afeskara ifiaino ea shināmakiyamakāfe. Nāskax mā efe isharaapakenakaki.

²⁰“Jerusalén anoafo sorarofāfe ato cheteafono mā ōikī mā tāpitiro mā chaima ato reteafono, āto pexefori pāo iki keyoi. ²¹Nāskakē a Judea ano ikafo māchi keya ari ichotanōfo. A Jerusalén ano ikafori nā pexefā rasi mēranoax tsekenōfo. A Jerusalén pasotai ikafori anā Jerusalén ano feyamanōfo. ²²Nā Niospa meka yoikī kenenifo keskakōi fakī Jerusalén anoafo Niospa ato omiskōimani. ²³Askatari a kēro fake naneafō fe a fake yome pishta chocho amaifo omiskōixikani māmāi yorafo

omiskōifinakōiaifono. Nāskakē nā Judea mai anoafo omiskōifinakōixikani, Niospa ato omiskōimanaino. ²⁴Ranāri ato kenopa retekani. Akka ranāri ato achikaxō karaxa mēra ato ikimakani mai fetsafo ano. Ato askafaifono nā judeofoma Jerusalén ano iyokani. Akka nā Niospa ato omapaiyaitīa judeofo Jerusalén ano anā fexikani,” ixō Jesús ato yoini.

Niospa Fake fotoaino afe keskara iximākai ixō Jesús ato yoini

(Mt. 24.29-35, 42-44; Mr. 13.24-37)

²⁵Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Nāskakē xini fe oxe fishifori a nō ōimis keskara anā iki fetseima. Fetsa keskara iki fetsei. Askaito ōikani nono mai anoafo ratekōixikani. Fākafāri poo iki meseniaito nikakani. Ratekōixikani nōkai iskara afaa ōimisma ikanax. ²⁶Nāskaito ōikani yorafo ratekani shinā fenoyotaxikani. Afarafo afeskaraito ōikani a ōiyomisfoma keskara ōikani. ²⁷Nāskatari ea ōixikani ě nai mēranoax nai kōinī ě fotoiyoyaito. Shara finakōia ě fotoaito ea ōixikani. ²⁸Nāskakē nā ě mato yoiyai keskai taei afarafo afeskaraino, inimayanā ea manasharakāfe, ea chanīmara fayanā. Mē chaima okī ě mato ifirisa fatanō,” ixō ato yoini Jesús.

²⁹Nāskaxō anā meka fetsafaxō ato yoini iskafakī: “Akka shinākāpo yōkka fiyafi ifi fetsaōnoa. ³⁰Āfe pei siri ikaito ōikī mā tāpitiro māmāi chaima xiniaito. ³¹Nāskarifiakī mā tāpitiro nā ě mato yoimis keskara afarafo afeskaraito ōikī mā chaima Nios Xanīfo oi kiki xanīfo ikiyoi nono nāmānoax.

³²“Akka ě mato pāraima. Na afarafo ě mato yoiyai keskaito na yorafāfe nayokaxoma ōiyokani. ³³Akka nai fe mai keyoi. Akka ěfe meka fisti keyonakama na ě mato yoiyai keskakōi.

34-35 “Nāskakē kexemesharakāfe māto ōitinī afaa chaka shinākakīma. A mā pāepaiyai fisti shināyamakāfe. Afaa fetsafori shināyamakāfe. Anori shinākī a ikaifo keskakī mā ea chanīmara fatiromaki. Akka afo itipinīsharafomano ē nokorisataxii. Māraki poomānā tanasharaxma tarapa faafo mēra ikiyamatiro. Māri nāskatiro ea shināxma. Nāskata afaafo afeskara iki fetseaino nā mai tio anoax omiskōi fetsexikani. 36 Nāskakē itipinīsharakāfe, Epa Nios mēxotaima kīfifafāikāfe afara afeskaraino omiskōixikakima. Nāskax mā ekeki chipo nokoaino ē matoki inimaxikai,” ixō Jesús ato yoini.

37 Nāskata Jesús pena tii Nios kīfiti pexefā mēraxō ato yoini. Akka fakish tii machi āfe ane Olivos ano oxatai apaoni. 38 Nāskakē yorafā rasi pena tii akiki fepaonifo Nios kīfiti pexefā ano. Anoxō ato yoiatio nikai fekani.

“¿Afeskaxō nō Jesús retetiromē?” ixō shinānifo

(Mt. 26.1-5, 14-16; Mr. 14.1-2, 10-11; Jn. 11.45-53)

22 Mā chaima fista ikaino a Niospa ājirinī Egipto anoxō āto fake iyoafo retenima shinākakī pāa faraxatimais pipaonifo, Pascua fistatīa. 2 Afia penata a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo feta a Moisés yoikī kirika kenenī keskara ato tāpimamisfāfe afeskaxoma Jesús pāraxō retepaikani yorafoki ratenifo.

3 Nāskaifono Judas mēra Satanās ikini. Nā Judasri Jesús āfe ina ini. Āfe ane fetsa Iscariote ini. 4 Nā Judas kani a ato Nios kīfixomis xanīfofo yafi a anoxō Nios kīfiti pexefā kexemisfo xanīfofo yoikai. Anoxō ato yoini iskafakī: “¿Afeskaxō ē mato Jesús achimatiromē?” ixō ato yōkani. 5 Akiki inimayanā yoikī iskafanifo: “Aicho, nō mia kori ināi mī noko ato Jesús achimaxonō,” ixō Judas yoiati-

fono, 6 “Ia. Ē mato achixonō,” ixō ato yoini. Nāskaxō Judaspa shināni afetīa ē ato Jesús achixotiomē ini. Yorafā rasichimāi naki faafono afeskaxō achitiroma ini.

Mā chaima reteafono Jesús aōxō tāpimisfo feta yātapake pini

(Mt. 26.17-29; Mr. 14.12-25; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

7 Akka nā fista Pascuatīa pāa faraxatimais pinifo. Afia penatari oveja fake retexō Nios ināpaonifo āto xinifāfe anifo keskafakī. Akka mā fista pakeano, 8 Jesús Pedro yafi Juan nīchini ato yoikī iskafayanā: “Fokaxō itipinīsharafatakāfe fistatīa nō pinō,” ato faito, 9 kemandifo: “¿Fanīxō nō itipinīsharafaikaimē?” faifono, 10 Jesús ato kemani: “Mā mā pexefā rasi ano nokoxō feronāfake fisti mā fichi kaikai keshoki faka tetsaomexō foikaino. Nā chīfafaitakāfe fato pexe mēra ikikaimākai ōixikakī. 11 Nānoxō nā pexe ifo yoikī iskafaxikakī: ‘Nōko Ifāfe noko yoikī iskafakī: “Fato pexe kene mēraxō eōxō tāpimisfo feta fistatīa ē pitiromāki ixō yōkatakāfe nōko Ifāfe noko faa,” mā faito, 12 nāato mato ispai kiki pexe keya kene efapaya itipinīsharakōia. Nāno itipinīsharafakāfe anoxō nō pinō,” Jesús ato fani.

13 Nāskata mā fokaxō fichinifo nā Jesús ato yoiā keskarakōi. Nāskaxō itipinī fanifo Pascua fistatīa pixikakī.

14 Mā itipinīshara faafono, Jesús a aōxō tāpimisfo fe kaax, mīsa ano tsaoni. 15 Nāskaxō tsaofono Jesús ato yoini: “Ē mato feta pipaitiani na fista Pascuatīa ē nayoxoma. 16 Akka ē mato yoikōi ēkai anā mato feta Pascua fistatīa pifainakama. Akka nā mā Epa Nios xanīfo ano nokoaitīa ē mato feta pixii inimayanā.”

17 Nāskata kecho tsomainīfōfā Apa Nios kīfikī, “Aicho,” fata, ato yoikī iskafani: “Na mato tiito ayakāfe. 18 Ē

mato yoikōi ē anā mato feta na fimi ene ayaima. Akka nā ēfe Epa Nios fe ē xanīfo ixō keyokōi ē yorafo ikixō na fimi exe ē anā ato feta ayaxii,” ixō ato yoini.

¹⁹Nāskaxō anā pāa tso mainīfofā, Apa Nios kifiki aicho fata, ato pāa kaxkexopakeyanā ato yoiki iskafani: “Nafi efe nami keskaraki. Matoōnoax ē nai. Nāskakē nā mā piatīa ea shināfafāikāfe,” ixō ato yoini.

²⁰Nāskarifiakī kecho tso mainīfofā nā pixō ato yoini iskafakī: “Na ayatiōxō ē mato afara fenashara yoi iskafakī: Ēfe imi foaino ē matoōnoax nai mā ēfe Epa Nios fe ĩpaxanō.”

²¹“Akka nā efe mīsa ano tsoaofa fētsa ea ato achimani. ²²Akka nā eōnoa yoiki kirika kenenifo keskakōi ē naikai. Akka nā ea ato achimanai akairi omiskōi finakōi,” ixō Jesús ato yoini.

²³Ato askafaito nikakani āa ranā yoināi fetsenifo: “ĴFatotokai nō achi-manimē?” ikanax āa ranā yoinānifo.

Akka, ĵtsoa sharafinakōiamē?

²⁴Nāskakē aōxō tāpimisfo feratenānifo fatokai sharafinakōiamē ikanax. ²⁵Nāskaifono Jesús ato yoini iskafakī: “Nā yora fetsafo xanīfokaxō ato ferateyanā ato yonomamisfo. Ato askafafiakakī nōko xanīfo noko afara shara faxō fafāini ixō nokoōnoa yoikāfe, ato famisfo.

²⁶“Akka māri askayamakāfe. Askataroko nā sharafinakōia mātō exto chipoko keskara ikāfe. Nā chipokofāfe āto iyoafo ato yonoxosharatirofo keskara ikāfe. Akka xanīfo ipaikakī fetsafo sharafakāfe ato axosharaxikakī.

²⁷Akka, ĵfatokaimē sharafinakōia, nā mīsa ano tsoaxō pimisraka, askayamai nā ato pimamisraka? Akka nā mīsa ano tsoaxō piāi nā sharafinakōia. Akka ē mato fe ixō ē mato yonoxomis keskara ē imis.

²⁸“Akka mā efe itiani mā ea potamisma, na afara chakafāfe ea chakafafiaino. ²⁹Nāskakē ėri mato xanīfo imaxii, ēfe Epa Niospa eari xanīfo imaino. ³⁰Akka mā efeta pita efeta ayata mā faxii ēfe mīsa ano tsoaxō. Nāskakē mā mā xanīfoxō nā doce nōko kaifo israelifāfe mā ato ikixii,” ixō Jesús a afe rafeafo yoini.

“Ē Jesús ōimisma,’ Pedro ixiaino,” Jesús ato yoini

(Mt. 26.31-35; Mr.

14.27-31; Jn. 13.36-38)

³¹Nāskata nōko Ifāfe Simón yoini iskafakī: “Simón, ōipo Satanás Nios yōkaxō mato afara chakafamapai, mā ea potanō. ³²Akka ē mia Epa Nios kīfixoni mī ea nikakī xateyamanō. Akka mā mī paxkafixō mī ea anā Ifofakōixō a mefeta ea Ifofaafō ato yoisharafe ea Ifosharafanōfo,” ixō yoiāito, ³³Simón kemani: “Īfo, ē mia potanakama. Mia karaxa mēra ikimanaifono ėri mefe kai. Mia reteaifonori ėri mefe nai,” faito, ³⁴Jesús kemani: “Pedro, ē mia yoi iskaratīa takara fene keoyoamano mī ato yoi iskai: ‘Ē Jesús ōimisma,’ ixō mī ato yoiki tres fai,” Jesús fani.

“Mē samamashta omiskōikai,” Jesús ato fani

³⁵Nāskafata Jesús anā ato yoini iskafakī: “Ē mato nīchiyamea pishamais koriri mā foyameama, saporiti mā fotima. Akka ē mato nīchia kaxō ĵmā afaa yopatimē?” ato faito kemakakī iskafanifo: “Maa. Nōkai afaa yopatima,” fanifo.

³⁶Nāskata ato yoini iskafakī: “Akka iskaratīa nā pishayato āfe pisha foikanō, āfe koriyafi. Akka nā keno yamato āfe rapati minixō kori fixō, nā kōri keno fetsa finō. ³⁷Akka ē mato yoi nā eōnoa yoiki kirika kenenifo keskai mē askakōi. Ē askarayamafiano ea pārakani yora

chakafāfe, ‘Nato ato chakafamis,’ ea fakani. Nāskakē nā eōnoa yoikī kirika kenenifo keskara nē askakōi,” ixō ato yoiaito, ³⁸a aōxō tāpimisfāfe yoinifo: “Ifo, nono keno rafe,” faifono, ato ke-mani: “Nā rafe inōkī anā nō yopaimakai. Nāskanō,” ixō ato yoini Jesús.

Getsemani anoxō Jesús Apa Nios kīfini

(Mt. 26.36-46; Mr. 14.32-42)

³⁹Nāskata Jesús kani nā kamis keskai machi Olivos ano. Aōxō tāpimisfori afe fonifo. ⁴⁰A kamis ano mā nokoxō ato yoini: “Epa Nios kīfikāfe Satanás mato afara chakafamapaiyai keskara axikakīma,” ixō ato yoini.

⁴¹Ato askafata ato makinoax orishta kaxō Apa kīfini ratokonō mai chachipakefōfā. ⁴²Apa kīfikī iskafani: “Epa, ea ifipaikī ea ifife ē omiskōinōma. Akka nā ē apaiyai keskafakīma, nā mī ea amapaiyai keskafafe,” Apa faino, ⁴³āfe ājiri nai mēranoax akiki nokorisatani mitsisipakōi imaxiki. ⁴⁴Shināmitsai finakōiyanā, Jesús Apa kīfini nā omiskōiai shināyanā. Nāskaino āfe nīskaya āfe imi mai ano tosini.

⁴⁵Mā Apa kīfita fininākaḡāta, aōxō tāpimisfo ari kani. Kaxō ōia oxafo inifo shināmitsai finakōikani āto Ifo omiskōiaino. ⁴⁶Nāskaxō ato yoini: “ĴAfeskai mā oxaimē? Fininīfōfākāfe Epa kīfixikakī Satanás chakata mato afaa chakafamayamanō,” ato fani.

Jesús achinifo

(Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Jn. 18.2-11)

⁴⁷Jesús ato yoiaino yorafā rasi nokotoshinifo. Nā āfe ane Judas, nāri Jesúsxō tāpimis iyopaoni, nā Judas rekē oaino acho yorafā rasi fenifo. Nā Judas Jesús ari kani kokoikai. ⁴⁸Askafaito Jesús yoini iskafakī: “ĴJudas, ea mīa kokoxō mī ea ato achimanimē?” fani.

⁴⁹Askafaito ōikakī a aōxō tāpimisfāfe Jesús yōkanifo: “ĴIfo, nō ato kenopa rerapaketiromē?” ixō yōkanifo.

⁵⁰Nāskata fētsa nā ato Nios kīfixomisto āfe xanīfāfe ina āfe pacho kayakai aōri paxteni. ⁵¹Askafaito ōikī Jesús yoini iskafakī: “Enefe. Nāskanō,” fata afianā kosihikōi xanīfāfe āfe ina āfe pacho ramākaxō pacho tichixotani. ⁵²Nāskaxō ato yoini a Nios kīfixomis xanīfofo yafi a Nios kīfiti pexefā kexemis xanīfofo, nā anifo tiiri mā ifi feafono ato yōkani: “ĴAfeskai kenofoya ifixatefoya mā oamē ea achiyoi oa ē yometso keskarakē? ⁵³Pena tii ē mato fe itiani Nios kīfiti pexefā mēraxō ē mato tāpimani, akka māakai ea achipaimisma. Akka na fakishi mā ekeki oa Satanás māto ifono,” Jesús ato fani.

“Ē Jesús ōimisma,” Pedro ini

(Mt. 26.57-58, 69-75; Mr. 14.53-54, 66-72; Jn. 18.12-18, 25-27)

⁵⁴Jesús achixō iyonifo a ato Nios kīfixomis xanīfāfe pexe ano. Akka Pedro acho chipo kani. ⁵⁵Akka pexe emāiti chii ketefaax tsooax yoaifono Pedrori nāno ato fe tsooax yooni. ⁵⁶Nāno ato fe tsooax yooaino xanīfo yonoxomis xomayato fichixō yoini iskafakī: “A nari Jesús fe imiski,” faito,

⁵⁷Akka Pedro iskani: “Ēkai Jesús ōimisma. Mī ea pārai,” faito, ⁵⁸fētsari tāpixō yoini iskafakī: “Mīfi na Jesús fe imiski,” faito, Pedro kemani: “Maa. Ēkai Jesús fe imisma,” fani.

⁵⁹Mā askafafo samaraka pishtano, fetsari anā iskafani: “Chanīma, a nafi Jesús fe imiski. A na feronāfake Galilea anoa,” faito, ⁶⁰Pedro yoini iskafakī: “A mī yoiaīōnoa ē tāpiama tsoaraōnoa mī yoi ē tāpiama,” Pedro faino takara keoinākaḡāni.

⁶¹Pedro askaito Jesús texkeakekaḡā festani. Festanaino Pedro shinātani nā āfe Ifāfe yoia keskara. “A takara keoyoa-

mano, ‘Ē Jesús òimismara,’ ixō mī ato yoi tres fakī,” Jesús faa nā Pedro shinā-tani. ⁶²Nāskakē nānoax tsekekaini kaax Pedro shināmitsai oiāi finakōini.

Jesús kaxemetsama fanifo

(Mt. 26.67-68; Mr. 14.65)

⁶³Nāskakē nā kexeaḡāfe Jesús kaxemetsama fanifo koshaketsayanā.

⁶⁴Nāskata feopokaxō yōkanifo: “Noko yoife tsōa mia koshamakī.”

⁶⁵Nāskakata ichaketsanifo afara fetsa yōkaketsayanā.

Xanifo tiito Jesús yōkanifo

(Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Jn. 18.19-24)

⁶⁶Mā penano a judeofāfe āto xanī-fofo ichanānifo. Nā ato Nios kīfixomisḡāfe āto xanīfonō, a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfori ato fe ichanānifo. Nāskakaxō Jesús iyonifo xanīfo finakōia ano. Nārixō yōkanifo iskafakakī: ⁶⁷“Noko yoife mīmākī Cristo.”

Askafaifono ato Jesús kemani: “Ēje, ē mato faitokai mā ea chanīmara faima. ⁶⁸Ēri mato yōkaito mā ea kemaima. ⁶⁹Akka iskaratīa ēfe Epa Nios ketaxamei ē tsaosharakōi. Nāmāi fasi finakōikē afama mīshti atiro,” ixō ato yoiāito, ⁷⁰keyokōichi yōkanifo: “Akka, ġmīmē Niospa Fake?” ixō yōkaifono Jesús ato kemani: “Nā mā yoiāi keskarakīa ē,” ato fani.

⁷¹Ato askafaifo nikakakī anā yoinifo iskafakakī: “ġNikakapo! Nōkai anā aōnoa meka fetsa nō nikapaima. Mā nōakōi nō nika noko yoiāito,” ikanax yoinānifo.

Pilato ano Jesús iyonifo

(Mt. 27.1-2, 11-14; Mr. 15.1-5; Jn. 18.28-38)

23 Nāskakata keyokōi fininifōkātā Jesús iyonifo Pilato xanīfo fi-

nakōia ano. ²Nāskakata judeofāfe Jesús chakafakakī yōanifo iskafakakī: “Na feronāḡāfe nōko kaifofo ato chakafamai iskafakī yoikī: ‘Na romanō xanīfokōichi mato kori yōkaito ināyamakāfe,’ ato faa. Nāskatari, ‘Ēkīa Cristo, ea Niospa nīchia ē mato xanīfo inō. Ē Niospa Fake,’ noko faa,” ixō Pilato yoinifo.

³Askafaifono Pilato yōkani: “ġMīmē judeofāfe xanīfo?” ixō yōkaito Jesús kemani: “Ēje, nā mī ea yoiāi keskarakīa,” fani.

⁴Nāskafaino Pilato nā ato Nios kīfixomis xanīfofo yafi nā ano niafo yoini iskafakī: “Na feronāḡākekai afaa chakafaa ē òima,” ato fani.

⁵Ato askafaifo fāsikōi mekainīfoḡā yoinifo iskafakakī: “Na feronāḡāke ato tāpimayanā pexefo tii anoa ato chakafakī mekafamafōḡāsafai. Galilea anoxō ato taefamati, iskaratīa nono Judea anoxori ato askafamai,” ixō yoinifo.

Jesús Herodes ano iyonifo

⁶Askafaifāfe nikakī Pilato ato yoini: “ġChanīmamē na feronāḡāke Galilea anoamē?” ato faino, ⁷“Ēje, nānoa,” fanifo. Nāskaxō xanīfo Herodes ano nīchini, nā Herodesmāi Galilea anoax xanīfokē. Nāskafaifono Herodes Jerusalén ano oni. ⁸Jesús òi Herodes inimakōini, mēxotaimamāi òipaikatsaxakī, aōnoa yoiāifāfe nikakatsaxakī afama mīshti faito òipaikī. ⁹Nāskaxō afama mīshtifo yōkaketsani. Akka Jesúskaī pishta kemanima. ¹⁰Nāskano nānori inifo, a ato Nios kīfixomisḡāfe āto xanīfofo fe a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo, nāḡāfe Jesús mekafakī chakafanifo. ¹¹Nāskakē Herodes āfe sorarofo feta chakakōifayanā kaxemetsama fanifo. Nāskakaxō rapati nana safemanifo nā rapati xanīfonā. Nāskaxō Herodes anā Pilato ano

Jesús nīchini. ¹²Nāskatari Pilato fe Herodes rafe fatanānifo. Akka taeyoi chakafatanāyopaonifo.

Pilato ato yoini Jesús retenōfo

(Mt. 27.15-26; Mr. 15.6-15;
Jn. 18.39–19.16)

¹³Nāskaxō Pilato ato ichanāfani a ato Nios kīfixomis xanifofo yafi xanifo fetsafo, askatari a ano ikafori ato ichanāfani. ¹⁴Nāskaxō ato yoini iskafakī: “Mā ekeki na feronāfake efea iskafakī yoiyanā: ‘Nato yorafo chakafakī mekafa,’ ixō. Akka mātō ferotaifi mē yōka. Natokai afaa chakafa ē ōima, askatarikai ato chakafakī mekafaama a mā yoiai keskafakī. ¹⁵Akka Herodesri aōnoa afaa chaka nikama. Nāskaxō nokoki anā nīchia. Mā mā ōi natokai afaa chakafaama napanā. ¹⁶Akka ē omiskōimakī tāpimani, chipo anā nīchixiki katanō,” ixō ato yoini.

¹⁷Akka Pascua fistatīa Pilato ato in-imamapaoni yora fisti karaxa mēranoa tsekakī. ¹⁸Akka keyokōi fāsikōi mekainī-fofānifo. “¡Na chaka retefe, Barrabás noko kāimaxoxiki!” fanifo.

¹⁹Nā Barrabás karaxa mēra ikimanifo pexefā rasi anoxō romanōfāfe āto xanifo nō potanō fāsikōi mekainīfōfākāfe ato faito. Askatari ato retekē karaxa mēra ikimanifo. ²⁰Akka Pilato Jesús nīchīpaikī, afianā yorafo yoini. ²¹Ato askafaito nikakakī yorafāfe fāsikōi mekafainīfōfānifo: “¡A chaka mastafe!” fanifo.

²²Askafaifono afianā Pilato ato yoini: “Akka, ¿afaa chakafamē? Natokai afaa chakafa ē ōima. Afeskaikai natiroma. Akka ē omiskōimakī finata ē nīchi katanō,” ato faito, ²³akka afo mēxotaima mekarianifo. “¡Mastafe!” faria fanifo. Askafaria faifono, “Mā akāfe,” ato fani. ²⁴Ato iskafakī, yoiyanā, “Nā mā apaiyai keskafakāfe” ato fata, ²⁵nāskaxō nā Barrabás karaxa mēranoa kāimani,

“Noko kāimaxōfe,” faifono. Nā Barrabás karaxa mēra ipaoni xanifofo potapaita ato retekatsaxakī. Nāskaxō Jesús ato in-āni nā apaiyai keskafanōfo.

Jesús ifi cruz ikaki mastanifo

(Mt. 27.32-44; Mr.
15.21-32; Jn. 19.17-27)

²⁶Mā Jesús mastafokakī iyokakī, feronāfake fisti fichikaxō yoinifo cruz foxōikanō. Nā feronāfake Cirene ano ini, āfe ane Simón. Oriax oaito fichikaxō cruz iyamanafono Jesús acho cruzaya kani.

²⁷Nāskakē yorafā rasi kērofo fe oiakani, fiisi fonifo. Acho fokani, shināmitsakani āto Ifo shinākani. ²⁸Nāskaifono Jesús ato ōikī ato yoini iskafakī: “Kērofo Jerusalén anoafofāfe, eōnoax ōiyamakāfe, eōnoax ōiakīmaroko māa ranā oia faatanākāfe, mātō fakefoōnoaxri oiakāfe. ²⁹Akka chipo a mā omiskōiai nokoxii, nāskakē mā yoikī iskafaxii: ‘Inimakāfe a fake fimisfoma, mā nofe omiskōikeranaki,’ ixō mā yoixii. ³⁰Nāskakē yorafāfe machi yoikī taefakī iskafaxikani: ‘Nokoki māchifā mafakerafe noko fepoxiki nō narianō omiskōixikima,’ ixō yoixikani. ³¹Ē afaa chakafayamafiamiskē ea iskafakani. Akka nā afara chakafakī xateyamaifo omiskōimakī finakōikanani,” ixō Jesús ato yoini.

³²Nāskata yora chaka raferi iyonifo Jesúsya mastafokakī. ³³Nāskata a mastaifo ano nokonifo āfe ane Mapo Xao ano. Nānoxō Jesús mastanifo. Yora chaka rafeya fetsa takafetsa ata, fetsari takafetsa anifo. ³⁴Nāskaxō mā mastafono Jesús Apa kīfini: “Epa, ato rafefafe na ea iskafaifo tsōa tāpiamakī,” Apa fani.

Nāskano sorarofa ato kaxetiya kaxenifo mā kanākanax Jesús rapati paxkanāxikakī. ³⁵Nānoxō yorafāfe ōinifo. Nā xanīfōfōfāfe

kaxemetsamafaifono iskafayanā: “Nō ōinō nato yorafo ifimiski, iskaratiā āari ifimeimākai. Niospa Fakeaxroko āa ifimei kiki a Niospa katonino,” fanifo.

³⁶ Sorarofori Jesúski kaxemetsamanifo. Nāskaxō akiki fokaxō fimi ene kacha ayamapainifo. ³⁷ Iskafakī yoivanā: “Mī judeofāfe āto xanifomākī mīari ifimefe,” fanifo.

³⁸ Nāskaxō āfe mapo mǎnāori tafara kenekī iskafanifo: “Nafi judeofāfe āto Xanifoki,” fanifo.

³⁹ Nāskano nā aya mastafo fētsa Jesús chakafakī mekafani iskafakī: “Mī Cristomākī mīa ifimeta nokori ifife,” faito, ⁴⁰ akka fētsa yoikī iskafani: “Askafayamafe. ¿Mī Nioski meseimamē a mī afara chakafaax omiskōiai?” fani. ⁴¹ “Akka nō omiskōikōi chanīmakōi nōmāi afara chakafakatsaxakī. Akka na feronāfakekai afaa chakafama na omiskōiai,” fani.

⁴² Nāskaxō nāto Jesús yoini iskafakī: “Ifo, xanifo finakōixō ea shināfe,” faito, ⁴³ Jesús kemani: “Ē mia pāraima iskaratiakōi mī efe kai nā sharafinakōia ari mī efe inimakōipakenaka,” fani.

Jesús nani

(Mt. 27.45-56; Mr. 15.33-41; Jn. 19.28-30)

⁴⁴ Nāskata xini keya nā mai tio fakishifākōitani. Nāskax mā xini kaino anā penatani. ⁴⁵ Nāskakē xini peinima. Nāskaino sama nami Nios kīfiti pexefā mēranoax nakirafekōi faxtepakakafāni. ⁴⁶ Nāskaino Jesús fāsikōi Apa kenani: “Epa, ea ifife ē mia ano kanō,” fata, nāskax nani.

⁴⁷ Nāskaito soraro xanifāfe ōikī, Epa Nios aicho fayanā iskafakī yoini: “Chanīma, na feronāfake afaa chakafamisma,” ixō yoini.

⁴⁸ Nā ano niafāfe ōinifo Jesús naito. Nānoax fokani, oiai finakōi fonifo Jesús shinākani. ⁴⁹ Akka nā Jesús ōimisfāfe

ano nētefaxō chai nikaxō ōinifo. Kērofāferi ōinifo, Galilea anoax afe foitaxakakī.

Jesús makex kini mēra maifanifo

(Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Jn. 19.38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Nāno feronāfake sharakōi fisti ini. Nāato Nios Ifofasharapaikōini. Āfe ane José, Arimatea ano ini judeofāfe āto xanifo. Nā José Nios xanifokōi manapaoni. Nāatokai xanifo fetsafāfe shināifo keskara shināpaonima. ⁵² Nā José Pilato ano kaxō Jesús yora yōkani maifai axiki. ⁵³ Mā yōkatani oxō cruz ano fotomaxō sabanā fena sharakōipa rakoxō iyoxō mafa kini mēra rātani, a tsoa maiyomisma mēra. ⁵⁴ Nā penata itipinīshara fanifo, mā chaima safaro faino, ⁵⁵ kērofo Jesús fe Galilea anoax foitaxakakī. Nāfāfe José chīfāfanifo afeskaxō kini mēra Jesús rātaimākai ōifokakī. ⁵⁶ Mā āto pexe ano fēkaxō, pirofomā yafi a aō tereati itipinīsharafanifo. Akka kērofāfe judeofāfe pena tenetitīa teneyonifo nā Moisés yoini keskafakī.

Jesús otoni

(Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Jn. 20.1-10)

24 Akka nā pena teneti safaro mā finōfaano nomikonō fakishparikōi fonifo a Jesús maia ano. Pirofomā foifokani mā itipinīshara fakaxō. ² Mā nokokaxō ōiafo a kini a aō fepoitafo tokirinifā mā fepekemea ini. ³ Akka ikifaikakī ōiafo āto Ifo Jesús āfe yora ano inima. ⁴ Nāskai ratekōiyanā afeskamē ikaxō shināpaiyaifono, feronāfake rafe ato ketaxamei nītani, āto rapati fafekōiyanā. ⁵ Nāskaifono kērofo ratekōiyanā maikiri fepepakefōfanifo. Nāskaifono nā ājiri rafeta ato yoini: “¿Afeskakī nā yora nia mā fenaimē na yora nakē maifamisfo mēranoa? ⁶ Anākai nonoma, mā otokaina. Akka shinākapo a Galilea ano

iyoxō mato yoimis keskara. ⁷ ‘¿A yora chakafāfe ea achikaxō ea mastafono tres nia oxata ē anā otoxira,’ mato faito mā nikamismamē?” ixō ājiri rafeta ato yoini.

⁸ Ato askafaino a Jesús ato yoimis anori shinānifo. ⁹ Nāskakata nā Jesús maita anoax anā fekakī, nā once aōxō tāpimisfoya nā fetsafori ato yoitoshinifo nā ōitanaifo keskara. ¹⁰ Akka nā Jesús-noa ato yoimiski chanifōfāifo tii, María Magdalena ikaino Juana ikaino Santiago āfe afa María ikaino kero fetsafori inifo. ¹¹ Akka a aōxō tāpimisfāfe, “Āa chanīkanira,” ato fanifo. Ato nikakaspanifo.

¹² Ato askafaifono nikai Pedro fareke kaini, a Jesús maita ano ōikai. Kaxō ōia kini mēra a aō rakoita sabanā fisti mania ini. Nāskax anā Pedro pexe ano oni, “Kee, ¿afeskaitamē?” ikax.

Jesús Emaús ano fāi kani

(Mr. 16.12-13)

¹³ Afia pena fistichi Jesús fe rafemisfo rafe pexe rasi āfe ane Emaús ano fonifo. Jerusalén fe Emaús once kilometro ini. ¹⁴ Fokakī yoifonifo a Jesús reteitafo. ¹⁵ Yoināfōfāifono Jesús atoki nokoax ato fe fāi kani. ¹⁶ Akka mā ōifikakī tsōa tāpinima, Niospa ato onātimafaino. ¹⁷ Askafofāifono Jesús ato kemani: “¿Tsoaōnoa mā yoifokaimē fāi kakī?” ato faino tsoa tooxinima nāno nētenifo shināmitsakōiyanā.

¹⁸ Nāskaito nā āfe ane Cleofás kemani: “¿Meres fisti mī Jerusalén ano ixō, mī tāpitamamē na rama iskaita?” faito, ¹⁹ Jesús kemani: “¿Afaa afeskaitamē?” ato faito yoinifo: “Jesús Nazarete anoa nō yoi, nāatofi Niospa meka yoimiskī. Nāskakē yorafo akiki inimakōimisfo, Niosri akiki inimakōimis. Niospa āfe sharaōxō noko yoimis Niosxō afama mīshti noko faxomis. Āfe mekapa yorafo sharafata afara sharafo noko axomis.

²⁰ Nāskafaiato a ato Nios kīfixomis xanīfofo feta nōko xanīfofōfāfe achikaxō ato ināitafo retekaxō mastanōfo. ²¹ Akka nā nōko kaifo israelifo romanōfo anoa ifimis ipainōra nō famis nōko xanīfo ixiki romanōfāfe anā noko afeskafanōfoma. Akka mā tres nia finōa a naita. ²² Akka nā kērofo nofe ikafāfe noko yoikakī noko ratekōiafo. Fakishparikōi a maia ano ōifokaxō ōiafo āfe yora ano ikama. ²³ Ano āfe yorakēma ōitakani pexe ano anā feafo. Nāskaxō yoaifo a āfe ājiri rafeta atoki nokoxō ato yoaifo keskara iskafakī: ‘Jesús naama, iskaratīa nia,’ ato faafono. ²⁴ Nāskakē nofe yora rafe chipo a maia ano fokaxō ōiafo nā kērofāfe yoaifo keskarakōi ika. Akka Jesús āfe yora ano ikama.”

²⁵ Nāskafaifono Jesús ato yoini iskafakī: “Kee, mākai afaa tāpiama, mā tatimakōi. Akka a Niospa meka yoimisfāfe yoinifo keskarakai mā chanīmara faima. ²⁶ Akka kenenifo iskafakī: ‘A Niospa nīchia Cristo omiskōikōifiax, chipo Apa Nios fe xanīfokōi ixii,’ ixō aōnoa kenenifo,” Jesús ato askafani.

²⁷ Nāskaxō ato yoikī taefani a aōnoa yoikī kenenifo, a Moisés aōnoa yoikī keneni yoita, a Niospa meka yoimisfāfe aōnoa yoikī kenenifori; nāfo ato fe kakī ato yoifoni.

²⁸ Mā chaima pexe rasi ano nokokakī nā rafeta shinānifo: “Noko finōfainikaira,” ikaxō. ²⁹ Akka nā rafeta nētefanifo iskafakī yoianā: “Kayamafe. Nono nofe nētefe mā yātapakei kiki. Mā fakishaki,” faifono Jesús nāno ato fe nēteni. ³⁰ Nāskata mā mīsa ano tsoaofono pixakakī Jesús pāa tsomainifōfā, Apa Nios kīfikī. “Aicho,” fata, nāskaxō pāa kaxkepakexō ato ināni pinōfo. ³¹ Ato askafaito nāskakē koshikōi Jesús tāpinifo. Akka mā tāpiafono ato makinoax yamarisatani. Nāskakē anā tsōa ōinima. ³² Nāskakē

āa rafe yoinānifo: “No fe fāi okī a Niospa mekaōnoa yoikī kenenifo keskara noko yoifeaito nō mea nōko ōiti fepeisharakōia. Āfe meka sharakōi,” ikanax yoinānifo.

³³Nāskakanax Jerusalén ano anā fenifo. Mā fēkaxō ato fichitoshinifo, nā Jesúsxō tāpimisfo once a ato fe rafeafo fe ĭchanākaxō, ³⁴iskafakī yoiaifono: “Chanīma, mā nōko Ifo otoa, mā Simón ōimana,” ixō yoinifo.

³⁵Nāskaifono nā rafetari ato yoinifo nā Jesús ato fe fāi kaito ōitanaifo: “Mā nō ōia noko pāa torexopakeaito,” ixō ato yoinifo.

Jesús aōxō tāpimisfoki nokoni

(Mt. 28.16-20; Mr.

16.14-18; Jn. 20.19-23)

³⁶Nā ato yoiaifono, Jesús ato nakirafekōi nirisatani. Nāskaxō ato yoisharakōini iskafakī: “Inimakōikāfe,” ato fani.

³⁷Ato askafaino ratekōinifo, “Niafaka chaka nokoki nokoara,” ikanax. ³⁸Askafono Jesús ato yoini: “ĭAfeskai mā rateimē? ĭAfeskakī mātō ōiti mēraxō mā chanīmara fatiromamē? ³⁹Ōikapo ēfe mēke yafi ēfe tae. Ēkīa. Ea ramākapo. Akka ōikapo na rāfo tsefefe. Akka ni-afakakai namiyata xaoyama, nā mā ea ōiai keskara,” ixō ato yoini.

⁴⁰Ato askafakī yoianā, āfe mēke toa yafi āfe tae toa ato ispani. ⁴¹Ato askafakī yoiaino āto ōiti mēraxō shinānifo: “Jesúsma,” ikaxō. Nāskaxō chanīmara fakeratama akiki inimakōinifo. Nāskaifono Jesús ato yōkani: “ĭNono mā afaayamamē ē pipanā?” ato faito, ⁴²foe xoia pishta inānifo. ⁴³Mā fixō āto ferotaifi pini.

⁴⁴Nāskaxō afianā ato yoini: “Mēfi mato yoiyomiskī mato fe iyoxō eōnoa yoikī Moisésnō nā a Niospa meka yoimisfonō, eōnoa fanāiti kenenifo keskai nē askakōi,” ixō Jesús ato yoini. ⁴⁵Nāskakē āfe shināmā a kenenifo keskara ato shināmanaino tāpikōinifo. ⁴⁶Ato yoikī iskafani: “Eōnoa yoikī kenekī iskafanifo: ‘Eōnoa a Niospa nīchia mā nafiax tres nia oxata anā otoxii,’ ixō eōnoa yoikī kenenifo. ⁴⁷Akka ēfe aneōxō ato yoikāfe. Jerusalén anoxō ato yoikī tae-fakāfe. Nāskaxori nā maniafo tii anoafori ato yoifofāsafakāfe āto chaka xatekaxō anā Nios nikasharakōinōfo, nāskaifono āto chaka ē ato soaxonikai. ⁴⁸Akka nā ē mato yoiaito, mā ōiai a mā nikaifori fetsafo yoipakexakāfe. ⁴⁹Akka ēfe Yōshi Shara ē matoki nīchi ēfe Epa yoiyoni keskafakī. Akka mā nono Jerusalén ano nēteyokāfe, ēfe shara matoki nīchiyonō nai mēraxō nā ē mato yoiai keskafakī mā fetsafo eōnoa mā ato yoinō,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús nai mēra kani

(Mr. 16.19-20)

⁵⁰Nāskaxō Jesús ato iyoni Jerusalén anoxō Betania pasotai. Nānoxō Jesús mēshainākafā Apa Nios yoini iskafakī: “Epa Niospa, eōxō tāpimisfo ato kexesharapakexafe.” ⁵¹Nāskafakī yoianā ato makinoax Jesús Apa Nios ari kani. ⁵²Akka a aōxō tāpimisfāfe iskafakī yoinifo: “Jesús, mī nōko Ifo sharakōi, nō mīo noikōi,” ixō yoikanax chipo Jerusalén ano fonifo inimakōiyanā. ⁵³Nāskakē mēxotaima Nios kīfiti pexefā mēraxō Nios yoisharapaonifo. Nā tii.

Juan Jesúsnoa Yoikī Keneni

Jesucristoōnoa Juan keneni

1 (Ēkīa Juan. Iskaratīa Jesucristoōnoa ē mato yoi mā tāpinō. Cristo āfe ane ipaoni, Meka. Nāato Niosnoa noko tāpimani.)

Afaa oniataima na Meka aneya iyopaoni. Apa Nios fe iyopaoni. Nārifi Nioski. ²Taefenakōi Nios fe iyopaonixakī, iskaratīari afe ika. Afaa oniamatai nā Meka aneya Apa Nios fe iyopaoni. ³Aōxō Epa Niospa keyokōi onifani. Akka Jesúsmaisxō afaa onifanima. Nāskaxō Jesús feta Niospa afama mīshti onifani. ⁴Aōnoax keyokōi niafo. Niospa yorafo tii shināmapaiyai keskafakī Jesúsxō ato shināmatiro āto ōiti xafakīakōi inōfo. ⁵Āfe ōiti xafakīakōifiax yora chakafo mēra Jesucristo ipaoni. Yora chakafāfe āto ōiti fakish keskara, shara shinākanima. Askafiano yora chakafāfe Jesucristo xītirofoma yorafo shara shināmanaino āto ōiti anā fakish keskara inōfoma.

Niospa Juan Maotista nīchini ato yoinō

⁶⁻⁷Epa Niospa Juan nīchini Jesucristoōnoa yorafo yoinō iskafakī: “Āfe ōiti xafakīakōi. Epa Niospa mato shināmapaiyai keskara aōxō mato shināmatiro,” ixō Juan ato yoini Jesús chanīmara fanōfo.

⁸Juankai Cristoma, Niospa nīchini Jesucristoōnoa ato yoinō. ⁹Cristo fistichi yorafo shināmatiro āto ōiti xafakīakōi inōfo. “Mā oi,” ixō Juan ato yoini. ¹⁰Oaito yorafāfe tāpinifoma. Niospa Jesúsxō ato onifafiano tsōa tāpinima Jesús. ¹¹Nā mai onifani ano nokoni. Nāno nokofiaito āfe yorafāfe, nāfāfe ifikaspanifo. ¹²Askafafiaifono a

ifipaiyaiāfāfe Jesús ato yoini iskafakī: “Mā ea noikī chanīmara faa. Nāskakē ēfe Epa Niospa fakefo mā itiro ea chanīmara faax,” ixō Jesús ato yoini. ¹³Niospa fakefo yorafāfe fakefo keskarama. Yorafāfe fakefo yora keskara, yōramāi ato fake faano. Akka Nios fistichi ato fake fatiro. Yōrakai Niospa fakefo fake fatiroma. Nā Jesús chanīmara faafo tii Epa Niospa āto shinā ato fetsafaxotiro āfe fakefo inōfo.

¹⁴Nāskakē na Meka aneya Apa Nios ika anoax mai ano oni yorakōi ixikī. Nonoax nofe iyopaoni. Apa Nios keskara sharakōi mā nō ōipaoni. Nāato yorafo noikōimis. Āfe meka chanīmakōi. Nā fisti Epa Niospa Fakekōi. Apa Nios imis keskara nāskakōiriai sharakōi imiski.

Juan Maotista Jesucristoōnoa ato yoini

¹⁵Jesúsnoa Juan ato yoini iskafakī: “Ea nikakāfe, ōikapo. Nāōnoa ē mato yoimis. Iskafakī ē mato yoimis: ‘Mā oi. Ē taeyoi ofiano ea finōkōia ē fakeamano amāi Apa Nios fe iyopaonixakī,’” ixō Juan ato yoini.

¹⁶Jesús keyokōi noko shara famiskī. Noko noikōixō noko sharafa fafāfāini. Akka keyokōichi nōko ōiti inimasharakōiaito nō meemis. ¹⁷Epa Niospa noko amapaiyai keskara Moisés yoini. Nāskakē Niospa noko yoini keskara Moisés noko tāpimani. Nāskakē Niospa noko ōimapai noko noikōi afi chanīmakī. Nāskaxō Jesucristo nokoki nīchini. Jesucristo noko keyokōi noimis. Nāskaxō noko ōimatiro Nios chanīmakōi. Askatari Epa Niospa noko noi. ¹⁸Tsōakai Epa Nios ōimisma. Askafiax āfe Fakekōi nā afe rafemis, arifi Nioskōi. Apa Niosnoa noko yoimis. Aōxō nō tāpitiro afe keskaramāki Epa Nios.

Juan Maotista judeofāfe āto xanīfofo yoini

(Mt. 3.11-12; Mr. 1.7-8; Lc. 3.15-17)

¹⁹Nā judeofāfe āto xanīfofāfe Jerusalén anoxō nā ato Nios kifixomisfo nīchinifo, Juan ano. Akka nā Levifori ato nīchinifo Juan yōkatanōfo: “¿Mī tsoamē?” fatanōfo.

²⁰Askafaifono Juan ato kemani: “Ēkai Cristoma. A nō manai nōko xanifo ēkai aama,” ato faito, ²¹“¿Akka mī Cristoma, mī tsoamē? ¿Mīmē Elías?” faifāfe, “Ēkai Elíasma,” ato faito, “¿Akka mī Elíasmaax mī tsoamē? ¿Mīmē nā nō manamis Niospa meka yoimis, nā nokoki oai?” faifāfe, “Maa, ěma,” ato fani.

²²Ato askafaino anā yōkanifo: “¿Akka mī tsoamē? Noko yoife a noko nīchiafo nō ato yoitanō. Mī tsoamāki noko tāpimafe,” fanifo.

²³Askafaifono Isafas kirika keneni keskara nānorikōi Juan ato yoini iskafakī: “Niospa mato yoipaiyai keskara ē mato yoinō. Tsōa istoma anoxō ē fāsikōi mekaikai: ‘Nōko Ifo nokoki oxii. Īkisi itipinīsharakāfe. Mā ipaoni keskara afianā iyamakāfe. Keyokōichi mātō chaka potakāfe, mēstekōishara isharaxikakī,’” ixō Juan ato yoini.

²⁴⁻²⁵Nikakata judeofāfe nā fariseofo a Juanki nīchinifo yōkatanōfo iskafakakī: “Mī Cristomamamāki, mī Elíasmamamāki nā nō manamis Niospa meka yoimis mīmaraka, akka, ¿afeskakī mī yorafo faka mēra ikimapakeimē maotisafakī?” ixō yōkakāfe ato fanifo. ²⁶Juan ato kemani: “Ēfi ato maotisafapaikai. Ē ato askafafaino nono fetsa nokoki nokoi. Māikai tāpiama. ²⁷Ē iskaratīa mato Niospa meka yoifafāini. Askafiano aato chipo mato yoixii. Fāsi ea finōkōia. Ē afaa tāpiama ē sharakeroko ē āfe zapato risfi nexaxopanā,” ixō Juan ato yoini.

²⁸Nā pexe rasi Betania faka Jordán okirishtaxō Juan ato faka mēra ikimapakekī maotisafani. Nānoax ato fe yoināni.

Niospa āfe oveja fake keskara, Jesús

²⁹Askata pena fetsa Juanki Jesús kani. Jesús fichixō Juan yorafo yoini iskafakī: “Ōikapo. Nā Niospa āfe oveja tetomashta keskara oa. Nato keyokōi yorafo chaka soaxonō Epa Niospa nīchia nokoōnoax naxō nōko chaka noko soaxonō. ³⁰Ē mato aōnoa yoimis. Ē mato yoia iskafakī: ‘Chipo oi ea keskarama finakōia, nāmāi ē fakeamano iyopaonixakī.’ Nakīa mā oa. ³¹Ērifi Cristo tāpixoma yorafo maotisafapai a nōko kaifo judeofāfe tāpinōfora,” ixō Juan ato yoini Cristoōnoa yoikī.

³²Ato yoixō anā Jesúsnoa Juan ato yoini: “Niospa Yōshi Shara nai mēranoax rifi keskara Jesúski fotopakekafanaito ē ōia. ³³Ēri ōiyamano Epa Niospa ea yoiti iskafakī: ‘Fatofāfe ea chanīmara faimākai mī faka mēra ato ikimapaketiro maotisafakī. Akka mikiki fetsa nokoano ēfe Yōshi Shara nā feronāfakeki fotopakekafāxii. Afe nītaxii. Nā mī ōikī mī tāpixii nāato ēfe Yōshi Shara matoya rafemaxii āfe shinā shara mātō shinā mēra nanenō,’ ixō ea yoia. Epa Niospa ea anori yoiyamakē Jesús nā Niospa Fake ěri tāpikeranama. ³⁴Askafixō mē ōia. Askaxō ē mato chanīmakōi yoi nafi Niospa Fakeki,” ixō Juan ato yoini.

Jesúsxō tāpikī taefanifo

³⁵Pena fetsa nāno Juan aōxō tāpimisfo rafe ini. ³⁶Afe niafono Jesús ato finōfaini. Ato finōfainaito Juan ato yoini: “Ōikapo. Oa Niospa ina oveja fake keskara,” ixō Juan ato yoini.

³⁷Juan ato yoiaito nikakata Jesús chīfāfāinifo. ³⁸Jesús ifiākekafā ato ōikī ato yōkani: “¿Tsoa mā fenaimē?” ato faito, “Maestro, ¿fanī mī ikamē?” faifāfe,

³⁹“Ono õifokāfe, ē mato ispanō,” ixō ato iyoni. Askata afe fokakī õiafo nā ika ano afe nokoni. Mā nokoafono mā xini kai ini. Nāno afe yātapakenifo.

⁴⁰Nā rafe Juan ato yoia keskara nikakata Jesús chifafainifo. Fetsa āfe ane Andrés. Nā Andrés Simón Pedro āfe exto ini. ⁴¹Jesús ika ano nokokata Andrés āfe ochi Simón fenaikai kani. Akiki nokoxō yoini: “A Niospa nokoki nīchia Mesías mā nō fichia. Nā Cristora nō famis. Ōiyotāfe,” fani. ⁴²Askata Andrés Simón Jesúski nokokini. Akiki nokoaino Jesús Simón yoini: “Mī Simón, Jonásfa fake. Iskaratīa ē mia ane fetsafaxonō. Nō mia Cefas fanō,” fani. (Cefas nāfa mekapa yoimis Pedro fakī.)

Jesús Felipe yafi Natanael kenani afe fonōfo

⁴³“Ē Galilea ano kaira,” ixō Jesús shināni. Kapaikī Felipe fichixō yoini: “Efe kafe, eōxō tāpisharakōixikī,” fani. Askafaino afe kani. ⁴⁴Felipenō Andrésnō Pedronō pexe rasi āfe ane Betsaida ano imisfo.

⁴⁵Askata Felipe Natanael fichixō yoini: “Moisés Niospa yoini keskara kenekī iskafani: ‘Ē māto xanifokōi Cristo matoki nīchixira,’ ixō Niospa yoini anori Moisés kenenī. Nānorikōi Niospa meka yoimisfāfe kenenifo. Nākai mā nō fichia. Jesús José fake Nazarete ano ika. Nāōnoa Moisés feta Niospa meka yoimis fetsafāfe kenenifo,” faito, ⁴⁶“¿Afaa shara Nazarete anoax oimē?” ixō yōkaito, “Ofe, õixikī,” Felipe fani.

⁴⁷Natanael akiki nokoaino Jesús õixō aōnoa yoini: “Nafi israelifāfe fakeki. Nato afaa chaka yoimisma. Chanīmakōi fisti shināfafāimiskī. Tsoakai pāramisma,” ixō Jesús aōnoa yoini.

⁴⁸Askafaito nikakī Natanael kemani: “¿Afesxaxō mī ea õiyamafikatsaxakī mī ea tāpāmē?” faito, “Mia Felipe

fichiyoamano ē mia õikī taefaita ifi higuera nāmānoa ē mia õita,” Jesús fani. (Akka Jesús Natanael chai ixō tāpini õiyamafikī.)

⁴⁹Askafaito, “Maestro, mīfi Niospa fakeki. Askatari mīfi israelifāfe āto xanī-fokī,” faito, ⁵⁰Jesús kemani: “Mī ifi higuera nāmā tsoa ē mia õia,’ ixō ē mia yoia, ¿nā nikaxō mī ea chanīmara faamē? Afara shara fetsa finakōia mī õixii. ⁵¹Chanīmakōi ē mia yoi. Ēfi yōra fakefiāx ē Niospa Fakekōi. Nai fepeke-meano mī Niospa ājirifo õixii. Epa Niospa ika anoax āfe ājiri ekeki fotota, māpeinī-fofā fotota, māpeinīfofā ikaito mī õixii,” ixō Jesús fani.

Jesús āfe mekapa fakakōifekē fimi ene onifani

2¹⁻²Tres nia oxakata Caná pexe rasi anoxō Galilea mai anoxō feronāfāke kēro fiaino yorafo ano fisti ichanānifo. Jesús ikaino afa ikaino Jesúsxō tāpimisfori nāfo ato kenamanafono fenifo. ³Fimi ene mā netsoafono, āfa Jesús yoini iskafakī: “Nafokai fimi eneyama,” fani. ⁴Āfa askafaito Jesús kemani: “Efa, ¿afeskakī mī ea yōkaimē afara fetsa afeskarafanōra ixō? Iskaratīa ē afara fetsa fena ayoima. Tsōa atiroma keskara ē fena akimakai,” fani. ⁵Askafaito Jesús āfe āfa a yonoxomisfo ato yoikī iskafani: “Nā Jesús mato yoiai keskara faxokāfe,” ato fani.

⁶Nāno tokiri kesho seis efafo chaimashta tsoa ini. Treinta galon a mēra ikitiro ini. Nāskata nā kesho mēra faka fikaxō, judeofāfe āto chokati mēraxō chokaketsanifo. Nāskakī judeofāfe chokasharaifāfe Niospa ato õi nafo sharara ato fanō, āto xinifo ipaonifo keskara.

⁷Nāskata Jesús a yonoxomisfo yoini: “Nā keshofo mēra faka fospifakāfe,” ato faito, faka fospikōi fanifo keshofo mēra.

⁸Askata Jesús ato yoini: “A ichanāifono

ato kexemis na faka ayamatakāfe,” ato faino, nāskata a ato kexemis faka foxonifo. ⁹A ato kexemisto ayaxō mea faka inima fimi enekōi ini. Nāskakē tāpinima Jesús faka fetsafaano. (Akka nā yonoxomisfāfe ōnifo Jesús faka fetsafaito. Nāskakē tāpinifo.) Nāskakē tāpixoma a ato kexemisto a Jesús faka fetsafaa a rama kēro fia foxoni. ¹⁰Nāskaxō yoini: “Fistatīa nā fimi ene sharakōi taefakī nō ato ayamamis. Akka nā fimi ene sharakōi mā mitoxō, nā fimi ene sharama chipo nō ato ayamamis. Akka iskaratīa fimi ene sharakapakōi mī ato ayamani,” fani.

¹¹Jesús nā peXe rasi Caná anoxō tsōa atiroma keskara taefaito ōnifo Jesús-māi finakōixō tsōa afama mīshti atiroma keskara atiro. Nāskakē ōikaxō aōxō tāpimisfāfe chanīmara fanifo.

¹²Askata Jesús afanō āfe extofonō aōxō tāpimisfonō nā peXe rasi āfe ane Capernaúm ano fonifo. Nāno oxa ranāyonifo.

Jesús a Nios kīfiti pexefā mēraxō a ato ināifo ato potani

(Mt. 21.12-13; Mr.
11.15-18; Lc. 19.45-46)

¹³Mā judeofāfe āto fista Pascua mā chaima ikaino Jesús nā peXe rasi Jerusalén ano kani. ¹⁴Nānoxō Nios kīfiti pexefā mēraxō fakkafo, ovejafo, rififo afo ato minikaxō kori finifo. Nānori a kori kāmiafamisorī tsoafono Jesús ato fichini. ¹⁵Jesús ato fichita risfi koshati fata ato koshapaita a ato inafō ato pōtaketsani. Ovejafo potakī, fakkafo potakī fani. Askata yorāfori potani. Mīsa kamakī āto kori māchiafo saakī fetsani. Mīsari kekafaya kekēfōfā potani. ¹⁶Nā rififāfe āto ifofo ato yoini: “Na māto inafōya ēfe Epa Niospa peXe mēranoax fotakāfe. ¿Afeskakī ēfe Epa peXe mēraxō mā afarafo ato miniketsaimē kori fixikī? Afianā ēfe Epa peXe mēranoax afarafo inānōnyamakāfe kori fixikī. Na ēfe

Epa āfe peXe mēranoaxkai mā afarafo minimitsaima,” ixō Jesús ato yoini.

¹⁷Ato askafaito nikakata aōxō tāpimisfāfe shinānifo iskakakī: “Chanīma, Niospa meka nānorikōi Jesúsnoa kenenifo iskafakakī: ‘Epa Niosi, ē mī peXe kexesharapai a mēraxō mia fisti shinānōfo. Afara fetsa a mēraxō anōfoma. Afara fetsakai mī peXe mēranoa ē ōipaima,’ ixō kenenifo Jesúsnoa yoikī.”

¹⁸Jesús askafaito judeofāfe āto xanīfōfōfāfe yōkanifo: “¿Afeskakī Nios kīfiti pexefā mēraxō mī ato potaimē? Niospa mia yoiāito afara tsōa atiroma keskara noko ōimafe nō mia chanīmara fanō,” ixō yōkaifāfe ¹⁹Jesús ato yoini: “Mā na peXe pāoikano afianā tres nia oxata ē anā peXe faxii,” ixō Jesús ato yoini.

²⁰Ato askafaino, “Kee. Nōko xinifāfe cuarenta y seis xinia anifo Nios kīfiti pexefā fakakī. Akka, ¿mī koshikōi tres nia peXe faimē?” fanifo. ²¹Askafaiakakī tsōa tāpinifoma Jesús Niospa pexēōna yoinima. Aafi anofi yoimeni. ²²Askata Jesús nafiax oxa rafeta tres nia īta otoano aōxō tāpimisfāfe shinānifo: “Chanīma, a Jesús ato yoita keskara, nā pexefā pāoikaikiri keparanākī, ‘Ēfi tres nia otōxii,’ ixō yoita. Iskaratīa mā nō tāpia aafi anofi yoimeita,” ixō aōxō tāpimisfāfe shinānifo Jesús otoano. Nāskakē Niospa meka kenenifo keskara chanīmara fanifo. Nāskata nā Jesús ato yoini keskara shinākakī: “Chanīmakōi Jesús noko yoini,” fanifo.

Jesús keyokōi yorafo tāpini

²³Askata tsōa atiroma keskara afama mīshti Jesús fani Jerusalén anoxō fista Pascuatīa. Nāskara ōikaxō yorafā rasichi, “Na Cristo,” ixō chanīmara fanifo. ²⁴Askafiaifono a yorafāfe āto shinā mēraxō shinānifo keskara Jesús ato tāpini. (“Iskaratīa ea chanīmara fakani. Askafikaxō chipo, āa chanīra, ea fakani,” ixō Jesús ato tāpini.)

²⁵Yorafāfe āto shinā mēraxō shināifo keskara tsōa Jesús tāpimatiroma. Areskōi Jesús onātiro a āto shinā mēraxō shināifo Jesús tāpikōia. Chanīmara fayoaifāfe Jesús ato onāni nāskax koshi shināmakī fetsenifo.

Jesús Nicodemo tāpimani

3 Nā feronāfake fariseo ini, āfe ane Nicodemo. Nāri judeofāfe āto xanīfo ini. ²Nāato fakishi oxō Jesús yōkani: “Maestro, nō tāpia mī noko tāpimanō mia Niospa nīchini. Mā nō tāpia Nios fe rafexoma tsōa afara fetsa atiroma nā mī akai keskara fakī tsōa atiroma,” faito, ³Jesús kemani: “Ēfi chanīmakōi mia yoikai. Tsoari oa fake yome rama kāia keskaraxma Nios xanīfo ano nokotiroma,” fani.

⁴Askafaito afianā Nicodemo Jesús kemani: “¿Afeskax afianā feronāfake yometatiromē? ¿Mā anifofiax afeskai afianā āfa xaki mēra nanetiromē, fake yomeax anā kāixikī?” ixō Nicodemo Jesús yōkani.

⁵Askafaito afianā Jesús kemani: “Fake yome rama kāi fakaya kāitiro. (Nāskax yōra fake itiro. Nāskariakī āfe Yōshi Sharaōxō Niospa mato ōiti fetsafaano mā āfe fake itiro.) Akka Niospa Yōshi Sharapa māto ōiti fetsafayamano mā Nios xanīfo ano nokotiroma. ⁶A yōra fake fia nā keskara itiro. Nāskarifiakī Niospa Yōshi Sharapa mato fake fiano māri a keskara itiro. ⁷Ē mia yoiaino mī ea nikax, ‘Mīri oa fake yome rama kāia keskara mī itiro,’ ē mia yoiano, ‘Aira, ¿afeskax nō afianā yometatiromē?’ iya-mafe. ⁸Nefeaito tsōa tāpitiroma fakiri-noax oimākai. A nefe kai ariri tsōa tāpiama fakiri nefe kaimākai. Nāskari fakī Niospa yorafo āfe Yōshi Sharapa āto shinā fetsafaano tsōa tāpitiroma,” Jesús faito, ⁹anā Nicodemo kemani: “¿Afeskax nō askatiromē?” ixō fani.

¹⁰Askafaito afianā Jesús kemani: “Mī israelifo tāpimamis, ¿afeskakī na ē mia yoiai mī tāpimamē? ¹¹Ē mia chanīmakōi yoi. Nā nō nikafo nā nō ōiafo nāfo nō mato yoi. Nāskafekē nō mato yoiaino mā noko chanīmara faima. ¹²Nono mai anofo afarafo afeskaraito ē mia yoiaito mī ea chanīmara faima. Askatari nai mēranoafori afeskaraito ē mia yoiaito mī ea chanīmara faima.

¹³“Tsoakai nai mēra kaax anā fototiroma. Akka ē fisti ē nai mēranoax fotoa yora fakekōi ikiyoi. Ē afianā chipo kaxii. ¹⁴⁻¹⁵(Nōko kaifo israelifo tsōa istomanoax chaka iyopaonifo. Nāskakē Niospa rono atoki nīchini ato chachinō. Nāskaxō Niospa Moisés yoini iskafakī: ‘Na rofetaxō rono faxō nīchinifofāfe ifiki ratāfe yorafāfe ōikanax sharanōfo, a ato chachia tii.’) Nāskari fakī ifi cruz ikakī ea mastakaxō ea nīchinifofāxikani. Nāskakē nā ea chanīmara faafo tii eōnoax Nios fe nīpanakafo,” ixō Jesús ato yoini.

Epa Niospa keyokōi yorafo noi

¹⁶Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Epa Niospa keyokōi yorafo noikī āfe Fake fisti ato nīchixonī nai mēraxō nono mai anoax atoōnoax naiyonō. Nāskakē nā chanīmara faafo tii omiskōipakenakafoma afe nīpanakafo. ¹⁷Niospa āfe Fakekōi mai ano nīchini ato omiskōimatama āto chaka soaxoniyonō aōnoax isharapakexanōfo,” ixō Jesús ato yoini.

¹⁸Askata anā Jesús ato yoini iskafakī: “Nā Niospa Fake chanīmara faifokai omiskōipakenakafoma. Akka nā nikakaspaifo ato Niospa omiskōimaxii. Niospa Fake nikakaspakanax omiskōipakenakafo. ¹⁹Pena fe fakish osinātiroma. Nāskarifiāi afara chaka fe Niospa fake rafetiroma. Nāskakē Niospa āfe fake nāmā nīchini nā yorafo pena keskara shara inōfo āto chaka xatekanax. Akka yorafāfe

āto chaka potakaspakani. Niospa āfe fakeki fekaspakani. Nāskax isharakaspakani, chaka fisti shinākani. Niospa fake ōikaspakani āto chaka xateax isharaxikakima. Nāskakē Niospa ato omiskōimani. ²⁰ Afara chaka fichipaiyaito Niospa Fake ōikaspai. Nā chakafaifo fisti fichipaikani. ²¹ Nā shara nipaiyaifo Niospa Fakeki fekani. Ato ōimasharaxikakī Niospa ato imasharanō,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús Judea mai ari kani

²² Nāskata Jesús fe aōxō tāpimisfo Judea mai ari fonifo. Nāno ato fe iyoni. Nānoxō āto chaka potapaiyaifāfe ato maotisafapani. ²³⁻²⁴ Juan karaxa mēra ikimayofafomano nāatori yorafo maotisafapani. Nā Enón nā Salim chaimashta nika ini. Nāno faka noa ini. Nāskata nānoxō ato maotisafapani. Nāno yorafo akiki feaifāfe ato maotisafapani.

Juan Maotista Jesúsnoa anā ato yoini

²⁵ Nāskata Juan aōxō tāpimisfo āto kaifo judeo fetsafo fe feratenānifo. Afeskaxō mā chaka soatiromē ikanax feratenānifo. ²⁶ Nāskaxō Juan ano fōkaxō Juan yoinifo: “Maestro, nō mia yoipai. Faka Jordán okixori mī Jesús fichita. Fichixō mī noko yoita: ‘Nā Cristo Niospa noko nīchixona nā nō manamis,’ mī noko feita. Nāatori iskaratīa yorafo maotisafapai. Oa yorafo keyokōi akiki fokani,” fanifo. ²⁷ Askafaifono nikakī Juan ato kemani iskafakī: “Nios fistichi yonomatiro a yonoxonō. Akka Niospa axoyamaino afaa afeska fatiroma. ²⁸ Akka ēkai Cristoma. Epa Niospa ea yoia ē Cristoōnoa yorafo tāpimanō āto chaka xatenōfo, Cristo nokoaito chanīmara fanōfo. Nānori ē mato yoiaito mā nikamis. ²⁹ Afianā ē mato yoinō ea nikapo. Mā mā tāpia feronāfake āfe yama yoikī iskafatiro: ‘Aicho. Na kēro

mī ea yoixona iskaratīa ēfe āfi iki,’ ixō yoiaino āfe yamari aōnoax inimatiro. Nāskarifiai ē Cristoyamafīax fetsafāfe nā Cristo Jesús chanīmara faifono ēri fāsi akiki inimakōi. ³⁰ Akka nā Cristo finakōia. Ēkai Cristoma. Ē afaa tāpiama, Cristo finakōia. Akka ē afianā afaa yoitiroa ea tanatamaroko, Cristo fisti nikakōinōfo,” ixō Juan ato yoini.

Jesús nai mēranoax fotoni

³¹ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “A nai mēranoax nāmā fotoato nāato nāmānoafo ato finōa. Akka nā nāmānoax fakeafāfe nāmānoa fisti yoitirofo. Akka nā nai mēranoax fotoato nāatofi keyokōi finōa. ³² Nāato noko yoitiro a ōiafo, a nikafori. Nāskakē fisti rasichi chanīmara fakani. ³³ Niospa meka chanīmara fakī nōko ōiti mēraxō nō tāpisharakōitiro Niospa noko pāramisma, āfe meka chanīmakōi.

³⁴ “A Niospa nīchiato Niospa meka yoi Niospa āfe Yōshi Shara a mēra naneeano. Nāskaxō tāpikōia. ³⁵ Epa Niospa āfe Fake noikī nīchini nai mēra ikafāfe āto Ifo inō, nāmānoafāferi āto Ifo inō. ³⁶ Nāskakē Niospa Fake chanīmara faax nō afe nīpaxatiro. Akka tsōa chanīmara fayamakē Niospa ato omiskōimapakenaka. Akka Jesús nikayamakanax nakanax afe nīpanakafoma fakishifā mēranoax omiskōipakenakafo.”

Jesús kēro samāritanōki nokoni

4 ¹⁻³ Fariseofāfe nikanifo Juan yorafo maotisafapaito. Akka yora ichapa Jesús maotisafapaito fariseofāfe nikanifo. Akka Jesúsikai ato maotisafapanima, nā aōxō tāpimisfāfe ato maotisafapanifo. Aōnoa yoinifo keskai mā Jesús tāpiax aōxō tāpimisfo fe Judea anoax Galilea ano kani. ⁴ Judea mai anoax Galilea ano kakī Jesús Samāria finōfaini.

⁵ Askata Samāria ano Jesús nokoni. Nāno nā pexe rasi āfe ane Sicar ano

nokoni. Nāno chaimashta Jacobo āfe tare ipaoni. Nā tare āfe fake José ināni māmāi anifoxō. ⁶Nānori Jacobo kini fani nā kini mēranoa faka fixikī. Nā faka fiti ano xini keya Jesús nokoni. Chai inoaxmāi oax kokenāi Jesús nāno tsaoni. ⁷⁻⁸Jesús teneyoaino, a aōxō tāpimisfāfe a piaifo pexe rasi anoa fiifokani fonifo. Mā foafono nāno kēro samāritanō akiki nokoni faka fiyoī. Faka fiti ketokonō Jesús tsaano akiki nokoni. Nāskaxō Jesús a kēro yoini: “Ea faka fexōfe ē ayanō,” fani.

⁹Judeofo fe samāritanōfo oikaspā faatanāmisfo. Ato fetakai pimisfoma. Nāskakē nā kēromā Jesús yoini: “Mīfi judeoki. Ēfi samāritanōki. ¿Afeskakī mī, ‘Ea faka fexōfe,’ mī ea faimē?” faito, ¹⁰Jesús kemani: “Niospa mia ināpaiyai mī tāpiama mī eari tāpiama. Akka mī ea yōkaito ē mia faka shara inākerana. Nā faka sharapa yorafo nimasharatiro,” Jesús fani. ¹¹Nāskafaito kēromā Jesús kemani: “Mī keshoyata mī risfi yama. Kini chaikōi, ¿afeskafaxō mī faka kini mēranoa fiimē a noko nimasharatiro a mī ea yoiai keskara?” kēromā fani.

¹²Nāskata anā kēromā yoini: “Nōko xini Jacobo kini faxō faka fixō aya- paoni. Āfe fakefāferi ayapaonifo. Āto in- afori ayamapaonifo. Nōri nā faka ayai. ¿Mī nōko xini Jacobo finōamē?” kēromā fani.

¹³Askafaito Jesús kemani iskafakī: “Na faka kini mēranoa ayax chipo afianā mā nōamā iki. ¹⁴Nāskafixō na faka ē ato ayamani anā nōamākiyamanōfo. Chanī- makōi, nā faka ayakanax isharapakex- anōfo,” fani.

¹⁵Askafaito kēromā kemani: “Mī fer- onāfake shara. Na faka shara ea ināfe ē ayax anā ē nōamākiyamanō ē afi- anā nonoa faka fiyamanō,” fani. (Jesús fakakiri keparanākī yoiaito nā kēromā tāpinima.)

¹⁶Nāskaxō Jesús yoini: “Mī fene ifitāfe afianā nētekaini kaxō mī fene ifitāfe afe oxikī,” faito, ¹⁷“Ēkai feneyama,” faito, “Mī chanīmakōi yoi. Mīkai feneyama,” Jesús fani. ¹⁸“Mī fene cincoya mia fim- isfo mī fenefo. Akka iskaratīa mī fetsa fe ika a mī fenema fe. Ea mia yoikōi mī feneyama,” ixō Jesús yoiaino, ¹⁹“Ē iskaratīa ē mia tāpia mī Niospa meka ato yoimis. ²⁰Nōko xinifāfe na machi anoxō Nios kifipaonifo. Akka mī kaifo judeofāfe yoimisfo iskakakī: ‘Jerusalén anoxō nō Nios kīfitiro,’ ixō yoimisfo,” faito, ²¹“Ē mia yoinō, ea chanīmara fafe. Na machi fisti anoxos nō Nios kīfitiroma. Jerusalén fisti anoxori nō Nios kīfitiroma. Akka fanīma mīstixō nō Nios kīfitiro. ²²Māfi samāritanō- foki. Nios kīfikī nōko Epa Nios mā tāpisharama. Akka nōfi judeofoki. Nō nōko Epa Nios tāpikōia. Niospa noko tāpimani afeskaxō yorafāfe āto chaka soatirofomāki Epa Nios fe ipaxakakī. ²³Chipo afetiara nō Nios kīfikōikē, āfe Yōshi Shara fistichi noko tāpimatiro nō kīfisharanō. Āfe Yōshi Sharaōxō nō Epa Nios kīfikōiaito nāskara Niospa fichipai. ²⁴Nios yorama. Niosfi fero mēsho keskara sharaki. Nāskakē āfe Yōshi Sharaōxō nō Nios kīfitiro,” Jesús fani.

²⁵Askafaito kēromā kemani: “Mē tāpia a Niospa nīchia chipo nokoki nokoxii. Nā āfe ane Cristo. Nāato afama mīшти noko tāpimaxii,” faito, ²⁶“Ēfi Cristoki, ē mefe mekai,” ixō Jesús yoini.

²⁷Askata Jesús kēro fe mekaino aōxō tāpimisfo fenifo. Fēkaxō oiafo Jesús a kēro samāritanō fe mekaito oikani ratenifo. Nāskax yoinānifo: “¿Afeskai mī na kēro fe mekaimē?” nō Jesús faima,” fanifo. Nāskata shinānifo: “Nā kēro samāritanō mī yoia keskarari nokori yoife, nōkai faima,” inifo.

²⁸⁻²⁹Askata nā kēromā āfe kesho potafaini āfe pexe rasi ano kakī. Āfe pexe

ano kaxō āfe yorafo yoini: “Oa feronāfake ekeki nokoxō ea yoia. Nā ē afama mīshiti ē chakafamis mā ea kāimaxōa. Nāraka Cristo, ōifokāfe,” ixō ato iyonī.³⁰ Nikakata nā pexe rasi anoax Jesúski fenifo.

³¹ Mā kēro kaano aōxō tāpimisfāfe Jesús yoinifo: “Maestro, piyofe,” fai-fono, ³² “Ē aya a ē piāi. Nā ē piāi mā tāpiama,” ato fani. ³³ Ato askafaito nikakani yoinānifo: “Kee. ¿Tsōa a piāi ināfanamē?” ikanax yoinānifo.

³⁴ Askata Jesús ato yoini: “Ēfe Epa Niospa ea nīchini ē āfe yono shara yonoxonō. Nāato ea amapaiyai keskara ē apai. Nā ē piāi keskara,” Jesús ato fani. (“Mā nō piāx nō anā fonāikima, nō shara iki. Nāskarīfai Niospa noko amapaiyai keskara nō iki nōko ōiti sharakōi iki. Nāskara noko amapaiyai nō aki, a nō piāi keskara,” ato fani.)

³⁵ Anā Jesús ato yoini: “Māfi iskamiski: ‘Mā nōko tarepanoax mā nōko xiki choshiaki. Mā cuatro oxē akaki nō finō,’ mā imis. ¿Nāskarīfiakī mā shināimē: ‘Nō Jesúsnoa yorafo Niospa meka yoiano chipo chanīmara faxikani,’ ixō mā shināimē? Akka ē mato yoi: ‘Ōikapo, mā iskaratīa itipinīsharakōiafo Nios Ifofaxikakī,’ ato fani. ³⁶ Akka fētsa āfe yama āfe tare kexexotiro, āfe xiki topixoxiki. Chipo kopifaxinō, tare ifāfe. Nāskarīfiakī fētsa taefakī yorafo Niospa meka yoitiro. Ato yoifāino chanīmara fayokanima. Askatari chipo fetsa oxō ato yoiaito chanīmara fakani. Nā rafe Niospa ato shara imapakenaka nā rafetamāi Niospa meka ato yoimifono. ³⁷ Nāskakē chanīkima mā yoimis iskakī: ‘Fētsa xiki fanano chipo fētsa nā xiki fimi fitiro.’ Nāskarīfiakī fētsa Niospa meka yoikī taefaano fētsari chipo rama oxō nāatori ato chanīmara famatiro. ³⁸ Akka mā taefakī ato yoimisma iskaratīa ē mato nīchia mā ato chanīmara famanō.

Taefakī fetsafāfe Niospa meka ato tāpimani, mā ato tāpimayoamano. Mā ato tāpimayoxoma koshikōi mā ato chanīmara famatiro māmāi taefakī ato yoiyomifono,” ixō Jesús ato yoini.

³⁹ Nāskata Jesús aōxō tāpimisfo yoiaino nā kēro samāritanō āfe kaifo yoikai kani pexe rasi ano. Kaxō ato yoini: “Oa feronāfāke mā ea tāpixō ea yoia nā ē afara amis keskara. Ea ōiyamafikatsaxakī mā ea tāpia,” ato fani. Ato askafaino Jesús fisti rasichi chanīmara fanifo.

⁴⁰ Askata nā kēro nikakanax Jesúski fonifo āfe meka nikakani. Akiki nokoxō yoinifo: “Nofe nono iyofe,” fanifo. Askafaifono nikata Jesús ato fe oxa rafeyoni. ⁴¹ Āfe meka nikakaxō yora ichapato chanīmara fanifo. ⁴² Askata chanīmara fakaxō yorafāfe nā kēro yoinifo: “Mī Jesúsnoa noko yoia fisti nō chanīmara faima. Nōakōi mā nō āfe meka nikakōia. Nāskakē iskaratīa nō chanīmara fai. Nāato na yorafo ikafo tii ato ifitiro afe ipaxanōfo.”

Jesús sharafani xanīfo yonoxomisto fake

⁴³ Askata mā oxa rafeta Jesús nā samāritanōfo anoax Galilea ano kani. ⁴⁴ Jesús Galilea anoax yosini, nānoxori yonopaoni. Afe yorafo nāno inifo. Askata Jesús ato yoini iskakakī: “A afe pexkonifāfe a ato Nios yoixomis yoikakī iskatatirofo: ‘Akai tsoama, afi nofe pexkoniki,’ fatirofo,” ixō ato Jesús yoini.

⁴⁵ Askata Jesús Galilea ano nokoni. Jerusalén anoax Galilea ano Jesús nokoamano yorafo Galilea anoax Jerusalén ano fonifo fista aki fokani. Nānoxō tsōa atiroma keskara Jesús Niosxō ani. Nā afama mīshiti Jesús anoxō akaito ōinifo. Nāskakē Galilea ano Jesús atoki nokoano akiki

inimanifo: “Aicho, mā mī oakī,” Galilea anoxō fanifo.

Jesús xanīfāfe fake sharafani

⁴⁶ Askata nā peke rasi āfe ane Caná ano Jesús nokoni nā Galilea mai ano. A āfe mekapa faka fetsafani ano fimi ene keskara fakī nāno Jesús nokoni. Nānoa xanīfo fētsa Jesús ōiyoi oni. Nā peke rasi āfe ane Capernaúm anoax oni. Nānoax xanīfāfe fake isinī ini.

⁴⁷ Askata xanīfāfe nikani Jesús Judea anoax oano Caná ano nā Galilea mai ano. Nikata akiki oxō yoini: “Xanīfo, ēfe fake isinī iki nai kiki. Ēfe fakeshta ea ōixonī ope ēfe fake ea sharafaxoxikī,” ixō iyopaini. ⁴⁸ “¡Ooa! Tsōa atiroma keskara ē fayamakē mā ea chanīmara fakeranama,” ixō Jesús ato yoini. ⁴⁹ Afianā nā xanīfāfe Jesús yoini: “Xanīfo, efe kayoikape ēfe fake nayamanō,” ixō iyopaini. ⁵⁰ Askafaito Jesús kemani: “Mī fake namaki. Katāfe. Iskaratīa mī fake niaki,” Jesús fani.

Jesús askafaito nikafaini kani. ⁵¹ Mā nokoi kaino āfe inafō akiki nokokaxō yoinifo: “Mī fake mā shara, anā isinī ikima,” fanifo. ⁵² Askafāifāfe ato yōkani: “¿Fanī xini rakano ēfe fake sharamē?” ixō ato yōkaito, “Xini keya mī fake āfe yona matsita,” fanifo. ⁵³ Yoiaifāfe nikata āpa shināni: “Chanīma, Jesús ea yoita xini keya, ‘Mā mī fake sharaki katāfe,’ ea Jesús feita,” ixō xanīfāfe shināni. Nāskata na xanīfonō āfinō afe yorafofaxō Jesús chanīmara fanifo.

⁵⁴ Nāskata Jesús Judea anoax Galilea ano nokoxō afianā tsōa atiroma keskara fakī ato ōimani. Ato ōimakī rafe fani.

Jesús feronāfake isinī imis Betesda anoxō sharafani

5 Askata Jesús Galilea anoax Jerusalén ano kani āfe kaifo judeofo feta fista akikai. ² Nāno Jerusalén ano ovejāfāfe āto kāiti ano ĩa ini. Judeofāfe

yoimisfo a ĩamā āfe ane Betesda. Nā ĩa kesemē peke kafāshara mīshti tsaofafāina ini, cinco peke. ³⁻⁴ Nāno yora isinī imisfo ichapa rasi inifo nāno rakafafāinafo. Fēxofo, chātofo, sifitianifo nāfo isinī imisfo nā peke kafāshara mīshti mēra rakafafāinafo ini. Akka Niospa āfe ājiri nā ĩa ano nokomis nā ĩa fecha fecha axiki. Nā ĩa fecha fecha akaino nā isinī ikaifo nā nashi taea nashiāx koshi sharamisfo. Nāskakē nā isinī ikaifāfe Niospa āfe ājiri manamisfo ato ĩa fecha fecha axoyonō nā nashi nā taea koshi sharaxikaki.

⁵ Jesús nāno nokoxō feronāfake fichini treinta y ocho xiniya amis finipaikī ranāmis. ⁶ Feronāfake finimisma fichixō Jesús tāpini nā feronāfake treinta y ocho xiniya amis isinī itiani. Nāskaxō yōkani: “¿Mī sharapaimē?” ixō yōkani. ⁷ Askafaito kemani: “Niospa ājirinī ĩa fecha fecha akaino tsōakai ea ĩa ano iyomisma. Akka ē nashipaifiaino ea xītimisfo. Ēkai fena nashitiroma. Nono tsōama ea ĩa ano iyoikaxiki,” faito, ⁸ Jesús yoini: “Fininākakā, mī rakati fifaini kasharatāfe,” Jesús fani. ⁹ Askafaito nikai fininākakāta āfe rakati fifaini kani.

Nā pena safaronō finimisma Jesús sharafani. ¹⁰ Nāskano nā judeofāfe āto xanīfofōfāfe ōinifo nā feronāfake finimismato āfe rakati fifaini kaito yōkanifo: “¿Afeskakī mī rakati safaronō mī foikaimē? ¿Mī tāpīamamē nōko xinifāfe yoipaonifo safaroino nō afaa metiroma? Akka mī rakati na safaronō mī fotiroma,” fanifo. ¹¹ Askafāifono ato kemani: “Oa feronāfake ea sharafaxō ea yoia iskafakī: ‘Mī rakati fotāfe,’ ea faa,” ato faito, ¹² “¿Tsōamē a feronāfake anori mia yoia?” fanifo. ¹³ Finimismatokai tāpinima tsōa sharafaamāki Jesúsmāi a finimisma sharafafāini koshikōi a makinoax yorafā rasi mēra kaano. Nāskakē finimismato anā ōinima.

¹⁴ Askano chipo Jesús a feronāfake sharafaa Nios kīfiti pexefā mēranoa fichixō yoini: “Anā mī isinī ikima. Mā mī shara. Anā a mī chakafapaoni keskafakī afianā chakafayamafe. Mī chaka xatefe. Mī chaka mī xateyamakē afaranā mia anā omiskōimatiroki,” ixō Jesús yoini. ¹⁵ Nāskax nā feronāfake Jesús maki-noax kani judeofo yoikai, “Oa Jesús ea sharafaa,” ato fani. ¹⁶ Nā Jesús sa-faronō yora sharafaa nikakanax judeofo āto xanīfofo Jesúski ōitifishkinifo. Ōiti-fishkikakī Jesús mekafakī chakafanifo. ¹⁷ Askafaifono Jesús ato yoini: “Ēfe Epa pena tii yonofafāini. Iskaratīari yonoi. Ēri ēfe Epa yonoai keskafakī ēri yonoi,” ixō ato yoini.

¹⁸ Nāskakē fakirira shinānifo. Nāskara shinākakī Jesús mekafanifo: “Nōko xinifāfe yoini keskara nō safaronō afaa metiroma, akka Jesús yonoi yorafo sharafakī. Nāskaxō noko yoia: ‘Nios ēfe Epakōi,’ noko faa. Nāskax Nios keskarakōi ipai,” fanifo. Nāskax a ranā yoinānifo: “¿Afeskaxō nō Jesús ato retematiromē?” ikanax yoinānifo judeofo āto xanīfofo.

Jesús Niospa Fakexō nā Niospa akai keskara fai

¹⁹ Nāskara shināifāfe Jesús ato tāpini. Nāskaxō Jesús ato yoini iskafakī: “Chanīma ē mato yoinō. Ea nikakapo. Ē Niospa Fakekōikī ēa ē afara afeskarafaima. Ēfe Epa Niospa akai keskara ōixō ēri aki. Nā fisti ē aki. ²⁰ Ēfe Epa Niospa ea noikōi. Nāskakī nā akai keskara ea tāpimani ēri anō. Akka afara fetsa finakōia ea ispaxii. Askaino mā ea iskafakī yoixii: ‘Aira ōikapo. ¿Afeskakī iskara shara akimē?’ mā ea faxii. ²¹ Epa Niospa yora naano anā otofatiro. Nāskaxō anā nimasharatiro. Ēri āfe Fakexō nāskari fakī ē ato nimapaikī ē ato nimatiro shara ipaxanōfo. ²² Epa Niospa ato

yoima fatora yora shara nīpanaka, akka fatorari omiskōipakenaka. Ēfi Niospa Fakeki. Ea nīchini ē yorafo yoinō fatofomāki a afe nīpanakafo, akka fatoforimāki a omiskōipakenakafo. ²³ Nāskaxō yorafāfe Epa Nios yoixikani: ‘Mī fāsi shara. Tsōa mia finōtiroma,’ ixō yoixikani. Nāskarifiakī eari yoixikani ēmāi āfe Fakekē. Ea nīchini. Akka iskaratīa ea tsōa yoisharaima. Ēfe Epa Niosri askari fakani yoisharakima.

²⁴ “Ē mato chanīmakōi yoinō. Fatoto ēfe meka nikasharaimākai, akka nā ea nīchiniri, fatotori chanīmara faimākai nāfi ēfe Epa Nios fe nīpanakakī. Akka iskaratīa yorafo oa naa keskara ikafo Nios Ifoamax. Akka Epa Nios chanī-mara fakanax afe ipanakafo. Nafīax afi-anā otoxikani.

²⁵ “Ē afara fetsa chanīmakōi mato yoinō. Yorafāfe āto ōiti mēra shināsharakōiafoma oa naa keskarakōi ikafo. Akka ē Niospa Fakeki. Iskaratīa ē ato yoiaito ea nikakanax anā naa keskara ikanima, efe isharapakenakafo. ²⁶ Akka tsōa Epa Nios onifanima. Akōi ika. Nāskarifiakī Epa Niospa yoia keskara āfe Fakeri tsōa onifanima. Ēakōi ē ikaki. ²⁷ Ēfi Niospa Fakeki. Nāskakē ea yoia iskafakī: ‘Mī yorafo yoitiro fatofomāki efe nīpanakafo, akka fatoforimāki omiskōipakenakafo,’ ixō ea nīchini. ²⁸⁻²⁹ Nāskara ē mato yoiaino rateyamakāfe. Akka nā namisfāfe ēfe meka nikakani otoxikani. Afara shara famisfo nikasharakōimifso nāfo Nios ano nīpanakafo. Akka nā afara chakafamisfo afo otokanax omiskōipakenakafo,” ixō Jesús ato yoini.

Niospa Jesús nīchini a apaiyai keskara famaxikī

³⁰ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka ēakōi ē yorafo omiskōimanima. Epa Niospa ea yoiaino ē aki. Epa Niospa

keyokōi tāpia. Akka ea mēstekōi yoia keskara ē yorafo yoitiro fatofo omiskōi-pakenakafomāki. Ē ato kaxpa omiskōi-manima. Eres fistikai ē apaiyai keskara ē shināima. Ēfe Epa Niospa ea nīchini a apaiyai keskara ea famaxiki. ³¹ Ēakōi ē yoimesharaito tsōa ea tāpitiroma ē afe keskaratiroimakī. ³² Akka nāno yora fētsa eōnoa yoisharamis. Nāato ea chanīmara fakē māri a nikasharakōitiro. ³³ Akka mā yorafo Juan Maotistaki nīchimis eōnoa nikanōfo. Juan eōnoa meka shara yoimis nā yorafāfe mato tāpimakani. ‘Jesúsfi Cristoki,’ Juan ato famis. Nā nikakaxō mato tāpimamisfo.

³⁴ “Ēfi tsōa atiroma keskara fakē mā mā ōimiski. Akka tsōa eōnoa mato yoiamaito nāfo ōixō mā tāpitiroma ē mato chanīkima yoimis. Nāskafekē Juan eōnoa mato yoimis keskara ē afi-anā mato shināmani māto chaka mā xatenō omiskōitamaroko Epa Nios fe mā isharapakexanō. ³⁵ Juan feronāfake fāsi sharakōi. Oa rāpari fafeai keskara shara. Fakishikakī nō rāpari ōtano fai chaxasharano nō fāi katiro. Oa rāpari fafeai keskara shara mato Juan tāpimanano mā māto chaka xateax mā Nios fe mā isharapakexatiro. Mato yoimis keskara mā shināmis iskafakī: ‘Aicho, Juan noko mēstekōi Niospa meka yoimis. Nō nikashara,’ ixō mā shināmis. ³⁶ Juan eōnoa yoikōimis; akka ēfe Epa Niospa Juan finōkōia. Ēfe Epa ea nīchini a apaiyai keskara ē anō. Iskaratīa a ea yonomanai keskara ē aki. Akka a ē akai keskara ōixō mā tāpitiroma Epa Niospa ea nīchini a ea yonomanai ē mitonō. ³⁷ Epa Niospa ea matoki nīchini. Nāatorī eōnoa yoimis. Mākai Epa Niospa āfe meka nikamisma, askatari mā ōimisma. ³⁸ Niospa ea nīchifinino mā ea chanīmara faima. Nāskax āfe meka shara māto shinā mēra naneama.

³⁹⁻⁴⁰ “Moisés feta a Niospa meka yoimis fetsafāferi kenenifo keskara mā

mā ōisharai māmāi shinākī iskafakī: ‘Ē Niospa meka anekī ē tāpitiroma afeskax ē Nios fe isharapakenamāki,’ ixō mā shināi. Nāskaxō a Niospa meka yoikī kenenifo mā anefāimīs. Akka Moisés feta a Niospa meka yoimisfāfe eōnoa kenenifono mā ekeki opaima ē mato imasharapanā.

⁴¹ “Epa Niospa ea yoikī iskafaino: ‘Ēfe fake shara,’ ea faino ē inimatiro. Akka yorafāfe, ‘Jesús sharaki,’ ea faifono ē askafamapaima. ⁴² Ē mato tāpikōia. Mākai Epa Nios noima. ⁴³ Epa Niospa ea nīchini ē matoki onō. Ē matoki ofiakē mā ea ifipaima. Akka yora fetsa āakōi matoki oaito mā ifitiro. ⁴⁴ Akka mā yora fetsafo, ‘Na yorafo sharafora, noko fanōfora,’ ixō mā ato yoimapai. Akka Niospa mato yoisharaino mā fichipaima. Nāskakī mā Niospa meka mā nikakaspai.

⁴⁵ “Mā ea chanīmara fayamakē ēfe Epa Nios ē yoima. Nāskakē, ‘Nā Jesús noko chakafai,’ ixō shināyamakāfe. Mā shināmis iskakī: ‘Moisés meka nikai nō Epa Nios fe nīpanaka,’ ixō mā shināmis. Anori mā shināfiaino Moisés Epa Nios yoixii mākairoko āfe meka nikakōimiskē. ⁴⁶ Moisés eōnoa yoikī kenenī. Nāskaxō Moisés āfe meka chanīmara faxō eari mā chanīmara fakerana. ⁴⁷ Nāskaxō a Moisés kirika kenenī mā chanīmara faima. Nāskaxō eari mā chanīmara faima,” ixō Jesús judeofāfe āto xanīfofo yoini.

Jesús cinco mil feronāfakefo ato pimani

(Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17)

6 Askata Jesús anā iamāfā āfe ane Galilea pokefaini. Āfe ane fetsa Tiberias. ² Nāskaxō Jesús isinī imisfo āfe mekapa ato sharafaito ōikani yorafā rasichi chifafainifo. ³⁻⁴ Nāskaifono judeofāfe āto fista Pascua mā chaima pakeaino Jesús māchi keya ano nokoax aōxō tāpimisfo fe tsaoni. ⁵⁻⁶ Nāno

tsaofono yorafā rasi Jesúski fenifo. Akiki feaifāfe atokiri fesoxō Jesús ōini. (Ato ōikī Jesús shināni oa yorafo fonāikani rakikīa. Nāskaxō Jesús āa tāpini afeskaxō ato pimaimākai.) Nāskaxō Jesús Felipe tāpimapaikōini a āfe mekapa afama mīshti atiro. Nāskaxō Jesús Felipe yōkani: “¿Faniā afaa ato pimaxikī nō fimē?” ixō Jesús Felipe yōkaito, ⁷nikaxō Felipe kemani: “Kee, Ifo, nō dos cientos nia oxata yonoxō nō kori fitiro akka a tiikai nokotiroma na yorafā rasi nō ato pimapanā,” Felipe fani. ⁸Nāskafekē Jesúsxō tāpimis fetsa Andrés nā Pedro ěxto yoini: ⁹“Ōipo. Na fāke cinco pāa fea. Foe rafeya fea. Akka yora ichapato pitirofoma. Fisti rasichi pitirofo. Nono yora ichapa rasi. Na pāa pishta tsoa nokotiroma,” fani.

¹⁰Askafaito Jesús yoini iskafakī: “Ato yoikāfe tsaonōfo,” ato fani. Nāno fasi ichapa ini. Nā Jesús ato yoiāi keskai fasi mēra tsaōi fetsenifo. Cinco mil feronāfakefo tsaōi fetsenifo. Kērofori, fakefori tsaonifo. ¹¹Nāskax tsaofafono Jesús nā cinco pāa fita Apa Nios yoini: “Aicho, Epa,” ixō Apa Nios yoita pāa yafi nā foe rafe kaxkepaketa aōxō tāpimisfo ato ināni, afāferi ato inānōfo. Fikaxō pikani māyakōinifo. ¹²Nāskax keyokōi yorafo māyakōiafono Jesús ato yoini: “Nā pāa yafi foe texefafo fikāfe fēta mēra nanekāfe afaa pishta fenoyamanō,” ato fani. ¹³Ato askafaito nikakaxō nā pāa yafi foe texefafo finifo. Doce fēta fospifanifo.

¹⁴Nāskata Jesús āfe mekapa foe rafe yafi cinco pāa ato pimaito ōikanax yoinānifo: “Chanīmakōi Jesús Niospa meka yoimis. Nā Epa Niospa aōnoa yoipaoni. Nokoki nīchini,” ikanax yoinānifo. ¹⁵Askafaifono Jesús tāpixō āfe ōiti mēra shināni: “Na yorafāfe ea kerexkai āto xanifokōi ea imapaikani,” ixō tāpini. Askata ato makinoax machi fetsa ari kani.

Jesús iamāfā femākīa kani

(Mt. 14.22-27; Mr. 6.45-52)

¹⁶⁻¹⁷Askata mā xini kaino aōxō tāpimisfo kanōanāfā mēra nanefainifo iamāfā pokefainifo nā pexe rasi Capernaúm ano fokani. Nokoafomano mā fakishaino Jesús atoki nokonima. ¹⁸Nēfefaino iamāfā pooitifikōini. ¹⁹Iamāfā chai naisti nēxpakīaxō nēfefānē ato akaino iamāfā pooitifikōini. Jesús iamāfā kamaki kaitokai tsōa tāpinima mā fichifikaxō. Tāpiamax ratekōinifo. ²⁰“Ēkīa. Rateyamakāfe,” Jesús ato fani. ²¹Nāskaxō yoinifo: “Aicho. Kanōa mēra naneyofe,” fanifo. Mā Jesús naneano nāskax iamāfā kesemē nokorisanifo.

Yorafā rasichi Jesús fenanifo

²²Nāskaino mā penano yorafā rasi okiri iamāfā kesemē nētenifo. “A aōxō tāpimisfo fe Jesús kaito nō ōiama. Nonokai kanōa fetsama. Akka Jesús nonoki,” ikanax yoinānifo.

²³Nāskatari Tiberias chaimaxō kanōa rasi fenifo. A Jesús yorafā rasi ato pimaita ano fenifo. ²⁴Askatari Jesúsxō tāpimisfo ano inifoma. Jesúsri ano inima. Nāskaxō yora rasichi Jesús fenāifokani fonifo kanōanāfānē Capernaúm ano.

Jesúsfi a nō piāi keskaraki.

Akka nō piāxia nō nitiroma.

Nāskarifiakī nō Jesús chanīmara faaxma nō afe nīpaxatiroma

²⁵Mā fichikaxō Jesús yoinifo: “Maestro, ¿afetiā mī nono oamē?” ixō yōkanifo. ²⁶Askafaifono ato kemani: “Chanīmakōi ē mato yoi. A yōra atiroma keskara ē mato ispafekē mā ea fenaima. Akka ē mato pimaino keyokōi mā māyakōita. Nāskakē mā ea fenai. ²⁷Shinākapo. a piāi fisti mā shināfafāini. Akka a mā piāi pisiāx payokometiro.

Nāskaxō mā yonofafāini a mā piāi fixiki. Akka a mā piāi fisti shināyamakāfe. A ē mato inātiro shinākāfe. A mā piāi ē mato inātiro a keyonakama. Nā piāx mā efe isharpakenaka. Ēfi yōra fakekōiki. Ēfe Epa Nios ekeki inimai ea katoxō matoki ea nīchini ē mato imasharapakexanō,” ato faino,²⁸ nikakakī yoinifo: “¿Nō afeskatiromē Nios nokoki inimanō?” ixō yoinifo.²⁹ Askafaifāfe Jesús ato kemani: “Epa Niospa ea matoki nīchini. Akka mā Epa Nios inimamapaikī ea chanīmara fakāfe,” Jesús ato faino,³⁰ kemanifo: “A tsōa atiroma keskara fakī noko afama mīshiti ispafe nō mia chanīmara fanō.³¹ Akka Niospa meka kenenifo iskafakī: ‘Tsōa atiroma keskara Moisés a piaifo ato ināpaoni. Nā pena tii nai mēranoax pakepaoni a piaifo,’ ixō kirika kenenifo. A nōko xinifāfe pipaonifo tsōa istoma anoxō āfe ane mǎnǎ. Nāskakē mīri a Moisés aka keskara fafe, nō mia chanīmara fanō,” ixō yoinifo.

³² Askafaifono Jesús ato yoini: “Ē mato pārāima na Moiséskai a nōko xinifāfe piāi ato inānima, nai mēraxō Epa Niospa ato ināni. Akka Epa Niospa mā iskaratīa mato mēra nīchia a mā piāi keskara nai mēraxō mǎto ōiti mēra nanenō.³³ Nā fisticī yorafo nimapakekōixatiro. Epa Niospa nāmā nīchini yorafo ato imasharapakexanō,” ato faito,³⁴ “Īfo, a nō piāi noko ināfafāife a mī noko yoiai,” fanifo.³⁵ Jesús ato kemani: “Ēfi nǎ mā piāi keskarakī. Ē yorafo nimasharapakexatiro. Mǎ nō piāx māyatiro. Nāskax nō anǎ fonāitiro. Nāskarifiakī ea shināifāfe ē ato shināmafafāini. Ē ato potanakama. Nāskakē āto ōiti mēra inimakōitirofo. Askatari mā nō faka ayax nō anǎ nōamāitiro. Nāskarifiakī ea shinākanax efe isharpakenakafo.³⁶ Nāskafekē ē mato yoiaito mā ea nikakī mā ea chanīmara faima.³⁷ Akka nǎ ea Īfoafo Epa Niospa ea atoya imasharapakakenaka nǎfāfemāi ea

Īfokōiafono. Akka fatorafāferi ea Īfofaifāfe nǎfo ē ato kexesharapakenaka. Ē ato potapakenakama.³⁸⁻³⁹ Epa Niospa ea nīchikī ea yoini iskafakī: ‘Nǎ mefe ipaikani mefe ipanakafo tsoa pishta fenonakama. Nǎfo mā nafiamisfono mī anǎ fotoxō mī ato ōtofaxii nofe nipaxanōfo. Nāskara ē fichipai,’ ixō ea nīchini. Nāskakē nǎ ēa ē apaiyai keskara faxiki ē mai ano onima. Akka nǎ ea nīchiato ea amapaiyai keskara faxikī ē mai ano fotoni.

⁴⁰ “Ēfi Niospa Fakeki. Ea chanīmara fakanax nǎfo ēfe Epa Nios ari efe isharpakenakafo. Nafiafāfe ē afianǎ mai ano fotoxō ē ato ōtofaxii isharpapakexanōfo. Nāskara ēfe Epa Niospa fichipai,” ixō Jesús ato yoini.

⁴¹ “Ēfi nai mēranoax onikī a mā piāi keskaraxō yorafo imasharaxikī,” Jesús ato faito nikafikaxō chanīmara fatama judeofāfe Jesús mekafakakī yōachepenifo: ⁴² “Kee, nikakapo. Na Jesús, āfe apa José yafi āfe afa María nō ōimis. Nakai afaama. Akka, ¿afeskakī noko yoimē: ‘Ēfi nai mēranoax Nios ika ariax onikī?’ Nāskakē na meka nō chanīmara faima. Iskara meka nō nikapaima,” ikanax yoinānifo.⁴³ A āto ōiti mēraxō shināifo keskara Jesús ato onǎxō ato yoini: “Ekeki yōachepeyamakāfe.⁴⁴ Ē chanīma. Epa Niospa ea nīchini. Nāskafekē Epa Niospa āto ōiti mēra ato shināmayamaino ea tsōa chanīmara fatiroma. Akka nǎ ea chanīmara faax nakē ē anǎ nai mēranoax fotoxō ē ato otofaxii efe ĩpaxanōfo.⁴⁵ Niosnoa yoimisfāfe kirika kenenifo iskafakakī: ‘Epa Niospa keyokōi ato tāpimaxii,’ ixō kirika kenenifo. Fatora yorafāfe ēfe Epa Nios nikaifono ato tāpimaxii. Nāskaxō afāferi ea chanīmara faxikani.

⁴⁶ “Tsōakai Epa Nios ōimisma. Eres fisti ē Epa Nios ōimis, ěmāi a maki-noax onixakī.⁴⁷ Ēfi mato chanīmakōi

yoikai. A ea chanimara fai ěfe Epa Nios fe ipanaka.

⁴⁸“Ĕfi nā mā piāi keskaraki. Nā ea chanimara faafo tii Epa Nios fe ishara-pakenakafo. ⁴⁹Nōko xinifo Moisés fe tsōa istoma ano ipaonifo. Nā pipaonifo, āfe ane mǎnǎ. Akka mǎnǎ pipaofinixakī mǎ nai mitokomenifo. ⁵⁰⁻⁵¹Ĕ nǎi mēra-noax ěfe Epa Nios ika anoax oni. Ĕfi na mā piāi keskaraki. Nā ea chanimara fai nǎfi efe nīpanakakī. Nā nōko xinifāfe pipaonifo nǎi mēranoax pakeaito aatoki ato nimasharamisma. Iskaratīa afianā Epa Niospa nǎi mēraxō mato ināi a mā piāi. Nā piāx yorafo isharpakenakafo anā nanakafoma. Ĕfi nā mā piāi keskaraki. Nāskakē ě keyokōi yorafo ě ato nǎxoxii nisharapakexanōfo,” ixō Jesús ato yoini.

⁵²Nikakani judeofo fochishpanā faatanānifo. “¿Afesxaxō na feronāfāke āfe nami noko inātiromē nō pinō?” ikanax yoinānifo. ⁵³Jesús āfe namikiri keparanākī ato yoini: “Ĕ mato pǎraima. Ĕfi yōra fakekōiki. Mā ěfe nami piyamata ěfe imi ayayamata ikax mā nipaxatiroma. ⁵⁴Fatorafāfe ěfe nami pikani ěfe imiri ayakani isharpakexikakī. Nāskakē ě afianā nǎi mēranoax fotoaitīa a namisfo ě ato otofaxii Epa Nios ari nisharapakexanōfo. ⁵⁵Ĕfe nami na mā piāi keskara. Ĕfe imiri a mā ayatiro keskara. ⁵⁶Fatorafāfe ěfe nami pikani, ěfe imiri ayakani, nǎfo efe rafesharapakenakafo. ⁵⁷Akka ěfe Epa nīpanakato nǎato ea nīchini. Nāskai ěri aōnoax nīpanaka. Nāskakē efe rafesharakanax eōnoax nīpanakafo.

⁵⁸“Afianā ě mato yoi. Nōko xinifāfe a pipaonifo āfe ane mǎnǎ. Nā pifiakanax mā nǎi keyonifo. Akka ěfi Epa Nios ariax ě matoki oni. Ĕfi a mā piāi keskarakī. Ea pikanax eōnoax nisharapakenakafo,” ixō Jesús ato yoini. ⁵⁹Judeofāfe āto

ichanāti pexe mēraxō Capernaúm anoaxō āfe meka Jesús ato yoini.

Jesúsnoax yorafo nīpaxatirofo

⁶⁰Jesúsxō tāpimisfo a ranā yoinānifo: “A Jesús noko yoia keskara fekaxkōi. Tsōakai tāpitiroma. Nōkai na keskara meka nikamisma,” ikanax yoinānifo. ⁶¹Jesús ato onāni a ranā yoināifāfe. Akka atirifāfe Jesús nikapainifoma. Nāskaxō ato yoini: “¿A ě mato rama yoia keskara mā nikapaimamē? ¿Anā mā ea chanimara faimamē? ⁶²Ĕ yōra fakekōi fiāx a ě ipaoni ano nǎi mēra ě anā kaito mā ea ōiki, ¿mā ea chanimara faimamē? ⁶³Akka Niospa Yōshi Sharapa nǎ fistichi yorafo nimasharapaketiroma. Yorafokai yōra nimapaketiroma. Akka ěfe Epa Niospa Yōshi Sharaōxō ě mato yoimis. Nāskakē ěfe meka chanimara faax mā nisharapakexatiroma. ⁶⁴Nāskafekē fetsafāfekai ea chanimara fakanima,” ixō Jesús ato yoini. Jesús taefakī ato ifini. “Fatotokai ea chanimara fatama ea ato achimaximē,” ixō Jesús tāpiyoni. ⁶⁵Askaxō anā ato yoini: “Ĕ mato yoia iskafakī, Epa Niospa āto ōiti mēra ato shināmayamaino ea chanimara fatirofoma,” ixō ě mato yoia.

⁶⁶Nāskaxō Jesús ato yoiai keskara nikakaxō a chifamisfāfe Jesús potakaxō anā tananifoma. ⁶⁷Akka Jesús a aōxō tāpimis doce ato ifini. Afetiama ato ifiyoni aōxō tāpimisfo inōfo. Nāskaxō ato yoini iskafakī: “¿Māri emakinoax kapaimē?” ato faino, ⁶⁸Pedro kemani: “Ifo, nō fato fetsakai Ifofatiroma. Mī fistichi mī noko yoitiro afeskax nō isharpakexatiromākī. ⁶⁹Mīfi mī Nios ariax nokoki oniki. Mīfi sharakōi Cristokī. Nios nā nīpanakato nǎato āfe Fakekōi mī. Nā nō chanimara fai,” askafaito, ⁷⁰“Ĕ mato doce feronāfake ifini mā eōxō tāpimis inō. Akka ě mato ififinino a mato fe rafea fetsa mā a mēra Satanás chaka nanea,” ixō Jesús ato yoini. ⁷¹Nā Simón Iscariote

āfe fake Judas ini. Nā Judasnoa Jesús ato yoini. Jesús nā Judasri ififinino nāato Jesús ato achimani fetsafāfe retenōfo.

Jesús āfe extofāfe chanīmara fanifoma

7 Askata Jesús Galilea ano kafāsani ato tāpimafofāsafai. Judea ano kayopainima judeofāfe āto xanifofāfemāi retapaiyafono. ²⁻⁵ Judeofāfe āto xinifāfe tapas fapaonifo shinākakī fista anifo. Askata judeofo ichapa rasi Judea mai ari Jerusalén anoxō fista aki fokani fonifo. Mā fista chaima ikaino Jesús Judea mai ari kayotama, Galilea ano nēteni. Āfe extofori nā Galilea ano afe inifo. Āfe extokōifofiakaxō Jesúska nafi Cristoki Niospa nīchini ixō tsōa chanīmara fanifoma. Nāskaxō yoinifo iskafakakī: “Nonoax Judea mai ano katāfe nā mia Ifofamisfāfe nā mī ato axomis keskara ōinōfo. Nā mī amis keskara mī ato ōimanamano fetsafāfekai mia tāpitirofoma. Nā mī afama mīshti akaifo ato ispatofāfe,” faifāfe ⁶ ato kemani: “Ē iskaratīa ari katiroma. Ēfe Epa ea nīchiyoima. Akka afetiara kapai mā katiro,” ato fani. ⁷ “Na yorafāfekai Epa Nios yafi ea chanīmara faafoma. Nāfāfe ea noikaspakani. ‘Māfi afarafo chakafamis,’ ē ato famis. Nāskakē ea noikaspakani. Akka mato noikaspakanima. ⁸ Akka māri fista axiki Jerusalén ano fotakāfe. Ē kayoikaima. Ēfe Epa Niospa ea nīchiyoima,” ixō Jesús āfe extofo yoini.

⁹ Mā ato yoita Galilea ano Jesús nēteni.

Jesús kani fista akikai

¹⁰ Nāskata mā āfe extofo fista akikai, Jerusalén ano foafono Jesúsri chipo kani. Tsōa tāpiamano onekōi Jerusalén ano kani. ¹¹ Nānoxō nā judeofāfe āto xanifofofāfe Jesús fenakani yoinānifo: “¿Fanimē nā feronāfake?” fanifo. ¹² Nāno yora ichapa rasi inifo. Atirifāfe

iskafanifo: “Jesús feronāfake sharakōi,” ikaxō yoinifo. Askafafiaifāfe atirifāfe yoikī iskafanifo: “Maa. A feronāfakekai sharama. Yorafo pāramis,” ikaxō yoinifo. ¹³ Nāskax a ranā yoinānifo judeofāfe ato nikayamanōfo judeo xanifofoki mesekakī.

¹⁴ Fista mitokomeamano Jesús Nios kīfiti pexefā mēra ikikaini a mēraxō ato yoixiki. ¹⁵ Judeofāfe āto xanifofofāfe nikakaxō yoinifo: “Aira. Nikakapo. ¿Afeskakī na feronāfake kenekī tāpikī finayamafixō tāpifinakōiamē?” ikanax yoinānifo. ¹⁶ Nā yoiāifo keskara onāxō Jesús ato yoini: “Ēfe shināmā shinākōixō ē mato yoima. Epa Niospa ea nīchini nā ea shināmanai keskara ē mato yoi. ¹⁷ Fatotora a Niospa yoiāi keskara apaikī tāpitiro akka ēa ē shināxō ē mato yoima, Epa Niospa ea shināmanaino ē mato yoi. ¹⁸ Fatora yora fētsa āfe shināmā shināxō āakōi ato yoi. Nāato yorafo shināmapai iskafakī: ‘Nā feronāfake mekakī tāpikōia, ea fanōfora,’ ixō anori ato shināmapai. Akka yōra fētsa āa āfe shināmā shināx mekaima. A nīchinito shināmanaino mekai, a nīchini fisti yoisharanōfo. Nāskakē nā yōra ato chanikima yoi, ato pāraima. ¹⁹ Nōko xini Moisés Niospa meka mato kenexoni. Akka mā nikasharamisma. Nāskakē pena tenetitīa ē feronāfake sharafaano mā ea retapai,” ato faino, ²⁰ “Kee. Tsoakai mia retepaima. Mī mēra niafaka yōshi chaka nanea,” faifāfe ²¹ ato kemani: “Ē feronāfake pena tenetitīa sharafaino akka mā ea yoikī iskafamis: ‘¿Afeskakī Jesús pena tenetitīa feronāfake sharafaimē?’ ixō mā eōnoa yoimis. ²² Ē pena tenetitīa afara shara faa keskafakī māri pena tenetitīa afara memis. Moisés kirika kenekī yoini keskafakī māri māto fake feronāfakefo rama kākē mā ocho nia oxano māto fake feronāfakefo mā foshki repa xatemis. (Akka Moiséskai

askara noko yoinima, nōko xinifāfe askara yoinifo.) Akka iskaratīa pena teneti ikaino mā mātō fake feronāfakefo mā foshki repa xatemis.

²³ “Moisés yoini keskara nikakī pena tenetitīari mā mātō fake feronāfakefo mā foshki repa xatemis. Akka, ¿afeskai mā ekeki ōitifishkikimē na pena tenetitīa ē na feronāfake sharafaano? ²⁴ Nāskakē a yōra afara shara fakē ōixō yoikī iskafayamakāfe: ‘Nāto afara chakafai kiki,’ fayamakāfe. Mēstekōi yoisharakāfe,” ixō Jesús ato yoini.

“Ē ēfe Epa Nios ariax ē oni,” Jesús ato fani

²⁵ Askata yora rasi Jerusalén ano ikanax yoinānifo: “¿A na feronāfake mē xanīfofōfāfe retapaiyaifo?” ikanax yoinānifo: ²⁶ “Ōikapo, yorafā rasichi ōifiaifono mā ato yoi. Akka tsōakai afaa faima. Mā xanīfofōfāfe mā tāpiafo rakikīa nā Cristo, a Niospa nokoki nīchini. ²⁷ Ētsa, aama rakikīa Cristo. Cristo oaito nō tāpitiroma fakiranoax oi. Akka na feronāfake mā nō tāpia fakiax oamāki,” ixō yoinifo.

²⁸ Askafāifāfe nikaxō Nios kīfiti pexefā mēra ikixō Jesús ato yoini iskafakī: “Chanīma, mā mā ea tāpia ē fakiax oamē,” ato fani. “Akka ēa ēfe shināmā shināx ē oama. Akka ēfe Ēpa ea nīchini. Nāfi chanīmismaki. Akka māfi ēfe Epa mā tāpīama. ²⁹ Ē ēfe Epa ariax oni. Nāto ea nīchini. Nāskakē ē a tāpikōia,” ixō Jesús ato yoini.

³⁰ Ato askafaito nikakani akiki ōitifishki ikakī achipainifo karaxa mēra ikimapaikakī. Akka a reteaifo āfe pena nokoamano achipainifo. Tsōakai Jesús afeska fanima. ³¹ Nā yorafā rasichi Jerusalén anoafāfe yoinifo: “Tsoa fētsa atiro ma keskara fakī Jesús Niosxō afama mīshti noko ispa. Nā Jesús afama mīshti fai tsōa atiro ma keskara fakī. Akka yora fetsa oax āa is kai yoi: ‘Ēkīa Cristo,’ iki

yoi. Akka atokai afama mīshti fakī Jesús finōtiroma,” ikanax yoinānifo. Nāskakī Jesús chanīmara fanifo.

Fariseofāfe āto inafō nīchinifo Jesús achitanōfo

³² Nā yorafā rasichi Jesúsnoa meka shara yoiāifāfe fariseofāfe nikanifo. Nāskaxō judeofāfe āto xanifofo feta fariseofāfe a Nios kīfiti pexefā kexemisfo nīchinifo Jesús achitanōfo karaxa mēra ikimaxikakī.

³³ Askata Jesús ato yoini: “Ē anā nono mato fe samarakaima. Ē samamashta kai a ea nīchini shināfāini. ³⁴ Ē mato anoax kaino mā ea fenakī mā ea fichitiroma. A ē kai arikai mā katiroma,” ixō Jesús ato yoini.

³⁵ Ato askafaito nikakanax judeofāfe āto xanifofo yoinānifo: “¿Faki na feronāfake kaimē nō fichitiroma? Nā nōko kaifo griegofo nā pexe rasi anoax pakafainifo nāno kai rakikīa. Nānoxō griegofo tāpimaxikī kai rakikīa,” fanifo. ³⁶ “¿Afaa noko yoipaimē iskafakī? ‘Mā ea fenafikikai mā ea fichitiroma. Ē ika arikai mā katiroma,’ ixō noko yoiāi. ¿Afaa noko yoipai iskaimē?” ikanax yoinānifo.

Niospa Yōshi Sharapa yorafo nimapaketiro

³⁷ Askata mā fista mitokomeaino Jesús nā yorafā rasi mēraxō niinākakā fāsi mekainākakā ato yoini iskafakī: “Nikakapo. Nā mā nōamā iki faka ayapaiyai keskai ekeki fekāfe. ³⁸ A ea chanīmara faafāfe Niospa meka kenenifo keskara yora āfe xaki mēra faka poyo poyo iki netsotiroma keskara shara itiro ea Ifofox,” ixō āfe Yōshi Sharaki keparanākī Jesús ato yoini. ³⁹ Akka faka ato yoinima, Niospa Yōshi Sharaōnoa ato yoini iskafakī: “A ea chanīmara fai ēfe Epa Niospa āfe Yōshi Shara fe rafepakenaka,” ixō Jesús

ato tãpimani Apa Nios ari kayoxoma yorafãfe ãto xanĩfokõ ixiķĩ. Nãskakẽ Jesús kayoamano Niospa ãfe Yõshi Shara ato fe rafeama.

Jesúsnoa yoinifo. Askafikaxõ anoris shinãnifoma

⁴⁰ Jesús nikakaxõ atirifãfe yoinifo: “Chanĩmakõĩ nã feronãfake Niospa meka yoimis a nõ manai,” ikanax yoinãnifo. ⁴¹ Atirifãferi yoinifo: “Nãfi Cristoki,” ixõ yoinifo. Akka fetsafãfe yoini: “Maa, nakai Cristoma. Cristokai Galilea anoax kãitiroma. ⁴² Niospa meka kenenifo keskara, ‘David ãfe fena inõ Cristo. Nã David ipaoni Belén ano. Nãnoaxri Cristo kãixira,’ ixõ kirika kenenifo. Akka Cristokai Galilea anoax kãitiroma,” ixõ yoinifo. ⁴³ Nãskakẽ nã yorafãfe Jesúsnoa nikakaxõ anoris shinãnifoma. Fetsafãfe Jesús chanĩra fanifo, fetsafãferi chanĩmara fanifo. ⁴⁴ Atirifãfe Jesús achipainifo karaxa mēra ikimapaikakĩ. Achipaifikakĩ tsõa Jesús afeska fanima.

Judeofo ãto xanĩfofõfãfe Jesús chanĩmara fanifoma

⁴⁵ Askata fariseofãfe ãto Nios kĩfiti pexefã kexemisfo fenifo. ãto xanĩfofoki feaifono ato yõkanifo: “¿Afeskakĩ mã Jesús achiamamẽ noko efexoxikĩ?” ixõ ato yoinifo. ⁴⁶ Ato askafaifono ato kemanifo: “Na feronãfake ãfe meka sharakõĩ, tsõa anori yoimisma,” ato fanifo. ⁴⁷ Ato nikakaxõ fariseofãfe ato yoinifo: “Kee, Jesús mã matori pãra. ⁴⁸ Akka nõfi mãto xanĩfofo feta a Moisés kirika keneni nõ tãpikõiakĩ. Akka nõ fatotokai nõ Jesús chanĩmara faima. ⁴⁹ Akka nã yorafãfe mã rama Jesús nikafo nãfãfe a Moisés kirika keneni tsõa tãpiafoma. Niospa ato omiskõimaxiki,” ikaxõ ato yoinifo.

⁵⁰ Askafafiaifono Nicodemo taeyoi nãato pena fetsa Jesúski kani fakishi

afara yõkaikai. Nãrimãĩ fariseoax nãskaxõ afe rafeafo yoini: ⁵¹ “Efe yora mĩshtichi, ě mato yoinõ. Nõko xinifãfe ãto xanĩfofãfe yoinifo keskara nõ fatora feronãfake nikasharayamaxõ, ‘Afara chakafaira,’ nõ fatiroma iskafakĩ: ‘Nãto afarafo chakafai kiki nõ omiskõimanõ,’ ixokai nõ askafatiroma,” ato askafaino kemanifo: ⁵² “Mĩ noko yoi Galilea anoxõ yoiãfo keskara. Galilea anoxõ Niospa meka tãpiafoma. Shinãpo. Fato feronãfakekai a Galilea anoxõ Niospa meka yoimis oama. Akka nono fistixõ Niospa meka noko yoitirofo,” ikaxõ Nicodemo kemanifo.

⁵³ Nãskax yoinãkanax ãto pexe rasi ano fonifo.

Kẽro ãfe fenema fe ikaito xanĩfofõfãfe retepainifo

8 Nãskata Jesús machi ãfe ane Olivos ano kani. ² Penaino Jerusalén ano nokoax anã a Nios kĩfiti pexefã mēra Jesús oni. Nãno yorafã rasi afianã akiki fenifo nikai fekani. Askata tsaõxõ ato yoini.

³ Ato yoiaino a Moisés yoikĩ kirika keneni keskara ato tãpimamisfo fe fariseofo fenifo. Kẽro ãfe fenema fe ikaito fichikaxõ Jesúski efenifo. Yorafã rasi nẽxpakĩa kẽro nĩchinifo keyokõichi õinõfo. ⁴ Askafakaxõ Jesús yoinifo: “Maestro, na kẽromã afarafo chakafaa. ãfe fenema fe ikaito nõ fichia. ⁵ Moisés iskafakĩ noko yoini: ‘Kẽro ãfe fenema fe ikaito õikĩ nõ tokirinĩ tsakakĩ retetiro,’ ixõ Moisés noko yoini. Akka, ¿mĩ noko afaa faimẽ?” fanifo.

⁶ Nãskaxõ Jesús kemamapainifo, “Fakiri noko yoimãkai,” ikaxõ ãto xanĩfofo yoipaikakĩ. Askafaifono Jesús ãfe mēkemã mai keneni. ⁷ Yõkarifaifono Jesús atoki fininãkafã ato yoini iskafakĩ: “Fatotokai mã afaa chakafamismamẽ na kẽro mã tokirinĩ tsakakĩ taefai,” Jesús ato fani.

⁸Mā ato yoixō afianā āfe mēkemā mai keneni. ⁹Nāskano mā ato yoiaito nikakaxō a Jesús mai keneai ōikanax nā kēro mekafakī chakafamisfo fisti rasi tsekefaifāinifo. Nā anifo tii foi taenifo. Chipō naetapafo fonifo. Mā foafono Jesús fisti nāno kēro fe nēteni. ¹⁰Nāskax Jesús fininākakā nā kēro yōkani: “¿Nā feronāfakefo mia yōafo mā foafomē? ¿Tsoa fisti nēteamamamē anā mia yōaxikakīma?” ixō Jesús yōkaito, ¹¹“Īfo, tsoa pishta nēteama,” faito, “Ērikai mia mekafakī chakafaima. Iskaratīa mī katiro. Afianā mī chaka ipaoni keskara anā askayamafe,” ixō Jesús nā kēro yoini.

Jesús pena xafashara keskara

¹²Askata mā kēro kaano Jesús yorafā rasi yoini. Ato yoini iskafakī: “Ēfi pena keskarakī. Ē nā yorafo tii imasharatiro shara ipaxanōfo, anā fakish keskara inōfoma. A ea Ifofai fenotiro,” ixō Jesús ato yoini. ¹³Nikakakī fariseofāfe yoinifo: “Na mī noko yoiyai anorikai tsōa mīōnoa noko yoima. Mīa mī yoimei. Akka a mī noko yoiyai tsōa mia nikatiroma,” faifāfe ¹⁴Jesús ato kemani: “Ē fakiax oamē fakiri ē kaimē mē tāpia. Akka ēa ē yoimeai ēfe meka chanīmakōi. Askafiax fakiax ē oamē ē fakiri ē kaimē mā kai tāpiama. ¹⁵Mā ea tāpixoma, mā ēfe meka chanīmara faima. Ea tāpixoma mā ea shināi oa chanīai keskara ē mekaito. Mā askara shināi Niospa mato askara anori shināmanainoma. Ēkai tsoa mekafakī chakafaima. ¹⁶Akka, ‘Na yorafāfe afara chakafamisfo,’ ēa ē mato faima. Ēfe Epa shināi keskara nānorikōiri ē mato yoi. Askaxō chanīmakōi ē yoimis. Ēfe Epa nāato ea nīchini, nā ea tāpimanai ē yoimis. ¹⁷Moisés mato yoini iskafakī: ‘Feronāfake rafeta nānoris mato yoiaito mā nikatiro,’ ixō mato Moisés yoini. ¹⁸Akka ēakōi ē yoimei. Akka nā ea nīchinito

ēfe Ēpari eōnoa nānorikōi yoimis,” ato faito, ¹⁹nikakakī yōkanifo: “¿Fanīmē mī Epa?” faifāfe, “Mā kai ēfe Epa yafi mā ea tāpiama. Ea tāpixō ēfe Epari mā tāpikerana,” ixō ato Jesús yoini.

²⁰Nios kīfiti pexefā mēraxō ato yoini. Nāno nā kene mēra judeofāfe āto kori naneti ini. Niospa meka yoimisfo ato ināmisfo. Jesús ato yoiaino judeo xanifofāfe achipainifo. Askafixō tsōa achinima āfe penakairoko nokokē achipanāfāfe.

Jesús yorafo yoini: “Ē kai arikai mā katiroma,” ato fani

²¹Askata Jesús afianā judeofo āto xanīfofo yoini: “Ē chai mē kai. Ē kaano mā ea fenafikī mā ea fichitiroma. Māto chaka soaxoma nāskax mā nai. Ē kai arikai mā nokotiro,” ixō Jesús ato yoini. ²²Jesús ato askafaito nikakaxō yoinifo: “¿Akōi retemeimē? Nā noko yoiyai: ‘A ē kai ari mā nokotiro,’ noko fai,” ikanax judeofo xanīfofo yoinānifo.

²³Jesús ato tāpixō ato yoini: “Māfi na mai anoakī. Akka ēfi nai mēranoakī. ²⁴Nā ēa ē yoimea keskara māto chaka potaxma mā nai eakairoko mā ea chanīmara faax. Nāskakē afara chakafaxō māto chaka soaxma mā naax Epa Nios ari mā nokotiro. Mā mā naano māto chaka mato fe ipanaka.”

²⁵Ato askafaito kemani: “¿Mī tsoamē?” ixō yōkaifāfe, “Nā ē mato yoitaifamis ēkia. ²⁶Matoōnoa afama mīshti ē yoitiro. A mā afara chakafamis ē yoitiro. A ea nīchinito ea yoiaito ē nikai. Nāskakē nā ē mato yoifafāini. A ea nīchinito yoiyai chanīmakōi,” Jesús ato fani.

²⁷Apa Niosnoa ato yoifiaitokai tsōa tāpinifoma. ²⁸Nāskaifāfe Jesús ato yoini: “Ēfi yōra fakekōiki. Mā ea ifi cruz ikakī mastaxō mā ea fininīfōfāxō mā ea ōixii ē tsoamāki mā ea tāpitiro. Nāskatari eōnoa mā tāpitiro ēa ē mato

yoimisma. Epa Niospa ea yoia keskara ē mato yoimis. ²⁹Nā ea nīchini efe ika. Eres ē ikama. A ea amapaiyai keskara ē amiski. Nāskax ekeki inimasharamiski,” ixō ato Jesús yoini. ³⁰Yoiaito nikakaxō yora ichapato chanimara fanifo.

**Niospa fakefāfe Nios āto Ifo,
akka afara chakafamisfāfe
afara chaka āto ifo**

³¹Nāskaxō Jesús a chanimara faafō yoini: “Ē mato yoiaito mā ea nikasharakōiax mā eōxō tāpimiskōifo mā itiroki. ³²Ēfe meka nikakōixō mā Nios tāpitiro, Nios chanimisma. Askax mā isharatiro. Afara chanī mātō ifo itiroma.”

³³Ato askafaito kemanifo: “Nōfi Abraham āfe fenaki. Fato fetsa nōko ifo imisma. Nōkai tsōa yonomatifoma. ¿Afeskakī ‘Afara chanī mātō ifo itiroma’ noko Jesús faimē?” fanifo.

³⁴Askafāifāfe anā Jesús ato yoini: “Chanīmakōi ē mato yoi. Nā afara chakafamisfāfe nā chaka āto ifo ixii. ³⁵Mā mā tāpia pexe ifāfe āfe yonomati āfe pexe mēra ipaxatiroma. Akka āfe fake fisti āfe pexe mēra ipaxatiro. ³⁶Nāskarari Niospa Fāke mato chaka soaxonano afara chaka mātō ifo itiroma. Niospa mato fakekōifai, mā āfe isharakōipakenaka. ³⁷Mē mato tāpia mātō xini Abraham. Āfe fenafōfiāxō ēfe meka mā nikakaspai. Nāskaxō mā ea retepai. ³⁸Ēfe Epa amis keskara mē ōimis. Nāōnoa ē yoimis. Māri a mātō epa mato yoimis keskara māri yoimis,” ato faito, ³⁹kemanifo: “Akka nōko xini Abraham,” faifāfe, “Akka mā Abraham āfe fenafokī ¿afeskai mā Abraham apaoni keskara mā amismamē? ⁴⁰Epa Niospa ea yoimis keskara chanīma ē mato yoifiaino mā ea retepai. Abrahamkai mato keskara ipaonima. ⁴¹Mātō epa akai keskara māri mā amiski,” ato faito, “Nōkai Epa ichapayama. Nōko Epakōi fisti Nios. Nōfi

āfe fakekōifoki,” faifāfe ⁴²Jesús ato yoini: “Ēfi Nios fe imiski. Ē Nios ariax oni. Ēa shināx na mai ano ē onima, ēfe Ēpa ea nīchini. Akka mātō Epa Nioskē mā ea noikerana. ⁴³¿Afeskakī ēfe meka mā nikaimamē? A ē mato yoiaito mā nikakaspai. ⁴⁴Akka mātō epa Satanās. Mā āfe fakekōifo. Nāskaxō mātō epa apaiyai keskara māri mā apai. Nāfi taeyoi retemitsamis iyopaoni. Afi iskaratīa nāskara. Atokai afara shara yoimisma, chanīkōi. Āfe shinā mēraxō chanī fisti shināmis. Nāskaxō chanī fisti yoimis. Nā chanīai shināifāfe nā chanīmis nāfi āto apaki. ⁴⁵Nā keskara chanī ē mato yoyamafiaito mā ea chanīmara famisma. ⁴⁶Ē afaa chakafaito mā ea ōimisma. Ēkai afaa chakafamisma. Ramashara ē chanīmisma. Ē askafaito mā ea chanīmara famisma. ⁴⁷Nā Nios fe rafeafāfe Niospa meka nikatirofo. Mākai Nios fe rafeama. Nāskaxō mā āfe meka mā nikaima,” ixō Jesús ato yoini.

**Abraham fakeamano
Cristo Apa fe iyopaoni**

⁴⁸Judeofāfe Jesús kemanifo: “Chanīma nō yoimis. Mīfi samāritanō chakaki. Askatari mī mēra niafaka chaka nanea,” faifāfe, ⁴⁹“Niafaka chaka ē mēra naneama. Ē ēfe Epa Niosnoa meka shara ē yoimis. Akka māfi eōnoa meka chaka yoimis. ⁵⁰Askafixō, ‘Ea yoisharakāfe,’ ē yorafo famisma. Ēfe Epa Niospa meka shara eōnoa ato tāpimapai. Nāto ato yoitiro fatofomāki yora sharafo, fatoforimāki yora chakafo. ⁵¹Chanīmakōi ē mato yoinō. Nā ēfe meka nikaifo nakanamax nīpanakafo,” ato faito kemanifo, ⁵²“Iskaratīa mā nō mia tāpikōi mīfi niafaka chakaya. Akka mā Abraham nani, Niospa meka yoimisfori mā nanifo. Nāskafikē mī noko yoia: ‘Nā ēfe meka nikakōiaifo nātamaroko nīpanakafo,’ ixō mī noko yoi. ⁵³Mā nōko xini Abram nani. Niospa

meka yoimisfori mā nanifo. ¿Akka mī Abram finōkōiamē? ¿Mī shināimē ‘Ē ato finōara’ iki?’ faifāfe, ⁵⁴ Jesús ato kemani: “A ēa ē yoimesharai ēfe meka sharama. Akka ēfe Ēpa eōnoa yoisharai. Mā a yoimis: ‘Nōko Epa Nios,’ fakī. ⁵⁵ Mākai ēfe Epa Nios tāpimisma. Akka ēfi ēfe Epa tāpikōia. Akka ē mato keskaraxō, ‘Ēfe Epamara,’ ē fakerana mato keskara chanimis ē ikerana. Askatamaroko ēfe Epa Nios ē tāpikōia. Ea yoiāi keskara ē amis. ⁵⁶ Māto xini Abram yoini: ‘Cristo oaito ē ōixii,’ ixō yoi inimani. Mā ē oaito ea ōini askax fāsi inimani,” ato faito, ⁵⁷ “Mīkai cincuenta xiniya akama. Mīkai nōko xini Abram ōimisma. Afetiakai nanima. Akka, ¿afeskakī, ‘Ē Abram ōimis,’ ixō mī noko yoimē?” faifāfe, ⁵⁸ “Chanīmakōi ē mato yoinō. Abram fakeamano ēfi iyopaoniki,” ixō Jesús ato yoini.

⁵⁹ Askaito nikakani nā judeofāfe āto xanīfofo ōitifishkikaxō tokiri fikaxō Jesús tsakapainifo. Askafapafiaifono Jesús ato makinoax yamarisatani, Nios kīfiti pexefā mēranoax. Kaitokai tsōa ōinima.

Feronāfake fēxo kāini Jesús sharafani

9 Jesús kakī feronāfake fēxo nāskarapa kāini fichini. ² Ōikakī aōxō tāpimisfāfe yōkanifo: “¿Maestro, afeskai na feronāfake fēxo kāinimē? Afara chakafakatsaxakī ikaraka, apa feta āfa afara chakafamisfono ikaraka,” ixō Jesús yōkanifo. ³ “Afara chakafayamafikatsaxakī nāskarapa fēxo kāini. Apa feta āfari afara chakafamismo nā feronāfake fēxo kāini. Nāskarapa kāini. Akka Niospamāi afama mīshti fatirokē nāskax fēxo kāini ato ōimasharaxikī. ⁴ Niospa ea nīchini ē yonoxonō. Nā ē akaitiā ē yonoxotiro. Akka fakishikai nō yonoxotiroma. Nāskarifiakī mā nō naxō nō anā Nios yonoxotiroma. ⁵ Ē nono mai ano iyoax

ē pena keskara. Ē ato ōimayoi afeskax isharakanimākai,” ixō Jesús yoini.

⁶ Nāskara yoita maiki kemo mechota a mai kemō mechanafaxō a feronāfake fēxo aō fetekere ani. ⁷ Askafata, “Īamā fechokometāfe,” fani. Nā Īamā āfe ane Siloé, āto mekapa anemisfo na Siloé āfe ane “Nīchia” famisfo.

Nāskata fēxo Īamā kaax fechokomeni. Fechokomexō ōiakefaini. Nāskax oni. ⁸ Nāskata nā chaima nikafāfe a ōimisfāferi yoinifo: “Nā fēxo tsoax afara yōkakameaito nō ōimis. ¿Nāmē?” faifāfe ⁹ atirifāfe, “Nākīa,” fanifo. Atirifāfe yoinifo: “Akerokōi,” fanifo. Nāskafikaxō yoinifo: “Nā keskarakōi,” faifāfe, ato yoini: “Ēkīa. Ēfi fēxo iyopaoniki. Nāskafixō iskaratīa mē ōisharai,” ato faito, ¹⁰ “¿Afskaxō mī iskaratīa ōisharaimē?” faifāfe, ¹¹ “Nā feronāfake ‘Jesúsra’ faifāfefi āfe kemō mai mechanafaxō ea fetekere axō: ‘Nā Siloé Īamā fechokometāfe,’ ea faano, Siloé Īamā fechokomexō ē ōishara,” ato fani. ¹² Ato askafaito nikakaxō, “¿Fanīmē a feronāfake Jesús?” faifāfe, “Ētsa ē tāpiama. Mā fakira kaa,” ato fani.

Nā fēxo kāinito ōisharaino fariseofāfe a yōkanifo.

¹³ Askaito yorafāfe nā feronāfake fēxo iyopaoni fariseofo ano iyonifo. ¹⁴ Jesús nā feronāfake pena tenetitīa sharafani. ¹⁵ Fariseofāfe nā feronāfake anā yōkanifo: “¿Afskax mī fero sharamē?” faifāfe, “Ea Jesús sharafaa āfe kemō mai mechanafaxō ea aō fetekere akano. Ē Īamā fechokomexō ē ōisharakōia,” ato fani.

¹⁶ Nikakakī fariseo fetsafāfe yoinifo: “Akai Nios fe rafeama. Moisés kirika kenexō noko yoini iskafakī: ‘Pena tenetitīa nō yonotiroma,’ ixō yoini. Nāskakē nō yora sharafatiroma pena tenetitīa,” faifono, fetsafāfe ato

kemanifo: “Akka yora chakapa fêxo sharafatiroma. Yora chakapakai nãato akai keskara fatiroma,” ikanax fariseofo fochishpanã faatanãnifo. Atirifãfe fariseofãfe yoinifo: “Jesúskaí sharama,” faifono, atirifãferi, “Jesús sharaki,” fanifo. ¹⁷Nãskata afianã fariseofãfe a yora fêxo ipaoni yõkanifo: “Mĩ noko yoia, ‘Nãto ea fero sharafaxõa,’ fakĩ. ¿Akka afaa mĩ shinãimẽ tsoamãki?” faifãfe, “Nã Nios ato yoixomisto ea sharafaa,” ato fani.

¹⁸Ato askafaito nikakakĩ judeo fet-safãfe, “A chanĩra,” fanifo. “Na fêxo ipaonima,” ixõ. Nãskaxõ fariseofãfe apa yafi afa kenaxõ yõkanifo. ¹⁹“¿Namẽ mĩ fake fêxo ipaoni? Akka, ¿afeskakĩ iskaratĩa õimẽ?” faifãfe, ²⁰“Nãkĩa nõko fake, nã fêxo kãini. Mã nõ tãpia nõko fake. ²¹Tiiri afeskara axora mã õi nõkai tãpiama. Akka fakefomaki, xiniki mato yoitiroki afeskax sharamãki. Yõkakãfe,” afa feta ãpa ato fani. ²²Judeofoki mesekakĩ nãnori yoinifo. Akka judeo xanifãfe yoiyoni iskafakĩ: “Tsõa yoitiroma: ‘Epa Niospa Jesús nĩchini nõko Ifo Cristo inõ,’ ixõ yoitiroma. Akka askara yoixõ anã nõko ichanãti pexe ano ikitiroma,” judeo xanifãfe anori ato yoiaino nã fêxo ipaonito ãfe afa fe ãfe apa mesenifo. ²³Nãskaxõ ato yoinifo: “Xiniki fakefomaki. Yõkakãfe,” ato fanifo.

²⁴Nãskata fariseofãfe nã feronãfake fêxo ipaoni yõkanifo: “Noko yoikĩ iskafafe: ‘Niospa ea sharafaa,’ ife,” fanifo. “Jesúskaí sharama. ‘Niosfi sharaki,’ ife. ‘Jesús sharara,’ fayamafe. Nõ tãpia Jesús chakaki,” fanifo.

²⁵“Ètsa. È tãpiama chaka iyamai shara rakikĩa. È tãpia ã fêxo iyopaoni ã iskaratĩa õisharai. Nã fisti ã tãpia,” ato faito, ²⁶“¿Afeskafaxõ mia sharafaamẽ?” ixõ yõkaifãfe, ²⁷“È mato yoiaito, ¿mã ea nikamamẽ? ¿Afeskakĩ mã afianã ea yõkaimẽ? ¿Mãri aõxõ tãpimis

mã ipaimẽ?” ato faito, ²⁸nikakakĩ ãchaketsanifo. Nãskaxõ yoinifo: “Mifi a Ifofaikai. Akka nõfi Moisés meka nikamiski. ²⁹Nõ tãpia Moisés Nios fe mekapaoni. Nõkai na Jesús tãpiama. Fakira anoax oa afe keskarara a feronãfake nõ tãpiama,” faifãfe anã ato kemani: ³⁰“¿Mã tãpiamamẽ fakira anoax oxõ ea sharafaa ã fêxokẽ? ³¹Nõ tãpia yõra chakafamisfokai Niospa ato nikapaitiroma. Fatorato Nios Ifofasharapai isharatiro. Nãskara Niospa nikapai. ³²Nã Niospa mai onifani chãikai nõ afaa nikayomisma yora fêxo kãini tsõa sharafai. Akka iskaratĩa mã ea Jesús sharafaa. ³³Na feronãfake Niospa nĩchiyamanokai afaa afeskafakeranama,” ato faito, ³⁴nikakani akiki õitifishkinifo. “Mifi chakakõĩ kãini. ¿Afeskakĩ mĩ noko tãpimapaimẽ mĩ chakafixõ? Anã nõko ichanãti pexe mẽra mĩ ikitiroma. Nonoax kariskatãfe. Nõkai anã mia õipaima. Anã nõko ichanãti pexe mẽra ikiyamafe,” fanifo.

Fatorafãfe Jesús chanĩmara fayamakanax nã yora fêxo keskarakõifo

³⁵Nãskano nã fêxo imis ãto ichanãti pexe mẽraxõ potaifãfe nikafaini Jesús kani. Nãskaxõ fenakĩ a fêxo imis fichini. Fichixõ yõkani: “¿Mĩ Niospa Fake chanĩmara faimẽ?” ixõ yõkaito, ³⁶“¿Fatomẽ ã chanĩmara fanõ?” faito, ³⁷“Nã mã ea õi. Èkĩa,” Jesús fani. ³⁸Askafaito ratokonõ mai chachipakefõfã yoini: “Ifo, ãfi mia chanĩmara faikai. Mĩ fãsi sharakõĩ. È mia Ifofai. Mĩ Niospa Fakeki,” ixõ yoini.

³⁹Askata chipo afianã yorafo akiki feafãfe Jesús ato yoini iskafakĩ: “Èfe Epa Nios ika anoax ã nono mai ano oni. Fato yorafomãki a ea nikayamaifo, fatoforimãki a ea nikaifo ã ato õiyoi oni. Fatotora shinãĩ iskaito: ‘Mẽ afara chakafamiski. Ea chaka soaxope,’ ixõ

anori shināito ē āfe chaka soaxotiro afianā afara chakafayamanō. Ē na fēxo fero sharafaxōa keskakafī ē yorafo āto chaka soaxotiro shara inōfo. Akka fetsafāfe shināi iskakani: ‘Ē afaa chakafamisma, ē yora sharakōi. Ē tāpikōia,’ ixō shinākani. Askarafōfi yora fēxo keskarafokī, a ato sharafamis ano fopaikanima ato sharafapanā. Nāskarafāfekai yoipaikanima āto chaka soapaikanima. Nāskarafō fenopakenakafo,” ixō Jesús ato yoini. ⁴⁰ Fariseofāfe a Jesús yoiai nikakaxō yōkanifo: “Kee. ¿Mī noko yoimē nōmē fēxo?” faifāfe ⁴¹ Jesús anā ato yoini: “Mā ea yoikerana: ‘Nō fēxo keskarafō. Mā nō afara chakafamis,’ ixō mā ea yoiaito ē mato chaka soaxokerana. Akka mā kai ea askafamisma. Mā yoimis: ‘Nō ōisharatiro. Nō kai fenoama. Nō sharakī. Nō kai chakama,’ ixō anori mā yoimis. Akka māto chaka soaxma, mā fenokōiax Epa Nios ika ano mā nokopakenakama,” ixō Jesús ato yoini.

Oveja keneaki keparanākī Jesús ato yoini

10 (Askata Jesús ato tāpimani nāatomāi āto kexekatsaxakī. Oveja kexemisto āfe ovejafo kexemis keskari fakī nāskarifiakī Jesús ato kexemis.) Nānori Jesús ato yoini iskafakī: “Chanīmakōi ē mato yoinō. Yōra ovejafo kenexotiro āfe kene mēra inōfo, faki fofāsanōma. Nāskata yora yometsopai ovejafo āfe kāiti ano ikitiroma, fomākīari ikitiro. ² Akka nā ovejafo kexemis nā oveja kāitini ikikaitiro. ³ Kāiti ano nokoano feronāfake nā kāiti kexemisto fepoti fēpexonano oveja kexemis ikitiro. Nā oveja kexemis ikiano āfe ovejafāfe āfe oi tāpikatirofo. Nāskaxō āfe ovejafo āfe anē ato kenaito āfe ovejafāfe chīfafāitirofo. ⁴ Nā ovejafo kexemis rekē kaino āfe ovejafo āfe kene mēranoax kāiferatirofo. Māmāi āfe

oi tāpikanax nāskaxō chīfafāitirofo. ⁵ Akka a kexeamatokai iyotiroma, āfe oi tāpikatiro, a ato kexemisto āfe oikairoko askarakē. Nāskakē a makinoax ichotirofo,” ixō Jesús ato yoini. ⁶ Jesús nā ovejafoki keparanākī ato yoini. Ato yoiaito tsōa tāpinifoma.

Jesús noko kexesharamis

⁷ Nāskano Jesús afianā ato yoini: “Ē chanīmakōi mato yoinō. Nā ovejafo kene mēra ikikani nā kini fisti mēra ikitirofo. Ēfi na oveja kini keskaraki. Nā Epa Nios ano ikipaikani eōnoax fisti ikitirofo. ⁸ Ē matoki nokoamano fetsafāferi mato yoikī iskafakani: ‘Ēfi Cristoki. Ē mato tāpimatiro afeskax mā Epa Nios ari nokotiomāki afe ipaxakī,’ ixō anori yoikani āa chanīmisfo. Yometso keskarakōifo. A Nios chanīmara faifo ato pārapaikani: ‘Noko fisti nikanōfora,’ ikaxō. Nāskakē Niospa fakefāfe ato nikakanima, ‘Noko fisti nikanōfora,’ ixō ato pārapaiyaifono. ⁹ Akka ēfi na kini kāiti keskaraki. Nā ēfe Epa Nios ika ano ikipaikani eōnoax ikitirofo afe ipaxakakī. Nāskatari eōnoax isharatirofo anā fekaxtetirofoma. ¹⁰ Akka fetsafāfe efe yorafo ato pārapaikani: ‘Ea ifofakāfe. Ē mato tāpimasharanō,’ ixō ato yoifīkakī anorima ato pārakani. Nāskakaxō emakinoa ato ifipaikani. Yometso keskarakōifo. A ea chanīmara faafo ato kexesharapaikanima. Ato chakafata ato retapaikani. Akka ē askarama. A ea ifofamisfo ē ato kexesharai efe isharapakexanōfo, nono nāmānoaxri isharapakexanōfo. Nāskax ē nono nāmā oni ato kexesharaxikī.

¹¹⁻¹³ “A ea chanīmara faifo ovejafo keskarafō. Ēfi nā oveja kexesharamis keskaraki. Nāskakē ē efe yorafo ē ato nāxoxii. Oveja ifāfe feronāfake fetsa kori inātiro āfe oveja kexexonō. Nāskaxō mā kori ināno nā feronāfake oveja kexesharatamaroko, kori fisti

shinātiro. Nāskakē poomā oaito fichiax ovejafo kexetama ichotiro. Nāskaxō shināi iskakī: ‘Na poomā mesekōi. Na ovejafo ēfenākōima, aa poomānā pinō ēfenākōimakī. Nāskakē ē ichoikai ea poomānā afeska fanōma,’ ixō shinātiro. Akka ovejafāfe ifokōi askarama. Āfe oveja kexesharai. Poomā oaito fichixō ato kexesharatiro, poomānā ato afeska fanōma. Nāskaxō shinātiro iskakī: ‘Ēfe ovejafoōnoax ē natiro afokai afeskatiroma,’ ixō shinātiro.

¹⁴⁻¹⁵ “Ēfi nā ovejafāfe ifo keskara sharakī. Ovejafo āfe ifāfe ato tāpia atomāi kexesharakatsaxakī. Ēri nā ea chanīmara faafo ē ato kexesharamis. Ēfe Epa Niospa ea tāpikōia. Ēri ēfe Epa ē tāpia. Nāskarifiakī a ea chanīmara faafo ē ato tāpia. Afāferi ea tāpiafo. Nāskax ē atoōnoax naxii. ¹⁶ Yora fetsafāferi ea chanīmara faxikani. Afokai nono ikafoma. Mai fetsa ano ikafo. Nāfāfe ea nikasharaxikani. Nāfo ēfe Epa ika ano ē ato iyotiro. Akka nā yora fetsafāfe a nono ikafāferi ea chanīmara fakanax yora fisti keskara ixikani. Nāskax Epa Niospa yorakōifo ixikani. Eres fisti ē ato kexesharai. ¹⁷ Ē ato kexeax ē atoōnoax naxii. Nāskaito ēfe Epa Niospa ea noi. Naax ē anā otoxii. ¹⁸ A ea chanīmara faafoōnoax ēakōi ē nai, ea tsōa retek-eranama. Ēfe Ēpa ea yoini keskara ē atoōnoax naikai. Ēfe Epa Niospa ea yoini keskara ē atoōnoax nafiax ē anā otoxii,” ixō Jesús ato yoini.

¹⁹ Nikakaxō judeofāfe chanīmara fanifo. Akka atirifāfe chanīmara fanifoma. ²⁰ Atirifāfe yoini iskafakakī: “Nīafaka yōshi chaka a mēra nanea. Afaa tāpiama. Noko yoia nō tāpitiroma. Āfeskakī na feronāfake nō nikatiromē?” ixō yoinifo. ²¹ Akka atirifāfe yoinifo: “Nīafakakai a mēra naneanama. Nīafaka a mēra naneanokai iskara meka shara yoikeranama. Nīafakakai feronāfake fēxo ōi-matiroma,” ixō yoinifo.

Judeofāfe āto xanīfofōfāfe Jesús chanīmara fanifoma

²²⁻²³ Askafafono Jesús kani judeofāfe āto Nios kifiti pexefā mēra Jerusalén ano mā mechakaino. Nāno tapas keskara ini pexe kachiori. Ano Jesús kani. Nā tapas āfe ane Salomón. Nāskatari judeofāfe āto fista anifo. Nā fistatīa shinānifo a Niospa pexe onifani.

²⁴ Judeofāfe āto xanīfofo Jesúsiki fenifo yōkai fevani: “ĀMīmē Cristoki? Noko yoife. ĀAfeskakī mī noko yoisharaimamē? ĀAfetiakairoko mī noko xafakīa yoimē?” faifāfe, ²⁵ “Ē mato yoifimiskē mā ea chanīmara faima. Ēfe Epaōxō a yorafāfe atiroma keskara fakī mē mato ispa ēmāi Niospa Fakexō. ²⁶ Akka māakai ea chanīmara faima mākairoko Ēpa Niospa yorafoxō. ²⁷ A ea chanīmara faifāfe ea nikasharatirofo. Mē ato tāpia a ea Ifofakōinafo. ²⁸⁻³⁰ A ea Ifofaafoma omiskōipakenakafo mēra fokani. Akka a ea Ifofamisfokai ari fokanima. Askatamaroko ē ato imasharapakenaka. Epa Niospa atoya ea rafemani. Epa Niospa keyokōi ato finōkōia. Ē ēfe Epa Nios fe nā yora fisti keskara. Nāskakē a ea Ifofamisfo emakinoa tsōa ato ifitiroma, ēfe Epa makinoari tsōa ato ifitiroma,” ixō Jesús ato yoini.

³¹ Nikakaxō judeofāfe āto xanīfofōfāfe anā tokiri fikaxō aō Jesús tsakapainifo retepaiyanā. ³² Nāskafaiāfe Jesús ato yoini: “Epa Niosxō afama mīshti ē mato ispa tsōa atiroma keskafakī. Akka, Āafaōxokai mā ea tokirinī tsakaimē?” ato faito, ³³ “Akka na afama mīshti mī noko ispaōxokai nō mia tokirinī tsakaima. Akka nā mī meka chakaōxō nō mia tokirinī tsakapai, ē Nios keskarara mī ikaito. Anā ano Nios fetsama. Mīri noko keskara yora. Akka mī noko yoia: ‘Ēri Nios keskara,’ iki. Akka mī Nios chakafai. Nāskakē nō mia tokir-

inī tsakai,” faifāfe, ³⁴ Jesús ato kemani iskafakī: “Mā iskai: ‘Anā ano Nios fet-sama,’ mā imis. Akka nā Niospa meka yoimisto kirika keneni iskafakī: ‘Ē mato yoi māfi Nios keskarakōifokī. Niospa mato nīchia,’ ixō kirika keneni, Niospa meka yoikī. Akka nā meka tsōa chanīra fatiroma. ³⁵⁻³⁶ Akka Niospa anori yoifi-ano ŷafeskakī mā ea yoimē ē Nios chakafai? Akka Niospa ea nai mēraxō nāmā nīchini. Nāskakē ē mato yoitiro ēfi Niospa Fakeki. ³⁷⁻³⁸ Mākai ea nika-paima. Ēfe Epa Niospa aka keskara ē ayamakē, āa chanīra mā ea fakerana. Akka ēfe Epa akai keskara ēri akaito mā yoikerana: ‘Chanīma Epa Niospa atiro keskara Jesús aki,’ ixō mā yoikerana. Nāskakē a ē afama mīshti akaōxō ea chanīmara fakāfe. Ēfe Ēpa akai keskara ēri akaito mā ea tāpitiro ēfe Epa fe ika,” ixō Jesús ato yoini.

³⁹ Nikakaxō anā Jesús achipaifiaifono, ato makinoax kaitokai tsōa tāpinima. Nāskakē tsōa achinima.

⁴⁰ Ato makinoax kai, faka Jordán ari kani nā Juan yorafo maotisafapaoni ano. Nāno chaimashta Jesús nēteni faka kesemē. ⁴¹ Nāskakē yorafo akiki fēkaxō yoinifo iskafakakī: “Jesús Niosxō afama mīshti fakī noko ispa. Juankai askafapaonima. Askafixō Juan Jesúsnoa noko yoini chanīmakōi,” ikanax yoinānifo. ⁴² Nāskakaxō yora ichapato Jesús Niospa fakera fakaxō Jesús chanīmara fanifo.

Lázaro mā nani

(Mt. 12.46-50; Lc. 8.19-21)

11 Askata feronāfake Lázaro isinī ini. Nā Lázaro Betania ano ikax isinī ini. Poi rafe fe ikax María ikaino, Marta ikaino, nā rafe ato fe ikax. ² Nā María pirofomā sharakapa Jesús āfe tae pemākīa nachiyoni. Nāskaxō āfe fōo otekere ani.

³ María feta Marta iskafakī Jesús yoitanōfo ato nīchini: “Ifo, mī yamakōi

Lázaro isinī iki kiki,” ikaxō yoitanōfo. ⁴ Kenamanaiifāfe nikaxō Jesús aōxō tāpimisfo ato yoini iskafakakī: “Nā Lázaro isinī ikai naima. Akka yorafāfe ōikani ē afara afeskarafaito. Nāskakē ea tāpikani ēmāi Niospa Fakekē. Nāskaxō yorafāfe yoikani: ‘Epa Nios fāsi sharakōi,’ ikaxō yoinōfo,” ixō Jesús ato yoini.

⁵ Jesús poi rafeya Lázaro noikōini. ⁶ Lázaro isinī ikaito nikafi Jesús oxa rafeyoni. ⁷ Nāskata a aōxō tāpimisfo Jesús yoini: “Nō Judea mai ano nō anā kanō,” ixō Jesús ato yoini. ⁸ Ato askafaito kemanifo: “Maestro, nōko xanīfōfāfe Judea anoxō mā mia retekeraitafo. ŷafeskai mī afianā ari kapaimē?” ixō yoiiaifono, ⁹ Jesús anā ato kemani: “Penata nō ōisharatiro. Xinī chaxaino nō ōisharatiro. Nāskax nō otisikax nō paketiroma. Nāskarifiakī pena tii Niospa ea amapaiyai keskara ea tāpimani. Nāskaxō ea kexeano ē mesetiroma. ¹⁰ Akka fakishi yora kai xafasharayamano otisikax paketiroma. Nāskarifiakī Nios fe rafeamato tāpisharatiroma afeskax isharatiromākī. Askax fenotiro,” ixō Jesús ato yoini.

¹¹ Nānori ato yoita anā Jesús ato yoini iskafakī: “Nofe yora Lázaro mā oxakē ē mōikai,” ato faito, ¹² a aōxō tāpimisfāfe nikakaxō yoinifo: “Ifo, akka oxakōiāx naima. Chipō sharatiro,” fanifo. ¹³ “Nofe yora Lázaro mā oxaki,” Jesús ato fani. Mā Lázaro nafiakē ato tāpimapainima. Nāskakē shinānifo: “Lázaro oxara,” ikaxō tsōakairoko tāpixō. ¹⁴⁻¹⁵ Nāskaxō Jesús ato xafakīa yoini mā Lázaro nakōinano: “Mā Lázaro naki. Nāskax ē inimaikai ē ano ikamano Lázaro naki. Akka mā ea chipō ōitiro ē afara afeskarafaito. Nāskaxō mā ea chanīmara fai. Nāskakē iskaratīa nō Lázaro ano kanō,” ixō Jesús ato yoini. ¹⁶ Ato askafaito nikakata Tomás nā Rafe Naneni nāato Jesúsxō tāpimis fetsafori

ato yoini: “Nō kanō nōri afe naxikī,” ixō ato yoini.

Jesús fistichi naafo ato otofatiro

¹⁷ Askata Betania ano nokoxō Jesús nika: “Mā Lázaro naa,” nikani. Mā cutro nia oxa nikani a maifaitafo mafa kini mēra, Betania ano. ¹⁸ Betania fe Jerusalén chaima ini. ¹⁹ judeofo ichapa María fe Marta ika ano fenifo ato ferarofai fekani, mā āto poi naano.

²⁰ Nāskata Marta Jesús oaito nikai akiki nokoikai kani María pexe mēra nīchifaini. ²¹ Marta Jesúski nokoxō yoini: “Ifo, mī nono ikanokai ēfe exto nakeraitama. ²² Ē tāpia mī iskaratīa afara fetsa mī Nios yōkaito mia axorisafatirokī,” faito, ²³ “Extofi anā otoi kiki,” faito, ²⁴ “Ē tāpia nā namisfo mā mai keyoaino afianā otokikani. Ēfe extori otokii,” ixō Marta yoiaino, ²⁵ Jesús kemani: “Eōnoax nā nafo tii otokani. Akka eōnoax niafori. Nā ea chanīmara faax nafiax anā otokii kiki. ²⁶ Nāskakē ea chanīmara faax anā nanakama. ¿Nāskakē mī ea chanīmara faimē?” faito, ²⁷ “Ēje, Ifo, ē mia chanīmara fai mīmāi Cristokē, Niospa fake. Nō mia manamis. Akka nōko xinifāferi Cristo manapaonifo. ‘¿Afetia na mai ano Cristo oimē?’ ikaxō nōko xinifāfe mia manapaonifo,” Marta fani.

Lázaro mafa kini mēra maia ōi Jesús oiani

²⁸ Nāskata mā yoikī xateta, Marta āfe chiko María yoikai kani. Kaxō ōia a María fe rafeafo oiyakani inifo. Nāskata Marta āfe chiko María one mēshanāxō yoini: “Mā nōko Ifo oaki. Mia kenamana, ōikofe,” fani. ²⁹ María nikata fininākaſāta kani Jesúski nokoikai. ³⁰ Jesúskaſi pexe rasi ano nokoama ini. Nā Marta akiki nokoano

Jesús nēteni. ³¹ Mā María ato fe oiafai kaino a afe oiafaiyafāfe ōinifo. “María poi maia mānāonoax oiai kai kiki,” ikaxō chīfafainifo.

³² María Jesúski nokota ratokonō mai chachipakefofā yoini: “Ifo, mī nono ikanokai ēfe exto nakeraitama,” María fani. ³³ María oaito Jesús ōini. Judeofori a María fe feafori oiaifāfe Jesús ato ōini. Nāskaxō ato shinākōini. ³⁴ Nāskaxō ato yōkani: “¿Fanī mā maifaitamē?” ato faino, yoinifo: “Ifo, ono nō akitakīa ōiyopo,” fanifo. ³⁵ Askafafono Jesús oiani. ³⁶ Oaito ōikakī judeofāfe: “Ōikapo. Lázaro manoi oiai,” fanifo. ³⁷ Nāskaxō fetsafāfe yoinifo: “Nā fēxo sharafaita keskafaxō, ¿afeskafakī nonoxō Lázaro sharafaitamamē?” fanifo.

Jesús Lázaro otofani

³⁸ Nāskata Jesús anā shināmitsani Lázaro maia ano nokoax. Nā Lázaro maia ano nā kini tokiri efapato fepoafō ini. ³⁹ Nāno nokoxō Jesús ato yoini: “Na tokiri aō fepoa fepekāfe,” ato faito, nikakī Marta yoini: “Iskaratīa mā pisiakī,” faito, ⁴⁰ nikakī anā Jesús yoini: “¿Ē mia yoiaito mī ea nikaimamē? Ea mīa nikaino Niospa afara shara faito mī ōitiro,” fani. ⁴¹ Askafaito nikakakī fēpexonifo. Fēpexonaifono nai foisnīfofāta Apa yoini: “Epa, ē mia kifiaito mī ea nikai. Ē mia aicho fai. ⁴² Ē tāpiaki ea mīa nikafafāimiskī. Nāskakī ē mia kifī na yorafāfe mia chanīmara fanōfo. Nāskakaxō ea tāpinōfo ea mīa nīchiniki.”

⁴³ Apa kifīkī askafata fāsikōi Lázaro kenani: “Lázaro, kini mēranoax kāikerafe,” faino, ⁴⁴ Lázaro kāikerani nā aō rakoitafoya. Nāskaxō ato yoini: “Na mā aō rakoita pekakāfe kāisharanō,” ato fani.

**“¿Afeskaxō nō Jesús
retetiromē?” ixō shinānifo**

(Mt. 26.1-5; Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2)

⁴⁵Nāskata judeofo a María fe feafāfe Jesús Lázaro otofaito oikakī Jesús chanīmara fanifo. ⁴⁶Nāskafaito oikani atiri fariseofoki chanifokani fonifo. ⁴⁷Ato yoiāifāfe nikakanax fariseofo fe a Nios ato kifixomisfāfe āto xanifofo ichanānifo. Ichanākanax yoinānifo: “¿Nō Jesús afeska faimē? Tsōa atiroma keskara fai kiki. ⁴⁸Nō afeskafayamaino keyokōichi chanīmara fakani kiki. Romano xanīfokōifo fēkaxō noko yoitirofo iskafakakī: ‘Mā kai anā xanīfoma,’ noko fatirofo. Nāskaxō nōko kīfiti pexefā noko pōtatirofo,” ikanax yoinānifo. ⁴⁹Nāskaifāfe Nios ato yoixomis xanīfokōichi Caifās ato yoini: “Māfi tatimakōikī,” ato fani. ⁵⁰“¿Mā tāpiamamē? na feronāfake fisti a yorafoōnoax naxiai. Nāfi sharaki. Ares fisti natiro nō nanōma, nōko kaifo fetsafori nanōfoma,” ixō ato yoini. Chanīmakōi Caifās yoini a ixiai keskara yoikī.

⁵¹A Caifās yoiāi āa shinākī yoinima. Niospa āfe shināmā shināmanaino yoini. Nios kifixomisfāfe āto xanīfokē Niospa āfe shināmā shināmanaino, “Jesús judeofonoax naxira,” ixō yoini. ⁵²Jesús kai judeofo fistiōnoax naima. Mai fetsa ano ikafāferi chanīmara faafono ato nāxoxii. Nāskata Niospa fake ixikakī noinākōikanax, nā yora fisti keskara ixikakī.

⁵³Nāskata nā penata judeo xanīfofofāfe shinānifo: “¿Afeskaxō nō Jesús retetiromē?” ikaxō pena tii shināpaonifo. ⁵⁴Mā retepaiyaifono tāpiax judeofo ano anā Jesús kanima. Yorafā rasi ano katamaroko pexe fisti rasi ano kani, nā pexe āfe ane Efraín ano, tsōa istoma ano. Nā aōxō tāpimisfo fe nāno yoini.

⁵⁵Judeofāfe āto fista Pascua mā chaima ikaino, yora rasi Jerusalén ano fonifo, Pascua fista akifokani. Moisés āto xinifo yoipaoni keskai akairi āto chaka soapaikani Nios kīfiti pexefā mēra ikifokani, fista ikamano fonifo. ⁵⁶Nāskaifono judeofāfe Jesús fenanifo. Nāskakanax Nios kīfiti pexefā mēra ikinifo. Nānoax yoinānifo: “¿Fanimē Jesús?” ikanax yoinānifo. “Nonoxō Jerusalén anoxō Jesús fista akiyoirā, ¿mā ikimē?” ikanax aa ranā yoinānifo. ⁵⁷Askakaxō judeofo āto xanīfofo feta fariseofāfe ato yoinifo iskafakakī: “Jesús fichixō noko tāpimakāfe nō achinō,” ato fanifo.

**Kēromā Jesús shinākī pirofomā āfe
tae pemākīa nachini**

(Mt. 26.6-13; Mr. 14.3-9)

12 Nāskano seis nia Pascua fista mā chaima ikaino Jesús aōxō tāpimisfo fe Betania ano kayoni. Nāno Lázaro ika ini. Nā Lázaro nakē Jesús otofani. ²Nānoxō Jesús pimaxikakī pīchanifo, a Jesús fe foafāferi pinifo. Lázarori ato feta pini. Nā Marta ato pimani. ³Mā piafono María Jesúski oni āfe pirofomā sharaya. Oxō nā pirofomā āfe tae pemākīa nachini. Nāskaxō āfe fōo otekere ani. Nāskafaano yorafāfe nā pexe mēra ikafāfe nā pirofomā sharakōi xetenifo. ⁴Nā Jesúsxō tāpimis fētsa nā Judas Iscariote, Simón fake, nā ato achimaxiaito yoini, ⁵“Kee. ¿Afeskakī na kēromā pirofomā shara potaimē? Ato minixō kori ichapa fixō noko inākerana a afaamaisfo nō ato ināpanā. Nāskax shara ikerana,” Judaspa fani. ⁶Anori Judaspa yoifikī ato kori inākeranama. Nā Judasfi yometsokōi iniki. Nā Judaspa āto kori kexexopaoni. Yometsofixō nāskakē tsōa tāpipaonima. Nā kori fixō a afaamaisfo ato inākeranama, nā a kori onekerana. ⁷Nāskafaito nikakī Jesús Judas yoini: “María fekaxtefayamafe. Ē samamashta

naito mā tāpīxō ekeki pirofomā nachia,” fani. ⁸“Nā yora afaamaisfo mato fe ipanakafo. Nāskakē mā ato mēxotaima afarafo inātiro. Akka ēkai mato fe nono mai ano ipanakama, ē mato yoi. Akka na María iskaratīa ea shara faa,” ato Jesús fani.

Judeofāfe āto xanīfofōfāfe Lázaro retepainifo

⁹Nāskata judeofo ichapa rasi Jesúski fenifo, Betania ano ikano mā tāpikanax Jesús fistikai ōifekani fenifoma. Lázarori ōifekani fenifo. Nā Lázaro Jesús otofaita nikakaxō ōipainifo. ¹⁰⁻¹¹Nā Lázaro Jesús otofaita nikakaxō judeofāfe ranārīto anā āto xanīfofo tananifoma Jesús fisti chanīmara fakakī. Nāskaifono nā xanīfofo ōitīfishkikanax yoinānifo: “Jesús yafi Lázaro nō retenō. Jesús fistima. Lázarori nō retenō,” ikanax yoinānifo.

Jesús nokoni Jerusalén ano

(Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40)

¹²Nāskano pena fetsa judeofāfe āto fistatīa yorafā rasi Jerusalén ano fenifo. Jesús nokoaito nikakani nāskax akiki fenifo. ¹³Epe pei tsoamakanax akiki fekani. Nāskakanax fāsīkōi tai tai ifenifo iskakani: “¡Sharafīnakōi nokoki oi kiki Niospa nīchiano! Israelifo mī nōko xanīfo oi nokoki. ¡Sharafīnakōia!” ikaxō fāsīkōi yoinifo. ¹⁴⁻¹⁵Askafaifono Jesús burro fakeshta kamaki tsoaox oni. Niospa meka fētsa keneni iskafakī Niospa shināmanaino:

Jerusalén ikafāfe, rateyamakāfe.

Māto xanīfo matoki oxii burro fakeshta kamaki tsoaox, ikaxō kirika keneni. ¹⁶Nāskafīkē Jesúsnoa yoikī kirika keneni keskara aōxō tāpimisfāfe tāpiyonifoma. Akka mā reteafono otoax Apa ari kaano nāskakē aōnoa tāpinifo. Iskakakī shinānifo: “Nā Jesús nono mai anoxō

a afama mīshti axiai aōnoa yoikakī kirika keneyoni. Nōko xinifāfe Jesús fakeyoamano a inōpokoai aōnoa yoikakī kirika keneni,” ikaxō Jesúsxō tāpimisfāfe āto ōiti mēraxō shinānifo.

¹⁷Jesús Jerusalén ano nokoaino nikakakī yorafā rasichi a mananifo ōipakakī. Atirifāfe mā Lázaro nakē Jesús otofaitano ōinifo. Nāskakē mā Lázaro Jesús otofaita ōikanax fetsafoki chaninifo akairi tāpinōfo. ¹⁸Jesús Lázaro mā nakē otofaita nikakaxō nāfāferi ōipainifo. Nāskaxō fai nēxpakīaxō mananifo. ¹⁹Nāskakē fariseofo yoinānifo: “Kee. Shinākapo. Nōkai na yorafo afeska fatiroma anā Jesús tanayamanōfo. Tsōakai noko anā tanapaima keyokōichi yorafāfe Jesús nikakōipaikani,” ikanax yoinānifo.

Griegofāfe Jesús fenanifo

²⁰Nāskata Jerusalén ano nā yorafā rasi mēra griegofori ato fe inifo judeofāfe āto fista akaifono. ²¹Nānoax Felipe ano fonifo, Felipe yōkai fokani. Nā Felipe Galilea mai anoax fakeni, nā pexe rasi āfe ane Betsaida anoax. Felipe ano fokaxō griegofāfe Felipe yōkanifo: “Nō Jesús ōipai noko efexōfe nō afe yoinānō,” Felipe fanifo.

²²Askafaifāfe nikaxō Felipe Andrés yoini: “Na griegofo Jesús fe meka-paikānikiki. Nō Jesús ato yoixonō,” fani. ²³Yoiāifāfe nikakī Jesús ato kemani: “Ēfi samamashta ēfe Epa ari ē kaikai afe xanīfo ikikai. Akka ēfe Epa ari kayotama ē yorafonoax nayoxii. ²⁴Akka ē mato tāpimani mā tāpinō. Xiki fero fisti nō fanayamano kāitiro. Akka nō fanasharano foaikax āfe fimi ichapa itiro. Nā nō fana āfe exe fisti payokometiro, akka āfe kaya yositiro. Nāskarīfai ē matoōnoax nayamakē mā efe ipaxatiroma. Eres fisti ē ipaxatiro. ²⁵Akka āa fētsa shināi iskai: ‘Niospa ea amapaiyai keskara ē shināima, ēa ē apaiyai keskara

ē shināi, 'ixō anori shināi fenotiro. Akka nā iskakī shināi: 'Ē nono mai ano niyoxō ē apaiyai keskara ē shināpaima, Niospa ea amapaiyai keskara fisti ē shināpai, 'ixō shināi afi Epa Nios fe nipanakaki. ²⁶ Akka a ea yonoxopaikī ēfe meka nikakōixō a ē yoiyai keskara atiro. Ea Ifofax a ē ika ano nāri efe ipaxatiroki. Ea yonoxomis a ē yoiyai keskara ea axōaito ēfe Epa Niospa yoixii iskafakī: 'Aicho. Mī ēfe Fake Jesús nikasharamiski. Mī fāsi sharakōiki, 'Epa Niospa yoikī iskafaxii a ea Ifofamis.

²⁷ "Iskaratīa ēfe ōiti mēra ē shināmit-sai. ¿Ē afeskaimē? Akka, 'Epa, ea ifife ea omiskōimayamanōfo, 'ē faima. Akka ēfe Ēpa ea nīchini ē ato omiskōixonō," ato Jesús fani. ²⁸ Nāskaxō Jesús Apa yoini: "Epa, eōxō ato ispafe mī fāsi sharaki," ixō Jesús Apa yoini. Askafaito nikakī nai mēraxō fāsikōi Niospa kemani: "Ē mīōxō mē ato ispa ēmāi afama mīshti shara fakī afianā afama mīshti ē ato ispai," ixō yoini.

²⁹ Nā yorafā rasichi anoxō nikakani yoinānifo. Atirifāfe yoinifo: "Mā nai tiri ika," fanifo. Atirifāfe yoinifo: "Epa Niospa ājirinī Jesús yoia," ikanax yoinānifo. ³⁰ Nāskafifono Jesús ato yoini: "Na meka nai mēranoa mā nikai ea tāpimatama, mato tāpimaxikī yoia," ato fani. ³¹ "Iskaratīa nā ea Ifofaifoma Niospa ato omiskōimani. Āto ifori nā yōshi chaka Satanās nāri ēfe Epa Niospa potaxii anā xanīfo inōma. ³² Akka ēfi yōra fakekōi. Ea retexaxō ifi cruz ikakī ea mastakaxō ea fininīfofāxikani. Ea askafafifono ē yorafa ē ato ifi efe rafenōfo," ixō Jesús ato yoini. ³³ Nānori ato yoini nā ifi cruz ikakī mā mastaxiaifono ato tāpimani.

³⁴ Nikakaxō yorafāfe nāno nixō yoinifo iskafakakī: "Niospa meka sharaōnoa kirikaki kenekī yoikī iskafanifo: 'Cristo, nā Niospa nīchia nīpanaka nanakama,' fanifo. Akka,

¿afeskakī mī noko yoimē iskafakī?: 'Na yōra fakekōi retexaxō ifi cruz ikakī mastakaxō fininīfofāxikani,' mī noko fai. ¿Akka tsoaōnoa mī noko yoimē?" fanifo. ³⁵ Askafafifono Jesús ato yoini: "Ē nono ika pena keskara shara. Nāskakē ē anā mato fe nono ifāinakama. Ē mato yoiaito nikasharakāfe fenoxikakima. Pena yamaino fakish itiro. Nāskakē yora fenotiro. Tsōa fakish mēra ōitiroma, fāi kai fenotiro. Nāskarīfiai a chaka shināmis fenotiro. Fenokī tāpitiroma afeskax Nios fe rafetiromāki. ³⁶ Ē mato fe iyoano ea Ifo shara fakāfe fenoxikakima. Mā ea nikasharaino ē mato pena keskara shara fatiro, xafakīa mā inō. Ēfi pena keskarakī. Ea Ifo shara fakaxō mārī fetsafo pena keskara shara fatiro mātoxō eari Ifo sharafanōfo," ato Jesús fani. Mā ato yoikī senēfax, nāskax ato makinoax kaitokai anā tsōa ōinima.

Judeofāfe Jesús nikanifoma

³⁷ Yorafāfe ferotaifi tsōa atiroma keskara Jesús fafiaino tsōa chanīmara fanima nā Niospa Fakekōi fiano. ³⁸ Nā Isaías Niospa meka ato yoipaoni. Nāato kirika keneyoni a inōpokoai yoikī. Iskafakī yoini:

Ifo, nō mī meka nō ato yoifiain-okai tsōa noko chanīmara faima. Yōra atiroma keskafakī mī ato is-pafaiaino tsōa tāpiama, ixō Isaías a inōpokoai yoikī kirika keneyoni.

³⁹ Nāskakē tsōa Jesús nikanima. Askatari afianā Isaías kirika kenenī a inōpokoai yoikī iskafakī:

⁴⁰ A nikaiyamaifo Epa Niospa fēxo keskara ato imapakenaka Niospa meka chanīmakōi mā tāpifikaxō tsōa nikayamaito. Niospa ato shinātimafai anā shināsharanōfoma. Nāskakē Niospa meka ōifikakī tsōa shināima āto ōiti kerexkōi fakani mā nikafikaxō. Āto

chaka xateaxma ekeki fekanima ē ato fetsa keskara shara fapanā, ixō Niospa ato yoini. Nānori a Jesús inōpokoai yoikī Isafas kirika keneyoni.

⁴¹ Isafas Niospa shināmanaino Jesús tāpini xanīfo sharakōi ikiyoai. Nāskaxō Isafas Jesúsnoa yoini.

⁴² Judeofāfe xanīfofo atirifāfe Jesús chanīmara fanifoma. Akka atirifāfe chanīmara fanifo. Akka afaa tsōa yoinifoma fariseofoki mesekakī noko potayamanōra ikanax āto ichanāti pexe mēraxō. ⁴³ Yora fetsafāfe ato yoiaito nafo sharakōifora nā yorafāfe atoōnoa meka shara yoiaifono nikapaimisfo. Akka Niospa atoōnoa nafo sharakōira ixō yoiaino fichisharapainifoma.

Jesús mekaōxō nō tāpia nō chakakōifo

⁴⁴ Nāskata Jesús fāsikōi mekainīkafā ato yoini iskafakī: “Nā ea chanīmara faito ea fisti chanīmara fatama nā ea nīchiniri chanīmara fai. ⁴⁵ Nāskafakīri mā mā ea ōia nā ea nīchiniri mā mā ōia. ⁴⁶ Nono mai ano fakish keskara. Nāskakē ēfe Epa Nios ariax ē nono mai ano ē oni pena keskara ikiyoi. Fakishi tsōa ōitiroma. Akka nā ea chanīmara faito Epa Nios Ifo sharakōifatiro pena keskara shara ixiki.

⁴⁷ “Mā ēfe meka nikafikaxō ea nikayamaifono ēkai ato omiskōīmanima. Akka ē mai ano oni yorafo omiskōīmatama ato ifiyoi ē oni efe ipaxanōfo. ⁴⁸ Akka nā iskakī shināi: ‘Ēkai Jesús Ifofapaima, askatari āfe mekari ē nikapaima,’ ixō shināi nā ē mato yoimis keskara nikayamax Nios ari katama omiskōīpakenakafa mēra kaxii. Nāskakē ē mato yoiaito mā ea nikayamax mā mai keyoaino mā omiskōīpakenaka. ⁴⁹ Ēfe Epa Niospa ea yoia keskara nānorikōi ē mato yoimis. Ēa ē mato yoima. Ēfe Epa Nios nā ea nīchinioxō ē mato yoimis. ⁵⁰ Mē tāpia Epa Niospa yoia keskara chanīmara faax

mā nīpaxatiro. Nāskakē, ‘A ē ato yoimis keskara nānori ato yoife,’ Ēfe Epa Niospa ea famis,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús aōxō tāpimisfo āto tae chokapakeni

13 Mā judeofāfe āto Pascua fista chaima ikaino Jesús tāpini a mai anoax Apa ari kaxiai. A Ifofaafo nā nono mai anoafato ato noini. Mā atoōnoax nakī ato noikōini.

² Jesús aōxō tāpimisfo feta mā xini kaino ato feta pipaini. Nāskaino nā Judas Iscariote mēra Satanás yōshi chaka nanetani. Nā Simón fetsa āfe fake Judas Iscariote. Nā Judas mēra niafaka nanexō shināmani iskafakī: “Ato tāpimafe afeskaxō na Jesús achitirofomākī,” ixō Satanás shināmani.

³ Akka Epa Niospa āfe Fake yoini: “Nā nai mēranoafoya nā mai anoafori mī ato yonomatiro. Mī āto xanīfo,” ixō Epa Niospa anori yoiaito Jesús tāpini. Epa Nios ariax onixakī mā anā akiki kakī Jesús tāpini. ⁴ Nāskata pikī keyotama Jesús fininākafā āfe rapati pekata āfe rakotinī pinixemeni. ⁵ Nāskata faka tasoki manexō a aōxō tāpimisfo ato fāka ochopakeni. Mā ato ochopakexō ato otekere apani āfe rakotinī.

⁶ Ato askafapakī Pedrori āfe tae chokapayaito yoini: “Ifo, ¿afeskakī mī ēfe Ifo fixō mī ea fāka ochopaimē?” faito, ⁷ Jesús kemani: “Na ē mato fāka ochofai mī tāpiama. Akka mī chipo tāpixii,” faito, ⁸ anā Pedro kemani: “Maa, Ifo, mīakai ea fāka ochopakentakama,” Pedro faito, anā Jesús kemani: “Ē mia ōchoyamainokai mī efe rafetiroma,” fani. ⁹ Askafaito nikakī Pedro yoini: “Ifo, taekis ea chokakima ēfe mifikiri ea afe, ēfe mapokiri ea māchofe,” faito, ¹⁰ “Nā rama yora nashiax āfe yora choshtanatiroma, āfe tae fisti choshtanatiro. Nāskakē nō tae fistiki nō chokatiro. Akka keyokōi mā choshtama, ranāri mā

shara,” ato Jesús fani. ¹¹Nānori ato yoini māmāi tāpixō fatoto ato achimaximākai.

¹²Mā ato ōchopaketa āfe rapati safeni. Mā āfe rapati safeta afianā tsaopakekafāni. Nāskaxō ato yoini: “¿Mā mā tāpiamē na ē mato fāka ōchofaito?” ato fani. ¹³Nāskaxō anā ato yoini: “Māfi, ‘Maestro,’ mā ea fayana, ‘Ifo,’ mā ea famis. Chanīmakōi ēmāi mato Ifo ita ē mato maestrori.” ¹⁴Askata anā ato yoini: “Ē mato Ifokī, askatari ē mato maestrokī ē mato fāka ōchopakea oa mato ina keskarakōixō. Akka nā ē mato fāka ochopakea keskarai mā ranā fāka ōchokome faatanākāfe oa mato inafō keskarax. ¹⁵Ē mato ōimana keskarai māri askakāfe,” ato fani. ¹⁶“Ē mato chanīma yoi. A yonoxomistokai āfe xanīfo finōtiroma. Akka ē mato nīchia mā fetsafo ēfe meka ato yoifikikāi mā ea finōama. Ē mato fāka ōchomis oa ē mato yonoxomis keskaraxō. Nāskaxō, ‘Nō fetsafo finōa, nō āto inama,’ iyamakāfe,” ato Jesús fani. ¹⁷“Na ē mato yoiaito mā nikakōiax, nāskax mā fāsi inimakōitiro.

¹⁸“Nāskakē ē mato yoi, akka keyokōiōnoa ē mato yoima. Ē tāpia fatomākī ē katoa a nofe kai, askatari a nofe kaima. Nāskakē ē mato yoi, eōnoa Niospa meka yoikī kirika keneyonifo nō nikakī nō chanīmara fatiro. Iskafakī kirika keneyonifo, Niospa meka: ‘A feta piai fētsa ea ōikaspakī ea chakafaxii,’ ixō kirika keneyonifo. Chanīmakōi mā ōifainaka,” ato Jesús fani. ¹⁹“Ea askafayoamano ē mato yoiyomis. Akka nā ē mato yoiai keskara ea askafafono mā ea ōikī, nāskakē mā ea chanīmara fatiro. ²⁰Ē chanīkima mato yoi ē mato nīchi mā ēfe meka ato yoitanō. Mā ato yoiaito nikakaxō eari nikakani. Nāskatari ea chanīmara fakaxō nā ea nīchiari chanīmara fakani,” ixō Jesús ato yoini.

**“Mā fētsa ea ato achimaxii,”
ixō Jesús ato yoini**

(Mt. 26.20-25; Mr.
14.17-21; Lc. 22.21-23)

²¹Mā yoikī keyota Jesús fāsi shināmitsakōini. Nāskaxō xafakiakōi ato yoini: “Ē chanīma mato yoi. Fatora mā fētsa ea mā ato achimaxii,” ato faito, ²²nikakani fesenākefainifo tāpikanaxma. ²³Afe ketaxamei tsoa Jesús fichisharapaikōini. ²⁴“Fatora mā fētsa ea mā ato achimaxii,” ato faito nikakī a Jesús fe ketaxamei tsoa Pedro fenāmāshta yōkani: “Tsoaōnoa yoimākai, yōkafe,” fani. ²⁵Nāskafaito nikakī a Jesús fe ketaxamei tsoaato chaimashta fani yōkaxikī: “Ifo, ¿tsoaōnoa mī yoimē?” faito, ²⁶Jesús kemani: “Na pāa tore pishta nami ene mēra mechanafaxō ē ināito nāatofi ea ato achimaxii kiki,” Jesús fani. Nāskafaxō nami ene mēra pāa mechanafaxō Judas Iscariote Jesús ināni, Simón fetsa āfe fake. ²⁷Jesús pāa mechanafaxō Judas ināino Judas mēra Satanás chaka nanerisatani. Nāskaxō Jesús Judas yoini: “Nā mī apaiyai keskara farisafafe,” fani.

²⁸Nā tsaokaxō piaifāfekai tāpinifoma afeska fakī askafaimākai. ²⁹Atirifāfe shinānifo: “Jesús Judas nīchiaito Judaspa afara fitanō Jesús nīchi fista ayanā pixikī,” ixō shinānifo. Akka atirifāferi shinānifo iskafakī: “Jesús Judas nīchia a afaamaisfo kori inātanō,” ixō shinānifo. Nā Judaspa āto kori kexexomis ini. ³⁰Nāskax Judas koshi kani mā fakishaino.

Jesús Ifofamisfo noinā faatanātirofo

³¹⁻³²Nāskata mā Judas ato makinoax kaano Jesús ato yoini: “Iskaratīa ē naino Epa Niospa mato ōimani ēmāi āfe Fake sharakōikē. Nāskafiax ēfi yōra fakekōi. Ē afama mīshti akaito ōikaxō, ‘Epa Nios

fāsi sharara, faxikani. Nāskakē mā tāpitiro ēmāi Niospa Fakekōikē a keskara sharakōi.

³³“Ēfe fakefāfe, ēkai anā nono mato fe ifiinakama. Mā ea fenaxii. Ē judeofo yoita keskafakīri ē matori yoi. Ē kai arikai mā katiroma. ³⁴Ēfe meka fenashara ē mato yoikai, noināi finakāfe. Nā ē mato noiai keskariai māri noinā faatanāsharakāfe. ³⁵Mā noināiyaito yorafāfe oinōfo mā eōxō tāpimiski,” Jesús ato fani.

“Ē Jesús ōimisma, Pedro ixiaino,” Jesús ato yoini

(Mt. 26.31-35; Mr.

14.27-31; Lc. 22.31-34)

³⁶Nāskata Pedro Jesús yōkani: “Ifo, ¿faki mī kaimē?” faito, nikakī Jesús kemani: “Ē kai arikai iskaratīa mī efe kayotiro. Chipō mī kaxii,” faito, ³⁷anā Pedro kemani: “¿Afeskai iskaratīa ē mefe katiromamē? Mē iskaratīa itipinīshara mīōnoax naxikī,” faito, ³⁸anā Jesús kemani: “¿Mī chanīmamē? ¿Mā mī itipinīsharamē naxikī?” Jesús fani. Nāskaxō anā yoini: “Na fakishi takara keoyoamano mī ea iskafai: ‘Ēkai Jesús ōimisma,’ ixō mī ato yoi tres fakī,” Jesús fani.

Jesús fai keskara. Aōnoax nō Nioski nokotiro

14 Anā Jesús ato yoini: “Ēfe fakefāfe, māto ōiti fekaxtefayamakāfe. Nios chanīmara fata, eari chanīmara fakāfe. ²Ēfe Epa ika ano pexe ichapa sharakōifo. Ē mato itipinīsharafaxōi kaikai. Askarayamakē ē mato yoikerana. ³Ē kaxō ē mato itipinīshara faxōikai. Afianā oxō ē mato ifiyoxii, a ē ika ari mato iyoxiki ari mā efe ipaxanō. ⁴Mā mā fai tāpiaki a ē kai ari,” ato faito, ⁵Tomás kemani: “Ifo, nōkai a mī kai ari tāpiama, afeskaxō nō fai tāpitiroma,” faito, ⁶Jesús kemani:

“Ēfi nā fai keskarakī. Ēfi chanīmismaki. Eōnoax yorafo nīpaxatirofoki. Tsoakai ēfe Epa ika ano nokotiro. Eōnoax fisti ēfe Epa ari nokotirofo.

⁷“Ea tāpikōixō ēfe Epari mā tāpikōitiro. Akka iskaratīa mā ēfe Epa tāpikōikai. Nā mā ea ōiai keskari mā ēfe Epa mā ōi,” ato Jesús faito, ⁸Felipe kemani: “Ifo, noko Epa Nios ōimafe. Mī noko Epa Nios ōimanaino nō inimakōitiro,” faito, ⁹Jesús kemani: “Felipe, afetiākai ē mato fe imisma. ¿Afeskakī mā ea tāpiyomismamē? Ea ōikī ēfe Epari mā mī ōi. ¿Afeskakī: ‘Ea Epa ōimafe,’ mī ea faimē? ¹⁰Ēfi ēfe Epa fe fisti keskarakōiki. ¿Nā mī chanīmara faimamē? A ē mato yoiai ēa ē mato yoima ēfe Epaōnoa ē mato yoi. Epa Niospa nā apaiyai keskara ea famai efe imis. ¹¹Ē mato yoi ēfe Epa efe rafea ēri ēfe Epa fe rafemiski. Nāskakē ea chanīmara fakāfe. Nā tsōa atiroma keskarafori ē famis nā ōixō ea chanīmara fakāfe.

¹²“Chanīmakōi ē mato yoi. Nā ea chanīmara faxō nā ē akai keskari faxii. Ēfe Epa ari kaxō a ē aka keskaramaroko finōmainīfofā axikani. ¹³Afara ēfe aneōxō ēfe Epa mā yōkaito ē mato axoxii, eōxō Epa Nios sharara fanōfo. ¹⁴Afara fetsa ēfe aneōxō mā Epa Nios yōkaito ē mato axotiro,” ixō Jesús ato yoini.

“Epa Nios āfe Yōshi Shara ē matoki nīchixii,” Jesús ato fani.

¹⁵Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ea noikōikī nā ē mato yoiai keskai ikāfe. ¹⁶Ē Epa Nios mato kīfixoni mato fetsa nīchixonō, nāato māto ōiti fepeaxoyonō. Nā Niospa Yōshi Shara, nāfi chanīmismaki. Mato fe ipanaka. ¹⁷A nikayamaifāfe ōitirofoma. Askatari tāpitirofoma. Akka māfi mā mā tāpimiski mato femāi ikē. Nāskatari māto shinā mēra mato fe ika.

¹⁸“Akka ēkai mato fe ikima. Askafixō ē mato potaima. Ē matoki anā oxii. ¹⁹Ē anā nono ikima. A ea Ifofaifāfema anā ea ōikanima. Akka mā ea ōixii, ē niano. Nāskakē māri efe nīpanaka. ²⁰Naax ē otoaito mā ea tāpitiro ēmāi Epa Nios fe nīpanakakē. Nāskarifiāi mā efe ixii. Ēri ē mato fe ixii. ²¹Nāskakē ē mato yoiaito mā ea nikakōixō mā ea fāsi noi. Ea noixori ēfe Epari mā noi. Askatari ēri ē mato noi. Nā ē shināi keskara ē mato tāpimani,” ixō Jesūs ato yoini.

²²Nāskaito Judas fetsa, Judas Iscariotema yōkani: “Ifo, ζafeskakī a mia Ifofaifoma mī ato tāpimatama noko fisti mī tāpimanimē?” ixō yōkaito, ²³Jesūs kemani: “Ea noikakī nā ē mato yoiaito keskara ea nikakōitirofo. Ēfe Epa ato noiaino ēri ato noi. Nāskax nō ato fe rafetiro. ²⁴Ea noiyamakaxokai ē yoia keskara ea nikakanima. Na meka mā nikai ēfe mekama, ēfe Ēpa meka ē mato yoi. Nā ea nīchinīto āfe meka.

²⁵“Mato fe iyoxō ē mato yoioyofafāina. ²⁶Nāskaxō Epa Niospa āfe Yōshi Shara matoki nīchi eōxō mato fe ixō mātō ōiti mato inimamasharaxonō. Keyokōi mato tāpimani. Nā ē mato yoia keskara mato shināmani.

²⁷“Ē mato makinoax kakī ē mato ōiti fepeaxosharafāinikai. Akka nā ea nikaifāfema mato ōiti fepeaxotirofoma, ē fisticchi ē mato axotiro. Nāskakē shināchakayamakāfe. Rateyamakāfe. ²⁸Ē mato yoiaito mā mā nikai ē mato makinoax kaikai. Askafixā ē anā matoki oxii. Ea noikōiax mā ekeki inimitiro ēmāi ēfe Epa ari kaino, ēfe Epamāi ea finōkōikē. ²⁹Nā ē mato rama yoiaito keskaito mā ea chanīmara fatiro. Mē mato yoi a ixiai mā ōixō mā ea chanīmara fanō.

³⁰“Ē mato mēxotaima yoipaiaino nā yōshi chakafāfe āto xanīfo Satanās chaka ekeki oi. Askafixō ea afeska fatiroma. ³¹Akka ē Epa Nios fāsi noikōi. Nāskakē

nā ea yoiaito keskai ē akōini. Nāskaxō keyokōichi ea tāpikani ē fāsi aō noiaito. Fininifofākāfe. Nonoax nō kanō,” ato fani.

Jesūsfi fana āfe kaya keskaraki. Akka nā fana pōya keskarafō a Ifofamisfo

15 Anā Jesūs ato yoini iskafakī: “Ēfi uva āfe kaya keskarakōiki. Akka ēfe Epa nā uva āfe ifo keskara. ²Akka mā na uva āfe pōya keskarafō. Nā uva pōya fetsa fimiyamaito āfe ifāfe mextetiro potaxikī. Akka nā uva āfe pōya fimiyafō nā āfe teshpa mīshti ifāfe xatetiro. Nāskax uva pōya sharayakōi itiro fimi sharaya ixikī. ³Nāskarifiakī mā ēfe meka nikaxō mā mātō chaka mā potax mā isharaxii. ⁴Emakinoax paxkayamakāfe. Efe rafekāfe, nā ē mato fe ika keskarai. Akka uva pōya fisti fimitiroma āfe kayamaisax. Nāskarifiakī mā efe rafexoma nā ē mato amapaiyai keskara mā atiroma.

⁵“Ēfi nā uva āfe kaya keskarakī. Akka mā na uva āfe pōyafō keskara. Akka nā efe rafekōiai ēri afe rafekōiaino ea keskarakōiri itiro. Ē mato fe ikamano mā afaa afeskatiroma. ⁶Uva āfe pōya chaka fimimais nō mextexō potatiro. Nāskaxō mā xinī tsasifaano nō ichafaxō nō kofatiro. Nāskarifiāi nā efe rafekaspaifo nāfo chiifā mēra fokani.

⁷“Akka mā efe rafekōixō ēfe meka mā nikakī mātō ōiti mēraxō mā shinākī mā afarashta fapaikī ēfe Epa Nios mā kifiaito mato axōi. ⁸A ē mato amapaiyai keskara mā akī nāskax eōxō tāpimis mā iki. Mā askafaito ōikakī Epa Nios tāpitirofo Epa Niosmāi fāsi finakōikē. ⁹⁻¹⁰A Epa Niospa noikōiai keskakakī ēri mato noikōi. Epa Niospa ea yoiaito keskara ē afafāini. Akka ē afe imiskē ea noifafāini. Nāskafakīri nā ē mato yoiaito mā atiro māmāi efe ixō. Nāskakē ē mato noifafāini.

¹¹“Anori ē mato yoi ē inimai. Nāskarifiāi māri mā inimanō. Ē mato yoiaito mā anori akī mā tāpitiro ē mato noiaino.

¹²Iskafakī ē mato yoi: Ē mato noiai keskai māri noinākāfe. ¹³Nō fetsafo fe rafekōiax nō aō noikōiax nō aōnoax natiro. A mā nakī noiai keskarakōi tsōa finōtiroma. ¹⁴Ē mato yoi ai keskara aki mā efe rafemis mā itiro. ¹⁵Akka a mato fe rafea mā tāpimatiro a mā shināi keskara. Nā efe Epa ea yoimis keskara ē matori tāpimani māmāi efe rafeano. Nāskakē ea yonoxomisfora ē anā mato faima. Efe rafeafora ē mato faxii. ¹⁶Mā ea ifiyamafiaino ē mato ifini ea keskara mā inō mātoxō fetsafāferi ea chanīmara fanōfo. Nāfāfe ea Ifofapanakafo efe ipax-akakī. Nāskaifono mā afarashta ēfe Epa Nios ēfe aneōxō mā yōkaito mato ax-osharaxii. ¹⁷Nā ē mato yoi ai keskai noinākāfe,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús Ifofamisfo ato noikaspakani

¹⁸Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Anā ē mato yoi mato noikaspayokanima. Akka ea noikaspayokani. Mato iskaratīa noikaspafiaifono mā tāpitiro taefakī ea noikaspakani. ¹⁹A ea Ifofaafoma fe mā ato fe rafeaito mato noiker-anafo. Aa ranā noināifo keskari fakī matori noikeranafo. Akka mākai ato keskarama. Ē mato ifini a ea Ifofaifoma keskara mā inōma. Akka nā ea Ifofaafāfema mato noikaspakani. ²⁰Nā ē mato yoi ai keskara shinākāfe. Ē mato yoi iskafakī a yonoxomistokai āfe ifo finōtiroma. Akka ea omiskōimakanani matori omiskōimaxikani. Akka a ē ato tāpimana nikakaxō matori nikaxikani mā ato yoi aito. ²¹Akka mā ea Ifofaito, nā ea amisfo keskafakakī matori askafaxikani. Akka a ea nīchini tsōa tāpiama. Nāskaxō mato chakafaxikani.

²²“Ē atoki oyamaxō Niospa meka ē ato yoiyamaito tsōa tāpikeranafoma. Akka Niospa meka pishta tsōa nikayomisma afara chakafamisfo. Nāskax āto chaka atoō neama. Nāskafiaifono Niospa meka ē ato yoi xiki

ē oni. Nāskakē tsōa iskaratīa iskatiro ma: ‘Tsōa ea Niospa meka yoiama.’ Askatari: ‘Ē afaa chakafamisma,’ itirofoma. Mā nikafikatsaxakakī āto chaka xateafoma. Nāskax āto chaka atoō nea. ²³Ea noikaspayanā ēfe Epari noikaspakani. ²⁴Niosxō tsōa atiroma keskara ē ato ispamis. Askafikaxokai tsōa āto chaka xateafoma. Tsōa atiroma keskara ē faito ōifikakī ea nikakanima. Nāskax shara ikanima. Akka ē afarafo shara fayamaito ea tāpikeranafoma. Nāskax ato chaka atoō nekeranama. Akka ē afarafo shara faito mā ōifikaxō ea noikaspayanā ēfe Epari noikaspakani. ²⁵A Niospa meka yoi kī kirika kenenifo nē askakōi. Niospa meka yoi kī eōnoa kirika kenenifo iskafakakī: ‘Ē afara chakafayamafiakē ea noikaspakani,’ ixō eōnoa yoi kī kirika kenenifo.

²⁶“Matori noikaspaifono ēfe Epa Nios arixō āfe Yōshi Shara ē matoki nīchixii. Nāato mato ōiti fepeaxosharanō. Nāfi chanīmakōikī eōnoa mato yoi xii. ²⁷Ē yorafo Niospa meka ato yoi kī taefani. Nāskax mā efe imiski. Nāskarifiakī māri eōnoa tāpixō mā ato yoitiro.

16 “A mā omiskōixiai ē mato yoi yoni mā iskakī shinānōma: ‘¿Afes kai Jesús ēfe Ifo fiano ē omiskōimē?’ ixō mā anori shinākī mā ea potapaixii, anākai mā ea chanīmara faxima. ²Tāpikāfe. Māto kaifāfe nā ea Ifofaafāfema mato potaxikani mā anā āto ichanāti pexe mēra ikinōma. Ē mato yoi kōi anā shināsharakanima. Fakirira shinākani iskakakī: ‘Nā Niospa apaiyai keskara nō faxōi. Nā Jesús Ifofafo nō retei,’ ixō anori shinākani. ³Ēfe Epa tāpiafoma eari tāpiafoma. Nāskakaxō mato chakafaxikani. ⁴Akka nā mā ea Ifofakī taefanitīa mā omiskōixii ē mato famisma, ē mato fe ifiaxokai ē mato afaa yoimisma. Akka iskaratīa ē mato yoi. Nāskakē mā mato omiskōimanaifono

mā shināxii nā ē mato yoimis keskara,”
Jesús ato fani.

Niospa Yōshi Sharapa noko shināmatio

⁵Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ēfe Epa ea nīchini. Iskaratīa ē anā akiki kai. Akka mā, ‘¿Faki mī kaimē?’ mā ea faima. ⁶Ē mato yoiaino mā shināmit-sai. ⁷Ē mato yoikōi, ē mato makinoax kaano mā shara ixii. Akka ē mato makinoax kayamaino Niospa Yōshi Shara matoki oima. Nāskakē mato ōiti mato fepeaxoyoima. Nāskafiano ē mato makinoax kaxō ēfe Yōshi Shara ē matoki nīchixii. ⁸Nā ēfe Yōshi Sharapa nai mēranoax oxō a ea Ifofaafoma ato yoixii iskafakī: ‘Mā mā afarafo chakafamiski,’ ato faxii. Nāskatari a Niospa fichipaiyai ato tāpimaxii. Nāskaxō a Nios Ifofaafoma ato yoixii iskafakī: ‘Mā mā afarafo chakafamiski, nāskakē mā omiskōi,’ ato faxii. ⁹Nā ea Ifofaitoma afara chaka shināi. Nāskakē ēfe Yōshi Sharapa a afara chakafamis ispayoxii. ¹⁰Ēfi nā ēfe Epa ea amapaiyai keskara ē amiski. Nāskax ēfe Epa ari ē kai anā ea ōinōfoma. Nāri Niospa Yōshi Sharapa ato tāpimaniyoxii. ¹¹Nāskatari Niospa Satanás omiskōimaniyoxiai Niospa āfe Yōshi Sharapa ato tāpimaniyoxii, nā Satanás āto xanīfo.

¹²“Ē mato meka ichapa yoipaifaitokai mā tāpitiroma. ¹³Nāskafikē Niospa Yōshi Shara matoki oxō a Niospa āfe meka chanīmakōi mato tāpimaxii. Nāfi chanīmismo. Akka āfe meka mato yoitama nā ēfe Epa shināmanai anori mato tāpimaniyoi. Nā afarafo afeskara ixiai mato tāpimaniyoi. ¹⁴Nāato eōnoa yoisharakōixii. Nāskakē nā ē mato yoimis keskara Niospa Yōshi Sharapa mato tāpimaxii. ¹⁵Nā ēfe Epanāfori ēfenāfori. Nāskakē nā ē yoiai keskara ēfe Epa āfe Yōshi Sharapa mato tāpimaxii,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús aōxō tāpimisfo shināmitsafikanax chipo inimaxikani

¹⁶Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka ēkai anā mato fe nono samarakaima. Mē ēfe Epa ari kai. Nāskakē mā ea ōiyoima. Nāskafian anā ē samamashta oaito mā ea ōixii,” aōxō tāpimisfo Jesús ato fani.

¹⁷⁻¹⁸Ato askafaito nikakani yoinānifo: “¿Afeskakī, ‘Ēfe Epa ari kaito mā anā ea ōiyoima,’ noko faimē? ‘Afianā ē oaito mā ea ōixii,’ noko fai. Na noko yoiai keskarakai nō tāpiama,” ikanax yoinānifo.

¹⁹Nāskakaxō yōkapaiyaiāfāfe Jesús ato tāpini. “¿Na ē mato yoiai keskara mā tāpiamāx mā yoinōnāimē?” ato fani. ²⁰“Ē mato xafakīa yoinō. Mē omiskōi-aino a ea Ifofaafoma fāsi inimakani. Akka māfi ea shināi mā oiai. Mā ea shināi oiafiāx chipo mā ekeki inimaxii. ²¹Akka mā kēro fake kākī pae metiro. Nāskax mā fake kākīxō anā pae metiroma māmāi āfe fake kākīax. Nāskax inimasharakōitiro māmāi āfe fake kākīsharax. ²²Nāskarifiāi ē mato makinoax kaino mā oiai omiskōixii. Nāskax ē anā chipo matoki oaino mā inimakōixii. Tsōakai mato xatematiroma mā ekeki inimaito.

²³“Ē naax ē otoax ē anā mato fe iyamaino mā anā afara mā ea yōkatiro. Akka ēfe aneōxō mā Epa Nios yōkatiro. Afarashta ēfe aneōxō mā Epa Nios yōkaito mato axoxii. ²⁴Ēfe aneōxokai ēfe Epa mā yōkayomismo. Akka ē naax otokē nāskakē ēfe aneōxō ēfe Epa mā yōkatiro. Mā yōkaito ēfe Epa mato ināxii. Mato ināino mā fāsi inimakōixii,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús keyokōi finōa

²⁵Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē mato meka fetsafaxō yoiaito mā tāpiyomismo. Ēkairoko xafakīa mato yoiaito mā tāpianā. Akka iskaratīa xafakīa

ē mato yoi Epa Niosnoa mā tāpinō. ²⁶⁻²⁷Nāskaxō mā ea noi. Ēmāi Nios ariax matoki onikē mā mā ea chanimara faa. Nāskakē Epa Niospa matori noikōi. Akka, ‘Ē mato makinoax kakī anā ē mato Epa Nios kifixonī,’ ē mato faima. Mā mā yōkaxii ēfe aneōxō. ²⁸Ē Epa ariax nono mai ano oni. Nāskakē iskaratīa nono mai anoax ēfe Epa ari ē kai,” ixō ato Jesús yoini.

²⁹Ato askafaino aōxō tāpimisfāfe kemanifo: “Aicho, iskaratīa xafakīakōi mī noko yoikai. A mī noko taefakī yoiaito nō tāpiyoitama. Anā meka fetsafaxō mī noko yoima. ³⁰Iskaratīa mā nō tāpia keyokōi mī tāpikōia. Nō mia yōkapaiyaito mī noko tāpitiro. Nāskakē mī Nios ariax onikē nō mia chanimara fai,” ixō yoiaifāfe ³¹Jesús anā ato kemani: “¿Chanīmamē mā mā ea chanimara faimē?” ato fani. ³²Nāskaxō anā ato yoini: “Chipo mā emakinoax mā paxkakāinikai. Mā fakirira kai. Chanīma, iskaratīa mā emakinoax mā fakirira kai. Tsoakai efe nēteima. Mā askafiainokai eres ē nēteima. Ēfe Epa fe ē nētei. ³³Nā ē mato yoi māto ōiti shara inō. Akka nā ea chanimara faafoma fe mā nono nāmā nētei. Nāskakē mato omiskōimafiaifono shināchakayamakāfe. Ē Satanás yafi nā ea chanimara faafomafo ē ato finōkōia. Nāskakē ē mato kexesharatiro,” Jesús ato fani.

Aōxō tāpimisfo Jesús Epa Nios ato kifixonī

17 Nāskata Jesús nai foisnīfōfā Apa yoini: “Epa, iskaratīa ē naano ato tāpimafe ē mī Fakekōiki. Mī ato tāpimanaino ēri ato tāpimatiro mī fāsi sharakōi. ²Mī ea nīchini ē āto xanīfo inō. Nāskaxō mī ea ato ināni ē ato imasharapakexanō. ³Meres fisti mī Nioskōi. Akka ēfi Jesucristo nā mīa nīchini. Nā noko tāpiafo nāfo nīpanakafo.

⁴“Ē nono mai anoxō afarafo ē ato ispa, mīmāi sharafinakōikē. Nā mīa yoiai keskara mē aka. ⁵Nō mai onifamatai ē mia keskara xanīfo shara iyopaoni. Nāskakē iskaratīa ē mefe xanīfo inō ea xanīfo imafe a ē ipaoni keskara.

⁶“Nono mai anoax yorafo mī ea ato minini ē ato tāpimanō mī afe keskaramāki. Nā mīnāfofiano mī ea ato minini. Mī meka nikakōinifo. ⁷A mī ea yoia keskara ē ato yoimis. Nāfo mā tāpikōiafo. ⁸A mīa yoiai keskara ē ato yoiaito ea chanimara fakōikani. A ē mia ariax oniri mā tāpiafo. Chanimara fakani a ea mīa nīchini.

⁹“Ē mia ato kifixōfafāini. Akka a ea chanimara faafoma ē mia ato kifixonīma. Nā ea mī ato mininiōxō ē mia kififafāini. Ē mia ato kifixōfafāini nāfomāi mīnāfokē. ¹⁰Akka nā ēfenāfori mīnāki. Nā mīnāfori ēfenā. Nāskaxō nā ea chanimara faafoōxō fetsafāferi tāpitirofo ē sharakē.

¹¹“Ēkai anā na mai ano ikima. Ē mikiki kai. Akka nā mia Ifofafofi nono na mai ano nētekani. Epa, mī fāsi sharaki. Ato kexesharafe. Mī aneōxō ato kexesharafe. Nā mī ea ināni tii ato kexesharafe. Akka nōfi fisti keskaraki. Nāfori nofe fisti keskara inōfo. ¹²Ē ato fe iyoxō ē ato kexeshara. Mīoxō ē ato kexeshara, ē fato fenoama. Akka nā Satanás āfe fake fisti ē fenoa. Nā mī meka yoikī kirika keneyonifo keskarax nā fisti mā fenoa.

¹³“Iskaratīa ē mia ari kai. Ē kayoxoma ē ato yoioi nā ē ikai keskariai akairi inimakōinōfo. ¹⁴Nā mī yoiai keskara mē ato tāpimani. A mia chanimara faafāfema ato noikaspakani, miāmāi Ifofaafono. Nāskakē ato noikaspakani. Nāskakēri ērikai ato keskarama. Akka eari noikaspakani.

¹⁵“Akka ē mia yoima na mai anoax mī ato ifinō. Akka ē mia yoi na mai anoax mī ato kexesharanō Satanás chakata ato afeska fanōma. ¹⁶Nā mia Ifofafofo a mia

chanimara faafomafo fe, ato fe rafetiroma. Ērikai ē ato fe rafetiroma. ¹⁷Mī meka chanimakōi. Mī meka ato sharafafe mia keskara shara inōfo. ¹⁸Ea mī mai ano nīchini ē mī meka ato yoinō. Nāskarifikāi ē yorafo nīchi mī meka shara ato yoitanofo. ¹⁹Mīa ea yoia keskara ē akaino nāfāferi askari fanōfo.

²⁰⁻²¹“Ēkai ato fistiōxō kififafāinima. Nā ea Ifofafāfe ato yoiaifono nikakaxō ea Ifofaxikani. Nāskakē ē mia ato kifixōfāfāini nā nō shināi keskara fisti shinānōfo. Mī efe imis keskai nāfori nofe inōfo. Nō ato fe tanaima niaito oikakā a ea chanimara faafāfema akairi chanimara fanōfo mī ea nīchini. ²²Mī efe imis keskai ēri ato fe imiski. Nā nō shināi keskarafo akairi shinānōfo. ²³Mī efe ika keskarari ēri ato fe ikaki. Akka nā mī shināi keskarafo nōri shinātiro. Mī oīti keskara nō itiro. Akka mī ea atoki nīchini. Nā mī ea noiai keskari fakī nāfori mī ato noikōi. Mī askafaino nā ea chanimara faafāfema tāpitirofo.

²⁴“Epa, nā yorafo mī ea ināfo efe inōfo mī ika anoa mia keskara shara ea oinōfo. Mī mai onifayoxoma mī ea noiyopaoni. ²⁵Epa, mī fāsi sharakōi. Nā ea chanimara faafāfemakai mia tāpifoma. Akka ē mia tāpikōia. Mī ea nīchini nā efe ikafāfe mā tāpiafo. ²⁶Mī afe keskaramāki mē mia ato tāpimamis nā mī ea noiai keskari fakī, nāfāferi fetsafo noikōinōfo ē ato fe ikano. Askatari ē ato oimafafāini,” ixō Jesús Apa kifini.

Jesús achinifo

(Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53)

18 Nāskata mā Apa kifikī nishpata aōxō tāpimisfo fe fakishi Jesús kani, xexa Cedrón pishta pokefaini. Nāno ifi fanāfāfe āfe anefo olivos ini. Olivos mēra ikitoshinifo. ²Judaspa ato Jesús achimani kakī tāpini faki Jesús kaamāki, Olivos anomāi aōxō tāpim-

isfo Jesús ato iyomiskē. ³Nānori Judaspa sorarofa iyonī Jesús achinōfo. Nā ato Nios kifixomis xanīfofōfāfe askatari fariseofāferi Nios kifiti pexefā kexemisfo nīchinifo Judas fe fōtanōfo. Chiifoya kenofoya koshatifoya ashifoya fonifo. ⁴Mā achifōfāifono Jesús ato tāpini. Mā nokoafono ato yōkani: “¿Mā tsoa fenaimē?” ato faito, ⁵“Nō Jesús Nazarete anoa nō fenai,” faifāfe, ato kemani: “Ēkia, nono ē ika,” ato fani. Ato askafaino nā Jesús ato achimani Judasri nāno ato fe ini. ⁶“Ē nono ikaki,” Jesús ato faino, chetekiri ifiakekafāpakei fetsenifo. ⁷Nāskaxō Jesús anā ato yōkani: “¿Tsoa mā fenaimē?” Jesús ato faino, “Nō Jesús Nazarete anoa nō fenai,” faifāfe ⁸anā ato yoini: “Ēkia nā mā ea fenai ē mato faa,” ato fani. Nāskaxō ato yoini: “Mā ea fenamākai na eōxō tāpimisfo ato nīchikāfe fotanōfo,” ato fani.

⁹Nā Jesúsnoa yoikī kirika keneyonifo iskafakī: “A mīa ea minia fato fisti fenoima,” ixō kirika kenenifo. Nāskaxō nā kirika kenenifo keskarakōi Jesús Apa Nios kifini. ¹⁰Nāskaino Pedro āfe keno tsekani, āfe keno tsioستمexō. Mā āfe keno fixō nā ato Nios kifixomisto āfe xanīfāfe yonomati paxteni. Nā xanīfāfe āfe yonomati āfe ane Malco ini. Nā Pedro paxteni. ¹¹Pedro askafaito oikī, “Mī keno fafe,” Jesús Pedro fani. “¿Mī shināimamē? Ēfe Epa ea afara kechoki inā ē ayai,” ayatiki keparanākī Jesús Pedro yoini. “Nā ēfe Epa Niospa apaiyai keskara ē akikai,” ixō Jesús yoipaini.

Jesús Anás ano iyonifo

(Mt. 26.57-58; Mr. 14.53-54; Lc. 22.54)

¹²Sorarofāfe āfe xanīfo feta a Nios kifiti pexefā kexemisfo feta osināxaxō Jesús achikaxō metexkere anifo. ¹³Metexkere akaxō Anás pexe ano iyonifo. Nā Anás Caifās āfe rayos ini. Nā Caifās Nios ato kifixomis xanīfokōi ini. ¹⁴Nā Caifās

āfe kaifo israelifo yoini: “Feronāfake fisti yorafoñoax naa, sharaki,” ato fani.

“Ē Jesús ōimisma,” Pedro ini

(Mt. 26.69-70; Mr.
14.66-68; Lc. 22.55-57)

¹⁵ Askata Jesús iyoaifono Pedro fe a Jesúsxō tāpimis fetsa ato acho fonifo. Mā pe xe ano nokoano nā Jesúsxō tāpimis fetsa xanīfāfe mā ōimis ini. Nā Jesús fe ikikaini. ¹⁶ Akka Pedro kāiti ano nēteni, ikinima. Akka nā Jesúsxō tāpimis fetsa ikikaini. Nāato xomaya a kāiti kexea yoini Pedrori ikimanō. ¹⁷ Mā Pedro ikiano nā kāiti kexemis xomayato yōkani: “¿Mīri mī Jesús āfe inamē?” faito, “Maa, ěkai Jesús āfe inama,” Pedro fani.

¹⁸ Mā fakishano matsinākōikanax chii ketefaax keyokōi chii yoonifo matsi meyamaxikakī. Nā xanīfofo āto yonox-omisfo fe a Nios kīfiti pexefā kexemisfāfe chii ketefaax yoonifo. Pedrori ato fe yooni.

Judeofāfe xanīfāfe Jesús yōkani

(Mt. 26.59-66; Mr.
14.55-64; Lc. 22.66-71)

¹⁹ Nāskata ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfāfe Jesús yōkani iskafakī: “¿Fato-fomē a mīōxō tāpimisfo? ¿Afaa mī ato yoimismē?” faito, ²⁰ “Ěkai one ato yoimama. Keyokōichi ea nikanōfo ē ato yoimis. Ē māto ichanāti pe xe mēranoa yafi a māto Nios kīfiti pexefā mēranoa ē ato yoimis. Ěkai ēfe meka ē onemisma. ²¹ ¿Afeskakī mī ea yōkaimē? Ea yōkakima a ea nikamisfo yōkafe. A ē ato yoimis tāpiafoki,” Jesús faito, ²² a Nios kīfiti pexefā kexemisto afe ketaxamei niato fepasyanā yoini: “¿Afeskakī nōko xanīfo mī anori yoimē?” faito, ²³ Jesús anā kemani: “Afaa chaka ē yoimē ea yoife. Akka ē afaa chaka yoimama ¿afeskakī mī ea fepasimē?” Jesús fani.

²⁴ Askafaito nikakī Anás āfe rayos Caifás ano Jesús nīchini metexkere axō. Nā Caifás ato Nios kīfixomis āto xanīfokōi ini.

Pedro anā ato yoini: “Ěkai Jesús ōimisma,” ato fani

(Mt. 26.71-75; Mr.
14.69-72; Lc. 22.58-62)

²⁵ Nānoax Pedro ato fe chīi yooni. ato fe yooaito afianā Pedro yōkanifo: “Mīfi nā Jesús āfe ina fetsakī,” faifāfe, “Maa, ěkai nā Jesús āfe inama,” ato fani.

²⁶ Ato askafaino nā paxteato afe yōra yōkani: “¿Ě mia ōiamamē? Akka ē mia ōia. Nā fanafo mapoa mēranoa Jesús yafi ē mia ōia,” nā paxteato afe yōra Pedro fani. ²⁷ “Maa. Ěkaima,” Pedro faino takara keoinākafani.

Pilato ano Jesús iyonifo

(Mt. 27.1-2, 11-14; Mr.
15.1-5; Lc. 23.1-5)

²⁸ Nāskano fakishpari judeofāfe Caifás āfe pe xe anoxō Pilato xanifo ano Jesús iyonifo. Nā judeofo Pilato āfe pe xe mēra ikitiroma inifo. Pilatokairoko judeokē a mēra ikipanāfāfe. “Nō Pilato āfe pe xe mēra ikiax nō chakanatiro,” ikanax, ikikaspanifo. Nā judeofo a judeofoma fe rafexō Pascua fistatīa pitirofoma ipaonifo. Nāskara feyafamisfo ipaonifo. Nāskakē Pilato āfe pe xe mēra ikikaspanifo. ²⁹ Nāskaifono pe xe kachiori kāinākafā Pilato ato yōkani: “¿Afaa chakafakē na feronāfake mā ea ano efeamē?” ato faito, ³⁰ “Afaa chakafayamakekai nō mikiki efekeranama,” faifāfe, ³¹ ato Pilato yoini: “Iyotakāfe. Māto xinīfāfe yoini keskafakī omiskōimaxikakī. Nā keskara mā feyafamiski. Afaa chakafamāki mā akāfe,” ato Pilato faito, judeofāfe kemani: “Akka māto xanīfofōfāfe yoinifo nō tsoa retakī mastatiroma,” fanifo.

³²Jesús aõxõ tãpimisfo taeyoi yoini keskafakĩ nãskakõĩ fanifo ifi cruz ikaki mastakakĩ.

³³Nãskano Pilato áfe pexe mēra Jesús ikimani yõkaxiki. Mā ikimaxõ yõkani: “¿Mimē judeofáfe áto xanĩfo?” Pilato faito, ³⁴Jesús kemani: “¿Mĩ ea shinãimē ē judeofáfe xanĩfo mia yoiaforaka?” Jesús faito, ³⁵anã Pilato kemani: “¿Mĩ shinãmē ē judeo? Ē judeoma. Akka mĩ kaifo feta mĩ xanĩfofáfe mia ekeki efafo ē mia omiskõimanõ. ¿Mĩ afaa chakafakē mia ekeki efafofomē? Ea yoife,” Pilato faito, ³⁶Jesús kemani: “Ēkai na mai anoax xanĩfoma. Ē nonoax xanĩfokē a ea Ifoafáfe yorafo setekeranafo ea achiyamanõfo. Akka ēkai na yorafáfe áto mai anoax ē áto xanĩfoma,” Jesús faito, ³⁷Pilato kemani: “¿Akka mĩ xanĩfo rakikĩa?” faito, “Nã ea mĩa yoiai keskarakĩa ē xanĩfo. Nãskakē ē yõra fakekõĩ kãini meka chanĩmakõĩ ato yoixikĩ. A meka chanĩmakõĩ fisti nika-paiyaifáfe nãfáfe ea nikamisfo,” Jesús faito, ³⁸“¿Afaamē a meka chanĩmakõĩ?” Pilato fani.

Pilato ato yoini Jesús retenõfo

(Mt. 27.15-31; Mr.
15.6-20; Lc. 23.13-25)

Askafata Pilato pexe kachiori kãinãkafani. Kãinãkafaxõ judeofo yoini: “Ē na feronãfake yõkakĩ ēkai aõnoa afaa chaka nikama,” ato fani. ³⁹“Iskaratĩa na Pascua fistatĩa ē yora fisti karaxa mēranao ē mato kãimaxomis, nãskaramãĩ mãto feyafamiskē. ¿Akka ē mãto xanĩfo ē mato kãimaxotiromē katanõ?” ato faino, ⁴⁰fãsikõĩ mekainĩfofãnifo: “¿Jesús tsekakima! ¡Barrabás noko kãimaxõfe!” fanifo. Nã Barrabás yometso ini.

19 Nãskaxõ Pilato ato yoiano Jesús iyonifo sorarofáfe koshatinĩ koshaxikakĩ. ²Askano sorarofáfe moxa chainipafõ maiti fakaxõ maimanifo.

Akiki kaxepaiyanã nãskatari tari õshi nana safemanifo. ³Nãskax akiki kaxepai kakĩ iskafanifo: “Aicho. Mifi judeofáfe áto xanĩfoki. Mĩ mēxotaima nipanakaki,” iyanã fepasketsanifo.

⁴⁻⁵Askafaifono Pilato Jesús pexe xaki mēranao kãimani õinõfo. Jesús tari õshi nana safeax kãikaini, moxari maiti fakaxõ maimanafono. Nãskaxõ Pilato ato yoini: “Õikapo na feronãfakekai afaa chakafaa ē nikama ē chakafapanã,” ato fani. ⁶Ato askafaito judeofáfe áto xanĩfofaxõ a Nios kifiti pexefã kexemisfãferi fãsikõĩ mekafanifo: “¡Mastafe! ¡Mastafe!” faifono, “Mã iyokaxõ mastatakãfe. Ēkai aõnoa afaa chaka ē nikama ē chakafapanã,” Pilato ato fani. ⁷Ato askafaino judeofáfe kemanifo: “Akka na feronãfãke noko yoimis: ‘Ēfi Niospa fakeki,’ noko famis. Akka nõko xinifáfe yoini: ‘Ē Niospa fakera ikai natiro,’ fanifo. Nãskakē na feronãfake nayamaima,” fanifo.

⁸Askafaifáfe nikai Pilato ratekõini. ⁹Nãskaxõ áfe pexe mēra Jesús anã iyoni. Iyoxõ yõkani: “¿Fanĩamē mĩ?” faino, Jesús kemanima. ¹⁰Pilato anã Jesús yoini: “¿Ea mĩa kemaimamē? ¿Ea mĩa tãpiamamē ē xanifo? Ē mia kãimatiro, askayamai ē mia ato mastamatiro,” Pilato askafaino, ¹¹Jesús kemani: “Niospa mia xanifo imayamainokai mĩ ea afeska fakeranama. Akka mĩ ea ato mastamanax mĩ chaka iki. Akka nã ea mikiki efea nã chakafinãkõĩ iki mĩ ea reteano,” Jesús fani.

¹²Askafaito nikakĩ Pilato Jesús kãimapaini. Kãimapaiyaino nikakani fãsikõĩ judeofo mekainĩfofãkata yoinifo: “Fatora fetsa xanĩfo ipaikĩ nãato César xanĩfo chakafai. Akka na Jesús xanĩfo ipai. Akka mĩ Jesús kãimaxõ mĩ anã nõko xanĩfo César tanaima,” fanifo.

¹³Askafaifáfe nikakĩ afianã Pilato Jesús pexe mēranao kãimani. Nãskax Pilato a xanĩfáfe tsaoti ano tsaoni. Nã

xanifāfe tsaoti pe xe emāiti ini tokiri sapa kamaki āfe tsaotiki tsāoni. Nā tokiri hebreofāfe āto mekapa anemisfo Gabata fakakī. ¹⁴Mā Pascua fista ikaino xini keya Pilato tsaoxō ato yoini mā Jesús kāimaxō, “Nakīa ōikapo māto xanīfo,” ato fani. ¹⁵Ato askafaino fāsikōi mekainīfōfākata yoinifo: “¡Iyoxō mastatāfe ifi cruz ikikakīnoax nanō!” faifono, “¿Mā ōipaimē ē māto xanīfo mastanō?” ato Pilato faino, “César fisti nōko xanīfokōi. Anā ano nōko xanīfo fetsama,” judeofāfe āto xanīfofōfāfe Pilato fanifo.

¹⁶Askafaifono Pilato ato Jesús nīchixonī iyoxō mastatanōfo.

Jesús ifi cruz ikaki mastanifo

(Mt. 27.32-44; Mr.

15.21-32; Lc. 23.26-43)

¹⁷Nāskano sorarofāfe Jesús iyonifo. Iyoaifono āakōi ifi cruz ika Jesús iyaxō foni. A mastaifo ano nokoni. A mastaifo nāno āfe ane ini: “Mapo Xao,” fanifo anakakī. Judeofāfe mekapa Gólgotara fapaonifo. ¹⁸Nāskata Jesús yafi yometso raferi mastanifo. Takai rafe yometso rafe mastanifo. Akka Jesús nēxpakīa anifo.

¹⁹Mā Jesús mastaxō āfe mapo mānāori kenenōfo Pilato ato yoini. “Jesús Nazarete anoa judeofāfe āto xanīfokōi,” fanifo kene kakī. ²⁰Jerusalén ano yora fetsafo osiafo ichapakōifo inifo. Nānoxō Jesús Jerusalén chaimash-taxō mastaifo ini. Nānoxō Pilato meka fetsa fetsatapafo ato kenemani Jesús judeofāfe āto xanīfokē tāpinōfo. Judeofāfe āto meka keneta, griegofāfe āto meka keneta, romanōfāfe āto mekari kenenifo. ²¹Nāskax judeofāfe āto xanīfofo Pilato ano fonifo yoi fokani: “Jesús nōko xanīfoma. Nāskakē ato kenemayamafe iskafakī: ‘Jesús judeofāfe āto xanīfokōi,’ askara ato kenemayamafe. Akka, ‘Jesús yoimis, ‘Ē judeofāfe xanīfora’ imis.’ Nānori mī ato kenematiro,” faifāfe, ²²Pi-

lato ato yoini: “Nā ē ato kenemana keskara ē ato kenemani. Ēkai anā afaa fetsa ē ato kenematiroma,” Pilato ato fani.

²³Sorarofāfe Jesús mastaifono āfe rapati fīanifo. Nāskax paxkanāi fetsenifo Jesús āfe rapati soraro cuatropa Jesús rapati finifo. Nāskata nā āfe tari chainipari fīanifo. ²⁴Nāskax yoinānifo: “Nā tari nō faxteimākai fetsakanāyamaxikī. Nāskara memashara nō finō,” inifo. Nāskax āfe tariya kaxenifo āto kaxetiya. “Na finōmanato Jesús āfe tari fii kiki,” inifo. Nānori Niospa meka yoikakī keneyonifo. A Jesús inōpokoai yoikakī keneyonifo. Iskafakī kenenifo: “Ēfe rapati paxkanāxikani. Askata ēfe tari chainipayari āto kaxetiya kaxexikani. Nā finōmanato ēfe tari fixii,” ixō kirika keneyonifo. Nāskakē sorarofa Jesús āfe tariya kaxenifo.

²⁵Nāskano nā Jesús mastaifo ano chaimashta Jesús āfe afa nini. Āfe afa fetsari nāno nini. Nā Cleofaspa āfe āfinō María Magdalenanō nāno chaimashta ninifo. ²⁶Nā aōxō tāpimis fisti āfe yamakōi a Jesús noikōipaoni afa fe ketaxamei nikē Jesús ōini. Nāskaxō Jesús afa yoini: “Na feronāfakefi mī fakeki,” fani. ²⁷Nāskata nā feronāfakeri Jesús yoini: “Nafi mī efaki,” fani. Askafaino nikakī María āfe pe xe ano iyoni kexesharaxikī.

Jesús nani

(Mt. 27.45-56; Mr.

15.33-41; Lc. 23.44-49)

²⁸Jesúsnoa yoikī Niospa meka keneyonifo keskakōini. Mā Jesús tāpixō yoini: “Ē nōamāiki,” ato fani. ²⁹Ato askafaino fimi ene kacha ocha mefetiki tsaono nā mīxa fikaxō fimi ene kachaki momokaxō Jesús ayamapainifo tafa xatekī rōtati fakaxō. ³⁰Mā fimi kacha ayaxō Jesús yoini: “Keyokōi ēfe Ēpa ea yoia keskara mē aka,” ato fani. Ato yoita nāskax nai tepopakekafāni.

Soraronō Jesús āfe pishi nāmā chachini

³¹ Mā Pascua fista ikaino Jesús yafi yometso rafe ifi cruz ikakīnoa judeofāfe ōikaspanifo. Nā fistatīa ato pena tenetitīa ini. Nāskax mā fista ikaino Pilato ano fonifo yoi fokani iskafakakī: “Mā penama nōko fista iki kiki. Nā Jesús yafi nā yometso rafe āto fitax xao tēkerisa fanōfo koshi nanōfo ato yoife. Mā penama nōko fista iki kiki nā ato mastafa ano anā inōfoma nōko fistatīa,” judeofāfe āto xanīfofōfāfe Pilato fanifo. ³² Nāskafafono Pilato sorarofo yoini iskafakī: “Āto fitax xao ato tēkerisa fakāfe koshi nanōfo.” Ato askafaino fokaxō ōiafo yometso rafe naafoma inifo. Naafomano āto fitax xao ato tākenifo nanōfo. ³³ Akka Jesúski fokaxō ōiafo mā Jesús naa ōinifo. Nāskakē tsōa āfe fitax xao tēkenima. ³⁴ Akka soraro fistichi āfe āshi āfe pishi nāmā chachiaino āfe imi fakaya siini.

³⁵ Ēkīa Juan na kirika ē keneai nā ē ōimis keskara ē mato yoi na kirika kenekī mā chanīmara fanō. Ēfi chanīmakōi mato yoi. ³⁶ Niospa meka yoimisto a Jesús inōpokoai yoikī kirika keneni iskafakī: “Āfe xaokai tsōa tēkexikanima,” ixō kirika keneyonifo. ³⁷ Askatari, “A āfe pishi chachiaifono ōixinōfo,” a Niospa meka yoimisto nānorikōi kirika keneyoni.

Jesús makex kini mēra maifanifo

(Mt. 27.57-61; Mr.
15.42-47; Lc. 23.50-56)

³⁸ Nāskano José Arimatea ano ikax Pilato ano kani. Kaxō Jesús āfe yora yōkani: “Ifi cruz ikakīnoa ē Jesús fotomapai maifaxikī,” José faito, “Atāfe,” Pilato fani. Nā José Jesús Ifofamis ini. Jesús Ifofafīaxō ato yoinima. Judeofāfe āto xanīfofoki mesekī ato yoinima. ³⁹ Nicodemo feta José Jesús ifi cruz

ikakīnoa fotomanifo maifaxikakī. Nā Nicodemo Jesúski fakishi kaxō yōkayoni. Nāato āfe pirofomā shara treinta kilo feni Jesús āfe yora raish axiki fena pisiyamanō. Fetsa āfe ane mīrra ini. Fētsa aneri āloes ini. Nā rafe osia ini. ⁴⁰ Askano José feta Nicodemo sama oxo shara pirofomā raish axō aō rakonifo. Judeofāfe āto kaifo maifakī askara feyafamisfo ini. ⁴¹ Nā ifi shara mīshiti mapoa anoxō chaimashtaxō Jesús mastanifo. Nānori mafa kini fena, tsoa a mēra maiyomisma ini. ⁴² Mā judeofāfe āto pena teneti chaimashta ikaino mā xini kaino Jesús maifanifo. Nāskakē nā mafa kini chaimashta nā mēra Jesús maifanifo.

Jesús otoni

(Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12)

20 Nāskano nomīkonō fakishparikōi María Magdalena kani nā Jesús mafa kini mēra maia ano. Kaxō ōia mā mafa kini fepekemea ini. Nā tokirinīfā aō fepoitafo mā fepekemea ini. ² María ōifaini ichoni Pedro yafi nā Jesúsxō tāpimis fetsa nā Jesús āfe yamakōi chanīfaikai kani. Ato yoini: “Nōko Ifāfe āfe yora kini mēranoa mā fakira oneafo nōkai tāpīama,” ato fani.

³ Ato askafaino Pedro fe a Jesúsxō tāpimis fetsa ōifokani ichonifo. Mafa kini ano ōifokani. ⁴ Nā fētsa Pedro xonōfaini rekē nokoikakī. Akka Pedro chipo nokotoshini. ⁵ Rekē nokotoshixō a Jesús maia ano mafa kini mēra tēkepakekafā naisni. Ari naiskī ōia a aō rakoitafo sama mania ini. ⁶ Nāskata Pedrori chipo nokotoshini. Nokoax mafa kini mēra ikikaini. Ikikaixō ōia aō rakoitafo mania ini. ⁷ A aō mapoki marakoitafo nā fosōita ariri āfe sama mania ini chaimashta. ⁸ Askaino a Pedro fe kaari kini mēra ikikaini. Ikikaikī ōia ano Jesúsma ini. Nāskaxō chanīmara fani. ⁹ A Jesús otōxīai Niospa meka yoikī kirika kenenifo

tsōa tāpiyonima. ¹⁰ Nāskata mā ōita āto pexe ano fenifo.

Jesús María Magdalenaki nokoni

(Mr. 16.9-11)

¹¹ Mā foaifono María kanima. Mafa kini kachiori niax María oiani. Oiayanā nāatori kini tēkepakekafā naiski ōini. ¹² Niospa āfe ājiri rafe rapati oxokōi safekanax tsaofafo ini Jesús rakaita ano. Nā fosoita ariri fetsa tsaofa, fetsari āfe tae ikita ariri tsaofa ini. ¹³ Nāskaxō Niospa āfe ājiri rafeta yoini: “¿Afeskai mī oiaimē?” faifono, “Ēfe Ifāfe āfe yora mā fakira oneafo ē tāpiama,” ato fani.

¹⁴ Nāskata María texkeakekafā ōia Jesús a kachiori niano tāpinima. ¹⁵ Jesús María yōkani: “Kēromā, ¿afeskai mī oiaimē? ¿Mī tsoa fenaimē?” faito, María shināni: “Nā fanafo kexemisra,” fani. Nāskaxō María yōkani: “Mī ēfe Ifāfe āfe yora fanī mī faamē ea yoife, ē afianā nono maifanō,” faito, ¹⁶ Jesús: “María,” faito, foisnīfofā María ōia nā Jesús āfe fesokōi ini. Nāskaxō María judeo mekapa: “Rabonī,” fani. Rabonī fakī, “Noko tāpimamisto,” fani. ¹⁷ Askafaino, “Ea ramāyamafe. Ēfe Epa ari ē kaamakī. Akka ea ramākima efe yorafo ea ato yoixotāfe, mā ēfe Epa Nios ari ē kaikai. Nā ēfe Epari māto Epaki. Nā ēfe Niosri māto Nioski, ato fatāfe,” fani. ¹⁸ Askafaino María kaxō aōxō tāpimisfoki nokoxō ato yoini: “Mē nōko Ifo ē ōiaki,” ato fani. Nā āfe Ifāfe yoia keskara ato yoini.

Jesús aōxō tāpimisfoki nokoni

(Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49)

¹⁹ Nāskata nomīkonō mā xini kaino a aōxō tāpimisfāfe judeofoki mesekakī āto pexe fepoti feponifo ichanākakī. Mā ichanāifono āto nēxpakīa Jesús nirisatani. Ato yoini: “Māto ōiti fepeakax ini-

masharakāfe,” ato fani. ²⁰ Ato askafata a mifiki rāfomā mastaitafo āfe tsefe ato ispani. A āfe pishiki āshi chachitafori ato ispani. Ato ispaito ōikani āto Ifoki fāsi inimakōinifo.

²¹ Afianā Jesús ato yoini: “Māto ōiti fepeakax inimasharakāfe. Nā ēfe Ēpa ea nīchini keskafakīri iskaratīa ē matori nīchikai,” ato fani. ²² Nāskaxō ato yoini: “Na ēfe Epa āfe Yōshi Shara fikāfe,” ixō atoki axfainākafa ato xoō ani. ²³ “Fatora fetsa mā āto chaka soaxonaino Niospari āto chaka soaxoxii. Mā ato chaka soaxoyamaino atoō chaka nepakenaka,” ixō Jesús ato yoiax nāskax ato makinoax kani.

²⁴ Ato Jesús yoiax Tomás ato fe ano inima. Nā Tomásri Jesúsxō tāpimis ini. Āfe ane fetsa “Rafe Kāini” fapaonifo. ²⁵ Tomás atoki oaino yoinifo: “Mā nōko Ifo nokoki oaito nō ōia,” faifāfe Tomás ato yoini: “Ē āfe mifi natakinoo a rāfo tsefefe ē meikerana a āfe pishi tseferi ē meikerana nāskaxō ē chanīmara fakerana. Akka ē āfe tsefefe ramākayamaxō a mā Jesús ōia ē chanīmara faima,” ato Tomás fani.

Jesús aōxō tāpimisfoki anā nokorisatani

²⁶ Nāskata ocho nia oxata Jesús aōxō tāpimisfo anā kene mēranoax ichanāfono Tomásri nāno ato fe ini. Pexe fepoti fepokōiafono Jesús atoki nokorisatani. Anā ato yoini: “Māto ōiti fepeakax inimasharakāfe,” ato fani. ²⁷ Nāskaxō Jesús Tomás yoini: “Ea mī mifi ramāfe ēfe mifi nataki. Ēfe pishi nāmāri ea ramāfe. Anā ea chanīmara fakima, ea chanīmara fafe,” Jesús faito, ²⁸ Tomás kemakī: “Mīfi ēfe Ifoki. Mīfi ēfe Nioski,” faito, ²⁹ “Ea mīa ōikī mī ea chanīmara fai,” fani. “Akka ea ōiyamafikakī ea chanīmara faifofi Epa Niospa ato shara faxii. Inimakōixikani,” Jesús fani.

Juan kirika keneni tāpinōfo

³⁰ Akka afama mīshiti tsōa atiroma keskafakī Jesús aōxō tāpimisfo ato ōi-mamis. Afara fetsafori Jesús aka ē afo mato kenexonama. ³¹ Epa Niospa Jesús nīchini nōko Ifo inō. Nāfi Niospa Fakeki. Ē mato Jesúsnoa kenexoni mā chanī-mara fanō. Chanīmara faax mā aōnoax Nios fe nīpaxanō.

Īamāfā kesemē Jesús aōxō tāpimisfoki nokoni

21 Nāskano Jesús anā aōxō tāpimisfoki atoki nokoni. Īamāfā Tiberias kesemē nāno atoki nokoni. Ē mato yoinō afeskax Jesús onimāki.

² Pedro fe Tomás (nā Tomás “Rafe N- neni” fapaonifo), Natanael Caná anoa ini Galilea mai anoa, Zebedeo fake raferi ini, Jesús fe rafemis raferi ato fe ichanānifo. ³ Nāskaxō Pedro ato yoini: “Ē rinipa fii kaikai,” Pedro ato faino, “Nōri mefe kai,” fanifo. Nāskax fonifo kanōanāfānē nanefainifo. Fōkata rini potenifo nā rini fakishchāi potefikaxokai tsōa foe finifoma.

⁴ Mā penaino Jesús Īamāfā kesemē atoki nokorisatani. Īamāfā kesemēxō aōxō tāpimisfāfe tsōa Jesús tāpinifoma. ⁵ “ĴEfe fakefāfe, mā foe fiamamē?” ato faino, “Nō fiama,” fanifo. ⁶ Askafafono ato yoini: “Māto pōya kayakai aōri māto rini potekāfe. Askafaxō mā fitiroki,” ato faino nikakakī nā ato yoiāi keskafanifo āto rini potekakī āto pōya kayakai aōri. Nāskaxō meafō mā foe kayakōi fia menifo. Ato kanōanāfā mēra nanepaikakī ranānifo. ⁷ Nā Jesúsxō tāpimis fētsa nā Jesús āfe yamakōi ipaonito Pedro yoini iskafakī: “ĴNāfi nōko Ifoki!” fani. Askafaito nikai Pedro koshikōi āfe rapati safeni nāskax kanōanāfā makinoax Īamāfānaki pakekaini āfe Ifoki nokorisapai. ⁸ Nāskaito ōikani atiri kanōanāfānē

acho fonifo. Āto rini foe fospikōiano ninifonifo Īamāfā kesemē chaimashta nokoxikakī.

⁹ Mā Īamāfā kesemē nokokaxō ōiafo chii mēnā mēnā ikaito ōinifo. Foe yafi pāa xoimea chii ketokonō raka ōinifo. ¹⁰ Askata Jesús ato yoini: “A mā rama foe fia niri fekāfe,” ato fani.

¹¹ Akka Pedro kanōanāfāoxō rini nini-foni Īamāfā kesemē rataxiki. Mā rini fixō ōia foe rini mēra fospikōia ōini. Ciento cincuenta y tres ini. Akka fōe rini faxtenima. ¹² Askafono Jesús ato yoini: “Piyoi fekāfe,” ato fani. Akka tsōa yōkanima: “ĴMī tsoamē?” tsōa fan-ima māmāi tāpikaxō āto Ifomāiyakē. ¹³ Nāskaxō Jesús ato pimakī ato pāa yafi foe ato ināni.

¹⁴ Mā reteafono otoitaxakī aōxō tāpimisfoki nokoni. Tres ves ini atoki oi.

Jesús Pedro yoini

¹⁵ Mā pixō Jesús Simón Pedro yoini: “Simón mīfi Juan fakeki. ĴNa fetsa finō-mainifōfā mī ea noimē?” faito, “Ēje Ifo. Mā mī tāpiaki ē mia noiaito,” Pedro faito, Jesús yoini: “A ea noisharaxō a ea rama Ifofaifori ato kexesharafe ea Ifosharafanōfo. A oveja kexemisto āfe oveja fake kexemis keskafafe ato kexekī,” fani.

¹⁶ Anā Jesús Pedro yōkani: “Simón, mīfi Juan fakeki. ĴChanīmamē mī ea noimē?” faito, “Ēje, Ifo. Mā mī tāpia ē mia noiaito” Pedro faito, anā Jesús yoini: “A ea noisharaxō ea Ifofamisfo ato kexesharafe ea Ifosharafanōfo. A oveja kexemisto āfe oveja kexemis keskafafe ato kexekī,” fani.

¹⁷ Nāskaxō anā Jesús yōkani: “Simón, mīfi Juan fakeki. ĴEa mīa noikōimē?” ixō Jesús yōkari faino Pedro anā tooxinima. Nāskaxō anā Pedro kemani: “Ifo, mīfi afama mīshiti tāpiaki. Mā mī tāpia ē mia noiaito,” fani. Askafaino anā Jesús yoini: “A ea Ifofamisfo ato kexesharafe ea Ifofasharanōfo. ¹⁸ Ē mia yoikōinō. Mī

naetapakī nā mī apaiyai keskara mī fa-
paoni. Askatari nā mī kapaiyai ari mī ka-
paoni. Akka mā mī anifoax mī takairafe
mēshax kaxii mia iyoaifono a mī ka-
paiyamai ari mia iyoxikani,” Jesús fani.
¹⁹ Askafakī Jesús Pedro tāpimani afeskax
naximākai. Pedro Jesúsnoax naxiaino
yorafāfe mā tāpikaxō, “Nios finakōia,”
faxikani. Nāskano Jesús Pedro yoini: “Ea
Ifosharafafe,” fani.

²⁰ Askafaino Pedro texkeakekafā Juan
fichini acho oaino. (Nā Juanri Jesúsxō
tāpimis ini, Juan Jesús noikōia ini.
Jesús retayoafomano aōxō tāpimisfo feta
fakishi piyoni. Akka Juan afe ketax-
amei tsoaxō Jesús yōkani iskafakī: “¿Ifo,
tsōakai mia ato achimaximē?” fani Jesús
retayoafomano afeta pikī.) ²¹ Nāskaxō
Pedro nā Juan fichixō Jesús yōkani:
“¿Ifo, afeskax na Juan naximē?” fani.

²² Askafaino Jesús kemani: “A
ē nimapaikī ē nimaino niyoxii nā

ē anā oaitīa. Akka mīkai aōnoa
shināchakatiroma. Askatamaroko ea
Ifofatitaifafe. Eōnoa fisti shināfafāife,”
fani. ²³ Nāskax Jesúsxō tāpimisfo āa
ranā yoinānifo: “Juankai nanakama,”
fani. Askafafiaifono Jesúskaí Pedro
anori yoinima. Akka iskafakī yoini: “A
ē nimapaikī ē nimaino niyoxii nā ē
anā oaitīa. Akka mīkai Juanōnoa mī
shināchakatiroma,” fani. Nānori fisti
Jesús Pedro yoini.

²⁴ Ēkīa Juan ē kirika kenexō ē mato
yoi. Ēri Jesúsxō tāpimis. Ea Jesús
noikōia. Jesús afarafo faito ē ōimis. Nāfo
ē mato kenexoni. Jesús afarafo akaito mē
ōimis. Nāskakē mā ēfe meka chanīmara
fatiro. Ē mato yoiaito mā Jesús chanī-
mara fatiro. ²⁵ Jesús afama mīshti fani
afo yoikī nō kirika kenekī mitotiro.
Ēkīa Juan ē mato kirika kenexoni. Nā tii.

Jesúsxō Tāpimisfāfe Aponifo Keskara

**“Niospa āfe Yōshi Shara
matoki nīchixii kiki,” ixō
Jesús yoini aōxō tāpimisfo**

1 Teófilo, ē mia anā kirika kenexoni mia yoikī. Ēfi Lucaski, mia kirika foma. A Jesús nai mēra kayoxoma afama mīshstifo fayana ato tāpimapaoni keskara yoikī ē mia kirika kenexō fomayoni, mī tāpinō. ²⁻³Mā Jesús retefiafono oxa rafeta anā otoni. Mā otoxō aōxō tāpimisfo ato ifixō ato tāpimani Niospa Yōshi Sharapa shināmanaino akairi fetsafo tāpimanōfo. A metasitafo ato ispaket-sani a aōxō tāpimisfo. “Nafo ea metasitafo kī ōikapo,” ato fani ōikakī tāpisharanōfo. Mā anā nia afia ipaoni keskara ixō tāpinōfo ato yoisharani nai mēra kayoxoma. Cuarenta nia oxata ato tāpimasharani chipo katāxiki ato yoipakeyoni a Nios xanīfoōnoa ato yoisharapakeni. Nāskax Apa Nios ari kani nai mēra.

⁴Nai mēra kayoxoma anā pena fetsa aōxō tāpimisfo yoisharani iskafakī: “Nonoax fakifoyoyamakāfe. Ē mato yoisharayonō, mā nikasharanō. Ēfe Epa āfe Yōshi Shara matoki nīchixii kikī a ē mato yoimis keskafakī. Mā mā nikafafainakī ē mato yoiaito. Nāskakē na Jerusalén anoxō manayokāfe, ēfe Epa āfe Yōshi Shara mato mēra naneyonō. ⁵Juan mato maotisafakī faka mēra ikimapakeni Niospa māto chaka mato soaxonano mā ato ōimanō. Nāskafakīri samama fatora penata Niospa āfe Yōshi Shara mato mēra naneaino mā shinā sharaya ixii.”

Jesús nai mēra kani

⁶Anā ano fisti Jesús fe ichanākaxō yorafāfe yōkanifo iskafakakī: “¿Ifo, iskaratīa nōko kaifo israelifāfe āto

xanīfo mī ikimē? ¿Anā nafa nōko xanīfo ixiimamē?” fanifo yōkakakī.

⁷Askafaiāfe Jesús anā ato yoini iskafakī: “Tsōa tāpiama. Epa Nios fistichi tāpia. Afetiara inōpokoi mā tāpitiroma. ⁸Mā tāpiyamafitirono Niospa āfe Yōshi Shara mato mēra naneano aōxō mā afama mīshsti tāpitiro. Nāskakē mā eōnoa ato yoitiro mēstekōi. Taefakī nā Jerusalén anoafo yoita, nā Judea anoafo yoita, nā Samāria anoafo yoita, keyokōi nā maitio anoafo eōnoa mā ato yoitiro,” ixō Jesús aōxō tāpimisfo yoini.

⁹Nāskata mā ato yoita Apa Niospa ifiaino nai mēra kani. Aōxō tāpimisfāfe ōiaifono fininākafā kani. Mēstekōi māpeinīfofani nai kōi mēra ikikainaito aōxō tāpimisfāfe anā ōinifoma mā kaano. ¹⁰Nai mēra foisaifono feronāfake rafe ato ketaxamei nītanifo rapati oxo shara safekanax ato yoinifo iskafakī: ¹¹“¿Na Galilea anoafāfe, afeskakī mā nai mēra foisimē? Mā Jesús nai mēra kaa. Afetiara anā matoki oxii. Fatora penata afia mā kaito ōia keskara oxii kiki,” ixō feronāfake rafeta ato yoini.

Jerusalén anoax aōxō tāpimisfo ichanānifo

¹²A māchifanē āfe ane Olivos anoax Jesús ronoinākafā nai mēra kaito ōikata anā anoris fenifo Jerusalén ano chaima. Un kilometro Olivos fe Jerusalén nā ti-ixō rafe ini. ¹³⁻¹⁴Jerusalén ano nokokata pexe mēra ikifaikata fomākīa māpeinīfofākata a ikafo ano ikifainifo. Ano ikifaikanax ano fistiax ichanānifo. Pedro ikaino, Jacobo ikaino (nā Jacobo āfe ane fetsa Santiago ipaoni), Juan ikaino, Andrés ikaino, Felipe ikaino, Tomás ikaino, Bartolomé ikaino, Mateo ikaino, Jacobo Alfeo fake ikaino, Simón Celote ikaino, Judas Santiago fake ikaino, Jesús onefetsafo ikaifono, Jesús āfe afa María ikaino, a kēro fetsafori ikaifono ano fisti

ichanānifo Nios kīfikani. Nānoxō pena tii Nios kīfifafāinifo.

¹⁵ Askata pena fetsa yora rasi ciento veinte ichanānifo. Askaifono Pedro niinākakā ato yoini ¹⁶ iskafakī: “Efe yorafāfe, ea nikakōisharakāfe ē mato yoinō. Na Judaspafi yorafo iyoita Jesús achifonōfo. ‘Fato Jesús māki noko yoife,’ faifāfe, ‘Nakīa,’ ato faito ōikakī achitafo. Afia Niospa shināmanaino nōko xini David yoikī kirika kenepaoni keskafakī Judaspa ato yoita. ¹⁷ Na Judas nofe rafemis noko akai keskari fakī Jesús ifini. Nāskakē nofeta yonoxofikatsaxakī mā chakafakī yorafo ato achimanita,” ixō Pedro ato yoini.

¹⁸ (Ato askafaito kori ināitafo āa anofī chakamenō. Kori ināiafono anā anoris xanīfofo ināita. Nā kōri xanīfofofāfe mai fiitafo. Askata Judas āa tenexemeta ifiki nexeax ronoinākaifāita. Ronoax ariax xetaori pakei mā nafaraxikax āfe poko napakemeita. ¹⁹ Askaito nikaitafo Jerusalén anoxō. Anoax āfe imi fokē nā mai aneitafo “Acéldama” ixō aneitafo. Nōko mekapa nō yoitiro iskafakī: “Imi Mai” fakī.) ²⁰ Askata anā Pedro ato yoini iskafakī: “Nōko xini David a inōpokoai yoikī kirika Salmos ano kenenī a Judasnoa yoikī iskafakī:

A yōra āfe mai ano tsoa inōma, yoikī kenenī. Nāskata anā yoini iskafakī:

Feronāfake fetsa a yonomis ano ikiakēkafanō,
ixō anori yoikī noko kenexoni.

²¹ “Nāskakē iskaratīa a feronāfake fetsa nō ifinō, a nofe Judas ipaoni keskara inō. Fatora fetsa nō ifinō, a Jesús fe taefenai kafāsapaoni keskara nofe inō. ²² Nā nofe ixō ōini Juan Jesús maotīsafakī faka mēra ikimanaino, nāskakē mēxotaima nofe imis, akka mā Jesús nai mēra kaito nofeta ōitakī, nāskakē nō ifinō nofeta ato yoimis inō. Nofe rafexō Jesúsnoa iskafakī yoinō: ‘Mā Jesús nay-

ofīax mā anā otoafoa,’ ixō ato yoinō,” Pedro ato fani.

²³ Ato askafaino José Barsabás fe Matías nāno inifo. Nā rafe ato ifipaikī, “¿Fato nō ifimē?” ixō shinānifo. Nā José Barsabás āfe ane fetsa Justo. ²⁴ Askata a rafe ifipaifīkakī fīsti ifinifo. Nāskakē Nios kīfinifo iskafakakī: “Epa Niospa, ¿fato nō ifimē? Epa, mī nōko Ifoki. Keyokōi nōko ōiti mēra mī tāpikōiakī. Nāskakē noko tāpimafe fato mī ifiamāki nofeta mīōnoa yoimis inō. ²⁵ Judaspa Jesús ato achimaita. Nāskakē Judas naax omiskōipakenaka. Nāskakē Judaspa anā mīōxō yonotiroma nofeta. Noko tāpimafe fato a Judas ipaoni keskara itiomākī mīōxō ato yoimis inō,” ixō Nios kīfinifo.

²⁶ Nāskakata āto ane rafe tokirikī kenexō kesho mēra nanexō napakefofānaifono fīsti pakeaito ōikakī nā ifinifo. Matías āfe ane ini. Nāskakē Matías ifiafono nā feronāfake oncefō feta Jesúsnoa yoimis ini.

Niospa Yōshi Shara ato ōiti mēra naneni

2 Askata judeofāfe āto fīsta Pentecostés ikaino a Jesús Ifofaafō pexe fīsti mēra ichanānifo. ² Anoxō nikafo nai mēranoax oa nēfefā oi itikikerani pexe mēraxō nikafo. ³ Nāskata ōiafo oa chii keskara fotopakekafāni. Oa nōko ana keskaraifīax oa chii rekēfo keskara maratamefāfāinafo ini. ⁴ Askai-
fono Niospa Yōshi Shara ato mēra nanetani. Askaino anā a meka fīstīchi tsoa mekanima. Meka fetsafāfe fīsti rasi mekanifo Niospa Yōshi Sharapa ato meka fetsafamano.

⁵ Nāskaifono judeofāferi Nios Ifofapaikani Jerusalén ano ipaonifo, chai inoax fekanax. Nā Jerusalén ano inifo mai fetsa fetsatapafo anoax fekanax. ⁶ Anoxō nikafo oa nēfefā oai keskara nikanifo. Askaito nikaferakani a

Jesús Ifofafo ichanāfo ano ikitoshinifo. Tāpīpaikani afaa afeskaimākai ikanax. Nāskata nikafo a chai inoax feafāfe āto mekapa mekaifāfe nikanifo, fisti rasi āto mekapa mekaifono. “¿Afeskaxō nōko meka tāpiafomē? Nikakapo,” ato fakī fetsanifo. Askakanax ratei fetsenifo. ⁷⁻⁸Rateyanā yoinānifo. Iskanifo: “Na Galilea anoafāfe nōko meka nikayamafikatsaxakakī nōko meka tāpiafo nō nikai. ¿Afeskaxō tāpiafomē mai fetsanoax nō ofiafiano? ⁹Akka nō Partia anoax oni. Fetsafori Media anoax fenifo. Fetsafori Elam anoax fenifo. Fetsafori Mesopotamia anoax fenifo. Fetsafori Judea anoax fenifo. Fetsafori Capadocia anoax fenifo. Fetsafori Ponto anoax fenifo. Fetsafori Asia anoax fenifo. ¹⁰Askatari fetsafori Frigia anoax fenifo. Fetsafori Panfilia anoax fenifo. Fetsafori Egipto anoax fenifo. Fetsafori nā Africa fe, Cirene chaima nikakanāfo anoax fenifo. Akka fetsafori judeofo Roma anoax fenifo; ¹¹nāfo judeokōifo ini. Akka a Roma anoax feafori judeokōifoma inifo. Nāskafikaxō mā Nios Ifofakani judeofo keskara inifo. Askatari fetsafori Creta anoaxri fenifo. Askatari fetsafori Arabia anoaxri fenifo. Nōfi mai fetsa fetsatapafo anoax nō onikī,” ikanax yoinānifo. “Nāskax nō ichanāiyoi oa chai inoax, akka nōko mekapa mekaifāfe nō nikai. Nāskaito nikai nō ratei,” ikanax yoinānifo. “Na Galilea anoafō nōko mekakōichi xafakīakōi yoikani iskakani: ‘Niospa afama mīshti tāpikōia,’ ixō noko yoikani nōko mekapa. ¹²Afeskaxō na yorafāfe nōko meka nikayamafikatsaxakakī noko yoiāifāfe nō ato nikasharakōi,” ikanax rateyanā yoinānifo: “¿Afeskai iskafofomē?” ikanax.

¹³Askaiifāfe ōikakī a yora fetsafāfe ato iskafanifo: “¿Afeskai na yorafo pāekanax nōko mekapa mekakanimē?”

ixō yorafāfe ato kaxemetsama fanifo ato ōsakakī.

Pedro Niospa meka ato yoini

¹⁴Askaifono Pedro niinākafā Jesúsxō tāpimisfo oncefo feta fāsikōi mekainākafā ato yoini: “Ēfe kaifo judeofofāfe na Jerusalén ano ikafō feta, ea nikasharakāfe. ¹⁵¿Afeskakī pāekanax nōko mekapa mekakanira, mā noko faimē? Nafo pāekanima. Penamakai tsoa pāeima mā rama xini keyaino. ¹⁶Nā mā nikai anori Niospa meka yoimisto Joel kirika keneni Niospa Yōshi Sharapa shināmanaino. Nā iskanōpokoai yoikī kirika keneni iskafakī:

¹⁷A ea Ifofaifo nā maniafo tii anoax ēfe Yōshi Shara āto ōiti mēra ē nanexii. Nāfo askayoi mā chaima nōko mai keyoaino. Afia penatari mātō fenafāfe ēfe meka yoixikani. Naetapafāfe ōiafo oa namakē ōia keskara ōixikani. Anifo tiitori eōnoa namaxikani. ¹⁸Askata a ea yonox-omisfori feronāfakefoya kērofoya ēfe Yōshi Shara ē ato mēra nanei fatora penata ēfe Yōshi Sharaōxō eōnoa ato yoinōfo. ¹⁹Afama mīshti tsōa ōimisma afo ē ato ispaxii nai arixō, nāmāxori ē ato afama mīshti ispaxii. Imi yafi chii āfe kōimāfari ōixikani ē ato ōimanaino. ²⁰Askatari xini anā chaxaxima, fak-ishkōi ixii. Oxeri oa imi keskarakōi ōshikōi ixii. Askata nāfo askai fetseyoi mā chaima mātō Ifo oaino. Askata mā mātō Ifo nokokōiaino keyokōichi xafakīa ōixikani. ²¹Mā askai fetseaino akka nōko Ifo yoikī fatorafāfe iskafaiifāfe: ‘Ifo Cristo, ea shināfe, ē mefe ipaxanō,’ faifāfe ato ifixii,

ixō Joel kirika keneni Niospa anori yoiaino,” ixō Pedro ato yoini.

²² Askatari Pedro anā ato yoini iskafakī: “Israelifāfe,^{**} ea nikakāfe. Mā mā tāpia Jesús Nazarete anoa Niospa nai mēraxō nāmā nīchini, nāmāxō mato afama mīshti ōimanō afara sharafo fakī. Mato askafaino mā tāpinō Niospa Jesús nīchinikē. ²³ Nāskafikē māfi Jesús achixō yora chakafo ināyameaki achixō cruzki mastanofo. Akka reteyoafomano Niospa mā tāpixō Jesús nāmā nīchini: ‘Ēfe Fāke mato nāxoxii,’ ixō Niospa yoini mā tāpixō. Nāskakōikī mātōōxō yora chakafāfe reteyameafo Niospa yoini keskafakī. ²⁴ Mā retefitafono Niospa anā Jesús otofani. Anākai omiskōinakama. Anākai nanakama. Anākai natiroma. ²⁵ Askatari a xanīfo David afianori yoikī kirika mēra keneni Cristoōnoa āfe meka iskafakī:

Mē tāpia ēfe Ifo Nios efe itiani. Efe ixō efeta aki kiki. Nāskaxō ea kexei tsōa ea fekaxtefanōma. ²⁶ Nāskakē ēfe ōiti mēra ē fāsi inimakōi Niospa ea kexesharaino. Nāskakē ē yoikī: ‘Nios fāsi sharakōi,’ ē fafafafāini. Ē Nios chanīmara fakōini afe ipaxakī ēfe yora ea fena faxōano. ²⁷ Ea potayamaino ēfe fero mēsho omiskōipakenakama. Ēfe yora mai mēra nēteima. Epa Niosi, mī ea noi. Ēfi mī fakekōikī, ēfe yora mī pisi famaima. ²⁸ Ē nafiakē mī ea nimapakenaka. Ē mia ari kai, mefe ikax ē inimakōixii,

ixō David yoini Cristoōnoa yoikī.

²⁹ “Efe yora mīshtichi, ea nikakāfe. Nōko xini David āa yoikī kenenima. Jesúsnoa yoikī keneni. Afeīama mā David nani. Mā nō tāpia a maia ano. ³⁰ A nā askanōpokoai yoikī keneni. Niospa David yoini iskafakī: ‘Ē mia yoi na chipo kāiyai mī fena ēfe Fakekōi ixii. Mīa keskara xanīfokōiri ixii. Ēfi Nioskī. Ē mato pāraima,’ ixō Niospa yoini. Niospa

yoiato nikakī David chanīmara fani, tāpini Niospa pārayamaino. ³¹ Nāskakē David tāpixō a inōpokoai Cristoōnoa yoini iskafakī:

Nafiax otoxii. Nāskax āfe fero mēsho omiskōipakenakama, āfe yorari pisinakama, ixō David keneni. ³² Nā David yoini keskakōifakī Epa Niospa mā Jesús otoakē nō ōita keyokōichi. ³³ Mā otoax mā nai mēra kaa Apa Nios ano. Iskaratīa xanīfo finakōia Apa fe. Nāskaxō Epa Niospa yoikī taefani iskafakī: ‘Ēfe Yōshi Shara ē atoki nīchixikai nāmā,’ ixō Niospa yoini. Nāskakē Niospa āfe Yōshi Shara nai mēraxō nāmā nīchia. Oa nēfefā keskara Niospa āfe Yōshi Shara nokoki nīchia. Nāskakē nō mātō meka nikayamafikatsaxakī nō meka fetsafāfe nō mekai fetsea. Mā chai inoax oxō mā noko nika, nō mātō mekapa mekai fetseaito. ^{34–35} Nāskakē māri tāpikāfe, nānori David kirika kenenikī Jesúsnoa yoikī. Āa yoinima. David otoax nai mēra kanima. Nāskaxō kirika kenepakekī yoini iskafakī nōko Ifo Cristoōnoa:

Nono efe ife, efe xanīfokōi ixiki.

A mia noikaspaifo ē ato mī nāmā nīchinō,

ixō yoini Niospa. Nānori tāpixō David yoikī kirika keneni,” ixō Pedro yoini.

³⁶ Askata Pedro anā ato yoini: “Ēri mato anori yoikai, israelifāfe, ē mato pāraima. Mā Jesús retekī mā mas-tayamea. Akka Niospa yoini Jesucristo nōko Ifokōi inō,” ixō Pedro ato yoini.

³⁷ Ato askafaito nikakakī shinānifo: “¿Afeskakī Jesús askafayameafomē?” ixō shinākī ato ōitini shināketsanifo, Jesús shinākakī. Askata Pedro yafi a Jesúsnoa yois fetsafori yōkanifo: “No fe yorafāfe, nō mato nikai. ¿Nō anā afeskatiromē?” ixō ato yōkanifo.

^{**}2:22 Israelifo āto ane fetsa judeofo ipaoni.

³⁸ Askafaiḡāfe nikakī Pedro ato yoini: “Iskaratīa māto chaka soakāfe anā anori shinākakīma. Jesús aneōxō mato maotisafanōfo, faka mēra ikimapakekī. Mato maotisafafono yorafāfe mato ōinōfo mā Jesucristo Ifofaito. Nāskaxō āfe Yōshi Shara mato mēra nīchi kikī mato fe rafekōinō. ³⁹ Jesús yoini iskafakī: ‘Fatora fetsa nōko Ifo Niospa ifixii āfe Yōshi Shara ato mēra nanexii. Māto fakefori, māto fenafori a chai ikafo tiiri nā fake refonoafori Niospa āfe Yōshi Shara ato mēra nanexii Niospa ato ifiano,’ ixō noko Jesús yoini.”

⁴⁰ Ato askafakī yoita anā Pedro ato yoini ato iskafakī yoiyanā: “Māto chaka soakāfe. Na yora nono nāmā ikafo ichapa chakakōifo chaka shināmisfo. Askakakīma māa kexemesharakōikāfe anā askayamaxikakī. Mā askaito Jesús mato chaka soaxonō mato ifixiki mā afe ipaxanō,” ixō Pedro ato yoini.

⁴¹ Ato askafaito nikakakī yora rasichi chanīmara faifāfe, ato maotisafapanifo, ato faka mēra ikimapakekakī. A ato maotisafaifo tres mil yorafo ini. Nāskax ato fe rafenifo a Jesús Ifofakakī taefanifo fe. ⁴² Nāskakē keyokōichi ato nikakōinifo a Jesúsnoa yoimisfāfe ato yoiafono. Nāskax Jesús Ifofafo fe rafesharakōipaonifo, a rama Jesús chanīmara faifo. Askaxō pāa torekaxō ato pikīpaonifo Jesús shinā kakī, a ato nāxoyamea. Nāskakē Nios kīfitai fapaonifo pena tii ichanākaxō.

Jesús Ifofamisfo isharakōipaonifo

⁴³ Nāskaxō anoxō a Jesúsnoa yoimisfāfe, nā docefāfe, afama mīshḡtifo apaonifo, yonaifono ato sharafata, afara fetsafori apaonifo, nāskaxō afama mīshḡti faifāfe ato tāpinōfo. Nāskafaiḡāfe ōikani keyokōi anoax yorafo ratenifo. ⁴⁴ Jesús chanīmara fakani pena tii ichanānifo. Anoax āto afama mīshḡti paxkanāi fetsexikakī. ⁴⁵ Āto afarafo ato minikaxō

kori fixō, a afaamaisfo kori inānifo tsoa afayakēma. ⁴⁶ Nāskata pena tii Nios kīfiti pexefā mēranoax ichanākaxō Nios kīfinifo. Nāskaxō āto pexe mēraxō a Jesús ato nāxoyamea shinākakī pāa torepakexō pinifo inimakōiyana. ⁴⁷ “Aicho, Nios fāsi sharaki,” ikanax inimai finakōinifo. Askaiḡāfe ōikani a Jerusalén ano ikafāfe ato yoinifo iskafakakī: “Na Jesús Ifofafo isharakōiafo,” ixō ato yoinifo. Nāskakē pena tii a yora fet-safāferi Jesús Ifofaifono Niospa ato chaka soaxoni. Nāskax nā Jesús rama Ifofaifo fe ano fistiax ichanānifo, ato fe rafekanax.

Pedro feta Juan yora finimisma sharafanifo

3 Askata a Nios kīfiti pexefā mēra Pedro fe Juan yātapake fonifo. Yātapakes anoxō yorafāfe Nios kīfifokani fopaonifo. ² Nā Nios kīfiti pexefā kāiti ano feronāfake finimisma nāskarapa kāini tsoa ini. Nā mēxotaima iyopaonifo pexe fepoti ano, nā pexe fepotini afe ane “Sharashta” fanifo. Anoxō iki-aifāfe ato kori yōkanō iyopaonifo. ³ Pedro fe Juan ikifainaiḡāfe ōikī a finimismato ato kori yōkani iskafakī: “Ea kori inākāfe,” ato faito, ⁴ Pedro feta Juan feesnifo. Pedro yoini iskafakī: “Noko fe-iseḡ,” fani.

⁵ Askafaito, “Ea kori inākanira,” ixō ato feisni. ⁶ Ato feisaito Pedro yoini: “Ē mia kori ināima. Ē kōiyama. Ē mia kori inākima Ē mia sharafatiro. Nikafe, Ē mia yoinō. Jesucristo nā Nazarete ano ipaoni āfe sharaōnoax fininākafāfe,” fani.

⁷ Askata Pedro mētsoinīfofāni aō pōya mēste aōxori. Nāskax a finimisma fininākafani. Pedro mētsoinīfofānaino niinākafāni. Askaxō mea mā nisharakōia meeni a finimismato. Āfe taefoya āfe opoxko mā shara meeni. ⁸ Nāskax inimakōini. Askata mono mono ini. Mono mono ita Pedro fe

Juan ikifainaifono, akairi ato fe ikikaini ichotiri ichotiri ikani inimayanā. Nios kīfiti pexefā mēra ato fe ikikaini. Askata mekani: “Aicho, Niospa mā ea sharafakī,” ixō Nios sharafani. ⁹ Askaito yorafāfe a ichanāfo anoxō ōiketsanifo kafāsaito Nios yoisharayanā. ¹⁰ Askata, “Kee, ōikapo. Mā finia, na pexe kāiti āfe ane ‘Sharashta’ ano tsaotiani, a ato kori yōkamis. ¿Afeskax finiamē?” ikanax yoinānifo, rateyanā.

Nios kīfiti pexefā kene fetsa āfe ane Salomón anoxō Pedro ato yoini

¹¹ Pedro fe Juan kaino ato fe kani nā finimisma mā sharax. Nā Nios kīfiti pexefā kene fetsa mēra ikifainifo. A pexe kene āfe ane “Salomón” ini. Askaito nikakani yorafāfe ōifokani ichonifo ano ikiafono. Nāno nokotoshikata ōiafo a finimisma Pedro fe Juan niano ato fe nia ini ato mētsoax. ¹² Askaiāfe ōikī Pedro ato yoini iskafakī: “Israelifāfe, ea nikakāfe. ¿Afeskax nā finimisma sharamē ixō mā shināimē? ¿Afeskakī mā noko ōimē? Nōkai sharafama. Akka Jesúsxō nō sharafaa,” Pedro ato fani. ¹³ Askata anā Pedro ato yoini: “Nōko xinifo Abraham, Jacobo, Isaaca atiito Nios Ifopapaonifo. Afia fistichi a yonoxomis Jesús finakōia imani. Nāskakē afama mīшти famis. Nāskafikēkai mā Jesús Ifopapaiyameama. Nāskakē xanīfo Pilato Jesús shinākī, ‘Nō reteimakai’ fafiaito, ‘Maa, nō sharafaima, ato retemafe,’ ixō Pilato mā yoiyamea, Jesús retenōfo. ¹⁴ Jesús ōiti sharayaxō afaa pishta chakafamisma, akka mā noikaspayamea. Nāskakē mā Pilato yoikī: ‘A chaka kāimayamafe,’ mā fayamea. Pilato Jesús kāimapaifiaino a yora chakakōi Barrabás kāimakaspakī. Askafaito mā iskafayamea: ‘Barrabás kāimafe, Jesúsroko ato retemafe,’ mā fayamea. ¹⁵ Akka nā Jesús taefakī yora

onifani, iskaratīari noko īkinā, aōnoax nō nia. Nāskafekē mā reteyamea. Mā mā retefiano Apa Niospa afianā otofayamea. Nāskaito Juan feta nō ōiyamea. Mā anā otoyamea. Iskaratīa nia. ¹⁶ Nāskakē nā finimisma Jesús chanīmara faax mā fininākafāna. Jesúsnoax mā shara. Nāskakē keyokōichi mā ōi.

¹⁷ “Nāskakē ē mato yoi, efe yora mīштиchi. Akka ēfi mē mato tāpimiskī. Akka mā tāpixoma mā Jesús reteyamea, ‘Niospa Fakemara,’ ixō. Askata mātō xanīfodefāferi tāpiyameafoma. Jesús nōko Ifokōi fiano tāpixoma reteyameafo. ¹⁸ Nāskakē afetiāma Niospa yoini a inōpokoai mā tāpixō: ‘Ēfe Fake Cristo retexikani,’ ixō Niospa yoini. Nānori yorafāfe kirika kenenifo, Niospa ato shināmanaino. Nāskakē mā reteyameafo a Niosnoa ato yoimisfāfe nānorikōiri yoinifo. Mā askakōia. Akka Niospa mā tāpiano, mā askakōifayamea. ¹⁹ Nāskakē mātō chaka xatekāfe. Mā afara chakafamiskī anā anori shināyamakāfe. Nāskakē Epa Nios fisti shinākāfe, mātō chaka mato soaxonō. ²⁰ Nāskaxō nōko Ifāfe mātō ōiti mato inimamasharakōinō. Nāskakē mato ano Cristo Jesús Niospa anā nīchixii, mātō Ifokōi mato nīchixoxii. Āfe Fake Cristo Jesús katonni mato ifimis inō. ²¹ Iskaratīa Apa fe nai mēra iyoa, oyoxoma na nāmā anoafo keyokōi Niospa fena shara fayoi. Askata chipo nāmā Jesús anā fotoxii. Nānori a Niosnoa yoimisfāfe yoiyopaonifo a inōpokoai yoi kakī, Niospa ato shināmanaino. ²² Moisésri nānori yoikī kirika keneni iskafakī afia Nios fistichi shināmanaino: ‘Nōko Ifo Niospa mato mēra fisti nīchixii mato Nios yoixomis inō, ea ani keskafakī. Nāato mato yoiai anori nikasharakōikāfe. ²³ Akka a nikakaspaifo Niospa afe yorafo mēra ato ifixiima. Ato makinoa ato potaxii anā

ato fe inōfoma.’²⁴ Na iskaratīa nō ōiai yoikī Samuel taefakī yoini a inōpokoai yoikī. Nānori fisti a Niosnoa yoisimis fetsafāferi keyokōichi yoinifo Niospa ato shināmanaino.²⁵ Nāskax mā māto xinifāfe āto fenakōifokī mā. Nāskakē Niospa māto xinifo iskafakī yoini: ‘Māto fenafoōxō ē ato sharafai keyokōi nā maniafo tii,’ ixō Niospa Abraham yoini.²⁶ Nāskakē Niospa āfe Fake Jesús nokoki nīchini nai mēraxō yonoxomis inō. Taefakī nokoki nīchini nōko chaka nō xatenō anā chaka shināyamaxiki a Ifo sharafaxō. Nāskax nō isharakōinō,” ixō Pedro ato yoini.

Pedro yafi Juan xanīfofo ano iyonifo

4¹⁻² Pedro feta Juan Jesúsnoa yorafā rasi yoiiaifono ōikani atoki fenifo, a ato Nios kīfixomisfo ita, a Nios kīfiti pexefā kexemisfo xanīfofo ita, saduceofo ita nāfo atoki fekanax ōitifishkinifo, Pedro feta Juan mā Jesús nafiax anā otoita ato faifono.³ Nāskakata yātapakē ato achixō karaxa mēra ato ikimanifo. Fakishchāi ishififo a mēra.⁴ Ato ikimayofafomano a yora rasi ato yoiiaifono nikakakī ato chanīmara fakōinifo. Afia penata cinco mil yora rasichi Jesús Ifofanifo.

⁵ Pedro fe Juan karaxa mēra ikafono, Jerusalén anoax judeofāfe xanīfofo fe a xanīfo fetsafori, askatari a Moisés yoikī kirika kenenī keskara ato tāpimamisfori pena fetsa fakishpari ichanānifo.⁶ Nānori a ato Nios kīfixomis xanīfo finakōia ini āfe ane Anās. Askatari a xanīfo fetsari āfe ane Caifās ini, Juanri ini, Alejandrōri ini, a ato Nios yoixomisfāfe āto kaifori ato fe inifo, ano fisti ichanākani.⁷ Nāskaxō Pedro yafi Juan kenanifo ato yōkaxikakī. Tsōaōxō a finimisma sharafafomāki tāpipai kakī Pedro yafi Juan kenanifo karaxa mēraano. Mā feafono ato nakirafe nīchikaxō ato yōkanifo iskafakakī: “¿Tsōaōxō na finimisma mā sharafaitamē?” ato fanifo.

⁸ Ato askafaifono Pedro ato yoini iskafakī Niospa Yōshi Sharapa shināmanaino: “Efe xanīfofōfāfe, efe anīfofōfāfe, ea nikakapo ē mato yoinō.⁹ ¿Tsōaōxō nō yora sharafatiromē mā tāpipaimē? Na mā tāpipaiyai finimisma tsōaōnoax sharamākī mā noko yōkaito ē mato yoinō. Ea nikakāfe.¹⁰ Tāpīxikakī israelifāferi tāpinōfo mēstekōi ē mato yoisharanō. Ea nikakāfe. Na feronāfake keyokōichi ōiaifo Jesús Nazarete anoato mā sharafaita. Nā mā ifi cruz ikaki mastaitato mā Apa otoaitano nāto mā sharafaa,” Pedro ato fani.¹¹ “Aōnoa yoiyokī yōra kirika kenenī iskafakī Niospa shināmanaino:

Tokiri pexe famisfāfe, ‘Na tokiri chakara,’ ixō potanifo sharafiano. Nāskakaxō chipo tāpinifo nā tokiri sharafinakoīfiano.

Nāskarīfakī nā Jesucristo tokiri keskarafiano mā potamis sharafinakoīfiano. Mā mā potafiano Epa Niospa ifini aōnoax mā afe yorafo inō.¹² Anā fato yora fetsakai nāmā ikama noko shara fatiro. Jesús fistichi nōko ōiti noko shara faxotiro nō afe nīpaxanō,” ixō Pedro ato yoini.

¹³ Ato askafaito nikakani a xanīfofo āa ranā yoinānifo: “¿Afeskakī iskara yoimē kirika kenekī tāpisharayamafixō? Ranotamakōi iskara noko yoi. ‘Na rafe Jesús fe ipaonifo,’” ikanax yoinānifo.¹⁴ Nāskaxō ōiaifono nā finimisma mā finiax ato fefotai kafāsaito ōinifo mā sharax. Nāskakē na rafeta afaa chakafafoma ixō atoōnoa afaa yoitiroma inifo nā finimisma mā shara ōikakī.¹⁵ Nāskakaxō Pedro yafi Juan nīchinifo ato makinoax fotanōfo. Pedro fe Juan mā kāifainaifono, nā xanīfofo āa ranā yoinānifo iskakani: ¹⁶ “¿Na rafe nō afeska faimē? Akka keyokōi Jerusalén anoafāfe mā tāpiafo, na feronāfake rafeta finimisma sharafaito ōitaxakakī. Fato feronāfake fētsakai

iskara finimisma sharafatiroma. Iskarakai nō fomātiroma. ¹⁷ Akka iskaratīa nō ato yoinō anā Jesúsnoax mekanōfoma. Nō ato yoinō iskafakī: ‘Mā anā Jesúsnoa yoiaito nō nikakī nō mato omiskōimani,’” ikanax āa ranā yoinānifo. ¹⁸ Askaxō ato kenanifo pexe emāitinoa. Ato kenakaxō ato yoinifo: “Anā mā Jesúsnoa afaa yoikī.”

¹⁹ Ato askafaifāfe nikakī Pedro feta Juan ato kemani iskafakakī: “¿Akka nō tsoa nikaimē? Mato nō nikashairaka, askayamakī Nios nō nikairaka. Mā shinākāfe fato sharamākī. ²⁰ Nā nō Jesús ōifafaina keskafakī, nā noko Jesús yoiaito nō nikafafaina keskafakī nō yoipaketiro enetama,” ixō Pedro feta Juan ato yoini.

²¹ Ato askafaifono ato yoinifo iskafakakī: “Mā anā Jesúsnoa yoiaito nikaxō nō mato omiskōimani,” ato fanifo xanīfo tiito. Ato askafakaxō ato nīchifino yora fetsafāfemāi ato ōiaifono. A xanīfo tiito ato koshapaifīkakī ato koshanifoma yorafoki mesekakī. Akka a yorafāfe, “Epa Nios sharakōira,” fanifo Pedro feta Juanmāi Niosxō ato sharafaino. ²² A finimisma nāskara kāini ini mā cuarenta xinia akano Pedro feta Juan sharafanifo Niospa Yōshi Sharaōxō.

Jesús Ifofaafāfe Nios kīfinifo mitsisipakōi ixīkakī

²³ Nāskata a xanīfofāfe ato nīchiafono Pedro fe Juan fonifo mā ichanāxō a ato fe rafeafo ato yoixīkakī, a ato Nios kīfixomis xanīfofo feta anifofōfāfe ato yoiāfo keskara. ²⁴ Ato askafakī yoiāfōno nikakaxō a Jesús Ifofamisfāfe Nios kīfinifo iskafakakī: “Epa Niosi, mī nōko Ifo finakōiaki. Mī keyokōi onifani. Nai yafī mai mī onifani. Fākafāri mī onifani. Nai mēranoari mī onifani. Nāmānoafori mī onifani, fākafā mēranoafori mī onifani, afama mīstifō. ²⁵⁻²⁶ Akka nā mia

yonoxomis nōko xini David mī Yōshi Sharapa mī shināmani mīōxō ato yoini iskafakī:

¿Afeskai na yorafo Nioski ōitīfishkikanimē? Keyokōichi yorafāfe āa shinākani Nios potapaikakī. Askafīkaxō

potatirofoma. Āto xanīfo tiitori ano fisti ichanākaxō nōko Ifo Nios noikaspaxikani potapaikakī. Askatari a Niospa noko nīchixoxiai Cristori noikaspaxikani. Aa askara shinākakī,

ixō David kirika keneni mīōxō yoikōikī.

²⁷ “Iskaratīa nāskakōi Herodes fe Poncio Pilato yorafetsafo fe ichanāitafo, israelifori ato fe ikitafo mī Fake Cristo Sharafīnakōia ifixō mī nīchifinino chakafakani. ²⁸ Nā mī yoiyoni keskafakī mā nāskakōi faitafo a inōpokoai mī yoini keskafakī. ²⁹ Epa Niosi, noko nikāfe mīōxō noko noimati fakani kiki. Nāskakē noko mesemayamafe nō mia yonoxosharamiskī. Nāskakē atoki mesetama mī meka shara nō ato ranotamakōi yoinō mitsisipakōi noko imafe. ³⁰ Epa Niosi, mī sharaōxō a isinī ikaifo ato sharafāfe, afama mīstifō ato ōimayanā a mia yonoxomis Jesucristo aneōxō,” ixō Epa Nios kīfinifo.

³¹ Mā askafakakī kīfīkī xateafono nā ichanāfo anoax mai naya naya ini. Nāskaino Niospa Yōshi Shara āto mēra naneaino ranotamakōi Niospa meka shara yoinifo.

Nā afarafo keyokōi atonā ini

³² Jesús Ifofaafāfe nānori fistis shinānifo āto ōitīnī. Nāskakanax na afarafo nōkonā fistis ixō tsōa shinānima. Askakimaroko keyokōi atonā ini. ³³ A Jesúsnoa yoimisfāfe, “Nōko Ifo Jesús noko nāxofīax mā anā otoni,” ixō ato yoinifo Niospa Yōshi Sharapa ato shināmanaino. Nāskakē keyokōi nā chanīmara faafo Epa Niospa ato

shināmasharaino inimakōinifo. ³⁴⁻³⁵ A Jesús Ifofaafāfe atirito āto tarefoya āto pexefo ato minikaxō kori fikaxō nā Jesúsnoa yoimisfo ato inānifo afāferi a afaamaisfo ato inānōfo tsōa afaa yopayamānō. ³⁶ Akka José Levī āfe fena ini. Chipre anoax fakea ini. Nāskakē a Jesúsnoa yoimisfāfe āa anenifo iskafakakī: “Yora Inimamamis” fanifo. Akka āfe ane kaiyakōi Bernabé ini. ³⁷ Nā feronāfake tareya ini. Nāato āfe tare ato minixō kori fixō a Jesúsnoa ato yoimisfo ināni a afaamaisfo ato inānōfo.

Āfe āfi feta Ananías ato feparapaini

5 Akka feronāfake fetsa āfe ane Ananías ini. Āfe āfinī ane Safira ini. Nāato āfe tare ato minini kori fixii. ² Nā feronāfake āfe āfi feta shinākaxō ranāri kori finifo. Ranāri a Jesúsnoa ato yoimisfo inānifo keyokōi mā noko ināfo ixō shinānōfo.

³ Nāskaito Pedro yoini iskafakī: “Ananías, ¿afeskai mī mēra Satanás naneamē mī Niospa Yōshi Shara feparapainō ranāri mā mī kori fifiaxō mī tareōxō? ⁴ Akka, ¿taeyoi mī tare iyoamamē? Akka mā mī ato minia, akka, ¿na kori mināmamē? Nāskakē nā mī apaiyai keskafatiro. Akka atiri mekepaikī mī noko yoia shara ikerana. Askatamaroko mī noko fomāpai. Mīkai noko pāraima, akka Nios mī pārapai,” ixō Pedro yoini.

⁵ Askafāifāfe nikai Ananías koshikōi nani. Askaito nikakani yorafā rasi ratei fetsenifo. ⁶ Nāskakē naetapafo fēkaxō Ananías rakonifo mā nakē. Nāskafakāta maifaifokakī iyonifo.

⁷ Mā askai samarakano āfe āfiri ikitoshini, afaa tāpiamax. ⁸ Nokotoshiaiito Pedro yōkani iskafakī: “Ea yoipo mā tare minixō afe tii mā kori fiamāki,” ixō Pedro yōkani. Kemani a kēroma iskafakī: “Nā noko inā tii nō mato inā,” faito, ⁹ Pedro yoikī iskafani: “¿Afeskakī mī fene

feta mā shināxō nōko Ifāfe āfe Yōshi Shara mā feparapaimē? Mā mī fene nakē maifatakani a pexe kachiori fekani. Ōipo, iskaratīari mia iyoi fokani,” ixō Pedro yoini.

¹⁰ Askafaito nikai Safira koshikōi nā-tani. Pedro nia nāmā pakeni. Naetapa tiito mā fene maifatakani ikiferakakī ōiafo mā āfe āfiri naa fichitoshinifo. Ari ififainifo maifaifokakī, fene ketaxamei. ¹¹ Askaito nikakani a Jesús Ifofamisfo ratenifo. Yora fetsafori askanifo nikakani akairi ratei fetsenifo.

Iskarafokai tsōa ōiyomisma inifo

¹² Tsōa atiroma keskafakī nā Jesúsnoa yoimisfoōxō afama mīshtifo fanifo yorafāfe ōinōfo. Nāskakanax keyokōi ichanānifo pexe kene āfe ane Salomón anoax. ¹³ Atiri a Nios Ifofaafoma a Nios Ifofaafō fe ato fe rafenifoma. Akka ato askafafiaifono yorafāfe, “Na Nios Ifofaafō isharakōiafo,” ato fanifo. ¹⁴ Ato askaifaifono yorafāfe nōko Ifo nikakōinifo, feronāfakefo feta kērofāfe. Nāskax ichapakōi inifo. ¹⁵ Nāskakata a isinī ikaiifo xafakīa ato kāimanifo āto rakatiki ato rataxō fāi kesemē, “Pedro āfe yōra ato fakish faafofānaino sharatirofora,” ikaxō. ¹⁶ Nāskakata a chaima ikāfori yora kaya Jerusalén ano fonifo. A isinī ikaiifo ato efeyanā a nifaka chakata ato mēra nanexō ato fekaxtefaifori ato efenifo. Nāfo a Jesúsnoa ato yoimisfāfe ato sharafapanifo.

A Jesúsnoa ato yoimisfo ato omiskōimakinifo

¹⁷ A Nios ato kīfixomis xanīfo fe saduceofo afe ikanax ōitifishkinifo, afeskakī noko nikakanimamē ikanax. ¹⁸ Nāskakaxō a Jesúsnoa ato yoimisfo ato achikaxō karaxa mēra ato ikimanifo. ¹⁹ Akka Niospa āfe ājiri fakishi oxō karaxa āfe fepoti fepexō ato kāimani iskafakī ato yoianā: ²⁰ “Nonoax

kāifaikaxō a Nios kīfiti pexefā mēraxō ato yoitakāfe afeskaxō nōko Ifo Jesús ato ikitiromākī,” ato fani. ²¹Nā ājirinī ato yoiaito nikafo keskakani penakaiama Nios kīfiti pexefā mēra ikifainifo, anoxō ato yoixikakī.

Nāskaifono a ato Nios kīfixomis xanīfāfe, a afe ikafoya israeli xanīfofo ato kenani, ano fistiax ichanāi fenōfo xanīfo finakōia anoax, anoxō a Jesúsnoa yoimisfo ato ifitanōfo ato fe ichanāi fenōfo. ²²Mā ato nīchiafono a ato kexemisfo fokaxō ōiafo a karaxa mēra tsoa inima. Nāskakē anā ato yoifekani fenifo. ²³Iskafakī ato yoinifo: “Kaxō nō ōia karaxa fetaoxikōina nō fichtoshia, sorarofāfe kexekōiafono kāiti ano. Akka a mēra ikikaixō nō ōia ano tsoa ikama,” ato faifono, ²⁴nikakani a Nios kīfiti pexefā kexemisfāfe a ato xanīfofo fe, a ato Nios kīfixomisfo xanīfokōifo āa ranā yoinānifo: “¡Airā! ¿Afskax tsekeafomē?” ikanax ratenifo.

²⁵Askaifono feronāfake fetsa atoki oxō ato yoini iskafakī: “Nikakapo a mā ato karaxa mēra ikimanita feronāfake rafeta, a Nios kīfiti pexefā mēraxō mā ato yoikani,” ato faino, ²⁶a ato kexemisfāfe āto xanīfo āfe inafō fe kani ato ifikai. Akka mā fokaxō ato efenifo. Nāskaxō ato afeska fanīfoma yorafoki mesekakī tokirinī noko tsakatirofora ikaxō.

²⁷Mā fokaxō ato iyonifo a xanīfo finakōia ano. Nānoxō a ato Nios kīfixomis xanīfāfe ato yoini iskafakī: ²⁸“Mā nō mato yoita, ‘Anā ato Jesúsnoa yoiyamakāfe,’ nō mato feita, akka, ¿afeskakī Jesúsnoa mā ato yoirifaimē? Jerusalén anofo mā ato yoiki mā mā ato tāpimakōia. Nāskaxō mā noko pārapai nafāfe Jesús reteitafora mā noko fapai, noko chakafapākī.”

²⁹Ato askafaifono Pedro a afe rafeafo feta ato kemani: “Akka nōfi Nios nikaikai. Yorafokai nō nikapaima. ³⁰Nōko xinīfāfe āto Niospa Jesús

otoaita, mā mā retefitano ifi cruz ikaki mastaxō. ³¹Nāskaxō Niospa Jesús a keskara xanīfofinakōi imani yorafo ato ifixō ato ikikōipakexanō. Nāskakē israelifāfe keyokōichi Nios chanīmara fanōfo, a afara chakafamisfono āto chaka ato soaxonō. ³²Chanīma mā nō ōimis, askatari Niospa Yōshi Sharapa mā tāpia. Akka a nikaifo Niospa āfe Yōshi Shara ato mēra nanea,” Pedro ato fani.

³³Ato askafaito nikakakī akiki ōitifishkiyanā ato retepainifo. ³⁴Akka nā xanīfofo fe fariseo āfe ane Gamaliel ato fe ini. Nāato a Moisés yoikī kirika kenei keskara ato tāpimamis ini. Yorafāfe aōnoa yoisharakōimisfo. Nāato niinākakā ato yoini iskafakī: “Xafakīa ato kāimayokāfe,” ato fani. ³⁵Nāskaxō ato kāimaxō a xanīfo fetsafo yoini: “Efe yorafāfe israelifāfe, ea nikakapo ē mato yoinō. Māfi na feronāfake rafe retepaikāi, ¿afeskaito mā ato retepaime? Shināsharakāfe. Ato retepaikakīma,” ato fani. ³⁶Nāskata anā ato yoini: “Shinākapo, oa feronāfake Teudas xanīfo iyonī. Xanīfo finakōia ipaiyaito cuatro cientos yorafāfe chīfafainifo. Akka nā mā yora fetsafāfe retenifo. Mā reteafono āfe inafō paxkanāi fetsenifo. Nāskakanax ariax keyonifo. ³⁷Askatari chipo āto anefo kenekakī censo akaifono, Judas fetsa. Galilea anofo ini. Xanīfo ipaikī ato yoini yorafāfe chīfafainōfo. Askafafiaino nāri retenifo. Nāskakē āfe inafori paxkanāi fetsenifo. ³⁸Nāskakē ē mato yoi na feronāfake rafe ato enekāfe ato afeska fakakīma. Akka a Niospa shināi anori ato yoiyamakakī, āa ato yoikakī kaxpa ato yoitirofo. Nāskakanax keyotirofo. ³⁹Akka Nios ato fe ikano mā ato afeska fatiroma. Māroko kexemesharakāfe ato chakafayanā Niosri mā chakafatiroki,” ixō Gamaliel ato yoiaito nikanifo.

⁴⁰ Ato askafaito nikakakī, a Jesúsnoa yoimisfo ato kenakaxō ato koshakata, “Anā Jesúsxō mā afaa yoiki,” ato fakaxō ato nīchinifo. ⁴¹ Nāskakē a Niosnoa yoimisfo xanīfofo anoax tsekekani inimakōinifo, Niosnoaxmāi omiskōikanax Jesúsnoa meka shara ato yoikani. ⁴² Nāskakē pena tii nōko Ifo Cristo Jesúsnoa meka shara ato yoinifo. A Nios kifiti pexefā anoxō ato yoita pexefo anoxori ato yoifofāsafanifo.

**Jesúsxō tāpimisfāfe docefāfe
feronāfake fetsafo siete ato
ifinifo ato feta yononōfo**

6 Nāskaifono a Jesús Ifofaifo ichapakōi inifo. Akka fetsafo a griego meka pa ikaifāfe, hebreofo ato mekafakakī taefanifo ato iskafakakī: “¿Afeskakī nōko kaifo a fenemaisfo a piaifo mā ato ināsharaimamē? Akka mātō kaifo fisti mā ato ināi,” ikaxō ato mekafanifo. ² Ato askafaiifāfe nikakata a Jesúsxō yoimisfāfe nā docefāfe a Jesús Ifofamisfo ato ichanāfakaxō ato yoinifo iskafakakī: “Nō mato Niospa meka yoikī nō xatetiroma a ma paii mato paxkaxoxiki. Akka pena tii nō mato Niospa meka yoifafāini,” ato fanifo. ³ “Efe yora mīsttichi, feronāfakefo siete fenakāfe a mā paii mato ināsharanōfo. Mā mā tāpiakī fatofomākī Niospa Yōshi Shara fe rafeafo. Nāfo nō ato yonomanō a mā paii mato ināsharanōfo. ⁴ Akka nō pena tii Epa Nios kififafāinikai, āfe meka sharari yoiyanā,” ixō ato yoinifo.

⁵ Ato askafaifono nikakani keyokōi inimanifo. Nāskakata Esteban ifinifo, nāato Nios chanīmara fakōina ini, āfe Yōshi Shara a mēra naneano. Feliperi ifinifo, Prócorori ifinifo, Nicanori ifinifo, Timónri ifinifo, Parmenasri ifinifo, Nicolásri ifinifo. Nā Nicolás Antioquía anoa ini. Judeofāfe Nios Ifofaifo keskafakī Nicolás Nios shināmis ini. ⁶ Ato askafakāta a ato Jesúsnoa

yoimisfo ano ato iyonifo. Anoxō ato Nios kīfixoyanā ato māmānifo.

⁷ A Jesúsxō yoimisfāfe Niospa meka ato yoiaifono atoōxō yorafāfe chanīmara fanifo, Jerusalén anoxō. Askatari judeofāfe a ato Nios kīfixomisfāferi akairi Jesús Ifofanifo. “Jesús Niospa Fakekōira,” ixō chanīmara fanifo.

Esteban achinifo

⁸ Esteban Jesús chanīmara fakōina ini. Niospa āfe kerex shara a mēra naneano akiki inimakōini. Nāskakē aōxō afama mīsttifofakī ato ōimani. ⁹ Akka judeofo fetsafo nā ichanāti pe xe mēranoax ichanāpaonifo. Nā ichanāti pe xe anenifo: “Anā Ato Inafoma,” fakakī. Nāfo Cirene anoafō ikaino Alejandría anoafō ikaino Cilicia anoafō ikaino fetsafori Asia anoafō nāfo ichanākanax Esteban fe feratenānifo. ¹⁰ Meka finōmapaifiaifono Niospa āfe Yōshi Sharapa Esteban āfe ōiti mēra shināmani. Shināsharakōita ato yoini. Ato askafaito tsōa Esteban kemanima.

¹¹ Ato askafaito nikakakī akiki ōitifishkiyanā yora fetsafo ato kori inānifo ato iskafayanā: “Nō mato kori inānō Esteban mā pāratākāfe iskafakī: ‘Na Esteban Moisés yoini keskara chakafaito nō nika, Niosri chakafayanā,’ ixō ato yoitakāfe,” ato fanifo. ¹² Mā fokaxō ato yoikī askafaifono, yorafo ōitifishkikani me kai fetsenifo, a judeofāfe āto xanīfo fe a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfori askanifo. Nāskakaxō Esteban achikaxō xanīfokōi ano iyonifo. ¹³ Mā iyokaxō āa pāranifo āa chanī fetsekakī iskafakakī: “Na feronāfāke nōko Nios kifiti pexefā mēxotaima chakafai, askatari a Moisés yoini keskara chakafai. ¹⁴ Nāskatari, ‘Nā Jesús Nazarete anoato nā Nios kifiti pexefā pāoaxii kiki,’ ikaito nō nikamis. Nāskatari, ‘A Moisés yoini keskara ē fetsafaxii,’ ikaito nō nikamis,” fanifo āa pārakakī.

¹⁵ Askafaifono xanifofo feta a ano tsaofāfe oiafo Esteban āfe femānā nā ājirinī femānā keskarakōi ōinifo.

Esteban ato kemasharakōini

7 A judeofo Nios kifixomis xanifo finakōiato Esteban yōkani: “¿Chanī-mamakī a miōnoa yoiaifo keskara?”

² Askafaito nikakī Esteban kemani iskafakī: “Efe yora mishtichi, ea nikakapo. Nōko Nios fāsi sharakōixō afetiama nōko xini Abraham yoini, Mesopotamia ano iyoano, Harán mai ano kayoamano. ³ Iskafakī yoini: ‘Na mai anoax tsekekaini katāfe, mefe yorafoya ato ōifaini. Nā mī kai ano ē mia ispaikai,’ ixō Niospa Abraham yoini. ⁴ Nāskakē Abraham Caldea anoax tsekekaini kani, Harán ano ikikai. Mā anoax āfe apa naano Niospa Abraham efeni na mai ano, na iskaratīa nō ika ano. ⁵ Akka Niospa afaa pishta ināyonima. Mairi fena inānima. Akka iskafakī yoini: ‘Ē mia na mai ināxii,’ ixō yoiyoni. ‘Akka mā mī nanino mī fenafo ē ato ināxii,’ ixō Niospa Abraham yoiyoni āfe āfi feta fake akamano. ⁶ Askata Niospa anā yoini iskafakī: ‘Mī fenafo yora fetsa keskarakanax mai fetsa ano iyonōfo. Nānoax āto yonomati keskarakanax omiskōikōiyonōfo cuatrocientos xinia akani.’ ⁷ Nāskata anā yoini iskafakī: ‘Ē na yorafo omiskōimani, nā ato yonomakī omiskōimanaifo. Ē ato askafaino anoax mī fenafo tsekefaixikani. Mā anoax fokaxō nā Canaán mai anoxō ea nikasharakōixikani,’ ixō Epa Niospa Abraham yoini. ⁸ Niospa afetiama Abraham yoini: ‘Mī fake feronāfake mī foshki repa xatetiro,’ ixō yoiyoni. Nāskakē Abraham āfe fake Isaaca mā ocho nia ikano foshki repa xateni. Nāskarifikāī Isaaca āfe fake Jacobori askafani. Nāskarifikāī Jacobo āfe fakefo ato foshki repa xatepakeni.

⁹ “Jacobō āfe fakefo nōko xinifo ipaonifo, nāfāfe āto exto José ōikaspapaonifo. Nāskakaxō Egipto anoax foaifono yora fetsafo ato inānifo aōxō kori fixikakī nāfāfe Egipto ari iyotanōfo. Askafafiaifono Epa Niospa José potanima. ¹⁰ José omiskōiaito Epa Niospa ifini. Nāskaxō shināsharamani. Nāskakē Egipto anoxō ato xanifokōichi José noisharakōini. Nāskaxō xanifāfe José xanifo imani, Egipto anoxō āfe pexe anoax xanifokōi nō.

¹¹ “Nāskakē Egipto anoax fe Canaán anoax fonāiki finakōinifo omiskōiyanā. Nāskakē nōko xinifāfe afaa pinifoma.

¹² Akka Jacobo nikani Egipto anoax a piaifo ichapakē. Nāskakē nāri āfe fakefo nīchini a piaifo fitanōfo, nā nōko xinifo. Ari fokatsaxakāima foitaenifo.

¹³ Nāskakata afianā fonifo. Mā anā foafono José āfe ochifo tāpimani. Nāskakē nā xanifo Faraón tāpini José āfe kaifo.

¹⁴ Nāskata chipo José apa kenamani Egipto ano onō āfe fakefo fe. Nā yorafo setenta y cinco inifo Egipto ano ikifeaifo.

¹⁵ Nāskakē Jacobo kani Egipto ano ikikai. Nānoax Jacobo nani, nānoaxri nōko xinifori nāpanifo. ¹⁶ Nāskakē Jacobo āfe xafo Siquem ano fonifo maifaifokakī. Nā mai nōko xini Abraham afetiama fini, feronāfake āfe ane Hamor minini. Nā mai kini mēra nōko xinifo maifanifo.

¹⁷ “Akka mā anoax chaima tsekeai-fono nā Epa Niospa Abraham yoiyoni keskai, mā Egipto anoax kaikanax fakefo ichapakōi kainifo. ¹⁸ Nāskatari Egipto anoax nā xanifo fetsa finakōiato José ōimisma ini. ¹⁹ Nā xanifāfe nōko kaifofo ato pārapaoni. Nāskaxō nōko xinifo ato omiskōimapaoni. Ato pāraxō āto fakefo ato potamapaoni nā fake rama kāiyaifo nanōfo. ²⁰ Ato askafaino nānoaxri Moisés fakeni. Akiki Epa Nios inimakōini. Nānoxō apa feta āfe afa ato pexe anoxō kexesharapaoni. Tres oxo

anifo kexekakī. ²¹ Mā tres oxo akano apa feta āfa fētamā fepoxō faka ketokonō ratanifo. Nānoa Faraón fake xomayato fichixō ifini āfe fake keskarakōi inō. ²² Nāskakē Moisés nā Egipto anoxō tāpiafo keskarari tāpikōini. Mā yosixō yoikī tāpisharakōia ini a xanifāfe yoitiro keskakakī.

²³ “Mā cuarenta xinia axō Moisés āfe kaifo israelifo ōikai kani. ²⁴ Akka mā kaxō ōia Egipto anoato āfe kaifo koshaito ōini. Askafaito ōikī timamapaikī, Moisés Egipto anoa feronāfake koshakī reteni. ²⁵ Askafata Moisés shināni: ‘Ēfe kaifāfe tāpikani eōxō Niospa ato ifipai,’ ixō shināni. Akka tsōa tāpinima. ²⁶ Nāskata pena fetsa Moisés āfe kaifo ari kaxō ōia āfe kaifo raferi setenāifāfe ōitoshini. Nāskaxō ato raefapaita ato yoini iskafakī: ‘Nā yora fistifiāx ¿afeskai mā setenāimē?’ ²⁷ Ato askafaino a fētsa seteai Moiséski ōiti fishkiyanā yoini iskafakī: ‘¿Tsōa mia xanīfo imamē mī noko ikinō? ²⁸ ¿Akka mī ea retepaimē nā Egipto anoa mī retefaiyamea keskakakī?’ ixō yoini akiki ōiti fishkiyanā. ²⁹ Askafaito nikai Moisés onekaini Madián mai ari kani. Nāri ipaoni yora fetsa keskarax. Nāriax āfiyaxō fake feronāfake rafe ani.

³⁰ “Nārixō Moisés mā cuarenta xinia akano, tsōa istoma machi Sinai chaima akiki ājiri nokoni, oa fanafo kooai keskara mēranoax. ³¹ Askaito nikai Moisés rateyanā namakē ōia fani. Nāskakē akiki chaimashta kaxō ōipaikī nika a mēranoax Nios mekaito nikani iskafakī yoiaito, ³² ‘Ēfi mī xinifāfe ato Nioski. Abraham ikaino Isaaca ikaino Jacobo ikaino ēfi āto Nioskōikī,’ ixō Niospa yoiaito nikai Moisés rateyanā choani. Nāskakē anā ari naisnima. ³³ Nāskaito Epa Niospa yoini iskafakī: ‘Mī zapato pekafe, nā mī nia ano sharakōikī. ³⁴ Efe yorafo mē

ōia omiskōiaifāfe Egipto anoax. Mē ato nika tetsosikaifāfe. Nāskax ē fotoa ato ifiyoi. Nāskakē iskaratīa Egipto ano ē mia nīchi,’ Niospa Moisés fani.

³⁵ “Āfe kaifāfe noikaspakakī iskafafianifono: ‘¿Tsōa mia yoiāmē mī nōko xanīfo inō noko ikinikī?’ ixō yoifinifono. Akka Epa Niospa xanīfo imaxō nīchini āfe kaifo ifitanō, āfe ājiriōxō. ³⁶ Mā Moisés kaxō Egipto anoa nōko xinifo ifini. Mā ato ifitani oxō Moisés afama mīshti fani tsōa atiroma keskara fakī. Nā mai anoxō cuarenta xinia ani. Nā īamāfānē āfe ane Ōshi anoax tsōa istoma ipaonifo. ³⁷ Moisés āfe kaifo israelifo yoikī iskafani: ‘Niospa fatora fetsa ea keskara mato ano nīchixii kiki. Nikasharakāfe,’ ato fani. ³⁸ Nā Moisés judeofo fe tsōa istoma ano ipaoni. Nānoax ājiri fe mekani machi Sinai anoax, nā ājirinī yoia keskakakī nōko xinifo yoini. Nā Moisés a noko ikipakexatiro Niospa meka shara fini, nā meka sharapa noko ikipakexatiro ixō ato yoini.

³⁹ “Akka nōko xinifāfe nikakaspayanā chakafanifo. Nāskakanax afianā Egipto ano fepainifo. ⁴⁰ Nāskakaxō Aarón yoinifo iskafakakī: ‘Noko nios faxōfe noko ikinō. Fakira Moisés kaaki nō tāpiamaki, Egipto anoa noko efefitaxakī.’ ⁴¹ Nāskafaiifāfe Aarón ato fakka fake keskara oro ato onifaxoni. Mā ato onifaxōano yoinā retexō ināyanā akiki inimayanā fista axonifo. ‘Aicho, nōko nios fasi sharakōi,’ fanifo āa onifakaxō. ⁴² Nāskakē Nios ato makinoax paxkani iskafakī ato yoiyanā: ‘Na fishifo nai mēranoafo nōko niosra mā fatiro,’ ato fani. Akka nā Niosnoa yoimisfāfe, nānorikōi kirikaki kenenifo iskafakī:

Israelifāfe tsōa istomaxō mā mā cuarenta xinia afiaxō mā kai yoinā retexō mā ea ināpaonima, ⁴³ Askatamaroko māa mā afara fetsa onifaxō, ‘Nā nōko niosra,’ ixō Moloc

mā iyafofāsafamis. Askata mātō nios Refán āfe fishifori mā noimis. Na nōko niosra ixō mā afara onifanixakī, akiki mā inima kakāini. Nāskakē ē mātō na tsōa istoma anoa ē mato chai nīchi, Babilonia finōfāi, Niospa ato fani.

⁴⁴ “Nāskakē nōko xinifāfe tsōa istomaxō nā Moisés Niospa yoini keskafākī pexe fakanax ipaonifo. Nā Niospa Moisés yoini iskafakī: ‘Karpa pexe fafe nā ē mia ōimana keskara fakī,’ ixō yoini. ⁴⁵ Nāskakē mā xini ichapa finōta nōko xinifāfe nā karpa pexe finifo. Akka mā Josué xanīfoxō ato iyonī yora fetsafo potaxō ato mai fiaifonōfo. Niospa ato axōfaino ato mai fianifo. Mā askapakeafono Davidri chipo xanīfoni. ⁴⁶ Xanīfo Davidki Nios fāsi inimakōini. Nāskakē David Nios yoini iskafakī: ‘Epa Niosi, ē pexe efapa shara mia faxopai ano Jacobo āfe fenafo inō,’ ixō yoini. ⁴⁷ Askafakī yoifixō axonima, āfe fake Salomón Epa Nios pexe faxoni. ⁴⁸ Akka yorafāfe pexe faxōfiafono nā Nios finakōia a pexe mēra itiroma. Niospa keyokōi ikinā ixō a Niosnoa yoimisto kirika kenenī iskafakī:

⁴⁹ “Ē nai mēra ika. Nārixō na mai anoafō ē onifani tii keyokōi ē ik-inā. Akka, ¿afeskakī mā ea pexe faxotromē a fisti mēra ē inō faki kafāsaxikima? ⁵⁰ Akka, ¿ē afama mīshiti onifanimamē?

ixō Niospa ato yoini.

⁵¹ “Akka māfi mātō xinifo keskarakī. Mā nikayospakōifo Epa Niospa meka mā nikakaspakōimis, chanīmarakai mā famisma. Niospa Yōshi Sharapa mato yoimis mā nikakōimisma. ⁵² Nāskaxō mātō xinifāfe a Niospa meka ato yoimisfo ato omiskōimapaonifo. Nāfāferi retenifo, ‘A sharafinakōia nokoki fotoxii kiki,’ ixō aōnoa yoinifo. Akka nā sharafinakōia mā nokoki oano, mā achixō ato retemayamea. ⁵³ Niospa ājirifoōxō Moisés Niospa meka shara mato

yoifimisno mā nikakaspamis,” ixō Esteban ato yoini.

Esteban retenifo

⁵⁴ Esteban ato yoikī askafaito nikakani judeofāfe Esteban noikaspakani, akiki ōitifishkikī finakōinifo. ⁵⁵ Askafiaifono Esteban shināchakanima māmāi Niospa āfe Yōshi Shara āfe ōiti mēra naneano. Askata nai ari foisnīfōfākī ōia Niospa āfe shara chaxasharakōiāito ōini, Jesús Apa fe ketaxamei nikē. ⁵⁶ Nāskaxō ato yoini iskafakī: “¡Ōikapo! Mā nai fepekemea ē ōikai Jesucristo Apa ketaxamei niakī,” ixō Esteban ato yoini.

⁵⁷ Ato askafaito nikakaspakōikakī fāsikōi fiisiyanā paopomenifo. Nāskakaxō noikaspayanā akiki fareke ferakaxō, ⁵⁸ mā achikaxō pexe rasi pasotai iyokaxō nā Esteban yōaitafāfe feronāfake naetapa āfe ane Saulo rapati inānifo ato kexexonō. Nāskakaxō chipo Esteban tokirinī tsakaketsanifo.

⁵⁹ Nāskafakī tokirinī tsakaketsaifono Esteban Epa Nios kifini iskafakī: “Ifo Jesús, ēfe fēro mēsho ifife,” ixō yoini. ⁶⁰ Nāskata ratokonō mai chachipakefōfā, fāsikōi fiisini. Iskafakī yoini: “Ifo, ea chakafakani kiki ato raefāfe,” ixō yoiax nani.

A Jesús Ifofaafō Saulo ato omiskōimani

8 Mā Esteban reteafono Saulo ini-mayanā: “Mā mā akakōikī,” ato fani. Nāskata afia penata nā Jesús Ifofamisfo ato omiskōimakī finakōinifo Jerusalén anoxō. Akka Jesúsxō tāpimisfo ichonifoma, Jerusalén ano nētenifo. Akka nā ato omiskōimanaifo ichokanax pakkanāi fetsenifo. Ranāri Judea mai ari foaifono, ranāri Samāria ari fonifo. ² Atiri yorafāfe a Nios Ifofamisfāfe Esteban maifakani oiai finakōinifo aō noikani. ³ Akka nā Saulo Jesús Ifofamisfo ato omiskōimani pexefo tii mēra ikikafākāini ato achixō

karaxa mēra ato ikimaxiki, kērofoya feronāfakefo.

**Niospa meka sharaōnoa
Samāria anoa ato yoinifo**

⁴Akka nā Jerusalén anoax ichoafāfe Jesucristoōnoa meka shara ato yoifofāsafanifo nā foaifo arixō. ⁵Felipe pe xe rasi Samāria ano kani, anoxō Cristoōnoa ato yoikai. ⁶Ato yoiaito nikakani yorafo ichanākaxō Felipe nikakōinifo. Askatari Niospa Yōshi Sharaōxō tsōa atiroma keskafakī Felipe afama mīshtifo faito ōinifo. ⁷Askata a niafaka chakafo ato mēra nanea ato makinoa potapakeni. Nāskakē niafaka chakafo ato makinoax tsekei fiisiki fetsenifo. Askatari a finimisfoma sharafata chātofori sharafani. ⁸Askafaito ōikani a pe xe rasi anoafo Felipeki inimakōinifo, ato sharafapaito ōikani.

⁹Akka nā Samāria mai anoa feronāfake āfe ane Simón ini. Taeyoi yōfe iyopaoni, nāato Samāria anoafo ato pārapaoni: “Ē feronāfake sharafinākōiara,” ixō. ¹⁰Keyokōichi fakefoyaxō anifofofāfe nikakōisharanifo iskafakī yoianā: “A nā yoimisfo a nato Niosxō afama mīshtifo fai kiki,” ixō yoinifo.

¹¹Nāskakē akiki inimakakī nikakōipaonifo āfe yōfeōxomāi mā ato pārapakemiskē. ¹²Akka askafiaifono Felipe Nios xanifoōnoa yafi Jesucristoōnoa meka shara ato yoiaito nikakakī chanīmara fakōinifo. Nāskakē chanīmara faifāfe Felipe faka mēra ato ikimapakeni maotisafakī āto chaka xatenōfo. Feronāfakefoya kērofoya ato faka mēra ikimapakeni. ¹³Askatari a Simón yōfe ifiakatsaxakī atori Jesús chanīmara faxō Ifofani. Askafaito ōikī aari Felipe maotisafani. Nāskax nā Simón Felipe afe kapaoni. Akka Felipe

tsōa atiroma keskafakī Niosxō afarafo sharafaito ōikī yoini iskafakī: “Aira. ¿Afeskaxō iskafaimē?” ixō Simón yoini.

¹⁴Nāskaifono a Jesús fe rafemisfāfe Jerusalén anoxō nikanifo Samāria anoxō yorafāfe Niosnoa meka shara chanīmara faifāfe. Nāskakē Pedro yafi Juan nīchinifo, Samāria ari fotanōfo. ¹⁵Mā Samāria ano nokokaxō a Nios Ifofafo ato Nios kifixonifo Niospa Yōshi Shara ato mēra nanenō. ¹⁶Ato mēra Epa Niospa Yōshi Shara naneyoamano Jesús aneōnoax maotisanifo. ¹⁷Nāskakē Pedro feta Juan ato māmānifo ato Nios kifixoyanā. Ato askafaifono Niospa Yōshi Shara ato mēra naneni.

¹⁸Nāskakē Simón ōini Niospa Yōshi Shara ato mēra naneaito Pedro feta Juan ato Nios kifixoyanā ato māmāifono. Ato askafaifono ōikī Simón ato kori ināpaina. ¹⁹Ato iskafakī yoianā: “Eari na kerex shara inākāfe ēri ato māmāpakenō Niospa Yōshi Shara ato mēra nanenō,” ixō Simón ato yoini.

²⁰Ato askafaito Pedro kemani: “A na mī koriya mī nai, akka mī shinā korioxō a Niospa noko ināpaiyai keskara nō fitiro. Maa, askarakaima. ²¹Mikai afaa tāpiama na nō Nios yonoxonai keskarakai mī nofeta atiroma. Mia Niospa tāpikōia mī ōiti mēraxokai mī shināsharaima. ²²Nāskakē mī chaka xatefe a mī shināi anori anā shinākima. Nios yōkafe mī kifiaito mia chaka soaxotiroki. ²³Mē mia ōi mī ōitifishkiki finaito mīmāi chakakōiax,” ixō Pedro yoini.

²⁴Askafaito nikakī Simón kemani iskafakī: “Ea Nios kifixōfe, nā mīa yoiai keskafakī, Niospa ea omiskōimayamanō,” ixō yoini.

²⁵Askakāta Pedro feta Juan Samāria anoafo nōko Ifo Jesúsnoa meka shara ato yoitakani Jerusalén ano anā fenifo.

Mā fekakī pexe rasi anoafo Jesúsnoa meka shara ato yoifenifo

²⁶Nāskata Niospa āfe ājirinī Felipe yoini: “Fai fētsa kakīma, na fāi katāfe na fāi Jerusalén yafi Gaza finōfainaki tsōa istoma ari na fai kaaki,” fani. ²⁷Askata Felipe fininākfāta kani. Fāi kai feronāfake Etiopía anoaki nokoni. Nā feronāfake xanifori ini. Nāato kēro xanifokōi kori kexexopaoni Etiopía anoa. Nāato Jerusalén ano kaxō Epa Nios kīfitani. ²⁸Mā āfe kaifo mēra okī āfe karo mēra tsaoxō kirika anefeni, nā Isaías Niosnoa yoikī keneni. ²⁹Nāskata Niospa Yōshi Sharapa anā yoini Felipe: “Oa karo ano katāfe,” fani. ³⁰Mā Felipe akiki kaxō nikani nā feronāfake Etiopía anoato kirika aneaito, nā Isaías keneni. Nāskaxō yōkani: “¿Mā mī tāpiamē a mī aneai?” faito, ³¹Etiopía anoato kemani iskafakī: “¿Afeskaxō ē tāpitiromē? ¿Tsōa ea tāpimatiromē?” fata nāskaxō nā feronāfake Felipe kenani: “Ēfe karomā naneyofe efe tsaoxiki,” fani. ³²A kirika kenea anekī ōiai iska ini:

Oveja iyokaxō retetirofo keskakakī, ari iyonifo retexikakī. Ovejanā fake achikaxō āfe rani xateaifono ferotiroma keskai ari tooxinima. ³³Rāfinī fanifo afaa chakafayamafiakē noikaspa kakī. A xanifofo aō rafanā inifoma aō rafanā itamaroko retenifo. Akka āfe fenafāfe nikanakafoma, ixō Isaías keneni ōini.

³⁴Nāskata nā xanīfo Etiopía anoato Felipe yōkani: “Ea yoife ē tāpinō na Niospa meka yoimisto yoini afaa ikamākī, fetsaōnoa yoikī kenenimākī askayamakī āa anoi yoimekī kenenimākī,” faito, ³⁵Felipe yoini iskafakī: “Na mī kirika ōiai Isaías keneni a Jesucristo noko nāxoxiai yoikī keneni,” fani. Nāskafaxō Jesúsnoa meka shara yoipakeni. ³⁶Nāskakata

fāi fokani faka ano nokonifo. Nānoxō a xanīfo Etiopía anoato Felipe yoini: “Na faka ōipo. ¿Na fāka mī ea maotisafatiromamē?” fani.

³⁷Askafaito Felipe yoini: “Mī ōiti mēraxō mī chanīmara fakōinaito ē mia atiro,” fani. Askafaito a feronāfake kemani: “Ēje, ē chanīmara fai Jesucristo Niospa Fake,” fani.

³⁸Askafaito nikakī Felipe, “Mī karo nētefafe,” fani. Mā karo nētefakata nā rafe fotopakefōfanifo faka ano. Nānoxō Felipe a feronāfake Etiopía anoa maotisafani. ³⁹Mā faka anoax feaifono, Niospa Yōshi Sharapa Felipe iyofaino yamarisatani. Nāskakē a feronāfake Etiopía anoato Felipe anā ōinima. ⁴⁰Nāskata Felipe mai fetsa, Azoto ano nokoni. Nānoax kakī a pexe rasi anoafo Jesúsnoa meka shara ato yoifoikaax, Cesarea ari nokoni.

Saulo Jesús chanīmara fani Damasco ano kakī

(Hch. 22.6-16; 26.12-18)

9 Nāskatari nā Saulo mēxotaima ē mato reteikai ixō ato retepaiapaoni a Jesús Ifofaafō. Nāskakē a ato Nios kīfixomisfo āfe xanīfo ano kani. ²Mā kaxō ato yoini iskafakī: “Ea kirika kenexokāfe ē aya katanō, ichanāti pexefo Damasco ano a Jesús chanīmara faifo ē ato achitanō, feronāfakefoya kērofoya, Jerusalén ano ato iyoxō karaxa mēra ato ikimaxiki,” ixō ato yoini. ³Akka mā pexe rasi Damasco chaima fāi kaino, nai mēraxō a kemataima chaxatanaino, ⁴Saulo pakeni. Pakexō nikani, iskafakī yoiaito: “Saulo, Saulo, ¿afeskakī mī ea omiskōimanimē?” faito nikakī, ⁵Saulo kemani: “Ifo, ¿mī toamē?” faito kemakī iskafani: “Ēkīa Jesús, a mī ea omiskōimanai. ⁶Fininākfā. Pexe rasi ano katāxiki. Anoxō mia yoikani kiki mī afaa afeska faimākai,” fani.

⁷Akka a Saulo fe foaifo ratekōinifo mekaito nikakani. Akka anoa mekaito

nikafikakī tsoa ōinifoma. ⁸Nāskata Saulo fininākfani. Fininākfāta ōipaikī anā ōinima, mā fēxoa ini. Nāskakē mētsokaxō iyonifo Damasco ano. ⁹Nā Damasco ano tres nia ini ōiaxma. Askatari afaa pinima, afaari ayanima.

¹⁰Akka nā Damasco ano Jesús Ifofaa fisti ika ini, āfe ane Ananías. Nāato namakē ōini nōko Ifāfe yoiaito iskafakī: “Ananías,” faito, “Ēkīa, Ifo,” fani. ¹¹Askafaito nōko Ifāfe yoini: “Na fai āfe ane ‘Mēstekōi’ ari katāfe. Mā nokoxō Judaspa pexe ano yōkafe nānoa feronāfake Tarso ano, mī fichikai āfe ane Saulo. Nānoxō Epa Nios kīfi kiki.

¹²Anoxō mia namakē ōiafai kiki, mī mīfi mī māmāito, anā ōisharaxiki,” ixō yoiaito, ¹³nikakī Ananías kemani: “Ifo, na feronāfakeōnoa ea yoiāifāfe mē nikamis. Nāato keyokōi Jerusalén anoafō chakafaito a mia Ifofafo. ¹⁴Akka mā nono oa a ato Nios kīfixomis xanīfofāfe nīchiafono. A mia Ifofamisfo ato karaxa mēra nīchixikī mā ato ifiyoa,” faito, ¹⁵anā nōko Ifāfe yoini iskafakī:

“Mē na feronāfake katoa eōnoa meka shara ato yoinō mai fetsafo anoafōya āto xanīfofōya israelifōya ato yoinō. ¹⁶Nāskakē ē Saulo ōimana eōnoax omiskōifinakōinō,” ixō yoini.

¹⁷Askafaito nikafaini Ananías kani. Kaax pexe mēra ikitoshita nānoa Saulo fichitoshini. Nāskaxō āfe mīfi māmāni iskafakī yoiyanā: “Saulo, ēfi mefe yorakī. Nōko Ifo Jesús nā mī fāi oaito mikiki nokoitoto, ea nīchia ē mia fero sharafaxonō, askatari Niospa Yōshi Shara mī mēra ē nanenō,” faino, ¹⁸koshikōi Saulo fero mēranoax oa foe pese keskara pakēni. Nāskaxō ōisharakōitani. Nāskakē Ananías maotisafani faka mēra ikimakī. ¹⁹Nāskaxō mā pixō meea āfe yora sharakōi ini, anā āfe yora pachi inima. Nāskakē nā Jesús Ifofafo fe Damasco ano ato fe oxa ranāyonifo.

Damasco anoxō Saulo Niosnoa yoini

²⁰Askata Saulo ichanāti pexe mēraxō ato yoikī taefani iskafakī: “Jesús Niospa Fakekōi,” ixō ato yoini. ²¹Ato askafaito nikakani ratei fetsenifo. Nāskaxō yoinifo iskafakakī: “Akka, ¿nato Jerusalén anoxō a Jesús Ifofamisfo ato omiskōimamismamē? Akka, ¿naamamē? Mā nono oa nonoafō ato achiyoi, a Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo ato iyoxoni axiki.”

²²Akka taeyoi Saulo ratēpishtakī yoiyoni. Nāskaxō feyafani fāsikōi yoikī. Nāskaxō mēstekōi ato yoini Niospa āfe Fake Jesús nokoki nīchini. Nāskakē judeofāfe Damasco anoxō tāpīpaiketsanifo. “¿Fato nō chanīmara faimē?” ikaxō, “Jesucristofi Niospa Fakekōikī,” ixō ato yoiaito.

Saulo judeofoki mesei onekaini

²³Nāskata mā oxai ichapano, judeofāfe ichanākaxō shinānifo: “¿Afeskakō nō Saulo retetiromē?” ikaxō, ²⁴akka Saulo tāpini yoiāifono. Pena yafi fakishchāi manaifono pexe rasi kāiti anoxō retēpaikakī. ²⁵Askaito ōikakī a Jesús Ifofamisfāfe Saulo fēta mēra nanexō kene fomākīaxō risfichi fakishi fotomanifo a tsoa niama anori. Mā fotomanafono onekaini.

Saulo Jerusalén ari kani

²⁶Mā Saulo Jerusalén ano nokoax a Jesús Ifofamisfo fe rafepaiyaito, akka keyokōichi omisnifo tāpīkaxoma koshikairoko Nios Ifofara ikaxō.

²⁷Askaito ōikī Bernabé Saulo iyoni Jesús āfe inakōifo ari. Nāskaxō ato yoini iskafakī: “Na Saulo nōko Ifo ōia fāi kakī, nōko Ifāfe yoiaito. Nāskaxō na Saulo Damasco anoxō ato yoisharapakea, ‘Jesús Niospa Fakekōi,’ ixō ato yoia ranotamakōi,” Bernabé ato fani.

²⁸Nāskakē Saulo Jerusalén ano ato fe

ikax, kafāsapaoni. Nōko Ifo Jesúsnoa ato yoifofāsafapaoni mesetama. ²⁹Anoxō ato yoiaito judeofāfe griego meka tāpikaxō fochishpamanifo. Nāskakaxō afeskaxoma retepainifo. ³⁰Askafaifono a Jesús Ifofaafāfe mā tāpikaxō Saulo iyonifo Cesarea ano. Nānoxō Tarso ano nīchinifo.

³¹Nāskakē a Jesús Ifofaafō Judea anoax ita Galilea anoax ita Samāria anoax ita isharakōinifo anā tsōa ato omiskōimanaimano. Anoxō Nios nikasharakōinifo isharakōikaxō Niospa Yōshi Sharapa ato axosharaino. Nāskakē a Nios Ifofaafō ichapakōi inifo.

Pedro Eneas sharafani

³²Nāskakē Pedro kafāsani a Nios Ifofaafō ato oifofāsafai. A Lida ano ikaxō Nios Ifofaafōri ato oikāi kani. ³³Nānoa feronāfake āfe ane Eneas fichini. Rakatiani mā ocho xinia aka ini. ³⁴Fichixō Pedro yoini iskafakī: “Eneas, Jesucristo mia sharafaaki fininākfāta mī oxati itipinīfāfe,” ixō yoiaino, Eneas koshikōi fininākfāni. ³⁵Nāskakē Lida ano ikafāfe, Sarón anoafāferi oikakī nōko Ifo Jesús chanīmara fanifo.

Mā Dorcas naano Jesúsxō Pedro otofani

³⁶Nāskaifono nā pexe rasi Jope ano kēro Nios Ifofaa ika ini, āfe ane Tabita. Griego mekapa Dorcas famisfo. Nā kēromā isharakōixō ato axosharakōipaoni ato afara ināsharakōikī. ³⁷Nāato askafai, Dorcas isinī iki nani. Mā nakē chokakaxō fomākīa māpemainīfōfā pexe kene fetsa ano ratanifo. ³⁸Akka Jope fe Lida chaima ini. Nā Lida ano Pedro ika ini. Nāno ikē nā Nios Ifofaafāfe tāpikaxō feronāfake rafe nīchinifo, iskafakī yoitanofo: “Jope anoxō mia kenafo mī koshi kanō,” ixō yoitanofo.

³⁹Askafaifono Pedro ato fe kani. Mā nokoano fomākīa māpemainīfōfānifo a

Dorcas raka ano. Anoax a kēro fenemaisfo oiakakī Dorcas nayoxoma ato samafaxomis ispanifo. ⁴⁰Askaifāfe oikī Pedro ato kaimani. Ato kaimata ratokonō mai chachipakefōfā Epa Nios kifini. Nāskata a kēro naa oīyanā yoini iskafakī: “Tabita, fininākfāfe,” faino, nā kēromā Pedro feista nāskax tsaoinākfāni. ⁴¹Nāskata Pedro mētsoxō fininīfōfāni. Nāskata a Jesús Ifofaafōya a kēro ifomafayo ato kenani ato oimāxiki mā Dorcas anā otoano. ⁴²Askaito nikanifo a pexe rasi Jope anoafāfe. Nāskakē ichapakōichi nōko Ifo chanīmara fakōinifo. ⁴³Mā askafata Pedro Jope pexe rasi ano oxaranāyoni, a Simón anoxō fichi shinā famis ano.

Pedro fe Cornelio

10 Nā pexe rasi Cesarea anoa feronāfake āfe ane Cornelio ini. Sorarofāfe āto xanīfo ipaoni. Nā sorarofō, “Italianōra,” ato famisfo. ²Nā feronāfake āfe yorafo fe isharakōixō Epa Nios kifipaonifo. Nāskatari judeofo ato axosharayanā kori ichapa ato ināpaoni. Nāskaxō Epa Nios mēxotaima kifipaoni. ³Nāskata pena fetsa yātapake oa namakē oia fani, Niospa āfe ājiri xafakīakōi oini akiki oxō iskafaito: “Cornelio,” faito. ⁴Nāskakē Cornelio ājiris oini. Nāskaxō rateifinākoīyanā yōkani iskafakī: “¿Afaa mī ea yoipaikī kenaimē, Ifo?” faito, ājirinī yoini: “Mī kifiaito mā Epa Niospa mia nikakōia, a yora afaamaisfo ato axosharayanā mī ato kori ināito.” ⁵Nāskaxō yoini: “Fatora fetsa nīchife Jope pexe rasi ano kaxō Simón ifitanōfo. Āfe ane fetsa Pedro. ⁶Simón fetsa pexe ano oxaki nā Simón ĩamāfā ketokonō ikaki fichi koīro fai.”

⁷Askafakī yoiax mā ājiri kaino, Cornelio a yonoxomis rafeya āfe soraro fisti kenani nā soraronō kexekōimimis ini. Akka nā soraronō Nios shināmis ini. ⁸Nā ājir-

inĩ yoia keskara mã ato yoixõ Jope ari ato nĩchini.

⁹Penama xini keya mã Jope chaima faifoafono, Pedro pexe mãmãkĩa mãpeinĩfõfãni arixõ Epa Nios kifĩkakĩ.

¹⁰Nãskax fonãikõikĩ pipaini. Akka pixikakĩ mã pĩchafono Pedro namakẽ õia fani. ¹¹Õia nai fepekemeaito õini ariax sabanã keskara petapafã nexeax nai mẽranoax nãmã fotopakekafanaito.

¹²Nã sabanã petapafã mẽra yoinã fetsa fetsatapafo õini ronofoya, peyafo, afama mĩshti ini. ¹³Nãskata mekaito nikani iskafakĩ yoiaito: “Pedro, fininãkafãfe. Nafo retexõ pixiki,” faito nikani.

¹⁴Askafaito nikakĩ Pedro kemani: “Maa, Ifo, nafo ã pimisma, Moisés noko yoini nafo nõ pitiroma,” faito, ¹⁵afi-anã yoiaito nikani iskafakĩ: “Niospa nafo shara imaki. Akka nafo chakara faya-mafe,” faito nikani.

¹⁶Yoikĩ tres fata nãskax nã sabanã petapafã anã nai mẽra kaito õini.

¹⁷Nãskakẽ Pedro shinãchakakõiyannã tãpipaini. “¿Afaa iskara Niospa ea yoipaimẽ na namakẽ õia keskara ã õiai?” ixõ Pedro shinãni. Nãskaino a Cornelio ato nĩchia fokaxõ, pexe fepoti anoxõ ato yõkanifo: “¿Fatomẽ Simón pexe?” ixõ ato yõkanifo. ¹⁸Anoxõ fãsikõĩ ato yõkanifo: “¿Fanĩ Simón fetsa oxamẽ, ãfe ane fetsa Pedro?” ixõ ato yõkanifo.

¹⁹Oa namakẽ õia keskara õixõ Pedro shinãpaiyaino, Niospa Yõshi Sharapa yoini iskafakĩ: “Õipo, feronãfake trespa mia fenai feafokĩ. ²⁰Fininãkafãfe. Nã mã fotoax ato fe kataxiki tanaimakõĩ, ã ato nĩchia feafoki,” faino, ²¹Pedro fotopakekafãxõ a feronãfake tii ato yoini iskafakĩ: “¿Afaa mã akiyoamẽ? Òrokonõ a mã ea fenai,” Pedro ato fani.

²²Ato askafaino kemanifo: “Nõ oa nã sorarofãfe ãto xanĩfo Cornelio noko nĩchiano nã feronãfakefi sharakõiki. Nios nikakõimis. Judeofãfe aõnoa meka

shara yoimisfo sharara famisfo, Niospa ãfe ãjirinĩ yoia mia kenanõ ãfe pexe ano mã kanõ, nãato mia nikasharai mã yoiaito,” fanifo.

²³Askafaifãfe nikakĩ Pedro ato iki-mani. Nãno afe oxa fistinifo, nãskata Pedro ato fe penama kani. A afe rafeafori Nios Ifofakanax Pedro fe fonifo Jope anoax.

²⁴Mã fokanax pena fetsa Cesarea ano nokonifo, a Cornelio ato manai ano, afe yorafo feta. ãfe yamakõifori ano afe inifo ato kenamana fekanax. ²⁵Mã Pedro pexe ano nokoano, Cornelio ãfe pexe anoax kãinãkafã Pedro ifikai kani. Mã kaxõ a nãmã ratokonõ mai chachipakefofã: “Mĩ fãsi sharakõira,” fani.

²⁶Askafaito õikĩ Pedro fininĩfõfãni iskafakĩ yoianã: “Fininãkafãfe. Òri yoraki mia keskara,” fani.

²⁷Nãskax afe mekayanã pexe mẽra ikikaikĩ õia yora ichapakõifo ichanã inifo. ²⁸Anoxõ Pedro yoini: “Mã mã tãpia a nõko xinifãfe noko yoini keskara a judeofoma fe nõ rafetiroma. Askatari ãto pexe mẽra nõ ikitiroma. Akka Niospa ea tãpimana ã tsoa chakafatama ã ato noisharakõinõ. ²⁹Nãskakẽ ea yoiaifono ã koshi oa, ã okaspama. Akka ã tãpipai afeskakĩ mã ea kenamãki,” faito, ³⁰Cornelio kemani iskafakĩ: “Mã cuatro nia finõa, a nono xini rakato ãfe pexe anoxõ foni teneyanã ã Epa Nios kifĩfaino yãtapake, feronãfake rapati fafekõiai safeax ekeki nokoita, ³¹ea yoikĩ iskafaita: ‘Cornelio, mã Niospa nika mã kifĩfaino. A mã akai keskarari mã tãpia, a afaamaisfo mã ato afara inãsharaito,’ ea faito ã õita. ³²Nãskaxõ feronãfake tres pexe rasi Jope ano nĩchife Simón ifitanõfo. ãfe ane fetsa Pedro. A Simón fetsa ãfe pexe mẽra ikaki. Nã Simón fetsa fichi koiro shinã famiski ãamãfã kesemẽ ikaki,’ ixõ ea yoita. ³³Nãskakẽ feronãfake tres ã koshikõĩ nĩchita mia ififonõfo. Akka mã nokoki osharakõiyannã mã noko inima-

masharakōia. Nāskakē keyokōi mā nō ichanā Niospa noko ōiaino. Akka nō nikapai a nōko Ifāfe mia yoia keskara mī noko yoinō,” ixō Cornelio yoini.

Pedro ato yoini Cornelio pexe anoxō

³⁴ Askafaito nikakī Pedro yoini iskafakī: “Chanīma mē tāpikōia Niospa noko yora fetsa keskara ōima, keyokōi nā yora fisti keskara noko ōi. ³⁵ Askakimaroko nā mani fetsafāferi Nios nikakōikakī, afarafo sharakōi fakanax, Epa Niospa fake itirofo. ³⁶ Niospa israelifāfe fenafo meka sharaōnoa ato yoini, inimasharakōinōfo. Jesucristoōxō ato yoini, nā nōko Ifoōxō. ³⁷ Mā mā nikamiski a Judea mai anoax ini keskara. Taefakī Galilea anoxō ato yoikī taefani: ‘Māto chaka xatekāfe Nios chanīmara fakāfe ē mato maotisafapanō,’ ixō Juan ato yoini. ³⁸ Akka mā mā tāpia Niospa āfe kerex sharafoya āfe Yōshi Shara Jesús mēra naneni. Jesús afama mīshtifo fapaoni, ato sharafayanā a omiskōiaifo, niafaka chakata ato omiskōimanaino. Nāskakē afama mīshtifo fatiro Niosmāi afe ikano. ³⁹ Akka nō ōiyamea Jesús afama mīshtifo faito judeofāfe āto mai anoxō ata Jerusalén anoxori akaito nō ōiyamea. Nāskafaiaito reteyameafo ifi cruz ikakī mastakaxō. ⁴⁰ Akka mā retetitafono Epa Niospa tres nia oxata otofayamea. Nāskakē nokoki nokoaito nō ōiyamea. ⁴¹ Akka atiri yorafoki nokoyameama, nokoki nokoaito nō ōiyamea. Afetiāmamāi Niospa noko katonixakī chanīmakōi nō mato yoi. Nō a feta piyanā nō afeta ayayamea mā Niospa otofayameano. ⁴² Nāato noko nīchiyamea pexe rasi anoafo nō ato yoinō iskafakī: ‘Niospa Jesús nīchini,’ ato yoinō fatofomākī afe nīpanakafo mā nafianixakakī, askatari a niafori ato yoixii. ⁴³ A Niosnoa yoimisfāfe a nā Jesús iskanōpokoai yoikī aōnoa

yoionifo. Iskafakakī yoinifo: ‘Nā chanīmara faifono aōxō Epa Niospa ato chaka soaxotiro,’ ixō yoinifo,” Pedro ato fani.

Nā judeofomafāfe Niospa Yōshi Shara finifo

⁴⁴ Pedro ato yoikī xateamano Niospa Yōshi Shara ato mēra naneni āfe meka shara nikaifono. ⁴⁵ Nāskakē a judeofāfe Jesús Ifofamisfāfe Pedro fe foitaxakakī ato ōinifo. Ato iskafanifo: “Aira. Ōikapo. Na nōko kaifomafo Niospa Yōshi Shara ato mēra naneakekafana,” ikax yoinānifo. ⁴⁶ Anoxō ato nikanifo meka fetsapa mekaifāfe iskakani a ato kaifomafo: “Nios fāsi sharakōi,” ikanax mekaifāfe ato nikanifo judeofāfe. ⁴⁷ Askafāfe Pedro ato yoini: “Akka tsōa na yorafo ato maotisano fayamakāfe noko fatirofoma. Akka Niospa Yōshi Shara mā ato mēra nanea, nōmēra naneni keskai.”

⁴⁸ Pedro ato yoini Jesucristo aneōxō ato maotisano fanōfo. Mā ato maotisano faafono, Pedro nīchikaspānifo. “Kaya-mafe, nono nofe iyoxiki,” fanifo.

Pedro a Nios Ifofafo Jerusalén anoafo ato yoini

11 Nā Cesarea anoafāfe Jesús Ifofanifo judeofo yamafikaxō. Afāfe Jesús Ifofaifāfe ato nikanifo a Jesúsxō tāpimiskōifāfe. A Nios Ifofamisfo fetsafāferi nikanifo. Atiixō ato nikanifo āto mai Judea anoxō. ² Askata Pedro Cesarea anoax kani Jerusalén ano. Anoxō a Jesús Ifofamis fetsafāfe Pedro mekafanifo a Moisés keneni tāpiafāfe: “Judeofoma fe mī rafeira,” ikaxō. ³ Iskafanifo: “¿Afeskai a nōko kaifoma ano mī kaitamē? Anoxō ato fe rafexō mī ato feta piāto nō nikaita a Moisés yoini keskafakī nō ato feta pitiroma,” fanifo.

⁴ Askafāifāfe nikakī Pedro ato yoini a namakē ōiafāta keskara, ⁵ iskafakī: “Ē

pexe rasi Jope anoxō ē Nios kīfiyanā oa namakē ōia keskara ē ōita. Ē ōita oa sabanā keskara nexeax nai mēranoax fotopakekafanaito a ē nia ano. ⁶ Askaito ē ōia a mēra yoinā fetsa fetsatapafō ikita askatari a xōchixaraifoya peyafōri ē ōita a mēra kechokomekē. ⁷ Askata mekaito ē nikaita ea yoikī iskafaito: ‘Pedro, fininākaḡafe. Na fetsa retexō pixiki,’ ea feita. ⁸ Ea askafaito nikakī ē kemakī iskafaita: ‘Maa, Ifo. Moisés yoikī keneni keskafakī, nafo nō pitirōma. Nāskakē na yoināfo ē pimisma,’ ē feita. ⁹ Ē askafaito afianā nai mēraxō iskafakī ea yoiaito ē nikaita: ‘Niospa yoia nafo mī pitiroki. Pife, sharaki, chakafakīma,’ ea faito ē nikaita. ¹⁰ Ea yoikī tres fata, afianā nai mēra kaito ē ōita. ¹¹ Askaino Cesarea anoax feronāfake tres ekeki feitafo. Ato nīchiafono ea fenai fevani. Mā fekanax pexe ano nokoitafo a ē ika ano. ¹² Nāskakē Niospa Yōshi Sharapa ea nīchita iskafakī ea yoianā: ‘Shināchakakīma ato fe katāfe,’ ea feita. Nāskatari a Nios Ifofaafō seis feronāfake efe foitafo. Nāskakē ato fe yora yamafīax Cornelio pexe mēra nō ikitōshita. ¹³ Nānoxō noko Cornelio yoita a āfe pexe anoxō ājiri ōitaxakī iskafakī yoiaito: ‘Fatora fetsa pexe rasi Jope ano nīchife Simón ifitanōfo, āfe ane fetsa Pedro. ¹⁴ Nāato mia yoi kiki afeskax Nios fe mī ipaxatiromākī, mefe yorafo fe,’ ixō Niospa yoitano Cornelio ea yoita,” Pedro ato fani. ¹⁵ “Ē ato yoiaino Niospa Yōshi Shara ato mēra naneita, taeyoi nō mēra naneni keskai. ¹⁶ Nāskakē ē shināfaifa a nōko Ifāfe noko yoiyamea anori chanīma. ‘Juan ato fāka maotisafani, akka Niospa āfe Yōshi Shara mato mēra nanei,’ ixō Jesús noko yoiyamea. ¹⁷ Epa Niospa āfe Yōshi Shara ato mēra naneita a nōmēra naneni keskafakī, nōko Ifo Jesucristo nō chanīmara faito. Akka ē, ‘Mī Yōshi Shara ato mēra naneyamafe,’ ē Nios fatiroma,” ixō Pedro ato yoini.

¹⁸ Ato askafaito nikakani a Nios Ifofamisfo Jerusalén anoax anā tsoa tooxinima, Nioskiroko inimanifo. Iskafakī yoinifo: “Aicho, Nios fāsi sharakōi, nā noko ināni keskafakī, āfe Yōshi Shara ato mēra nanea, a nikakōisharakanax afe ipaxanōfo,” ixō yoinifo.

Antioquía anoafāfe Jesús Ifofanifo

¹⁹ Mā Esteban reteitaḡono a Jesús Ifofamisfo ato omiskōimakī taefanifo. Ato askafaifono ranāri Fenicia ari ichonifo, ranāri Chipre ari fonifo, ranāri Antioquía ari fonifo. Nārixō judeofo Jesúsnoa meka shara ato yoinifo. Yora fetsafo ato yoinifoma, judeofos ato yoinifo. ²⁰ Ato askafaifono a Nios Ifofamisfo Chipre anoax fekāta Cirene anoaxri fenifo pexe rasi Antioquía ano. Mā fēkaxō a judeofoma nōko Ifo Jesúsnoa meka shara ato yoinifo. ²¹ Nōko Ifāfe āfe Yōshi Shara ato fe ikano, a āto xinifāfe ato yoipaonifo shināmakikāta nōko Ifo chanīmara fakōinifo.

²² Askaifono a Jesús Ifofamisfāfe Jerusalén anoxō ato nikanifo. Nāskakē Bernabé Antioquía ano nīchinifo. ²³ Mā Bernabé nokoxō ōia Niospa ato imasharakōia ōitoshini. Askaifāfe ōikī Bernabé inimasharakōini. Nāskaxō ato yoisharakōini shināsharakōixō. “Isharakōixō nōko Ifo nikasharakōikāfe,” ato fani. ²⁴ Akka Bernabé feronāfake sharakōi ini. Niospa Yōshi Shara āfe ōiti mēra nanea, Jesús chanīmara fakōina. Nāskakē yorafāfe aōxō nōko Ifo Jesús chanīmara fakōinifo.

²⁵ Mā askata Bernabé Tarso ano kani Saulo fenaikai. Mā fichixō Antioquía ano iyonī. ²⁶ Nārixō a Nios Ifofaafō feta xinia fisti ani, yora ichapafō ato tāpimayanā. Antioquía anoxō taefakī ato anenifo a Jesús Ifofaafō. “Cristianōra,” ato fanifo.

²⁷ Askaifono a Niospa ato shināmanaino Niosnoa ato yoipaonifo nāfo

Jerusalén anoax Antioquía ano fonifo. ²⁸Mā fokaxō fishtichi niinākfāxō ato yoini āfe ane Agabo, Niospa Yōshi Sharapa shināmanaino, “Nā maitio anoax fonāiki finakōixikanira,” ixō ato yoini. Akka chanīma, askakōini Claudio xanīfo ikano. ²⁹Nāskakē a Nios Ifofaafāfe Antioquía anoxō shinānifo a Nios Ifofaa fetsafo Judea anoafō ato kori manamaxikakī, afe tii ato fomakanimākai. ³⁰Nāskakaxō Bernabé yafi Saulo inānifo ato foxotanōfo. Nāno a Jesús Ifofamisfo Judea ano xanīfofo ikafo inifo. Nāfo ato kori inānifo ato paxkaketsaxonōfo.

Santiago retekāta Pedro karaxa mēra ikimanifo

12 Nāskaino Herodes xanīfāfe a Jesús Ifofamisfo atiri ato achixō karaxa mēra ato ikimani ato omiskōimayanā. ²Nāskata Herodes ato yoini Santiago retenōfo kenopa. Nā Santiago Juan fe nanea ini. ³Mā Herodes Santiago ato retemanano ōikani judeofo akiki inimanifo. Askafaifāfe ōikī Herodes āfe inafō yoini Pedrori achinōfo. Nāato askafanifo fistatīa pāa faraxaxoma piyanā. ⁴Mā Pedro achiafono Herodes Pedro karaxa mēra ikimani. Nānoxō dieciseis sorarofāfe kexenifo. Herodes shināni: “Mā fista senēano chipo ē Pedro kāimanō yorafāfe ōinōfo,” ixō shināni. ⁵Nāskakē Pedro karaxa mēra ini, sorarofāfe kexekōiafono. Askafafiaifono a Jesús Ifofamisfāfe Epa Nios kifixonifo Niospa kexesharakōinō.

Niospa Pedro kāimani karaxa mēranoa

⁶Nā fakish fistichi Herodes shināni: “Ē penama Pedro kāimanikai yorafāfe ōinōfo,” ixō, akka karaxa mēranoax Pedro oxani soraro rafe fe cadenānā takai rafe metexkere ikax. Nāskaino

atiri sorarofāfe karaxa fepoti anoxō kexeshinifo. ⁷Nāskaino nōko Ifāfe āfe ājiri akiki nokorisatani. Karaxa mēra fakishfiax penasharakōi itani. Nāskaxō ājirinī Pedro mōini ramāyanā iskafakī yoini: “Fininākfāfe kataxiki,” faino koshikōi Pedro mifi inoax cadenās mepekemetani. ⁸Nāskafata ājirinī yoini iskafakī: “Mī rapati yafi mī sapato safefe,” faito nikakī Pedro koshi āfe rapati yafi āfe sapato safeni. Nāskaxō ājirinī anā yoini: “Mī tariri safefe efe kaxiki,” fani.

⁹Nāskafaino Pedro ājiri acho kani. Acho kakī shināpaina: “¿Chanīmamē mā ea ājirinī kāimanamē? Akka ē namakē ōiafai keskara ē ōi,” ixō shināpaina. ¹⁰Nāskax ājiri fe kakī a soraro kexei taea finōfaini. A fetsari kexea finōfaini. Nāskax nā fepoti firo ano nokoxō ōia, mā fepoti āakōi fepekemea ini. Nāskax ājiri fe mā tsekeano fāi kaax ājiri a makinoax yamarisatani.

¹¹Nāskafaito ōikī Pedro tāpini. Nāskaxō shināni iskafakī: “Chanīma, mē ōi ēfe Ifāfe āfe ājiri nīchia. Herodes feta judeofāfe ea retepaiyaifono ea kāimana,” ixō shināni.

¹²Mā tāpiax Pedro María pexe ano kani, Juan āfe afa ano. Nā Juan āfe ane fetsa Marcos ipaoni. Nā María pexe anoxō yora ichapafāfe ichanākaxō Epa Nios kifiaifono Pedro kani. ¹³Mā kaxō pexe fepoti anoxō ato kenaino, nā xomayato María yonoxomis āfe ane Rode, nāato kaxō ōini tsoamāki. ¹⁴Mā Pedro āfe meka tāpikāta, inimakōiyanā pexe fepoti fēpexotama ato yoikai ichoni. “Mā Pedro oa. Na pexe fepoti ano nia,” ato fani. ¹⁵Ato askafaito tsōa chanīmara fanima. Iskafanifo: “Mī chanī, Pedrokai oama,” faifono, “Maa, mē Pedro āfe meka nikakōia,” ato fani. Ato askafaino iskafakī yoinifo: “Aamaki, āfe ājiriki,” fanifo.

¹⁶ Askafaifono Pedro pexe fepoti anoxō mēxotaima ato kenani. Mā fēkaxō fepoti fepekaxō Pedro fichikanax ratenifo. ¹⁷ Askaifāfe ōikī Pedro āfe mēkemā mekayamakāfe ato fani. Nāskaxō ato yoini afeskaxō nōko Ifāfe karaxa mēranoa kāimanamākī. Nāskata anā ato yoini iskafakī: “Santiago yafi a Nios Ifofamisfo ato yoitakāfe,” ato fani. Ato askafakī yoita pexe fetsa ari kani.

¹⁸ Akka mā penano anoa Pedro ōikanima sorarofo yoinānifo, tāpikanamax Pedro afeskamē ikanax. ¹⁹ Mā kāikaina nikaxō, Herodes ato fenamani, “Akka mā fenafikākī fichiyamaifono mā kexesharamaki,” ixō Herodes, “Nā sorarofo retekāfe,” ato fani. Ato askafata Herodes Judea anoax kani Cesarea ari ikikai.

Herodes nani

²⁰ Herodes atoki ōitifishkini Tiro pexe rasi anoafō yafi Sidón pexe rasi anoafoki. Atoki ōitifishkikaino Tiro anoa feta Sidón anoafāfe shinānifo Herodes yōkaifoxikakī anā atoki ōitifishkiyamanō. Nāskakaxō xanīfo Blasto yoinifo: “Noko Herodes yoixōfe nō afe mekapaikai. Nokoki ōitifishkiki kiki, nō afe rafepaisharaiakai anā nokoki ōitifishkiyamanō. Nokoki ōitifishkiki afe yorafo yoitiroki a nō paii noko inānōfoma,” ixō Tiro anoafō feta Sidón anoafāfe Blasto yoiāifono. Nā yoiāifo keskafakī Blasto Herodes yoini. ²¹ Askafaito nikakī, “Pena fetsa ē ato fe mekanō,” fani. Nāskata pena fetsa mā akiki feaifono, rapati sharakōi nā xanīfāfe safemis keskara safeax tsaoti sharakōi ano tsaoni, anoxō ato yoixiki. ²² Ato yoikī askafaino fāsikōi yorafo mekainīfōfānifo. Iskafakī yoinifo: “Na mekai yora mekaima, nios mekai,” fanifo. ²³ Askafaifono nōko Ifāfe āfe ājirinī Herodes isinī imani, “Ē Niosma. Nios sharakōi,” ato faimano. Nāskax

Herodes nani xenafāfe xaki mēraxō piaino.

²⁴ Askano Niospa meka shara Jesúsnoa ato yoifofāsafanifo akairi Niospa meka shara nikakaxō chanīmara fanōfo. ²⁵ Nāskafaifono Bernabé feta Saulo mā yonokī mitokanax Jerusalén anoax fonifo, Antioquía ano. Juanri ato fe kani, āfe ane fetsa Marcos ini.

Bernabé feta Saulo Niospa meka ato yoikī taefanifo

13 Antioquía ano Jesús Ifofamisfo inifo, a Niosnoa ato yoipaonifori ano ato fe inifo. A Jesús Ifofaax afeskax isharatirofomākī ixō ato tāpimamisfōri ano ato fe inifo. Bernabé ikaino, Simón āfe ane fetsa Nā Fisora fapaonifo ikaino, Lucio a Cirene anoa ikaino, Manaén xanīfo Herodes fe yosini ikaino, nā Saulori ato fe ini. ² Akka pena fetsa foni teneyanā nōko Ifo kifiaifono Epa Niospa Yōshi Sharapa ato yoini iskafakī: “Bernabé yafi Saulo ato paxkanāfakāfe ē ato katoaki eōxō yononōfo,” ato fani.

³ Nāskata foni teneyanā mā Epa Nios kifikaxō Bernabé yafi Saulo ato mifi māmākaxō Epa Nios ato kifixoyanā, ato nīchinifo fetsafo ari fokaxō Epa Niospa meka shara ato yoitānōfo.

Bernabé fe Saulo Chipre ano fonifo

⁴ Mā Niospa Yōshi Sharapa ato nīchia fokanax Bernabé fe Saulo Seleucia ano fonifo. Nānoax kanōanāfānē nanefainifo Chipre ano fokani. Nā iamāfā fakafā nakirafe mai toomāfā ano fokani. ⁵ Mā fokanax pexe rasi Salamina ano nokokaxō judeofāfe āto ichanāti pexe mēraxō Niospa meka sharaōnoa ato yoikī taefanifo. Juanri ato fe kani afara fetsa ato axoxii.

⁶ Nā iamāfā nakirafe mai toomāfā anoa ato yoikāta, Pafos ano fonifo. Nānoa judeo yōfe fichinifo āfe ane Barjesús. Nā chanīkōi ipaoni ē Niosxō

yoirā iki. ⁷Nā yōfe Barjesús xanīfo Sergio Paulo fe ipaoni. Nā xanīfāfe tāpisharakōia ini. Nāskaxō Bernabé yafi Saulo kenamani, Niospa meka shara nikapaikōiki. ⁸Akka nā yōfemā āfe ane fetsa griego mekapa Elimas fapaonifo. Nāato āfe xanīfo yoini: “Ato nikayamafe mia pārakani kiki,” fani, ea nikanōra ixō. ⁹Nāskakē Saulo āfe ane fetsa Pablo ini. Niospa Yōshi Shara a mēra nanekōia. Nāato aas ōini. ¹⁰Nāskaxō yoini iskafakī: “Chanīchakapa niāfaka fake, nā sharafo mī noikaspamis. Mī chanīmis ato pārapaiyanā nōko Ifāfe mēstekōi ato yoifimisno, akka anorima mī ato yoimim. ¿Afeskai mī xateimamē?” ¹¹Akka iskaratīa nōko Ifāfe mia omiskōi-mani. Mī anā fēro ōima, xinī chaxafiaino mī anā fena ōiyonakama,” fani.

Askafaino Elimas anā fēro ōinima. Fakish mēra nia keskara ini. Askaxō ato kenani mētsoxō iyoifonōfo anā fēro ōiyamaito. ¹²Nāskaito ōikī xanīfāfe nōko Ifo chanīmara fani. “Aira, Jesús afama mīshti fatiro,” ixō yoinifo.

Pablo fe Bernabé Antioquía ano inifo. **Nā Antioquía Pisidia mai ano ini**

¹³Pablo afe rafeafo fe Pafos anoax kanōanāfānē nanefainifo pexe rasi Perge ano fokani. Nā Perge Panfilia mai ano ini. Nānoax Juan anā ato fe kanima. Nāno nēteax anā oni, Jerusalén ano. ¹⁴Nā Perge anoxō Antioquía finōfainifo, Antioquía anoxō shinā Pisidia chaima ini. Nāriax pena tenetitīa ichanāti pexe mēra ikifaikanax tsaonifo. ¹⁵A Moisés Niospa meka yoikī kirikaki keneni yafi a Niospa ato shināmanaino yoipaonifo keskara anekāta, a ichanāti pexe kexemisfo xanīfofōfāfe Pablo yafi Bernabé ato yoini iskafakakī: “Nōko kaifo rafeta mā noko afara yoipaimākai noko yoikāfe, noko inimamaxikakī,” ixō ato yoinifo.

¹⁶Ato askafaifono Pablo niinākafā atokiri mēshainākafā mekayamakāfe

ato fani. Nāskaxō ato yoini iskafakī: “Ea nikakāfe ēfe kaifo israelifāfe yora fetsafo feta mā nofeta Epa Nios kifipaimākai ē mato yoisharanō. ¹⁷Israelifāfe āto Niospa taefakī nōko xinifo katoni afe yora inōfo. Nāskakē Egipto anoax kainifo yora fetsafo mēra iyokanax Ejipto mai anoax. Nāskakē chipo Epa Niospa āfe kerex sharaōxō Ejipto ano ato iyonī. ¹⁸Nāskakē Niospa meka tsōa nikasharayamafiaifono, Niospa ato kexepaoni cuarenta xinia tsōa istoma anoxō. ¹⁹Nāskata Niospa Canaán mai anoxō siete faxō mani fetsafo ato potani, nōko xinifo a mai ato ināxiki. ²⁰Nāskakē cuatrocientos cincuenta xinia ayonifo. Fena Canaán mai ano fonifoma. Mā cuatrocientos cincuenta xinia finōta xanīfoya inōfo Niospa ato yoini.

“Nāskatari chipo nā Niospa meka ato yoimisri Samuel xanīfo ini. ²¹Nāskakē, ‘Xanīfo finakōia nō fichipai noko īkinō,’ ixō yoinifo. Nāskakē Niospa Saúl cuarenta xinia imani xanīfokī. Akka nā Saúl āfe apa Cis ini, Benjamín āfe kaifo. ²²Nāskata Epa Niospa Saúl tsekani anā xanīfo iyamanō. Akka Epa Niospa David xanīfo inō imani. Nāskaxō yoini iskafakī: ‘Isaí āfe fāke David mā ea inimamakōi nā ē apaiyai keskafakī nāato akōini,’ ixō yoini. ²³Nā David āfe fena ini Jesús. Epa Niospa nai mēraxō nāmā nīchini israelifo ato ifipakexanō nā yoiyoni keskafakī. ²⁴Askatari Jesús oyoamano israelifo Juan Jesúsnoa meka shara ato yoini iskafakī: ‘Māto chaka xatexō Nios Ifofakāfe maotisaxakakī fetsafāfe tāpinōfo mā māto chaka mā xateano,’ ixō ato yoini. ²⁵Askata mā Juan chaima nakī, ato yoini: ‘¿Mā shināimē ē Cristokē? Maa, ēkai aama. Akka a Cristo samama oi a nō manai nōko xanīfo ikiyoi. Akai ea keskarama. Ato afama mīshti tāpia. Atokai afaa chakafamisma,’ ixō ato yoini.

²⁶ “Ēfe kaifo mīštichi, māfi Abraham fenafokī, ea nikakapo a ěfe kaifomafō feta ě mato yoinō. Māfi Epa Nios chanīmara fapaikai. Nā meka sharaōnoa nikakāfe Epa Niospa āfe Fake nīchiniki noko ifipakexanō. ²⁷ Nā Jerusalén ano ikafāfe āto xanīfofo feta tāpinifoma Jesús tsoamāki. A inōpokoai yoikī aōnoa kirika kenenifori tsōa tāpiyameama, pena tenetitīa ichanāti pexe mēraxō anefikakī. Nāskakaxō retyeameafo nā aōnoa yoikī kenenifo keskakōifakī. ²⁸ Afaa chakafaito ōiyamafikakī retepaikakī. ‘Ato retemafe,’ yorafāfe Pilato fanifo. ²⁹ Nāskakē nā aōnoa yoikī kirika kenenifo keskakōifakī, mā askafayameafo retexaxō ifi cruz ikakinoa fotomapakefofākaxō mafa kini mēra maifanifo. ³⁰ Akka mā mafa kini mēra maifafafono Epa Niospa otofayamea. ³¹ Mā oxa ranāta a Galilea anoax Jerusalén ano afe foitafāfe atoki nokoaito ōiyameafo. Nāfāfe judeofo Jesúsnoa ato yoikani.

³²⁻³³ “Nāskakē na meka shara aōnoa nō mato yoi, Epa Niospa nōko xinifo yoini keskakakī. Mā noko askafaxokōia nō āto fenafokē. Nāskakē Epa Niospa mā retefitafono Jesús otoayamea. A kirika Salmo ano kenea iskai:

Mī ěfe Fake. Iskaratīa ě mia nima, ixō kenenifo. ³⁴ Niospa afetiama yoiyoni iskafakī:

Mī nafiano ě mia otofaxii mī yora pisiyamanō,
ixō yoinino, nānorikōi aōnoa kirika kenenifo:

Chanīma, nā ě David yoini keskakakī ě mia sharafai,
ixō Niospa yoini. ³⁵ Nāskakē ana aōnoa yoikī yōra keneni iskafakī:

Epa Niosi, mī Fake mī kexesharai āfe yora pisinōma,
ixō keneni. ³⁶ Chanīma, David nayox-oma ato īkiyopaoni, Niospa yoiaino. Nāskax chipo nani āfe xinifo nāpa

keskai, nā āfe xinifo mai anori David maifanifo. Anoax āfe yora pisini. ³⁷ Akka Jesús mā nafiakē Epa Niospa otoani. Ato āfe yora pisinima. ³⁸⁻³⁹ Efe yora mīštichi, mā nō mato yoimis māri tāpisharakāfe, mato chaka mā soa-paimākai Jesúsxō mā atiro. Mā chanīmara faito aōxō Epa Niospa mato chaka soaxotiro. Akka a Moisés noko yoinioxōkai noko chaka nō soatiroma. ⁴⁰ Kexemesharakāfe a inōpokoai yoikī Niospa meka yoimisfāfe kenenifo keskai mā askatiroki. Iskafakī yoinifo:

⁴¹ Akka ě yoiaito mā ea nikakaspai, ekeki kaxemetsamayanā. Nāskakē ě afarafo akaito ōiax rateyanā mā nai iskarafō nō ōimisma ikax. Nāskakē mā chanīmara famisma, fetsafāfe mato yoifiaifono,
ixō kenenifo,” ixō Pablo ato yoini.

⁴² Mā Pablo afe rafeafo fe judeofāfe āto ichanāti pexe mēranoax tsekefainafono, nā judeofofāfema ato iskafanifo: “Mā noko yoia keskakakī pena teneti fetsatīa noko anā yoifaixakāfe,” ixō ato yoinifo. ⁴³ Mā ichanāti pexe anoax ichanāi xateafono, judeofo feta yora fetsafāfe a Epa Nios Ifofaafō keskakakī akairi Epa Nios Ifofapaikani ato fe fonifo, Pablo fe Bernabé foaifono. ato fe foaifono ato iskafanifo: “Nofe yora mīštichi, Niospa mato yoiai anori tāpisharakāfe. Niospa mato afara sharafaxōfai keskara shinākāfe inimayanā,” ato fanifo.

⁴⁴ Nāskata afianā pena fetsa pena tenetitīa, pexe rasi anoax yora ichapakōifo ichanānifo nōko Ifāfe āfe meka shara nikakani. ⁴⁵ Nāskaifono judeofāfe ato ōinifo yōrafā rasichi Pablo yafi Bernabé ato nikaifono. Nāskakē ōitifishkikōinifo. Nāskaifono judeofo Pabloki ōitifishkiyanā mekakakī chakafayanā ichanifo. ⁴⁶ Ato askafaifono Pablo feta Bernabé

mesetama ato kemanifo ato iskafakakī: “Nō mato Niospa meka sharaōnoa yoikī taefafiaino, mā nikakaspamis. Nikakaspaxkai mā Epa Nios fe ipanakama. Nāskakē nā judeofoma nō ato yoikai. ⁴⁷Nāskakē nōko Ifāfe noko nīchini iskafakī yoivanā:

Ē mato nīchi oa luzpa keyokōi chaxa keskara faxō, eōnoa mā ato yoifotanō, efe ipaxanōfo. Maifo tii ano na chai ikafo ari kaxō mā ato yoitanō,”

ixō noko nīchini.

⁴⁸Ato askafaifono nikakani, a judeofoma inimakōinifo. Nāskaxō yoinifo iskafakakī: “Nōko Ifāfe āfe meka sharakōi,” fanifo. Nāfāfe chanimara fakōinifo a Niospa ato katoafo afe ipanakafora ikaxō. ⁴⁹Nāskakē nā mai anofo, nōko Ifāfe āfe meka sharaōnoa ato yoifofāsafanifo. ⁵⁰Ato askafaifono judeofo nā kērofo isharakōimisfo fe mekanifo, a pexe rasi ano xanifofo feri inifo. Nāskakaxō ato yoinifo Pablo yafi Bernabé ato chakafakī ato omiskōimata a mai anoxō ato potanōfo. ⁵¹Ato askafaifono Pablo feta Bernabé āto sapato tsekakaxō taatakanifo yorafāfe ato tāpinōfo. Nāskanax Pablo fe Bernabé Iconio ari fonifo. ⁵²Akka nā Nios Ifofafo inimakōinifo, Epa Niospa Yōshi Shara ato fe ikano, mā Pablo fe Bernabé foaifono.

Pablo fe Bernabé Iconio ano inifo

14 Mā fokanax Pablo fe Bernabé Iconio ano nokonifo. Nānoax judeofāfe ichanāti pexe mēra ikifainifo. Nānoxō Niospa meka sharaōnoa ato yoiaifono ato nikakōisharayanā ato chanimara fanifo, judeofāfe yora fetsafo feta. ²Askafaifono judeofāfe ato nikakaspakakī, a judeofoma ato yoinifo iskafakakī: “Ato nikayamakāfe āa chanikani kiki,” ato fanifo Pablo yafi Bernabé nikanōfoma. ³Ato

askafafiaifono Pablo fe Bernabé nāno ato fe iyopaonifo. Nānoxō nōko Ifoōxō mesetamakōi ato yoipaonifo. “Nōko Ifāfe noko chaka soaxotiro Nios fe nō ipaxanō,” ixō ato yoinifo. Nāskaxō afama mīshtifo fakakī ato ispanifo. Askafaifono Niospa ato noikī ato ōimani aōxō ato yoinōfo. ⁴Akka yorafāfe pexe rasi Iconio anoxō anoris shinānifoma. Ranārīto judeofo chanimara faifono, ranārītori Pablo yafi Bernabé chanimara fanifo.

⁵Nāskaifono judeofo yora fetsafo fe xanifofo fe yoinānifo, Pablo yafi Bernabé ato tokirinī tsakakī omiskōimaxikakī. ⁶⁻⁷Ato askafapaiyaifono Pablo feta Bernabé mā tāpikanax Iconio anoax Listra ano fonifo, nānoax Derbe ano fonifo. Nā pexe rasi Listra fe Derbe Licaonia mai ano ini. Nāskakē nānofo Niospa meka sharaōnoa ato yoifofāsafanifo.

Listra anoxō tokirinī Pablo tsakaketsanifo

⁸Listra ano feronāfake finimisma ika ini, kafāsamisma chatomāiax. Nāskarapa kāini tsaoa ini. ⁹Pablo yoiaito nikai. Nāskaito Pablo aas ōikī shināni na feronāfake Jesús sharafatiroraka chanimara faito ixō shināni. ¹⁰Nāskaxō fāsikōi yoini iskafakī: “Fininākafāfe,” faino, koshikōi fininākafānax kafāsani. ¹¹Pablo askafaito ōikani, yorafo Licaonia mekapā mekanifo iskakani: “Aicho, na nios rafe nokoki fotoaki yora keskarakanax,” ikanax yoinānifo.

¹²Nāskakaxō Bernabé na nōko nios Zeus fakaxō, Pablōri ato yoiaito, “Na nōko nioskōi Hermes,” fanifo. ¹³Zeus kīfīti pexeya ini pexe rasi chaima, pexe efapa ini. Nā mēraxō na nōko niosra ikaxō Nioskōima kīfīpaonifo. Nā pexe mēra yonomisto Pablo yafi Bernabé shināmaxō fakkafoya charofo fexonifo.

Nāfāfe yorafo feta mā niosra ixō ato fakka retexopainifo ato ināxikakī.

¹⁴ Akka ato askafaifono Bernabé feta Pablo mā tāpikaxō, āto rapati fax-tenifo, ato niosra faifono āto ōiti mēraxō shinākōikaki. Nāskakaxō ato mēra iki-faikata fāsikōi ato yoinifo ¹⁵ iskafakakī: “¿Afeskafakī mā noko na rafe niosra mā noko faimē? Nōkai niosma. Nōri mato keskara, nō mato meka shara yoiyoi oa na afarafo nōko niosra mā famis a chakafo mā potanō a chakafokai afama. Nāskaxō nā Nioskōi nīpanaka Ifokōi fakāfe, nai yafi mai fakafāri onifaniki. Nai mēranoafo onifata, nono mai anoafo onifata fakafāri mēranoafo onifani. ¹⁶ Nā iyopaonifāfe afara chakafakī xateafomanō Epa Niospa ato xatemanima āa anōfo. ¹⁷ Nāskafiaifono Niosxō afarafo sharafakakī ato ōimanifo, tāpinōfo Nios tsoamāki. Akka nāto mato oi imaxona, mātō fanafori mato fofaimasharaxona, a mā piiri mato ināsharataifa, mā ini-masharakōinō,” Pablo feta Bernabé ato fani.

¹⁸ Ato askafakī yoifikakī ato xatem-atiroma inifo, ato fakka retexopaiyafono nōko niosra ixō ato ināpaikakī.

¹⁹ Ato askafaifono judeofo Antioquía anoax fekāta Iconio anoax fenifo. Ato pārai fekani, “Pablo feta Bernabé mato pārakani,” ixō ato yoinifo. Ato askafaifono Pablo tokirinī tsakaketsanifo. Mā nō reteara ikaxō xarafokaxō pexe rasi pasotai potanifo. ²⁰ Askafaifono a Jesús Ifofafo a mǎnǎo niakexaxō ōiaifono Pablo fininākafani. Askata finikaini pexe rasi mēra anā kani. Nāskata nānoax pena fetsa Bernabé fe Derbe ano kani.

²¹ Derbe anoxō Niospa meka sharaōnoa ato yoiaifono yōrafā rasichi ato nikaxaxō Nios Ifofasharakōinifo. Mā ato yoikanax Listra ano fenifo, nānoax Iconio ano fenifo, nānoax Antioquía ano nokonifo. ²² Nāriafō a Nios Ifofafo ato yoifofāsafakakī ato inimamakōinifo,

“Isharakōikāfe Nios nikakōisharayanā. Epa Nios xanīfo fe ipaxakakī, nai mēra oyoamano nono mai anoax mā omiskōi finakōitiro,” ixō ato yoinifo. ²³ Nāskatari Pablo feta Bernabé a Nios Ifofafo anoafo a ato kexeaifo xanīfofo katonifo, Nios chanīmara fakōinafono. Mā foni teneyanā Epa Nios kifikaxō iskafakakī: “Epa Niospa, ato kexesharafe mia chanīmara fakani kiki,” ixō yoinifo.

Pablo fe Bernabé anā Antioquía ano fenifo nā Antioquía Siria mai ano ini

²⁴ Mā anoax fokakī Pisidia finōfāikanax Panfilia ano nokonifo. ²⁵ Nāskakata Perge anoxō Niospa meka sharaōnoa ato yoikata, Atalia ano fonifo. ²⁶ Nānoax kanōanāfānē fonifo Antioquía ano anā fokani. Nā Antioquía anoxō ato nīchinifo. “Niosnoax fokaxō ato yoisharatakāfe,” ixō ato nīchiyameafono ato yoitakani anā fenifo. ²⁷ Mā Antioquía ano nokoafono a Jesús Ifofamisfo ato fe ichanāfono anoxō ato yoinifo a Niospa ato feta afama mīshti aka keskara. Iskafakī ato yoinifo: “Nōko Ifāfe a judeofoma ato chanīmara famaino mā Ifofafo,” ixō ato yoinifo. ²⁸ Nāskakanax Pablo fe Bernabé nā Nios Ifofafo fe nāno ato fe iyopaonifo.

Jerusalén anoax a Jesús Ifofafo ichanānifo

15 Nāskaifono feronāfakefo Judea anoax Antioquía ano fonifo. Mā nokokaxō a Jesús Ifofamisfo ato yoinifo iskafakakī: “Moisés noko yoini iskafakī: ‘Foshki repa xateyamax nō Nios ano katiroma,’ ixō noko yoini. Nāskakē nā Moisés noko yoini keskai nō askamis,” ixō ato yoinifo. ² Ato askafaifāfe nikakī Pablo feta Bernabé, “Maa, askarakaima. Fanīrira mā yoi,” ato fakanax ato fe feratenānifo. Ato askafaifono Pablo yafi

Bernabé a Jesús Ifofamisfo fetsafori ato katokaxō Jerusalén ari ato nīchinifo a Jesúsxō āfe meka ato yoimisfoya a Nios Ifofaafa ato kexemisfo ato yōkatanōfo chanīmamakī.

³Nā Nios Ifofaafāfe Antioquía anoxō ato nīchiafo fokakī, Finicia yafī Samāria finōfāikakī ato yoifainifo: “A judeofofāfema Nios Ifofakakī mā āto chaka xateafora,” ixō ato yoiāifono nikakani a Nios Ifofaafa inimakōinifo.

⁴Mā Pablo fe Bernabé Jerusalén ano nokoafono, a Jesús Ifofaafa feta a Jesúsxō āfe meka yoimisfo feta a ato kexemisfofāferi ato ifinifo, ato iskafayanā: “Aicho, mā nokoki osharakī,” ixō ato yoīyanā. Ato askafaifono anoxō ato yoinifo a Niosxō afama mīshtifofamisfo. ⁵Ato askafaifono nikaxō fariseofāfe Jesús Ifofakaxō ato iskafanifo: “Judeo yamafikaxō Nios Ifofakaxō āto foshki repa xatetirofo Moisés yoini keskafakī,” ixō ato yoinifo.

⁶Nāskaifono a Jesúsxō āfe meka ato yoimisfo fe ato kexemisfo fe ichanānifo tāpīxīkakī a yoiāifo keskara. ⁷Mā ichapa yoināfono Pedro fininākakā ato yoini iskafakī: “Efe yora mīshtichi, mā mā ea tāpia afetiama Niospa ea katonī, mato mēranoa āfe meka shara a judeofoma ē ato yoinō, akairi chanīmara fakanax afe īpaxanōfo. ⁸Niospa a shināifo keskara tāpīkōia. Nāato ato tāpimani afe yora inōfo. Nāskaxō āfe Yōshi Shara ato mēra nanei, a nōmēra naneni keskafakī. Nāskakē keyokōichi tāpitirofo Niospa ato ifiāito. ⁹Niospa atoya yora fetsa keskara noko ōima, nā yora fisti keskara noko ōi. Nā noko ani keskafakī āto chakari mā ato soaxona chanīmara faifono. ¹⁰Akka māto xinifāfe a Moisés yoini keskara nikakōīpaonifoma. Nāskarifiakī māri mā nikakōimisma. Akka a Moisés yoini keskara nikakōiyamafikatsaxakī, ŷafeskakī a judeofoma Jesús Ifofafiafono

a Moisés yoini keskara nikakōīkāfe mā ato famismē? Nāskakē afāferi nikakōitirofoma. Akka Jesús fistichi noko nimafitirono, ŷafeskakī mā chanīmara faimamē? ¹¹Akka Moisés yoini keskarato noko nimatirora ixō mā shināmis. Akka nōko Ifo Jesús nō chanīmara faito, noko noikōixō noko ifitiro afe nō īpaxanō. Nāskarifiakī a judeofoma ato ifitiro chanīmara faifono,” ixō Pedro ato yoini.

¹²Nāskakē anā tsoa tooxinima, ato nikakani. Akka Pablo feta Bernabé ato yoinifo a Niospa atoōxō afama mīshtifo faa, judeofoma mēraxō. ¹³Mā yoikī xateafono, Santiagori ato yoini iskafakī: “Efe yora mīshtichi, eari nikakapo ē mato yoinō. ¹⁴Simón Pedro noko yoiyamea Epa Niospa a judeofoma ato noikī mā ato katoa āfe yorafo inōfo ixō noko yoiyamea. ¹⁵Nānorikōi a inōpokoai yoikakī a Niosnoa yoimisfāfe kenenifo. Iskafakī yoinifo na kirika keneano:

¹⁶Nāskata ē anā oxii a David āfe kaifāfe ea anā shinātama chaka shināifono, ato chaka soaxoxiki. Ato ōiti fepeaxosharayanā isharakōinōfo ea anā Ifofakanax.

¹⁷Ea ōikakī fetsafāferi ea fenanōfo nā maitio ikafo feta nā ē ato katoafāfe ixō Epa Niospa yoini.

¹⁸Nōko Ifāfe afetiama afama mīshti tāpiyoni,

ixō aōnoa yoikī kenenifo.

¹⁹“Nāskakē ē shinākī iskafai, nōko kaifāfema Nios Ifofapaiyafono nō ato afara fetsa kerexkai amatiroma.

²⁰Askatamaroko nō ato kirika kenexō fomanō iskafakī yoikī:

Na nōko niosra ikaxō afara onifakaxō nami ināfo piyamakāfe. Askatari māto āfima chotayamakāfe. Kēromāri āto fenemafo chotamayamanōfo. Askatari yoinā yafī afara inafakaxō

tetoxakafo āfe imi foyamaito piyamakāfe, āfe imiri ayayamakāfe, ixō nō ato kirika kenexō fomanō judeofoma. ²¹Nā taeyoi ato yoipaonifo keskafakī, iskaratiari pexefo anoxō a Moisés ato yoipaoni keskafakī ato yoikani. Mēxotaima ichanāti pexe mēraxō pena tenetitīa nā kirika anemisfo.”

A judeofoma ato kirika kenexō fomanifo

²²Nāskakata a Jesúsxō ato yoimifāfe a ato kexemisfāferi a Nios Ifofaafāferi shinānifo a Nios Ifofaa fetsafo katolikakī, Antioquía ano ato nīchixikakī Pablo fe Bernabé foaifono. Judas yafi Silas ifinifo, nā Judaspa āfe ane fetsa Barsabás ipaoni. Na feronāfake rafe isharakōiafo a Nios Ifofaafāfe ato fapaonifo. ²³Nāskakaxō mā foaifono ato kirika keneni inānifo ato foxotanōfo, iskafakī ato yoikaxō:

Nōfi Jesúsxō āfe meka yoikatsaxakī, ato kexemisfo feta a Jesús Ifofaafō nō mato kirika kenexō fomai, mā tāpinō. Efe yora mīstichi, mā nōko kaifoyamafekē nō mato meka shara fomai, Antioquía anoa fomata Siria anoa fomata Cilicia anoa fomata nō mato fai. ²⁴Mā nō tāpia yora fetsafo nonoax foitafo nō ato nīchiyamafiano, mā foitaxakakī mato yoikakī āto mekapa mato fekaxtefakani, fanīrira mato yoikakī nō ato anori yoiyamafekē fanīrira mato yoiaifono mā ato tāpipai. ²⁵Nāskakē ichanāxō nō shinā feronāfake fetsafo katokiki noko anoax fokaxō mato oītanōfo. A nō ato noiai Bernabé yafi Pablo nō katoa. ²⁶Nā Bernabé feta Pablo nōko Ifo Jesucristoōnoa ato yoipaifiaifono ato retēpaimisfo

ato nikakaspakakī. ²⁷Nāskakē Judas yafi Silas nō nīchia mā fokaxō mato yoisharakōinōfo nā nō mato kenexona keskafakī. ²⁸Nā Niospa Yōshi Sharapa shināi keskafakī nānorikōi nō shināi. Afaa fetsa nō mato yoipaoma. Akka nā sharafinakōia nō mato yoipai mā nikanō. ²⁹Na nōko niosra ikaxō afara onifakaxō yoinā retexō ināfo piyamakāfe. Askatari āfe imi ayayamakāfe. Yoinā ina fakaxō tetoxakafo āfe imi foyamaito piyamakāfe. Askatari mātō āfima chotayamakāfe, kērofāferi āto fenema chotamayamanōfo. Akka nā nō mato yoiai anori mā nikasharakōiax, mā isharakōikai. Nā tii nō mato yoi na kirikakī kenexō,

ixō ato yoinifo.

³⁰Nāskakaxō Jerusalén anoxō ato nīchiafono Antioquía ano fonifo. Mā fokaxō a Nios Ifofaafō ato ichanāfakaxō kirika kenea ato inānifo. ³¹A Nios Ifofaafāfe kirika anoxō oikani, inimaifinānōnifo, “Aicho, noko kirika kenexō manamakakī noko inimamasharakōikani,” ikanax. ³²Judas yafi Silas Niospa ato shināmanaino Niospa meka tāpikaxō Niosnoa meka shara ato yoikakī ato inimakōiyanā ato nikamasharakōinifo āto mekapa a Nios Ifofaafō. ³³Nā Antioquía ano ato fe iyopaonifo. Nāno ato fe ikafono nā Nios Ifofaafāfe ato nīchinifo iskafakī ato yoianā: “Tanaima fosharatakāfe,” ato faifono, tanaimakōi fosharakōinifo a anoxō ato nīchiameafo ano. ³⁴Akka Silas anā Jerusalén ano kanima nāno ato fe nēteni. Judas fisti kani. ³⁵Akka Pablo fe Bernabéri fonifoma, Antioquía ano nētenifo anoxō fetsafo feta nōko Ifoōnoa meka shara yoixikakī.

Pablo afianā kani Jesúsnoa meka shara pexefo tii ari ato yoikai

³⁶Mā askakāta Pablo Bernabé yoini iskafakī: “A Nios Ifofafo nō anā ato ōikanō fokāfe pexe rasi anoafo a nōko Ifoōnoa meka shara nō ato yoikī taefaniano afeskax ikafomāki.” ³⁷Bernabé Juan iyopaini ato fe kanō, nā Juan āfe ane fetsa Marcos ipaoni. ³⁸Akka Pablo iyokaspani. Nā Marcasmāi Panfilia anoax ato makinoax nēteyameano, ato feta yonokaspakī. ³⁹Askai feratenākanax anoax paxkanāfainifo. Bernabé Marcos Chipre ano iyoiikai kanōanāfānē nanekaini. ⁴⁰Akka Pablo Silas ifini afe kaxiki, afeta Niospa meka shara ato yoi axiki. Askaito ōikakī a Jesús Ifofamisfāfe ato Nios kifixonifo fosharakōitanōfo Niospa ato kexesharanō. ⁴¹Mā fokakī Siria yafi Cilicia anoafo Jesúsnoa meka shara ato yoifofāsafanifo, a Nios Ifofaafāfe Jesúsnoa tāpisharakōinōfo inimasharakikakī.

Timoteo ato fe kani Pablo feta Silaspa Niospa meka sharaōnoa ato yoikai foaifono

16 Pablo fe Silas pexe rasi Derbe ano nokonifo, nānoax Listra ano fonifo. Nānoa Nios Ifofaa fetsa āfe ane Timoteo fichinifo. Āfe afa Judea kero ini, Nios Ifofa, akka āfe apa griego ini. ²Nā Nios Ifofaafāfe Listra anoxō Iconio anoafāferi, “Na Timoteo feronāfake sharakōira,” fanifo. ³Pablo Timoteo iyopaini afe kanō. Akka iyoyoxoma āfe foshki repa xatemani, judeofāfe mekafayamanōfo, māmāi tāpikaxō Timoteo āfe apamāi griegokē. ⁴Askata mā fokakī a pexe rasi anoafo a Jesús Ifofamisfo ato yoifainifo, nā Jesúsxō āfe meka yoimisfo feta, a Jesús Ifofamisfo ato kexemisfāfe Jerusalén anoxō ato yoitafo anori. ⁵Ato yoiaifāfe nikakani a Jesús Ifofamisfāfe Jesús chanīmara fakī

finasharakōinifo. Askatari a Jesús Ifofaifo ichapakōi kainifo pena tii.

Pablo namakē ōia keskara fani feronāfake Macedonia anoa

⁶Akka Niospa Yōshi Sharapa, Asia mai ari ato nīchikaspani, arixō Jesúsnoa meka shara ato yoipaifiaifono. Nāskakē Frigia yafi Galacia finōfainifo. ⁷Fokanax Misia mai xatea ano nokonifo. Nānoxō Bitinia ano fopaikakī shinānifo, ari fopaiyaifono Jesús āfe Yōshi Sharapa ato nichikaspani. ⁸Nāskakē Misia finōfaini fokanax Troas ano nokonifo. ⁹Nānoxō Pablo fakishi namakē ōia fani, feronāfake Macedonia anoato nīxō yoikī iskafaito: “Nono Macedonia ano ofe noko tāpimaxiki,” ixō yoiaito ōini. ¹⁰Nāskara ōixō Pablo ato yoini iskafakī: “Itipinīkāfe nō Macedonia ano kanō, Niospa ari noko nīchipai kiki arixō Jesúsnoa meka shara nō ato yoinō,” noko fani.

Pablo fe Silas Filipos ano inifo

¹¹Nā Troas anoax nō kanōanāfānē nanekaini iamāfā nakirafe mai toomāfā ano kai āfe ane Samotracia ano. Nānoax kaax pena fetsa Neápolis ano nō nokoni. ¹²Nānoax nō anā kani Filipos ano. Nā Filipos ano romanō xanīfokōifo ipaonifo nānoa āto pexe rasi sharafinakōia ini, nā Macedonia mai ano. Nāno nō oxa ranāyoni. ¹³Nānoax pena tenetitīa pexe rasi anoax nō tsekekainikax faka ketokonō nō kani, nō shinā anoxō judeofāfe Nios kifikanira ixō. Nāno tsaoxō Niosnoa meka shara kerofo nō yoini ano ichanāfono. ¹⁴Nānoa fetsa āfe ane Lidia ini pexe rasi Tiatira ano. Nā kēromā sama fexta nana sharakōi ato minimis ini. Askatari Nios shinākōimis. Nāskaxō Pablo Jesúsnoa yoiaito nikakōisharaito ōikī nōko Ifāfe āfe ōiti fepeaxosharakōini. ¹⁵Nāskaito ōikī afe yorafoya maotisanifano faka mēra

ikimakī. Nāskaxō noko yoini iskafakī: “Mā ea iskafaikai, mī nōko Ifo ifofaki mā ea faikai, ēfe pexe ano oxai fekāfe,” noko fani. Noko askafaino nō nēteyoni.

¹⁶Nāskata pena fetsa a Nios kifim- isfo ano nō kaino nāno nokoki xomaya nokoni niafaka chaka a mēra naneano. Nāato ato onāxomis ini. Ato inakōima ini, āa ato onāxomis. Aōxō kori ichapa fimisfo ini. ¹⁷Nā xomayato noko chīfafaini Pablo fe nō kaino fāsikōi mekayanā noko yoifoni iskafakī: “Na feronāfakefofi Nios nā keyokōi finōato āfe inakōifoki. Afeskax nō Nios fe ipax- atiomāki noko yoi feafo,” ixō yoini.

¹⁸Pena tii noko askafafofāsa fani. Noko askafaito Pablo mā fekaxtexō anā teneyamakī, ifiakekafā nā niafaka yōshi chaka xomaya mēra nanekē iskafani: “Jesucristoōxō ē mia yoikai na xomaya makinoax tsekekaitāfe,” fani. Askafaino a makinoax niafaka chaka tsekekaini.

¹⁹Pablo askafaito oīkakī, akka a xomayato āfe ifofāfe shināchakakōinifo anā afaakema, anākairoko aōxō kori fikani. Nāskakaxō akiki oītifishkikakī Pablo yafi Silas achikaxō xanīfo finakōia ano iyonifo. ²⁰Nāskakaxō xanīfofo ano ato iyokaxō iskafakī ato yoinifo: “Na judeo rafeta nōko pexe rasi anoa ato chakafakī mekafakani. ²¹Nō mato yoisharaira ikaxō nā imisfo keskapaikī anori ato yoipaikani. Akka nōa nō chanīpaima, askara yoikī nō feyafaima nōmāi romanōfoxō,” ixō ato xanīfofo yoinifo.

²²Ato askafaiāfe nikakani yorafā rasi atoki oītifishkinifo Pablo yafi Silaski. Nāskakaxō āto xanīfofofāfē ato yoinifo ato rapati fiakaxō ato chati koshanōfo. ²³Ato koshakī finakaxō karaxa mēra ato ikimanifo. Nāskakaxō a karaxa kexea yoinifo ato kexesharakōinō tsekeyamanōfo. ²⁴Yoikī askafaiāfe nikakī, a karaxa kexemisto oke mēra chaikōi ato ikimaxō tafara rafe oyatamaxō ato tsāoni.

²⁵Ato askafafono Pablo fe Silas yamenakekafanaino Epa Nios kīfiyanā fanāinifo. Askafono a ato fe karaxa mēra ikafāfe ato nikanifo. ²⁶Nāskafono fāsikōi mai naya naya ikī, nā karaxa pexe simīto posa posa akōini. Nāskafaino āfe fepotifo fepekemei fet- seni. Nāskaino a karaxa mēra ikafo cadenās mepekemei fetse- nifo. ²⁷Askaino a karaxa kexea moināka- fā oia mā karaxa āfe fepoti fepekemei fetsea oīni. Askaito āfe espada tsekata āa retemepaini, mā tsekeafora ixō shināi. ²⁸Askaito Pablo fāsikōi yoini iskafakī: “Mā retemeyamafe. Nō faki kaamakī,” faito nikakī.

²⁹A karaxa kexeato āfe soraro fētsa, “Ea kirosī otaxō fexōfe,” fani. Mā fexoano koshi- kōi ichoni choayanā ratei, nāskax Pablo fe Silas niafono ato nāmā ratokonō mai chachipakefofāni. ³⁰Nāskata fininākāfe mā ato kaimaxō ato yōkani iskafakī: “¿Afeskaxō ēfe chaka ē soatiromē Nios fe ipaxakī?” ixō ato yōkani.

³¹Ato askafaito nikakakī kemanifo iskafakakī: “Nōko Ifo Jesucristo chanī- mara fafe Ifokōi faax mefe yorafo fe mī afe nīpanakakī,” fanifo.

³²Nāskakaxō nōko Ifoōnoa meka shara yoinifo, a afe ikafori āfe pexe mēranoa ato yoinifo. ³³Ato askafafono nā fakish fistichi nā karaxa kexemisto a ato koshafo ano ato fāka chokani. Ato askafaino āfe āfiyafi āfe fakefoya ato maotisafanifo, ato faka mēra ikimapakekakī Jesús chanīmara faifono. ³⁴Nāskaxō āfe pexe ari ato iyoxō ato pimani. Nāskax āfe āfi fe āfe fakefo fe inimakōini Nios chanīmara fakōikanax.

³⁵Nāskata penama xanīfofofāfe āto sorarofa nīchinifo a karaxa kexeafō ato yoitanōfo Pablo yafi Silas ato kāimanōfo. ³⁶Nā karaxa kexeato Pablo yoini iskafakī: “Xanīfofofāfe ea yoiafo ē mato kāimanō. Mā mā tanaima kasharatiro,”

faino, ³⁷ Pablo a ato kexeafu yoini iskafakī: “Nōri romanōfofiano noko koshaketsafu yorafāfe ferotaifi, noko yōkasharakaxoma. Nāskakaxō noko karaxa mēra ikimanafo. Akka, ¿afeskakī one mā noko kāimapaimē? Āakōi noko kāimani fenōfo ato yoitakāfe,” Pablo ato fani.

³⁸ Ato askafaito nikakakī mā fokaxō sorarofāfe ato xanīfofo yoinifo. Ato yoiiafono nikakani ratenifo: “Nōri romānōfora,” ato faifāfe nikakanax. ³⁹ Ato askafaifono xanīfofo mā fokaxō ato iskafanifo, Pablo yafi Silas: “Nō mato tāpiama māri romanōfo fekē nō mato koshaketsaxō karaxa mēra nō mato ikimanaki. Na karaxa mēranoax kāikāfe, nōko pexe rasi anoax fōtaxikakī,” ato fanifo. ⁴⁰ Mā karaxa mēranoax kāikanax Pablo fe Silas Lidia pexe ano fonifo. Nānoxō a Nios Ifofafo Jesúsnoa meka shara ato yoikakī ato inimamakōinifo. Nāato yoikī askafakanax ato makinoax fonifo.

Tesalónica anoax mekai fetsenifo

17 Pablo fe Silas mā fokakī, Anfīpolis yafi Apolonia finōfāikanax, Tesalónica ano nokonifo. Nā Tesalónica ano judeofāfe ichanāti pexe ini. ² Pablo nā imis keskai pena tenetitīa ichanāti pexe mēra kapaoni. Tres simānā anoxō ani, anoax ato fe feratenāyanā a kirika ano Niospa meka kenenifoōnoa ato yoiyāna. ³ Anoxō ato yoini: “A Cristo omiskōiax nani. Mā nafiakē anā Epa Niospa otoani. Nā Jesúsnoa ē mato yoikai nāfi Cristoki,” ixō Pablo ato yoini.

⁴ Ato askafaifāfe nikakakī atiri judeofāfe Jesús chanīmara fanifo. Mā Jesús chanīmara fakanax ato fe rafenifo. Askatari griegofāferi Nios chanīmara fakaxō Nios fāsi sharakōi fanifo, nā kērofo xanīfofo feta. ⁵ Askaifāfe oikani judeofo noko anā nikakanimaraka ikanax, Pablo yafi Silas mepaikani

ōitifishkinifo. Nāskakaxō a yora xani chakafo ato fenaifokani fonifo, Pablo yafi Silas chakafakakī mekafanōfo, fetsafāfe pexefo tii anoxō ato nikanōfo. Nāskakanax Jasón pexe ano fonifo Pablo yafi Silas fenaifokani, ato kāimaxikakī yorafāfe ato omiskōimanōfo. ⁶ Akka Pablo yafi Silas anofo ato fichikaxoma, Jasón yafi a Nios Ifofamis fetsafu ato achikaxō ato xanīfofo ano ato iyonifo. Mā ato iyokaxō fāsikōi ato iskafanifo: “Na feronāfakefāfe fanīma mishtixō ato chakafafōfāsafamisfo. Akka mā noko ano feafo. ⁷ Na Jasón āfe pexe mēra ato ikimana. Nafāfe a romanō xanīfāfe yoimis anori anā nikakanima. Akka nāno nōko xanīfo fetsa āfe ane Jesús ikani,” ixō ato yoinifo.

⁸ Ato askafaifāfe nikakani xanīfofo ōitifishkikī metsamanifo, noko anā nikakanimara ikanax. ⁹ Akka Jasón feta fetsafāfe a xanīfofo ato kori ināfono ato kāimanifo.

Pablo fe Silas Berea ano fonifo

¹⁰ Nāskakata fakishi Pablo fe Silas Berea ano fotanōfo koshikōi ato nīchinifo. Mā Berea ano nokokanax judeofāfe ichanāti pexe mēra ikifainifo.

¹¹ Nā judeofāfe Pablo feta Silaspa ato yoiiafono ato nikakōipainifo, Tesalónica anofo keskara inifoma. Ato nikasharapaikōikakī Niospa meka shara nikakōinifo. Nāskakata pena tii kirika fepekaxō ōinifo a ato yoiāfo keskara chanīmamākī. ¹² Nāskakē judeofāfe Jesúsnoa chanīmara fakōinifo. Askatari griegofāferi chanīmara fakōinifo. Kērofāferi nikakōinifo a feronāfakefāfe nikaifo keskafakī.

¹³ Akka judeofāfe Tesalónica anoxō nikanifo Pablo Niosnoa meka shara Berea anofo ato yoiāto. Nāskakanax Berea ari fonifo, mā ari fokaxō ato yoinifo Pablo mekafakī chakafanōfo. ¹⁴ Ato askafaifono, akka a Jesús Ifo-

famisfāfe Pablo koshikōi katanō nī-chinifo fakafā kesemē ano. Akka Timoteo fe Silas fonifoma. Berea ano nētenifo. ¹⁵ Akka a Pablo fe fofaifo, afe fonifo pe xe rasi Atenas ano. Nānoax anā feaifono Pablo ato yoini iskafakī: “Timoteo yafi Silas ea ato yoixotakāfe koshi ekeki fenōfo,” ixō ato yoini.

Pablo Atenas ano ini

¹⁶ Pablo Timoteo yafi Silas Atenas anoxō ato manayanā ōia Atenas anoxō afarafo ichapakōifo onifakaxō, “Na nōko niosra,” faifāfe ōi. Āfe ōiti mēraxō shināchakakōini. ¹⁷ Nāskakē Pablo nā judeofāfe ichanāti pe xe mēranoax judeofo fe a judeofoma fe a Nios sharara faifo fe yoināni. Nāskatari a pe xe emāiti ni ax yoināifo mēxotaima Pablo Jesúsnoa ato yoini. ¹⁸ Ato yoiaino yora fetsafo akiki fenifo afe feratenāxikaki. Nāfāfe shinānifo iskakakī: “Nā nō apaiyai keskafakī nō atiro noko inimamanō,” ixō shinānifo. Nāfāfe āto anefo epicureofo. Ranāri iskanifo: “Afara afeskara afiaino nō tenetiro,” ixō shinānifo. Nāfāfe āto anefo estóicofo. Nāfo epicureofo fe estóicofo Pablo fe feratenānifo. Iskafakī yoinifo: “Na mekakī finamisto ʒafaa noko yoipaimē?” ixō yoiaino, fetsafāferi iskafanifo: “Nios fetsafoōnoa noko yoipai rakikīa,” ixō yoinifo. Nāskafakī fetsanifo. Pablo Jesúsnoa meka shara ato yoifiaito, mā Jesús nafiax anā otoyamea ixō ato yoifiaito nikakaspakakī. ¹⁹ Nāskakaxō Areópago ano Pablo iyonifo a anoax mēxotaima ichanākaxō afarafo yoimisfo ano. Nānoxō yōkanifo iskafakakī: “Nō tāpinō na mī yoiyai anori meka fenakōiki noko yoife. ²⁰ Na mī noko yoiyai anori nō nikamismaki. Afaa ikamākī noko yoife nō tāpinō,” fanifo. ²¹ Nā Atenas anoafō feta yora fetsafāfe anoxō ōikakī

nikapaikōinifo a nikaifo keskara ato yoixikakī.

²² Nāskaxō nā ichanāmisfo āfe ane Areópago anoxō Pablo ato nēxpakīa ni-inākāfe ato yoini: “Atenas anoafāfe, ea nikakapo, mē mato ōi mā Niosnoa nika-paikōiaito tāpipaikōiyanā. ²³ Nā mā nios kīfimis ano kafasakī mē ōia. Nānoa ē fichia na nōko niosra ixō mā afara onifanixakī mā akiki kenekī iskafakē: ‘Nō na nios ōimisma,’ ixō mā aōnoa yoikī keneni. Nā nios ōikatsaxakīma mā kīfimis, nāōnoa ē mato yoi.

²⁴ “Nā Niospa keyokōi onifani, afama mīshtifo nai mēranoafoya mai anoafō onifani ato Ifo ixikī. Nā Nios yorafāfe pe xe faafo mēra ikama. ²⁵ Askatari ea afaa axokāfe ikima. Akka nāto keyokōi noko nima. Nō xakainō noko nefefaxoni, afara fetsafori ani.

²⁶ “Askata feronāfake fisti onifakī tae-fani, nānoax nā maniafo tii kainōfo, nā mai tio ano ipaxakakī. Nāskaxō ato yoini, afe tii xinia akanimākai fanīra ikaxō. ²⁷ Nāskakē Niospa yorafo onifani keyokōichi fenānofo tāpipaikakī. Akka fenakī fichitirofo. Chanīma, Nios chai ikama, noko chai faama. ²⁸ Akka Niosnoax nō nia. Akka Niosyamakēkai nō nikeranama. Akka nā mato tāpimamisfāfe kenenifo iskafakakī: ‘Nō Niospa fenakōifo,’ ixō yoinifo. ²⁹ Akka nō Niospa fenafōfi axō, nō shinātiroma Nios na yorafāfe afarafo onifaafo keskara inō, āa shināxō yorafāfe onifaafo keskara. ³⁰ Askafiaifonokai Niospa ato afeska fanima. Akka iskaratīa keyokōi ato yoi āto chaka xatekaxō chanīmara fanōfo. ³¹ Nāskakē Niospa tāpiyoni afetiā ato ichanāfaimākai, a ato omiskōimanaitīa, fatofō sharafomākī askayamai fatofori chakafomākī. Nā feronāfake katonioxō ato askafaxii. Akka mā nafiakē Āpa otofai to keyokōichi ōinifo,” ato faito,

³² a Jesús naax otoita nikakani, akiki kaxemetsamanifo. Ranārito yoikī

iskafanifo: “Mā nō nikakī a mī noko yoiaito, anā pena fetsa noko yoifaixāfe,” fanifo.

³³ Askafaifono a ichanāfo anoax Pablo kani. ³⁴ Akka Pablo mā kaino atiri afe fonifo Jesús chanīmara fakanax. Dionisiori nāno ato fe ini, nā Dionisio Areópago anoxō ato fe ichanāxō ato yoisini. Kērori nāno ato fe ini, āfe ane Dámaris, kēro fetsafori ano ato fe inifo.

Pablo Corinto ano ini

18 Nāskata Pablo Atenas anoax kaax Corinto ano nokoni. ² Nānoa feronāfake āfe ane Aquilaki nokoni. Nā feronāfake Ponto pexe rasi anoa ini. Rama Italia anoax āfe āfi Priscila fe nokoita ini, nā Italia anoa āto xanifāfe āfe ane Claudio ato potaitano. Ato iskafayanā na judeofo Roma anoax fōtanōfo ixō. Nāskakē Pablo ato ōikai kani. ³ Nā Pablo nā akaifo keskafakī akairi pexe fakāki tāpia ini, karapa pexe fakī. Nāskakē nāno ato fe nēteni, ato feta yonoxiki. ⁴ Nāskakē nānoax mēxotaima pena tenetitīa ichanāti pexe mēra kapaoni. Anoxō judeofoya a judeofoma ato Jesúsnoa meka shara nikamapai chanīmara fanōfo.

⁵ Akka Silas fe Timoteo mā Macedonia anoax akiki nokoafono Pablo Jesúsnoa meka shara judeofo ato yoifofāsafani: “Jesúsfi Cristoki Niospa katonī āfe Fakekōi inō,” ixō ato yoini. ⁶ Ato askafaito nikakakī judeofāfe Pablo iskafanifo: “Jesúskai Cristoma. Mīa mī chanī,” fakaxō Pablo īchaketsanifo. Askafaifāfe nikakī Pablo āfe rapatiōnoa atoki mapo taa taani mā anoax kakī ori fetsa ari ato iskafafāini: “Ē Niospa meka mato yoipaifaiato mā ea nikakaspai. Māto shināmā mā iki. Nāskax naax mā Nios fe nīpanakama. Ē mato yoisharapaifaiato mā ea nikakaspai. Nāskakē na judeofoma ari ē kai ariafo ato yoixiki,” ixō Pablo ato yoini.

⁷ Nāato askafata āto ichanāti pexe anoax kākikaini feronāfake āfe ane Ticio Justo pexe ano kani. Nāato Epa Nios shinākōikī kifipaoni. Nā ato ichanāti pexe chaima ika ini. ⁸ Feronāfake Crispa ichanāti pexe anoa āto xanifo ini. Nāato āfe āfi feta āfe fakefoyaxō nōko Ifo nikakōiyanā chanīmara fani. Askatari nā Corinto anoafāferi chanīmara fakōinifo, Pablo Jesúsnoa meka shara ato yoiaito. Nāskakē chanīmara faifono ato maotisafakī faka mēra ato ikimapakenifo. ⁹ Nāskano fakish fetsa Pablo namakē ōia fani, nōko Ifāfe yoiaito iskafakī: “Ratekima mēxotaima ēfe meka sharaōnoa ato yoi xateyamafe. ¹⁰ Ē mefe ikaki mia tsōa afeska faima kiki. Na pexe rasi ano efe yorafo ichapa ikafokī,” ixō yoini. ¹¹ Nāskakē Pablo Corinto ano nēteni. Anoxō xinia fisti finōmata oxe seis ani. Nānoxō mēxotaima Niospa meka ato yoipaoni.

¹² Akka Acaya mai anoax Galión xanifo finakōia ini. Nānoax judeofo ichanānifo Pablo achixikākī. Mā achikaxō āto xanifo finakōia ano iyonifo. ¹³ Iskafakī āto xanifo yoinifo: “Na feronāfake ato pārafofāsafai, yoipai mā Nios kifiki iskafatiro ixō. A Moisés yoini anori ato yoima, fakirira ato yoi,” ixō yoinifo.

¹⁴ Pablo mā ato kemapaiyaito nā xanifo Galión judeofo yoini iskafakī: “Na feronāfake afara chakafakē, askayamakī ato retekē mā ea yoiaito ē mato nikakerana. ¹⁵ Akka nā māto xinifāfe yoipaonifo keskaraōnoa mā yoita, a māto kaifāfe āfe aneōnoa yoita, a Moisés yoini keskaraōnoa mā yoi. Akka nā mā apaiyai keskafakāfe, ē aōnoa afaa tāpipaimakai. ¹⁶ Nāskakē nonoax fotakāfe,” Galión xanifāfe ato fani. ¹⁷ Ato askafa fokaxō Sóstenes achinifo nā ichanāti pexe anoa xanifo. Mā achikaxō nāri seteketsanifo xanifāfe ferotaifi. Akka nā xanifo Galión aō rfanā inima.

**Pablo anā Antioquía ano kani
Niosnoa meka shara ato yoikai.**

Taeyoi kai rafenixakī anā kai fistini

¹⁸ Pablo Corinto ano oxaranāyoni. Nānoax a Nios Ifofaafō makinoax kani Priscila fe Aquila afe fonifo. Nāskakata kanōnāfānē nanefainifo Siria mai ano fokasi. Mā fokanax akka Cencrea anoax kanōnāfā mēra nanexoma Pablo ato testemayoni. Akka Pablo Nios yoiyoni: “Ē miōxō afara axii, mī ea ōiaino,” ixō yoini. Akka mā axō ato testemani tāpinōfo. Ē Nios afara afeskarafaxōara ikax. ¹⁹ Nāskata mā fokanax Efeso ano nokonifo. Nāno Pablo ato nīchifaini Aquila yafi Priscila, ichanāti pexe mēra kakī nāanoax judeofo ichanāfono ato fe yoināxiki. ²⁰ Nānoxō nētefapainifo. “Kayamafe nono nofe iyofe,” fanifo. Askafaifono akka Pablo nētekaspani. ²¹ “Maa, ē nētetiroma, mē kai,” ato fani iskafakī ato yoiyanā: “Epa Niospa ea nīchiaino anā oxō ē mato ōiyoxii.”

Nāato askafata Pablo kanōnāfānē naneinākfani Efeso anoax mā kai. ²² Mā Cesarea ano nokoax, Jerusalén ano kani a Nios Ifofaafō ato yoisharaikai. Mā ato yoita anā kani Antioquía ano. ²³ Nāno ato fe ikatsaxakī, nānoax anā kani Niospa meka sharaōnoa ato yoifofāsafaikai. Galacia anoxō ato yoikī taefata, Frigia anoxori ato yoini. A Nios Ifofaafō ato inimamakōini, Niosnoa meka shara ato yoikī.

**Apolos Efeso anoafō Niosōnoa
mekā shara ato yoini**

²⁴ Nāskaifono Efeso ano judeo fisti nokoni āfe ane Apolos pexe rasi Alejandro ano ini. Nāato Niospa meka yoikī kirika kenenifo tāpikōia ini, xafakīakōi ato yoimis. ²⁵ Nāato nōko Ifo Jesúsnoa tāpikōixō ato yoini, inimakōikai nā tāpia anori xafakīakōi Jesúsnoa ato

yoini. Askafixō Jesúsnoa tāpisharaxō nā Juan ato maotisafakī faka mēra ato iki-mani nā fisti tāpia ini. ²⁶ Nāskata Apolos ichanāti pexe mēraxō ranotamakōi ato yoiaito nikakī. Aquila feta Priscila kenakaxō ori iyokaxō Niospa meka tāpi-masharakōinifo nikasharakōinō.

²⁷ Nāskakē Apolos Acaya mai ano kapaiyaito nikakī a Nios Ifofaafō iskafainifo: “Nō a Jesús Ifofamisfo kirika kenexō fomanō mia ifisharakōinōfo,” ixō yoinifo. Apolos mā Acaya mai ano kaxō, ato yoisharakōini. Ato askafaito nikakani Niosnoax inimasharakōinifo. ²⁸ Nānoxō ōiaifo judeofo Apolos yoini: “Jesús Niospa Fakemara,” faifono. Akka nā kirika keneaōxō Apolos ato yoini iskafakī: “Nā nō manai Cristofi Niospa Fakeki,” ixō xafakīakōi ato yoiaito tsōa kemanima.

Pablo Efeso ano oni

19 Apolos Corinto ano iyoano, māchi keya ari fai tāpiato kaax Efeso ano Pablo nokoni. Nānoa Nios Ifofamisfo fichtoshini. ² “¿Mā Nios Ifofaxō Niospa Yōshi Shara mato mēra mā nanenimē?” ixō Pablo ato yōkaito, kemanifo iskafakakī: “Maa, nōkai aōnoa afaa nikayomisma, Niospa Yōshi Sharakai nō nikamisma,” fanifo.

³ Askafaifōfe nikakī anā Pablo ato yōkani: “¿Afesikai mā maotisanimē?” ato faito, kemanifo iskafakakī: “Juan noko yoinino nō ini,” ixō yoinifo.

⁴ Askafaifono anā Pablo ato yoini iskafakī: “Juan ato maotisafani afara chakafakatsaxakakī āto chaka xatepaiyafono Nios Ifofapaikakī. Iskafakī ato yoiyanā a chipo oxiai nikakōisharaxikāfe ixō ato yoini, Jesúsnoa yoikī,” ato Pablo fani.

⁵ Pablo ato yoikī askafaino, nikakani nōko Ifo Jesús āfe aneōnoax maotisanifo fetsafāfe tāpinōfo. ⁶ Askafaifono ōikī Pablo ato māmāpakeaino Niospa Yōshi

Shara ato mēra naneni. Nāskakanax meka fetsapa mekai fetsenifo. Niosnoa meka shara nikakaxō ato yoinifo.⁷ A ato mēra Niospa Yōshi Shara nanea, doce feronāfake ini.

⁸Nāskaifono Pablo nāno ato fe ikax mēxotaima ichanāti pexe mēra kapaoni. Anoxō tres oxo ani. Niospa meka sharaōnoa ato yoiyanā ranotama, anoxō Nios xanifoōnoa ato tāpimapaikōikī. ⁹Ato askafafiaino atirifāfe nikakaspakakī yorafāfe ferotaifi mekafakī chakafanifo iskakakakī: “Nōkai Jesús chanīmara faima. Aōnoaxkai Epa Nios ari nō katiroma,” ixō yoiiaifono, Pablo ato makinoax kakī a Nios Ifofafo ato iyonī, feronāfake āfe ane Tirano a anoxō ato tāpimamis ano. Nānoxō a chanīmisfo anoxō pena tii Pablo Jesúsnoa meka shara ato yoipaoni. ¹⁰Anoxō Pablo Niospa meka sharaōnoa ato yoikī xinia rafe ani. Nā Asia mai ano ikafāfe nikasharakōinifo Niospa meka sharaōnoa. Judeofo feta a judeofofāfema nōko Ifo Jesúsnoa meka shara nikapaonifo. ¹¹Nāskakē Niospa Pabloōxō afama mīshtifo fakī ato ispani. ¹²Nāskakē yorafāfe āto payōiro iyamata āto sama faxte pishta Pablo āfe yora ramākanifo. Nāskafata mā fokaxō a isinī ikaifoya a niafaka chaka naneafō ato ramānifo. Ato askafafifono a isinī ikaifo fe a niafaka chaka naneafō sharai fetsenifo.

¹³Nāskaifono atiri judeofāfe fofāsakakī niafaka chakafo yorafo makinoā pōtanifo pexefo tii fofāsakakī. Jesús āfe aneōxō niafaka chakafo yorafo makinoā ato pōtapainifo. Iskakafanifo: “Niafaka chakafāfe, Jesús aneōxō Pablo noko yoimiski, akka nō mato yoikai ato makinoax tsekefaitakāfe,” ato fanifo.

¹⁴Nāskafapaonifo nā judeo āfe fake sietipa, nā judeo āfe ane Esceva ini. Nā ato Nios kīfixomisfāfe āto xanifo ini. ¹⁵Ato askafafifono a niafaka yōshi

chaka yora mēra naneato ato kemani iskakakī: “Ē Jesús ōimis, askatari Pablori ē tāpia. Akka, ¿mā tsoamē?” ato fata, ¹⁶nā niafaka yōshi chakayato ato rapati faxteyanā, fāsikōi ato achixō ato seteketsayanā ato imi tofeni. Nāato askafakī fetsaino pexe mēranoax yorioma ichonifo. ¹⁷Nāato askafaano Efeso anoxō judeofāfe yora fetsafo feta nikakani ratenifo. Nāskakaxō, “Nōko Ifo Jesús fāsi sharakōi,” fanifo.

¹⁸Nāskakaxō a Jesús chanīmara famisfāfe fēkaxō a afara chakafapaoni xakakī yorafāfe ferotaifi yoinifo. ¹⁹Askatari a yōfe tāpiafāfe āto kirika fēkaxō yorafāfe ferotaifi koanifo, mā Jesús Ifofakaxō. Nā kirika kene ōiafo kopikōi ini, como cincuenta mil ini. ²⁰Nāskakē nōko Ifāfe āfe mekashara nikaketsanifo Jesús Ifofamisfāfe ato yoiiaifāfe, āfe kerex sharaōxō afama mīshtifo fakakī.

²¹Nāskafata Pablo shināni Macedonia yafi Acaya ano kaxiki. “Nānoax Jerusalén ano ē kaikai, Jerusalén anoax Roma ano ē kaikai,” ixō shināni. ²²Nāskaxō a afeta yonomisfo rafe Macedonia ano ato nīchini Timoteo yafi Erasto. Akka Pablo Asia ano nēteyoni.

Efeso anoax yorafo mekai fetsenifo

²³Nāskaifono nā Efeso anoafō mekai fetsenifo: “Jesúsfi Niospa Fakekī aōnoax nō Nios ari katiro,” Pablo ato faino, ²⁴nāno feronāfake āfe ane Demetrio ini. Nāato yonokī afarafo kori exe keskara oxokōi onifapaoni. Nā feronāfāke afara onifakī tāpikōia ini. Nāskaxō kēro ōitsa onifani, na nōko niosra ixō āfe ane Artemisa. Ranāfaxō kēro ōitsa fakī kafāshara mīshtifo onifani. Nāskakē a afeta yonofaifāfe aōxō kori ichapa fipaonifo. ²⁵Nāskaxō Demetrio ato ichanāfani, a afeta yonomisfo ato iskakafayanā: “Efe yora mīshtichi, mā mā tāpiakī nōko nios Artemisa yora keskara

onifaxō, aōxō nō kori ichapa fimiski. ²⁶Akka mā mā ōimis nikayanā, na Pablo ato yoifofāsafamis iskafakī: ‘Na yorafāfe niosra ixō onifaafō, akai niosma,’ ixō ato yoi. Mā yora ichapafāfe chanīmara fakōinafo ato yoiato nikakakī. Na Efeso anoafō ato yoiama, Asia mai anoafori ato yois. ²⁷Na Pablo yoiat keskara mesekōi, ē shināchakakōi. Anā noko tsōa kori ināyamaino nō fenotiro, na nōko nios Artemisa anā tsōa kīfitiroma, nā maitio ikafāfe Asia mai anoxō kīfimisfo. Askatari a nōko nios kīfiti pexefā mēranoax anā ichanātirofoma,” ixō Demetrio ato yoini.

²⁸Demetrio ato askafaito nikakani Pabloki ōitifishkiyanā fāsikōi yoinifo iskafakakī: “iNa Artemisa Efesio anoafō nā sharafinakōiafo, tsoa keskarama!” ikanax fāsikōi mekai fetsenifo.

²⁹Nāskakanax pexe rasi anoax fekaxtei fetsenifo. Nāskakaxō Gayo yafi Aristarco achinifo. Nā rafe Macedonia anoaf inifo, Pablo fe feitafo. Nāskakaxō a yora kaya ichanāfo ano ato iyonifo. ³⁰Ato askafaifono Pablo ato mēra ikipaini arixō yorafo yoixiki. Akka a Jesús Ifofafāfe Pablo nīchikaspanifo, “Mia retetirofoki,” ikaxō. ³¹Askatari a Pablo fe rafemisfāfe, xanīfofōfāfe Asia mai anoxō ato yoinifo, Pablo yoitanōfo ato mēra ikiyamanō. ³²Nāskakē āa ranā ichanākanax fāsikōi mekanifo. Atirifāfe fetsa anori yoinifo. Nāskaifono ranārito tāpinifoma afeskai ichanāfomākī. ³³Nāskaifono judeofāfe shinānifo, na yorafo chakai mekai taeafora noko fakanira ikaxō. Nāskakaxō Alejandro pīsikinifo ōiaifono ori nīxō ato yoitakāfe ikaxō. Nāskafaifono Alejandro niinākakāfā mēshaxō ato yoini iskafakī: “Mekayamakāfe, ē mato yoisharanō,” ixō Alejandro ato yoini. ³⁴Akka mā tāpikaxō Alejandro judeokē, fāsikōi āa ranā mekai fetsenifo, iskakani:

“Na Efeso anoafāfe āto Artemisa sharafinakōia,” ikaxō.

³⁵Askafāfe ōikī a xanīfo kenexomisto, “Mekayamakāfe,” ato fani. Ato askafaito anā tsoa mekanima. Nāskaxō ato yoini iskafakī: “Efesofo anoafāfe ea nikasharakāfe. Keyokōichi tāpiafo nōfi Efeso anoafokī, nā āto nios Artemisa āfe kīfiti pexefā nō kexemis. Nā onifafo nai mēranoax pakeafori nō kexemis. ³⁶Nāskakē āa chanikanira tsoa itiroma. Nāskakē anā mekayamakāfe, afaa afeskafapaiyamakāfe shināsharaxoma. ³⁷Akka na feronāfakefo mā ato efea afaa chakafayamafiafōno, askatari na pexefā mēranoa tsōa afaa oneyamafiano, askatari na nōko nios Artemisa tsōa chakafakī mekafayamafiano mā ato efea. ³⁸Akka na Demetrio afeta yonomisfo feta, a ato chakafapai xanīfofo ano ato iyotiro, anoxō ato yōkanō afaa chakafafomākī. ³⁹Nāskaxō afara fetsa mā yoipaikī nā ichanāfo anoxō mā yoitiro. ⁴⁰Mā iskaratīa ato chakafai keskafakī xanīfofōfāfe nikaxō nokori askafatirofo. Na yorafāfe afaa chakafayamafiamisfōno, afeskakī mā yōachepeimē xanīfofōfāfe noko faifono nō ato kematiroma,” ixō a xanīfo kenexomisto ato yoini.

⁴¹Ato yoikī askafata ato nīchiaino fonifo.

Pablo Macedonia ano kata Grecia ariri kani

20 Mā mekakani nishpafono Pablo a Nios Ifofaafō kenani ato yoisharaxiki. Mā ato yoisharata, ato makinoax kani Macedonia ari kai. ²Mā kaxō nāriafo Jesúsnoa meka shara ato yoifofāsafakī a Nios Ifofaafō ato inimamakōini. Nāskata Grecia ano nokoni. ³Nānoxō tres oxe ani anoax kanōanāfānē Siria ano kapaikī, nikani judeofāfe kexefono retpai kakī. Nāskakē fāi kakī, Macedonia

anā finōfaini. ⁴Mā kaino feronāfake ranāri afe fonifo. A feronāfake fetsa āfe ane Sópater Berea anoa ini. Āfe apa ane Pirro ini, Aristarcori ini, Segundori ini, nā Segundo Tesalónica anoa ini. Fetsari Gayo, Derbe anoa ini. Fetsari Timoteo ini. Askatari Tíquico fe Trófimo Asia mai anoa inifo. Nā tii Pablo fe fonifo. ⁵Nā tii rekē fokaxō Troas anoxō noko mananifo. ⁶Akka mā fista senēano chipo nō kani. Nā fistatía pāa faraxaxoma pimisfo ini. Nāskata Filipos anoax kanōanāfānē nō kai cinco nia mā nō oxax Troas ano nō atoki nokoni. Nāno nō siete nia oxayoni ato fe.

Troas ano ōikai Pablo kani

⁷Nāskata mā pena nomīkoaino nō ichanāni pāa kaxke mīshtixō pixiki a Jesús noko nāxoyamea shinākī. Anoxō Pablo a Nios Ifofafo yoini, mā penama kaxiki yamenake kafanaino ato yoikī xateni. ⁸Nānoax pexe kene keya fomākīa anoax nō ichanāni, a rāpari ichapa ōtai fetsea anoax. ⁹Nāskaino naetapa āfe ane Eutico pexe kene fomākīa āfe naisti anori tsaoni. Pablo ato chaikōi yoiaino nā naetapa oxakatsaini. Nāskax mā oxachāi kaax pexe kene fomākīakōinoax pakeax nakē chishtoinifofānifo. ¹⁰Nāskakē Pablo fotopakekafā chishtoinifofā nā naetapa ikōni, ato iskafakī yoianā: “Rateyamakāfe, naamaki,” ato fani.

¹¹Nāskafata anā pexe fomākīa Pablo māpeinifofāxō ato pāa kaxkeketsaxoni ato feta pixiki. Nāskaxō ato yoikī pena fani. Mā penano Pablo kani. ¹²Ato askafaino nā naetapa nafiax mā otokē afe yorafāfe xanēnē iyonifo. Askafakī Pablo ato inimamakōini.

Troas anoax Pablo Mileto ano kani

¹³Akka nō kanōanāfānē rekē kani, Aso anoxō Pablo ifixiki. Akka noko iskafakī

yoini: “Ē fāi kaikai rekē fokāfe,” ixō noko yoini. ¹⁴Nā Aso anoa noko fichiax nofe feronāfāke kani. Nāskax Mitilene ano nō nokoni. ¹⁵Nāskata nānoax nō tsekekainax pena fetsa Quío mai nō finōfaini kaax pena fetsa Samos fai fototai nō nokoni. Anā anoax kaax pena fetsa pexe rasi Mileto ano nō nokoni. ¹⁶Akka Pablo Asia ano samarakapainima. Efeso anori kakaspani, Jerusalén ano koshi nokopai ato feta fista Pentecostés apai.

A Nios Ifofafo ato kexemisfo Efeso anofo meka shara Pablo ato yoini

¹⁷Mileto anoxō Pablo ato kenamani, Efeso anoxō Nios Ifofafo ato kexemisfo. ¹⁸Mā feafono ato iskafani: “Mā mā ea ōimis ē isharakōiaito nā ē oitachāi. Na Asia mai anoxō ē afaa afeska fama ē isharakōia Jesúsnoa meka shara mato yoi. ¹⁹Mēxotaima ē mato mēra itiani, nōko Ifo yonoxoni. Ē mato yoi ē oiatiani Nios mato Ifo sharafamapai. Askatari ea omiskōimanaifono ē omiskōimis judeofāfe ea askafaifono. ²⁰Akka ea askafafifono Jesúsnoa meka shara ē mato yoikī xateima. A meka sharakapafo ē mato yoimis. Ranotamakōi ē mato yoimis, ichanāti pexe anoxō yoita a mato pexekōifo anoxori ē mato yoimis. ²¹Judeofō yoita a judeofomari mē yoimis āto chaka xatekaxō Nios Ifofanōfo nōko Ifo Jesucristori chanimara fakōinōfo.

²²“Akka iskaratīa Jerusalén ano ē kai, Niospa Yōshi Sharapa ea nīchiaino. Ē tāpiama arixō ea manafo ea afeskarafakani. ²³Akka mē tāpia Niospa Yōshi Sharapa ea yoiaito, pexe rasi anoxō ea karaxa mēra ikimakaxō ea omiskōimakani. ²⁴Akka ea askafafifono ē shināchakaima. Nā Epa Niospa ea amapaiyai keskara fisti ē shināi. Epa Niospa keyokōi yorafo noikōi na meka shara ato yoitāfe ea fani. Nā ea yoini keskara ē apai.

²⁵“Ē mato mēraxō Nios xanifoōnoa ē mato yoimis. Akka mē tāpikōia anā mā ea ōinakama. ²⁶Nāskakē ē mato yoipai. Na fetsafāfe ea nikakaspamisfo ē ato yoipaifaiato tsōa ea nikamisma. Nāskax omiskōixikani. Nāskakē ē ato afeskafatiroma, mē ato yoimis. ²⁷Mē mato yoimis a Niospa fichipaiyai keskafakī ē mato yoikaspa misma. ²⁸Nāskakē kexemesharakāfe, a Nios Ifofaafari ato kexesharakāfe. Niospa Yōshi Sharapa mato ikināki, a Nios Ifofaafō mā ato kexesharanō. Jesús nokoōnoax nai āfe imi foniki. ²⁹Mē mato makinoax kaano, chipo a fanīrira yoimisfo chakafo fekani mato fanīrira yoipaikani. Oa poomānā chaxo fichixō pitiro keskafakī mato pārapaikani mā anā Jesús shinānōma. ³⁰Afianofi mā fetsa mā ranā mā pārānōnāxii nō Niospa meka tāpiara ixō mā ato pāraxii, a Nios Ifofaafāfe mato nikanōfo. ³¹Kexemesharakōikāfe, akka shinākapo. Tres xinia ē ani Niospa meka sharaōnoa mato yoiki. Penata yoita, fakishi yoiki ē mato famis, Niospa meka sharaōnoa ē mato yoi ē oiamis.

³²“Akka efe yora mishtichi, iskaratīa ē Epa Nios kīfi mato kexesharanō, a mato noiai keskafakī āfe meka shara mato mēra nanenō. Nāato āfe kerex sharaōxō āfe meka shara mato inātiro mato mēra nanesharanō askatari a yoiyoni keskafakī afe yorakōifo ato afara ināsharakōitiro afe ipaxanōfo. ³³Ēakōi ē afaa fipaimisma, askatari ē mato kori yōkamisma, rapatiri ē toa yōkamisma. ³⁴Askatamaroko ēfe mifikōichi ē yonofaito mā mā ōimis, a ē fichipaiyai fixiki, a efe ikafori ato ināxiki. ³⁵Mē mato ōimamiski afeskaxō mā yonotiromāki, a omiskōiaifo ato axosharyanā. Nōko Ifo Jesús āfe meka sharaōnoa shināyanā fetsafāfe noko afara ināino nō inimatiro keskai, ‘Nōri fetsafo afara ināsharai nō

inimaifinakoitiro,’ ixō nōko Ifāfe noko yoini,” Pablo ato fani Efeso anoafō.

³⁶Mā ato yoiki askafata ratokonō mai chachipakefōfā Pablo ato Epa Nios kīfixoni. ³⁷Anoax keyokōi oiayanā Pablo ikōketsayanā kokoketsanifo. ³⁸Shināmitsakōinifo: “Ē anā mato ōinakamara,” ato faino, askakāta afe fakafā kesemē fonifo Pablo kaito ōifokani. Nāskax Pablo kanōanāfānē nanekaini mā kai.

Pablo Jerusalén ano kani

21 Anoa a Nios Ifofaafō nō ato ōifaini, kanōanāfānē nō nanekaini kaax Cos ano nō nokoni. Anoax kaax pena fetsa Rodas ano nō nokoni, anā anoax kaax Pátara ano nō nokoni. ²Nā Pátara anoxō kanōanāfā nō fichini Feničia ano kaino, nāo nō nanekaini. ³Kakī fakafā nakirafe Chipre mai toomāfā nō ōifaini. Nā Chipre mai nōko pōya mishkiori ini. Nā finōfaini kaax Siria ano nō nokoni. Nānoxō pexe rasi Tiro fai fototai nokoxō kanōanāfā mēranoa afama mishtifo mēpemanifo. ⁴Nānoa a Nios Ifofaafō nō ato fichini, nāno nō ato fe siete nia oxani. Nāfāfe Pablo yoinifo Niospa Yōshi Sharapa ato shināmanaino iskafakakī: “Jerusalén ano kayamafe. Anoxō mia retepaikani kiki,” ixō yoinifo. ⁵Askafaifono mā siete nia finōta nō anoax kaino, keyokōi āto āfīfo fe āto fakefo fe nofe fonifo pexe rasi pasotai. Nānoxō nā māshifā anoxō ratokonō mai chachipakefōfā nō Epa Nios kīfini. ⁶Nāskata mā nō kakī nō ato yoisharaketsata, kanōanāfā mēra nō naneinākafani, akka atii anā fenifo āto pexe ano.

⁷Nāskata kanōanāfānē nō kai Tiro ano nō nokoni, nānoax kaax Tolemaida ano nō nokoni. Nānoax a Nios Ifofaafō fe nō ato fe yoināsharakōini, askatari nāno nō ato fe oxa fishtiyoni. ⁸Nāskata nānoax kaax pena fetsa Cēsarea ano nō nokoni. Nānoax Felipe

pexe ano nō kani. Nā Felipe Niospa meka shara yoimis ini. A Jesús Ifofaafāfe afetiāma Felipe ifinifo Jerusalén anoxō a piaifo ato paxaxonō. Seis feronāfake fetsafoya Felipe ifinifo ato feta yononō. Nāato pexe ano nō nēteni. ⁹ Felipe fake xotofake cuatro inifo fenemais. Nāfāfe Niospa Yōshi Sharapa ato shināmanaino ato yoipaonifo. ¹⁰ Nāno nō oxa ranāni, nāno Judea anoax feronāfake āfe ane Agabo nokoki nokoni. Nāato Niosnoa yoimis ini, a inōpokoai yoikī. ¹¹ Mā noko ano nokoxō, Pablo āfe nanexemeti fiata, aō metexkere ita aō otxekere ini. Nāskaxō ato yoini iskafakī: “Niospa Yōshi Sharapa ea yoi Jerusalén anoxō judeofāfe na nanexemeti ifo iskafaxikani. Nāskaxō yora fet-safo ināxikani,” ixō Agabo ato yoini.

¹² Noko askafaito nikakī Cesarea anoafō feta, “Jerusalén ano kayamafe,” nō Pablo fani. ¹³ Askafaifono Pablo noko kemani iskafakī: “¿Afeskakī mā oiayanā mā ea shināmitsanimē? Mē itipinīshara ea nexayamakakī ea retékani Jerusalén anoxō, nōko Ifo Jesúsxō ea askafakani,” Pablo noko faito, ¹⁴ nō anā afaa fanima noko nikayamaito. Nāskaxō nō yoini iskafakī: “Nōko Ifāfe nā mia apaiyai keskafanō,” ixō nō yoini.

¹⁵ Mā askata nō itipinī fani, nāskax nō Jerusalén ano kani. ¹⁶ Nō kaino a Nios Ifofaafō ranāri nofe fonifo Cesarea anoax. Nāfāfe noko iyonifo feronāfake āfe ane Mnasón pexe ano, nā Mnasón Chipre anoa ini. Nāato afetiāma Nios Ifofakī taefani. Nāskaxō āfe pexe anoxō noko ifini ano nō oxanō.

Pablo Santiago ōikai kani

¹⁷ Mā nō Jerusalén ano nokoano a nofeta Jesús Ifofamifāfe noko ifinifo nokoki inimakōiyanā. ¹⁸ Askata pena

fetsa Pablo nofe kani Santiago ōikai. A Nios Ifofaafō ato kexemisfori nāno inifo. ¹⁹ Mā atoki nokoxō Pablo ato yoisharakōini. Nāskaxō ato yoipakeni a Niospa aōxō a judeofoma ato chanīmara famakōikē.

²⁰ Ato yoiaito nikakakī, “Nios fāsi sharakōi,” fanifo. Nāskaxō Pablo yoinifo iskafakakī: “Nofe yorashta, nō mia yoisharapai, mā mī ōimiski na judeofāfe ichapakōichi mā nōko Ifo Jesús chanīmara fafiakaxō, nāfāfe a Moisés yoini keskara nikapaikōimisfo. ²¹ Nāfāfe yoiafo judeofo a yora fetsafo mēra ikafo mī ato yoikē iskafakī: ‘A Moisés yoini keskara nikayamakāfe,’ ixō mī ato yoikē, ‘Askatari māto fakefo foshki repa xateyamakāfe, askatari a mā imis keskai anā askayamakāfe,’ ixō mī ato yoimiskē. ²² Akka, ¿nō afeskaimē, yorafāfe nikakani mā mī nono oano? ²³ Akka nā nō mia yoiai keskafe. Na cuatro feronāfakefāfe Nios yoiafoki iskafakakī: ‘Epa Niosi, mī noko yoia keskai nō askakōikai,’ ixō yoiafoki. ²⁴ Akka na cuatro feronāfake fe Nios yoiti pexefā mēra katāfe, nō imis keskai ato fe ife māto chaka soaxikakī. Mī ato kopifaxōfe mato testeaifono. Mī ato askafaito ōikakī keyokōichi tāpitirofo a mīōnoa yoiaifo āa chanīkani. Askatamaroko mīri a Moisés yoini keskara mī nikakōimis. ²⁵ Akka a judeofofāfema a Jesús Ifofaafāfe mā chanīmara fakōinafo. Akka mā nō ato kirika kenexona iskafakī: ‘Nō nami pitiroma na nōko niosra ixō afara onifakaxō fetsafāfe ināfono. Askatari yoināfo āfe imiri nō ayatiroma. Askatari yoinā ina fakaxō tetoxakafo āfe imi foyamaitori āfe nami nō pitiroma, askatari nōko āfima nō chotatiroma, kēromāri āfe fenema chotamatiroma,’ ixō nō ato yoia,” Pablo fanifo.

Nios kīfiti pexefā mēraxō Pablo achinifo

²⁶Nāskafaifono nā cuatro feronāfake Pablo ato iyonī. Nāskata pena fetsa ato fe Nios kīfiti pexefā mēra ikini, āto chaka soaxikakī. Nāskata a Nios kīfiti pexefā mēra ikikaini xanīfo yoixiki a Epa Niospa yoini keskara afetia key- oimākai, nā tiitori yoinā retexō Epa Nios ināpaikakī.

²⁷Mā siete nia ikano judeofo Asia mai anoax fokaxō Nios kīfiti pexefā anoa Pablo ōikakī yorafo yoinifo Pablo chakafakī mekafanōfo. Ato askafaifono Pablo achinifo. ²⁸Mā Pablo achikaxō fāsikōi ato yoinifo iskafakakī: “Israelifāfe, nofeta nākifēkape, a na feronāfake kafāsakī yorafo ato pārafōfāsa famiski. Nōko maifo tii anoa ato chakafakī yoimiski. Askatari a Moisés noko yoini anori nikayamakāfe ato fai. Askatari nōko Nios kīfiti pexefā chakafakī mekafai. Askatari nōko Nios kīfiti pexefā sharafinakoīfiano chakafaa, a mēra nōko kaifoma griego yorafo ikimana,” fanifo. ²⁹Akka taeyoi Pablo ōinifo pexe rasi ano nā Trófimo fe kafāsaito. Nā Trófimo Efeso anoa ini. Na Pablo nōko Nios kīfiti pexefā mēra Trófimo ikikinaki ixō shinānifo aa yamafiano.

³⁰Nāskakē pexe rasi anoax mekai fetsenifo, nāskaifono yorafo nikaferakani ichonifo. Nāskakaxō Pablo achikaxō Nios kīfiti pexefā mēranoa kāimanifo. Nāskata Nios kīfiti pexefā koshikōi feponifo. ³¹Nāskaxō mā chaima reteaifono, romanō anoa sorarofāfe āto xanīfāfe nikani pexe rasi Jerusalén anoafāfe yōachēpeaifāfe. ³²Nāskaifāfe nikakī a soraro xanīfāfe a afe rafeafoya āfe sorarofo ichanāfani. Nāskax ato fe koshikōi ichoni yorafo mēra, a soraro xanīfo āfe sorarofo

fe kaito ōikakī anā tsōa Pablo seteketsanima enerisafanifo.

³³Nāskata a soraro xanīfāfe mā Pabloki kaxō mā achixō, cadenās rafeta ato metexkere amani. Nāskaxō chipo yōkani tsoamākī, askatari afaa afeska faamākī. ³⁴Akka askafano yorafo fanīra mekai fetsenifo anoris yoinifoma. Nāskai mekai fetseafono soraro xanīfāfe tāpitiroma ini. Nāskaxō sorarofo mēra ato iyomani. ³⁵Mā chaima sorarofo mēra nokoikaino, anoxō yorafāfe retepaiyaifono, sorarofāfe Pablo chishtokaxō iyonifo yorafāfe afeska fanōfoma. ³⁶Nāskakē keyokōi acho fokani fāsikōi mekafonifo. “Aa chaka reterisafakāfe,” ato faafonifo.

Askafaifono yorafāfe ferotaifi Pablo ato yoini

³⁷A sorarofo ika mēra mā ikimanai- fono, a sorarofāfe āto xanīfo Pablo yōkani: “¿Ē mefe pishta mekatromē?” faito soraro xanīfāfe kemani iskafakī: “¿Griego mekapa mī mekatromē?” ³⁸Akka, ¿mīmamē a Ejipto anoa afetiama xanīfo potapaiyanā cuatro mil yorafo tsōa istoma iyonī?” ixō xanīfāfe yōkani.

³⁹Askafaito nikakī Pablo kemani iskafakī: “Maa, ēma. Ēfi judeoki. Ēfi Tarso anoax fakeakī nā pexe rasi Cilicia mēranoax. Akka na yorafo ē ato yoinō ea yoife,” faito, ⁴⁰nā soraro xanīfāfe, “Mī ato yoitiro,” fani. Nāskafaino Pablo kipiti ano niinākakā mēshainākakā, “Mekayamakāfe,” oinoma ato fani. Mā ato nishpafaxō hebreo mekapa iskafakī ato yoini:

22 “Efe yora mīshtichi, ea nikakāfe ē mato yoinō ea chakafano keskara, ea anā chakafayamanōfo,” ixō ato yoini.

²Hebreo mekapa ato yoiaito nikakani, tosa pishta tooxinima. Askafaifono Pablo anā ato yoini, ³“Ēri judeo. Tarso anoax ē fakea, Cilicia mai anoax. Akka ē

nono Jerusalén anoax yosia, ěfe maestro Gamalielxō ě tāpia. Na Moisés nōko xinifo yoipaoni anori ě yoimis. Mēxotaima ě shinākōimis ěfe ōitifoaxō ě Nios Ifofapaikī. Nā mā Nios Ifofapaiyai keskafakī ěri askafapaoni. ⁴Tae-fakī a Jesús Ifofaifo ě ato omiskōimākī ě ato retepaipaoni. Nāskaxō ě ato achixō karaxa mēra ě ato ikimapaoni, feronā-fakefoya kērofo. ⁵A ato Nios kifixomisfāfe āto xanīfofo feta a xanifo fet-safāfe mato yoitirofo nā ě mato yoiyai keskara. Nāfāfe ea kirika kenexō inānifo, nofe yorafo judeofo Damasco anoafō ě ato foxotanō. Nāskax ě ari kani a Nios Ifofaafō ato fenaikai, ato achixō Jerusalén ano ato efexiki anoxō ato omiskōimaxiki,” ixō Pablo ato yoini.

**Pablo afeskaxō Jesús
Ifofamāki ato yoini**

(Hch. 9.1-19; 26.12-18)

⁶Anā Pablo ato yoini iskafakī: “Akka fāi kaikī mē chaima Damasco faikaino, nānoxō xini keya oa luz keskarato nai mēraxō ea chaxakōitani. ⁷Ea askafaino ě nāmā pakeni. Nāskaxō mekaito ě nikani, ea iskafaito: ‘Saulo, Saulo, ĵafeskakī mī ea omiskōimanimē?’ ea faito. ⁸Ea askafaito ě yōkani iskafakī: ‘ĵMī tsoamē, Ifo?’ ě faito ea kemani iskafakī: ‘Ēkia Jesús Nazarete anoax, nā mī ea omiskōimānai,’ ea fani. ⁹A efe foaifāfe luz keskarato ea chaxatanaito ōikani ratenifo. Akka a ea yoi mekaito tsōa nikanima. ¹⁰Ea askafaito ě yōkani iskafakī: ‘ĵIfo, ě afeskatiromē?’ ě faito, nōko Ifāfe ea iskafani: ‘Fininākafāta Damasco ano katāfe. Anoxō ě mia yoi kaikai mī afaa afeskafaimākai,’ ea fani. ¹¹Akka anā ě fēro ōitiroma ini, nā luzpa ea fechaxki mā ea fēxoano. Nāskakē a efe foaifāfe ea mētsoxō Damasco ano iyonifo.

¹²“Nāno feronāfake āfe ane Ananías ika ini. Nāato Nios nikakōixō a Moisés

yoini keskara nikakōipaoni. Nānoxō judeofāfe Damasco ano ikaxō aōnoa yoisharapaonifo. ¹³Ē Damasco ano nokoano ekeki Ananías oni ea ōiyoi. Mā ekeki oxō ea iskafani: ‘Efe yorashta Saulo, anā ōife,’ ea faino koshikōi ě anā fēro ōini. Nāskaxō ě ōisharakōini. ¹⁴Anoxō ea yoini iskafakī: ‘Nōko xinifāfe āto Niospa mia katoa, a mia amapaiyai keskara mī tāpinō. Askatari āfe Fake sharafinakōia mī ōinō, āfe meka sharafinakōia nikayanā. ¹⁵Nāskaxō mī ato yoixii Niosnoa, nā maniafo tii anoax, nā mī ōiaifoya, nā mī nikaifo. ¹⁶Nāskakē samarakakima koshikōi fininākafāta maotisafe faka mēra ikipakekafāfe nōko Ifāfe āfe aneōxō mia chaka soaxonō,’ ea fani” ixō Pablo ato yoini.

**Pablo ato yoini a judeofoma
mēra Epa Niospa nīchini**

¹⁷Anā Pablo ato yoini iskafakī: “Mē Jerusalén ano anā oax, Nios kīfiti pexefā mēra ě kani anoxō Nios kīfikai. Nānoxō ě ōia oa namakē ōia ě fani. ¹⁸Ē nōko Ifo ōini ea iskafaito: ‘Nā Jerusalén anoax koshi tsekekaitāfe, mī eōnoa yoiāito mia tsōa nikaima kiki,’ ea fani. ¹⁹Ea askafaito ě kemakī iskafani: ‘Ifo, mā ea tāpiafo nā ichanāti pexe mēranoafō kaxō ě ato achixō karaxa mēra ě ato ikimapaoni a mia Ifofaifo. Askatari ě ato koshaketsapaoni. ²⁰Askatari a mī inakōi Esteban reteaifono, ěri nāno ato fe ini reteaifono. Nāskaxō ě ato rapati kexexoni.’ ²¹Ē askafaino nōko Ifāfe ea yoini: ‘Fininākafāta fāi katāfe, mai fetsafo ari chaikōi ě mia nīchikai a judeofoma ari,’ ea fani,” ixō Pablo ato yoini.

Soraro xanīfāfe Pablo kexeni

²²Ato askafaito nikakani, akka fāsikōi yorafo mekainīfofānifo: “Na feronāfake chaka retefe anā niyamanō,” fayanā chakafakī mekafanifo. ²³Nāskakakī ōi-

tifishkikī finayanā fāsikōi mekakakī āto rapati taa taa ayanā fomākīa mapo saakī fetsanifo. ²⁴ Askafaiḡāfe nikakī a soraro xanīḡāfe ato yoini Pablo karaxa mēra ikimanōfo, koshaketsakaxō, nāskafai-fono ato yoinō afeskai a yorafo akiki chakai mekakanimākai. ²⁵ Akka mā metextekerekaxō koshapaiyaifono, a soraro xanīfo fētsa Pablo yoini iskafakī: “¿Tsōa mia yoiamē mā romanō koshanō xanīfo yōkaxoma?”

²⁶ Askafaito nikai a soraro xanīfo āfe xanīfokōi yoikai kani iskafakī: “¿Mī afeska faimē, na feronāfakeri nofe romanō?”

²⁷ Askafaito nikakī soraro xanīfokōi Pablo ano kani yōkaikai. “¿Mī chanīmamē mī romanōmē?” ixō yōkaito, “Ēje, ēri romanōki,” Pablo fani.

²⁸ Askafaito nikakī a xanīḡāfe yoini iskafakī: “Ē romanō ixiki kori ichapa ē ato ināni, akka taeyoi ē romanō iy-opaonima,” faito nikaki, Pablo kemani iskafakī: “Akka ēfi romanōkōiki,” fani.

²⁹ Ato askafaito nikakani a koiro fichi koshapaiyaifo a makinoax fonifo. Nā soraro xanīḡāfe mā tāpiax Pablo romanōkōikē nikai ratekōini cadenānā ato metextekerekamax.

Judeofāfe āto xanīḡāfe ferotaifi Pablo yoini

³⁰ Nāskata pena fetsa soraro xanīfokōichi tāpīpaikōiki judeofāfe aōnoa afaa yoiafomākī, a cadenānā menexafo mēpeni. Nāskaxō ato ichanāfani a Niosnoa ato yoimisfo ato kexemisfoya, a xanīfokōifo. Nāskaxō Pablo kāimaxō āto ferotaifi nīchini.

23 A xanīfofo ōikī Pablo ato yoini iskafakī: “Efe yora mīshtichi, nā Epa Niospa ea yoikī taefani keskai, nē askakōimis. Ēfe ōiti mēraxō ē Nios shinākōiyanā ē sharakōimis,” ixō ato yoini.

² Akka Ananías ato Nios kīfixomis āfe xanīfo ini. Nāato a Pablo ketaxamei nia yoini Pablo apasnō. ³ Askafaito ōikī Pablo kemani iskafakī: “Epa Niospa mia koshai mīkai afaa tāpiama. Mī ano tsoxō mī ea pārāi a Moisés yoini keskara nikaimara ixō. Akka mīroko a Moisés yoini keskara nikakaspakī, mī ea ato apasmana,” ixō Pablo yoiaino, ⁴ a anoxō ōiaifāfe Pablo iskafanifo: “¿Afeskakī a ato Nios kīfixomis xanīfo mī chakafakī mekafaimē?” faifono, ⁵ Pablo ato yoini: “Efe yora mīshtichi, ē tāpiama nato ato Nios kīfixomis xanīfofiano. Akka kirika ano kenekī iskafanifo: ‘Māto xanīfo chakafakī mekafayamakāfe,’ ixō yoinifo,” ixō Pablo ato yoini.

⁶ Nāskaxō mā tāpīxō ano fisti ichanāfono saduceofoya fariseofo fāsikōi Pablo ato yoini: “Efe yora mīshtichi, ēri fariseo, ēfe kaifofori fariseofo. Akka ea chakafakī mekafakani, yora naax anā ototirora ixō ē chanīmara faino.”

⁷ Pablo ato yoikī askafaito nikakani, fariseofo fe saduceofo āa ranā feratenānifo. Nāskakanax ichanākanax paxkanānifo. ⁸ Akka saduceofāfe yoimisfo: “Naax nō anā ototiroma,” famisfo. Askatari anokai ājirima anorikai nōko yōshima famisfo. Akka fariseofāfe keyokōi chanīmara famisfo. ⁹ Nāskakanax fāsikōi mekainīfofānifo, akka nāno ranāri inifo a Moisés yoikī kirika kenei keskara ato tāpīmamisfo. Nāfo fariseofo inifo, nāḡāfe niinīfofākaxō yoinifo iskafakakī: “Na feronāfakekai afaa chakafama. Ōitsai, yōshi sharapa yoiamāki Niospa ājirinī yoia rakikīa,” ixō yoinifo.

¹⁰ Ato askafaino fāsikōi mekai xatenifoma. Nāskakaxō Pablo achikaxō nini nini akanaifono nā soraro xanīfo ratekōini. Nāskakē āfe sorarofa kenamani, ato anoa ifixō anā āfe pexe ano iyoikaxiki.

¹¹ Nā fakishi Pablōki nōko Ifo nokoxō iskafakī yoini: “Pablo, inimafe. Na Jerusalén anoafō eōnoa mī ato yoisim keskafakī na Roma anoafōri ato yoife,” fani.

Pablo retexikakī itipinīsharanifo

¹² Nāskata pena fetsa ranāri judeofo yoinānifo Pablo retexikakī. “Nō Pablo retexoma nō foni tenekī taefanō, afaa piamata afaari nō ayaimakai, noko Niospa retetiroki. Akka mā Pablo retexō chipo nō pixikai,” ikanax yoinānifo.

¹³ Cuarenta feronāfakefo anori yoinānifo. ¹⁴ Nāskakata nā feronāfakefo fonifo a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo fe a judeofāfe āto xanīfofo ikafo ano. Iskafakī ato yoifokani: “Nō yoia iskafakī: ‘Pablo reteyoxoma, nō foni teneyoi nō afaa piyamata afaari nō ayaima. Nō askayamaino Epa Niospa noko retetiro,’ ixō nō yoia,” fanifo. ¹⁵ “Akka iskaratīa mā na xanīfo fetsafo feta, na soraro xanīfo yoikāfe mato ano penama Pablo efenō. Feparaxō yoikī iskafakāfe: ‘Nō Pablo yōkasharapaikai noko nīchixōfe nō yōkanō afaa aōnoa yoiāfomākī,’ ixō yoikāfe. Oaito oikī nō achixō reterisafanō,” fanifo.

¹⁶ Nāskaifono Pablo āfe pīaka nikani nō Pablo retenō ikaifono. Nāskax sorarofo mēra kani ano āfe koka Pablo yoikai. ¹⁷ Mā Pablo nikaxō, soraro xanīfo fetsa kenaxō yoini iskafakī: “Na naetapa xanīfokōi ano iyotāfe, afara yoipai kiki,” fani.

¹⁸ Nā soraro xanīfāfe āfe xanīfokōi kenaxō yoini iskafakī: “Na karaxa mēra ikato Pablo ea kenaxō ea yoia na naetapa ē mikiki efenō afara mia yoipai kiki,” faito, ¹⁹ nā xanīfokōichi nā naetapa mētsofaixō a fisti iyoxō orixō yōkani: “¿Afaa mī ea yoipaimē? Ea yoife,” faito, ²⁰ nā naetāpa yoini iskafakī: “Mā judeofo yoināfo, mia yoixikakī mī penama a xanīfofo ichanāfo ano mī ato

Pablo iyoxonō. Mia feparapaikani nō Pablo yōkasharapai aōnoa nō nikasharapai mia fai fekani. ²¹ Akka mia askafai-fono ato nikayamafe. Cuarenta feronāfakefo fai nēxpakīa kexekaxō ēfe koka manafoki achikaxō retexikakī. Nō Pablo retexii nō foni tenekī taefanō afaa piyamata afaari nō ayaimakai. Nō askayamaito Epa Niospa noko retetiroki. Akka mā Pablo retexō chipo nō pikai ikax yoināfo, mā itipinīkōikaxō mia manafo mī ato afafaimākai,” ixō nā naetāpa yoini.

²² Askafaito nikakī a soraro xanīfāfe nā naetapa nīchini, “Na ea mīa yoiai anori tsoa yoiyamafe,” fayana.

Pablo xanīfo Félix ano nīchinifo

²³ Nāskaxō a soraro xanīfokōichi afe xanīfo rafe kenaxō ato yoini dos cientos sorarofo yoixō nīchinōfo, askatari setenta kamayonō fotanōfo, askatari dos cientos sorarofo ashifofo fotanōfo Cesarea ari fōkani fakishi. ²⁴ Nāskata kamayori ato itipinifamani a kamaki Pablo tsaoax kanō. Nāskaxō ato yoini kexesharata iyotanōfo xanīfo Félix ano. ²⁵ Nāskaxō kirika kenexō ato ināni a xanīfo Félix foxotanōfo iskafakī kenexō:

²⁶ Efe xanīfo Félix, ēkīa Claudio Lisias, ē mia kirika kenexō fo-mai mia yoisharayanā. ²⁷ Na feronāfake judeofāfe achixō retepaiyifono, akka ē nikaita ēri romanōki ikaito, nāskaito nikakī ēfe sorarofo fe kaxō ē ifita. ²⁸ Afaa chakafaamakī ē tāpipaikī, judeo xanīfofo ichanāfo ano ē iyoyita. ²⁹ Anoxō ea yoiaifāfe ē nikaita, na Pablo a Moisés yoini keskara shināima ea faifāfe. Akka afaakai chakafama retepanāfāfe, askatari karaxa mēra ikimapanāfāfe. ³⁰ Akka mē tāpia judeofāfe ea feparapaiyifāfe Pablo retepai kakī. Nāskakē ē mikiki nīchi. A Pablo chakafaifōri nāfōri ē mia ari

nīchi, afaa Pablo chakafamākī mia yoinōfo. Nā tii ē mia yoi efe xanīfāfe, ixō kenenī.

³¹ Āto xanīfāfe ato yoia keskafakī kexesharakōixō, fakishi Pablo iyonifo Antīpatris ano. ³² Askata pena fetsa sorarofo atiri nēteferakani āto pexe ano fenifo a tae foaifo. Akka a kamayonō foaifo Pablo fe fonifo. ³³ Mā Cesarea ano nokokaxō xanīfo ano Pablo iyonifo, a āto xanīfāfe kirika kenexō manamana, nā xanīfo Félix inānifo. ³⁴ Mā a kirika kene anexō, nā xanīfāfe Pablo yōkani: “¿Mī fanīamē?” faito, “Ē Cilicia anoa,” Pablo faito nikakī, ³⁵ anā yoini iskafakī: “A mia mekafakī chakafaifo mā fēkaxō mīōnoa yoiāifāfe ē nikanō mia afaa fakanimākai ē ato manayonō,” ixō yoini. Nāskaxō sorarofo yoini Herodes xanīfo ika ano iyoxō Pablo kexesharakōinōfo.

Pablo xanīfo Félix yoini

24 Mā cinco nia oxata nā ato Nios kīfixomis xanīfokōi, āfe ane Ananías, Cesarea ano oni. Judeofāfe āto xanīfo fetsafo fe feronāfake fetsari ato fe kani, āfe ane Tértulo, nāato ato yoixomis ini. Nāfo xanīfo ano fonifo, Pablo chakafakī mekafaxikakī. ² Mā nokoafono xanīfāfe Pablo ifitanōfo ato yoini. Mā efeafono nā Tértulo Pablo yōani. Iskafakī nā xanīfo Félix yoini: “Aicho xanīfo, mī noko īkinā nō isharakōiaki. Aicho mī tāpisharakōiaki nōko maitio anofo mī ato yoisharakōimis noko chakafanōfoma. ³ Fanīmā mīshtixō mī askafaito nō nikamis. Nāskakē mī noko sharafamiskē nō mikiki inimasharakōimis. ⁴ Akka ē mia yoikī, ē mia chai samaratapaimakai. Nō mia yoiāito noko pishta nikayofe. ⁵ Na feronāfake mā nō ōimis ato fekaxtefamis, fakima mīshtifo kafāsakī ato pārafōfāsafakī judeofāfe anoris shinānōfoma. Askatari āto xanīfo

nazarenōfo ato mekamamis. ⁶ Askatari nōko Nios kīfīti pexefā chakafakī mekafaito nikakī nō achita. ⁷ Akka nā sorarofāfe āto xanīfo Lisias nomakinoa kerexkai ifita. ⁸ Anoxō noko yoikī iskafaita: ‘Māri Cesarea ano fotakāfe afaa Pablo chakafamākī, a xanīfo yoixikakī.’ Nāskakē nō mia ano oa. Yōkaxō mī tāpitiro nā afara chakafakē aōnoa nō yoiāi keskara,” ixō yoiāifono, ⁹ judeofāferi ano fisti ichanākaxō, nānoriri yoinifo: “Chanīma,” fanifo.

¹⁰ Askafāifāfe nikakī xanīfāfe Pablo āfe mēkemā, “Mekafe,” faino, Pablo niinākafā yoini iskafakī: “Inimakōikai ē mia yoi ē afaa chakafamisma. Mē tāpia na mai anoafāfe mī āto xanīfokōi, mā mī xini ichapa aka xanīfokī. ¹¹ Akka mī ato yōkaxō mī tāpitiro ē oxa ichapama doce nia ē ika na Jerusalén ano ē oita anoxō Epa Nios kīfixikī. ¹² Ē tsofe feratenāito ea ōimisfoma, Nios kīfīti pexefā mēraxori ē tsoa mekafamisma, ichanāti pexe mēraxori ē tsoa mekafamisma, askatari a pexe rasi mēranoax ē tsofe feratenāito ea tsōa ōimisma. ¹³ Na yorafokai āa kaxpa chanītirofoma, ē afaa chakafaitokai ea ōiafoma. ¹⁴ Akka ē mia yoitiro nōko xinifāfe āto Nios ē shinākī ē kīfimis. Nōko Ifo noko yoipaoni keskafakī akka na yorafāfe āa chanīra ea famisfo. Akka a Moisés yoikī kirika kenenī nāri ē chanīmara fakōimis. A Niospa ato shināmanaino yoipaonifori, nāfori ē chanīmara fakōimis. ¹⁵ Akka na ea yōāifāfe a yora sharafoya yora chakafo nafono Niospa ato otofaxii chanīmara famisfo keskafakī ēri nā akaifo keskafakī chanīmara famis. ¹⁶ Nāskakē mēxotaima ē isharapaikōimis, shināsharakōita. Niospa mā ea ōimis, yorafāferi mā ea ōimisfo.

¹⁷ “Mai fetsa ari kafāsakī mē xini ichapa akatsaxakī, ēfe mai ano ē oita a afaamaisfo ato kori ināyoi, askatari

a Nios kīfiti pexefā mēraxō Nios afara ināxiki. ¹⁸Epa Niospa noko yoini keskarakōi ē faa. A nō imis keskai nē askakōikī Epa Niospa ferotaifi afaa chakafatama ē isharakōia. Akka yora ichapa ano efe ikafoma. Askatari anoax tsoa fāsi mekaitama. Akka atiri judeofo Asia mai anoax fenixakakī ea ōiafo. ¹⁹Nāfāfe ē afara chakafaito ea ōifīkaxō ʔafeskai afo feafomamamē, nonoxō ea yōaxikaki a ē afara chakafaito ōiafo keskara? ²⁰Akka afo feyamaifono, nā nonofo mī ato yōkatiro ē afaa chakafaito ea ōiafomākī judeofāfe āto xanīfofōfāfe ferotaifi. ²¹Akka ē anoxō fāsikōi mekainākafā ē ato yoita iskafakī: ‘Yora naax anā ototiro,’ ixō ē chanīmara faito, mā ea chakafakī mekafai ixō ē ato yoita,” Pablo xanīfo fani.

²²Akka na Félixpa Jesúsnoa tāpia ini. Nāskaxō shināni iskafakī yoianā: “Mā soraro xanīfo Lisias oxō ea yoisharaiyonō ē tāpisharanō mī afaa chakafaamākī,” ixō yoini.

²³Nāskaxō xanīfo Félixpa soraro xanīfo fetsa yoini anā Pablo karaxa mēra ikimayonō a āfe yorafāfe pimapaikakī ōipaiyaiāferi ato ikimanō.

²⁴Mā oxa ranāta xanīfo Félix anā oni āfe āfi Drusila fe. Nā āfe āfi judeo kēro ini. Nāskaxō Félixpa anā Pablo kenamani. Mā oxō Pablo ato yoiaito nikanifo Jesús meka shara afeskaxō nō Jesucristo Ifofatiromākī. ²⁵Akka Pablo yoini afeskax nō isharatiromākī, askatari afeskax nōa nō kexemesharatiromākī. Jesús Ifofaxma naax omiskōipakenakafo ixō yoiaito nikai Félix ratekōini. Nāskaxō yoini iskafakī: “Iskaratīa katāfe ē mia anā kenaxikai afaa afeska fayamakī,” ixō yoini.

²⁶Pablo askafaito nikakī Félixpa shināni ea Pablo kori ināno ē kāmatiro ixō. Nāskakī mēxotaima kenapaoni afe mekaxiki. ²⁷Nāskakī anoxō xinia rafe

anifo. Nāskatari Félix tsekeni anā xanīfo inima, fetsa ini xanīfoi, āfe ane Porcio Festo. Akka Félixpa karaxa mēranoa Pablo kāimanima, judeofāfe aōnoa yoisharakōinōfo.

Festopa ferotaifi Pablo yoini

25 Festo nokoni xanīfo ixiki. Mā tres nia ikax Cesarea anoax Jerusalén ari kani. ²Nārixō a ato Nios yoixomisfāfe āto xanīfofōfāfe a judeo xanīfofo feta Pablo chakafakī mekafanifo. ³Nāskaxō Festo yōkanifo Festopa ato yoinō Jerusalén ano Pablo iyotanōfo. Akka atiito shinānifo fai nēxpakīaxō nō Pablo retenōra ikaxō. ⁴Askafaiāfāfe nikakī akka Festopa ato kemani iskafakī: “Pablo Cesarea ano karaxa mēra ika. Akka ari mē samama kai,” ato fani. ⁵Nāskaxō ato yoini iskafakī: “Nāskakē māto xanīfofo Cesarea ano efe fotirofo, na Pablo afaa chakafaamakī arixō yoixikakī.”

⁶Festo Jerusalén ano oxa ranāyoni. Nāskata Cesarea ano anā oni. Nānoxō pena fetsa a xanīfofo tsaomisfo anoxō tsoaxō ato yoini Pablo ifitanōfo. ⁷Mā Pablo oano ōikakī, judeofāfe Jerusalén anoax fēkaxō, akiki fokaxō mekafakī chakakōi fanifo. Askafaiāfono, “Afaa Pablo chakafamākī ea yoikapo,” xanīfāfe ato faito, tsoa afaa inima Pablokairoko afaa chakafaito ōikanax āamāi noikaspakakī. ⁸Askafaiāfāfe nikakī Pablo ato kemani iskafakī: “Ēkai afaa chakafama, a Moisés judeofo yoini keskarari ē chakafamisma, a anoxō Nios kīfiti pexefāri ē chakafamisma, askatari romanō xanīfori ē chakafakī mekafamisma.”

⁹Askafaito nikakī judeofāfe nōko xanīfo Festo sharakōira fanōfo Pablo yōkani iskafakī: “ʔMī Jerusalén ano kapaimē? Anoxō ē ōikanō mī afaa afeska famākī.”

¹⁰ Askafaito nikakī Pablo kemani: “Ē ari katiroma mīrimāi romanōfāfe xanīfokē nonoxō ea yōkatirofo. Mā mī tāpia, ē judeofo chakafamisma. ¹¹ Akka ē afara chakakōifaito ea oikaxō ea retetirofo. Ea retekanira ikax ē meseima. Akka ē afaa chakafayamaito āa ea pārakaxō ea ari nīchitirofoma ea retenōfo. Akka ē xanīfo finakōia César ano ē kapai anoxō ea yōkanō.”

¹² Askafaito nikakī Festopa a afe rafeafo feta yoini: “Mā mī yoiaki xanīfo finakōi ari katāfe arixō mia xanīfāfe yōkanō,” fani.

Xanīfo Agripa ano Pablo iyonifo

¹³ Mā ano ikatsaxakī pena fetsa xanīfo Agripa āfe chiko Berenice fe Cesarea ano fonifo Festo fe mekasharai fokani. ¹⁴ Nāri oxa ranāifono, Festopa Pabloōnoa xanīfokōi iskafakī yoini: “Na karaxa mēra feronāfake fisti ika Félixpa ikimayameano. ¹⁵ Ē Jerusalén ano ikano a Nios ato kīfixomisfāfe āto xanīfofo fe judeofāfe āto xanīfofo ekeki fēkaxō Pablo chakafakī mekafaitafo iskafakī ea yoiyanā na feronāfake omiskōimafe ea faitafo.

¹⁶ “Ea askafaifono ē ato yoikī iskafaita: ‘Nō romanōfāfe askara feyafamisma nikasharaxoma nō tsōa retetiroma. A chakafakī mekafaifo fe ato fe yoināmano, afeskakī aōnoa yoikī chakafakī mekafakanimākai.’ ¹⁷ Nāskakē mā nono Cesarea ano feafono, pena fetsa mē xanīfoxō a xanīfofo tsaomisfo ano tsoaxō, ē ato manamayamea Pablo ifitanōfo. ¹⁸ Akka afaa chakafaamakī ea yoikapo ē ato fafiaino, tsōa aōnoa afaa chaka ea yoiama. Afara chakafakī finakē ea yoikanira ixō ē shināfiaino. ¹⁹ Akka aōnoa yoikī iskafaifāfe ē nikaita: ‘Na Pablo Niosnoa yoimisfo anori yoima, a

feronāfake Jesús mā nafianino, mā anā otoyamea,’ ixō yoimisfaifāfe ē nikaita. ²⁰ Ē afeskaimē na yoiainoakai ē tāpiama ixō ē shināita. Nāskaxō ē Pablo yōkaita, Jerusalén ano kapaimākai xanīfāfe anoxō yōkanō a aōnoa yoiaino keskara.

²¹ “Ē askafaito ea Pablo yoikī iskafaita: ‘Ē anā Jerusalén ano kapaima. Nonoxō ēfe xanīfokōichi ea yōkatiro,’ ixō ea yoita. Ea askafaito ē ato yoita anā Pablo karaxa mēra ikimanōfo, nā ē nīchiatīa,” ixō Festopa yoiaino, ²² Agripa yoikī iskafani: “Ēri na feronāfake nikasharapaikōi,” ixō Agripa yoiaino, Festopa kemani iskafakī: “Mī penama nikatiro,” fani.

²³ Nāskata pena fetsa Agripa āfe chiko Berenice fe rapati sharakōi safekanax xanīfāfe pexe mēra ikinifo. Soraro xanīfofo fe a pexe rasi anoa xanīfofori ato fe ikinifo. Nāskaifono Festopa Pablo ifitanōfo ato yoini. ²⁴ Mā Pablo efaafono Festopa xanīfo Agripa iskafakī yoini: “Efe xanīfo Agripa, a xanīfo fetsafori nofe ichanāfāfe na feronāfakekīa oikapo. Judeofāfe ekeki efafo aōnoa afara chaka yoiyanā. Jerusalén anoxō chakafamisfo, nono Cesarea anoxori chakafamisfo. Mēxotaima fāsikōi mekayanā retefe ea famisfo. ²⁵ Akka afaa chakafakai ē oima ē retepanā. Akka iskaito ē nika: ‘Ē xanīfo yoipai ē afaa chakafamākī ea yoinō,’ ixō Pablo yoiaino ē nika. ²⁶ Akka afaa chakafaitokai ē oīama, aōnoa yoikī ēfe xanīfo ē kirika kenexō ē fomapanā. Nāskakē mato ano ē Pablo efaa mīmāi xanīfo finakōikē. Efe xanīfo Agripa, mī Pablo yōkaxō mī ea yoitiro nānori yoikī ē xanīfo kirika kenexō fomanō. ²⁷ Akka ē shinā askara sharama na feronāfake xanīfo ari nō nīchitiroma tāpixoma afaa aōnoa yoiaino.”

Pablo xanĩfo Agripa ano kaxõ yoini a aõnoa chakafakĩ yoirafo keskara

26 Nãskakẽ xanĩfo Agripa Pablo yoini iskafakĩ: “Mĩ yoitiro afeskakĩ mia chakafakĩ mekafafomãkĩ,” faito Pablo mëshainãkafã ato yoini iskafakĩ: ²“Xanĩfo Agripa, ẽ inimakõĩ mĩ ferotaifi yoi na judeofãfe eõnoa afara chaka yoirafo keskara yoi, na eõnoa yoirafo keskara mĩ chanĩmara fanõma. ³Akka mĩ xanĩfokõĩ mã mĩ õimis, nã judeofo imis keskai nõ yoinãito. Nãskakẽ ẽ mia yoi, fekaxtekima mĩ ea nikayonõ,” ixõ Pablo yoini.

Pablo Jesús Ifofamax isharayopaonima

⁴⁻⁵Anã Pablo ato yoini iskafakĩ: “Keyokõĩ judeofãfe tãpikõiafo a ẽ ato mëranoax imis keskara, ẽfe mai anoxõ tãpikãta, Jerusalén anoxori tãpiafo. Askatari mã tãpiafo, akka mia yoipaikakĩ mia yoitirofo, ẽri fariseo. Nã nõko xinifãfe noko yoipaonifo keskara ẽ nikakõimis. ⁶Epa Niospa nõko xinifo yoini keskafakĩ, a yora naax anã ototirora ixõ ẽ chanĩmara faito, ea chakafakakĩ mato ano ea efeafõ. ⁷Èfe kaifo judeofãfe nã doce xoko fetsafãfe, nã Epa Niospa yoiyoni keskara õipaikakĩ manamisfo. Nãskakẽ Epa Nios kifimisfo, penata kifita fakishi kifikĩ famisfo. Nãskarifiakĩ ẽri õipaikĩ ẽ manaino, na judeofãfe ãa ea pãrakakĩ ea chakafakĩ mekafamisfo. ⁸¿Afeskakĩ mã chanĩmara faimamẽ, Niospa yora nakẽ otofafiatirono?” ixõ Pablo ato yoini.

Pablo ato yoini a Jesús Ifofaafõ ato omiskõimapaonixakĩ

⁹Anã Pablo ato yoini iskafakĩ: “Èa shinãxõ a Jesús Ifofaafõ ẽ ato omiskõimapaoni. Nã Jesús Nazarete ano ikano, ãfe ane nikakaspakĩ ẽ chakafapaoni. ¹⁰Jerusalén anoxõ ẽ ato

askafapaoni. A Nios ato kifixomisfãfe ãto xanĩfofõfãfe ea yoiafono a Nios Ifofaafõ ichapakõifo ẽ ato karaxa mëra ikimapaoni. Ato reteaifonori nõ ato retenõ ẽ ato fapaoni. ¹¹Mëxotaima ẽ ato omiskõimapaoni, anã Jesús sharara fayamakãfe ixõ. Nã ichanãti pexefo mëraxõ ẽ ato askafapaoni. È atoki õitifishkikĩ finakõikĩ pexe rasi fetsafo mëra kaxori ẽ ato omiskõimapaoni,” ixõ Pablo ato yoini.

Pablo yoini afeskaxõ Jesús Ifofamãki

(Hch. 9.1-19; 22.6-16)

¹²Anã Pablo ato yoini iskafakĩ: “Nãskakẽ achixõ ẽ ato omiskõimapai pexe rasi Damasco ano ẽ kani, a Nios ato kifixomisfãfe ãto xanĩfofõfãfe ea yoikaxõ ea nĩchiafono. ¹³Xanĩfo Damasco ari fãĩ kakĩ ẽ õini xini keya nai mëraxõ chaxatanaito oa xinĩ chaxa keskara inima, chaxakĩ finakõini. Ea kemataima chaxakõia ini, a efe fofaifori ato askafani. ¹⁴Noko askafaino nõ nãmã pakeni. Askata ãfe meka ẽ nikani hebreo mekapa ea yoiãito iskafakĩ: ‘Saulo, Saulo, ¿afeskakĩ mĩ ea omiskõimanimẽ? Ea mã iskafai, mãkõĩ mĩ chakamei oa fakka ifiki chachixõ pae meetiro keskai.’

¹⁵“Ea askafaito nikakĩ ẽ kemakĩ iskafaita: ‘¿Ifo, mĩ tsoamẽ?’ ẽ faito, nõko Ifãfe ea kemakĩ iskafaita: ‘Èkĩa Jesús, ea mã omiskõimamis. ¹⁶Fininãkafãfe ẽ mikiki nokoaki mĩ ea Ifofanõ. Askatari na mã õiai keskara mĩ ato yoinõ, a ẽ mia chipo õimanai keskarari. ¹⁷È mia kexesharaxii judeofãfe mia retepaiyaifono, yora fetsafãferi mia askafafono ẽ mia kexesharaxii. Nãskakẽ ato mëra ẽ mia nĩchi. ¹⁸Nãskakẽ ato mëra ẽ mia nĩchi, eõnoa mã ato yoinõ anã fakish mëra nia keskara inõfoma, askatamaroko penata nia keskara shara inõfo, Satanás chakata ato yoiãito anã nikayamanõfo, askatamaroko Nios

Ifofanōfo. Nāskakaxō ea chanīmara fakaxō afara chakafakatsaxakakī āto chaka xatekanax Niospa yoini keskai efe ipaxanōfo, ixō Jesús ea yoini,” ixō Pablo ato fani.

Jesucristo yoiaito namakē ōia keskarafaxō Pablo nikakōini

¹⁹ Anā Pablo ato yoini iskafakī: “Efe xanīfo Agripa, ē nikakaspanima a ē namakē ōia keskarafaxō nīi mēraxō ea yoiaito. ²⁰ Damasco anoxō ē ato yoikī taefani Jesúsnoa meka shara ato yoikī. Nāskata Jerusalén anoafori ē ato yoini, Judea mai anoafori ē ato yoini. Askatari a judeofoma ē ato yoini iskafakī: ‘Māto chaka xatekāfe Nios Ifosharakōifaxikakī, askaxori afarafo shara fakī ato ōimakāfe mato chanīmara fanōfo mā Nios Ifofasharakē,’ ixō ē ato yoiaito, ²¹ judeofāfe ea achinifo Nios kifiti pexefā mēraxō ea retepainifo. ²² Akka ea retepaiyaifono Epa Niospa ea kexesharani, iskaratīari ē isharakōia Niosnoa ato yoianā. A xanīfokōifoya a afamafori ē ato yoimis. Afaa fetsa ē yoimisma. A ato Niospa shināmanaino Moisés feta yoipaonifo anori fisti ē yoimis. ²³ Iskafakī ato yoipaonifo, na Niospa nīchia Cristo omiskōiax naxii. Mā nafiax anā otoxii, mā otoxō ato yoisharax afeskax Epa Nios fe ipaxatirofomākī, judeofoya a judeofoma,” ixō Pablo ato yoini.

Pablo Agripa shināmapaini akairi Jesús Ifofanō

²⁴ Pablo yoikī askafafiaino, Festopa mekatimafani iskafakī yoini: “Pablo, mā mī fekaxtekōia mēxotaima kirika fisti anekī tāpikōiax,” fani.

²⁵ Askafaito nikakī Pablo kemani iskafakī: “Efe xanīfo Festo, ē fekaxtemisma. Askatamaroko na ē yoiyai anori sharakōi, chanīmakōi ē mato yoi. ²⁶ Na ē mato yoiyai anori nōko xanīfo Agripa mā tāpikōia a ē Jesúsnoa

yoimis anori. Nāskakē xafakīakōi āfe ferotaifi ē yoi, akka mē tāpia na ē yoiyai anori nāatori mā tāpia. Nā ē yoiyai anori ē nikamisma mā itiroma onekai ē yoimisma. ²⁷ Efe xanīfo Agripa, a Niospa ato shināmanaino yoipaonifo keskara, ōmī chanīmara faimē? Akka ē tāpia mī chanīmara fai,” ixō Pablo Agripa yoini.

²⁸ Askafaito nikaki Agripa kemani iskafakī: “Mā mī ea chanīmara famakerana Jesús Ifofafe,” ixō yoini.

²⁹ Askafaito anā Pablo yoini: “Iskaratīa iyamai afetiāra ea keskara mī inō ē fichipai, askatari nā mā ea nikaifo keyokōi ea keskara mā inō. Nōko Ifo Jesús Ifofai nāskafiax karaxa mēra mā ikiyamanō ē imis keskai. Nānori ē mato Epa Nios kifixomis,” ixō Pablo ato yoini.

³⁰ Ato askafaito nikai xanīfokōi fininākafani, xanīfo fetsa fe, Bereniceri ato fe askani, a ano tsoafori ato fe fininīfōfānifo. ³¹ Nāskakanax ori fokanax āa ranā yoinākani iskanifo: “Na feronāfākeakai afaa chakafama afeskakīkai retetirofoma, askatari afeskai karaxa mēra itiroma.”

³² Nāskaxō Agripa Festo yoini iskafakī: “Na feronāfake nō kāimakerana, ē xanīfo César ari kaimakai noko faino,” ixō Agripa Festo yoini.

Pablo Roma ari nīchinifo

27 Nāskakē shinākaxō Italia ano noko nīchinifo. Pablo yafi a afe karaxa mēra imisfo soraro xanīfāfe āfe ane Julio ato kexenō. Nā sorarofo, “Xanīfo finakōia kexemisfo,” ato famisfo. ² Nānoax kanōanāfānē nō nanekaini. Nā kanōanāfā Adramitio fai fotoa anoax oaino mā itipinīkōiax Asia fai fotoa ano kaino. Aristarcori nofe ini, nā Aristarco Tesalónica anoa ini, Macedonia mai anoa. ³ Nānoax kaax pena fetsa Sidón fai fotoa ano nō nokoni. Nānoxō soraro xanīfāfe āfe ane

Julio nāato Pablo noikōikī iskafani: “Mefe yorafo kaxō ōitāfe afāfe nā mī fichipaiyai keskara mia inānōfo,” ixō yoini. ⁴Nāskata Sidón anoax nō anā kanōanāfānē kaino, nēfefanē noko akaino nā fakafā nakirafe mai toomāfā āfe ane Chipre aōri nō kani, takai fetsaxomāi noko nēfefanē katimafaino. ⁵Askata mā nō kakī Cilicia yafi Panfilia fakafā kesemēkōi nō finōfaini. Askata pexe rasi Mira ano nō nokoni. Nā pexe rasi Mira Licia mai anoa ini.

⁶Nānoxō a soraro xanīfāfe kanōanāfā fetsa fichini Alejandría anoax okē. Nā kanōanāfā Italia anoax kaino, nāo noko naneni aō nō kanō. ⁷Fenāmāshta kai nō oxa ranākōini, nō kanōanāfā tōfei nō xokenākōini. Nāskax pexe rasi Gnido okiri nō nokoni. Anoxō nēfefānē noko anā akaino, pexe rasi Salmona okiri nō finōfaini. Nā Creta anoa fakafā nakirafe mai toomāfā okiri nō kayakeni. ⁸Nāskata nēfefānē noko katimafaino nō samarakakōi nō fekaxtekōini. Nāskata nō nokoni pexe rasi āfe ane Buenos Puer-tos ano. Pexe rasi Lasea chaima ini.

⁹Nāskai mā nō ano samarakōiano, mā mechakaino fakafā pooiki meseni-aito ōikī anā katiroma meeki Pablo ato yoini ¹⁰iskafakī: “Xanīfofofāfe, nō katiromaki mesekōi iki kiki mē tāpiaki. Na kanōanāfā yafi nōko afama mīstififo nō fenotiro, askatari nōri nō āsai fetsetiroki,” ¹¹ato faino akka tsōa Pablo nikanima. Akka na kanōanāfānē ifāfe yoini: “Maa. Nō meseima, nō āsaima. Nō kanō fokāfe,” ato fani. Ato askafaino nā sorarofāfe āto xanīfāfe nā kanōanāfānē ifo nikani. Nā rafeta Pablo nikanifoma. ¹²Akka nā fai fototai shara inima anoxō mechaka finōpaifiaifono nāskakē anoxō shinānifo: “Nō nonoax kanō Fenice ano,” ixō shinānifo. Nā pexe rasi Fenice Creta mai anoa ini.

Nēfefanē fakafā anoxō ato ani

¹³Nāskaxō shinānifo: “Anā nēfefaima kiki, fenāmāshta nefei kiki na nēfe nō kanō,” ikax yoinānifo. Nāskata nānoax mā nō kakī Creta ketokonōkōi nō finōfaini. ¹⁴Akka mā nō kaino chipo nokoki nēfefākerakī, fakafā pooiki kanōanāfā rafe rafe ani. ¹⁵Noko askafaino fakafā ketokonō nō kapaifiaino, noko katimafani. Nāskakē nā nēfefanē nā iyopaiyai ari noko iyoni. ¹⁶Noko askafaino nā fakafā nakirafe mai tōo efapama āfe ane Cauda nō finōfaini. Nāno nō finōfainaino anā noko nēfe fāsi anima. Nāskakē a kanōa kafāshara chirotamea fāsi kerexkai kanōanāfā xaki mēra nanenifo. ¹⁷Mā askafakaxō risfi efapato kanōanāfā nexasharakōinifo ato nēfe toōxayamanō. Nexakaxō āto sama poteti pekakaxō kanōanāfā mēra rātanifo, nēfe noko iyoyamanō nā mashi āfe ane Sirte ano ikaxō, “Nēfe noko fakirira iyoikanōra,” ikaxō. Nāskakaxō kanōanāfāki nexakaxō āto afeskarafakafānaki nōtanifo, nato nā noko iyopaiyai ari noko iyoikanōra ikaxō. ¹⁸Akka pena fetsa anā nokoki nēfefani, nāskakē nā kanōanāfā mēranoa āto afama mīstififo fakafā naki potaketsanifo. ¹⁹Askakāta mā tres nia ikano nēfefā nishpayamaito ōi kakī āto risfifoya āto firofo, āto fitifo, āto samafo, fakafā naki potakī mitonifo. ²⁰Nāskai nēfefā nishpayamaino xini yafi fishifo nō ōitiro ma ini, nēfefanē noko ōitimafaino. Nāskatari anā afaa nō shinānima mā nō āsai fetseira ikax.

²¹Nāskakī mā nō foni tenekī ranā faano, Pablo niinākakafā noko yoini iskafakī: “Efe yora mīstichi, nō afeskakeranama na Creta anoax fena foyamakāfe ē mato fafiaino mā ea nikaitama. Nōko afama mīstifokai nō fenokeranama,

mārikai omiskōikeranama. ²²Nāskakē rateyamakāfe. Mā āsaimakai. Kanōanāfā fisti fakafā mēra iki kiki. ²³Na fakishi Niospa āfe ājiri ekeki nokoakī Niospa nīchiano, nā Niosfi ēfe Ifokōikī, nā ē yonoxomis. ²⁴Ea iskafakī yoiakī: ‘Pablo, rateyamafe. Mī xanīfo César ano kaikai ato mia yōkanō mī afaa chakafamākī. Mīoxō Epa Niospa na kanōanāfā mēra mefe foaifo ato kexesharai kiki afeskakanima kiki,’ ixō ea yoiaki. ²⁵Nāskakē ē mato yoikai efe yora mīshtichi, ratekakima inimakāfe. Epa Niospa ea yoiaki keskara ē chanīmara fakōimiski. Mē tāpiaki tsoa āsaima kiki mā ea ājirinī yoiaki. ²⁶Akka fakafā nēxpakīa mai toomāfā anoax nōko kanōanāfā tooxai kiki,” ixō Pablo ato yoini.

²⁷Mā nō catorce nia finōta fakafā āfe ane Adriático ano nō nokoni. Nāskakē nānoxō nēfefanē nā noko iyopaiyai ari noko iyoikaino, nā fakish fistichi yamenake kafanaino a kanōanāfā mēra yonomisfo yoinānifo: “Mā nō mai ano nokoikaira,” ikanax. ²⁸Nāskakaxō āto tanātini faka noamākī ixō meenifo. Mā meekaxō ōiafo treinta y seis metros ini, askata afianā ori fokaxō meeafō veintisiete metros ini. ²⁹Nāskakaxō mesekakī nō tokirinifakī nokoi katirora ikaxō, cuatro faxō āto firopafāfo nexakaxō kanōanāfāki chenexti fakaxō fakafā naki potanifo, noko nēfefanē iyoyamanōra ikaxō. Nāskakaxō Epa Nios kīfinifo koshi penanōra ikaxō. ³⁰Nāskaifono akka a kanōanāfā mēra yonomisfo onefaipainifo kanōanāfā mēranoax. Nāskakē a kanōanāfā mēranoa a kanōa kafāshara fotomapainifo. Nō firopafāfo nexaxō kanōanāfā renexte faxō nō fakanaki potaira ikaxō ato feparapainifo. ³¹Nāskaifono Pablo soraro xanīfo yoini, āfe sorarofoya iskafakī: “Nafō kanōanāfā mēra nēteyamaifono

tsōa mato anā iyoyamaino, mā āsai mitokomei,” ato faino, ³²sorarofāfe a aō kanōa fotomapaiyai fo risfi xatenifo a kanōa fakanaki pakeano fāka fōtanō.

³³Nāskata mā penaino Pablo shināxō ato yoini afara pishta pinōfo. Iskafakī ato yoini: “Mā nō nomiko rafe akaki nēfefā nishpaira ixō, manayanā a mā pimis keskafakī mā afaa piamaki. ³⁴Ē mato yoikai pikāfe. Nō piax shara nō itiroki anā mato yora kerex inō. Nō afeskaimakai,” ixō ato yoini.

³⁵Ato yoikī askafata pāa tsoainifōfā āto ferotaifi, Epa Nios kīfikī iskafani: “Aicho Epa Niosi, mī noko kexesharaki,” fata ato pāa pikīni. ³⁶Ato askafaino inimakōiyānā anā ratekakīma akairi pinifo. ³⁷Akka nā kanōanāfā mēra docientos setenta y seis yorafo nō ini. ³⁸Mā pii māyakōikāta ato trigofō fakafā naki potanifo, kanōanāfā xaka inō.

Kanōanāfā ikini

³⁹Mā penaino a kanōanāfā mēra yonomisfāfe, mā mai fichifikaxō tsōa tāpinima. Akka a fakafā chitotanā anoa mashi fichikaxō, “Ono nōko kanōanāfā nō rītiaki kanō,” inifo. ⁴⁰Nāskakata a aō kanōanāfā nexea āfe risfi xatekaxō nānoa ōifainifo. Nāskatari āto fitifo pekaketsanifo kanōanāfā mēstekōi iyōikanō. Nāskata afianā kanōanāfā rechokoki āto samapafā poteinifōfānifo ato nēfe iyoikanō. Nāskax mā fōkakī mashi chaima fanifo. ⁴¹Akka mā fofaifono kanōanāfānē mashi tsakax nāno rakani. Refokirixori mashi tsakakōia ini, pishta feroitroma. Nāskakē aō chipokirinoax toxai fetseni fāsikōi fākakā poo ikaino.

⁴²Nāskaino sorarofāfe a karaxa mēra imisfo ato retepainifo, tsoa pishta ichoyamanō. “Keyokōi nō ato retenō,” ikax yoinānifo. ⁴³Akka a sorarofāfe āto xanifāfe Pablo retepaikīma, “Ato reteyamakāfe,” āfe sorarofō fani.

Nāskaxō ato yoini iskafakī: “Fatoto mā faka feakī tāpiamākī faka feafaitakāfe mashi ano nokoxikakī. ⁴⁴Akka a faka feakī tāpiafoma tii na kanōanāfā kaxkē aō nonoax fonōfo,” ixō soraro xanifāfe ato yoini.

Nāskakē keyokōi āsaxma mashi ano nokonifo.

Pablo mai toomāfā āfe ane Malta ano ini

28 Mā nō keyokōi fāfakā kesemē nokoxō, nō tāpini nā fāfakā nēxpakīa mai toomāfā āfe ane Maltakē.

²Nānoxō keyokōi noko ifisharakōinifo. Nānoax nokoki oi ikaino, matsikōi ini. Nāskakē anoxō chii ketefakaxō, “Yoofēkāfe,” noko fanifo. ³Pablo nānoxō karoya shano ikōferani chii ketefakī. Mā chii ketefaino chii xanamei shano kāikerani oxō mifiki chachini. Mā mifiki chachiax aō neetani. ⁴Pablo āfe mifi shano ronokē ōikani āa ranā is kai fetsenifo: “A na feronāfāke ato retemis rakikīa. Fakafā anoax nokosharafiaino, mā Niospa shano chachimana nai rakikīa,” ikanax yoinānifo.

⁵Akka Pablo metashkiri itakī shano chii nēxpakīa potani. Shanopa chachifiano Pablo paemenima. ⁶Nāskakē keyokōichi ōiketsanifo faraxinākafanax naira ikaxō. Akka faraxiyamaito ōikakī, iskafanifo: “Nakai retemitsamisma, nafi nioski,” ikanax yoinānifo.

⁷Anoxō shinā nā xanīfo Publio chaima ika ini. Nānori yorafo afe ikafo ini. Nā xanifāfe āfe pexe anoxō noko ifisharakōixō noko pīchasharakōixoni, tres nia ano nō oxaino. ⁸Nānoax Publio āfe apa isinī iki rakani, yonayanā chixoi. Nāskaino Pablo ōikai kaxō Epa Nios kīfixota āfe mīfi māmāsharani. ⁹Pablo sharafaito nikakanax a isinī ikaifori nā ika anoax feafono Pablo ato sharafapani. ¹⁰Ato askafaito ōi

kakī anoxō afama mīshtifo noko ināketsanifo. Nāskata mā nō ato makinoax kai kanōanāfā mēra nō naneikainaino, anā afama mīshtifo noko inānifo a nō kakī pifoikai.

Pablo Roma ano nokoni

¹¹Nāskata anoxō mā nō tres oxe akax, kanōanāfā mēra nō naneinākafāni. Nā kanōanāfānē nā mai anoxō mechaka finōmani. Nā kanōanāfā Alejandrīa ano ini. Nā kanōanāfā recho koki afarafo tsaioxō fonifo na nōko niosra ikaxō, fetsa āfe ane Castor ini, fetsari Pólux ini. ¹²Nāskax nō nokoni Siracusa fai fotoa ano, nāno nō tres nia oxayoni. ¹³Nānoax kanōanāfānē nō anā kai fakafā ketokonō pishtakōi nō kaax Regio ano nō nokoni. Nānoxō pena fetsa nēfefānē noko ani a xini oaikirinoaxma oxō. Nāskakē nānoax kaax pena fetsa nō nokoni Puteoli ano. ¹⁴Nānoa a Jesús Ifofaafō nō ato fichini nāfāfe noko yoikī iskafanifo: “Nono nofe oxa ranāyokāfe,” noko fanifo. Nāskata nānoax ato makinoax kaax chipo Roma ano nō nokoni. ¹⁵Mā nō kaino nō Roma ano nokoyoamano a Jesús Ifofamisfāfe Roma anoxō nikaketsanifo. Nāskakē nokoki nokoifekani fenifo. Atiri pexe rasi Foro de Apio anoax fenifo, atiri pexe rasi Tres Tabernas anoax nokoki nokonifo. Askaifāfe ōikī Pablo Epa Nios kīfikī iskafani: “Aicho Epa Niosi, mī yorafo ekeki nīchiaki,” fani inimakōiyanā. ¹⁶Mā nō Roma ano nokoano, xanifāfe ato yoini pexe fetsa mēra ares Pablo inō, anoxō soraro fistichi kexenō.

Roma ano Pablo ini

¹⁷Mā nokoitaxakakī ano tres nia ixō, Pablo judefo xanīfofo Roma ano ato kenamani fenōfo. Mā fekanax ichanāfono Pablo ato yoini iskafakī: “Efe yora mīshtichi, ea nikakapo ē

mato yoinō. Ēkai judeofo chakafakī mekafamisma. A nōko xinifo ipaonifo keskarari ē chakafakī mekafayamafiakē, ea achikaxō Jerusalén anoxō romanōfo ano ea nīchinifo. ¹⁸Nānoxō mā ea yōkakaxō, ea nīchipainifo, ēkairoko afaa chakafakē ea retexikakī. ¹⁹Ea askafaifono, akka judeofāfe ea iskafayameafo: ‘A chaka kāimayamafe,’ ea faifono, ē xanifofo yoini iskafakī: ‘Ē xanīfokōi César ano kapai ato ea yoinō, ē afaa chakafayamafiakē efe yorafāfe eōnoa yoiāfo keskara,’ ixō ē ato yoini. ²⁰Ē mato kenamana mato fe yoināxiki. Akka mā mā nikai ēfe kaifo israelifāfe, nā noko nimamis Niospa Fake nō manamis. Nāskakē mā mā ea ōi nonoxō ea metexkere akafono,” ixō Pablo ato yoiāito, ²¹nikakakī iskafanifo:

“Judea anoxō mīōnoa tsōa noko kirika kenexō femama. Nofe yorafo judeofori ariax fēkaxō mīōnoa afaa chaka noko yoiāfoma. ²²A mī yoiāi keskara nō tāpīpai, akka mā nō nikamiski, a maniafo tii anoxō a Jesús Ifofamisfo chakafakī ato mekafamisfokī,” ixō ea yoinifo.

²³Nāskakata, “Pena fetsa nō mefe ichanāfainakaki,” fanifo. Nāskakē yora ichapakōi a Pablo ika ano fenifo nikai fekani. Mā feafono Pablo ato yoikī yātafani, Nios xanīfoōnoa ato yoikī. Afeska faxoma Jesúsnoa ato nikamapaikōini, a Moisés kenenīōnoa ato yoita, a Niospa ato shināmanaino

kenenifoōnoari ato yoini. ²⁴Pablo ato yoiāito ranārito nikanifo, akka ranāritori nikakaspanifo. ²⁵Nāskakē āa ranā fochishpanā faatanānifo ares shinākanima. Nāskakata mā fopaiyaifono Pablo ato yoini iskafakī: “Isaías chanīmakōi ato yoipaoni Niospa shināmanaino. Nāōxō Niospa Yōshi Sharapa māto xinifo yoini, iskafakī:

²⁶Kaxō mī kaifo yoitāfe iskafakī: ‘Mā mā nikakōifikī mā nikasharaima; mā mā afara sharafo ōifikī mā ōisharaima.’ ²⁷Mā na yorafāfe nikafikakī shināsharakanima, āto ōiti fēstokōi. Mā ōifikakī tāpīpaikanima, na ē yoiāi keskara chanīmakōi ōifikakī. Askatari nikakōiafoma ē ato chaka soaxopanā efe nīpaxanōfo,

ixō Niospa Yōshi Sharapa Isaías yoini. ²⁸Na ē mato yoiāi keskara tāpīkāfe, Epa Niospa noko nimapaiyai keskara mā nikayamaino a judeofoma ē ato yoi afāfe ea nikakōixikani,” ixō Pablo ato yoini.

²⁹Pablo ato yoikī askafaino, judeofo mā fokani āa ranā feratenāfonifo.

³⁰Anoxō Pablo xiniya rafe ani. A pexe ifo Pablo kori ināni a mēra ixiki. Nānoxō ato ifisharapaoni ōikai fofaifono ato yoisharayanā. ³¹Nānoxō ranotamakōi ato yoini afeskaxō Epa Nios xanīfāfe noko īkitiromākī. Nōko Ifo Jesucristoōnoari ato yoiāito tsōa xatematiroma ini. Nā tii.

Pablo Roma Anoafo Kirika Kenexõ Fomani

Pablo Jesús Ifofafo Roma anoafo kirika kenexõ fomani

1 Roma anoafāfe, ē mato kirika kenexõ fomai. Ēkia Pablo, ē Jesucristo yonoxomis. Niospa ea nīchini ē aōnoa yoimisi inō, āfe meka shara Jesúsnoa yoinō.

²Niospa āfe Fake nokoōnoax naiy-onōpokoai tāpīxō a Niospa meka yoimisfāfe meka kenenifo. Jesúsnoa meka shara yoinifo. ³Niospa Fakeōnoa meka shara kenenifo a inōpokoai keskafakī. Jesús Niospa Fakekōifiax David āfe xini ini. Nā David nōko xinifāfe āto xanīfokōi ipaoni. ⁴Niospa afama mīshti fatiroxakī nōko Ifo Jesucristo otofani. Otofaxō ato ōimani nāmāi Niospa Fakekē. Niospa āfe shināmā āfe Yōshi Sharaōxō āfe Fake otofani. Ato ōimani Jesús-māi āfe Fakekē. ⁵Jesucristoxō noko noi. Noko noikī āfe shinā noko ināni. Nāskaxō noko nīchini Jesúsnoa yoimisi nō inō. A judeofomari a xoko fet-safari afāferi Jesús chanīmara fanōfo nō yoiaino. Jesús chanīmara fakaxō nikasharakōinōfo. ⁶Māri mā mā Jesucristo chanīmara faito mato nīchini mā afe yorafo inō.

⁷Roma anoafāfe, ē mato kirika kenexõ fomai. Niospa mato noixō mato ifini mato chaka soaxoxiki afe yorafo mā inō. Mato noikī māto shinā mēraxō mato shināsharamanō. Epa Nios feta nōko Ifo Jesucristo mato askafanō.

Pablo a Jesús chanīmara faafo Roma anoafo ato ōipaini

⁸Ē mato yoinō. Nikakapo. Keyokōichi a maitio anoafāfe mato yoimisfo, mā Jesús chanīmara faito ōikakī. Nāskakē, “Aichora,” ē Nios famis. Jesucristoxō,

“Aichora,” ē famis. ⁹Ēfi Nios yonox-okōikai. Chanīmakōi ē yonoxonikai. Ē feparanima. Āfe Fakeōnoa ē meka shara yoimis. Pena tiifi ē mato Nios kīfixō-fafāini. Niospa tāpia. ¹⁰Ē mato ōisharapai. Nāskaxō ē Nios kīfifafāini ē mato ano kapaikī. Akka ē kai, ē kayamai ē kaima. A Niospa ea nīchipaiyaino ē katiro. ¹¹Ē mato ōisharapai. Ōikaxō ē mato Niospa meka yoipai. Niospa āfe Yōshi Sharaōxō ē mato yoipai mā chanīmara fakī finakōinō Jesús Ifo sharakōi faxiki. ¹²Nāskax Jesúsnoax nō inima faatanānō. Mā Jesús chanīmara faino ē inimatiro. Nāskarifiakī ē chanīmara faino mā inimatiro.

¹³Efe yorafāfe, ē mato tāpimapai mā tāpinō afeskaxma ē matoki kapai ē katiroma mei, ē kamisma. Mē kāta katamis ifiakeranax afara fetsa aki ē kamisma, mato ari kapaifi. Mai fetsa aria ichanāmisfo judeofoma nāfo ē Jesús ato chanīmara fama. Nāskari fakī ē matori askari famapai. ¹⁴Jesús ea yoia ē āfe meka keyokōi ato yoinō. Nā kirika kenekī tāpiafo ita a kirika kenekī tāpiamafori ē ato yoikai. Nafafoya a nafamafori ē ato yoitiro. Ē ato yoiaito nikakakī Jesús chanīmara fanōfo. ¹⁵Nāskari fakī ē Jesúsnoa mato Roma anoari yoikapaimis.

¹⁶Jesúsnoa meka shara yoipaikai ē ranotiroma. Āfe meka xafakia shara. Noko Niosnoa tāpimatiro a tsōa atiroma keskara Niospa atiro. Nō chanīmara faito Jesucristoxō Niospa noko chaka soaxotiro nō afe ipaxanō, nō fenoyamaino. Taefakī judeofāfe nikakōinifo. Akka iskaratiāri judeofomafāferi nikakani afe ipaxakakī. ¹⁷Nā Jesúsnoa meka sharaōxō Niospa noko ōimatiro. Nō Jesús chanīmara faito Niospa nōko chaka noko soaxotiro. Nānori kenenifo iskafakakī: “A Jesús chanīmara fakōinaifo Niospa āto chaka

ato soaxō afaa chakafamisma keskara ato ōi. Nāskax shara ipanakafo Nios fe.”

Keyokōi yorafo chakamisfo

¹⁸ Niospa meka nikakaspaiḡāfe a chakafamisfo Niospa ato ōimani ato omiskōimakī. Niospa meka chanīmakoīfiano nikakaspakata yora fetsafori ato Niospa meka chanīmara ato famakaspakani. ¹⁹ Nōko Nios afe keskaramākī tāpīpaikī nō tāpitiro. Akka Niospa noko ōimamis. ²⁰ Nō Nios ōiyamafixō nō tāpitiro Niospa keyokōi onifani, nāmāi Nioskōi ixō. Nā Niospa onifani ōikī nō tāpitiro tsoa fētsa keyokōi atiroma. Nios fistichi atiro, afama mīshti. Nāskakē Nios nikakaspaiḡāfe Nios chanīmara fapaikanima, a onifani ōifikakī. Nāskakē Niospa ato omiskōimani nāḡāfe Nios tāpīpaikanima. Akka tāpīpaikī tāpikeranafo. ²¹ A Niospa onifani ōifikakī iskafakī yoipakanima: “Nios fistichi keyokōi onifani. Aicho, Nios finakōia,” ikaxō shināpaikanima. Nāskakaxō āto shinā mēraxō afara shināsharakanima. Afara chaka fisti shinākani āto ōiti fakish keskara ikaxō. ²² “Nōfi tāpikōiaki,” ifiakaxō tsōa shināsharaima. ²³ Niosfi sharakōikī shara enenakama. Nāfi isharapakenakakī. Isharakōifiaito Ifofapaikanima. Askata yorafo isharayamaino yora fetsaḡāfe afara yora keskara onifakaxō, “Na nōko Niosra,” ikaxō kīfimisfo Nioskōi kīfikaspakakī. Yoinā keskara onifakaxō, peya keskara onifakaxō, rono keskarari onifakaxō, nāskarafo onifakaxō, “Na nōko Niosra,” ikaxō kīfimisfo.

²⁴ Askafaifāfe ōikī Niospa anā ato Ifofamaima. Nā chakafapaiyairo fisti akaifāfe ōikī Niospa ato xatemanima. Nāskax āa ranā fekaxte faatanākani. ²⁵ Nios fistifi chanīmismakī. Nā chanīyamafimiskē tsōa Ifofapaima

nā fisti nōko Nios sharakōifiano. Niospa keyokōi onifafianino tsōakai Ifofapaima. Akka nā Niospa onifanifo, “Nā nōko niosra,” ikaxō kīfitaifamisfo. Tsōakai Nioskōi Ifofapaima, mēxotaima sharafinakōia ifiamiskē. Nāskakē, “Epa Niosi, mī sharafinakōia,” ikaxō yoikani. Askapakexapainōfora.

²⁶ Askafaifāfe ōikī Niospa ato chaka xatexonama, afara chakafapaiyairo fisti akaifāfe. Niospa noko onifani feronāfake yafi kēro, kēro feronāfake fe inō. Askafafianino kēro rafe fichināpaikani chaka ikani. ²⁷ Askatari feronāfake rafe fichināpaikanax chotanākani, kēro tanatama. Askax chaka ikanax omiskōikani.

²⁸ Nāskakakī chaka fisti shināpaikani. Anā Nios shināpaikanima. Askafaifāfe ōikī Niospa ato potai nā apaiyai keskara fakī chaka fisti shinānōfo. ^{29–31} Chaka fisti feyafakanax chaka shinākani. Chaka faatanāi xatekanima. Feronāfakeḡāfe āto āfima fichipaikī chotamisfo. Kēroḡāferi āto fenema fichipaikī chotamamisfo. Nāskaxō afara shara āa atonā fisti fipaikani. Fetsafo chakafakī xatekanima. Fetsafo xītipaimisfo. Yora retemitsamis ita, setemitsamis ita, feratenā faatanāmisfo. Ōitifishkikī feyafamisfo. Ato pārafōḡāsafamisfo. Ato noikaspamīsḡāfe fetsafonā fiapaikakī. Ato noikaspamisfo. Chanīmisfo fetsafo pāramisfo. Nios noikaspayanā tsoa noimisfoma. Īchamitsamisfo. Kakapaimisfo, āa kakamepaimisfo. Afara fetsa chaka shināi iskakani: “Afaa chaka fetsa ē afeska faimēti,” ixō shinākani. Āto apa yafi āto afa nikakaspakani. Afara shara shinākanima. A yoiai keskara amisfoma. Āa chanīmisfo. Tsoa noikanima. Ōitifishkikax fetsaki raemisfoma. ³² “Askakanax nakanax omiskōipakenakafo,” ixō Niospa anori yoini. Niospa yoia keskara āto

shinā mēraxō tāpifikaxō afara chaka xatemisfoma. Askata fetsafāfe afara chakafaiāfe ōikani atoki inimamisfo.

**Niospa mēstekōi noko ōixō yoitiro:
“Nāto afaa chakafamisma. Akka
natori chakafamis,” noko fatiro**

2 Ēfe kaifo judeofāfe, ē mato yoinō. Mā fatorafāfe yoi iskakī: “Na keskara yorafāfe afara chakafaifo omiskōipakenakafo,” ixō mā shināmis. Anori shināfikī māri ato keskarari afara chakafamis. Nāskata, “Nō afaa chakafamisma,” mā itiroma. ²Mā nō tāpia, Niospa ato tāpikōia a yorafāfe chaka shināifo. Nāskakē ato omiskōimaxii. Niospa tāpikōixō chanīmakōi yoi. ³Mā, “Nato afara chakafara,” ixō māri mā aki. ⁴Nāskakī mā shināimē: “Niospa noko omiskōimanima,” ixō? Akka nāskakē ē mato yoi. Niospa matori omiskōimani mā afara chakafaito. ⁴Niospa mato noi. Mā chakafafaito mato omiskōimarisafaima. Mato noikikai mato omiskōimapaima. Nāskakē, “⁵“Nā ē ipaiyai keskara ē iki,” ixō mā shināimē? Askara shināyamakāfe. Niospa mato noikī mato shinā fetsafaxopai māto chaka mā xatexō āfe meka mā nikasharakōinō. ⁵Niospa mato shinā fetsafaxopafaito mā nikayospakōi. Māto ōiti mā kerexfaxō mā Nios nikaspai. Mākai māto shinā mā fetsafapaima māto chaka mā xatexiki. Mā askafiaino iskaratīa Niospa mato omiskōimayoi. Akka mā mai keyoaino mato omiskōimaxii mākauroko māto chaka xateano. Nā keyokōi yora chakafo ato omiskōimanaitīari nānori matori omiskōimaxii. Niospa mēstekōi noko ōi. Nāskakē nā yora chakafo ato omiskōimani. Nāskaxori nā yora chakafo ato omiskōimaxō noko ōimaxii. ⁶Nā nō imis keskara Niospa tāpikōia. Nāskax nō naano keyokōi noko

kopifaxii mā nōko mai keyoaino. ⁷Yora fetsafāfe shara shināmisfo a Niospa ato amapaiyai keskara apaikī. Niospa ato inimamatiro. Askatari Nios fe ipaikani. Askara yorafo Nios fe ipanakafo. ⁸Akka yora fetsafāfe nā apaiyai keskara shinākani. Niospa meka nikakaspakani. Chaka fisti shinākani. Askarafoki Nios atoki ōitifishkixō ato omiskōimani. ⁹Nā chakafamisfo nāfo keyokōi omiskōixikani, judeofo, judeofomari omiskōixikani afara chakafakanax. ¹⁰Nā Nios chanīmara faafo tii Niospa ato imasharaxii a keskara inōfo. Nāskaxō ato yoixii iskafakī: “Māfi sharaki. Mā ea nikasharakōia. Nāskax mā efe isharapakenaka,” Niospa ato faxii. Nānori judeofo yoixii. A judeofomari ato yoixii askafakī. ¹¹Niospa ōia nāskarafos ōi yorafo, a judeofo ōita a judeofomari nāskarafos ōi.

¹²Akka a Moisés kirika keneni tāpiamato afara chakafaax omiskōipakenaka. Nios fe ipanakama. Askatari a Moisés kirika keneni tāpiato afara chakafaax nāri omiskōipakenaka. Nānori Moisés kenekī yoini: “A afara chakafamisfo omiskōipakenakafo,” ixō Moisés kirika keneni. ¹³A Moisés kirika keneni keskara nikafikakī nikakaspai. Afokai Niospa shara ato ōima. Akka nā Moisés kirika keneni keskara nikakōiaifo, “Sharafora,” Niospa ato faxii. ¹⁴Moisés Niospa meka a judeofoma ato kirika kenexonima. Askafekē a Moisés keneni keskara judeofomafāfe tāpiamafikaxō āa tāpikōikaxō shara shinākani. Nāskakaxō a Moisés keneni tāpiafo keskara ikafo tāpiamafikanax. ¹⁵Moisés keneni tāpiamafikaxō shināsharaifono fetsafāfe ato ōitirofo Moisés keneni keskara Niospa ato shinā mēra ato shināmana. Akka sharafakaxō shinākakī iskafatirofo: “Ē afaa chakafama,” ixō

shinätirofo. Akka afara chakafaxō shinākani iskatirofo: “Oashta, ē afara chakafaa,” ixō shinätirofo. Nāskaxō anā afaa chakafapaikanima. ¹⁶Niospa nōko ōiti mēraxō nō shināito noko tāpikōia. Jesucristori noko tāpia. Akka yorafāfe nōko ōiti mēraxō nō shināito noko tāpiafoma. Nāskakē mā nōko mai keyoaino Niospa noko yoikī iskafaxii māmāi noko tāpixō: “Nafo sharafo. Akka nafari chakafo,” noko faxii. Nāskara ē yorafo yoimis.

Moisés judeofo Niospa meka kenexoni

¹⁷Ea nikakapo, efe yorafāfe. ¿Mā shinākī iskafatiromē? “Nōrifi nō judeofoki. Moisés keneni keskara mā nō tāpia. Nōfi Niospa afe yorafoki,” mā imis. ¹⁸Moisés kenenioxō Niospa mato amapaiyai keskara mā tāpitiro. Askatari mā asharakōikī mā tāpitiro. ¹⁹Akka mā shināmīs iskafakī: “A Moisés keneni tāpiafoma yora fēxo keskarafō. Nāskakē nō ato tāpimasharatiro āto ōiti xafa shara inōfo, anā fakish keskara inōfoma,” ixō mā shināi. ²⁰“Nā afara shara tāpiamafori nō ato tāpimatiro,” mā iki. Nāskatari, “Nā rama tāpiaifori nō ato yoitirora,” ixō mā shināi. Mā shināi iskafakī: “Mā nō Moisés keneni tāpikōia. Nāskaxō nō ato yoitiro noko chanimara fanōfo,” ixō mā shināi. ²¹A Moisés keneni keskara mā ato yoifikī, çafeskakīri mārī mā nikakōimamē? “Atoki yometsoyamakāfe,” mā ato fafiāi mārī mā yometsoi. ²²“Māto āfima fe iyamakāfe,” mā ato fafiāx mārī māto āfima fe mā chotanāmīs. Askatari yora fetsafāfe afara onifakaxō, “Na nōko niosra,” famisfo. Askafafiaifono mā ato yoimis: “Anā ano Nios fetsama. Nios fisti. Afara yora faxō, ‘Na nōko niosra,’ fayamakāfe,” mā askafamis. Mā ato askafafiai āto nios kīfiti pexefā mēranoax mā yomet-somis. ²³⁻²⁴Māfi yoikī iskafamis: “A

Moisés Niospa meka kirika keneni nō tāpikōia,” nā kakapaimisfo keskara mā imis. Askafafiaxōkai a Moisés keneni keskara mā akama. Mā askayamaito ōikakī judeofomafāfe yoikī iskafamisfo: “Niospa afe yorafo judeofo isharafo. Nāskakē Niosrikai sharama,” ixō yoimisfo. Askafakī matoōxō Nios chakafaifo. Nānori Niospa meka yōra kirika keneni.

²⁵Moisés judeofo kirika kenexoni iskafakī: “Māto fake feronāfakefo foshki repa xatekāfe mato tāpinōfo mā judeofokē,” ixō Moisés kirika keneni. Māto fake foshki repa mā xatefixō nā Niospa mato yoini keskara mā nikayamaito Niospa mato ōi judeofoma keskara. Niospa yorafo mā itiroma mā judeofofiax. Nāskarari nā Epa Niospa noko yoini keskara mā ikaito Niospa mato ōi judeokōifo keskara. ²⁶Judeofoyamafixō Niospa meka nikaifono Niospa judeofo keskara ato ōi afe yorafo keskara. ²⁷Nā judeofoma foshki repa xateyamafikaxō a Moisés Niospa meka yoikī kirika keneni tāpiyamafikaxō nā Niospa yoini keskara chanimara fakanax nāskarafōfi sharafoki mato keskarama. Akka māfi judeofofixō a Moisés kirika keneni tāpifixō mā nikakōima. Moisés mato Niospa meka yoikī kirika kenexofianino mā nikasharakōima. ²⁸Māfi judeofo kāinikī. Nāskaxō mā foshki repa xatemis. Akka mā judeofofixō a Niospa yoini keskara mā nikaima. Nāskax mā judeokōifo keskarama. Mā māto feyafatifixō māto chaka mā xatemisma. Nāskaxkai mā Niospa afe yora ikima. ²⁹Moisés kirika kenekī yoini keskafakī judeofāfe āto fakefo foshki repa xatemisfo ato tāpinōfo judeokōifokē. Akka judeofo atirifāfe Nios shinākanima. Nāfofi judeomakōifo keskara. Nāfokai Niospa afe yorafoma. Akka judeofo atirifāfe Nios shinākani. Nāfofi judeokōifokī. Nāfofi Niospa

afe yorafokī. Niospa Yōshi Sharapa noko ōiti fetsafaxōano Nios keskara shara ikafo. A Moisés kirika kenenito noko ōiti fetsafaxotiroma. Niospa Yōshi Sharapa noko ōiti fetsafaxotiro. Akka yorafāfe, “Mīfi sharakī,” noko fayamafiafono Niospa, “Mī sharakī,” noko fai.

3¹⁻² Nō judeofoxō nōko fakefo nō foshki repa xatemiskē sharamē? Ēje, shara itiro. Akka nōfi judeofo fake kāiniki. Moisés Niospa meka yoikī noko kirika kenexoni. Nāskakē nō inimai nō judeofo. Efe yora mīshtichi, shinākapo. Epa Niospa nā yorafo tii yoipaiyai keskara nōko kaifo taeyoi ato yoiyoni. Noko tāpimanai keskarari nō yora fetsafori nō ato tāpimanō āfe meka.³ Akka nōko kaifāfe atirifāfe Niospa meka ifo shara fayamaifono akka Niospa a yoiai keskara amis.⁴ Yorafo chanīmisfo. Akka Nios ramashara chanīmisma. Yorafāfe keyokōichi noko pārafiaifono akka Niospa noko pāramisma. Nā David Niospa meka yoikī kirika keneni iskafakī:

Niospa āfe meka mēstesharakōi yorafāfe ōinōfo. A shara shināifo Niospa ato sharafaxōi. Akka a chaka shināifo Niospa ato tāpimakī omiskōimaxii,

ixō David yoikī kirika keneni.

⁵Nios fistifi sharakōiki. Nōkai a keskarama. Nāskakē nō chakafaito yorafāfe ōikakī shinātirofo iskafakakī: “Nios iskarama, Niosfi sharakōikī. Na yorafāfe afara chakafakani. Akka Niospa afaa chakafamisma,” ixō shinātirofo. Nāskaxō Nios sharara fakani. Akka nāskaxō āa yora fētsa shinātirofo iskakī: “Ē afara chakafaito ōikakī yorafāfe yoitirofo: ‘Akka Nios iskarama, Nios shara.’ Nāskakē ē chaka shināi yorafāfe Nios sharakōi ōinōfo ea keskarama. Nāskakē Niospa ea omiskōimatiroma ē chakafafiaito,” ixō

yora fētsa shara shināima. Nāskara shinākī yōra shināi keskara shināi, Niospa shināi keskara shināima.⁶ Nios chakama. Nios mēstekōi ika. Akka mēstekōi iyamaxō yorafo yoikeranama iskafakī: “Nafo sharakōifoki. Ē ato sharafaxōi. Akka nafori chakafo. Ē ato omiskōimani,” ixō Niospa yoikeranama mēstekōi iyamaxō.⁷ Yora fētsa āa shināi iskatiro: “Yorafāfe ea yoitirofo ē chanīaito ōikakī. Iskafakakī ea yoitirofo: ‘Mī Nios keskarama. Nios chanīmisma. Nios mēstekōi ika,’ ixō ea yoitirofo. Akka ē chanīaito ōikakī fetsafāfe, ‘Nios sharakōi, mia keskarama,’ ea faxikani. Nāskakē ē shinātirofo iskafakī, Niospa ea yoitirofo iskafakī: ‘Mī afara chakafafiaito ē mia omiskōimaxima,’ ea Niospa fatiro,” ixō āa yōra anori shināi. Anori Niospa yoyamafiano āa shināi askatiro.⁸ Iskafakakī yoipaikani: “Nō afara chakafanōkāfe. Nō afara chakafaito ōikakī yorafāfe, ‘Nios sharara,’ fanōfo,” ixō yoipaikani. “Nā Pablori anori yoimiski nō afara chakafanō,” ixō yoikani. Āa chanīmisfo. Ēkai anori yoimisma. Epa Nios chanīmisma. Nā keskara yorafo ato omiskōimaxii.

Nō keyokōichi chakafamis

⁹“Nō judeofo sharakōifo. Akka nā judeofoma sharafoma,” ē faima. Askatamaroko ē iskafakī yoimis: “Nōfi nā judeofoma ōitsa, nāskarafos nō. Nō keyokōichi afara chakafamis. Nāskakē Niospa ato yafi noko omiskōimaxii noko tāpimakī,” nānori ē yoimis.¹⁰ Niospa meka yoikakī kirika kenenifo iskafakakī:

Tsoa pishtakai nā Niospa yoia keskara famisma.¹¹ Tsoa pishtakai Nios shināipaikanima. Tsōakai Nios tāpipaisharakanima.¹² Tsoa pishtakai anā Nios Ifopaikanima. Afara chaka fisti fapaikani. Afara sharakai tāpiafoma. Tsōa pishtakai sharafamisma. Fato fistichikai

shara Ifofaima. ¹³Yora naax maiax fepekemeax pisi kãitiro. Nãskarifiakĩ nõko axfapa meka chaka fisti nõ yoimis. Mã nõ ato pãrakĩ feyafamis. Nã rono paekapato noko chachiano nõ paemetiro keskarari nõko meka chakaõnoax omiskõixikani. ¹⁴Nõ ato fekaxtefapaikĩ meka mitsisipato fisti nõ mekamis. Nõ ato ìchari famis. ¹⁵Tsoa afayamafekẽ nõ ato retepaimis. ¹⁶Nõa kafãsakĩ nõ ato omiskõimafofãsafamis. Nõa nõ ato fekaxtefaafofãsafaki. ¹⁷Yora fetsafokai nõ ato raefapaimisma ato fe isharaxikima. ¹⁸Nõko shinã mëranoaxkai Nioski nõ rateima. Æfe meka nõ nikapaima. Nõko chaka nõ xatepaima,

ixõ nãskara yoikĩ kirika kenenifo.

¹⁹Mã nõ tãpia a Niospa yoia keskara Moisés noko kirika kenexoni. Akka tsõakai Niospa meka nikakõimisfoma. Nãskaxõ tsõa yoitiroma iskakĩ: “Èfi afaa chakafamismaki. È shara imis,” tsoa itiroma. Akka Niospa noko yoitiro iskafakĩ: “Mãri afara chakafamiski,” keyokõi noko fatiro. ²⁰Nãskakẽ Niospa meka a Moisés noko kenexoni nõ nikapaifiato, Niospa noko yoikĩ iskafatiroma: “Mã shara imiski,” noko fatiroma. Akka tsõa ãfe meka nikasharakõima. Æfe mekaoxõ nõ tãpitiro keyokõichi nõ chakafamisfo.

Jesucristo chanĩmara faax nõ Nios fe ipaxatiro

²¹⁻²²Iskaratĩa Niospa noko afara fetsa tãpimana. Noko xafakĩa õimana afeska faxõ noko imasharatiromãkĩ a keskara shara nõ inõ. Moisés kenenioxõ noko shara imaima. Akka nõ Jesucristo chanĩmara fakẽ Niospa noko shara imatiro Jesúsmãi noko nãxonikẽ nõko chaka noko soaxoxiki. Nãnori Niospa meka Moisés yoikĩ kirika keneni. Niospa

meka yoimisfãferi nãnoriri kenenifo. Nã keyokõichi Jesucristo chanĩmara faifo Niospa ato shara imai. Judeofo, judeofomafori Niospa shara imatiro Jesús chanĩmara faifãfe. ²³Keyokõichi mã nõ chakafamis. Tsoa Nios keskarama. Nios sharakõi. Afaakai chakafamisma. A keskarakai tsoama. ²⁴Nãskakẽ Niospa noko noikĩ nõko chaka noko soaxotiro nõ Jesucristo chanĩmara faino. Akka Jesucristo nõko chakaõnoax noko nãxononi. Nãskaxõ nõko chaka noko soaxoni. Nõ afaa kopifatiroma Niospa noko shara imanõ. ²⁵Æfe Fake Jesucristo nĩchini ãfe imi foax nõõnoax nanõ nõko chaka noko soaxoxiki. Nãskaxõ Niospa noko omiskõimanimã. Nõ Jesús chanĩmara faino Niospa nõko chaka noko soaxoni nõ shara inõ. Nãskaxõ nõ õitiro Nios sharakõi. Jesús nayoamano chakafafiaifono Niospa teneyoni. Ato omiskõimayonima Niospamãi tãpixõ ãfe Fãkemãi chipo ato nãxoxiaino Niosmãi mēstekõi ixõ. ²⁶Jesús nõko mai ano ox noko nãxononi. Nãskakẽ nõ chanĩmara faito Niospa nõko chaka noko soaxoni noko imasharai. Nãskaxõ Niospa noko õimasharai amãi mēstekõi ixõ.

²⁷Nãskaxõ tsõa yoitiroma iskafakĩ: “Èfi sharaki, fetsafo keskarama. Nãskax ã Nios fe ipanaka,” ixõ tsõakai yoitiroma. Moisés kirika kenekĩ yoini keskara nikafixõ tsõa anori yoitiroma. Jesucristo noko nãxononi nõko chaka noko soaxoxiki nõ shinãsharanõ. Nãskakẽ nõ Jesús chanĩmara faino, “Jesús nõko chaka noko soaxoni nõ afe ipaxanõ,” ixõ nõ yoitiro. ²⁸Nãskakẽ anã nõ mato yoi. Jesucristo nõ chanĩmara fakẽma a Moisés kirika keneni keskara nõ ifofafiaito nõko chaka noko soaxonima. Akka nõ Moisés meka nikaito Niospa, “Mĩ afara sharafamiski,” noko fatiroma. Akka nõ Jesús chanĩmara faito, “Mĩ Jesúsnoax isharakõimis,” noko fatiro.

²⁹Nāskakēri, ¿Niospa judeofo fisti ato ifitiro mē afe yora inōfo? Maa, judeofo-mafori ato ifitiro Jesús chanīmara fai-fono afe yora inōfo. ³⁰Niosfi fistiki. Judeofori, judeofomafāferi Jesús chanīmara fakanax Nios fe nipanakafo ato chaka soaxonano. ³¹¿Nō Jesús chanīmara faxō a Moisés kirika keneni nō potatiromē? Maa, nō potatiroma. Jesús chanīmara faxō a Moisés Niospa meka yoikī kirika keneni nikakī nō chanīmara fatiro.

Abraham Nios chanīmara fakōini keskara yorafāferi

keyokōichi Nios chanīmara fatirofo

4 Akka nōko xini Abraham ipaoni keskara ē mato yoinō. ²Abraham afara sharafaōxokai Niospa āfe chaka soaxonima. Akka Nios chanīmara faito Niospa āfe chaka soaxoni. “Mī afara sharafaito nāskakē ē mia ifitiro mī efe yora inō,” ixō Niospa anori yoinima. Akka Niospa anori yoiano Abraham yoikerani: “Ē afara sharafaito ea Niospa chaka soaxona,” ixō yoikerani āa kakapaikī. Akka anori Niospa yoinima, nā Niospamāi mā āfe chaka soaxonano chanīmara faito. ³Niospa meka yoikī Moisés kirika keneni iskafakī: “Abraham Nios chanīmara faito Niospa āfe chaka soaxoni. Nāskakē Niospa yoini iskafakī: ‘Mī afaa chakafamisma keskara ē mia ōi,’ Niospa fani.” Nāskakē Moisés kirika keneni. ⁴Akka feronāfāke yora fetsa yonomaxō kori inātiro, kaxpa inātiro. ⁵Akka nō afara sharafaōxokai Niospa nōko chaka noko soaxonima, nō afaa chakafamisma keskara noko ōixiki. Askatamaroko nō Jesús chanīmara faito Niospa nōko chaka noko soaxotiro. ⁶Nāskarari David yoini iskafakī: “Mā Nios chanīmara faito oa afaa chakafamisma keskara Niospa mato ōitiro a Moisés keneni keskara mā nikakōiya-

mafaiato. Nāskax mā inimatiro.” David anā yoini iskafakī:

⁷⁻⁸Fatora yora Niospa āfe chaka soaxonano inimatiro Niospamāi ōiaino afaa chakafamisma keskara. Mā Niospa yora āfe chaka soaxō Niospa anā shināchakaima a yōra afara chakafapaoniōnoa. Nāskax yora inimakōitiro Niospamāi mā āfe chaka soaxonano, ixō David yoini kirika kenekī.

⁹¿Nā judeofo fisti Niospa āto chaka ato soaxotiro mē? Maa, anorima. Judeomafāferi Nios chanīmara faifāfe ato chaka soaxotiro afori inimanōfo. Nāskakē Niospa meka yoimisto kirika keneni iskafakī: “Abraham Nios chanīmara faito Niospa sharakōi ōini,” ixō a Niospa meka yoimisto kirika keneni. ¹⁰Akka taeyoi Abraham foshki repa xateyoamano Niospa yoini iskafakī: “Mī ea chanīmara fai nā mī afaa chakafamisma keskara ē mia ōi,” Niospa fani. ¹¹Nios chanīmara faito Niospa Abraham āfe chaka soaxoni afaa chakafamisma keskara ōixiki. Nāskaxō chipo Abraham foshki repa xatenifo fetsafāfe tāpinōfo Nios chanīmara faino. Akka taeyoi Abraham Nios chanīmara fani askayoxoma. Nāskaxō chipo foshki repa xateni. Taefakī Abraham Nios chanīmara fani Niospa fake ixiki. Nāskano a chipo Nios chanīmara faifo Abraham āfe fenafo. “Abraham nōko xini ipaoni,” fatirofo. Abraham keskara nō foshki repa xateyamaxō nō Nios chanīmara faito Niospa noko chaka soaxotiro afaa chakafamisma keskara noko ōixiki. ¹²Abraham askayoxoma Nios chanīmara fani. Nāskaxō foshki repa xateni. Nā Abraham judeofāfe āto xini ipaoni. Judeofo a Nios chanīmara faafāfe nāfāfe āto xinikōi Abraham nāfāferimāi Nios chanīmara fakanax.

Niospa noko yoiai keskara noko axōi

¹³Niospa Abraham yoini: “Ē mia yafi mī fenafo keyokōi ē mato mai in-āikai,” fani. A Moisés kirika keneni Abraham nikaito Niospa mai inānima. Akka Nios chanīmara faito Niospa mai in-āni. Nāskaxō Abraham Nios chanīmara faito Niospa āfe chaka soaxoni, afaa chakafamisma keskara shara ōikī. ¹⁴Fetsafāfe anorima shinātirofo iskafakakī: “Nō Moisés kirika keneni nikaito Niospa a yoiai keskara noko axotiro. Akka Jesús fisti nō chanīmara faito Niospa noko axotiroma. Kaxpa nō Jesús shināi,” ixō anorima shinātirofo. Akka nōroko Jesús chanīmara faito Niospa yoia keskara noko axosharatiro Jesúsmāi nōko Ifoxō. ¹⁵Akka Niospa meka a Moisés yoini keskara nō nikayamaito Niospa noko omiskōimatiro. Akka Niospa noko afaa yoiyamanino nō nikayospa ikeranama. Akka iskaratīa nō nikayospakōifo mā nōmāi Moisés kirika keneni tāpiax.

¹⁶Taeyoi Niospa Abraham yoiyoni Nios chanīmara faino. Nāskakē Niospa afama mīshti axoni a yoiyoni keskafakī. Niospa Abraham afaa yōkanima afama mīshti axosharaxō. Akka Abraham āfe fenafori Niospa ato noikī nāskaxō afama mīshtiri ato axosharai a yoiyoni keskafakī. A Moisés yoini keskara nikakōiaito Niospa afama mīshti axosharanima. Akka Nios chanīmara faito Niospa axosharani. Nāskarari a Abraham keskarafō Nios chanīmara faifori Niospa ato shara faxōi. Akka Abraham nōko xinikī nōmāi Nios chanīmara fai Abraham ipaoni keskara. ¹⁷Niospa Abraham yoini keskafakī, yora fētsa kirika kenekī iskafani: “Nā yora ichapakōifo āto apa keskarakōi mī inō,” ixō kirika keneni. Abraham Nios chanīmara fani. Askaxō Abraham nōko epa keskara Niospa ōi. Niospa nā

namisfori anā otofatiro. Nāskaxō Niospa afama mīshti onifatiro tsōa ōimismafo. Nāskakē Abraham Nios chanīmara fani.

¹⁸Nāskax Abraham anifokōi ini anā fake atiromaxakī. Nios chanīmara faito Niospa yoini: “Mī chipo fake fixii. Mī fenafori ichapa rasi kaixikani,” ixō Epa Niospa yoini keskara Abraham chanīmara fani. Nāskax, “Yorafāfe āto xini mī iki,” Niospa fani. ¹⁹Nāskax Abraham anifokōi ini. Cien xiniya aka. Sara āfe āfiri yōxafokōi ini. Anā yōxafoxō fake fitiroma ini. Nāskafixō Abraham Nios chanīmara fani. “Ē anifokōi, ē anā fake fitiroma,” ixō Abraham shinānima. “Akka Niospa tsōa atiroma keskara fatiro,” ixō Abraham shinākī Nios chanīmara fani. ²⁰“Mī āfi Sara fake nanexii,” ixō Niospa yoini. Niospa nāskara yoiaito nikakī Abraham Nios chanīmara fani. Niospa askafafiaino, “Ēfe āfi yōxafokōia. Anā fake nanetiroma,” ixō Abraham shinānima. “Niospa ea yoia keskara ea axotiro. Aicho, Nios fāsi sharakōi,” fani. ²¹Niospa axōai keskara fakī Nios chanīmara faxō Abraham afaa fetsakai shinānima. ²²Nāskakē Niospa yoini: “Mī ea chanīmara fai afaa chakafamisma keskara ē mia ōi,” Niospa fani.

²³Niospa Abraham askafaniōnoa yōra kirika keneni iskafakī: “Nios chanīmara faifāfe afaa chakafamisfoma keskara Niospa ato ōi,” ixō Abrahamnoa fisti kirika kenenima. A Nios chanīmara faifo Niospa ato ōi afaa chakafamisfoma keskara māmāi āto chaka soafono. ²⁴Nokori askara kenexoni nō Nios chanīmara faito. “Nōko Ifo Jesús naafiakē Niospa otofani,” nōri chanīmara fakē, afaa chakafamisma keskara Niospa noko ōi. ²⁵Nōko chakaōnoax Jesús nani nōko chaka noko soaxoxiki. Askata mā otoaano aōnoax afaa chakafamisma keskarafō nō ixii.

**Nō Nios chanīmara faito
afaa chakafamisma
keskara Niospa noko ōi**

5 Nōko Ifo Jesucristo nō chanīmara fakē nōko chaka noko soaxonano aōnoax nō Nios fe isharapakexatiro. ²Nō Jesús chanīmara faito noko noikī Niosya noko rafemani. Nāskakē, “Ē Nios ikano kaax ē a keskara shara itiro,” ixō nō shināi nō akiki inimakōitiro. ³Askatari Jesúsnoax omiskōi nōko shinā mēra nō inimakōitiro. Askax nō a keskara nō itiro. Omiskōifaiito Jesús āfe shināmā nōko shinā mēra noko mitsisfamaxotiro nō tenenō. ⁴Akka Jesúsnoax omiskōikī nō tenei nō yora finakōia ipainākafatiro anā chaka shināyamaxiki. Nāskakē Nios nokoki inimai. Nokoki inimaino nō tāpia nō afe īpaxanō. ⁵Nō askara shināi nō rāfitiroma Niospamāi a yoia keskara noko axōaino. Akka noko Niospa noikōikī āfe Yōshi Shara nōko shinā mēra noko nanexotiro.

⁶Akka nōa nōko chaka nō soametiroma. Nāskakē Niospa āfe Fake nīchīpaiyaitīa nai mēraxō nāmā nīchini yora chakafoōnoax naaxinō. ⁷Tsōakai yora fetsa nāxopaitiroma sharafiano. Ētsa, itiro rakikīa yora nai yora sharafoōnoax. ⁸Akka nō chakafokē Niospa āfe Fake nīchini noko nāxonō. Nāskakē nō tāpitiro Niospa noko noikōiai. ⁹Askax nōōnoax naano āfe imi foni. Nō chanīmara fakē afaa chakafamisma keskara noko ōi noko chaka soaxō. Akka nō chakakē Jesús nōōnoax nani. Nāskakē iskaratīa mā nō chanīmara fakī finakōia. Anā nokoki Nios ōitifishkikī noko omiskōimaxima. ¹⁰Askata nō Nios noikaspaino āfe Fāke noko nāxonī Nios fe nō rafenō. Nāskax nō iskaratīa Jesús afe yorafo nō afe rafekōia. Askaxō noko sharafakī finakōi. Jesús nakē Niospa anā otofani, nōri afe nīpaxanō. ¹¹Akka nō Nios

noikaspayoni. Iskaratīa mā nōko Ifo Jesucristoōxō noko raefaa nō afe isharakōia. Nāskakē Jesús Nioski noko inimamasharakōia.

**Adāōxō yorafāfe keyokōichi
chakafamisfo. Akka Cristo
nōko chaka noko soaxotiro**

¹²Niospa nā feronāfake Adán taefakī onifani. Nā Adán taefakī afara chakafani. Nāskakē aōxō afara chakafapafo. Nā Adán afara chakafaniōnoax keyokōi nō natiro nōmāi keyokōichi afara chakafaax. ¹³⁻¹⁴Mā Adán afetiāma naniano Moisés Niospa meka yoini kirika kenei afe keskara nō niimākai. Akka Niospa Moisés yoiyoamano keyokōichi chakafayopaonifo. Nāskax mā nai keyonifo. Fetsafāfe chakafafiakaxō Moisés kirika kenei tāpīpaonifoma. Askafafiaifāfe oa afaa chakafamisfoma keskara Niospa ato ōini tsōakairoko āfe meka tāpikē. Adán keskarafoma. Adán Niospa meka tāpīfiāx nikayospani. Nāskaxō Adán chakafakī taefani. Nāskarifiakī yorafāfe keyokōichi chakafamisfo. Akka nāskax mā nai keyokani, Adánmāi taeyoi nanikē. Nāskarifiāi Cristo oni yora chakafoōnoax naiyoi. Nāskakē yorafo aōnoax nīpaxatirofo.

¹⁵Akka Jesucristo Adán keskarama. Adán Nios nikakaspax nani. Nāskakē nōri aōnoax natiro. Akka Jesúsxō Niospa yorafo noikōikī ato imasharapakenaka afaa chakafamisma keskaramāi ato ōikī. Akka nā Adán nai taeni afara chakafaax. Nāskax yorafo Adánnoax nāpanakafo. Akka Jesús Ifofakanax Jesús fistiōnoax keyokōi isharapakenakafo. Jesúsxō Niospa ato raefatiro a chanīmara faafo tii. ¹⁶Adán afara chakafaniōnoax yorafo nai keyotirofo. Nāskatari āto chakaōnoaxri nai keyotirofo. Akka nō keyokōichi

chakafakē Niospa noko omiskōimatiro. Nā Adán ani keskarakai Cristo afaa chakafamisma. Mā nō keyokōichi afara chakafamiskē Jesucristoōxō Niospa noko noikī nōko chaka noko soaxotiro afaa chakafamisma keskara noko ōikī. Omiskōitamarako nō afe isharapakexanō. ¹⁷ Adán āfe chakafoōnoax keyokōi nakani. Akka Cristo fisti nokoōnoax nani nō aōnoax Nios fe nīpaxanō Niospamāi noko shara ōiaito. Jesucristoōxō Niospa noko noixō noko nimapakenaka. Nāskakē noko askafaxōkī Jesús Adán finōkōia.

¹⁸ Nāskakē ē mato yoiai keskara nā feronāfake Adán āfe chakaōxō keyokōi Niospa noko omiskōimani. Akka Jesúsakai afaa chakafamisma. Nāskakē nā chanīmara faafo tii Nios fe nīpanakafo. Nāskakē nā afaa chakafamisma keskara Niospa ato imai. ¹⁹ Akka nā feronāfake Adán Nios nikakaspakī taefani. Nāskax Adán nikayospakōi taeyoi ini. Keyokōichi aōxō nō chakafapamis. Akka nā Cristo fistichi ares Nios nikakōimis. Afaakai chakafamisma. Nāskakē nā chanīmara faafo tii aōnoax afaa chakafamisma keskarrafo ipanakafo.

²⁰ Moisés Niospa meka yoikī ato kirika kenexoni afara chakaōnoa tāpinōfo. Akka nā Moisés ato kenexoni mā ōifikakī a Niospa ato yoia keskara tsōa nikakōikanima. Keyokōichi afara chakafamisfo. Mā chakafakī finafafono Niospa ato noisharakōixō āfe Fake atoki nīchini ato chaka soaxonō. ²¹ Afara chaka fisti shinākani namisfo. Akka Niospa noko noikōia. Nāskakē āfe Fake Jesús noko nāxoni nōko chaka noko soaxoxiki. Nāskakē nō Jesús chanīmara faito Niospa afaa chakafamisma keskara noko ōi. Noko chaka soaxonano nō afe ipanaka.

Cristo nia keskara nōri afe nīpati

6 Akka yorafāfe atirito shinākakī iskakani: “Nō afara mēxotaima chakafafiaino Epa Niospa noko noikī nōko chaka noko soaxotiro. ¿Nāskakē nō afara chakafa fafafaītiro,” ixō anori shinākani sharamē? Maa, sharama. ² Nāskakē afara chaka shināyamakāfe. Nō Jesús chanīmara faxō mā nōko chaka nō pota. A nō ipaoni keskara nō anā shināpaima. ³⁻⁴ Mā mā tāpia noko maotisafani nō fetsafo ōimanō. Nāskax nō a Jesús fe naa keskara nō chaka ipaoni keskara anā shināima. Nāskakē nōko chaka soapaikī nō Jesús chanīmara faino noko maotisafani. Jesús nokoōnoax naano maifanifo. Nāskax nō afe naa keskarax nōri maia keskara. Akka Jesús naax otoiānakafata Apa ari kani. Nōri nono mai anoax Jesúsnoax ari nō katiro. Askaxō Apa Niospa mā Jesús otifaxō noko ōimani nāatomāi afama mīshti fatiroxakī. Nōko ōiti noko fetsafaano a nō ipaoni keskara nō anā itiroma, a keskara sharakōi nō ipai.

⁵ Cristo nōkoōnoax nani. Nā nō chanīmara faax nō afe rafetiro. Nāskakē Jesucristo nakē Apa Niospa otofani keskafakīri anā otofatiro, a keskara shara nō inō. ⁶ Jesús mastanifo nōko chaka noko soaxonō. Nōri Jesús fe masta keskarakōi anā chakafapaima. Nāskarifiāi nō Jesús Ifofaax nō afe naa keskara. Nāskaxō nō anā chaka shināima. Afara chakafo nōko ifoma. ⁷ Akka yōra nāxokai anā chaka shinātiroma. Nāskarifiāi nōri chaka shinātiroma afara chakakairoko nōko ifokē.

⁸ Nō Cristo fe naa keskaraxō nō Jesús chanīmara faax nō afe isharapakakenaka nāmāi nō chanīmara faax. ⁹ Mā nō tāpia Cristo mā nafiano Niospa otofani. Nāskax anā natiroma. Anākai afesax

Cristo natiroma. ¹⁰ Akka nai fistinix-akī nōko chaka noko soaxoni anā afara chaka nōko ifo inōma. Nāskakē iskaratīa Cristo mā nia. Nāskaxō nā Niospa apaiyai keskafai.

¹¹ Māri Cristo fe naa keskara. Nāskakē iskaratīa mā shinātiro iskakī: “Ē chaka ipaoni keskara anā shināpaima. Nāskax ē iskaratīa Jesucristoōnoax Epa Nios fe rafe kakaini ea amapaiyai keskara axiki,” ixō anori shinākāfe. ¹² Nāskaxō afara chaka anā ifofayamakāfe afara chaka mato famapai kiki a keskara mā anōma. ¹³ Nāskax Niosnoax isharakāfe. Afara chaka mato famapaiyai to nikayamakāfe. Afara chakafamis iyamakāfe. Nios Ifofakāfe mato sharafanō. Iskafakāfe: “Nios ēfe Ifokōixō ea amapaia keskara ē aki sharafakī.” ¹⁴ Akka anā afara chakapa mato afeska fatiroma. Afara chaka anā mato Ifo itiroma mā mā Cristo chanīmara faano. Epa Niospa mato noikī ares fisti mato ifitiro mā afe ipaxanō. Akka nā Moisés kirika kenenioaxkai mā Nios fe ipaxatiroma.

Epa Niospa mato amapaiyai keskara mā nikakōiyanā mā yonoxokōitiro

¹⁵ Moisés yoini keskara nō nikaito Epa Niospa noko nimasharaima. Akka Cristo nō chanīmara faito noko noikī noko nimasharatiro. Nā fisti nōko Ifo itiro noko chaka soaxonano. Nāskatari, ŷnō afara chakafa fafāfāitromē Niospa noko noikī nōko chaka soaxonō? Maa, nō afaa chakafatiroma. ¹⁶ Mā tāpia āfe yonomatixō mato ifo nikakōiyanā mā yonoxotiro. Nāskarifiakī mā katotiro fatomākī mato Ifo. Epa Nios mā nikakōitiro āfe yonomati ixii, askayamai chaka mā katoax mā āfe yonomati mā itiro. Chaka katoax mā naax mā omiskōixii, mā Nios fe nipanakama. Askatamaroko Epa Nios nikakōiay mā afe isharapakenaka. ¹⁷ Mā afara chaka ifofaax āfe yonomati mā

ipaoni. Akka iskaratīa mā mā Epa Nios Ifofaa. Mato yoimis keskara mato shinā mēraxō mā nikakōimis. ¡Aicho! Mā mā Epa Nios Ifofaano mato nimasharamis. ¹⁸ Nāskakēkai afara chaka anā mato ifo itiroma anā mato yonomatiroma. Akka iskaratīa afara shara fisti mato ifo itiro. Māfi āfe inakōifoki. ¹⁹ Ē mato meka fekax yoima, mato ifoōnoa ē mato yoinō mā tāpisharakōinō. Chaka fetsa fetsatapafo mato ifo ipaoni. Nāskaxō mā afara chakafakī finakōipaoni. Akka iskaratīa Epa Niospa āfe inafō, mā. Anā afara chakafayamakāfe afara shara fisti mato ifo inō.

²⁰ Taeyoi afara chaka mato ifo ipaoni. Nāskakē afara shara mā shināpaonima mato ifo ipanā. ²¹ ŷMā ipaoni keskara sharamē? ŷMato imasharapaonimē? Maa, a nō ipaoni keskarakai anā afokai nō shināpaima. Afo nō shināi nō rāfitiro. Nā chakafo xateyamax nā nō naitīa nā omiskōipakenakafo mēra nō katiro. ²² Nāskakē iskaratīa afara chaka anā mato ifoma. Epa Nios mato Ifo. Māfi āfe yonomatifoki. Mā āfe yonomatifokē mato sharafa fafāfāini a keskara shara mā inō mā afe ipaxanō. ²³ Nā afara chaka nōko ifono, ŷafanā noko kopi-faimē? Akka aōnoax nō naax nō omiskōipakenaka. Akka Jesucristo nō Ifofaino Epa Niospa noko afaa kopi yōkaima nō afe nipaxanō.

Nō anā chaka ifofaxoma nō Cristo Ifofatiro

7 Efe yorafāfe, mā mā tāpia nōko xanifokōichi noko yoia keskara nō nikatiro. Nō niyoxō nō nikatiro. Akka mā nō naxō nō anā nikatiroma. ² Nāskarifiyai kēromā āfe fene niyoano enetiroma. Akka mā fene naano fetsa fe fianātiro ixō anori Moisés yoini Niospa meka. ³ Akka fene niyoanokai kēromā fene eneta fetsa fe fianātiro. Askarafi chakakī. Chota feroma itiro. Akka fene naano kēro fer-

onāfake fetsa fe fianā askara shara, ixō Moisés keneni.

⁴Akka mā fenē naxō anā āfe āfi yonomatiroma. Nāskarifiakī mā Cristo fe naa keskarax a Moisés kirika keneni anā mā nikatiroma. Akka mā Cristo fe naa keskarax mā yora fena sharakōi itiro Cristo māto Ifono. Mā Cristo naax otoiñakafanax Nios fe ipanaka. Nāskaxō afara shara mato amatiro mā Nios yonoxonō. ⁵Nō Cristo Ifofamatai afara chaka fetsa fetsatapafo nō ayopaoni. Moisés keneni keskara atama nō chaka fisti shināpaipaoni. Nā chakaōnoax nō naxii. ⁶Cristo noko nāxononi nōko chaka noko soaxoxiki nō fena shara keskara inō. Nāskakē nō Cristo Ifofaax mā nō afe naa keskarakōi. Nō afe naa keskarax nō yora fena shara iki. Afara chaka anā nōko ifoma. Askatamaroko āfe Yōshi Sharaōxō Niospa noko amapayai keskara noko amatiro. A fisti nō Ifofai, a Moisés keneni keskara ifofayopaonixaki anā nō ifofatiroma.

Moisés kenenioxō nō tāpia nō chakafamis

⁷Iskafakī shināyamakāfe. A Moisés noko kenexoni, chakara fayamakāfe. Akka Moisés Niospa yoini keskara keneyamanikēkai nō chakafamis nō tāpikeranama. Moisés keneni iskafakī: “Yora fetsanā afara fiapayamakāfe. Nō yora fetsanā fiapaikī nō chakafai,” Moisés anori keneyamanikē nō tāpikeranama. ⁸Moisés anori keneni tāpifixō nōko ōiti chakakōikē nō shināsharaima. Nōkonāyamafekē nō fichipaimis. Afara chakafori nō fichipai. Akka Moisés Niospa meka keneyamanikēkai nō nikayospa ikeranama. ⁹Niospa meka tāpixoma afara chakafafiakī nō shināma. Askata chipo nō āfe meka tāpifixō nō akama a noko yoia keskara. Nāskafaxō āfe mekaōxō a nō afara chakafamis nō

tāpitiro. ¹⁰Niospa yoia keskara akax nō nipaxatiro. Niospa yoiai keskara nō akima mā tāpifiāx, askax nō omiskōi. “Moisés keneni keskara ayamax nō natiro,” ixō nō shināmis. ¹¹“Epa Niospa noko yoia keskara nō aki. Nāskai nō Nios fe nipanaka,” ixō nō shināfikī nō afara chakafakī nō xateama. Akka chakapa noko pārai. Nāskakē nō tāpia nōko chakaōnoax nō omiskōi nō Nios fe nipanakama.

¹²Moisés keneni keskara sharakōi nāmāi Niospa meka. Niospa meka mēstekōi, chanīmakōi. ¹³A Moisés keneni sharafianokai a keneni keskara nō nikasharamisma. Moisés kenenioxō nō tāpitiro nō chakafamis. Moisés keneni ōifikī, ¿afeskafaxō nōko chaka nō potatiromē? Nāskax nō naax nō omiskōipakenaka. ¿Moisés kenenioxō nō omiskōipakenakamē? Maa, askarama. Akka nō Nios nikakaspax nō omiskōipakenaka. A Moisés keneni sharakōi, Niospa meka. Moisés kenenioxō nō tāpia nō nikayospakōi. Nō Niospa meka nikakōimisma. Nāskax nō chakakōi.

Nōakōi nōko chaka xatepaifikī nōko shinā mēraxō nō xatetiroma. Nōko shinā mēra chakakōi

¹⁴A Moisés Niospa Yōshi Sharapa shināmanaino noko kenexoni. Niospa meka nō shināyamai nō sharama. Afara chakafi nōko ifokī nō āfe yonomati. ¹⁵¿Afeskai nō iskamismē? Nōkai tāpiama. Nō sharafapayai keskara nō akima. Akka nō akaspafiakī nō aki. ¹⁶Moisés keneni keskara nō nikapai, “Nā meka shara,” shinākī. Askara shināfikī nō akima. Nā afara chakafapayamafikī nō aki. ¹⁷Nōakai nō afara chakafapaima. Akka nōko shināmā nō shinākī nō afara chakafamis. Afara sharafapafikī nō shināsharaima, nōko shinā mēramāi

chakakōikē. ¹⁸Mā nō tāpia nōko shinā mēra sharama. Isharapaifi nō itiroma. ¹⁹Akka a nō akai keskara sharama. Nā sharafapaifikī nō amisma. Nā afara chakafapaiyamafikī nāskara nō amis. ²⁰Nāskakī a nō akaspai nō aki. Nōakōi nō afara chakafapaima. Nō chaka potapaifikī nō potatiroma nōko shinā mēramāi chakakōikē. ²¹Akka nō askamiski. Nō sharafapaifaito nōko shinā mēraxō afara chakapa noko fakirira shināmapai nō shara shinānōma. Nō keyokōi askamis.

²²⁻²³Nōa nō iskafai: “Aicho. Niospa noko yoiai keskara shara,” ixō nō shināfi nō nikayospamis afara chakapamāi noko fekaxtefaito. Niospa meka nō tāpifiax nō nikayospamis. Nōa nō sharafapaiyai keskara nō atiroma. Nō chaka xate-tiroma. ²⁴Nāskakēkai ē inimaima. Ē shināchakai. Ēfi feronāfake chakakī. Ē inimaima. Ēfe shinā mēraxō ē afara chakafaax ē omiskōixii. Ooa. ¿Tsōa nō Ifofatiromē nōko Ifokōi inō, afara chaka anā nōko ifo inōma? ²⁵Aicho Epa Nios. Ēfe Ifokōi Jesucristoōxō ēfe chaka ē xate-tiroki. Iskaratīa ē tāpia Niospa meka nō ifofapaifikī afeska faxō nōa nō atiroma nōko shinā mēramāi chakakē. Akka Jesucristoōxō nō atiro.

Niospa Yōshi Sharaōnoax nō ika

8 Akka Jesucristo nōko Ifono nō afe yora. Nāskakē Epa Niospa noko yoima iskafakī: “Mā chaka. Ē mato omiskōi-manō. Emakinoax fotakāfe omiskōipakenakafo mēra nānoax mā omiskōipakenaka,” ixō noko yoipakenakama māmāi nōko chaka noko soaxō, ²Jesucristoōxō Niospa āfe Yōshi Sharapa noko nimasharai anā chaka nōko ifo inōma, nō omiskōipakexanōma. ³Moisés yoini keskara nō tāpifiano aato noko imasharatiroma nōko chaka noko soaxotiroma. Akka Epa Niospa

shināyoni āfe Fake nai mēraxō mai ano nīchixiki ari noko keskara yora inō. Noko keskarafiaxokai nō amis keskara afaa chakafamisma. Akka noko nāxoni anā afara chaka nōko ifo inōma. ⁴Nāskata iskaratīa nō Niospa Yōshi Shara Ifofaax aōxō Moisés yoini keskara nō nikatiro. Nō Niospa meka ifofasharakōitiro.

⁵Akka nō chaka xateyamano afara chakapa noko amapaiyai keskara fisti nō atiro. Akka Niospa Yōshi Sharapa noko ikināno nā noko amapaiyai keskara fisti nō atiro. ⁶Nā apaiyai fo keskara fisti shinākanax afo nakanax anā otokanax omiskōipakenakafo. Nios fe ipanakafo. Akka Niospa Yōshi Shara ato mēra naneano nā apaiyai keskara Niospa Yōshi Sharaōxō atirofo. Nāskax isharapakenakafo shināsharakata. ⁷Fetsafāfe Nios noikaspakani Niospa ato yoia keskara nikapaikanima. Āto shinā mēraxō afara chaka fisti shinākani. Nāskaxō Niospa ato yoia keskara nikatirofoma. ⁸Nā āto shināmā shināifo keskara fisti shinākakī Niospa ato amapaiyai keskara atirofoma. Afara chaka ifofaifono Nios atoki inimaima.

⁹Akka māakai askarama. Māto shinā mēraxō afara chakapa mato shinā-manima. Akka Niospa Yōshi Shara māto shinā mēra nanexō mato shinā-masharamis. Akka Niospa Yōshi Shara māto shinā mēra naneyamaino mā Cristo fe rafetiroma. ¹⁰Cristo mato fe rafefi-aino afara chakaōnoax māto yora nai. Māto yora nafiano māto fēro mēsho naima Nios fe nipanaka Niospamāi afaa chakafamisma keskara mato ōi-aino. ¹¹Mā Jesús naano Niospa otofani. Nāato āfe Yōshi Shara māto shinā mēra nanea. Nāskarifiakī māto yora naano āfe Yōshi Sharaōxō Niospa anā mato otofatiro māto yora fenasharakōi inō.

¹²Efe yora mīstichi, Niospa Yōshi Shara nofe rafeaino Epa Niosnoa nō shinātiro noko amapaiyai keskara akī. A nō afara chakafamiskai anā nō shināpaitiroma noko Niospa amapaiyai keskara akī. ¹³Akka a nō apaiyaiifo keskara fisti shināx nō omiskōipakenaka nai. Akka nāskafixō Niospa Yōshi Sharaōxō afara chakafakī nō xatexō anā chaka nō shinātiroma. Nō Epa Nios fe nisharapakenaka.

¹⁴Niospa Yōshi Sharapa noko shināmanaino nō Niospa fakefo iki. ¹⁵Āfe Yōshi Sharapa noko shināmasharapai nō anā mesenōma. Mā nōfi Niospa Yōshi Shara fiaki. Nā āfe Yōshi Sharaōxō āfe fakefo noko ima. Aōxō nō yoitiro iskafakī: “Epa Nios, mī ēfe Epa,” ixō nō yoitiro. ¹⁶Nōko shinā mēraxō Niospa Yōshi Sharapa noko yoi iskafakī: “Mī Epa Niospa Fakekōi,” ixō noko yoi. ¹⁷Nō Niospa fakekē nā noko yoia keskara noko inātiro. Nōfi nō Niospa fakekē nā āfe Fake Cristo ani keskara nokori inātiro. Nōōnoax omiskōifinixakī iskaratīa nai mēranoax Apa Nios fe xanīfokōi. Nāskarifiiai nōri aōnoax omiskōiax nō nai mēra Epa Nios ano nokoano noko sharafinakōia imaxii nō afe isharapakexanō, a keskara shara nō inō. Akka afe yorafo Niospa ato sharafaxōi nāfomāi āfe fakefokē.

Niospa fakefo Jesús fe isharapakenakafo

¹⁸Nō iskaratīa omiskōiyofiax nō chipo Jesús fe isharapakenaka. A keskara sharafinakōi noko imai. Tsōa ōimisma keskara sharafo noko ōimaxii. A nō omiskōipaoni anā nō shināima. ¹⁹Epa Niospa āfe fakefo otofaxii a keskara sharakōi ato imaxii. Akka nā Niospa onifanifāfe manakani ōisharapaikōikakī afe keskarrafo ato imaimākai. ²⁰⁻²¹Niospa āfe fakefo sharakōi ato ōimaxii. Nāskatari a

onifanifori sharakōi ixii. Anā afaa chaka ixii. Afarafo anā payokomepakenakama. Akka iskaratīa nā Niospa onifanifo payokomepakenakafo askayamapaifiaifono. Nāskaxō Niospa yoini: “Adán afara chakafaōnoax keyokōi payokomepakenaka.” Akka Niospa āfe fakekōifo akiki nokoafono ato yora fetsafaxoxii anā payokomenōfoma, afara chakafāfe ato fekaxtefanōma. Nāskarifiiai Niospa onifanifori nā Niospa fakekōifo keskara shara ixii, anā payokomepakenakama.

²²Kēromā fake kākī pae meyoitiro. Mā kākixō anā pae metiroma. Nāskarifiiai a Niospa onifanifo omiskōiyokani. Akka mā Niospa ato fetsafaano anā omiskōixikanima. ²³Akka nō Niospa fakefo āfe Yōshi Shara nofe rafeaino nō tāpitiro nō Nios ikano kaax nō isharakōixii. Akka iskaratīa nō isinī iki fekaxtei. Nāskakē nō manasharai Epa Nios ika ano noko ifinō nō āfe fakefokē a keskara shara noko imanō. Nāskatari nōko yora fena sharakōi noko imai anā nō isinī inakama. Anākai nō nanakama. ²⁴⁻²⁵Nāskara nō shināi nō akiki nokoaito noko fetsafaxii a keskara shara nō inō. Nāskax nō afe ipanaka. Chanīmara faxō inimayanā nō manasharatiro fena fenakima nā nō akiki nokoaitia. Akiki nokoxō nō anā manatiroma māmāi nō ōiki.

²⁶Nāskarifiakī Epa Niospa āfe Yōshi Sharapa noko axosharafafāini. Afesaxō nō Epa Nios kīfisharatiromē nōkai tāpiama. Akka āfe Yōshi Shara nō mēra nanexō noko shināmanaino nō kīfisharatiro. Noko noikī noko kīfixoni. Noko kīfixonai keskarakai tsōarikai kīfitiroma. ²⁷Āfe Yōshi Sharapa shināi keskara Epa Niospa tāpikōia. Keyokōi nōko shinā mērari nō shināi keskara tāpikōia. Epa Niospa noko amapaiyai keskara nānori āfe Yōshi Sharapa a chanīmara faafo tii ato kīfixomis.

Jesúsxō nō keyokōi finōkōitiro

²⁸ Akka nō tāpia Epa Niospa noko katonī a apaiyai keskara nō anō. Nō Epa Nios noiaino afarafāfe noko afeskarafafai-aino afoxō Epa Niospa noko axosharai. ²⁹ Nō Jesús Ifofayoamano Epa Niospa tāpiyoni fatofomākī a chanīmara faifo. Akka chanīmara fayofomano shināni iskafakī: “Nafō ēfe Fake keskara ē ato imaxii,” ixō shināyoni. Niospa āfe Fake iyoa Jesús. Nāskaxri nōri āfe fake chipoko ixii. ³⁰ Tāpiyoni nō āfe fakefo ixinō. Askano nōko shinā mēraxō noko yoini: “Ēfe Fake chanīmara fakāfe,” noko fani. Fatora anori yoixō ato chaka soaxoni isharanōfo, afaa chakafamisma keskara ato ōixii, ato chaka soaxonano āfe Fake sharakōi keskara inōfo.

³¹ Noko askasharafaino ¿nō fakiri yoitromē? Epa Niospa noko sharafakōinaino afara chakafāfe noko chakafamatiroma. ³² Epa Niospa noko noikī āfe Fake Jesús timamanima noko naxonō. Nāskanixakī noko axosharatiro nā apaiyai keskara nō anō. ³³ Epa Niospa noko katonī nō afe yora inō. Nāskaxō nōko chaka noko soaxonano afara chakafamisma keskara noko ōixiki. Askano fetsafāfe mī chakara noko faifono nō ato ifofaima. ³⁴ Jesucristo noko nāxokē Āpa otofani. Iskaratīa Apa Nios ika ano ika Apa feta ato keyokōi ikinā. Epa Nios noko kifixōfafāini. Nā chanīmakōikē tsōa, “Mī afara chakafamiski. Nāskax mī omiskōipakenaka,” noko tsōa fatiroma. ³⁵ Tsōakai Jesucristo nomakinoa potatiroma noko noiyamanō. Nō omiskōikāi, nōko shinā mēra fekaxtekāi, nō Jesúsnoa yoiaito noko omiskōimafāi, noko fonāimafāi, nō rapati yopafāi, noko mesemafāi noko retapaifāi, keyokōi afāfekāi Cristo nomakinoa potatirofoma noko noiyamanō.

³⁶ Niospa meka yoikī David kirika kenenī iskafakī:

Epa Nios, pena tii mīōxō noko retapaiyani. Nō oveja keskara. Ifāfe nā oveja itipinifasharai retexiki. Nāskarifiakī a mīōxō noko chakafāifāfe noko retapairofo, ixō kirika kenenī. ³⁷ Noko askafafāifono keyokōi nā chakafo nō finōkōitiro Jesús noko noiaino. ^{38–39} Jesucristo nōko Ifonokai afanā Epa Nios nomakinoa potatiroma anā noko noinōma. Nā ē chanīmara fakōini. Epa Niospa noko noiaino afanā noko afeska fatiroma anā noko noinōma. Nō nafiakēkai nomakinoa afanā Nios potatiroma. Nō niyoanori nomakinoa tsōa paxkatiroma. Āfe ājirifāferikai nomakinoa paxkatirofoma. Yōshi chakafāferikai nomakinoa paxkatirofoma. Afarafa iskaratīa ikaifāferikai nomakinoa paxkatirofoma. Inōpokoifāferikai nomakinoa paxkatirofoma. Afara chakafāfe āto xānifofofāferikai nomakinoa paxkatirofoma. Nā nai ari ikafāfe, mai ano ikafāferikai nomakinoa paxkatirofoma. Epa Niospa nōko Ifo Jesucristoxō noko noi. Nāskakē keyokōi onifanifāferikai nomakinoa paxkatirofoma anā noko noinōma.

Niospa judeofo katonī afe yora inōfo

9 Ē Cristo fe rafexō ē mato mēstekōi yoi. Ē mato pāraima. Niospa Yōshi Shara ē mēra naneano ēfe shināmā shinākī chanīma ē mato yoi. ² Ē mato yoi iskafakī, ēfe kaifo atirito Cristo Ifofaafoma. Nāskakē ēfe shinā mēra ē atoōnoax omiskōi kakaini. Ē ato shinākōikī finamis afomāi efe yorafokē. ³ Nāskakē ē shināmis iskafakī: “Epa Niospa, ēfe kaifo nā israelifo ē ato axopai fenoyamanōfo, mēfe nipaxanōfo omiskōipakenakafo mēra fonōfoma. Nāskaxō Cristo makinoa ea potāfe ato potakima ē ato omiskōixonō afo

omiskōipakexanōfoma. Nā ē fichipai ēfe kaifo judeofo Cristo fe ipaxanōfo,” ixō ē shināmis. ⁴Nō judeofo, Jacobo āfe fenafo. Epa Niospa noko ifini āfe fakefo nō inō. Nāa Nios sharafinakoixō nōko kaifo israelifo ato oimapaoni. “Ē mato afara sharafaxōikai. Cristo nā oxiai judeokōi ixii. Aōxō ē mato sharafaxōikai,” ixō Niospa yoini. Nāskara Moisés Niospa meka yoikī israelifo ato kirika kenexoni nikanōfo. Nāskaxō ato tāpimani afeskaxō Nios kifitirofomāki ichanāxō. Nāskata afara sharakōi ato axoxiai keskara ato yoiyoni. ⁵Judeofāfe xinifāfe Epa Nios Ifofasharapaonifo. Cristori judeo fake kāini, Niospa Fakekōifax. Nāskax arifi nōko xinifāfe āto fena. Nāfi yorafāfe āto Ifokī, nāatomāi keyokōi ato ikikē. Nāskakē, “Nios fāsi finasharakōia,” nō fapaxanō. Askapainō.

⁶Epa Niospa noko yoisharayoni keskara judeofo atirito chanīmara fayamafiaifono āfe meka chanīmākōi. Afe yorafo yoiyoni keskara axii. “Nā judeofo Israelifāfe āto fenafo ē katoa efe yora inōfo,” ixō Niospa yoini. Askafafiano atirito Nios chanīmara famisfoma. Nāskakē afe yorakōi keskara Niospa ato oima. ⁷Nāskarifiakakī Abraham apaoni keska fakī āfe fena atirifāfe Nios chanīmara famisfoma. Afokai Niospa yorakōifoma. Akka Niospa Abraham yoini iskafakī: “Mī fakekōichi Isaaca āfe fakefo mī fenakōifo ixii, mī fake fetsafāfe āto fakefori mī fenakōifo ixiima,” ixō yoini. ⁸Nāskano nō tāpitiro Abraham āfe fenafo atiri āfe fakekōifo Niospa ato oima. Akka Niospa Abraham yoiyoni āfe āfinī Sara fake fixiai. “Nā fakefi mī fakekōi ixii. Mī fakē āfe fakefori mī fenakōifo ixii,” fani. Nā yoini keskara Abraham Nios chanīmara fani. Nā Abraham Nios chanīmara fai keskafakīri Nios chanīmara faifono nāfofi Niospa

fakekōifoki. ⁹Abraham āfe āfinī Sara fake naneamatai Epa Niospa yoiyoni iskafakī: “Xinia fētsa ē anā mikiki nokoxii. Nāskano mī āfi Sara fake kāixii feronāfake,” ixō Niospa Abraham yoini.

¹⁰Nāskata Sara āfe fake kāini. Nāskaxō aneni, Isaaca fakī. Nāskakē nā Isaaca nōko xini. Isaaca naetapaxō Rebeca fini āfe āfi inō. Rebeca fake rafe naneni. Nā fake rafeta āto apakōi Isaaca ipaoni. ¹¹⁻¹²Rebeca fake kāini fake rafe naneax. Esau kāi taeni. Chipō Jacobo ini. Akka kāiyoafomano tsōa tāpiyonima fatoto shara shināimākai, fatotori chaka shināimākai. Nāskano Niospa fisti katoni afe yora inō. Kāiyoafomano Niospa āto afa yoiyoni iskafakī: “Mī fake chipokoto āfe ochi yonomaxii,” fani. Akka Niospa nā apaiyai keskara fatiro, yorafāfe apaiyai keskara Niospa faima. Askano nō tāpitiro Niospa a inōpokoai keskara shināyoni nāskarakōi aki. ¹³Nāskara Niospa meka yōra kirikaki keneni iskafakī: “Ē Jacobo ifipai efe yora inō. Esau ē fichipaima,” fani.

¹⁴Nāskakē žiskara nō yoitiromē, “Niospa mā fake fisti katoa kāiyoafomano, afaa chakafayoafomano fisti mā katoa akka fetsa katoama oixoma. Nāskakē Niospa shināsharaima,” ixō nō shinātiromē? Maa, anori nō shinātiroma. Akka Niospa tāpisharakōia. Nā apaiyai keskara fatiro. Nā fichipaiyai katotiro. ¹⁵Niospa Moisés yoini iskafakī: “Nā ē axopaiyai ē axosharaikai. Nāskarifiakī nā ē noipaiyai ē noisharaikai,” ixō Niospa yoini. ¹⁶Askatari nō Nios nikasharatama nōakōi nō afe yora isharapaiyaito askara noko axōima. Askatamaroko Niospa noko noikī noko ifitiro afe yora nō inō, nāatomāi noko oiti tāpikaxō. Nāskaxō noko noikī nā apaiyai keskara shara axōi. ¹⁷Moisés kirika keneni iskafakī: “Epa Niospa Egipto anoa āto

xanīfo yoini iskafakī: “Ē mia xanīfo imapaikī ē mia xanīfo imani mīoxō nā maitio ikafāfe tāpinōfo ē afama mīshti faito. Akka mī afara chakafaito ē mia potai mī anā xanīfo inōma. Ē mia askafaito ōikakī eōnoa ato yoitirofo nā maitio ikafāfe: “Nios tsoa keskarama āfe shināōxō mā Faraón pota,” ixō eōnoa yoitirofo,’ ixō Niospa Faraón yoini.”¹⁸ Akka shinākapo. Nā Niospa ato noipaiyai ato noikī axosharatiro. Nāskarifiakī fētsa afara chakafakī xateamano Niospa āfe ōiti nikayospakōi imatiro afaa shināpaiyamai keskara imatiro.

¹⁹Nāskakē fētsa shinātiro iskafakī: “¿Afeskakī Niospa noko yoitromē afara chakafamisfora fakī? Akka nāato noko amai nā apaiyai keskarafakī. Nāskakē noko omiskōimatiroma nō nikayospaito,” ixō fētsa yoitiro.²⁰ Askafayamafe. ¿Afeskakī mī Epa Nios kemapaimē? Mīfi yoraki. Aafi Nioski nā apaiyai keskara atiro. Akka a Niospa onifatokai yoikī iskafatiroma: “¿Afeskafakī mī ea iskara onifaamē?” ixō yoitiro.²¹ Kēromā kesho rafe faxō nā apaiyai keskara fatiro. Kesho fetsa mēra afara shara nanetiro, fetsa mērari afara chaka nanetiro. Akka na kēsho iskafatiroma: “¿Afeskakī mī ea iskara faamē?” ixō yoitiro.

²²Nāskarifiakī Epa Niospa keyokōi yorafo onifafaxō atiri ato potatiro āfe meka nikakaspaifāfe. Fenāmāshta ato yoiyofiaito nikayospamisfo. Nāskakē anā teneima, mā atoki ōitifishkikī ato omiskōimaxii. Nāskaxō yorafo ato ōimapai ato potakī omiskōinōfo chaka fisti shināifāfe.²³ Akka nōfi ato keskarama. Noko Niospa noikī noko tāpimamis. Nāskatari noko itipinīsharafamai inimakōikai nō nai mēra shara afe ipaxanō. Noko askafamakī yorafo ōimani nā noiaifo Niospa ato noikōia.²⁴ Noko judeofo fisti Niospa katonima nō afe

ipaxanō. Akka judeofomafori ato katonni.²⁵ Nānori Oseas Niospa meka yoikī kirikaki keneni iskafakī:

Fetsafo judeofomari ē katoxii efe yorafori inōfo. “Ē mato noi,” ē ato yoiyamafikatsaxakī, ē ato yoixii iskafakī: “Ē mato noikōi,”

ixō Epa Niospa yoini keskara Oseas kirikaki keneni.²⁶ Askata anā keneni iskafakī:

Niospa judeofoma ato iskafani: “Mākai efe yorafoma,” ato fayoni. Nāskata chipo anā Epa Niospa ato ifixii afe yora inōfo. Nāskakē yorafāfe ato yoixikani iskafakakī: “Nafo Niospa fakefo. Epa Nios finakōia afama mīshti fatiro,”

ixō yoixikani.²⁷ Isaías israelifoōnoa yoini iskafakī: “Na Israel āfe fenafo ichapakōifo ixii oa makex mīshtifo nō tanātiroma tiikōi. Nāskarifiakī judeofo ichapakōi kaixikani. Askafikaxō fisti rasichi Nios Ifofaxikani Nios fe ipaxakakī.²⁸ Nāskaxō nā yoiyoni keskara nā maitio ikafāfe nā chanīmara faafoma. Nōko Ifāfe ato omiskōimaxii anā ato manayoima āto chaka potayonōfo,” ixō Isaías yoini.²⁹ Isaías yoiyoni keskara nāskakōi. Nāskata anā yoini iskafakī:

Nōko Ifo finasharakōia nōko fenafo fetsafo ifini afe ipaxanōfo. Askafayamafiano anā judeofo ikeranama. Akka nō nai keyokerana Sodoma anoa fe Gomorra anoafu ini keskai,

ixō Isaías kirika keneni.

Nā judeofoma na meka shara Jesúsnoa Pablo ato yoini

³⁰Nāskakē ē mato yoi. Nā judeofomafāfe shināyonifoma iskafakakī: “Nōko chaka nō soapai,” ixō shināyonifoma. Akka iskaratīa Cristo chanīmara faifāfe Epa Niospa mā ato chaka soaxona afaa chakafamisma

keskara ato õixiki. ³¹ Akka ěfe kaifo israelifāfe Epa Niospa Moisés yoini keskara ifo sharafapainifo. Nāskaxō shinānifo iskafakakī: “A Moisés keneni nō ifofasharaito Niospa noko shara õitiro,” ixō shināfiaifono Moisés kenenioxō Niospa ato chaka soaxotiro ma ato shara õixiki. ³² ¿Afeskakī Niospa ato shara õimamē? Ē mato yoinō. Afāfekairoko Jesucristo chanimara faifono ato chaka soaxopanā. Askatamaroko Moisés ato yoini keskaraõnoax isharapaikī āto chaka soapaikani Niospa ato shara õinō. Akka Moisés yoinioxō Niospa ato chaka soaxotiro ma. Ē mato afara fetsa anā yoinō. Tokiri fai nēxpakīa rakano finōpai akiki nō otisikaināi nō paketiro. Nāskarifiakī Jesús finōpaiyifāfe chanimara fakanima afe nīpāxakakīma. Akka nā yorafo oa nō tokiriki otisikai paketiro keskarāfo. Nāskakī Jesús finōpaikakī shināchakatirofo. Akka tsōa Jesús finōtiro ma. ³³ Nānori Isaías Niospa meka yoikī kirika keneyoni iskafakī:

Nikakapo, judeofāfe āto pe xe rasi ano Niospa tokiri keskara nīchixii yorafo akiki otisikī shināchakaxinōfo. Nā tokiri efapaki yorafo otisikani paketirofo. Akka nāskarari nā Jesucristo chanimara faafo tiikai paketirofoma. Anā shināchakakanima,

ixō Jesúsnoa Isaías kirika keneni. Akka Jesús nā tokiri efapa keskarakōi.

10 Efe yora mīshtichi, ěfe kaifo ě shinākī finakōi. Ē ato Nios kifixōfafāini Jesús chanimara fanōfo, Nios fe ipaxanōfo. ² Mē tāpia nāfāfe Epa Nios tāpisharapaikani. Nāskafikakī a Niospa ato tāpimapaiyai keskara shinākanima. Āa āto shināmā fisti shināxō akani. ³ Jesúsxō Epa Niospa āto chaka ato soaxotiro afaa chakafamisfoma keskara ato õixiki.

Akka nā Jesús ato chaka soaxotiro nikakaspakani. Āakōi shinākanax shara ipaikani. ⁴ Iskakakī shinākani: “Moisés keneni keskara nō nikakōiaito Niospa noko chaka soaxotiro afaa chakafamisma keskara noko õixiki. Nāskax nō afe ipaxanō,” ixō āakōi shinākani. Akka Moisés kenenioxō nōko chaka nōa nō soametiroma afaa chakafamisma keskara ixii Niospa noko õinō. Askatamaroko Moisésxō nō Cristoõnoa tāpitiro. Nāskakī nō Jesucristo chanimara faax aõnoax nā afaa chakafamisma keskarakōi nō itiro nō Nios fe ipaxakī. Nāskakī nō Cristo fisti Ifofatiro. Nō anā Moisés keneni nikatiroma.

Jesús yorafoõnoax ato nāxoni

⁵ Moisés kirika kenekī iskafani: “Epa Niospa noko yoini keskara ě kirika keneni. Fatora fetsa nā meka ifo sharakōi fai isharakōixii, afaa chakafaamax. Akka māfi Nios fe ikōisharapakenakaki. Akka nā Niospa yoini keskara nō ifo sharakōi fatiro ma. Askakimaroko nō Cristo chanimara fai Niospa noko shara õinō, nō afe ipaxanō.” ⁶⁻⁸ Askata anā kirika kenekī iskafani: “Niospa noko yoini afeskax nō shara itiomākī. Nō Cristo chanimara fatto nōko chaka noko soaxotiro afaa chakafamisma keskara noko õixiki. Nā Cristo meka shara nōko shinā mēra ikakī. Nō aõnoa tāpixō nō ato yoimis. Akka iskara shināyamakāfe: ‘¿Tsoa nai mēra katiromē Cristo fotomaxiki nō chanimara fanō?’ Akka tsoakai nai mēra katiroma Cristo fotomaxiki. Askatari iskafakī shināyamakāfe: ‘¿Afeskaxō mā Cristo naafianikē mai mēranōa nō ifitiromē?’ ixō shināyamakāfe. Akka iskaratīa Niospa meka nō mēra ikakī,” ixō kirikakī Moisés keneni. Nānori nō mato yoimis. ⁹ Akka, “Jesús ěfe Ifoki,” nō ato fakī nō shinātiro iskafakī: “Chanīma, Jesús nafianikē Apa

Niospa otofani,” ixō nō shināito nōko chaka noko soaxotiro nō afe ipaxanō. ¹⁰Akka nōko shinā mēraxō nō chanīmara fakē Epa Niospa nōko chaka noko soaxotiro afaa chakafamisma keskara noko ōixiki. Askatari, “Jesucristo ēfe Ifoki,” ixō nō ato yoiāx nō afe ipanaka.

¹¹Nānori Niospa meka yoikī yōra kirika keneni iskafakī: “A Jesucristo Ifofakanax anā āto ifo fetsa fenakanima. Cristo fistichi ato nimasharatiro afe ipaxanōfo,” ixō kirikaki keneni. ¹²Judeofo feta judeofomafāferi Cristo chanīmara faifono āto Ifo itiro. Niospa ato ōia nā yora fisti keskarafo, nāskarafos ato ōi. Nāskaxō fatotora yōkaito Niospa axosharakōifafāini aō noikōikī. ¹³Nānorikōi Joel yoikī kirika keneni iskafakī: “Fatotora nōko Ifo chanīmara faxō yoikī iskafaito: ‘Mī ēfe Ifoki, ea ifife ēfe chaka ea soaxoxiki,’ faito āfe chaka soaxotiro afe ipaxanō,” ixō Joel kirika keneni.

¹⁴Akka tsōa Jesús Ifofaxoma, “Ea ifife ēfe chaka ea soaxoxiki,” ixō tsōa yōkatiroma chanīmara faxoma. Akka Jesúsnoa nikakatsaxakīma afeska faxō chanīmara fatirofoma. Tsōakairoko Jesúsnoa ato yoimiskē nikapanāfāfe. ¹⁵Akka Niospa ato nīchiyamaino tsoa katiroma Niospa meka shara ato yoixikakī. Ākai fotirofoma. Nānori Isaías kirika keneni iskafakī: “A meka shara yoi feai sharakōi,” ixō yoini.

¹⁶Ē mato yoinō Niospa mā yorafo nīchini Cristoōnoa meka shara ato yoitanofo. Niospa meka yoisharafiaifono judeofo atirifāfe ato nikapaikanima. Nānori Isaías kirika keneni iskafakī: “Ēfe Ifāfe, nō ato yoiāito tsōa chanīmara faima,” ixō yoini. ¹⁷Nāskano Cristoōnoa meka shara yoiāito nikakakī fetsafāfe chanīmara fatirofo.

¹⁸“Akka, judeofāfe nā meka shara Jesúsnoa nikamisfomamē?” ixō fētsa ea yōkaito, ē kematiro iskafakī: “Ēje, mā

nikamisfo.” Nānori David yoini kirika kenekī iskafakī:

Nā maifo tii anoafāferi nā meka shara mā keyokōichi nikamisfo, ixō David kirika keneni. ¹⁹Mā shināiraka iskafakī: “Akka judeofāfe na meka shara Jesúsnoa mā nikafikakī nikasharamisfomara,” ixō mā shināi rakikīa. Akka ē mato yoi iskafakī, mā nikamisfo nā meka shara Jesúsnoa. Mēxotaima mā nikafikakī chanīmara faafoma. Akka israelifomafāfe Nios nikakatsaxakakīma mā rama aōnoa nikafo. Moisés Niospa meka yoikī kirika keneni iskafakī:

Nā judeofoma efe yora iyopaonifoma. Akka iskaratīa ē ato noikōikī ē ato ifi efe yora inōfo. Ē ato askafaito ōikakī judeofāfe ato noikaspaxikani ato xītipaikakī. Askatari, “Na judeofomafāfe afaa tāpiafoma, judeofāfe ato fafiaifono ē ato ifi efe yora inōfo. Nāskakanax judeofo atoki ōitifishkixikani,” ixō Niospa yoini, ixō Moisés kirika keneni. ²⁰Chipo Isaíasri Niospa meka yoikī kirikaki keneni iskafakī:

A judeofomafāfe akōi ea fenayamafikatsaxakakī chipo ea fichixō ea chanīmara fakanax efe ipanakafo. Askatari, “Niosnoa noko tāpimafe,” ixō ato yoiyamafikatsaxakakī. Akka chipo ē ato tāpimaxii, ixō Niospa yoini keskara Isaías keneni. ²¹Askafiaifono ēfe kaifoōnoa Niospa yoini iskafakī: “Nā pena tiixō āto shinā mēraxō ē ato yoimis iskafakī: ‘Ekeki fekāfe,’ ixō ē ato shināmafaiaino ekeki fepaikanima. Nikayospamisfo,” ixō Niospa yoini keskara Isaías kirika keneni.

Niospa israelifo noikōi

11 Mā iskafakī shināiraka: “Epa Niospa afe yorafo israelifo mā pota,” ixō mā shināiraka. Mā askaito ē mato kematiro iskafakī: “Maa, ato

keyokōi potama. Nāskaxō eari potama ēri israeli. Akka Abraham fe Benjamín ēfe xini. Nāskax ē israelikē ea Niospa potama,” ixō ē mato kematiro. ²Epa Niospa afe yora inōpokoai fo israelifo ato katoyonixakīkai ato potamisma. Shinākapo. Nōko xini Elías israelifoōnoa yoikī kirika keneni iskafakī: ³“Ēfe Ifāfe, a mī meka shara yoimisfo mā ato retemisfo. Askatari a mīsa kamakixō mia kifimisfo mā potafo. Iskaratīa ē fistichi mia Ifofai. Anā ano tsoama. Eari retepaikani,” ixō Elías Nios yoini. ⁴Nāskafaito nikakī Epa Niospa ζafaa fanimē, Elías? Iskafakī kemani: “Maa. Meres fistikai mī ea chanīmara faima. Akka nāno mī kaifo siete mil yorafāfe ea chanīmara fakaxō afaa fetsakai ifofaafoma. Akka yorafāfe onifanifo āfe ane Baal, ‘Akai nōko niosra,’ famisfoma,” ixō Niospa Elías yoini. ⁵Nāskarifiakī iskaratīari ēfe kaifo fisti rasichi mā Nios Ifofaafō, Niospamāi afetiama ato noikī ato katoyonino afe yora inōfo. ⁶Niospa noko noikōisharakī noko ifi nō afe yora inō. Akka nō afara sharafaōxokai noko ifima. Niospa noko afaa kopi yōkaima noko ifixiki. Akka āakōi noko ifi noko noisharakī. Nāskakē nō afara sharafatiroma noko ifinō. Akka a nō kopifa keskara noko ōikī āakōi noko ifikeranama. Nāskakē noko afaa kopi yōkaima āakōimāi noko ifixō.

⁷Akka ēfe kaifo israelifo fisti rasichi Nios fenapaonifo afe rafexikakī, nāfomāi Niospa katoyonino afe yora inōfo. Akka israeli fetsafāfe Nios nikakaspapaonifo Nios fe rafekaspakakī. Akka a Nios nikakaspafāfe āto ōiti kerexkōifakaxō nikakaspakani. ⁸Nānori Niospa meka kirika kenekakī iskafanifo: “Epa Nios nikakaspakani nā oxafo keskarafo afaa shinākanima. Askatari oa yora fēxo keskara ipaikani. Nāskaxō Nios nikakōipaikanima. Askafafāfe Epa Niospa āfe meka shara ato tāpimanima. Iskaratīari

nāskakani,” ixō yōra kirikaki keneni.

⁹Askatari David kirika keneni iskafakī:

A Nios nikakaspafāfe shinākani iskafakakī: “A nō piai ichapa ita nōko afama mīshtifori ichapa. Nāskakē Niospa noko shara ōi,” ixō shinākani, Nios nikayamafikakī. Akka nōko afama mīshtiōxō Niospa noko shara ōima nō afe ipaxanō. A Nios nikakaspafō āto afama mīshtiōnoax fenoxikani afama mīshtifo shināifāfe. Niospa ato omiskōimaxii. ¹⁰Oa yora fēxo keskara inōfo. Askarafāfe Nios nikayamaifono oa yora afara efekōi pefea keskara Niospa ato imanō, ixō David kirika keneni a Nios nikakaspafōnoa yoikī.

Judeofomāferi Jesús chanīmara fakanax afe ipanakafo

¹¹Akka, ζNiospa afe yorafo israelifo ato potapakenakamē? Maa, ato keyokōi potaima. Akka nā israelifāfe Cristo chanīmara famisfomano a israelimafāferi mā Jesucristo chanīmara fakani. Ifofaifono Niospa ato ifi afe yora inōfo. Akka nā israelifomafāfe mā Cristo chanīmara faifono israelifāfe ato ōikakī akairi Jesucristo chanīmara fapaikani afe ipaxakakī. ¹²Ēfe kaifāfe, afara chakafamisfo Jesucristo Ifofapaimisfoma. Akka Epa Niospa nā maitio anoafō Jesucristoōnoa ato tāpimanano chanīmara fakanax afe ipanakafo. Nāskaxō Niospa ato shara faxōi, inimakōinōfo. Askatari ēfe kaifo judeofāferi chipo Jesucristo chanīmara fakanax inimai finakōixikani Niospa ato sharafaxōano.

¹³Akka mā ēfe kaifoyamafiano Epa Niospa ea mato mēra nīchini Jesúsnoa ē mato yoinō. Ē inimakōi Epa Niospa ea katonī ē mato ano onō. ¹⁴Ē mato yoiaino mā Cristo chanīmara fayana mā inimakōiaito mato ōikakī ēfe kaifāferi

Jesucristo chanimara fapaikani, mato keskara ipaikakī. Nāskarākōi ipainōfora. ¹⁵Shinākapo. Ēfe kaifo judeofāfe Jesucristo chanimara fayamaifono Niospa ato potani anā afe yorakōi inōfoma. Akka nā maifo tii anoafāfe Cristo chanimara fakanax Nios fe rafekani. Nāskakē ēfe kaifāferi Cristo chanimara faifono Niospa anā ato ifi afe yora inōfo. Nāskakanax sharakōi ixikani. Nā yora naax otoa keskara itirofo, inimakōikani. ¹⁶Nāskaxō ē anā mato yoinō pāakiri keparanākī iskafakī: Pāa kaxke pishta Niosnā ikano keyokōi āfenā itiro. Nāskatari ifi āfe tapo āfenā ikano āfe teshpafari keyokōi Niosnā itiro. Nāskarifiakī ēfe kaifāfe Jesucristo chanimara fakakī taefanifo fisti rasichi. Nāskakē āto fenafāfe Nios Ifofakanax chipo afe yora ixikani chanimara fakanax.

¹⁷Ē mato afara fetsa anā yoinō mā tāpinō. Ēfe kaifo judeofo ifi olivo āfe pōya keskarafo. Nā ifi pōya fimioma ifāfe mextexō potatiro. Nāskaxō ifi olivo fetsa nā nii mēra nia āfe pōya fetsa fīaxō tichixotiro nā olivo kayakōiki. Nāskarifiakī judeofāfe Jesucristo chanimara fayamaito Niospa mā ato pota. Akka mā judeofoma. Māfi nā ifi olivo nii mēra nia keskarafo. Nā ifi ifoyama keskarafo, mā. Nāskax mā Epa Niospa yora ipaonima. Akka Jesucristo mā Ifofaito Niospa mato ifi afe yora mā inō. Nāskata nā ifi olivo mā āfe pōya tichiax āfe tapo mēranoax yosiaino foaisharatiro. Nāskarifiakī nā judeofāfe āto xinifāfe mekaōxō mā Niosnoa tāpisharakōiafo nā ifi olivo yosiai keskarafo. ¹⁸Iskara shināyamakāfe: “Nō sharakē noko Niospa ifia. Akka judeofo chakafokē Niospa mā ato pota,” iyamakāfe. Shinākapo. Māfi ifi āfe pōya keskarafo. Ifi pōyakai āfe tapomais nitiroma, xanatiro. Ifi pōyafō aō tapoōnoax nia. Nāskarifiakī judeofo

āto xinifāfe Nios tāpinifo taefakakī. Atoōxō māri Nios tāpitiro.

¹⁹Mā shināiraka iskakī: “Ifi pōya chakakē, ifāfe mextexō pōtatiro. Nāskarifiakī judeofāfe Jesucristo chanimara fayamaifono Niospa ato potani. Akka nō judeofo keskarama nō Jesucristo chanimara faax nō afe ipanaka,” ixō mā shināiraka. ²⁰Nā mā yoiāi keskara chanimākōikī kexemesharakāfe. Akka judeofāfe chanimara fayamaifāfe Epa Niospa ato potani. Nā judeofo potani keskafakī Epa Niospa matori potatiroki. Kexemesharakāfe, mā anā Jesús chanimara fayamaito matori potatiroki. Nāskakē kakapaiyamakāfe. Mā Jesús chanimara fayamax mā fenotiroki. ²¹Judeofāfe Nios chanimara fakī taefafianifono chipo āto fenafāfe chanimara fayamaifāfe Niospa ato potani. Māri mā chanimara fayamaito matori potatiroki.

²²Akka shinākapo. Niospa noko noifiaino nō nikayamaino noko tāpimatiro omiskōimakī. Nāskakē judeofāfe chanimara fayamaifāfe ato omiskōimakī ato potai. Akka Niospa mato noikī afe yora mato imai. Nāskakē mato noiāi keskara shināfafāikāfe. Chanimara fafāfāikāfe. Mā askafayamaino matori potatiro. ²³Ēfe kaifo judeofāfe anā chaka shinākakima, Jesús chanimara faifono anā afe yora Epa Niospa ato imatiro. Ifi mextexō anā āfe pōya tichixotiro anā foainō. Nāskarifiakī Epa Niospa anā ato ifitiro afe yora inōfo. ²⁴Mā kai judeofoma. Judeofo ifi olivokōi keskarafo. Akka mā judeoma. Mā nā olivo nii mēra nia keskara. Olivokōi āfe ifāfe nā nii mēra olivo āfe pōya xatexō olivokōiki tichitiro foaisharanō. Nāskarifiāi mā Niospa yora ipaonima. Akka iskaratīa Epa Niospa mato ifia mā afe yorafo inō. Nāskakēri ēfe kaifo

anā Niospa ato ifipaisharakī ifitiro afe yora inōfo. Jesús chanīmara faifāfe afe yorafo ato imatiro.

Epa Niospa judeofo anā ato ifixii afe yora inōfo

²⁵Efe yora mīshtichi, māfi israeli-foma. Meka fetsaōnoa mā nikamisma ē mato tāpimanō mato shinā mēraxō mā shinānō, nā ē mato yoiai keskara mā tāpiax kakapaimis mā inōma, mā iskanōma: “Nō israelifo keskarama, nō sharafinakōia,” mā inōma. Chanīma, iskaratīa ēfe kaifo israelifāfe āto ōiti kerexkōixō Niospa meka shara Jesúsnoa nikakaspakani. Akka israelifāfema Jesús chanīmara faafono Niospa ato ifini afe yora ato imaxii. Nāskatari ēfe kaifāferi anā Nios chanīmara faifāfe Niospa anā ato ifixii afe yora inōfo. ²⁶Akka keyokōichi israelifāfe Jesús chanīmara faifāfe Epa Niospa ato ifixii afe yora inōfo. Nānori Isaías kirika keneni iskafakī:

Nōko Ifo Sión anoax oxii nōko chaka noko soaxoxiki nō afe ipaxanō. Nā nōko Ifo israeli yora ixii. Nāato israelifo ifiyoi anā afara chaka āto ifo inōma,

ixō Isaías kirika keneni. ²⁷Askata Isaías Niospa meka anā yoini iskafakī:

Ē ato yoiyoni keskara ē āto chaka ato soaxoxii,

ixō Niospa yoini Isaías kirikaki keneni.

²⁸Jesúsnoa meka shara judeofāfe nikakaspakani, noikaspakakī. Akka mā judeoma. Nāskakē Epa Niospa mato sharafaxōa āfe meka shara Jesúsnoa mā chanīmara fanō. Akka judeofāfe āto xinifo Niospa yoini iskafakī: “Ē mato ifi mā efe yora inō,” ixō ato yoini. Nāskakē āto xinifoōxō Niospa ato noi, āfe fenafori noikōi. ²⁹Epa Niospa ēfe kaifo āfe afama mīshti ināxixakī yoiyoni keskara anā fetsafāima afetāmamāi ato ifiyonixakī.

Nāskakī ato potapakenakama. ³⁰Akka mā judeoyamafixō mā Epa Nios nikayopaonima. Akka iskaratīa mā anā nikayospa ipaima. Nāskakē Niospa mato sharafaxopai mā chanīmara faito. Akka ēfe kaifo judeofo ato sharafaxopaifaito nikakaspapaonifo. Nāskakē mā chanīmara faito Epa Niospa mato noikī mato sharafaxōi. ³¹Nā mā Nios nikakaspayopaoni keskakani ēfe kaifofo. Nāskafiaifono nā mato noiai keskari fakī atori Niospa noikōi. Nāskakē chipo Epa Nios anā shināxikani. ³²Epa Niospa yoini tāpixō iskafakī: “Yora keyokōichi chakafamisfo, nikayospafo,” ixō yoini. Askafiaifono ato noikī ato chaka soaxoxii afe ipaxanōfo.

Nios sharafinakōia

³³¡Aicho! ¡Nōko Nios sharakōi! Afama mīshti tāpikōia. Shināsharakōia. Āfe shinā mēraxō yorafoōnoa shināi keskara tsōa tāpitiroma. Aato akai keskara tsōa tāpitiroma. ³⁴Tsōa nōko Ifāfe shināi keskara tāpitiroma. Tsōarikai nōko Ifo tāpimatiroma. ³⁵Tsōarikai nōko Ifo afaa ināma noko niminō. ³⁶Ares āfe shināmā shināxō afama mīshti onifani. Keyokōi āfenā. Aōnoax nipanaka. Nāskakē, “Nios sharakōira,” fapanakafo. Askapainō.

Afeskax Niospa āfe yonomati nō itiromākī

12 Efe yora mīshtichi, ē mato yoisharapaiyai keskara akāfe. Epa Niospa mato noikī mato sharafamiski. Nāskakē māri ināmekāfe mātō Ifo inō, āfe yonomati ipaxakakī. Mā askaino anā afara chaka mātō ifo itiroma, Nios mātō Ifo iki. Shinākapo. Mā mēste shināsharakōikī Nios noiyanā sharafakāfe. Mā askafaino Nios matoki inimakōitiro. ²Nios Ifoafaafema shināi keskara shināyamakāfe. Mā shināpaoni keskara anā shināyamakāfe.

Iskaratīa Niospa mātō shinā mēra fetsafapaiyai keskara shinākāfe. Afaa fetsakai mā shinātiroma. Mā askakī mā tāpitiro Niospa mato imapaiyai keskara sharafinakōi. Mato imapaiyai keskara mā ikaino matoki inimitiro.

³Epa Niospa ea noikī ea yoia ē mato tāpimanō. Nāskakē ē keyokōi mato yoisharapai. Kakapaimis iyamakāfe. Niospa mato imapaiyai keskara fisti shinākāfe. Afaa fetsa shināyamakāfe. Niospa mato shināmana keskara fisti matoōnoa shinākāfe. Mēstekōi matoōnoa shinākāfe. Mā Nios chanīmara fakī shinākāfe iskakī: “Ea Niospa imapaiyai keskara ē ipai,” ixō shinākāfe. ⁴Ē mato afara fetsa ēa yoipai. Nōko yora fistifiano nō pōyayai fetsea. Askata nō feroyata, pachoyata, nā nō fisti askai fetsea. Nāskaxō nāfāfe nō afara fetsafo atiro. ⁵Nāskarifiāi nōko Ifo Cristo fistikōi. Akka nōfi āfe pōya keskarata, āfe fero keskarata, āfe tae keskarata nō iki fetsea yora fisti fiāx.

⁶Epa Niospa noko amapaiyai keskara nō aōxō fetsafo axosharatiro. Mā nō Nios Ifofoano a noko imapaiyai keskara noko imaketsai fētsa āfe meka ato yoinōfo, fēt-sari ato tāpimanō, fēt-sari afaamaisfori ato inānō. Nāskarafo noko imaketsai. Mā nō Nios Ifofoano noko noikī noko katoa noko amai keskara nō anō. Noko fetsafo katoa āfe shināōxō fetsafori āfe meka nō ato yoinō. Nāskakē mā mato katoano mā chanīmara faxō mato yoiai keskara fetsafori ato yoisharakāfe. ⁷Mā mato fetsafo katokē āfe shināōxō fetsafori axosharafafāikāfe. Mato fetsafo katokē āfe shināōxō āfe meka ato tāpimasharakāfe. ⁸Mato fetsafo katokē aōxō fetsafo ōiti ato fepeaxōfāfāikāfe. Mato fetsafo katokē afara yopaifo inimayanā ato ināsharakāfe. Mato fetsafo katokē āto xanīfo mā inō. Nāskakē Niospa shināmana keskara ato yonomasharakāfe. Xanīfo mēsteshara ikāfe. Nā mato katokē

āfe shināōxō omiskōiaifo ato noikī inimayanā ato axosharakāfe.

Afeskax Nios Ifofoano itirofomē

⁹“Ē mato noira,” ifiata ato pārāyamakāfe. Yorafo noikōikāfe. Afara shara noisharakāfe. Afo potayamakāfe. ¹⁰Nā mā Nios chanīmara faafo tii noinākāfe. Mato fe yorokōifo fe mā noināmis keskariai noinōnākāfe. A mā mā nōimeai keskariai fetsafori ato noisharakāfe. “Fetsafo finakōiaki, ē finakōiyamaki,” ixō ato sharafakāfe. ¹¹Nōko Ifo yonoxoni xaniyamakāfe. Niospa Yōshi Sharaōxō inimakāi yonosharakāfe. ¹²Epa Niospa mato sharafaxoxiai keskara shinākāfe. Nāfo shināi inimakāfe. Akka omiskōifi fena fenayamakāfe. Epa Nios kīfīkī xateyamakāfe. ¹³Nios Ifofoafāfe afara yopaifono ato inākāfe. Fetsafo pimasharakāfe. Pexe yopaifāfe mātō pexe mēra ato ikimakāfe. Ato kexesharakāfe.

¹⁴Mato omiskōimanaifāfe ato kopiyamakāfe. Nios kīfīkāfe iskafakī: “Epa Niospa ato chakafayamafe ato sharafafe,” ixō Epa Nios kīfīkāfe. Nāskaxori ato īchayamakāfe. Askatamaroko ato sharafaxokāfe. ¹⁵Inimaifono māri inimakāfe. Ato sharafaifono aōnoax inimakāfe. Oiaifono māri shināmitsayanā ato shinākāfe. Omiskōiaifono māri atoōnoax omiskōikāfe. ¹⁶Afe feratenākakīma Epa Niospa mato shināmapaiyai keskara fisti anori shinākāfe. “Ē ato keskarama,” iyamakāfe. Xanīfofo fisti fe rafepaimis iyamakāfe. Afaayamafo feri rafekāfe. “Ē tāpia keskarakai fetsafāfe tāpiafoma,” ixō anori shināyamakāfe. Kakapaiyamakāfe.

¹⁷Mato chakafafiaifāfe ato kopiyamakāfe. Āto ferotaifi isharakāfe, “Nios chakara,” fayamanō. ¹⁸Keyokōi

yorafo fe rafepaisharakāfe. Mā aska sharafapaifiaino fetsafo mato fe rafesharapaikanima. ¹⁹Efe yora mīstichi, fētsa mato chakafafaiato ato kopiyamakāfe. Epa Niospa meka yoikakī kenenifo iskafakakī: “Mato chakafafaiō ē ato omiskōimanikai,” ixō kirika kenenifo. Epa Niospa yora chakafo ato omiskōimaxii. Mākai ato omiskōimatiroma. ²⁰Ato kopitamaroko nā mato noikaspaifo fonāikaifāfe ato pimakāfe. Nōamā ikaifāfe ato ayamakāfe. Ma askafaito ōikani, “Noko kopikanimara,” ikanax rāfipainōfo. ²¹Askata fetsafāfe mato chakafapafiaifāfe māri kopikiri ato chakafayamakāfe. Chaka ifofayamakāfe. Askatamaroko afara sharafatitaifakāfe. Askafakī mā chaka potatiro.

Nō xanīfofo nikakōitiro

13 Epa Niospa yoini keskara nā maitio ikafāfe xanīfofo katotirofo. Akka xanīfo finakōia nikata afe rafeafori nikakōikāfe Niospa ato xanīfo imaino. Akka Niospa xanīfo ato imayamaino itirofoma. ²Niospa noko yoini iskafakī: “Māto xanīfofo nikakōikāfe.” Akka māto xanīfo mā nikakaspakī Niosri mā nikakaspai. Mā nikakaspaito mato omiskōimaxii. ³Akka nō isharaxkai nō xanīfoki mesetiroma. Akka nō isharayamax nō xanīfoki mesetiroma. Xanīfoki mesexikima isharakāfe. Mā askaito mato chakafatama matoōnoa yoisharanōfo. ⁴Xanīfofo Epa Nios yonoxomis keskarafo mato axosharakani. Akka mā afara chakafaax xanīfoki mā mesetiroma. A xanīfofo afokai kaxpa xanīfoafoma, mato omiskōimatirofo. Nāfofi Niospa ōimati keskarafofokī afara chakafafāfe ato omiskōimatirofo. ⁵Akka māto xanīfofo nikakōikāfe mato omiskōimayamanōfo. Māto shinā mēraxō shināsharaxikakī.

Ato nikayamakī mā shinātiro iskafakī: “Ooa, ē nikayospakōi. Nāskax ē shināmitsaito ē mei,” ixō mā shinātiro xanīfofo nikayamax.

⁶Māto xanīfofo Nios yonoxomisfo keskarafo pena tii mato yonoxokani mā isharanō. Nāskakē mato kori yōkaifāfe ato inākāfe aōxō mato axosharanōfo. ⁷Mā ato nimixō ato kori inākāfe. Askatari ato noisharata ato noisharakāfe.

Nō nōinōnātiro

⁸Tsoa nimiyamakāfe. Askatamaroko noinākāfe. Noināi eneyamakāfe. Nā nō yorafo noiaioxō Epa Niospa yoini keskarakōi nō amis. ⁹Noko yoikī iskafani: “Māto āfima fe iyamakāfe. Kērofori māto fenema feri iyamakāfe. Retemitsapayamakāfe. Yometsoyamakāfe. Fetsa pārayamakāfe. Fetsa fīapayamakāfe,” ixō noko yoini. Afara fetsafori noko yoini. Nō yorafo noikī na Epa Niospa yoini keskara nō ato chakafaima. Nāskakē a mīa mī noimei keskari akī fetsafo ato noife. ¹⁰Nō fetsafo noikōioxō nō ato chakafatiroma. Akka nō ato noikōikī Niospa yoini keskara nō aki. Nō āto āfi fe nō ipaima. Askatari nō ato noikōioxō nō atoki yometsoima. Askatari nō ato pāraima. Akka nō ato noiaioxō Niospa noko yoia keskara nō atiro.

¹¹Nā Jesús fena oyoaima chāi ē taefakī Jesús Ifofani. Akka iskaratīa nōko Ifo Jesús mā chaima oi. Nāskakē ē mato yoiai keskara akāfe. Oxakatsa ikai keskara iyamakāfe. Oxakatsa ikikai nō yonosharatiroma. Nāskakē xanikakīma Jesús yonosharaxokāfe itipinīsharaxikakī. ¹²Mā penaino samamakōi penatiro. Nāskarifiakakī mā nōko Ifo chaima oaino fakish mēra ika keskara iyamakāfe. Māto chaka xatekōikāfe. Jesús ika keskara māri xafakīa ikāfe afara chakafaxikakima.

¹³ Isharakōikāfe penano nō ōisharatiro pakexikima. Nāskarifiakī Jesús Ifofoax nō isharakōitiro afaa chakafatama. Akka fetsafāfe monokakī afara chakafaifo mēra foyamakāfe. Chaka fetsa fetsatapafo ayamakāfe. Pāeyamakāfe. Askatari mātō āfima chotayamakāfe. Kēromāri mātō fenema chotamayamakāfe. Afara chaka fetsafo shināyamakāfe. Feratenā faatanāyamakāfe. Fetsa xitipaimis iyamakāfe. ¹⁴ Askatamaroko nōko Ifo Jesucristo fe rafekāfe. Jesús ika keskara māri ikāfe afara chakafakīma. Afara chaka mā shināpaiyai keskara ayamakāfe.

Mato fe yorafo a Nios Ifofoafo mekafakī chakafayamakāfe

14 Meka fetsa ē mato yoinō. Fetsafāfe Jesús Ifofafiakaxō āfe meka tāpisharakanamax mato fe ichanāifono, “Aicho, nofe ichanāi fekāfe,” ato fakāfe. Mā shināi keskara anori shināyamaifono ato fe feratenāyamakāfe. Ato mekafakī chakafayamakāfe. ² Mato mēra ixō fētsa yoitiro iskafakī: “Ē Jesús chanīmara faxō keyokōi ē pitiro,” ixō yoitiro. Akka fētsa yoikī iskafatiro: “Ēfi Jesús chanīmara fakī ēkai nami pitiro. Ē fanafo fisti pitiro,” ixō yoitiro Jesús meka tāpisharaxoma. ³ Fētsafāfe nami pikī a nami pimisfoma ato mekafakī chakafatiroma. Ato yoikī iskafatirofoma: “Mā afaa tāpiama. Nō nami pia shara, noko chakafatiroma. Nami shara,” ato fatirofoma. Nāskarifiakī nā nami pimismato a nami pimisfo ato mekafakī chakafatiroma. Ato yoikī iskafatiroma: “Nafāfe nami pikakī chakafakani,” ixokai atoōnoa yoitirofoma. Akka Epa Niospa keyokōi nāskarafo noko ifi nō āfe fakefo inō. Nāskakē fetsafo mekafakī chakafayamakāfe. ⁴ Jesús

Ifofoafokai mātō inafoma. Akka afāfe Epa Nios yonoxomisfo. Nāskakē ato mekafakī chakafayamakāfe. Epa Niospa ato yoitiro. A chakafaifo ato iskafatiro: “Mā chakafai,” ixō ato yoitiro. Askatari a sharafaifo, “Mā sharafai,” ato fatiro. Akka a chaka shināifo Niospa ato tāpimatiro isharanōfo anā chaka shinānōfoma.

⁵ Akka a Nios Ifofoafo fetsafāfe shinākani iskafakakī: “A judeofāfe tenetiā nō ichanātiro Jesús shināi,” ixō anori shinākani. Akka fetsafāferi shinākani iskakakī: “Nā pena keyokōi shara nō ichanātiro Jesús shināi,” ixō shinākani. Nāskaxō nā āto shināmā shināifo keskara shara. Nā shināifo penata ichanātirofo Jesús shinākani. Akka mā shināi keskara shināyamaifono ato mekafakī chakafayamakāfe. ⁶ “Na judeofāfe tenetiā nō ichanātiro Jesús shināi,” ixō shināifāfe, nāfāfe nōko Ifo Jesús Ifofasharapaikani. Akka a nā fatora penata nō ichanātiro Jesús shināi ikaiāferi, nāfāfe nōko Ifo Jesús Ifofasharapaikani. Askatari fetsafāfe shinākani: “Nō nami pitiro. Aicho, Epa Niospa mī noko nami inā nō pinō,” ixō shinākani. Nāfāferi nōko Ifo Jesús Ifofasharapaikani. Akka fetsafāferi nā nami piyamaifāfe nāfāferi nōko Ifo Jesús, “Aicho,” fatirofo. Nāskaxō nāfāfe Nios shināsharapaikani. ⁷⁻⁸ Nō niyoxōkai nōa nō apaiyai keskara fisti nō shinātiro. Epa Niospa noko amapaiyai keskara nō shinātiro. Nōfi āfenāfoki. Nāfi nōko Ifokī. A nō naitiari nōko Ifo Jesús niyoxō nō Ifofasharapai nokoki inimanō. A nō naitiari nōko Ifo nō shinātiro nōmāi āfenākōixō.

⁹ Cristo noko nāxoni. Mā maifafono otokainixakī. Iskaratiā mā nia. Nāskakē nō nayoamax nōko Ifo iki. Mā nō naaxri nōko Ifo ixii. ¹⁰ ¿Afeskafakī mato feta chanīmara faafo mā mekafakī chakafaimē? ¿Afeskafakī mā fetsaōnoa

mā shināchakaimē? “Aakai afaamara,” ixō mā shināi. Shinākapo, keyokōi nō chipo Nios ikano nō akiki nokoi kaikai. Askatari noko yoixii nō afara sharafayamakē nō chakafamiskē. ¹¹ Isaías Niospa meka yoikī kirika keneni.

Niospa yoini iskafakī:
 “Chanīmakōi ē nia. Chanīmakōiri keyokōi maifo tii anoafō ekeki nokoxikani. Ekeki ratokonō mai chachikaxō yoixikani: ‘Epa Niospa, mī chanīmakōi, mī Nioskōi,’ ixō ea keyokōichi yoixikani.”

¹² Akka keyokōichi Epa Niospa ferotaifi nō amis keskara nō yoixii. Nō shināmis keskarari nō yoixii.

Fetsafo afara chakafamayamakāfe

¹³ Nāskakē a mato feta Jesús chanīmara faafo mekafakī chakafayamakāfe. Iskafakī shinākāfe: “Nō afara chakafaito ōikaxō akairi chakafatirofo. Nāskakē nō afaa chakafapaima akairi afaa chakafayamanōfo.” ¹⁴ Jesús ēfe Ifokē ē mato yoisharapai. Keyokōi a nō piaifo shara nō pitiro. Nā ē chanīmara fakōini. Nāskafiano fetsafāfe shinākani iskafakakī: “Na piaifo nō pixō nō chaka shinātiro,” ixō shinākani. “Nō nami pitiro,” ixō shināfikakī mā nami pikani. Nāskaxō chaka shinākani. ¹⁵ Mato feta fetsa Jesús chanīmara faito āfe ferotaifi a nami pitiro piyamakāfe āfe shinā mēraxō shināchakanōma. A noikōixō mā āfe ferotaifi pitiro. Nōko Ifo Cristo aōnoaxri nani. Nāskakē a pitiro pikī mā fetsa shināchakamatiro. Nāskakē āfe ferotaifi piyamakāfe Jesús kachikiri faax fenoyamanō. ¹⁶ “A ē akai keskara chakama,” ixō mā shināfiaino fetsafāfe askara shinākanima. Iskafakī shinākani: “Na mā akai keskara chaka,” mato faifono mā xaterisafatiro matoxō shināchakayamanōfo. ¹⁷ A nō piaito

Niospa yora noko imatiroma. Askatari a nō ayaito Niospa yora noko imatiroma. Akka Nios nōko xanifokōino āfe Yōshi Sharaōnoax nō sharakōi. Nōko ōiti fekaxteima nō inimakōitiro. ¹⁸ Nōko Ifo Cristo nō nikasharaino Epa Nios nokoki inimasharatiro. Yorafāferi nokoōnoa shināsharatirofo.

¹⁹ Nāskakē Jesús chanīmara fai fetsafo fe isharakōikāfe. Jesúsnoa yoinōnākāfe a keskara shara ixikakī. ²⁰ Niospa yoini keyokōi a nō pai shara. Nāskafekē fetsafāfe, a Nios tāpisharafāfema shinākani iskafakakī: “Afara fetsa nō pixō nō chakafai,” ixō shināifono āto ferotaifi afara piyamakāfe. Akka mā āto ferotaifi piaino mato ōikakī āto shinā mēra shināchakatirofo. Nāskaxō anā Jesús Ifofasharatirofoma. ²¹ Mā nami piaito fetsafāfe mato ōikī shināchakatirofo. Nāskaxō anā Jesús Ifofatirofoma. Nāskakē āto ferotaifi afaa piyamakāfe. Askatari mā māmā ayaito ōikakī fetsafāfe shināchakatirofo. Nāskaxō anā Jesús Ifofatirofoma. Nāskakē anā ayayamakāfe. Afara fetsafori akī mā ato shināchakamatiro, nāskakē xatekāfe Jesús Ifofanōfo. ²² Nāskaxō mā shināi keskara mares shinākāfe. Epa Nios fisti mā yoitiro. Mā Nios chanīmara faxō mato shinā mēra shināsharakī mā iskafatiro: “Chanīma, ē akai keskara chakama,” ixō shinākī mato shinā mēra mā inimatiro. ²³ Nāskaxō fetsa Niospa meka tāpisharaxoma shinātiro iskafakī: “Nafō pikī ē chakafairakaiti,” ixō shināfikī akairi pikī chakafatiro. Afara fetsafori shinākī iskafakī: “Nafō akī ē chakafairakaiti,” ixō shinākī akairi akī chakafatiro.

Nā mā apaiyai keskara fatama fetsa apaia keskara axokāfe

15 ¹⁻² Jesús chanīmara fakōixō a Niospa meka tāpisharafoma nō

ato fenāmāshta yoitiro ato fe feratenātama. Nōa nō apaiyai keskara fisti nō atiroma. Nā Jesús chanīmara faa fet-safori noikī nō ato axotiro āto shinā mēra inimamakī shara inōfo Jesús Ifo sharafakōinōfo. ³Shinākapo. Nōko Ifo Cristo aafi apaiyai keskara fisti shināpaonima. Aōnoa Nios yoimisto kirika keneni iskafakī: “Epa, ē mia nikakōia. Akka mia chakafakakī eari chakafakani,” ixō kirika keneni Cristoōnoa yoikī. ⁴Niospa meka kenepakenifo noko tāpimaxikakī. Āfe meka nō chanīmara faxō afara chaka finōkōixō nō tenekōinō. Āfe mekaōxō nōko ōiti nō fepeaxō nō tāpitiro nōko Ifo fe nai mēra chipo nō afe ipanaka anā afara chakapa noko omiskōimanōma. ⁵Noko afara chakapa afeskarafafiaito Epa Niospa noko mitsisfamatiro nō tenenō nōko ōiti fepeaxokī. Nāskakē mā Jesús Ifofasharaino mato nānori fisti shināmati. ⁶Nāskakē nōko Ifo Jesucristo āfe Apa nō yoisharai. Nāskax nā meka fistipa nō mekai keskarakōi Epa Nios yoisharakī nā yora fisti keskara.

Niospa meka shara judeofoma yoinifo

⁷Cristo nokoki inimakī noko ifini afe yorafo nō inō. Nāskakē māri fetsafo fe yōra faatanākāfe. Mā askaino Niosnoa shināsharatirofo. ⁸Ē mato yoinō Jesucristo mai ano oni judeofo ato yonoxomis keskara ikiyoi. Niospa nōko xinifo yoiyoni keskara Cristo oni. Nāskakē Niospa nōko xinifo yoini keskara chanīmakōikē nō tāpitiro. ⁹Akka judeofo-maōnoaxri Jesús oni. Nāfāferi chanīmara faxō yoixikani iskafakakī: “Aicho, Epa Niospa noko noikī āfe Fake nokoki nīchini. Epa Nios shara,” ixō yoixikani. Nānori David kirika keneni iskafakī:

Epa Niosi, ē mīōnoa ato yoisharaxii, a judeofoma. Ē mia fanāki, “Aicho, Nios shara,” ē mia faxii,

ixō kirika keneni. ¹⁰Anā Niospa meka yoikī kirika keneni iskafakī:

Judeofoma nā judeofo fe inima faatanākāfe. Māri ato fe Niospa yora ixii,

ixō kirika keneni. ¹¹Anā kirika keneni iskafakī:

Maitio anoafāfe, nōko Ifoōnoa yoisharakāfe. Keyokōi nā maifo tii ikafāfe nōko Ifo fanākāfe, ixō kirika keneni. ¹²Isaías aatori iskafakī kirika keneni:

Nōko xini Isaí āfe fena na maitio ikafāfe āto xanīfo ixii. Shināxikani iskafakakī: “Nā fistichi Nios ika ano noko ifitiro nō afe ipaxanō, nō anā nanakama,” ixō shināxikani,

ixō Isaías kirika keneni Cristoōnoa yoikī.

¹³Epa Nios chanīmara faxō nōko Ifo oxianō nō manai. Epa Niospa noko shināmani iskafakī: “Chanīma, nōko Ifo oxii noko ifixiki nō afe ipaxanō,” ixō noko shināmani. Nāskakē ē mato kifixomis Niospa mato inimamanō. Askatari mato shinā mēra mato shinā-masharai mā afeskatama mā isharanō mato axosharai. Mā Nios chanīmara faano āfe Yōshi Sharapa mato axosharai mā isharanō.

Pablo Jesucristoōnoa judeofoma ato yoini

¹⁴Efe yora mishtichi, mē tāpia mā noinā faatanāito Jesúsnoa mā tāpisharai mā yoinōnāsharatiro. ¹⁵⁻¹⁶Niospa ea noikī ea katonī Jesucristo āfe yonomati ē inō, āfe meka shara ē mato tāpimanō. Nāskakē ē ranotama anā aōnoa ē mato shināmasharai kirika kenekī. Akka Niospa ea nīchini judeofoma ē ato Jesús Ifofamanō. Mā Jesús Ifo sharafaxō, mātō chaka mā soax a keskara shara mā inō. Nāskax Epa Nios matoki inimakōi.

¹⁷Nāskakē ē inimakōi nōko Ifo Jesucristomāi ea katonikē Epa Nios ē yonoxonō judeofoma Niospa meka ē

ato yoinō. ¹⁸Ēa ē ato yoima. Cristo ea shināmanaino ē ato yoimis. Nāskakē a ē ato yoimis keskara Epa Niosnoa nikakōimisfo. ¹⁹Āfe Yōshi Sharapa ea shināmanaino a tsōa atiroma keskara ē ato ōimana. Nā maitio Jerusalén anofo yoita Ilírco anofofori ē ato yoini. Keyokōi nā meka shara Cristoōnoa ē ato yoifōfāsafamis. ²⁰Ēkai a yora fetsafāfe Cristoōnoa yoimisfo ari ē kapaimisma. A Cristoōnoa nikamifoma ano ē kapaimis ato tāpimaxiki. ²¹Nānori Isafas Niospa meka keneni iskafakī:

Tsōa aōnoa nikayomisma chipo
nikakaxō tāpinōfo,
ixō keneni.

Pablo Roma ano kapaiķī shināni

²²Akka ē mato ari kapaimis. Ē mato ōikapaifi ē kamisma. Afara fētsa ea katimafamis. ²³Nāskafixō iskaratīa Jesúsnoa mē ato yoikī mē mitoa. Nāskax mē itipinīa mato ari kaxiki. Mē xini ichapa amis mato ōikapaikī. Mēxotaima ē mato ari kapaimis. ²⁴Ē España ari kai ē mato ano nēteyoxii mato fe mekaxiki nō yoinōnāsharaxiki. Mato anoax ē kaito a ē yopai ea ināxikāfe ē España ari nokosharanō. ²⁵Akka iskaratīa ē Jerusalén ano kayoikai. Jesús chanīmara faafāfe ea nīchikani a Jerusalén anoxō Jesús chanīmara faafo ē ato kori inānō. ²⁶Macedonia anoxō a Jesús chanīmara faafāfe Jerusalén anofo a Jesús chanīmara faafo ato kori ināpainifo. Acaya anoxori Jesús chanīmara fakaxō ato kori ināpainifo a afaamaisfo. Nāskakē ea kori inānifo ē ato inātanō. ²⁷Inimayanā ato ināpaikakī ato yoinifo iskafakakī: “Jerusalén anoax Jesúsnoa yoimisfo nokoki fenifo Jesúsnoa meka shara noko yoi fekani. Akka nokoki feyamanifono na meka shara nō nikakeranama. Nāskaxō nō afarayaxō nō ato ināpai ato sharafakī,” ixō yoinifo. ²⁸Nāskata ē ato kori ināfainikai Jerusalén anoax Es-

pañā ari kakī. Nāskaxori ē Roma anoā ē mato ōifainikai. ²⁹Mē tāpia ē mato ano nokoxō nōko Ifoxō ē mato yoisharaxii mato shinā mēra mā inimanō.

³⁰Efe yora mīshtichi, meka fetsari ē mato yoipai. Mā nōko Ifo Jesucristo noixō āfe Yōshi Sharaōxō ea noikāfe. Ea Nios kīfixokāfe ē yonosharaxonō afanā ea afeska fanōma. ³¹Ea kīfixokāfe Epa Niospa ea kexenō Judea anoafāfe a Jesús chanīmara faafāfema ea afeska fanōfoma. Ea kīfixokāfe a Jesús chanīmara faifo Jerusalén anofo ē ato kori ināino inimakōikai finōfo. ³²Mē ato ināki mitoano Epa Niospa ea nīchiano ē inimayanā matoki nokoxinō. Nāskata nō yoinōnāsharaxinō nōko ōiti mēra inimayanā. ³³Epa Nios mato fe inō. Akka Niospa noko imasharatiro nō isharanō.

Pablo ato meka fomani

16¹⁻²Nofe yora Febe, Cencrea anoax matoki nokokē sharafakāfe. Nā kēromā nōko Ifo Ifofasharakōimis. Cencrea anoxō a Nios Ifofafo ato sharafaxomis. Yora fetsafori ato afara yopaito axokāfe.

³Aquila āfe āfi Prisca nā rafe efeta Jesucristo yonosharaxomisfo. Ea ato yoisharaxokāfe. ⁴Yorafāfe ea retepaiyaiāfe nā rafeta ea kexesharamisfo ea reteyamanōfo. Ēfe kaifomari nā Jesús chanīmara faafāfe ichanākaxō yoimisfo iskafakī: “Aquila yafi Prisca nō atoki inimasharakōi,” ixō yoimisfo. ⁵Āto pexe anoaxri ichanākaxō ea ato yoisharaxokāfe. Efe yorakōiri Epeneto ea yoisharaxokāfe. Nāatofi Asia anoxō Cristo chanīmara fakī taefaniki. ⁶Marīari mato yonosharaxomiski aari ea yoisharaxokāfe. ⁷Efe yora raferi Andrónico yafi Junias ea ato yoisharaxokāfe. Nā rafe efe karaxa mēra ikinifo. A Jesúsnoa yoimisfāfe a rafeōnoa yoisharamisfo. Ē Jesucristo

chanīmara famatai nā rafeta chanīmara fakī taefanifo.

⁸Ampliatori ē noishara nāatomāi nōko Ifo Ifofasharakōiaito. Aari ea yoisharaxokāfe. ⁹Urbano efeta Jesucristo yonoxomis. Nārifi ea yoisharaxokāfe. Efe yorashtari Estaquis nāri ea yoisharaxokāfe. ¹⁰Apeles feronāfake sharakōi. Epa Nios akiki inimamis. Nāatori Jesucristo yonosharaxomis. Nāri ea yoisharaxokāfe. Aristóbulo yafi afe yorafori ea ato yoisharaxokāfe. ¹¹Efe yorashtari Herodión ea yoisharaxokāfe. Narciso yafi afe yorafāferi nōko Ifo chanīmara faafo, afori ea ato yoisharaxokāfe. ¹²Trifena yafi Trifosari ea ato yoisharaxokāfe. Nā kēro rafeta nōko Ifo yonosharaxomisfo. Nofe yora Pérsidari ea yoisharaxokāfe. Nā kēromāri nōko Ifo yonosharaxomiski. ¹³Nōko Ifāfe Rufori katoni afe yora inō. Nā Rufo āfe afa ēfe efakōi keskara. Ea kexesharamis. Nā raferi ea ato yoisharaxokāfe. ¹⁴Asíncrito ikaino Flegonte ikaino Hermas ikaino Patrobas ikaino Hermes ikaino nāfāfe nōko Ifo chanīmara faafo. A fetsafāferi nōko Ifo chanīmara fakanax ato fe ikafori ea ato yoisharaxokāfe. ¹⁵Filólogo ikaino Julia ikaino Nereo ikaino āfe poi Olimpas ikaino keyokōi a nōko Ifo chanīmara fakanax ato fe ikafori ea ato yoisharaxokāfe.

¹⁶Keyokōi ichanākanax yoinōnā faatanāsharakāfe noinōnāsharaxikakī. Nā maitio ikafāfe a Cristo Ifoafaafē mato yoisharapaikani.

¹⁷Efe yora mīstichi, ē mato yoinō nikakapo. Mato fe ichanāmis fetsafāfe mato afara chakafamapaikani anā mā Jesúsnoa shinānōma. Akka nō mato mēstekōi tāpimanai keskara nāfāfe mato anori yoikanima. Akka fakirira mato yoipaikani anā mā Jesús shinānōma. Nāskax ato fe rafeyamakāfe,

mato pāratirofokī. ¹⁸Afāfekai nōko Ifo Cristoōxō yoimisfoma. Nāfāfe afara fipaiyaifo fistis shināmisfo. Niospa meka tāpisharafaoma āto meka fistiōxō ato pārapaikani ato anorima shināmaxikakī. ¹⁹Keyokōichi mā nikafo nōko Ifo mā Ifofasharakōikē. Nāskakē ē matoki inimakōini. Afara sharafoōna tāpikōikāfe. Mā afara chakaōna tāpiyamakāfe. Afoōna shināyamakāfe. ²⁰Epa Niospa mato imasharatiro mā isharanō. Nāato Satanás mato nāmā potai anā mato afeskafanōma. Nōko Ifo Jesucristo mato sharafaxopainō.

²¹Nā Timoteo efeta Jesús yonoxomisto mato mekashara fomai. Askatari Lucio ikaino Jasón ikaino Sosípater ikaino nāfāferi mato mekashara fomaikani. Nāfo efe yorakōifo.

²²Nā Terciori mato mekashara fomai. Nāato ea kirika kenexona.

²³Gayopa pexe mēra ē ikē ea kexemis. Jesús chanīmara faa fetsafori Gayopa pexe mēranoax ichanāmisfo. Nāfāferi mato mekashara fomaikani. Na Erasto pexe rasi anoa ato kori kexexomisto mato mekashara fomai. Askatari nofe yora fetsari Cuarto nāatori mato mekashara fomai.

²⁴Nōko Ifo Jesucristo mato noikī mato sharafanō. Askapainō.

Mā ato yoikī enekī Niosnoa ato yoisharani

²⁵⁻²⁶Epa Niospa mato kexesharanō. Ē Jesucristoōna mato yoimis keskara āfe shināmā mato shināmatiro mā Ifofasharanō. A iyopaonifāfekai tsōa Jesucristoōna tāpiyopaonifoma. Akka iskaratīa keyokōichi mā tāpiafo. Epa Niospa nā nipanakato noko nīchini Jesucristoōna nō ato yoinō. A ixiainoa Epa Niospa ato yoini nānorikōi kirika kenenifo. Nā maitio ikafāfe Jesús chanīmara fayana nikasharatirofo.

²⁷ Nōko Ifo Jesucristoxō keyokōichi
Niosnoa yoisharapakenakafo. Nōko Nios
fistichi keyokōi tāpikōia. Askapainō.

Nā tii ē mato yoi.

Pablo Corinto Anoafō Kirika Kenexō Fomani

Pablo Jesús chanimara faafō Corinto anoafō kirika kenexō ato fomani

1 Ēkīa Pablo, ē mato kirika kenexō fomai. Nofe yora feta nā Jesús Ifofamis feta, āfe ane Sóstenes, efeta mato kirika kenexoni. Epa Niospa ea katopaikī ea katonī āfe meka shara Jesucristoōnoa ē yoifofāsafanō. ² Akka Jesucristo ea nīchini ē āfe meka shara keyokōi maifo tii ē ato yoifofāsafanō. Corinto anoafāfe māfi Niospa fakefoki. Nāskakē ē mato kirika kenexō fomai. Mā mēxotaima ichanāmis Niospa meka shara tāpisharakōixikī. Niospa mato katonī Jesucristoōnoax mā afe yora shara inō. Mato fisti katonīma, a shināifori keyokōi ato katonī mato fe Niospa yora inōfo. Nā mai fetsa anoafāfe nōko Ifo āto Ifori. ³ Mato noikī mātō shinā mēraxō mato shināmasharanō. Epa Nios feta nōko Ifo Jesucristo mato askafanō.

Jesucristo afara sharafo noko axotiro

⁴ Mē tāpia Jesucristo mato noikī afarafo mato tāpimani āfe ōiti keskara mā inō. Nāskara tāpixō ē Epa Nios kīfikī iskafa fafāfāini: “Aicho Epa Niosi, mī Corinto anoafō afara sharafo Jesucristoōxō mī ato tāpimanaki,” ixō ē kīfifāfāini. ⁵ Chanīma, Jesucristo mato fe rafesharaino aōxō mā Niosnoa tāpisharakōitiro. Akka āfe shināōxō xafakīa mā yorafo mā yoisharatiro. Jesucristoōnoa mā ato yoisharatiro. ⁶ Nō mato Jesúsnoa yoini keskara nikakī mātō ōiti fetsafaxō a keskara shara mā ixii. Nāskakē mā Jesús chanimara faxō mā mā ato ōimana. ⁷ Nāskakē Epa Niospa āfe Yōshi Sharaōxō mato imapaiyai keskara mā iki. Nios chanimara faa fetsafo nāskarifiakani

Niospa mato shināmasharaino. Nāskakē mā nōko Ifo Jesucristo fe ipaikōikī mā manasharai nā nokoaitīa ōixikī. ⁸ OyoXoma mato kexesharayoi. Āfe kerex shara mato ināyoi mā Ifofasharano. Nāskakē nokoōxō yoixii iskafakī: “Māfi efe ipanakaki, ē mato chaka soaxonano. Nāskakē tsōa mato iskafatiroma: ‘Mā chakakōifoki,’ mato tsōa fatirofoma,” ixō mato Jesús yoixii. ⁹ Epa Niospa mato katonī āfe Fake nōko Ifo Jesucristo fe mā rafenō. Epa Nios chanīma, noko yoiai keskara aki.

Corinto anoxō Jesús chanimara faafāfe anoris shinānifoma

¹⁰ Efe yora mīshtichi, ē mato yoisharapai. Nōko Ifo Jesucristo ea yoiaino ē mato yoi nānorifos mā shinānō, mā fetsa shinānōma. Jesucristo mato shināmapaiyai keskara fisti shinākāfe. ¹¹ Efe yora mīshtichi, mē nika a Jesucristo mato shināmapaiyai keskara fisti mā shināima. Cloépa afe yorafo nono fēkaxō ea yoiāfo mā feratenā faatanāito. ¹² Akka mā atiri isakai fetsei: “Nōfi Pablo ifofamiski. Noko tāpimanai keskara kayakai kōi nō nikamis. Fetsafāfekai kayakai shinākanima,” ixō mā yoimis. Askatari fetsafori iskakani: “Nōfi Apolos ifofamiski,” ixō mā yoimis. Askatari fetsafori mā iskamis: “Nōfi Pedro ifofamiski,” ixō mā yoimis. Askatari fetsafori mā iskamis: “Nōfi Cristo Ifofai,” ixō mā yoiketsamis.

¹³ Efe yora mīshtichi, ¿afeskai mā feratenāimē? Askarakai sharama. Cristokai anori noko shināmanima feratenāyanā anorima nō shināketsanō. Cristokai āfe shinā ranāyama. Mēstekōi fisti noko yoimis. Akka, ¿afeskakī “Nō Pablo ifofaira” mā ato faimē? Ēkai mato ifi cruz ikakīnoax nāxonima. Cristo fistichi mato ifi cruz ikakīnoax nāxonī mā Ifofanō. Askatari ēkai tsoa faka mēra ikimakī maotisafama ea ifofanōfo. ¹⁴ Nāskakē ē

inimai. Ēkai tsoa maotisafama. Akka Crispo yafi Gayo nā rafes ē maotisafa Cristo Ifofaifāfe ōikī. ¹⁵ Nāskakē tsōa yoitiroma iskakakī: “Pablo āfe aneōnoax ē maotisameni. Nāskakē ē Pablo ifofai,” ixō tsōa shinātiroma. ¹⁶ Chōō, iskaratīari ē rama shināi. Estēfanas yafi afe yorafori ē ato maotisafani. Ē shināyoama ē tsoa fetsa maotisafamara ē ika. ¹⁷ Cristokai ea yoima ē yorafo maotisafapanō. Akka ea yoia ē aōnoa meka shara ē mato yoinō. Ēa shināxō ē mato yoima. Ēa shināxokai ē mato Jesucristo chanīmara famatiroma. Jesucristo mato ifi cruz ikakīnoax nāxoni mato chaka soaxoxikī. Cristo mekaōxō Niospa mato chanīmara famatiro.

Epa Niospa keyokōi tāpikōia afara fetsa apaikī atiro. Cristoōxō noko ōimayopaoni

¹⁸ Nāskakē Jesús ato nāxoni nikakanax a chanīmara faafāfema yoikī iskakakani: “Jesús ifi cruz ikakinoax noko nāxoni nōko chaka noko soaxoxikī, ixō noko yoipaiyaifāfe nōkai chanīmara fatiroma. Āa chanīkani,” ixō shināmisfo. Nāskakanax nāfo fenokōikani. Omiskōipakenakafo mēra fokani. Akka nō Jesús chanīmara faito noko nimapakenaka nō afe ipaxanō. Niospa āfe shināōxō Jesús noko nāxoni nōko chaka noko soaxoxiki. Afara fētsakai noko nimatiroma nō afe nīpaxanō. ¹⁹ Akka Niospa meka kirikaki kenekī iskakafanifo:

Fētsa yoikī iskakafatiro: “Nō tāpikōia. Nōko māpo shināsharafai nō afara fetsafo fatiro nōfi tāpisharakōiakī,” ixō shināfikakī afaa tāpiafoma. Askarafofi ē ato ōimanikai afāfe shināifo keskarakai ē ato shināmanima. Nāfāfekai afaa tāpimisfoma. Āa shināmisfo, ixō Niospa yoini.

²⁰ Akka, ŷfanīmē a nō kirika kenekī tāpiakōiara imisfo? Akka tāpifikaxō a

Niospa shināi keskara shinākanima. Nāfofi Niospa ato ōimaxii afaa tāpiafoma keskara fakī. “Nōfi afama mīshti tāpikōiakī,” ifiaifāfe Niospa afaa tāpiafoma keskarafo ato imai. ²¹ Tsōa pishtakai āto shināmā Nios tāpitirofoma. Nios fistichi keyokōi tāpisharakōia. Nāskakē nō ato yoimis iskakakī: “Niospa tāpikōixō āfe Fake Jesucristo nīchini noko nāxonō nōko chaka noko soaxoxikī,” ixō nō ato yoimis. A Nios chanīmara faafāfema yoikī iskakafamisfo: “Jesús chanīmara faifāfe aōnoa anorima yoimisfo,” ato famisfo. Akka nā Jesús chanīmara faifo Niospa ato chaka soaxoni afe nīpaxanōfo. Nā nō mato yoimis.

²² Akka ēfe kaifo judeofo iskamisfo: “Niospa nai mēraxō afama mīshti noko ōimanaito chipo nō Jesús chanīmara fatiro,” ixō shināmisfo. Akka nā judeofomafāferi afama mīshti tāpipaikani. Afeskaxō Niospa yorafo imasharaimākai tāpipaikani. Askatari afeskaxō Jesús yorafo āto chaka soaxonamākī nāri tāpipaikani. Afama mīshti āa shinākakī tāpipaikani. Akka tāpitirofoma. Nāskakē iskamisfo: “Noko Jesucristoōnoa yoiaifono nō tāpitiroma, fekaxkōi. Nāskakē nō Jesús chanīmara faima. Nā afara nōa nō shināi nā nō chanīmara fai,” ixō yoimisfo. ²³ Nānori shināfiaifono nō yoikī iskakafamis: “Jesucristo ifi cruz ikakinoax noko nāxoni noko chaka soaxoxikī,” ixō nō yoimis. Akka ēfe kaifāfe judeofāfe yoikī iskakafamisfo: “Ifi cruz ikakī mastafa askarakai nōko Ifo itiroma. Akka Cristokai afeskax natiroma,” ixō judeofāfe shināmisfo. Nāskatari yora fetsafo Cristoōnoa nikakani akiki kaxepaikani iskamisfo: “Tsōakai askara chanīmara faima. Akka tsoa fētsakai noko nāxotiroma,” ixō yoimisfo. ²⁴ Askafiaifono nā chanīmara faifo tii Niospa ato katonī

afe ipaxanōfo. Judeofo yafi judeofomari Cristoōxō Epa Niospa ato katonī chanīmara faifāfe. Nāskakē āfe shinā sharaōxō ato nima. Atofi keyokōi tāpikōiaki Cristoōxō noko nima nō afe nipaxanō. ²⁵Jesús chanīmara faafāfema yoikī iskafamisfo: “Jesucristo noko nāxonī,” ixō yoifikakī anorima shināmisfo, āa chanīkakī. “Akka yora mapo sharayato Cristo chanīmara fatiro,” ixō yoimisfo a Jesús chanīmara faafāfema. Akka anorima yoifiafono Niospa āfe Fake Jesús noko nīchixonī noko nāxoyonō. Nāskax Niospa āfe shinā a chanīmara faafāfema āto shinā keskarama. Aatofi mēstekōi shināmis. Akka nā chanīmara faafāfema yoimisfo iskafakakī: “Nō tāpikōia,” ixō yoifikakī yoisharamisfoma. Anorima shināmisfo. “Nō afama mīshti fatiro,” ifiakakī fetsafo nimasharatirofoma. Askafikata aforikai āa chaka soametiropoma. Akka Epa Nios fistichi afama mīshti fatiroxakī noko chaka soaxotiro.

²⁶Efe yora mīshtichi, Niospa rama mato katoano afe keskara mā iyopaonimāki. Shinākapo. Mā fisti rasichi mā kirika kene tāpia mā ipaoni. Askatari mā xanīfo ipaonima. Nāskax mā finakōia mā ipaonima. Akka nā Jesús chanīmara faafāfema yoikī iskafamisfo: “Afāfekai afaa tāpiafoma,” ixō mato yoimisfo. ²⁷Mato askafafiaifono Epa Niospa mato katonī afe yora mā inō. Matoōnoa yoimisfo iskafakakī a Jesús Ifoifāfema: “Afāfekai afaa tāpiafoma. Shināsharkanima,” ixō yoimisfo. Askatari shināmisfo iskakakī: “Nōfi afama mīshti fatiroki. Akka a Jesús chanīmara faifo pachikōifo, kerexkai shinātiropoma. Nō atiro keskara atirofoma,” ixō shināmisfo. Mato askafafiakakī chipo mato tāpitirofo. Niospa mato afara shara tāpimanaino ōikani rāfipaitirofo. ²⁸Nāskakē

shinākani iskakakī: “Jesús chanīmara faifo afāfekai afaa tāpiafoma. Nāskakē nō ato ōipaima,” ixō matoōnoa mato yoifiaifono Niospa mato katonī afe yora mā inō. “Mākai afaama,” mato fafiaifono Niospa mato katonī mā ato ōimanō akka afāfekairoko afaa tāpiafoma. ²⁹Akka tsōa pishtakai Niospa ferotaifi yoitiroma iskafakī: “Ē tsoa keskarama. Ē shara shināi fetsafo keskarama,” ixō yoitiroma. ³⁰Niosnoax Jesucristo afe yorafo mā inō. Jesucristoōxō noko mēstekōi tāpimani āfe ōiti keskara noko imaxii. Noko nāxonī noko chaka soaxoxiki nō afe nipaxanō. ³¹Nāskakē nō Jesús chanīmara faaxkai nō kakapaimis itiroma. Niospa meka yoikī yōra kirika kenenī iskafakī: “Akka tsoakai āa yoimesharatiroma iska: ‘Ē afama mīshti tāpikōia,’ ikax āa kakapaitiroma. Askatamaroko nō yoisharatiro nā afara sharafo nōko Ifāfe aka,” ixō kirika ano yōra kenenī.

Jesucristo ifi cruz ikakī mastanifo Pablo ato yoini Corinto anoafu

2 Efe yora mīshtichi, ē matoki nokofenaxō yōra shināōxō ē mato Niospa meka yoiyameama. Niospa āfe shinā fistiōxō ē mato yoiyamea. Ēa shināxō ē mato yoiyameama. Niospa ea shināmanaino ē mato yoiyamea. ²Ē matoki oyoxoma ē shinākī iskafani: “Jesucristo ifi cruz ikakinoax noko nāxonī, nā fisti ē ato yoixikai. Afaa fetsa ē ato yoitiromakī,” ixō ē shināyamea. ³Askata mē nokoax ē matoki ratekōiyamea. Nāskakī rateyanā ē shināyamea iskafakī: “Ē mitsisipama ea ōikakī ea nikakaspatirofo,” ixō ē shināyamea. ⁴Nāskakē ē mato Jesucristoōnoa yoimis ēfe shināmā shināxō ē mato yoitamaroko Niospa Yōshi Sharapa ea shināmanaino ē mato yoiyamea. Ē mato yoianō aōxō

mā Jesús chanimara fayamea. ⁵Akka yōra shināōxō mā Jesús chanimara fayameama. Niospa shināōxō mā chanimara fayamea.

Niospa Yōshi Sharapa noko shināmasharatiro

⁶Nāskakē a Niospa meka nikasharaifāfe mā tāpiafo nō Niospa Yōshi Sharaōxō xafakīakōi nō ato yoiaito. Nāskafono fetsafāferi kirika kene tāpisharakōifikaxō Niospa shināi keskara tsōa anori shināima. Āto shināōxōkai Niospa meka nō mato yoima. Āto xanīfofōfāfe shināifo keskararikai nō mato yoima. Akka āto xanīfofo mā chaimashta tsekekani. Anā afo xanīfo ikanima. Nā xanīfofōfāfe shināifo keskara mā keyoi. A shara shināifo keskara shinākanaxma. ⁷A nō mato iskaratīa Niosxō yoia tsōa tāpiyopaonima. Niospa mai onifayoxoma shinākī iskafani: “Ēfe Fāke ato chipo nāxoxii nā chanimara faafo tii ato nimapakexixakī,” ixō shināni. ⁸Ē na meka mato yoiai keskarakai xanīfofōfāfe tāpiyopaonifoma. Nāskaxō Jesús retenifo. Akka tāpikaxokai tsōa nōko Ifo Cristo ifi cruz ikaki mastakeranifoma. Nā nōko Ifo Cristo sharafinakōia. ⁹Akka yōra kirika kenekī iskafani:

Afama mīshiti shara Niospa ato axoxii. Tsōa ōiyomisima sharafo ato axoxii. A tsōa nikayomisima ato axōfāi a tsoa pishta āto shinā mēraxō shināyomisfoma nāfo ato axosharaxii. A ato noiaifo ato itip-inīshara faxoxii,

nāskara yoikī Niospa meka yōra kirikakī keneni. ¹⁰Nā kirika kenekī yoinifo keskarakōi Epa Niospa āfe Yōshi Sharapa noko ōimani. Āfe Yōshi Sharapa keyokōi tāpikōia. Epa Niospa shināi keskarari āfe Yōshi Sharapari tāpikōia.

¹¹Yōra āfe shinā mēraxō āa shināi-tokai tsōa tāpitiroma. Akka ares fisti tāpitiro. Nāskarifiāi Epa Niospa shināi keskara āfe Yōshi Shara fistichi tāpikōia. ¹²Epa Niospa āfe Yōshi Shara nokoki nī-chini noko tāpimapaiyai keskara noko tāpimanō. Akka nā chanimara faafāfema Niospa meka nikakanima. Nāfāfe shināi keskarakai Niospa noko shināmanima.

¹³Nāskakē yorafāfe noko tāpimanifo keskara nō mato yoitamaroko Niospa Yōshi Sharapa nōko shinā mēraxō noko shināmana keskara nō mato yoimis. Āfe meka chanīmakōi fisti. Nāskakē nōri aōxō nō mato chanīmakōi Niospa mekakōi tāpimani. Nā meka shara mā nikamis māmāi Niospa Yōshi Shara mato fe rafeano.

¹⁴Akka fetsafo Niospa Yōshi Shara fe rafeyamano nāfāfe Niospa Yōshi Sharapa yoiai keskara nikakaspakani. Nāskaxō iskafatirofo: “Tsōakai nā meka chanimara faima. Akka nā shara shināifāfe chanimara fakanima,” ixō shinākani. Akka Niospa Yōshi Sharapa shināi keskara tsōa tāpiama. Nāskakē Niospa Yōshi Shara ato fe rafeyamano a yoiai keskara tāpiafoma. Akka Niospa Yōshi Shara fistichi ato tāpimatiro chanimara faifono. ¹⁵Akka fatora fetsa Niospa Yōshi Shara āfe ikano Niospa tāpimapaiyai keskara tāpitiro. Fatoformākī chaka shināifo, askatari fatoformākī shara shināifo Niospa Yōshi Sharapa ato tāpimatiro. Nāskakē a Niospa Yōshi Shara fe rafeyamato a Jesús chanimara faifo ato tāpitirofoma. ¹⁶Akka Isaías kirika keneni iskafakī:

Tsōakai nōko Ifāfe āfe shinā mēraxō shināi keskara tāpitiroma.

Tsōakai nōko Ifo tāpimatiro, ixō kirika keneni. Askafiaifono nā nō Cristo chanimara faifāfe a shināi keskara nō tāpitiro nō afe rafexō.

**Corinto anoafo Niospa Yōshi
Shara fe rafeafoma**

3A fake rama kāiatokai afaa tāpitiroma. Mā yosixō tāpitiroma afara fetsa. Nāskarifiāi a rama Jesús Ifofaifāfe Niospa meka tāpisharafoma a fake yome rama kāia keskarāfo. Nāskarāfo mā Jesús māto Ifo fiano ranārīto āfe meka mā tāpisharama. Mā rama Jesús Ifofayamafiāi oa rama Jesús Ifofaifo keskarāfo, mā. Niospa meka mā mā nikafikatsaxakī a yoiāi keskara mā nikasharama. Ooa efe yora mīstīchi, māfi Niospa meka nikamīsama keskarāfokī, rama Jesús Ifofaifo keskara. Māfi nā Niospa Yōshi Shara fe rafeama keskarāfo. Nāskakē ē mato Niospa meka tāpimasharatiroma mākaīroko itipinīsharakē nikasharaxikīma. ²Fake yome rama kāiato chocho fīstī atiro, afaakai pītiroma. Nāskarifiakī Niospa meka mā nikapaifikī āfe meka mā nikasharatiroma. Nāskakē āfe meka ichapa ē mato yoiyotiroma. Āfe meka fetsāforī ē mato yoipaifiaino mā nikasharaima. Nāskax mākaī itipinīsharapaima Niospa meka nikasharaxikīma. ³Māfi nā Niospa Yōshi Shara fe rafeama keskarāfokī. Nāskaxō fetsāfo mā ato xītipai mā ato keskara ipaikī. Nāskax mā fochishpanā faatanāi mā ika. Nāskaxō yōra shināi keskara mā shināi. Akka Niospa Yōshi Sharapa mato shināmapaiyai keskara mā shināima. ⁴Mā fatora fetsāfāfe yoiakī iskafai: “Nōfi Pablo ifofakī. Pablo fīstīchi noko tāpimasharatiroma,” ixō mā yois. Akka fetsāfāferī mā yoiakī iskafai: “Nōfi Apolos ifofakī. Apolos noko shara yoiotiroma,” ixō mā yois. Nāskax mā fochishpanā faatanāpai. Nāskaxō yōra shināi keskara mā shināi. Askarāfokai Niospa Yōshi Sharapa mato shināmanima.

⁵Akka askayamakāfe. Nō afaama. Akka Apolos fetakai nō afaa tāpiama. Nōkai Nios keskarāma. Akka nōfi āfe inaki. Nāskaxō nō mato Jesús chanīmara famani. Nōko Ifo Niospa noko katonī noko yonomapaiyai keskara nō yonoxonō. ⁶Ē mato iskafakī yoiyai. Yora fētsa taefakī xiki fanatiroma. Fetsāfāfe a nāmā orometirofo foaisharanō. Nāskafixokai nā rafeta xiki foaimasharatiroma. Nios fīstīchi xiki foaimasharatiroma. Nāskarifiakī ē mato taefakī Jesucristo chanīmara famani. Chipo Apolos Cristōnoa mato yoinī āfe meka mā nikasharakōinō. Nō mato yoiaino Nios fīstīchi māto shinā mēraxō mato shināmanasharatiroma āfe meka mā tāpisharakōinō. ⁷Nā ē mato yoiāito mā nikai keskara Apolos feta nō afaa tāpiama. Akka Nios fīstīchi yorafo shināmanasharatiroma āfe meka tāpisharakōinōfo. ⁸Akka taefakī fetsāfo Jesús chanīmara famano, a chipo ato yoiāitori nānorikōiri ato yoi. Nā rafetamāi nānorikōi shinākakī Niospamāi ato shināmanaino. Nāskakē ato Jesúsnoa yoiixikani a Ifofasharanōfo. Nāskatari Niospa a yonoxonafo ato afara ināxii. Fetsa ichapa ināta fetsāforī ichapama ināxii yonoxosharafomano. ⁹Efe yora mīstīchi, ē meka fetsa mato yoiyai. Tarepa ifo fīstīfiano fetsāfāferī yonoxotirofo. Askatari pexe ifo fīstīfiano fetsāfāferī yonoxotirofo. Nāskarifiāi māfi Niospa āfe tare keskarāfokī. Askatari mā āfe pexe keskara. Nios fīstī māto Ifo. Akka nōri Apolos feta yonoxomīski. Noko yoiāi keskara nō mato tāpimasharani āfe meka mā nikasharakōinō.

¹⁰Ē mato yoinō afeska faxō pexe fatirofomāki. Taefakī āfe kishi kerexkōi fikaxō nīchitirofo. Mā kishi nīchikaxō aōxō yonotirofo. Nāskarifiāi māfi pexe keskaraki. Akka nō mato Niospa meka tāpimani nā pexe faifo keskara. Cristofi

pexe kishi keskaraki. Nā āfe kishiōnoax pexe nitiro. Nāskarifiakī Cristo mato nimai. Ea Niospa tāpimashara keskarari taefakī ē mato yoiaito mā Cristo Ifofani. Askatari fetsafāferi nānorikōi mato yoikani mā Cristo Ifofasharanō. Nāskata nā fetsafo ē ato yoimis iscafakī: “Shināsharata ato mēstekōi yoisharakāfe,” ixō ē ato yoimis. ¹¹Ē mato taefakī Cristoōnoa yoini mā Ifofanō. Akka tsōakai mato yoikī iscafatiroma: “Ē mato meka fetsa tāpimanō mā chanimara faax Nios fe ipaxanō,” ixō tsōa mato anori yoiitiro. Jesucristo fistichi noko nimasharatiro nō Nios fe ipaxanō. ¹²Afara fetsa anā ē mato yoinō, ea nikakapo. Fētsa pexe fakī kishi kerexkōi nīchitiro. Akka fētsari akiki rofetaxō kerexkōi kenetirofo. Fētsari akiki oro kenetiro. Fētsari akiki tokiri sharakōi kenetirofo. Askatari fētsari akiki ifi kerexma kenetirofo. Fētsari xepa pei akiki kenetirofo. Fētsari tafa akiki kenetiro. Nāskakē nā pexe kooaino pexe ano ikafo ichotirofo kooyamaxikakī. Akka pexe kishi kerexkōi akiki keneafō oro akiki keneta, roe taxo akiki keneta, tokiri sharari akiki keneafono kootirofoma. Akka nā ifi kerexma kootiro. Xepa peifori kootiro. Tafari kootiro. ¹³Nāskarifiāi Nios nā pēxe ifo keskara. Niospa meka yoimisfo nā pexe ifo pexe faxōaifo keskarafo. Fetsafāfe shara faxomis, fetsafāferi shara faxomisma. Nāskaxō anā oaitīa Cristo noko ōimaxii nā nō axomis keskara fatofo keyonakamakī. Akka fatofori nipanakafomākī. Noko ōimaxii afeskaxō nō Nios yonoxonamākī. Fētsa Jesús Ifofasharaxoma āa shināxō Niospa meka ato yoisharaima, tāpisharaxoma ato yoisharatiroma. A yoiāi keskara sharama, ifi kerexma keskara, samama keyotiro. Akka fētsa Niospa mekakōi ato yoi. Niospa shināmanaino

ato tāpimani. Nā tokiri kerexkōi keskara keyotiroma. ¹⁴Nāskatari fatotora Nios yonosharaxonano Niospa afara shara ināsharaxii nā Jesús oaitīa. ¹⁵Akka fatotolari Nios yonosharaxonamano Niospa afara shara ināima. Nāskafīax Nios fe ipanaka. Āa kaxpa yonokatsaxakī akka āfe yono keyoxii.

¹⁶Akka, ĵmā tāpiamamē mā Niospa pexe keskarakōi? Āfe Yōshi Shara mato mēra ika. ¹⁷A Nios ika anokai afaa chakama. Nāskakē āfe Yōshi Shara mato mēra ikano ōisharakāfe chaka shināi iyamakāfe. Mā afe nīpaxanō Niospa mato katoni afe yora mā inō. Nā Ifofaafō tii ato shara imai. Akka fatotora ato anorima yoikī ato afara chakafamaino Niospa kopikiri omiskōimaxii.

Cristo noko tāpimasharatiro

¹⁸Efe yora mīshtichi, iscafakī shināyamakāfe: “Nā Jesús chanimara famafāfe kirika raiskakī afama mīshti tāpisharakōiafo. Nōri ato keskara xō anori shinākī tāpikōia,” ixō anori shināi mā pārameyamakāfe. Jesús chanimara famafāfe shinākakī iscafakani: “Nā Jesús chanimara faafāfe shināsharakanima,” ixō nokoōnoa yoimisfo. Matoōnoa anori yoifiaifono Niospa mato mēstekōi shināmasharapai mā shinātiro. ¹⁹Nā Jesús chanimara famafāfe shinākani iscafakakī: “Nōfi mēstekōi shināsharakī,” ifiaifāfe Niospa ato ōia mēstekōi shināsharakanima. Tatima keskarafo ato ōi. Nānori yōra Niospa meka yoikī kirika keneni iscafakī: “Nā Jesús chanimara famafāfe āa shinākani iscafakakī: ‘Nōfi tāpikī finakōiaki,’ ixō shinākakī Nios pāratirofoma. Āakōi anori pāramekani. Nāskakanax fenoafō,” ixō Niospa meka yōra kirikaki keneni. ²⁰Anā David kirika keneni iscafakī: “‘Nōfi tāpisharakōiaki,’ ifiaifāfe nōko Ifo

Niospa ato tãpikõixõ yoikĩ iskafatiro: ‘Nafãfekai mēstekõi shināsharafoma, tatima keskarafõ,’” ixõ David kirika keneni.

²¹Nãskakē anã yoi iskayamakãfe: “Na feronãfãke a noko tãpimamisto ãfe meka fisti mēstekõi, sharakõi,” ixõ anori anã shinãyamakãfe. Niospa ato shinãmayamainokai tsõa mēstekõi shinãkeranama. Nios fistioxõ nõ mato mēstekõi yoitiro mã tãpisharakõinõ. Keyokõi Niosnã, nã Niosnãri mãtonã. Nãskakē aõxõ mato shara faxõi. ²²Ë ikaino, Apolos ikaino, Pedro ikaino nõ Nios yonoxomis. Æfe meka nõ mato yoimis mã nikasharanõ. Askatari naax mã afe ãpaxanõ. Keyokõi Niosnã, askatari nã Niosnãri mãtonã. Iskaratã afara sharafo ikai aõxõ Niospa mato shara faxõi. Nã chipo ixiaifori aõxori Niospa mato shara faxoxii. Keyokõi a Niospa onifanifo mãtonãri. Nãskakē mãri ãto ifo ixii. ²³Akka Cristofi mãto Ifokĩ. Cristori ãfe Ifori Nios.

Cristo yonoxomisfãfe afeskaxõ yonoxotirofomãki

4 Akka mã nokoõnoa shinãkĩ iskafatiro: “Nafãfepi Cristo yonoxomisfokĩ,” ixõ nokoõnoa yoikãfe. Cristoõnoa meka shara tsõa nikayomisma Epa Niospa nõko shinã mēraxõ noko shinãmanaino nõ atori tãpimani. ²Akka ãfe inafãfe ãfe ifo nikakõitirofo. Æto ifãfe ato yoia keskara axosharatirofo. Akka nõfi Cristo ãfe inafoki. Niospa noko yoini iskafakĩ: “Ë mato yoia keskara ato yoikãfe ato fomãkakĩma. Ato yoikãfe xanikakĩma,” ixõ noko yoimis. ³Nios fistichi tãpikõiakĩ nã ea yoia keskara ã aki. Akka yorafãfe ea mekafakĩ chakafakani. Akka fetsafãferi ea yoisharakani. Nãskanõki ãa ea mekafanõfo. Ë ãto yonomatimaki. Akka ã Niospa yonomatiki. Akka Nios fistichi tãpia ã yonoxosharakõiaito.

Yorafãfekai tãpiafoma. Ërikai tãpiama. ⁴Ëfe shinã mēraxõ ã shinãi iskafakĩ: “Ea Niospa yoiai keskara ã aki,” ixõ ã anori shinãfiaino nõko Ifo fistichi ea tãpikõia a ea yoia keskara ã ayamakĩ ã akima. ⁵Cristo anã oyoamano iskafakĩ yoiyamakãfe: “Nãfãfekai Nios yonosharaxokanima,” ixõ anori yoiyamakãfe. Akka yora fẽtsa shinã keskara tsõa tãpiama. Shinãkapo. Nõko Ifo anã oaitãia keyokõichi noko õiaifono nõko shinã mēraxõ nõ shinãmis keskara nõko Ifãfe ato õimaxii. Anãkai nõ afaa pishta nõ fomãxiima, Niospamã keyokõi tãpikõikē. Nã nõ afara shara nõ one axomis tsõa õiyamaino, askatari nã nõ afara chakafamis mãfo keyokõi Niospa noko kãimaxoxii. Askatari nõ afara shara faino Niospa noko yoikĩ iskafaxii: “Aicho. Ë mato yoia keskara mã amis. Mã sharakõi,” ixõ noko yoixii.

⁶Efe yora mĩsttichi, nãnori ã mato yoi mã isharanõ. Yõra kirika keneni keskara a Niospa yoiai nã fisti ã aki. Nã Apolosri Epa Niospa yoia keskara fisti aki. Nõ askafaito mã noko õixõ nõ akai keskara mãri akãfe. Nãskakē iskayamakãfe: “Nã noko yoimisto ãfe meka sharafinakõia, fetsafo keskarama. Akka nõ fetsafo nikapaima,” ixõ anori shinãyamakãfe. ⁷Akka Niospa keyokõi noko onifani. Nõ Nios fistioxõ afara fetsa nõ ato sharafaxonõ. Nãskaxõ, “Nã ã akai keskarakai tsõa atiroma,” ixõ shinãyamakãfe. Nãskax kakapaimis iyamakãfe.

⁸Mã shinãkĩ iskafamis: “Nõ Niospa meka tãpikõia. Nõ fetsafo finõkõia. Nãskaxõ nõ anã tsoa fichipaima noko tãpimanõ. Nõfi Cristo fe xanifo keskaraki. Nõ yorafãfe ãto ifo keskarakĩ,” ixõ mã shinãi. Nãskapainõra mã xanifokõifo iki. Mã xanifokõifo ikaino nõri mato fe xanifo ikerana. Akka nõ xanifoma. Noko tsõa ifofaima. ⁹Ë afara fetsa mato yoipai, nikakapo. Karaxa mēra ikiafo ato

retematirofo. Yora ichapafāfe ōiaifono ato retematirofo. Nāskarifiakī nōri ato keskara. Noko Jesús nīchini nō aōnoa meka shara nō ato yoinō. Nō Jesúsnoa yoiāx nō Jesúsnoax omiskōiaino keyokōi yorafāfe noko ōikani. Niospa āfe ājirifāferi noko ōikani. Nō yora mitsisipama noko ōikani, nōkairoko xanīfofo keskarakē. Nō āto nāmā rakakōia noko ōikani.

¹⁰Nāskakē ē Jesucristo Ifofamis. Akka mā ea yoimis: “Pablo afaa tāpiamara,” mā ea famis. Askatari, “Nō Jesús Ifofakī nō tāpisharakōia,” mā imis. Askafixō mā tāpisharakōiama. Nāskaxori mā ea yoimis, “Na Pablo afaa afeska fatiroma. Akka nō afarafo nō atiro,” mā imis. Askafixō mā askafatiroma. Mā shinākī sharakōi mā meei. Akka ea mā ōia ē afaamakōi mā ea ōimis. ¹¹Akka iskaratīari nōfi fonāiyanā nōamaikīyanā rapati shara safeyamata nō imis. Askatari noko koshamisfo. Akka pexemais ixō Niospa meka fisti nō ato yoifofāsafamis. Nāskax nō omiskōi. ¹²Nāskaxō nō kerexkai yonotiro a nō piāi fixiki. Nāskatari yorafāfe noko mekafakī chakafaifono ato kopitamaroko nō tenemis. “Jesús mato shara faxopainō,” ixō nō yoimis. Noko omiskōimafiaifono nō tenemis. ¹³Askatari noko ičajifāfe ato kopitamaroko Niospa meka shara nō ato yoimis. Nāskakē iskaratīa noko chakafakani, “Māfi nā afamafo keskarakī, nā afara chaka potafo keskara,” ixō nokoōnoa yoimisfo.

¹⁴Nāskakē ē mato nānori yoikī kirika kenexō ē mato rāfimapaīma. Askatamaroko ē mato shināmasharapai. Akka māfi ēfe fakekōifo keskarafoki. Ē mato noikōi. Nāskakē ē mato yoisharapai anā mā anorima shināyamanō. ¹⁵Yora ichapato mato Cristoōnoa tāpimakani. Akka ē taefakī mato Cristoōnoa tāpimayoni. Nāskakē mā Cristo chanīmara

fani. Eōnoax mā Niospa fakekōifo. Nāskatari ē mato epa keskarakōi. Fet-safāfe Cristoōnoa mato tāpimafiaifono afokai mato epa keskarama. Akka ē fisti mato epa keskarakōi. ¹⁶Nāskakē nā ē ikai keskakāfe. Ē Nios Ifofasharai keskafakī māri askafakāfe. ¹⁷Nāskakē ē Timoteo matoki nīchikai. Ē Timoteo Cristo chanīmara famaki taefani. Nāskax ēfe fake keskarakī. Ē aō noikōi. Nōko Ifo Jesús yoiāi keskarakōi nikakōi. Ē Jesucristo Ifofai keskara Timoteo mato shināmaxii mā shināmakinōma. Nā chanīmara faafo pexe rasi tii anoāfo ē ato tāpimani keskara Timoteori mato tāpimaxii.

¹⁸Mē tāpia mā ranārīto shinākī iskafai: “Pablo Timoteo nokoki nīchi nokoki mesekī. Āakai nokoki opaima. Akka nō keyokōi tāpikōia. Nō Pablo yopaima,” ixō mā shināi. Askai mā kakapaimis. ¹⁹Anori mā shināfiaino ē samamakōi ē mato ari kaikai. Niospa ea yoiaino ē samamakōi mato ari kai. Mē mato ano nokoōxō ē tāpixii nā kakapaimisfāfe Niospa Yōshi Sharaōxō yoikanimākai, āakōi yoimismōmākī. ²⁰Nios nōko Ifono nō meka fisti yoitamarako āfe shinā sharaōnoax nō isharatiro. ²¹Nāskakē nā ē matoki nokoaitīa āfe shinā sharaōnoax ē matoki nokoxii. Mē nokoxō ē tāpixii afeskax mā ikamākī. Mā chaka xateyamakē Niosxō ē mato tāpimaxii omiskōimākī. Akka māto chaka mā xatekē ē mato noikōikī fenāmāshta ē mato yoisharaxii. Nāskakē ē matoki nokoxō ē mato omiskōimayamano fenāmāshta oi tsii faxō ē mato yoixii ea yoikāfe fato mā fichipaimākai.

**Jesús chanīmara fafiakaxō
afara chakafakani**

(Hch. 9.1-19; 22.6-16)

5 Mē nika mato mēraxō feronāfake fistichi afara chakafaito. Akka, ʔafeskakī mā yoimamē anā afaa

chakafayamanō? Nā feronāfake āpa āfi fe oxakī chakafai. Askara chakakōi. Nā Nios chanīmara faafoma tsoa askamisma. ²Ooa. Nā feronāfake mato mēraxō afara chakafai aōnoa rāfipaikania, “Nō sharakōifora,” ixō mā yoimis kakapaiyanā. Akka, ʔafeskakī nā feronāfakeōnoa mā shināchakaimamē? Akka nāskaxō āfe chaka xateyamax anā mato fe ichanāito potakāfe anā mato fe ichanāyamanō. ³⁻⁵Ē mato fe iyamafixō ē mato shinākōi. Ē ano mato fe iyamafixō nā feronāfake afeskaimākai mē tāpikōia. Ē mato anoxō yoikī iskafakerana: “Mā Jesucristo shināyanā ichanāino Niospa āfe Yōshi Sharaōxō nā feronāfake āpa āfi fe imiskē mato makinoa potakāfe Satanás ifofafo mēra inō. Nāskakē Satanás nā feronāfake omiskōimanō. Nāskaxō Satanás nā apaiyai keskara faxii nā feronāfake. Nāskafaino omiskōixii. Satanás omiskōimanaino āfe chaka xatepaixii Jesús anā Ifofapaikī anā omiskōiyamaxiki. Mā āfe chaka xateano nōko Ifo Jesucristo anā oaitīa nā feronāfake ifixii afe ipaxanō anā omiskōinōma,” ixō ē mato yoikerana ē mato fe ixō.

⁶Ooa, mā iskamis: “Nō sharakōi,” ixō mā shināfikī mā kai nā feronāfake mato mēranoa mā potapaima afara chakafafaito. ʔMā tāpiamamē, yora fistichi mato mēra ixō afara chakafaito mā xatemayamax aōnoax keyokōi mā chaka itiro? ⁷Ē mato afara fetsa yoipai. Nikakapo. Kēromā pāa fakī levadura aya osiano keyokōi faraxitiro. Pishta aya osiano keyokōi faraxitiro. Nāskarifiakī fētsa mato mēraxō afara chakafaito mā xatemayamax aōnoax keyokōi mā chaka itiro. Nāskakē nā yora fistichi afara chakafaito potakāfe mato mēraxō anā afara chakafayamanō, mā fena keskara ixikakī. Akka Niospa Fake, Jesucristo, noko nāxonī nōko chaka noko soax-

oxiki. Nāskakē mā afaa chakafamisma keskara. ⁸Nāskaxō a nō chakafapaoni anā nō shināpaima. Fetsafo fekaxtefayamata ato pārayamata meka chanīmakōi fisti nō ato yoitiro.

⁹Ē mato kirika kenexoyoni iskafakī: “Feronāfakefo āto āfima fe imisfo. Askatari kērofori āto fenema fe imisfo. Askarafo yorafo fe rafeyamakāfe.”

¹⁰Akka a Jesús Ifofafoōnoama ē mato kenexoyonima. Nā Jesús Ifofafoōnoa ē mato kenexoni. Akka faki pishtakai iyamafoma a Jesús Ifofaifoma. Nāskakē nō ato fe imis. Fakira kaxō nō ōimis nāriri ikafo a Jesús Ifofaafoma. Nō ato fe ifixō afāfe akaifo keskarakai nō amisma. Afāfe āto ifo Satanás. Nāskaxō āto chaka xateafoma. Chaka fetsa fetsatapafo amisfo. Nāskaxō āto āfimafo chotamisfo. Kērofori nāskarifiamisfo āto fenema fe chotanākani. Afama mīshti fipaikata āfenāfoma fipaimisfo. Nāskatari yometsokōifo imisfo. Nāskakata nioskōiyamafekē, “Na nōko niosra,” ikaxō afara kīfimisfo. Nāskafafono nō ato feta afaa chakafamisma. Nāskafikē nō ato fe imis. Nō ato makinoax faki paxkatiro.

¹¹Akka mā efeta Nios Ifofaino ē mato kirika kenexoyoni. Nāskakē fatatora yoikī iskafatiro: “Ēri mato feta Jesucristo Ifofai,” ixō yoifixō āfe āfima chotamis. Kērofori askari amisfo āfe fenema fe chotanāmisfo. Askatari afama mīshti fichipaimisfo. Atonāma fipaimisfo. Nioskōiyamafekē afara kīfimisfo. Yora fetsafo chakafamisfo. Pāemisfo. Yometsomisfo. Askarafo fe rafeyamakāfe. “Nō Jesús Ifofaira,” ifiakaxō afara chakafamisfo. Askarafo fe rafeyamakāfe.

¹²⁻¹³Nā Jesús Ifofaifāfema afara chakafaiāfē nō ato yoitiro ma omiskōinōfo. Akka Nios fistichi ato yoitiro iskafakī: “Mā afara chakafamis. Nāskaxō māto chaka mā xateyamaito

ē mato omiskōimaxii,” ixō Niospa ato yoitiro. Akka nō ato yoitroma. Nāskakē Niospa noko yoia nā Nios Ifofaa fetsafāfe afara chakafaifono nō ato yoitiro āto chaka xatenōfo omiskōixikakima. Akka Niospa meka yōra kirikaki keneni iskafakī: “Nā feronāfāke mato mēraxō afara chakafamis yoikāfe anā mato fe ichanāyamanō āfe chaka xateyamax,” ixō kirika keneni.

**A Nios Ifofamisfo rafeta fētsa
chakafaino fētsa chakafayamafiaito,
askara achixō a xanīfo Nios
Ifofaama ano iyotiroma ato yoinō**

6 A mato feta Nios Ifofaafō ato yōayamakāfe xanīfofo yoikī a xanīfofofāfe Nios Ifofaafomaki. Askatamaroko nā Nios Ifofaafō ano ato iyokāfe ato yōkanōfo mato chakafafomakī. ² Akka, ĵmā tāpiamamē mā Nios Ifofaxō mā nōko Ifo nokoaino mā xanīfo keskara mā ixii? Nāskaxō mā ato yoixii fatofomākī shara imisfo. Askatari mā yoixii fatofomākī chaka imisfo Niospa ato omiskōimanō. Nāskakē iskaratīari fētsa pishta chakafaano mā ranā yoinōnāsharakāfe xanīfofoki chanikakīma. ³ Askatari mā Nios feta yoixii āfe ājirifo fatofāfe sharafafomākī, askatari fatofāferi chakafafomākī Niospa ato omiskōimanō, a chakafamisfo. Nāskakē iskaratīa mā mā ato ōi fatofomākī chakafo fatofomākī sharafo. Nāskakē mā ranā mā yoinōnāsharakāfe xanīfofoki chanikakīma a xanīfofāfe Nios Ifofaafomaki. ⁴ A mato feta shara shināifo mā ato ifitiro mato yoisharanōfo, mā fochishpanā faatanāino. Akka a Jesús Ifofaafoma mā ato ifitroma. ⁵ Afaa tāpiafoma mā ato ifiax mā rāfitiro. Akka, ĵa shara shināifo mato fe ikafomamamē? Ēje, nāno ikafo a shara shināifo.

Nāskakē ato ifikāfe mato yoisharanōfo mā fochishpanā faatanāino. ⁶ Akka mā fochishpanā faatanāx, mā raenā faatanāsharamisma. Askakimaroko mā ato yōaxō nā Nios Ifofaafoma ano mā ato iyomis xanīfofofāfe ato yōkanōfo.

⁷ Mā ranā mā fochishpanā faatanāx nā Nios Ifofaafomaki mā atoki chanimis. Akka askarakai sharama. Nāskakē Jesús Ifofaa fētsa mato chakafaito kopitamaroko a Jesús Ifofaafomaki mā chantitroma. Nāskax mā shara itiro. Askatari a Jesús Ifofaa fētsa matoki yometsoano nā Jesús Ifofaafomaki mā chantitroma āa matoki yometsonōfo. Nāskax mā shara itiro. ⁸ Akka mā ranā mā yometso faatanāmis chaka faatanāyanā. Askatari mato fe yorafori mā ato chakafamis.

⁹ ĵMā tāpiamamē a yora afara chakafamis Nios xanīfo ano katiroma? Nāskakē māri mā pārameyamakāfe. Mā afara chakafaax Nios xanīfo ano mā katiromaki. Akka nā āto āfima chotamisfo Nios xanīfo ano fotirofoma. Askatari kērofori āto fenema chotamamisfo Nios xanīfo ano fotirofoma. Nāskatari nioskōiyamafekē afara fetsa fichipaikī, “Na nōko niosra,” ixō fichipaimisfo. Afokai Nios xanīfo ano fotirofoma. Askatari feronāfakefo aa ranā chotanāpaimisfo. Kērofori nāskari amisfo aa ranā chotanāpaikani. Afokai Nios xanīfo ano fotirofoma. ¹⁰ Askatari yometsomisfo, atonāma fipaimisfo, pāemisfo, ĩchamitsamisfo, nikayospamisfo, afara fētsa fiatiāxō ato pāraxō afara fetsa fiamisfo. Nāskarafokai Nios xanīfo ano fotirofoma. ¹¹ Mā askapaonixakī iskaratīa mā mā Niospa afe yorafo. Niospa āfe Yōshi Sharaōxō māto chaka mato soaxona nōko Ifo Jesucristo mā Ifofaito. Māto chaka mato soaxoyanā āfe ōiti keskara shara mato imai. Askafaxō afaa chakafamisfoma keskara mato ōi.

Nō Cristo fe rafexō nō chakafatiroma

¹² Akka mā yoiraka iskafakī: “Cristo ēfe Ifo. Nāskakē a Niospa yoiyamano nā ē apaiyai keskara ē atiro, afaa chakama,” ixō mā yoiraka. Ēje, nānorikōi. Askatamaroko afara shara fetsa fekē ē aki ē ifofatirora ixō ē apaima. ¹³ Askatari mā yoiraka iskafakī: “Niospa nōko xāki noko onifaxoni a nō pi ai nō pinō. Nāskaxori a nō pi ai noko onifaxoni,” ixō mā yoimis. Akka chipo Niospa a nō pi ai yafi nōko xāki yamafaxoxii nāatomāi a nō pi ai noko onifaxonixakī. Chanīmakōi Niospa noko onifani nō afe rafepakexanō. Niospakai nōko āfima fe nō inō noko onifanima. Kērofori āto fenema fe inō ato onifanima. Askatamaroko Niospa nōko yora noko onifaxoni nō nōko Ifo fe nō rafepakexanō, Jesús āfe ina nō inō, nāskata Jesús nōko Ifo inō. ¹⁴ Nōko Ifo Jesús mā nafianikē Epa Niospa āfe shinā sharayaxō otofani. Nāskarifiakī āfe shinā sharayaxō nokori otofaxii.

¹⁵ ĶMā tāpiamamē nō Cristo Ifofaax nō āfe yorakōi? Nāskaxō nō nōko āfima chotatiroma nōmāi Jesús afe yorakōixō. ¹⁶ Niospa meka yoikī yōra kirika kenekī iskafani: “Feronāfake kēro fe ikaino nā rafe yora fisti keskarakōi itirofo,” ixō kenenī. ĶMā tāpiamamē, nā mātō āfima fe mā ikī yora fisti keskara mā itiro? Nāskakē mātō āfima fe iyamakāfe mā chakanatiroki. Askatari kērori fene fetsa fe itiro. ¹⁷ Nāskax nō nōko Ifo Jesús fe rafeax nā yora fisti keskara nō ixii. Niospa āfe Yōshi Shara nokoya rafemaxii. Nāskax nōko fero mēsho nā fisti keskara ixii Niospa Yōshi Shara fe rafeax.

¹⁸ Nāskakē mātō āfima fe ipaiyamakāfe. Askatari kērofori mātō fenema fe ipaiyamakāfe. Askara shināyamakāfe. Askapaikakīma ato makinoax ichotakāfe mātō āfima fe ixikakīma. Mā chakanatiroki. Askatari kērofori ichotakāfe

mātō fenema fe ipai kakīma mā chakanatiroki. Akka mātō āfima mā chotakī mātō yora mā chakanafatiro. Askatari afara chaka fetsa akī mātō yora mā chakanafatiroma, afara chaka afiafikī mā chakanatiroma. ¹⁹ ĶMā tāpiamamē Niospa Yōshi Shara nofe ika? Nōko yora āfe pexe keskarakōi. Nāskakē Niospa Yōshi Shara nōmēra ika nāmāi nōko Ifofaax. Nāskax mākōi mā ifofametiroma. Akka Nios mātō Ifo. ²⁰ Jesucristo mato nāxonī mātō Ifo ixikī. Nāskax mā āfe inakōifo. Nāskatari Nios mātō Ifokōi. Nāskax mātō yora Niosnā. Nāskakē Niosnā ixosharakāfe Niospa mato imapaiyai keskara. Mā askafaito ōikakī fet-safāfe, “Nios sharara,” fatirofo.

Afeskax feronāfake āfi fe ishariatirofomē

7 ¹⁻² Mā ea kirika kenexō femakī mā ea yōkaita. Nāskakē nā mā ea yōkai keskara ē mato yoisharapai mā tāpinō. Feronāfake kēromaisax shara itiro. Askafiax āfiyapai āfiyatiro chakafaxikīma. Nāskax feronāfakefo āfiyatirofo. Xotofakefori feneyatirofo. Nāskara shara. ³⁻⁴ Feronāfake mā āfiyax āfe yora anā āfenā fistima. Āfe āfināri itiro. Nāskarifi ai kēro mā feneyax anā āfe yora āfenā fistima. Āfe fenenāri itiro. Nāskakē āfinī āfe fene afe ipaiyaito fene ranītiroma. Nāskatari fenēri āfe āfi afe ipaiyaito ranītiroma. ⁵ Nāskakē ranīnōnyamakāfe. Akka nāskaxō mā shinātiro iskafakī: “Nō Epa Nios kīfyonō, nō paxkanōnāx oxa ranāyoxikī. Chipō anā nō kemānāxikī,” ixō mā yoitiro. Nāskafiax chai samarakayamakāfe. Mā samarakaino Satanās mato chakafamatiro mā kēro fetsa fe ipaitirokī. Nāskarifi ai kērori feronāfake fetsa fe ipaitiro. Afe ipaikī chakafatiro.

⁶ Ē mato, “Fianākāfe,” ixō ē mato yoima. Akka mā fianāpai mā fianātiro.

⁷ Askata ē shinākī iskafai: “Feronāfakefo ea keskara kēromais ikanax shara itirofo. Niosnoax ē āfiyamax ē isharai. Ē shināchakaima. Ē inimakōi. Akka Niospa ea kēromais ima keskarakai ato askafaima. Fetsafo Niosnoax āfiyafo. Fetsafori kēromaiskanax nā ē ikai keskariai inimatirofo.”

⁸ Akka iskaratīa nā kēromaisfo yafi fenemaisfo ē ato yoinō. Feronāfakefo ea keskara kēromais itirofo. Askatari kērofori fenemais itirofo. Askara shara. Askatari āto fene ato makinoax namis, afo anā feneyatirofoma. Ea keskara shara itirofo. ⁹ Akka feronāfake ares ixō teneyamai kēro fe ipaikī fatora kēro fe oxatiro. Askara sharama. Askatamaroko āfiyatiro tanaima shara ixikī, anā kēro fetsafo fe ipaixikīma.

**Feronāfake āfe āfi potatiroma,
nāskarari kēromāri
āfe fene potatiroma**

¹⁰⁻¹¹ Askata iskaratīa feronāfake āfiya ē yoipai, xotofāke feneyari ē yoisharapai. Ēa ē mato yoima. Nōko Ifoōxō ē mato yoi iskafakī, kēromā fene enetiroma. Mā fene eneax fetsa fe fi-anātiroma. Ares itiro. Akka askayamai anā feneki kematiro. Askara shara itiro. Askatari feronāfake āfi enetiroma.

¹² Nāskakē iskaratīa keyokōi ē mato yoisharapai. Na meka ē mato yoiāi Niospa ea yoiyamafekē ēa mēstekōi shinākī ē mato yoi. Feronāfake Jesús Ifofaino āfe āfinī Jesús Ifofaxoma fene noikī fene enepaiyamaino fenē āfe āfi potatiroma. ¹³ Askatari āfe āfinī Jesús Ifofaino fenē Jesús Ifofaxoma āfe āfi enepaiyamaino āfinī fene enetiroma. ¹⁴ Feronāfake Nios chanīmara faimano āfe āfinī Nios chanīmara faino āfe āfiōxō Niospa nā feronāfake shara faxotiro. Nāskaxō āfe āfinī Jesús Ifofaito ōikī āfiōxō fenē Jesús Ifofatiro. Nāskatari kēromā Jesús Ifofayamaino

fenē Jesús Ifofaino feneoxō Niospa nā kēro shara faxotiro. Akka feronāfake fe āfi enenāifono āto fakefo shara itirofoma. Akka enenāyamaifono Niospa āto fakefo shara ōitiro. ¹⁵ Akka feronāfake Jesús Ifofayamakē āfinī Jesús Ifofaito fenē enepaikōikī enetiroma. Nāskax kapaiyaito nētefayamafe. Katanō. Mā nētefaino fekaxtetiroki. Askatari kēromā Jesús Ifofayamakē fenē Ifofaito kēromā enepaikōikī enetiroma. Kapaiyaitori nētefayamafe. Katanō. Mā nētefaino fekaxtetiroki. Niospa noko katonī nōko shinā mēraxō afanā noko fekaxtefanōma nōko ōiti tanaimakōi shara inō. ¹⁶ Kēromā Jesús Ifofaxō āfe feneri Jesúsnoa tāpimatiro āfinī fene yoiaino fenē Ifofai rakikīa nō tāpitiroma. Feronāfakēri Jesús Ifofaxō āfe āfiri Jesúsnoa tāpimaino Ifofai rakikīa, nō tāpitiroma.

¹⁷ Nā nōko Ifo Jesús mato ima keskara nāskara ikāfe. Akka Niospa mato ifini nā Jesús mato ima keskara mā inō. Askatari nā Nios Ifofafo tii Nios kīfiti pexefā anoafoya nā maitio anoafori nānorikōi ē ato yoimis. ¹⁸ Iskafakī ē ato yoimis. Judeofo Niospa ato yoini keskarakōi āto fake feronāfakefo foshki repa xatepaonifo. Akka mato foshki repa xatenifono Jesús Ifofaxō shinākī mā iskafatiroma: “Iskaratīa ē Jesús Ifofai. Nā fistichi ēfe chaka ea soaxonano ē afe ipaxanō. Ooa, ʒafeskakī ea foshki repa xatenifomē, ē askayamapaifiaino? Aatokai ēfe chaka ea soaxotiroma. Nāskakē ē foshki repa xateama keskaraxō ē ato fomāi,” ixō shināyamakāfe. Akka māto foshki repa mā mato xatenifono shināchakayamakāfe. Askatari mā Jesús Ifofaxō iskakī shināyamakāfe: “Judeofo āto xinifāfe ato yoini keskara ē ipai. Ē foshki repa xatepai nā Moisés yoini keskara ē ixikī,” ixō anori shināyamakāfe. Nō foshki repa xatetiroma Niospa noko ifinō. ¹⁹ Akka

Ifo fisti mā shinākī finakōinō, mā afara fetsa shinānōma. Askaxō ē mato yoia keskara feronāfake āfimaisto āfe Ifo inimamapai. Akka feronāfake āfiyaxō āfiri inimamapai. Āfinī afara yopaito fenē shināchakakī āfi fixotiro. Nāskakī āfe Ifo fistikai shinātiro. Nāskaxō āfe Ifo inimamapai. Askatari xotofake fenemaisto āfe Ifo Jesús fisti yonoxosharapai. Afara fetsakai shināima āfe Ifo fisti shināi. Niospa amapaiyai keskara fisti aki. Akka xotofake feneyaxō āfe feneri inimamapai afara fetsafori shinātiro āfe Ifo Jesús fisti shinākīma.

³⁶Nāskakē meka fetsari ē mato yoi. Feronāfake taefakī xotofake yoiyoxō fichisharapaikī chipo fitiro āfe āfi inō. Shinākī iskafatiro: “Mē afetiama afe mekaitakī, mia fipa,” shināchakayamaxiki ixō fitiro, chaka shināyamaxiki. Nāskafakī afaa chakafaima. ³⁷Askatari feronāfake fētsa shinākī iskafatiro: “Ēfe Ifo ē yonoxosharapaiyai keskara ē āfiyaxō ē axotiro. Nāskakē ē āfiyaima mē yoifixō,” ixō anori shinākī afaa chakafaima. Tsōa kerexkai, “Āfiyafe, mā mī yoiaki,” fayamaino nā feronāfake xotofake fe fianātiro. Nios yonoxosharaxii. ³⁸Akka feronāfake nā xotofake fe fianāsharatiro. Akka nā xotofake fe fianāima nōko Ifo yonoxosharatiro. Nāskarari shara itiro.

³⁹Askata meka fetsari ē mato yoi. Āfe fene naamanokai kēromā fene enetiroma fetsa fe fianāxiki. Akka mā fene naano fetsa fe fichināpai afe fianātiro nā Nios Ifofaa fe. Askara shara. ⁴⁰Nāskatari ēā ē shinākī iskafai. Mā fene naano fetsa fe fianāmax nāskarari sharakōi itiro. Ē shināi Niospa Yōshi Sharapari nonorikōi mato yoiyai.

**Nioskōima onifakaxō yorafāfe
kīfipaonifo. Nāskaxō nami
ināpaonifo atoōnoa Pablo yoini**

8 Mā ea yōkaito ē mato yoisharatiro. Yora fetsafāfe afara onifakaxō, “Na nōko niosra,” ikaxō nami ināmisfo. Askata anā nā nami fixaxō ato ināmisfo yorafāfe pinōfo. Akka yorafāfe āto niosnā nō nami pia, shara. Nō piamari, shara. Nāskaxō nō afaa chakafaima. Akka mā yoikī iskafamis: “Mā nō tāpia nō āto niosnā nami pia, shara. Akka nō piamari, shara,” māmāi shinākī Nioskōimara ixō. Akka mā fatora fetsafāfe shinākī iskafamis: “Ēfi tāpikōiaki. Nā ē shināi keskara ē mēstekōi shināi. Ē fetsafo keskarama. Ē apaiyai keskara ē atiro,” ixō mā yoimis. Askara yoi kakapaimis mā itiro. Askara shinākikai nō fetsafo inimamatiroma. Askakimaroko nō yorafo noixō nō āto ōiti fepeaxosharakōitiro Jesús Ifofasharanōfo. Nāskakē nō ato inimamatiro. ²Askatari fatora fētsa shinākī iskafamis: “Ēfi afama mīshti tāpiakī,” ixō anori yoifiki atiri afaa tāpiama. ³Akka fatora fētsa Nios noiaino nāskarifikī Niospa aōnoa yoitiro iskafakī: “Nā ea noiāi mē tāpikōia. Nāfi efe yoraki,” ixō yoitiro.

⁴Nāskaxō yorafāfe afara fetsa onifakaxō, “Na nōko niosra,” ikaxō nami ināifo. Nā nami nō pitiro. Nā shara. Nō chakafaima. Akka nō piamari, shara. Akka mā nō tāpia a afara fetsa yorafāfe onifafo akai afama. Nā onifafotokai afaa tāpiama. Akai ōitiyama. Āfe māporikai afaa shinātiro. Akai Niosma. Akka Nioskōi fisti. ⁵Jesús Ifofaafāfema yoikī iskafamisfo: “Nios ichapa. Nai mēra-noafoya mai anoafoya nios ichapakōi,” ixō yoimisfo. Akka nā āto nios ichapafix Nioskōifoma. ⁶Mā nō tāpia Epa Niosfi fistiki. Fetsakai anoma. Nāato keyokōi onifani. Nokori onifani nō āfe fakefo inō.

Nāskatari nōko Ifo Jesucristori fisti. Anā ano fetsama. Nāskaxō Niospa āfe Fake feta keyokōi onifani. Aōnoax nō nitiro.

⁷Nā ē mato yoiāi keskara fisti rasichi Jesús chanīmara faifāfe tāpiafoma. Shināmisfo iskafakakī: “A fetsafāfe afara onifafo, nā āto nioskōi nia,” ixō yoimisfo niyamafiakē. Akka āto xinifāfe nānori ato yoipaonifo. Nāskakē shinākani iskakakī: “Nā āto niosnā nō nami pixō nō Nioskōi chakafatiro,” ixō shinātirofo. Akka mā pikaxō āto shinā mēraxō shināchakatirofo: “Mā nō chakafara,” ikaxō. ⁸Anori shināfiaifonokai a nō afara piatokai Nios yafi noko rafemasharatiroma. Nios makinoa noko potatiroma. Afara onifakaxō, “Na nōko niosra,” ikaxō nami ināfo nā nami nō piamanokai noko shara imatiroma. Askatari noko chakafatiroma. Nāskatari mā nō pianori noko chakafatiroma. Nāskatari noko shara imatiroma.

⁹⁻¹²Nāskakē mato feta Nios Ifofaafō afaa chakafamayamakāfe. Mā shināi iskafakī: “Nō keyokōi pitiro. Afara onifakaxō, ‘Na nōko niosra,’ ikaxō nami ināfo. Nā nami nō pitiro nā onifafokairoko Nioskōikē. Akka mā nō na nami pixokai nō āto nios chanīmara faima. Akka mā nō tāpia Nioskōima. Akka pixō Nioskōi nō chakafaima. Jesúsri nō kachikirifaima,” ixō mā shināi. Mā anori shināfiaino Jesús Ifofaa fetsafāfe anori tāpiafoma. Tāpiamaifono nā nioskōimato kifiti pexefā anoxō mā piāi fisti mā pipai mākaī āto nios ifofapaima, nāskakī mato ōikakī akairi apaikani. Akka mā mā tāpia yorafāfe āto niosnā nō nami pia shara, chakama. Akka fetsafāferi Nios Ifofafiakaxō yoimisfo iskafakakī: “Āto niosnā nō nami pia sharama, nō chakafatiro,” ixō yoimisfo. Nāskaxō mā nami piāito fetsafāfe mato ōikakī akairi afāfe nami pitirofo. Nāskaxō mā nami pikaxō chipo

shinātirofo iskafakakī: “Ooa, mē nami pixō ēfe Ifo Jesús ē chakafaa ēmāi āto niosnā nami pixō. Nā nami pikī ē āto nios sharafai. Ē āto nios ifofai ōitsai. Ooa, ē chakafaa,” ixō shinātiro. Askaxō āfe shinā mēraxō shināchakakōitiro mā nami piāito ōikakī akairi pikaxō. Nāskakē mā chakafamatiro. Askafakī Cristori mā chakafai. Mā mā tāpia afara onifakaxō, “Na nōko niosra,” ikaxō nami ināfo nā pixokai mā chakafaima nā onifafokairoko Nioskōikē. Akka fetsafāfekai tāpiafoma. Afāfe shinākani: “Nā nami pixō nō chakafatiroki,” ixō shināmisfo. Akka mā piāito ōikakī akairi pikaxō shināchakatirofo. Mā akai keskafakīri shinākani. Akka mā nā nami piyainokai akairi pikeranafoma. Shināchakakeranafoma. Nāskakē mato fe yorafo noikōixō mā nā nami pitiroma ato chakafamaxikima. Akka atoōnoaxri Cristo naniki. ¹³Nāskakē nō nami pixō Jesús Ifofaa fetsafo nō ato chakafamatiro. Nāskakē āto niosnā nō nami pitiroma fetsafo chakafamayamaxikī. Nāskakē nō fetsafo chakafamapaima. Nofeta Jesús Ifofaa fetsafo noikī nō afaa chakafamapaima.

Niospa Pablo nīchini āfe meka ato yoinō

9 Nios fistifi ēfe Ifokī. Nā ea yonoma-paiyai keskara ē atiro. Tsōakai ea yonomatiroma. Jesús ea nīchini ē aōnoa yorafo yoinō. Akka nōko Ifo Jesús mē ōisharakōini. Aōnoa ē mato yoiāito mā chanīmara fani. Nāskakē nōko Ifo Jesús ē yonoxonaōxō Jesús mā Ifofai. ²Fetsafāfe shinākakī iskafamisfo: “Niospakai Pablo nīchiamā Jesúsnoa noko tāpimanō,” ixō anori yoimisfo. Fetsafo mekaīno anori shināyamakāfe. Ē mato yoiāito mā nōko Ifo Jesús chanīmara fai. Nāskakē mā tāpitiro chanīma Niospa ea nīchini ē mato Jesúsnoa yoinō.

³ A ea iĉhakakī mekafaifono iskafakī ē ato kematiro: ⁴ Fetsafāfe Jesúsnoa yoiaito nikakakī afaa kopi yōkaxoma kaxpa ato pimamisfo. Akka ē mato Jesúsnoa yoiaito nikakakī, ĵeari afaa kopi yōkaxoma kaxpa eari pimatirofomamē? ⁵ Ĵakai keskafakī Pedrori Jesúsnoa yoifofāsafamisfo. A Jesús niĉiafāfe fetsafāferi Jesúsnoa ato yoifofāsafamisfo. Jesús āfe extofāferi ato yoifofāsafamisfo. Nāfo kēro Jesús Ifofaafō fe fianākaxō Jesúsnoa ato yoifofāsafafono āto āfifori ato fe fofāsamisfo. ĴNāfāfe āto āfifāfe Jesús Ifofaafō fe fianāfo keskari ēri nā kēro Jesús chanīmara faa fe ē fianātiromamē eferi kafāsanō? ⁶ Ĵafeskakī ē Bernabé feta nō mato Jesúsnoa yoifikī nō yonoimē, a nō yopai yafi a nō piāi fixikī? Akka fetsafāfe Jesúsnoa mato yoifikakī yonokanima nō akai keskafakī. Akka afara yopaifono mā ato ināmis. Akka a nō yopai kaxpa nō fimisma, yonoxō nō fimis. ⁷ Anā meka fetsari ē mato yoinō. Sorarofāfe kaxpa yonokanima. Āto xanīfāfe a piāifo ato inākani. Askatari ato kori inākani. Nāskarifikakī yora tare fanamisto āfe tare foaisharano āfe yono pitiro. Askatari fakka kexemistori āfe fakka chocho fīaxō ayatiro. Nāskarari a Jesúsnoa yoimisfāfe a piāifo fitirofo pixikakī tsōa kopifaxoma.

⁸ Nā ē mato yoiai keskara yōra mekama. Akka Moisés nānori kirika keneyoni Niospa meka yoikī. ⁹⁻¹⁰ Moisés Niospa meka kenekī iskafani: “Nā fakka keskara nexakaxō xiki peama peama amamisfo āfe xaka potaxikakī. Nāskakē ifāfe renextiroma xiki xaka pinō ifomāi yonoxokī,” ixō Moisés Niospa meka yoikī kirika keneni. Akka fakkaōnoa Niospa yoinima. Yorafoōnoari yoini. Nā Jesús yonoxomisfoōnoa yoini. Nāskaxō afaa kopifaxoma fitirofo yopaifo Niosnoa ato yoikakī. Askatari fetsafāfe

tare kexexō shinātirofo iskakakī: “Ē na tare kexeakī nāskakē ē tarepanoa afama mīshti fipa,” ixō shinātirofo. Nāskarifikakī a Niospa meka ato yoimisfāfe a piāi fitirofo. ¹¹ Nāskarifikakī nokori kopikiri a nō yopai mā noko kaxpa inātiro afaa kopi yōkaxoma. ¹² Fetsafāfe Jesúsnoa mato yoiaifono nikakī nā yopaifo mā ato ināmis.

Akka nō mato taefakī yoiyoni. Nāskakē mā noko afama mīshti inātiro fetsafo finōmainīfofā. Mā noko afama mīshti ināfitirokē nō mato afaa yōkamisma. Nāskaxō nō tenemis. “Nō ato kori yōkaito anā noko nikapaitirofoma,” ixō nō shināmis. Nāskakē nō mato afaa yōkapaimisma. ¹³ ĴMā tāpiamamē? Nōko kaifo judeofo na Nios kīfiti pexefā mēra femisfo a piāifo. Nā piāifo Nios ināxikakī. Nāskakē a Nios kīfiti pexefā mēra yonomisfāfe a piāi kaxpa pimisfo tsōa kopifaxoma. ¹⁴ Nāskarifikakī nōko Ifāfe yoini iskafakī: “Fētsa ēfe meka shara fetsafo yoiaito nikakakī nā nikaifāfe a yopaifo ato inātirofo,” ixō nōko Ifāfe yoini. ¹⁵ Nānori nōko Ifāfe yoifinikē ē mato afaa pishta yōkamisma. Mato Niospa meka yoifikī ē mato kirika kene fomaima: “Ea kori inānōfora,” ixō. Nāskakē tsōa ea yoikī iskafatiroma: “Pablo ato kori fiapaikī ato Jesucristoōnoa yoimis,” ixokai tsōa eōnoa anori yoitiroma. “Akka Pablo ato kori fiamiski ato Jesucristoōnoa yoikī,” ea mā faito ē rāfipaitiro. Nāskaxō ē mato afaa pishta yōkamisma: “Pablo kori fia,” mā ea fanōma. ¹⁶ “Ē mato afaa yōkatama Jesúsnoa ē mato yoimis. Nāskakē ē sharafinakōiakī,” ixokai ē yoitiroma kakapaiyanā. Akka Niospa ea katōxō ea niĉhini ē Jesúsōnoa ē yoifafāinō. Akka ē Jesúsōnoa yoiyamaito Niospa ea omiskōimatiro. ¹⁷ Ē yoikī iskafamis: “Epa Niosi, mī Fakeōnoa ē yoipai,” ixō ē

yoikē Epa Niospa ea afara inātiro. Akka ēa ē yoima. Niospa ea nīchini Jesúsnoa ē ato yoinō. Nāskakē nā ea yoini keskara ē ato yoimis. ¹⁸ Akka ē Niospa meka shara yoimiskē, ¿afaa ea Niospa ināimē? Ato Niospa meka yoixokai ē afaa ato yōkamisma. Askaxorikai ē ato yoimisma iskafakī: “Niospa mato yoikē Jesúsnoa ē mato yoifafainaito a ē yopai ea inānōfora,” ixokai ē ato yoimisma. Akka ē Niospa meka ato yoipai afaa yōkaxoma. Nāskax ē inimasharakōi Epa Niospa ea inimamaino.

¹⁹ Ēkai tsōa yonomatima. Nāskafiax ēakōi ē mato yonomati keskarakōi. Nāskakē keyokōi yorafo ē axosharapai ato Jesús chanīmara famaxikī. Nāskax ē yorafāfe āto yonomati keskaraki. Akka nā Nios Ifofaafoma ē ato fe rafemis āto feyafati shara keskara ixō ē ato yoiaito, Jesús Ifofanōfo ē Niospa meka yoiaito. ²⁰ Ēfe kaifo judeofo fe ē ikax nā ikaifo keskari ēri ato keskara ipai. Ē ato keskara ikaito ea oīkakī Jesús chanīmara fatirofo. Nōko xini Moisés nōko kaifo yoipaoni keskarakai iskaratīa anā ē nikaima. Akka ē nikayamafikī a Moisés yoipaoni keskara nikamisfo fe ēri ato fe ixō Moisés yoini keskara ēri askai ato Jesús chanīmara famaxikī. ²¹ Nāskakēri nā Moisés yoini keskara nikaifoma fe ē ato fe ixō nā Moisés yoini keskara ē akima ato Jesús chanīmara famaxikī. Ē nāskafafiamiskē Cristo ea yoini keskara ē amis. Ē nikasharaxō nā fisti ē kachikiri fatiroma. ²² Jesús chanīmara fafāfe ranārīto Niospa meka tāpisharayokanima. Ē nā keskarafafo fe ikax ēri ē ato keskara ipai eari Jesús tāpimasharanō. Nā ea tāpimana keskara ēri ato tāpimasharanō. Nāskatari fatora fetsafo fe ē ikax ē ato keskarari ē ipai. Eōxō Jesús chanīmara fakanax afe ishara-pakexanōfo. ²³ Nāskakē ē askafakī ē ato Jesucristoōnoa tāpimasharai nā chanīmara faifono ēri ato fe inimai finakōitiro.

²⁴⁻²⁵ Akka mā mā tāpia nā naetapafo xonōnōnāxikakī ichotirofo yora ichapafāfe ato oīaifono. Akka nā koshi fistichi ato xonōtiro. Nāskakē akiki xanīfo inimakī afara shara fetsa inātiro. Nāskakē kerexkai ichotirofo fetsafo xonōpaikani. Akka ichoyokanaxma tae fenai ichoyofofāfofāitirofo feyafaxikakī xokenāxikakima. Nāskarīfakī nōko Ifo Jesús kerexkai yonosharaxokāfe afara chakafo fayamaxikakī. Akka Niospa mato yoiaito nikakī akāfe Jesús feyafaxō Ifofaxikakī mā akiki nokoaitīa mato afara shara inānō. Akka nā ichokī ato xonōa xanīfāfe afara shara inā keyotiro. Akka Niospa noko afara inā keyonakama. ²⁶ Nāskakē ē Jesús fisti yonoxoni afaa fetsa shinātama. Akka ēa ē kaxpa mato yoimisma. Niospa ea shināmanaino ē mato yoimis. Naetapafo xonōnōnāpaikani mēstekōi ichotirofo. Nāskarari ē mēstekōi ika. Ēfe Ifāfe ea yoiai keskarakōi ē iki akiki nokosharaxiki. ²⁷ Ēa ē apaiyai keskara ē akima. Ēfe Ifāfe ea amapaiyai keskara ē aki. Ē tenepaifikī ē tenetiroma Jesús Ifofasharaxikī. Ē xokenāfiakī ē tenetiroma Jesúsnoa yoikī. Jesús fistichi ea yonomatiro. Nāskakē ē fetsafori yoifafāini Jesús Ifofaxō yonosharaxonōfo. Nāskakē Niospa ea yoia keskara ē ayamax ē fenotiro, afianā ē Nios yonoxotiroma. Niospa anā ea yonomatiroma. Ē fenopaima. Nāskakē nā ēa ē apaiyai keskara ē akima. Ēfe Ifāfe ea amapaiyai keskara, nā fisti ē aki.

Judeofāfe Nios chakafapaoni keskara iyamakāfe

10 Efe yora mīstichi, tāpikāfe. Nōko xinifo Egipto anoax fonifo. Akka Niospa nai kōi nāmā pishta ato fotomaxoni a oīax nōko kaifo judeofo acho fonifo. Niospa nā nai kōiōxō ato iyopaiyai ari ato

iyoni. Ato iyoikaino nā iamāfā āfe ane Ōshi ano nokonifo. Nānoxō nōko kaifo judeofo Niospa ato iamāfā nēxpakīa rafe ato paxkaxotani anori pokefainōfo. ²Moisés ato rekē tanaxoni. Akka nōko kaifo judeofo Moisés acho fonifo. Nā Moisés chanīmara fakanax afe rafepaonifo. Nāskakē nai kōi nāmā pishta kaino Moisés nāmā ato iyoni. Iamāfā pokeifokani mā iamāfā nakirafekōi shinātanano. Nāskakē pokefainifo iamāfā nēxpakīa. Mā āfe kaifo ato ififani Moisés kani. ³Askatari Niospa nai mēraxō a piaifo ato potaxoni fikaxō pinōfo. ⁴Nāskatari ano fakamano Moisés tokirinifā āfe mēstetini ramāino faka sharakōi tsekeni keyokōichi ayanōfo. Cristoōnoax faka sharakōi tsekeni judeofāfe ayanōfo. Akka fakirira fofāfofāipaonifo Cristo ato fe kaino, tsōa Cristo ōinima. ato fe kakī ato axopaoni ato kexexō. ⁵Askafafiaifono Epa Nioskai atoki inimanima āfe meka nikayamaifono. Nāskakanax tsōa istoma anoax fofāfofāikani nikayospakanax nai keyonifo. Nā tsōa istoma ano ato maifakī fetsanifo Niospa ato namakī keyoano.

⁶Akka afāfe afara chakafapaonifo. Nāskakē atoōnoa noko tāpimani afara chakafo fapaonifo keskara nōri ayamanō inifo keskai omiskōixikima. ⁷Afāfe afara chakafapaonifo keskara ayamakāfe. Akka nāfāfe afara fetsa onifakaxō, “Na nōko niosra,” fapaonifo. Nāskakaxō kifīpaonifo. Kifīkaxō āfe ferotaifi piyanā ayata ikaxō afara fetsafo chakafapaonifo. Pāeyanā monopaonifo. “Nōko nios nokoki inimaira,” ikanax askapaonifo. Nāskakē māri ato keskara iyamakāfe. ⁸Nāskakanax āto āfima fe ipaonifo. Askatari kērofori āto fenemafo fe ipaonifo. Askafāfe ōikī Niospa veintitrés mil yorafo ato namarisafatani nā pena fisti. ⁹Māri ato keskara chaka iyamakāfe. Akka,

“Nioskai nokoki fena ōitifishkiyotiroma. Nāskakē ē afara chakafafiaito ea Niospa omiskōimanima,” ixō shināyamakāfe. Akka nōko xinifāfe chakafāifāfe ōikī anā teneyamakaikī Niospa ato omiskōimani. Nāskakē ato mēra rono paekōifo nīchini ato chachinōfo. Ato chachiano ranāri nanifo. Nāskakē noko tāpimai nōri Nios chakafaito nokori omiskōimatiro. ¹⁰Askatari mēxotaima mekaifāfe ōikī Niospa āfe ājirinī ranāri ato namani. Akka māri ato keskara iyamakāfe mato omiskōimayamanō.

¹¹Nā nōko xinifāfe afara chakafapaonifoōnoa noko kenexonifo noko yoisharanō nōri ato keskara iyamanō omiskōixikima. Akka nōko Ifo Jesús oyoamano chaima nō itipinīsharayoi mā nōko Ifo nokoaino anā nō keskara chaka nō ixikima. ¹²Akka fētsa shinākī iskafai: “Ēkai ato keskarama. Ē afaa chakafatiroma. Akka afara sharafo fisti ē amis,” ixō anori shinātiro. Nāskakē kexemesharakāfe ato keskara iyamaxikakī afara chakafai. Akka māri Jesús Ifofasharamax mā ato keskarari mā itiro afara chakafai. ¹³Satanás mato afara chakafamapaikī mato fisti chakafamapaimisma. Keyokōi nā Nios Ifofaafari ato chakafamapaimis. Mato chakafamapaifiaino Niospa mato yoia keskara mato kexesharatiro mā afaa chakafanōma. Akka mato yoimis keskara mato axōi mā chanīmara faito. Nāskakē Niospa Satanás mato ichapama fekaxtefatimafai mā chakafanōma. Mato Niospa amatiro mā tenenō mato fekaxtefafiaino. Māto ōiti mato kerexfaxotiro mā Satanás nikanōma. Askatari afara afe keskararafāfe mato fekaxtefaino Niospa mato amatiro mā tenenō mā Nios kachikirifaxikima.

¹⁴Efe yora mīshtichi, fetsafāfe afara onifakaxō, “Na nōko niosra,” ikaxō chanīmara faifono ato makinoax paxkafaitakāfe. ¹⁵Nāskakē

shināsharakōikāfe nā ē mato yoiai keskara ōitsai ē mato pārairaka. Akka ea yoikāfe ē mato pāraimākai. ¹⁶Mā mā tāpia Niospa meka nikai nō ano fisti ichanāmis. Nāskaxō nō fimi ene ayamis Jesús noko nāxoni shināyanā. Nā nō ayamis, “Fimi ene Jesús āfe imira,” ixō nō shināmis. Nāskaxō nō shinātiro Jesús noko naxōi āfe imi foni nō afe nīpaxanō. Nāskakē nō yoitiro iskafakī: “Aicho Epa Niosī, mī Fāke noko nāxoni nō afe ipaxanō,” ixō nō yoitiro. Nāskatari pāa torepakexō Jesús noko nāxoni shinākī nō pimis. “Nā pāa Jesús āfe namira,” ixō nō shināmis. Nāskaxō nō shinātiro Jesucristo noko omiskōixoni mastafono ifi cruz ikakinoax. Nāskakē nō afe rafepakenaka Ifofaax. ¹⁷Akka pāa fisti torepakexō keyokōichi nō pimis. Nāskarīfakī Jesucristo fisti keyokōichi nō chanīmara faax fisti keskara nō ixii.

¹⁸Nāskatari nōko kaifo israelifo shinākāfe. Nāfāfe āto inafō retexō Nios ināmisfo āto chaka soapikakī. Nāskatari nā israelifāfe Nios kīfīti pexefā mēraxō Nios yonoxomisfāfe nā nami pimisfo. Nāskakanax nā fisti keskara imisfo ano fisti ichanānākaxō pikani Nios shināyanā. ¹⁹Nāskakē ē mato yoi nā afara fetsa onifafo akai afama. Askatari afara fetsa onifakaxō nami ināfo nā namikai afama a onifafokairoko Nioskōikē. ²⁰Akka nā Jesús Ifofaafāfema Nioskōi nami inātamaroko afara fetsa onifakaxō, “Nā nōko niosra,” ikaxō niafaka chaka nami ināmisfo. Nāskakē māri nami ināyamakāfe. Niafaka chaka fe mā rafeaito ē mato ōipaima. ²¹Mā nōko Ifo Jesús fe rafepai a niafaka chakafo fe rafeyamakāfe. Askaxō nā rafe mā ifofatiromaki. Nā Jesús Ifofaafo fe mā ato fe ichanākaxō pāa torexō mā ato feta pimis Jesús noko nāxoni shināyanā. Nāskakē nā Jesús Ifofaafoma fe ato fe mā ichanātiroma niafaka chakafo

nikaxikīma. ²²Nōko Ifo Jesús fe rafepaikī nō niafaka chaka fe rafepaikī nō nōko Ifo Jesús nō ōitīfishkimatiro. Nō askafaito noko omiskōimatiro. Akka, ¿nō Jesús kerexkai finōtiromē noko omiskōimayamanō? Maa, nō Jesús finōtiroma. Jesús noko omiskōimanaito tsōa noko timamatiroma.

Nā Jesús Ifofaafo nō ato noikōixō nō ato shināchakamatiroma

²³Akka mā shināiraka iskafakī: “Cristo ēfe Ifo. Nāskakē nā ē apaiyai keskara ē atiro, afaa chakama,” ixō mā shināiraka. Ēje, nānorikōi mā shināmis. Nāskakē afara shara shinākī: “Nā chakama nō atiro,” ixō mā shināfiaino akka fetsafāfe anori shinākanima: “Chakara,” famisfo. Nāskakē fētsa ferotaifi nō afara pitiroma ato shināchakayamaxikī. Chanīma, nō Jesús Ifofaxō Niospa noko yoini keskara keyokōi nō pitiro. Keyokōi nami shara nō pitiro. Chanīmakōifiano, Jesús Ifofaa fetsafāfe shināmisfo iskafakakī: “Ē nami pitiroma. Ē nami pixō ē Jesús chakafatiro,” ixō shinātirofo. Nāskakē nō ato ferotaifi nō nami pitiroma shināchakanōfoma. Akka nō ato shināchakamatama Jesús fisti nō ato shināmapai. ²⁴Nāskakē nā mā apaiyai keskara fisti shināyamakāfe. Fetsafoōnoari shinākāfe. Ato axosharakāfe.

²⁵Fatora fētsa mato nami ināpai mato kori fīaxikī akka pipaikī mā fitiro pixikī. “¿Fanīa mī na nami feamē?” ixō yōkayamakāfe mā pixō shināchakaxikakīma: “Nā nami nā mī niosnāraka,” ixō yōkayamakāfe. Akka noko Niospa yoini iskafakī: “Keyokōi mā nami pitiro,” ixō noko yoini. ²⁶Nōko Ifāfe keyokōi onifani. Keyokōiri āfenā. Nā onifani tii noko ināpai nōkonā keyokōi inō.

²⁷ Akka nā Jesús chanimara famato mato pimapaiyaito mā a feta pipaiyai afeta pikāfe. Nāskaxō iskafakī yōkayamakāfe: “¿Fanīa na nami mī feamē? Nā mī niosnāraka,” ixō yōkayamakāfe. Yōkaxoma mā pitiro shināchakaxikima. ²⁸⁻²⁹ Askatari fētsa mato yoikī iskafatiro: “Ē mato nami pimai nā ēfe niosnā,” ixō mato yoiaito nā nami piyamakāfe. Akka mā piaito oikī āfe shinā mēraxō shinātiro iskafakī: “Ajaa, na feronāfāke Jesús Ifofafixō nā ēfe niosnā mā nami pii. Na feronāfākekai Jesús Ifofasharama,” ixō āfe shinā mēraxō shinātiro. Nāskakē mārī mā nami pixō mātō shinā mēraxō mā shināchakatiro: “Mā nō chakafara,” ixō. Akka mā mā tāpia keyokōi nō nami pitiro. Nāskakē fetsafāfe tāpiano ato ferotaifi nā nami piyamakāfe shināchakayamanōfo. ³⁰ Mā yoiraka iskafakī: “Ē keyokōi nami pikī ē Nios, ‘Aichora,’ fafafāini. ¿Akka afeskakī fētsa eōnoa shināchakatiromē?” ixō mā shināiraka.

³¹ Ē mato yoinō afara mā akai shara shinākī akāfe. Niospa mato shara oinō akāfe. Niosnoa shināsharanōfo akāfe. ³² Nā mā akai keskakakī fetsafo shināchakamayamakāfe. Nōko kaifo judeofo iyamai mani fetsafo Nios Ifofafoya ato shināchakamayamakāfe matoōxō nōko Ifoōnoa shināchakanōfoma. ³³ Nāskari fakī ēri keyokōi yorafo ē ato shara faxopai inimanōfo. Akka nā ē apaiyai keskara fisti ē akima. Fetsafāfe afara apaiyai fo keskakakī ē ato axopai Jesucristo Ifofakaxō ato chaka xatekanax afe ipaxanōfo.

11 Akka na Cristo akai keskara ēri aki. Akka mārī nā ē akai keskara akāfe.

Ichanāxō nō Nios shināino feronāfake fe kēro afeskax itirofomāki Pablo ato yoini

² Mā ea shināmiskē ē mato aicho fai matoki inimakī. Nā ē mato yoimis keskara mā nō feyafamiskī. Nā mā nikafafāini. ³ Efe yora mīshtichi, ē afara ē mato yoipai mā tāpinō. Cristofi keyokōichi nōko Ifokī. Nāskarari kērofāfe āto ifo āto fenefo. Akka Cristo āfe Ifokī Epa Nios. ⁴ Nāskakaxō feronāfake Nios yoiti pexe anoxō yoianā kifikani marakometirofoma Cristo shinākani. Nō marakomexō nōko Ifo nō noima. Nāskakē nōko Ifo nō rāfimatiro. ⁵ Askatari kērofāfe Nios kifipaiyanā Niospa meka yoipaikani marakometirofo fetsafāfe tāpinōfo āto fenefo āto ifokē. Nāskara mā nō feyafamis. Āto marakometimaisax maxko ika keskara itirofo. Nāskaxō āto fenefo rāfimatirofo. ⁶ Akka kērofāfe Nios kifipaikani marakomekaspakani feronāfakefo keskara maxko itiro. Nāskakanax kērofo maxko ikanax rāfipaitirofo. Nāskakē ato iskafatirofo: “Nā kērofo chakafora,” ikaxō yoitirofo. Nāskakē kērofāfe Nios kifipaiyanā āfe mekari yoipaikani marakometirofo. ⁷ Akka feronāfakefāfe Nios kifipaikani askayamai āfe meka yoipai marakometirofoma Nios keskara sharamāi ikanax. Askatari Nios nikakōikanax āfe oiti keskara shara ikafo. Nāskafakīri kērofāfe āto fene nikakōikanax shara itirofo. Nāskakē āto fenefo atoki inimatirofo. ⁸⁻⁹ Niospa feronāfake onifakī taefani. Chipo xotofake onifani. Feronāfakeōnoa Niospa xotofake onifani. Kēronoakai Niospa feronāfake onifanima. Akka feronāfakeōnoa xotofake Niospa onifani fene afara axosharanō. ¹⁰ Nāskakē feronāfāke kēro ikitiro. Kērofāferi āto fene nikakōitirofo. Nāskax Nios

Ifofafo ichanāifono kērofāfe āto marakometi maitirofo āto fenefo nikakōikaxō fetsafāfe ato oinōfo āto fenefo nikakōiaifono. Askaifono Niospa āfe ājirifāfe ato oikakī yoitirofo iskafakakī: “Niospa yoini keskara na kērofāfe āto fenefo nikakōisharakani,” ixō yoitirofo. ¹¹Nāskax nōko Ifo fe nō rafeax feronāfakefo fe xotofakefo nō axō faatanāsharatirofo. Akka xotofakefo iskatirofoma: “Nō feronāfakefo nō yopaima,” itirofoma. Askatari feronāfakefo iskatirofoma: “Nō xotofakefo nō yopaima,” itirofoma. ¹²Niospa tafakī feronāfake onifani, āfe ane Adán. Nāskaxō xotofakeri onifani, āfe ane Eva. Adán āfe pishi tsēkaxō Niospa onifani. Nāskatari xotofake fake feronāfake kāipakemis. Akka xotofakefoya feronāfakefo Niospa onifani.

¹³Efe yora mīshtichi, shinākāpo. Xotofakefāfe mato fe ichanākaxō Nios kifipaikakī marakomexoma Nios kifikī, ¿askara sharamamē? Mā ea yoitiro. ¹⁴Mā mā tāpia feronāfake foo chainipaya nō shara oitiro. Akka nōkai askara feyafamisma. Nāskakē feronāfake foo chainipa fatiroma. Foo chainipayax rāfitiro. ¹⁵Akka xotofakefāfe āto foo chai faafo nā marakometi shara oitsa itirofo. ¹⁶Akka na ē mato yoiai keskara ea nikaspai fetsa efe feratenāito ē afaa yoipaima. Akka nā fisti ē mato yoimis. Xotofakefo marakometiro ē mato yoimis. Nā ē mato yoimis keskarari Nios Ifofaa fetsafāfe nānorikōiri yoimisfo nā ichanāifotiā.

**Nios yoiti pexe anoax ichanākaxō
Corinto anoafāfe afarafo
chakafaifono Pablo
ato yoini anā askanōfoma**

¹⁷Akka afara fetsari ē mato yoipai. Mē nika Nios yoiti pexe anoax ichanākaxō mā afara chakafaito. Nāskaxō afara

shara fatama mā afara chakafakōini. Nāskakē, sharafora ē mato faima. ¹⁸Akka mē nika mato anoax fēkaxō ea yoiaifono nā mā ichanāitīa fetsafo fe mā osināxma ato fe ichanākaspaifo. Nāskax mā ato ketaxamei tsaopaitiroma. Mā ichanākaxō nā nōko Ifo Jesús mato nāxoni shināpaifi mā ranā mā noikaspa faatanāi. Nā ē matoōnoa nikai keskara ē chanimara fai rakikīa. ¹⁹A mā shināi fisti anori mā shināima. Nāskarafo yorafo a shināi fisti anori shinākanima. Nāskakē mā ranā feratenākakīma yoinānāsharakāfe tāpisharaxikakī. Fetsafāfe anori mā shināino, nāskakē fetsafāferi anorima shināi. Nāskakē yoināsharakāfe fato sharamākī. ²⁰Ē anā mato yoisharapai. Mā Nios yoiti pexe anoax ichanākaxokai mā pāa piyanā ayayanā a noko Jesús nāxoni mā shināima. Askatamaroko mā pai yafi a mā ayai fisti mā shināmis. ²¹Mē nika a mā pai mā feaito mares pixikī ichanākaxō ato manayoxoma. A fonāikaifokai mā ato ināima. Nāskakē fonāikani. Askatari mā pāemis. Askarakai sharama. ²²Akka pipaikī ichanāti pexe ano kayoxoma ikisi mato pexe anoxō piyokāfe. Akka mato pexe anoxō piyoxomaroko nā Nios yoiti pexe ano mā femis anoxō mares pixikī a fonāikaifo ato akixikima. Nāskakē a fonāikaifo rāfitirofo. Mā askafakī a mato fe ichanāfo mā chakafai. Mā ato noima. ¿Ē matoōnoa yoisharaimē? Maa. Ēkai matoōnoa yoisharaima māmāi ato chakafaito.

**Jesús noko nāxoni shināyanā
nō piyanā nō ayatiro**

(Mt. 26.26-29; Mr.
14.22-25; Lc. 22.14-20)

²³⁻²⁴Nāskakē nōko Ifo Jesús ea yoini keskara ē anā mato yoini. Ea tāpimani keskara ēri mato tāpimapai. Nōko Ifo Jesús Judaspa ato achimayoamano nā fakish fisti aōxō tāpimisfo fe ichanāy-

oni. Nāskaxō ato feta pikī pāa tsofaxō
 Apa Nios yoini iskafakī: “Epa Niospa,
 mī sharafinakōia. Mīfi keyokōi tāpiaki.
 Aicho,” fata pāa torepakexō ato tii in-
 āni. Nāskaxō ato anā yoini iskafakī: “Na
 pāafi ēfe yoraki. Ēfi matoōnoax chipo
 naikai mato noikōiax. Mē naano nā mā
 ichanāitīa nā mā pāa piaitīa ea shinā-
 fafāikāfe,” ixō ato yoini. ²⁵Nāskaxō mā
 piaifono anā kecho tsofaxō ato yoini
 iskafakī ato ayamayanā: “Afara fena
 shara ē mato yoinō. Nā mā ayai ēfe imi.
 Nāskakē mā ea shinātiro. Ēfe imi foy-
 anā ē matoōnoax nai mā efe Epa Nios
 ari ipaxanō. Nā nō akai keskara chipo
 akāfe mē naano nā mā ichanāitīa ea
 shinākī,” ixō ato Jesús yoini. ²⁶Nāskakē
 nā mā ichanāitīa pāa piyanā ayayanā
 Jesús shināfafāikāfe: “Nōko Ifāfe noko
 nāxonī,” shināyanā. “Nā pāa Jesús āfe
 yora,” ixō shināfafāikāfe pāa piyanā.
 Jesús anā oaitīa nā chanīmara faifo aska-
 pakexanōfo. Ē anā oaitīa nāskaras akāfe.

Ichanāifo anoxō pāa pikī nō Jesús shinātiro

²⁷Nāskakē nā mā ichanāi anoxō mā
 pāa piyanā ayayanā mā Jesús shinātiro.
 Askafafiakīkai mato chaka xatekaspaxō
 mārī mā chakafai pāa pixō. Akka nōko
 Ifāfe noko nāxonī āfe yora omiskōiyanā
 āfe imi foyanā noko nāxonī. Nāskakē
 nō ichanāi anoxō pāa piyanā ayayanā
 nōko Ifoōnoa shinākima nō nōko Ifo nō
 chakafai. ²⁸⁻³²Nāskakē nō ichanāyanā
 nō pāa piyanā nō ayatiro nōko Ifo
 shināyanā. Akka taefakī nō shinātiro
 iskafakī: “Ē afara chakafamis,” ixō nō
 shinātiro. Akka nō afara chakafafixō
 Epa Nios nō yōkayotiro nōko chaka
 noko soaxonō. Nāskaxō Jesús noko nāx-
 oni nō shinākōitiro pāa piyanā. Akka
 nō askafayamaito Epa Niospa noko
 omiskōimani. Akka nā ē mato yoiai
 keskara atiri mā askaima. Nāskakē
 mā iramanai. Ranāri mā isinī iki.

Nāskatari ranāri mā mā nai. Nāskakē
 nā mā ichanāitīa pāa piyoxoma afara
 chakafaxō ikisi Epa Nios yoiyokāfe
 mato chaka soaxonō matori omiskōi-
 mayamanō. Akka noko omiskōimafi-
 akī a Jesús Ifofaafoma Niospa ato
 omiskōimanai keskafakī noko omiskōi-
 masharaima. Akka afokai āfe fakefoma.
 Nāskaxō omiskōipakenakafo mēra ato
 potaxii. Akka nōfi āfe fakekōifokī. Nōko
 Ifāfe noko omiskōimafiakī a omiskōi-
 pakenakafo mēra noko potatamaroko
 noko omiskōimakī noko tāpimani nō anā
 chakafanōma.

³³Akka mā ichanāxō pāa pixikī
 ranārīto mā taefakī piimis. Nāskakē
 fetsafāfe akairi pipaikani afaa
 pitirofoma. Akka piyoxoma ato
 manayokāfe fetsafo feta pixikakī.
 Nāskakē mā ato manayotiro keyokōichi
 pitirofo. ³⁴Akka fatora fetsa mā fonāiki
 ichanāyoxoma mato pexe anoxō mā
 piyotiro. Nāskaxō mā ichanāxō mā
 ichapa piyamaino fetsafāferi pitirofo.
 Nāskaxō mā ichanāxō Jesús shinākī
 ato feta mā pisharaino Niospa mato
 omiskōimanima. Afara ichapakōi ē
 mato yoipai. Nāskaxō ē matoki nokoxō
 atoōnoa ē mato yoisharapai.

Jesús Ifofaafāfe Niospa Yōshi Sharaōxō afarafo atirofo fetsafo fe axō faatanāsharaxikaki

12 Efe yora mishtichi, afara
 fetsa anā ē mato yoisharapai.
 Niospa Yōshi Sharaōxō afarafo nō
 atiroōnoa ē mato tāpimapai aōnoa mā
 tāpisharakōinō. ²Shinākapo. Mā Jesús
 Ifofaamano afara fetsa onifakaxō, “Na
 nōko niosra,” ikaxō mato chanīmara
 famapaonifo. Mā chanīmara fafiaino
 a onifafotokai afaa shinātirofoma.
 Askaxorikai afaa pishta mato yoitiroma.
 Nāskakē mā anorima shināyopaoni.
³Askata yora fetsafāfe matoki nokoxō
 yoitirofo iskafakakī: “Ē mato Niospa

meka yoinō. Niospa Yōshi Sharaōxō ē mato yoi,” ixō mato yoiaito, ¿afeskaxō mā tāpitiromē Niospa Yōshi Sharaōxō mato yoimākī? Ē mato tāpimanō afeskaxō mā tāpitiromākī. Fatora yora fētsa Jesūs mekafakī chakafai, akai Niospa Yōshi Sharaōnoax mekaima. Akka, “Jesūsfi nōko Ifokī,” ixō yoi Niospa āfe Yōshi Sharaōxō yoitiro.

⁴Nā nō Epa Nios Ifofa tii āfe Yōshi Sharapa noko amapaiyai keskara noko amai. Ares fisti noko shināmatiro aōxō nā Nios Ifofafo fetsafo nō ato asharaxonō. ⁵Aōxō fetsa fetsafakī afo akī nōko Ifo nō axotiro. Nā keyokōi Nios chanīmara faifo tii nōko Ifo fisti. ⁶Nāskakē Niospa nā nō Ifofa tii noko shināmani aōxō nō fetsafo afara axosharanō. Askatari Niospa keyokōi noko tāpimani a noko axopaiyai keskara noko axōi. Nā nōko Nios fisti anā ano fetsama. ⁷Askatari nō Nios Ifofaito noko tāpimani āfe Yōshi Shara nofe iki. Nofe ixō noko amatiro nā Nios Ifofaifo nō ato axosharanō. ⁸Fetsafāfe Niospa Yōshi Sharaōxō mēstesharakōi noko yoitiro. Askatari fetsafāfe Niospa Yōshi Sharaōxō tāpisharakōikī noko tāpimasharatiro. ⁹Askatari fetsafori Niospa Yōshi Shara fistiōxō Nios chanīmara fakanax finakōia ikafo. Askatari fetsafāferi Niospa Yōshi Sharaōxō yorafo sharafakani. ¹⁰Askatari fetsafāferi Niospa Yōshi Shara fistiōxō tsōa atiro ma keskara faino, fetsafāferi Niospa Yōshi Sharaōxō nā Niospa yoiyai keskara noko yoiaino, fetsafāferi Niospa Yōshi Sharaōxō tāpitiro fētsa niafaka chakaōxō yoimākai askayamai Niospa Yōshi Sharaōxō yoimākai. Askatari fetsafāferi Niospa Yōshi Sharaōxō meka fetsa nikayomisma yoitiro. Askatari fetsafāfe meka fetsafāfe noko yoiaito nikafikī nō tāpiyamaito fetsafāferi Niospa Yōshi Sharaōxō noko yoisharatiro tāpinōfo.

¹¹Nā nō Nios Ifofatifi Niospa Yōshi Shara fistiche noko amapaiyai keskara nō atiro. Nā noko amapaiyai keskara noko amatiro.

Nōfi yora fisti keskarakai

¹²Nōko yora fistifiano nō pōyayai fetsea. Askata nō feroyata, pachoyata nā nō fisti askai fetsea. Nāskarifiyai nō keyokōichi Cristo Ifofaano nā fisti keskarakōi. ¹³Cristo fistifiano nōfi āfe pōya keskarakī. Atiri nō judeofo ikaino mani fetsafori judeofoma ikaino yorafāfe āto yonomatifo ikaino askatari yorafāfe āto yonomatifoma ikaino nō askai fetsea. Nā nō Cristo chanīmara faifo tii nō afe yora ika. Niospa Yōshi Sharapa noko ōiti fetsafaax nō mēra iki.

¹⁴Nōko yora fistifiano nō pōyayai fetsea. ¹⁵Nāskakē nōko tāekai yoikī iskafatiroma: “Ēkai mēkema. Nāskakē ēkai āfe afaama,” ixō yoifi nā nōko tāeri nōko yoraō nea. ¹⁶Nāskatari nōko pachori yoikī iskafatiroma: “Ēkai feroma. Nāskakē ēkai āfe afaama,” ixō yoifi nā nōko pachori nōko yoraō nea. ¹⁷Akka nōko yora nōko fero fistikē afeskaxō nō nikakeranama. Nāskatari nōko yora nōko pachori fistikē afeskaxori nō xetekeranama. ¹⁸Akka Niospakai askara noko onifanima. Nā apaiyai keskara fakī noko onifani. Mapoya fāta feroya fāta pōyaya fāta pachoya fata kishiya fāta noko fani. ¹⁹Akka nōko yora afara fistiya ikanokai shara ikeranama. ²⁰Akka nōko yora fistifiano nō pōyayai fetsea.

²¹Nāskakē nōko fērokai mēke yoikī iskafatiroma: “Ē mia yopaima,” ixō yoitiro ma. Māporikai tae yoikī iskafatiroma: “Ēkai mia yopaima,” ixokai yoitiro ma. Nāskafakīri a Nios Ifofa fetsafo iskafakī yoiyamakāfe: “Ē mia yopaima,” ixō yoiyamakāfe. Niospa nā Ifofafo tii noko noikōia. Nāskakēri nōa ranā noinākāfe. ²²Nōko yora āfe afara fetsafo mitsisipayamafekē nāfori

nō yopakōi. ²³Nōko yora āfe afara fetsafo, sharamara, nō fafiakī nāfori nō kexesharai. Nōko afara fetsafori nō onesharatiro nō rāfixikīma. ²⁴Akka nōko yora āfe afara fetsa sharano nō onetiroma. Niospa noko yora onifaxoni nō kexesharanō. Nāskaxō nō yoitiro iskafakī: “Ēfe afara ē yopakōi,” ixō nō yoitiro. Nāskafakiri fētsa a Nios Ifofaa fetsa yoikī iskafatiroma: “Nakai afama,” ixō yoifiaino Nios aō noikōi. Nāskakē noko onifani nā Ifofafo tii keyokōi nō yopakōi. ²⁵Niospa noko onifani nā Ifofafo tii keyokōi nō kexenōnāsharatiro isharaxikī nānori fisti shināxikī. ²⁶Akka nō fanīra moxaki chachixō nō pae meetiro keyokōi nōko yora pāei fetsetiro. Nāskarifikī Jesús Ifofaa fetsa omiskōiaito keyokōi nōri shināmitsatiro. Nāskafakī yorafāfe Jesús Ifofaa fetsa sharafakē keyokōi nō afe inimakōitiro.

²⁷Akka nō Cristo yora keskarakōi. Nāskax nō āfe pōya keskarafō. Nō ichapafiax nō yora fisti keskarakōi. ²⁸Nāskaxō keyokōi nā nō Jesús Ifofaa tii Epa Niospa noko katonī aōxō afara fetsa nō anō. Akka fetsafori taefakī ato katonī Jesucristoōnoa ato yoifofāsafanōfo. Askatari fetsafori katonī āfe meka yoimis inōfo Niospa ato shināmanaino. Askatari ato katonī ato tāpimamisfo inōfo. Askatari aōxō tsōa atiroma keskara amisfo ato katonī. Askatari Niospa Yōshi Sharaōxō a isinī ikaifo ato sharafamisfo ato katonī. Askatari fetsafo ato axomisfo ato katonī. Askatari fetsafo shara yonomamisfo ato katonī. Askatari fetsafāfe āfe Yōshi Sharaōxō meka fetsapa yoiyomisma ato katonī ato yoinō āfe mekapa. Noko keyokōi katonī aōxō yorafo nō axosharanō. ²⁹Niospa keyokōi noko katonī a apaiyai keskara nō anō. Akka noko askafafianino keyokōichi Jesucristoōnoa nō ato yoifofāsafamisma.

Askaxori keyokōi noko katonīma āfe meka yoimisfo nō inō. Askaxori keyokōi noko katonīma aōxō ato tāpimamisfo nō inō. Askaxori keyokōi noko katonīma tsōa atiroma keskara aōxō afama mīshti nō fanō. ³⁰Keyokōi noko katonīma Jesúsxō isinī ikaifo ato sharafamisfo nō inō. Keyokōi noko katonīma nā meka fetsapato āfe Yōshi Sharaōxō nō ato yoinō. Keyokōi noko katonīma nā meka fetsa nikaxō nā yoia keskara nō ato tāpimanō. ³¹Nāskakē Niospa mato imapaiyai keskara ixō nā Jesús Ifofafo mā ato shara faxotaifai. Niospa Yōshi Sharapa mato amapaiyai keskara nāfo fichipaikāfe. Akka nāfo sharafiano ē mato afara fetsa sharafinakōia iskaratīa ē mato yoinō. Ea nikasharakapo. Shara finakōia Niospa noko imapaiyai keskara ē mato tāpimanō, a noko Niospa noiai keskari fakī nōri fetsafo noisharakōinō.

Nō fetsafo nōisharakōitiro

13 Ēfe mekapa ē yoifitiroxakī, yora fetsafāfe mekapari ē yoifitiroxakī, Niospa āfe ājirifāfe mekapari ē yoifitiroxakī ē Niosxō yorafo noiyamax ēkai afaa itiroma. Nāskax ē mekai achakōi itiro, fetsafo fekaxtefai keskara ē itiro. Nāskafakī ēa ē fetsafo axomis keskara ē itiroma. ²Niospa meka ē ato yoifikī ē ato noiyamax ēkai afaa itiroma. Askatari fetsafāfe Niospa meka tāpiyamaino akka ē tāpikōifixō ē ato noiyamax ēkai afaa itiroma. Askatari ē Nios chanīmara fakī finakōixō ē Niosxō ē nā machi xekafitiroxaki ē yorafo noiyamax ēkai afaa itiroma. Ē ato noiyamaino Niospa ea shara ōima. ³Nāskatari ē afama mīshti nā afaamaisfo keyokōi ē ato ināfixō ē ato noiyamax ēkai afaa itiroma. Askatari Niospa meka shara ē ato yoiaito ea nikakaspakakī ea koaifono ē atoōnoax nafiakī ē ato noiyamax ēkai afaa itiroma. Ē ato noiyamaino Niospa ea shara ōima.

⁴Nō yorafo noikōiaino noko fekaxtefaifono nō atoki ōitifishkitiroma, nō tenetiro. Nāskaxori nō ato noikōikī nō ato axosharatiro. Askaxori nō ato noikī nō xītipaitiroma. Askatari kakapaimis nō itiroma. Nō yorafo noikōikī nō iskatiro: “Ē tāpikōiaki. Ē fetsafo keskarama,” ixō nō yoitiro. ⁵Nāskaxori nō ato noikōikī nō ato rāfinifaima. Askaxori nōa apaiyai keskara fistis nō shinātiroma. Akka nō fetsafori nō ato axosharatiro. Askaxori nō ato fena feratemisma nō itiro. Nāskaxori noko fētsa chakafakī mekafaino nō shinātaifatiroma. Afo shinātamaro nō aō noisharatiro. ⁶Askaxori nō ato noixō fetsafāfe afara chakafaito ōi nō inimatiroma. Akka afara chanīmakōi shara nikai nō inimakōitiro. ⁷Askaxori afara afe keskararafiaino nō Nios noikī nō shināchakatiroma. Nō tenetiro. Askatari ato noikōikī atoōnoa afara chaka yoiiaifono nikakī nō chanīmara fatiroma. Akka fetsafoōnoa chaka nikafixō nō tāpixoma, “Afaa chakafayamapainōfora,” ixō nō shinātiro ato noikī. Askatari a mēxotaima chakafaifoōnoa atoōnoa nō yoitiro iskafakī: “Nāfāfe mēxotaima afara chakafaifono Niospa ato chaka soaxotiroma,” ixō nō yoitiro. Askatamaroko nō iskafatiro: “Nios Ifokakī āto chaka xatetiromo,” ixō nō shinātiro ato noikī. Nāskaxori afara afe keskararafiaino nō Nios noikī nō kachikiri fatiroma.

⁸Nā Jesús Ifoafāfe Epa Nios yafi yorafo ato noipakenakafo. Askafiaino nōko mai keyoaino Niospa meka yoimisfāfe anā ato yoixikanima. Askaxori a yōra mekapama meka fetsapa yoimisfāfe anā meka fetsapa yoixikanima. Askaxori nā tāpimamisfāferi anā noko tāpimaxikanima. Mā nōko Ifo nokoaino

nō anā ato yopaxiima noko axonōfo. ⁹Nāskakē iskaratīa Niospa noko tāpimanai keskara nō tāpisharayoama. A Niospa meka noko yoimisfāfe keyokōi tāpisharafoma. ¹⁰Mā Jesucristo nokoaino nō a keskara shara ixii. Aatofi keyokōi tāpiakī. A tāpia keskara nokori tāpimaxii.

¹¹Akka ē yomeax ēfe meka fāke meka keskara ē iyopaoni. Fakefāfe metiro keskarari ē meyopaoni. Fakefāfe shinātiro keskarari ē shināyopaoni. Iskaratīa mē yosixō fakefāfe shināi keskara ē anā shināima. Fakefāfe ichapa tāpiama. Akka ē iskaratīa mē yosiāx fakefo keskara anā ē ikima. Iskaratīa ē feronāfakekōi ē anā fakefo keskarama.

¹²Feisiti fetakōikē nōko femānā nō ōisharatiroma. Nāskarari Jesús nō ōitiroma afe keskara ikamākī. Akka nā oaitīa nō ōixii afe keskaramākī. Akka iskaratīa nō tāpisharayoama. Akka Jesús oaino nō tāpisharakōixii. Jesús noko tāpikōia keskarari nōri tāpikōixii.

¹³Iskaratīa nō Nios chanīmara fai. Nō Nios chanīmara faxō nō manai nā oaitīa afe ipaxakī. Nō Nios chanīmara fai nā shara. Askatari afe ipaxakī nō manaino nāri shara. Askatari nō fetsafo noikōia nāfi sharafinakōiaki.

Niospa Yōshi Sharapa noko amapaiyai keskara anā Pablo yoini

14 Nā Niospa noko noiāi keskafakī fetsafori noitaifakāfe. Nāskara sharakōi. Nāskara fichipaikāfe askaxikakī. Askatari Niospa Yōshi Sharapa afara fetsa mato amapaiyai keskara nō fetsafo fe axoshara faatanānō, afori fichipaikāfe. Niospa Yōshi Sharaōxō nā Niospa meka mā ato yoinō fichipaikōikāfe. ²Askatari fētsa Niospa Yōshi Sharaōxō meka fetsapato yoikī yorafo yoitama Niosroko yoitiro. Niospa Yōshi Sharaōxō yoifiaitokai tsōa tāpitiroma. ³Askatari fētsari

Niospa meka shara noko yoikī noko tāpimasharatiro nō Jesús Ifofasharanō. Askata nōko ōiti noko fepeaxosharatiro nōko ōiti mēra nō inimanō afara afeskarafiaino. ⁴Askatari fētsa Niospa Yōshi Sharaōxō meka fetsapato yoikī āa metiro āfe ōiti fepeaka keskara. Askatari fētsa nōko mekapa Niospa meka shara noko yoisharaito nō keyokōichi nikatiro. Nāskakē Niospa noko yoiai keskara nikasharax nōko ōiti fepeaka keskara shara nō itiro.

⁵Mā keyokōichi nā meka fetsapato Niospa Yōshi Sharaōxō mā yoipainō. Nāskara sharafiano akka fētsa mātō mekapa mato tāpimasharai nāfi shara-finakōiaki. Akka fētsari meka fetsapato mato yoiaito mā nikatiroma tsōa mato yoiyamaino. Akka nā mato yoiai keskara fētsari mato tāpimatiro mā tāpinō. Nikai mātō ōiti fepeaka keskara shara itiro. ⁶Efe yora mīshtichi, meka fetsapato ē mato yoiaito mā nikayamax nā mekakai mātonā afama. Nāskakē nā ē mato yoiai keskara Niosxō mātō mekakōichi ē mato tāpimatiro Niospa mato yoipaiyai keskara mā tāpinō.

⁷Shinākāpo, meka fetsa ē mato yoinō. Xāiti anorima maneaito nō nikasharatiroma fatomākī xafakīa maneaifo. ⁸Askatari soraro fētsa nā kexemisto āfe pōōiti pōōatiro āfe sorarofo itipinisharanōfo ato reteifoxikakī. Askafafiakī pōōasharamano tsōa tāpitiroma. Nāskakē tsoa itipinīsharatiroma ato reteifoxikakī. ⁹Askatari meka fetsapa mā fetsafo yoiaino afeska faxōkai mā yoiai keskara tsōa tāpitirofoma. Mā askara mekapa mekai māakōi mā mekai tsōa mato nikayamafiaino. ¹⁰Akka nā maitio ikafo meka fetsapa mekakani. Akka nō ato nikatiroma. Āto kaifāfe meka fisti nikatirofo. Nāskax keyokōi meka shara. ¹¹Akka ēfe mekapa ē ato yoiaito yora fetsafāfe tāpitirofoma. Ēkairoko āto

kaifāfe mekapa yoiaito ea nikafo. Akka ē āto meka tāpīamax ē āto kaifo keskara itiroma. ¹²Nāskakē Niospa Yōshi Sharapa mato afara fetsa amapaiyai keskara nāfo mā fichipaikōitiro. Mato askafaino aōxō nā Jesús Ifofaafō mā ato ōiti fepeaxosharakōitiro Jesús Ifofasharanōfo. Nāskara fichipaikāfe Nios yonosharaxoxikakī.

¹³Nāskakē Niospa Yōshi Sharaōxō meka fetsapato yoikī Epa Nios kīfikāfe nā mā yoiai keskara mato tāpimanō. Mā tāpisharaxō atori mā ato tāpimatiro akairi nikakōisharanōfo. ¹⁴Nāskakē Niospa Yōshi Sharaōxō meka fetsapato nō Nios kīfikī nōko shināmā shināxō nō kīfima. ¹⁵Akka Niospa Yōshi Sharaōxō meka fetsapato ē Nios kīfitiro. Askatari yorafāfe mekakōichiri ē Nios kīfitiro keyokōichi nikanōfo. Askatari meka fetsapa fanāitiro. Askatari yorafāfe mekapari ē fanāitiro keyokōichi nikanōfo. ¹⁶Mā Niospa Yōshi Sharaōxō meka fetsapa Epa Niosnoa mā yoifiaito afesxakokai a mato fe ichanāfāfe yoitirofoma iskafakakī: “Chanīmakōi mā yoi,” mato fatirofoma tsōakairoko mātō meka tāpīxō. ¹⁷Mā meka fetsapato Nios aicho fafiakī fetsafo mā ato ōiti fepeaxosharatiroma mato nikafiaino māmāi meka fetsapato yoikī. ¹⁸Efe yora mīshtichi, Niospa Yōshi Sharaōxō yōra mekapama meka fetsapa mato finōinīfōfāta ē yoimiskī. Nāskakē ē Epa Nios aicho fai. ¹⁹Askafia a Jesús Ifofaafōya fetsafori ē āto yoipai ea nikanōfo. Ichanāti pexe anoxō ato ichanāfaxō āto mekakōichi ē ato yoipai meka ichapama ē yoifiaito. Nāskarafi sharakī. Akka yōra mekapama meka fetsapa ē ato yoiaito ea nikatirofoma meka ichapa ē ato yoifiaito. Nāskakē mekakōichi ē ato yoipai ea nikanōfo.

²⁰Efe yora mīshtichi, ē mato tāpimapaiyai keskara tāpisharakāfe. Fake yomē tāpisharayoxoma,

shināsharatiroma. Nāskarifikāi fake yomē shināi keskara shināyamakāfe. Mēstekōi shinākāfe. Akka yora xinifāfe chaka shinātirofo. Akka fake yomefāfekai chaka shinātiroma. Nāskakē fake yome keskara ikāfe. Afara chaka tāpipaiyamakāfe. ²¹ Isaiás Niospa meka yoikī keneni iskafakī:

Nā israelifo ē ato yoifiato ea nikakaspamisfo. Nāskakē ē ato kaxpakōi yoimis. Nāskaifāfe ōikī ato kaifoma ē atoki nīchikē, āto mekapa ato yoiāifāfe ato nikakanima meka fētsapamāi yoiāfono. Ato yoifiāifonokai ato nikakanima,

ixō Isaiás kirika keneni Niospa meka yoikī. ²² Nāskakē yōra mekapama nō meka fetsapa ato yoiāito a Nios Ifofaafāfema noko nikatirofoma. Nāskakē Niospa ato ōimani afāfekai Niospa meka tāpitirofoma Nios chanīmara fayamakaxō. Akka Nios Ifofaafāfe Niospa meka tāpitirofo. Askata ichanāxō āto mekakōichi nō ato Niospa meka yoiāino Niospa Yōshi Sharaōxō nikasharatirofo. Akka nā chanīmara faafāfema nikasharakanima āto mekakōichi nō ato yoifiāino. ²³ Nāskakē ichanāx yōra mekapama meka fetsapa mā mekaino a Nios chanīmara faafoma fe a mato fe yoramāfori mato fe ichanāxō mato nikakakī shinātirofo iskafakakī: “Ōikapo, nā yorafo nā afaa shināifoma keskarāfo,” ikanax yoinātirofo. ²⁴⁻²⁵ Nāskata mā ichanāxō Niospa meka mā yoisharaito a Nios chanīmara faafoma fe a nofe yoramāfori mato nikakaxō āto ōiti mēraxō shinātirofo iskakakī: “Ooa, nōri Niospa yoiāi keskara nō amisma. Niospa keyokōi tāpikōia. Nōko shinā mēraxō nō afara pishta fomāpaimisfo Niospa tāpikōia. Chipō noko kāimaxoxii,” ixō shinātirofo. Nāskaxō shinātirofo Niospa meka mēstesharakōikī. Anori

shinākakī ratokonō mai chachixō Epa Nios kīfitirofo iskafakakī: “Epa Niospa, mī sharafinakōia. Na mia chanīmara faafo fe mī ika keskai nōri mefe ipai,” ixō kīfitirofo.

Pablo ato yoini nō ichanāx nō afeskatiromāki

²⁶ Efe yora mīshtichi, ē mato yoipai iskafakī ē mato tāpimapai. Mā ichanāino fētsa mato fanāixotiro. Fētsari mato Niospa meka yoitiro. Fētsari Niospa Yōshi Sharaōxō meka fetsapa mato yoitiro. Fētsari Niospa Yōshi Sharaōxō a meka fetsapato mato yoiāifo mato tāpimatirofo. Nāskakē nā ē yoiāi keskara asharakāfe. Nāskax mā ranā mā ōiti fepeasharatiro. ²⁷ Mā ichanāino yora ichapama a yōra mekapama meka fetsapa mekapai mekatirofo. Nāskakē fetsa mekai taetiro. Askatari fetsari chipō mekatiro. Akka meka fetsapato mato yoiāito fētsari mātō mekapa xafakīa mato tāpimatiro a mato yoiāi keskara mā nikasharanō. ²⁸ Akka yōra mekapama meka fetsapato mā yoipaiyaito tsōa nikatiroma. Akka a ato tāpimatirofo ano ikafomano meka fetsapa mā ato yoitiro. Akka mātō pexe anoax mares fisti mā mekatiro yōra mekapama Epa Nios fe.

²⁹ Mā ichanāino nā Niospa meka yoimis rafeta Niospa meka mato yoitirofo. A yoiāi keskara nikakaxō nā Jesús Ifofaifāfe shinātiro iskafakakī: “Niospa Yōshi Sharaōxō noko yoi,” askayamai, “Āa shināxō noko yoiāi,” ixō shinātirofo. ³⁰ Askaxō fētsa Niospa meka mato yoioaino fetsari tsaano Niospa Yōshi Sharapa shināmanaino mato yoipakī yoitiro. Akka a taefakī yoiatō tsaōxō nikatiro. ³¹ Nāskakē Niospa Yōshi Sharapa mato shināmanai keskara fētsa yoikī taefatiro fētsari chipō yoitiro. Askatari fētsari yoitiro. Nāskaifono nā ichanāfāfe keyokōichi

ato nikatirofo. Nāskaxō ato ōiti fepeaxosharakani. ³²Nā Niospa meka ato yoiaito āfe shinā mēraxō shinātiro iskafakī: “Fētsari ato yoipai kiki ikax xatetiro.” ³³Askaxō ichanāxō rafekaita ato yoiaifono tsōa ato nikasharatiroma. Nāskakē āto ōiti fekaxtefatirofo. Askarakai Niospa fichipaima. Akka Niospa fichipai nā ichanāfo anoxō rafekaita ato yoiyamaino fistichi ato yoinō nikasharakōinōfo.

³⁴Askatari afara fetsari ē mato yoisharapai. Nios Ifofafo ichanāifo anox xotofakefo mekatirofoma. Niospa meka yoimisto yoiaino xotofakefāfe nikakōitirofo. Mekatamaroko nā Niospa meka yoiai keskara nikasharaxikakī. Nānori taeyoi Niospa meka yoikakī kirikaki kenenifo. ³⁵Nā ichanāxaxō nikafo keskara xotofakefāfe tāpisharaxoma āto fene yōkapaikakī manayotirofo. Akka āto pexe ano nokokaxō āto fenefo yōkatirofo āto fenefāfe ato tāpimanō. Nāskakē mā ichanāino xotofakefo mekaifokai sharama.

³⁶Akka Epa Niospa yoipaiyai keskara mato fisti taefakī tāpimanima. Niospa meka yoimisfo matoki fisti fenifoma Niospa meka yoifekani. Fetsafori yoifekani fenifo. ³⁷Akka fatora fētsa mā yoikī iskafatiro: “Nō Niospa meka ato yoimis. Askatari nō Niospa Yōshi Sharaōxō nā Nios Ifofafo nō afara fetsa ato axosharatiro,” ixō mā yoikī mā tāpitiro nā ē mato kenxonai keskara nōko Ifāfe mato yoia mā anō. ³⁸Fētsa anorima mato yoiaito nikayamakāfe. ³⁹Nāskakē efe yora mīshtichi, nā mā ichanāi anoxō Niospa meka ato yoipaiyō. Nā sharakōikī. Akka fētsa yōra mekapama meka fetsapa Niospa Yōshi Sharaōxō mato yoipaiyaito xatemayamakāfe. ⁴⁰Akka mā ichanāino fētsa taefakī yoitiro. Askatari fētsari chipo yoitiro nā yoiaifo keskara mā

nikasharakōinō. Mā askaino mato ōiti fekaxteima.

Cristo nafiax anā otoni

15¹⁻²Efe yora mīshtichi, iskaratīa meka shara Jesúsnoa ē mato yoimis keskara ē anā mato shināmapai. Ē mato Jesúsnoa yoiaino mā chanīmara fani. Mā chanīmara faito Jesús mato chaka soaxoni mā afe ipaxanō. Akka ē mato yoini keskara māakai kachikiri famisma. Akka mā kachikiri faino ēa kaxpa mato yoikerani.

³⁻⁷Yorafāfe ea meka sharafinakōia yoionifo. Nāskakē ēri mato yoini iskafakī: Cristo noko nāxoni nōko chaka noko soaxoxiki. Akka Cristo tres nia maiyoni. Askata anā otoni. Mā otoax Pedroki nokoi taeni. Nāskatari chipo a aōxō tāpimisfokiri nokoni. Askatari nā chanīmara faafoki yorafā rasifokiri nokoni. Akka fisti rasi nāpaifono, akka ranāri nanifoma. Nāskatari chipo Santiagoki nōko Ifo nokoni. Askatari a aōnoa āfe meka yoimisfoki nokoni.

⁸Akka chipokōi ekeki Jesús nokoni. Ēkai aōnoa afaa tāpiyopaonima. Akka fetsafāfe mēxotaima nikayopaonifo. Nāskakē chanīmara fakī taefanifo. Akka ē afe niyopaonima taeyoi a fetsafo ikai keskai. Ē askafiaino ea Jesús katonni chipo. Ekeki nokoxō ea yoiaito ē koshi Ifofani. ⁹Akka ē chakafayopaoni keskara Jesús Ifofaa fetsafāfe chakafamifoma. Akka ē afara chakafakī finayopaoni. A Jesús Ifofafo ē ato omiskōimayopaoni. A afe yorafo ē chakafayopaonifikē Jesús ea noikī ea nīchini aōnoa ē ato yoinō. ¹⁰Niospa ea noixō ea katonni a apaiyai keskara ē anō. Nāskakē nā ea amapaiyai keskara mē amis. Akka ea kaxpakōi katonnima. Nā aōxō yonoxomisfo keskafakī ē yonoxokī finakōimis. Akka ēakōi ē yonoxomisma. Ea noikī Niospa ea katonni ē Jesús yonoxomis inō. ¹¹Akka ē Jesúsnoa

yoimis iyamai fetsafāfe mato Jesúsnoa yoimis itirofo nānori fisti nō mato yoimis. Nāskakē nā Jesúsnoa fisti nō mato yoimis keskara nikakī mā mā Jesús chanīmara faa.

Namisfo otoxikani

¹²Nō mato yoimis iskafakī: “Cristo noko naxōfinixakī mā anā otoni,” ixō nō mato yoimis. Akka, ʒafeskakī atirito mā yoikī iskafamismē? “Yora naax anā ototiroma,” ixō mā anorima yoimis. ¹³Akka yora naax ototirokēma Cristori otokeranima. Akka nō tāpia yora naax ototirokē nāskakē Cristo otoni. ¹⁴Akka Cristo otoyamanikē kaxpa aōnoa nō mato yoikerana. Nāskakē kaxpakōi mā chanīmara fakerana. Akka chanīma Cristo naax otoni. ¹⁵Akka Cristo otoyamanikē nō mato pārakerana. Akka nō mato yoimis iskafakī: “Epa Niospa Fake Jesús otofani,” ixō nō mato yoimis. Yora naax ototirokēma Epa Niospa Cristo otofakeranima. ¹⁶A naafo otoyamaino Cristori otokeranima. ¹⁷Cristo otoyamanikē kaxpakōi mā chanīmara fakerana. Māto chaka mato soaxokeranama. ¹⁸Akka Cristo otoyamanikēkai nōri naax nō otokeranama. Askax nō afe nīpakeranama. ¹⁹Nono mai anoxō niyoxō nō shinākī iskafakerana: “Ē naax Cristo otoni keskai ēri otōxii ea Niospa otofaano,” ixō nō shināfiāx Cristo otoyamanikē nāskakē kaxpa nō chanīmara fakerana. Akka Cristo otoyamanikē chanīmayamakē, “Afaa tāpiafoma,” noko fakeranafo nokoōnoa shināchakakōikeranafo.

²⁰Akka chanīmakōi, Cristo otoi taeni. Anā naxiima. Nāskakē Cristo otonino nā chanīmara faafo nakanax otoxikani afe ipaxakakī. ^{21–22}Akka Adán Niospa onifakī taefani. Adán taefakī afara chakafani. Nāskakē afara chakafaax nani. Akka nā feronāfakeōnoax keyokōi

nāpamisfo. Nāskarifiāi nā feronāfake Cristoōnoax nā chanīmara faafo ototirofo afe nīpaxikakī. ²³Cristo otoi taeni nīpaxakī. Nā anā oaitīa keyokōi afe yorafo otofaxii afe nīpaxanōfo. ²⁴Nāskatari nono mai anoafo keyoxikani. Nāskatari Cristo keyokōi xanīfofo potaxii anā xanīfo inōfoma. Askatari niafakafāfe āto xanīfofori potaxii. A niafakafāfe āto xanīfo finakōiari potaxii. Cristo ato potano anā ato yonomapakenakafoma. Nāskaxō Cristo Apa Nios yoikī iskafaxii: “Mā yorafo keyokōi āto xanīfo mī itiro. Ē anā āto xanīfo ikima,” ixō Apa yoixii. ²⁵Akka iskaratīa Cristo nōko xanīfo iyoa. Nā xanīfo fetsafo a Cristo nikakaspaifo Niospa anā ato afaa imaxiima. Cristo nāmāri ato nīchixii. Nāskatari Epa Nios xanīfokōi ipanaka. ²⁶Akka Niospa Satanás omiskōipakenakafo mēra potaxii. Akka nā Satanás Adán afara chakafamanino keyokōichi nō afara chakafaax nō napanaka. Nāskakē Niospa Satanás omiskōipakenakafo mēra potano anā tsoa nanakama. ²⁷Nāskaxō Niospa āfe Fake Cristo nāmāri keyokōi ato nima. Akka mā nō tāpia Apa Nios fisti āfe Fake nāmā ikama nāatomāi nāmā keyokōi ato nimax. ²⁸Keyokōi Niospa Fake nāmā ikafono Apaōxō ato yonomatiro. Nāskaxō āfe Fāke Apa yoixii iskafakī: “Epa mīri ea yonomatiro,” ixō yoixii. Nā Apa yoiāi keskara nikasharakōi. Nāskakē Apa Nios fistichi keyokōi yonomaxii āto xanīfo finakōimāiaxō.

²⁹Akka yora maotisamisma naano fētsa maotisaxotiro. Nāskara mā feyafamisfo. Akka yora naax otoyamanikēkai tsōa ato maotisanoxokeranama. Tsoa otoyamanikē nōri ototiroma. Akka, ʒafeskai nō maotisaxonimē nō otoyamafi? Akka nō tāpia mā nō naax nō anā otōxii. ³⁰Akka tsoa otoyamanikēkai ēri otokeranama.

Nāskakē, ¿afeskai mēxotaima Cristoōnoax mesekōi mēra ē kafāsaimē ē otoyamafi? Akka ē tāpia a ē otoxiai. Nāskakē mēxotaima ē Cristoōnoax mesekōi mēra kafāsai Cristoōnoa ato yoifofāsafai. ³¹Nāskakēri ē fetsafo matoōnoa yoisharamis māmāi eōxō nōko Ifo Jesuchristo mā Ifosharafaino. Efe yora mishtichi, chanīma ē mato yoi mēxotaima Cristoōxō ea retepaikani. ³²Poomānā noko pipaiyai keskara nā Efeso anoafāfe ea retepainifo, a Cristo nikakaspaifāfe. Akka Cristoōnoax ē naax ē otoyamax kaxpa ē aōnoax nakerana. Askatari ē ato Cristo Ifofamano nakanax tsoa otoyamaino kaxpa ē ato Cristo Ifofamakerana. Nō naax anā otoyamafixiakī nā nō apaiyai keskara nō anōkāfe. Nāskakē fetsafāfe yoikakī iskafakani: “Nō nayoxoma nō piyanā nō ayayoi inimayanā. Nō Nios shinātama nā nō apaiyai keskara nō ayoi,” ixō shinākani anorima. Akka nō naax nō anā otoxii. Nāskakī nō nayoxoma Niospa noko amapaiyai keskara nō anōkāfe.

³³Niosnoa yora chakafāfe mato pāramisfo. ato fe rafeyamakāfe. Yora chakafo fe mā rafeaito matori afara chakafamatirofoki. ³⁴A mā anorima shināmis anā shināyamakāfe. Chakafakī xatekāfe. Atiritokai mā Nios tāpisharama. Nāskax mā rāfipaitiro.

Nō naax anā nō otoaitīa nōko yora fetsa keskara ixii

³⁵Akka yoikī iskafakani: “¿Afeskaxō Niospa naafo otofaxiimē? ¿Anā nō otonō afe keskara yoraya noko imaimē?” ixō yoikani. Anori yoikakī afaa shinākanima. Akka shara shināsharakakī tāpitirofo. ³⁶Nō ifi exe fanano āfe xaka payokometiro. Akka āfe exe oke mēranoa pishta payokometiroma chipo foaitiro. Maiax āfe exe xaka naamax āfe exe pishta

foaitiroma. ³⁷Akka nō afara fanakī nō āfe kayafoya fanatiroma. Āfe exe fisti nō fanatiro. Mā āfe xaka payokomeaino āfe exe foaitiro. Nāskax mā foaikax anā āfe exe keskara itiroma. Fetsa keskara itiro. ³⁸Nā ifi exe nō fanano Niospa foaimasharatiro. Nā apaiyai keskafakī fanafo fetsa fetsatapafo fai.

³⁹Akka nōko yorari yoināto yora keskarama. Nōko yora fetsa keskara. Yoinānā fetsa keskarafono peyafonāri fetsa keskarafono. Foenāri fetsa keskarafono. Akka nā yora fisti keskara Niospa noko onifanima, fetsa fetsatapafo Niospa noko onifani. ⁴⁰Akka nōko mai anoafāfe āto yorafo fetsa keskarafono. Askatari Epa Nios ari anoafori nai mēranoafāfe āto yorafori fetsa keskarafono. Keyokōi sharafix askarafoma. ⁴¹Akka xini ikaino oxe ikaino fishifo ikaino nā yora fisti keskarama fetsa keskarafono. Nāfo sharafix askarafoma.

⁴²Nāskarifiāi yora naino āfe yora payokometiro. Anā nō otoaxkai nōko yora payokomenakama. Nāskara shara nō ipanaka anākai nō nanakama. ⁴³Nōko yora maia anoax chakakōi ixii. Akka nō otoax sharakōi nō ipanaka. Nō nono mai ano niyoax nō iramanapakeax nō natiro. Nō anā otoaxkai nō anā nanakama, mitsisipa shara nō ipanaka. ⁴⁴Nō naano noko maifafono nōko yora payokomei. Akka nō otoano Niospa noko nimaxii afe ipaxanōfo. Akka nō mai ano niyoax nō natiro. Akka mā nō naax anā nō otoax nōko yora fetsa keskara ixii. Nō anā nanakama. ⁴⁵Niospa meka yōra kenekī iskafani: “Feronāfake Adán Niospa onifakī taefani. Onifaxō xāka ikai fani,” ixō yōra kirikaki keneni. Akka Cristori Adán keskara feronāfake. Feronāfakekōixō noko nimapakenaka. Nō naax anā otoax nō anā natiroma. ⁴⁶Niospa feronāfake Adán onifakī taefani. Chipō Cristori kāini noko nimapakexakī. ⁴⁷Niospa

nā feronāfake Adán onifakī taefani. Mai yorafaxō onifani. Akka Cristo nai mēranoax nokoki fotoni. Tsōakai Cristo onifanima. ⁴⁸ Akka nono mai anoax nō kāiax nōko yora Adán yora keskara. Nō Jesús Ifofaax nā keskara nō ixii. ⁴⁹ Nō nono mai anoax fake kāini. Nāskax nō Adán keskarakōi. Askatari nō Niospa yora ikax nō Jesucristo keskarakōi ixii.

⁵⁰ Efe yora mīshtichi, ē mato yoinō nō afeskax iximākai. Nō iskaratīa namiya. Askatari nō imiya. Nāskara yorayax Nios fe nō ipanakama. Akka nōko yora natiro nō anā otoxixakī. Nō anā otoax nōko yora fetsa keskara ixii. Nāskakē nō anā nanakama. ⁵¹ Tsōakai nikayomisma na meka shara ē mato yoi. Tāpipaikī ea nikasharakāfe. Akka nōkai atiri naima. Askafīax nō keyokōi fetsa keskara iki fetsexii. ⁵² Jesús anā oaino āfe ājirinī āfe maneti maneaino Jesús chanīmara faafo, a nayoamafo, fetsa keskara itaxikani. Fetsoitanai keskarataxikani fetsa keskara itaxikani. Askatari Jesús chanīmara faax namisfori otorisataxikani. Nāskakē keyokōi Jesús chanīmara faafo tii fetsa keskara ixikani. Askax anā nanakafoma. ⁵³ Nō iskaratīa naino nōko yora payokometiro. Askafiano Niospa nōko yora noko fetsafaxoxii nō anā nanōma, nō afe nīpaxanō. ⁵⁴ Nānori Niospa meka yoikakī kirika kenenifo. Nā yoinifo keskara chanīmakōi ixii. Iskafakakī kirika kenenifo yoikakī: “Aicho. Anākai Niospa yorafo nanakama. Cristoōnoax nō afe isharapakenakaki,” ixō kirika kenenifo. ⁵⁵ Askatari kenenifo iskafakī: “Anākai afanā noko namatiroma. Anākai nō nai omiskōinakama,” ixō kirika kenenifo. ⁵⁶ Nō afara chakafamisnoax nō nai nō omiskōitiro. Nāskakē nā Moisés noko yoinioxō nō tāpitiro afara chakafaax nō natiro. Naax nō omiskōixii. ⁵⁷ Akka Jesucristo noko nāxoni noko chaka soaxoxiki.

Nāskakē nō Jesucristo Ifofaax nō nafīax nō anā otoax nō anā nanakama. Nō afe nīpanaka. Nāskakē nō Epa Nios aicho fai.

⁵⁸ Akka efe yora mīshtichi, afara fetsa shināyamakāfe. Niospa noko imapaiyai keskara nā fisti shināsharakāfe. Jesús Ifofasharakāfe. Nōko Ifo Jesús yonoxosharafafāikāfe. Mā mā tāpia nōko Ifoōxō nō yonoai kaxpa nō yonomisma, nōko Ifomāi noko amakē. Nāskakē nō aōxō ato axosharatiro nō kaxpa ato axōima.

Nā Nios Ifofaafāfe kori ichafaxō Nios Ifofafo fetsafo fomani

16 Iskaratīa mā ea yōkaita, afara fetsa kirikaki kenexō ē mato yoi. Nios Ifofafo Jerusalén anoafo afaamais. Ato noikī mā ato afara fomatiro. Akka nā Nios Ifofafo Galacia anoafo ē ato yoia keskara ē matori yoipai nā afaamaisfo afarafo mā ato ināsharanō. ² Nomīkotīa ichanāi mā kori ichafaxō chipo Jerusalén anoā mā ato fomatiro. Yonoxō kori fīta atiri mā ato inātiro. Akka mā kori ichapama fixō ichapamari mā ato inātiro. Akka mā ichapa fixō ichapari ato inākāfe. Nomīkotīa ichanāi mā kori ichafatiro, ea manakima kori ichafayokāfe. Nā ē matoki nokoaitīa mā anā kori meketiroma. Nā kori mā ichafaa nā Jerusalén anoafo afaamaisfo mā ato fomatiro mē Corinto ano matoki oano. ³ Nāskano feronāfake sharakōifo katokāfe afāfe nā afaamaisfo ato kori foxotanōfo Jerusalén anoafo. Nāskatari ē Corinto ano nokoxō Jerusalén anoafo ē kirika kenexō ē ato fomanō. Nā feronāfake sharakōifāfe ato foxotanōfo. Akka nā feronāfakefāfe nofeta Jesús Ifofafo. Nāskakē ato ifisharakāfe ixō ē kirika kenei nā feronāfakefo sharakōifāfe foxonōfo Jerusalén anoxō Jesús Ifofaafāfe ato tāpinōfo. ⁴ Niospa ea nīchīpaiyaino nā feronāfakefo mā katoa efe fotirofo.

Pablo Corinto ano kapaikī ato yoini

⁵Ē Macedonia finōfainikai ē matoki Corinto ano nokoikai. ⁶Ētsa, ē ano mato fe samaraka pishtayotiro rakikīa. Askayamai ē mato feta mechaka fisti finōyotiro rakikīa. Nāskakē ē matoki nokoaino mā ea axosharayotiro. Askatari mē kaino mā ea nīchitiro ē kasharatanō. ⁷Ēkai mato finōfaipaima. Niospa ea nētefayopaiyaino ē mato ano nēteyotiro.

⁸Askafīax ē nono Efeso ano iyoi nā nōko fista āfe ane Pentecostés ikaitīa. ⁹Nonoxō yorafāfe nōko Ifoōnoa nika-paikani. Nāskakē ē nonoxō nōko Ifoōnoa ē ato yoisharayoi chanīmara fanōfo. Ē nōko Ifoōnoa ato yoifiaito atirifāfe ea xatemapaikani ē Jesúsnoa yoiyamanō.

¹⁰Akka ē nōko Ifo yonoxomis keskafakī Timoteori nōko Ifo yonoxomis. Nāskakē matoki Timoteo nokoaino kexesharakāfe akiki inimayanā. ¹¹Nāskakē, “Mī afaamara,” fayamakāfe. Nāskax mato anoax ekeki oaino nīchisharakāfe inimayanā ekeki nokonō. Nios Ifofaa fetsafo fe ekeki nokoyonō ē anā ato fe rafesharanō.

¹²Askatari iskaratīa nofe yora Apolosōnoa ē mato yoi. Ē Apolos yoia iskafakī: “Corinto anofo oiyotāfe,” ē faito ea yoia iskafakī: “Ē iskaratīa kayotiro. Niospa ea nīchīpaiyaitīa ē katiro,” ixō ea yoia.

Pablo mā mekai xatekī Corinto anofo ato meka fomani

¹³Jesús shināfafāikāfe chakafakakīma. Jesús Ifofasharakāfe. Jesús chanīmara faax afara

afeskarafaiato rateyamakāfe. Kachikirifayamakāfe. ¹⁴Afarafo mā akai keskara Nios yafi yorafo noikī axosharakāfe.

¹⁵⁻¹⁶Estéfnas afe yorafo fe Acaya ano ixō nānoxō Jesús chanīmara fakī taefanifo. Mā mā ato oimiskī. Mā mā tāpia nāfāfe Nios Ifofafo sharafamisfo. Nā keskarafo nikasharakāfe. Nā ato feta yonoaifori nikasharakāfe.

¹⁷Ē inimasharakōi Estéfnas, Fortunato, Acaicori afo ekeki nokoafono. Akka mā ea axopaiyai keskara nāfāfe mā ea axōafo. Mā ea axotiro ma mā chaikōi ika. ¹⁸Nā tiito ea inimamamisfo. Mato inimamamisfo keskafakī eari inimamamisfo. Nāskakē atoōnoa yoisharakāfe.

¹⁹Nā nōko Ifo chanīmara famisfāfe Asia anoafāfe mato yoisharapaikani. Aquila feta āfe āfi Priscila mato yoisharapaikani. Mato shinākōikani. Āto pexe mēranoax ato fe ichanāmisfāferi mato yoisharapaikani. ²⁰Keyokōi nōko Ifo chanīmara faafāfe nono efe ikaxō mato yoisharapaikani. Nāskakēri mā ranā yoinōnāsharakāfe.

²¹Ēfi Pablocki mē mekai xatekī meka rafes ē mato kenexonō. Akka taefakī nofe yora Sóstenes ea kirika kenexona. Akka iskaratīa ēkōi kirika mato kenexoni mā tāpinō.

²²Fatotora nōko Ifo noiya-maino Niospa omiskōimapainō omiskōipakenakafo mēra potakī.

Nōko Ifo Jesús chaima nokopainō.

²³Nōko Ifo Jesucristo mato noikī mato inimamasharakōinō.

²⁴Ē nōko Ifo Jesucristoōxō keyokōi ē mato noi. Nā tii.

Pablo Corinto Anoafo Afianā Kirika Kenexō Fomani

Pablo Corinto anoafo yoisharani

1 Ēfe yora mīsttichi, ēkīa Pablo. Ē kirika kenexō mato fomai mā tāpinō. Nofeta Jesús Ifofamis Timoteo feta ē mato kirika kenexō fomai. Epa Niospa ea katopaiyaito Cristo Jesús ea katonī āfe meka ē mato yoifofāfōfāinō.

Nios chanīmara faafo Corinto anoafo, Acaya mai anoafori ē mato keyokōi yoisharai. ²Ē nōko Nios mato kīfixomis iskafakī: “Epa Niospa, nōko Ifo Jesús feta ato noikōikī āto ōiti inimamasharaxōfe. Askatari ato shara fafe,” ixō ē matoōnoa yoimis.

Pablo omiskōini

³⁻⁴Nō Epa Nios yoisharanō iskafakī: “Epa Niospa, mī noko sharafa fafāfāini. Mī sharafinakōia. ¡Aicho!” ixō nō Epa Nios yoinō. Nāfi nōko Ifo Jesucristo āfe Apaki. Nāatori noko noisharakōi. Askatari nō omiskōiaito noko inimamatiro. Akka nā nō meemis keskara mei, fetsa omiskōiaito nō inimamatiro, nā Epa Niospa nō omiskōiaito noko inimamamis keskafakī. ⁵Cristo omiskōimakīfinakōinifo. Nāskakēri nōri Cristoōnoax omiskōikōi. Akka Cristo omiskōiaito Niospa axosharakōini. Nāskakē Cristoōxori nokori Niospa axosharakōi. ⁶Akka nō Niospa meka mato yoi nō omiskōiaito mā noko nikakōixō mā nōko Ifo Jesús chanīmara faax mā afe isharakōitiro. Nāskax mā inimakōitiro. Akka nō mato yoi nō omiskōifaito nōko ōiti Epa Niospa noko inimamaxomis. Akka mā mā noko ōimis nō omiskōiaito Epa Niospa noko axosharaito. Nāskarifiāi māri omiskōiaito Epa Niospa matori

axosharakōixii mā tenesharakōinō. ⁷Mā nō tāpia nō omiskōiai keskai māri nofe omiskōiaito Epa Niospa nōko ōiti inimama keskafakī matori inimamasharai.

⁸⁻⁹Efe yora mīsttichi, Asia mai anoax nō omiskōita ē mato yoi mā tāpinō. Nō omiskōifinakōita tenetiroma mei nai keskarakōi nō meita. Nāskakē nō tāpitiro nāskara Epa Niospa noko tāpimana nōa nō ifimetiroma nō omiskōiyamanō. Epa Nios fistichi noko ifitiro. Akka nō omiskōiaino nō naano, nāatofi yorafo otofatirokī, ixō nōko shinā mēraxō nō shināita. ¹⁰⁻¹¹Akka nō fāsi omiskōi nakerafaino Epa Niospa noko ifita. Anā afetiara noko ifixii. Askatari nō chanīmara fakōini nokomāi ifitaifamiskē, māmāi noko Epa Nios kīfixomiskē. Mā noko askafaino nā Nios chanīmara faa fetsafāfe shinākī iskafaxikani: “Aicho Epa Niospa, mī Pablo yafi afe rafemisfo mī ato ifisharakōia. Mī fāsi sharakōi,” ixō yora ichapafāfe yoixikani.

Afeskaī Pablo kanimamē Corinto ano

¹²Nā nō fakira kafāasai ariax nō isharakōimis, nō afaa chakafamisma. Niospa fichipaiyai keskara nō amis. Askatari mato mēranoax nō isharafinakōimis. Nāskakē nō shināchakaima nō inimasharakōi. Akka nōkai nō mato pāramisma, chanīma fisti nō mato yoimis. Niospa noko noikī noko shināmanaino nō isharanō mato mēranoax. Askatari nā nō fakira kafāasai ariax nō isharakōimis. ¹³⁻¹⁴Ē mato kirika kenexō manamani tāpitiropinī shara faxō fekaxma mā tāpitiro xafakīa sharakōi. Nāskafekē atirifāfe tāpisharafoma ē afe keskaramāki. Nāskafixō mā tāpisharai, nāskara shara ē fichipai. Nāskakē nōko Ifo Jesús anā oaino mā nokoki inimasharaxii, nōri matoki inimasharanō.

15-16 Nāskakē ē shinā ē Macedonia ano kaitīa ē mato ano māpefaixii anā ē mato yoisharaxiki mātō ōiti mēra mā inimanō. Askata nā Macedonia anoax ē oaitīa anā ē mato ano māpetiro mato fe iyoxiki. Chipō Judea ano ea nīchitirofo, ixō ē shināni. 17 Nānori ē shināfiāx ē mato ari ē kayoikaima. Akka mā iskafakī shināiraka: “Pablo ē kaira ifiax kaima, ŷafeskakī noko pāramē?” ixō mā shināiraka. Akka ēkai ōiti ranāyama fetsa yoikī, fetsa yoikī ē fapanā. Nā yōra Jesús Ifofaamato shināi keskara ē shināima. 18 Nā Niospa noko pāramisma keskafakī nōrikai mato pāramisma. Nāskakē tāpisharakōia nō mato pāramisma. 19 Akka Timoteo ikaino Silvano ikaino ē ikaino Jesucristo Niospa Fakeōnoa nō mato yoimis. Jesucristo mekakai rafema, āfe meka mēstekōi. Chanīma fisti. 20 Epa Niospa noko yoiyoa keskara keyokōi Cristo mā noko axomis. Nāskakē nō keyokōichi yoimis iskafakī: “Epa Niosi, mī fāsi sharakōi. Jesúsxō keyokōi mī afama mīshti famis nā mī yoiyoa keskafakī. Nāskakē Jesús aneōxō nō mia aicho fai,” ixō nō yoimis. 21 Askatari Epa Niospa mato yafi noko Jesús Ifosharakōifama. Nāskatari noko katoxō noko nīchini āfe meka yoimis nō inō. 22 Akka fētsa āfe afarafo marakka fatiro fetsafāfe tāpinōfo āfenākē. Nāskafakīri Epa Niospa āfe Yōshi Shara nō mēra nanea aōxō nō tāpinō nō afe yoraxō. Nāskakē nō tāpitiro afara fetsa nā noko yoiyoa keskara chanīmakōi noko ināxii.

23 Ē mato ari kaira ixō ē shināfiitaxakī ē kaama. Epa Niospa ea tāpikōia ē chanīkēma. Ē mato ari kakerana. Nāskafiax ē kaama ē mato shinākī. Ē ato ari kaxō ē ato fasi yoikī ē ato shināmitsamatirora ikax nāskax ē mato ari kaama. 24 Ē mato askafatama ēroko mato inimamapaisharai. Ēkai mātō ifo ipaima. Akka Jesús fisti nōko Ifo.

Akka mā mā Jesús chanīmara faxō mā mā Jesús Ifo sharakōifai. Nāskakē ē mato feta Jesús yonoxopai mā inimai finakōinō, askatari mā Jesús Ifo sharakōifanō.

2¹⁻² Nāskakē ēfe shinā mēraxō shinākī ē iskafayamea: “Ē Corinto ari kapaifi ē kaima. Akka ē kaxō ē ato yoikī iskafapaima: ‘A mā afara chakafamis keskara xatekāfe,’ ixō ē ato yoikī ē ato inimamatiroma. Askakimaroko ē ato shināmitsamatiro. Ē ato shināmitsamanaino, ŷtsōa ea inimamatiromē? Akka ares fisti ea inimamatirofo,” ixō ē shināyamea. 3 Nāskakē ē mato kirika kenexona, mato ari kakīma. Akka ē shinā, “Ē ato ari kaxō ē ato iskafaino: ‘Mā isharakōiyama mātō chaka xatekāfe,’ ē ato faino shināmitsakōitirofo,” ixō ē shināyamea. Akka mā ea nikayamaino ēri shināmitsakōitiro. Akka mā anā Nios nikakī anā isharakōiaino, mā ea inima-masharakōitiro. Akka mē tāpikōia ē inimakōiaino māri inimakōitiro. 4 Ē mato kenexokī ē meyamea ēfe ōiti shināmitsakōiaino oiayanā. Ēkai mato shināmitsamapainima. Askatamaroko ē mato kenexoni a ē mato noikōiai keskara mā tāpinō.

Fētsa noko chakafaito nō rae fatiro

5 Akka nā feronāfake fētsa ea chakafakī mekakakī ea fisti shināchakamanama, nā mā Nios Ifofaafari keyokōi mato shināchakamana. Nāskakē noko keyokōi chakafakī mekafaa. Noko askafafaino ēkai na feronāfake omiskōimaki finapaima. 6 Akka mā ranārīto omiskōimanakī nāskanōkāfe. 7 Akka a mā aka keskafakī anā askafakīma rae fakāfe. Nāskaxō yoisharakāfe inimamasharaxikakī anā omiskōinōma. Akka mā askafayamaino āfe shinā mēra shināmitsakōitiro anā shināsharatiroma anā Nios Ifofapaima. 8 Nāskakē ē mato yoiai

keskafakī ea nikasharakāfe. “Nō mia noikōi. Mī anā nofe isharakōitiro,” ixō yoikāfe tāpinō. ⁹Ē mato kirika kenexō manamayamea tāpipaikī mā mēxotaima ea nikakōimākai. ¹⁰Mā fetsa raefakē ēri nā raefatiro. Fētsa ea chakafaito ē mato shinākī Cristo ea ōiaino ēri nā raefatiro. ¹¹Nō fetsa raefasharakōiaino Satanás noko feparatiroma. Nō tāpisharakōia Satanás noko kexepaikōi. Akka a Nios Ifofafo isharayamaino, raefayamaino, a Nios Ifofaafoma tiito chakafakī mekafatirofo Satanás fichipaiyai keskara. Akka nō fetsa raefaino Satanás noko afeskafatiroma.

Pablo pexe rasi Troas ano nokoax inimanima

¹²Akka ē mato eōnoa tāpimapai. Ē pexe rasi Troas ano kani meka shara Cristoōnoa ato yoikai. Cristoōnoa nika-paikōinifo. Nāskano nōko Ifāfe ea atoki nīchini ē āfe meka ato yoinō. ¹³Akka ē shināni nofe yora Tito Troas anoa ē fichikaira ixō. Akka fichiyamax ē inimanima. Nāskaxō ē fāsi shinākōini. Nāskata, “Mē kai,” ixō Troas anoafo nā nōko Ifo chanīmara faafo ē ato yoita ē oni nono Macedonia ano.

Cristoōxō nō keyokōi finōtiro

¹⁴Aicho Epa Niosi, mī Cristo Jesús afara chaka potamana anā afeskafanōma. Nāskakē nōri afe inimai nōmāi aōxō āfe meka yoikatsaxakī yorafāfe tāpinōfo. Akka pirofomā nakas shara nachikomea nō keyokōichi xetetiro keskafaki, nāskafakīri Niospa noko nīchiano nokoōxō keyokōichi tāpitirofo āfe meka shara. ¹⁵Akka nō meka shara Cristoōnoa yoimis keyokōichi nikanōfo. Akka atirifāfe chanīmara fakōikani, Nios fe ipaxakakī. Akka atirifāfe nikasharakanamax Jesús Ifofakanamax nakanax omiskōipakenakafo. ¹⁶Akka

na meka shara nikaifoma mā nakanax omiskōipakenakafo mēra fokanax omiskōixikani, nāfāfemāi na meka shara nā nō afara pisikōi xetemis keskara xetekatsaxakakī. Akka nā meka shara nikaifāfe nā nō pirofomā nakas shara xetemis keskara xetemisfo. Nāskakanax Nios fe nīpanakafo. Akka, ¿tsōa Niospa meka Jesúsnoa yoisharatiromē? Akka tsōa atiroma. ¹⁷Akka fetsafāfe Niospa meka ato yoikakī kori fipaikani āa ato pārakaxō. Nō mato Niospa meka yoikai noko kopifakāfe ikaxō āa ato pārakaxō ato kori fiaifo keskafakī nōkai mato askafamisma. Mā nō tāpia nō āfe meka yoiaito Epa Niospa noko ōisharakōi, nāatomāi noko nīchinixakī. Āfe meka yoikai nō kaxetiroma, Niospamāi noko ōiaino nōmāi Cristo āfe inaxō.

Jesús ato meka fena yoimis Pablo ato yoini

3 Askara nō yoiaino, mā shināiraka nā nōa nō yoimesharai keskara. Maa. Nōa nō yoimesharaima. Mā chaka shināi. Akka fētsa yonopaiyaito fētsari fetsa kirika kene fomaxotiro fetsafāfe ōinōfo yonosharamiskē. Akka, ¿mā shināimē fetsafāfe nokoōnoa kirika kenenōfo noko yoisharakakī nō yonosharamiskē Niospa meka yoikī? Akka nō askara fichipaima. Akka, ¿mā shināimē nō mato kirika kene yōkaito kirika kenexō mā noko inānō nōri fetsafo inānō noko tāpinōfo nō mato mēraxō yoisharamiskē? Maa. Askara nō fichipaima. ²Akka nā kirika kenea keskara nō fichipaima māmāi nā kirika kenea keskarakē, fetsafāfe mato ōitirofo māmāi Nios Ifofasharakē. Mato ōikakī nokori tāpitirofo nō Niosxō yonosharamiskē. ³Akka mā mā isharakōia anā mā imis keskarama a Niospa fichipaiyai keskaraino. Nā noko ōimana Cristo māto ōiti fetsafaa fena keskara mā inō. Nāskakē mā kirika

kenea keskara. Mato õixõ fetsafäfe täpitirofo nõ Niospa meka mato täpimasharamiskē. Akka na kirika kene lapisi kenemeama, askatari tokiri sapaki kenemeama; Epa Nios nīpanakato äfe Yōshi Sharapa mato imashara mā isharakōinō.

⁴Iskafakī nõ yoia, mā nōmāi täpixõ Niospamāi noko nichinikē nõ äfe meka mato yoinō Cristo äfe sharaõxõ nõ mato yoisharamis. ⁵Akka nõa nõ afara shara nõ mato yoitiroma mā ishara-ranō. Askatamaroko Epa Niospa äfe Yōshi Sharaõxõ nõ fetsafo täpimatiro isharanõfo. ⁶Niospa Yōshi Sharaõxõ na meka fena nõ ato yoimis Jesúsnoa nõ Nios fe nīpaxatiro. Akka a Moisés kenenionoa nõ ato täpimamisma, sharafiano keyokairoko nikanõfo nõ ato yoipanā. Akka a Moisés yoini keskara keyokōi nikakanamax Nios ika ano katiroma. Askatamaroko Niospa Yōshi Sharapa noko imasharapakenaka Nios ika ano nōmāi Cristo Ifofakē.

⁷⁻⁸Epa Niospa nõko xinifo israelifo nā ato yoipaiyai keskara ato yoini nikanõfo. Tokiri pāraiki kenexõ ato yoini. Epa Niospa Moisés tokiri kene ināino luz keskara fafekōini. Nāskatari Moisés femānā fafekōini. Nāskakē mā Moisés māchi keya ariax fotokē nõko xini israelifäfe õitiroma inifo. Nāskax fafekõifiax fenāmāshta matapakeni. Akka Epa Niospa Moisés yoini keskara sharakõifixõ noko imapakexatiroma. Sharakõifixõ, akka iskaratīa Niospa Yōshi Sharapa noko yoiai keskara nāroko sharafinakōia. ⁹Akka nā Moisés yoini keskara sharafiano nikakanamax nakanax Nios ika ano katiroma. Akka iskaratīa Niospa äfe Fake Jesúsxõ noko chaka soaxotiro nõ afe isharaapakexanō. Nā sharafinakōia afaa fetsakai askarama. ¹⁰Epa Niospa Moisés yoini keskara sharafiax, akka Epa Niospa Jesúsxõ noko axoni keskara

nāroko sharafinakōia. ¹¹Niospa meka shara Moisés fiaino fafesharakōini. Mā fiax äfe femānā fafesharakōini, Moisés. Äfe femānā fafesharakõifiax fenāmāshta matapakeni. Epa Niospa Moisés yoini keskara sharafiax, akka Epa Niospa Jesúsxõ noko axoni keskara keyonakama nāroko sharafinakōia.

¹²Nāskakē mā nõ täpikōia Epa Niospa Jesúsnoa yoini keskara keyonakama. Nāskakē ranotama nõ Jesúsnoa yorafo yoitiro. ¹³Nōkai Moisés keskarama. Moisés äfe femānā fafeaino samapa feopomeni israelifäfe õinõfoma nāskax fenāmāshta matapakeni. ¹⁴Akka nõko xinifäfe nikasharapaonifoma, äto õitimāi fēstokōi keskarakē. Iskaratīari nõko kaifo nāskaraforti. A Moisés ato yoini keskara ato kirika anexonaifono ato nikakaspakanax. Nāskakaxõ Epa Niospa meka täpisharatirofoma. Akka Cristo fistichi ato shināmatiro nā õiti fēstoa keskara inõfoma. ¹⁵Iskaratīari nā Moisés yoini keskara ato anexonaifono äto õitimāi fēstokōiano shināsharapanāfäfe.

¹⁶Askafikaxõ iskaratīa a Moisés keneni keskara anā shinākaxoma nõko Ifo chanīmara fakaxõ aõnoa fisti shinātirofo. Nāskakē anā feopomea keskara ixikakima. ¹⁷Niospa Yōshi Shara nõ Ifofaax nofe ikaino afaa fetsa nõko ifo itiroma, noko ikixikī. ¹⁸Akka nõko õitikai fēstoa keskarama. Nōko Ifäfe äfe meka nõ nikasharakõitiro. Äfe Yōshi Sharapa noko ikixõ noko fetsafatiro a keskara shara nõ inō. Akka mā noko fetsafaano nõ sharakōi ixii. Nāskakē fetsafäfe noko õikakī täpitirofo nõ shara isharakē. Nā feisiti xinī chaxaino fafeai keskara noko õikakī nõko Ifo Jesús täpitirofo afe keskaramāki.

4 Akka Epa Niospa noko shinākī nõko yoini äfe meka shara Jesucristoõnoa nõ yoifofäfofäinō. Nāskakē nõ shināchakaima, nõ Niospa meka

yoiki xateima. ²Nāskakē nō afaa one chakafamisma rāfixikima, a afara one chakafamisfo keskakakī. Askatari nō tsoa pāramisma. Askatari nōa nō Niospa meka fetsafaxō yoimisma. Akka Niospa tāpia meka chanīma fisti nō yoimiskē. Nāskakē mā nokoki inimasharapainō, nā nō afarafo shara faito ōi. ³Na meka shara Jesúsnoa nō yoimis nikakaspai-fono nā onea keskara. Nāskakē tāpikana-max oa fēstoa keskarafō. Nāskakanax omiskōipakenakafo. ⁴Nāfofi nā niafaka chaka āto ifoxō ato yoimis. Nāskaxō nā ōiti fēstoa keskara ato faano na meka shara Jesúsnoa tāpitirofoma. Nā yora fēxō luz ota sharafiano ōitiroma keskarafō. Nāskaraxori Jesús finakōia tāpitirofoma. Nāskatari tsoa tāpitiroma Jesús Apa keskara sharafinakōifiano. ⁵Akka nōkai nōa nō nokoōnoa nō mato yoimisma mā noko ifofanō. Askatamaroko nō mato yoimis Jesucristo mātō Ifo inō. Nōko Ifokē aō noixō nō yonox-osharapai. Akka nō mato axosharapai Cristoōnoa mā tāpinō. ⁶Niospa pena onifayoxoma fakishkē yoini pena inō. Nāskarari nō Jesús Ifofayamax nōko ōiti nā fakish keskara chakakōi ipaoni. Akka Niospa Jesucristoōxō nōko ōiti mēra noko chaxamashara aōxō nō tāpinō afe keskara sharakōimāki.

**Pablo yoini nō Jesús
chanīmara faax nō isharatiro**

⁷Akka nō afaayamafekē Niospa āfe sharakōi noko mēra nanea nō āfe meka shara Jesúsnoa ato yoinō. Akka nā kesho noko keskarari akai afaama. Samama moshitiro. Moshifitirokē a mēra afara sharakōi nō nanetiro. Nāskarifiāi nō afaayamafiano Jesús nofe rafea. Nāskakē yorafāfe tāpitirofo Niospa Yōshi Shara nōmēra nanea. ⁸Nā nō imis keskara iskaratīa ē mato yoinō mā tāpinō. Noko chakafafiakakī noko xatemakanima. Nāskafixō nō

afeskaimēti ixō, nō shināchakafikī mā nō tāpia Epa Niospamāi noko axosharafafainaito. ⁹Noko noikaspakakī noko chakafapaimisfo. Nāskakaxō noko chīfafōfāsafamisfo. Noko askafafiaifono Epa Niospa noko potaima. Nāskakatari noko retepaikakī noko tsefeya fafiafono Epa Niospa noko kexesharamis nō nayamanō. ¹⁰Jesús niyoano retepaipaonifo keskakakī nokori nāskari fakani retepaikakī. Noko retepaifiaifono nōko Ifo Jesús noko kexesharai noko retenōfoma. Nāskakē yorafāfe tāpitirofo mā Jesús nafianixakī anā otoax nikē. ¹¹Nō Jesús yonoxonaito mēxotaima noko retepaikani. Akka noko retepaifiaifono nōko Ifo Jesús noko kexesharai noko reteyamanōfo. Akka nōa nō ifimetiroma nayamaxiki. Nāskakē tāpitirofo mā Jesús nafianixakī anā otoax nofe ikē. ¹²Nāskakē Jesúsnoa nō mato yoimis fetsafāfe noko retepaifiaifono mā chanīmara faax mā afe ipaxanō.

¹³Akka Epa Niospa meka kirika ano yōra kenei iskakakī: “Ē Epa Nios chanīmara fakōini. Nāskakē Niosnoa ē ato yoi,” ixō kirikakī Niospa meka kenei yōra. Nāskarifiakī nōri Niospa meka chanīmara fakōixō nō mato yoi. ¹⁴Akka mā nō tāpia nōko Ifo Jesús mā nafiakē Ēpa Niospa anā ōtofani afe ipaxanō. Nāskakē Apa Jesús otofani keskakakī mato yafi nokori otofaxii nō afe ipaxanō. ¹⁵Akka nō omiskōikōi mato Epa Niospa meka yoi mā āfe meka chanīmara fakōinō. Nāskakē yora ichapafāferi Epa Nios nikakōikaxō, “Aicho, Epa Niosi, mī fāsi sharakōi,” faxinōfo.

¹⁶Nāskakē nō omiskōifikī nō shināchakaima. Nōko Ifokai nō kachikiri faima. Akka nōko yorari anā kerexma nō omiskōiaino. Askafixō nōko shinā mēra mēxotaima noko kerex fafāfāini. ¹⁷Akka a nō niyoax nō omiskōiyoi akai afaama, samamashta

keyoi. Akka nō Jesúsnoax omiskōiaito a noko sharakōi imai a keskarakai tsōa ōiyomisma. Nāfori keyonakama. ¹⁸Akka nā nō omiskōiai shinātaroko nā nō ōiyomisma nō shināi. Nios ika anoxō noko inimamapakenaka. Nāa nō shināi. Akka nā afaranā noko omiskōimanai samama keyoxii. Akka a Niospa noko chipo imai keskara keyonakama.

5 Akka ē mato yoinō nikakapo. Pexe xiniax pāo ikax keyotiro. Nāskari-fiai nō naino nōko yora keyotiro anā nōko fero mēsho nō mēra inōma. Akka tsōakai noko yora fenafaxotiro. Epa Nios fistichi noko yora fena onifaxotiro. Akka mā nō nai mēra kaax nōko yora fena shara ixii. Epa Niospa noko yora fena shara faxōano a anā keyonakama. ²Akka nō fekaxtemis nōko yora fekaxkōime. Nōko yora fenashara fapai nai mēraxō. ³Akka nō naax, ζnōko fero mēsho yoraya itiomamamē? Maa. Epa Nios fisti nō Ifofamiskē noko yora fena shara faxotiro nō afe ipaxanō. Nāskakē nōko fero mēsho yoramais nai mēranoax itiro. Epa Niospamāi noko yora fena faxōano. ⁴Iskaratīa nono mai ano niyoax nōko yora omiskōiyoi. Askafiax nō nayopaima. Nō nayoamano Cristo onō noko yora fetsafaxoxiki nō isharapakexanō. ⁵Nā Epa Nios fistichi noko onifani nō afe ipaxanō. Nāskakē āfe Yōshi Shara nō mēra nanea nō tāpinō noko yora fetsa faxoxiaino.

⁶Nāskakē nō shināsharafafāini nono mai ano niyoxō, nayoxoma, nōko Ifo Jesús ari kayoxoma mā nō tāpia. ⁷Nāskakē nā Jesús ika ano ōiyamafikī nono mai anoxō nō chanīmara fafafafāini. Nāskaxō chipo nō ōixii Epa Niospa noko fetsafaano. ⁸Akka mā nō tāpisharakōia Epa Niospamāi noko yora fetsa ināino. Akka mā nō nakī nōko yora nō ratafainikai nō sharafinakōia ikikakī. Nāskakē nō inimasharakōi

mā nō nai nōko Ifo Jesús femāi nō ikikai. ⁹Akka nono mai ano nō niyoxō nōko Ifo nō yonoxosharayopai nokoki inimanō. Nāskatari nai mēraxori na fischisharapaiyai keskafakī nōko Ifo nō inimamapaisharakōi. ¹⁰Akka nā chanīmara faafo tii Cristoki nokoxikani. Nāskatari noko yoipakexii nono mai ano niyoxō nō shara famismākī, askayamakī nō chakafamismākī. Akka nō afara shara famiskē afara sharakōi noko ināxii. Akka nō afara chakafamiskē afara shara noko ināpaifikī noko ināxima. Nāskakē nō fixiima. Nāskakē Jesúsxō nō yonopai sharakōi.

Pablo yoini Cristoōnoax nō Nios fe rafetiro

¹¹Akka Niospa noko yoia keskara nō ayamax nō rāfitiro. Nāskatari fetsafori nō ato yoipai nā Niospa ato yoiai keskara anōfo. Niospa noko tāpikōia nōmāi mēstekōi yoiaito. Nōkai ato feparapaima. Māri mā mā noko tāpikōia nō mato pāramisma. Nōko meka mēstekōi fisti nō mato yoimis. Nānori fisti mātō shinā mēraxō mā shināpainō. ¹²Akka kakapai nōa nō yoimesharapaima. Akka mēstekōi fisti nō mato yoimis, mā mā tāpia. Akka fetsafāfekai mato yoikōikanima mato feparapaikani. A yoiaifo anorikai yoimisfoma āa āto shinā mēraxō shinākaxō yoimisfo kakapayanā. Akka nōfi mato pāramisma, chanīma fisti nō mato yoimis. Nāskakē mā nokoki inimakōimis. Nāskaxō mā nokoōxō ato yoikī nokoōnoa mā ato yoisharatiro. ¹³Chanīma, nō Nios noikī kerexkai nō yonoxofafāimis aōnoa fetsafāfe nikasharanōfo. Akka yorafāfe nokoōnoa yoimisfo iskafakakī: “Na Pablo feta yonomisfāfe shināsharamisfoma mēxotaima ato Niospa meka yoifofāsafamisfo omiskōifinafikakī,” ixō noko yoimisfo. Āa noko askafanōfokī

mā nō tāpiakī Niosxō nō yonofikai mā āfe meka tāpinō. Akka nō mēstekōi shināsharakī nō mato yonoxosharamis. ¹⁴Cristo noko noikī noko yoini nō āfe meka shara mato yoinō. Cristo keyokōi yorafoōnoax naani. Nāskakē mā nō naa keskara a nō iyopaoni keskara ixikima. ¹⁵Akka mā Jesús nayoni yorafoōnoax keyokōi a keskara shara ixiki. Nāskakē a nō chaka ipaoni keskara ixii. Nāskakē nā nō apaiyai keskara fisti anā nō shinātiroma. Cristoōnoax nō yonosharaxotiro. Cristo āa nokoōnoax nayoni. Nafiano Epa Niospa āfe sharaōxō anā otofani.

¹⁶Akka nā Jesús chanīmara faafāfema fetsafoōnoa shināifo keskarakai nō anā atoōnoa anori shināpakenakama. Nōri anori shināyopaoni nō anā askapaima. Cristoōnoari nō chakakōi shināyopaoni. Nōkai anā aōnoa anori shināima. ¹⁷Nāskakē Cristo nā Ifofafo ato shinā fetsafaxōa anā shināyopaoni keskara inōfoma, fena keskara shara inōfo. A Niospa fichipaiyai keskara fena keskara nō ixii. Keyokōi fena keskara ixii. ¹⁸Epa Niospa Cristoōxō noko fetsafaa anā nō noikaspanōma, nō afe rafenō. Askatari noko yoini aōxō āfe meka nō ato tāpimanō Epa Nios fe rafenōfo. ¹⁹Epa Niospa Cristoōxō keyokōi yorafo afe rafemapai anā noikaspanōfoma. Cristomāi noko nāxonikē Epa Niospa a nō afara chakafamisnoa anā shināima. Nā Epa Niospa noko yoia keskafakī nānorikōi nō mato yoimis.

²⁰Akka Cristo noko nīchini nō āfe meka mato yoinō. Nō āfe meka mato yoi nā Epa Niospa mato yoiāi keskara. Epa Niospa nokoōxō mato yoi nā Cristo mato yoipaiyai keskafakī. Nāskakē nikakōikāfe Cristo mato nāxonikī mato chaka soaxoxiki. Nāskakē Cristo Ifofaxō māto chaka xatekāfe Epa Nios fe rafexikakī. ²¹Akka Cristo afaa chakafapaonima. Nāskafikē Apa Niospa

nōko chakafo akiki nīchini. Cristo afaa chakafayamafiakatsaxakī noko nāxonī Epa Niospa noko omiskōimayamanō. Nā yora chaka keskarax nōko chakafoōnoax Jesús nani. Nāskakē nō Jesús Ifofaino Niospa noko ōitiro sharakōi nā nō afaa chakafamisma keskara, nokoki inimakōikī.

6 Akka nō Nios feta yonomis āfe meka mato yoikī. Nāskakē nō mato yoisharapai Epa Niospa mato noisharakōiaino, mā shināmakiyamanō, āfe meka mā kachikiri fayamanō. Fetsafāfe anorima mato yoiāito nikayamakāfe. Askatamaroko Jesús meka shināmakiyamakāfe. ²Taeyokī Niospa meka yoimisto kirika keni iskafakī Niospa yoiaino:

Ē mato shināito, mā ea yoiaino ē mato nikai mā omiskōiaino. Ē mato ifinō, ē mato axosharaxiki, ixō yoini Epa Niospa. Nāskakē nikasharakāfe iskaratīari Epa Niospa noko axosharapai noko ifixii.

³Nōkai mato afaa chaka yoipaima tsōa noko chakafayamanōfo. Akka nō chaka niaito ōikakī a Nios chanīmara faamafāfe noko mekafatirofo. Nāskakē nō afaa chakafapaima. ⁴Akka nā nō keyokōi Niosxō aka keskara nō mato ōimamis nōmāi yonoxokatsaxakī. Noko omiskōimafiaifono nō tenekōimis. Askatari fekaxteifinakōita nō tenekōimis. Noko chakakōi famisfo, noko askafafiaifono nō tenekōimis. ⁵Nāskakaxō noko koshamisfo, askatari karaxa mēra noko ikimamisfo. Nāskatari yora chakafāfe noko noikaspakakī fāsi noko mekafamisfo. Noko askafafiaino fekaxtekōiyānā nō yonomis. Askatari nō oxa tenekōimis. Nāskaxri nō fonāikōimis. ⁶⁻⁷Noko askafafiaifono afaa chakafatama nōko ōiti mēraxō nō afaa chaka shināima. Nō Cristo fe rafeaito nā noko yoimis keskara mā nō tāpia. Noko

chakafafiaifono nō atoki ōitifishkitama. Fena fenakima nō tenekōimis. Nāskax fetsafo fe rafepaikī nō ato sharafa fafafaīmis Niospa Yōshi Sharaōxō nō ato askafamis ato pārakīma nō ato noikōimis. Nō askakī keyokōi nō mato ōimatiro nōmāi Niospa yonomatixō. Satanās noko afara chakafamapaifaito Niospa Yōshi Sharapa nā Nios keskara shara noko imaino āfe Yōshi Sharaōxō nō afara chaka potatiro. ⁸ Akka fetsafāfe nokoōnoa meka shara yoifiaifono fetsafāferi nokoōnoa meka chaka yoimisfo. Akka fetsafāferi na yorafo sharakōira noko fafiaifono fetsafāferi noko īchamisfo. Nō chanīmakōi yoifimiskē noko feparamisfo ixō nokoōnoa fetsafāfe yoimisfo. ⁹ “Pablo fe rafeakai tsoama. Nōkai ato ōimisma,” noko fafiaifono akka fetsafāfe Nios Ifokōikaxō noko noikani. Nāskatari nō napaifiax nō nia. Noko omiskōimafiakakī noko tsōa reteama. ¹⁰ Akka nō shināmitsafiaito nōko Ifo Niospa noko inimamamis. Akka afaamaisfixō nō Niosxō nō fetsafo imasharakōimis, Nios Ifo shara faifono. Nō afaamais keskarafiax nō aya a Niospa noko ināi. Akka nā keyokōi Niosnā nōkonāri.

¹¹ Efe yora mīshtichi Corinto anoafāfe, nā nōko ōiti mēraxō nō shināi keskara nō mato yoimis. Nō mato fomāmisma. Keyokōi nōko shinā mēraxō nō shināi keskara nō mato yoimis mā tāpinō. ¹² Akka nō mato noikaspamisma. Akka māroko noko noisharamisma. ¹³ Akka iskaratīa ē mato yoi āpa fake noisharakī yoitiro keskafakī, nokori noisharakāfe nā nō mato noiai keskafakī.

**Nā Nios chanīmara faafāfema
akaifo keskara ayamakāfe**

¹⁴ Nā Jesús chanīmara faafoma fe rafeyamakāfe. Akka na yora Nios Ifofaafāfe shināifo keskarakai nā yora

chakafāfe shinākanima. Nāskarīfiai pena fe fakish osinātiroma. ¹⁵ Nāskarīfiakī Cristo feta Satanās anoris shinātirofoma. Akka nā Cristo Ifofaafāfe fichipaiyaifo keskara nā Cristo Ifofaafāfema askara fichipaikanima. ¹⁶ Nā Cristo chanīmara faafāfe ichanāmisfo Epa Nios kīfinōfo. Akka nā Ifofaafoma ato fe ichanātirofoma afara nimofa fakaxō kīfitirofo na nōko niosra ikaxō. Nāskakē nā rafe osinātiroma. Akka afāfekai Epa Nioskōi kīfipaikanima. Akka Epa Nios nō mēra ika. Nāskakē nō Niospa pexe keskara. Nōko Nios nia. Epa Niospa yoini iskafakī:

Ēfi ato fe ikikai, ato fe rafexikī. Ē āto Nios ikaino afo efe yora ikani, ixō yoini. ¹⁷ Askatari Epa Niospa yoini iskafakī:

Akka nā Cristo chanīmara faamafāfe akaifo keskara ayamakāfe. Ato fe rafeyamakāfe afaa chakafaxikākima. Mā askaino ē mato ifikai, ixō yoini. ¹⁸ Askatari nā afama mīshtichi atiroto ato yoini iskafakī:

Akka ē māto Epa ixii. Akka mā ēfe fakefo ixii, ixō nōko Ifo Niospa yoini.

7 Ēfe yora mīshtichi, Epa Niospa nā noko yoiyoni keskara shara. Nāskakē nō isharanō keyokōichi nōko chaka nō xatenō. Afarafāfe nōko yora iyamai nōko ōiti mēraxō noko chakafamatiro nāfo nō xatekōinō sharakōi ixiki. Nō Epa Nios noikōiax a keskara shara nō ipai.

Corinto anoxō chaka shināyopaonifo.

Akka iskaratīa mā shara shinākanani

² Akka nā yora fisti keskara nō inō noko noisharakāfe. Nōkai mato chakafamismaki. Askatari nō mato afaa chakafamamisma, askatari nō mato pāramisma. ³ Ēkai nā ē mato yoiai keskafakī mekakī chakafakī ē mato yoimisma. Akka ē nayoxoma ē mato mēxotaima noikōifafāini. Nāskatari mē

nafiaxō mēxotaima ē mato noikōixii. Nāskakē tsōa noko paxkanā fatiroma nā yora fisti keskaramāi nō ikē. ⁴Mā nō tāpikōia mā noko noikōiyanā, mā Jesús Ifo sharakōi fakē. Nāskakē nō yorafo yoisim mā isharakōimiskē. Nāskatari nō omiskōifi nō inimakōimis.

⁵Akka nā nō Macedonia ano nokoitatia nō teneama, mēxotaima fanīma mīshfinoax fekaxteiafāfe ōi. Akka nō shināchakakōimis. Askatari a Nios Ifofaa fetsafori nō ato shinākōimis, mā nōko Ifo Jesús kachikiri faafora ixō. ⁶Akka nā shināmitsaifo Niospa ato inimamamis. Nāskakēri nokoki Tito nīchiano nō inimakōimis. ⁷Akka mā nokoki Tito nokoxō noko inimama noko yoia iskafakī: “Corinto anoafāfe ea inimamakōiafo,” ixō Titopa noko yoia. Askara nō nikai nō inimakōia. Askatari noko yoia mā eōnoa yoikī iskafakī: “Nō Pablo shinākōi nokoki samamashta nokopainō,” ixō mā yoikē: “Nāskaxori nōko ōitinī nō shinā chanīma nō afara chakafamis. Akka nōkai anā askapaima. Nō Pablo shināi,” ixō mā yoiaino Titopa ea yoia. Nā keskara nikai ē inimai finasharakōi.

⁸Akka ē mato kirika kenexō manamakī ē mato shināmitsamana. Nāskax ēri shināmitsakōiyoa. Akka anā ē shināmitsaima. ⁹Akka iskaratīa ē inimakōi. Akka ē mato shināmitsamanax ē inimaima. Akka mā shināmitsayanā mā Epa Nios kīfiti iskafakī: “Epa Niosi, nō afara chakafakī noko raefafe nō afara chakafamiski,” ixō mā yoikī. Nāskakē ē inimasharakōimis. Mā askafaino Epa Niosri matoki inimasharakōi. Akka ē mato kirika kenexō manamakī ē mato yoikī chakafaama. Askatamaroko ē mato yoisharakōia mato axosharayanā. ¹⁰Akka nō shinākī iskafatiro: “Ooa, ē afara chakafakī, Niosri ē chakafaa,” ixō shinākī nōko chaka nō xatepaitiro

Epa Nios Ifofapaikī. Nō askaito ōikī Epa Niospa noko ifitiro nō afe ipaxanō. Nāskaxō nō shinātiroma iskafakī: “Ooa, ēfe chaka ē xateama shara ē ikerana. Niosri ē Ifofaama ē shara ikerana,” ixō anori nō shinātiroma. Akka nā chanīmara faamafāfe nō shināi keskara shinākanima. Iskafakī shināmisfo: “Ooa, nō afara chakafaa,” ixō shinākanī ato ōiti mēra shināmitsakanima Nioskai shināpaikanima. Nāskax nakanax Epa Nios fe ipanakaforma. ¹¹Akka mākai askarama. Shinākapo. Mā mātō ōiti mēraxō mā mā shinā anā mā Nios Ifofai mātō chaka xatepaikī nā Niospa fichipaiyai keskafakī. Nāskax mā ratekōia Niospa keyokōi noko omiskōimaxira ikax. Nāskakē mā mā itipinikōia ika a afara chakafaifo ato omiskōimaxiki. Nāskaxō mā fāsikōi ato yoia āto chaka xatenōfo. Nāskakē mā mā noko isпамākai ato keskarama. Nāskakē mā ea fichisharapaikōi ē mato ōikanō mā isharakōiyamākī. ¹²Akka ēfe kirika kene fixō mā ea noiyana mā ea nikakōisharamis. Akka ē kirika keneama, nā feronāfāke afara chakafaaōnoa omiskōimakāfe ixō. Askatari nā feronāfāke omiskōimanafoōnoari ē kirika keneama. Akka ē mato kirika kenexona mā tāpinō mā ea noimākai. Akka mā ea nikakōimis. Nāskaxō mā tāpitiro māmāi ea noikī Niospa ferotaifi.

¹³Nāskakē nō inimasharakōi, māmāi noko noisharakōiaino nikakōisharayanā. Akka Titori matoōnoax inimasharayamea. Nā Tito inimito ōi nōri inimai-finasharakōiyamea. ¹⁴Akka Tito kayoamano ē yoiti iskafakī: “Na Corinto anoafō sharakōifo,” ixō ē yoiti. Nāskakē Tito mato mēra kaano mā ifisharakōiyamea. Nāskakē ē matoōnoax rāfiyameama. Akka chanīma fisti nō mato yoisim. Nā ē matoōnoa Tito yoia

keskara chanīmakōi Titopa mato ōia. ¹⁵Tito matoki nokoxō ōia mā rateaito mato ōita noko Titopa ferateneira ikax. Nāskakē pishta rateyanā mā Tito nikakōita. Nāskakē Titopa mato shinākī, mato noikī finakōi. ¹⁶Ēri matoki inimakōi. Akka iskaratīa mē tāpia nā ē mato yoiāi keskara mā amiskē.

**“Afarayaxō fetsafo ināsharakāfe,”
ixō Pablo Corinto anoafu yoini**

8 Akka meka fetsari ē mato yoinō mā tāpinō. Mā Epa Nios Macedonia anoxō chanīmara faafono Epa Niospa ato noikī āto shinā mēraxō ato shināmashara fetsafori kori ināsharakōinōfo. ²Akka Macedonia anoax omiskōifīkakī Niosnoax inimakōīkakī, afaayayamafiakaxō nā yora afaamaisfo ato afara fetsa ināsharakōiafo. ³Akka nā ē ōia keskara ē mato yoinō. Fetsafāfe afaayayamafiakaxō fetsafori ato afara ato ināsharakōiafo. Ato afaa fishkofafoma. Nāskakē atonā afaa ichapa nēteama. ⁴Iskafakī ea yoiāfo ato ināsharapaikī: “Nā Jesús chanīmara faa fetsafāfe kori yopakani. Nāskakē nōri ato afara fomasharapai,” ea faafo. ⁵Nō shināyamea kori fistis noko inākanira ixō, Jerusalén anoafu a Nios Ifoafafo ato foxopaikī. Akka noko kori ināyokaxoma taefakī Nios ināyameafo, iskafakī yoiyanā: “Ifo, nōfī mefe yorakī nā mī noko afara amapaiyai keskara mī noko yoitiro,” ixō yoiyameafo. Nānori yoikāta nokori yoiyameafo iskafakakī Niospa fichipaiyai keskafakī: “Nōri nō mato nikakōinō,” ixō noko yoiyameafo. ⁶Titopa taefakī mato yoiyoni iskafakī: “Māto korifo ichafakāfe a afaamaisfo Jerusalén anoafu ato ināxīkakī,” ixō mato yoiyoni. Nāskakē nō Tito yoiyamea iskafakī: “Nā mī yoimis keskafakī anā ato yoife nā afaamaisfo Jerusalén anoafu ato kori inānōfo. ‘Mā ato noikī mā ato kori inātiro,’ Corinto anoafu ato

yoife,” ixō nō Tito yoiyamea. ⁷Akka mā Jesús chanīmara fakī finakōīyanā mā Niospa meka mēstekōi yoimis, āfe meka tāpisharakōīyanā. Chanīmakōi mā Jesús yonoxosharakōīyanā mā noko noisharakōi. Nāskakē nā mā afarafo shara faa keskafakī nā afaamaisfori mā ato ināsharatiro. Niosxō mā ato noikōikī inimasharakōīkai mā ato inātiro, fetsafo finōkōinifōfā nā mā imis keskayanā.

⁸Akka ēakōi ē mato yoima nā afaamaisfo mā ato kori inānō. Akka ē tāpipai fetsafāfe ato kori ināpaiyai keskafakī māri ato ināpaimākai. Askayamakī māto meka fistichi mā yoiaraka nō ato ināira ixō. Akka askakīma mā ato noikōīyanā mā ato ināsharatiro. ⁹Mā mā tāpia nōko Ifo Jesucristo nai mēranoax nāmā fotoyoamax afama mīshtifoya iyopaoni. Afaakai yopapaonima. Nāskafixō noko noikōikī āfe afama mīshtifo keyokōi potāferani. Nāskax nokoōnoax afaamaisfo iyopaoni nō aōnoax isharapakexanō.

¹⁰Akka nā ē shināinoā ē mato yoinō mā tāpinō. Akka mā xīnia fīstī finōa māakai inimakōīyanā kori ichafaxō mā ato ināma. Akka taefakī nā afaamaisfo mā ato noikī mā ato kori ināpaiikī mā fiyamea mā mekea ato chipo ināxīki.

¹¹Nāskakē inimakōikī mā kori ichafakī taefati keskafakī iskaratīari inimayanā ato ināsharakāfe anā afaa yopanōfoma. Nā mā ato ināpaiyai ato inākāfe. ¹²Akka mā ato ināpaiikī mā ato inātiro. Askatari mā afarayaxō mā ato ināsharaito Epa Niospa tāpia. Askatari mā afara ichapayaxoōma mā ato inātiro nāri Epa Niospa tāpia. Nāskakē inimakōi.

¹³⁻¹⁴Akka ē mato iskafakī yoima: “Ichapakōi ato inākāfe,” ixō ē mato yoima. “Askatari keyokōi mā ato ināx mā afayaima,” ixō ē mato yoiama. Akka iskaratīa mā afara ichapaya. Nāskakē nā afara yopaifo mā ato inātiro. Akka māri afara yopaito nāfāfe afara ichapayakax-

ori matori inātirofo. Mā askai mā ranā mā kexenōnāsharax mā isharakōitiro afaa yopaxikima. ¹⁵ Akka kirika ano Niospa meka kenea iskai: “Akka nōko xinifo tsōa istomaxō a piaifo Niospa ato ināpaoni. Akka nā ichapa fiato texefapaonima. Akka nā ichapama fiatori afaa yopapaonima,” ixō kirika ano Niospa meka yōra kenei. Nāskakē yora fetsafo nō afara ināito, Niospari noko afara fetsafo noko inātiro nō afaa yopayamanō.

Tito fe rafeafo

¹⁶ Ē matōōnoa shinākōiai keska fakāi Titopari āfe ōiti mēraxō mato shinākōi, Epa Niospa shināmanaino. Nāskakē nō Epa Nioski inimakī nō aicho fai. ¹⁷ Akka iskafakī nō yoiyamea: “Corinto anoafo anā ato ōitāfe ato yoisharaxikī,” ixō nō Tito yoiyamea. Nānori nō yoiaino ini-mayamea. “Aicho, ē ato ari kaikai ē ato yoisharai kaikai,” ixō noko yoiyamea. Akka ē shināi nō yoiāi fistiōnoax kaima. Āari matoki kasharapai kai. ¹⁸ Akka nā nofeta Nios Ifofamis fetsa nō Titoya nīchi. Nā nofe yora, nāatori Jesúsnoa ato yoisharamis. Nāskakē aōnoa keyokōichi meka shara yoimisfo. ¹⁹ Akka nā Nios chanīmara faafo tiito ichanākaxō na feronāfake katonifo, nofeta nā kori yopai fo foxōikanō. Nios shinākī na kori nō ato ināyanā nōko Ifo sharara fanōfo. Askatari nō mato feta nō ato ināpai tāpinōfo nō ato axosharapai.

^{20–21} Nā afaamaisfo nō ato kori foxosharapai. Nāskakē yorāfāfe ferotaifi nō ato ōimasharapai noko chakafakī meka fayamanōfo. Na kori ichapa nō ato foxosharapai noko iskafanōfoma: “Nōko kori ranāri oneafo,” noko fanōfoma. Nāskakē nōko Ifāfe ferotaifi nā yorāfāfe ferotaifi nō ato ōimapai nō isharakōixō.

²² Akka nā nofe yora nā Jesús Ifofamis fetsa Tito yafi nō mato nīchi. Nā feronāfake mā nō ōimis nāato Jesús chanī-

mara fakōimis. Nofeta Jesús yonoxosharakōimis. Akka nāato mato nikamis mā Jesús Ifofasharakōixō nā afaamaisfo mā ato ināsharakōiāito. Nāskakē mato ari kapaimis mato feta ato shara faxiki. ²³ Akka mā mā Tito ōimiski. Nāato efeta mato yonoxosharamiski. Nā efe rafemis Jesús yonosharaxoxiki. Nā Jesús chanīmara faafo raferi afe mato ari fokani. Akka nā Jesús chanīmara faafāfe ichanākaxō ato katonifo mato ari fonōfo. Nā rafeta Nios Ifofasharakōimisfo. Nāskakē ato katonifo mato ari fonōfo. ²⁴ Akka mato ari noko faifāfe ato ifisharakōikāfe nā Nios Ifofaafo ato katonifo ato tāpinōfo mā ato ifisharaito. Mā ato askafaino nā ē matōōnoa yoisharamis keskara tāpitirofo chanīmakōikē.

Nā Nios Ifofaafāfe Corinto anoafo feta Macedonia anoxō nā Nios Ifofaa fetsafori ato kori manamanifo

9 ^{1–2} Akka nono Macedonia anoxō ē kirika kenexō ē mato fomakī ē mato yoikī iskafapaima: “Ato kori fomakāfe,” ixō ē mato yoipaima. Akka mē tāpia mā xinia fisti aka nā Jesús chanīmara faa fetsafāfe afara yopai fāfe mā ato ināpaiyaito. Akka ē Macedonia anoafo ē yoikī iskafaa: “Acaya anoxori ato kori fomapaikani Judea anoafo,” ixō ē yoia. Ē ato askafaito nikakaxō akairi ato kori fomasharapaikani. ³ Nāskakē ē Tito yafi nā afe rafeafo ē matoki nīchi nā ē matōōnoa yoisharai keskara chanīmakōikē tāpinōfo. Ē Macedonia anoafo ato yoimis iskafakī: “Nā Corinto anoafāfe mā itipinīshara faafo ato kori fomaxikakī,” ixō ē ato yoia. Akka ē Tito yafi a afe rafeafo ē nīchi mato ano nokokaxō ōinōfo nā ē matōōnoa ato yoia keskara chanīmamākī. ⁴ Akka Macedonia anoafori efe foaifono ē ato fe mato ano nokoxō ōia mā kori ichafayamano ē māto rāfiaino māri mā rāfipaitiro. ⁵ Nāskakē ē

shinā Tito yafi afe rafeafo rekē mato ari nīchixiki mato feta kori itipinīfanōfo ato fomaxikakī nā afaamaisfo. Akka afetiama mā mā shināxō yoiyoni: “Nā afaamaisfo nō ato kori fomanō,” ixō. Akka ē mato yoia: “Ato kori inākāfe,” ixō. Māakōi mā ato ināi. Akka nāskara shara mā ato ināpaiki mā ato inātiro.

⁶Nāskakē shināsharakāfe. Akka nō fimi exe fisti fanaxō ichapa fitiroma. Akka nō fimi exe ichapa fanano nō fimi exe ichapa fitiro. Nāskarifiakī nō fetsafo afara ichapama inākē nokori Niospa ichapama ināxii. Akka nō inimayanā fetsafo ichapa ināito nokori Niospa ichapa inātiro. ⁷Nā āto shinā mēraxō shināifo keskafakī fetsafo inātirofo. Nāskakē iskafakī shinātirofoma: “Ooa, ē ichapama ināpaifaito ea yōkarifaito ē inā.” Askatari iskafakī shinātirofoma: “Akka ē ināyamaino ekeki ōitifishkitiro. Akka ē ināi ekeki ōitifishkiyamanō,” ixō anori shināyamakāfe. Askatamaroko inimayanā inākāfe. Nā fetsafo ato afara ināi inimamis nā Niospa noikōi. ⁸Akka nā mā fichipaiyai tii keyokōi Niospa mato inātiro afara sharafo fetsa fetsatapafo mā afaa yopanōma. Askatari nā afara yopaifo mā ato ināno, Niospa keyokōi tāpia mato sharafa fafāfāitiro māri fetsafo shara fanō. ⁹Niospa meka aōnoax kirikaki kenea is kai:

Feronāfake sharapa nā afaamaisfo afara ichapa ato ināsharamis. Nāskakē Epa Niospa nā feronāfake axosharaino mēxotaima ato afara ināsharatiro,

ixō keneni. ¹⁰Niospa fimi exefo onifani. Nāskakē nō fimi exe fanatiro. Chipō Niospa āfe fanafo foaimasharaxotiro pisharanō. Nāskarifiakī mā afara yopaito Niospa mato ināsharatiro. Afara ichapakōi mato ināno mā inimayanā nā Nios Ifofafo Jerusalén anofo mā ināsharafafāitiro. ¹¹Chanīma, Niospa mato afaa fīshkoima afara ichapa mato

ināi māri ato afara ichapa ināno. Akka nā afara yopaifo mā ato ināi nāfo nō ato foxoxii. Nāskakē inimayanā yoixikani iskafakī: “Aicho Epa Niosi, mī fāsi sharakōi,” ixō yoixikani. ¹²Akka mā ato afara ināsharaino nā afaamaisfāfe fixikani. Nāskakē mā fikaxō inimayanā Epa Nios yoixikani iskafakakī: “Aicho Epa Niosi, mī noko shara famis,” ixō yoixikani. ¹³Mā ato afara ināsharano nā afaamaisfo inimakōixikani mā ato ināsharano. Nāskakē yoikī iskafaxikani: “Aicho Epa Niosi, nā noko afara ināifāfe mī meka nikasharakōimisfo. Jesús nōko Ifo mia famisfo. Mī ato yoia keskafakī noko ināsharafo. Fetsafori nāfāfe afara ato ināsharafo. Nāskakē mā nō ato tāpikōia chanīmakōi mī Fake Jesús āto Ifokōi,” ixō nā afaamaisfāfe yoixikani. ¹⁴Nāskakē mato Epa Nios kīfixoxikani. Mā Niosxō ato afara ināsharakē, yoikī iskafaxikani: “Epa Niosi, mīōxō na yorafāfe noko afara ināsharafo. Aicho Epa, nō ato fāsi noikōi. Atori shara fafe,” ixō mato Epa Nios kīfixoxikani. ¹⁵Aicho Epa Niosi, mī Fake Jesucristo mī noko ināsharakōini nofe rafesharapakexanō. Nāfi sharafinakōiakī aōnoa nō yoisharapaikōi nōkai tāpīama afeskaxomāi nō yoisharakōinō.

“Niospa ea nīchini Jesúsnoa ē mato yoinō” ixō Pablo ato yoini

10 Iskaratīari meka fetsari ē mato yoisharapai. Efe yora mīshtichi, ea nikasharakāfe. Jesucristokai meka mitsisipato noko yoimisma. Noko yoikī fenāmāshta noko yoisharamis nō āfe meka nikasharakōinō. Nāskarifiakī ēri Cristoōxō mato fenāmāshta yoisharapai mā tāpinō. Akka eōnoa yoikī iskafamisfo: “Pablo nofe ixō fenāmāshta noko yoiaito nō ōimis. Nāskafixō noko kirika kenexoni mitsisipakai noko kirika kenexonaito nō ōimis,” ixō ea yoimisfo. ²Ē matokī nokoxō fāsi mekakai ē

ato yoipaima ea nikanōfo. Askafixō ea nikayamafiaifono fāsi kerexkai ē ato yoitiro. Akka nā ea chakafakakī mekaifaifo ato nikayamakāfe. Akka eōnoa yoi iskafamisfo āa chanīkani iskakani: “Pablo noko yoi nā Nios Ifofoamafāfe yoiaifo keskara. Niospa shināōxōkai noko yoima,” ixō yoimisfo. Akka ē matoki nokoxō ē mato yoitiro nā Nios Ifofoamafāfe shināifo keskara ē mato yoimisma. Niospa shināi keskara fisti ē mato yoimis. Akka mē nokoxō fāsi mekakai ē ato yoixii tāpinōfo. ³Chanīma, nono mai ano nō ika nā Nios Ifofoafoma fe. Akka nā Nios chanīmara faamafāfe fetsafo finōpaiyaifo keskai nōkai askamisma nā noko noikaspaifo ato finōxiki. ⁴Akka a Nios Ifofoafoma a Satanās nikakī mato chanikī tāpimapaikani mā anā Jesús Ifofayamanō. Mato pārapaikani. “Nō Nios Ifofara,” ikani. Askatamaroko nō Nios nikakī nō mēxotaima yoimis chanīmakōi. Nāskaxō Nios āfe sharaōxō nō ato xatematiro afara chaka anā yoiyamanōfo. ⁵Epa Niospa noko yoiaino nō fetsafo tāpimatiro āa chanīaifo, “Nō Niospa meka tāpisharakōiakī,” ikanaifo, kakapaiyaifo. Akka nō Niospa sharaōxō fetsafo nō ato tāpimatiro nā chanīmisfo Niospa meka tāpisharafoma. Shara shināfoma. Epa Nios Ifofaima. Niosxō nō ato yoimis Nios Ifofanōfo. ⁶Akka ea Jesús nīchini āfe meka ē mato yoinō. Nāskakē mā Jesús yafi ea nikakōixō mā anā afaa chakafayamaino ē mato afeskafatiroma. Akka mā noko nikakaspaifo ē mato omiskōimatiro.

⁷Akka mā ōikī shināi oa shara keskaraxō fetsafāfe yoiaifono iskafakī: “Cristo ea nīchini āfe meka ē mato yoinō. Akka Pablokai ea keskarama,” ixō mato yoimisfo. Akka nāfāfe shināsharakaxō tāpitirofo eari Cristo nīchinikē āfe meka shara ē mato yoinō. ⁸Nōko Ifo Jesús ea yoimis keskara ē

mato yoitiro. Mato afaa chakafamatama nōko Ifo ē mato Ifofamasharapai mato ōiti fēpeaxosharaxiki. Ē anori mato yoi ēa kakapaitama, ēroko mato yoisharapai. Ē anori mato yoikai ē rāfima. ⁹Akka ē mato kirika kenexō ē mato ratepaima mā mesenōma. ¹⁰Akka fetsafāferi eōnoa yoikī iskafamisfo: “Pablo noko kirika kenexokī noko feratekōiaito nō ōimis. Akka askafiax nofe ikē nō ōia afaamakōi nō ōimis. Āfe mekakai mitsisipama,” ixō eōnoa yoimisfo. ¹¹Nānori eōnoa yoifimisfono ē mato ari samama kaxō ē ato tāpimaxii. Nā ē mato kenexona keskafakī nānorikōi ē mato yoixii.

¹²Fetsafāfe mato yoimisfo iskafakī: “Nōfi afara tāpikōiakī nō mato tāpimasharakōitiro,” ixō mato yoimisfo. Nāskarafa ichanākanax āa ranā yoinākani iskakani: “Noko keskarakai tsoama. Nores fisti nō tāpisharakōia,” ikanax kakapaimisfo. Nāfo tatimakōifo afaakai tāpiafoma. Nāskakaxō nāfāfe anorima afara chaka yoimisfo. Akka ēkai ato keskarax ē sharakōi ē itiroma ēroko ato keskarax. ¹³Akka nōkai anori yoipaitiroma. Nā Niospa noko yoiai keskara fisti nō mato yoitiro. Noko yoini āfe meka shara fisti nō mato yoinō. Nā fisti nō mato yoimis. Akka mā ika nā Niospa ea nīchini ano. Akka ē kani Corinto anoxō mato Niospa meka tāpimaxiki. ¹⁴Nāskakē ori fetsa ari ē kanima, nā ea nīchini ano ē kani. Akka nā nō mato yoiai keskara chanīmakōi. Nōkai kakapaimisma. Nā Niospa noko yoiai keskara fisti nō mato yoitiro. Akka nō mato Niospa meka yoikī taefatani Jesucristoōnoa meka shara mā nikamiskēma. ¹⁵Akka nā ē kamisma anoxō fetsafāfe ato yoiafono nō ato yoia ixō nō ato yoimisma. Akka nō mato yoi nā nō mato afara axosharamis fistiōnoa. Akka nā fetsafāfe mato axomisfoōnoa nō yoimisma. Akka

mā mā Jesús nikasharai. Nāskapainō. Mēxotaima mā nikasharakōifafāinō. Akka mā ea ifisharakōiano mēxotaima ē mato yoisharatiro nā Niospa fichipaiyai keskafakī. ¹⁶Nāskakē mai fetsa ari chaikōi mato finōfāi ē kapai Jesúsnoa ato yoixiki nā Niospa meka nikamisfoma ari. Akka nārixō mā fetsafāfe ato yoiafono nō ato yoia, nō ipaima fetsafo imis keskai. Nōkai fetsafo ato yono xitikapaima. ¹⁷Akka kirika ano Niospa meka kenea iskai: “Akka tsōakai āa yoimesharatiroma iskai ē afama mīshti tāpikōiakī ikax āa kakapaitiroma. Askatamaroko nō yoisharatiro nā afara sharafo nōko Ifāfe aka,” ixō kirika ano yōra keneni. ¹⁸Akka fetsa āa yoimesharai akai afaama. Akikikai Niospa inimatiroma. Akka Niospa fetsa na feronāfake sharakōi faax akiki inimakōitiro.

**Pablo ato yōani āa chanīkani noko
Niospa nīchiaki nō Niospa
meko mato yoinō imisfoōna**

11 Iskaratīa ē mato yoinō, nā yora shināsharayamaito yoiai keskara nānorikōi ē mato yoifikikai askarakōi ē mato yoima. Nā mā ea nikamis keskafakī iskaratīa ea nikasharakāfe. ²Feronāfake kēroyapaikī āfe apa yōkatiro, nā kero fixiki āfe āfi inō. Nāskakē apa āfe fake xotofake kexesharatiro feronāfake fetsa fe oxayamanō. Nāskax mā fianākanax fene fes fianātirofo feronāfake fetsafekairoko oxakatsaxakī. Nāskarifikī ē mato Niospa Ifofamakī ē mato kexesharani. Nāskaramāi Epa Niospa fichipaiyaino. Nāskakē mēxotaima ē mato kexesharai mā fetsafo nā chanīmisfo mā ato nikayamanō. Nāskakē mā nai mēra Niospa ano kaax Cristo afe yorakōi mā ixii. ³Nāskakē ē shināchakakōi Satanās Eva ani keskafakī fetsafāfe matorī pārāyamanōfo, mato pārāifono mā anā Cristo noinōma. ⁴Ooa. Fetsafāfe

mato pārāpaikani. Nō Jesúsnoa mato yoimis keskara anori mato yoikōiyamafiaifono mākai ato xatematama mā ato chanīmara fai. Nō Niospa Yōshi Sharaōxō meka shara Jesúsnoa nō mato yoimis keskara anorikai afāfe yoikanima. Jesúsnoa anorima mato yoifiaifono mā ato xatemanama. Mā ato nikayanā mā yoimis iskafakī: “Aicho, mā nofe isharapainō,” ixō mā ato yoimis. ⁵Akka mā shināi nāfāfe Niospa meka yoisharakōimimisfora ixō. Akka askafikaxō ea finōfafoma. ⁶Akka, mā shināimē ē yoisharatiroma? Akka ē Niospa meka tāpisharakōia. Nā ē mato yoiai anori mēstekōi. Mā mā ea tāpikōia ē mato Niospa meka xafakīakōi yoimis. Nā keskara ē mato oimafafāini.

⁷Nā ē mato Niospa meka yoimis chāikai ē mato afaa yōkamisma. Ēkai mato afaa fiāmisma, koriri ē mato yōkamisma. Ōitsai, ē mato chakafairaka ē mato kori fiakīma. Akka ē Niospa meka shara Jesúsnoa ē mato yoimis Niospa fakefo mā inō. Ē mato askafai afaamais keskara ē imis mā Niospa meka tāpisharakōinō. ⁸Akka ē mato fe ikano nā Niospa chanīmara faa fetsafāfe ea kori inānifo aō nā ē fichipaiyai keskara ē finō. Ōitsai, ē atoki yometsoa keskararaka nā kori fii mato Niospa meka yoi, ē mato yonoxomis keskaraxō. ⁹Ē mato fe imis chāikai ē afara yopafikī ē mato fekaxtefamisma. Akka Macedonia anoafāfe Niospa chanīmara faafo fēkaxō ea afarafo inānifo. Akka ē mato fe imis chāikai ē tsoa afaa yōkamisma. Askatari ē tsoa afaa yōkapakenakama. ¹⁰Cristo āfe meka chanīmakōi. Nāskarari nā ē mato yoiairi chanīmakōi. Nāskakē Acaya mai anoxō nā ē mato yoiai keskara ea tsōa xatematiroma. ¹¹Ē mato anori yoikī, mā ē mato noimamē? Maa. Anorikaima Niospa tāpikōia ē mato noikōi.

¹²Nā ē mato yonoxomis chāi ē mato afaa fiapaimisma. Iskaratīari ē mato afaa

yökaima. Nāskaxos ē mato yonoxoni nā chanīmisfo mā anā ato chanīmara fanōma. Nā ē yonoaito ōikaxō fetsafāfe yoimisfo iskakakī: “Nōri Pablo yonoai keskakafāi nō yonoi,” ifiakaxō afāfekai ē yonoai keskakafāi tsōa yonomisma. ¹³ Akka nāfo chanīmisfo. Ē ikai keskara ipaifikani tsoa askakōimisma. “Cristo noko nīchia aōnoa āfe meka nō mato yoinō,” ixō mato yoifikani afokai Cristo fe rafemisfoma. ¹⁴ Chanīma, Satanás nokoki nokotiro nā Niospa āfe ājiri fafeai ōitsa. Nāskarato noko yoitiro iskakakī: “Ēfi mato xafakīa yoikai,” ixō noko feparapaitiro. ¹⁵ Akka nā Satanás yonoxomisfori nā keskara itirofo. “Nōri nō Nios yonosharaxomis,” ixō noko pārapaikani. Nāskaifāfe ōikī Niospa ato omiskōimakī finakōixii. Nāskakē nāfāfe afara chakafakanax omiskōipakenakafo.

Pablo omiskōini Niospa meka yoikatsaxakī

¹⁶ Ē mato yoia keskara anā ē mato yoinō: “Pablo afaa tāpiama,” ixō eōnoa shināyamakāfe. Akka ea nikapaikī ea nikayokāfe. Nā yora fetsa afaa tāpiama mā nikamis keskakafāi eari nikasharayokāfe. Ēari ē pishta yoimeyonō. ¹⁷ Nā ē mato yoiyai keskara a ēa ē yoimesharai ēfe Ifāfe ea anori yoiama. Akka nā afaa tāpiamafāfe anori yoimisfo. ¹⁸ Akka nā nōko Ifo chanīmara faafoma āa yoimesharai fo keskara nānori fetsafāfe mato yoimisfo. Akka iskaratiari ē mato yoi a ēari ē yoimesharai keskara. ¹⁹ Akka mā shināi mā tāpikōia. Nāskaxō nā afaa tāpiamafo mā ato nikamis. Akka afeskakī mato anorima yoifiaifono mā ato xatemamisma. ²⁰ Mato yoimisfo āto yonomati keskarakōi mato fakaxō, askatari mato kaxpa yonomamisfo. Nāskatari mato pāramisfo, askatari mato chakafamisfo, askatari mato ičhamisfo. Mato askafaifono mā

tenekōimimis. ²¹ Mato askafakakī shinākaniraka nō mitsisipakōira ikaxō. Ooa. Nōkai mitsisipama oa ato akaifo keskakafāi nōri mato askafapanā. Akka nōkai mato askafamisma nōkairoko ato keskaraxō.

Akka nāfo āa yoimesharakakī mato afara yoimisfo keskakafāi ēari ē yoimesharatiro. Ooa. Nā afaa tāpiamafo keskaraxō anā ē mato yoi. ²² Akka nāfo, “Nō hebreos yorafo,” ikani. Akka ēri hebreo yora. Askatari, “Nō israeli yorafo,” ikani. Akka ēri israeli yora. Askatari, “Nō Abraham āfe fena,” ikani. Akka ēri Abraham āfe fena. ²³ Akka, ĵnāfo fistimē Jesucristo yonoxomisfo? Maa. Akka ēroko yonoxokī finakōimimis. Ooa. Ē iskakakī ē mato yoi oa shināsharayamaito yoiyai keskaraxō ē mekai askayamapaifi. Akka nā chanīmisfāfe mato yoikī iskakakani: “Nō Jesús yonoxokōimimis. Askatari Jesúsxō noko karaxa mēra ikimanafo,” imisfo. Akka ēroko yonokī finakōimimis. Nāskakē earoko karaxa mēra ikimakī finakōimisfo. Askatari ea koshakī finakōimisfo. Ea askafakī fetsaifono mē nakerakōimimis. ²⁴ Efe yora judeofāfe ea koshakakī cinco veces fakī ea koshamisfo. Nā ea koshai fo tii treinta y nueve ea famisfo. ²⁵ Romano xanīfofōfāferi āto chāti ea koshanifo tres veces fakī. Askatari ēfe kaifāferi tokirifāfe ea tsakakī fisti fanifo. Askatari kanōanāfānē ē pokefainaino kanōanāfā fakafā fospia ikiaino mē āsakerani. Mā kanōanāfā fakafā mēra ikiano nā kanōanāfā āfe kaxke ē fakafā mēnāo ē nononi āsaxikima. Fakish fisti ita pena fistiri ē ini. ²⁶ Mē kafāsamis, faka faiyaito mesekōi ē ōimimis; askatari yometsoafāfe ea achikaxō ea mesenifaifono mē ōimimis; askatari ēfe kaifokōifāfe ea mesenifaifono mē ōimimis; yora fetsafāferi ea mesenifaifono mē ōimimis; pexefā rasi anoxori ea

mesenifaifono mē ōimis; tsōa istomaxori ea mesenifaifono mē ōimis; fakafā anoari mesekōi mē ōimis; “Nōri Nios Ifo sharakōifamis,” ikax a chanīmīsfāfe ea mesenifaifonori mē ōimis. ²⁷Ē omiskōiyanā ē yonōmis xokenākōiyanā; askatari ē oxa tenekōimis; askatari ē fonāiyanā nomī tenekōimis; askatari ē pimisma; askatari matsi mei ē omiskōikōimis rapatimais ikax.

²⁸Nāskarafa ē mei ē omiskōikōimis. Askatari afara fetsafoōnoaxri ē omiskōimis. Askatari mēxotaima ē mato shinākōimis nā mā ichanāxō keyokōichi mā nōko Ifo Jesús Ifofamis tii mā kachikiri fayamanō. ²⁹Akka ē nika fētsa Jesús Ifofasharapaifi rateaino ē aōxō shināchakakōitiro. Akka fētsa a Nios Ifofaa afara chakafamakē ē akiki ōitifishikī rāfikōitiro. ³⁰Akka nā ē mato rama yoiai keskara kakapaikī ē mato yoima. Ē mato yoi mā tāpinō ēa ē afaa atiroma. ³¹Nā Nios fisti nōko Ifo Jesucristo āfe Apa, nāato tāpikōia ēkai chanīmīisma. Iskafakī nō yoinō: “Epa Niospa, mī sharafinakōia,” ixō nō yoipakexanō. ³²Akka Aritas xanifokōi iyopaoni. Nā Aritas fetsa nīchini Damasco anoax xanifo inō. Damasco ano ē ikano, nāato āfe sorarofo yoini nā pexe rasi anoxō āfe kāiti anoxō ea kexenōfo ea achixikakī. ³³Akka anoxō ea achipaiyaifono, nā nōko Ifo Jesús Ifofaafāfe fēta efapa mēra ea onekaxō pexe rasi kene fomākīaxō ea fotomanifo ē katanō.

**Pablo āfe namapa ōiai keskara
ōini Niospa tāpimanaino**

12 Akka ēa ē yoimesharai. A ēa ē yoimesharai keskarakai akai afaama. Nāskafekē nōko Ifo Jesús ea ōimana keskara ē mato yoinō. Nā ēfe namapa ē ōiai keskara ea ōimana. Nā tsōa nikamīisma ea tāpimani. Nānori ē mato yoi. ²Mā catorce xinia finōa

a Niospa ea ifirisafayoni, ē Cristo fe rafeaito ōikī. Ēkai tāpiama ēfe fero mēsho fisti nai mēra kani rakikīa, askayamai ēfe yora kani rakikīa. Nios fistichi tāpia a ē ini keskara. ³⁻⁴Niospa nā ika ano ea ifirisafayoni. Nā ē mato yoioya keskara anā ē mato yoi. Ēfe yora iyamai ēfe fero mēsho fisti kani rakikīa ēkai tāpiama. Nios fistichi tāpia nā ē ini keskara. Nā ika anoxō ea afara nikamani keskara ē tsoa yoitiroma. Akka ea yoikī iskafani: “A mī nika keskara tsoa yoiyamafe,” ixō ea Niospa yoini. ⁵Ē nā ōia keskara ē fetsafo yoipaima iskafakī: “Niospa ea fisti nā ika ari ea ōimani,” ixō ē yoitiroma. Ē anori yoipaima. Anori ē yoi kakapaimis ē itiro. Ēkai ēa ē yoimesharapaima. Ereskai ē afaa fatiroma. Nāskakē nā fisti ē yoimis inimakī. ⁶Akka ēa ē yoimesharai ē yoime-tiro. Ē anori yoi nā yora afaa tāpia-mafāfe yoimisfo keskara ē yoima. Chanīmakōi eōnoa ē yoimesharatiro. Akka ēakai eōnoa ē yoimesharapaima eōnoa shinākī finakōinōfoma. Mā ea ōimis ē afe keskaramākī, askatari mā ea nikamis ē afe keskara yoimismākī.

⁷Akka Epa Niospa a ika ari ea ōimani keskara tsōa ōimīisma. Akka Niospa ea ōimaniōnoax ēa ē yoimesharapaitiro ē tāpikōiara ikax. Nāskakē Niospa nēte-fayamano Satanás ea isinī imani nā nō moxaki chachiano noko mōxa fekaxte-fai keskafakī ēa ē yoimesharayamanō. ⁸Nāskakē ē kifikī iskafani: “Ifo, ea sharafafe,” ixō tres ves fakī ē yōkani. ⁹Ē askafaito nōko Ifāfe ea kemakī iskafani: “Ē mia noi. Askafixō ē mia sharafaima. Cristo mia axotiro na pae mī tenenō ē mefe rafekakaini. Mī mitsisipayamafikē ē mīōxō ē ato ōimatiro ē afama mīshti fatiro,” ixō ea kemani. Nāskakē ē isinī ifiai ē inimasharakakaini. ¹⁰Nāskakē ē mitsisipayamafīax Jesucristoōnoax ē inimakōi. Nāskaxō ea īchaifono ē tenemis, afaayamaxri ē in-

imakōimis ea omiskōimanaifonori ē tenemis. Nāskatari afarafo fekaxkōifekē ē tenemis. Ē askafakī ē mitsisipayamafixō Jesucristoōxō ē afama mīshti fatiro.

**Pablo nā Nios chanīmara faafo
Corinto anoafo ato shinākōini**

¹¹ Akka nā yora afaa tāpīamafo āa yoimetirofo keskarax ēa ē yoimea. Akka mā eōnoa afaa yoisharama. Akka mā ea oīsharakī, “Nā Pablo sharakōi,” ixō mā eōnoa yoiano nā sharakōi ikerana. Nāskakē ēa ē yoimesharakōi fet-safāfe ea tāpinōfo ē afe keskaramāki. Akka ēakai ē afaa asharatiroma. Ēkai afaama. Nāskafekē nā eōnoa afara chaka mato yoimisfāfe ea finōkanima. ¹² Jesucristo ea nīchini aōxō āfe meka ē mato yoinō. Nāskakē tanaimakōi ē yonomis fena fenakima. Nāskara ē yonofaino Niospa afama mīshti amis eōxō mā tāpinō Jesucristo ea nīchinikē. ¹³ Akka, ¿afeskakī mā iskafakī shināimē? “Pablo nā Nios chanīmara faa fetsafo ato shara fai keskafakī nokori shara faima,” ixō mā eōnoa yoitiroma. Akka nā Nios chanīmara faa fetsafori ē ato shara fai keskafakī, nāskarīfakī ē mato sharafa fafafāini. Ēkai mato afaa fiapaimisma. Askatari ē mato fekaxtefamisma. Ea pimakape ea rapati safemayanā ē mato famisma. Ōitsai, ē mato afaa fiapaikima ē mato chakafaamakī ea raefakāfe.

¹⁴ Mē mato ari kai rafea. Akka iskaratīa mē itipinīsharax anā ē mato ari kai. Ē mato amis keskafakī anā ē mato yōkakī fekaxtefaima. Ē mato afaa fiapaitama ēroko mato shināfafāini. Shinākapo. Fakefāfekai apa yafi afa pimatiroma. Akka afa fetaroko apa fakefo pimatiro. Akka māfi ēfe fakekōifo keskarakī. Akka ē mato Niospa meka tāpīmasharakōia eōnoax mā isharanō. ¹⁵ Akka ē afarafo fikī mē kori potakī keyokōia, askafafīaxō ē shināchakaima, askatari ēakōi ē ināmei

mā Niosnoax isharakōinō. Akka ē mato noikī finasharakōifianokai ōitsai mā ea noikī finasharakōimisma rakikīa.

¹⁶ Akka ē mato afaa yōkamisma. Akka fetsafāfe mā Corinto anoafāfe eōnoa yoimisfo iskafakakī: “Akka mā nō tāpia Pablo mato afaa yōkamisma. Askafixō mato pāraxō mato kori fiamis, Judea anoafo ē ato foxotanōra,” ixō. ¹⁷ ¿Nā feronāfakefo ē matoki nīchinioxō ē mato pāramē ē mato kori fiaxiki? Maa. ¹⁸ Ē Tito yoini iskafakī: “Corinto ano katāfe,” ixō ē yoini. Nā nōko Ifo chanīmara faa fetsafori ē matoki nīchini. Akka, ¿Titopa mato pāramē mato afara fiaxiki? Maa. Mē tāpia Titopakai mato afaa fiapaimisma. Nā ē mato fe imis keskai ari mato fe imis. Noko rafeta nō mato yoimis. Nāskara fisti nō mato afara shara faxopai noko rafe nō mato fe imis.

¹⁹ Mā shināiraka ē mato yoiiai keskara mā eōnoa shināsharanō. Maa. Anorikaima. Epa Niospa nā ē yoiiai keskara ea nikamis Cristo ea shināmanaino. Efe yora mīshtichi, nā ē mato yoiiai keskafakī ē mato shara fapai Jesús shināi keskafakī māri mā shināsharanō. ²⁰ Akka ē tāpiama, ōitsai, ē ari nokoxō ōia a ē yoiiai keskai mā isharayamakē ē mato fichikai. Askatari ē matoki nokoaino ōitsai, mā ekeki inimaima rakikīa nā mā shināi keskai. Akka ē matoki nokoxō ōipai mā mā chaka xatexō mā Jesús Ifofasharaino. Akka ē matoki nokoxō ōia mā chaka xateyamano ē shināmītsatiro. Mā fochishpanā faatanāta, fētsa fiaiti mārifi mā fipaita, fētsa mekaafata, ōitīfishkita, mares fisti mā fipaita, mā chanīta, fetsafo mekaafata, nō tsoa keskarama ita, isharayamata, mā askaito ē mato ōipaima. ²¹ Nāskatari ē shināchakakōi, shināyanā ōitsai Niospa atoōxō ea rāfimaniraka ixō ē shināi mā isharayamaino. Mā askaino ē matoki nokoax ē rāfikōixii mā afara chakafaino.

Akka ranāri mā isharapaonima. Māto āfima fe mā oxapaoni. Askatari kērofori āto fenema fe oxapaonifo. Nāskatari afara chakafo fetsa fetsatapafo mā apaoni. Akka mā xateyamaino ē nokoax ē matō ōi ē shināmitsakōixii, rāfikōiyānā.

Pablo iskafakī ato yoini: “Anā afaa chakafayamakāfe,” ixō ato yoini

13 Mē matō ōikī rafe faa. Iskaratīari anā ē matō ōikaikai. Ē anā matō ōikaikai mā māto chaka mā xateamākī. Akka kirika ano Epa Niospa meka kenenifo iskafakī: “Fētsa afara chakafaito ōixō yōfaito, ‘Nato afara chakafaa,’ ixō rafeta yoiiafono, askayamakī trespa yoiaino askayamakī ranāfai yoiiafono chanīmara nō fatiro,” ixō kirika ano Niospa meka kenenifo. Nāskafakīri ē matō ano nokoxō ē nikai mā afara chakafaito mā afara chaka xateyamaito. Akka ē matō ōitiro mā chaka ikamāki, askayamai shara mā ikamāki. ² Akka anā ē matō ano kayoxō mē matō yoiyoni mā afara chakafanōma. “Mā afara chakafakī xateyamaino ē matō omiskōimaxii,” ixō ē matō yoiyoni. Anā iskaratīari chai ixō ē matō yoi kirika kenexō iskafakī: “Ē anā kaxō ē matō ōikai mā mā chaka xateamākī. Akka mā chaka xateyamaito ē matō omiskōimaxii. Akka tsoa pish-takai ē finōmaxima.” ³ Akka mā tāpi-pai Cristo eōxō matō yoiaino. Chanīma, mā samama tāpinō xafakīakōi ē matō ōimani. Akka ēakai ē matō yoima, Cristoōxō ē matō yoi. Jesucristo mitsisi-pakōikai matō tāpimani māto chaka mā xatenō. ⁴ Chanīma, Jesucristo nokoōxō ifi cruz ikakī mastaifono nā feronāfake pachikōi keskara ini. Nokoōnoax nai āakai ifimenima. Nāskafinixakī iskaratīa Niospa sharaōnoax nia. Nāskarīfai nōri mitsisipama. Nāskafixō Jesús feta nā Niospa apaiyai keskara nō atiro Epa Niospa sharaōxō.

⁵ Akka māto shinā mēraxō shināsharakāfe chanīmamākī mā mā Jesús Ifofasharamākī. Māa tāpimesharakāfe. Akka, mā mā tāpiamē Jesucristo matō fe ikano? Askayamai mā mā chanīmis rakikīa nō Jesús Ifofaira ifiaxō mā Ifofaama. ⁶ Akka mā mā ea ōikī tāpia ē Jesucristoōxō yonosharakōimiskē matō mēraxō. Nā mā chanīmara fakōipainō. ⁷ Ē matō Epa Nios kīfixomis mā afaa chakafanōma. Nokoōnoa shinānōfo ixokai ē Epa Nios kīfimisima. Iskafakī fetsafāfe nokoōnoa shinākani rakikīa: “Pablo fe rafeafāfe ato yonoxosharafoma,” ixō nokoōnoa yoikani rakikīa. Akka noko askafafiaifono mā Jesús Ifosharakōifai nāskara nō fichipai. ⁸ Akka Niospa meka shara fistiōnoa nō yoitiro. Aōnoakai meka chaka nō yoitiro mā āfe mekamāi sharakōikē. ⁹ Akka fetsafāfe nō afama noko askafakī shināfiaifono nō shināchakaima. Akka mā Jesúsnoax isharakōikē nō fāsi inimakōitiro. Akka nō matō Epa Nios kīfixona mā a keskara sharakōi inō. ¹⁰ Akka ē matō kirika kenexona matō ari kayoxoma mā ea nikanō. Mē matō ari nokoxō ōia mā Cristo Ifo sharakōifaino ē matō ōitoshinō. Nāskakē mā isharakōiaino Niosxō fāsi mekakai ē matō yoima mā isharakōinō. Epa Niospa ea yoiā ē matō yoisharanō mā Nios Ifo sharakōifanō isharakōixō.

Mā Pablo āfe meka xatekī ato yoisharani

¹¹ Mē mekai xatekī ē matō yoisharai. Jesús keskara isharakāfe. Ea nikasharakāfe. Nānori fisti shinākāfe. Isharakāfe. Mā askaino Niospa matō noikōikī matō inimamasharai āfe Yōshi Sharaōxō matō fe ixō. ¹² Keyokōi nā mā Nios Ifofaa tii yoinōnāsharakāfe. ¹³ Keyokōi nōko Ifo

Jesús chanīmara faafāfe nā efe ikafāfe mato yoisharapaikani.

¹⁴Nōko Ifo Jesucristo mato axosharapai. Epa Niospari mato noikōi. Niospa

Yōshi Shara mato fe rafepakexanō. Nā tii.

Ēkĩa Pablo

Pablo Galacia Anoafo Kirika Kenexō Fomani

Galacia anoxō Nios Ifofaāfo Pablo ato kirika kenexō fomani

1 Ēkīa Pablo, ē mato kirika kenexō fo-
mai. Niospa ea nīchini aōnoa meka
shara ē ato yoinō. Yorafāfe ea nīchini-
foma, Jesucristo feta Epa Niospa ea nī-
chini. Nā Niospa Jesucristo otofani mā
nakē.

²Mā Galacia anoxō Nios Ifofakē, na
nono efe ikafāfe, akairi Nios Ifofakaxō
efeta mato kirika kenexō fomakani.
³Epa Niospa nōko Ifo Jesucristo
feta mato noikī mato sharakōi fanō.
Askatari mātō ōiti mēranoax mā anā
fekaxtenōma. ⁴Nō afara chakafamisno
nokoōnoax Jesús nani nōko chaka
noko soaxoxiki, askatari nā yorafo
chakafo mēranoa noko ifixiki Epa
Niospa fichipaiyai keskafakī. ⁵Nāskakē
Nios sharakōi mēxotaima fapanakafo.
Nāskapakexapainō.

Anā ano meka fetsama a nikax Epa Nios fe nō ipaxanō. Akka Epa Nios fistichi noko nimapakenaka

⁶Ooa. Epa Nios potakanimara
ixō ē shināmis, koshikōi kachikiri
fayanā mā potafiaino, Cristo mato
noiaino Epa Niospa mato katofinino.
Epa Nios fe ipaikakī āfe meka shara
nikafiyānā, meka fetsa fetsatapafo
nikakakī kachikiri famisfo. ⁷Akka anā
anokai meka fetsama, a nikax Nios fe
nō ipaxatiro. Akka nā Nios Ifofaafāfema
mato fekaxtefakani. Meka fetsafaxō
anorima mato yoipaikani, Cristoōnoa
mekā shara mā nikapaiifaito a nikax
afe ipaxakī. ⁸Akka fetsafāfe Nios fe
mā ipaxanō Niospa mekaōnoa mato
yoifikakī, meka fetsafaxō anorima mato
yoikani, mā nō mato yoifimisno. Nā

keskara yorafo nā omiskōipakenakafo
mēranoax omiskōipakenakafo, ē iyamai
Niospa ājiri itiro nai mēranoax oax.
⁹Nā ē taefakī mato yoiyoni keskafakī,
iskaratīa anā ē mato yoi. Fetsafāfe Nios
fe mā ipaxanō Niospa mekaōnoa mato
yoifikakī anorima mato yoikani, mā nō
mato yoifimisno. Nānori mato yoikanax
nā omiskōipakenakafo mēranoax
omiskōipakenakafo.

¹⁰Ē yoiki iskafaino, yorafāfe eōnoa
yoisharanōfora ixō ē shināima, askata-
maroko Niospa eōnoa yoisharanō. Ēkai
yorafo eōnoa shināmasharapaima. Akka
yorafo eōnoa shināmasharapai, ēkai
Cristo yonoxomis itiroma.

Jesucristo ea nīchini āfe meka sharaōnoa ē ato yoinō

¹¹Efe yora mīshtichi, xafakīakōi ē
mato yoipai. Na meka shara Jesu-
cristoōnoa ē mato yoimis nō afe ipax-
anō. Na keskarakai yorafāfe āto shināmā
shināmisfoma. ¹²Na meka shara ē mato
yoimis keskara yorafāfe ea tāpimani-
foma. Tsōarikai ea tāpimanama. Askata-
maroko nōko Ifo Jesucristo ea tāpimana
keskara ē mato yoimis.

¹³A ē ipaoni keskara mā mā nika-
paoni. Ēmāi judeoxō a nōko xinifāfe
yoipaoni keskara ē nikayopaoni. Mā
mā tāpia mitsisipakōikai a Nios Ifofaāfo
ē ato omiskōimapaoni, anā Nios Ifo-
fayamanōfora ixō. ¹⁴Nōko xinifo jude-
ofāfe yoipaonifo keskara ē nikakōini, ēfe
kaifofō ē ato finōkōini, efe yosifinifono.
Ē nikakōikī a ēfe xinifāfe yoipaonifo
keskara ē nikakī finakōini.

¹⁵Akka taefakī Epa Niospa ea katoni
ē fakeyoamano. Ea noikōikī ea katoni.
Nāskakē ea tāpimapaikī ea askafani.
¹⁶Nāskaxō āfe Fake ea tāpimani āfe
mekā shara a judeofoma ē ato yoinō afe
ipaxanōfo. Nāskakē ē rama Jesús Ifo-
fakī ē toa yōkaiikai kanima ea tāpimanō.
¹⁷Nāskakē Jerusalén ano ē kayonima a

taefakī Jesúsnoa meka sharaōnoa yoimisfo ato ōikai. Askatamaroko Arabia mai ano ē kani. Nāskata Damasco ano anā ē oni.

¹⁸Nāskata Jerusalén ari fena ē kayonima, mā xinia tres akax ē kani. Nānoxō ē Pedro tāpini, nāno ē afe oxa ranāyoni quince nia ē ini ano oxai. ¹⁹Akka nā Jesús fe rafemisfo fetsafori ē ōinima. Nōko Ifāfe āfe exto Santiago fisti ē ōini. ²⁰Niospa ferotaifi ē mato yoikōi, na ē mato kirika kenexokī chanīmakōi ē mato yoi.

²¹Nāskata chipo Siria yafi Cilicia mai ano ē kani. ²²Akka Judea mai anoxō Cristo Ifofafiakaxō ea tāpiayonifoma. ²³Ea ōiyamafikatsaxakakī eōnoa iskafakī yoiaifāfe nikapaonifo: “A na feronāfāke taefakī noko omiskōimapaofinixaki, iskaratīa Jesúsnoa meka shara ato yoifofāsafai. Askatari noko keyokōi omiskōimakī noko xatemapaipaoni nō anā Jesús nikanōma,” ixō eōnoa yoinifo. ²⁴Nāskaxō eōxō Epa Nios aicho fakani, mā Pablo Nios Ifofara ikaxō.

**“Na Pablori noko ani keskafakī
Jesús katoa aōnoa āfe meka
shara ato yoinō,” fanifo**

2 Mā catorce xinia finōta Jerusalén ano anā ē kani Bernabé fe. Titori ē iyoni. ²Ē ari kani Niospamāi ea yoiano. Nā Jerusalén anoxō xanīfofo fes ichanāxō ē ato yoini a judeofoma Niospa meka sharaōnoa afe ipaxanōfo ē ato yoimis keskara. Nāskakē ē ato yoini: “A ē ato yoimis keskara sharamamākī, mī shara yoimiski ea fakanimākai,” ixō ē ato yoini. ³Nāskakē tsōakai Tito afaa fanima efe oiano. Tito judeoyamafiano foshki repa xatefe tsōa fanima. ⁴Nānoa fetsafo nō Nios Ifofara ikanax one ikikanax nofe ichanānifo, Nios Ifofayamafikanax. Nāfāfe yoinifo iskafaki: “Titopari foshki repa xatetiro,” ixō

yoinifo. Nāfāfe noko ōipaikani ikiafo ini, chanīmamākī tāpipaikakī afeskax Cristo Jesús Ifofaax nō ikamākī. Noko anā yonomapaikani nō Jesucristo Ifofanōma a Moisés yoini keskara fisti nikanōfora ixō noko anā yonomapaikani. ⁵Akka nāfāfe noko yoipaiyafono nō ato nikamisma. Akka nō fichipaimis nā meka shara chanīmakōi Jesucristoōnoa mā nikakōinō afe ipaxaki.

⁶Akka a xanifofāfe ē ato fe ichanāino, “Nā mī ato yoiai anori sharamaki, meka fetsa shara ato yoife,” ea tsōa fanima. Akka afo xanīfofiano ē atoōnoa shināchakaima. Nāskarifiakī Niospa nōko femānāōxō noko onāima, akka Niospa noko tāpikōia. ⁷Meka fetsa shara ea yoitamaroko, afāfe tāpinifo a Niospa āfe meka ea yoini keskara a judeofoma āfe meka sharaōnoa ē ato yoinō afe ipaxanōfo. A Pedro yoini keskafakī judeofo na meka sharaōnoa ē ato yoinō. ⁸Nā Nios fistichi Pedro nīchini judeofo mēra āfe meka sharaōnoa ato yoinō. Nāatori ea nīchini a judeofoma mēra ēri a judeofoma āfe meka sharaōnoa ē ato yoinō.

⁹Nāskakē Santiago ikaino Pedro ikaino Juan ikaino, afāfe a Nios Ifofaato ato ikikaxō ea tāpinifo Niospa ea nīchinino nā meka sharaōnoa a judeofoma ē ato yoinō. Nāskakaxō ea yafi Bernabé noko metakaxanifo. Noko askafakāta nokoki inimakaki noko yoikī iskafanifo: “Aicho, judeofoma mēra kaxō Niosnoa meka shara mā ato yoitiro,” noko fanifo, judeofoma mēra kaxō Niospa meka sharaōnoa nō ato yoikanō, akka afāfemāi nā judeofo Niospa meka sharaōnoa ato yoikakī. ¹⁰Akka noko yoikī iskafanifo: “A afaamaisfo ato shināmakiyamakāfe. Afarayaxō ato inākāfe,” ixō noko yoinifo. Askara yoikī ea inimamanifo ērimāi a afaamaisfo ē ato ināsharamiskē.

**“Na mĩ akai keskara sharama,” Pablo
Pedro fani Antioquía anoxõ**

¹¹ Akka Pedro Antioquía pexe rasi ano kaxõ afara chakafaino áfe ferotaifi ã yoiķĩ iskafani: “Na mĩ akai keskara sharama, mĩ chakafai,” ixõ ã yoini. ¹² Akka taeyoi a judeofoma feta pi-paonifo. Nãskaifono chipo a Santiago fe rafeafo fenifo. Mã feafono judeofoma makinoax Pedro paxkani anã ato feta pinima a rama feafoki atoki mesekĩ mĩ chakafai na judeofoma feta mĩ pii ea fatirofora ixõ. Nãskakẽ anã a judeofoma feta pinima. Akka a judeofo rama feafãfe ato yoiķĩ iskafanifo: “Mã Nios ari kapaikĩ mãto foshki repa mĩ xatetiro,” ixõ mẽxotaima ato yoinifo. ¹³ Nãskakẽ a judeofori Nios Ifofakanax nã Pedro ikai keskanifo. Nã Bernabéri ato fe askani. ¹⁴ Akka nõko xinifãfe Niospa meka sharaõnoa noko yoinifo nõ afe ipaxanõ anori Pedro nikayamaito õikĩ yorafãfe ferotaifi ã Pedro yoiķĩ iskafani: “Mĩ judeo. Akka a judeofoma fe mĩ imis, nãskax judeoma keskara mĩ imis. Akka, ¿afeskakĩ a nõko xinifãfe yoipaonifo keskara a judeofoma mĩ ato yoipaimẽ, judeofo keskara ixõ?” ã Pedro fani.

**Judeofo a judeofoma feta Nios
Ifofakanax Nios fe ipaxatirofo**

¹⁵ Akka nõ judeokõifo nõ sharakõifo nõ afaa chakafakĩ finakõimisma na yora fetsafãfe amisfo keskafakĩ. ¹⁶ Askatamaroko mã nõ tãpia a Moisés noko yoini keskaraõxõ nõko chaka nõ soatiroma Niospa noko omiskõimanõma. Akka nõ Jesucristo Ifofaito nõko chaka noko soaxotiro, nõ askainokai noko omiskõimaxima. A Moisés yoini keskara nõ shinãito nõko chaka noko soaxotiro. Akka Jesucristo fisti nõ Ifofaito noko omiskõimaxima.

¹⁷ Nõfi Cristoõxõ nõko chaka nõ soati-roki noko omiskõimanõma. Nãskara mã

nõ tãpifixõ nõ afara chakafamis. Akka nõ afara chakafaito, ¿Cristo noko afara chakafamapaimẽ? Maa, askarama. Noko afaa chakafamatiroma. ¹⁸ A Moisés noko yoini keskara mã nõ tãpia, aõnoaxkai Nios fe nõ nipaxatiroma. Jesús fistichi nõko chaka noko soaxotiro nõ afe nipaxanõ. Nã nõ chanĩmara fai. Akka a Moisés kenenĩ keskara afianã nõ nikapai nõ fenotiro Nios fe nõ ipaxatiroma. ¹⁹ Akka a Moisés yoini keskara ayamakĩ mẽ tãpia ãkai aõnoax isharatiroma. ã askaino Epa Nios ekeki inimatiroma. Nãskakẽ nãfoõxõ mẽ tãpia Cristo fisti ã chanĩmara faino Epa Nios ekeki inimatiro. Nãskax ã afe yora itiro. Akka iskaratĩa a Moisés yoini keskaraõnoa anã ã shinãpakenakama, atokai ea ãkipakexatiroma. Askara shinãtamaroko Nios fisti fe ã rafefi afe isharaxiki. ²⁰ Nõko Ifo Cristo ifi cruz ikaki mastafono nani keskai ãri ã afe naa keskarakõi ini. Nãskakẽ iskaratĩa a ã ipaoni keskara anã ã ikima. A ã Jesús Ifofayamax ã ipaoni keskara anã ã shinãima. Niospa Fake Cristo ea noikõi nã ipaiyai keskakĩ ea nãxonĩ. Nãskakẽ ã chanĩmara faino iskaratĩa Cristo efe ika a keskara shara ea imaxiki. ²¹ Akka Epa Niospa áfe Fakeõxõ ãfe chaka ea soaxoni ã afe nipaxanõ. ãkai afaa fetsa shinãmisma nisharapakexakĩ, Nios fisti ã shinãkõimis Nios fe nipaikĩ. A Moisés kenenioxõ nõko chaka nõ xateax Nios fe nõ nipaxafiatirono Cristo noko nãxokeranima. ãakõi Cristo noko nãxokerani.

**A Moisés yoini keskara nõ
nikayamakĩ nõ Jesús chanĩmara
fakõinaito nõko chaka noko soaxotiro**

3 Efe yora mĩshtichi Galacia anoafãfe, mãfi oa yõra shinãsharaima keskarafoki. Akka, ¿tsõa mato paraimẽ oa mato parakani afianã mã shinãsharanõma? Akka nõ xafakĩakõi mato yoimis Jesucristo ifi cruz ikaki mastafono matoõnoax nani. Nõ mato

yoisharafimisno meka fetsa nikakī mā anorima shināmis. ²Akka ē mato yōkapai mā ea yoinō a Moisés noko yoini keskara tāpixō mā Niospa Yōshi Shara fiamāki, askayamaki Jesucristoōna meka shara nikaxō mā fiamāki. ³Niospa Yōshi Sharaōxō Jesús mato amapaiyai keskara mā ayopaoni. Akka iskaratīa mā shinākī iskafai: “A Moisés noko yoini keskara nikax nō isharatiro,” ixō mā shināmis. Ooa. ¿Afeskakī oa yorafāfe shināsharaifoma keskara mā shināimē? ⁴Mā Jesús Ifofaino mato omiskōimapaonifo, askafikī Niospa Yōshi Sharaōxō mā Jesús Ifofasharamis. Akka afianā mā Jesús Ifofayamai mākōi kaxpa mā Jesúsnoax omiskōipaoni. Mā askayamapainō. ⁵A mā nikamis keskara mā mā chanīmara fakōina. Nāskakē āfe Yōshi Shara mato mēra naneyanā, tsōa atiroma keskafakī afama mīshti mato faxōfa. Moisés kenenioxokai mato askafaxōama.

⁶Shinākapo. Abraham Nios chanīmara faito Niospa yoiyoni iskafakī: “Mī ea chanīmara faito mī chaka ē mia soaxoni mī efe ipaxanō,” ixō yoini. ⁷Nāskakē tāpisharakāfe nā Abraham āfe fenafāfe nā Nios chanīmara faifāfe, nāfāfe chanīmara fakōinafoki. ⁸Epa Niospa a inōpokoai keskaraōna tāpiyoni a nōko kaifofofāfemari Ifofaifono āto chaka ato soaxota ato imasharaxixakī. Askafono atoki inimakōini, akka Niospa Abraham yoiyoni iskafakī: “Ē mīōxō keyokōi nā maifo tii anofo ē ato sharafaxii,” ixō Niospa yoinino kenenifo. ⁹Nāskakē Abraham chanīmara fani keskafakī, akairi chanīmara faifono Epa Niospa ato sharafaxōi, Abraham sharafaxoni keskafakī.

¹⁰Akka fētsa shinākī iskafai: “Moisés yoini keskara ē nikai ē isharakōi,” ixō shināi afi āfe chaka aō nepakenaka. Akka kirika kenekī

yoikī iskafanifo: “Moisés yoikī kirika kenekī iskafakī yoinino: ‘A Moisés yoini keskara nikayamakani āto chaka āto nepakenaka,’” ixō yoinifo. ¹¹Akka fētsa Epa Nios chanīmara faino āfe chaka soaxota imasharakōitiro. Akka fētsa a Moisés yoinioxō āfe chaka soapaikī iskafakī shinātiro: “Moisés noko yoini keskara nō nikaito Epa Niospa noko imasharatiro,” ixō shināfiafonokai Epa Niospa a Moisés yoini keskaraōxō ato imasharatiroma. ¹²Akka mā nō tāpia Jesús fisti nō chanīmara faax Epa Nios fe nō ipaxatiro. Akka a Moisés noko yoini keskaraōnoax nō askatiroma. Akka Moisés noko yoini iskafakī: “Nā Niospa noko yoini keskafakī mēxotaima nō nikayamax Nios fe nō ipaxatiroma,” ixō noko yoini.

¹³Akka a Moisés noko yoini keskara: “Nō nikayamaito Epa Niospa noko omiskōimaxira,” ixō kenefinifono, noko omiskōimatama, āfe Fake omiskōimani. Niospa meka kenenifo iskafakī: “Fatora fetsa ifi cruz ikaki mastafono, atori Epa Niospa omiskōimaxii akairi omiskōinōfo,” ixō kenenifo. Akka nō afara chakafamisno Cristo nokoōnoax ifi cruz ikakinoax nani. Noko nāxoyamanikē nō omiskōipakexakerana. ¹⁴Akka Epa Niospa Abraham sharafani keskafakī, judeofori Jesucristoōxō ato sharafaxii. Nāskakē a chanīmara faifo tii ato yoiyoni keskafakī āfe Yōshi Shara atoya rafematiro. Akka Cristo nokoōnoax nani Apa Nios fe nō ipaxanō. Nāskatari Niospa Abraham yoiyoni keskafakī chanīmara faifono a judeofomari ato imasharaxii.

Niospa Abraham yoiyonino Moisésri ato yoini nikanōfo

¹⁵Efe yora mīshtichi, iskaratīa nā nō amis keskaraōna ē mato yoi mā tāpinō. Feronāfake mā afe feronāfake yoiyoxō

anā shinākī fetsafatiroma māmāi āfe ane kenexō. ¹⁶Nāskarifiakī Epa Niospa Abraham yoiyoni āfe fena fistiōnoa yoikī. Āfe fena Cristo fistiōnoa yoini. ¹⁷Ē mato xafakīa yoinō Epa Niospa Abraham yoiyoni keskara cuatro cientos treinta xinia finōta Epa Niospa Moisés yoiniki. Niospa Moisés yoinino akka Abraham yoini keskara anā fetsafatiroma. Nā yoiyoni keskakōimis. Nāskaxō Epa Niospa anā shinākī fetsafanima, nā yoiyoni keskara amiski. ¹⁸Epa Niospa Abraham yoiyoni keskara Abraham chanīmara faito, chipo Epa Niospa Abraham noikī āakōi axosharakōini.

¹⁹Akka, ¿afeskai a Moisés yoini keskara sharamē? Ē mato yoinō, ea nikakapo. Niospa yoiaino Moisés keneni yorafāfe tāpinōfo afeskax isharatirofomāki, Niospa fichipaiyai keskai. Askatamaroko tosa askamisma, nikayospakōimisfo. Nāskakē Epa Niospa āfe ājirifo yoini afāferi Moisés yoinōfo Moisésri yorafo yoinō yorafāfe nikakōinōfo Abraham āfe fena Cristo oyoamano. ²⁰Akka Epa Niospa Abraham anori yoinima. Āfe ājiriōxō yoiyamata, yorafoōxori yoinima. Epa Niospa āakōi yoipaiyai keskafakī Abraham yoini.

¿Afeskakī Epa Niospa Moisésxō ato yoinimē?

²¹Akka, ¿Epa Niospa a inōpokoaifo yoiyoni keskara yafi a Moisés yoini keskarakōiri mā shināimamē? Maa. Epa Niospa mekakai rafema. A Moisés yoini keskaraōxō noko nimapakexatirokē Epa Niospa nāfoxō nōko chaka noko soaxokerana nō a keskara shara inō. ²²Akka Niospa meka yoikī kirikaki kenekī iskafanifo: “Keyokōichi nō afara chakafakatsaxakī nā nō karaxa mēra ika keskarakōi,” ixō kenenifo. “Akka Jesucristo nō chanīmara faito ares fisti

noko kāimatiro afara chaka nōko ifo inōma.” Nāskarakōi yoikī kenenifo.

²³Nāskakē nō chanīmara fayopaonima. Akka Cristo oyoamano a Moisés noko yoini keskaraōnoax oa karaxa mēra ika keskarafo nō iyopaoni. Akka mā Cristo oano nō chanīmara faino noko kaimanano anākai oa karaxa mēra ika keskara nō itiroma. ²⁴Nāskakē nō tāpitiro Epa Niospa apaiyai keskafakī Moisés noko yoini. Nāskakē nōko ifo keskara iyopaoni. Akka Cristo oaino nō chanīmara faino nōko chaka noko soaxota noko imasharaxiki. ²⁵Nō askafipaonixakī mā Cristokōi nokoano a Moisés yoini keskara afianā nōko ifo itiroma anākai aato noko ikitiroma.

²⁶Akka mā chanīmara faax Niospa fakekōiifo mā iki māmāi Cristo Jesús Ifokōi faxō. ²⁷Keyokōi māfi mā mā Cristo fe rafekōiakī mā maotisameax keskarax Niospa Yōshi Shara mato mēra naneano. Nāskax oa rapati fena shara safea keskarakōi mā. ²⁸Epa Niospa Cristoōxō keyokōi nā maifo tii anofo keyokōi nāskarafos noko ōi. Judeofoya a judeofoma, a ato yonomatifoya a yonomatifoma, feronāfakefoya kērofo, nāskarafos noko ōi. Jesucristo nōko Ifo ikano aōnoax yora fisti keskara nō itiro. Akka keyokōichi nō Ifofaax nō afe yorafo. ²⁹Akka mā Cristo afe yorax Abraham āfe fenafori mā iki. Nāskakē nā keyokōi Epa Niospa Abraham yoiyoni keskara mātonāri iki.

4¹⁻² Akka ē mato iskara yoipai. Apa naano āfe fāke āfe apanāfo fitiro. Nāskakē nā fake yomekē, fetsafāfe āfe afama mīshtifo kexesharaxoyokaxō, nā fake yome yonomayotirofo. Nāskakē āpa yoini keskafakī āa yosiyonō, yora fetsafāfe āfe afama mīshti kexexoyotirofo. ³Nāskarifiakī nō Cristo Ifofayoamano nō oa fake yome keskarakē nōko xinifāfe noko yoipaiyai keskafakī noko yoipaonifo. Nāskakē ato yonox-

omis keskara nō iyopaoni. Nā Cristo chanīmara faafāfema amisfo keskara noko amapaonifo nō ato yonoxomis keskara inō. ⁴Akka Epa Niospa nā yoinitīa, āfe Fake nīchini, kēromā xakī mēranoax kāini judeokōi nā Moisés noko yoini keskara nikakōipaoni. ⁵Akka nono mai ano oni, noko imasharaxii a Moisés yoini keskara nikapaimisfono, nāskax Niospa fakekōi keskara nō inō.

⁶Chanīma, māfi iskaratīa Niospa fakefoki. Nāskakē Epa Niospa āfe Yōshi Shara nō mēra naneano aōxō nō yoitiro iskafakī: “Epa Niosi, mīfi ēfe Epakōi,” ixō nō yoitiro. ⁷Nāskakē iskaratīa mā Niospa fakefo, a Moisés yoini keskara nō anā nikaima nōko ifo inō. Nāskakē afe fakefo afara ināsharai keskafakī matori afara ināsharaxii Jesucristoōxō.

Pablo a Jesús Ifofafo ato shinākōini

⁸Akka taeyoi mā Nios tāpiyoamax nā nioskōimafo mā ato nikaito mato yonmayopaonifo. ⁹Mā mā askapaonixakī, akka iskaratīa mā mā Nios tāpikōia. Epa Niospari mato tāpikōia. Mā mā Nios tāpikōifiax, ōafeskakī a mā apaoni keskafakī afianā mā ato yonoxopaimē? Afāfekai Epa Nios xanīfo ika ari mato iyotirofoma. ¹⁰Nā māto xinifāfe yoinifo keskai mā askakōimis. Nāskakē pena safaronō mā tenemis, askatari rama oxe kāiyaino mā fista amis, askatari rama xiniaino mā fista amis, askatari seis xinia finōmata māto tare mā fanamisma. Mā shinākī iskafamis: “Nā fistatīa nō ato fe inimaino Epa Nios nokoki inimatiro, nāskaxō nōko chaka noko soaxotiro,” ixō mā anorima shināmis. ¹¹Ē mato shinākōimis ē mato yonoxopaoni. Ē mato Jesúsnoa yoikī kaxpa ē mato yoipaoni rakikīa mā shināyamafiaino.

¹²Efe yora mīshtichi, ē mato yoisharapai ē akai keskafakī anā mā Jesús Ifofanō. Mā Jesús Ifofai keskafakī ēri Ifofaaki. Ē mato fe ikano mā ea

chakafapaonima, askatamaroko mā ea sharafapaoni. ¹³Akka mā mā tāpia Epa Niospa ea nētefani taefakī Niospa meka sharaōnoa ē mato yoinō nō afe ipaxanō. Akka ē isinī iki ē anā katiroma ini. Nāskakē ē mato ano nēteni. ¹⁴Ē isinī iki ē omiskōifiaino mā ea iskafanima: “Pablo isinī iki mesekōi nō afe ichanātiroma,” mā ea fanima. Askatamaroko mā ea ifisharakōini oa Niospa āfe ājiri keskara ōikī, askatari oa Jesucristo keskara ea ōikī mā ea ifisharakōini, askatari mā ea kexesharakōipaoni. ¹⁵Ē mato yoiaino mā inimapaoni. Akka, ōafeskai iskaratīa a mā ipaoni keskai anā mā inimaimamē? ōMā shināimamē a mā ea noikōipaoni keskara? Ē afara yopaito mā ea ināpaoni ea noikōiyana. Akka māto ferori tsekatiro pinikē mā ea inākerapaoni. ¹⁶Akka, ōmā shināimē na meka chanīmakōi yoikī ē mato noikaspai keskara?

¹⁷A Moisés yoikī keneni keskara yora fetsafāfe mato tāpimapaikani. Nāfāfe a shināifo keskara mato tāpimapaikani mā ato keskara inō. Akka a akaifo keskara mā ato feta aka a keskarakai sharama. Nāskaxō nāfāfe noko paxkanā fapaikani afianā mā ea nikatama afāfe mato yoiaino keskara mā ato nikanō. ¹⁸Akka fetsafāfe mato sharafaifono shara itiro. Ē mato fe iyamafiano mato sharafaifono, nāskarari sharakōi itiro. Jesucristoōxō mato sharafaifonori sharakōi itiro. ¹⁹Ēfe fakefāfe, afianā ē matoōnoax omiskōikī ē pae meekōi. Nā kēromā fake kāikī pae meetiro keskarakōi ē mei. Akka mā fake kāixō anā pae meetiroma. Nāskarifiakī mā Jesús Ifofayamaino ē matoōxō pae meekōitiro. Akka Cristo āfe Yōshi Shara māto ōiti mēra naneano afianā ē mātoōxō pae meetiroma. ²⁰Ooa. Iskaratīa ē ano mato fe ipainō afianā ē mato yoisharaxiki. Akka ē tāpiana a mā shināi

keskara mā anorima shināi. Akka ē ano mato fe ixō ē mato yoisharakōikerana.

**Agar fe Sara ipaonifo
keskaraōnoa noko yoi**

²¹ Niospa shināmanaino a Moisés kirika keneni keskaraōnoa mā anā nikapaimākai Nios Ifofakaspakī ea yoi kapo ē mato yoinō. Akka, ¿a Moisés yoini keskara mā nikamismamē? ²² Iskafakī yoi kī kenenifo: “Abraham fake rafeya ini. Fetsa āfe āfinī yonomati feta fake ani, fetsa āfe āfikōi feta ani. Nā āfe āfikōi tsōa yonomati inima,” ixō keneni. ²³ Nā Abraham āfe āfinī yonomatinī fake fini, nā kērofāfe fake fimisfo keskarari fake fini. Akka Abraham āfe āfikōi yōxafokōi ini fake fitiroma. Nāskafekē Epa Niospa Abraham yoiyoni iskafakī: “Mī āfinī fake feronāfake fixii,” ixō yoinino, nāskakē Abraham āfinī fake feronāfake fini. ²⁴⁻²⁵ Nā xotofake rafeoxō Niospa afara fetsa noko shināmani. Niospa yoiyoni afeska faxō yorafo ifitiromākī. Nā kēro Agar nō shināino machi Sinai noko shināmani, Arabia anoa. Nā machi āfe ane fetsa Agar. Nā machi arixō Niospa Moisés yoini Moisésri nā israelifo ato yoinō nikakōinōfo. Askatari nā kēro Agar nō shināino noko Jerusalén shināmatiro. Nā Jerusalén ano ikafo nō shināino nā Agar āfe fakefo noko shināmatiro. Nāfāfe Moisés yoini keskara nikakanax nāfo āto yonomati keskarafo. ²⁶ Akka nāno kēro fetsa Abraham āfe āfikōi. Āfe ane Sara, nā nōko efakōi keskara. Nō Sara shināino Jerusalén fetsa nai mēranoo noko shināmatiro Epa Nios ika aria. Nāskakē chipo nō ari ixii. Nōri Sara keskara nō āto yonomatima, āfe fakefori āto yonomatifoma. A Moisés yoini keskarakai nōko ifo itiro. ²⁷ Akka kirika kenekī iskafanifo:

Kēromā, mī fake fimismakī ini-mafe, askatari mī fakeyamakī inimayanā tai tai ife mī fake pae meemismaki. Akka nā kēro fenē eneyoa nāfi chipo āfe fena ichapayakōi ixii kiki, a kēro feneya finōmainifofā,

ixō yoi kī kirika ano kenenifo.

²⁸ Efe yora mishtichi, nōfi Isaaca keskaraki. Epa Niospa Abraham yoiyoni keskai āfe fake Isaaca chipo kāini. Nāskarifiakī Epa Niospa yoiyoni keskai nōri āfe fakefo. ²⁹ Nā āto yonomati Agar yōxafoxoma āfe fake fikī taefani āfe ane Ismael. Akka nā fake fimismato Sara chipo yōxafoxō fake fini Niospa Yōshi Sharaōxō. Nāskano Agar āfe fake Ismael iyoaxō āfe exto omiskōimapaoni. Nāskarifiakī Niospa Yōshi Sharaōnoax nō Niospa fake ikaino, fetsafāfe Nios Ifofakaxoma noko omiskōimatirofo.

³⁰ Akka kirika kenekī, ¿afaa fanifomē? Kenekī iskafanifo: “Mī fake Isaaca ē ināxiai keskara, akka nā mato yonomati Agar āfe fāke afaa fixiima. Nāskakē mato anoxō āfe fakeyafi ato nīchikāfe afianā mato fe inōfoma,” ixō Epa Niospa Abraham yoini. ³¹ Nāskakē ē mato yoi efe yora mishtichi, nōkai a āto yonomatinī fake keskarafo. Askatamaroko nōfi Abraham āfe āfikōichi fake keskarafo. Nāskaxō nō Nios Ifofaax nō tsōa yonomati itiro, nō Niospa fakekōifo itiro.

**Cristoōnoax isharakāfe a mā ipaoni
keskara chaka anā shinākakima**

5 Akka Cristo nokoōnoax nani a Moisés yoini keskara nō anā nikanōma, nāskax anā āto yonomati nō inōma. Cristo fistiōnoax nō isharatiro, nāskakē Cristo kachikiri fayamakāfe. Mā ipaoni keskara anā iyamakāfe, nōko xinifāfe yoinifo keskara afianā nikayamakāfe āto yonomatifo ixikakīma.

²Ē mato yoinō, ea nikasharakapo. Iskafakī shināyamakāfe: “Ē foshki repa xatekema Epa Niospa ēfe chaka ea soaxotiro ma,” ixō shināyamakāfe. Anori mā shināito Jesús mato chaka mato soaxotiro ma Epa Nios fe mā ipaxanō. ³Afi-anā xafakīakōi ē mato yoipai. Fatora fētsa mā foshki repa xatepai Nios fe ipaikī, anori shināfikī nā Moisés yoini keskara nikakōiamax, anorima shināx Nios fe mā nipaxatiroma. ⁴Moisés yoini keskara fisti mā nikaito mato chaka mato soaxotiro ma. Nāskax mā Cristo fe rafeima, akka Epa Niospa mato noifiaino mā Cristo fe rafeima, akka Epa Niospa mato noifiaino mā Cristo kachikiri-fai. Nāskafekē mato afeska fatiroma mato chaka mato soaxona mā afe ipaxanō. ⁵Akka Niospa Yōshi Sharaōxō mā nā tāpia, Cristoōxō nōko chaka noko xoaxotiro Niospamāi noko noikōikī. Nāskakē nō manasharai. ⁶Nō foshki repa xateano, askayamākī nō xateamano, afāfekai nōko chaka noko soaxotiro ma. Akka nō Jesucristo Ifofakōinaino fetsafo noko ato noimasharakōitiro nō ato noisharakōinō. Nā fisti nō fichipai, chanīmara fasharakōixii.

⁷Mā Jesús Ifofasharayopaoni. Akka, ĵtsōa mato yoiamē, na meka sharakōi kachikirifayanā mā anā nikanōma? ⁸Akka Niospakai anori mato yoiamā. Āfe Fake fisti mā chanīmara fanō mato yoia. ⁹Akka mato mēraxō yora fistichi chaka shinākī, nā fistichi keyokōi mato afara chaka shināmatiro, aōxō chakakōi mā shināno. ¹⁰Ē Nios kīfiyanā nōko Ifo ē chanīmara fakōini, ē akai keskafakī mārī chanīmara fanō. Akka nā mato fanīrira chaka shināmanaifo Niospa ato omiskōimaxii.

¹¹Efe yora mīshtichi, akka eōnoa yoikī mā iskafamis: “Na Pablo yoimis nō foshki repa xateamax nō Nios ari katiroma ixō yoimis,” mā ea famis. Maa, ēkai anori yoimisma, ē anori yoiaito ea

omiskōimakeranafo. Akka ē yoimis: “Jesucristo ifi cruz ikaki mastafono noko nāxonī, nōko chaka noko soaxoxii Epa Nios fe nō ipaxanō,” ixō ē yoimis. Nānori ē yoiaito nikakī nā Jesúsnoa nikakaspamisfāfe ea omiskōimamisfo. ¹²Akka fetsafāfe mato yoimisfo iskafakakī: “Mā foshki repa xatexoma mā Nios chanīmara faima,” ixō fanīrira mato shināmamisfo. Nānori yoikakī mato fekaxtefamisfo, nāfo anā mato fe iyamapainōfo.

¹³Efe yora mīshtichi, Jesucristoōxō iskaratīa āfe meka fisti nikakōikāfe. Afaa fetsa mato yonomayamafiaino chakafayamakāfe. Jesucristo mato imasharakī iskaratīa nā nō apaiyai keskara nō atiro iyamakāfe. Akka fetsafo fe axō faatanākāfe noinākōiyanā.

¹⁴Akka Niospa Moisés yoini iskafakī: “Nā mā noimeai keskariakī fetsafori noisharakāfe,” ixō yoini. Mā askafakī nā Niospa Moisés yoini keskara, keyokōi mā aki. Mā askafakī keyokōi a Niospa Moisés yoini keskara mā aki. ¹⁵Akka mā chakafaatanax mā keyotiro, oa paxta rafe keyonākanax retenātirofo keskai. Nāskakē kexemesharakāfe askaxikakīma, a mato feta Nios nikamisfo anā mato fe ichanātirofomakī. Askatari Nios kachikiri fatirofoki.

Nōko shinā mēraxō nō afara chakafapaimis keskara yafi a Niospa Yōshi Sharaōnoax nō isharatiro Pablo ato yoini

¹⁶Akka ē mato yoi Niospa Yōshi Shara nikasharakāfe aōnoax isharaxikakī. Nāto mato yoitiro mā afeskaimākai. Nā nikakōixō afianā a mā apaoni keskara mato shinā mēraxō afara anā mā atiroma. ¹⁷A nōko shinā mēraxō nō afara chakafapaiyai keskarakai Niospa Yōshi Sharapa shināima. Nāskaxō āfe Yōshi Sharapa noko amapaiyai keskara nōko shinā mēraxō nō shināfikī nōkai

askafapaimisma. Nōko shinā mēraxō nō shināpaoni keskarakai Niospa Yōshi Sharapa anori shināmisma. Akka nā nō apaiyai keskafakī nō atiro. A nō afara chakafapaoni keskara nō anā ayamakī Niospa Yōshi Sharapa nōko shinā mēraxō noko yoiyai keskara nō nikakōitiro. ¹⁸Nāskakē Niospa Yōshi Shara nofe rafeaino a Moisés yoini keskara anā nōko ifo itiro noko yonomaxiki.

¹⁹Fetsafāfe Nios nikakaspakakī afarafo chakafakani. Mā mā tāpia afe keskarafō ikafomāki. Nāskakē feronāfakefāfe āto āfimafo chotamisfo. Nāskakata afara fetsa fetsatapafo chakafamisfo. ²⁰Nāskakaxō afara yora fakaxō na nōko niosra ixō kīfimisfo. Askatari koshoiti tāpiafo, askatari ato noikaspamisfo, askatari isharakātama ōitifishkimisfo. Nāskakaxō atonā fisti afara apaimisfo, askatari noikaspā faatanāmisfo nores fisti nō tāpikōia a nō tāpia keskara tsōa tāpiana ikanax. ²¹Nāskaxō fetsafo afara fiapaimisfo, askatari pāemisfo, askatari pikīfinapaikōimisfo. Nāskakaxō afara fetsa fetsatapafo chakafamisfo. Ē mato yoimis a keskara chakafo Epa Niospa keyokōi ato ikinā ano tsoa katiroma afe ipaxakakī.

²²Akka Niospa Yōshi Sharapa noko ikināno fetsafo nō noikōitiro inimakōiyanā, askatari nō isharakōita nō fekaxtetiroma, askatari fena fenakima nō manasharakōiyotiro, askatari nō fetsafo chakafaimisma itiro, askatari nā nō yoimis keskara nō atiro isharakōita. ²³Askatari isharakōita, fetsafo fe feratenātama oi tsifaxō ato yoimis ita, askatari a Niospa fichikaspai atama nōa nō kexemetiro afaa chakafaxikima. Nāskaxō Niospa āfe Yōshi Sharaōxō noko yoiyai keskara nō atiro isharaxiki. Nāskakē anā meka fetsa nō yoipaima Niospa Yōshi

Sharaōnoax isharaxiki. Nāskakē anā noko tsōa yonomatiroma. ²⁴Nā Cristo chanimara faifo tii afe yorakōifo. Jesús cruznoax noko nāxonī nōko chaka noko soaxoxiki. Akka nō naa keskaraxō anā afaa nō chakafatiroma a nō apaoni keskara. Nāskakē nā noko Niospa amapaiyai keskara fisti nō atiro. ²⁵Nāskakē Niospa Yōshi Shara fe nō rafekī nā noko yoiyai keskara nō nikakōitiro. Nāskaxō nā noko amapaiyai keskara nō atiro.

²⁶Nāskakē Niospa Yōshi Shara fe nō rafeax kakapaimis nō itiro, fetsafāfe nokoōnoa yoisharanōfora ixō Ē mato finōkōiara iyamakāfe. Mā askakī fet-safo mā shināchakamatiroki. Mā askara chakafo shinākī mā shināsharatiroma, askara chakakōiki.

Mā ranā axosharanōnā faatanākāfe

6 Efe yora mīshtichi, fētsa afara chakafaito ōikī, Niospa Yōshi Sharayaxō aō noikī oi tsii faxō yoisharakāfe, afara chakafakī xatenō. Meka mitsisipato yoiyamakāfe. Nāskakē mārī kexemesharakāfe afara chakafayamaxiki. ²Nāskakē fetsafo fe afara axonōnā faatanāsharakāfe. Mā ranā Nios kīfinōnā faatanākāfe. Fetsa omiskōiāito aō noikī inimamakāfe, nāskakē kexenōnā faatanāsharakāfe. Fetsa omiskōiāito Nios kīfixokāfe Jesúsnoa shināmasharayanā Ifo sharafanō. Mā askakī nā Cristo yoini keskara keyokōi mā akikai.

³Akka fētsa shinākī iskafai: “Ē sharakōi. Ēkai tsoa yopaima ea Nios kīfixonō,” ixō shināi. Nā keskara yorakai afama, āakōi pāramei. ⁴Akka nō nōko shinā mēraxō nō shinātiro nō Jesús yonoxōsharaimākai. Akka nō yonoxōsharai mā nō tāpiax nō inimasharatiro. Nāskakī nō shinākī iskafatiroma: “Na fetsafāfe afara chakafaito keskafakī Ē afaa

chakafamisma,” ixō nō shinātiroma. ⁵Akka keyokōichi nō afara chakafamis. Nāskaxori keyokōichi nōko shinā mēraxō nō shinātiro a nō afara chakafamis keskara. Tsōakai a Niospa noko amapaiyai keskara noko amatiroma, nōakōi nō atiro.

⁶A Niospa meka mato yoimisto afara yopaito ināsharakāfe.

⁷Mārifi anofi pāremeyamakāfe, tsoari Nioski kaxemetsamapaitiroma. Akka akiki kaxemetsamapaiyafono Niospa ato omiskōimatiro. Akka afara nō fanaxō mā fimiano āfe fimi nō fitiro. Nāskarifiakī Niospa meka nikayamata nō afara chakafaax nō omiskōitiro. Akka nā Niospa noko yoia keskara nō akax nō isharakōitiro. ⁸Akka fētsa āfe shinā mēraxō afara shinākī afara chakafaax omiskōifinakōitiro. Akka Niospa Yōshi Sharapa amapaiyai keskara fētsa afafāini, nāfi Niospa Yōshi Sharaōnoax nisharapakenakaki. ⁹Nāskakē afara sharafakī eneyamakāfe. Nāskaxō iskafakī shināyamakāfe: “Mē fetsafo sharafayomiski iskaratīa ē anā askaimakai, ē anā fetsafo sharafatiromaki. Nāskanō,” ixō anori shināyamakāfe. Akka nō askatama nō inimakōikē nā noko ināpaiyai keskara shara Niospa noko ināsharaxii.

¹⁰Nāskakē afeskaraiāfāfe ōikī keyokōi ato axosharafafāikāfe. Nāskatari a Nios Ifofafo ato noisharayanā ato axosharafafāikāfe.

Pablo mā mekai xatekī ato yoisharani

¹¹Akka iskaratīa ēkōi mato kirika kenexoni. Ēfe kene efapakōikī ōikapo.

¹²Akka fetsafāfe mato yoipaikani iskafakakī: “Māto foshki repa xatekāfe

nōri askarakī,” ixō mato yoimisfo. Akka mato yoipaikani a Jesucristo ifi cruz ikakinoax noko nāxoni nōko chaka noko soaxoxiki. Askara mato yoimisfoma, askara nō ato yoiaito noko omiskōimatirofora ikaxō. ¹³Nāfāfe mā foshki repa xatefikaxokai a Moisés kenenī keskara tsōa nikakōimisma. Nāskakaxō matori yoipaikani māto foshki repara mā xatenō. Māri nā imisfo keskai mā ato fe askaito, nāfāfe fetsafo yoitirofo iskafakakī: “Nāfāfe noko nikakōimisfo,” ixō ato yoitirofo. ¹⁴Akka ēkai anori shināpaima, nā meka shara fistiōnoa ē yoipaifāini. Nā meka shara fistiōnoa ē yoipaikī ē iskafai: “Aicho, Jesucristo ifi cruz ikakinoax ea nāxoni, aōxō a ē chaka shināpaoni keskara anā ē shinātiroma. Jesús nā ea nāxofaitīa nā ē afarafo chakafapaonifo mā Jesús fe naa keskarakōi. Nāskakē anākai ea afeska fatiroma,” ixō ē shinātiro. ¹⁵Nō Jesucristo Ifofaxō nō foshki repa xatea askarakai sharama atokai nōko chaka noko soaxotiro. Akka nō Ifofaito Niospa nōko chaka noko soaxotiro fena keskara shara nō inō. ¹⁶Niospa Yōshi Sharapa Jesúsnoa noko yoia keskara mā akē Epa Niospa mato inimamakōiyanā mato noikōi. Nāskax Niospa fakekōifo mā iki.

¹⁷Akka mē mekai xatekī ē mato yoinō. Ēfe Ifo Jesúsnoax ē omiskōimis, ēfe yora toafo ōikī mā tāpitiro ē Jesús yonosharaxonaito ea iskafamisfo. Nāskakē anā ea fekaxtefayamakāfe.

¹⁸Efe yora mīstichi, nōko Ifo Jesucristo keyokōi mato noikī mato sharafa fafafāini. Nāskapainō. Nā tii.

Pablo

Pablo Efeso Anoafo Kirika Kenexō Fomani

Pablo ato yoisharani, Efeso anoafo

1 Ēkīa Pablo ē mato kirika kenexō fomai. Ea Jesucristo nīchia ē aōxō āfe meka yoimis inō, Niospa fichipaiyai keskafakī. Ē na kirika mato fomai a Nios Ifofaafō, Jesucristo chanīmara faafō, Efeso anoafo. ²Nōko Epa Nios feta nōko Ifo Jesucristo mato shināsharanō mato noikī mātō shinā mēra mato shinā-masharanō, mātō ōiti fekaxtenōma.

Nō Cristo chanīmara faito afara sharafo noko amatiro

³Nōko Ifo Jesucristo āfe Apa Niospa noko afara sharafo noko shara famai, nai mēraxō nō ōiamafiaito nōko ōiti mēra noko inimamasharai nōmāi āfe fakefokē. Nāskakē nō yoisharai nō inimasharakōi Epa Nioski. ⁴Epa Niospa mai yafi nai onifayoxoma noko katonī nō afe ipaxanō āfe Fake Cristo keskara afaa chakafamisma keskara sharakōi nō inō. Niospa noko noikī, ⁵āfe fakefo noko fani. Anori shināni Niospa a Jesucristo noko nāxoyoxiai. ⁶Nāskakē Niospa āfe Fake noikōikī nokori nāskarīfai noikī. Nāskaxō noko nimasharapak-enaka. Nāskakē Nios sharafinakoikē nō aicho fai akiki inimakī nokomāi afama mīshiti sharafo famaito Jesúsxō. ⁷Niospa noko noikī finakōikī āfe Fake Jesús noko nāmā nīchixonī nokoōnoax āfe imi foax ifi cruz ikakinoax noko nāxonō nō sharakōi afe inō, askatari nōko chaka nokoōnoa noko soxonō. ⁸Nāskaxō Niospa noko ōimana noko noisharakōikī noko tāpimasharakōikī, askatari noko shināmakī finakōi. ⁹⁻¹⁰Nāskakē Epa Niospa yoini afama mīshiti onifayoxoma āfe Fake xanīfo imaxikī, keyokōi, nai mēranoafoya, nāmānoafoyari āto

xanīfo finakōi inō. Tsoa pishta anori meka nikayomisma Niospa onāxō yoini a shināi keskafakī, anori noko tāpimani nō tāpisharanō aōxō. Nāskakē Niospa āa shinākī iskafani: “Nā ēfe Fake ē nīchīpaiyaitīa ē nāmā nīchixii keyokōi nai mēranoafoya, nāmānoafori āto xanīfokōi inō,” ixō Niospa shināni. Nāskaxō nānori iskaratīa noko tāpimana.

¹¹Nōfi Cristo fakekōifokī. Nō afe yorakōifo ikaito, Epa Niospa noko katonī noko onifayoxoma āa shinākī taefani. Epa Niospa nonori iskafakī shināni: “Na ēfe Fake Jesús ē ināi keskari fakī nā ēfe Fake Jesús Ifofaifori ē ato ināira,” ixō Epa Niospa shināni. A Niospa shinākī yoini keskara, nāskarīfakī iskaratīa mā askafaa. ¹²Akka nō Cristo Ifofakī taefaxō nō yoikī iskafanō: “Epa Niosi, mī fāsi sharakōi. Mī noko sharafamis keskara sharakōi. Tsoa fetsakai mia keskara sharama,” ixō nō yoinō.

¹³⁻¹⁴Nāskakē ē mato yoi mākai judeofoma. Nāskafixō Niospa meka shara Jesúsxō mā nikakī māri chanīmara fai. Mā askaito Niospa mato chaka soaxona mā afe nipaxanō. Nāskakē māri iskaratīa Cristo afe yorafokī. Anori Niospa yoikī taefani keskafakī, āfe Yōshi Shara nō mēra nanea noko ikinō. Noko askafaito nō tāpitiro āfe shara noko ināxii. Nāskaxfi nō Niosnoafokī. Nāskakē nō tāpīama afetiara nai mēra noko ifi. Taekōifakī anori noko yoini. Nāskakē nā chanīmara fakī nō yoipakenaka: “Nōko Nios fāsi sharakōi,” ixō nō yoipakenaka.

Pablo Epa Nios yōkani iskafakī: “Epa Niosi, mī Fake chanīmara faafō ato tāpimasharafe,” fani

¹⁵⁻¹⁶Nāskakē nirixō ē mato nikai mā Jesús Ifo sharafata, a fetsafo feri a mato feta Nios Ifofamisfo fe mā rafesharakōiāito ē nikakī inimayanā ē nirixō ē mato Epa Nios kīfixōfāfāini. Nāskakē ē iskafa fāfāfāini: “Epa Niosi,

na Efeso anoxō mia noisharakata fetsafo feri rafesharakōiafo,” ē fai yoikī. ¹⁷Niospa āfe Fakekōikī Jesucristo. Nāskax sharafinakōia. Nāskakē ē mato kīfixokī iskafamis: “Epa Niosi, mī Yōshi Sharapa na Efeso ano ikafo ato tāpimasharakōife mia xafakiakōi tāpisharakōinōfo. ¹⁸Oa xini peisharaino nō fomākia foiski nō nai xafakiakōishara nō ōitiro keskara, mī Yōshi Sharapa ato ōimafe Epa Niosi, mia tāpisharakōinōfo āto ōiti mēraxō. Askatari ato tāpimafe a nō oniyamatai mī noko shināni nono nāmāxō mī Fake Jesús nō Ifofaax nō mefe ipaxanō nai mēra. Askatari a nō ōimismafo mī noko ināxiai ato ōimafe. ¹⁹⁻²⁰Epa Niosi, mī Yōshi Sharaōxō mī afama mīshti famis. Nāskaxō mī Fake Cristo mī anā nimani mī Yōshi Sharaōxō mefe pataxamei niax mefe xanīfokōi inō. Nāskax mī pōya kayakai aōri mefe tsoa. Afia mī Yōshi Shara nō mēra nanexō a nofeta mia chanīmara faafo tii afara fetsafo mī noko ispasharakī mī noko amasharakī.” ²¹Āfe Yōshi Sharaōxō Cristo ato mānāo nīxō, nā nāmānoafo āto xanīfo tii finōkōia. Askatari nai mēranoafori āto xanīfofo Cristo ato finōkōia keyokōi. Nāskax āto xanīfo finakōia. Tsoa pishta finōtiroma. ²²⁻²³Akka Epa Niospa āfe Fake yoini keskafakī keyokōi mai anoafoya nai mēranoafo ato ikinā. Nāskaxō āfe Fake katonī nā chanīmara faafo tii āto Ifo inō. Nā chanīmara faafofi āfe yorakōi keskarafoki. Cristo āto mapo keskara. Akka nōko māpo nō shinātiro. Nā fistichi nā chanīmara faifo yoitiroki, noko ikināno afeskaxō nō atiromāki. Akka nō mapomaisax nō nitiroma. Nāskarifiāi nōko Ifo Jesúsmaisax tsoa nitiroma. Keyokōi nā chanīmara faafo nofe ikafo. Nāskax nofe rafe kakāini nā noko amapaiyai keskara nō anō.

Niospa noko noikī noko ifia nō afe ipaxanō

2 Taeyoi mā iyopaoni oa naa keskara māto chaka soaxma. ²Nāskakē mā afara chakafamis, a yora chakafāfe akai keskafakī. Askata a nai mēra ikafāfe a niafaka chakafāfe āto xanīfāfe Satanās mato amapaiyai keskafakī mā amis, Satanās ifofakī. ³⁻⁴Nōri askafapaoni, nā nō afara chakafapaiyaifo keskara nō apaoni. Afara chaka shināmiskōifo nō ipaoni. Epa Niospa nā nikayospamisfo ato omiskōimanaitia ato omiskōimakōixii. Nōri ato keskaraxō nō afara chakafaito nā ato akai keskafakī nokori omiskōimakerana. Akka nō afara chakafafiatō noko omiskōimatama. Niospa noko fāsi noisharakōimis, noko shinākōikī noko omiskōimapaima. Noko chakafapaimisma. ⁵⁻⁶Nō Nios Ifofayoxoma nō shināyopaonima, chaka fistis nō shināyopaoni, nō chakafayopaoni. Niospa noko noikōifiatō, nō oniyamatai ares noko Niospa ōikī yoini: “Na ēfe Fake Jesús Ifofaifo ē ato nāmā nīchixonī mā reteafono, ē otifaxō, ato yafi ifixii niri nai mēra afe ipaxanōfo,” ixō Niospa yoini ares ōikī afe ikaifono ato omiskōimayamaxii. Nāskakē nō nāmānoax oa nō afe nai mēra ika keskara nō nono ika nāmā. ⁷Epa Nios xanīfokōixō Jesús yafi noko otoani noko noikōikī nō afe nai mēra ipaxanō, nā chipo fakeaifāferi tāpinōfo Epa Niospa noko noikōiaito. ⁸⁻⁹Nios sharafinakōia. Nō Jesús chanīmara fakē noko ifi nō afe ipaxanō. Akka nōa nō ifimetiroma, Nios fistichi noko ifitiro noko noisharakōikī. Akka nō afarafo shara fatokai noko ifitiro nō afe ipaxanō. Akka fetsafo āa chanīkani iskatirofoma: “Ē afama mīshti famis. Nāskakē ē tanaima sharakōi Nios ano kai,” ixō yoifiax

askara yorakai Nios ano katiroma āamāi chanī Jesús Ifofaamax. ¹⁰Nāskakē Epa Niospa taeyoi shināyoni Jesucristoōxō yorafetsafo nō axosharakōinō. Nāskakē aa fistichi noko onifani afara fetsafo nō sharafanō aōxō. Akka nores fisti nō afaa sharafatiroma. Cristo Jesús Ifofaxō nō afama mīshti sharafatiro. Nāskakē taeyokī Epa Niospa ares ōikī yoini.

Jesucristoōnoax nō ōiti sharakōiya ipanaka anā nōko ōiti chaka neenōma

¹¹Nāskakē shināmakiyamakāfe. Mā chanīmara fayopaonima. Nā judeofāfe yora fetsafo ato yoikī iskafanifo: “Nā yora fetsafo nōko kaifoma. Akka nōfi Niospa yorafokī. Akka na yora fetsafokai Niospa yorafoma. A Niospa noko yoimis keskafakī keyokōi nōko foshki repa nō xatepakemis na nō judeofāfe. Nāskakē nō ōimani afe yorakōifoxō. Akka a yora fetsafāfe āto foshki repa xatemisfoma. Nō ato tāpitiro afokai Niospa āfe yorafoma,” ixō judeofāfe mato yoimis mā judeofokēma.

¹²Akka shinākapo. Taeyoi māakai Cristo fe iyopaonima. Epa Niospa israelifo ato katonī keskafakī matorikai katoyonima mā ato fe afe yorafo ipanā. Afe yorafo yoiyoni keskafakī matorikai yoionima. Mā shinākī iskafani: “Ooa. ¿Nō afeskatīromē nōko chaka noko soaxonō nō Nios fe ipaxanō?” ixō mā shināpaoni. Nāskatari nā Nios chanīmara faafoma mēra mā iyopaoni. Mā Nios fe rafexoma mā tāpiyopaonima. ¹³Nāskaxō mā Niosnoa shināyopaonima. Nāskafiano Cristo Jesús matoōnoax naino, āfe imi foni mā afe ipaxanō. ¹⁴Nāskakē Jesucristoōnoax nō noinātiro, ēfe kaifo israelifo fe yora fetsafo. Nāskakē nāskarafos noko shināmasharatiro nō aōnoax noinā faatanāx afianā nō noikaspa faatanānōma. Nāskakē afanā noko anā afeska fatiroma. Iskaratīa nō Cristoōnoax yora fisti keskarafō.

¹⁵Nāskakē Jesús nokoōnoax nani. A Moisés Niosxō keneni keskara anā noko tsōa yoitiro. Jesucristo keyokōi noko nāxonī nō afe yorafo inō. Nāskakē māri judeofoyamafekē, mato yafi noko ifini. Nāskax a yora fisti keskarafō nō inō. Mā nō fetsa keskarax ōitisharayakōifo nō inō noināsharakōi. ¹⁶Nāskakē Jesús ifi cruz ikakinoax noko nāxonī. Na ēfe kaifo judeofo yafi a judeofomari Jesúsxō Niospa noko a yora fisti keskara noko fani. Noko noisharakōikī nō nikayospafo iyopaofinikē, Jesús nokoōnoax nani. Nāskakē Niospa noko yora fetsafoya rafema sharakōia afe yorafo nō inō.

¹⁷Nāskakē Jesús nāmā fotoxō noko yoini āfe meka shara Niospa noko ifinō. Noko judeofo akai keskafakīri, matori ifia mā judeofoyamafekē mā Nios shināyamafipaonino. Akka nō judeofāfe nō Nios shināyopaoni. Nāskakē iskaratīa nō anā noikaspa faatanātama nō noināsharakōi. ¹⁸Jesús noko nāxonī nōko chaka noko soaxoxikī nō Nios fe rafesharakōinō afe ipaxakī. Nāskakē Niospa āfe Yōshi Shara nokoya rafemana na nōko kaifomafo fe nō rafesharakōinō. Nāskax Epa Nios fe nō ipaxanō.

¹⁹Nāskakē iskaratīa mā anā Nios chaifaama mā afe yorakōifo. Nāskakē iskaratīa a Jesús Ifofamisfo fe a rama Jesús Ifofaifo Niospa yorakōifo. ^{20–22}Nāskax mā oa pexe sharakōi keskarafō. Oa tokiri nō pexe shara faa, afeskax paketiroma keskara. Taefakī nō mai pōkita a mēra tokiri nanexō, nō pexe fatiro pakeyamanō. Tokiri kerex sharakōiki nō atiro pexe fakī. Nāskarifiakī taefakī a Niospa mekaōnoa ato yoipaonifāfe ato yoipaonifo Niospa ato shināmanaino. Akka chipo mā Jesús nāmā fotoxō, aōxō tāpimisfo ato ifini aōxori a fetsafo tāpimanōfo, oa pexe fisti mēra nō imis keskaraxō, akairi ato tāpimanōfo Niospa meka

sharaõnoa ato yoikakī, atoõxori yorafāfe chanīmara fanõfo. Askaxori a rama fakeaifāferi Jesús Ifofakanax, oa nõ pexe mitsisipakõi faano, anā paketiroma keskarakõi inõfo Jesucristo Ifofakanax. Nāskakē nõri Ifokõi faax, nõri anā paketiroma nõ keyokõichi Ifofaax. Oa pexe sharakõi mēra nõ ika keskara, nõ ixii, Niospa āfe Yõshi Shara nõ mēra naneano.

Niospa Pablo yoini a judeofoma Jesúsnoa yoinõ

3 Nāskakē ē mato Epa Nios yoixonī. Ēfi judeokī mā ēfe kaifoyamafekē ē mato noi. Mato noixõ, ē mato Jesucristoõnoa yoi. Nāskakē ea achixõ karaxa mēra nīchitifo. ²⁻³Niospa ea nīchini ē aõnoa ē mato yoinõ. Niospa keyokõi yorafo ato noi, judeofo fisti ato noima. Akka a iyopaonifāfekai tsõa tāpiyopaonima Niospa ares ato noifi-aito. Nāskakē ē aõnoa ē mato kenexona, pishta fakī. ⁴Na ē mato kenexona õixõ, mā tāpitiro nā ē tāpia keskafakī Cristoõnoa. Akka a nõko xinifo iyopaonifāfekai tsõa tāpipaonima. ⁵Niospa taefakī tosa tāpimayonima. Mā iskaratīa Niospa āfe Yõshi Sharaõxõ a aõnoa yoimisfo mā ato tāpimana. Askatari a āfe mekaõnoa yoimisfori mā ato tāpimana. ⁶Akka na meka sharakai tsõa Jesúsnoa tāpiyopaonima. Akka yora fetsafori Epa Niospa afe yorafo itirofo. Nāskakē iskaratīa matori Niospa tāpimani, judeofoya yora fetsafo Jesúsnoax Niospa fakefo mā inõ. Nāskakē Epa Niospa āfe kaifo judeofo yoiyoni keskafakī Jesucristoõxõ akairi fitirofo.

⁷Nāskakē a Jesús Ifofaafõ ē ato chakafafiaito, ea noisharakī Epa Niospa ea nīchini ē āfe meka shara ato yoinõ āfe Yõshi Sharaõxõ. ⁸Ē fāsikõi Jesús chakafakī finakõipaoni, na fetsafāfe chakafakī finayamafiaifono.

Ē askafafiaito, ares fisti Niospa ea noikī ea nīchini aõxõ na yora fetsafo judeofoma ē āfe meka shara ato yoikī tāpimanõ Niospa ato noisharakõiaito. Ato noikī ato shināmakõipai. Nios fisti tosa keskaramakõi. Āfe Fake Jesúsnoa keyokõi nõ tāpitiro. ⁹Niospa keyokõi onifaxõ, ea nīchini ē ato mēstesharakõi tāpimanõ. Tsoa pishta tāpimano ares fisti tāpini Jesús noko nāxoyoamatai ato tāpimanimā. ¹⁰Nāskakē Niospa ea nīchini āfe meka sharaõnoa ē ato yoinõ akairi Nios tāpinõfo. Tāpikanax oa ato fe yorakõifo keskara ixikakī Jesúsnoax. Mā askaito nai mēraxõ a xanifo tiito askara õikī tāpisharatirofo. “Chanīma, Niospa tāpikīfinakõia,” fatirofo. ¹¹Afaa pishta onifaatama nānori shināni: “Na ēfe Fake Cristo Jesús Ifofaifo efe yorakõifo ixikani,” ixõ yoini keskara mā iskaratīa askakõia. ¹²Jesúsmāi noko nāxonikē, nõ Ifofaax, nõ Nios fe rafesharatiro mesetama noko potayamanõ. ¹³Ē mato yoinõ, ea nikakāfe. Ē mato yoiāito ea nikakakī ea karaxa mēra ikimatifo. Ē omiskõifiaino eõnoa shināchakayamakāfe. Ea karaxa mēra ikimanafokī ē Cristoõnoa mato yoiaino. Nāskafekē inimasharakāfe, mā Niospa yorafokī.

Cristo noko noi

¹⁴Nāskakē nāfo shinākī ē ratokonõ mai chachipakefõfā ē Epa Nios kīfimis. ¹⁵Nāmāi nai mēranoafõ feta nono mai anoxõ nā Ifofaafāfe āto Epakē, nāato ēfe fakefora noko famis. ¹⁶Nānori ē mato Epa Nios kīfixokī iskafamis: “Epa Niosi, mī fāsi sharakõi. Maitiofo yafi nai mēranoafõ mīnākõifo. Mī afama mīshti fatiro. Mī Yõshi Sharaõxõ mia chanīmara faafõ Efeso anoafõ mī kerex shara ato ināfe. ¹⁷⁻¹⁹Nā Jesús Ifofaafõ mī Yõshi Shara atoya rafemafe. Mia tāpikī finakõinõfo. Askaxõ tāpinõfo mī fāsi ato noiāito. Mī Fake Cristori fāsi ato noi. Cristo noko

noiai keskara tsōa tāpitiroma. Askafikē ato tāpimafe, Epa. Akka tāpikanax, mī ato fe rafekōiaito mia keskara inōfo,” ixō ē matoōxō Epa Nios kififafāini.

²⁰Akka Epa Niospa afama mīshti fatiro a nō yōkai tii noko axotama finōmata noko axotiro. Nāato āfe sharaōxō noko axotiro afama mīshtifo. Noko axopaiyai keskafaito nō tāpitiroma. Finōmainifōfāta noko shara fatiro. ²¹Nāskakē nō Epa Nios yoikī iskafatiro: “Epa Niosi, mī sharafinākōia. Mī Fake Jesucristoōxō mī noko sharafamis,” ixō mēxotaima nō yoifafāini. Keyokōichi nā chanīmara faafo feta a inōpokoiaifāferi yoisharapakenakafo. Nāskapakexapainō.

Niospa Yōshi Sharaōnoax oa yora fistikōi keskara nō itiro

4 Ē mato yoisharakōi. A Jesu-cristoōnoa ē mato yoimis. Ē ato yoiaito a Jesucristo nikakaspaifāfe ea karaxa mēra nīchiafo. Ē mato yoisharanō, ea nikasharakōikāfe. Niospa mato katonī Jesucristo mā Ifosharakōi fanō. A ē mato yoiai keskai isharakōikāfe. ²Nāskax, “Ē finākōia,” iyamakāfe, anori shinātama. Yora fetsafo noisharakāfe ato shinākī. A fētsa tāpisharamato mato afeskarafaito, shināchakatama ato noisharakāfe, ōitifishkitama, isharakōita. ³Niospa Yōshi Sharaōnoax nō isharakōinō a yora fistikōiax itikini. Tanaimakōi ikāfe, ōitifishkiki faatanākakīma. ⁴Niospa noko yoimis keskai: “Isharakōikāfe, nōko Ifo ifofasharax, mā chaima anā fotoiyoi kiki,” shināi isharakāfe. A Nios Ifofaafori oa nofe naneafō keskarakōifoki. Nāskax isharakāfe. Niospa āfe Yōshi Shara askarakī. ⁵Nōko Ifokōi Jesucristo. Nā fisti nō chanīmara fai Epa Nios fe ipaxakī. Nāskakē āfe Yōshi Shara nō mēra nanei. ⁶Anā fato

fetsa nōko Niosma. Nā fistikōi āfe Fake fe a chanīmara faafo tiito āto xanifokōi. Nāskaxō keyokōi onifani. Nāskakē a Ifofaafo āfenākōifo. Nāskaxō afara sharafo noko amai nōko shinā mēraxō afe keskarafo noko amatiro. Āfe Yōshi Sharaōxō keyokōi a fichipaiyai keskara nō anō āfe shinā noko ināi.

⁷Nō Jesús Ifo sharafaito ōikī āfe shara noko minia fisti rasi chanīmara faifo nō ato axonō Jesús Ifofasharakōinōfo. Keyokōi āfe sharaōxō afara fetsa nā Jesús apaiyai keskara anōfo ato ināi. Nō fisti keskarafiakē nā noko imapaiyai keskara noko ima nō afara axonō. ⁸Nāskakē Niospa meka Cristoōnoa yoikī David kirika kenekī iskafani:

Nono mai anoax Apa Nios ari kaitīa nā Ifofaafo tii āto chaka ato soaxoni afianā Satanās āto ifo inōma, askatamaroko Ifo sharakōi fanōfo. Nāskatari keyokōi nā afe yorafo ato imapaiyai keska fakī ato imani aōnoax ishara faatanānōfo, ixō keneni.

⁹Nāskaxō kenekī iskafani: “Nono mai anoax Cristo afianā Apa Nios ari kani,” ixō keneni. Nānori kenenino nō tāpitiroma Apa Nios ari kayoamano na mai ano fotoyonino nai mēranoax noko keskara ixiki. ¹⁰Niospa yoiaino, fotonī. Mā reteafono āfe Apa Niospa otoani. Nāskaxō ifini afe nai mēra ixii. Nāskakē keyokōi nai mēranoafōfāfe nono nāmānoafāferi āto xanīfo ixii. ¹¹Nāato noko katonī noko imapaiyai keskai aōnoax nō shara faatanānō. Nāskaxō fetsafo afe rafemisfo ato imata, nokori nīchi aōnoa fetsafo nō ato yoisharanō. Fetsafori katonī nā meka shara aōnoa ato yoinōfo Jesús Ifofanōfo. Fetsafori katonī āfe meka shara chanīmara faifono ato tāpimayanā ato kexesharanōfo āfe meka nikasharakōinōfo. ¹²¿Afeskakī ato Niospa katonimē? Aōxō yoinōfo

Niospa ato katonī a yora fetsafo ato yoisharanōfo, a Jesús chanīmara faafo aa yora fisti keskara inōfo Jesús tāpikōikanax. ¹³ Afāfe Niospa Fakeōnoa noko tāpimasharakōiaifono, aōxori fetsafori nō ato yoikī tāpimasharanō. Askax keyokōi oa yora fistikōiax itikini nō inō. Askaxori Jesús afe keskaramāki nō tāpisharakōinō. Askax oa Jesús ōiti keskara sharakōi ixiki. ¹⁴ Nāskax anā oa fakefo keskara nō itiro ma mā nōmēra Niospa meka yosiano. Oa nefe onori kai, anā onori kai imis keskai, fakefo askatirofo afaa shināsharaima. Askaxō a Niospa meka tāpisharafāfema ato yoiāifāfe nikafofāsa fatirofo. Askaxō tāpisharaxikakīma Niospa mekakōi. Askatari a yora āa chanīki fanīrira ato yoimis nō nikatiroma. ¹⁵ Fanīrira ato yoitama nō nōināsharakōixō Niospa meka mēstesharakōi nō ato tāpimasharakōitiro. Nō askai nōko Ifo Jesucristo āfe ōiti keskara sharakōi nō itiro. ¹⁶ Jesús nōko mapo keskaraxō noko shināmākī noko yonomanaino, oa afe yora keskara nō itiro. Akka nōko yora meemafīax nō mifimais ita, nō kishimais ita, nō pachomais ita, nō feromais ita, ixō nō afaa yonotiro ma, afaakairoko shinākī. Akka nō mifi rafeyata, nō tae rafeyata, nō fero rafeyata, askai fetsexō nō meemasharakōixō nō yonosharakōitiro shināfāi, nōko yoramāi meemasharakōikē. Nāskafakīri keyokōichi nō Jesús Ifokōi faax nofe yorafo fe nō isharakōitiro noināsharakōikai, Jesúsnoax mā noko āfe Yōshi Shara ināno oa āfe yora keskara sharax.

**Cristo nōko ōiti noko fetsafaxōano
a keskarakōi nō itiro, anā
nō ipaoni keskara ixikima**

¹⁷ Jesucristo ea ikinā aōxō ē mato yoinō. Ea nikasharakōikāfe a Jesús

Ifofamisfāfema fanīrira chaka fisti yoimisfo fanīrira shinā kakī. Nāskakē tsōa shināsharaima. Nāskakē ato keskara iyamakāfe. ¹⁸ Tsōa shināima oa fakishifā mēra niafo keskarafo. Askatari oa feromais keskara ikāfo chai ōima. Nāskakē tsōa tāpifāi shināmisma. A Niospa shināi anori shināmifoma. Nāskakē tsōa Nios Ifofapaimisma. ¹⁹ Āto ōiti kerexkōi. Askakaxō afafo chakafakani tsoa rāfitiro ma. Nikayospakōimisfo, nō finakōiara ikani nikayospakani. ²⁰ A Jesús noiaifāfema shināifo anori mato Jesús tāpimamisma fanīrira chaka. ²¹ Jesús mato tāpimamis chanīkī mato yoimisma. ²² A Nios tāpiamax mā iyopaoni anori anā shināyamakāfe. Fanīrira mato Satanās shināmayopaoni mā chaka inō. ²³ Anā anori shinātama, iskaratīa Niospa Yōshi Sharapa mato shināmapaiyai anori shinākāfe a mā iyopaoni shināmakikāta, isharakāfe. ²⁴ Ōiti fenashara fichipaikāfe. Oa nō rapati chapokōi potaxō nō rapati fenasharakōi nō safemis keskafakī, ōiti fena sharaya ikāfe Niospa fichipaiyai keskai.

²⁵ Nāskax nō Cristo yorafo. Nāskakē anā fanīrira chanī yoiyamakāfe. Afara ōixō yoikōikāfe chanimakōi.

²⁶ Mā ōitifishkikī anā afafo chakafayamakāfe. Askata aa chai ōitifishkiyamakāfe. Ōitifishkipai samama raekāfe xini ikiyamano. ²⁷ Mā ōitifishkiriaito koshikōi Satanās mato chakafamarisafai. Askayamakāfe Satanās nō mēra ikiyamanō.

²⁸ Mā yometsoyopaoni anā askayamakāfe. Iskaratīa yonokāfe a mā fichipaiyai fixikakī, a yora afaamaisfo ato ināxikakī afara sharafo.

²⁹ Askata anā fanīrira chaka yoiyamakāfe. Shināsharata yoisharakāfe. Mā askaito mato nikakanax āto ōiti mēra inimanōfo. Askatari Jesús

Ifofasharanōfo. ³⁰ Askata Niospa āfe Yōshi Shara nōko ōiti mēranoa omiskōimayamakāfe afara chakafakī. Askatamaroko nōko Ifāfe āfe Yōshi Shara nokoōnoa inimamasharakōikāfe. Āfe Yōshi Shara nō mēra naneakī, oa koxa marakka faa keskarafakī Niospa noko askafaa nā Jesús anā fotoaitia.

³¹ Māto yora mēraxō mato ōiti fishkimamis a chaka shināmakikāfe. Ato noikaspai ōitifishkikī finakōimis iyamakāfe. Afaa shināima oa ōitimais keskara āakōi mekai keskara iyamakāfe. Fāsikōi yōachepemis ato ferateni iyamakāfe. Ato noikaspakī ato ičhayamakāfe. Mā chakara ato fayamakāfe. Mākōi chakafakī ato noikaspayamakāfe. ³² Askatamaroko ato fe raenā faatanāsharakōikāfe, a mato Niospa aka keskafakīri Jesúsxō ato raefakāfe.

Afeskax Niospa fakefo itirofomē

5 Mā Niospa fakefokē mato noisharakōi. Nāskakē a keskara ikāfe, Ifofasharakōi. ² Cristo noko shinākī finakōi nokoōnoax nani. Nōko chaka noko soaxoni. Nāskakē noko nāxoni, aakōi nanima. Nāskaito xafakīa Epa Niospa ōini nōko chakaōnoax nani, anā nōko chaka nokoō neenōma. Nāskakē mā ranāri nōināi finasharakōikāfe.

³ Mā Niospa fakefokī ōisharata ikāfe. Isharakāi afarafo chaka shinātama. Māto āfimafo chotayamakāfe. Kēromāri māto fenemafo chotamayamakāfe. Askatari mares fisti afama mīshti a mā fichipaiyaifo fiyamakāfe. ⁴ Askatari fanīrira meka chaka yoiyamakāfe. Anori shinātama a Niospa fakefo isharakōikaxō, mēstekōi yoisharatirofo iskafakī: “Aicho Epa Niosi, mī noko ikisharakōiaki,” ixō mā yoimis. ⁵ Mā mā tāpimis yora fetsafāfe fanīrira shināmismo āto āfimafo chotamismo ato

fe oxakaxō, kēromāri āto fenemafo chotamamismo, askara yorafo Nios ano fokanima. A afarafo noikakī fichipaimismo, askara yorafāfe afama mīshtifo noikani Nios shinātama, askara yorafo a Nios xanīfo ano fokanima.

⁶ Ōisharakakī yora fetsafāfe anorima mato yoipaikani fanīrira āa mato pārakakī. Askara yorafāfe Nios nikakaspakakī chakafakani. Askaito ōikī Niospa ato kopikiri chakafaxii atoki ōitifishkikī. ⁷ Nāskakē nā ikaifo keskara mā iyamakāfe. Afarafo ato feta chakafakī, anori shināyamakāfe.

⁸ Mā fanīrira shināyopaoni māto ōiti oa fakish keskara ikax, akka iskaratīa mā Cristo fe rafeax a mā iyopaoni keskara anā mā shināima. Māto ōiti xafasharakōia mā ika. Nāskara shara. Mēxotaima isharakāfe. ⁹ Nāskax mā isharakōimis. Cristo mato ikināno māto ōiti xafasharakōi mā imis. Mā isharakōiax shara mā itiro. Māto ōiti mēraxō mēstesharakōi mā shinākōitiro. Mā anori shināxō anā fanīrira mā yoima. ¹⁰ A Niospa fichipaiyai keskafakī tāpisharakōikāfe. Nāskakōi fakāfe.

¹¹ Nā Nios Ifofakaspamifāfe, afaa tāpiamafāfe afarafo chakafaiifāfe ōiki māri ato feta chakafayamakāfe. Ato ōitamaroko ato yoisharakōikāfe: “Anā afaa chakafayamakāfe,” ixō ato yoikāfe.

¹² Askatari a yora fetsafāfe one afama mīshti chakafaiakī onepaimismo. Askarayakai nō mekaima nō yoi nō rāfitiro. ¹³ Akka mā fakishano nō rāpāri otaxō, keyokōi nō ōisharakōitiro. Nāskarifiāi a yorafāfe afarafo chakafakaxō onepaiifaiifāfe, Niospa meka ōikī tāpitirofo a chakafamismo.

¹⁴ Nāskakē Niospa yoimis iskafakī:

Afarafo mā chakafamiski moinī-fōfākāfe oa mā naa keskara ikax finīnīfōfākāfe Cristo māto ōiti mēra oa fafeai keskara mato fasharanō, ixō yoimiski.

¹⁵Nāskax isharakōikāfe. Oa Niospa meka tāpiama keskara iyamakāfe. A Niospa mekaōnoa yoikī kenenifo anori isharakōikāfe. ¹⁶Nāskakē a Nios Ifofaafomafo iskaratīa chakafinakōiafo. Nāskakē māri isharakōikāfe ato keskara ikakīma. A Niospa apaiyai keskara akāfe mēxotaima. ¹⁷Nāskakē fanīrira chaka shināpaiyamakāfe a Niospa mato amapaiyai anori tāpisharakōikāfe. ¹⁸Askatari anā pāeyamakāfe. Mēxotaima pāeriai mā chakakōifo itiroki. Askaxō mā afaa shināsharaima. Askatamaroko Niospa Yōshi Shara mato mēra naneano afe rafesharakāfe mato yonomasharanō. ¹⁹Nāskakē mā ranā Niosnoa yoinōnākāfe isharakōikai. Nōko xini David mēxotaima fanāipaoni keskariai māri Nios Ifofaax aōnoax fanāikāfe mā ranā mato ōiti mēraxō nōko Ifo shināi inimayanā. ²⁰Pena tii aichora fakāfe Epa Niospa noko afama mīshti faxōfaino, nōko Ifo Cristo shināyanā nō Ifo sharafanō.

Afe keskara nō itiromē Cristo yorafo

²¹Cristo nikasharapai, mā ranā nikanōnāsharakōikāfe.

²²Kēromāri a mato Ifo Jesús mā nikasharai keskafakī, mato fenefo ato nikasharakōikāfe mato yoisharaifāfe, mato Ifo Jesús mā nikai keskafakī. ²³Cristo nōko xanīfofinakōia nō nikasharai keskafakī, kērofāferi āto fenefo nikasharakani āto xanīfomāiyakē. Askatari Cristo noko ifimis nō nikasharakōitiro oa nō afe yorakōifo keskaraxō. ²⁴Nāskakē kēromā āfe fene nikasharatiro āfe xanīfomāiyakē a nōko Ifo Jesús chanīmara faafo tiito nikasharaifo keskafakī.

²⁵Nō Cristo Ifofaano noko noikōiax aakōi nokoōnoax nani. Nāskarifakī feronāfakefāfe, mato āfiffo noisharakōikāfe. ²⁶Mā āfe meka

chanīmara faito, oa noko fāka choka keskara faxō noko katonī, oa nō afaa chakafamisma keskara noko imaxii. ²⁷Mā noko ifiax, nāskax nokoōnoax nani nōko chaka noko soaxoxiki nō isharanō. Nā anā nōko Ifo Jesús oaitīa a chanīmara faafo tii noko ifixō sharakōi noko ōixii, oa nō afaa chakafamisma keskara noko ōixii. ²⁸A feronāfakefo āa noimesharaifo keskafakī, mato āfiffo noisharakāfe. ^{29–30}Akka shinākapo. Tsōa pishtakai ato yora chakafamisma. Nōko yora nō mesefakī fonāikī nō pimis shara nixiki. Nāskafakīri Cristo a afe yorafo ato kexesharamis māmāi nō afe yorakōifokē. ³¹A Niospa meka yoimisto kenenī iskafakī: “Nāskakē feronāfāke kēro fiax anā apa fe afa ikano anā ano itiroma. Paxkatiro, āfi fe ixiki. Askax oa fisti keskara ixiki anā rafema,” ixō yoikī kenenī. ³²A Niospa meka yoimisto kenenī anori taefakī tsōa tāpinima. Mā iskaratīa noko Niospa tāpimasharai a nōko Ifo Cristo Ifofaafō tii afe yorafokanax, oa fisti keskara afe yorafo ixō kenenī. ³³Ē mato yoi fisti rasichi mato āfiffo noisharakōikāfe. Mēxotaima aa mā mā noimeai keskafakī mato āfiffo noisharakāfe. Askatari kērofāferi āto fenefo noisharakōikaxō nikasharakōinōfo.

6 Fakefāfe, mato epa nikasharakōikāfe mato efa yafi, nōko Ifo Jesús noikī. Nāskara sharakōi. ^{2–3}Epa Niospa Moisés shināmanaino kirika kenenī iskafakī askara nō nikanō: “Mato epa yafi mato efa noisharakōiyanā ato nikasharakōikāfe. Mā askafakī nono mai anoxō xinia ranā mā aki inimayanā,” ixō Niospa shināmaino Moisés kirika kenenī.

⁴Iskaratīa āto apafari ē yoisharai. Mato fakefo ferateyamakāfe matoki ōitifishkiyamanōfo. Ato askafatamaroko a nōko Ifāfe noko noiai keskafakī, mato fakefo tāpimasharakōikāfe. Fenāmāshta

ato yoisharakōikāfe akairi Jesús tāpisharakōinōfo.

⁵ Askatari ato yonoxomisfāferi mato xanīfo tii ato nikasharakōikāfe, nono mai anoxō mato yonomanāifāfe mato xanīfo tiito. Nāskakē mato yoiaifāfe ato nikasharakōikāfe, nā nōko Ifo Jesús fichipaiyai keskafakī mā samama ato axorisa fai. Askatari mato xanīfāfe mato yonomanaito mā axosharatiro. Nāskakē, “Ē Cristoōxō yonosharai,” ixō nō yonosharatiro. Nāskarifikakī ēfe xanīfori ē yonosharaxotiro. ⁶ Māto xanīfāfe mato ōiainos yonoxosharakakima, mato ōiayamafiainori yonosharaxokāfe inimakōiyanā. Mā askaito ōi inimanō. Mā mato xanīfo yonosharaxokī, nā nōko Ifo Cristo yonoxona keskara mā faikai. Akka nono mai anoxō mato xanīfo mā inimama keskafakī, nōko Ifo Niospa mato amapaiyai keskara mā axikai. Nāskax nōko Ifo Jesús āfe yonomati ixikakī. ⁷ Inimasharakī yonosharaxokāfe. A mā nōko Ifo yonosharaxonai keskafakī mato xanīfori yonosharaxokāfe inimayanā. ⁸ Mā mā tāpia yorafāfe yonosharāifāfe ōikī, Cristo afara sharakōifo ato ināxii, a xanīfomais ināta a xanīfoiyari ināxii.

⁹ Nāskakē mā xanīfofōfāferi, a mato yonoxomisfo ato shara fakāfe. Nō mato chakafaira ixō ato ferateki koshapaiyamakāfe. Shinākāfe, māri Ifoyakī a nai mēra ika. Nōko Ifo Cristo keyokōi nāskarafos noko ōi kiki.

Afeskax nā nō chanīmara faafo tii nō mitsisipasharakōi itiomē fetsafāfe noko afara chakafamapaiyaifono nō afaa afeska fanōma

¹⁰ Ē mato yoisharanō, ea nikasharakōikāfe, efe yora mīshtichi. Nōko Ifo Niosnoax nō mitsisipakōi itiro āfe Yōshi Shara no mēra naneano. ¹¹ Ē afara fetsaōnoa mato yoinō mā tāpinō. Sorarofō āto xanīfāfe ato yoitiro itipinīsharanōfo fetsafāfe ato afeska

fanōfoma. Nāskaxō a aō xorakomeaifo kerexkōi ato inātiro, maiti kerexkōiri ato inātiro, sītora kerexkōiri ato inātiro fetsafāfe ato retenōfoma. Nāskarifikakī Epa Niospa āfe Yōshi Shara mato ināpaiyaito fikāfe, Satanās chakata mato afara chakafamapaiyai keskara axikakīma. ¹² Akka nōkai yorakōifo fe mēenāima. Askatamaroko nā niafaka yōshi chakafo fe nō iki, kerexkai noko afara chakafamapaiyaifono. Nāfāfe nō ōiamafiaino noko afara chakafamapaikani. Nā niafaka yōshi chakafo ichapakōifo. ¹³ Nāskakē Epa Niospa āfe kerex shara mato ināpaiyaito fikāfe aōnoax mitsisipakōi ixikakī, niafaka yōshi chakafo matoki nokoxō, mato afeska fanōfoma. Nāskaxō nā niafaka yōshi chakafāfe mato afara chakafamapaiyaito Niospa kerex sharaōxō mā finōtiro mato afaa chakafamanōfoma. Akka Niospa nā mato amapaiyai keskara mā akōinax mā isharakōitiro, niafaka chakafo mato makinoa potax. Nāskax Jesús fe rafexō mā afaa chakafaima.

¹⁴ Ē mato yoiai keskai sorarofō itipinī sharatirofo keskai. Māri itipinī sharakāfe niafaka yōshi chakafo matoki nokoxō mato afara chakafamapaiyaifo keskara axikakīma. Epa Niospa mato amapaiyai keskara fisti akāfe isharaxikakī. Sorarofāfe ikisi āto sītora kerexkōi itipinī fatirofo ayaxō āto rapati safexikakī. Nāskarifikakī mā isharakōiaino niafaka yōshi chakata mato afeska fatiroma. Askatari sorarofō āto safeti kerexkōichinī xorakometirofo, nā ato noikaspaifāfe āto ōitiki ato pīanōfoma. Māri Niosnoax isharakōikāfe, nikafaka yōshi chakafāfe mato ōiti mēraxō mato afaa chakafamanōfoma. ¹⁵ Oa sorarofāfe āto sapato shara safekanax ichotirofo keskariai, māri nāskari akāfe. Nāskarifikakī mā ato Niospa meka yoisharaiikai mā katiro a

Niospa meka nikamisfoma mēra. Itipinī sharakāfe fetsafoki nokoxō Niospa meka sharaōnoa mā ato yoiaito nikai inimakōinōfo. ¹⁶ Akka sorarofāfe āto xītimati nā kerexkōi tsomatirofo a ato noikaspaiifāfe ato pīanōfoma. Nāskarifiakī a mato xītixonai mā fenai. Mā nōko Ifo Jesús chanīmara faino nā niafaka chakafāfe mato afara chakafamapaiyaito mā atiroma. Nāskakē nō Jesús chanīmara fakōinaino nā nōko xītimati keskara itiro. ¹⁷ Sorarofāfe āto maiti kerexkōi safekaxō āto mapo kexesharatirofo, a ato noikaspaiifāfe ato mapoki afeskafanōfoma. Nāskarifiakī mā Jesús chanīmara fakōinax mā Epa Nios fe nipaxatiro. Mā askaito niafaka chakata mato afeska fatiroma. Sorarofāfe āto keno fitirofo a ato noikaspaiifo fe aō ato fe retenāxikaki. Nāskarifiakī Niospa Yōshi Shara oa keno keskaraki fikāfe. Nā keno keskaraki Niospa meka shara nā mā fichipaikōi niafaka yōshi chaka matoki nokopaiyaito otimafaxikakī. ¹⁸ Shināmakiyamakāfe. Mēxotaima kīfikāfe Niospa āfe Yōshi Sharaōxō mato tāpimasharai. Shināmakixoma mato shinākōi. Nāskakē shināchakayamakāfe.

Mēxotaima ato Nios kīfixokāfe a Ifofaafo ato axosharanō. ¹⁹ Nāskaxō eari kīfixokāfe Niospa Yōshi Sharaōxō āfe meka shara mesetama ē ato yoinō. Nā āfe kaifomafoōnoaxri Jesús ato nāxoni ē yoinō tsōa tāpiyonifoma. ²⁰ Ea Niospa nīchini anori ē ato yoinō āfe meka shara. Nāskakē ea karaxa mēra ikimanifo. Nāskakē ea kīfixokāfe ē Niosxō ato yoinō mesetama.

**Pablo mā mekai xatekī Efeso
anoafo meka shara fomani**

²¹ Nofe yora Tíquico ē aō noisharakōi. Efeta nōko Ifo Jesús yonoxomiskē. Ē Tíquico mato ari nīchixii, ē afe keskara ikamākī mato tāpimanō. ²² Nāskakē ē a mato ano nīchikai nō afe keskaramākī a Tíquico mato tāpimanō. Nāskakē mato ōitinī shināsharai mā inimanō mā mā tāpiax.

²³ Nōko Epa Nios feta nōko Ifo Jesucristo mato ōiti mēra mato shināsharmanō mā fekaxteyamanō. Jesús chanīmara faax, keyokōi mā nōināi fetsenō.

²⁴ Nā nōko Ifo Jesucristo noipakenakafo Nios sharakōi mato noikōipakenaka. Askapakexapainō. Nā tii.

Ēkīa Pablo ē mato kenexoni.

Pablo Filipos Anoafo Kirika Kenexō Fomani

Pablo karaxa mēraxō a Nios Ifofaafō Filipos anoafo ato kirika kenexō fomani

1 Ēkīa Pablo, Timoteo feta nō Jesu-
cristo yonoxomis. Nāskakē nā Epa
Nios Ifofaafōya nā mato xanīfofoya a
mato kexemisfo nō kirika kenexō fo-
mai mā tāpinō. Nā pexe rasi Filipos
anoafo nō fomai, nāfofi Jesucristo afe
yorafoki. ²Nōko Epa Nios feta nōko Ifo
Jesucristo mato noikī mato sharafai kiki
mato inimamakī mā anā fekaxteyamanō
mā isharakōinō.

A Nios Ifofaafō Pablo ato kīfixopaoni

³Nā ē mato shināitīa, ē Epa Nios
aichofa fafāfāini. ⁴Ē Epa Nios kīfikī
mēxotaima inimakōikai keyokōi ē mato
kīfixōfafāini. ⁵Mā efeta Jesucristo
chanīmara fakī taefanitīa, iskaratīari mā
efeta Niospa meka shara Jesucristoōnoa
mā ato yoimis. ⁶Chanīmakōi ē yoi,
nā Epa Niospa mato ōiti mato shara
faxoni keskafakī nē askakōifa fafāfāini
nā Jesucristo oaitīa. ⁷Nāskakē nānori
shināki ēfe ōiti mēraxō ē matoōnoa
shināfafāini, ēmāi mato noikōikī nā
Epa Niospa ea sharafai keskafakī
mārimāi efeta meemiskē. Akka ea
karaxa mēra ikimanifo. Nāskakaxō
xanīfofofāfe ferotaifi ea iyomisfo
anoxō ē ato yoisharanō Niospa meka
sharaōnoa afe ipaxanōfo. Iskafakī ē
ato yoimis: “Jesús noko nāxoni nōko
chaka noko soaxoxiki nō afe ipaxanō,”
ixō ē ato yoimis. ⁸Epa Niospa tāpia
keyokōi ē mato noikōiāito a nōko Ifo
Jesucristo noko noikōiāi keskafakī.
⁹Ē mato Nios kīfixokī iskafaxōfafāini,
mā nōināi finakōinō, askatarī mā
tāpisharakōixō nikakōisharayanā

mā tāpikōinō. ¹⁰Nāskaxō afara
sharakōifo tāpixō katonōfo. Nāskakanax
isharakōitirofo, afaa chakakai matoō
netiroma, matoōnoari afara chaka
yoitirofoma mā Cristo oaino. ¹¹Nāskaxō
nā Jesucristo mato sharafai keskafakī,
māri askafatiro. Mā askaito mato
ōikī fetsafāfe mato yoikī iskafatirofo:
“Aicho, nafo isharakōiāfo Epa Niosnoax.
Nios fāsi sharakōi,” ixō yoixikani.
Nānori matoōxō ē Epa Nios kīfifafāini.

Ē shināi ē Cristo fe rafepakenaka

¹²Efe yora mīshtichi, mā tāpinō ē
mato yoinō. Ea karaxa mēra ikimafia-
fono, akka ē mēxotaima Niospa meka
sharaōnoa ē ato yoifafāini afe nīpax-
anōfo. ¹³Nāskakē sorarofāfe xanīfāfe
pexe anoxō fetsafo feta mā tāpiafo ē
karaxa mēra ikē Cristo Ifofai. ¹⁴Ē karaxa
mēra ikano nā nōko Ifo Jesús Ifofaafāfe
atirifāfe Niospa meka sharaōnoa ato
yoikakī mesetamakōi inimakōikai nōko
Ifoxō ato yoikani.

¹⁵⁻¹⁷Chanīma, fetsafāfe Cristoōnoa
mekā shara yoifikakī ea finōpaikani, ea
shināchakamapaikakī. Akka fetsafāfe
ea noikakī eōnoa shināmisfo iskafakakī:
“Pablo karaxa mēra ikimafiafono Epa
Niospa meka yoiaito tsōa xatematiroma
Jesúsnoa ato yoiaito nikakōinōfo,”
ixō Jesúsnoa yoisharatirofo. Akka
fetsafāfe Cristoōnoa yoikakī: “Noko
nikakōinōfora,” ixō ato yoipaikani ea
finōpaikakī ē karaxa mēra ikano. Akka
fetsafāfe ato noikakī ato yoisharamisfo,
māmāi tāpikaxō nonoxō ē Cristoōnoa
mekā shara yoimiskē afe nīpaxanōfo.
¹⁸Akka nāskanō, nā yoipaiyai keskafaxō
Cristoōnoa ato yoinōfo. Nāskafakī ato
yoiaifono nikai ē inimakōini.

¹⁹Akka mē tāpia ē inimakōi, mā ea
Epa Nios kīfixonaito nikai Jesucristo
āfe Yōshi Sharapari ea axōfaino. ²⁰Epa
Niospa ea amapaiyai keskara akiki ē
rāfitiroma. Ranotamakōi ē yoitiro.

Ë askafakī yoiaito ōikakī fetsafāfe Cristoōnoa shinākōinōfo. Nāskakē ē nayoamax ē niyoa sharakī. ²¹ Akka Cristo fistiōnoax ē īpanaka, akka ē nairi sharafinakōia, ē inimakōi ēmāi Cristo fe nīpaxakī. ²² Akka ē niyoxō fetsafo Cristo ē ato chanīmara famatiro afe nīpaxanōfo. Akka ē fato katotiroma, nia rakikīa shara, askayamai naa rakikīa shara. Ēkai tāpia. ²³ Akka fekaxkōi. Nā rafe sharafix fato ē katotiroma. Akka ē napai Cristo ari kaax afe īpaxakī, nā sharafinakōia ē mei. ²⁴ Akka fetsari nā sharafinakōia ē shināi, mā ea yopai Niospa meka shara ē mato yoinō. ²⁵ Mē tāpia māmāi ea yopakōiaito, askatari mē tāpia ē nayoamax ē mato fe iyoikai. Niospa meka shara ē mato yoiaino mā inimayanā chanīmara fakī mā finakōinō. ²⁶ Nāskakē ē anā mato fe ikaino mā inimaifinakōixii Cristo Jesúsnoax.

²⁷ Akka shināsharata isharakāfe. Nāskaxō na meka shara Jesucristoōnoa chanīmakōi yoixikakī. Mā askaito ē mato ōikanō, askayamai chai ixō ē matoōnoa nikakī ē tāpitiro mā Jesús Ifofasharaino nāskara fisti shinākaxō. Nāskaxō keyokōi Niospa Yōshi Sharaōxō fetsafo mā ato Jesús chanīmara famaxikāki. ²⁸ Mā askafakī yoiaito a mato noikaspaifāfe mato mekakī xatemapaiyaifono rateyamakāfe. Nāskakē mā atoki rateyamaito ōikakī tāpitirofo akka nāfo fenokōikani, akka mā fenotama Nios fe mā nīpanaka. ²⁹ Epa Niospa mato sharafaxōa mā Cristo chanīmara fata aōnoa māri mā omiskōinō. ³⁰ Ë ikai keskai mā efe omiskōimis. Mā mā ea ōipaoni ē omiskōiaito, iskaratīari mā mā ea nika Cristoōnoa ē omiskōiaito nāskafixō ē eneima Niospa meka ato yoikī.

**Cristo nono mai anoax
afama iyopaofinixakī
iskaratīa xanīfo finakōia**

2 Nāskakē Cristo mato inimama mato noikī mato inimamashara āfe Yōshi Shara mato fe ika. Chanīma, Cristo mato noikī mato inimamashara mā mā meemis. ² Nāskakē ea inimamakōikāfe. Isharakōita keyokōichi nānorifos shinākāfe. Mā ranā nōināsharakōikāfe. Nāskakē Jesús mato amapaiyai keskara fisti axikakī. ³ Akka fetsafo afara axotama a mā mā afara apaiyai keskara fisti shināyamakāfe, askatari fetsafāfe eōnoa yoisharakōinōfora ikax kakapaimis iyamakāfe. Askatamaroko isharakōita fetsafoōnoa yoikī iskafakāfe: “Nafāfe ea finōtirofoki. Akka ēkai afama. Jesús fistichi ea imasharatiro,” ixō fetsafo finōpaiyamakāfe. ⁴ Askatari a mā mā fichipaiyai keskara fisti shināyamakāfe, askatamaroko a fetsafāfe fichipaiyaifo keskarafori shinākāfe.

⁵ Nāskaxō nōko Ifo Jesucristo shināi keskafakī māri nānori shinākāfe. ⁶ Nāfi Nioskōikī Apa Nios keskara ari onifafianino yoikī iskafapaonima: “Ēri ē Nioskōi nā ēfe Epanāfori ēfenā. Nāskakē ēfe Epa nai mēra ika keskariai ē nono mai ano itiro. Ë askaito afanā ea afeska fatiroma,” ixokai anori Jesús shināpaonima. ⁷ Askatamaroko Jesús āfe sharafoya āfe afama mīshtifo potayoni, nono mai ano oax ato yonoxomis keskara ixiki. Nāri fake feronāfake kaitiro keskai, feronāfakekōi kāini. ⁸ Feronāfakekōi ixō isharakōixō Apa Niospa yoiai keskara nikakōiax nani. Afara chakafamis keskarax ifi cruz ikakinoax omiskōikai nani. ⁹ Nāskakē Epa Niospa xanīfo finakōia imani, nāatofi keyokōi finōinīfofanakī. ¹⁰ Nāskakē Jesús keyokōi ato finōano āfe ane nikakakī

keyokōichi akiki ratokonō mai chachikaxō yoikī iskafaxikani: “Jesús, mīfi xanīfo finakōiakī,” ixō yoixikani keyokōi nā nai mēranoafoyaxō nono mai anoafāfe. Askatari nā Ifofax namisfāferi askafaxikani, niafakafāferi askafaxikani. ¹¹Nāskafaifono keyokōichi tāpixikani, “Jesucristo nōko Ifora,” faifono. Askafakāki Apa Niosri inimamakōixikani.

Jesús Ifofaafāfe ato ōimasharatiro afeskax isharatirofomāki, a Jesús Ifofaafoma

¹²Nāskakē ēfe yora mīshtichi, ē mato fe ixō ē mato yoiaito mēxotaima mā ea nikapaoni keskafakī, ea nikakī finakōikāfe iskaratīa ē chai ikakī nono karaxa mēra. Jesús mātō chaka mato soaxonō isharakōita shināsharakōikāfe afe īpaxakakī kachikiri fakakīma. Nāskakē meseyanā nikakī finakōifafāikāfe Niospa mātō chaka mato soaxonō. ¹³Niospa mātō shinā mēraxō mato shināmāfāini a mato amapayai keskara mā anō. Nā apayai keskafakī, nānori mato shināmapai.

¹⁴Nāskatari nā mato amapayai keskara akāfe, yōachēpekakīma, askatari feratenāyamakāfe, ¹⁵mā isharakōiano tsōa matoōnoa afaa chaka yoyīmanō. Askatamaroko yora chakafo mēra ikax mā isharakōiatio mato ōitirofo māmāi Niospa fakekōiax afaa chakafamisma. Akka mā ato mēra ixō ato ōimasharakāfe, oa fakishi fishifāfe chai chaxatiro keskafakī. ¹⁶Nāskaxō Niospa meka sharaōnoa ato yoifofāfōfāikāfe afe īpaxanōfo. Nāskakē mā Cristo oaino ē matoōnoax inimaifinakōitiro, ēakairoko kaxpa Niospa meka ē mato tāpimanax, askatari ēa ē kaxpa yonomisma. ¹⁷⁻¹⁸Ē mato yoisharamis mā Jesús chanīmara fakōinō. Akka Epa Nios ē

yoitiro iskafakī: “Epa Niospa, ea mīa yoini keskafakī Filiposo anoafō mī Fake Jesúsnoa ē yoimis. Nā chanīmara fakōinōfo, a mī ato yoiāi keskara akōixikani. Ē mia ato chanīmara famaōxō ea retexikani rakikīa,” ixō ē Epa Nios yoitiro. Akka ea retēfiafono eōxō mā Jesús Ifofaano ē inimatiro. Nāskakē māri efe inimakāfe Niospa ea sharafaino matoōnoax ē natiro.

Timoteo fe Ipfrodito

¹⁹Nōko Ifo Jesucristo nīchipaiyaino ē matoki samamashta Timoteo nīchipai mato ōikanō. Mā anā oxō matoōnoa ea yoiāito nikai ē inimakōixii. ²⁰Akka tsōakai efeta iskafakī shināima, Timoteo fistichi shināi ē shināi keskara. Chanīma, na Timoteo mato noikōikī matoōnoa tāpipai mā Jesús Ifo sharafaamāki. Akka tsoakai na Timoteo keskarama. Nāskaxō ē mato noiai keskafakī nā-tori mato noikōi. ²¹Akka fetsafāfe āakōi apaiyaifo keskara fisti shināmisfo. Cristo Jesús ato amapayai keskara amisfoma. ²²Akka mā mā tāpia na Timoteo isharakōixō mato ōimamis efeta Niospa meka sharaōnoa ato yoimis. Nā fāke āfe apa feta yonotiro keskafakī na Timoteo efeta yonosharamis. ²³Nāskakē Timoteo, ē mato ano nīchipai mato ōikanō. Mē tāpixō ē afeskaimākai, akka mē tāpixō mato ari ē Timoteo nīchi eōnoa mato tāpimanō. ²⁴Akka ē nōko Ifo chanīmara fai, ea mato ari nīchiaino samamashta kaxō ē mato ōikai.

²⁵Akka ē shinā nofe yora Ipfrodito mato ari nīchipaikī. Fekaxfiano nāto efeta yonokōimis na Ipfrodito mā ekeki nīchini, ē afara yopaito ea axonō. ²⁶Na Ipfrodito mato ōisharapaikōi, mato shinākōi māmāi nikamiskē isinī ikaito. ²⁷Chanīma, na Ipfrodito isinī ikōini, mā nakerati. Nāskaino akka Nios aō noikōikī mā sharafaita, eari noikōiyanā. Akka mā naano ē

shināmitsaifinakōikeraita. ²⁸Nāskakē ē mato ari nīchipaikōi mā inimakōinō matoki anā nokoaino, ēri shināmitsakōiyamaxiki. ²⁹Nāskakē matoki nokoaito inimayanā ifisharakōikāfe nōko Ifoōxō. Nāskakē nā mā Ipfafrodito noiai keskafakī nā keskarafori fetsafo noikōikāfe. ³⁰Akka nā Ipfafrodito Cristo yonoxoni mā nakeraita. Akka mā chai ikax ekeki oyamaino matōnoa omiskōinixakī nā Ipfafrodito ekeki oyamea ea axosharaxiki.

Jesús chanīmara faafo a chanīmara faafoma mēra ikaxō ato ōimatiro afeskax isharatirofomākī

3 Efe yora mīshtichi, iskaratīa nōko Ifoōnoax inimakāfe. Mē mato kirika kenexokatsaxakī, anā ē mato yoi. Akka mā nikakōisharanō ē mato yoi. ²Kex-emesharakāfe, a yora chakafo fishtayamakāfe, nā paxta pōfe keskarafoki. Nāfāfe afara chakafamisfoki. Iskafakī mato yoipaikani kiki: “Mā foshki repa xateyamax mā Nios ari kaima,” ixō mato yoipaikani kiki. ³Akka nō foshki repa xatexokai nōko chaka nō soatiroma. Cristo Jesús noko nāxoni nōko chaka noko soaxoxiki. Niospa āfe Fakeōxō āfe fakefo noko imatiro. Āfe Yōshi Sharaōxō nō Nios yoitiro iskafakī: “Nō mia noi. Mī sharakōi,” ixō nō yoitiro. Nāskakē nō akiki inimakōi ares fisti noko nimatiro. Mā nō tāpia nō foshki repa xateaōxokai noko afeska fatiroma. ⁴Fetsafāfe yoikī iskafakani: “Ē shara famis. Nāskax ē Nios fe īpanaka,” ixō shināifono, ēri anori shināpaikī ē shinākī finapaoni. ⁵Mē kāiax ocho nia ē oxano ea foshki repa xatenifo. Ēfi israelikōikī, ēkai osiama. Benjamín ēfe xini ipaoni, ēfi āfe fenaki. Ēfe epa feta ēfe ēfa hebreoxomāi ea fake fiafono, nāskakē ēri hebreo. Askatari fariseo ē iyopaoni, nāskaxō Niospa Moisés yoipaoni keskara ē nikakōi-paoni ēmāi fariseoxō. ⁶Askatari Niospa

meka nikasharapaikōikī a Nios Ifo-faafo ē ato chakafapaoni. Askatari ē isharapaikōikī Moisés yoini keskara ē nikasharakōi-paoni. Nāskakē eōnoa yoikī tsōa iskafatiroma: “Na Pablokai Moisés yoini keskara nikakōi-paonima,” ixō tsōa yoitiro.

⁷Akka nāfo taeyoi ē ōia ēfenā sharafinakōia iyopaoni. Akka iskaratīa ē ōia afokai anā afama. Cristo Ifokakī afo ē anā shināima mē shināmakikōia. Cristo fisti Ifokakī afe īpaxakī. ⁸Akka a ē ipaoni keskara anā ē shināima. Nāfo mē shināmakikōia, afo shināi ē finakōia ipaoni. Akka ē shināi afokai afama, nā afara chaka potamea keskarafō. Akka ēfe Ifo Jesucristo fisti ē tāpipaikōi, nāfi sharafinakōiaki. Ares fisti ea imasharatiro, a Moisés yoini keskarakai ē anā nikatiroma ea imasharanō. ⁹Askatamaroko ē Cristo chanīmara faino Epa Niospa āfe Fakeoxō ea imasharatiro a keskara shara ē inō. Akka ē Nioski nokoaino ekeki inimatiro, ē Cristo fisti chanīmara fakē ea imasharanō. ¹⁰Ē Cristo tāpipaikōi afe rafesharaxiki. Niospa āfe kerex sharayaxō Cristo anā ofofani keskai, ēri āfe kerex shara mepai a keskara shara ea imanō. Jesucristo omiskōini keskai ēri aōnoax omiskōipai. Jesús naani keskai ēri askapai a keskara ixiki, afaa chakafaxikima, askatari afaa chaka shināxikima. ¹¹Nāskakē a chakafo kachikiri fata, nā Jesús keskara sharakōi ē ipai, oa yora naax anā otoa keskara shara.

Ē Jesús Ifokōi fai nā ē akiki nokoaitia

¹²Ē isharakōira ē ifiax ēkai isharakōiama. Askatari Jesús keskara ē ipaifi ē askakōima. Jesucristo ea Ifofamani ē a Ifofanō. Nāskakē ē Jesús Ifokakōini a keskara sharakōi ixiki. ¹³Efe yora mīshtichi, ē Jesús keskara iyamafiai a ē ipaoni keskara ē anā

shināima. Akka ē Jesús fisti Ifofai. Nā feronāfakefo ichokani xonōnōnākī texkeakekafā ōitirofoma. Nā ifi nīchiti nia ari fisti ōiax ichotirofo keskariakī afara chaka shinākima Jesús fisti ē shināmis a keskara sharakōi ixiki. ¹⁴Nāskaxō afaa fetsa ē shināima. Nā Cristo Jesús ē shināmis Ifofapaikōikī. Akka Niospa ea katonī ē afe īpaxanō, Cristo Jesúsōnoax Epa Nios ari ē nokotiro, ariax a keskara sharakōi ixiki.

¹⁵Mā Jesús Ifofakī nā ē mato yoimis keskafakī nānorikōi shinākāfe. Akka fet-safāfe a ē shināi keskara shināyamai-fono, Niospa ato tāpimakī mēstekōi shara ato yoixii. ¹⁶Akka nāfo nō tāpiax, shināsharakōita nō isharakōitiro, mā nōmāi Jesucristoōnoa tāpiax.

¹⁷Efe yora mīshtichi, ē Jesús Ifofaa keskafakī māri Ifofakāfe. Mā nō mato ōimamiskī, nō ikai keskai māri askakāfe.

¹⁸Mē mato mēxotaima yoitaifamis, nāskafekē afianā ē mato yoi oiayanā. Akka fetsafāfe na ē mato yoiai keskara nikakaspakani. Āto chaka xatekaspakakī Jesucristo ifi cruz ikakinoax noko nāxoni nikakaspakani. Nāskakanax Jesús noikaspayanā ikafo. ¹⁹Jesús ato amapaiyai keskara shinātama āa apaiyaifo keskara fisti shināmisfo. Nā piyai fisti shinākata, a ayai fisti shināmisfo. Feronāfakefāferi kērofo shināmisfo, āto āfifoma. Kērofāferi feronāfake fetsafo shināmisfo āto fenefoma. Nāskara chakafos shinākī, nā keskara fisti tāpiafo. Akka nō chakama, nō isharakōimis imisfo. Nāskakanax rāfitirofoma, nā keskarāfo mā keyokani. Askatari nā omiskōipakenakafo mēra fokani. ²⁰Akka nōfi askaramakī, nō Niospa fakefokī nō afe nai mēra īpanaka. Akka nō manai a noko Ifimis nai mēranoax oxō noko ifiyonō, nōko Ifo Jesucristo. ²¹Nāato nōko yora chakakē noko fetsafaxoxii afe yora keskara sharafinākōia nō inō. Nāskaxō

āfe kerex sharaōxō nōko yora noko fenasharafaxoxii afara chakafo nō finōinīfofanō.

**Nōko Ifo Jesúsnoax
mēxotaima inimafafāikāfe**

4 Nāskakē efe yora mīshtichi, ē mato noikōikī ē mato ōisharapai. Nā ē mato shināitia ē mea ē inimakōikakāini. Nāskakē efe fakefāfe, Jesús kachikiri fayamakāfe. Ifo sharakōi fakāfe.

²Akka a xotofake rafe Evodia yafi Sinti-qui ē ato yoisharapai mēnāpaikakīma isharakōinōfo nā yora fisti keskarakanax nōko Ifoōnoax. ³Yamā, mī efeta Nios yonoxomiskī, ē mia yoinō nā kēro rafe ato yoisharafe isharanōfo. Nā rafeta efeta Niosnoa meka shara yoimisfoki afe īpaxanōfo. Clementeri nofeta yoimis. Fetsafāferi efeta Niosnoa yoipaonifo. Nāskakē āto anefo Niospa mā kirikaki kenea afe īpaxanōfo.

⁴Nāskakē Jesús mātō Ifokī mēxotaima inimakāfe. Afianā ē mato yoi, ini-maifinākōikāfe. ⁵Nāskakē isharakōikāfe keyokōichi mato ōinōfo, isharakōiafora mato fanōfo. Mā chaima nōko Ifo oi kiki.

⁶Nāskakē afara afeskara afiaino shināchakayamakāfe, askatamaroko mēxotaima Epa Nios kifiki. A mā fichipaiyai keskara yōkakāfe iskafakī kifiki: “Aicho Epa Nios, mī ea nikasharakōimis. A ē yopai keskara tāpixō mī ea axosharamis,” ixō kifikāfe. ⁷Nāskakē mā ratepaiyaiato Niospa mato inimamasharakōixii. Afara afeskara ifiaino Niospa nōko ōiti noko inimamaxotiro. Nāskakē nō tāpitiroma afeskaxora nōko ōiti noko inimamaxotiro. Askafiano Cristo Jesús nō chanīmara faino noko shināmasharatiro. Afara sharafoōnoa shinākāfe.

⁸Efe yora mīshtichi, ē kirika kenekī keyokerana. Afara nā chanīmakōi fisti shinākāfe, askatari afara sharafos

shinākāfe, askatari nā noko mēstekōi shināmatiro shinākāfe, yorafāfe a afara sharafaifo keskarari shinākāfe, a Niospa noko axōai keskarafori shinākāfe. Askaxō nōko Ifo aicho fakāfe.

⁹ Afara a ē mato yoiai keskara yafi a ē mato tāpimana keskara akāfe. Nāskaxō afara fetsa ē akaito mā ōia keskafakī, māri askafakāfe. Mā askaito ōikī Niospa māto ōiti mēra mato inimamasharakōi-tiro. Nāskax mato fe isharapakenaka.

Filipos anoafāfe kori ichanāfakaxō Pablo fomanifo

¹⁰ Ē nōko Ifoñoax inimakōi, taeyoi mā ea kori manamayopaofinixakī anā mā ea manamamisma. Akka iskaratīa ea shinākī mā mā ea manamana ē aō pinō. Akka ea shināmakiafora ē mato faima, ea manamatiroma meekī mā ea manamamisma. ¹¹ Ē afaayayamafixō ea afaa ināfoma ē mato famisma. Ē shināchakaima, Niospa anori ea tāpimana. Ē afaamais fiax ē inimatiro, askatari afara ichapayax ē inimatiro. ¹² Akka mē tāpia afaamaisax afeskax ē itiromākī. Askatari mē tāpia a afara ichapayax ē itiro. Askatari mē tāpia afara afeskara ifiaino ē inimatiro. Nāskakē ē shināchakaima. Askatari māyaxri ē inimatiro, fonāifiari ē inimatiro. Afara mekefaxri ē inimatiro, afaa meke fayamafixri ē inimatiro. ¹³ Afara fetsafo ē atiro Cristo āfe kerex shara ea ināno.

¹⁴ Nāskafekē mā ea shinākī mā ea sharafa ē omiskōiatio. ¹⁵ Akka Filipos anoxō mā mā tāpia, nā ē Jesúsnoa meka shara yoikī taefanitīa noko ifipakexanō. Akka ē Macedonia anoax

kaino, mā Nios Ifokōifaxō, mā ea kori manamani, ēmāi Niosnoa mato tāpimanano. Akka fetsafāfe ea afaa manamifoma. ¹⁶ Ē Tesalónica ano iyoano, ē kori yopaito mā ea femayopaoni. ¹⁷ Akka ē shināima a ē afara fiafi fisti. Askatamaroko ē shināi mā ea sharafaino Niospa mato sharafa fafāfainō, mato noikī. ¹⁸ Nāskakē iskaratīa ē anā afaa yopaima, mēmāi ayaxō. Ipafridito ea fexoyamea a mā ea manamayamea tii. Nā ē fichipaiyai tiimaroko finōmainifofā mā ea femayamea. Nā mā Nios noiai keskafakī eari noikī mā ea femayamea. Mā ea askafaito ōi matoki Nios inimakōixii. ¹⁹ Ēfe Niospa nā mā fichipaiyai tii mato ināxii. Epa Niosnā āfe afara sharakōifo nā ichapakōifo keyonakama, āfe Fake Cristo Jesúsxō mato ināsharaxii. ²⁰ Akka nōko Epa Niosfi nōko Epakōikī nā fāsi sharakōi, tsoa keskarama. Ares fisti sharakōi. Tsōakai a finōtiroma. Nā nōko Ifokōira nō fapanaka. Askara ipainōra.

Pablo mā mekai xatekī Filiposo anoafo meka shara ato fomani

²¹ Eōxō keyokōi a Cristo Jesús Ifofaafo ea ato yoisharaxokāfe. Askatari na nono efe ikafāferi nā Jesús Ifofaafāfe mato yoisharakani kiki. ²² Na nono ikafāfe Nios Ifofakanax, xanīfo César āfe pexe ano yonomisfāfe afāferi mato yoisharakani. ²³ Nōko Ifo Jesucristo mato noikī mato sharafanō. Nā tii ē mato yoi.

Pablo

Pablo Colosas Anofo Kirika Kenexō Fomani

Pablo Jesús Ifofafo kirika kenexō fomani, Colosas anofo

1¹⁻² Ēkīa Pablo, Niospa ea nīchini, aato apaiyai keskafakī ē yorafo yoinō Jesucristoōnoa. Nofe yora Timoteo feta nō mato kirika kenexō foma. Mā Cristo Ifofakōikē, pexe rasi Colosas anoxō Nios nikakōiyanā. Nōko Epa Niospa mato noikī mato shinā-fafāinō afanā mato fekaxtefanōma mā isharakōinō.

Pablo a Jesús Ifofafo ato kīfixōfafāini

³⁻⁴ Nā nōko Ifo Jesucristo āfe Apa Nios nō mato kīfixōfafāini. Nō mato kīfikī iskafaxokī aicho fakī māmāi nō nikax mā Cristo Jesús Ifofakōikē. Nāskaxō nā Jesús Ifofaa fetsafori mā ato noikōimiskē mā nō nikamis. ⁵ Na meka shara chanīmakōi Jesucristoōnoa mā mā nikamis. Jesucristo chanīmara faax Nios ika ari mā afe ipaxatiro ixō yoinifo mā mā nikamis. Na meka chanīmara fakōixō fetsafo mā ato noikōimis. ⁶ Na meka shara Jesucristoōnoa mā nikakī taefakī mā chanīmara fakī finakōini. Nāskaxō nikakī mā tāpini chanīmakōi, Niospa mato noikī Jesucristoōxō mātō chaka mato soaxoni mā chanīmara faino. Nāskakē na meka shara, nikakani maifo tii anoafori nāskarīfiamisfo. ⁷ Nonori nofe yora Ipafras mato yoini. Akka nā Ipafras nofeta Cristo yonosharaxomis, nāskakē nāato Jesucristoōnoa mato yoipaoni. ⁸ Nā Ipafras matoōnoa iskafakī noko yoiaito nō nikamis: “Na Colosas anofo Niospa Yōshi Sharaōnoax isharakōikaxō fetsafo noikōikani,” ixō noko yoiaito nō nikamis.

⁹ Nāskakē nā ē matoōnoa nikakī taefanitīa, ē mato Epa Nios kīfixokī xatemisma. Kīfikī ē iskafa fafafāini: “Epa Niospa, Colosas anofo mī Yōshi Sharaōxō mī ato amapaiyai keskafakī ato tāpimafe, mī ato tāpimanai keskafakī āto ōiti mēraxō mia tāpikaxō mia Ifokōi fanōfo,” ixō ē mato kīfixōfafāini. ¹⁰ Nāskaxō nā mato amapaiyai keskara mā akaino ōi Nios matoki inimakōixii. Nāskax āfe Fake keskarakōi mā itiro. Nāskaxō mā fetsafo sharafa fafafāikī mā Nios tāpiki finakōitiro. ¹¹ Akka Epa Niospa afama mīshtifo shara fatiroki, āfe kerex shara mitsisipakōi mato inātiro afara afeskarafiaino aōxō mā tenekōinō. Nāskafikī mā tenetiro fena fenakīma inimasharakōikai. ¹² Nāskakē mā inimakōi. “Aicho Epa Niospa,” mā fatiro nāatomāi noko imasharata afe yorafo ināpaiyai keskafakī nokorimāi ināito. Nōri afe yorafokē noko inimamaxii, a ika anokai fakishma penasharakōi. ¹³ Nāskakē noko imasharakōia anā fakish mēra nō inōma. Akka nā Satanās ika ano fakishifākōi. Nānoa Epa Niospa noko ifia, āfe Fake fe nō ipaxanō. Nāato āfe Fake noikōi. ¹⁴ Āfe Fāke noko nāxonikē aōxō Epa Niospa noko ifia, nōko chaka noko soaxoyanā.

Jesús noko nāxonioōnoax Nios fe nō isharapakenaka

¹⁵ Akka nō Epa Nios ōiyamafitirono āfe Fake Jesús mai ano oni. Nāskaxō āfe Fāke noko tāpimani afe keskaramākī Apa Nios. Nā āfe Fake Jesús Apa Nios keskarakōi, āfe ōiti keskarakōiri. Afaa oniataima Apa Nios fe nai mēra iyopaoni. ¹⁶ Āfe Fake Jesucristoōxō Niospa keyokōi onifani, nai mēranoafoya nono mai anofo. Nā nō ōitiromafoya, a nō ōitirofo onifani. Askatari āfe ājirifo nā afe ikafo onifata, niafakafāferi āto xanifori onifani.

Epa Niospa āfe Fake Jesucristoōxō keyokōi onifani. ¹⁷Afaa oniataima Cristo iyopaoni. Āfe kerex sharaōxō keyokōi kexesharakōimis. Nāskaxō fishifo kexeta, xini kexeta, oxo kexeta, nōko mai kexeta famis. Akka nāfo kexeyamaino, chakanai fetsekerana. Nai fe mairi chakanakerana. ¹⁸Tsōakai Jesús finōtiroma, afaa oniataima keyokōi finōyopaonixakī, iskaratiari keyokōi finōa. Nāfi nā chanīmara faafāfe āto Ifokōiki. ¹⁹Nāskaxō Epa Niospa yoikī iskafani: “Ē imis keskai ēfe Fakeri nāskakōimis, nāskax nāri efe Nioskōi, nō nāskara rafekōi,” ixō inimakai Epa Niospa yoini. ²⁰Jesús ifi cruz ikaki mastafono āfe imi foax noko nāxoni nōko chaka noko soaxoxiki. Nāskakē aōnoax Epa Nios fe nō anā isharatiro. Aōnoax keyokōi mai anoafoya nai mēranoafo afe isharatirofo.

²¹Māto oīti mēraxō mā Nios noikaspayanā, mā chakakōi fapaoni. Nāskata mā Nios fe rafeyamata, afe yorarikai mā ipaonima. ²²Nāskafikē āfe Fake Jesucristo nai mēraxō mai ano nīchini feronāfakekōi ikiyonō. Nāskax ifi cruz ikakinoax noko nāxoni, aōnoax Epa Nios mato fe rafexō māto chaka mato soaxotiro a keskara shara mā inō. Nāskax mā akiki nokoaito matoōnoa afaa chaka yoitiroma. Nāskaxori mā yoitiroma iskafakī: “Mī afara chakafamis,” ixō aōnoa mā afaa yoitiroma. ²³Nāskano na meka shara Jesucristoōnoa mā chanīmara faxō afara fetsa mā shināyaino Epa Niospa matoōnoa yoipakenakama iskafakī: “Mī afara chakafamis,” ixō matoōnoa afaa yoipakenakama. Askatamaroko mā chanīmara faax mā inimakōiāito mato ifixii mā afe ipaxanō. Mā Jesucristo āfe meka shara nikakī tafani keskafakī nānorikōi keyokōi ē ato tāpimani. Ēkīa

Pablo, ē Epa Niospa āfe meka yoifafāini Jesucristoōnoa ato yoikī.

Niospa Pablo yoini a Jesús chanīmara faafo ato yonoxonō

²⁴Nāskakē ē inimai ē matoōnoax omiskōifi, māri afara afeskaraino mā Cristo Ifosharakōi faano. Cristo nokoōnoax omiskōini keskai, ēri nā afe rafemisfoōnoax nā Niospa fakefo atoōnoax ē omiskōimis. Ē matoōnoax omiskōita iskaratiari ē Cristoōnoax omiskōimis. ²⁵Akka Epa Niospa ea katonī, a mato yonoxomis keskara ē inō, āfe meka shara ē mato yoinō. Nāskaxō ea yoikī iskafani: “Na maniafo tii anoā ēfe meka shara Jesucristoōnoa ato yoifofāsafafe,” ixō ea yoini. Nāskaxō āfe kaifoma mēra ea nīchini. ²⁶Na meka shara Jesucristoōnoa nōko xinifāfe tāpiyopaonifoma. Niospa ato tāpimayopaonima. Akka iskaratīa Niospa noko tāpimani nō afe yorafokē. ²⁷Epa Niospa Cristoōnoa mato yoiyomis keskafakī keyokōi mato tāpimaxii, mato fisti tāpimatama, nā yora fetsafori ato tāpimaxii. Iskafakī ato yoixii: “Ēfe Fake Cristo mato fe rafekakāini, nāskakē mā chanīmara fatiro a ē ika ano efe ipaxakī. Nā Cristo isharakōiai keskafakī ēri mato askafatiro māri isharakōinō,” ixō mato yoini.

²⁸Nō Cristoōnoa yoimis, keyokōi nō ato yoifofāsafamis keyokōi nō ato yoimis nikakōinōfo. Mā isharakōiano nō keyokōi Niospa ferotaifi nō oīmasharapai a keskara shara ixii. ²⁹Nāskakē ē mato yonoxokī finakōifafāini, Cristo āfe kerex shara ea ināno.

2 Akka ē mato yoipai mā tāpinō, ē mato Epa Nios kīfixōfafāini. Laodicea anoāfo yafi fetsafori a ea oīmishfoma nāfori ē ato Epa Nios kīfixōfafāini. ²Nāskaxō ē mato kīfixōfafāini māto oīti mēranoax

mā inimakōiyanā, mā ranā mā nōinākōinō. Nāska faatanāxō Epa Niosnoa xafakīakōi mā tāpitiro, akka a iyopaonifāfe Cristoōnoa tsōa tāpiyopaonima. Nāskakē iskaratīa xafakīakōi mato tāpimapai aōnoa mā tāpisharakōinō. ³Nāato keyokōi tāpikōia, Apa Niospa tāpia keskafakī āfe shinā mēraxori tāpikōia. Akka Epa Nios afarafo sharafoyakē, Cristoōxō mā tāpitiro. ⁴Nānori ē mato yoi, tsōa mato pārāyamanō, meka fetsafaxō fanīrira mato yoipaikani kiki. ⁵Ē mato fe iyamafīaxō pena tii ē mato shināi. Akka matoōnoa nikai ē inimakōi, mā chanīmara fakōixō mā Cristo nikakōiaito.

Jesucristo nōko ōiti fetsafaxōfaano a keskara shara nō inō

⁶Nāskakē mā nōko Ifo Jesucristo chanīmara fakōixō, mā Ifofakōina. Nāskakē pena tii afe rafefafāikāfe. ⁷Oa afara fanafono āfe tapo mai mēra chaikōi kaax ferōitiroma keskara, Jesúsri nāskarakōikī, afe rafefafāikāfe afaa chakafatama a keskara shara ixikakī. Ipafras mato yoini keskafakī pena tii nikakōikī Jesús chanīmara fafafafāikāfe. Nāskaxō pena tii Epa Nios aichofa fafafāikāfe.

⁸Nāskakē kexemesharakāfe, fetsafāfe mato pārāyamanōfo. Mā Jesús nikakōiai keskafakī anori mato yoipaikanima. Akka nā mato yoiaifo keskara mā ato nikakī kaxpakōi mā ato chanīmara fatiro. Nāfāfe Cristoōnoa yoikōikanima, nāskaxō nā imisfo keskakakī mato yoipaikani. Nā chanīmara faafāfema shināifo anori fisti mato shināmapaikani.

⁹Akka Cristo fe Apa Nios nāskara rafe, Cristo noko keskara feronāfakēkōifīax Apa Nios imis keskara nā nāskakōini. ¹⁰Nāfi keyokōichi āto xanīfokōiki, xanīfo fetsafōya, a niafaka

chakafāfe āto xanīfofo finōkōinifōfāna. Nāskakē mā Jesús fe rafexō mā afaa fetsa yopaima. ¹¹Askatari mā Cristo Ifofai akka feronāfakēfāfe āto foshki repa xatepaonifo, nāskaramāi feyafakatsaxakakī. Akka mā foshki repa xatefiafono mato chaka mato soaxotiroma. Cristo fistichi mato ōiti mato fetsafaxotiro, mato chaka mato soaxotiro afianā a mā chaka apaoni keskara mā anā atama a keskara shara mā inō. ¹²Akka mā maotisai faka mēra mā ikinitīa, nā mā chakafapaonifo oa maia keskara, askatari nā Jesús maifanifotīa a mā afara chakafapaonifo oa maia keskarafo. Mā faka mēra iki maotisameax mā fininākfāni oa Jesús fe fininākfāni shinātsatiro mā a keskara sharakōi ixiki. Niospa āfe kerex sharaōxō afianā Jesús otofani nā nō chanīmara fai. Askatari mai mēranoax Jesús otonitīa, māri afe otoni keskara itiro, a keskara sharakōi ixiki. ¹³Mā Jesús Ifofaamax nā yora naa keskara mā iyopaoni. Nāskaxō mā afara chakafapaoni mato chaka xatexoma. Nāskafikē Epa Niospa Cristo otofani afe nipaxanō. Nāskarifiakī matori aōxō nimapakexatiro, nāskaxō nōko chakafo mā noko soaxona. ¹⁴Shinākapo. Keyokōi nō chakafamis keskara nōko chakafo Epa Niospa noko soaxoni, anā afoōnoa shināyamaxii. Nāskano Niospa yoini keskara nō nikatama afara fetsa nō chakafapaoni. Nāfo keyokōi nō chakafamisfo keskara kenepakea. Askafixō ifi cruz ikakinoa Jesús mastanifoxō nāo nōko chaka noko soaxoni. ¹⁵Akka Cristo ifi cruz ikakinoax noko nāxonixakī, Satanās yafi keyokōi niafaka chakafo finōkōia. Nāskakē noko anā afeskafatiroma, anā nōko ifo ixō noko īkitirofoma. Nāskakē Jesús ifi cruz ikakinoax naino Niospa keyokōi maifo tii anofo ato ispani na niafaka chakafo anā kerexfoma.

**Jesús ika ari nai mēra sharakōi
nā fisti fichipaikāfe**

¹⁶ Akka mātō xinifāfe āto feyafati ipaoni xinia fena ikaino fista apaonifo. Askatari oxe rama kāiyaino fista apaonifo. Akka mātō yoitirofo iskafakakī: “Afaa mā pitiroma askatari afaari mā ayatiroma. Askatari nōko pena tenetiā māri tenetiro,” ixō mātō yoitirofo. Akka mā askayamaino fetsafāfe mātō mekafakī ichatirofo. Mātō askafaifono ato nikayamakāfe. ¹⁷ Akka nā mātō xinifāfe āto feyafati noko ōimatirofo afe keskara iximākai a Cristo oaino. Akka mā Cristo oano nā fisti nō Ifofatiro. Nā nō feyafamis keskara nō anā atiroma. Cristo fisti nō nikatiro a nō ayopaoni keskara nō anā axikima. ¹⁸ Ōisharakāfe fetsafāfe mātō pārapaikani kiki iskafakakī: “Nō afaa tāpiama. Ājirifo nō kifitiro,” ixō mātō pārapaikani. Afāfe afaa ōiyamafikatsaxakakī afama mīstiffo yoipaimisfo. Āto shināmā shinākata kakapaikōimisfo, Niospa shināi keskarakai shināmīsfoma. ¹⁹ Afokai Cristo fe rafepaikanima. Akka Cristo nōko mapo keskara askatari nō āfe yora keskara. Nāskaxō nōko yora nō kexesharax nō mitsisipakōi itiro. Nāskatari nōko pono efapayafo, nōko pono mīшти, nōko nami mēranoax ichanātirofo. Afeskatama nō isharakōinō. Akka nō Cristo fe rafekōiāito Epa Niospa āfe Fākeoxō āfe kerex shara noko inātiro a keskara shara nō inō. Nāskarakōi noko axopai.

²⁰ Mā oa Cristo fe naa keskara mā ini. Nāskakē iskaratīa a mā chakafapaoni keskara mā anā akima. Askatamaroko mā isharakōimis. Mā askaito nā chanīmara faāfāfema mātō afaa yoitirofoma. Nāskafekē, ōafeskakī mā ato nikaimē, mā ato nikaxō nā mātō yoiaiffo keskara ma apai? Nāskakē ato

nikayamakāfe. ²¹ Nāskakē mātō yoiki iskafapaikani: “Na afarafo meyamakāfe, afori piyamakāfe, mātō ināifonori mātō mēkemā achiyamakāfe,” ixō mātō yoipaikani. ²² Akka na mātō yoipaiyaiffo keskara Niospa anori ato yoiaia. Āa shinākaxō mātō yoipaikani. Akka nā mātō yoipaiyaiffo keskara nāfo mā keyoxii, anākai afo inakama. Nāskakē ato nikayamakāfe. ²³ Chanīma, yora fetsafāfe shinākī iskafakani. Na ato yoiaiffo keskara shara, nafāfe tāpikōiafo, a Niospa noko yoini keskarrari tāpikōiafo. Nāskakē Niospa āfe ājirifo kififafāikani. Nāskakatari ato fanīrira mekafamisfoma, askatari āto yorari mese famisfoma āa koshamemisfo. “Nafō sharakōiffo,” ixō atoōnoa yoipaikani. Akka afokai isharakōimisfoma. A afarafo chakafaiffo keskarakai xateafoma, chanīma nāfo kakapaikōimisfoki.

3 Akka Cristo naax anā otonākafani keskai māri nāskariai afe otonākafani keskara mā itiro mā isharakōiax afe ipaxakī. Cristo iskaratīa Apa Nios fe ika afeta keyokōi ikinā. Nāskakē aōnoa shināta nā mātō amapaiyai keskara aōnoa shināfafāikāfe. ² Nāskakē nā Niospa fichipaiyai keskara fisti shinākāfe, nāskakōixikakī. Akka nono mai anoxō yorafāfe afara chakafapaiyaiffo keskafakī māri askafayamakāfe. ³ Anā ē mātō yoi Cristo noko nāxonī. Akka mā oa Cristo fe naa keskara iyoni, nāskakē iskaratīa mā afe rafekakaini, Epa Nios feri mā askakakāini. Nāskariai Epa Niosri mātō fe rafekakaini. Mā askaito tsōa mātō tāpitiroma, a mā Cristo fe rafeai keskai ari askaxiki. ⁴ Cristo anā mai ano fotofaino māri afe ixii. Nāato noko ikipakenaka. Nāskakē a keskara sharakōi nōri afe ixii, keyokōichi yorafāfe noko ōixikani.

**Nō chaka iyopaonixakī iskaratīa nō
ōiti fena sharayakōi**

⁵Nāskakē a mā afarafo chakafapaoni keskafakī anā askafayamakāfe. Askarafo anā shināyamakāfe. Askatari mātō āfimafori chotayamakāfe, kērofāferi mātō fenemafori chotamayamakāfe. Nāskaxō ato chaka shināmayamakāfe. Afarafori noiyamakāfe feronāfakefāfe mātō āfima fichipaiyamakāfe, kērofāferi mātō fenemafo fichipaiyamakāfe. Afara chakafori fichipaiyamakāfe, nā mā fichipaiyai fisti fichipaiyamakāfe. Mā askakī Nios mā noima, nā afarafo fisti noikī. ⁶Askara chakafo Niospa ōipaima, nāskakē ato omiskōimakī finakōixii nikayamaifono. ⁷Nāskakē taeyoi chakakōi mā iyopaoni Nios nikamax. ⁸Mā mā askapaoniki. Akka iskaratīa a chakafo shināmakikāfe. Anā ōitifishkiyamakāfe, anā chaka shināyamakāfe, ato chakafayamakāfe, ato īchayamakāfe, askatari mātō axfapa meka chaka yoiyamakāfe. ⁹Nāskakē mā ranā pāranōnāyamakāfe, mā taeyoi ipaoni keskara a chakafo mā mā potakōiakī. ¹⁰A mā apaoni keskara anā atama iskaratīa, mā mā Jesucristo fe rafekōia a keskara shara ixiki. Akka Epa Niospa mātō ōiti mēra fena sharakōi mātō ōi. Nāskakē a keskara sharakōi mātō imafafāini, aōnoa mā tāpisharakōinō. ¹¹Nō Cristo Ifokē Niospa keyokōi nāskarafos noko ōi. Judeofo yafi a judeofoma, a kene tāpiafoya a kene tāpiafomari, yorafoya nafafo āto yonomatifoya a āto yonomatifomari Niospa nāskarafos noko ōi. Keyokōi nō afe yoraxō nō Jesucristo fisti yopakōi.

¹²Niospa mātō noikī mātō katonī afe yorafo mā inō. Aa keskara shara mātō imaxiki. Nāskakē fetsafo noikī ato sharafa fafāikāfe. Nāskakē fetsafo shināki nā mā apaiyai keskara fisti

shinātama, fetsafāfe apaiyaifo keskarari shinākāfe, oi tsii faxō ato yoifafāikāfe. ¹³Nāskakē fetsafo fe mēnāpaitama ato yoisharakāfe raenāsharaxikāki. Nōko Ifāfe mātō raefa keskafakī fetsafo fe raenā faatanāsharakāfe. ¹⁴Nāskakē nā ē mātō yoiai keskai, keyokōi noinākāfe, nō noināsharafinakōiakī. Nāskai nō noināx nō isharakōitiro, nā nōko Ifāfe noko yoini keskai nō noināsharakōiax nō nāskasharakōitiro. ¹⁵Nāskakē Cristo nikasharakōikāfe mātō ōiti sharanokai mā fochishpanā faatanātiroma. Askatamaroko aōnoax isharakōiax nā yora fisti keskara shara mā itiro. Nāskakē Epa Niospa mātō katonī aōnoax mā isharakōita fetsafo mā afeska fanōma. Nāskakē mā Epa Nios yoitiro iskafakī: “Aicho Epa Niosi, ēfe ōiti mīa sharafaxōa,” ixō mā yoitiro.

¹⁶Cristo noko tāpimani keskafakī mātō ōiti mēra nanekōikāfe. Nāto mātō īkinākī āfe meka tāpisharakōixō fetsafori yoisharakāfe isharaxikakī. Mātō ōiti mēraxō Nios aicho fata David fanāini keskai mārī fanāixota āfe mekaōnoari fanāixokāfe. ¹⁷Nāskaxō nā mā apaiyai keskafakī yoikāfe iskafakī: “Aicho, Epa Niosi. Nōko Ifo Jesucristoōxō nā nō apaiyai keskafakī keyokōi mī noko axōfafāimis,” ixō yoifafāikāfe.

**Nō Jesús Ifokōinax
aōnoa nō afeskatiromāki**

¹⁸Kērofāfe, mātō fenefāfe mātō yoiaifāfe ato nikasharakōikāfe. Nāskax mā isharakōikai nōko Ifāfe mātō yoiai keskai. ¹⁹Feronāfakefāfe, mātō āfimo noikōikāfe ato fe feratenāyamakāfe.

²⁰Fakefāfe, mātō epa yafi mātō efa nikakōikāfe. Mā askaino nōko Ifo matoki inimakōi kiki. ²¹Epafo feta efafāfe, mātō fakefo ferateyamakāfe, mātō fakefāfe shinākī iskafayamanōfo: “Ooa, ēfe

epa feta ěfe efa ea feratenafo,” ixō shināyamanōfo.

²² Āto yonomatifāfe, māto ifofo ato nikakōikāfe nono mai anoxō. Akka mato ōiaifonos ato yonoxokakīma, mato ōia-maifonori ato yonoxokāfe. Nā māto Ifo Jesucristo mā noiaino, matoki inimanō ato yonoxosharakāfe. ²³ Afara yonokī inimayanā axosharakōikāfe. Nōko Ifo shinākī ato yonoxosharakāfe. ²⁴ Nāskakē shināmakiyamakāfe mā mā tāpiakī nōko Ifo chipo afara sharafo mato ināxii kiki. Mā nōko Ifo Jesucristo yonoxosharamiski, nāfi māto Ifokōikī. ²⁵ Akka nā afara chakafamisfo, nāfo omiskōi finakōixikani afara chakafakatsaxakakī. Nāskakē Niospa fetsa keskarrafo noko ōima, nāskarafos noko ōi.

4 Ato yonomamisfāfe, māto yonomatifo ato paraxō yonokakīma ato noisharayanā afara sharafo ato ināsharakāfe ato parakakīma. Mā mā tāpiakī māri Ifoyakī, māto Ifāfe nai mēraxō mato ōifafaini kiki.

² Nāskakē Epa Nios kīfiki xateyama-kāfe, kīfikī afara fetsa shinākakīma, Epa Nios fisti kīfikī iskafakāfe: “Aicho Epa Niosi, mī ea sharafa fafāfāini,” ixō kīfikāfe. ³ Nāskakē nokori kīfixokāfe, Epa Niospa fetsafo mēra noko nīchiano Cristoōnoa nō ato yoisharanō. Afāfe Cristoōnoa nikamisfomaki. Akka ē Cristoōnoa meka shara yoiaito yorafāfe ea karaxa mēra ikimanifo. ⁴ Ea Epa Nios kīfixōfafāikāfe xafakiakōi Jesucristoōnoa anā ē ato yoinō.

⁵ Akka nā Jesús Ifoafaafoma mēra mā ikaki ato ōimakāfe mā isharakōixō. Nāskaxō nā mā atoki nokoaitīa Jesucristoōnoa ato yoisharakāfe. ⁶ ato fe mekakī meka shara fisti ato yoifafāikāfe, ato kaxemetsama fakakīma ato yoisharakōikāfe, āto ōiti mēraxō shināchakanōfoma. Mā askakī nā yorāfo mā ato kexesharatiro.

Pablo mā mekai xatekī Colosas anoafō ato meka shara fomani

⁷ Nofe yora Tíquico, ē aō noikōi. Nāato efeta nōko Ifo Jesús yonoxomis. Nāskakē aato eōnoa mato yoi kiki ē afeskax nono ikamākī. ⁸ Nāskakē ē mato ari nīchia, aato mato yoinō afeskax nono nō ikamākī, askatari mato inimamasharakōixiki. ⁹ Nā nofe yora Onīsimōri afe kai, nāri ē noikōi. Nā mato fe iyopaoni, nofeta nōko Ifo Jesúsnoa yoi inimakōimis. Nā rafeta matoki noko kaxō mato yoikani nono afe keskaramākī.

¹⁰ Akka na efe karaxa mēra imisto Aristarcori mato meka shara fomai. Marcosri mato meka shara fomai, nā Marcos Bernabé āfe chai. Nāskakē nā Marcos matoki nokoaito ē mato yoia keskafakī ifisharakāfe kexesharayanā. ¹¹ Na feronāfake āfe ane Jesús nāatori mato meka shara fomai, āfe ane fetsa Justo. Nāfāfe judeofo mēraxō Nios Ifokōi fakaxō efeta Nios xanīfoōnoa yoikī yonomisfo. Nāskafakakī ea inimamakōimisfo. Akka ěfe kaifāfe nonoxō efeta Nios yonoxomisfoma, nā ē mato yoiāifo feta ē Niosnoa yoimis. ¹² Na feronāfake Ipafrasri meka shara mato fomai, nāatori Cristo yonoxomis, nā mato mēra iyopaoni. Nāato mēxotaima matoōxō Epa Nios kīfikī iskafa fafāfāini: “Epa Niosi, mī ato amapaiyai keskafakī ato amafe afaa fetsa shinānōfoma. Nāskakanax mī Fake Jesús ōiti keskara shara inōfo,” ixō mato kīfixōfafāini. ¹³ Akka mē ōia na Ipafras matoōxō shināchakakōiāito. Askatari nā pexe rasi Laodicea anoafō yafi Hierápolis anoafō ato Epa Nios kīfixōfafāini. ¹⁴ Na Lucas ato sharafamis, ē aō noikōi. Nāato Demās feta mato meka fomakani. ¹⁵ A Jesús Ifoafafo Laodicea anoafō ea ato yoisharaxōfe. Nīnfasri ea yoisharaxōfe, a āfe pexe anoax Nios Ifofakanax ichanāmisfori ea ato

yoisharaxōfe. ¹⁶ Akka na kirika kene ē mato fomai mā mā ōixō, nā Nios Ifofaafō Laodicea anoafōri ato fomakāfe akairi ōinōfo. Māri na kirika kene ōikāfe Laodicea anoxō mato mana manafono. ¹⁷ Nāskakē Arquipori ea yoikī iskafaxokāfe: “Epa Niospa mia

yoia keskafakī axosharakōife,” ixō ea yoisharaxokāfe.

¹⁸ Ēkīa Pablo, ē mato kirika kenexoni. Mato yoisharakī, ēfe mifikōichi ē kenei. Nāskakē ea shināmakiyamakāfe ē karaxa mēraxō ikakī. Niospa mato noikī matoōnoa shināfafāinō. Nā tii.

Pablo Tesalónica Anoafo Kirika Kenexõ Fomani

Pablo a afe rafeafo feta a Tesalónica anoxõ Nios Ifofaafõ ato kirika kenexõ fomani

1 Òkĩa Pablo, nõ mato kirika kenexõ fomai, Silvano ikaino Timoteo ikaino nõ tiito nõ mato fomai. Nã pexe rasi Tesalónica anoxõ Nios Ifofaafõ nõ fomai, anoxomã Epa Nios yafi nõko Ifo Jesucristo mã Ifokõi faafono. Epa Nios feta nõko Ifo Jesucristo mato noikĩ mato sharafanõ fekaxtetama mã isharakõinõ.

Tesalónica anoafãfe Jesús Ifokõi fakaxõ ato õimanifo

²Mõxotaima nõ matoõxõ Epa Nios aicho fakĩ nõ kifikĩ iskafa fafafaĩni. ³“Epa Niosi, na Tesalónica anoafãfe, mia noikakĩ mia yonoxosharamisfo, nãskakaxõ fena fenakãkima nõko Ifo Jesús manasharamisfo nokoki anã oi kiki,” ikaxõ. Nãnori pena tii ã mato kifixõfafãini. ⁴Efe yora mĩshtichi, Niospa mato fãsi noikĩ mato katonĩ afe yorafo mã inõ. ⁵Nõ mato Niospa meka sharaõnoa yoimis afeskax nõ afe ipaxatiromãki. Akka nõko mekapas nõ mato yoimisma, askatamaroko Niospa Yõshi Sharayaxõ ãfe kerex sharafoyaxõ nõ mato Jesúsnoa nã meka chanĩmakõĩ nõ mato yoimis. Akka mã mã tãpia nõ mato fe isharapaoni. Nõ askaino mã Jesús Ifofakõini.

⁶Akka nõ Jesús Ifofai keskakakĩ mãri Ifofani. Nãskakẽ Niosnoa meka shara nõ mato yoiaito inimakõiyana mã nikakõini, Niospa Yõshi Sharapamãĩ mato inimamakõiaino fetsafãfe mato omiskõimafiaifono. ⁷Nãskakẽ mã isharakõixõ mã ato õimakõia nã Nios Ifofaafõ Macedonia anoafõ yafi Acaya anoafõ. ⁸Matoõxõ nõko Ifãfe meka

shara nikakĩ taefanifo Macedonia anoafõ feta Acaya anoxõ. Akka anoxos nikanifoma. Nã pexe fetsafo anoxori nikanifo. Nãskaxõ mã tãpiafo mã Nios Ifokõifakẽ. Nãskakẽ nõ anã matoõnoa ato yoitiroma, mãmãĩ matoõnoa tãpikõiafono. ⁹Askatamaroko fetsafãfe nokoõnoa ato yoimisfo iskafakãki: “Tesalónica anoafãfe nõko Ifo Nios Ifofakõinafo, nãskaxõ Pablo yafi a afe rafeafo ato sharafayana a yoiaino keskara ato nikakõimisfo. Nãskakaxõ afara fetsa onifakaxõ, ‘Na nõko niosra,’ ikaxõ anã kifikimisfoma, Nioskõĩ Ifofakakĩ. Nãskakaxõ nã nipanaka Nioskõĩ yonoxomisfo. ¹⁰Akka nã Niospa Fake Jesús mã manakõĩ nai mẽranoax anã oaitĩa. Akka Niospa ãfe Fake otofani. Nãato noko ifitiro a omiskõiaifo mẽranoax nõ omiskõinõma.”

Pablo Tesalónica anoxõ Jesúsnoa ato yoini

2 Efe yora mĩshtichi, mã mã tãpia kaxpa nõ mato õikai kanima. Jesúsnoa nõ mato yoikai kani nikakĩ mã Ifofakõinõ. ²Mã mã tãpia nõ matoki kayoamano na Filiposo anoafãfe noko ichayana nõko omiskõimapaonifo. Nãskaxõ nõko xatemapaiyafono, Epa Niospa ãfe kerex shara nõko inãno, nõ ratetama na meka sharaõnoa Jesúsnoa nõ mato yoimis keskara tsõa nõko xatematiroma. ³Akka nõ mato yoiki fanĩrira nõ mato yoimisma, nõ mato yoisharakõimis. Askatari nõ mato chakafakĩ yoimisma, askatari nõa nõ mato paramisma. ⁴Askatamaroko Epa Niospa nõko katonĩ ãfe meka shara Jesúsnoa nõ mato yoinõ. Akka nõkai yorafo nõkoõnoa shinãmapaitiroma. Askatamaroko nõkoõnoa Nios fisti nõ inimamapai, nã fistichi nõko shinã mẽraxõ nõ shinãĩ keskara tãpikõia. ⁵Mã mã tãpia nõkai matoõnoa meka shara yoimisma, mãri nõkoõnoa yoisharanõ.

Ēkai mato feparamisma, “Noko afara shara inānōfora,” ixō. Akka a ē mato yoimis keskara Epa Niospa tāpikōia, nāato ea ōifafaini. ⁶Nōkai fetsafo nokoōnoa yoisharakāfe nō ato famisma. ⁷Akka nō aōnoa yoinō noko nīchini āfe meka shara nō mato yoinō. “Akka noko afara afeskarafaxokāfe,” ixō nō mato yoikerapaoni. Akka āfa āfe fake yome kexesharamis keskafaki nō mato kexesharapaoni. ⁸Nō mato noikōikī inimakāi nō mato Niospa meka shara yoivanā nōa nō ināmeपाikōini, mā Nios tāpisharakōinō. Nāskaxō nō mato noipaoni keskafaki, iskaratīa nō mato noikī finasharakōimis. ⁹Efe yora mīsttichi, mā mā tāpia nō mato mēraxō yonomiski omiskōikōiyanā, a nō fichipaiyai fixiki, penata yonota fakishchāiri nō yonomis. Akka nō mato afaa kaxpa fīapaimisma, Niospa meka sharaōnoa mato yoivanā.

¹⁰Akka mā mā noko ōimis, Niospari tāpia nō tanaima isharakōimiskē mato fe a mā Nios Ifofaafō fe. Nāskakē nokoōnoa tsōa afaa chaka yoitirofoma. ¹¹Askatari mā mā tāpia nō mato inimamakōimis, mā shināmitsaitori nō mato askafamis inimamamis oa āpa āfe fake inimamatiro keskafakī. ¹²Akka nō mato yoimis mā isharakōinō a Nios Ifofaafō imis keskai. Akka nāato mato katonī Jesús keskara shara mā ipaxanō.

¹³Nāskakē mēxotaima nō Epa Nios aicho fatitaifaa māmāi noko nikasharaito, nō mato Niospa meka sharaōnoa yoiaito. Nāskakē mā yoikī iskafani: “Na meka shara mā noko yoiai yōra mekama, Niospa meka shara,” ixō mā yoini. Chanīma, Niospa mekakōi nō mato yoimis. Nāskakē mā āfe meka nikakī mā chanīmara faino mato shināmasharai Jesús keskara shara mā inō. ¹⁴Efe yora mīsttichi, mārī omiskōini māto kaifāfe mato omiskōimanaifono. Nāskarīfīai nā mā

ikai keskai a Nios Ifofaafō Judea anoxō Cristo Jesús Ifofakanax omiskōikani āto kaifo judeofāfe ato omiskōimanaifono. ¹⁵Nā judeofāfe nōko Ifo Jesús retenifo, taefakī a ato Niospa meka sharaōnoa yoimis ato retepaonifo, nāskaxori noko omiskōimayanā noko potanifo. Nāskaxori Nios aicho fayamata yorafa chakafakī meka famisfo. ¹⁶Askatari a judeofoma Nios fe ipaxanōfo nō ato yoisharapaiyaino, noko ato yoitima famisfo. Nāskakē afaa chakafakī finayamafikatsaxakakī mā afara chakafakī finakōimisfo. Akka iskaratīa anā tenetiromameki Niospa ato omiskōimaki finakōi.

Pablo Tesalónica anoafō anā ato ōipai kapaini

¹⁷Efe yora mīsttichi, mā nō mato fe paxkanāifinixakī, nōa nō shināki mato ōiamafikī mēxotaima nō mato shinātaifai nōko ōiti mēraxō. Akka nō kaxō nō mato ōisharapaikōi. ¹⁸Akka mā nō mato ari kapaitaiais, nāskaifi ēroko mēxotaimakōi mato ari kapaikōimis. Nō askafiaino, akka Satanās noko kati mafamis. ¹⁹Nō mato yoimis Jesús keskara shara mā inō. Nāskakē Jesu-cristo oaino keyokōichi tāpitirofo Jesús-māi Ifokōi fakaxō. Nāskakē Jesús ōi-aino matoōnoax nō inimakōixii, nō mato yoipaoni keskaramāi mā nikakōimiskē. ²⁰Chanīma, nokoōxō mā Jesús Ifofakōi-nafono nō inimakōi. Nāskakē Epa Nios nokoki inimakōi.

3¹⁻²Nāskakē nō anā tenetiroma meekī nō shināita nono Atenas ano nores nētēxiki, nāskaxō nofe yora Timoteo nīchixiki mato ōikanō. Na Timoteori Nios yonoxomis, nāato nofeta yonomis Jesucristoōnoa meka sharaōnoa ato yoikī. Nāato mato yoikī mato inimamasharakōitiro. ³Nāskakē ē matoki Timoteo nīchini: “Omiskōikāki anā Niospa meka nikatirofomara,” ixō.

Akka mā mā tāpia na nō omiskōiai keskara. ⁴Akka nō mato fe iyoxō, nō mato yoifafāiyamea, nō omiskōixiira fakī. Nō mato yoifafāiyamea keskai mā askakōia, nāskakē mā mā tāpia. ⁵Nāskakē ē anā tenetiroma meekī, ē Timoteo nīchiyamea mato yōkatanō, a mā Jesús Ifofapaoni keskafakī ai mā Jesús Ifofamākī ē tāpipaikī. Akka ē ratekōiyamea, “Niafaka chakata ato afara chakafamaira,” ikax. Akka nōakōi kaxpa Niospa mekaōnoa nō mato yoiyamea ikerana.

⁶Akka Timoteo mā Tesalónica anoax anā oa mato ōitani. Meka shara matoōnoa noko yoitoshia, mā Jesús Ifofasharayanā mā noināsharakōiaito. Noko yoia mā noko shināyanā mā noko noikōiaito, askatari mā noko ōisharapaikōiaito, nā nō mato ōipaiyai keskafakī mā noko ōisharapai. ⁷Nāskakē efe yora mīshtichi, noko Jesúsxō omiskōimayanā noko fekaxtefaifono mā Jesús Ifo sharafakī mā noko inimamakōimis. ⁸Akka mā mā Jesús Ifofashara, mā anā afaa fetsa shināima. Mā nō tāpiax nō inimasharakōi nō isharakōitiro. Nāskakē afara afeskaraino nō tenetiro. ⁹Nō matoōnoa shinākī nō Epa Nios kifikī, nōko ōiti mēranoax nō fāsi inimakōi. Nāskakē nō matoōxō Epa Nios kifiki nō aichofa fafāfāini. ¹⁰Nāskakē penata yoita fakishi yoita nō Nios kififāfāini matoōxō, noko mato ari nīchiaino nō mato ōikanō a mā tāpiamafo nō mato yoixiki mā Jesús Ifofakōinō.

¹¹Nāskakē Epa Nios feta nōko Ifo Jesucristo mato ari noko nīchipainō nō mato ōikanō. ¹²Nōko Ifāfe mato shināmasharaino mā noināi finakōinō, fetsafori mā noisharanō, nō mato noiai keskafakī māri keyokōi yorafo noisharakōinō. ¹³Mā askaino Epa Niospa māto ōiti mēraxō mato

shināmasharai, Jesús Ifo sharafayanā mā afaa chakafayamanō. Mā askaino nōko Ifo Jesús afe yorafoya oaitia māri a keskara shara ixii, Epa Niospa ōiaino.

Afeskakax isharaxō nō Nios inimamatiromē nokoki inimanō

4 Efe yora mīshtichi, mē mekai xatekī ē mato yoinō. Nō mato yoipaoni afeskakax mā itiomākī Nios matoki inimanō. Akka nā nō mato yoipaoni keskai mā mā askakōia. Nāskakē anā nō mato yoi noko nikakapo. Mā Nios Ifofaa keskafakī nōko Ifo Jesucristoōxō Ifofakī finakōikāfe.

²Akka mā mā tāpia nōko Ifo Jesús noko yoini keskara, nānorikōi nō mato yoimis. ³Akka Niospa fichipai a keskara shara mā inō. Nāskakē tsōa āfe āfima chotatiroma. Kērofāferi āto fenemafo chotamatirofoma, ⁴Askatamaroko āfiyatirofo āfe āfi noiyanā āfe āfifes ixiki. ⁵Nāskata afara chakafapaimiskōi iyamaxikakī, a Nios tāpiamafāfe amisfo keskara axikakima. ⁶Akka Epa Niospa yoini iskafakī: “Fētsa āfi fe ipaiyamakāfe. Tsoa fomāyamakāfe fetsa āfi fe ixiki,” ixō Niospa yoini. Akka nō mato yoini keskai, tsoa askayamakī afara chakafāifono Epa Niospa ato omiskōimaxii. ⁷Epa Niospa noko katonima nō afara chakafanō. Askatamaroko noko katoni a keskara shara nō inō. ⁸Nāskakē a ē mato yoimis keskara tsōa nikayamakī atokai yora fisti nikakaspaima. Niosri nikakaspai, nāato āfe Yōshi Shara mato ināfiano a mato amapaiyai keskara mā anō.

⁹Ēfe mekakai mā fichipaima mā ranā noināxiki. Epa Niospa mato tāpimani mā noinānō. ¹⁰Mā nō tāpia nā Nios Ifofaafo Macedonia anoxō mā ato noikōiaito. Nāskakē nō mato yoisharapai, mā ato noiki finakōinō. ¹¹Nāskakē isharakāfe māto ōiti mēraxō afanā mato fekaxtefanōma. Fētsa afara afeskarafaino aōnoa

shināchakayamakāfe. Nā Niospa mato amapaiyai keskara fisti akāfe. Askatari mā yonotiro xanikima. Nānori nō mato yoimiski. ¹²Nāskafakī mā yonotiro a mā fichipaiyai fixiki. Kaxpa afaa ato yōkayamakāfe. Mā askaito a Nios Ifofaafāfema matoōnoa shinākōitirofo.

**Nōko Ifo Jesús anā oaino,
¿afe keskara ixiiimē?**

¹³Efe yora mīshtichi, ē mato yoiai keskara nikasharakāfe. Jesús Ifofaafō nakanax afeskakanimākai ē mato yoinō, akka a Ifofaafoma ato fe yorafo naafono, manomitsakani omiskōikani. Akka mā askaima māmāi Nios Ifofaax, māmāi anā ōinōnāxixakī. Akka a Nios Ifofaafoma anā ōinōnākanima. ¹⁴Mā nō tāpia Jesús nafiax afianā otoni. Nāskarifiakī mā nō tāpia Niospa atori ofofaxii. Jesús anā oaino, a Ifofakanax namisfo.

¹⁵Nāskakē nō mato yoimis nōko Ifo Jesús noko tāpimamis keskara. Akka nō nayoamax nōko Ifo Jesús oaino nō rekē nai mēra kaima, nā naitaenifo rekē fokani. ¹⁶Akka nōko Ifo nai mēranoax fotopakekafāni fāsikōi mekakeraxii xanifo finakōimāiax. Askatari nā ājiri xanifo finakōiafāfe āto mekari nō nikaxii. Askatari Niospa āfe maneti chāi chāisaito nō nikaxii. Nāskakē a Cristo Ifofakanax namisfo otoi taexikani. ¹⁷Nāskata a nō namisfoma Niospa atoya noko iyoxii, nāskakē nai kōi mēranoax nō fichināxii. Nōko Ifori nofe ixii nai kōi mēra. Nāskakē nōko Ifo fe mēxotaima nō ipanaka. ¹⁸Nāskakē mā ranā inima faatanāsharakāfe, na meka sharaōnoax.

5 Efe yora mīshtichi, nōko Ifo Jesucristo anā oaino anā nō mato yoitiro. ²Akka mā mā tāpikōia nā oaitīa tsōa manasharayamaino nōko Ifo nokotiro. Nā afaa shināima tanaima oxafono, fakishi oax yometso atoki yometso tiro keskai. ³Yorafo iskaifono: “Nōkai afaa chakafamisma nō isharakōia,” ikai-

fono Epa Niospa ato omiskōimanaino pae meexikani. Oa kēromā fake nanexō mā fake kākī pae meetiro keskara meexikani. Nāskakē nā omiskōiai nokoaino tsoa faki onetiro. ⁴Akka efe yora mīshtichi, mākai oa fakish mēra nia keskarama, askatamaroko mā oa penata nia keskara. Nāskakē mā manasharaito nōko Ifāfe mato fichitoshitiro. Akka nā Ifofaafoma oa fakish mēra nia keskarafono, atoki yora yometso oax atoki yometsoaino tsōa tāpitiroma keskarafo. Nāskarifiakī nōko Ifo oaino afaa shinātirofoma, Ifokairoko fakaxō. ⁵Akka māfi nā penata nia keskara sharakōifokī. Mākai oa fakish mēra nia keskarafo. ⁶Nāskakē nā Satanás ifofamisfo keskara nō imisma, afāfe afarafo chakafai fo fisti shināmīso. A Jesús fotoaino tsōa shināmīso. Akka nō anā Jesús oaitīa nō shināi, oa yora oxa keskara nō imisma. Oa yora moia keskara nō imis Jesús oaitīa manai xafakīakōi isharaxō. ⁷Nā afaa shināifoma a Satanás ifofaafō nā fakishi oxafo keskarafo. Nāskarifiāi a Satanás ifofaafō a afaa shināifoma fakishi pāemisfo keskarafo. ⁸Akka nōkai ato keskarama, nōfi oa penata nia keskara sharafoki. Nāskakē Jesús Ifokōi fata nō yorafo noikōita nā Jesús oaino nō manakōitiro, nō askaito Satanás noko afaa chakafamatiroma. Māraki sorarofāfe āto rapati kerekxōi safeafono tsōa ato retetiro, āto maiti kerekxōi safeafonori tsōa ato retetiro. Nāskarifiakī nō Jesús Ifofaano, āfe Yōshi Shara nō mēra naneano Satanás noko afeska fatiroma. ⁹Akka Niospa shinānima a omiskōipakenakafa mēranoax nō omiskōipakexanō. Askatamaroko noko ifini Jesucristoōxō nōko chaka noko soaxoxiki nō afe ipaxanō. ¹⁰Akka Jesucristo nokoōnoax nani nō afe ipaxanō. Nayamafiax mā naaxri nō afe nīpanaka. ¹¹Nāskakē inimayanā fetisafo ato inimamasharakāfe. Mē tāpiaki

mā ato askafaino. Nāskakē ato fe mēxotaima aska faatanākāfe.

Pablo A Nios Ifofafo ato yoisharani

¹²Efe yora mīshtichi, ē mato yoisharapaikai, ea nikasharakāfe. Epa Niospa nā Ifofafo katonī āfe meka shara mato yoinōfo. Nāfāfe nōko Ifoōnoa mato yoisharamisfo nōko Ifo mā Ifo sharafanō. Nāskakē ato noiyanā ato nikasharakāfe. ¹³Nōko Ifoōxō mato yoisharamisfo, nāskakē ato nikasharakāfe, ato noisharayanā. Mato fe yorafo fe isharakāfe, mēenāpaitama isharakōikāfe.

¹⁴Askatari efe yora mīshtichi, nō mato yoisharamis iskafakī: A xanimisfori ato yoisharakāfe yonosharanōfo, askatari a shināmitsaifo ato inimamakāfe. Nāskaxō a Nios Ifofasharafoma ato yoisharakāfe chanīmara fakōinōfo. Nāskaxō ato noiyanā fenāmāshta mā ato yoisharatiro.

¹⁵Nāskakē kexemesharakāfe, fetsafāfe mato noikaspaifono ato kopiynamakāfe. Askatamaroko noinā faatanāsharakāfe, keyokōi yorafo sharafakāfe.

¹⁶Mēxotaima inimafafāikāfe. ¹⁷Pena tii Epa Nios kififafāikāfe. ¹⁸Afara afeskara afiaino, Epa Nios aicho fakāfe. Nāskara Niospa matoōnoa fichipai kiki mā Cristo Jesús Ifo shara fakē.

¹⁹Niospa Yōshi Sharapa mato amapaiyai keskara xateyamakāfe. ²⁰Fetsafāfe Niosxō mato yoiaifono a

yoiaifo keskara, “Na afamara,” ixō ato nikakaspakakīma, ato nikasharakōikāfe.

²¹Akka fētsa mato yoipaiyaito Niospa Yōshi Sharaōxō yōkakāfe nā mato yoiai keskara chanīmamakī askayamai chanī itiroki. Akka nā meka chanīmakōi nikafafāikāfe, a meka chanī nikakakīma. ²²Afara chaka fishtayamakāfe.

²³Niospa mato yorafoya, mato fero mēshofoya mato yōshi sharafoya Niospa mato sharakōi fatiro mā fekaxtenōma. Nāato shara mato imatiro āfe ōiti keskara shara mā inō. Mato kexesharata mato ōiti mēraxori mato shinā-masharatiro. Askax mā sharakōi inō. Epa Niospa mato askafaino nōko Ifo Jesucristo afianā oaitīa mato shinā-masharaxii. ²⁴Niospa mato katonī mā Ifofanō. A noko yoiai keskara Niospa noko pāratiro, noko axotiro.

Mā mekai xatekī Pablo ato yoisharani

²⁵Efe yora mīshtichi, noko Epa Nios kifixokāfe.

²⁶Keyokōi a nōko Ifo Jesús Ifofafo fe yoinōnāsharakāfe.

²⁷Nāskaxō Epa Niospa mato yoia keskara nikasharakāfe. Nā mā Ifofa tii ē mato kirika kenexō fomaikai ato nikamasharakāfe.

²⁸Nōko Ifo Jesucristo mato noikī mato sharakōifanō. Nā tii ē mato yoi.

Pablo

Pablo Tesalónica Anoafo Afianā Kirika Kenexō Fomani

Pablo afe rafeafo feta Tesalónica anoxō Nios Ifofaafono ato kirika kenexō fomani

1 Ēkīa Pablo. Silvano ikaino Timoteo ikaino nō mato kirika kenexō fomai. Efe yora mīshtichi, mā Epa Nios Ifofaano pe xe rasi Tesalónica anoxō, māfi nōko Epa Nios fe rafekōiakī nōko Ifo Jesucristo feri mā askakōia. ²Nāskakē Epa Nios feta nōko Ifo Jesucristo mato noikī mato sharakōifanō, askatari mato imasharakōinō mato ōiti mēranoax mā anā fe xatenōma.

Epa Niospa a yora chaka omiskōimaxii mā Cristo anā oaino

³Efe yora mīshtichi, mā taefakī mā Nios chanīmara fani. Nāskakē iskaratīa mā chanīmara fakī finakōia. Askatari mā rama Nios Ifofaax mā nōināsharakōini. Nāskakē iskaratīa mā nōināifinakōi. Nāskakē nō matoōxō Nios kīfikī iskafa fafāfāini: “Aicho Epa Niosi, mefe yorafāfe Tesalónica anoafāfe mia Ifokōi faafoki,” ixō ē mato kīfixōfafāini. ⁴Nāskakē Niospa mekaōnoa nō ato yoifofāsafakī nā Nios Ifofaafo fe nō ato fe ichanāitīa nō matoōnoa ato yoimis iskafakī: “Nā Nios Ifofafo Tesalónica anoafo āto kaifo fetsafāfe ato omiskōimamisfo. Nāskakē afara chakafāfe ato afeskarafafiaino a shinātamārōko Jesús Ifokōi fakaxō tenekōimisfo,” ixō nō matoōnoa ato yoixomis. ⁵Nāskakē mā Jesucristoōnoax omiskōifixō mā tāpitiro Niospa isharakōixō mato yoikī iskafaino: “Nāfo isharakōiafo,” mato faino mā afe ipaxatiro. Nāskax mā mā omiskōifiax chipo mā afe isharapakenaka.

⁶Niospa mēstekōi fisti shināmis, a mato omiskōimamisfo kopikiri chipo Niospa ato omiskōimaxii. ⁷Nāskakē nōko Ifāfe mato tenemasharaxii mā anā omiskōinōma a noko akai keskafakī mā nōko Ifo fotoxō. Akka nōko Ifo nai mēranoax fotoi oa chii xoisai itikikeraxii āfe ājiri finakōiafo fe oi. ⁸Akka nōko Ifo oxii a Nios Ifofamisfoma ato omiskōimaniyoi, askatari āfe meka sharaōnoari nikamisfomano ato omiskōimaxii. ⁹Nāfo omiskōipakenakafo, anā kai nīpanakafoma. Nōko Ifokai ōipakenakafoma, askatari āfe shara yafi āfe kerex shara ōipakenakafoma. ¹⁰Akka nōko Ifo oaino, nā penata a Ifofamisfāfe aōnoa yoisharaxikani. Nāskafafono nā Nios Ifofamisfāfe ōiketsaxikani, akka mā mā nikamis nō mato yoiaito.

¹¹Nāskakē nō matoōxō Nios kīfikī iskafa fafāfāini: “Epa Niosi, mī ato imapaiyai keskafakī ato imasharafe mia Ifokaxō fetsafo sharafapaikani kiki mī kerex shara ato ināfe,” ixō ē matoōxō Epa Nios kīfimis. ¹²Nānori nō mato Epa Nios kīfixomis, fetsafāfe mato ōikakī nōko Ifo Jesúsnoa yoisharanōfo iskafakakī: “Jesús afama mīshti fatiro, nāskaxō afe yorafo a keskara sharakōi ato ima,” ixō aōnoa yoisharanōfo. Nāskakē Epa Nios feta nōko Ifo Jesucristo mato noiyanā a keskara sharakōi mato imatiro.

Nā feronāfake afara chakafamisnoa ato yoini

2¹⁻² Akka nōko Ifo Jesucristo anā fotofaino nā Ifofaafo tii akiki nokoxikani afe ipaxakakī. Nāskafekē fetsafāfe mato parapaikani iskafakakī: “Jesús mā oxō a inōpokoiafo keskara ea tāpimana,” ixō mato yoikani. Nāskatari fetsafāferi mato yoikī iskafakani: “Mā nō nika Jesús mā oa,” ixō mato

yoiaifono, fetsafāferi yoikī iskafakani: “Pablo noko kirika kenexō fema, ‘Jesús mā oa,’” ixō mato yoipaikani, āa chanīkakī. Nāskakē rateyamakāfe. Ē mato yoinō. Jesús oaino nā Ifofaafō afe ichanāxikani, nāskax afe ipanakafō. Akka mato yoisharapaiyaito nikasharakāfe. ³Nā chanīmisfo ato nikayamakāfe. Jesús oyoamano keyokōichi Epa Niospa meka kachikiri fakani anā nikaxikakima. Nāskakanax nikayospakōi ixikani. Nāskaifono a feronāfake chakafinakōia oxii. Nāato a Niospa yoini keskara nikakaspakōimis. Nāato Satanás ifofakōimis. Askafiax chipo a omiskōipakenakafo mēra kaxii. ⁴Akka a feronāfāke niyoxō iskafakī yoixii: “Ē keyokōi finōa. ‘Na nōko Niosra’ ixō mā kīfimis, nāri ē finōa. Akai Niosma,” ixō ato yoita, nā Nios kīfiti pexefā mēra ikikaixō ato yoixii iskafakī: “Afaa fetsa kīfiyamakāfe. Askatari afaa fetsari noiyamakāfe. Ēfi Nioski,” ixō ato pāraxii.

⁵Akka, ĵmā shināimamē a ē mato fe iyoxō a ē mato yoipaoni keskara? ⁶Akka mā mā tāpia nā chaka finakōia Epa Niospa nētefayoa, fena oyoyamanō. Nāskafiax chipo oxii Epa Niospa anā nētefayamaino. ⁷Nā noikaspamis Epa Niospa nētefayoano fena oyoima. Chipo oxii Epa Niospa anā nētefayamaino. Akka oyoamano nā aōxō afara chakafamisfāfe fomāpaiyoxikani. ⁸Nāskakē nā chakafinakōia mā oano, nōko Ifo Jesús āfe axfapa xoō atakī retēkī mapokōi fataxii. ⁹Nōko Ifāfe reteyoamano nā yora chakafinakōiato Satanāōxō afama mīshtifo faxii afarafo afeskarafakī ato parayanā. ¹⁰Nāskaxō afarafo afeskarafakī ato pāraxii a nikaifo, nāskakē nā nikakanax afe nā omiskōipakenakafo mēra foxikani. Nāfāfe Niospa mekakōi nikayamakāta, āfe meka sharari noimisfoma Nios fe ipaxakakīma.

Nāskakē nā omiskōipakenakafo mēra foxikani. ¹¹Nāskakē Niospa anā ato yoipaima āa ato paranōfo, a ato paramisfāfe ato yoiaifo keskara nikakōiaifono. ¹²Nāskakē nāfāfe Niospa mekakōi nikayamakāta, tsoarikai aō noimisma. Askatamaroko afara chaka fisti fichipaiyaiifono Epa Niospa nā omiskōipakenakafo mēra ato potaxii nā ato paramisfo fe omiskōipakexanōfo.

Niospa noko katoni nōko chaka noko soaxoxiki nō afe ipaxanō

¹³Efe yora mīshtichi, taekōifakī Epa Niospa mato noikī mato katoni afe mā ipaxanō. Nāskakē āfe Yōshi Sharaōxō mato ifini afe yora mā inō, Jesúsnoa mā chanīmara faino. Nāskakē mēxotaima nō Nios aicho famis mato shinākī. ¹⁴Nāskakē āfe meka shara nōko Ifo Jesucristoōnoa nō mato yoiaino nokoōxō mā mā tāpikōia. Nāskaxō mā chanīmara faino āfe Fake Jesucristo otofani keskafakī matori ōtofaxii a ika ano mā afe ipaxanō.

¹⁵Nāskakē efe yora mīshtichi, nā nō mato yoimis anorikōi nikafafāikāfe. Akka anoriyamakē afo nikayamakāfe. Nā nō mato yoipaoni keskara nā fisti chanīmara fayana, a nō mato kirika kenexoki nō mato yoini keskarari shināfāfāikāfe. ¹⁶Nōko Ifo Jesucristo feta nōko Epa Niospa noko noikī, nōko ōiti mēraxō noko inimamakōinō. Nāskakē nō tāpitiro noko potanakama nō afe ipaxanō. ¹⁷Māto ōiti inimamakōikāfe mato imasharakōiaino. Nāskaxō afara afeskara afiaino ato yoisharakōita mā ato axosharafāfāixikakī.

“Noko Epa Nios kīfixokāfe,” ixō Pablo ato yoini

3 Akka efe yora mīshtichi, mē mekai xatekī ē mato yoi. Noko Epa Nios kīfixokāfe, nōko Ifāfe āfe meka shara mā nika keskafakī nōko

Ifoōnoa keyokōichi nikanōfo. ²Askatari noko Epa Nios kīfixokāfe na yora chakafo feta a shināsharaifāfema noko afeskafanōfoma. Nākakē Jesúsnoa nō ato yoiatio noko nikakatama noko xatemapaimisfoki. ³Akka nōko Ifo sharakōi, nā noko yoimis keskara noko axomis. Nāato mato imasharapakenaka, afara chakatari mato fekaxtefanōma. Askatari nāato mato kexesharapakenaka. ⁴Nāskakē nōko Ifoōxō nō chanīmara fai, nā nō mato yoimis keskara mā akaito. Nāskakē mēxotaima mā askafa fafafaīni a nō mato yoimis keskafakī. ⁵Epa Niospa mato noiai keskafakī nōko Ifāfe mato tāpimapaīnō. Cristo omiskōifiki teneni keskafakī, aōxō māri mā tenesharakōifafaīnō.

Keyokōichi nō yonosharakōitiro

⁶Efe yora mīshtichi, nōko Ifo Jesucristoōxō nō mato yoimis. A Epa Nios Ifofaa fetsafāfe yonokaspafono mā ato makinoax paxkanō a nō mato yoimis keskara nikakaspafono. ⁷Akka mā mā tāpia a nō imis keskara mā askapai mā isharakōitiro. Nō mato mēra ixō nō yonokaspapaonima. Askatamaroko nō yonokōipaoni. ⁸Askatari nō tsoa afaa kaxpa piāpaonima. Askatamaroko nō yonopaoni, penata yonota, fakishi yonota nō fapaoni a nō piāi fixō pixii mares fisti māto kori ichapa mā potanōma. Nō yonokī askafapaoni. ⁹Niospa mekaōnoa yoinifo iskafakī: “Nā mato Niospa meka yoimisfāfe afara

yopaifāfe ato inākāfe,” ixō kenenifo Niospa ato shināmanaino. Nāskakē, “Noko afara inākāpe,” ixō nō mato yōkakerapaoni. Askatamaroko nō yonopaoni nō mato oīmakī a nō akai keskafakī māri mā yononō. ¹⁰Akka nō mato mēra ixō nō mato yoipaoni iskafakī: “Akka nō yonoyamaito afaa pitiroma,” ixō nō mato yoini. ¹¹Akka matoōnoa noko yoiāfo iskafakakī: “Na ranārīto yonokaspata ikafo, nāskakanax afaa meekatama āa fofāsakaki ato parafofāsa famisfo,” ixō noko yoiāfo. ¹²Nāskakē nō mato yoi iskafakī, nōko Ifo Jesucristoōxō mā tanaima yonosharakōinō anā xanikima a mā fichipaiyai keskara fixiki.

¹³Efe yora mīshtichi, a mā afarafo sharafamis keskafakī xateyamakāfe. ¹⁴Akka na kirika kenexō nō mato yoiāi keskara nikakaspai, aōnoa shinākāpo. Nāskakē afe rafepaiyamakāfe, mā askafaino rāfinō. ¹⁵Nāskafiaito noikaspayamakāfe. Askatamaroko yoisharakāfe mato fe yora keskara fakī.

Mā mekai xatekī Pablo ato yoisharani

¹⁶Nōko Ifāfe nōko oīti noko inimaxotiro. Pena tii afara afeskara afiaino mato inimamatiro. Nōko Ifo keyokōi mato fe isharanō.

¹⁷Ēkīa Pablo, ēkōi ēfe mēkemā kirika kenexō ē mato fomai yoisharakōiyanā. Akka nā ēfe kirika kenefo ē iskafamis kenekī. ¹⁸Nōko Ifo Jesucristo mato noikī keyokōi mato sharafanō. Nā tii ē mato yoi.

Pablo Timoteo Kirika Kenexō Fomani

Pablo Timoteo yoisharani

1 Ēkīa Pablo. Iskaratīa ē mia kirika kenexō fomai Timoteo, ē mia yoikī. Epa Niospa ea katonī ē āfe meka Jesucristoōnoa ē ato tāpimanō. Epa Nios noko ifimis, Jesucristo nōko Ifo feta ea yoini ē ato tāpimanō. Jesucristo nokoōnoax nani ares noko Epa Nios ari iyoxii kiki. ²Nāskaxō ē mia Jesucristo chanīmara famaxō, ē mia fakekōi faa, Timoteo. Nāskaxō ē mia yoixō Epa Nios, Cristo Jesús nōko Ifo feta mia shināsharanō mīo noikī, mī shinā mēra mia shinā-masharanō, mī ōiti fekaxtenōma.

Pablo Timoteo yoini: “Ōisharakōife, ato anorima tāpimapaikōikani kiki”

³⁻⁴Ē Macedonia ano kayamea taefakī, ē mia yoifaini kati. Ē mia anā yoiaito nikasharafe. A Efeso anoax fena kayamafe. Nāno ixō mī efesofo ato yoisharafe. Atiixori Niospa meka anorima yoimisfokī. Niospa meka yoitamaroko āto xinipao ipaoni fisti ato yoifafāikani. Askakani feratenākani. Nāskakē ē mia yoi mī ato yoisharanō iskafakī: “Niospa meka mēstekōi yoisharakōikāfe. Māto xinipaofāfe afeskax Epa Nios ari nō nokotiomāki noko tāpimapaonifoma. Jesucristo noko nāxonī nōko chaka noko soaxoxiki. Epa Nios ano noko imaxiki nō Jesús chanīmara fakē. Nā fisti chanīmara fakāfe, a fisti ato yoikāfe. A māto xinipao ipaoni anorī mā anā shinānōma. Anorima chaka ato yoiyamakāfe. Niospa meka yoisharakāfe mēstekōi,” ixō ato yoife.

⁵Niospa meka ato yoisharafe noinānōfo. Mī ato yoiaito nikakī āto ōiti sharafanōfo. Askatari āto chakafo

Jesús ato soaxonō, anā afaa pishta chaka shināifomano, askatari Jesús chanīmara fakōinōfo. Nāskax keyokōi shara faatanākōinōfo. ⁶Mā askafiax atiri yorafāfe anā shināsharakanima. Anā ato noisharakanima. Nāskakī mēxotaima ato mekafofāsa fakani. Nāskakī anā ato tāpimasharatiroma, fanīrira yoitiro. ⁷Nāskaxō a Moisés yoikī kirika kenenī keskara ato tāpimapaikakī nāfāfe yoimisfo iskafakī: “A Moisés yoini keskara nō fāsi tāpikōia,” ixō yoifkatsaxakakī a yoiaifo keskara tāpikōiafoma.

⁸Akka mā nō tāpia nā Moisés yoini keskara shara. Mēstekōi ato yoiaifono nikasharatirofo isharaxikakī. ⁹Mā nō tāpia a yora sharafoōnoa yoikī Moisés kenenima. Akka nā yora chakafoōnoa yoikī kenenī. A nikayospafoōnoa yoikī, askatari a yora chakafoōnoa yoikī, askatari a Niospa meka nikamisfomaōnoa yoikī, askatari āto apa yafi āto afa retemisfoōnoa yoikī, askatari a ato retemisfoōnoa yoikī, ¹⁰askatari a āto āfimafo chotamisfoōnoa yoikī, kērofāferi ato fenemafo chotamamisfoōnoa yoikī, askatari feronāfakefori aa ranā chotanāmisfoōnoa yoikī, nāskakākī āto āfifo anā tanamisfomaōnoa yoikī, askatari yora fetsafo achikaxō onemisfo ato yonomaxikakī, askatari āa chanīmisfo, Niospa meka fanīrira yoimisfo, askatari afarafo chakafamisfo, afāfe Niospa meka tāpiafoma, nāskara yorafoōnoa Moisés ato kenexoni tāpinōfo afeskax isharatirofomākī a Niospa noko imapaiyai anorī. ¹¹Nāfāfe Niospa meka tāpisharafoma, nikakanima. Epa Niospa ea yoia ē āfe meka mēstesharakōi ato tāpimanō. Āfe Fake Jesucristo fāsi shara nokoōnoax nani nōko chaka noko soaxoxiki nō afe nipaxanō. Aicho, Nios fāsi sharakōi.

**“Aicho, mī ea ōia mī ea shinākōia,”
Pablo Nios fani yoikī**

12–14 Ē anorima shināyopaoni Niospa Fake tāpiaxma. Ē fāsi anorima shināpaoni iskafakī: “Jesús Niospa Fakekēroko. Āa pārakaninō, yorakōifekē,” ixō ē chakafapaoni, ē anorima shinākī. Anori shinākī a Jesús Ifofamisfo ē fāsi ato chakafapaoni. Ē fāsi feronāfake mesekōi ipaoni ea omispaonifo ē tāpisharaxma. Anorima ē shinākī ē noikaspapaoni, ares ea shināfiato Niospa ea noikī. Nāskaxō ea ifisharani. Ē fāsi chakafafiamiskē ea noisharai. Nāatofi ea shināmamiskī ē aō noinō. Ea askafaito ē nikasharakē nōko Ifo Cristo Jesús ea yora fetsafo fāsi noimasharai. Aicho, ē Jesúski inimasharakōi ea noisharaito. Jesucristo ea shināmani iskafakī: “Mī ea noikī, ea shināsharafe, mī ea tāpisharaxō eōxō mī yonoi ato tāpimakī,” ixō ea yoia.

15 Timoteo, na ē mia yoiai chanīma. Keyokōichi chanīmara fanōfo. Jesucristo nai mēraxō Apa Niospa nāmā nīchini nōko chakafoōnoax noko nāxoyonō nō afe ipaxanōfo. Askafiaino na fetsafāfe chakafakī finayamafiaifono ē fāsikōi chakafakī finakōipaoni. Jesús Ifofamisfo ē chakafayopaoni. 16 Nāskafaito ōikī Jesús ēfe chaka ea soaxona. Ē chakafafafimiskē Jesucristo ea fāsi noi. Ea askafaito ōi kakī yora fetsafāfe iskatirofo: “jŌikapo! Na Pablo fāsi chakafafiamiskē mā Jesús aō fāsi noi,” shināito ōikī, “Nokori Jesús noikī noko ifitiro, na Pablo akai keskafakī, nō afe ipaxanō na Pablo ikai keskai Jesús fe nīpanaka, nōri afe nīpaxanō,” ikaxō anori shinātirofo.

17 Anori shinākī nānori nō yoitiro iskafakī: “Aicho Epa Niospa, mī fāsi sharakōi. Meres mī xanīfokōi, tsōa mia finōtiroma. Mī nanakama, mī nīpanaka. Tsōa mia ōitiroma. Meres mī keyokōi

tāpikōia. Meres mī Nioskōi, anā fato fetsama.” Nāskafakī nō Nios yoipakenaka.

18 Ēfe fake Timoteoshta, a Jesús Ifofanifāfe mia yoiaito mī nikamiski. Niospa ato shināmanaino anori mī kerexkai ato yoisharanō mēstekōi, ēri mia yoi kerexkai yoife mī Niospa meka nikasharakōixō Jesús Ifofaxō ato yoisharafe. 19 A yora fetsafāfe mā Niospa meka tāpifikaxō iskaratīa anā Nios shinākanima. Niospa meka nikakaspakakī Jesús anā chanīmara fakanima. Fanīrira shinākani mā na meka tāpifikatsaxakakī. 20 Akka a feronāfake rafe Himeneo feta Alejandro iskafamisfo. Nā rafeta Nios chakafamisfo noikaspakakī. Askaito ōikī ē ato yoia: “Mā mā Satanás nikakī, Nios chakafakī, afianā Niospa mato kexeima.” Mā askafaito Satanás mato omiskōimatiro. Mato omiskōimanaito mā tāpitiro mā anā Nios chakafanōma.

Afeskfaxō nō Nios kīfitiromē

2 Timoteo, a Nios Ifofamisfo ē mia yoiai anori ato fāsi yoife. Tafakī mī ato yoitiro iskafakī: “Keyokōi yorafo ato yoixokāfe. Afara yopaiāfe Nios ato yoixokāfe. Mato Niospa axōfaito aicho fakāfe akiki inimakī. 2 A xanīfokōi fe afe rafeafo keyokōi xanīfofo ato Nios yoixokāfe mato yonoxosharanōfo isharaxikākī. Nāskakē afanā mato fekaxtefayamanō, mā Nios shināsharanō, Nios Ifofasharaxiki.” 3 Nāskakē Nios noko ifimisto noko ōikī noko iskafatiro: “Na ēfe fakefo isharafo. Iskara sharakōi. Na yorafoki ē inimakōira,” ixō Niospa yoitiro. 4 Niospa keyokōi yorafo ifisharapai, keyokōi yorafo Jesús ato nāxononi ato chaka soaxoxikī a tāpikōinōfo. 5–6 Nios fistikōi, anā fato Nios fetsama. Nā Nios fisti ares shara. Akka na yorafo chakakōifo. Afara chakaya shara nō ositiroma. Akka yōra ato mēraxō afara chakafamisto Nios ōikaspai, nikakas-

pakī. Akka nā yora chaka askara Nios ari katiroma. Nāskakē Cristo Jesús nāmā na mai ano oni yorafo nāxoxiki nōko chaka noko soaxoxiki. Askafakī, yorafo chaka soaxonano isharanōfo, ato askafaano, Nios ari nokotirofo. Nāskakē nō tāpia Jesucristo fistichi noko Nios ari iyotiro. Nāskakē keyokōi yorafo ifipai. Nāskakē noko oimani Jesucristo keyokōi yorafo ifipai. ⁷Nāskakē Niospa ea katonī aōnoa judeofoma ē ato tāpimanō nāfāferi tāpinōfo. Yora fetsafoōnoaxri Jesús nani. “Eōxō yoixiki,” ixō Niospa ea yoini. Ē chanīma, ē mia paraima. Niospa ea yoini ē ato tāpimanō Jesús ato nāxonī chanīmara fanōfo.

⁸Akka feronāfakefo ichanākaxō kīfikani inimakani, keyokōi mā raenā faatanākaxō ato chaka Jesús soaxonano, āto mēke rafe Nioskiri mēshaxotirofo Niospa oitiro. Askafono Jesús ato chaka soaxonano, nā Nios kīfiāifāfe ato Niospa nikatiro. Askapainōfora ixō ē yoi.

⁹Nāskarifiakī nō ichanāino xotofāke iskara shinātiroma: “Sama shara safeta, teoti ichapa safeta, askata femānāki keneta, foaromesharata, irosharakōita, ē ikaino yorafāfe, ‘Na xotofake sharakōira’ ixō ea yoinōfo,” ixō anori shināyamakāfe. ¹⁰Askafatamaroko, fetsafo axosharakāfe, Nios Ifofaxō Nios oimaxikakī. “Na xotofake sharakōira,” ikaxō aōnoa yoitirofo.

¹¹Ano fisti ichanākaxō xotofakefāfe ato nikakōisharatirofo. Akairi tāpisharaxikakī atoōxō. ¹²Ē fichipaima xotofāke feronāfakefo Niospa meka ato tāpimanaino. Askatamaroko feronāfakefāfe xotofakefo Niospa meka sharaōnoa ato yoitirofo. Nāskakē xotofakefāfe feronāfakefo nikakōitirofo.

¹³Akka Niospa Adán onifakī taefani. Nāskaxō chipo Evari onifani.

¹⁴Nāskakē Satanás Eva pārani. Adán anima pārakī. Nāskakē xotofakefāfe nikakōisharatirofo. ¹⁵Nāskaxō xotofāke

fake fixō pexkosharatiro, Nios Ifo shara famaxiki. Nāskakē chanīmara fatirofo. Mā askafaito Niospa ato ifitiro. Āto oiti inimasharanōfo a fetsafo noisharakanax ato fe isharanōfo. Isharakaxō, shināsharakōinōfo.

Afe keskara itiomē a Niospa meka ato yoisim

3 Nā ē mia yoiāi chanīmakōi. A feronāfāke Niospa meka yoisim ipai askara sharakōi itiro. Askatari a Nios Ifofamisfo ato kexemis ipai askarari shara. ²Nāskakē nā isharakōimis ifife. Isharaito oikakī fetsafāfe yoitirofoma iskafakī: “Nato afara mēxotaima chakafamis,” ixō yoitirofoma. Askatari āfi fistiya itiro. Kēro fetsa kaxefamisma ikāi, shināsharakōita isharakōimis ikāi, fāsi yonosharamis xanimisma ikāi, fetsafo sharafamiskōi āfe pexe anoxō yora pimamis ikāi, fētsa pexe yopaito āfe pexe mēra yora ikimamis ikāi, ato tāpimasharamis ikāi, nāskara feronāfake ifife. ³Askatari pāemisma ikāi, setemitsamisma ikāi, yorafo noimiskōi ikāi, ato chakafamisma ikāi, kori noimisma ikāi, askara feronāfake shara katofe. ⁴Āfe āfinō āfe fakefonō āfe isharakōimisfo itirofokī. Āfe fakefāfe noikakī nikasharakōimisfo itirofo. ⁵Akka askayamaito, āfe yorafāfe a nikakaxoma askara yora Jesús Ifofamisfāferi a nikatirofoma. ⁶Akka a rama Jesús Ifofaa a Niospa meka ato yoisim askara katoyamafe. Aato shināki iskafatiro: “Ē fāsi sharakōi, ē Niospa meka ato tāpimani. Tsoa fetsa ea keskarama,” ixō shināi Jesús shināyamafi āa shināi askatiro. Satanás anori mekani: “Ē Nios finōikāi,” ini. Askaito Niospa nai mēraxō potani nāmā. Nāskari fakī a rama Jesús Ifofai, Satanás ani keskari fatiro. Nāskakē a ato Niospa meka yoisim askara katoyamafe a rama Jesús Ifofai. ⁷Akka

askaito òikī a Nios Ifofamisfāfema yoitirofo isharakōiaito òikakī. Akka isharayamaito, tsōa yoisharatiroma. Askara yōra fanīrira chaka shināi paketiro Satanás paraino.

Afe keskara itiomē a Nios Ifofamisfo ato kexemis

⁸Nā a Nios Ifofamisfo ato kexemis nā keskara feronāfake katoxō ifife. Nāskara yora sharakōifo itirofo, āto meka mēstekōi shara itirofo, askara yorafo pāemis itirofoma, nā kori fisti shināfāinaifoma. Nāskara feronāfake isharamisfo ifife Nios Ifofamisfo ato kexesharanō. ⁹Na Niospa meka nō tāpiyopaonima, iskaratīa rama nō Niospa meka tāpi. Nāskakē na feronāfāke Niospa meka nikasharakōimis ifife, askatari afara chakafayamaino āfe òiti fekaxtemisma askara ifife. ¹⁰Nā Nios Ifofafo ato kexemis ikimākai mī òiyotiro. Askarato afe keskara yonosharaimākai mī òiyotiro asharaimākai. Askata asharakōiaito òikī, askara yora mī ifitiro a Nios Ifofafo ato kexemis inō. ¹¹Mā askafono āto āfifori ato keskara sharafori itirofo. Nāskaxō anā ato mekafakī chakafatirofoma. Askatari pāemismafori itirofo. Askatari āa kakapaimisfo itirofoma. Askara yorafāfe shināsharamiskōifo itirofo. ¹²Nāskax a Niospa meka yoimisfo fe rafekanax āfi fistiyafo itirofo. Nāskakanax ato pexe anoax isharakōitirofo, āto āfinō, āfe fakefori afe isharatirofo, askara nikakōisharatirofo. ¹³Nāskaxō a Nios Ifofafo ato kexemisto yonosharakōiaito òikakī fetsafāfe òikaxō yoisharakōitirofo aōnoa. Nāskaxō a feronāfake mesetama fetsafo yoisharatiro: “Cristo Jesús ea ifia,” ixō ato yoitiro.

Niospa meka chanīmakōi noko yoimis.

¹⁴Timoteo, iskaratīa ē mia kenexō fomai, mia ari samama kapaikī. ¹⁵Akka ē mia ari fena kayamaino òikī na kene tāpixō mī tāpitiro afeskax itirofomākai a Jesús Ifofafo. Akka Nios nīpanaka. Nāskax a Ifofamisfo Niospa fakekōifo afe ipanakafo. Nāskaxō Niospa meka mēstekōi ato yoisharaifāfe fetsafāferi ato nikasharakōitirofo. ¹⁶Fetsafāfe yoikī iskafatirofoma: “Niospa meka chanīra,” ixō yoitirofoma. Jesús Niospa Fake feronāfakekōi kāini. Niospa Yōshi Sharapa, “Jesús Niospa Fakekōi,” ixō yoini. Askatari Niospa ājirifāfe Jesús òinifo Niospa Fakekōikē. Askatari yorafāferi òinifo Jesús Niospa Fakekōikē. Nāskaxō yorafo tāpimakōinifo ato yoisharakōikakī, akairi tāpisharakōinōfo. Askaiāfe yora fetsafāfe mai fetsafo arixō nikakakī ato chanīmara fanifo akairi Jesús shinākakī. Nāskakē Jesús anā nai mēra kani Apa Nios ano.

Pablo yoini anā Nios shināyamaifono

4 Niospa Yōshi Sharapa noko mēstekōi yoikī iskafamis: “Jesús mā chaima oaitīa atiri yorafāfe Nios kachikiri fakani. ‘Ē Jesús Ifofaira’ ifiamisxakakī nā nāfaka ato pārafiato anorima ato yoimisfo. Askara anori yoimisfāfe nikakaxō niafaka fisti ifofamisfo,” ixō ato yoimis. ²Askara yorafāfe yora fetsafo anorima yoikani āa ato pārakakī, òiti chakayafiakaxō. Anori fisti shinākī feyafamisfo. Nāskakē afara chakafakani rāfikanima. ³Askarafāfe fetsafo tāpimakī iskafakani āa ato pārakakī: “Niospa yoikī iskafamis: ‘Feronāfakefo āfiyatirofoma. Askatari nami piyamakāfe,’ ixō yoimis,” ato fatirofo. Akka Niospa keyokōi onifani nō pinō. A Nios Ifofamisfāfe pixikakī

Nios kīfīyotirofo. Nāskaxō nō pitiro afama mīshti. ⁴Keyokōi a nō piaifo Niospa onifakī sharakōi fani. Nāskakē nō inimakī yoitiro aicho fakī. Nāskakē nō pikaspakī chakafatiroma a nō piaifo Nioski inimakī. ⁵Epa Niospa noko yoiā: “Keyokōi shara,” ixō noko yoiā. Nāskakē nō, “Aicho Epa Niosi, mī noko yoinā shara inā,” nō fai. Nāskaxō nō pitiro.

Afe keskara itiomē Jesús yonoxosharamis

⁶Timoteo, na ē mia yoiāi anori mī chanīmara famis. Nāskakē Jesús Ifofamisfo ato tāpimasharafe, mī Cristo Jesús yonoxomis shara ixiki. Askatari Niospa meka mēxotaima ōife a mī piāi keskafakī, fāsi shināsharakōixiki, shara nixiki. ⁷A tāpiamafāfe yoisimis anori nikayamafe. Mēxotaima Niospa meka shināfafāife. Askata ōiti kerexfafāi Nios shināfafāife mī ōiti pachi fakīma. ⁸Akka afaa meeyamai rakatsax nōko yora xokenātiro. Nō anā afaa yonopaitiroma. Akka nō mēxotaima yonoi nō mitsisipakōi itiro. Nāskara shara. Nāskafakīri nō mēxotaima Niospa meka nō ōirifakī, Nios kīfirifai nō mitsisipakōi itiro nōmēra sharafinakōia. Nāskax nō shara itiro. Nāskatari nō naax, nai mēra kaax, ariaxri nō mitsisipakōi itiro sharafinakōimāi niāx Nios anoax, nōmāi Nios Ifofakatsaxakī. ⁹Na ē mia yoiāi chanīmakōi. Nāskaxō keyokōichi chanīmara fanōfo. ¹⁰Nāskaxō mitsiskai nō Niospa meka yoiāfāini. Nō askafaito fetsafāfe noko omiskōimatirofo a Niospa meka ōikaspafāfe. Askai omiskōifikī nō tāpikōimis Jesús iskaratīamāi nikē. Nāskaxō Jesúmāi noko nāxonikē, keyokōi yorafoōnoax, nāskaxō a Ifofamisfo ato ifixii.

¹¹Timoteo, na ē mia yoiāi yonosharata ato tāpimafe. ¹²Nios Ifofāi isharakōife. Mī isharakōiāito mia ōinōfo, ato ōi-

masharakōife. Askax mī isharakōixiki Nios Ifokōi faax, ato yoisharakōife mī meka pachi faxō, ato noikōisharata, nāskax isharaito ōikakī yorafāfe mia chakafakī yoinōfoma iskafakī: “Na naetapa Timoteo fanīra noko yoi kiki nikayamakāfe,” ixō mia tsōa yoitiroma. ¹³Nā ē kayamaichāi, ato ichanāfaxō Niospa meka ato anexō, ato nika-masharakī, ato yoisharakōife. ¹⁴A Nios Ifofaāfo ato kexemisfāfe mia māmākaxō mia Epa Nios kīfixonaifono Niospa mia amapaiyai keskara mia axoni a Nios Ifofaāfo mī ato tāpimasharanō ato kexesharayanā. Akka Epa Niospa mia kaxpa tāpimanimakī fetsafori sharafaxōfāfāini xateyamafe.

¹⁵Shināfāikōi isharafe nā ē mia yoiāi keskafakī. Mī askafaito mia tāpisharakōinōfo mī yorafo Niospa meka yoiāito mia tāpisharakani. Askaxō, “Timoteo fāsi sharakōi,” ixō mia yoikani. ¹⁶Nāskakē kexemesharafe. Niospa meka mēstesharakōi ato yoife, isharakōita. Mī askafai Epa Nios fe mī isharakōipakenakaki. A mia nikaifori askapakenakafoki.

Afesakax nō isharatiromē a nō Nios Ifofaa tii

5 Anifo fāsi mekafata yoiyamafe. Nā mī epa mī aka keskafakī, oitsifafāi yoisharafe. Askatari nā naetapafori mī ochi yafi mī exto aka keskafakī ato shināmasharata ato yoisharafe. ²Yōx-afofori nā mī efa mī aka keskafakīri shināsharafāi ato yoisharafe. Mī chiko yafi mī chipi mī aka keskafakī nā xomayafo sharafo feesyamafāi, askara shinātama ato yoisharafe.

³Nā kēro ifomafāfo, askata fakemaisfo, askatari fafamaisfo, nāfo shināmakiyamafe nā Jesús Ifofamisfāfe kexesharanōfo. ⁴Akka nā kēro ifomafa fakeyakē, askayamai fafafoyakē afāfe kexesharatirofo. Askarifakī nā

yome pishtakē ato kexesharapaonifo keskafakīri kopikiri kexesharanōfo āfe fakefāferi. Nāskafaiāfe fetsafāfe ōi kakī, “Nā yorafāfe Nios nikasharakani,” ikaxō yoisharanōfo. Nāskaito ōi Nios atoki inimai. ⁵Nā kēro ifomafa fakemais ita, fafamais ita, fenemais ita, nāskarafāfe Nios fisti shinākī: “Niospa ea kexei,” ixō shinākī iskafakī, nā pena tii kīfita fakish tii kīfita famisfo Epa Nios mēxotaima kīfikakī. ⁶Nāskafix nā ifomafa fetsa fenemaisax kafāsatiro. Aa inimasharakōi nā ipaiyai keskai. Niospa meka mā shināmakixō, kachikiri faax, nā mā naa keskara. Shināsharaima, chaka shināi. ⁷Timoteo, keyokōi ē mia yoiyai na kēro ifomafa Jesús Ifofamisfo tāpimasharafe, askara tāpikaxō nikasharakōinōfo, fetsafāfe, “Mā chakara,” ikaxō yoitirofoma. ⁸Akka fētsa afe yorafo kexesharama, āfe pexe mēra ikiaifāfe ato kexeima nāskafakī chakafai. Aa keskaratokai Niospa meka nikasharama. A Jesús Ifofamato askarato afara chakafai, akka a Jesús Ifofaafāfe afe yorafo kexesharakakīma fāsi chakafamisfo.

⁹A kēro ifomafa sesenta xini aka, āfe fene fisti fe iyopaoni nā keskaraki kirika kenefe nā Jesús Ifofamisfāfe ato kexenōfo. ¹⁰Nāskata nā kēroōnoa yorafāfe yoisharamisfo; nāskata āfe fakefo pexkosharakōini; askatari yora fetsa āfe pexe ano kaito atoki inimamis; fetsafo pimamis; omiskōiāito ato sharafamis; ato feta amis; kēro askara fistichi āfe ane kenetiro Jesús Ifofamisfāfe a kexenōfo.

¹¹⁻¹²Akka nā kēro ifomafa sesenta xinia akama, a keskaraki āfe ane mī kenetiro. Nā kēromā āa shinākī iskafatiro: “Jesús, ē mia fisti shināpai. Mia fisti ē yopai. Ē anā feneyapaima,” ifixō anā fetsa anori shinātiro feneyapāikī, anā Jesús shinātiro. Nā Niospa yoiyai anori shināima āa chanī mekatiro.

Askafai āa chanīaito ōikī, askara kēroki Nios inimatiroma. Nāskakē āfe ane kenetiro. ¹³Askara kēro fenemaisax xani itiro, pexe tii ōifofāsafakī, askai kafāsakī, ato pārafōfāsafatiro āa chanikī. Nāskakē ato fekaxtefatiro. ¹⁴Askatararoko kēro ifomafa yōxafo famatai feneyatiro. Mā feneyaxō fake fitiro. Fake fixō āfe pexe fisti anoxō kexesharatiro. Askafasharaito ōikī yorafāfe chakafakī mekatirofoma. ¹⁵Atiri kēro ifomafafāfe Nios kachikiri fakaxō Satanās ifofafo.

¹⁶Timoteo, a Jesús Ifofamisto afe yora ifofamafakē, kexesharatiro. Askatari a ifofamafāfo kaifoyakēma, fenemais ita, fake-mais ita, fafamaisfo askara a Nios Ifofamisfāfe ato kexetirofo.

¹⁷A Nios Ifofaafāfe xanīfōfōfāfe noko kexesharakaxō noko ikisharamisfo Niospa meka noko tāpimanaifono nō atoki inimakī nō aicho fatiro. Askatari nō ato ināsharatiro nā afara yopaifo keskara finōfo. ¹⁸Moisés kenekī yoikī iskafani: “A ato yonomanaito ato yonomakī kopifatiro.” Askatari kenenī yoikī fakkaki keparanākai. Moisés kenenī yoikī iskafakī: “Oa fakka keskara nō yonomanaino trigo āfe xaka chona chona a fofāsafatiro nō renextiroma piifofāsafanōfo. Askatari a noko tāpimasharamis nō kopifatiro afaa yopayamanō. Nāskafakī nō yoitiro akiki inimasharakī,” ixō yoikī kenenī.

¹⁹A yora fistichi Nios Ifofamisto xanīfoōnoa mia yoiāito, chanīmara fayamafe. Akka feronāfake rafe iyamai trespa a afara chakafaito ōikaxō, mia yoiāifāfe mī ato nikatiro.

²⁰Askaito nikakī a Jesús Ifofamisfāferi ichanākaxō yoitirofo iskafakī: “A mī chakafāfo keskafakī anā askafayamafe. Nā mī chaka shināi, Jesús yoife na afarafo mī chakafakī fetsai, mī yoiaito nikakī Jesús mia chaka soaxonō.” Mī askafaito ōikani fetsafo rāfi-

tirofo. Askaxō afaa chakafapaitirofoma rāfikaspakakī.

²¹Epa Nios feta Jesucristo āfe ājirifāfe mia ōikani. Nāskakē na ē mia yoiāi anori askafāfe. A afara chakafamisfāfe āto ferotaifi yoife. Mī kaifofo yafi mī kaifofo ōikī, nāskarāfāfe āto chaka xatenōfo ato yoife. ²²Ōisharata ato katofe Niospa meka ato yoimis. A kaa fisti ato katoyamāfe. Ato ōisharayofe taefakī. Mī ōisharaxoma ato ifitiroma. Mī askara ifikē chipo afara chakafaira ixō, fetsafāfe mia mekafakī chakafatirofo. Nāskakē shināsharāfāi ife, Timoteo. Afaa chakafayamāfe.

²³Timoteo, mī xāki pāemiski faka fisti ayakima uva ene pāepishta ayafe sharaxikī.

²⁴Atiri yorāfāfe afara chakafaito nō ōitiro xafakīakōi. Akka atirifāferi afara chakafaiāferi nō ōitiro. Mā askafimisfono chipo nō tāpīxii Niospa kāimanaino. ²⁵Nāskarifakī atirifāfe shara faifāfe nō ōitiro xafakīakōi. Askatari fetsafāferi afara shara faifāfe nō ōitiro. Mā askafimisfono chipo nō tāpīxii Niospa xafakīakōi kāimāke afo.

6A ato yonoxomisfāfe Jesús Ifofamisfāfe āto xanifo shināfāi yonosharaxotirofo. Askakaxō tsōa chakafakī mekafatiroma āto xanīfo. Akka āto xanīfo yonosharaxokima chakafakī mekafaiāfāfe fetsafāfe ato iskafatirofo: “Kee, na Nios Ifofamisto yonokī finasharaima.” Nāskarifakī Niosri chakafakī yoi. Niospa mekari chakafakī yoi. ²Āfe xanīfāfe Jesús Ifofamiskē a yonoxomistori Jesús Ifofaxō askarato āfe xanīfo noikī shināfāi yonosharaxotiro, akiki xanikima aō noisharakōita afe nanea ōitsakōi ixō shināsharakōitiro āfe xanīfo.

Timoteo, nā ē mia yoiāi anori Jesús Ifofamisfo tāpimasharāfe. ³⁻⁴Nōko Ifo Jesucristo āfe meka fāsissharakōi.

Jesús meka nikax oa Nios keskara nō shara itiro. Akka a yora fētsa noko anorima yoitiro, āa shināxō. “Ēfi fāsi tāpīfinakōiakī, ea keskarakai tsoama,” ixō āa yoi askara yōra afaa tāpīamāfiāx. Āa chanī askamis. Askara yora ato fe feratenātiro. Askakī meka shara yoitiro. Āa kakapaimis askara yōrari āa shinātiro: “Ea tsōa finōyamanōra,” ixō āa shinātiro. Askara feronāfākekai Niospa meka ato yoisharatiroma. Askaito ōi kakī feratetirofo, meepaitirofo, nikakaspatirofo, īchatirofo, noikaspatirofo, “Noko chakafaira,” ixō shinātirofo. ⁵Akka a feratenāmisfāfe anorima fisti shināmisfo. Mā Nios shināyopaofinixakakī anā shināsharatirofoma. Anā ato yoisharatirofoma mēstekōi. Afāfe shināfo: “Nō Nios Ifofakatsaxakī nō kori ichapaya itiro,” ixō shināmisfo anori Niospa yoiāmāfiano. Akka fētsa shināi iskatiro: “Ēri a keskara shara ipai,” ixō shinātiro. ⁶Akka anori shinātamaroko nō afaamaisfixō nō Nios Ifofaax, nō inimasharakōitiro. ⁷Na nō fake kāiyaitīa nō afaaya pakenima. Nāskairi a nō naitīa nōkai afaaya katiroma. ⁸A nō piāi yafi a nō rapatiyax nō inimatiro, afaa anā ichapafo fichipaitama. ⁹Akka atiri yorafo rapati ichapaya ipaimisfāfe nonori shinākani iskamisfo: “Afara ē fipaikī ē fitiro, nāskax ē inimatiro,” ixō anori fisti shinātiro. Fētsa kori fisti fichipai samama shināchakatiro, afara chakafo fetsa fetsatapafo fichipaitiro. Kori ichapa fipaikī afeskaxoma askarato chaka shināfāfāini. Askara naax, a omiskōipakenakafo mēra katiro. ¹⁰Nāskakī kori fisti noi, Niospa meka shinātama afara chakafofa fāfāfāini kori fixikī. Nāskafakī Nios kachikiri famisfo. Askara yorafo āto shinā mēraxō shinākani omiskōikanax anā inimasharatirofoma.

**Pablo yoini afe keskaramāki
Nios Ifofaax nō kerexkai ikai**

¹¹ Timoteo, Niospa mia katoa. Kori yafi rapati shināyamafe. Nios Ifofasharafe a keskara ixiki, afaa chakafamisma ixiki, Jesús meka chanimara fakōixiki. Askaxō mī yorafo noimiskōi ixiki, Niospa meka Ifofakī, akka mī yorafo yoikī oitsifafai yoisharafe. ¹² Mia yora ichapafāfe ōiaifono mī ato yoimis: “Jesús ea nāxoni ēfe chaka ea soaxoxiki. Nā Jesús ēfe Ifo. Ē fāsi inimai,” ixō mī yoisharani. Akka anā shināmakiyamafe. Jesús mia nāxoniki nō afe nīpaxanō. Nā fistiōnoa shināfe. Satanās mia chaka shināmapaiyaito nikayamafe. ¹³ Ea nikasharafe Niospa keyokōi noko onifani noko nimaxiki. Jesucristo nā xanīfo Poncio Pilato yoini: “Ēfi Niospa Fakekōi,” ixō ratekima yoini. Iskaratīa Nios feta Jesús mia ōi. ¹⁴ Nāskakē Jesús meka nikasharafe. Afara ē mia yoiai keskara afe, mī askaito ōikī fetsafāfe, “Timoteo chakafamisra,” ixō yoinōfoma. Nāskara afe nōko Ifo Jesucristo nokoaitīa. ¹⁵ Nios fistichi Jesús nokoaitīa tāpiakī āa nīchixiki. Ares afara apaikī atiroki. Afi xanīfo efapakōiki xanīfo fētsa finōtiroma. Nā nōko Ifo efapakōi fato xanīfo fētsa finōtiroma. ¹⁶ Akka tsōa onifanima, aakōi ares ika. Nāskax nanakama. A chaxasharai mēra ika tosa akiki nokotiroma. Askatari tsōa ōimisma, tsōa ōitiroma. Nāskakē keyokōichi nō aōnoa yoisharatiro: “Nios fisti sharafinakōia. Nā fistichi afara sharafo ares atiroki,” ixō yoipakenakafo. Askapainō.

¹⁷ A kori ichapayafo ato yoife: “Ē kori ichapayaki tosa ea keskarama,’ ixō anori shināyamakāfe. Māto koriōnoax inimamis iyamakāfe. Askatari māto kori mato afeskafatiroma, keyotiro samama. Askatamaroko Nios fisti shinākāfe. A nō afara fipaiyai noko ināi noko fishkoima. ¹⁸ Nāskakē māto koriōxō fetsafo aō noisharakāfe. Fishkomītsayamakāfe. Afaamaisfo ato inākāfe. Fishkoyamakāfe. Inākōikāfe. ¹⁹ Akka mā ato ināsharaito ōi Nios matoki inimai. Mato afara fāsi shara faxōi mā Nios ari nokoaitīa. Iskaratīa mā fetsafo ināsharai keskari fakī, Niospari chipo mato ināsharaxii kiki. Nāskax mā Niosnoax isharapakexatiro,” ixō ato yoife.

**Pablo mā mekai xatekī, “Timoteo, mī
isharaxō ato yoi sharafe,”
ixō kirika kene manamani**

²⁰ Nāskakē Timoteo, Niospa āfe meka shara mia tāpimani fetsafori mī ato yoinō. Nāskakē tāpisharayofe, āfe meka tāpisharaxō fetsafo mēstekōi tāpimaxii. Akka fetsafāfe Niospa meka anorima yoimisfo. Aa ranā yoinōnākakī kaxpakōi yoimisfo. Nāfāfe yoimisfo nō tāpikōiara ifiakaxō tāpiafoma. Nāskakē ato fe rafeyamafe. ²¹ Nāskakē nikayamafe. Fetsafāfe nāfo nikakanax ifofakaxō Niospa meka kachikiri fakanax, nāfo fenoafo. Afianā chanimara faafoma.

Nōko Ifofāfe mato noikī mato kexesharanō. Nā tii.

Ēkīa Pablo.

Pablo Timoteo Afianã Kirika Kenexõ Fomani

Pablo Timoteo yoisharani

1 Ëkĩa Pablo ẽ mia kirika kenexõ fomai. Epa Niospa fichipaiyai keskafakĩ Cristo Jesús ea katonĩ aõnoa afe meka shara ẽ yoifofãsafanõ. Ea yoini iskafakĩ: “Keyokõĩ yorafo yoife iskafakĩ: ‘Jesucristo matoõnoax nãxonĩ mato chaka mato soaxoxiki nã chanĩmara faafo tii afe nĩpaxanõfo,’ ixõ ato yoife nã ẽ mia yoiyai keskafafe,” ixõ Jesús ea yoini. ²Timoteoshta, ẽ mĩõ noikĩ ẽ mia kirika kenexõ fomai mĩ tãpinõ. Epa Nios nõko Ifo Cristo Jesús feta mia noikĩ mia shara famanõfo. Askatari mĩ shinã mẽra mia shinãmasharakõinõfo mĩ õiti fekaxtenõma.

Ato Jesúsnoa yoisharafe

³A ẽfe xinifãfe Epa Nios yonoxoshara-paonifo keskari fakĩ, ẽri a yonoxosharai. Ẽ mẽraxõ ẽ afaa shinãchakayamafai ẽ yonoxosharai. Nãskakẽ ẽ mia Nios kĩfixõfãfãini aicho fakĩ. Pena tii yafi fakish tii ẽ mia Nios kĩfixõfãfãini. ⁴Nãskakẽ mẽ oaino, mĩ ea shinãĩ oiaino ẽ mia õiferani. Nãskakẽ ẽ anã mia õisharapai, mia õi ẽ inimasharakõixiki. ⁵Taefakĩkõĩ mĩ chichi Loida Jesús Ifofani. Askata mĩ efa Euniceri Jesús Ifofani. Afãfe Ifofasharakõimisfo keskafakĩ, mĩri Ifofasharai. Mẽ mia tãpia mĩ Ifofasharakõi-aito nãskakẽ ẽ mia yoi.

⁶Anã shinãmakiyamafe ẽ mia mãmãxõ ẽ mia Nios kĩfixoni. Nãskakẽ Niospa mia katonĩ Jesús yoimis mĩ inõ. Mã chii nokakẽ nõ anã xofisa fatiro anã xofisanõ. Nãskarifiakĩ mĩ anã yorafo ato yoipaima mã mĩ xokenãifinaxõ askara meekĩ mĩ Nios kĩfitiro anã mia õiti fepeaxosharanõ, mĩ anã ato yoisharanõ inimayanã

a mĩ taefakĩ ato yoini keskafakĩ. ⁷Nãskakẽ Niospa Yõshi Sharapa noko yorafoki mesematama. Aõxõ afama mishti noko amatiro. Askatari noko ato noimasharai. Aõxori noko shinãmasharatiro anã nõ chakafanõma. ⁸Askafai rãfiyamafe Jesúsnoa yorafo yoitaifãfe rãfikima. Askatari eõri rãfiyamafe. Ẽ Jesucristo ato yoirifaito ea karaxa mẽra ikimatifoki. Mĩri Jesús ato tãpimasharafe; mĩ askaito, miari omiskõimanaifono rateyamafe. Jesúsnoax mĩ omiskõiaito, Niospa mia axoxii. ⁹Akka Niospa afe Fake Cristo Jesús noko nĩchixonĩ nokoõnoax nãxoyonõ nõko chaka noko soaxoxiki. Askaxõ noko shinãni afe yora nõ inõ. Nõ yora chakafokiakẽ Niospa noko noimis. Taefakĩkõĩ Niospa mai onifaxoma, a inõpokoai tãpixõ, noko shinãni noko ifixixakĩ Jesúsxõ. ¹⁰Jesús noko ano oamatai Niospa noko ifipaiyai anori nõ tãpipaonima. Akka rama iskaratĩa mã nõ tãpia noko ifimis Jesucristo noko nãxonĩ. Nãskax iskaratĩari nõ nai, nõ rateima omiskõipakenakafa mẽra nõ kairoko. Nõ Nios ari kaax anã nõ naxima. Jesús noko chaka soaxonano nõ Nios ari nĩpanaka. Mã iskaratĩa nõ tãpia Jesús noko nãxonĩ nõ chiifã mẽra kanõma noko ifiano.

¹¹Niospa ea katonĩ na meka shara Cristoõnoa yora fetsafo ẽ ato tãpimanõ. ¹²Nãskakẽ ẽ karaxa mẽranoax Cristoõnoax omiskõifi ẽ rãfima. Ẽ Jesús tãpikõiax chanĩmara fayana. Jesús ẽfe chaka taefakĩ ea soaxonitĩa ẽ Epa Nios iskafakĩ yoini: “Epa Niosĩ, ea kexesharapakexafe Jesús afianã oaitĩa,” ixõ ẽ yoini keskara ea axoxii ẽ chanĩmara fakõini.

¹³Na ẽ Cristo Jesúsnoa mia chanĩmakõĩ tãpimana shinãmakiyamafe. Ẽ mia mẽstekõĩ tãpimana keskafakĩ, nãskari fakĩ ato tãpimafe. Cristo Jesús chanĩmara fakĩ afe rafekĩ aõxõ yorafo noife mĩ afe rafeakĩ. ¹⁴Nã ẽ

mia yoia keskara mī mēraxō shināfe, shināmakixikima. Āfe Yōshi Shara mī mēra ikano mefeta aki. Ōifāi, Niospa mia yoia keskafakī kachikiri fayamafe.

¹⁵Mā mī tāpia keyokōichi chanī-mara faafō Asia mai anoafāfe ea ōi-fainafa. Askatari ato feta Figelo feta Hermógenesri ea ōifainafa ato fe fokākī. ¹⁶⁻¹⁷Akka Onesíforokai askanima, eō rāfinima ē karaxa mēra ikikē. Nāafi Roma ano nokoxō pena tii ea fenafafāikī ea karaxa mēranoa fichita, ea ōiyoi nā otitaiapaoni mēxotaima ea ōifaa ōifakī, ea pishta inimamani. Nāskakē nōko Ifāfe Onesíforo āfe āfinō āfe fakefonō Efeso anoxō ato noikī ato kexesharaxonō. ¹⁸Onesíforo Efeso anoxori ea yonosharaxopaoni, mīfi a ōixō tāpisharakī. Jesucristo anā fotoxō noko ichanāfaxō Onesíforoki inimakōikī noikī axosharaino ē askara fichipai.

Nō Jesús Ifofakī oa soraronō āfe xanīfo nikakōiai keskafakī nōri Nios nikasharakōitiro

2 Timoteoshta, Jesucristo āfe kerex sharaōnoax isharafe, afaa chakafaxima. ²Ē yorafo Jesúsnoa yoiaito mīri ea nikafafāini. Nāskarifiāi mī ato chanī-mara fasharatiro. Nāskaxō a feronāfakefāfe a shinā sharaifo ifife mī ato tāpimaxikī afāferi fetsafo tāpimanōfo.

³⁻⁴Akka soraro ōiti sharayato omiskōifikī tenetiro. Āfe pexe shināyamata āfe xanīfo fisti ifofaxō nikasharakōi. A afara yonoai keskara āfe xanīfāfe yonomanaino soraro sharapa yonosharatiro. Nāskarifikī Niospa mia yonomapaiyai keskari fakī yonosharaxōfe fanīrira fetsa shinākima. Jesúsnoax omiskōifi meseyamafe. ⁵Askatari fetsafo xonōnōnāxikakī ikisi itipinīsharatirofo xonōnōnāpaikani. Askatari mīri shināsharafai Niospa mia yoiaito nikasharakōife. Akka mī nikasharayamaito Niospa mia, “Aicho,

mī fāsi sharakōi,” ixokai mia yoitiroma. ⁶Askatari feronāfāke yonosharamiskōi āfe tare efapafaxō, ikisi āfe yono fitiro pixikī. Nāskarifiakī mīri Jesúsnoa yonoxosharamis Jesús mikiki inimakōinō mia afara shara ināxii. ⁷Ē mia yoiai keskara shināsharafe. Nōko Ifāfe mato tāpimasharai kiki.

⁸Nāskakē shināmakiyamafe Jesucristo naafiakē anā Niospa otofani noko ifimis inō. Nā David āfe fena. Nānori nā meka shara ē yoifafāimis. ⁹Nā ē yoifiaito, yorafāfe Jesús Ifofaafoma ōitifishkikakī. Ē Niospa mekasharaōnoa yoiaino ekeki ōitifishkikakī ea karaxa mēra ikimanafo. Ē afaa chakafayamafiakē ē feronāfake chaka keskarakē ea karaxa mēra ikimanafo. Ea ikimafianifono Niospa meka Jesucristoōnoa ē enetiroma. ¹⁰Nāskakē ē atoōnoax omiskōifikī ē tenekōi a Jesús Ifofaafō tii ē ato tāpimani chanīmara fanōfo, Nios fe ipaxakakī.

¹¹Na meka sharakōi nikafe:

Nō Jesúsnoax nakī nō chanīmara faax nō afe ipanaka. ¹²Askatari nō Jesúsnoax omiskōifikī nō tenei, nō Jesús fe Epa Nios ariax xanīfo ipanakakī. Akka nō Jesús potakī, “Niospa fakemara,” ixō nō askafaito Jesús noko yoitiro iskafakī: “Mā ea Niospa Fakemara faito ėri mato kopitiro iskafakī: Mī ėfe fakema,” fakī noko fatiro. ¹³Askatari nō Jesús nikayamai nō isharayamafimiso, akka akai askarama, aroko isharakōimis. Aatokai afaa chanī yoimisma, āfe meka chanīmakōi. Aakai ōiti ranāyama.

Afe keskara a Niospa meka yoimis shara itiomē Nios akiki inimanō

¹⁴Na ē mia yoiai anori, mefe yorafo ichanāmisfo ato shināma fafāife.

Niospa mia xafakīa ōiaino ato yoife Niospa mekaōnoa feratenānōfoma, feratenākani aōnoax mekanōfoma. Akka fatotokai yoisharaimākai fatotori yoisharaimamākai ikaxō tsōa tāpitiroma tāpipai kakī. Anorima nika kakī tsōa tāpitiroma. Askakani fanīrira mekamisfo āa chanīkani. ¹⁵ Timoteo, Niospa meka pena tii ōife. Askafaxō Niospa meka tāpisharaxō yorafo mēstekōi ato tāpimafafāife. Mī askaito Niospa mīōnoa yoitiro iskafakī: “Na ea yonoxosharamis, ē akiki inimasharakōi,” ixō mīōnoa yoixiki. Mia askafainokai mī aō rāfitiroma. ¹⁶ A feratenāmisfo āto meka nikayamafe. Nō āto meka nikaxō meka mēstekōi Jesúsnoa nō nikapaitiroma. Askaxō anā nō Nios Ifofapaitiroma. Chakakōi itiro. ¹⁷ Oa yora faraxiki finaxō, koofi payokometiro keskafakī, a yōra anorima yoikī yorafo āto ōiti chakana fatiro. Himeneo feta Fileto askara chakakōi ato yoimisfo. ¹⁸ A Jesús oaitīa a namisfo anā otokiaifo mā nō tāpifekē, a feronāfake rafeta Himeneo feta Fileto anorima mato yoimisfo. Akka nō tāpia mā Jesús anā fotoaino Epa Niospa nā namisfo otofaxii. Akka nā rafeta mato pāramisfo āa chanīkakī. Iskara mato yoimisfo: “Mā finōa a mato yoimisfo keskara. A Niospa namisfo mā ato otofaa,” ixō a refeta yoimis. Afāfe nā meka nikaxō shinākī iskafatirofo: “Ooa. Mā nō nakē Niospa noko anā otofaima,” ixō anorima shinātirofo. Anori shinākani Jesús shināmakitirofo. ¹⁹ Akka Niospa meka chanīmakōi. Tokirinīfakai tsōa rafetiroma. Niospa meka nāskarari. Tsōakai āfe meka fetsafatiroma. A chanīma, nā yoimis keskara nāskarakōi. Tokirinīfakī yōra keneakai tsōa soatiroma. Nāskarifiakī Niospa meka kenenifo iskafakī: “Nōko Ifāfe afe yorafo tāpikōia.” Nāskakaxō,

“Afe yorafāfe a afara chakafamisfo keskara potatirofo,” ixō kenenifo.

²⁰ Feronāfāke āfe pexe efapa sharakōi faxō a mēra kecho sharakōifo faa, askaxō a kecho sharafo mēra afara sharafo fatiro. Akka a kecho chakafo mēra afara chakafori fatiro. ²¹ Mā mī chaka mī xatekōiax, nā fēta xinikī afara chaka potatiro keskara itamaroko. Nā sapa choka keskara sharakōi mī itiro. Nāskax Jesús keskara shara mī ikaino Epa Niospa mia yonomapaiyai keskara mī aōxō afara sharafo faxotiro.

²² A naetapafāfe afara chakafo shinākī nā apaiyai keskara faifono mīri askayamafe. Anori shinātamarako Niospa fichipaiyai keskara shināfe, Jesús chanīmara fafāi, yorafo noikī, fetsafāferi shināsharakōiaifono, Jesús Ifofaifo ato fe mēstekōi isharakōife. ²³ Anā ē mia yoinō, ea nikasharafe. A feratenāifo ato nikayamafe. Ato fe feratenāpaiyamafe. Askara yorafo samama ōitifishkitirofoki. ²⁴ Niospa meka yoimisto tsoa feratetiroma. Anori askatamaroko keyokōi yorafo ato noisharafāi, ato tāpimasharatiro, tenekōisharata ato yoitiro. ²⁵ Fētsa Niospa mekakōi nikakaspakī meka anorima fisti shināito, fenāmāshta ato tāpimasharafe. Mī ato askafaino āto chaka xatetiromo Niospa mefeta akaino. Askaxō Jesús chanīmara fakōinōfo. ²⁶ Nāskafakī anā Niosnoa shināsharanōfo. Oa tarapa mēra ikia keskara Satanás ato fapai kiki. Nāskaxō ato amapaiyai keskafakī ato yonofafāini. Akka mia nikaxō Jesús ato ifitiro. Nāskaifono Satanás afianā ato afara yonomatiroma. Afianā tarapa mēra ikia keskara ikanima.

Afeskakanimākai yorafo na mai keyoaino

3 Timoteo, ōisharafe. Ē mia yoi Jesús chaima oaino fekaxkōi ixii kiki.

²Fetsa noitama āakōi kexemei, askatari fētsa āfe kori fisti shināfāi, āakōi anofi inimamis ikāi, Niosnoa chaka yoimis ikāi, askaxō āto apa yafi āto afa nikakaspamisfo ikāi, yonoxofiaifāfe aichora ato famisfoma ikāi, ato noikaspamisfo, Niosnoa shinātama chakakōi fistis shināmisfo, ³afe yorakōi noiyamafāi, fetsafo noiyamata axokaspafāi, fetsafo āa pāramis ikāi, āa apaiyai keskafakī enemisma ikāi, mitsisipakōi ikāi, afara mīšhti sharafo noiyamafāi, ⁴askata a afe rafeafo ato chakafafāi, samama ōitifishkimis ikāi, “Ēkai tsoa keskarama,” ixō yoifāi, Nios noitama afara chaka fisti fakī ato inimapaimiskōi ipaikani. ⁵Askata a Nios Ifofafo ichanāifono ato fe ichanākaxō Niospa meka nikafikaxō shināsharakanima. “Nōri Nios Ifofai,” ixō āa mato pārakani. Askax āa chanīmisisfo Nios Ifofayamafakanax.

Askafāfe ōi ato fe rafeyamafe.

⁶Askara yorafāfe a fofāsakakī ato pāratirofo a kēro tāpisharamisfoma fanīrira ato yoimisfo ato anorima yoiāifāfe. Atirifāfe noko yoikōikanira ato famisfo. Nāskakē a xotofakefāfe noko yoikōikanira ikaxō a yoiāifo anori ato nikataifafo. Nāskakē a kērofāfe āa shinākani iskakakī: “Nō fāsi chakakakainaito, noko tāpimasharanōfora,” ixō shinākani anorima āto shinā mēraxō shinākaxō nāskai fekaxtetitiafo. ⁷Nāskaxō a ato yoimis fētsari ato yoiāito, nikatai fakaxō Niospa meka sharakōi tsōa mēstekōi tāpinakafoma. A rama ikai fētsari yoiāito, nikakākiri aōxō tāpisharapaiifikakī, tsōa tāpinakama Niospa mekakōi. ⁸⁻⁹¿Mā mī shināimē anori aakōi Egipto anoa xanīfāfe Faraón israelifo ato yonomapaoni, mesemaxō? Askaito ōikī Niospa Moisés nīchini afe yorafo israelifo mai fetsa ari ato iyotanō. Ato askafaito Faraón ato nīchikaspani. Askaino a feronāfake

rafe ano mokaya inifo; fētsa ane Janes ikaino fētsa aneri Jambres ini, nā rafe Faraón fe rafeafo ini. A rafe Moiséski ōitifishkinifo. Nāskaxō āto xanīfo Faraón āa pāranifo ato Moisés nikanōma. Askafāifāfe ōikī chipo āto xanīfāfe tāpini Moisés a feronāfake mokaya rafe finōkōia ini. Mokayafiakaxō afaa tāpiama inifo. Nā rafeta Faraón yoinifo Moisés nikanōma. Nāskafakīri fetsafāfe Niospa meka mēstekōi ato nikamakaspakani. Nāskakaxō Niospa meka mēstekōi tsōa yoima āto shināmā anorima shinākani. Oa Janes feta Jambres āto xanīfo anorima yoiāifono āto xanīfāfe ato tāpini keskafakī. Nāskafakīri na iskaratīa na anorima yoimisfo āa chanīāifāfe nō ato tāpixii afāfe afaa tāpiafoma.

Mā Pablo mekai xatekī Timoteo yoisharani

¹⁰Timoteo, mā mī ea ōisharakōimiskī ē ato afo tāpimanaito. Mā mī ea ōimiskī afeskax ē isharaimākai, Nios fisti inimapafāi, Jesús noikī chanīmara fāfāi, afarafo chakafo nokoaito ē tenefāi, ē yorafo noifāi, ¹¹a yora chakafāfe ea Jesúsxō chakafāifāfe ē tenefāi, askai ē omiskōimis. Mā mī tāpia ē afo teneimis. Askatari mā mī tāpia a Antioquía anoa ita, Iconio anoa ita, a Listra anoxō ea chakafāifāfe ē teneni. Nāskakē nā chakafoōxō nōko Ifo Nios ea kexesharamis ē tenesharakōimis inō. ¹²Na ē mia yoiāi anori chanīma. Nō Cristo Jesús fe rafesharapaiyaito a Jesús noikaspamisfāfe noko omiskōimaxii. ¹³A yora chakafāfe āa ato pārakani. Askatari chipo ato pārakī finakōixikani. Nāskakē afara chakafakī ato pāraifāfe ōikī Satanásri ato pāraxii.

¹⁴Nāskakē Timoteo, na meka Jesúsnoa mī tāpisharai. A mia tāpimanafo mā mī tāpikōia. Nāskakē mī

tāpisharakōi. Anori meka chanīmara fafe, shināmakikima. ¹⁵ Mā mī shināimē yomepishtaxō mī Niospa meka tāpiakī? A mekaōnoa mī shināsharamiskī Cristo Jesús chanīmara faax nō afe isharaapakenaka. ¹⁶ Niospa ato shināmanaino feronāfakefāfe kirika ato kenxonifo Niospa meka ato tāpimaxikakī. Fetsafāfe afara chakafaifono, nō ato Niospa meka tāpimasharatiro anā askayamanōfo. Askatari nō isharaipaikōikī nō Niospa meka ōikī nō tāpitiro afeska faxō nō Jesús Ifofasharatiromākī. ¹⁷ Akka Nios Ifofamisfāfe āfe meka nikasharakōikaxō, Nios yonoxosharakōitirofo.

4 Timoteo, ē mia kaxeta yoima, nikafe. Jesús oatīa nōko xanīfokōi ixii Apa Nios feta, keyokōi yorafo namisfo yafi niafori ato yoixii. Jesús chanīmara fakanax afe nai mēra nisharapakenakafo; akka a chanīmara famisfoma chiifā mēra Niospa ato potai omiskōipakexanōfo. Nāskakē āfe Fake Jesucristo feta Niospa noko ōiaino ē mia yoi iskafakī: ² Niospa meka fena fenakima ato yoife fenāmāshta shara. A nikapaiyaifo askatari a nikakaspaifori ato yoisharafe, mī ato yoisharaino āto chaka xatenōfo Jesús Ifofasharax isharanōfo. Shināsharata, Niospa meka mēstekōi yoife. ³ A yora chakafamai nokoaino yorafāfe Niospa mekakōi nikakaspaitirofo. A nikatamaroko meka fetsafo shinātirofo, nā apaiyai keskafakakī. Anori fisti shinākani. Nāskakanax ano fisti ichanākaxō anorima a fetsafāferi yoiaito nikakakī. ⁴ A Niospa mekakōi nikakaspakani a āto xinifāfe shināpaonifo keskari fakakī. ⁵ Nāskakē Timoteo, ōisharafe. Afara afeskaraito Niospa mekakōi Ifofasharafe; mī shināfenotama anori tāpisharafe. Mia omiskōimanaifono tenefe. Kafākakaikī yorafo Jesúsnoa

tāpimafe Ifofanōfo. Nā mia Niospa yoiai keskafafe shināfāi.

⁶ Iskaratīa eōnoa ē mia yoi. Anā ē samarakaima mē chaima nai ea Jesúsxō retexikani. ⁷ Mē yonosharakōitiani ēfe Ifo Jesúsxō. Ē chanīmara fatitaifaa enekima. Keyokōi Niospa ea yoiai keskara mē aka. ⁸ Nōko Ifokōichi ea ōimis ē Ifofasharakōiaito. Nāskakē ē akiki nokoaito ea afarafo ināsharaxii. Eres fisti ē fixiima. Nā nōko Xanīfo finakōia oaitīa keyokōi nā Ifofaafāferi fixikani. Aō noikī a manaifori ato ināsharaxii.

Pablonō Timoteo fisti yoini kirika kenexokī

⁹ Timoteo, ea ano orisape. ¹⁰ Demās afarafo fichipaikī ea nonoa ōifaiti, Tesalónica ano kakī. Askatari Crescenteri kati Galacia ano. Askatari Titori Dalmacia ano kati. ¹¹ Akka na Lucas fisti efe ika. Nāskakē Marcos ea efexōfe ea axosharaiyonō Niospa meka ato yoikī. ¹² Akka ē Tíquico Efeso ano nīchiyamea ēa. ¹³ Mī oaitīa ea ēfe rakoti fexōfe a Troas ano ē faferati a Carpo pexe ano. Askata ēfe kirikari ea fēxota, askatari kirika fetsari ea fēxota a fakka fichisharakōi ē akiki kenemis, aari ea fexōfe. Ē afo fichipaikai.

¹⁴ Na yami famis Alejandro ea fāsi mekafamis. Aato ea chakafaito ōikī Niospa kopikiri omiskōimaxii. ¹⁵ Ōisharafe. Alejandro miari chakafatiroki na meka shara Jesúsnoa nō yoiaito noko meka xatemapai kiki.

¹⁶ Akka ea taefakī xanīfo ano iyonifo tsōakai eōnoa yoisharanima. Akka keyokōichi ea ōifainifo fōkakī. Askafiaifono ē Nios iskafakī yoini: “Epa, na ea nonoa ōifainaifo ato chakafayamafe,” ixō ē Nios yoiyamea. ¹⁷ Ea askafafiaifono ēfe Ifāfe Jesús ea potayameama, ea kexexō. Ea askafiaifono ē ratetima ēfe Ifāfe ea

kexeano āfe kerex ea ināno ē ato yoinō. A judeofomafāfe ea yōkaifāfe keyokōi nikanōfo ē Niospa meka Jesúsnoa ato yoiyamea. Ē askaito ea retepaikakī, oa poomānā noko pipaiyai keskara ea fatifo ea retepaikakī. Ea askafafiaifono ea Niospa kexesharayamea ea tsōa retenōma. ¹⁸Afara chakafo ekeki nokoaito oikī ēfe Ifāfe ea kexetaifa a ē akiki nai mēra nokoaitīa. Fāsi nōko Nios sharakōi, tsoa fētsakai askafatiroma. Nāskakē tsōa nōko Nios finōtiroma. Ares fisti sharafinakōia. Nō aōnoa yoisharapakexanō. Nāskapakexapainō.

**Pablo mā mekai xatekī ato
meka shara fomani**

¹⁹Timoteoshta, ea Prisca yafi Aquila ea yoixōfe, keyokōi yorafo Onesiforo

pexe ano ikafori ea yoixōfe. ²⁰Erasto Corinto ano nēteyamea. Trófimo isinī ikī rakakē ē Mileto ano rataferayamea. ²¹Nā mechaka ikamano ekeki ofe. Eubulonō, Pudentenō, Linōnō, Claudianō, keyokōichi Jesús chanīmara faafāfe mato yoisharapaikani.

²²Nōko Ifo Jesucristo mefe ipaxanō. Askatari Niospa mato noikōikī mato kexesharakōinō keyokōi. Nā tii ē mato yoi.

Ēkīa Pablo

Pablo Tito Kirika Kenexō Fomani

Pablo Tito yoisharani

1 Tito, ē mia kirika kenexō fomai. Ēfi Pablokī, Niosfi ēfe Ifokōiki. Nā ea yoiai keskamis ē. Jesucristo ea nīchia ē aōnoa yoimis inō, nā Niospa katoa yorafo ē ato tāpimanō afāfe Jesús chanīmara fanōfo. ²Niospa mai onifatama shinākī iskafani: “Na yorafo ē ato katoano efe rafeaifono ē ato ikikōipakenaka efe ipaxanōfo,” ixō shināni. Nāskakē nō Nios Ifofapaikī nā yoiai keskara nō chanīmara fatiro. Nios ramashara chanīmisma. ³Aatofi noko tāpimapaiyaitīa āfe meka shara noko tāpimani. Nāskakē iskaratīa ea nīchia ē ato āfe meka shara yoinō eōxō tāpinōfo. Nā Nios noko ifimis nō afe ipaxanō. ⁴Tito, ē mia kirika kenexō fomai. Mīfi ēfe fake keskarakōikī, eōxomāi mī Nios chanīmara fakē. Epa Nios mī Ifofakē mia imasharakōipakenaka mia noikī mia shināsharamani. Nōko Ifo Jesucristori mia askafai.

Pablo Tito Creta ano nīchiferani ato tāpimanō

⁵Tito, ē mia nīchiferati Creta ano a nō yonofai mitoxoma mī chipo mitonō. Nāskakē ē mia yoiti iskafakī: “Nā pexe rasi anoafō kexemisfo katofe nā Nios Ifofaafō ichanāfono ato kexenō,” ixō ē mia yoiferati. ⁶A Nios Ifofaafō kexemis katofe afaa chaka shināmisma. Āfi fistiya inō. Āfe fakefo Jesús tāpiafo inōfo, ato kemamisma inōfo, afaa chakafamisfoma inōfo āfe fakefo. ⁷Nā Nios Ifofaafō kexemis sharakōi itiro, afaa chaka shināmisma nāmāi xanifoax. Nā keskara yora mī katotiro nā Nios Ifofaafō kexemis inō. Nā Niospa shināmanai keskara

inō aōnoa afaa chaka yoyimanōfo. Askatari kakapaimis itiroma. Askatari samama oītifishki imiskai itiroma. Askatari pāemis itiroma. Askatari setemitsamis itiroma. Askatari yora fetsa pāraxō kori fiamis itiroma. ⁸Askatamaroko isharakōixō yorafo āfe pexe nokoaito atoki inimayanā ato ifitiro. Askatari yorafo keyokōi ato afara shara axosharakōimis itiro. Askatari āa kexemesharamis itiro mēstekōi isharakōiyanā. Niospa meka nikasharakōipai afara chakafapaifikī anā akima. Nāskaxō a Niospa fichikaspaifo anā shināima. ⁹Niospa meka nikasharaxō kachikiri fayamafāi, nā Niospa yoiai anori chanīmara faxō fetsafori yoitiro. Xafakīakōi yoitiro. Nāskaito nikai yorafo Nioski inimanōfo. Askatari anorima yoimisfori ato tāpimatiro, akairi tāpinōfo.

¹⁰Akka nā fetsafo nikayospakōimisfo Niospa meka ato yoiāifono nikakaspakōimisfo. Nāskaxō meka fetsafaxō yoimisfo āa fanīrira yoikakī nā Moisés yoini keskara fisti nō nikanōra ikaxō. Akka nā judeofo ranāri askamisfo āa chanikani. ¹¹Nāskakē ato xatemafe ato pāranōfoma. Kori fisti fipaikakī anorima chakakōi ato tāpimapaikani kiki. Nāskakē ranārito atoōxō Jesús kachikiri fayomisfoki.

¹²A feronāfake onāyato a inōpokoai keskaraōnoa Creta anoxō yoini: “Nono ikafo, Cretafofi chanīmisfokī, nikayospafo, pikī fisti tāpiafo, yoinā keskara pitsikōifo xanikōifo,” fani. ¹³Nā tāpiato ato yoikōini ato pāranima. Creta anoafō chakakōi ikafo. Nāskafiaifono ato yoisharafe Titopa, anā askanōfoma, Niospa yoiai keskara nikanōfo. Nāskaxō Niospa meka chanīmara fanōfo. ¹⁴Akka judeofāfe āto xinifāfe ato yoipaonifoki anorima, āa chanīkakī. Nāskakē ato yoisharafe anā ato nikanōfoma. Askatari a Niospa meka anā nikaiāfema

ato yoipaiyafono, ato yoisharafe anā ato nikanōfoma.

¹⁵Fetsafo ōiti sharayafo, māmāi Epa Niospa ato chaka xatexonano. Nāskakē afara sharafo atonā sharakōifo. Akka a ōiti chakayafāfe āto shinā mēraxō chakakōi shināmisfo. ¹⁶Askafiax chanīmisfo, “Nō Nios tāpiara,” iki, tsōa Nios shināyamafi. Askara yōra Niospa meka nikakaspakī chakafai. Nāskakē nō tāpitiro askara yora Nios fe rafemisma. Askara yōra shara shināima, afaa pishta shara fatiroma, chakakōi shināi.

“Niospa meka ato mēstekōi tāpimasharafe,” Pablo Tito fani

2 Mīfi askaramakī, Titopa, mī ato yoisharafe. Niospa meka ato mēstekōi tāpimasharafe, mia nikasharanōfo. ²Askata anifo tiiri ato yoisharafe isharanōfo. “Anā pāeyamakāfe,” ato fafe. Askafaxō ato yoisharafe: “Māri isharakāfe mā askaito ōikī fetsafāfe mato ōinōfo. Afara chakafapaikī anā ayamakāfe, kexemesharakāfe. Shara shināi ikāfe. Māto ōitini Nios shinākī kachikiri fayamakāfe. Askata māri yorafo fe rafesharakāfe. Ato noikāfe. Māto afara afeskaraito shināchakayamakāfe, a finōmataroko Nios yoikāfe.” Nāskaxō anori ato tāpimasharafe, Titopa. ³Askatari a yōxafo tiiri ato yoisharafe iskafakī: “Isharakāfe a Niospa fichipaiyai keskai. Askatari mā ranā paranōnyamakāfe. Parakī ato chakafayamakāfe. Yōxafofiax pāeyamakāfe. Askatamaroko afara sharakōifo fetsafo ato tāpimakāfe,” ixō ato yoife. Askafafe ato yoikī, a ranā askanōfo. ⁴Nāskafaxō anā ato yoisharafe, Titopa, yōxafo tiito a naetafafa ato yoisharanōfo a tiitori tāpinōfo, nāskaxō āto fene noisharakōinōfo, āto fakefori noikōinōfo, ⁵afara chakafapaifikakī anā

anōfoma, kexemesharanōfo, askatari āto pexe anoxō āto fakefo kexesharakōinōfo faki fofāsapaiyamanōfo, askatari ato noisharakōinōfo, askatari āto fene nikakōinōfo. Nāskaiāfe ōikī fetsafāfe Niospa meka chakara fatirofoma, nā kērofo shara niaifāfe ōikī, Nios Ifofakanax. Akka kērofāfe Nios Ifofafiakakī anorima shināifono fetsafāfe Niospa meka chakara fatirofo, nā kērofo ōikī, chaka niaifono, Nios Ifofafikanax. Akka nā kērofo Nios Ifofaax shara ikaifono ōikī fetsafāfe Niospa meka chakara fatirofoma. Nāskara yōxafofofāfe ato shara tāpimatirofo, naetafafa.

⁶Askatari naetapafari yoisharafe iskafakī: “Māri tāpikāfe, shināsharakāfe isharaxikāki. Afara chakafapaifikī anā ayamakāfe, kexemesharakāfe,” ixō ato yoife, Titopa. ⁷Askatari mīri isharafe. Keyokōi yorafo shara fafe. Afesfax isharatirofomākī ato ōimafe. Ato Niospa meka tāpimafe, mēstekōi ato yoisharafe, xafakiakōi. Niospa mekaki kakapayamafe. ⁸Ato meka shara yoife. Mī shara yoiaito, mia fetsafāfe iskafanōfoma: “Titopa noko meka chaka yoirā,” inōfoma. Tsoa mefe feratenāyamanō. Mefe feratenāpaikani rāfitirofo. Mī afara chakafaino mia tsōa ōiyamanō.

⁹Askatari a ato yonomatifo ato yoife iskafakī: “Māto xanīfāfe mato yoiaito akiki inimayanā nikakōikāfe afe feratenākakima. ¹⁰Nāskaxō māto xanīfo āfe afara onēyamakāfe. Shara yonoxokāfe, ramashara mā ato pāramismakī. Askara ōikī mato tāpisharanōfo mā ato yonoxosharakōiaito māmāi Niospa meka shara shinākī.” Nāskakē mātoōxō, “Niospa meka sharara,” fatirofo. Nā Nios noko ifimis nō afe ipaxanō.

¹¹Epa Niospa āfe Fake Jesús nāmā nī-chini nokoōnoax naiyonō nōko chaka noko soaxoyanā nō afe ipaxanō. Nāskakē

nō tāpitiro Epa Niospa keyokōi noko noikōiaito. ¹²Noko noikī noko tāpimani afara chakafakī nō xatenō. Noko afara chakafamapaiyafāfe nō ato yoitiro iskafakī: “Maa, ē anā afaa chakafapaima. Ē shara nipai, ē anā chaka shināpaima,” nō ato fatiro. Nāskaxō nōko ōiti mēraxō a afara chaka nō fichipaiyai a Niospa fichipaiyaima, nōri anā fichipaitiroma. Askara fichipaitama a nō shināmakitiro. Nāskata nō isharakōitiro. Niospa noko shināmanai keskara fisti nō shinātiro. Nāskax nō shara nitiro. Yora fetsafāfe chaka shināifono nō askara shinātiroma, Nios Ifofaxō. ¹³Iskaratīa nō Jesucristo manai anā oaito nō ōisharapai. Nāfi nōko Ifokōikī. Nāfi Nioski. Nō tāpia nokoki anā oxii. Nokoki nokoaito shara-finakōia nō ōixii. Nāato noko nāxoni nō omiskōipakexanōma nōko chaka noko soaxoxiki, nō afe nīpaxanō. ¹⁴Nā nokoōnoax nani. Nōko chaka keyokōi noko soaxōfaini. Nāskaxō nōko ōiti noko sharafaxōa. Nō afe yoraxō nō afara sharafapaki nō anō.

¹⁵Nāskakē ē mia yoiyai keskafakī keyokōi yorafo ato tāpimafe, mia Niospa shināmanaino. Afara chakafafāfe ato yoisharafe, anā askanōfoma. Niospa yoiyai keskafakī miri ato yoisharafe, imanōfo. Mī ato askafaito mia nikasharanōfo Niospa mia yoiyai keskarafakī akairi nikasharanōfo.

Nios Ifofafo shara nitirofo

3 Nāskaxō mefe yorafo ato yoisharafe, Titopa, iskafakī: “Māto xanīfofo feta nafa xanīfāfe yoiyai nikasharakāfe. Ato nikasharax a mato yoiaino keskakāfe. Askatari afara afeskaraito ato axosharakāfe. Shara shinākāfe. ²Askatari ato mekafakī chakafayamakāfe. Fētsa mato yoipaiyaito ferateyamakāfe. Akiki ōitifishkiyamakāfe. Ato shināsharakāfe.

Fenāmāshta ato yoikāfe,” ixō ato yoisharafe, Titopa.

³Nāskakē nōri afaa shināyopaonima. Nōko ōiti mēra nō afaa pishta shinātiroma nō ipaoni. Nō nikayospakōi nō ipaoni. Nō chaka shināpaoni. A nā nō ipaiyai keskara nō ipaoni. “E shara shināi, nā ē ipaiyai keskara ē iki,” ikax nōa nō pāramepaoni. Nō yora fetsa āfe afara fichipaiyapāoni. Nō ato mekafakī chakafapāoni. Chakakōi nō ipaoni, afaa pishta nō mekeaima. Nāskax nō noikaspa faatanāpaonixakikai nō xatemisma. ⁴Mā nō askapaonino, Epa Niospa noko noikī āfe Fake fisti nīchini nōko chaka noko soaxoniyonō, nō omiskōipakexanōfoma nokoōnoax naiyonō. Nāskaxō noko ōimani afeskakōi noko noimākai. ⁵Akka nō chaka shināmiskē noko nāxoni nōko chaka noko soaxoxiki, nokomāi noikōikī. Akka nō afara shara faōxō noko ifima. Noko noikī nōko ōiti fetsafaxō noko shināmasharai. Noko askafaano nō niax fena keskara shara nō itiro. Niospa Yōshi Sharapa noko askafatiro. Nōa nō niax nō askatiroma. Nōa nō chaka soametiroma. ⁶Nōko Ifo Jesucristo noko nāxoni, nōko chaka noko soaxoxiki noko ikīpakexakī. Nāskakē Niospa āfe Yōshi Shara noko inā nō mēra nanenō, fishkomītsatiroma. ⁷Nāskaxō noko ōiti shara faano, nō afe rafekōitiro nokomāi noikōikī. afe rafeax nō afe nisharakōipakexatiro nā nō ipaiyai keskai.

⁸Titopa, ē mia xafakīakōi yoiaki. Nā ē mia yoiyai keskara chanīmaki. Nāskakē Nios Ifofafo yoisharakōife, shināsharata isharakōinōfo, yora fetsafo shara fanōfo. Askara shara ikax keyokōi nō isharatiro. ⁹Nāskata fētsa mia feratenāito kemayamafe. Mīa iskafaito: “Nōko xinifo mī tāpiama, mī ea keskarama,” mīa faito kemayamafe. Askata oi mitsisipato

mekaito kemayamafe. Moisés yoini keskafakī mia mekafainīfōfānaito kemayamafe. Mī kemapanā sharamaki. A noko askafai yōra afaa tāpiamaki. Askara fe nō kemanātiromaki.

¹⁰ Akka fētsa a Jesús Ifofaafō ato yoisharakīma āa ato pārakī ato paxkanāfaino kenaxō yoisharafe mia nikasharaimākai anā askanōma. Akka mā mī yoikī rafefafiano mia nikayamaino anā afaa yoiyamafe. Askatari anā afe rafeyamafe, ares inō. ¹¹ Mā mī tāpia askara yōra Nios Ifofaama. Niospa meka nikaima, chaka shināi, ōiti chakaya. Askarato afashta shara faima. Mā āa tāpimekōia, yora chaka.

**Pablo mā mekai xatekī ato
meka shara fomani**

¹² Askata ē mikiki Artemas iyamakī Tīquico ē mia nīchixononi. Mikiki nokokē,

ekeki ofe, Nicópolis ano. Na oi pakeaitīa ē shinā ē nono Nicópolis ano itiroki, mechakaino. ¹³ Apolos yafi Zenas kexesharafe. Nā Zenasmā noko ato yoixomiski, nōko xanifo. A rafe mato makinoax foaifāfe ato kexesharafe. Nāskaxō afara fichipaiyaifāfe ato ināfe, aya fōtanōfo. ¹⁴ Askatari a Jesús Ifofaafō ato yoife yonomisfo inōfo, yonosharakōi yononōfo, yonochakama. Askarafāferi afara yopakakī fitirofo, yonokaxō. Askarafo ato yoife xanimisfoma inōfo, ato afara ināxikāki a omiskōiaifo, afaamaisfo.

¹⁵ Na ēfe ikafāferi āto meka shara mia fomakani, Jesús Ifofaafāfe. A noko shināifori noko ato yoixōfe. Niospa āfe shinā shara māto ōiti mēra nanemanō mato noikōikī. Nā tii ē mia kenexō fo-
mai, Titopa.

Pablo

Pablo Filemón Kirika Kenexō Fomani

Pablo Filemón yoisharani

1¹⁻² Ēkīa Pablo. Na karaxa mēraxō ē mia kirika kenexō fomai. Na nōko exto Timoteo feta nō mia kirika kenexō fomai. Ē Jesucristoōnoa ato yoiaito, ea nikakaspakakī ea achikaxō karaxa mēra ea ikimatifo. Nāskakē ē mia yoi, Filemón, mīfi noko keskarakī Niosnoa ato yoimis. Nāskakē nō mia noikōi. Nō mia kirika kenexō fomai, mia yafi a mefeta Jesús Ifofaafō a mī pexe anoax ichanāmisfori nō mato kirika kenexō fomai. Akka Apia nōko poi keskara, nāskakē Arquipo yafi nō ato kirika kenexō fomai. Akka nā Arquipo noko keskarari nāatori ato Niospa meka yoimis. ³ Niospa mato noikī māto shinā mēra mato shināmashara mā fekax-tenōma. Epa Nios feta nōko Ifo Jesucristo mato askafanō.

Filemón Jesús Ifofaxō yorafo noipaoni

⁴⁻⁵ Mē mia nika mī nōko Ifo Jesús noikōiaito, askatari mī chanīmara fakōinaito, askatari a Jesús Ifofaafō mī ato noisharakōia keyokōi. Mī askaito nikakī ē mia nixō kīfixōfafāini iskafakī: “Aicho Epa Niosi, na Filemón mia Ifofasharakōia,” ixō ē mia Epa Nios kīfixomis. ⁶ Askatari mī Epa Nios Ifofasharakōiyanā mī ato afara axosharakōimis ato tāpimasharakōiyanā. Nāskakē ē Epa Nios mia kīfixomis mī tāpisharakōinō nā Cristo Jesús nō Ifofaito noko inimamamis keskafakī. ⁷ Ē mikiki inimasharakōi mī ato noisharakōiaito nikai. Nāskakē ē mikiki inimai, efe yorashta, a Nios Ifofaa fetsafo mī ato noikī mī ato inimamasharakōiaino.

Pablo Filemón iskafani: “Mī yonomati Onīsīmō eōxō sharafafe,” ixō yoini

⁸ Cristo ea ifini ē āfe meka yoimis inō. Nāskakē fāsi mekainīkafā ē mia yoifitiroxakī, akka ē mia askafapaima mīmāi fetsafo ato noiyanā mī ato inima-masharakōiano. ⁹ Ē mia askafatamaroko ē mia noikōiyanā ē mia yoipai. Ēkīa Pablo mē anifokōia ē Cristo meka ato yoiaito ea nikakaspakakī karaxa mēra ea ikimatifo. ¹⁰ Nāskakē Onīsīmōōnoa ē mia yoisharapai. Na Onīsīmōfi ēfe fake keskaraki. Nono karaxa mēraxō ē Onīsīmō Jesús chanīmara famati. Nāskakē Onīsīmō ēfe fake keskara.

¹¹ Akka taeyoi Onīsīmō mia yonox-osharapaonima. Mā askayopaofinixakī, iskaratīa mīo noikī mia axosharatiro, nā ea axōai keskafakī. ¹² Ē mia anā Onīsīmō nīchixonī ē aō noikōifikī. ¹³ Epa Niospa meka shara ē yoiaito ea karaxa mēra ikimanifono, oa nono efe ixō mī ea kexesharamis itikixō na Onīsīmō ea kexenō ē fichipaikerana. ¹⁴ Akka ē mia yōkaxoma nonoxō ea kexenō, ē nētefapaima. Nāskakē, “Na ea Onīsīmō anā nīchixōfe,” ē mia faima. Nāskakē na Onīsīmō mī efeta yonomapaikī ea kexenō mī yoitiro. ¹⁵ Ōitsai, Niospa anori fichipaiyaino askayameaki nāskax anā mī yonomati keskara ikima Nios chanīmara faax. Mī yonomatifiax mikiki onekeratiki afetiama. Anā iskaratīa mia ano kaax, chaka ikima mefe rafesharakōi kiki. Anā mikikinoax faki kanakama. ¹⁶ Anā mī yonomati keskarama. Iskaratīa mā Jesús Ifofaa. Nāskax oa mefe nanea keskara mā Jesús Ifofaax. Nāskai ē aō noiai keskafakī, mī aō noifinakōitiro. Iskaratīa anā oa mī yonomati keskarama. Mā isharakōia oa mī exto keskara, anā oa yora fetsa keskarama.

¹⁷ Nāskakē mī oa efe nanea keskaraxō mī efeta Jesús Ifofai, ē mikiki nokoaino mī ekeki inimayanā mī

ea ifitiro keskafakī, na Onīsimōki inimayanā ifisharakōife. ¹⁸Akka mia chakafaferatimākī, askayamākī mia nimiferatimākī ea yoife ē mia kopifanō. ¹⁹Nānori ē mia yoi mia kirika kenexō fomayanā. A Onīsimō mia nimia ē mia kopifanō ea chanīmara fafe. Efe yorashta, mī ea nimia shināfe. Mī ea kori nimiyamafekē ē mia Jesús meka yoiyamano mī Jesús Ifofakeranama afe nīpaxakī. ²⁰Efe yorashta, ē mia yoi nōko Ifoōxō ea Onīsimō shara faxōfe. Ēfe ōiti inimamasharakōife.

²¹Mē tāpia a ē mia yoiai anori mī ea nikasharakōi. Askatari a ē mia kirika kenexona ōikī a finōmainīfofā mī ea axosharai. ²²Ē mia anā fetsari yoi. Mī ea Epa Nios kīfixotitaifanō. Mī askafaino ea

karaxa mēranoa kāimanafono ē mikiki samama nokotiro. Nāskakē ea mī pexe kene ano mī ea itipinī faxotiro, Niospa ea kāimanano ē ano oxaxinō.

**Mā Pablo mekai xatekī ato
meka shara fomani**

²³Na Ipafras Cristo Jesúsnoa yoisim a yafi ea karaxa mēra ikimatifo, aatorī mia yoisharai. ²⁴A efeta Jesucristo yoisim, fetsafori Marcos ikaino, Aristaroco ikaino, Demās ikaino, Lucas ikaino, nā tiito mia yoisharakōikani mikiki inimakākī.

²⁵Nōko Ifo Jesucristo mato noikī mato kexesharakōipainōra. Nā tii ē mato yoi.

Ēkīa Pablo.

Jesúsnoa Yoikĩ Fětsa Hebreofo Kirika Kenexõ Fomani

Jesús afe Apaõxõ yoini. Nāskakē nõ tāpitiro afe keskaramāki

1 Efe yora mīshtichi, ē mato kirika kenexõ fomai mā tāpinõ Jesúsnoa. Taeyoi Epa Niospa afe meka nõko xinifo israelifo yoipaoni mēxotaima. Āfe ājiriõnoa ato yoipaoni. Askatari āfe namapa ato yoipaoni. Askatari āfe meka yoimisfoxõ ato yoipaoni. ²Akka iskaratīa noko yoia afe Fakeoxõ. Nāskakē nõ tāpitiro Nios afe keskaramāki. Āfe Fakeoxõ keyokõi nai mēranoafoya mai anoafoyari onifani. Nāskafata āfe Fake katonai nai mēranoafoya mai anoafoyari nõko xanifo finakõia inõ. ³Nāfi sharafinakõiaiki Apa Nios keskarakõi. Apa Nios afe keskaramāki noko õimani. Nāato keyokõi kexesharamis āfe mekasharaõxõ. Askatari nokoõnoax nani nõko chaka noko soaxoxiki a keskara shara noko õi. Nāskakē nõko chaka anā shināima. Nāskata mā otoax nai mēra kani Apa fe xanifokõi ixiki.

Niospa afe ājirifo Jesús ato finõkõia

⁴Nāskakē nõ tāpitiro Niospa Fāke ājirifo ato finõkõia. Nāskax Niospa Fake xanifokõi Jesús. ⁵Akka Niospakai āfe ājirifo yoikĩ iskafamisma:

Māfi ēfe Fakekõifokĩ. Ē mātõ Epaki, ato famisma. Akka āfe Fake fisti yoikĩ iskafani:

Mĩ ēfe Fakekõi. Nāskakē mĩ fisti āto xanifo finakõia ipanakaki, ixõ yoini. ⁶Nāskaxõ āfe Fakekõi mai ano nĩchini. Nāskata āfe ājirifo yoini iskafakĩ:

Keyokõichi ēfe Fake noikõikāfe.
“Mĩ fāsi sharakõi,”

ixõ yoikāfe. ⁷Nāskata āfe ājirifoõnoa yoikĩ iskafani:

Ēfe ājirifo oa nefe koshi katiro keskara ē fai, ēfe meka yoinõfo. Nāfori oa chii xoisai keskarafo. Nāskakē nā ē ato yoiai keskafakĩ afara arisafatirofo,

ixõ Niospa yoini. ⁸Akka afianā āfe Fakeõnoa yoikĩ iskafani:

Mĩ ea keskarari. Mĩri mĩ Nioskõi. Mĩ āto xanifokõi ipanaka. Mĩ keyokõi ikikõisharapakenaka. ⁹Mĩ afara sharafo noikõimis, nā afara chakafo noikaspayanā. Nāskakē ē mia katonai mĩ āto xanifo inõ. Akka ājirifo ē ato inimamai. Akka ē mia inimamakõi,

ixõ yoini. ¹⁰Askata anā yoini,

Mĩri ea keskarakõi. Mĩ āto xanifokõi. Afaa oniyamatai mai yafi nai mĩ onifakĩ taefani. ¹¹Nāskakē nāfo keyokõi mitokomexii. Akka mĩ fisti keyonakama. Nā rapati mā chapoax keyotiro keskai mai fe nai keyoxii.

¹²Rapati chapokē potatirofo fetsa fena shara fixikakĩ. Nāskarifiakĩ mai fe nai anā sharakēma mĩ anā mai yafi nai pāofakĩ keyotiro. Anā fenashara faxiki fenashara inõfo. Akka mĩ fetsatiroma. Mĩ fisti ipanaka,

ixõ Epa Niospa afe Fake yoini.

¹³Niospakai āfe ājirifo yoikĩ iskafamisma:

Mā efe xanifo ikikai efe ketaxamei. Tsaokāfe,

ixokai yoimisma. Akka āfe Fake fisti yoini iskafakĩ:

Mĩ efe xanifokõi ikano nā mia noikaspaiḡafe anā mia afeska fatirofoma mĩmāi keyokõi ato ikikē. Nā mia noikaspaiḡo mĩ ato ikixii, ē mia askafaino mĩ efe xanifokõi ixii,

ixõ yoini. ¹⁴Akka Epa Niospa āfe ājirifo yoini noko kexesharanõfo. Factorafāferi Jesús Ifoafaomākĩ afe ipax-

akakī. Nāskakē Niospa āfe ājirifo yoini a Ifofafo kexesharanōfo.

Nāskakē nō tāpia ājirifo Jesús finōkōia.

**Jesús nokoōnoax nanixakī noko
imapakenakakī. Nāskakē
kachikiri fayamakāfe**

2 Akka Cristo ājirifo finōkōia. Nāskakē nā meka chanīmakōi Niospa Fakeōnoa nō nikasharakōitiro, na meka shara kachikiri fayamaxiki. ²Niospa āfe ājirifo nīchini āfe meka yorafo yoitanōfo nōko xinifāfe nikasharanōfo. Akka nikasharayamaifono Niospa ato omiskōimani. ³Akka taefakī Jesús yoiyoni nokoōnoax chipo naxiai, nōko chaka noko soaxoxiki nō afe ipaxanō. Nānori ato yoiāito nikakaxō a afe rafemisfāfe noko yoinifo. Akka nō Jesús Ifofaino, Niospa noko ifitiro. Akka nō nikayamaino Niospa noko ifitiro. ⁴Askatari Niospa afara fetsa fetsatapafo tsōa atiroma keskara ato ispapaoni aōxō tāpinōfo āfe meka chanīmakōikē. Askatari āfe Yōshi Shara ato mēra naneni ato katoxō nāfāfe yonokī fetsa fetsafakī yonoxonōfo. Nāskakē nō Niospa meka chanīmara fai.

**Jesucristo nono mai anoax
yorakōi ikiyoi oni,
feronāfakekōi askafiax Nioskōi**

⁵Akka Niospa āfe ājirifo yoikī iskafan-ima: “Na mai fena anoax mā xanīfo ixii,” ixō yoinima. (Nāskakē nō Jesús-noa nō shināmakitiro ma nāmāi xanīfofinakōikē.) ⁶Akka na kirika kenekī David yoikī iskafani Niospa shināmanaino:

Epa Niosi, keyokōi mī onifani. Akka nōkai afama. Nāskafekē mī noko noiyanā mī noko shināmisi, noko kexesharayanā. ⁷⁻⁸Akka mī ājirifāfe noko finōyonifo. Nāskafiano nono mai anoax mī noko xanīfo ima. Nāskakē nā mī onifanifāfe noko

nikakōitirofo mīmāi noko xanīfo imasharakē,

ixō keneni. Akka keyokōi nā Niospa onifanifo nō āto xanīfo itiro. Tsoa fetsakai xanīfo itiro. Askafiano keyokōichi noko nikakanima. ⁹Akka mā nō tāpia Niospa noko noikī nono mai ano Jesús nīchini yorakōi inō. Nāskakē āfe ājirifāfe Jesús finōyonifo. Akka mā nokoōnoax nai omiskōixō noko chaka soaxokē. Epa Niospa xanīfo finakōi imani, nāskaramāi Niospa fichipaikī keyokōi noko noikī. ¹⁰Epa Niospa keyokōi onifani aōnoax keyokōi inōfo. Nāskakē āfe fakefo afe isharapakenakafo. Nāskaxō āfe Fake Jesús nīchini nokoōnoax omiskōiyonō nō afe ipaxanō. Āfe Fake fisti nokoōnoax omiskōitiro nōko chaka noko soaxoxiki. Nāato Apa Nios ika ari noko iyoano nō afe ipaxatiro. ¹¹Akka Jesús āfe Apa Nios nāri nōko Epa. Nāskaxō noko chaka soaxona nō a keskara shara inō. Nāskaxō rāfikima noko yoikī iskafatiro: “Nafō ēfe fakefo,” ixō noko yoitiro. ¹²Nā chanīmara faafoōnoa Jesús Apa Nios yoikī iskafani:

Epa Niosi, mīōnoa efe yorafo ē yoisharaxii. Nāskakē ato fe mīōnoax ē fanāixii,

ixō yoini. ¹³Nāskaxō anā yoikī iskafani:

Epa Niosi, ē mia chanīmara faaki,

ixō yoini. Nāskafata anā yoikī iskafani:

Epa Niosi, nā ea chanīmara faafo mā mī ea inā ēfe fakefo inōfo,

ixō Jesús Apa Nios yoini. Nāskarakōi keneni David.

¹⁴Nā fakefo apa fistichi ato fake fafiano nā yora fistiyata nā imi fistiya ikafo tsoa osiama. Nāskarifiāi Jesúsri noko keskara yorakōi ipaoni. Yorakōi kāinixakī noko nāxonī Satanās yōshi chaka nōko ifo iyamanō anā noko namapakenōma. Nokoōnoax Jesús naitīa Satanās āfe kerex xateni anā noko afeska faxima. ¹⁵Akka Jesús nokoōnoax nayoamano yorafo nō naira

ikax ratekōipaonifo. Askafiano mā nokoōnoax Jesús naxō noko chaka soaxona afe ĩpaxanōfo. Nāskakē napai nō anā ratetiroma. ¹⁶ Akka mā nō tāpia Jesús kai onima āfe ājirifo afara ato axoyoi. Askatamaroko Abraham āfe fenafo nā chanimara faafo, Abraham chanimara fapaoni keskafakī chanimara faifono ato afara axosharayoī oni. ¹⁷ Akka Jesús noko keskara yorakōi ini. Nāskakē nā nō meemis keskarari arifi meepaoni. Yorafāfe noikaspaifono meepaoni paekōi. Askatari mekafaifono, askatari chakafamapaiyafono, meepaoni paekōi. Nāskakē nokoōnoa shināi. Noko potaxikima. Nāskakē Epa Nios noko kifixomis noko imasharanō. Akka nā Jesús nokoōnoax nani nōko chaka noko soaxoxiki. Nāskakē noko Apa Nios kifixotiro iskafakī: “Epa Niosi, ē ato nāxonikī ato chaka soaxōfe nā ea chanimara faifo,” ixō Apa yoitiro. Nāskaxō noko Epa Nios kifixomis xanīfokōi itiro. ¹⁸ Satanás Jesús chakafamapaini. Akka Jesús omiskōifikī afaa chakafanima. Nāskakē nokori Satanás afara chakafamapaiyaito Jesús noko axosharatiro nō afaa chakafayamanō.

Jesús Moisés finōkōia

3 Efe yora mīstichi, Epa Niospa mato katonī āfe Fakekōifo mā inō, nāskaxri mā afe xanīfo inō. Niospa Jesús nīchini nokoōnoax nanō. Akka nāatori Apa Nios noko kifixomis. Akka a ato Nios kifixomisfo Jesús ato finōkōia. Nāskakē Jesús shināsharakōikāfe. ² Akka a Niospa Jesús yoini keskara, nāskara asharakōini. Nāskatari Niospa Moisés katonī israelifo Egipto mai anoa ato ifinō, askatari āfe meka shara ato yoinō. Nā Niospa yoini keskarari Moisés asharakōini. ³ Akka Moisésnoa yoisharafitirofono, askatamaroko Jesúsnoa yoisharakōitirofo. Nā

pexe sharaōnoa yoisharatirofono, askatamaroko nā pexe famisnoa yoisharakōitirofo.

Nāskarifiakī Moisésnoa yoisharafitirofono akka Jesúsnoaroko yoikī finasharakōitirofo. ⁴ Āa pexe itiroma. Akka nā pexe famisto atiro pexesharafakī. Nāskarifiakī Epa Niospa keyokōi onifani. ⁵ Akka Moisés Epa Niospa āfe yonomati ini. Niospa yoini keskafakī, nāskarakōi ani. Āfe kaifo israelifo ato yoipaoni Niospa meka. Askatari ato kexesharapaoni. Askatari Egipto anoa ato ifixō ato iyoni. Nā Moisés apaoni keskafakī ōikī keyokōichi tāpikōitirofo Epa Niospa āfe Fake nīchiai afe yorafo ichapakōi ifinō nai mēra afe ĩpaxanōfo. ⁶ Akka Jesús kai Epa Niospa āfe yonomatima. Āfe Fakekōi. Nāskakē afe yorafāfe āto Ifokōi. Akka tsoamāki afe yorafo ē mato yoinō. Nō Jesús Ifofaxō a noko yoyoni keskafakī nō manasharai nā anā oaitīa, nō kachikiri fayamax nō afe yorakōi nō iki.

Niospa fakefo aōnoax inimakōitirofo anā āto ōiti fekaxtenōma

⁷⁻⁸ Akka Niospa Yōshi Sharapa yoikī iskafani:

Epa Niospa mato yoiāi keskafakī nikasharakāfe. Māto ōiti kerexfayamakāfe Niospa meka nikakaspakī. Māto xinifo keskara iyamakāfe. Māto xinifo ē ifini Egipto anoa. Ē ato ififinino tsōa istoma anoxō ea nikasharanifoma. Askakimaroko Jesús mato yoiāi keskara nikasharakōikāfe. ⁹ Nā tsōa istoma anoxō māto xinifāfe ea nikakaspapaonifo nā tsōa ōiyomisma ēfe yonoshara ē ato ispafiaino. Ano afaamano a piaifo ē ato ināpaoni. Askatari ano fakamano, ē ato ināpaoni. Ē ato xinia ranā askafafiaino ea nikakaspapaonifo. ¹⁰ Nāskakē ē

atoki õitifishkini. Nāskakē ē yoini iskafakī: “Ea nikatamaroko āto õiti mēraxō afara chaka shināmisfo. A ē ato shināmapaiyai keskarakai tsōa nikafoma.”¹¹ Nāskakē ē atoki õitifishkikī ē atoñoa yoini iskafakī: “Na israelifāfe ea nikakaspakani. Nāskakē a ē ato inimamapaiyai keskafakī ē ato axopakenakama,”

ixō Epa Niospa nōko xinifoñoa yoini.

¹²Efe yora mishtichi, õisharakāfe. Nōko xinifo keskara iyamakāfe. Māto shinā mēraxō mā Jesús chanīmara fayamax chakakōi mā itiro. Mā askaikai nā Nios nīpanakāfe mā ipanakama.¹³ Askatamaroko pena tii yoinōnāsharakī inimama faatanākāfe nōko Ifoxō shināsharakōixikakī. Afara chakafāfe noko pāratirofoki nō chakafanō. Akka nō nikaxō nō anā shināsharatiroma. Nōko õiti chakakōi itiro. Nāskakē ato nikayamakāfe.¹⁴ Akka nō taefakī Jesús chanīmara fakōini keskafakī eneyamax nō afe ipaxatiro.¹⁵ Akka nā kirika keneano iskakī ē mato yoinō,

Epa Niospa mato yoiyai keskara fisti nikasharafafāikāfe. Māto xinifāfe Epa Nios nikakaspakakī āto õiti kerexkōi fapaonifo. Nāskakē ato keskara iyamakāfe. Māto õiti kerex fayamakāfe. Nāskax nikayospa iyamakāfe,

ixō Niospa meka yoikī kenenifo.

¹⁶Akka, ŷtsoafo Niospa tsekanimē Egipto mai anoa āfe meka nikakaspakakī kachikiri faifono? Akka keyokōi nōko xinifo Moisés Egipto mai anoa iyonī. Nāfāfe Nios nikakaspapaonifo.¹⁷ Akka, ŷtsoafoki Epa Nios õitifishkinimē cuarenta xinia mā akax? Nā nikakaspayanā afara chakafafoki ini. Nāskakē Epa Niospa tsōa istoma anoxō keyokōi ato namapakeni.¹⁸ Akka, ŷtsoafo Niospa yoinimē iskafakī? “A ē mato

inimamapaiyai keskafakī ē anā askafapanakama,” ixō yoini. Akka nā nikayospafo ato yoikī askafani.¹⁹ Akka Epa Nioskai tsōa chanīmara fanima. Nāskakanax a Niospa ato imapaiyai ano tsoa ikinima. Nāskakē tsōa anoxō tenenima inimayanā.

4 Akka Epa Niospa noko yoyoini iskafakī: “Mā ea Ifofaino ē mato anā inimamatiro. Akka mā ea Ifofayamakē ē mato inimamatiroma,” ixō noko yoiniki. Nāskakē keyokōichi nō Ifofanōkāfe.² Epa Niospa noko yoiya: “Ē mato ifipai,” noko fani. Nāskarifikī Epa Niospa nōko xinifo yoikī iskafani: “Ē mato ifipai mato inimamapaixikī anā mā fekaxtenōma,” ixō ato yoini. Ato askafafiaino tsōakai nikasharanima. Kaxpakōi Epa Niospa ato yoini.³ Akka Niospa Moisés shināmanaino iskafakī kirikaki kenekī yoini:

Ea nikayamaifono ē atoki õitifishkikī. Nāskakē ē ato fāsikōi yoiya iskafakī: “Mā ea nikayamaino ē mato mai shara fetsa ano imapakenakama anoax mā isharanō,”

ixō ato yoini. Akka Epa Niospa keyokōi onifani. Mā keyokōi askafakī fetsaxō teneni. Nāskafakīri Niospa fichipai afe yorafo isharanōfo anā fekaxteyamanōfo. Iskaratiari afe yorafo isharamapai afe isharapakexanōfo. Akka nōa nō Nios chanīmara faino, Epa Niospa noko ifisharai nō inimapakexanōfo.⁴ Akka kirikaki Moisés kenenī pena tenetiñoa yoikī. Iskafakī kenenī:

Seis nia yonokī Epa Niospa keyokōi onifani. Nāskaxō pena fisti teneni,

ixō kenenī.⁵ Askatari anā kirikaki kenenī, iskafakī yoikī:

Efe isharapakenakafoma, ixō kirikaki kenekī yoini.

⁶Askafiano ranāri afe isharapakenakafo. Akka nā Niospa meka nikakaspaifo afe ipanakafoma.

⁷Nāskakē Niospa shināmanainori chipo David kirika kenekī yoini iskafakī:

Iskaratīa Niospa meka nikakī māto shināmā shināsharakāfe.

Anorima shinākakima,

ixō David yoini.

⁸Mā Moisés naano, Josué israelifo iyoni Canaán mai ano isharanōfo. Nāskaifono Niospa iskafakī yoini: “Nā ea Ifoafafo efe nai mēra isharapake-nakafo,” ixō yoini. ⁹Nāskakē mā nō tāpia nō Ifoafaax, nō afe isharapakenaka. Epa Niospa afe yorafo inimamasharapai isharapakexanōfo. ¹⁰Epa Niospa keyokōi onifaxō inimayanā teneni. Nāskarifiāi nō Epa Nios ano kaax a nō iyopaoni keskara nō anā itiroma, Niospa noko inimamasharakōiaino. ¹¹Akka fekaxfiano nō Nios Ifokakōitiro afe isharapakexakī. Akka nōko xinifāfe nikayamaito Epa Niospa ato mai shara ināpaifikī ato inānima. Nāskakē nōri ato keskara ipaima.

¹²Epa Nios nipanaka. Nāskarifiāi āfe meka keyonakama, mitsisipakōi. Akka keno ikikōichi nami potexō āfe xaki mēra nō ōitiro. Nāskarifiāi Epa Niospa meka fāsi finakōia. Āfe meka shara nō mēra ikano aōxō nō tāpitiro nō shara ikamāki askayamai nō chakamāki. ¹³Epa Niospa keyokōi tāpia nō ōtatiroma. A nō afara shināxō nō amis keskara keyokōi tāpikōia. Akka nōri tāpia a nō amis keskara. Nāskakē nō Nios pāratiroma.

A Nios ato kīfixomisfo Jesús ato finōkōia

¹⁴Akka Jesúsfi Niospa Fakekī. Askatari noko Nios kīfixomis. Nāatofi a Nios ato kīfixomisfo finōkōiaki. Nāskax nai mēra Nios ano kani. Nāskakē nō kachikiri fatiroma nikakōisharayanā. ¹⁵Nāatori meemis a Satanás noko afara chakafamapaiyai keskara. Nāskakē nāato tāpia a nō meemis keskara

fekaxkōi. Akka Satanás Jesúsri afara chakafamapaini. Nāskafekē Jesús nikanima. Nāskakē nokori axotiro. ¹⁶Nāskakē nō Nioski ranokima nā nō yoipaiyai keskara nō yoitiro. Nō yoiaito Niospa noko noikī noko afara axosharatiro.

5 Ē mato yoinō afeskax ato Nios kīfixomis xanīfo itirofomāki. Nā Niospa ato katoato nāato noko kīfixonō. Nā Niospa katoa noko keskara yorari itiro. Nāfi Nios noko kīfixomis xanīfo itiro. Nāskakē yorafāfe Epa Nios aicho fakakī a Nios ato kīfixomisto āfe xanīfo afara ināmis atori Nios inānō. Askatari yorafāfe āto chaka soapaikakī nā yoinā ina fexomisfo retexō ato koofaxonō Epa Niospa āto chaka ato soaxonō. ²Akka nāri noko keskarari nāatori afara chakafatiro. Nāskakē tsōa tāpisharaya-makī, shināsharakima afara chakafaino, nā xanīfāfe tanaima isharaxō ato axosharatiro. ³Nāskaxō yorafāfe nā yoinā inafa ināino nāato retexō koofakī Epa Nios ato kīfixomis Epa Niospa āto chaka ato soaxonō. Nāskatari āri āfe yoinā ina retexō koofamis ari Epa Niospa chaka soaxonō, a noko axomis keskafakī. ⁴Akka ākai tsoa katometiroma Nios ato kīfixomis xanīfo ixii. Nios fistichi ato katotiro Aarón ani keskafakī. ⁵Nāskarifiāi Cristo aari katomenima Nios ato kīfixomis xanīfokōi ixiki. Akka Apa Nios fistichi yoini iskafakī:

Mī ēfe Fakekōi. Nāskakē mī fisti āto xanīfo finakōia ipanakaki, ixō yoini. ⁶Askatari anā iskafakī yoini: Mīfi ato Nios kīfixomis xanīfo ipanakaki, nā xanīfo Melquisedec ipaoni keskara, ixō Apa yoini.

⁷Jesús nono mai ano ikax, mā chaima naxiki omiskōikōini. Nāskaxō fāsikōi mekayanā oiayanā Apa kīfīni iskafakī: “Epa, mī keyokōi tāpia. Ea mīa ifi-paikī ea mīa ifitiro ē nanōma,” ixō

yoini. Mēxotaima nā Āpa amapaiyai keskara fisti shinākī Jesús āfe Apa nikakōini. Nāskakē āfe Āpa tenemakōini axosharakōiyanā omiskōiaino. ⁸ Akka Jesús Niospa Fakekōifiax omiskōini. Omiskōifikī Apa nikakōini. ⁹ Nokoōnoax omiskōifikī Apa Niospa yoiai keskara nikakōini. Nāskaxō a nikaifo ato ifipakexakī. Nāskax noko ifimis sharakōi imis. ¹⁰ Epa Niospa āfe Fake Jesús katoxō yoiki is kafani: “Mifi nā Melquisedec keskara ikikai. Nāskakē a ea ato kīfixomisfāfe āto xanīfokōi mī ipanakaki ato ikipakexakī. Nāskaxō a eōnoa ato kīfixomisfo xanīfofori mī ato finōkōinī-fofānakī,” ixō Āpa yoini.

Ōisharakōikāfe. Mā Jesús kachikiri faa fāsi mesekōi itiroki

¹¹ Ē mato yoia Epa Niospa Jesús katoa a noko Nios kīfixomis afe xanīfo finakōia ixii. Akka nāōnoa ē mato fetsa yoisharapai. Nāskakē ē mato anā yoisharatiroma māmāi fenāmāshta tāpiaino. ¹²⁻¹³ Akka mā Niospa meka nikakī mā mā xinia ranā aka. Nāskakē tāpikōixō mā ato yoikerana. Akka mā kai tāpisharama. Akka a mā taefakī Niosnoa mā ato yoiyoni mā mā shināmakia. Nāskakē mato anā tāpimanōfo mā ato fenai. Nā fake yome chocho afiai yosiaina keskarakōifo, mā. Akka fake yomēkai afaa piyotiroma. Nāskarifiakī mārī Niospa meka tāpisharaima. Nāskakē mā tāpiama fato sharamākī fatofori chakamakī. ¹⁴ Akka nō pena tii Niospa meka ōifafāikī nō tāpikōiax isharakōitiro māmāi nō tāpiax fato sharamākī, fatofori chakamakī.

6 Akka nōkai fakefo keskarama. Fakefāfekai afaa tāpisharafoma. Akka nōroko tāpisharakōia. Akka fetsa ē mato yoipai a ē mato yoiyomis keskara anā ē mato yoima. Mā nō tāpia a nō afara chakafamis. Nāskakē nō rā-

fikōiyanā nōko chaka shināmakitiro. Nāskaxō nō Nios Ifofaino noko chaka soaxotiro nō afe ipaxanō. ² Mā nō tāpia noko fētsa maotisafaino keyokōi tāpitirofo mā nōmāi Nios Ifofaino. Askatari nō tāpia noko Nios kīfixoyanā āto mifi noko māmāitirofo Niospa Yōshi Sharapa noko imasharanō. Nāskatari mā nō tāpia nō Jesús Ifofaax nō naax nō anā otoxiai. Akka a Jesús nikakas pamisfo Niospa a omiskōipakenakafo mēra ato potaxii. Nāskakē nāfo mā nō tāpikōia. ³ Nāskakē a Niospa fichipaiyaino afara fetsafori nō tāpitiro.

⁴ Nāskakē nō Jesucristoōnoa meka shara nikaxō chanīmara faax mā naax Nios fe nō ipaxatiro. Nāskatari Niospa Yōshi Shara noko fe iki. ⁵ Nāskakē nō Niospa meka tāpisharakōiaino a Niospa afara shara noko yoiai nō atiro. Askatari Niospa afara sharafo noko famapai afara sharafo nō atiro, āfe Yōshi Sharaōxō. ⁶ Nāskakē keyokōi nō afo tāpifixō nō Niospa Fake kachikiri faxō chakafakī mekafaxō, nō anā Ifofatiroma mā nōmāi chakafaxō a noko Ifimis. Anā tsōa noko ifitiroma. ⁷ Akka ē mato yoinō nikakapo. Oi ikaino mai mehanatiro. Nāskakē tare anoax fanafō foaisharatiro. Nāskakē a tare yonomisfo inimatirofo fanafō foaisharaino Niospamāi imasharaino. ⁸ Akka nā tare fetsa chaka anori oi ikaino, fanasharafō foaitiroma. Moxa chakafo fisti foaitiro. Nāskakē koofatirofo nā fanachakafo kooi mitokomenō. Nāskarifiakī fētsa Niospa meka shara nikafafāifikī Nios chakafakī mekafaito nā keskarafō Niospa nā omiskōipakenakafo mēra potaxii. Nō tare shara keskarakē Epa Nios nokoki inimatiro. Akka nō tare chaka keskarakē Epa Nios nokoki inimatiro. Nāskakē noko omiskōimaxii.

Akka mā nō tāpia nō Jesús chanīmara faax nō isharakōitiro

⁹Efe yora mīsttichi, mē matoōnoa tāpisharakōia. Mākai ato keskarama. Akka Jesús Ifofaax oa mā fāi kai keskara mā Nios ari kai. ¹⁰Akka Epa Nios sharakōi. Afaa chaka shināmīma. A mā sharafamis Epa Niospa tāpia, shināmakima. Askatari mā Nios noikī a chanīmara famisfo mā ato axosharamis. Nāskakē Epa Nios shināmakima. ¹¹Akka Epa Nios kachikiri faxoma a mā akai keskararifakī, ato sharafakī mēxotaima Ifofasharakōikāfe, “Nioski nokoaitīa nō afe isharapakexakī,” shinākōikī. ¹²Akka Epa Niospa meka shināmakiyamakāfe. Epa Niospa fetsafo yoini iskafakī: “Mā ea Ifofakī mā ea manasharaito ē mato afara shara ināxii,” ixō ato yoini. Nāskarifiakī mārī manasharakāfe, Jesús kachikiri faxoma. Mārī afara shara fixikakī.

¹³⁻¹⁴Niospa nōko xini Abraham yoiyoni iskafakī: “Ēkīa mī Nios. Ea tsōa finōtiro. Ramashara ē chanīmīma. Ē mia yoinō mī tāpisharakōinō. Ē mia axosharakōikai mī fenafo ichapakōi inōfo. Akka mīkai ato tanātiro ma mī fenafo māi ichapakōikē,” ixō Niospa Abraham yoiyoni. ¹⁵Nāskakē Abraham fena fenakima manakōipaoni. Nā Niospa yoiyoni keskarakōi fakī Abraham āfinī fake fini. Āfe fake Isaaca. ¹⁶Akka fētsa noko yoikī iskafatiro: “Ē mia pārāima ēfe xanīfāfe mā ea ōi. Nāskakē nā ē mia yoiai keskara ē mia axoxii,” ixō noko yoitiro. Nāskakē nō tāpitiro nokokairoko pārāito. ¹⁷Nāskarifiakī Niospa noko tāpimapai āfe meka chanīmakōi. A noko yoiyoni keskara afeskaxō anā fetsafatiro. Nāskaxō ato yoini iskafakī: “Ē Nioskōi. Tsōakai ea finōtiro. Nāskakē nā ē mato yoiai keskafakī mā ea chanīmara fatiro,” ixō ato yoini chanīmara fanōfo. ¹⁸Chanīma Niospa a noko yoiyoni keskara mā noko

ōimasharakōia mā nō tāpia. Nāskakē noko pārātiro. Noko yoini iskafakī: “Ēfe Fake ē matoki nīchixii māto chaka mato soaxonō mā efe ipaxanō,” ixō noko yoini. Nāskakē nō chanīmara fai nā noko yoiyoni keskara āfe Fakeōnoax Epa Nios ano nō afe ipaxatiro. ¹⁹Nāskaxō anā afaa fetsa nō shinātiro. Nios makinoakai tsōa noko potatiro. Nāskakē Epa Nios fe nō ipanaka. ²⁰Jesús nai mēra kani nō aōnoax chipo kanō. Nārīxō xanīfokōixō noko Apa Nios kīfixōfāfāini Melquisedec ipaoni keskaraxō.

Nā Melquisedec yorafo Nios kīfixomis ipaoni

7 Akka Melquisedecnoa ē mato yoinō afe keskara ipaonimākī. Melquisedec xanīfo ipaoni pexe rasi āfe ane Salem anoax. Askatari ato Nios kīfixomis ipaoni. Nā cuatro xanīfofo yometso chakafo ato ichoxō Abraham āfe pia ifitani, afama mīsttifofo oaino, nā Melquisedec Abrahamki nokoni. Nāskata Melquisedec Abraham Nios kīfixoni axosharanō. ²Askafaito ōikī Abraham Melquisedec nā afama mīstti fitanai ranārī ināni. Nā Melquisedec āfe ane “Asharakōimis,” famisfo. Nā Salem pexe rasi anoax xanīfo ipaoni. Nā Salem āfe ane “Isharakōi,” fapaonifo. ³Nā Melquisedec āfe epa yafī āfe efa nō tāpiama. Āfe xinīforikai nō tāpiama. Askatari nō tāpiama a fake kānītīa. A nanītīari nō tāpiama. Nāskakē nō Melquisedec shinākī Niospa Fakeri nō shinātiro. Nāato noko Niosnoa kīfixomis xanīfo ipanaka.

⁴Efe yora mīsttichi, shinākapo. Melquisedec xanīfokōi ipaoni tsoa keskarama. Akka Abraham israelifāfe taefenai āto xini iyopaoni. Abraham sharakōi ipaoni. Askafixō Abraham Melquisedec afama mīstti ināni āfe afaayamafekē. Akka Melquisedec xanīfo finakōia ini Abraham sharafiano.

⁵Israeli xoko fetsafo Leví áfe fenafo Epa Niospa katoní. Náfáfe áto kaifo Epa Nios kífixopaonifo. Náskakē Moisés yoini keskafakí nā ato Nios kífixomisfo kori fisti rasi ato ināpaonifo. Askatari áto afama míshtifori ato inānifo áto kaifáfe. ⁶Akka Melquisedec Leví áfe fenayamafiano Abraham áfe afama míshtifo fetsa fetsatapafo ināni. Náskakē Melquisedec Abraham yoini iskafakí: “Abraham, mia Niospa axosharai,” ixō yoini. ⁷Chaníma, keyokōi nō tāpikōia fetsa ato finōkōixō áfe mekapa ato shara fatiro. Náskakē nō tāpia Melquisedec Abraham finōkōia. ⁸Náskakē nā israeli xoko fetsafáfe nā Leví fenafo afama míshti ato ināfinifono nāfo mā nai keyonifo. Akka Melquisedec Abrahamnā afama míshti fini. Akka Niospa meka yoikí kenenifo Melquisedec iskaratía nia keskara. ⁹⁻¹⁰Leví fenafáfe áto xini Abraham ipaoni. Náskaxō Abraham Melquisedec afarafo ināino Levífáfe akairi ināi keskafanifo. Nō tāpiama afetíara nani. Náskakē nia keskara nō famis. Nā Abraham Melquisedec afarafo ināitía Abraham áfe fena Leví anokai fakeama ini. Chipó Leví fakeni. Náskakē nō tāpitiro Melquisedec fistichi áto xini Abraham yafi ato finōkōia.

¹¹Efe yora míshtichi, shinākapo. Epa Niosxō Moisés noko yoini keskafakí Leví fenafáfe noko Nios kífixomisfáfe noko ifitirofono Niospa áfe Fake níchikeranima Apa Nios noko kífixomis inō. Cristokai Leví áfe fena Aarón keskarama. Nā Cristo Melquisedec keskarakōi. ¹²⁻¹⁴Akka tae fenai Leví áfe fena Aarón ini. Nā Aarón yorafo ato Nios kífixomis ini fetsafáfe áto xanífo. Akka nōko Ifo Jesúskaí Leví áfe fenama, xoko fetsa ini. Náskax Aarón keskarama. Akka nōko Ifo Jesús Judapa fena. Nā Levípa chipoko Judá. Akka, “Judapa yorafáfe yorafo ato

Nios kífixomisfo itirofora,” ixō Moisés yoinima. Askafiano Niospa áfe Fake Jesús níchini yorafo ato Nios kífixomis inō. Náskatari a Moisés yoini keskara Epa Niospa fetsafani.

¹⁵Náskakē anā ē mato mēstekōi yoisharapai. Iskaratía xafakiakōi nō tāpishara Nios afara fetsa yoini keskara noko Nios kífixomis áfe fena Jesús, Melquisedec keskara nokoki nokoni. ¹⁶Akka Moisés yoini keskarakōi Leví áfe fenafo fisti ato Nios kífixomisfo itirofoki. Jesúskaí Leví fenaxoma a Moisés yoini keskaraōnoax noko Nios kífixomis itiroma. Askatamaroko Niospa Jesús katoní noko kífixomis inō. Áfe sharaōxō Epa Niospa Jesús otofani. Anā nanakama. Náskax noko Nios kífixomis ipanaka Niospa sharaōxō. ¹⁷Nānori Niospa yoiyoni David Jesucristoōnoa kenekí iskafani:

Mí Melquisedec keskara. Náskaxō mí yorafo Nios kífixomis ipanaka, ixō kenení. ¹⁸⁻¹⁹Náskakē a Moisés yoini keskarakai nō anā ifofaima. Nokokai imasharatiroma. Askatari nōko chaka noko soaxomisma nō Nios fe ípaxanō. Akka Jesús áfe meka askarama. Áfe meka sharafinakōia. Epa Niospa Fake nokoki níchini aōnoax nō afe ipanaka.

²⁰⁻²¹Akka Epa Niospa áfe Fake yoini keskafakíkai Leví áfe fenafo anori yoinima. Niospa yora shināmanaino iskara kenení, Niospa áfe Fake Jesús yoikí iskafani:

Na meka ē mia yoiai chanímakōi. Náskakē ē anā fetsapakenakama. Ē yorafáfe áto Ifokōi. Náskakē a ē mia yoiai keskafakí yorafo mí ato ea kífixomis ipanaka, ixō Epa Niospa áfe Fake yoini. ²²Akka Apa Niospa nānori yoinikē nō tāpitiro Jesúsnoax Nios fe nō ípaxatiro. Akka Moisés meka askarama. Aōnoax Niospa yorafo nō itiroma. Akka Epa Niospa Moisésxō Leví áfe fenafo yoini keskara

sharafiano akka âfe Fake Jesús yoini keskara sharafinakôia.

²³ Akka a âto kaifo ato Nios kîfixomisfo ichapafofiax afo natirofo. Tsoa nîpaxatirofoma. Mâ fetsa nano fetsari katotirofo atori âfe yorafo Epa Nios kîfixomis inô. ²⁴ Akka Jesúskaî ato keskarama. Nâfi nîpanakakî nâato noko Epa Nios mēxotaima kîfixomis ipanaka. ²⁵ Nâskakê Apa Niosxô noko ifitiro nō afe ipaiyaito nokoôxô Apa Nios yoifafâini iskafakî: “Epa Niosi, ê ato nâxoniki, ato chaka soaxôfe. Nâskaxô a mî ika ano ato imafe,” ixô nokoôxô Apa yoimis. Nâskakê a nokoônoa Apa yoia keskafakî noko nâskakôî faxoxii nō afe îpaxanô. Nâskaxkai nō fenopakenakama.

²⁶ Akka nâ Jesúsfi noko Nios kîfixomis xanîfokôikî. Apa Nios keskara sharafinakôia. Fetsafo finôkôia. Tsôakai aônoa afaa chaka yoitiroma. Aatokai afaa chaka shinâmissa yora chakafo keskarama. Nâskaxô Apa Nios ika anoaforti ato finôkôia. Nâskaxô a nō yopaifo noko axosharatiro. ²⁷ Akka a ato Nios kîfixomis xanîfo fetsafo keskarafofoma. Taefakî afâfe pena tii yoinâ ina retepaonifo Epa Nios inâkakî ato chaka soaxonô. Nâskakê Niospa mâ ato chaka soaxonano yora fetsafâferi ato yoinâ inafô inânifo, atori Epa Niospa chaka soaxonô. Akka Jesúskaî ato keskarama. Jesús ato finôkôia. Nâskakê Jesús nai fistini noko chaka soaxonano Epa Nios fe nō ipaxatiro. ²⁸ Akka Epa Niosxô Moisés yoini keskafakî yorafoônoa Epa Nios ato kîfixomisfo inôfo âto xanîfofo katonifo. Akka nâfofi noko keskarafori nâfâferi afara chakafamisfo. Nâskakê Niospa yoiyoni keskafakî âfe Fake Jesús chipo katonî nokoôxô Nios kîfixomis îpaxanô. Aatokai afaa chakafamissa. Isharakôimis.

Epa Niospa meka fenasharakôî yoini Jesús noko nâxonô nôko chaka noko soaxoxii

8¹⁻² Akka nâ sharafinakôia nō yoiai nâfi Apa Nios xanîfokôî ika ari afe ikakî. Nâskakê nō afara yoipaiyaito nokoôxô Apa yoipakenaka. Nâatofi noko Apa Nios kîfixomis xanîfokôikî. Nâskakê a ika arikai tsôa afaa fetsa onifanima. Akka Nios fistichi onifani. Nâskakê ariax Apa fe nokoônoax mekakakâini. Nâ ika ari nai mēra ano a anoxô Nios kîfiti pexefâ keskarakôifiax finakôia. Nâskakê nâ ê mato kenexona keskara xafakîakôî mâ tâpitiro.

³ Nâ ato Nios kîfixomis xanîfokôî inôfo Niospa ato katonî afarafo yorafâfe Nios inâkata finôfo. Askatari yoinâ inafô fixô retexaxô koofaxô ato kîfixonôfo âto chaka ato soaxonô Niospa ato katonî. Nâskakê nâ Jesús, noko Nios kîfixomisto, nâatori Nios inâni. Yoinâ ina inânima. Askatamaroko âa noko nâxonî nôko chaka noko soaxoxiki. Âfe Âpa amapaiyai keskara ani. ⁴ Moisés yoini keskafakî Levî âfe fenafos israelifâfe ato Nios kîfixomis itirofo yoinâ retexaxô ato Nios inâxoxikakî Niospa ato chaka soaxonô. Akka Jesúskaî Levî âfe fenama. Nâskakê Jesús nono mai ano ixô nokoôxô Apa Nios kîfimis ikeranama. Akka nai mēra ixô noko kîfixomis, Niospa ato katoano. ⁵ Akka nono mai anoxô nâ Levî fenafâfe a anoxô Nios kîfiti karapa pexe mēraxô yonopaonifo. Nânôxô âto kaifo israelifo tâpimapaikakî Nios ika ari afe keskaramâkî tâpinôfo. Askafixô askarakôî tsôa tâpiyonima. Nâskakê Epa Niospa Moisés yoini iskafakî karapa pexe fayomanô: “Ê mia yoiai keskafakî a anoxô ea kîfiti karapa pexe fafe. ¿Mâ mî shinâimê ê mia machi anoxô tâpimana keskara nâskakôî fafe karapa pexe fakî? Nâskakê a yonomisfo tâpi-

mafe nā ē mia yoiāi keskarakōi fanōfo,” ixō Epa Niospa Moisés yoini. ⁶ Akka Niospa āfe Fake Jesús yoini keskarato a Moisés yoini keskara finōkōia. Nāskakē Jesús Apa ika arixō nokoōxō Apa Nios kififafāini. Akka Levī fenafāfekai askafapaonifoma. Epa Niospa āfe Fake Jesús yoiyoni keskarakōi ato yoimisma. Akka nā ato yoiyoni keskara sharafiano nā āfe Fake Jesús yoini keskararoko sharafinakōia.

⁷ Niospa Moisés yoini keskara nō nikasharakōixō nō afara chaka nō fakeranama. Akka nō nikasharakōima. Nāskakē Epa Niospa aōxō noko ifitiroma. Nāskakē noko fetsa yoini iskafakī: “Ēfe Fake ē nīchixii mato nāxonō mato chaka soaxonō. Mā Jesús Ifofaino ē mato ifixii,” ixō Epa Niospa yoini. ⁸ Akka Epa Niospa Moisésxō yoini keskarakai tsōa askara nikasharakanamax nōko xinifo nikayospakōi inifo. Nāskakē nōko Ifo Niospa yoini iskafakī:

Ē chipo na efe yorafo israelifo yafi Judapa āfe fenafo meka fena shara ē ato yoixii. Nā ē ato sharakōi axōai keskara ē ato oimaxii. ⁹ Ē ato xinifo Egipto anoa iyonī. Nāskaxō ē ato yoisharani ēfe meka nikasharaifāfe ato kexesharafafāixikī. Ē ato yoisharafaiino ēfe meka kachikiri fanifo. Nāskakē ē ato potani. Akka a āto xinifo ē ato yoini keskarakai ē āto fenafo askara ē yoixiima. Askatamaroko ēfe meka fena shara ē ato yoixii ea nikasharanōfo. ¹⁰ A ē israelifo yoixiai kene fistiōxō ē ato tāpimaxima. Askatamaroko āto shinā mēra ēfe meka shara ē nanexii āto oīti mēraxō a kirika kenea keskara sharaōxō shināsharanōfo. Nā ē ato yoiāi keskakōixii shināsharaxikani. Nāskakē ē āto Epa Nioskōi ixii. Akka afo efe yorafo ixikani. ¹¹ Akka anā

fisti rasichi ato tāpimaxikanima. Keyokōichi ea tāpixikani. Yorafo afamafāferi ea tāpiaifono, xanīfofōfāferi ea tāpikōixikani. Nāskakē anā eōnoa tsōa ato tāpimaxima akōi keyokōichi mā ea tāpikōiafono. ¹² Ē ato chaka soaxoxii afara chakafafiaifāfe. Nāskaxō a afara chakafamisfo ē anā shināpakenakama, ixō Niospa yoini. ¹³ Nāskakē Niospa anā ato yoini iskafakī: “Meka fena shara ē mato yoinō,” ixō ato yoini. Akka a Moisés ato yoini keskarakai anā tsōa shinātiroma. Nā Moisés ato yoini keskara meka xinikōi. A mekakai anā tsōa shināpakenakama. Nāskakē nā meka shināmakipakenakafo.

**Karapa pexe kene fetsa mēraxō
Epa Nios ato kifixopaonifo.
Akka iskaratīa Jesús noko
kifixomis Apa Nios ika arixō**

9 Ē mato yoinō afe keskara yorafo ipaonifomakī. Akka Epa Niospa Moisés yoini afeskaxō nono mai anoxō afe yorafo ato Nios kifixotirofomākī Niospa ato chaka soaxonō. Akka karapa pexe fanifo a mēraxō Nios kifinōfo. ² Akka a karapa pexe fanifo mēra kene rafe ini. Nā kene rekētana mēra siete rāpari oro otatia metax keskara ini. Askatari mīsari a mēra ini. Nā mīsa kamaki mēxotaima doce pāa fapaonifo. Nā kene rekētana anenifo iskafakakī: “Nios chaimashta ika,” ixō anenifo. ³ Akka karapa pexe fanifo mēra sama namikōi nakirafekōi potexō xītia ini. Nā kene chikaya anenifo iskafakakī: “Nono Nios ikōina,” ixō anenifo. ⁴ Nā kene rekētana ketaxamei mīsa kafāshara oroya taxta fanifo ini. A kamaxixō nakas potoshara kooati ipaoni. Nāskatari kene chikaya fetsa mērari kafo oroya taxtafanifo ini. Nā kafo mēra pāa keskara āfe ane mānā

kecho oro mēra nanea ini. Akka Aarón āfe chatiri nā kafo mēra naneyoamano Niospa nā Aarón āfe chati charofo onifayoni. Nāskata Aarón āfe chati chipo kafo mēra naneni. Nāskatari Niospa Moisés āfe meka makexki kenexō ināni nikanōfo. Nā makex para Niospa mekaya nā kafo mēra nanea ini. ⁵Nāskakē nā kafo māmākia Niospa āfe ājiri keskara raferi nia ini. Āto peta rafeta kafo fepoafo keskara ini. Nāskakē nā Niospa āfe ājiri keskara rafeoxō nō tāptiuro Nios fāsi sharakōikē nōko chaka noko soaxomis. Askafiano akka nafaōnoakai ē mato iskaratīa yoitiroma.

⁶Nāskakē nā Nios kīfīti karapa peke kene rekētana mēra a ato Nios kīfixomisfo mēxotaima ikipaonifo anoxō nakas potoshara koofaino ato Nios kīfixoxikaki. ⁷Akka a kene fetsa mērari tsoa ikitiroma ipaoni. Nā ato Nios kīfixomis xanīfo finakōia fisti ikipaoni. Xinia fisti ata ikipaoni. Nāskatari imimais ikipaonima. Yoinā imiya ikipaoni nā imi Epa Nios ināxikī āfe chaka soaxonō, askatari afe yorafori ato chaka soaxonō. ⁸Nāskakē Niospa Yōshi Sharapa xafakīa noko tāpimani. Akka nā karapa peke iyoano āfe kene fetsa mēra tsoa ikipaonima. Nā ato Nios kīfixomis xanīfokōi fisti ikipaoni Nios fe mekaxiki. Yorafo Epa Nios fe mekayoxoma, Nios ato kīfixomis xanīfo fisti yoiyopaonifo. ⁹Nāskakē nā ipaonifoōna iskaratīa noko shināmatiro Moisés ato yoini keskafakī. Karapa peke ano yoinā ina retexō ināpaonifo Niospa āto chaka ato soaxonō. Askafikanax isharapaonifoma afara chakafakaxō shinātaifapaonifo. ¹⁰Akka Moisés ato yoini keskafakī a ato Nios kīfixomisfāfe nāskakōi fanifo. Nāskaxō afara shara fetsafori ato tāpimani Moisés meka. Afara pita, afara ayata mā fatiro ato fani. Askatari afaari mā pitiroma, afaari mā ayatiroma ato

fani. Askatari ato tāpimani afeskax mechokometirofomāki Epa Niospa ato nikakōinō. Akka askafiaifono afāfekai ato chaka soaxokōitirofoma. Cristo oyoamano nānori Niospa ato yoiyoni. Nā Cristo naitīa aōxō keyokōi Niospa fetsafani. Nāskakē nō Jesús Ifofaino, Niospa nōko chaka noko soaxotiro. Nāskakē a Moisés yoini keskara anā tsōa ifofasharatiroma āfe chaka soapaikī.

¹¹Akka Cristo mā anā nai mēra kaax, noko Nios kīfixomis xanīfokōi ini. A Niospa noko yoiyoni keskara noko ināmis. A karapa peke anoxō a ato Nios kīfixomisfāfe ato Nios kīfixopaonifo yorafāfe anifo. Akka Jesús noko kīfixomis ano sharafinakōia Nios fistichimāi nai fanino. ¹²Akka Cristokai karnīro imi fota fakka fakeshtari fonima. Askatamaroko nokoōnoax nakī āfe imi foax ikisi Apa Nios ari kani. Nāskaxkai anā Jesús nanakama. Nāskaxō nōko chaka noko soaxonano āfe Apa Nios ari nō katiro. ¹³Akka chanīma, karnīro yafi fakka retexaxō āfe imi fikaxō nā karnīro koofakaxō āfe chii mapoya nā imi osikaxō saa saa anifo Epa Niospa ato chaka soaxonō anā choshta keskara iyamanōfo. ¹⁴Akka Cristokai afaa chakafamisma. Nāfi sharafinakōia. Niospa Yōshi Shara a nīpanakato Jesús shināmani. Nāskakē Apa yoini iskafakī: “Epa, ē atoōnoax naikai. Nāskakē ēfe imi foano eōxō mī āto chaka soaxotiro mefe yorafo inōfo,” ixō Apa yoini. Akka a nō Nios inimamapaikī nō shināpaoni keskara nō anā shināima. Akka iskaratīa nō Nios inimamapaikī nō nikasharakōitiro. Nā Nios nīpanaka sharafinakōia.

¹⁵Akka a Moisés ato yoini keskara sharafiano tsōa nikapaonima. Afara chakafapaonifo. Nāskakē nā afara chakafapaonifo keskara Cristo fistichi ato chaka soaxotiro. Akka a Moisés yoipaoni keskara anā ato yoitiroma. Nāskakē Cristo oni nokoōnoax naiyoi

nōko chaka noko soaxoxiki nō Nios fe ipaxanō. Nāskakē Niospa noko yoini iskafakī: “Ekeki fekāfe ēfe Fakeōnoax efe yorafo ixikakī,” ixō noko yoini. Nāskaxō a noko yoiyoni keskara noko ināxii. ¹⁶⁻¹⁷ Iskaratīa afara fetsa ē mato yoinō mā tāpinō. Nō nayoxoma nō yoitiro iskafakī ato yoikī: “Ē naano tsōa ēfe afarafo fiimākai ikisi ē mato tāpimayonō,” ixō nō yoitiro. Nāskakē nā nō yoiyomis keskafakī nō nayoxoma nōko afarafo fetsafo ināpaikī nō yoitiro. Akka nō nayoamano nōko afarafo tsōa fena fitiroma. ¹⁸ Nāskakē Niosxō Moisés afe yorafo yoini āto yoinā inafoteaifono imi fonō. Akka a yoinā inafāfe imi foyamaino a ato yoiyoni keskafakī Niospa ato chaka soaxotiroma. ¹⁹⁻²⁰ Taefakī Epa Niospa shināmanaino Moisés israelifo keyokōi ato yoini nikanōfo. Mā ato yoikī mitoxō, nā ifi hisopo āfe pōya pishta fini. Mā fixō fakka fake imi yafi oveja imi fakkaya osini. Nāskaxō ifi hisopo pōya pishta fixō oveja raniya texkeani. Nāskata nā ifi hisopo pōya pishta texkeata fakka fake imiki momo momo axō nā Niospa meka kirikaki kenea a Niospa yoiyoni keskafakī fakka imi saa saa ani. Askatari yorafokiri fakka imi saani. Ato yoikī iskafayanā: “Na imioxō mā tāpitiro Epa Niospa noko yoiyoni keskara axii. Nāskax nō afe yorafo itiro,” ixō Moisés āfe kaifo yoini. ²¹ Nāskatari nā karapa pexe a mēraxō Nios kīfiti Moisés imī saa saa ani, askatari a mēranoafori keyokōi imī saa saa ani. ²² Chanīma, nā Epa Niospa Moisés yoini keskafakī Moisés imi saakano karapa pexe anoafo keyokōi ato chaka soaxona. Akka imi foyamaino noko chaka soaxotiroma. Anā ano fato fetsama nōko chaka noko soaxotiro.

Cristo nōkoōnoax nani noko chaka soaxoxiki

²³ Nā anoxō Nios kīfiti karapa pexe mēranoa keskarakōifo Nios ika ari. Nāfoki ato Nios kīfixomisfāfe yoinā imi saanifo Niospa afo ōisharanō. Akka a karapa pexe mēranoa imifo sharafiano afāfe nōko chaka noko soaxotiroma. Askatamaroko nā Cristo nokoōnoax nai fistini nōko chaka noko soaxoxiki. Noko chaka soaxonano Nios ika ari nō katiro, a keskara shara afe ipaxakī. Askatari anokai a anoxō Nios kīfiti karapa pexe keskarama. A Nios ika ano sharafinakōia. ²⁴ Akka yorafāfe karapa pexe fanifo anoxō Nios kīfinōfo. Nāskakē a mēra a Nios nai mēra ika keskarakōi ipaoni. Akka Cristo mā otoax a karapa pexe fanifo mēra ikinima. Askatamaroko Apa ari nai mēra kani. Nāskakē iskaratīa ari afe ika noko Apa Nios kīfixōfāfāixiki. ²⁵ Akka nā ato Nios kīfixomis xanīfo karapa pexe kene fetsa mēra ares fisti xinia fisti akax ikīpaoni a mēraxō Nios kīfixiki. Āfe imikōiya a mēra ikitamaroko, yoinā imiya ikīpaoni. Akka Cristokai ato keskarama. Akai mēxotaima natiroma, nai fistini Apa Nios ari kaxiki. ²⁶ Akka askakatsaxakī Cristo nokoōnoax nai ranā ranākerana nā Niospa mai onifanichāi. Akka askamisma. Jesús nai fistini ikisi noko keyokōi chaka soaxoxiki. ²⁷ Akka keyokōi nō nai fetsexii. Nō naax keyokōi nō akiki nokoaito noko yoixii a nō niyoxō amis keskara. Nāskakē a nō amis keskara noko yoiaino nā Jesús Ifofaafō tii afe isharapakenakafo. Akka nā nikamisfoma omiskōipakenakafo mēra ato potaxii. ²⁸ Cristo āari ināmeax noko naxōi fistini. Yora ichapafoōnoax omiskōixō noko nāxoni. Askafīax anā āfe yorafoki oxii, noko ikisharapakexakī. Nāskakē anā nokoōnoax nanakama noko chaka

soaxoxiki. Askatamaroko aõnoax nõ isharpakenaka.

10 Niospa Moisés yoini keskaraoõxõ nõ täpitiro Cristo noko afarasharakõi faxoxiai. Nāskakē nā Moisés ato yoini keskarakai tsoa imasharatiroma. Afia Moisés ato yoini keskakā nā xinia tii a ato Nios kifixomisfāfe yoinā inafõ retepaonifo Niospa ato chaka soaxonõ. Askatari a Moisés yoini keskaratokai ato imasharamisma Nios fe ipaxanõfo. ²Akka a ato Nios kifixomisfāfe yoinā inaoxõ ato chaka soaxonaifono, tsõa anā akeranama yoinā ina retekī. Āfe chakaõxõ anā shināchakakeranama. Nāskakē anā tsõa yoinā ina retekaranama. ³⁻⁴Akka askarama. Nā xinia tii cabra ato retexonaifotīa nā afara chakafamis keskara ato shināmapaonifo. Akka yoinā ina imioxõ āfe chaka ato soaxotiroma.

⁵Nāskakē Cristo mai ano fotoyoxoma Apa yoini iskakā:

Epa, mīkai fichipaima yoinā ina imioxõ āto chaka soanõfo. Askatamaroko yorakõi mīa ea onifani ēfe yora ē mia inānõ. Nāskaxõ yorafõnoax naxõ ē ato chaka soaxoxiki. ⁶Akka yorafāfekai mia inimakanima yoinā ina retekaxõ kooakī mī ato chaka soaxonõ, ixõ yoini. ⁷Akka anā mē mia yoia iskakā:

Mē nono mai ano fotoa a mīa amapayai keskara ē axiki. Nānorikõi mī meka yoimisto eõnoa yoikī keneyoni, ixõ Cristo Apa yoini. ⁸Efe yora mīshitchi, shinākapo. Cristo Apa yoikī taefani iskakā: “Epa, mīõxõ Moisés ato yoini keskara sharafiano mī anā fichipaima. Akka nāato ato yoikī iskafani: ‘Yoinā inafõ retekāfe āfe imi foano aõxõ Niospa mato chaka soaxonõ,’ ixõ ato yoini. Akka a

yoinā retexõ koakaxõ mia ināifāfekai afāfekai mia inimamaima,” ixõ Apa yoini. ⁹Nāskaxõ anā yoikī iskafani: “Epa, ē nono mai ano ē fotoni a mīa amapayai keskara axiki,” ixõ Apa yoini. Akka Cristo noko nāxonni noko chaka soaxoxiki. Nāskakē a Moisés ato yoini keskara nõ anā nikatiroma nõko chaka Epa Niospa noko soaxonõ. Nāfo mā Niospa fetsafaa. ¹⁰Nāskakē a Apa amapayai keskai Jesucristo āari ināmeni noko nāxoxikī aõnoax nõ a keskara shara inõ. Nāskakē nõ anā afaa fetsa fichipaima māmāi Jesús noko nai fistixonikē.

¹¹Akka a atoõxõ Nios kifixomisfāfe pena tii yoinā ina retepaonifo Epa Niospa keyokõi ato chaka soaxonõ. Askafekēkai afāfe ato chaka soaxopaonifoma. ¹²Akka Jesucristo mā noko nai fistixoni noko chaka soaxoxiki. Nāskakē nõ anā afaa fetsa yopanakama noko chaka soaxonõ. Nāskakē mā nokoõnoax naax Apa Nios ari kani ariax afe xanīfokõi ikikai. ¹³Akka mā Apa ari kanixakī iskaratīa arixõ manai, a noikaspamisfo Apa Niospa ato potaitīa. Nāskakē Jesucristo Apa fe xanīfokinakōia ixii. ¹⁴Nāskakē āarifi ināmei fistixõ noko nāxonni nõko chaka noko soaxoxiki. Nāskaxõ nõ Ifofaax a keskara shara nõ ixii. Nāskakē Niospa anā afaa chaka nõkoõnoa õipakenakama. Nāskakē nõri a keskara sharakõi ixii.

¹⁵⁻¹⁶Nānori Niospa Yõshi Sharapa noko yoiyoni iskakā:

Efe yorafāfe, ea Ifofaifono āto shinā mēra ēfe meka ē nanexii āto õiti mērari a ēfe meka kenea keskara ē faxii ea Ifofasharanõfo, ixõ yoini. ¹⁷Nāskaxõ anā yoikī iskafani:

Mā ea Ifofaino ē anā shināpakenakama a mā chakafamisfo, ixõ Niospa Yõshi Sharapa yoini. ¹⁸Akka mā noko chaka soaxonano, nāskakē nõ

anā yoinā ina inātiroma noko chaka soaxonō.

Nios fe rafesharakōikāfe

¹⁹Efe yora mīshtichi, nāskakē nō nai mēra ikitiro Nios ano ranotama Jesucristomāi nokoōnoax nai imi fonikē, noko chaka soaxoxiki. ²⁰A ato Nios kīfixomisfo kīfiti pexefā kene fetsa mēra xinia tii ikifistipaonifo ato Nios kīfixoxikakī. Anā iskaratīa nō yopatiroma askara. Anā askafapanakama. Akka iskaratīa afara fetsa fenasharakōi Jesús noko axoni. Nāskakē mā Jesús naino nā Nios kīfiti pexefā kene mēranoa sama nāmīfā faxtetani anā tsoa ikiyamanō. Nāskakē nākōi nā Nioskōi nō kīfitiro. ²¹Nōko Ifo Jesús nokoōxō Apa Nios kīfixomis xanīfokōi. Nāskakē keyokōi Niospa fakefāfe āto Ifokōi. ²²Nāskakē nō Jesús chanīmara fakē nā noko nāxonioxō nōko ōiti fena sharakōi noko faxotiro. Nāskaxō a nō afarafo chakafamis keskarrafo anā nō shinātiroma nōko ōiti inimakōitiro. Nāskaxō faka sharapa nashimana keskara noko fatiro anā afaa chaka nōko shinā mēraxō nō shinānōma. Nāskakē Nios fe rafekāfe. ²³Akka nō yoikī iskafamis: “Jesús nōko Ifokē Epa Niospa a noko yoiyoni keskara noko axoxii,” ixō nō yoisimis. Nāskakē afaa fetsa shināyamakāfe. Nā nō shināi fisti shināfafāikāfe. ²⁴Akka Epa Niospa noko sharafamis. Nōri nō shināsharanō afeskaxō nō fetsafo shināmasharatiromākī nōinā faatanākaxō afara axoshara faatanānōfo. ²⁵Mā mā tāpia mā Jesús chaima oi. Akka fetsafo anā ichanāmisfoma. Nāskakē ato keskara iyamakāfe. Nāskakē ichanāi xateyamakāfe. Jesúsnoa mā shināi keskafakī fetsafori yoitaifakāfe māto ōiti inimasharakōinō.

²⁶Fatora fētsa mā tāpia Jesús nokoōnoax nani nōko chaka noko soaxoxiki. Nāskara mā tāpifixō afara chakafakī nōko Ifo Jesús kachikiri fakī, askarakai Niospa āfe chaka soaxotiroma. ²⁷Nāskarafo Niospa ato omiskōimaxii. Akka Niospa ato ōiaino ratei finakōixikani. Nāskakē Niospa ato yoixii iskafakī: “Emakinoax omiskōipakenakafo mēra fotakāfe, chiifā mēra,” ixō ato yoixii. ²⁸Akka fētsa nā Moisés yoini keskara nikakaspakī afara chakafaito fētsa ōixō xanīfo yoisimis. Fistichi yoiyamakī rafeta yoitiro, askayamakī trespa yoitiro iskafakī: “Mā nō ōia nato afara chakafaito,” ixō yoitirofo. Nāskakē xanīfāfe yoitiro: “Na feronāfāke afara chakafaa mā natiro,” ixō yoitiro. ²⁹Akka nā Moisés yoini keskara nikakaspaifo afo retepaonifo keskafakī fatorafāferi Jesús nikakaspamisfokē Niospa ato omiskōimakī finakōixii. Nāskakē nā yora chakafāfe shinākī iskafamisfo: “Mē nikamis Jesús ea nāxoni. Nā naino āfe imi foni. Nāskaxō ea katonī aōnoax ē Niospa fake inō. Akka ē shināikai afama. Nāskakē ē Jesús Ifofapaima,” ixō anori shinākī nāato Niospa Fake nikakaspakōimis. Askara meka yoikī Niospa Yōshi Shara chakafakī mekfamis, Niospa Yōshi Sharapa sharafafiamisno noikī. ³⁰Akka mā nō tāpia Niospa yoikī iskafani: “Afara chakafāifāfe ē ato omiskōimaxii,” ixō yoini. Askatari yoikī iskafani a kirika keneano: “A ea Ifofaafāfe afara chakafāifono ē ato omiskōimaxii,” ixō yoini. ³¹Akka fatorafāfe nōko Ifo Jesús kachikiri fakaxō afara chakafariafāifono atonā fāsi mesekōi ixii. Nāskakē askarafo nā Nios nīpanakato ato achixō ato omiskōimakī finakōixii.

³²Shinākapo efe yora mīshtichi. Mā taefakī Jesúsnoa tāpixō mā

Ifofani keskafakī shināmakiyamakāfe. Fetsafāfe mato Jesús Ifofatimafaifono ato nikatama mā nōko Ifo Jesús Ifofasharakōipaoni. ³³Nāskaxō mā Jesús Ifofasharaito ōikakī fetsafāfe mato ichayanā mato omiskōimamisfo. Akka a Jesús Ifofamis fetsafori omiskōiaifono mārī ato fe omiskōipaimis. ³⁴A Jesús Ifofaa fetsafo karaxa mēra ato ikimanifo. Nāskakē mā ato noiyanā ato inimamapai karaxa mēranoa mā ato ōikai kani ato shināmasharata ato inimamaxiki. Nāskatari nā Jesús Ifofaafāfema mātō afarafo mato fiakī keyokōinifo. Mato askafafiaifono a shināchakatamaroko mā tāpini Epa Niospa nā ika arixō mato afara mekexona afokai fenopakenakama. Nāskara tāpiax mā inimakōini. ³⁵Nāskakē a mā Jesús chanīmara faa keskafakī kachikiri fayamakāfe. Mā kachikiri fayamakē Epa Niospa mato sharafaxii noko yoiyoni keskafakī. Nāskaxō afara shara mato ināxii. ³⁶⁻³⁷Akka Niospa meka kenenifo iskai:

Cristo mā chaima matoki oi, samarakaima,

ixō kenenifo. Nāskakē mā Jesús Ifofasharai keskafakī omiskōifiki tenekāfe. Epa Niospa mato ināpaiyai keskara aōxō nā mato yoiyoni keskara mā fixii. ³⁸Nāskaxō anā Niospa meka kenenifo iskafakī yoikī:

Nā ea chanīmara fai ē imasharaito, nāato ea Ifofasharakōixii. Akka nā ea kachikiri faafoki ē inimaxima,

ixō Niospa yoini kirika keneano. ³⁹Nāskarafāfe Jesús kachikiri fakanax omiskōipakenakofo mēra fokani. Akka nōkai askarama. Askatamaroko nō Jesús chanīmara fakōimis noko nimasharapakexanō nō afe ipaxakī.

Nios nikakōipaonifo

11 Akka nō Epa Nios chanīmara fakōixō a noko yoiyoni keskara noko axoyoamano nō chanīmara fai chipomāi noko axōfaito. Nāskarifiakī a noko yoiyoni keskara nō ōiyamafixō āfe mekaōxō nō chanīmara fai. Nāskara nō shinākī nō Nios chanīmara fai. ²Nāskakē nōko xinifāfe Niospa ato yoini keskara chanīmara fakōipaonifo. Nāskakē Epa Nios atoki inimakōikī atoōnoa meka shara yoini.

³Akka nō chanīmara faxō nō tāpitiro Niospa āfe mekapa mai yafi nai onifani. A nō ōiyomisfoma afarafo Niospa onifani, akka iskaratīa mā nō ōitiro. Nāskakē āfe mekapas keyokōi onifani.

⁴Ē mato yoinō nikakapo mā tāpinō a nōko xinifo ipaonifo afe keskaramākī. Nōko xini Abel Nios chanīmara faxō oveja fake ināni nā Niospa yoini keskafakī. Nāskakē Nios akiki inimakōini. Akka āfe ochi Caínkai askara inānima. Nā Caín Nios nikakaspayanā āfe afarafo ināpaiyaito Niospa fichikaspani. Akka āfe exto Abel Nios chanīmara fakōikē Niospa aōnoa yoikī iskafani: “Mī ea chanīmara fakōina,” ixō yoini. Abel Nios chanīmara faax mā nafianikē nō Abel shinākī nō tāpitiro Nios chanīmara faxō nō nikasharakōitiro. Nō askafaino Nios nokoki inimasharakōi.

⁵Nōko xini Enoc aatori Nios chanīmara fakōinax afe rafekōipaoni. Nāskakē nayamafiakē a ika ari Niospa ifirisafatani. Aōnoa yoikī Niospa meka kenenifo iskafakī: “Ē Enoc yoiai keskafakī ea nikakōimis. Nāskakē ē akiki inimakōi,” ixō Niospa yoini. ⁶Akka nō Nios nikayamakī nō Nios inimamatiroma. Akka nō Nios fe ipaikōikī nō nikakōitiro. Iskaratīa Nios nia. Nāskakē nō chanīmara fatiro Niosmāi nikē. Askatari nō nikapaikōikī

chanimara fayanā akiki nokoaito Niospa noko afara shara faxoxii.

⁷Nōko xini Noéri Nios chanimara fakōipaoni. Nāskakē Niospa Noé yoikī iskafani: “Ē oi kaya imai faka faipafanō āsai fetsenōfo. Nāskakē kanōanāfā pexeya fafe. Mī fakefo fe mī āfinō ano ikanax āsaxikanima. Nā ē mia yoiai keskafafe,” ixō Niospa Noé yoini. Akka tsōa askara ōiyomisma nāskakē Noé chanimara fakī kanōanāfā fani āfe fakefo fe āsaxikakima. Nā Noé Nios chanimara faax isharakōipaoni. Akka nā nikakaspaifo askapaonifoma, afāfe afara chakafapaonifo. Nāskakē Niospa ato omiskōimani āsanōfo. Nāskakē Nios fe Noé rafeaito akiki inimakōini.

⁸Nōko xini Abrahamri Nios chanimara fakōipaoni. Nāskakē Niospa Abraham yoikī iskafani: “Nā ē mia nīchipaiyai ari mī katiro. Ē mia mai inānō mīnā inō,” ixō Epa Niospa yoini. Akka Abraham tāpia inima fakiri kaimākai. Askafiax nā Niospa yoia keskakōini. ⁹Nāskakē nā Niospa yoiyoni keskara chanimara faax, a Niospa nīchia mai ano nokoax Abraham yora fetsafo mēra kani. A keskarafo inima. Nānoax pexe keskara a karapa pexe fofāsafapaoni a mēra oxaxikaki. Nāskakēri āfe fake Isaaca fe āfe fafa Jacobo nā keskara mēra ipaonifo. Epa Niospa Abraham yoini keskafakī nā raferi ato yoikī askafani: “Ē mato mato mai ināxii,” ixō yoini. ¹⁰Nāskakē Abraham manapaoni. Akka Niospa yoini keskara nā mai ano ifiaxō tāpipaoni a Nios ika ari afe ipanaka. Nāno Niospa onifanifo keyokōi sharakōifo nāfori āfenā ipanaka. Nāskakē Abraham manapaoni.

¹¹Niospa Abraham yoini iskafani: “Mī āfi Sarapa chipo fake fixii. Āfe fake feronāfake ixii. Nāskakē mī fenafo ichapakōi ixikani,” ixō yoini. Akka Abraham anifokōi ini āfe āfiri yōxafokōi ini fake

fimisma. Nāskakē Abraham āfe shinā mēraxō shinākī iskafani: “Epa Niospa ea yoiyoni keskara ea axōi. Nāato nā yoiai keskarakōi famis,” ixō Abraham Nios chanimara fani. Nāskakē Abraham āfinī fake fini, āfe fake feronāfake. Nāskakē Abraham fakeya ini. ¹²Akka Abraham mā anifokōia ini. Nāskano āfe fenafo ichapakōifo ini. Tsōa ato tanātiroma. Nā fishifo tiikōi askatari nā mashi exe tiikōi inifo tsōa ato tanātiroma. Abraham āfe fenafo ichapakōi inifo.

¹³Nā ē yorafoōnoa mato rama yoia keskara atoōnoa ē mato yoinō. Nā yorafo nai mitokomenifo a Niospa ato yoiyoni keskara fikanaxma. Akka askafikaxō chanimara fakakī ato shinā mēraxō oa ōiai keskara fanifo. Nāskakē inimakōinifo. Nāskakanax yoinānifo iskakani: “Nonokai na mai ano nō ipanakama, mai fetsa ano nō ixii,” ikax yoinānifo. ¹⁴Akka nānori yoiaifāfe nō tāpitiro nāskara yorafo nono mai ano ipaitama Nios ika ari fopaikani afe ipaxakakī. ¹⁵Akka a ipaonifo ano shinākani āto mai ano anā fopaikani fokeranifo. ¹⁶Akka āto mai ari fopai atama Nios ika ariroko shinānifo ari nokopaikakī. Nāfāfe tāpinifo Nios ika ari sharafinakōia. Nāskakē Epa Niospa a ika ari ato pexe shara faxoni afe ipaxanōfo. Nāskakē Niospa atoōnoax inimakī ato yoikī iskafani: “Ēfi mato Nioski,” ixō atoōnoa yoini inimayanā.

¹⁷⁻¹⁸Anā Abrahamnoa ē mato yoinō. Epa Niospa tāpipaini Abraham chanimara fakī nā yoia keskara akimākai. Nāskaxō yoikī iskafani: “Mī ina ea retextotamaroko mī fake fisti Isaaca ea retextōfe,” ixō yoini. Nāskatari Epa Niospa taefakī Abraham yoiyoni āfe fake fisti Isaacaōnoax āfe fenafo ichapakōi ixiaifo. Nā afara sharafo Niospa Abraham yoiyoni keskafakī āfe fake Isaacaōxō keyokōi axoxixakī tāpimayoni. Nānori Niospa Abraham yoiaino āfe fake fisti re-

texō Nios inākerani. Nāskaxō Nios chanī-mara fakōixō nā yoini keskakōi fani. ¹⁹Nāskaxō Abraham āfe shinā mēraxō shinākī iskafani: “Epa Niospa ea yoia iskafakī: ‘Mī fake Isaaca ea retexōfe,’ ea faito ē shinā Niospa afama mīshti fatiro. Akka ēfe fake nafiakē Epa Niospa samama ea otifaxotiro,” ixō shināni. Chanīma, āfe fake nakerani. Nāskakē Abraham shināni āfe fake nafiakē Niospa otifaxotiro.

²⁰ Akka Isaaca nāatori Nios chanīmara fakōipaoni. Nāskakē āfe fake feronāfake rafe yoini a inōpokoai: “Jacobo yafi Esaú, chipo Epa Niospa afara shara mato faxoxii,” ato fani.

²¹ Nāskarifiakī Jacobori Nios chanīmara fakōipaoni. Nāskakē mā chaima naito Niospa āfe shinā mēra shināmanai keskakakī āfe fafa rafe, José fake rafe, Niospa ato shara faxonōpokofai ato yoini. Ato yoita āfe chatiki mēstexō Epa Nios kīfīyanā aicho fani.

²² Nā Josēri Nios chanīmara fakōipaoni. Nāskaxō mā chaima nakī āfe yorafo yoikī iskafani: “Chipo Epa Niospa nōko fenafo nā israelifo Ejipto anoa ato iyoxii kiki. Fokakī ēfe xaori foxikani kiki. Nā ikaifo ano ea maifaifoxikakī,” ixō ato yoiyoni.

²³ Moisés āfe apa feta āfe afa Nios chanīmara fakōipaonifo. Nāskakē Moisés yomeax sharapishtakōikē āfe apa feta āfe afa ōini. Nāskaxori tāpinifo mā yosixō a Niospa yoiai keskara yonosharakōixiaito. Nāskakē Ejipto anoa xanīfāfe ato yoini a israelifāfe āto fake feronāfake yome mīshti keyokōi ato rētekī mitokakōinōfo. Askafiaifono Moisés āfe apa feta āfe afa Nios chanīmara fakaxō ratekakima tres oxe anifo āto fake onekakī xanīfāfe āto fake rēteyamanō.

²⁴ Moisés āfe chata keskara ini Faraón. Askafiaifono Moisés askara fichikaspani. Nāskaxō ato yoini iskafakī: “Xanīfo

Faraónkai ēfe chatama. Āfe fakerikai ēfe efama,” ixō ato yoini, chanīmara fanōfo israelifo āfe kaifo ini. Moisésri Nios chanīmara fakōipaoni. ²⁵ Akka Moisés shināni iskakī: “Ē Ejipto anoax xanīfāfe pexe ano ikax ēri ato fe inimasharakai xini ranā ayanā ē afara chakafatiro Nios shināyamakī. Ē askapaima,” ixō shināni. Askapaitamaroko iskafakī shināni: “Ēkai ejiptofo feta afara chakafapaima, askakimaroko ēfe kaifo fe nā Niospa inafō omiskōiaifo keskai ēri ato fe omiskōi. ²⁶ Ē Egipto anoafō ato afara fiapakī ē ato fiakerani. Ē fiaxoma, ea mekafafi-aifono Egipto anoafāfe, nāskanō. Akka afarafoyafiax shara. Akka Cristo, a Niospa noko nīchixii noko ifinō, nā sharafinakōia. Ē Cristoōnoax omiskōifiano Epa Niospa a ika arixō ē nokoaito afara sharakōi ea ināxii ē afe ipaxanō,” ixō shināni.

²⁷ Akka Nios chanīmara fakōinax Ejipto anoax āfe kaifo fe Moisés kani. Ejipto anoax āto xanīfo akiki ōitifishkifiaino akiki mesetama nā xanīfāfe mai anoax kani. Akka Nios tsōa ōiyamafitirono Moisés fisti Nios fe rafekōiax afe mekapaoni. Nāskakē nā Niospa yoini keskakakī enepaonima. ²⁸ Akka Ejipto anoax israelifo foyoafomano Niospa Moisés yoini iskafakī: “Mī kaifo yoife ovejanā fake retenōfo. Nāskakaxō nā oveja imi āto pexe fepotifo raish anōfo, askafafono ōiki ēfe ājirinī āto fake iyoafō rēteyamanō, nā Ejipto anoafō āto fake iyoafō ato reteaitia,” ixō Niospa yoini. Nāskakē Moisés nā Niospa yoiai keskara chanīmara faxō āfe kaifo israelifo yoini. Nāskakē israelifāfe āto fake iyoafō nanima.

²⁹ Nāskakē israelifāfe Nios chanīmara fanifo. Nāskakaxō nā fakafā āfe ane Ōshi pokefainifo. Epa Niospa nēxpakīa fakafā shināfatanaino israelifāfe pokefainaifono ato acho Ejipto anoafō fonifo

ato retepaikani. Mā fakafā nēxpakīa kāiyafono Niospa atoki fakafā yosifani. Nāskakē āsai mitokomenifo.

³⁰ Akka Niospa israelifo yoini: “Nā Jericó pexe rasi kachiori siete nia foaketi fayakenōfo,” ixō yoini. Nā pexe rasi kachiori simīto kene keyakōi masoa ini. Nāskakē israelifāfe a pexe rasi kachiori foaketi fayakenaifono nā Niospa yoini keskara nā pexe rasi maokomei fetseni. ³¹ Akka keyokōi Jericó anoafo nai keyonifo. Akka nā kēro chotaferoma āfe ane Rahab nā fisti nanima nāatomāi mā Nios chanīmara faax. Akka Jericó pexe rasi ano foyoafomano israeli xanīfāfe feronāfake rafe nīchini ato onāti fatanōfo. Mā foafono nā rafe Rahab āfe pexe mēra ato ikimani tsōa ato fichixō reteyamanō. Nāskakē nā Rahab tsōa retenima āfe kaifo retefikakī.

³² Akka, ¿anā afaa fetsa ē mato yoitromē? Nā yora ichapafāfe Epa Nios chanīmara fapaonifoōnoa ē mato yoikī keyotiroma. Nā Gedeón ikaino, Barac ikaino, Sansón ikaino, Jefté ikaino, David ikaino, Samuel ikaino nā Niospa meka yoimis fetsafoōnoari ē mato yoipanā ēkai yoikī keyotiroma. ³³ Nāskakē afāfe Epa Nios chanīmara fakaxō āto sorarofō yoinifo a ato noikaspaifo ato retenōfo. Nāskakē a ato noikaspaifo ato retepaifikakī finōkōinifo. Akka atiri xanīfo ikaxō āfe yorafo kexesharapaonifo isharanōfo. Nāskakē a Niospa ato yoiyoni keskara ato axosharani. Nāskatari atiri nā Nios Ifoafāfēma poomā mēra ato potanifo. Askafiaifono Epa Niospa ato kexesharani poomānā ato pinōma. ³⁴ Akka atiri xanīfo chakafāfe ato yoinifo chiifā mēra ato potanōfo. Chii mēra ato potafiafono Niospa ato kexesharani koonōfoma. Atiri kenofāfe ato retepaifikakī tsōa ato retenima. A isinī ikani ato yora pachikōifokē afori Niospa ato mitsiskōi imani. Nāskakē

nā ato noikaspaifāfe āto sorarofāfe ato retepaifiaifono nāfāferoko ato īchonifo ato afeskafanōfoma. ³⁵ Kērofāferi Nios Ifofaino, fake naano Niospa ato otifaxoni anā ninō.

Akka fetsafo Nios chanīmara fakōinafono nā Nios Ifofaifāfēma ato omiskōimanifo ato retekakī. Nāskaxō ato yoikī iskafanifo: “Mā Nios Ifofayamaito nō mato afeska faima mā kasharatanō. Akka mā Ifofaito nō mato retei,” ixō ato yoinifo. Ato askafafiaifono tsoa Nios shināmakinima. Nāskakē ato retenifo ato reteyoafomano shinākī iskafanifo: “Noko retefiaifono Epa Niospa samama noko ōtofatiro nō afe ipaxanō,” ixō shinānifo. ³⁶ Askatari a Nios chanīmara faa fetsafori ato kaxemetsamafayanā ato koshaketsayanā ato cadenānā metexkere ata ato otxekere axō ato karaxa mēra ikimanifo. ³⁷ Askatari ranāri tokirinī ato tsakaketsakaxō ato retenifo, ranāri sirochonō nakirafe ato xatenifo nanōfo, ranāri kenopa ato retenifo, ato askafaifono. Nāskakē nā afaamaisfāfe ano rapatiyamano oveja fichi iyamai cabra fichi rapati fakaxō safenifo. Ato retepaikakī ato īchorifaifono. Nāskakē omiskōikōinifo. ³⁸ Nāskakē tsōa istoma anoax machi keya anoax a mafa kini mēra ikikata mai kini mērari ikinifo. Akka nā Nios chanīmara faafo a Nios Ifoafāfēma ato shara fanifoma Niospa ato ōia sharafiafono, ato chakafapaonifo.

³⁹ Nāskakē nāfo omiskōi finafikakī Nios Ifokōi fapaonifo. Nāskakē Niospa atoōnoa yoikī iskafani: “Nafāfe ea nikakōikani. Nāskakē ē atoki inimakōi omiskōifikani isharakōimiso,” ixō Niospa atoōnoa yoini. Askafikaxō a Niospa ato yoiyoni keskara tsōa fiama ini. ⁴⁰ Nāskakē Epa Niospa ato manamayopaoni. Akka nōri nō Nios chanīmara faax nō ato fe a Jesús ika ari nō nokoxii. Nāskakē yora fisti keskara nō ato fe ixii a keskara shara noko

imaino. Nāskaxō ato feta anā afaa fetsa nō yopapakenakama. A Niospa yoiyoni keskara keyokōi noko ināxii nai mēraxō.

Nō Jesúsnoa shināsharatiro

12 Akka nōko xinifāfe Nios chanīmara fapaonifo. Nāskakē nōri ato keskara nō itiro. Nāskaxō a afara chakata noko nētefapaiyai keskara nāfo nō kachikiri fakōini. Nāskaxori afara chakafāferi samamakōi noko afara chakafamapaitiro. Nāfo chakari nō kachikiri fakōini a Niospa noko amapaiyai keskara fisti axiki, fena fenakima a noko yoiyai keskara nō axosharakōi. ²Akka nō Jesús fisti shināfafāinō. Nāfi nōko Ifokōikī noko tāpimamiskōi. Akka nāato noko ōimakī taefanikī afara afeskara afiaino nō Nios chanīmara fakōinō. Nāskaxō a Apa yoiya keskara akōipaoni. Nāskakē nōri a keskara inōkāfe. Nāskaxō mā mastakakī yorafāfe ferotaifi rāfinī fanifo. Askafafiaifono omiskōiyanā tenekōini māmāi tāpiax a chipo xanīfo ixō Apa Nios feta noko ifixiai inimakōiyanā Apa Nios ika arixō.

³Yora chakafāfe chakafafiaifono tenekōini. Nāskaxō a nokoōnoax omiskōini keskara shinākī matori omiskōimanaifono, shināchakatama māto ōiti fekaxtefayamakāfe. Nāskaxō a Niospa mato amapaiyai keskara mā enetiroma. ⁴Akka yorafetsafāfe mato afara chakafamapaimisfo anā mā Jesús Ifofanōma, ato nikatama mā omiskōifi mā omiskōi sharamisma. Akka Jesúsroko omiskōi finakōini. ⁵Mā mā shināmakia keskara ē anā mato yoinō. Mā āfe fakekē, Epa Niospa mato yoini keskara āfe meka kirikano kenea iskara fētsa kenenī:

Ēfe fāke, ēfi mī Ifokōikī. Akka nā ē mia yoiyai keskara mī ayamaito ē mia omiskōimani mī ea nikanō, mī

ea Ifofasharanō. Ē mia askafaino, akai afamara mī fatiroma. Askatari shināchakayamafe. Tāpisharafe. ⁶Nā ē aō noiai tāpimasharai aō noikī. Ēfe fake keyokōi omiskōimani anā nikasharanō,

ixō kenenī a Niospa shināmanaino. ⁷Epa Niospa mato tāpimapaiyai keskara tāpikāfe. Nāskax omiskōifikī shināchakatamaroko tenesharakōikāfe. Nāskakē omiskōixō mā tāpitiro māmāi Niospa fakefoxō. Apafāfe āto fakefo tāpimatirofo keskafakī Epa Niospa mēstekōi nokori tāpimani. ⁸Keyokōi Epa Niospa āfe fakefo ato tāpimanaito mā meemisfo. Akka Epa Niospa noko tāpimayamaino nō āfe fakekōifo itiro. Nāskax nōri āfe yorafo itiro. ⁹Akka nō yomekē nōko epafāfe nono mai anoxō noko tāpimapaonifo. Nāskakē nō shinākī nō ato nikakōimis. Akka Epa Niospa noko tāpimanaino nō tenekōitiro. Nāskaxō nā noko tāpimapaiyai keskai nō inimayanā nō isharakōitiro. ¹⁰Nōko epafāfe āa shinākaxō noko tāpimamisfo nō shara inō. Akka mā nō yosiano anā noko askafamisfoma. Nāskarifikī Epa Niospa mēste shināsharakōikī, nokori shara fapaikī noko tāpimamis a keskara shara nō inō. ¹¹Chanīma, noko tāpimayanā noko omiskōimanaino nō shara meetiroma. Paekōi mei nō ichopaitiro. Askafixō mā yosixō chipo nō shinātiro Epa Niospa noko tāpimasharai, nōko ōiti inimasharatiro shara noko imaino.

Nō Niospa meka nikakaspaino mesekōi ixii

¹²Nāskakē afara afeskara afiaino shināchakayamakāfe. Epa Niospa mato tāpimapaiyai keskara fisti akāfe. Nāskaxō Nios Ifofakī kachikiri fatama nikasharafafāikāfe. Nāskatari āfe meka shara nikakī enepaiyamakāfe. Yora pachi keskara iyamakāfe. ¹³Nāskax

isharakōikāfe Jesús Ifofasharaxikakī. Mā askaito ōikani nā Jesús Ifo sharafaafoma mato fe rafepaitirofo Jesús keskara shara ipaikani.

¹⁴Nāskakē mēenāpaitama keyokōi yorafo fe isharaafāikāfe. Nāskatari Jesús keskara shara ipaikāfe. Akka tsoa Jesús keskara shara iyamakani afāfekai nōko Ifo ōinakafoma. ¹⁵Epa Niospa noko noikōikī āfe Fakeoxō noko sharafa fafafāimis. Nāskakē a Niospa noko amapaiyai keskara akāfe fenoxikakima. Askatari māto shināmā afaa shināyamakāfe. Akka māto shināmā mā afara shinākī fetsafori mā ato afara chakafamatiro akairi askara anōfo. ¹⁶Nāskatari māto āfima fe iyamakāfe. Kērofori māto fenema fe iyamakāfe. Akka nō naino, nōko fake iyoato nōko afama mīshti fitiro. Akka Esaú shināsharanima. Fonāikī āfe exto yōkani āfe ěxto pimanō. Nāskaxō a āfe apa ināpaiyai shinākima āfe exto yoini iskafakī: “Epa naano āfe afama mīshtifo ē fiai ē mia inānō kopifakī,” ixō yoini. Nāskakē nā Esaú keskara iyamakāfe. Atokai Niosnoa shināpaonima. Akka a Niospa mato ināpaiyai keskara fikaspakīma, fikāfe. ¹⁷Mā mā tāpia āpa afara shara ināpaiyai keskara fipafikī finima. Nāskaxō apa yōkakī iskafani: “Epa, a mia ināpai keskara ea ināfe, ē mī fake iyoakōi,” ixō oiayanā yōkafaiato āpa inānima māmāi chipokoto fiano. Nāskakē ōisharakāfe. Mā Nios nikayamai mārī Esaú keskara itiro. Nāskakē Niospa mato ināpaiyai keskara mā fitiroma.

¹⁸Epa Niospa a nōko xinifo yoini keskara iskaratīa noko yoimisma a keskara. Ato yoini machi āfe ane Sión tenāmā fotanōfo anoxō afara fetsa ato yoixiki. Akka nā machi anoax chifā erepafākōi, askatari kōi fakishifākōi, askatari nēfefākōiyanā kana piishini. ¹⁹⁻²⁰Nai mēranoax maneti fāsikōi chāi

chāisaito nikanifo. Nāskatari nai mēraxō fāsikōi ato yoiaito nikanifo ato Niospa iskafaito: “Na machi ano tsōa māpetiroma. Māpeaifāfe tokirinī ato tsakakī retetekāfe. Askatari yoināfāferi māpeaito mā retetiro,” ixō ato yoiaito nikanifo. Nāskakē ratekōikakī Moisés yoinifo iskafakakī: “Moisés, nō anā Niospa meka nikapaima. Māchi ari māpei nō narisatiro. Nāskakē Nios yoife noko anā yoyimanō,” ixō israelifāfe Moisés yoinifo. ²¹Akka Moisésri nā ōia keskara ato yoini iskafakī: “Ēri fāsi ratekōi, tari tari iki,” ixō ato yoini.

²²Akka nōkai machi Sión ano nō kaima. Askatamaroko machi Sión fetsa ano nō kai, āfe ane fetsa nā Jerusalén Fena ano a Nios ika ari. Nāskakē nānoax āfe ājirifo ichanākaxō, “Nios sharara,” fafafafāikani. Akka nā āfe ājiri ichapakōifo tsōa ato tanātiroma. ²³Nānori nō keyokōi a Jesús chanīmara faafo afe ixii. Akka nā Nios ika ari āto anefo kenea afe ipaxanōfo. Nāskakē nōri nō Nioski noko. Nāskakē noko yoixii fatofāfe Ifofakanax afe ipanakafomākī. Nā Ifofaafos a keskara shara ato nai mēraxō imai afaa chakafamisfoma keskara inōfo. ²⁴Jesús noko nāxoyoamano tsōakai nokoōnoax nāxoyonima. Nāskakē iskaratīa Jesús noko nāxonikē nō Nios fe isharaapakexatiro. Akka nōko xini Caín onefetsa Abel reteni. Nāskakē Epa Niospa Caín yoikī iskafani: “Caín, çafeskakī mī exto mī reteamē? Iskaratīa ē mia omiskōimani,” ixō yoini. Abel nafianixakī aato noko nimapaketiroma, Jesús keskarama. Akka Jesús nanixakī noko nimapakenaka.

²⁵Nāskakē Niospa mato yoiai keskara nikakaspayamakāfe. Nā nono mai anoxō nōko xinifo Moisés ato yoini keskara nikayamaifāfe Epa Niospa ato omiskōimani. Akka Jesús Moisés keskarama. Nios ika ariax nokoki fotoni Niospa Fakekōiax. Nāskakē a Jesús noko yoiai keskara nō nikayamaito nokori omiskōi-

makī finakōixii. ²⁶ Akka Epa Niospa Moisés yafi nōko xinifo machi Sión anoxō ato yoikī āfe mekapa mai naya naya ani. Nāskaxō anā ato yoini iskafakī: “Anā mai fisti ē naya naya axima. Nairi ē naya naya axii,” ixō ato yoini. ²⁷ Nāskakē nā Epa Niospa noko yoini keskaraōxō nō tāpitiro nā afara nipatirofoma, Niospa nāfo yamafarisafataxii anā afaa inōfoma. Akka nā Niospa ato imapaiyai fisti itirofo. ²⁸ Nāskatari a Nios ika ariax mai naya naya itirofoma. Nāskakē nāno nō afe isharapakexatiro. Nāskakē aōnoa nō shināsharayanā nō kififafāinō. Nāskaxō a noko amapaiyai keskara nō axōaino nokoki Epa Nios inima sharakōixii. ²⁹ Akka mā nō tāpia nōko Ifo Nios nā chiifā erepafāi keskara. Akka nā āfe meka shara nikakaspakī kachikiri faifono Niospa chiifā erepafāi mēra ato potaxii anoax omiskōipakexanofo. Nāskakē nō nikasharakōinō.

Afeskaxō nō Nios inimamatiromē

13 Māfi Cristo afe yorafokī. Nāskakē mā ranā nōināi xateyamakāfe. ² Yora fetsafori mai fetsa ariax oaito mātō pexe anoxō ifisharakāfe. Nāskakēri tāpixoma fetsafāfe yorayama fiano ājirifo fiano ifimisfo.

³ Nā karaxa mēra ikafori ato shinākāfe. Nāskaxō ato ōiti inimamasharakāfe. Askatari ato axosharakāfe. Nā mā ato fe karaxa mēra ika keskara shinākōikāfe.

⁴ Feronāfakefo, mātō āfiffo fe nōināsharakāfe. Nāskax isharakāfe. Askatari mātō āfima fe ipaiyamakāfe, mātō āfi fisti fe ikāfe. Kērofori mātō fenema fe ipaiyamakāfe, mātō fene fisti fe ikāfe. Akka nā āto āfima fe ikaifono, kērofori āto fenema fe ikaifono, nāskarafo Niospa ato omiskōimaxii.

⁵ Akka kori ichapa noiynamakāfe. Askatamaroko inimakāfe afe tii mā ayamakī. Epa Niospa yoinikī iskafakī:

“Ēkai mato makinoax paxkanakama. Askatari ē mato potanakama. Nāskakē a mā yopai ē mato ināxii,” ixō yoini. ⁶ Nāskakē chanīmakōi nō yoitiro iskafakī:

Afara afeskara afiaito ēfe Ifāfe ea axomis. Nāskakē ē rateima, Epa Niospamāi ea kexesharaino yorafāfe ea afeskafanōfoma, ixō nō yoitiro.

⁷ Niospa meka yoimisfāfe mato yoinifo keskara atoōnoa shināfafāikāfe. Nāfāfe mato shara famisfo. Nāskakaxō nōko Ifo Jesús chanīmara famisfo. Nāskakē ato keskara ikāfe nō Jesús Ifofasharakōinō.

⁸ Akka Jesucristo nā ipaoni keskara ipanaka. Anāikai iskaratīa fetsatiroma. ⁹ Akka fetsafāfe mato anorima yoipaikani, a tsōa nikamisma keskara. Nāskakē ato nikayamakāfe mato iskafakī yoipai ani kiki: “Nōko xinifāfe noko yoinifo keskara nō nami fetsa piaino nōko shinā mēra noko shināmasharatiro,” ixō mato yoipai ani kiki. Akka a nō piatokai nōko shinā mēra noko shināmasharatirofoma. Askatamaroko Niospa noko noixō noko imasharatiro a keskara shara nō inō.

¹⁰ Nāskakē nō chanīmara famis Jesucristo ifi cruz ikakinoax noko nāxoni nōko chaka noko soaxoxiki. Akka Jesucristo chanīmara fatama nā Moisés ato yoini keskara fisti chanīmara famisfo. Nāskakē afāfekai ato chaka soaxotirofoma.

¹¹ Akka nā Moisés ato yoini keskai a ato Nios kifixomis xanīfo fisti, ares fisti pexe kene fetsa mēra ikipaoni, nā mēra yoinā ina imiya ikikē ōikī Epa Niospa ato chaka soaxonō. Akka nā yoināfāfe ato kaya pexe rasi pasotaixō koofapaonifo. ¹² Nāskarifiāi Jesús Jerusalén pasotainoax noko omiskōixokī āfe imi foax noko nāxoni nōko chaka noko soaxoxiki a keskara shara nō inō. ¹³ Akka nōri Jesús ipaoni keskara inōkāfe a nō

ipaoni keskara anā ixikima. Nāskaxō āfe kaifāfe potanifo keskafakī nokori nofe yorafāfe potatirofo. Nāskakaxō Jesús ichaketsanifo keskafakī nokori aōxō ichatirofo. Akka Jesúsnoa chaka shinām- isfo keskafakī nokori aōxō chakafatirofo. ¹⁴Nono mai anoax nō omiskōifikī nō shināchakaima, mā nōmāi tāpiax nono mai ano nō ipanakama. Askatari mā nō tāpia a Nios ika ari nokoax nō afe ipanaka. Nāskakē nā nō manasharamis.

¹⁵Jesús noko nāxonioxō nō Epa Nios aicho fai. Akka nō yoikī iskafatiro: “Aicho Epa Niosi, mī Fake Jesús ēfe Ifokōi. Aōxō ē mia aicho fai,” ixō nō yoitiro. ¹⁶Askatari ato shināmakiyamakāfe mā afarayaxō a afaamaisfo ato ināsharakāfe. Mā ato askafaito ōikī Nios matoki inimasharakōi kiki.

¹⁷Akka nā ichanāti pexe anoxō Niospa meka mato yoimisfo ato nikasharakōifafāikāfe. Nāskax nā mato yoiaifo keskakōikāfe. Nāfāfe mato kexesharamisfo mā Jesús nikasharanō. Akka nāfāferi tāpiafo Nios ari nokoiaifāfe ato yōkaxii iskafakī: “;Mā ēfe meka mā ato tāpimasharamismē?” ixō ato yōkaxii. Nāskakē ato nikasharakāfe inimakōinōfo. Akka mā ato nikayamaino inimatirofoma, shināchakatirofo. Nāskaxō mato axosharatiroma.

¹⁸Nokori Epa Nios kifixokāfe. Epa Niospa noko amapaiyai keskara mā nō apaimiski. Nāskaxō nōko shinā mēraxō

nō afaa chaka shināima. Nō ishara- paikōi. ¹⁹Eari Nios kifixokāfe matoki ea samama nīchinō ē anā mato fe inō.

Ato Nios kifixoyanā mā mekai xatekī ato yoini

²⁰⁻²¹Epa Niospa noko inimamakōimis nō afaa shināchakanōma. Nōko Ifo Jesús mā nokoōnoax nafiakē Apa Niospa otofani Jesús keyokōi finōax noko kexemis inō. Jesús noko nāxonioñoax Epa Nios fe nō afe yora ipanaka. Nāskakē mā afara shara yopaito Epa Niospa mato inātiro a mato apaiyai keskara shara mā anō. Āfe Fake Jesucristoōxō nōko shinā mēra noko shināmasharax nokoki inimakōixii. Nāskakē keyokōichi Jesúsnoa nō yoisharapakenaka. Nāskara sharakōi ipanaka.

²²Efe yora mīshtichi, nā ē mato ichapama yoia keskara nikasharakāfe fena fenakākima. Nā ē mato kenexona keskai māto shinā mēra mato shināmasharaxii kiki. ²³Ē mato yoipai mā nofe yorashta Timoteo iskaratīa karaxa mēranoax mā tsekea. Akka samamashta ekeki oano ē afe kai mato ari.

²⁴Keyokōi ichanākaxō a mato Niospa meka yoixomisfo yafi a mato kexemisfori nō ato yoisharai. Akka nono Italia anoxori nā Nios Ifofaafāferi mato yoisharakani.

²⁵Epa Niospa keyokōi mato noikī mato shara faxōfafāinō. Nā tii.

Santiago Jesús Chanĩmara Faafu Kirika Kenexõ Fomani

Judeofo paxkanãifono Santiago ato kene fomani

1 Ēkĩa Santiago ě mato kirika kenexõ fomai. Epa Nios yafi nõko Ifo Jesucristo ě ato yonoxomis. Mãfi Jesucristo mã Ifofamiskĩ nã maitiofo mã paxkanãifetseni. Ē mato meka shara fomai.

Niosxõ nõ tãpisharatiro

²Efe yora mĩshtichi, afara chakafo nokoaino, inimasharakãfe, shinãchakakakima. ³Mã mã tãpiakĩ, ano afara chakafo nokoaino, mã Jesús nikakĩ finasharakõikĩ, afara chakafo nikakãkima mã tenesharakõitiro. Nãskaxõ afara chakafo mã finõinĩfofãtiro. ⁴Mã askaino Jesús mato imapaiyai keskara mã itiro mēxotaima mãmãĩ mã Jesús nikakõisharakĩ. Mã askakĩ afarafo Jesús mato amapaiyai keskara mã atiro afaa chaka shinãkima.

⁵Akka Niospa mato amapaiyai keskara mã tãpixoma, Nios yõkakãfe mato tãpimanõ. Mã yõkaito mato tãpimatiro. “Ea fekaxtefayamakãfe,” ixokai Niospa mato anori yoima. Inimayanã mato tãpimani. ⁶⁻⁸Nãskata mã Nios yõkakĩ iskafakĩ shinãyamakãfe: “Ē Epa Nios yõkaito ea tãpimanimaraka,” ixõ anori shinãyamakãfe. Akka nã mã yõkapaiyai keskara shinãkãfe. Nãskaxõ, “Aicho, ě Nios yõkaito mã ea tãpimasharaki. Nãskakẽ ea amapaiyai keskara ea tãpimaxii,” ixõ shinãkãfe. Askatari anã afaa shinãyamakãfe. Fekaxteyamakãfe. Nãskarari nēfefakĩ ifi fokẽ fokẽ akaito nõ tãpitiroma fakiri kaimãkai. Nãskarifiakĩ Niospa mato tãpimafiaino mã anã afara fetsa shinãkĩ mã shinãsharatiroma. Nãskakẽ mã fekaxtexõ mã shinãsharatiroma.

Nãskakẽ Niospa mato afaa tãpimatiroma mã fekaxteaito.

⁹Jesús chanĩmara fafiakani ranãri yorafo afaamaisfo. Nãskakẽ fetsafãfe ato tanakanima. “Nafokai afama,” ixõ shinãkani. Askatamaroko afaamaisfiafono Niospa ato iskafai: “Mãfi ěfe fakekõifokĩ. Keyokõĩ ěfenãfo mãtonãri,” ixõ Niospa ato yoini. Nãskakẽ inimatirofo. ¹⁰⁻¹¹Fetsafori Jesús chanĩmara faafu afama mĩshtiyafo. Nãskakẽ feronãfake afama mĩshti ichapayato shinãkĩ iskafatiro: “Ē afama mĩshti ichapayafekẽ ěfe afama mĩshtifãfe ea inimamatiroma. Ēfe afama mĩshtiõnoaxkai ě isharatiroma. Akka ěfi Niospa fakekõiax, ě afe rafepakenakakĩ. Nãskax ě inimakõĩ,” ixõ shinãtiro. Akka taeyoi charofo sharashta iyotiro. Askafiaino xinĩ tsofifaano, anã shara itiroma mãmãĩ xinĩ tsofifaano. Nãskarifiyai feronãfake afama mĩshti ichapayato shinãtiro iskafakĩ: “Nã charo ikai keskariyai fatora penata ě natiro. Mē nãxõ ěfe afama mĩshti ě fotiroma. Askatari ěfe afama mĩshtifãferikai ea afeska fatiroma,” ixõ nã feronãfake afama mĩshtiyato shinãtiro. Nãskakẽ mã ěfe afama mĩshtifoõnoax isharakõiax narisatiro.

Santiago ato tãpimani afara chakafamisfoõnoa

¹²Nõko Ifãfe yoikĩ iskafayoni: “Nã ea noiaifi efe ipanakakĩ,” ixõ yoiyoni. Nãskakẽ afara chakafo nokoki nokoaino, nãskara teneyanã nõko Ifo Nios nõ kachikiri fayamaito õikĩ nokoki inimatiro. Nãskax a yoiyoni keskai nõ afe nĩpanaka. ¹³Chanĩma, keyokõichi nõ Jesús Ifofaxõ afara chakafapaiĩ nõa nõ yoitiroma iskafakĩ: “Ea Niospa afara chakafamapai,” ixõ nõ yoitiroma. Akka Nios sharafinakõia. Afara chakafatiroma. Tsõarikai Nios afaa chakafamatiroma, Niosmãĩ

sharafinakōikē. Nāskakēri Niospa ato afaa chakafatiroma. ¹⁴Nāskakē nō afara chakafapaiyaino afara chaka nō nea. Nāskatari nōko shinā mēraxō nō afara chakafapaikī nō atiro. ¹⁵Ē mato yoinō, nikakapo. Kēro fistichi fake naneano fenāmāshta yositiro. Akka mā kāiax yositiro. Mā yosiax anifoax, natiro. Nāskarifiakī nōko shinā mēraxō nō afara chakafo fapai, akka afara chakafo nō shināmakiyamaxō, afara chakafo nō atiro. Nāskakē mēxotaima nō afara chakafatiroma. Nāskax nō naa keskara nō itiro.

¹⁶Akka efe yora mīshtichi, anorima shināyamakāfe. Niospa afaa chakafatiromaki. ¹⁷Akka Epa Niospa nai mēraxō mēxotaima noko kexesharafafāini. Nāskaxō noko afama mīshti onifaxoni. Xini onifata, fishifo onifata, oxe onifata, nāfo noko onifaxoni, afāfe noko chaxasharanō. Akka oxe ikiaito nō anā ōitiro. Fishiri nāskarari ikiaito nō ōitiro. Chipō kāiyaito nō anā ōitiro noko chaxasharaito. Akka Epa Nioskai askarama. Akai fetsatiroma. Noko mēxotaima sharakōi faxomis. Nokokai chakafatiroma. ¹⁸Niospa ares shināyoni iskakī: “Ēfe meka chanīmakōi nikaifono ē ato fetsafaxii ēfe fakekōi inōfo,” ixō Niospa shināyoni. Nāskakē noko katokī taefani. Nāskatari a rama chanīmara faifo āfe fakekōifo ixikani.

**Niospa meka mēstesharakōi
nikax askakōikāfe. Nāskakē
mā chanīmara fakōinikai**

¹⁹Efe yora mīshtichi, nikasharakāfe ē mato yoisharanō. Fētsa mato yoipaiyaito, nikakaspatama nikayokāfe. Māri chipō fenāmāshta yoisharaxikakī. Akka samamashta ōitifishkiyamakāfe. Nāskakē nō ōitifishkiki nō mekatiro. ²⁰Mā ōitifishkikikai Niospa mato afara sharafamapaiyai keskara mā

atiroma. ²¹Nāskakē afara chakafo mā famis xatekāfe. Mā mā chaka xatexō mā Niospa meka nikakōisharatiroma. Nāskaxō mā yoikī iskafatiroma: “Epa, mī meka shara emēra nanefe ē mia Ifofasharapaikai. Ē mia nikapaisharakōikai,” ixō anori yoikāfe. Āfe meka shara mato mēra naneano, a mato yoiyoni keskai mā afe nīpanaka.

²²Āfe meka fisti nikakākima nā Niospa yoini keskakōiri akāfe. Mā mā nikafi mā askayamai mā mā pāramei, “Nō Nios Ifofara,” ixō shinākī. ²³⁻²⁴Nā keskarafofi iskamisfokī: Espejo fikaxō āto femānā choshtakē ōikanax fechokomepaikani shināmakitirofo. Nāskarifiakani Niospa meka nikafikakī, nāskakaxō afara chakafakakī xateafoma. ²⁵Akka fētsa Niospa meka shara nikafafāikī nā yoiai keskara amis, shināmakitama. Nā keskara yōra Nios chanīmara faxō Niospa yoiai keskara amis, nāskax inimakōimis. Shinākī iskafamis: “Niospa meka sharakōi. Nā ea yoiai keskara ē aki,” ixō shināmis. Nā keskara yora isharakōitiro inimayanā.

²⁶Akka fētsa shinākī iskafai: “Ē Jesús Ifofasharai,” ifiakī meka chaka fisti yoimis āa pārameyanā. Askara yōrakai Jesús Ifofasharama. Akikikai Nios inimaima. Nā keskara yōrakai tsoa ōimatiroma afeskax isharatiromākī. Atokairoko Nios Ifofaxō ato ōimaxiki. ²⁷Askatari nō Jesús Ifofasharaxō fakefo apamaisfoya, kēro ifomafafori nō ato kexesharatiroma, omiskōiaifāfe. Nāskatari nō Jesús Ifofasharaxō a afara chakafaifo keskara nō atiroma. Nō aska sharaito noko ōi nokoki Jesús inimatiroma. Nāskarafo nōko Ifo Jesús keskara sharakōi ikani.

**Yora kori ichapaya fisti sharafatama
a faamaisfori ato sharafakāfe**

2 Efe yora mīshtichi, nōko Ifo Jesucristo xanīfofinakōia. Nāskakē

noko noipakenaka. Yora afama mīsh̄tifoia, afaamaisfoiyari keyokōi noko Jesús noi. Nāskatari māri Jesús chanīmara famis, noko Jesús noiai keskafakī, keyokōi noikāfe. Nā yora kori ichapaya fisti noikakīma, nā yora afaamaisfoiyari noikāfe. ²⁻³Akka mā ichanāino feronāfake kori ichapaya oro anīcho efaa safefāi rapati sharakōi safeax mato fe ichanāiyoi oaito, mā shinākī iskafatiro: “Nafi afama mīsh̄tifoia, nāskakē nō ifisharai,” ixō mā shinātiro. Nāskaxō, “Nono tsaoyofe keyokōichi mia ōinōfo,” mā fatiro. Mā askafaino, feronāfake afaamais rapati chapokōi safeax mato fe ichanāipaiyaito mā iskafatiro: “Onī nīxō ōife,” askafayamakī, “Onī nāmā tsoaxō ōife,” mā fatiro. ⁴Mā askafakī mā chakafai. Nā kori ichapaya noikī nā feronāfake afaamaisya mā ifimisma. “Jesús shināi keskara nōri nō shināi,” ixō mā yoimis. Anori yoifi mā askamisma. Feronāfake afaamaisya ifisharaxma Jesús shināi keskara mā shināima.

⁵Efe yora mīsh̄tichi, ē mato noikōi. Akka ē mato yoiai keskara ea nikasharakāfe. Yorāfāfe afaamaisfikaxō, Jesús chanīmara faifāfe ato noixō Niospa ato katonī afe yorakōifo inōfo. Ato yoiyoni iskafakī: “Mā ea chanīmara fakī, mā ea noikōi. Nāskakē mā efe ipanaka ē xanīfo ika ano. Nāskatari nā ēfenāfo mātonāri ixii,” ixō Niospa ato yoiyoni. ⁶⁻⁷Askafixō a afaamaisfoia mā ato ikisharakōima, mā ato chakafai ato ōikaspayanā. Akka shinākapo afe keskarafomākī kori ichapayāfo. Nā kori ichapayāfāfe mato omiskōimakani. Mā ato nimikē xanīfo ano mato iyokaxō mato karaxa mēra ikimapaikani. Askarafāfe nōko Ifo chakafakī mekfamaisfo. Akka a kori ichapayāfāfe mato noikanima ato kori fisti noi kakī. Akka, ḡafeskakī a kori ichapayāfo mā ato ifisharapaimē mato

chakafafiaifono? Akka a afaamaisfo mā ato noikaspamis.

⁸Akka kirikaki Niospa meka kenekī iskafanifo: “Nā mā noimekōiai keskariakī fetsafori noikōikāfe,” ixō yoinifo. Nā Niospa yoini keskara mā nikakōiax mā isharakōikai. ⁹Akka mā fetsafo noiamax mā shara ikima, chaka mā iki. A Niospa Moisés yoini keskara mā akima. Nāskakē, “Mā nikayospakōifo,” Niospa mato fatiro. ¹⁰Niospa noko yoiyoni iskafakī: “Keyokōi noikāfe,” noko fani. Akka keyokōi Niospa noko yoini keskara nō nikafikī afara fisti nō shināmakixoma nō chakafai. Nāskakē Epa Niospa noko ōi nā nō afaa nikama keskara. ¹¹Shinākāpo. Niospa noko yoini iskafakī: “Kēro fetsa fe oxayamakāfe. Xotofakeri feronāfake fetsa fe oxayamakāfe,” noko fani. Askatari, “Yora reteyamakāfe,” Niospa noko fani. Akka kēro fetsa fe mā oxayamafikatsaxakī mā yora retekī Niospa noko yoini keskara keyokōi mā nikama.

¹²Akka Niospa noko noikī, āfe meka noko yoini nō afaa chakafanōma. Nāskakē noko yoini keskara, nō keyokōi nikasharaito noko omiskōimania. Akka nāfo tāpikōixō, keyokōi nō nikakōixō nō ato yoisharatiro. Askatari fetsafo sharafakāfe, askara sharakōikī. ¹³Mā askaxō Niospa noko yoini keskara, mā yorafo noiyānā ato shinākī mā ato sharafai. Mā askafaito Niospa mato omiskōimatiroma. Akka mā yora fetsafo mā noiyamaito Niospari mato noixoma mato omiskōimatiro.

Nō Jesús chanīmara fakōixō nō fetsafori afara sharafaxotiro

¹⁴Efe yora mīsh̄tichi, ē mato yoisharapai. Akka fetsa yoikī iskafai: “Ē Jesús chanīmara fai,” ixō yoifixō yorafo sharafamisma, askarakai

sharama. Nāskaxō mā noko ōimani mā kai Jesús chanimara faama. Nāskakē mā Nios fe nīpanakama. ¹⁵⁻¹⁶ Akka a Jesús chanimara faa fetsa omiskōi afaamaisyax matoki nokoaito, mā iskafatiro: “Mī rapati safesharata katāfe, matsi meyamaxiki. Askatari pisharatāfe fonāiyamaxiki,” mā fafiakī mā kai afaa ināmisma, askarakai sharama. ¹⁷ Akka mā yōra nāxokai anā fetsafo afaa sharafaxotiro. Nāskarifiakī fetsafāfe yoikī iskafatirofo: “Ē Jesús chanimara fai,” ifiaxō fetsafo afaa sharafaxomisma atokai Jesús chanimara fakōinama. Nā keskarafi yora naa keskarakī.

¹⁸ Akka fetsa shinākī noko iskafatiro: “Ē Jesús chanimara fai. Nāskakē Epa Nios ēfe Ifo,” ifiaxō fetsafokai sharafamisma. Akka ē iskafai: “Ēri Jesús chanimara fai. Askatari ē fetsafo sharafamis. Nāskakē mī ea tāpitiro Nios ēfe Ifokē.” Akka mī, “Ē Jesús chanimara fai,” ifiaxō mī fetsafo sharafamisma. Akka, ¿afeskafaxō mī ato ōimatiromē mī Jesús chanimara faxō? Akka ē fetsafo sharafakī ē ato ōimatiro ē Jesús chanimara fakī. ¹⁹ Akka mī yoimis iskafakī: “Nios fisti, anā ano Nios fetsama,” ixō mī yoimis. Nāskakē mī chanimara fai. Nā mī chanimara fai keskara shara. Akka nā niafaka chakafāferi chanimara fakani Nios fistikē. Akka chanimara fafiakanax rateifinakōikani choakani māmāi tāpikanax a omiskōipakenakafa mēra Niospa ato potaxiaino. ²⁰ Akka mī yoimis: “Ē Jesús chanimara fai. Nāskakē ē Nios fe nīpanaka,” ixō mī shināfikī, mī afaa sharafamisma. Nāskakē mī shināsharaima. Akka ē mia yoisharapai. ²¹ Akka nōko xini Abrahamnoa shināfe. Niospa yoini iskafakī: “Mī fake Isaaca ea fīshkoyamafe,” fani. Askafaino Abraham āfe fake fīshkomīsanima, āfe fakekōifiano. Nāskakē Niospa Abraham ōini sharakōi māmāi

nikasharakōiaino. ²² Akka shināpo. Abraham Nios chanimara faxō nā yoiai keskara ani. Akka Abraham yoikī iskafanima: “Epa Niospa, ē mia chanimara fafiakō mīa yoiai keskara ē akima,” ixō yoinima. Askafaino akiki Epa Nios inimakeranima. Abraham Nios chanimara faxō, Niospa yoini keskara ani. Nāskakē Nios akiki inimakōini. ²³ Taefakī kirika kenenifo Abraham Nios chanimara fakōinaito. Nāskakē Abrahamki Nios inimani. Nāskaxō Niospa yoini: “Mīfi efe rafepakenakakī,” fani.

²⁴ Nāskaxō mā tāpitiro fetsa iskaito: “Ē Nios chanimara fai,” ifiaxō Niospa yoia keskara akima, askara yorakai Nios fe nīpaxatiroma. Niospakai, “Ē mikiki inimai,” fatiroma. Akka fetsa chanimara fakī, Niospa yoia keskara aki, nāfi Nios fe nīpanakakī. ²⁵ Nāskarifiakī nā xotofāke Rahab Nios chanimara faxō nā israeli rafe ato oneni tsōa ato reteyamanō. Rahab taeyoi chota feromakōi iyopaoni. Mā askapaonixakī, chipo Nios Ifofaax sharakōi ipaoni. Nāskaxō nā israeli rafe Josué ato nīchini Jericó anoafato ato ōitanōfo onexō. Nā rafe Rahab ato oneni tsōa ato reteyamanō. Nāskaxō ato fai fetsa nīchini fotanōfo. Nāskakē nā xotofake Rahabki Nios inimani.

²⁶ Mā nō naano, nōko fero mēsho nomakinoax tsekeano, anā nōko yora shara itiro. Nāskarifiakī nō Nios Ifofayamakī nō isharatiroma. Nāskaxō Niosxō nō fetsafo nō axosharatiroma. Nāskaxō nō tāpitiro nō Nios chanimara faimākai.

Meka shara fisti yoikāfe

3 Efe yora mīstichi, ē mato afara fetsa yoinō. Mā Niospa meka tāpifixō nikasharaxoma mā ato tāpimapaiyamakāfe. Akka nō Niospa meka nikasharaxoma nō ato yoiaito noko nikakaxō akairi afara chakafatirofo. Nāskakē Niospa ato omiskōimafiakī,

ato omiskōimasharanima. Akka noko-roko omiskōimakī finai. Nāskakē Niospa meka nikasharaxoma nō ato yoitiro. ²Akka fake yome rama finipai pake-tiro kerex sharaxma. Nāskarifiakī nōko mekapa nō afara chakafatiro, Nios Ifofasharaxoma. Akka fētsa meka chaka yoikīma meka shara fisti yoifafāini nā keskaratokai afaa fetsa chakafaima āa kexemesharatiro. Akka shara ifiakani tsoa shara imisma, afara chakafamisfo.

³Akka shinākapo. Āfe ifāfe āfe kamayo renexti fatiro. Askatari afara pishta aostatiro. Nāskax a kamaki tsoax ifo kafāsatiro. Akka kamayo efapafiano nā aostamea pishta āfe yora kexetiro nā kapaiyai ari kanō. ⁴Askatari shinākapo. Kanōa efapanāfāfiano āfe fiti pishtafakeshta. Kanōa efapanāfāfiano āfe fiti āfe ifāfe chiataxō nā iyopaiyai ari iyotiro. Faka faipafāfekē, nā iyopaiyai ari iyotiro ifāfe chiataxō. ⁵Nāskarifiakī nōko anari efapayamafiano nō yoikī chakakōi nō yoitiro. Nāskarifiakī chii pishta nō kētefaano nefekī chii xoisafatiro. Nāskakī nōko afarafo noko kōatiro. ⁶Nāskarari nōko ana pishtafiano, nō chakai mekaino, nōko meka efapatiro. Nāskakē nō yorafo chakana fatiro Satanás noko pāraino.

⁷Akka yoināfo fetsa fetsatapafoya, peyafoya, xōchixaraifori, faka mēra ikafoya nō ifofamatiro. ⁸Akka nōko anakai tsōa ifofamatiroma noko nikanō. Nōko anā nō mekai chakakōi imis nō itiro. Nā rono pae keskarakōi. Rono paekapato noko chachiano nō omiskōitiro. Nāskarifikī nōko anā yora fetsa mekakafī, chakafakī, nō omiskōimatiro. ⁹⁻¹⁰Nā nōko ana fistichi nō afara chaka yoitiro. Nāskatari nā nōko ana fistichi nō Epa Nios yoitiro iskafakī: “Epa Niospa, mī sharakōi. Mī nōko Ifo,” ixō nō yoitiro. Epa Niospa keyokōi yorafo onifani āfe ōiti keskara inōfo. Askafixō nō fetsa

mekafakī chakafatiro, askafayamakī Niosnoa meka shara nō yoitiro. Efe yora mīstichi, meka sharafekai meka chaka osia shara itiroma. ¹¹Mai mēranoax faka tsekeai shara itiro, askayamai faka pota tseketiro. Nāskax nōko faka fiti anoax faka pota fe faka shara tseketiroma. ¹²Shiko fanax xopaya foaitiroma. Askatari sātera fanax fāraya foaitiroma. Askatari faka fiti anoax faka pota tsekeaino, faka shara tseketiroma, nō mea shara itiroma. Nāskarifikī yōra āfe shinā mēraxō Jesús shinākī fena afaa chaka shināyotiroma.

Nios fistichi noko shināsharamatiro

¹³Akka fētsa mato mēraxō Niospa meka tāpisharax āfe ōiti keskara shara ikī, nā keskara yōra shara ixō mato axosharafafāitiro. Nā keskara yōra āfe shinā mēra shinākī iskafatiro: “Ē afaayamafixō ē Jesucristoōnoax isharaxō, ē yorafo sharafai,” ixō shināitiro. Askaxō mā noko ōimani Jesús Ifosharafakī. ¹⁴Akka mā isharaxoma, mā fetsafāfe fiai keskara mā fipaimis, askatari mā finakōia ipaimis, ato finōpaiyanā mā askaino mato ōiti fekaxtetiroma. Nāskax mā isharatiroma. Nā afara chaka fisti mā shinātaifa, askarafo shināi, inimayamakāfe. Anori shināi iskayamakāfe: “Ē Niospa meka tāpishara, ē āfe ōiti keskarakōi,” iyamakāfe. Anori shinākī mā yoisharaima. ¹⁵Mā askara chaka shināito Niospa mato shināmanima. Mā chaka shināi keskara nā Jesús Ifofaafāfema nāskarari shinākani, Satanás ato shināmanaino. ¹⁶Fetsafāfe fiai keskari mā fipaimis, askatari mā ato finōpaimis, askafakī nā Jesús chanīmara faafo fe mā feratenāmis. Askaxori mā ato fekaxtefapaimis. Askatari afara chaka fetsa fetsatapafo mā ato amamis.

¹⁷Akka Niospa noko mēstesharakōi noko shināmarsharakōitiro. Nō shara inō, askatari nō fetsafo fe nō mēnāpaiya-

manō, tanaimakōi isharakōixō fetsafo nō noisharakōitiro afara axosharayanā, askatari fetsafāfe noko yoipaiyai keskara nō nikakōitiro, askatari fetsafo omiskōi-aino nō noiyanā nō axosharatiro. ¹⁸Nō afara fanaxō, āfe fimi nō fitiro mā fimiyano. Nāskarifiakī nō isharakōixō a Niospa apaiyai keskara nō shināsharaxō, nō fetsafo shināmasharatiro, tanaima isharakōinōfo.

Niospa fichipaiyaima fichipaiyamakāfe

4 ¿Afeskai mā raenā faatanāsharakōi-mamē? Akka māto shinā mēraxō afarafo mā chakafapai. Nāskax mā fer-atenā faatanāpai, ōitifishkiyanā. ²⁻³Mā afarafo fipaikī fiamax mā ōitifishkikī finakōikī mā fetsafo meepaiyanā mā retepaitiro. Akka a Niospa mato in-āpaiyai mā yōkama. Nāskakē Niospa a mato ināpaiyai mato inātiroma mā yōkayamaino. Nā afama mīshtifo mā apaiyai nā fisti mā shināi, fetsafo shinākima. Askaxō mā afara yōkafi-aito Niospa mato ināima, mākōimāi mā afarafo fipaiyaito fetsafo inākima.

⁴Akka kēro feneyafiax feronāfake fetsafo fe imis keskarakōi mārī nāskarakōi. “Jesús ēfe Ifoki,” ifiaxō mā Jesús Ifofakōinama. Nā mā shināi keskara chakakōi. ¿Mā tāpiamamē mā fetsafo feta afara chakafakī, mā Nios noima? A Niospa fichipaiyaima, mā fichipaiyax mā Nios fe rafetiroma māmāi noikaspakī.

⁵Niospa āfe Yōshi Shara nō mēra naneano nō afe rafepakenaka. Akka shinākapo. Nō afara fetsa noikōikī nō Nios noisharaimano āfe Yōshi Shara shināmitsatiro. Akka Niospa meka kirikaki kenenifo iskafakakī: “Epa Niospa āfe Yōshi Shara nō mēra naneni. Aōxō noko noikī finakōi. Akka nō Epa Nios noisharayamakī nō afara fetsa noikōiaino āfe Yōshi Shara

shināmitsatiro,” ixō kirikaki kenenifo. Nāskakē kaxpa noko kenexonifoma. ⁶Askatari Niospa meka kirikaki kenekī iskafanifo: “Fētsa Epa Nios nikakaspakī āa apaiyai keskara fisti aki āa kakapaiyanā, aa keskara fekai, Epa Nios afe rafetiroma, akiki inimaima. Akka fētsa Epa Nios nikapaikī Epa Nios fenai afe isharapakexakī. Nāskakē Epa Nios akiki inimitiro, askara fe Epa Nios rafesharatiro,” ixō kirikaki kenenifo. Nāskakē Epa Niospa āfe Yōshi Shara nō mēra naneano nā fisti nō noikōiaino Epa Niospa noko axosharai nō Ifofasharanō.

⁷Nāskaxō yoikī iskafakāfe: “Epa Niospa, mīa amapaiyai keskara ea amafe,” ixō yoikāfe. Akka Satanás mato afara amapaiyaito yoikī iskafakāfe: “Satanás, Jesucristo ēfe Ifokī ea fekaxtefakima, emakinoax katāfe,” ixō yoikāfe. Mā askafaino mato makinoax ichotanō. ⁸Nios Ifofasharakāfe. Mā Nios Ifofasharaino mato fe rafei. Nāskakē māto chaka xatekāfe afaa chakafapaikakima. Akka fētsa Nios Ifofasharapaifikī, Satanásri ifofapai, askatamaroko, Nios fisti Ifofasharakāfe. ⁹Afara chakafaxō shināchakakōikāfe inimakakima. “Ē afara chakafaax ē rāfikōiaito meei,” ixō shinākāfe. ¹⁰Nāskakī Jesús yoikāfe iskafakakī: “Jesús mī ēfe Ifofekē ē mia chakafaki. Ea anā chaka soaxōfe,” ixō yoikāfe. Mā askafaito Niospa mato inimamai. Nāskakē noko yoixii iskafakī: “Ē mia noi. Ē mia anā chaka soaxonō, mikiki inimayanā,” ixō noko yoixii.

Fetsaōnoa yoikī chakafayamakāfe

¹¹Niospa meka noko yoikī iskafakī Moisés kirikaki kenei, Niospa shināmanaino, “Nōinā faatanākāfe,” ixō noko yoini. Nāskakē fetsafo pārayamakāfe, ato chakafakī mekafayamakāfe. Mā ato chakafakī Niospa noko yoini keskara mā akima ato

noikīma. Akka, “Niospa meka chakara,” nō fatiroma nikakaspakī. Askatamaroko nō nikakōisharatiro. ¹²Nios fistichi noko yoini afeskax nō isharatiromākī, ares fistimāi xanīfokōixō. Ares fistichi tāpikōia nō afe keskara ikamākī, shara iyamai chaka nō ikamākī. Ares noko ifitiro. Akka noko ifiyamakī omiskōipakenakafo mēra noko potatiro. Nāskakē fetsafo pārāyamakāfe.

Mā kai tāpiama a inōpokoai afe keskara iximākai

¹³Meka fetsari ē mato yoipai. Ea nikakapo. Mā kai afaa tāpiama fatora penata afara afeskara ifiaito mā yoimis iskafakī: “Na penata nō kayamai, penama nō kai pexe rasi ano. Anoxō nō xinia fisti akikai. Anoxō nō kori ichapa fixii nōko afarafo minixō,” ixō mā yoimis. ¹⁴Nāskakē anorima mā shinākōimis. Mā kai afaa tāpiama fatora penata afara afeskara afiaino. Akka fakishpari nai nifi keyopake-tiro. Nāskax yamarisatatiro. Nāskar-ifiāi nō nīpanakama. Fatora penata nō narisatani. ¹⁵Nāskakē mā yoitiro iskafakī: “Niospa fichipaiyai keskara ē iki. Nāskakē nā apaiyai keskara ē aki,” ixō yoikāfe. ¹⁶Askatamaroko mā kakapaikōimis. “Ē afara ichapa fii,” ixō mā yoifafāini. Niospa mato amapaiyai keskara mā shināima. Nā mā shināi keskara chakakōifo. ¹⁷Niospa mato amapaiyai keskara mā tāpifixō mā askara atama mā afarafo chakafamis.

Nā afama mīshti ichapayafō Santiago ato yoini

5 Nikakapo kori ichapayafāfe, mato Niospa omiskōimaxii. Nāskakē oiakāfe mā mā omiskōixikikai. ²Māto afama mīshtifo mā payokomea. Māto rapati sharakōifo mā nakaxfāfe pikī keyoa. ³Māto kori mā mekemis mātonā fisti mā fapaikī. Mā mekeaino mā

xinina. Nāskakē fetsafāfe tāpitirofo māto kori mā mekea mā xininaano, tsoa pishta ināxoma, mātonā fisti mā fapaikī. Mā askafaito Niospa mato ōi. Akka mato yoikī iskafaxii: “Māfi afara fishkomītsamiskī. Mā kai tsoa noimisma. Nāskakē ē mato omiskōimaxii,” ixō yoixii. ⁴Shinākapo. A mato yonoxomisfo mā ato afaa ināsharamisma, mā ato feparamis finōmafāi fifiakī. Nāskakē Epa Nios, noko axōfe nōko patoronō noko kopifamismakī,” ixō yoimisfo. Askafaifono Niospa ato nikamis. Akka a mato yonoxomisfo mā ato omiskōimanai keskara Niospa mā tāpikōia. ⁵Askatari mā afama mīshtifoyax mā isharakōia, afaa yopatama. Afama mīshti ichapayata, ichapa pifāi, rapati ichapayata, nā afarafo mā fipaiyai mā fifixō fetsafo mā noimisma. Fetsafo keskarama mā isharakōikē, Niospa mato omiskōimakī finakōixii mā fetsafo noiyamaito. ⁶Fetsafāfe afaa chakafayamafiakē mā ato pāramis xanīfo yoikī, xanīfāfe ato retemanō. Nāskatari āakai afeskax ifimetirofoma a yorafo.

Omiskōifikī tenekāfe, Nios kīfikāfe

⁷Efe yora mīshtichi, mā omiskōifi fena fenayamakāfe. Nōko Ifo kachikiri fayamakāfe. Akka nō tarepa xiki fanano fenāmāshta foaitiro. Nāskakē nō fena fenakima. Nō oi manayotiro. Akka mā choshiano nō fisharakōitiro foisharano. ⁸Nāskarifikī manasharayokāfe nā nōko Ifo Jesús chaima nokoaitia. Nāskakē āfe meka kachikiri fakākima, nikasharakāfe shināchakakākima.

⁹Efe yora mīshtichi, fer-atenāyamakāfe Niospa mato omiskōimayamanō. Nā nōko Ifo Jesús chaima nokoaitia nā yora chakafo ato omiskōimaniyoi. ¹⁰Efe

yora mīshṭichi, ē mato yoisharapai, shinākapo. Niospa meka yoimisfo Niospa meka yoikani omiskōipaonifo. Omiskōifikani fena fenapaonifoma. Nōko Ifo nikaki finakōipaonifo. Āfe meka yoikī enepaonifoma. ¹¹Nāskakē Nios atoki inimani. Askatari nōko xini Job omiskōifikī teneni. Omiskōifikī Nios potanima. Nāskakē Nios Jobki inimani. Nāskakē Niospa Job sharafarisafatani. Nāskatari Niospa Job āfe fake fetsafoya āfe ina fetsafori ichapa anā ināni. Nāskakē nōri nō Job shinākī nō tāpisharatiro Niospa noko noisharakōiaito.

¹²Efe yora mīshṭichi, ea nikasharakapo ē mato yoinō. Afara chanīma fisti yoifafāikāfe. Nāskakē, “Ēje, ē mia axōi,” ixō axosharakāfe. Akka mā yoikī iskafakī: “Maa. Ē mia axōima,” ixō anori yoita ayamakāfe. Mā askafamiskē keyokōichi tāpitirofo mā chanīkima yoimiskē. Nāskakē iskayamakāfe: “Ē mia pāraito, Epa Niospa ea omiskōimatiroki,” ixō yoyamakāfe Epa Niospa mato omiskōimayamanō.

¹³Fetsa omiskōikī Epa Nios kīfitiro kexesharanō. Askatari fetsari inimai fanāitiro. “Aicho Epa Niosi, mī fāsi sharakōi,” ikax fanāitiro. ^{14–16}Askatari nā isinī ikaito Jesús chanīmara faafo āto kexemisfo kenatiro Nios kīfixonōfo. Nāskakē ichanākaxō a isinī ikai Nios kīfixoxikakī. Taefakī a mā afarafo chakafamis kāimakāfe. Nāskax mā ranā Epa Nios kīfinōnākāfe mato

chaka soaxonō, askatari a isinī ikairi sharafanō. Nāskakē a isinī ikai xiniyaxō femākāfe, Epa Nios kīfixoyanā. Mā nōko Ifo chanīmara fakōixō nōko Ifo mā kīfixonaino, nōko Ifāfe a isinī ikai sharafatiro. Askatari afara chakafaino Niospa āfe chaka soaxotiro. Nō Epa Nios chanīmara fakōita nōko chakafori keyokōi kachikiri faxō nō kifiaito noko nikakōitiro. Nō yōkai keskara noko afama mīshṭi axotiro.

¹⁷Nā Nios yoimis āfe ane Elías feronāfake noko keskarari ini. Nāskaxō Epa Nios fāsikōi kīfiaino oi inima. Kīfikī iskafani: “Epa Niosi, efe yorafāfe mia kachikiri faafokī, fena oi imayamafe, efe yorafāfe anā mia Ifofayonōfo,” ixō yoini. Askafaino xinia tres ata mā xinia fistiri keyoaino oi inima. ¹⁸Askata anā Elías Epa Nios kīfini oi inō. Nāskakē oi ranā ikaino fanafo foaisharani.

^{19–20}Efe yora mīshṭichi, fētsa Niospa meka kachikiri fakī anā Jesús Ifofaimano, nā Jesús chanīmara faato yoikī iskafatiro: “A mī afara chakafamis xatefe, anā Jesús Ifofaxii,” ixō yoiaino anā Jesús Ifofatiro. Nāskaxō fētsa mā āfe chakafo xatemanano, Niospa āfe chaka soaxoxii. Nāskakē nā feronāfāke afara chakafapaoni Niospa āfe chaka soaxō, anā Niospa shināchakaima fēt-samāi taefakī āfe chaka xatemanano. Nāskakē a omiskōipakenakafo mēra kaima. Nāskakēri mā ato yoisharatiro anā Jesús Ifofanōfo. Nā tii.

Santiago

Pedro Jesús Chanimara Faafo Kirika Kenexõ Fomani

Pedro Jesús Ifofafo paxkananifono ato kirika kenexõ fomani

1 Ëkia Pedro. Jesucristo ea nīchini aōnoa ē ato yoimis inō. Niospa mato katonī afe yorafo mā inō. Akka mato potaifono mā Jesúsnoax paxkananino ē mato kirika kenexõ fomai mā tāpinō. Ponto anoafō fomata, Galacia anoafō fomata, Capadocia anoafō fomata, Asia anoafō fomata, Bitinia anoafō fomata, ē mato fomai. ²Epa Niospa taefakī mato katonī mā afe yorafo inō, āfe Yōshi Sharaōxō nā mato amapaiyai keskara mā anō, mā Jesucristo nikasharakōinō. Akka āfe Fāke Jesús mato nāxonī āfe imiōxō māto chaka mato soaxoxiki. Niospa mato noikī māto ōiti mato sharafaxonō ixō ē matoōnoa shināi.

Jesucristoōnoax nō Nios fe ipaxatiro

³Nāskakē nōko Ifo Jesucristo āfe Apa Nios nō aicho fatiro: “Mī fāsi sharakōi,” ixō nokomāi noikōiaino āfe Fake Jesucristomāi nōkoōnoax naax anā otonikē. Nāskaxō fake yome rama kāia keskara shara noko imai ōiti fenasharayakōi. Nāskakē nō afe isharakōipakenaka. ⁴Nāskaxō noko ikisharapak-enaka nō afe ipaxanō. Akka nō āfe fakekē nā nai mēraxō noko mekexona nōkonāri ixii. Nā Niospa noko mekexona afanā afeskafatiroma, chakanari atiroma, askatari keyotiroma. Charofo keskarama. Charofo sharashtafix chipo otsi fetsetiro. Nāskakē nāfo Niospa noko mekexona nōkonā inō. ⁵Akka mā Nios chanimara fakē, Epa Niospa āfe sharaōxō mato kexesharafāfāini nā Jesús oaitīa mā omiskōinōma, nā oaitīa afe isharapakexakī a mato itipinīshara faxoni ano.

⁶Nāskakē mā inimai finakōikakaini, omiskōifi nono mai anoax. Mā omiskōifiax chipo Jesús fe mā isharakōipakenaka. ⁷Akka mā Jesucristo chanimara fakōini mā oa oro keskara. Akka kooaito mā ōitiro orokōimāki, chakaya osiyamaito. Nāskarifiakī Niospa noko tāpitiro nō chanimara faimākai, akka oro sharafiano nōroko finōinifofana. Akka nā oro sharafix keyotiro. Akka mā Epa Nios chanimara fasharakōiyanā mā Jesús potayamaino Jesús anā nāmā matoki fotoax inimasharakōixii. Iskafakī mato yoixii: “Aicho, mī ea chanimara fakōimis. Mī efe isharakōipakenaka,” ixō mato yoixii.

⁸Mā Jesucristo noisharakōi ōiyamafikatsaxakī. Askatari iskaratīa mā chanimara fakōini ōiyamafikatsaxakī. Nāskakēri mā inimai finasharakōiyanā mā tsoa yoisharatiroma. ⁹Nōmāi chanimara fasharakōiax, nāskax nō afe isharakōipakenaka.

¹⁰⁻¹¹Nā Niospa meka yoimisfāfe a inōpokoai yoikakī Cristoōnoa meka shara yoipaonifo, Niospa Yōshi Sharapa ato shināmanaino. Iskafakī yoinifo: “A noko noikī noko ifimis nokoki oxii, mato omiskōioxoxiki mā aōnoax isharanō,” ixō kenenifo. Ato askafafaiaino tsōa tāpisharapaonima afeskaxoma tāpisharapaonifo. ¿Tsoamē noko ifimis ixiai afetiari oximē? ixō shināpaipaonifo. ¹²Akka Niospa Yōshi Sharapa ato tāpimani a inōpokoai yoiaifo keskara, akka afāfe niyokaxō ōiyonifoma. Akka afāfe ōiyamafiaifono māroko mā mā ōia. Akka na meka shara Jesucristoōnoa keyokōichi mā nō nikamis. Noko yoiaifāfe Epa Niospa āfe Yōshi Shara atoki nīchini nai mēraxō Jesucristoōnoa noko yoinōfo. Nā mā nikamis keskarari Niospa ājirifāferi tāpipaikōikani.

Epa Niospa noko yoini Jesucristo keskara shara nõ inõ

¹³ Nāskakē itipinīsharakāfe shināsharakōiyanā. Nā Niospa noko noikī noko afara shara ināixaitīa Jesucristo oaino. Nāskakē manasharakōikāfe. ¹⁴ Māfi Niospa fakefoki. Nāskakē Epa Nios nikasharakōikāfe. Mato amapaiyai keskara mā tāpiyopaonima. Mā afara chakafapaoni keskara anā ayamakāfe. ¹⁵ Askatamaroko afaa fetsa shinātama isharakōikāfe. Akka Nioskai afaa chakaya osiama. Niospa mato katonī a keskara shara mā inõ. ¹⁶ Akka Niospa meka kenekī iskafanifo Niospa ato shināmanaino: “Ē isharakōimiski. Nāskakē isharakōikāfe,” ixõ Niospa ato shināmanaino kenenifo.

¹⁷ Shinākapo. Mā Epa Nios kīfikī Epa mā famis. Nāskax nõ āfe fakefokē noko õi. Akka a āfe meka nikamisfo Niospa ato shara fai. Akka a nikamisfoma ato omiskōimatiro. Ares fisti Epa Niospa noko õimis mēstekōi. Nāskakē isharakōikāfe nono nāmānoax. Nāskaxõ Nios shināsharakāfe meseyanā. ¹⁸ Akka mātõ xinifāfe mato tāpimpaonifo keskarato mato nimapakexatiroma. Mātõ xinifo Nioski mesepaonifoma. Āakōi ipaonifo. Nāskakē māri ato keskara ipaoni chaka shināi. Mā askaito Niospa mato ifini mā anā chaka shināymanõ a mā ipaoni keskara Nios shināmax. Akka shinākapo. Mā mā tāpia a oro sharakōi mā Nios ināx mā aõnoax nīpaxatiroma. Askatari kori exe mā ināx aõnoaxri mā nīpaxatiroma. ¹⁹ Akka Cristo fisticchi noko nimatiro. Atokai afaa chakafamisma, nā oveja fake meema keskara sharakōi. Jesús noko nāxoni āfe imi foni noko imasharapakexakī nõ anā chaka inõma. ²⁰ Epa Niospa mai onifatama āfe Fake Jesús katonī noko nima-

pakexanõ. Nāskafekē fetsafāfe tāpiyopaonifoma, akka iskaratīa Epa Niospa mā mato tāpimana. ²¹ Jesucristoõxõ mā Epa Nios chanīmara fai, Epa Niospa Jesucristo otoax akiki inimakōini. Nāskakē mā iskaratīa chanīmara fakōini, Nios manakōiyanā afe ipaxakī.

²² Akka mā mā Jesucristoõnoa meka shara nikakōixõ anā afaa chaka shināyamakī. Mā mā isharakōixõ mā fetsafo noikōi. Nāskakē mā ranā nõinā faatanāsharakōikāfe mātõ shinā sharafoyxõ shināsharakōita. ²³ Nāskakē nā mā rama fake kāia keskara shara mā. Akka mātõ epa feta mātõ ēfa mato fake fifiakanax chipo natirofo. Akka Niospa āfe meka sharaõxõ fena keskara shara noko ima, nā keyonakama. ²⁴ Akka kirika ano kenekī iskafanifo:

Keyokōi yorafo fana keskarafõ, sharakōifikanax nā charofo keskarafõ. Akka nā fanafo naino āfe charofo keyopaketiro. Nāskarifiāi keyokōi yorafo nīpaxatirofoma, keyokōi natirofo. ²⁵ Akka nõko Ifāfe āfe mekakai keyonakama, ixõ kenenifo. Nā mekaõnoa Jesucristoõnoa fetsafāfe mato yoimisfo mā afe ipaxanõ.

2 Nāskakē nā mā afara chakafam- isfo xatekāfe. A mā ato pāramisfo, askatari a mā ato feparamisfo: “Noko sharara fanõfora,” ixõ nāfõri xatekāfe. Nāskatari a fētsa fiaī tii fipai fekaxtemis iyamakāfe. Askatari fet- safo ato chakafapai chanīmīs iyamakāfe. ²⁻³ Askatamarokõ nā fake rama kāiāto yosixiki chocho apaiyai keskafakī, māri Niospa meka shara fichipaikāfe, oa fake yomē chocho aki yositiro keska shara ixikakī. Mā mā tāpiaki nõko Ifāfe mato shara faxõaito. Nāskakē nā Epa Niospa mato amapaiyai keskara fisti akāfe.

Cristo nā tokiri mitsisipa keskaraki

⁴Nō pexe fakī tokiri mitsisipasharakōi nō fenatiro, pexe mitsisipa sharakōi inō. Akka tokiri mitsisipakima nō pexe faano pexe shara itiro. Nōko Ifo Jesu-cristofi nāskaraki oa tokiri mitsisipakōi keskara shara. Nāskaxō afama mishti fatiro. Nāskafekē tsōa chanimara famisma, nōko Ifo fichipaimisfoma. Nāskaxō yoimisfo iskafakakī: “Afeskakīkai nō fichipaitiroma,” ixō yoimisfo. Akka Epa Niospa Jesús katoni noikōikī nōko Ifo inō. Nāskakē akiki fekāfe Ifofaxikakī. ⁵Nāskarifiakī Niospa mato tokiri pexefā keskara faxii mā afe yorafokē. Askatari mā ato Epa Nios kīfixomis inō mato imaxii afaaya osiama sharakōi mā inō Jesúsnoax, Jesúsmāi noko nāxonikē. Nāskakē Nios aicho fakāfe akiki inimakōikāfe, “Epa Niosi, mī fasi sharakōi,” fayanā. ⁶Akka kirika ano kenekī iskafanifo, Niospa ato shināmanaino:

Oīkapo, ē Cristo ōia ares fisti sharakōi. Nāskakē ē katoni efe yorafo afe yora inōfo. Nā tokiri mitsisipa keskarakōiki. Nāskakē afe yorafo afe isharakōipakenakafo. Nāskakaxō Cristo chanimara fakaxō anā afaa chaka shināpak-enakafoma. Askatamaroko afe inimakōipakenakafo, ixō Niospa yoini.

⁷Nāskakē nō Jesús Ifofaxō nō shināki iskafatiro: “Jesúsfi nā tokiri kerex keskarakōikī, nāskax sharafinakōiaki,” ixō nō shinātiro. Akka a Jesús Ifofaifāfema askara shinākanima: “Oa tokiri shara nō potatiro,” keskafakani. Akka aōnoa yoikī kirika kenekī iskafanifo Niospa ato shināmanaino:

Oa tokiri pexe famisfāfe tokiri efapa shara potafono, pexe ifāfe ato yoitiro iskafakī: “¿Afeskakī na tokiri efapa mā potaimē? Potayamakāfe,

efapa sharaki. Ē fichipaikai ē akiki pexe fanō,” ixō pexe ifāfe yoitiro, ixō yoinifo Jesúsnoa yoikakī. ⁸Askatari kirika kenenifo iskafakakī Niospa Yōshi Sharapa ato shināmanaino:

Tokiri efapafai nēxpakīa rakanō tsōa ōiamax akiki otisikaini paketirofo keskakani. Nāskarifiakani tsōa nōko Ifo chanimara fakanaxma, oa pakeai keskarakanax fenokanax Epa Nios ika ari fopaifikani nā omiskōipakenakafo mēra fokani, ixō kenenifo. Niospa anori yoifinino Cristoōnoa nikayamakanax fenopakenakafo. Nānori kirika kenenifo, Niospa ato shināmanaino.

⁹Akka māfi askaramakī. Niospa mato katoni afe yorafo mā inō. Nāfi nōko Xanīfokōikī mā yonoxotiro, fetsafori mā ato kīfixotiro Jesúsnoa ato tāpimaxiki. Noko aa keskara shara imaino mā afe yorakōi itiro. Nāskaxō aōnoa fetsafo mā yoisharatiro iskafakī: “Epa Nios sharafinakōia afara noko sharafaxomis,” ixō nō ato yoitiro. Epa Niospa mato katoni afe yorakōifo ikax xafakīakōi shara mā afe ipaxanō, anā fakish mēra ika keskara mā inōma. ¹⁰Akka māakai Nios shināyopaonima, afe yorakai mā iyopaonima. Akka iskaratīa mā afe yorafo, taeyoi Niospa mato noifiaino mā tāpiyopaonima. Akka iskaratīa mato noikōiaino mā mā tāpia.

Nō Niospa yorafo ikax nō shara itiro

¹¹Efe yora mishtichi, ē mato yoisharapai ea nikasharakāfe. A Nios Ifofaafomafo fe nō ato fe ikax oa yora fetsa keskara nō iki. Askafīax nōkai ato fe ipanakama. Akka nōroko Epa Nios fe ipanaka. Nāskakē nā Epa Nios Ifofaafoma keskara iyamakāfe. A mato shināmapaiyaifo keskara shināyamakāfe. Mā ato keskara itiroki, Satanás mato chakafamapai kiki. ¹²Nāskakē ato mēranoax Jesús Ifofaax

isharakōikāfe. Akka afāfe mato yoikī chakafamisfo fanīrira mato mekafakakī. Nāskakē ato kopiyamakāfe. Tanaimakōi ato mēra ikāfe. Mā askaito mato ōinōfo mā afaa chakafatama mā isharakōikē a Niospa keyokōi noko ichanāfaitia mā mai keyoaino. Nāskakē mato iskafakani: “Aicho, na yorafo fāsi sharakōifo, nō ato chakafafiaino noko kopikanima, Niosxō noko shara famisfo. Fāsi Nios sharakōi,” ixō yoinōfo.

¹³⁻¹⁴Nōko Ifo Jesús fichipaiyai keskafakī, xanīfofo nikasharakōikāfe. Askatari a noko ikinā nōko xanīfo finakōia nikasharakōikāfe. A xanīfo fetsafori ato nikakāfe. Nā xanīfo finakōiato ato xanīfo imakī, afāfe nā afara chakafaifo ato omiskōimanōfo, askatari a afara shara famisfo ato yoisharanōfo. ¹⁵Nāskakē Niospa fichipaiyai keskafakī mā fetsafo afara shara faxōfafāikāfe. Nā afaa tāpiamafāfe shara shināmisfomakī, askatari Niospa meka tāpiafomakī ōikaxō anā mato mekafatirofoma māmāi ato shara faxōaito a Niospa fichipaiyai keskafakī.

¹⁶Jesús fisti mato Ifokōi, akka afaa fetsa shinātama isharakōikāfe. Niospa mato amapaiyai keskara fisti shinākāfe. Mā askax afaa fetsa mato ifo itiroma. Afaa chakafatama Nios yonosharaxōfafāikāfe. ¹⁷Nāskakē keyokōi yorafo shināfafāikāfe. Nā Jesús Ifoaafori ato noikōikāfe. Niosnoa shinākōikāfe iskafakī: “Ē Nios noikōi nā ea yoiai keskara ē nikakōi. Ēkai nikayospapaima ea omiskōimanōma,” ixō Niosnoa shinākāfe. Nāskaxō mato xanīfofo nikakaspayamakāfe, ato nikasharakāfe.

**Cristo noko omiskōixononi keskai
nōri nō aōnoax omiskōitiro**

¹⁸Ato yonoxomisfāfe mato xanīfofo ato nikasharakōikāfe. Nā mato

sharafaifos shinākakīma. Nā yora chakafāferi mato yonomamisfoki ato nikakāfe. ¹⁹Mā afaa chakafayamafiakē mato xanīfāfe mato omiskōimanaino Nios shināki tenekāfe. Mā askaito Epa Niospa matoōnoa yoisharai kiki. ²⁰Akka mā afara chakafakē mato xanīfāfe mato omiskōimanaino, Niospa mato iskafakī yoitiroma mā teneaito: “Mī afara sharakōifaa,” ixō mato yoitiroma māmāi afara chakafakē. Akka mā afara sharafaino mato omiskōimanaifono mā omiskōifinafikī mā tenekē, nōko Ifo Niospa matoōnoa yoikī: “Sharakōifo,” mato fatiro. ²¹Cristo nokoōnoax omiskōikōini, nāskakē nōri aōnoax nō omiskōitiro. Nāskax nō aa keskara shara itiro. ²²Cristokai afaa pishta chakafamisma, askatarikai toa pishta pāramisma. ²³Fetsafāfe mekafakakī īchafiaifono, atorikai kopikī toa īchamisma. Askatari omiskōimanaifono, “Ēri mato kopixii,” ixō ato yoinima. Askatamaroko Apaōnoa shinākī iskafani: “Epa, mī eōnoa tāpiaki. Nāskarifikī mī ato tāpikōia. Nāskakē a mī ato chipo omiskōimaxiai chanīmakōi,” ixō Apa shināni, Apamāi mēstekōi ikē. ²⁴Cristo cruznoax noko nāxonni, nōko chaka noko soaxoxiki. Nāskakē nō anā fanīrira shinātiro oa yora naa keskara nō itiro mā noko chaka soaxonano nō afe isharapakexanō. Māraki yora naato afaa shinātiro. Nāskax mēstekōi nō isharakōitiro. Nā noko omiskōixonionōnoax nō isharakōipakexanō. ²⁵Akka mā taeyoi oa oveja fenoa keskara mā iyopaoni afara chaka shināni. Akka iskaratīa mā Cristo Ifofasharakōi, mato kexesharano oa oveja kexemisto āfe oveja kexetiro keskafakī. Nāskaxō mato kexesharakōiaino mā afe yora iki.

**Afeskax fene fe kēro
isharatirofomāki Pedro ato yoini**

3 Nāskarifiakī māri kērofāfe, māto fenefo nikasharakōikāfe. Nā Niospa meka shara chanīmara faifāfema mā isharaito mato ōikakī Niospa meka shara chanīmara fanōfo, mā afaa yoiyamata mā isharakōiaito ōikakī. ²Māto fenefāfe mato yoiifono ato nikakaspakakīma ato nikasharakāfe. Mā Jesús keskara shara ikaito ōikakī nōko Ifo chanīmara fanōfo. ³Akka mā samasharakōi safexō, foarome sharakōita, teoti sharakōi safeta, parotameti sharakōi mā safekē, mato tsōa tāpitiroma mā ōiti sharaya iyamai mā ōiti chakayakē. ⁴Akka mā Cristo Ifofasharakōixō mā ato ōimasharakōitiro. Māto ōiti mēraxō shināsharakōita, meka mitsisipato mā ato yoitiroma, tanaima sharakōi mā itiro. Fetsafo ōikī ato yoisharakāfe, ato fe isharakāfe. Mā askaito ōikī Niospa mato iskafatiro: “Na kērofo sharakōifo ē ōi,” ixō Niospa mato yoitiro matoki inimayanā. ⁵Nāskakanax kērofo ranāri Nios Ifofasharakanax isharakōipaonifo. Nāskakaxō āto fenefo nikakōisharapaonifo. ⁶Akka nā Sara āfe fene Abraham nikakōisharapaoni, “Ēfe ifora,” fayanā. Nāskax mā isharakōiax, askatari mā meseyamax Sara āfe fenafo keskara mā itiro.

⁷Akka māri feronāfakefāfe, māto āfiffo ikisharakōikāfe. Nā kērofokai mitsisipafomakī mato keskara. Nāskakē ato kexesharakāfe, mato feta Nios Ifofaafoki Niospa ato noikī atori ifiakī afe ipaxanōfo. Nāskakē māto āfiffo ato noisharakāfe. Mā ato noiamax ato kexesharaxoma mā kifiaito Niospa mato nikasharatiroma.

**Afara ato sharafaxōkani
omiskōitirofo**

⁸Nāskakē isharakōixō keyokōichi nānori fisti shināsharakāfe. Oa mato fe yora mā noiai keskafakī ato fe nōinā faatanāsharakōikāfe. Ato shinākī ato axosharafafāikāfe. Askatari, “Nā yora afaa tāpiamafo ē finakōia,” ikaifo keskai askayamakāfe. ⁹Fētsa mato chakafaito kopiayamakāfe. Askatari mato ichaito kopikiri ichayamakāfe. Askatamaroko ato noisharakāfe, akka Niospa noko katonikī noko sharafakī. ¹⁰Niospa meka yōra kenekī iskafani, Niospa Yōshi Sharapa shināmanaino:

Mā isharapaikī afara chakafo yoiyamakāfe, fetsafo pārayamakāfe.

¹¹Afara chakafo fishtayamakāfe, ato makinoax fotakāfe.

Askatamaroko afara sharafos akāfe.

Afeskax mā isharatiromākī nāskax isharakōikāfe fetsafo fe. ¹²A Niospa meka nikasharakōipaiyafono

Niospa ato kexesharakōifafāini,

kīfiaifāferi ato nikakōimis. Akka

a afara chakafamisfo Niospa

ato nikatama ato tāpimatiro ato

chakafakī,

ixō yorafāfe Niospa mekaōnoa kenenifo.

¹³¿Mā afara ato axosharaino, akka

tsōa mato chakafatiromē? ¹⁴Akka mā

askafiaino mato omiskōimanaifono

inimai finasharakōikāfe. Nāskakē

atoki meseyamakāfe, askatari

shināchakayamakāfe. ¹⁵Askatamaroko

nōko ōiti mēraxō nōko Ifo kifikī

iskafakāfe: “Cristo, mīfi ēfe Ifokōiki.

Mīkai afaa chakafamisma, mī sharakōi,”

ixō yoikāfe. Askatari fetsafāfe mato

iskafaiifāfe: “¿Afeskaxō mī tāpiamē mī

Nios fe ipanaka?” ixō mato yoiiaifāfe

ato yoixikakī ikisi itipinīsharakāfe ato

tāpimasharaxikakī. ¹⁶Akka māroko

isharakōita ato nikasharakōikāfe,

mato ōinōfo mā shara ikaito. Māto

ōiti fekaxtefayamakāfe. Akka mato chakafakī mekafaiḡāfe iskafakī mato yoikanax: “Na Jesús Ifofamisḡāfe afara chakafamisfo,” ixō mato yoifikanax rāfitirofo māmāi isharakōikē. ¹⁷ Akka nō afara shara faino fetsafāfe noko omiskōimanaifono nō teneaino Epa Nios nokoki inimatiro. Akka nō afara chakafaax nō omiskōiaino nokoki inimatiro.

¹⁸ Akka Cristo nokoōnoax omiskōiax nani nōko chaka noko soaxoxiki. Anākai nanakama nai fistini. Sharakōifiano retenifo. Akka nō chakakōifokē noko nāxoni. Apa Nios ano noko imapakexakī. Akka mā nafiax āfe fero mēsho nanima, anā otoni Āpa Yōshi Sharaōnoax. ¹⁹ Akka mā naax āfe fero mēsho Niospa Yōshi Sharaōnoax a namisfo mēra kayoni a tsoa tseketiroma ano, anoxō yoikai. ²⁰ Akka nāfo nayokanaxma taeyoi nikayospakōi iyopaonifo. Nāskaifono Noéri nāno ato fe iyopaoni. Nāskakē Epa Niospa Noé manayopaoni kanōanāḡā fayofaino, Noémāi Epa Nios Ifofakē. Āfe fakefori afe inifo, āto āfiffo fe. Ocho inifo. Nāskakē ato fāka āsanima Epa Niospamāi ato kexesharakē. Akka nā nikayospafo ato fakafānē āsakī mitoni. ²¹ Faka faipafāino kanōanāḡā mēra ikiax Noé āfe āfi fe āsanima. Āfe fakefori āto āfiffo fe afe ikikanax āsanifoma. Ocho inifo. Nāskarifiakī fētsa noko maotisafakī faka mēra noko ikimaxō, noko fininīfōfanaino nō yorafo ispai nō Jesús Ifofakī nōko chaka noko soaxonō nō afe ipaxanō. Akka nā noko maotisafafoōxokai nōko choshta nō soatiroma. Askatamaroko nō Nios yōkai nōko chaka noko soaxonō noko ikipakexanō Jesúsmāi mā naax anā otonikē. Nāskaxō nō anā shināchakatama Jesucristoōxō nō shināsharakōi Nios fe ipaxakī. ²² Jesús Apa ari nai mēra kani Apa Nios

fe xanīfokōi ixiki. Nāskakē ājirifāfe āto xanīfōfōḡāfe Jesús finōtiroma nā yōshifāferi. Askatari nā yōshifāferi xanīfōfiakaxō Jesús finōtirofoma Jesúsmāi finakōikē.

Epa Niospa noko āfe shara ināi keskafakī fetsafori nō sharafaxotiro

4 Nāskakē nā Cristo āfe yora omiskōini keskai, māri nāskai omiskōixikai itipinīsharakāfe. Akka nā omiskōiato anā afaa chaka shinātiroma māmāi āfe chaka xatexō. ² Isharakōixō nā mā apaiyai keskara mā atiroma, nā Niospa mato amapaiyai keskara mā atiro. ³ Mā xini ichapa finōa, nā Jesús Ifofaafāfema apaonifo keskara mā ayopaoni. Nā mā afara chakafapaiyai keskara fisti mā ayopaoni. Māto āfimafo mā fichipaipaoni. Kērofori askapaonifo. Askatari mēxotaima mā pāepaoni, ato fe ichanāx afarafo chakafayanā ayakī finakōiyānā. Askatari afara fetsafo mā noikōipaoni nā Nioskōi noitama. ⁴ Akka mā anā ato fe rafeyamaxō mā anā ato feta afaa chakafayamaito oikakī. Nāskaxō mato yoikī iskafatirofo: “Ōikapo. Na yorafāfe anā nofeta afaa akanima,” ikaxō mato chakafakī mekafatirofo. ⁵ Akka ato askafaiḡāfe Niospa ato yoixii iskafaki: “¿Afeskakī māto chaka mā xatekaspakī na fetsafo mā ato chakafamismē?” ixō ato yōkaxii. Ato askafata ato omiskōimaxii. A niyoafoya a namisfo Niospa ato omiskōimaxii, tsōa Ifofatama āto chaka xateyamafono. ⁶ Nāskakē Epa Niospa āfe meka yoimisfo nīchini yorafāfe nayokaxoma Jesucristoōnoa meka shara nikanōfo. Nā namisḡāfe niyokaxō nikayopaonifo. Akka mā keyokōi nanifo. Nāskafikē fatora fetsafāfe Jesús chanīmara fakē Epa Niospa nā nia keskara ato imapakenaka afe ipaxanōfo. ⁷ Nāskakē meka fetsari ē mato yoinō. Nikakapo. Mā chaima mai keyoi

kiki. Nāskakē shināsharakāfe, afaa chaka shinātama. Epa Niospa mato shināmapaiyai keskara fisti shinākāfe. Nāskaxō Epa Nios fisti kīfifafāikāfe. ⁸Nāskax noinā faatanākōikāfe nō noinākōia sharaki. Fetsa noikōixō nō rae fatiro, a noko chakafai keskara anā shinānōma. ⁹Fetsafo māto pexe ano nokoaito akiki inimayanā māto pexe anoxō ifikāfe, ato mekafakī chakafaxoma. ¹⁰A Niospa āfe Yōshi Sharapa noko tāpimanai keskafakī nōri fetsafo axosharatiro fetsafāferi Nios Ifofanōfo. Nāskaxō fetsafo afara shara faxokī xateyamakāfe. A Niospa afe yorafo noikōiai keskafakī māri ato noikōikāfe. ¹¹Mā Niospa meka yoi, nā Nioskōi mekai keskaraōxō ato yoikāfe. Māto shināmā shināxō ato yoikakīma. Askatari mā Niospa Yōshi Sharaōxō mā afarafo ato shara faxōfaito ōikakī yorafāfe iskafakī yoitirofo: “Aicho, Epa Nios sharakōi. Āfe Fake Jesucristoōxō afama mīshtifo fatiro,” ixō yoitirofo. “Epa Niospa ares fisti afarafo shara famis, atokai afaa chakafapanakama. Ares fisti āfe Yōshi Sharaōxō afama mīshti fapanaka,” ixō yoinōfo.

Nō omiskōifikī nō tenetiro nōmāi Jesucristo chanīmara fakī

¹²Efe yora mīshtichi, omiskōifikī rateyanā shināchakayamakāfe. Mā askaito Epa Niospa tāpitiro mā Jesús Ifokōi fakē. Nāskakī shinākī iskafayamakāfe: “¿Afeskaī ē omiskōimē?” ixō anori shināyamakāfe. ¹³Askatamaroko inimakōikāfe Jesucristo omiskōiai keskai māri omiskōifikī. Askatari chipo mā inimasharakōixii Jesucristo anā nai mēranoax fotoaino. Nāskakē keyokōichi ōixikani āfe sharafoya nai mēranoax fotokē, nōko xanīfo finakōi ixiki. ¹⁴Akka mā Cristo Ifo

shara faino Cristoōxō mato īchaifono inimakōikāfe. Nāskakē Epa Niospa āfe sharafoya āfe Yōshi Shara matoya rafemani kiki. ¹⁵Akka fatora mā fētsa mā afaa chakafamiskēma mato omiskōimanaifono tenekāfe inimayanā. Askatari yometsoyamata, askatari afara chakafakī finata iyamata, askatari fetsafāfe afara yoipaiyai fo keskara ato feta ayamakāfe omiskōixikākima. Ato keskara iyamakāfe. ¹⁶Akka nō omiskōi Nios Ifofaax, nāskakē rāfiyamakāfe. Askatamaroko Epa Nios yoikāfe iskafakī: “Aicho Epa Niosi, ē mī Fāke Jesús afe yora. Nāskakē nā chanīmara faafāfema ea omiskōimanaifono ē Jesúsnoax omiskōi. Aicho,” ixō yoikāfe.

¹⁷Akka Epa Niospa yorafo keyokōi tāpimaniyoi afe keskara ikafo māki. Taefakī noko ōikī taefaiyoi nōmāi afe yorafokē. Akka chipo nā Jesús chanīmara faafomāfori ato yoixii afe keskara ikafo māki. Akka iskaratīa nō omiskōiyoi, anākai nō omiskōinakama nō isharakōipakenaka, Epa Nios fe nai mēra. Akka chipo nā Niospa meka nikakaspamisfo omiskōi finakōixikani, afokai anā nīpanakafoma. ¹⁸Niospa meka yoikī iskafakī kenenifo: “Nā Nios chanīmara faifo isharakōimisfo, Nios ari foyokanaxma omiskōiyotirofo. Nāskafikanax mā Nios ari nokokanax anā omiskōinakafoma. Akka nā Nios chanīmara faafāfema afara chakafamisfo nāfo omiskōi finakōipakenakafo,” ixō kenenifo. ¹⁹Nāskakē nā Niospa mato yoiai keskai mā omiskōifikī shināchakayamakāfe. Nāto mato onifaniki. Nāskakē yoikī iskafakāfe: “Epa Niosi, mī ea amapaiyai keskara fisti ē apai. Meres fisti mī ea yoitiro,” ixō yoikāfe. Nāskax isharakōikāfe nā mato yoiai keskara amiski.

**Afeskax isharatirofomāki a
Nios Ifofaafa Pedro ato yoini**

5 Akka nā Niospa meka nikakani ichanāfono ato kexemisfo, ē mato yoisharapai ea nikasharanōfo. Nāskaxō māto shinā mēra ēfe meka nanesharakāfe. Ēri nā Jesús chanīmara faafo ē ato kexemiski. Nōko Ifo Cristo omiskōiaito ē ōini. Anā oaino ēri afe isharapakenaka. Tsōa a keskara ōimisma sharakōi keyokōichi ōixikani. Ēri ōixii a keskara sharafinakōia. ²Nāskakē ē mato yoi nā Jesús chanīmara faafo ichanāifono Niospa mato yoini keskafakī ato kexesharakāfe. Ato Niospa meka yoisharakāfe isharanōfo. Nāskaxō shinākī iskafayamakāfe: “Ooa, ē afara fetsafapaifikī ē Niosxō ato kexei,” ixō shināyamakāfe. Askatamaroko a Niospa fichipaiyai keskafakī ato kexesharakāfe ato noiyanā. Nāskakē, “Ea Niospa ato yoimanaino ē ato yoikaspai,” ixō yoiyamakāfe. Anori shinātamaroko inimasharayanā Niospa meka ato yoisharakāfe. “Ē ato yoiaino ea kori inākani kiki,” ixō shināyamakāfe. Anori shinātamaroko ato Niospa meka yoisharakāfe inimayanā. ³Nāskata āto xanīfo ipaikakīma ato ōimasharakāfe afeskaxō Jesús Ifofasharax isharatirofomākī. ⁴Mā askaito a noko kexemis, nōko Ifo Jesucristo anā nāmā fotoxō mato ōisharaxii. Nāskaxō mato afara shara ināxii a keyonakama. Nāskakē mā afe ipanaka.

⁵Nāskarifiakī mārī naetapafāfe anifofo yafi a mato Niospa meka yoimisfo nikakōisharakāfe. Naetapafāfe anifofo fe isharakōikāfe. Nāskata mā ranā axoshara faatanākāfe. “Ē xanīfoki,” iyamakāfe. Akka, “A xanīfo nipaikani kakapaimisfoki Nios atoki inima. Akka a kakapaimisfomakī Nios atoki

inimayanā ato afara axosharai ato noikī,” ixō kenenifo Niospa meka yoikakī. ⁶Epa Nios finakōixō afama mīshti famis. Nāskakē kakapaimis iyamakāfe. Anori shinātamaroko iskafakāfe: “Epa Nios finakōia. Ē afaa tāpiama,” ixō yoikāfe kakapaimis ikakīma. Mā askaito Niospa ato mānō mato nīchixii xanīfo keskara mā inō. ⁷Askatari afaa shināchakayamakāfe. Afaa shinātamaroko Nios yoikāfe mato kexesharanō. Niospa mato noikī mato kexesharaino anā māto ōiti fekaxtefayamakāfe.

⁸Shināsharata mēste shinākāfe. Satanás noko noikaspakī noko chakafapai kiki, oa poomā fonāiki kafāsakī yoinā fenai keskaraxō. Satanás chakata noko afara chakafamapaimiski Niosnoa tsōa shinānōma, Satanás ato chakafamaino afe yora inōfo. ⁹Nā mā omiskōiai keskariai nā nōko Ifo chanīmara faa fetsafori maitio anoax omiskōikani. Nāskakē Satanás mato afara chakafamapaiyaito nikayamakāfe. Māto Ifo fistiroko chanīmara fakāfe. Afara chakafayamakāfe. ¹⁰Niospa mato noikōikī mato katoni, Cristo ika ari mā afe isharakōipakexanō nā sharafinakōia ano. Nono mai ano mā iyoax mā aōnoax omiskōiyoi. Mā askaino Epa Niospa māto ōiti mato kerex faxōi. Nāskaxō afara afeskara afaino mā tenekōixō mā Jesucristo Ifofasharakōixii. ¹¹Nāatofi afama mīshtifo fapanakakī. Nā fistichi atiro keskafakī tsōa askafatiroma. Nā fistichi askafāpanaka.

**Mā mekai xatekī Pedro
ato meka shara yoini**

¹²Ēfi Silvano shinākōimis. Ē tāpia nā Niospa amapaiyai keskara amiskē. Akka nā ē mato yoipaiyai anori ea kirika kenexoni. Na kirika ichapama ē mato kenexoni māto ōiti mato inima-masharakōixonō mā shināsharakōinō.

Ë mato yoi chanĩmakõĩ Niospa noko noikõĩ. Nāskakē nānori fisti shinākāfe fanĩrira shinākakima.

¹³Jesús chanĩmara faafo ichanāmisfo mēraxõ Babilonia anoafāfe mato yoisharakani. Ëfe fake Marcosri mato yoisharapai. Nāfori Niospa katoni afe

yora inõfo, noko akai keskafakĩ. ¹⁴Māri mā nōinā faatanāi yoinõnāsharakāfe. Mā Cristo yorakõifokĩ, nāskakē ini-masharakõikāfe. Nā tii.

Pedro

Pedro Jesús Chanĩmara Faafo Afianã Kirika Kenexõ Fomani

Pedro Jesús Ifofaafõ ato kirika kenexõ fomani

1 Ëkĩa Simón Pedro, Jesucristo ẽ yonoxomis. Aõnoa yorafo ẽfe meka shara ẽ ato yoinõ ea nichini. Nãskakẽ ẽ mato kirika kenexõ fomai, mã mã nõko Ifo Jesús mã chanĩmara fakĩ finakõiano ẽ akai keskafakĩ. Nã nõko Ifo Nios feta Jesucristo noko ifimis nã ẽ chanĩmara famis nãmãi isharakõimiskẽ.

² Akka Epa Nios yafi nõko Ifo Jesús mã tãpikõikẽ matoõnoa shinãkĩ mato inima-makõikĩ mãto õiti mato inimamaxotiro tanaima sharakõi mã inõ.

A Nios Ifofaafõ afeskax isharatirofomãki

³ Niospa noko katonĩ a keskara shara ikax nõ afe ãpaxanõ. Nãatofi afama mĩshti fatiroki. Nõ Nios tãpikõikẽ afara nõ yopaito ẽfe kerex sharaõxõ noko inãxii. Nãskaxõ noko amapaiyai keskara nõ anõ. ⁴ Nãskakẽ noko yoiyoni keskafakĩ ẽfe kerex sharaõxõ afara sharakõifo noko axoxii a keskara sharakõi nõ inõ. Akka a nikakaspaifãfe nã afara chakafapaiyaifo keskara fisti amisfo. Nãskaifono Niospa noko imasharai nõ ato keskara inõma. ⁵ Nãskakẽ nã mato imapaiyai keskakãfe, chanĩmara faax a keskara sharakõi ikãfe. A keskara sharakõi mã ikaino, Niosxõ mato amapaiyai keskara fisti tãpikãfe. ⁶ Akka nã mã apaiyai keskara fisti shinãkakĩma, kexemesharax aõnoax isharakõita afara afeskaraino tenekõita Niosnoa fisti shinãfafãikãfe. ⁷ Askatari keyokõi yorafo sharafata oitsifaxõ ato noifafãikãfe.

⁸ Mã askafakĩ nõko Ifo Jesucristo mã tãpikõitiro. Nãskaxõ nã mato amapaiyai

keskafakĩ mã yonoxosharakõitiro. ⁹ Akka mã askafayamai oa fẽxo keskara mã itiro, õisharaima. Nãskakẽ mãto chaka mã mato soaxofiano mã anã shinãima, mã mã shinãmakiax. ¹⁰ Nãskakẽ efe yora mĩshtichi, Niospa mato ifikĩ mato shinãmani mã afe yorakõifo mã inõ. Nãskakẽ afe yorakõi isharapaikõikãfe. Shinãsharata isharakõikãfe. Askafaax mã anã afara chakafo ifofaima. ¹¹ Mã askaito õikĩ mato ifisharakõixii a ika ano mã afe ãpaxanõ nõko Ifo fe. Nõko Ifo Jesucristo noko ifimis.

¹² Nãskakẽ ẽ mato shinãmafafãini, mã mã tãpifekẽ, nãskakẽ iskaratĩa na meka shara mã mã tãpixõ nã fisti mã shinãkõimis. ¹³ Akka ẽ nayoxoma ẽ mato yoisharafafãini, ¹⁴ mãmãi nõko Ifo Jesucristo ea tãpimanano ẽ chaima naino. ¹⁵ Nãskakẽ mẽxotaima ẽ mato yoirifai mẽ naano nã ẽ mato yoimis keskara mẽxotaima mã shinãfafãinõ.

“Cristo Niospa Fake chaxapakekafanaito ẽ õini,” ixõ Pedro ato yoini

¹⁶ Nõ mato yoimis nõko Ifo Jesucristo ẽfe kerex sharaõxõ afama mĩshti fatiro. “Anã nokoki oxii,” ixõ nõ mato yoimis. A yorafãfe yoipaonifo anori nõ mato yoimisma. Akka nõko ferokõichi nõ õini, nõko Ifãfe chaxapakefõfanaito. ¹⁷ Askatari ẽfe Apa Niospa iskafakĩ yoini: “Nafi ẽfe Fakekõikĩ ẽ aõ noisharakõi, ẽ akiki inimakõi,” ixõ yoini. ¹⁸ Nõkõi nikani nai mẽranoax mekai askaito. Nã mãchifã ano nõko Ifo fe nõ ini, nã mãchifã anoxõ nõ nikani anoax Nios mekaito.

¹⁹ Akka a Niospa meka yoipaonifãfe a inõpokoai keskara yoikakĩ Jesúsnoa kenenifo keskara nõ chanĩmara fakõitiro. Nãskakẽ mãri mã na meka mã chanĩmara fakõitiro. Oa rãparinĩ fakish mẽraxõ chaxatiro keskafakĩ, akka mã

penano xafasharakōitiro. Nāskarifikā mā Niospa meka nikasharaino Epa Niospa mātō ōiti mēra oa pena keskara mato fatiro. ²⁰Akka taefakī iskara tāpikāfe. A Niospa meka yoipaonifāfe āa āto ōiti mēraxō shinākaxō kenepaonifoma. ²¹Askatari āa āto shināmā shināxō yoipaonifoma. Askatamaroko Niospa Yōshi Sharapa ato shināmanaino nānorikōi ato yoipaonifo. Nāskakaxō a Niospa Yōshi Sharapa ato shināmanai keskara kenepaonifo.

Fetsafāfe chanī fisti ato yoipaonifo

(Ju. 4-13)

2 Akka, “Nō Niospa meka mato yoinōra,” ixō āa nōko xinifo ato pārapaonifo. Nāskarifiakī mato mēraxō mato pāramisfo, “Nō Niospa meka mato yoinōra,” ikaxō. Afāfe mato pārakani fanīrira mato yoikani mā anā shināsharanōma. Akka nōko Ifo Jesús ato nāxoni afara chaka āto ifo inōma. Nāskakē a nōko Ifāfe noko tāpimapaoni keskara chanīmara faafoma. Nāskakē nāfo Epa Niospa ato omiskōimarisafaxii omiskōipakexanōfo. ²Nāfāfe afara chakakōifo ato tāpimanaifo keskafakī yora ichapafāfe ato nikamisfo. Nāskakaxō atoōxō Niospa mekaōnoa chakakōi fatirofo. Nāskakē a Niospa ato shināmapaiyai keskara shinākanima mā fenoafo. ³Nāskakaxō kori fisti noikōimiffo, “Nō mato yoinōra,” ixō mato pārakani. Akka a afara chakafaifo keskara mā Niospa tāpia fatora penata ato tāpimani omiskōipakexanōfo. Afetiāma Niospa shināyoni a yora chakafo ato omiskōimapakexakī.

⁴Epa Niospa āfe ājirifo āto chaka ato soaxonima afara chakafaifāfe. Askatamaroko chiifā mēra ato potani, anoax fakishifā mēra ipaxanōfo kaninānā ato metexkere axō. Nā ato ichanāfaitiā ato yoixō ato omiskōimaxii. ⁵Nāskatari

nā yorafo Noé niyoatīa Niospa meka nikakaspafono Niospa āto chaka ato soaxonima. Askatamaroko oi kaya imani faka faipafaxō a yora chakafo ato āsakī mitonō. Akka Noé fisti āsanima. Nā Noé ato yoiyopaoni iskafakī: “Nios sharakōikī mātō chaka xatekāfe a keskara shara ixikakī,” ixō ato yoipaoni. Nāskakē Noé āsanima afe yora sietefo fe Niospa ato kexesharano. ⁶Nāskatari Niospa pexe rasi Sodoma yafi Gomorra pāoakī fetsaxō kooakī mitoni, mapokōifakī. Nāskakē nā rama chipo ixiaifāfe tāpinōfo yora chakafo keyokōi Niospa ato omiskōimaxiai. ⁷⁻⁸Akka Lot fisti nanima Niospa nimsharakōini. Nā feronāfakemāi sharakōikē, nāto ōipaoni yorafāfe anoxō chaka shināifāfe. Nā Lot fekaxtekōini, nā yora chakafo askaifāfe ōi. ⁹Nāskakē nōko Ifāfe afe yorafo kexesharatiro afarafo ato chakafama-paiyai keskara anōfoma. Nāskaxō nā afara chakafamisfo ato omiskōimakī nā omiskōipakenakafo mēra ato potaxii anoax omiskōipakexanōfo.

¹⁰Nāskakē Niospa ato omiskōimaxii āa shinākaxō afara chakakōi famisfono, nōko Ifāfe āfe meka sharari nikakaspamisfono. Afāfekai afaa tāpiafoma. Mese-tamakōi ato ichamisfo a nō ōimisma nai mēranoa xanīfo finakōiafo. ¹¹Akka nā ājirifo xanīfokanax afokai askamisfoma. Afāfe tsoa ichamisfoma nōko Ifāfe ferotaifi. Askatamaroko yoikī iskafamisfo: “Āa Niospa ato tāpimanō omiskōimakī,” ixō shināmisfo āfe ājirifāfe a yora chakafāfe chakafafiaifono ato afeska fapaimisfoma.

¹²Akka na yorafo yoinā keskarafo, afaa tāpiafoma. Afaa shināima ikafo. Nāskakē achixō retetirofo. Afāfe afara chaka yoimisfo ōiyamafikakī, nāskakē afori naxikani na yoināfo natirofo keskakani. ¹³Fetsafo omiskōimakatsaxakakī afori omiskōixikani. Afāfe afarafo chakakōifo

fakakī sharakōimeyokani. Akka nā mato pāramisfo mato fe ichanāfo Jesús nikayamafikatsaxakakī. Anoxō mato feta piyanā mato pārapaikani. Akka māfi askaramakī mā noināsharakōita ano fisti ichanāxō mā piisharamis. Mā askafaito a ato pāramisfo mato fe ichanāpaikani mato fanīrira chakafo yoipaikani mā anā shināsharanōma. Inimakōiyanā nā mato pārapaiyai fisti yoipaikani.¹⁴ Askatari kēro fetsa ōikakī akiki nokofenepaikakī chotapaimisfo, chaka fisti shināmisfo. Akka kēromā Jesús Ifofayamaxō ato fichipai ato fe ixiki. Askatari a chanīmisfāfe Jesús Ifofasharamisfoma ato chakafamapai ato feta afarafo chakafanōfo ato ōikakī. Askatari ato afama mīshti ato fichipaimisfo mā askara feyafamisfo. Niospa nā keskara yorafo ato omiskōimani omiskōipakexanōfo, yora chakafomāiano.¹⁵ Nāfo fofāsakani mā fenoafo, Niospa meka shara kachikiri fakanax nā Balaam ipaoni keskarrafo. Nā Balaam Niospa meka yoimis iyopaoni, Beorpa fake. Mā Niospa meka yoipaofinixakī kori kaya fichipaini, afara chaka shinākī.¹⁶ Niospa yoiaino Balaam āfe burro nā yora mekai keskani. Nāskaxō āfe ifo iskafakī yoini: “¿Afeskakī mī ea koshaime?” ixō nā burropa yoini. Askafaito nikai Balaam oa yōra shināsharaima keskarakōi ini.

¹⁷ Na feronāfakefo faka fiti anoa faka netsoa keskarrafo. Afaakai tāpiafoma, nāskaxō Niospa meka shara noko tāpimatirofoma. Askatari mā oi fei kiki ixō, nai kōi choshta nō ōifiaino, nēfe nai kōi potatiro keskarrafo. Nāskarakaxō noko pāratirofo: “Niosnoa nō mato yoirā,” ikaxō āa shināi imisfo Niosnoa yoikōimisfoma. Nāskakē Epa Niospa ato potaxii fakishifā mēra ipaxanōfo.¹⁸ Nāfo chanīkani kakapaimisfo. Nāskaxō yoimisfo iskakani: “Nō tāpia keskafakī tsōa tāpiama. Nā tsōa atiroma

keskafakī nō tāpikōia,” ixō āa yoikani chanīfinamisfo. Nāskakaxō a rama Nios Ifofapaikakī āto chaka xatepaiyaifo ato yoitirofo iskafakakī: “Mī fētsa āfe āfi fe ika sharakī, nāskax mī afe inimakōitiroki, nō anō kafe,” ixō fētsa iyotiro afara chakafamaxikī.¹⁹ Afāfe iskafakī yoimisfo: “Mā afara shara faōnoaxkai Nios fe mā ipaxatiroma. Akka nā mā afarafo apaiyai keskafakāfe. Nā mā apaiyai keskafaino tsōa mato xatematiroma inimayanā akāfe,” ixō ato yoikakī anorima ato yoikani. Afori isharamisfoma, āa pāramemisfo. Afara chakafo āto ifo, nāfo Satanás inafa. Nāskakē shināsharakanima. Chaka fisti shināmisfo.²⁰ Akka nōko Ifo Jesucristo nā noko ifimis, nō nikakōixō nā nikaiifāfema afara chakafaifo keskafakī, anā afaa chakafakanima. Nā afara chakafo makinoax paxkatirofo anā āto ifo inōma. Akka anā afara chakafaifono afara chakakōi ato mēra nanetiro a ipaonifo keskara chakafinakōia inōfo.²¹ Akka afo shara ikeranafo Jesús nikayamakatsaxakakī. Akka a meka shara mā nikafikatsaxakakī chipo anā kachikiri faifono ato omiskōimaki finakōixii.²² Akka nōko xinifāfe Niospa mekaōnoa kenekī yoikōinifo iskafakī: “Paxta nā imis keskai ori kafāsayotiro. Chipo anā a anāpakea ano otiro. Nāskariai kochiri mīfamā raish iyotiro, nāskax fakanaki kaax choki sharata, mā choki sharafix anā chipo mīfamā raish itiro.” Nāskari akani Niospa Yōshi Sharaōxō āto chaka potakanamax Satanás āto ifo iki. Āto chaka xatepaiifikanax afianā afara chaka mēra paketirofo.

Nōko Ifo Jesús anā fotoxii

3 Efe yora mīshtichi, anā ē mato kirika kenexō fomai. Taeyoi ē mato manamayonixakī, nā kirika kene rafeoxō ē mato shināmasharapai mā

shināsharakōinō. ²Shinākāfe, a Niospa meka yoimis sharafāfe afetiāma mato yoipaonifo anori. Askatari a noko ifimisto nōko Ifo Jesús ato yoiaito a aōnoa yoimisfāfe nikakatsaxakakī nānori mato yoipaonifo keskara shinākāfe.

³Nāskakē ē mato yoinō shinākōikāfe. Mā chaima Jesús oaino nā yora chakafo matoki fekanax nāfo matoki kaxemetsamapaixikani kiki āakōi askara chakafo shinākanax. ⁴Nāskaxō mato yōkaxikani iskafakakī: “A Niospa yoini keskai, ¿afeskai Cristo oimamē? Akka nōko xinifo nanifo chāikai afaa afeskaito nō ōimisma, keyokōi nāskara. Nā Niospa mai onifani chāi afaa afeskaito nō ōimisma,” ixō yoixii.

⁵Akka nā yorafāfe mā tāpifikaxō shinākanima, afetiāma Niospa nai onifafianino Niospa yoiaino fakafā nēxpakīa mai onifani, taeyoi fakafā iyopaoni. Nāskakē Niospa āfe mekapa fakafā nēxpakīa mai onifarifatani.

⁶Askatari fakafaipafakī mai maiyaino keyokōi yorafo āsai mitokomeni.

⁷Akka mai yafi nai iskaratīa ato mekeyoa, chipo ato koofakī mitokōixii. Niospa yoiaino askai fetsexii. Nā Niospa ato ichanāfaitīa na chiifānē ato koofakī mitoxii nā yora chakafo ato omiskōimanaitīa.

⁸Nāskakē efe yora mīshtichi, shinā-makiyamakāfe. Nō ōimiski xiniachāikōi. Akka nōko Ifāfe ōia pena fisti xini ichapa keskara, askatari xini ichapa pena fisti keskara ōi. ⁹Nāskakē shinākī iskafamisfo: “Nōko Ifāfe yoiyoni keskara ikamano, akka mā yoini keskara mā finōkōia,” ixō shināmisfo. Askatamaroko Niospa noko noikōikī a omiskōipake-nakafo mēra ato potapaima. Fena fenakima ato manasharamis keyokōichi āto chaka xateyonōfo āfe meka shara nikaxikakī omiskōipakexakakīma.

¹⁰Akka nōko Ifo nokoki nokorisai tsōa manasharayamaino nā yometso nōko pexe ano oaito nō tāpitiroma keskai. Nāskarifiakī tsōa tāpiama afetiāra nōko Ifo nokorisai, itipinīsharafomano. Mā nōko Ifo nokoaino chāa itakōixii. Nāskaino nai mēranoafo koofi keyokōixii, nāskatari nono mai anoafori koofi keyokōixikani.

¹¹Nā ē mato yoiai keskai keyokōi keyoxii. Nāskakē tāpisharakōixō nōko Ifo nikasharakōikāfe. Mā mā itipinīsharakōixō a mā apaoni keskara anā mā akimakai. A mato amapaiyai keskara fisti mā akikai. Epa Nios shinākī finakōiax sharakōi ikāfe. ¹²Fatora penata Jesús nokoi kiki manashara fafāikāfe. Nāskakē fetsafo Jesúsnoa yoisharakāfe tāpisharakōinōfo, āto chaka xatekaxō mā chaima Jesús oi kiki. Mā Jesús oaino nai mēranoafo koofi mēsho mēshokōixikani. ¹³Akka nai fenashara nō manai, mai fena yafi a Niospa yoiyoni keskafakī afo sharafai. Akka afara chakafo ano itiroma, nā sharafos ano itirofo.

¹⁴Nāskakē efe yora mīshtichi, mā Jesús manakī manasharafafāikāfe. Mā askaito Niospa mato ōi kiki āfe Fākeōnoax mā isharakōikē. Nioski mesekīma iskafakī shināfafāikāfe: “Epa Niospa āfe Fakeōxō ea noi. Ēri Epa Nios noi afe rafepakexakī,” ixō anori shināfafāikāfe. ¹⁵Nāskakē māri fekaxtekākīma. Shināsharata isharakōikāfe. Ōikapo. Nōko Ifo samarakamis fena omisma yorafāfe ea Ifofanōfora ixō shināmis Epa Niospa. Nāskarifikī nofe yora Pablo mato kirika kenexoni Epa Niospa shināmasharaino. ¹⁶Nā kirika keneai tii nōko Ifo anā oxii kiki ixō aōnoa yoikī mato kirika kenexoni Pablo. Akka a atiri yoikī kenei afokai nō tāpisharatiroma. Akka a Niospa meka tāpiamafāfe āa fanīrira yoimisfo a Pablo yoikī kenei anori tsōa

yoimisma. Nāskarifiakī Niospa mekakōi yoitama, fanīrira yoimisfo. Nāskakanax omiskōipakenakafo.

¹⁷Efe yora mīshtichi, a ē mato yoiai keskara mā mā tāpiaki. Nāskakē ōisharakāfe, a chanīmisfāfe mato yoipaiyaifo anori mā ato nikaxikima. Mā Jesús nikakōiaito mato kexesharakōitiro. Akka a fanīrira yoimisfo mā ato nikaxō anā mā shināsharatiroma. Nāskaxō fanīrira mā shinātiro. ¹⁸Akka a noko ifimis nōko

Ifo Jesucristo nikasharakōifafāikāfe tāpisharakōixikakī. Mato sharafapaiyai keskara a keskara shara ixikakī. Māto ōiti mēraxō a mato tāpimapaiyai keskara tāpisharakōikāfe. Nā fisti nō yoikī iskafatiro: “Mī nōko Ifo, mīōxō afara shara nō atiro, meres fisti mī sharakōi,” ixō iskaratīa yoita a inōpokoai keskara nō yoipakenaka. Nāskakōipakexanō. Nā tii.

Pedro

Juan Jesús Chanĩmara Faafõ Kirika Kenexõ Fomani

Jesús noko nimasharaino nõ afe ìpaxanõ

1 Èkĩa Juan, ã mato kirika kenexõ fõmai mã täpinõ. Jesucristo ã õimix-aki ã mato yoi mãri mã täpisharanõ. Nã Jesucristo nõko Ifokõitae fenakõi Nios fe iyopaonixakĩ. Akka Niospa afama mĩshti onifamatai afe iyopaonixakĩ, chipo nãmã fotoxõ noko yoiaito nõ nikamis. Oa yorakõi keskara nõ õimis. Mã õikĩ feyafaxõ nõ ramãti nõko mĩfi. Nãskakẽ noko yoiaito nikayamexakĩ ã mato yoi, noko imasharanõ nõ afe ìpaxanõ. ²Apa Nios ariax nokoki Jesús fõtoni. Fotokẽ nõ õikĩ feyafani. Nãfi afeskapishta nakama, nãfi nĩpanakakĩ. Apa Nios fe ikatsaxakĩ nokoki fõtoni. Nãskakẽ nã nõ õia keskara nõ mato yoi. ³Nõ õipaonixakĩ nõ mato yoi noko yoiaito ãfe meka. Nãskakẽ nofe rafexõ nã nõ shinãi keskarari mãri mã shinãtiro. Nios feta ãfe Fake Jesucristo shinãi keskafakĩ nõri anori nõ shinãi, nõ ato fe rafekõitiro. ⁴Nãskakẽ ã mato kirika kenexõ fomai nã kirika kene õiax mã inimakõinõ.

Nios xafakĩakõi ika oa luz keskara

⁵Akka noko Cristo yoiyai, anori ã mato yoinõ. “Oa xinĩ chai chaxaino fakishtiroma keskara, xafakĩakõi Nios ika. Afaa chaka afe rafemisma,” ixõ Cristo noko yoimis. ⁶Akka anorima shinãi yora fetsafo iskakani: “È Nios fe rafea,” ifiaxõ a Niospa yoiyai anori shinãima ãa chanĩ anorima yoi. ãfe õiti sharama xafakĩakõi ikama, fakish keskara a Niospa yoiyai anori shinãyamafi. ⁷Nios xafakĩakõi ikakĩ, afaa pishta chakafamisma. ãfe õiti mẽra oa fakish keskarama, xafakĩa sharakõi ika. Akka

nõri afe rafekõixõ, nõ ãfe meka nõ mẽra nanekõixõ, Niospa shinãi keskafakĩ nõri nõ shinãtiro. Nõ askara shinãx, nã Ifõfaa fe nõ ato fe rafetiro. Nãskax nõ xafakĩakõi nitiro, Niospa Fake Jesúsmãi noko nãxonikẽ. ãfe imĩ nõko chaka noko soaxõfãini keyokõi.

⁸Akka nõ yoikĩ iskafamis: “È afaa chakafamisma,” ifiax nõa nõ pãramemis. Nãskax nõa nõ chanikõimis. Nõko õiti mẽra Niospa meka naneama. ⁹Akka nõ afara chakafaxõ nõko chaka nõ soapaikĩ, nõ Nios yoiaito nõko chaka noko soaxotiro. Keyokõi noko soaxotiro noko raefakĩ, Niosmãi mẽstekõi isharakõixõ. ¹⁰Niospa yoimis: “Keyokõi yorafãfe chakafamisfo,” noko famis yoikõikĩ. Noko askafafiaino, “Èkai afaa pishta chakafamisma, ã chaka shinãima,” ixõ yoikĩ nõ Nios chanĩmara faima, “ãa chanĩra,” nõ Nios fai. Nãskakẽ ãfe meka nõko õiti mẽra naneima.

Jesús Apa Nios noko yoixonĩ

2 Efe yora mĩshtichi, ã mato shinãi. Mẽ mato Jesús Ifofamaxõ ã mato fakefai. Mato fakefaxõ ã mato kirika kene fomai, mã anã afarafo chakafanõma, shinãsharata mã inõ. Askara Niospa fichipai. Akka nõ chakafaino Niospa fichipaima. Nãskakẽ nõ anã afara chakafaxõ nõ nõko Ifo Jesucristo nõ yoitiro anã nõko chaka nõ soapaikĩ, nokomãi nikaito. Noko nikaxõ Apa Nios noko yoixonĩ iskafakĩ: “Epa, ã ato nãxonĩ. Eõxõ ato chaka soaxõfe, ãto chaka soapaikani kiki,” Apa fatiro. Nã fistimãi mẽstekõi ixõ, afaa chakafamisma. Nãskaxõ Apa Nios noko yoixotiro. ²Noko nãxonĩ nõko chaka noko soaxoxiki. Noko fistima, keyokõiõnoax noko nãxonĩ. Nõko Ifo Jesucristo noko nãxonĩ. Nõko chaka noko soaxõfainĩ nani.

³Nāskakē Cristo noko yoiāi keskafakī nō nikakōixō nō tāpisharakōitiro nōmāi afe rafexō. ⁴Yora fetsafo iskai: “Ē Cristo fe rafea,” ifiaxō āfe meka nikama, āa akikiri kētapamis, mēstekōi ikama. ⁵Akka nō Niospa meka nikakōikī nō aō noikōi. Nāskafaxō nō tāpitiro nō afe rafekōia, Nios fe. ⁶“Mē Nios fe rafekōi-aki,” ixō yoi, a Jesús imis keskara ikāfe.

Noko meka fena shara yoini nō nōināsharakōinō

⁷Efe yora mīshtichi, ē mato yoisharakī ē mato kirika kenexoni. Na ē mato yoiāi keskafakī taefakī mā mā nikamiskī. Jesús noko yoiā keskafakī ē mato kenexonō. ⁸Mā mā nikafimiskē, ē mato anā fenafakī yoinō chanīma. Jesucristo noko noikōi. Nāskari fakī nō fetsafo noikōi. Fetsafo noikī, nōko ōiti mēra xafakīakōi iki. Anā fakish keskara ikima. ⁹Akka, “Ē Nios fe rafea ē xafakīakōi ika,” ixō nō yoifixō nofe yorafo nō noikas-pamis, nōkai xafakīakōi ikama. ¹⁰Akka nōroko nofe yorafo noi, nō xafakīakōi iki. Nō shināsharata nō ikax, nō anā fenotiro. Nāskakē nō xafakīakōi iki, afaa pishta chaka shinātama. ¹¹Akka a afe yorafo noikaspaifo, afokai sharama. Fakish mēra niafo keskara. Afaakai shinākanima. Āto chaka xatekaspakani. Askafikaxō afaa tāpiafoma, fenokōiafo.

¹²Efe fakefāfe, māto chakafo Jesúsxō Epa Niospa mato soaxonano, nāskakē ē mato shinākī ē mato kirika kenexoni. ¹³Afaa oniataima Epa Nios fisti iyopaoni. Efe anifo tiito, ē mato kirika kenexoni, afe keskaramāki mā mā Epa Nios tāpiakī. Mā mā tāpixō mā chanīmara famiski. Naetapafāfe, matori ē kirika kenexoni, Satanás chakata mato afara chakafamapaiyaito mā mā finōfakī. Nāskakēri naetapa tiito ē mato kenexō fomai, mā Satanás chaka finōano. Efe fakefāfe, ē mato yoikī kenexona māmāi Epa Nios tāpikē.

¹⁴Efe anifo tiito, matori ē kirika kenexona, mā mā tāpiakī, afaa oni-yataima Epa Nios fisti iyopaoni. Naetapafāfe, matori ē kirika kenexona, māto ōiti kerexkōifafāi Epa Nios āfe meka shara nikakōiyanā mā mā Satanás chaka finōfakī.

¹⁵Akka a Niospa fichipaiyamai, nōri fichipaitiroma. Afo fichipaikī nō Nios shinātiroma. Afarafo na yora chakafāfe āto shinā mēraxō shināifo keskara afo fichipaiyamakāfe. Afo fichipaikī mā Nios shinātiroma. ¹⁶Akka a Nios shināifoma nono nāmā ikafo āa shinākani iskamisfo: “Ēa ē shināxō nā ē apaiyai keskara ē atiro. Afara ōikī ē fichipaikī ē fitiro. Ē tsoa keskarama. Ē afama mīshti shināi. Ea keskara tsoama,” ixō fētsa yoitiro āa chanīkī. Aato Niospa meka shināima, āa shināx askatiro. ¹⁷Akka na afe keskararāfo Niospa ōikaspaifo mā afo mitokomei. Nāskatari a yora chakafāfe fichipaiyāifo mā afori mitokomei. Akka nā Niospa yoiāi keskara nikakōiax nō Nios fe nīpanaka.

A yora chanāifo nō nikatiroma

¹⁸Efe fakefāfe, mā chaima Jesucristo anā nāmā fotoiyoi mā nō nika. Nāskakē Jesús nāmā fotoyoamano, akka nā yora chakafāfe Cristo shināmisfoma āto xanīfo finakōia oi taei. Nāato, “Ē Cristora,” ixō noko pārapaixii. Mā mā tāpia nāto Jesús noikas-pamis. Akka iskaratīa, “Ē Cristora,” ikanaifo yora ichapakōifo. Nāskakē mā nōri tāpia nā Cristo kayakōi samama fotoi. ¹⁹Nā Cristo noikaspaifo nofe iyoafo, mā noikas-pakani nomakinoax tsekeāfo. Afokai noko keskarafo. Cristo anā shinākanima, mā kachikiri faafo. Nāskax nomakinoax tsekeafono nō tāpitiro afāfekai Cristo Ifofaafoma. Akka a Cristo āto Ifokōikē nomakinoax tsekekeranafoma.

²⁰ Akka Cristo āfe Yōshi Shara mato ōiti mēra nanea. Nāskakē keyokōichi mā mā tāpia Niospa Yōshi Sharapa mato tāpimapaiyai keskara. ²¹ Nāskata Jesucristo mā tāpikī finakōiakī. Tāpixonō mā mā chanimara fakī. Nāskakē ē mato kenexoni. Nāskaxō afara mato pāraifāfe mā chanimara faima. Mā tāpia Jesucristo ramashara anorima ato yoimisma, nāfi chanimakōikī. ²² Yora fetsafo iskamisfo: “Cristokai Niospa nai mēraxō nīchinikeroko, akai Niospa Fakekēroko,” ixō yoimisfo. Askafakaxō Epa Nios yafi āfe Fake Jesús chanimara fakanima. Afāfe Cristo noikaspakōikani. ²³ Akka nā Cristo noikaspaiāfe iskafakani: “Jesús Niospa Fakema,” fakanax Epa Nios fe rafemisfoma. Afokai Niospa yorafoma. Akka a yoikī iskafaifo: “Jesús Niospa Fakekōi,” fakanax nāfo Nios fe rafekani.

²⁴ Nāskakē Jesúsnoa mā nikakī taefani keskafakī, āfe meka shara shināmakiyamakāfe. Nā mā nikakī taefani keskafakī, mā shināmakiyamax mā nikakōisharaino Epa Nios fe āfe Fake Jesús mato fe rafekōipakenaka. ²⁵ Nāskakē Jesús noko iskafakī yoiyoni: “Ea yafi ēfe Epa mā Ifofaax, mā nofe nīpanaka, anā mā nanakama,” ixō noko yoini.

²⁶ Akka na yorafāfe Cristo noikaspaifo afāfe mato pārapaikani. Mato anorima yoipaikani. Nāskakē ē mato yoisharakī kirika kenexoni mā tāpikōinō tsōa mato pārayamanō anorima yoikī. ²⁷ Akka Epa Niospa āfe Yōshi Shara mato ināni mato fe rafekōinō. Nāskakē aōxō mā mā tāpikōia. Mā anā tsoa yopaima mato tāpimanō, āfe Yōshi Sharapamāi keyokōi mato tāpimakē. A mato tāpimanai keskara chanimakōi, mato pāratiro. Nāskakē nikakōiyanā Cristo fe rafesharakōikāfe, a Niospa Yōshi Sharapa mato yoiai keskai. A Niospa Yōshi Sharapa mato yoini

keskai shināmakikakīma Cristo fe rafesharakāfe enekakīma.

²⁸ Ēfe fakefāfe, iskaratīa Cristo nikakōiyanā afe rafekōikāfe, mā nāmā fotofaino nō akiki meseimakai nōmāi isharakōiax. Askatari nō akiki rāfimakai.

²⁹ Mā mā tāpiaikī Nios isharakōimiskī afaa chakafatama. Nā isharakōimisfo nāfo Epa Niospa imasharapakenaka āfe fakefo inō. Nafofi Epa Niospa fakekōifokī.

Niospa fakefo

3 Epa Niospa noko noikōi. Shināfāi ikāfe. “Ēfe fakefora,” noko famis. Akka nō āfe fakekōifo. Akka nā yora fetsafāfe Jesucristo shināifoma Nios tāpiafoma. Nāskafakīri nokori tāpiafoma, nō Niospa fakefofiano. ² Efe yora mīshtichi, ea nikakāfe. Nōfi iskaratīa Niospa fakekōifokī. Nāskakē afe keskarara chipo noko Niospa imai nō tāpiana. Cristo fotoaito nō ōiax nā keskarakōi nō iki, āfe ōiti keskarakōi. ³ Niospa fakekē nonori nō yoi: “Ē Jesucristo fe ipanaka. Ē Jesús fe ikaino āfe ōiti keskarakōi ē ixii,” ixō shinākī nō anā chaka shināpaima. Jesucristo shināi keskarari nō shinātiro, anā chaka shināyamakī.

⁴ Akka yora fetsafāfe ato chakafakakī, āto chaka potakaspakani, a Niospa yoiai keskara shinākanima, afara chaka fisti shināmisfo. ⁵ Jesucristo nai ariax nokoki fotoni nōko chaka noko soaxoxiki. Akka nāatofi afaa chakafamismakī. Nā fistifi finakōiakī. Ē mato yoiai keskara mā mā tāpiaikī. ⁶ Nāskakē a afe rafeafāfe chaka shināmisfoma. Akka a ōiti chakayafāfe Jesús tāpiafoma, Jesús shinākanima. Jesús fe rafeafoma. ⁷ Ea nikasharakāfe, ē mato yoinō. Fetsa iskatiro: “Ē Niospa meka mato yoinō,” ixō mato yoisharaima. Mato anorima tāpimapai, akka aa nikax mā chaka nitiro. Akka a

isharakōixō shināsharamis. Aa keskarafi yora sharakōikī. A Cristo ika keskarari ari isharakōia shināsharakōita. ⁸ Akka nā afara chakafamisfo Satanás fe rafeafo. Nā Satanásmāi taeyoi ōiti chakaya inino, iskaratīari nāskara. Nāskaxō Satanás keyokōi yorafo afara chakafamapai. Nāskakē Niospa āfe Fake nokoki nīchini. Noko nāxoxiki nokoki ftoni, nōko chaka noko soaxoxiki. Nomakinoa Satanás potatiro noko afara chakafamapaiyaito. Nāskakē Jesucristo Satanás finōinīfofana.

⁹ Akka Niospa āfe Yōshi Shara nōmēra naneano nō Niospa fake itiro. Nō Niospa fakexō nō anā afaa chakafapaima. Nā Niospa Yōshi Shara nōko ōiti mēra ikē nō anā afaa chakafatiroma, nōko ōiti noko fetsafaano. Nōko ōiti noko fetsafaxō, mā Niospa noko fakefa. ¹⁰ Fetsafāfe afara chakafamisfo, afokai Niospa fakefoma. Afofi aa ranā noinākanima. Askarafo Niospa fakefoma. Afofi Satanás fakefoki. Nāskakē Satanás fakefo nō tāpitiro. Nāskakafīri Niospa fakefo nō tāpitiro.

Nōa ranā nō noinātiro

¹¹ Nāskakē taefakī mā Nios Ifofaxō mā mā nikamiskī mato yoiaito: “Nōa ranā nō noināsharanō,” ixō mato yoiaito mā mā nikamis. ¹² Akka nā Caín onefetsa noikaspakī reteni keskara iyamakāfe. Askara Satanás chaka fe rafea. Nāskaxō onefetsa reteni noikaspakī, ē mato yoinō nikakapo. A Niospa yoia keskafakī onefētsa Nios shināni. Akka Caín askanima. Āfe onefetsaki ōitifishkikī reteni. A onefētsa Nios Ifofaito ōikī noikaspakī reteni, Niosri noikaspayanā. ¹³ Akka māri Jesús Ifofaito, matori noikaspatirofo. “Ē Jesús Ifofaito ea tsōa noikaspaima kiki,” ixō shināyamakāfe. A mā Jesús Ifofaito a Jesús Ifofaafāfema mato noikaspatirofo. ¹⁴ Nō yorafo noikōixō nō tāpitiro nōmāi Niospa fakefoxō. Nāskakē a

omiskōipakenakafo mēra katama, afe nō ipanaka. Akka a yora fetsafo noikaspai, afokai Niospa fakefa. Nios fe rafeamax afe ipanakama. ¹⁵ Akka a yorafo noikaspai fofofi retemitsamis keskarafoki. Afo chakakōifo. Askarafo mā mā tāpia Niospa fakefoma. Askarafo Nios fe rafeafoma. Nios fe nīpanakafoma, yorafo noikaspakanax. ¹⁶ Akka Jesús noko noikōikī, noko nāxoni. Āakōi nokoōnoax nani. Nāskarifiakī nō fetsafo noikōiax nō atoōnoax natiro. ¹⁷ Akka afama mīшти ichapayafixō, fetsafāfe afara yopaito nō ato afaa ināmā, askara sharama. Epa Niospa noko noiai keskafakī, nō ato noima. ¹⁸ Efe yorafāfe, ea nikakōikāfe, ē mato yoinō. Fetsafo iskakani, āa chanīkani: “Ēfi yorafo noikai,” ifiaxō ato chakafakani, atokai noikanima. Akka nōfi askaramakī. Nō yorafo noisharakōixō nō ato shara fatiro.

Nō Nios nikasharax nō akiki ranotiroma

¹⁹ Akka nō ato noisharakī nō tāpitiro nō fanīrira chaka shinākīma, Jesús nōko Ifokōimāiyakē. Anori shināi nō akiki meseima. ²⁰ Nāskafixō nōko ōiti mēraxō nō shinākī iskatiro: “Ē afara chakafaa,” ixō nō shināito Niospa noko ōi. Noko ōikī tāpia a nō shināi keskara. Nāskakē nōko chaka nō soapaiyaito nōko chaka noko soaxotiro. Nios nōko ōiti keskarama. Aato keyokōi tāpia. ²¹ Efe yora mīsttichi, ea nikasharakāfe. Nōko ōitinī nō shināi iskatiro: “Ē Nios Ifofaito ēfe chaka mā ea soaxona, mā ea shināsharamana,” ixō shināi, nō Nios fe rafetiro, nō akiki nō ranotiroma. ²² Nō askaino Epa Nios nokoki inimatiro. Nāskakē nā nō yōkai keskara noko inātiro, a noko yoiai keskaramāi nō nikasharaito, askatarimāi nō inimamasharaito. ²³ Iskafakī noko yoini: “Ēfe Fake Jesucristo nikasharakōikāfe,” ixō

noko yoini. Nāskatari a noko yoini keskai nōa ranā nō noināsharai. ²⁴ Akka a Niospa noko yoini keskafakī nō nikasharakōiax Nios fe nō rafekōitiro. Askatari Niosri nofe rafekōitiro. Epa Niospa āfe Yōshi Shara nokoki nīchini. Aōxō nō tāpitiro Epa Nios nofe ikaito.

Niafaka chakata Niospa Yōshi Shara noikaspai. Askatari Cristo noikaspai

4 Efe yora mīsttichi, fetsafāfe mato anorima yoiāifāfe ato nikayamakāfe. Iskafakī mato yoipaikani: “Nō mato Niospa meka yoi Niospa noko shināmanaino,” ifiakaxō anorima mato yoimisfo. Askaifono Niospa meka ōikī mā tāpitiro a yoiāifo keskara chanīmamākī. Niospa Yōshi Sharaōxō mato yoikanimakī. Akka afokai Niospa ato afaa yoiama. ² Nāskakē ē mato yoisharai, ea nikakāfe. Fetsafāfe a Niospa meka mato tāpimasharaito mā tāpitiro. Niospa Yōshi Shara a mēra naneano yoiāito mā tāpitiro. Iskara mato yoiāito: “Jesucristo fotonī Apa ariax nai mēranoax. Nāfi yora keskara kāiniki. Aafi yorakōiki,” mato faito mā tāpitiro Niospa shināmanaino mato askafakī yoiāito. ³ Akka yora fetsafāfe anorī yoiyamaifāfe nō tāpitiro afāfe Jesucristo noikaspamisfo, Niospa Yōshi Shara āto mēra naneama. Satanās ato shināmamis. Akka a Cristo noikaspai fo noko ano fexikani mā mā nikamis. Akka iskaratīa mā noko ano feafo, afāfe Cristo noikaspamisfo.

⁴ Akka māroko askaramakī efe yorafāfe, Niosfi māto Ifokōikī, māfi Niospa yorakōifokī. Āfe Yōshi Shara mā māto ōiti mēra nanea. Akka a anorima shināifo askarafoma, Satanās yōshi āto ōiti mēra nanea. Akka Niospa Yōshi Shara mato mēra naneano mā Satanās finōkōia. ⁵ Akka fetsafāfe Nios tāpiafomano, nāskakē anorima ato yoimisfo, Satanās ato shināmanaino. Nāskakē Satanās ifofaafāfe ato nikamis

Satanāsmāi āto ifokē. ⁶ Akka nōfi Niospa yorafokī. Nāskakē a Nios tāpiafāfe noko nikakōitirofo nō yoiāi anorī. Akka a Nios Ifofaafāfema a nō yoiāi anorī nikatirofoma. Akka nō tāpitiro ato mēra Niospa Yōshi Shara naneano noko nikasharaifono. Ato mēra nanexō fanīrira ato shināmanima. Akka a noko nikaifoma ato mēra Satanās nanea. Satanās ato mēra nanexō fanīrira ato shināmani. Satanās chanī finakōia. Nāskax ōiti chakaya.

Niospa noko noikōi

⁷ Efe yora mīsttichi, nō noinākōinō, Niospa noko ato noimanō. Nios fistichi noko shināmatiro nō ato noinō, a fistichimāi noko noikī finakōixō. Nāskakē nō ato noikōikī nō Nios tāpia nō afe yora, nōko ōiti mā noko fetsafaano. ⁸ Niospa yorafo noikōia. Nāskaxō ato noikī noko tāpimatiro. Akka a yorafo noiaifāfema, Nios tāpiafoma. ⁹ Niospa āfe Fake fisti nāmā nīchini, nāmānoax noko nāxoyonō. Nāskakē nō afe nīpaxatiro, nāatomāi nōko chaka noko soaxomiskē. Nāskakē Niospa noko ōimani afeskaxō noko noimākai. ¹⁰ Nāskakē nō Nios noi. Akka nō Nios keskarama, nō ato noikī finamisma. Nios fistichi noko noikōimis. Noko noikōikī āfe Fake Jesús nāmā nīchini noko nāxoyonō nōko chaka noko soaxoxiki.

¹¹ Akka efe yora mīsttichi, Epa Niospa noko noikōi. Nāskakē nōa ranā nōri nō noināsharakōikāfe. ¹² Akka tosa pishta Nios ōimisma. Nāskafiax nō noināino, Nios nōmēra ika. Nofe ixō yorafo noko noimasharaito. ¹³ Niospa āfe Yōshi Shara nōmēra ikimakē nō tāpitiro nō Nios fe rafea, Nios nofe ikano. ¹⁴ Epa Niospa nai arixō āfe Fake noko nāmā nīchixonī. Āfe Fake nāmānoa nō ōipaoni. Ōipaonixakī nō ato yoimis iskafakī: “Epa Niospa āfe

Fake noko nāmā nīchixonī, keyokōi nokoōnoax nanō nōko chaka noko soaxoxiki noko ifiano nō afe ipaxanō.”
¹⁵Fetsa iskai: “Jesúsfi Niospa Fakeki,” ixō shināi. Aafi Nios fe rafeakī Nios afe ikano.

¹⁶Niospa noko noikōia mā nō tāpia, nō chanīmara faiyanā, Niospamāi noko noimiskē. Nō Nios chanīmara faito nofe rafexō noko yorafo noimatiro. Akka nō ato noikōiaino Nios nofe ika, afe nō rafekōia. ¹⁷Nō Nios noi. Nō Nios noikī finakōiax nō inimatiro Jesús anā nāmā fotoano. Anā fotoxō noko iskafatiro: “Nā ea Ifofaafoma tii ēfe Epa Nios ari fokani. Akka nā ea Ifofaafoma tii ēfe Epa ari fokanima, nā omiskōipakenakafo mēra fokani,” ato fatiro. Ato askafaino nōkai Nioski meseima. Nō ranoima nō afe rafekōi. Afe rafei nō Jesús keskara iki, āfe ōiti keskara nō iki. Nāskakē Jesús oaitīa nō akiki meseima. ¹⁸Nō Nios noikōiax nō akiki mesetiro. Nōko shinā mēraxō nō Nios noikī finakōiaxō nō rate potatiro. Akka fētsa mesekī iskafai: “Niospa ea omiskōimani,” ixō shināi aatokai noikī finakōiama. Ato noikōiamax Nioski mesetiro.

¹⁹Nō Nios noiyamatai noko noikī taefani. Akka noko taefakī noinikē iskaratīari nōri nō aō noi. ²⁰Akka fetsafo iskakani: “Ē Nios noi,” ifiaxō a Nios Ifofaafoma noima, anorima yoimisfo. Mā afe yorafo ōifikī atokairoko noikatsaxakakī, Niosri noisharakanima askara ōiroko fakatsaxakakī. ²¹Niospa noko yoimis: “Ea noixō nā ea Ifofaafari noikāfe,” noko famis.

Nō Nios Ifofakē tsōa noko afaa chakafamatiroma

5 Jesucristo Niospa Fakekōi. Nokoki nīchini noko nimapakexanō, nōko Ifo inō. Akka nō a chanīmara fai nō Niospa fakefo itiro. Nāskaxō āfe Apa Nios nō noixō, āfe Fakeri nō noikōitiro.

²Nō Nios noikōikī noko yoiai keskara nō nikai. Nāskaxō mā nō tāpia nō Niospa fakefori noikōi. ³Nō Nios noikōixō āfe meka nō nikakōikī a noko yoiai keskara nō nikai nō fekaxteima. ⁴Nāskakē nō Epa Niospa fakexō afara chakafāfe noko amapaiyai keskarakai nō atiroma. Niospa Fake Jesucristo chanīmara faxō afarafāfe noko afara chakafamapaiyai keskara nō finōtiro. ⁵Afara chakafo noko amapaiyifo keskara Niospa noko amatiro. Nō anōma. Nāskaxō Jesucristo Niospa Fake nō chanīmara faxō aōxō na chakafo nō finōtiro anā afaa chakafaxikima. Nā chanīmara faafāfe finōtirofo.

Niospa āfe Fakekōi noko ōimani

⁶Mā nō tāpia Niospa āfe Fake feronāfakekōi ini. Nā Jesús mā maotisata faka mēra ikipakekafāta kainākafanaino, Epa Niospa yoini iskafakī: “Nafi ēfe Fakeki,” ixō yoini. Jesús naino āfe imi foaino Apa Niospa noko tāpimani āfe Fakemāiakē. Āfe Yōshi Shara chanīmisma nōmēra nanexō noko yoimis Jesús Niospa Fakekōi. ⁷Nā trespato yoimisfo Jesús Niospa Fakekōi. ⁸Jesús faka mēra maotisani shināta, askatari naino āfe imi foni shināta, askatari Niospa Yōshi Sharapa noko yoiaino, nānorifos nā trespa shināmisfo. ⁹Akka yorafāfe noko afara yoiaito ato chanīmara fata a Niospa noko yoiairi nō chanīmara fakī finakōitiro. Akai yora keskarama, afi Nioskōikī. Akka āfe Fakeōnoa noko yoiaito nō chanīmara fakōitiro. ¹⁰Akka Niospa Fake chanīmara faxō Apa Niospa aōnoa yoini keskara āfe ōiti mēraxō chanīmara fatirofo. Nāskafekē āfe Fakeōnoa yoimis keskara tsōa chanīmara fayamaxō, “Nios chanīra,” fakaxō yorafo fanīrira shināmapaikani. ¹¹Nāskakē Nios iskamis: “Ē mato nimasharapaketiro ēfe Fake Jesúsxō,”

ixō noko iskafamis. Nāskakē nō Jesús Ifofaax nō afe nīpaxatiro. ¹²A Niospa Fake Ifofaifo afe nīpaxatirofo. Akka a Ifofaima afe nīpaxatirofoma.

Mā mekai xatekī ato yoisharani

¹³Mā Niospa Fake chanīmara faaki. Nāskakē ē mato kirika kenexoni, mā tāpinō mā afe nīpanaka.

¹⁴Nō afara sharafo nō fichipaikī, a Niospa noko shināmanaino, nō Nios yoitiro kīfikī, a Niospa fichipaiyai keskafakī. Nō askakī nō tāpitiro Niospamāi noko nikasharamiskē.

¹⁵Nāskakē nō tāpitiro a nō Nios yoiaito noko nikaito noko nikaxō noko afara inātiro nō yōkaito.

¹⁶Akka a Nios Ifofaa fētsa afara chakafaito ōikī, a Nios Ifofaa fētsa Nios kīfixotiro āfe chaka xatenō. Akka Epa Niospa ato nimatiro isharapakexanōfo. Askafikanax fetsafāfe oa Nios Ifofaifo keskara iyokanax mā potakaxō chaka shināfafāikakī Nios kachikiri fakōinafo. Askarafokai tsōa ato nimatiroma nīpaxanōfo. Naax omiskōipakenakafo mēra fokani. Atoōnoa Epa Nios kīfixokāfe ixō ē mato yoiama. ¹⁷A Niospa noko yoiyai keskara nō nikayamaxō nō chaka shināi.

Askafixō anā nō chaka xatepaiyaito ōikī nōko ōiti noko fetsafaxotiro, nō anā chaka shināpaiyamanō.

¹⁸Mā nō Nios Ifofaano, noko fake-fai. Nō āfe fake ixō nō tāpia nō anā chaka shināpaima, māmāi noko Niospa ōiti fetsafaano. Mā nō askano Satanās afara anā noko chakafamapaiyaito, Niospa Fakekōichi Jesús noko ifixō noko kexesharatiro. Noko askafakē Satanās noko afeska fatiroma. ¹⁹Mā nō tāpia nō Niospa fake. Akka fetsafāfe Nios nikakaspafono, afo Satanās ato shināmani āto ifo inōfo. ²⁰Niospa Fake nokoki oni. Noko tāpimanoyoi āfe Apa nō tāpisharakōinō. Āfe Apafi mēstekōi ikaki. Akka nō Jesús fe rafeax āfe Apa feri nō rafetiro. Nā Jesucristo Niospa Fake. Nāri Nioskōi. Nāskakē noko nimapakexatiro. ²¹Efe yora mīshtichi, Nios fisti Ifofakāfe. Satanās mato afara chakafamapaiyaito afe rafeyamakāfe. Askatari afara chakafo mā ifofapaikī afo shināyamakāfe. Nios fisti shinākāfe.

Nā tii ē mato kirika kenexō fomai, efe yora mīshtichi.

Ēkīa Juan

Juan Jesús Chanĩmara Faafõ Afianã Kirika Kenexõ Fomani

Juan a Nios Ifofaafõ ato kirika kenexõ ato fomani

1 Ēkĩa Juan, ě Jesús Ifofaafõ ě ato kexemis ě mato kirika kenexõ fomai mã täpinõ. Mã mã täpia Niospa mato katonĩ afe yorafo mã inõ. Chanĩma, ě mato noikõĩ, eres fistima, a Jesús Ifofaafõ feta ě mato noikõĩ. ²Nõ mato noikõĩ Jesúsmãĩ nofe rafeano. Akka nã Jesús nofe rafepakenaka. ³Efe yorafãfe, ě mato yoisharanõ. Nõko Epa Nios feta ãfe Fake Jesús noko noikõĩ. Nãskakẽ noko noikõĩyanã nõko õiti mẽra noko inimamasharai, nõko õiti mẽra nõ inimasharakõinõ.

⁴Mẽ täpia ě inimaifinakõĩ ranãri mã isharakõĩaino a Epa Niospa noko yoini keskai. Nãskakẽ ě matoki inimakõĩni. ⁵Ea nikakãfe ě mato yoisharanõ, mã ranã noinãkãfe. Mã mã nikamiskĩ nã mã Jesús Ifofakĩ taefanitĩa. Akka ěa shinãxõ ě mato meka fena kenexonima, mã mã nikamis. Nãskakẽ mã ranã noinãsharakãfe. ⁶Nõ Nios noikĩ a noko yoiai keskara nõ aki. Niospa taefakĩ noko yoiaito mã mã nikamiskĩ iskafakĩ yoiaito: “Mãa ranã noinãkãfe,” ixõ noko yoiaito mã mã nikamis.

Āa anorima yoikĩ ato pãramisfo

⁷A ãa ato pãramisfo ato mẽra fofãsamisfo. Afãfe, “Na Jesucristo Niospa Fake

Apa Nios ariax oni feronãfakekõĩ ixikĩ,” ixõ yoimisfoma. Afãfe ato pãrapaimisfo Cristo noikaspakata imisfo. ⁸Mãri ato keskara iyamakãfe. Shinãfai ikãfe ato keskarama. Mã askakĩ mã ato Nios yoisharaimano täpitirofoma, fenotirofo. Akka ato Niospa meka mẽstekõĩ ato yoisharakõikãfe Nios täpisharakõinõfo. Nãskakẽ mãri afara shara a Niospa mato mekexona mã fitiro, mã Nios yonoxosharakĩ.

⁹Akka fetsafãfe a Cristo noko yoiai keskara nikayamakaxõ anã shinãkanima, ãa fanĩrira shinãkani. Afokai Nios fe rafeafoma. Akka fetsafãfe a Cristo yoiai anori nikakanax Apa Nios fe rafekõikata ãfe Fake Cristo feri rafekani. ¹⁰Akka yora fetsa matoki oxõ Cristoõnoa yoisharaima fanĩrira yoi, askara fe rafeyamakãfe. “Noko Niospa meka yoife,” fayamakãfe. ¹¹Nãskakẽ askara yora mã chanĩmara fakĩ afe rafexõ afeta mã anorima yoitiro chaka shinãkĩ.

Mã Juan mekai xatekĩ ato yoisharani

¹²Ē mato kirika kenexõ ichapa fomapaifikĩ askatamaroko ě matoki nokopai mato fe yoinãxiki. Ē matoki nokoano nõ inima faatanãsharanõ.

¹³Nã efe yora mishtichi, Nios Ifofafõ nonoax ichanãmisfo afãferi. Nã tii ě mato yoi kirika kenexõ.

Ēkĩa Juan

Juan Gayo Kirika Kenexō Fomani

Juan feronāfake yoisharani, āfe ane Gayo

1 Efe yorashta Gayo, ēkīa Juan. Ē xini ichapa amis a Nios chanīmara faafo ē ato kexekī. Ē mia kirika kenexō fomai mī tāpinō. Ē mia noikōi.

²Yamā, ē mia noikī Nios kīfixō-fafāini mī yonayamanō. Mē tāpia mī ōiti sharakōi mā mī Nios Ifofasharai. Nāskakē ē mia kīfixōfafāini mia kexesharanō mī afeskanōma shara mī inō. ³Mē mia nikamis mī Nios potakaspakōiaito. Nāskaxō a Ifofofa mī ika anoax ekeki nokokaxō ea iskafamisfo: “Nā Gayopa Niospa meka nikasharai,” ixō ea yoimisfo. Nā nikai ē mikiki inimai finakōi. ⁴Ēfe fakefāfe Jesús Ifokōifaifāfe nikai ē inimakōimis. Afara fētsakai ea inimakī iskafatiroma.

⁵Yamā, ē mia noisharai. Mē nika a Nios Ifofofafo yora fetsafo mī ato kexemis mia ano nokoifāfe, mī ato ikisharakōia, ato ōiyamafikatsaxakī. ⁶Nāskakē na mī ato kexeafāfe noko yoitafo mia yoikakī. Nāskakē na Nios yoiti pexe mēranoax ichanākanax fanāikani mā nō nika mī ato noikī, mī ato ikisharakōia. Nāskata ē mia yoikī iskafai: Afara ato in-āfe Niospa meka ato yoinōfo pexe tii, Niospa meka ato yoifofāsafanōfo. Mī askafaino Nios mikiki inimai. ⁷Nāfo fofāsamisfo Jesúsnoa meka shara ato yoifofāsafakani. Afara yopafikāki a Jesús chanīmara faafoma ato afaa yōkamisfoma. ⁸Nāskakē a Nios Ifofofafo nō ato kexesharatiro afara fichipaiyāifāfe nō ato inātiro. Nō ato askafakī nōri ato feta Nios yonoxomis itiro.

Yora fetsa āfe ane Diótrefes chaka ini

⁹A Niospa meka nikapaikani ichanāmisfo ē ato kirika kenexō fomayamea ōinōfo. Akka Diótrefes ea nikakaspamis, “Ē āto xanīfo finakōia inōra,” ixō. Nāskaxō ea ōikaspai, efe rafepaima. ¹⁰Ea mekafakī chakafamis, ea yafi a Niospa meka yoimisfori noko chakafai. Askatari a Nios Ifofofafo fetsafo ato ifikaspamis Niospa meka ato yoiyamanōfo. Fetsafāfe ato ifipaifiaifono a Diótrefes ato ifimakaspamis. “Mā anā nofe ichanātiroma nono ikiax,” ixō ato chakafamis. Nāskakē ē matoki nokoxō ē mato xafakīakōi yoi kaikai mā tāpisharakōinō, afeskakī ato chakafaimākai. ¹¹Yamā, ōiti chakayafo keskara mīri iyamafe. Akka a ōiti sharayafo keskara mīri ife. A ato sharafamisfo Niospa fakefokī. Akka a ato chakafamisfo Nios tāpimisfoma afe keskaramāki.

Na yora fetsari āfe ane Demetrio shara ini

¹²Keyokōichi a yoisharakani Demetrio-ōnoa iskafakakī: “Na Demetrio feronāfake sharafinakōia,” ixō yoikani. Nōri anori yoimis. Nō anori yoiaito mīri chanīmara fatiro, mā mīmāi noko tāpioxō.

Mā mekai xatekī Juan ato mekā shara fomani

¹³Ē mia ichapa yoipaifikī ē anā mia kirika ichapa kenexonima. Kaxō ē mia yoisharaxiki. ¹⁴Akka ē mikiki koshi nokosharapai. Ē mikiki nokoax mefe yoinōnāsharaxiki.

¹⁵Mīri isharafe, ōiti fekaxteyamaxiki. Na efe ikafāferi mia meka shara foma-paikani. Mīri a mefe ikafo noko ato yoioxsharafe. Nāskakē nā tii ē mia yoi kirika kenexō mia fomai.

Ēkīa Juan

Judaspa Jesús Chanĩmara Faafo Kĩrika Kenexõ Fomani

Judaspa ato kirika kenexoni a Nios Ifofafo

1 Ēkĩa Judas, Santiago afe exto. Nõko Ifo Jesucristo ẽ yonoxomis. Ẽ mato kirika kenexoni a Epa Niospa mato noikĩ mato ifini tii afenãkõi faxiki. Akka Epa Niospa nõko Ifo Jesucristoõxõ mato kexesharafafãini. ²Epa Niospa mato noikĩ, mato inimamasharakõinõ mato õiti fekaxteyamanõ, askatari mato noikĩfinakõinõ.

Fetsafãfe chanĩ fisti ato yoipaonifo

(2 Pe. 2.1-17)

³Efe yora mĩshtichi, nõko Ifãfe noko nãxoni keskara ẽ yoi, a noko imapaiyai keskai nõ chipo afe ixiai keskaraõnoa ẽ mato kenexopafikĩ mẽ nika mã meka fetsa yopaito. Nãskakẽ iskaratĩa ẽ mato kirika kenexoni mã Jesucristo nikakõiyana mã shinãfafãinõ. Nãnori Epa Niospa afe Fakeõxõ noko tãpimani. Nã afe Fakeõnoa noko tãpimani keskafakĩ nã fisti nõ yopai Ifo sharafaxiki. Akka meka fetsa mato fanĩrira yoipaiyafãfe ato nikatamaroko nã mato yoini keskara nã fisti nikakõikãfe. ⁴Yora chakafo mato mẽra fõkaxõ anorima mato pãrakani chaka tãpimapaikakĩ. Afokai Niospa yorafoma. Akka nõ afara chakafamisxakĩ nõ Epa Nios yoiaito nõko chaka noko soaxonano nõ afe ipaxatiro. Nãskafekẽ nãfãfe fanĩrira chakakõi mato yoipaikani, iskafakĩ mato yoipaikakĩ: “Mã Jesús Ifofaxõ nã mã apaiyai keskara mã atiro, mato aĩfima fe mã ikaino, kerofori afe fenema fe itirofo. Nãskaxõ nã afara chaka fetsafo mã apaikĩ mã atiro. Mã askafaito Niospa mato omiskõimatiroma,” ikaxõ

fanĩrira mato yoipaikani. Nõko Ifo Jesucristo fisti nikakaspamisfo. Nã keskarafoõnoa Niospa shinãmanaino keneyonifo Niospa ato omiskõimakĩ finakõixii.

⁵Akka mã mã tãpifekẽ anã ẽ mato yoipai nõko Ifãfe Ejipto anoa israelifo ato ifini anã omiskõinõfoma. Akka ato ififinixakĩ chipo a chanĩmara faafoma ato keyokõi reteni. ⁶Nãskatari Niospa afe ajirifo taeyoi Nios fe isharayopaonifo. Nãfãferi Epa Nios yonosharaxoyopaonifo. Nios fe isharafiakatsaxakĩ atirifãfe afara chaka shinãkakĩ anã Nios Ifofapainifoma. Askaifãfe õikĩ Niospa kaninãnã metexkereaxõ fakishifã mẽra ato nĩchiyoni. Nãskaxõ nã nikamisfoma ato omiskõimanaitĩa ato ichanãfaxõ nã omiskõipakenakafo mẽra ato potaxii. ⁷Nã Niospa ajirifãfe afara chakafapaonifo keskafakĩ Sodoma anoafõ feta Gomorra anoafãfe a pexe rasi ano chaima ikafãferi nãskafapaonifo afara chakafakakĩ. Feronãfakefãfe ato aĩfimafo chotaifono, kerofãferi ato fenemafo chotamapaonifo. Askatari feronãfakefo aa ranã chotanãpaonifo, kerofori askapaonifo aa ranã chotanãkani. Nãskarafo õikĩ Niospa ato omiskõimani, chiifã tokiriya nai mẽraxõ atoki potani. Nã askafanioxõ Niospa noko tãpimani. Nã tãpixõ nõ tãpitiro fatorafãfe ato chaka xateyamakanax nãskarifiakani, chiifã mẽranoax omiskõipakenakafo.

⁸Nãskarifiakĩ nã chanĩmisfãfe afara chaka fisti shinãfafãikani. Nãskakaxõ afia ato namapa õia keskafakakĩ, nãskakõi fakani, ato yora chakanafakakĩ. Askatari Nios nikakaspakani. Nãskakaxori Niospa ajirifori ičhamisfo. ⁹Akka Niospa afe ajiri Miguel xanĩfokõifixõ atokai Satanãs ičchani. Mã Moisés naano Satanãs Miguel fe feratenãni. Miguel Moisés afe yora maifapaifiaino, akka Satanãs

Moisés āfe yora chakafapaixikī fipaini. Askafaito ōikī Miguel afe feratenāfikī ičanima. Yoikī iskafani: “Satanás, ē mia afeskafatiroma. Akka ēfe Ifo Niospa mia yoinō mī omiskōinō,” ixō yoini. ¹⁰ Akka nā feronāfakēfāfe mato mēra fōkaxō nā afaa tāpiamafikaxō meka chaka yoimisfo. Askatari nā apaiyai keskara fisti famisfo, nā yoināto shināsharatiroma keskarafo. Nāskakaxō āa afarafo chakafakanax omiskōipakenakafo.

¹¹ Ooa. Nā Caín ini keskarato. Caín āfe onefetsa noikaspapaoni. Nāskakē reteni. Askatari nā Balaam kori fisti fichipaikī Nios kachikiri fani. Na yorafori nāskaratoro. Nāfori nā Coré keskarafo. Nā Coré āfe xanīfo Moisés nikakaspapaoni. Nāskakē nikakaspaito Niospa reteni, nāskarifikī nā ato pāramisfo Niospa askari faxii omiskōimakī. ¹² Akka mā noinākī ayayanā mā pimis nōko Ifo shināyanā. Akka nā yora chakafori rāfitama mato fe ichanākaxō nōko Ifo shināmisfoma. Fetsafo noitama āakōi noimemisfo. “Nō mato yoi mato kexesharaxiki,” ifiakaxō tsōa afaa yoisharamisma. Nāfo nā nai kōi oimais keskarafo. Nō nai kōi fakish ōikī mā oi feira nō fatiro inimayanā. Akka oi iyamaino nēfe nai kōi potano nō shināchakatiro. Nā ato kexemisfo keskarafofikanax afāfe nōko Ifoōnoa tsōa tāpiama. Nāskatari nā yorafo nā ifi fimimistīa fimiyamai keskarafo. Nā ifi mā nai rafea keskarafo, mā nakē āfe tapo tsekatirofo. Nāskarifiakī nā ato pāramisfāfe tsōa ato Jesús Ifofamatiroma afe nīpaxanōfo. ¹³ Nāfo oa fakafā poo ikī fākox potatiro keskarafo. Nāskakaxō afāfe afaa shara yoitirofoma, mēxotaima afara chaka yoikani rāfimisfoma. Nāfo nā fishi keskarafo. Mā fishi nāmā pakexō, anā chaxatiroma. Nāskarifiiai nā mato pāramisfo Nios

kachikiri fakanax fakishifā mēra fokani, Niospa nā keskarafo ato tāpimakī ato omiskōimakoixii anoax omiskōipakexanōfo.

¹⁴ Nāskatari Enoc chipo fakeni, mā Adán afetiāma Epa Niospa onifanino. Akka Enoc āfe xini ini Adán. Nā Enoc nā chanīmisfāfe ato pāranōpokoxiaifoōnoa yoini. Nāskata aato ato yoikī iskafani: “Nikakapo, ē ōia nōko Ifo oi, afe nai mēra ikafo fe ichapakōifo tsōa ato tanatiroma afe fexikani. ¹⁵ Nāskaxō ato yoipakexii nā niyoxō amisfo keskara. Keyokōi maitio anofo nōko Ifoki fexikani, fatofomāki afe yorafo a afe ipanakafo ato ōinō, askayamai fatoforimākai a chanīmara fayamakanax omiskōipakenakafo mēra foaifo. Akka nā nikamisfoma afe yorafoma. Akka nā chakafamisfo tii ato yoita, niyokaxō Nios nikakaspapaoifooōnoa yoita, keyokōichi mekafakī chakafamisfoōnoari ato yoixii,” ixō Enoc ato yoini. ¹⁶ Nāfāfe yōachepeyanā ato mekafamisfo. Nā chakafapaiyai keskara fisti shināfafāimisfo. Askaxori fetsafo pārakaxō afara fiapaimisfo ea ināsharakanira ixō shināfafāimisfo.

Nā Nios Ifofafo ato yoisharani isharanōfo

¹⁷ Efe yora mīshtichi, nā nōko Ifo Jesucristoōnoa mato yoimisfāfe mato yoinifo keskara shināmakiyamakāfe. ¹⁸ Iskafakī mato yoinifo: “Nōko Ifo mā chaima oaino nā Jesús Ifofaafāfema mato kaxemetsama faxikani, Niospa meka nikakaspakakī. Nāfāfe afaa shinātama nā chakafapaiyai fo fisti shināfafāikani,” ixō mato yoinifo. ¹⁹ Nā keskarafāfe mato paxkanā fatirofo, afarafo chakafo shināfafāikani. Askarafo Niospa Yōshi Shara ato mēra naneama.

²⁰ Akka efe yora mīshtichi, kexemesharata isharakōikāfe Niospa āfe meka shara nikakōiyanā. Nāskakē kifikāfe āfe

Yōshi Sharaōxō mato imapaiyai keskara mato tāpimanō. ²¹Nāskakē Jesús Ifosharakōifakāfe, Epa Niospa mato noikōi-aito mā mā meemiski. Nōko Ifo Jesu-cristo noko noikōikī nō nafiakē noko nimapakenaka nō afe īpaxanō.

²²Fetsafāfe iskafakī shināifono: “Ētsa, chanīma rakikīa,” ixō shināifono, fenāmāshta ato yoisharakāfe nikasharakōinōfo. ²³Oa afara chiifā mēra pakeax koofaito, nō koshi firisafatiro keskafakī nāskarifiakī fetsafāfe afara chakafaifono ato noikī yoisharakāfe Jesús chanīmara fanōfo, chiifā mēra foyamanōfo. Akka yora chakafinakōiafori mā ato noikī ato yoisharakāfe xatenōfo, chiifā mēranoax omiskōiyamanōfo. Nāskatari nō kooyoxō rapati chakana faxō nō anā

fichipaitiroma. Nāskatari āto chakafo noikaspaifo keskara iyamakāfe. Ato noikōita nā afara chakafaifo keskafakī ato feta ayamakāfe.

**Mā mekai xatekī
Niosnoa ato yoisharani**

^{24–25}Nōko Ifo Nios fisti finakōia, nāato keyokōi tāpiakōia. Askatari nāato noko ifimis. Āfe kerex sharaōxō noko kexe-sharatiro nō fenonōma. Nāato noko in-imamasharakōi nō nai mēra kai, afaa chakafamisma keskarax. Nā sharafinakōia, efapakōi, afama mīshti fatiro, tsōa atiroa keskafakī nōko Ifo Jesu-cristoōxō atiro. Nāskarakōi mēxotaima īpanaka. Nā tii.

Ēkīa Judas

Jesucristo Juan Ōimani Keskara

Afara afeskara ixiai anori Jesucristo Juan tāpimani

1¹⁻²Efe yora mīshitchi, iskaratīa ē mato kirika kenexō fomai mā tāpinō. Ēkīa Juan ē mato kirika kenexō fomai. Nai mēraxō Epa Niospa Jesucristo yoini afe keskara a inōpokoaifo nāmānoafo a yonoxomisfo tāpimaximākai. Askafaito nikai Jesús afe ājiri ekeki nīchia. Anoxori ea ājirinī yoinō afe keskara ikimākai nāmānoafo. Ea ōimanaito mē ōia a inōpokoaifo xafakīakōi. Askaito ōikī ē kirika kenea a inōpokoaifo anori a Niospa Jesús yoia anorikōi mā tāpisharakōinō.

³Na ē mato yoiai ikataima. A inōpokoai ē mato yoiai na kirika ano. Nā ōikani fetsafori inimanōfo. Askatari a nikaifori chanīmara fakanax, afori ini-maxikani. Nā ē mato yoiai keskai mā samamashta iki. Ea nikasharakāfe.

Juan a ichanāmisfo anoafo siete Nios yoiti pexe ano a to kirika kenexō fomani tāpinōfo

⁴⁻⁵Nā Asia mai anoafo a Nios Ifoafafo tii siete pexefo anoafo ē mato kirika kenexō fomai. A ē mato yoiai anori ōisharakōikāfe. Afeīama Epa Nios niyopaofinixakī iskaratīa nia. Epa Nios nīpanaka. Āfe Yōshi Sharari afe itiani. Nāskakē Epa Nios feta afe Yōshi Sharapa, afe Fake Jesucristo mato noikī mātō ōiti mēra mato shināmasharapainō afanā mātō ōiti fekaxtefanōma. Nāskakē nōko Ifo Jesucristo Niospa meka noko yoimis chanīmakōi. Jesúsfi Niospa Fakekōifekē retenifo. Mā retexō maifafiafono Apa Niospa anā otofani anā nanakama. Fato fetsa askayomisma. Nāskaxō Apa Nios fe rafexō a xanīfofo maitio anoafo

ato ikixii xanīfokōi ixō. Aatofi noko noikōiakī, āfe imi foax noko nāxoni Satanás chaka nōko ifo inōma. ⁶Nō aōnoax nō Epa Nios afe yorakōi ixō noko yonomapaiyai keskafakī nō anō. Nō askai afe yorakōifo ixō nōri yora fetsafo nō kifixotiro Epa Niospa noko nikai. Nāskarafoskōi nōko Ifo Jesucristo noko imai. Nāskakē keyokōi yorafāfe aōxō iskafakakī yoipakenakafo: “Aicho, tsoa fetsakai na Jesús keskarama. Nā fisti sharafinakōia. Ares fisti nōko Ifo nīpanaka. Ares fisti keyokōi yorafo ato ikipakenaka,” ixō yoipakenakafo. Askapakexapainō.

⁷Ōikapo. Oa nai kōi keskara sharakōi nōko Ifo Jesús oaito keyokōi yorafāfe ōixikani. Askatari a retenifāferi ōikani, akiki rāfixikani. Oaito ōikani keyokōi yorafo a Ifofamismamafo, “¿Afeskakī nō Jesús Ifofamismamē?” ikanax oiaxikani, shināmitsakōixikani.

⁸Epa Niospa yoia: “Afara onifataima ē iyopaoni. Ēfi nīpanakakī. Afeīara na nōko mai keyoai eres fisti ē ato yoitiro. Nāskaxō ē afama mīshti famis. Akka ē niyopaoni. Nāskatari ē nīpanaka,” ixō nōko Ifo Niospa yoia.

Nōko Ifo Jesucristo āakōi oa namakē ōiai keskara Juan ōimani

⁹Ēkīa Juan, ē mātō ochikōi. Nāskax māri Jesús Ifoafaax mā efe yorakī. Askax mā aōnoax omiskōifikī, mā tenemis. Nāskariai ēri aōnoax omiskōifikī ē tenei. Ē Niospa meka ato yoita Jesúsnoari ē ato yoimis. Ea nikakaspakakī, āto xanīfāfe sorarofo ea achimaxō, fakafā nakirafe ea ato nīchimana afe nāsimā, afe ane Patmos ano. ¹⁰Ē mato yoinō, ea nikakāfe. Anoxō iskafani. A Jesús otoni penata, nomīkonō, Niospa Yōshi Sharapa ea ikixō a ea tāpimapaiyai ea ōimana. Oa namakē nō ōimis keskara xafakīakōi ea ōimana. Askata ea kachiorixori fāsikōi oa xāaiti keskarato ea yoiaito ē nika.

¹¹ “Nā mī ōiaifo fetsafo kenexōfe. A kirika kenexō Jesús Ifofamisfo tii ato fomafe. A siete Nios yoiti pexe anoafō Asia anoa ato fomafe, afāfe ōinōfo. A Nios Ifofamisfo a pexe tii Efeso anoafō fomata, Esmīrnā anoafō fomata, Pērgamo anoafō fomata, Tiatira anoafō fomata, Sardis anoafō fomata, Filadelfia anoafō fomata, Laodicea anoafōri nā mī ōiaifo ato kirika kenexō ato fomafe,” ea faa.

¹² Ea askafaito ē fesoakekafā ē ōia tsōa ea yoimākai ixō. Ē ōia siete oa rāpari efapa ōta keskara oro ē ōia. ¹³ Nāskai rāpari nakirafe feronāfake xanīfo finakōia nia keskara ē ōia. Āfe tari āfe tae fe-pokōia, āfe sītorari orokōi aō nonexemea ika. ¹⁴ Askata āfe foo oxokōi. Askatari āfe fero oa chii keskara xafakīakōi. (Nāskarifiakī xafakīakōi Jesús noko ōitiro a nō shināi keskara.) ¹⁵ Askatari āfe taeri chaxasharakōia ika. Āfe mekari oa oi kaya feaito nō nikamis keskarakōi. ¹⁶ Āfe pōya kayakai aōri āfe mifi kamaki siete fishi keskara ika. Āfe ana keno chainipa keskara aostamea ika. Askatari āfe femānā fafekōi oa xini nō ōimis keskara ika.

¹⁷ Nāskara ōi ē pakea, oa nai keskara. Ē askaito ōikī ea ramā āfe mifi kayakai aōxori. Ē askaito ea yoia iskafakī: “Rateyamafe. Ē Jesúski. Afara onifaitaima ē iyopaonikī. Ēfi anā nanakamaki. ¹⁸ Iskaratīari ē nia. Mē nafianixakī, iskaratīa ē nia. Ē anā nanakama. Ē anā afeska pishta nakama. Eres fisti ē ato namata, chiifā mēra ē ato potatiro a ea nikakaspamisfo. ¹⁹ Nāskakē a mī taefakī ōiafo kirikaki kenefe. Askatari na mī iskaratīa ōiaifori kirikaki kenefe. Askatari a chipo ixiaifori kenefe. ²⁰ Ē mia yoinō afeskai siete fishimē ēfe mēke kayakai aōri; askatari afeskai siete rāpari oro keskara otamāki. Na siete fishi mī ōiai nāato noko shināmamis siete Niospa meka yoimisfo Nios yoiti pexe mēra-noa ichanāmisfo. Askatari nā siete rā-

pari keskara mī ōiai nāatori noko shināmamis siete Nios yoiti pexe mēra-noax ichanāmisfo Nios Ifofakanax,” ixō ea faa.

Jesús a Ifofafo Efeso anoafō ato yoini taekōifakī

2 Jesús ea yoia iskafakī: “Efeso anoxō a ea Ifofafo a ato Niospa meka yoimisto na kirika ato anexionaito nikanōfo, iskafakī kenexōfe: ‘Ēkia mātō Ifo Jesús keyokōi yorafo ēfe Epa Niospa meka yoimisfo ē ato kexetaifaa. A ē mato yoiāi anori ea nikasharakōikāfe. ² A mā ikai keskara mē tāpia, mē mato ōi. Māfi eōxō fāsi yonosharakōimiskī. Afara fetsa afeskara afiāito mā tenekōimis. A yorafāfe afarafo chakafamisfo anorikai mā tāpipaimisma. Akiki mā inimapaimisma afara chakafafono, nāskax mā ato fe rafekaspamis. Yora fetsafāferi mato yoikī iskafakani: “Cristo ea nīchia ē mato yoinō,” ixō mato yoiāifāfe, “Nō ato nikayonō,” ixō mā ato nikataifaa. Fanīrira mato yoiāito anā chanīki yoimara mā faima mē mato ōia mā askafaito. Anorima yoi āa chanīmisfo mā mā tāpia. ³ Nāskax mā eōnoax omiskōikī mā tenemis ea potakaspakī. ⁴ Mā anori shara shināfimiskē ē anā meka fetsari yoinō. Taefakī mā ea noiyopaonixakī anā iskaratīa mā ea anā noisharaima. Mā mā ea shināmaki fetsea. ⁵ Shināsharakāfe a mā taefakī shināyopaoni anori. A ea noikī mā taefani keskafakī anā ea noikāfe. Askatari mā ranā mā nōināyopaoni keskakōikāfe. Akka mā ea tanaima, oa chii nokaito nō anā kētefatiro keskafakāfe ea shinākī. Mā ea Ifofasharayamainokai chipo tsōa anā mato tanaima. Mā ichanāi ano anā tsoakai mato fe ichanāima. ⁶ Mā askafixō afara fetsa mā shara famis. A feronāfake āfe ane Nīkoraita fanīrira yoiāito nikakakī

atirifāfe mato anoxō nikakaxō, afāferi chakafamisfo keskafakī ēri ato noikaspai. A ē noikaspai keskafakī māri efeta noikaspai. ⁷Mā pachoyakī ea nikakōikāfe. Niospa Yōshi Sharapa mato yoiaito nikasharakōikāfe. Satanás mato fanīrira shināmapaimiskī. A Satanás finōinifōfā ea kachikiri fatama ea Ifosharakōiaito, aafi Epa Nios ano ē ikimaxii efe isharapakexanō,” ixō Jesús ea yoia anori Efeso anofo a chanīmara faafo ato ē kenexonō.

Jesús Ifofoafo Esmīrnā anofo ato yoini

⁸Anā Jesús ea yoia iskafakī: “A ea Ifofamisfo Esmīrnā anofo a ato Niospa meka yoimis ē yoinō ea kirika kenexōfe iskafakī: ‘Ēkīa mātō Ifo Jesús ē mato yoi mā tāpinō. Ea nikasharakāfe. Nā afama mīshti onifataima ē iyopaoni. Iskaratīa ē nīpanaka. Mē nayofinixakī ē anā nanakama. Ē mato nonori yoi iskafakī: ⁹Mā omiskōiaito mē ōi. Askatari mā afaayafoma. Mā askafiaino ē mato fe ikano, ea keskarari mā shara itiro. Mē tāpia matoōnoa yora fetsafāfe meka chakayoiāifāfe. “Nō judeofo, nō Nios Ifofamis,” ikaxō yoiaifo afokai efe yorafoma. Afofi Satanás yorafoki. ¹⁰Akka a inōpokoai ē mato yoinō. Satanás ifofoafāfe fatora fetsa fisti mato karaxa mēra ikimaxikani mā ea shināmakimākai ōixikakī. A mato mesenifafono rateyamakāfe. Ea shināmakitama nonori shinākāfe iskafakī: “Ea retefiaifono ē meseima, ē Nios ari kai. Ēfe Ifāfe ea potanakama. Ē ēfe Ifo noikī finakōifafāini,” ixō yoikāfe. Mā askax, nakē, ē mato ikipakenaka mā efe ipaxanō. ¹¹Mā pachoyakī nikasharakōikāfe Niospa Yōshi Sharapa mato yoiaito mā Jesús Ifokakī. Fetsa omiskōifikī ea shināmakiyamaito Satanás afeskafatiroma. Nāskax naax a omiskōipakenakafo mēra

katiroma,” ixō anori Jesús ea yoia a Ifofafo Esmīrnā anofo ē ato kenexonō.

Jesús Pérgamo anofo a chanīmara faafo ato yoini

¹²Anā Jesús ea yoia iskafakī: “A ea Ifofamisfo Pérgamo anofo a ato Niospa meka yoimis a ē yoipaiyai anori ē yoinō ea kirika kenexōfe tāpinōfo. Iskafakī kenefe: ‘Ēkīa mātō Ifo Jesús ē mato yoi mā tāpinō. Ēfe meka oa keno chainipa takairafe ikikōiai keskaraxō, ēfe mekapas a ea noikaspaifo tii ē ato chakafatiro kopikī. ¹³Mē tāpia a pexe rasi Pérgamo ano mā ika. A Pérgamo anoafāfe Satanás nikakōikani. Askaito ōi mā mesemisma, ea Ifosharafai. “Jesús nōko Ifokōi,” ixō mā ato yoimis. A ea Ifofamis fetsa āfe ane Antipas eōnoa ato yoimis ōikī mā reteafo noikaspakakī. Mā reteaifāfe ōifiax mā atoki meseima, mā ea chai faama. Mātō ōiti mēra mā shināsharakōi. “Noko retefiaifonokai nōko Ifo Jesús nō chai faima,” ixō mā yoimis. Anori mā shināi sharakōi. ¹⁴⁻¹⁵Akka nāno afara fetsa a sharama ē mato yoipai. Fatora mā fetsa a Balaam afara chaka yoini keskara mā shināmakikaspai. Akka taeyoi xanīfo Balac israelifo chakana famapaini. Nāskaxō Balaam yōkani: “¿Afeskakō mī kaifo ē ato chakana famatiromē?” faito, Balaam kemani iskafakī: “Mī ato yoitiro mī fista mēra ato ikikixiki. Nā mā akai keskarari akairi anōfo. Nā nōko niosra ixō afara onifaxō a mā piāi mā ināmis. Nā israelifāfe pikanax chakananōfo mātō fista mēranoax. Askatari āto āfima fe ikanax chakananōfo,” fani. Iskaratīari nāskarāfori mā fisti rasi chakanāfo nā Nicolaitafāfe ato afara chaka tāpimanaifo keskara ikafo. ¹⁶Nāskakē anā iskaratīa askafayamakāfe. Nios Ifokakāfe, anā shinākāfe. Mātō chaka xatekāfe shināmitsayanā. Akka mā chaka xateyamaito, ē

matoki samamashta nokoxō ēfe mekapa ē mato kopikī chakafatiro mā omiskōinō. Ēfe mekafi oa keno ikiai keskarakōikī. ¹⁷Mā pachoyaki ea nikakāfe. Niospa Yōshi Sharapa eōnoa mato yoiaito, nikasharakāfe. Satanás mato chakafamapai. Fētsa Satanás nikayamaxō ea kachikiri faamano, nā ē kexesharaxii nā ēfe Epa israelifo kexesharani keskafakī. Shinākapo. Epa Niospa israelifāfe āto xinifo a piaifo ato ināni fonāikaifāfe afaa piamaifāfe Epa Niospa nai mēraxō ato pōtani oa misi keskarāfo āfe ane mǎnā nā pinōfo ato pōtapaoni pena tii ato noikī. Nāskafakīri nā ea chanīmara faafo ea Ifo sharakōi faifo ē ato ināxii ēfe Yōshi Shara isharapakexanōfo. Ea ōiyamafiaifono pena tii ē āto ōiti xafasharakōi faxotiro. Askatari mā ea Ifo sharafaifono isharakōiyanā mā ea chanīmara faino, akka ē mato ane fetsafaxōi tsōa tāpimisma, nā fiāi fistichi tāpitiro. Tokiri oxosharakōikī nā tokiriki mā mǎto ane kenea mǎto ane fena ē mato ināxii. Nāskakē ea tāpisharakōixikani. Mǎ ōitisharayakōi ixii,” ixō Jesús anori ea yoia a chanīmara faafo Pērgamo anoāfo ē ato kenexonō.

Jesús a Tiatira anoāfo a Ifofamisfo ato yoini

¹⁸Anā Jesús ea yoikī iskafaa: “Ea Ifofaāfo Tiatira anoāfo Niospa meka ato yoimis a ē yoipaiyai anori ē yoinō ea kirika kenexōfe iskafakī: ‘Ēkīa ē mǎto Ifo Jesús ē mato yoisharapai mā tāpinō. Ēfe fero oa chii xoisai keskara. Nāskakē ē mato tāpikōia. Ēfe taeri nā keno fakka fakka ikai keskara. Nāskakē ē mato yoikī iskafai: ¹⁹“Mē mato tāpia, nā mā afara shara famis. Mā nōinākōi. Askatari mā ea chanīmara faxō mā ea Ifokōi famis. Nāskakē fetsafori mā noisharakōimis ato kexesharayanā. Mā omiskōifikī eōxō mā tenekōimis.

Mā ea chanīmara fakī taefanitiā mā fetsafo sharafamis. Nāskakē iskaratīari mā ato noisharataifaa. ²⁰Mā mā askafimisno afara fetsa ē mato yoinō a ē fichipaiyaima mā anā fichipainōma. Akka kēro fisti mato fe ichanāxō, ‘Ē Niospa meka ē mato yoinō, ea nikakāfe,’ ixō mato yoipaikī, ēfe mekakōi mato yoima. Nā kēro Jezabel fanirira mato yoikī āa mato pāramis. Mā Jesús Ifofafiamiskē mato pāramis iskafakī: ‘Mǎto āfimafo chotakāfe; kērofāferi mǎto fenemafo chotamakāfe,’ mato famis. Askatari mato yoimis iskafakī: ‘Afara fetsa yora fakaxō, nā nōko niosra ixō, a mā piāi ispaxō nōko nios nō ināira ixō, ano fisti ichanāxō, mā pitiro,’ ixō na kēro Jezabel mato yoikī mato pāramis. ²¹A kēromā fanirira mato yoimis mē yoitaifamis anā chakafanōma. Ē yoifiaitokai āfe chaka xatepaima. ²²Ē yoifiaino ea nikayamaito ōikī ē isinī imaxii rakatsax omiskōinō. Askata a fetsafori a keskara a sharashināifoma āto chaka xateyamaifāfe ē ato omiskōimani. ²³A kēromā shināi keskarari shināifo ē ato retexii. Ē askafaito, ōikani a ea Ifofamisfo mai fetsafo arixō tāpitirofo ē keyokōi yorafo ē tāpisharakōia. Mǎto ōitinī a mā shināi anori mē tāpikōia. Tsōakai afaa pishta ekeki onetiroma. Ē keyokōi tāpikōia. Nāskakē mā afarafo shara famis ē mato shara faxii kopifakī. Akka a afarafo chakafamisfo ē ato omiskōimaxii kopikiri. ²⁴Efe yora mīshtichi Tiatira anoāfāfe, mā atiri nā kēromā mato fanirira yoipaiyai anori mā nikamisma. Satanás ato tāpimamis keskara mā anori shināpaima. Askara shara. Nāskakē ē anā mato afaa fetsa yoima. ²⁵Nāskakē ē anā fistiri mato yoi. Na eōnoa mā tāpimis anori shināmakiyamakāfe. Ē mato ifiyoai mā eōnoa tāpimis anori shināmakipaiyamakāfe. ²⁶⁻²⁸Fētsa Satanás finōkōixō, ea fisti Ifokōifaax

mā naax nā efe nīpanaka. Ē ato xanīfo imaxii. Epa Niospa ea xanīfokōi ima keyokōi ē ato ikinō. Nāskarīfakī ē ato xanīfo imatiro efeta na maitio anoafō ato ikinōfo, mitsisipakōixō. Akka a fetsafāfe ēfe meka shara nikakaspaifāfe nō ato omiskōimaxii. Oa nō kesho kerexkai nō yamī moshaino moshitiro keskara afeskaxō nō anā shara fatiroma. Nāskarīfakī nā nikayospamisfo nō ato omiskōimanaitīa toa pishta ato timamatiroma nanōfoma. Mā penaino, fishifā fisti fafeaito, keyokōichi yorafāfe ōtirofo. Aa keskara ē anā oxii ea ōisharanōfo. Ē anā nokoxō, ē ato yoixii nā ea Ifofamisfo efe isharapakexanōfo. ²⁹Mā pachoyakī ea nikasharakāfe. Niospa Yōshi Sharapa mato yoiai keskara nikasharakāfe,” ” ixō Jesús anori ea yoia a Ifofaafō Tiatira anoafō ē ato kenexonō.

Jesús Sardis anoafō a chanīmara faafō yoini

3 Askata anā Jesús ea yoia iskafakī: “A ea Ifofamisfo Sardis anoafō a ato Niospa meka yoimis a ē yoipaiyai anori ē yoinō ea kirika kenexōfe iskafakī: ‘Ēkīa mātō Ifo Jesús ē mato yoi mā tāpinō. Niospa Yōshi Shara efe ika. Ēfi Nios yoimisfāfe āto xanīfokōiki. Ē mato yoi iskafakī: Mā ika keskara mē tāpimis. Yorafāfe matoōnoa iskafakī yoimisfo: “Nafō shara ikafo. Na Sardis anoafāfe mā Jesús Ifofakōinafo,” ixō matoōnoa yoimisfo. Mā isharamis keskara ōikani. Māri shināmis iskafakī: “Nō shara ikara” ifiax mā shara ikama. Mā ea Ifofasharakōiama. ²Akka mā mā ea shināmakia. Askakakīma, anā a mā shināyopaoni anori shinākāfe. Mē tāpia Epa Niospa mato imapaiyai keskara mā isharakōiama. Ē mato yoiai keskara mā akama. Mā eōxō asharayopaoni anā iskaratīa mā anā askafaima. Mā ea shināmakipai. Nāskakē afianā ea

shināsharainīfōfākāfe. ³Nā mā ēfe meka mātō ōiti mēra mā shināyopaoni keskafakī anā shinākāfe. A mā chakafamis keskara shinākakima; ea Ifo shara fakāfe. Akka mā ea shināyamaito ē matoki samama nokorisatiro mato omiskōimaxiki. Oa yometso tsōa tāpiamano āto pexe mēra ikirisatiro kskai, ē matoki nokorisataxii mato omiskōimaxiki. ⁴Askafīax a mato fe ichanāmisfo fisti rasi a Sardis ano ikafāfe chakafamisfoma. Nōko rapati choshtakōi nō pekaxō fatiro fetsa fena shara safexiki. Nāskafakīri atirito mā chaka shināpaoni keskara mā anā shināima, mā mā pota. Nāskaxō mēstekōi mā eōnoa shināi. Nāskaxō rapati fenasharakōi keskara ē mato ōitiro. Mā askano, mā ea ano nokoaito ē mato rapati oxokōi sharakōi ināxii mā efe īpaxanō. Mā isharakōimixakī mā efe rafepakenaka. Nā ē keskara shara ixikāki. ⁵Tsoa ēfe meka shināmakitama ea Ifofakaxō, eōxō Satanás finōkanax afo efe isharakōipakenakafo. Afori ē ato rapati oxokōi sharakōi ināxii. Askafāferi ēfe Epa Niospa a ea Ifofaafō tii āto ane tii kirikakī kenea. Nāskaxō āto ane kenea kirikakī a ea Ifofaifāfe tāpinōfo efe nīpaxakāki. Askafāfe ē āto ane soanakama. Epa Nios feta āfe ājirifāfe ōiaifono ē ato yoixii iskafakī: “Nafōfi efe yorafokī,” ixō ē ato yoixii. ⁶Mā pachoyakī ea nikasharakāfe. Niospa Yōshi Sharaōxō eōnoa a ea Ifofaafāfe yoiaito nikasharakōikāfe,” ixō anori ea Jesús yoia a Ifofaafō Sardis anoafō ē ato kenexonō.

Jesús Filadelfia anoafō a chanīmara faafō yoini

⁷Askata anā Jesús ea yoia iskafakī: “A ea Ifofaafō Filadelfia anoafō a ato Niospa meka yoimis a ē yoinō ea kirika kenexōfe iskafakī: ‘Ēkīa mātō Ifo Jesús ē mato yoi mā tāpinō. Ē afaa pishta

chakafamisma. Ē sharafinakōia. Ēfe meka chanīmakōi. Nā fichipaiyai afama mīshiti sharafo āfe pexe ano fapaoni, xanīfo David. Akka āfe pexe fepoti chamisyano tsoa ikitiroma ipaoni, chamismaisax. Akka ato ikimanaino ikitirofo. Akka ato ikimayamaino tsoa ikitiroma. Nāskarato mā Nios ano ikipai mā ikitiroma ē mato ikimayamaino ēmāi chamis keskaraxō. Akka ē mato ikimanaino mā ikitiro Nios ano. Akka fetsafāfe ikikāfe mato faifono mā Nios ano ikitiroma. Eres fistichi ē mato ikimatiro. ⁸A mā imis keskara mē tāpia. Mā yora ichapayamafaxō mā shināsharakōimis. A ē yoimis keskara mā ato tāpimatiro a mā amis keskara eōnoa. A ē yoimis anori tsōa mato xītitiroma. Yora fetsafāfe mato yoiaifo mā metsanima. Mato askafafiaifono ēfe meka mā shināmakimisma. “Na Jesús nōko Ifo,” mā ea famis. ⁹Fetsafāfe chanīkakī mato yoimisfo iskafakī: “Nō judeofo,” ixō mato yoimisfo. Afokai Niospa afe yorafoma, Epa Nios chanīmara faxoma. Afāfe Satanás ifofamisfo. Nāskakē ēfe Epa fe nō āto kaifoma. Afofi āa chanīmisfo. Shinākāfe. Nā yorafo ē ato yoimaxii iskafakī yoinōfo: “Nōkai shara shināima. Nō afama. Chanīma, Niospa āfe Fake mato noisharakōimis,” ratokonō mai chachikaxō iskafakī mato yoixikani. ¹⁰A ē mato yoimis anori mā isharakōia omiskōifikī mā tenekōimis ēfe meka nikakatsaxakī. Mā eōnoax omiskōifikī mā tenekōimis. Nāskakē mā ea shināmakimismano ē mato kexesharaxii a omiskōiai nokoaino nā maitio. Keyokōi omiskōixikani ea Ifofayamakanax. ¹¹Ē anā samama oxii matoki. Ea shināmakiyamakāfe. Mā ea Ifofakī ea chaifayamakāfe. Mā ea chaifayamaino eōxō Epa Niospa mato ināpaiyai keskara mato ināi fetsafāfe finōfoma. ¹²Fetsa omiskōikī

ēfe meka shināmakitama tenekōifai ea Ifo sharakōi faxō ato Satanás finōkōia. Nāskakē a ēfe Epa Nios ika ano, ē ato imasharapakenaka. Anoax anā faki fonakafoma. Nāskakē ē afo tāpimaxii afomāi Epa Niospa yorafokē. Askaxō ē ato yoixii iskafakī: “Nōno Epa Nios ikano, nofe mā ipanaka,” ē ato faxii. A Niospa yorafo, judeofo, Jerusalén ano ipaonifo. Akka iskaratīa Epa Nios ika ari Jerusalén fena. Jerusalén fena nai mēra. Nai mēra ifiax, chipo nāmā fotoxii. Akka fetsafo ea shināmakikanaxma afo ano ipanakafoma. Nāskakē fotoxō ēfe Epa ane ē atoki nētaxii. Askatari Jerusalén fenapa aneri ē atoki nētaxii. Askatari ēfe ane fenari tsōa nikayomisma ē atoki nētaxii keyokōichi tāpinōfo ē āto Ifokē. ¹³Mā pachoyakī ea nikasharakōikāfe. A Niospa Yōshi Sharapa ato shināmanaino yoiaifo anori nikasharakōikāfe,” ixō Jesús ea anori yoia a Ifofafo Filadelfia anofo ē ato kenexonō.

Jesús Laodicea anofo a chanīmara faafo ato yoini

¹⁴Askata anā Jesús ea yoia iskafakī: “A ea Ifofafo Laodicea anofo a ato Niospa meka yoimis a ē yoipaiyai anori ē yoinō ea kirika kenexōfe iskafakī: ‘Ēkīa mātō Ifo Jesús ē mato yoi mā tāpinō. Epa Niospa ea amapaiyai keskara ē fakatsaxakī āfe meka yoinō. Epa Niospa yoipaiyai keskara ē keyokōi yoimis. Ē chanīkima yoimis. Epa Niospa onifani tii keyokōi ēfi āto xanīfokōiki. Ē mato iskafakī yoi: ¹⁵⁻¹⁶Mā amis keskara mē tāpia. Ea kachikiri fayamakaxō akka askafixō ē mato amapaiyai keskara mā fichipaikōiama. Askara sharama. Afara matsishara nō nīskakī nō inimayanā nō ayatiro. Askatari afara xana shara mā matsikē nō inimayanā ayatiro. Askafixokai afara katsa nō inimayanā ayatiroma. Katsa meei nō anāpaketiro. Nāskarīfai ranāri

yorafo afara xana keskarrafo. Ea Ifo sharakōi faafo. Akka ranāri afara matsi keskarrafo. Ēfe meka tāpisharafoma. Ē atoōnoax rafanā ikōini. Askafiakx kai mā kai xana yafi matsi keskarama. Mā katsa keskara. Afara katsa meekī nō anāpaketiro keskara ēri mato askafai. Nāskakē ē mato potaxii oa ē anāpakeai keskakafī. ¹⁷Akka mā yoimis iskakafī: “Ē afara ichapaya. Ē afaa yopaima. Ē Niospa mekari tāpifinakōia,” ixō, anori mā yoifiax mā tāpiama mā chaka imis. Ooa. Ea mā yopafikī mā kakapaimis. Niospa āfe Yōshi Sharapa mato imapaiyai keskara mā ikama. Mā katsa keskarakī. Mā imis keskara mē tāpia. Akka ē kai askara fichipaima. Askafixō ē matoōnoa shināi keskara mā kai tāpiama. Mā nā fēxo keskarrafo. Fēxo afara ōitiro. Nāskarifiāi māri ēfe mekakōi nikasharamisma. Mā yora chitoria keskarrafo. Akka mā tāpiama mā chitoria keskara. Yora chitoriato rapati yopai chitoria ixikima. Nāskarifiakī mā ea yopaima keskara ea yopafikī. ¹⁸Akka ē mato yoisharapai mā afara chakafamis keskara mā anā anōma. Ea yōkakāfe ē mato tāpimanō afeskax mā ea keskara itiromākī. Eres fisti ē mato imasharatiro. Akka mā chitoria keskara. Akka ē mato rapati safemasharatiro mā anā rāfinōma. Akka rapati ē mato yoitamaroko mā afara chakafamis ē mato yoi. Akka ē mato ōiti fetsafaxotiro ea keskara shara mā inō. Akka a afara mā chakafamis ē xafakīa ōia. Mā fēxo keskarakōi imis. Nāskakē ea yōkakāfe ē mato sharafanō, ēfe meka ē mato tāpimasharanō. ¹⁹Akka ē mato noiyamakī ē anori mato yoikeranama. Askatamaroko ē mato keyokōi noikōi. Nāskakē ē mato omiskōimatiro tāpimakī mā chaka xatenō. Nāskaxō nāfori ē ato yoisharapai ea Ifo shara fanōfo. Akka a mā chaka shināmis keskara anā shināyamakāfe. Iskaratīa

ēfe meka nikakōikāfe ē mato yoiai keskara axikakī mato chaka xatekāfe. ²⁰Shinākapo efe yora mīshtichi. Akka a yora pexe mēra ikipaikī ikisi pexe ifo kenatoshitiro pexe ifāfe ikimanō. Nāskarifiāi ē mato ano nokoxō mato yoikī iskakafaxii: “Ē mefe rafepai,” ixō ē mato yoimis. Fētsa āfe shinā mēraxō ea nikaxō ea yoi: “Ifo, emēra ikife. Ē mia fichipai,” ixō anori yoiaito ē a mēra ikiāx ē afe rafei. Ari efe rafei. ²¹Fētsa afara chakafakī xatexō ea Ifosharafai nā ēfe Epa Nios ika ano efe ipasharatiro. Nāato Satanās finōa. Ēfi xanīfokōikī ari efe xanīfo itiro. Ē Satanās yafi niafaka chakafo finōkōia. Ēfe Epa Nios ika ano afe xanīfokōi ē ika. Nāskarifiāi fētsa āfe chaka kachikiri fakī, ea Ifosharafaxii ē ika anoax ari efe xanīfo ipaxatiro. ²²Mā pachoyakī ea nikakāfe. Niospa Yōshi Sharapa ea yoiai keskara nikasharakāfe,” ixō ea anori Jesús yoia a Ifofafo Laodicea anoafō ē ato kenexonō.

4 Akka nā ea taefakī yoia, mē kenekī mitoano, ea anā yoiaito ē nika. Ea iskakafaito ē anā ōia nai mēraxō oa pexe fepoti fepekemea keskaraxō. Ē nika afia ē nika keskara xāaiti āfe oi efapa keskarato ea yoia anā ea iskakafī: “Niri ekeki māpeferafe,” ea faa. Oa namakē ōia keskara ē ōia ea iskakafaito: “Nafō ē mia ispanō nafō afarafo chipo ixiaifo ē mia ispanō,” ea faa.

²Ea askafaito samama Niospa Yōshi Sharapa ea ōimana āfe tsaoti efapa sharakōi ea ōimana a xanīfāfe tsaoti ano tsaokē ē ōia. ³A ē ōimismafo ē ōia sharakōifo. Nāskakē ē tāpia. Nioskōiromē ē faa. Askaito ē ōia fafesharakōi fakka fakka sakōini. Nāskara āfe femānā ē ōia. A āfe tsaoti ano oa nāfa fai nana keskara ē ōia fafesharakōi. ⁴Nā nōko Ifo tsoa ano a kematai veinticu-

atro tsaotifo ē ōia. A tsaoti kamaki feronāfakefo tsaofa ikafo. Nā feronāfakefo Jesús Ifofamisfo ikafo. Afāfe nā ato chanimara faifo ato kexemisfo ipaonifo. Āto rapati oxo sharakōifo māmāi ato Niospa āfe chaka soaxonikē. Askatari xanīfāfe maiti keskara oro sharakōi safeafo ika. ⁵A āfe tsaoti anoax kana peeitaitani oa kana piishikai keskara a mēranoa ē nika. A fesoa anori siete rāpari xofisaito ē ōia. A ē ōiaino Epa Niospa ea shināmana iskafakī: “A Epa Nios tsaano rāpari otaito ē ōia keskara, nāskarīfakī Epa Niospa āfe Yōshi Shara nokoki nīchiarokomē nofe rafenō,” ixō ē shinā.

⁶Askatari a fesoa anori oa fakafā keskara fakka fakka ikaito ē ōia, oke mēra xafakīakōi ika. Askatari a nōko Ifāfe āfe tsaoti ano a onifanifo cuatro ano niafo ika. Askai fero ichapayafo. Takairafe fero neeafō. ⁷Oa poomā femānā keskara fetsa ita, fetsari oa fakka fene femānā keskara ita, fetsari oa yōra femānā keskara ita, fetsari oa tete yoyai keskara ika. ⁸Askakani āto pei ichapa seis ika, fisti rasi pei ichapayafo. Askai āto fero rasi ato neei fetsea ika. Penachāi fanāita, fakishchāiri fanāiki xatepakenakafoma. Fanāiyanā iskafakani:

Sharafinakōia, sharafinakōia,
sharafinakōia, nōko Nios
sharafinakōi. Nōko Niospa afama
mīshti famis nā apaiyaifo. Epa Nios
niyopaofinixakī, nāskakē iskaratīa
nia. Askatari Epa Nios afeska pishta
nakama,

ikax fanāikaifo.

⁹⁻¹⁰Nāskakē aōnoax fanāikafo iskakani: “Epa Niosi, mī fisti nōko Ifo. Fato fetsakai na mī ikai keskarama. Mīfi nīsharapakenakaki. Mī sharakōi. Mī afaa pishta chakafamisma. Mī askaito nō mia Ifofasharakōi. Aicho Epa Niosi. Fato fetsakai mia keskarama,” ixō

Nios fanākafo. Mā askafono nā Jesús Ifofamisfo veinticuatro xanīfofo nōko Ifo Nios āfe tsaotiki tsaono a nāmā feopakefōfānafo. Feopakefōfākata, āto maiti tsekakata feofafo Nios nāmā māmāi askafakatsaxakakī. Nāskaxō yoiafo iskafakakī: “Nōko Ifo Nios mī noko maiti inā keskari fakī nōri miari mini. Mī noko ināfikē nō mia fāsi noikī na maitifo nō mia mini. Meres fisti mī noko ikitiro. Mī noko ifimis. Akka mī nōko Ifokōi itiro. ¹¹Mī afaa chakafatamaroko mī sharakōifamis. Akka mīōnoa fisti nō yoitiro iskafakī:

Mī nōko Ifokōi. Mī nōko Nios.

Tsoa fetsakai mia keskarama shara.

Mī isharapakenaka. Mīkai afaa chakafamisma. Nāskakē nō mia fāsi noi. Mī shināmās mī afama mīshti fatiro. Mī keyokōi onifani.

Mī apaiyai keskara mī keyokōi onifani ato nimapakexakī,”

ixō nā Jesús Ifofamisfāfe veinticuatro xanīfofōfāfe yoimisfo.

Jesús kirika kataramea tsoamaxō ato yoiyoni afeskaximākai chipo

5 Askata ē anā ōia oa ēfe namapa ōia keskara nā ē mato yoinō. Nā mīfi kayakai aōri nōko Ifo Nios tsaono ē ōia kirika kataramea takai rafe ke-nea ē ōia, siete taxtati aō neekē. ²Niospa ājiri finasharakōia ē ōia. Fāsikōi mekayanā iskafakī yoia: “Na kirika taxtatinī taxa afeskaxō tsōa ōitiro. Nā xanīfo afaa chakafamisma fistichi fēpetiro ōixii. ¿Fato xanīfāfe afaa chakafamismato fēpetiromē nō ōinō?” ixō yoia.

³Askafixō tsōa fēpetiroma nai mēranoa ikafāferi fēpetirofoma. Askatari a nāmā ikafāferi, Niospa ājirifāferi fēpetirofoma a mēra ōixikakī. ⁴Nāskakē ē oiai finakōiyanā iskafakī yoia: “¡Ooa! Xanīfo afaa chakafamisma tsōa fichiama na kirika noko fēpexopanā a mēra nō ōipanā,” ixō ē shinā. ⁵Askata nā

veinticuatro xanīfofōfāfe Jesús Ifofamis fētsa ea iskafaa: “Oiyamafe. Ōipo. Nōko Ifo oa ono nia. Cristo fisti nōko xanīfo finakōi. Afama mishti atiro. Tsoa a keskarakōima. Nōko xinifāfe āto xanīfo ipaoni David āfe fena Jesús. David xanīfo finakōia ipaofinikē, Jesús finōkōia. Keyokōi ato finōa. Satanás finōta, a xanīfo fetsafori ato finōkōia Jesús. Iskaratīa nono Epa Nios fe ika. Nāskakē na siete taxtati Jesús noko fēpexotiro nā kirika nō ōinō. Nāskakē anā oiayamafe,” ea faa.

⁶Nāskakē nānoa ovejanā fake ē ōia āfe māxo sieteya, āfe ferori nāskara ika. Reteafo keskarafīax Niospa tsaoti ano nia ika. Nānoa nā Niospa onifani cuatrofo feta a veinticuatro Nios Ifofafo xanīfofōfāfe foaketefayakenafo ika. Tsoa fetsakai a keskarama. Nāato afama mishti fatiro. Nā fero sietefāfe noko shināmani Niospa āfe Yōshi Shara nīchiano keyokōi nā maitio ano inō. ⁷Akka Epa Niospa nā kirika āfe mifi kayakai aōri tsoamakē Jesús fia. ⁸Fixō tsomano nā cuatro Niospa onifanifo fe nā veinticuatro xanīfofo Jesús Ifofamisfo a nāmā feopakefōfānafo. Nāfāfe maneti yafi kechofo tsoafo. Nā kechofo oro fakka fakka ikai keskara mēranoax otano āfe kōi nofe nakas shara nai mēra foai keskara. Nāskarīfai nā Nios Ifofamisfāfe kīfīaifono Epa Niospa nikamis. ⁹⁻¹⁰Akka nā fanāikaifo tsōa nikayomisma fanāikani, iskakani:

Mī afaa chakafayamafiamiskē mia retenifo. Mī noko nāxoni, mī imi foni Satanás anā nōko ifo inōma Epa Nios āfe fakefo nō inō. Nāskakē mī fistichi fitiro kirika kenea fēpexiki noko tāpimaxiki. Mīōnoax nā mia chanīmara faafo tii maifo tii anoafo Niospa yora itirofo meka fetsa fetsatapafāfe mekakani. Nāskakē nāfāferi fetsafo mī meka shara ato tāpimanano, mī ato ama-

paiyai keskara anōfo. Askatari nā maifo tii anoafo xanīfo mefe ixikani, ikax fanāikafo.

¹¹Askatari ē ōia Niospa ājirifo ichapakōifo tsōa ato tanatiroma ichapakōi fanāikaifāfe ē ato nika. Nios xanīfo tsaoti ano nā Niospa onifaa cuatrofo fe nā xanīfofo veinticuatrofo feta nakifayakenafo. ¹²Fāsikōi fanāikani iskafo:

Niospa Fake Jesús oveja fake keskara yorafo nāxōa āto chaka soaxoxikī. Akka keyokōi nā maitio anoafo ato ikitiro, keyokōi nai mēranoafori ato ikitiro, nōko mai anoafori āfenā, keyokōi tāpikōiakī, afama mishti atiro, keyokōichi mī sharakōira fapanakafo. Mī fisti nōko Ifo itiro. Aicho, mī nōko Ifo mī isharakatsaxakī mī nīpanakara, ikax fanāikafo.

¹³Askata ē nika keyokōi nai mēranoafo tii fanāikaifono, mai anoafori fanāikaifono ē nika. Mai mēranoafori ē nika. Fakafā anoafori fanāikaifono iskakani:

Epa Nios āfe tsaoti ano tsoa, āfe Fake Jesús oveja fake keskara, nā rafe nōko Ifo isharakōimisfo. Keyokōichi mā sharakōira ato fapanakafo. Mares fisti mā nōko Ifo itiro. Mā afama mishti atiro. Nāskara mā ipanaka, ikanax fanāikafo.

¹⁴Askatari nā cuatro Niospa onifafāfe yoiafo iskafakakī: “¡Aicho! Askapainōra,” fata, nā veinticuatro xanīfofo Nios nāmā feopakefōfānafo. Afāferi Epa Nios yafi Jesús yoisharakani.

Nā siete taxtati

6 Nāskata ē namakē ōiai keskara ē anā ōia. Jesús oveja fake keskara nāato noko nāxoni nāato nā kirika āfe taxtati fisti fēpeaito ē ōia. Fēpeaino ē nika nā cuatro Nios onifaa fetsa fāsikōi mekaito nai tiri ikai keskara: “Niri ofe,” ikaito.

²Askaino kamayo oxo chaima nia ē ōia. Nā kamayo kamaki fētsa kati tsomax tsoano xanīfāfe maiti Niospa maimana. Nānoax kamayonō kaa fet-safo īkipai xanīfo ixiki. Tsoa pishtakai nētefatiroma.

³Askata Jesús anā kirika taxtati fetsa fēpea. Fēpeaino nā cuatro Niospa onifani fetsa ē nika iskaito: “Niri ofe,” ikaito.

⁴Nāskafaino kamayo fetsari ōshi nokotoshia. Nā kamayo kamaki tsoa fetsari ē ōia. Keno chainipa Niospa inā aya katanō maifo tii anoafo ato shināmatanō anā isharanōfoma noikaspa faatanākanax retenānōfo.

⁵Askatafata Jesús anā kirika taxtati fetsa fēpea. Fēpeaino nā cuatro Nios onifaa fetsa ē nika iskafakī yoiaito: “Niri ofe,” ikaito. Anori yoiaino kamayo fetsa fisokōi nokotoshiaito ē ōia. A kamaki tsoa aō kilo tanati tsomax. ⁶Nā cuatro Niospa onifani anoax mekaito ē āfe meka nika iskaito: “Kori texe fayamanō, feronāfāke pena fisti yonoxō kori fixō trigo kilo fisti fikī kopifatiro. Askayamakī tres kilo xiki fitiro. Kori texe-fayamaxō afaa fetsa fitiroma. Nāskakē xini yafi nā uva fimi ene chakanafayamafe. Akka mā texefayamax mā fonāiki omiskōixii,” ixō yoia.

⁷Askata Jesús anā kirika āfe taxtati fetsa fēpea. Fēpeaino ē nika na cuatro Nios onifani fetsa, “Niri ofe,” ikaito.

⁸Anori askafaino kamayo fetsa pāshikōi nokotoshiaito ē ōia. Nā kamayo kamaki fetsa tsoa ika āfe ane Ato Namamis. Nāato yorafo namatiro. “Ē yorafo namapaira,” faito, “Ēje. Mī ato namatiro,” Niospa faa. Askafaito nā ato namamisto yora fetsafoya ato retenāmai. Akka atiri ato fonī namai, atiri pae fetsa fetsatapafāfe ato namaxii, atiri yoinā pōfefāfe ato yokakani. Akka yora kayakōi ato namaxiai ē ōia tsōa ato tanātiroma.

⁹⁻¹⁰Nāskata Jesús āfe kirika taxtamea anā fēpea. Fēpeaino nā Niospa meka ato yoifofāsafaifono fetsafāfe ato retefinifono mā otafo ē ōia. Epa Nios kīfīti mīsa ano nā Jesúsnoax nanifo āto fero mēshofo ichanākanax fāsikōi mekaito ē nika iskai mekaifono: “Nōko Ifo Nios, mī keyokōi tāpikōia. Mī afama mīshti fatiro. Mī shara famis. Mikai afaa chakafayomisma. Mī chanimakōi. Nā mia chanimara faafāfema mai anoafāfe noko retemisfo. Nāskakē, ŷafetīa mī ato kopimē omiskōimaki?” ixō yoiāifāfe ē nika. ¹¹Nāskakē nōko Ifāfe yoia isfakī: “Manayokāfe. Fena fena kakīma. Fet-safori mato keskarafori eōxō yonomisfo ixikani. Nāfori eōxō nā yora chakafāfe ato retekixani. Akka mā ato retekī mitoafono mā nakanax mato ano nokoxikani keyokōi. Nāskakē nā ato retemisfo ē ato kopixii ato omiskōimakī omiskōi-pakenakafo mēra ē ato potaxii afaramāi chakafamisfokē,” ixō nōko Ifo ato yoia. Ato yoita rapati oxosharakōi chainipa ato inā, nāfāfemāi taeyoi nikanifono nā Epa Nios Ifofasharamisfo tii ato inā.

¹²Askata Jesús anā kirika āfe taxtati fetsa fēpeaito ē ōia. Fēpeaino fāsikōi mai naya naya ika. Xini anā pee iyamaino, rapati fisokōichi fepoa keskara ika, fakishkōi. Oxeri ōshikōi imi keskara ika. ¹³Oa nefe kerexepato nokoki nefekī fana fimi yome mīshti niriatiro keskara. Nāskarifiāi fishifo nai mēranoax mai ano pakei fetsea. ¹⁴Askatari nai katarameake kafakē ē anā ōiama. Māchifā fe mai toomāfā mai naya naya ikaino, anā ano ikama. ¹⁵Nāskakē keyokōi mai anoafo ratekōiafo. Yorafāfe āto xanīfofori sorarofāfe āto xanīfofori ratekōiafo; afama mīshtiyafori, yora mitsisipafori, āto yonomatīfori, fetsafori ifomaisfori keyokōi nāfo ratekōiafo. A tiiri mafa kini mēra ikiafo. A tiiri māchi keya ano ichofo tokirinifā nāmā oneafo. ¹⁶⁻¹⁷Askata fiisikafo iskayanā: “¡Ooa!

Epa Nios nai mēra ikato āfe Fake Jesús fe iskaratīa nokoki ōitifishkikōina. ¿Nō afeskatiromē omiskōiyamaxiki? Tsōakai Nios timamatiroma noko omiskōimayamanō. Nā māchi keya anoa tokirinīfā nokoki pakepainō Niospa noko fichinōma nō omiskōinōma,” ixō nā nikakas-pamisfāfe yoiāfo.

Niospa ciento cuarenta y cuatro mil afe yorafo kexexii

7 Nāskata ē anā ōia oa ēfe namapa ōia keskara nā ē mato yoinō. Niospa āfe ājiri cuatro afe nai mēra imisfo ē ōia. Fetsa xini oaikiri nia, fetsa xini kaikiri nia, fetsa xini oaima anori nia, fetsa xini kaima anori nia. Askano nefe nishpapakafana. Nefe nishpapakafanaino keyokōi maifo tii anoa nii peifo takka takka ikama. Fakafāri anā poo ikama. ²Nā cuatro Niospa ato yoiāito mai yafi fakafā chakafatirofo. Askata Epa Nios nīpanakato āfe ājiri fetsa ē ōia xini oaikiri-noax oaito, nōko Epa Nios āfe marakka fati feaito, a afe yorafo aō marakka faxii keyokōichi tāpinōfo Niospa afe yorafokē. Nā Niospa ājiri okī nā cuatro Niospa ājiri fetsafori fāsikōi ato yoiā iskafakī: ³“Manayokāfe, nā Nios Ifofamisfo ikisi āto femānāki āfe anefo keneyonō nāfāfe Nios yonoxomisfoki keyokōichi tāpinōfo. Nāskakē fena ato chakana fayamakāfe. Mai anoafo fakafā anoafori, ififo ato chakana fayamakāfe. Chipō ato axikakī,” ixō ato yoiā.

⁴Akka ē nika mā Niospa ājirinī mā ato marakka faano ciento cuarenta y cuatro mil judeofāfe femānāki. ⁵⁻⁸Nōko xini Israel āfe fakefo feronāfakefos doce inifo. Ato iyoakōichi āfe ane Judā. Judā āfe pefeta Rubén. Rubén āfe pefeta Gad. Gad āfe pefeta Aser. Aser āfe pefeta Neftalí. Neftalí āfe pefeta Manasés. Manasés āfe pefeta Simeón. Simeón āfe pefeta Leví. Leví āfe pefeta Isacar. Isacar āfe pefeta Zabulón. Zabulón āfe pefeta

José. José āfe pefeta ato chipō fakekōi Benjamín. Nā doce feronāfake fisti rasi paxkakanax mā kaiafono nā doce feronāfake anoa Niospa ato katonī. Fetsa anoa doce mil faxō ifita, fetsa anoari doce mil faxō ifini. Nāato askafakī fetsa doce mil faxō ato ifiketsani. Nāskakē mā afo yosikanax ciento cuarenta y cuatro mil inifo.

Yorafā rasikōichi rapati oxokōi safeafo

⁹Askata Epa Nios fe āfe Fake Jesús nā oveja fake keskara nā tsaofa ano yorafā rasi niafo tsōa ato tanatiroma. Nā maitio anoafō fisti rasi anoafō, xoko fet-safo, meka fetsayafo ikafo, rapati oxokōi chainipa safeafo ē ōia fisti rasichi epe pei tsomafāfe. ¹⁰Nāfāfe fāsikōi yoiāfo iskafakakī:

Nōko Epa Nios feta āfe Fake Jesús noko ifimis nōko Ifo Jesús oveja fake keskara nokoōnoax nani nōko chaka noko soaxoxikī nō afe nīpaxanō, ixō yoiāfo. ¹¹⁻¹²Nāskata nōko Ifo xanīfāfe tsaoti ano tsaofa āfe ājirifāfe foaketi fayakenafo ikafo. Nāskakē nā veinticuatro xanīfofo fe nā Niospa onifanifo cuatrofo nōko Ifo tsaofa ano tsaofa ikafo. Nāskafono nā ājirifō nā nōko Ifo tsaofa ratokonō mai chachipakefōfākanax feopakefōfānafo Nios yoiāharakakī iskafakakī:

¡Aicho! Chanīmakōi, meres fisti mī isharapakemis. Meres fisti nokori mī imasharatiro. Mī keyokōi tāpia. ¡Aicho! Nā nō yopai keskara mī noko axomis. Keyokōichi sharakōi mia fapanakafo. Mī afama mīshti fatiro. Mī nāskapakenaka. Nāskaroko anōkī, ixō yoiāfo.

¹³Nāskata nānoa xanīfo fētsa ea yōka: “¿Na yorafo rapati oxo chainipa safeafo tsoamē? ¿Fakiāx feafomē, mī tāpiamē?” ixō ea yōka. ¹⁴“Maa. Ēkai tāpiama.

Mī tāpia. Mī ea yoitiro,” ē faito ea yoia iskafakī: “Yorafo omiskōiaifono na yorafori fāsi omiskōinifo. Akka omiskōiaifono Niospa āfe Fāke Jesús ato nāxonī āto chaka ato soaxoxiki. Ato chaka soaxō mā ato imasharakōia. Nāskakē ato rapati oxo shara safemana. ¹⁵Nāskakē Epa Nios ano iskaratīa afe ikafo. Epa Niospa ato yonomana keskara axopak-enakafo. Nāskakē ato kexefafāini afara chaka atoki nokoyamanō. ¹⁶⁻¹⁷Niospa āfe Fake Jesús Epa Nios fe imis. Nāto ato kexepakenaka. Nāskakē anā fonāitama, anā nomipakenakafoma. Xinīri anā ato pipanakama. Jesús ato kexeaino inimapakenakafo. Epa Niospa āto ōiti ato fepeaxoxii anā oianōfoma,” ixō ea yoia.

Nā taxtati mā keyoaino Jesús fēpea

8 Mā kirika āfe taxtati keyoano Jesús fēpeaito ē ōia namakē ōiai keskara. Nā seis taxtati taefakī fēpeyoa. Akka iskaratīari fetsari fēpea mā keyoaino. Fēpeano Nios ika ano nai mēranoax keyokōi nishparakafo. Media hora nishparakayofo. ²Nishparakaifono ē ōia Niospa āfe ājirifo siete a ketaxamei nifāfē, nāfāfē Niospa ato yoimis keskara anōfo. Niospa ato tii maneti inā nā ato yoiaitīa āto maneti chāi chāisafanōfo. ³Askata Niospa ājiri fētsa sapa oro fakka fakka ikai keskara tsomax Epa Nios kīfīti ano nia ē ōia. Akka fētsa sapa kamaki nakas otaxō naneaito ē ōia. Nāskaxō Nios kīfīti mīsa ano oro kamaki sapa faa. ⁴Askano āfe kōi nakas shara nai mēra foa āfe mifi kamaki sapa tso-mano. Nāskarīfīai Niospa yorafāfē kīfīaifono Epa Nios ika ari nokoaito nikatiro. ⁵Akka ē anā ōia Epa Niospa āfe ājiri yoiaino, mīsa kamakinoa chii fixō āfe sapa kamaki chii fospi faa. Fospi fata nai mēraxō mai ano pota. Askaino mai anoax nai fāsikōi tiiri ika pachakōi ika, kanari piishika mairi naya naya ika.

Nāskakē nā chanīmara faafoma tii ato omiskōimaxii.

Ājirifāfē maneti chāi chāisafafo

⁶Askata Niospa āfe ājirifāfē siete nā manetifo Niospa ato tii inā itip-inīsharafafo chāi chāisafaxikākī.

⁷Askata fētsa āfe maneti chāi chāisafaino faka matsi tokoro efapafo imia osia nai mēranoax keyopakea. Chiiri imiya osia nai mēranoax mai ano pakea. Māifā kaxke fetsa koofi keyoa ififoya. Akka ranāri texea. Akka fasifo kooi keyokōia.

⁸Askata Niospa ājiri fētsa āfe manetiri chāi chāisafaino machi efapa chii xoisai keskara Niospa nai mēraxō nāmā pota. Fakafā mēra pakea. Askaino fakafā kaxke fetsa imi keskara ika. ⁹Nāskakē fakafā mēranoax fāfīfo ranāri naafo. Askatari kanōanāfāfori ranāri kooafo.

¹⁰Askata Niospa ājiri fētsa atori āfe maneti chāi chāisafaino fishi efapakōi xofisai chii keskara nai mēranoax pakea fakafo mēra. Akka faka fetsafo mērari pakeama. Askatari faka poyo poyo ikai ano pakea. ¹¹Nā fishifā āfe ane Mokara famisfo. Nā fishi faka mēra pakeano, faka moka paekōi ika. Nāskakē nā faka ayakanax yorafo ranāri nai fetsefo.

¹²Askatari Niospa ājiri fētsa āfe manetiri chāi chāisafaino xinī anā chaxasharama. Ōxeri anā chaxasharama. Askatari fishifāferi anā ranārito chaxasharama. Nāskakē penafekē tsōa anā ōisharatiroma. Fakish finakōia ika. Tsōa askara fakish ōiyomisma.

¹³Ē nāfo ōiaino tetepafā keskara keya yoyaito ē nika. Fāsikōi mekayanā yoia iskafakī: “¡Ooa! Yorafāfē Nios nikakaspakanax omiskōikani finakōixikani. Niospa ājiri tres fetsafāfē āto maneti chāi chāisafaifono mai ano ikafo omiskōifinaxikani,” ixō tetepafā keskarato yoia.

9 Askatari Niospa ājiri fĕtsa āfe maneti chāi chāisafaino nai mĕranoax oa fishi keskara nāmā pakeaito ē ōia. Nāskata nā niafaka chakafo kinifā fakishifā mĕra ikafo ano kaa. Nā kinifā fepotiya. A mĕranoaxkai kāitirofoma. Akka nā nai mĕranoax nāmā pakea Niospa chavis inā aato kinifā fakishifā mĕranoa ato kāimanō. ²Fĕpeaino mafa kinifā mĕranoax kōinifā nai mĕra foa. Nāskakē xini chaxasharama. Nai fakishkōi ika. ³Askata nā kōinifā mĕranoax kōketsere keskara ichapa rasi mai ano fotoa. Niospa ato pōfekōi ima nifo keskara inōfo. ⁴⁻⁵Ē nika iskaito: “Mai anoa fasifo fanafo ififo chakana fayamakāfe. Akka nā Niospa yorafo femānāki keneafō, ato tekayamakāfe. Akka nā keneamafo mā ato tekatiro. Akka ato reteyamakāfe. Ato retetamaroko cinco oxe ato amakāfe ato omiskōimākī,” ixō ato yoia. Nāskakē kōketserefāfe ato tekafo nā chanīmara faafoma nifo keskara paekōi meafō omiskōiafo. ⁶Nāskakē kōketserefāfe cinco oxe ato omiskōimana nā chanīmara faafomafo napaixikani, tenetirofoma mekani. Askafikanax nakanima.

⁷Iskaratīa na kōketserefo afe keskaramākī ē mato yoinō mā tāpinō. Kamayofō itipinī faax a kamaki tsoax katiro fetsafo reteikai. Nāskarifiāi na kōketserefo nā kamayo keskarafo. Kamayo kamaki tsoaxō fetsafo reteikai keskara īta, xanifāfe āfe oro maiti maia keskara īta, āto fĕso feronāfāke fĕso keskara īta, ⁸āto foo kĕrofāfe foo keskara īta, āto piti poomānā piti keskara īta, ⁹āto xochi ano rapati kerexkōi keskara safemanano ato tsakapaiyafono a mĕra ikitiroma īta, āto petafo pei pei ikī kamayonō karo keskara niniaino pachakōi īta, fetsafo retenāifo keskara īta, ¹⁰keyokōi tsitsisyafa. Āto tsitsisi yora chachitiro

nifo pae keskara. Āto tsitsisi yorafo omiskōimatiro. Mā oxe cinco finōano anā ato omiskōimatirofoma. ¹¹Nā kinifā fakishifā mĕra niafaka chakafo ikafo anoa āto xanifāfe ane israelifāfe mekapa Abadón famisfo. Griego mekapari Apolión famisfo. Nōko mekapari, “Yorafo Retemis,” nō famis.

¹²Akka taeyoi a omiskōiaifo mā finōfiano, akka nāno raferi a finakōia finōama.

¹³Askata Niospa ājiri fĕtsa āfe maneti chāi chāisafaino, Epa Nios kĕfiti oro mīsa shara ano fakka māxo cuatro nia ika. Nā mīsa nakirafenoax mekaito ē nika iskafakī āfe ājirinī yoiaino āfe maneti tsomaxō nika. ¹⁴“Nā cuatro niafaka chakafo menexemexō nā faka efapa Eufrates anoxō manaifo ato mĕpetāfe fotanōfo,” ixō āfe ājirinī yoia.

¹⁵Nā tsekeafō penata Niospa ato yoiaino ichapakōi ato retenōfo. Nāskakē nā niafaka chaka cuatro Niospa itipinīfani mai kaxke fetsa ano ikafo ato retexinōfo. ¹⁶Ē nika dos cientos millones sorarofō kamayo kamaki tsoafāfe fetsafo retexikakī.

¹⁷Askata Epa Niospa oa namakē ōia keskara ea ōimana nā sorarofō yafi āto kamayofō ē ōia iskara. Āto xochi ano oa chii ereai keskara kerexkōi āto xochi ano safeafō ikafo. Askatari nanakōiri ika, chaxtari ika a aō xorakomeafō. Akka a kamayofāfe āto mapo poomā mapo keskarafo. Āto āxfā mĕranoax kōi fe chii ereai keskara. ¹⁸Chii fe kōi xofisakī āto āxfā mĕranoax kāifaikī ato retepakeafō yorafo ichapakōi ranāri naafō. ¹⁹Āfe āxfā feta āfe tenĕri yorafo retetiro. Āfe tene rono pae keskara. Āfe tene mapoya ika. Nāo yorafo omiskōimana nanōfo.

²⁰Tsoa nayamafixō āto chaka xateafoma Epa Nios Ifofaxikakīma. A niafaka chakafo ifofamisfo xateafoma. Nāskakē oro nimofō fakāta, a kerexkōi fakkai fakkaisai nimofō fakāta, keno āfe

ane bronze nimofa fakāta, ifi nimofa fakāta, tokiri nimofa fakāta; nāfo askafaxō, “Nāfo nōko nios. Nō aō noi,” ixō yoimisfo. Afāfe ōiyamafiaifono, askatari mekayamafiaifono, askatari kafāsayamafiaifono, nāskakē afo kifimisfo. Epa Niospa nā āto kaifo yafi yora fetsafo omiskōimafiaifo ōifikanax āto chaka xateafoma Epa Nios Ifofapaikanima. ²¹ Ato retetakā xatemisfoma, askatari koshoiki xatemisfoma, askatari āto āfima chotamisfo, kērofāferi āto fenema chotamamisfo, yometsoriai xatemisfoma nāfo xateafoma. Tsōa āto chaka xateama. Nōko Ifo Jesús Ifofaxikakima. Nāfo chakakōifikaxō āto chaka xateafoma nōko Ifo Jesucristo Ifofasharaxikakima.

Epa Niospa āfe ājirinī kirika tsoma

10 Askata ē ōia Niospa āfe ājiri fetsa mitsisipakōi nai mēranoax fotoaito, nai kōiya. Āfe maiti nāfa fai keskara maia. Āfe femānā xinī chaxai keskara. Āfe kishi rafe chii keskara. ² Kirika fepekemea tsomax nia ika. Āfe tae kayakai aōri fakafā femākia paia. Akka āfe tae oshkiori mai ano paia ika. ³ Askata āfe meka poomā efapato meka keskara ē nika. Askatari ē nika naitiriki fetseaito. ⁴ Mē nikaxō nā yoiāfo keskara ē kenekerana. Akka nai mēranoax Nios ika anoa meka fetsa ē nika ea yoiāito iskafakī: “Nā mī nika keskara āto meka keneyamafe. Mī tsoa tāpimatiroa,” ixō ea yoiā.

⁵⁻⁷ Askata nā Niospa āfe ājirinī takai fetsa fakafā aōri paita takai fetsari mai ano paixō anā yoiā. Epa Nios nā nipanakato nai onifaa. Askatari nai mēra ikafo onifaa. Askatari mai onifaa. Mai ano ikafori onifaa. Askatari fakafā onifaa. Fakafā mēra ikafori onifaa. Nā Nioskōichi āfe ājiri yoiā iskafakī: “Epa Niospa ea ōiaino chanīmakōi ē mato yoi.

Epa Niospa anā manaima. Āfe ājiri fētsa āfe maneti manekī chāi chāisafaino Epa Niospa axiai keskara āfe meka yoimisfāfe yoiāifo keskara yorafāfe tāpini-foma. Iskaratīa a Nios yoimisfāfe yoinifo keskara mā askakōia,” ixō Niospa ājirinī ea yoiā.

⁸ Askata anā nai mēranoax mekaito ē nika ea yoiā iskafakī: “Oa Niospa ājiri fakafāki paita mai ano paiax nia ano katāfe. Nā kirika kataramea fēpexō tsoma fiatāfe,” ea faa.

⁹ Askata ē Niospa ājiri ano kaxō ē yoiā iskafakī: “Nā kirika pishta ea ināfe,” ē faito, “Nakā, fife. Ōixō tāpikōife. Mā tāpikōixō mī tāpitiro nā meka chanīmakōi. Niospa meka shara. Askatari mī tāpitiro na meka yoiāifo keskara yorafo omiskōikani. Mīri tāpixō mī fāsi shinātiro,” ea faa.

¹⁰ Nāskaxō ē kirika pishta fita ē ōia. Ea yoiā keskara chanīmakōi mē tāpikōia. Nā Niospa meka sharafinakōia. Nāskakē nā inōpokoai yoiā keskara yorafo omiskōixikani. Nā ōiax ē shināmitsakōia. ¹¹ Ē askano, anā ea yoiā: “Niospa afe yorafo yoipaiyai keskara anā ato yoife. Afarafo ixiai yorafoōnoa yoife, manifetsafoōnoari yoife, xanifofoōnoari ato yoife,” ea faa.

Nōko Ifo Jesús yorafo yoipaiyai anori feronāfake rafeta ato yoixikani

11 Askata na tanati metro keskara ea ināyanā ea yoiā iskafakī: “Nāo Nios kīfiti pexefā anoa āfe chainipa yafi āfe xāki tanatāfe. Anoxō Nios kīfiti mīsari tanafe. Askatari a mēranoax fanā ikanaifo ato tanasharafe afe tiito Epa Nios fanā ixokanimākai, askatari afe tiixori kīfikanimākai ato tanasharafe. ² Akka a ketokonō mapoāfo a israelifoma ato tanayamafe; afāfe na Jerusalén anoāfo ato chakafakani oa fākka nō afara faanano fākka peamanaino kāitiroma keskafakani ato. Cuarenta y dos oxe

amaxō ato askafaxikani. ³Nāskakē nā feronāfake rafe ē ato nīchixii. Nā rafeta nā ē ato yoipaiyai anori ato yoixikani. Un mil dos cientos sesenta pena ato yoixikani ēfe meka. A rafeta āto rapati chapokōi safexō ato ōimaxikani. A ato chakafamisfāfe, ato ōikakī a afara chakafamisfo shināxikani,” ixō ea yoia.

⁴Nāskakē Niospa afe yorafo yoipaiyai keskara nā rafeta yoimisfo. A rafe ao ifi olivo keskara. Āfe xini fospia keskariai, a feronāfake rafe Niospa Yōshi Shara ato mēra nanekōiafo. Askatari afia rafe oa rāpari ōtai keskara. Mā fakishkē rāpari otakē nō ōisharakōitiro. Nāskari-fakī nā rafeta Niospa Yōshi Sharaōxō ato tāpimaxikani Niospa meka. Mā isharakōikaxō āto Ifāfe meka ato fe yorafo yoixikani. ⁵Na Niospa meka yoimis rafe fetsafāfe ato chakafapaiyafono, āto axfa mēranoax chii kāitiro ato koofaxii nanōfo. Nāskakē nā rafe tsōa ato chakafatiroma. ⁶Epa Niospa ato yoiaino, nā rafeta āto mekapa oi nesefatirofo anā fena oi iyamanō nā ato yoiaifotia. Askatari faka yafi ia āto mekapa fetsafatirofo oa imi keskara inō. Askatari afara afeskarafapaikakī āto mekapas afara meseni fetseaifo fatirofo pae fetsa fetsatapafori fatirofo.

⁷A feronāfake rafeta mā ato yoikī senēfaafono, a chakakōi mai kinifā mēranoax Satanās shināmanaino, tsekeinākafā a feronāfake rafe retexii. ⁸Mā reteafono, fāi nēxpakīa pakeax rakaxikani nā Jesús mastanifo ano, a Jerusalén ano. Nā Jerusalén anoafāfe nōko Ifo Jesús āfe meka shināmisfoma. Nāskakē nō aōnoa yoitiro iskafakī: “Na Sodoma ano ikafo feta Egipto ano ikafāferi, afaa shināpaonifoma. Nāskakē chakakōi ipaonifo anoafō. Nāskarakōi Jerusalén anoafori.” Nāskax nā feronāfake rafe Jerusalén anoax nakanax āto yora fai nēxpakīa rakaxii. ⁹Nāskakē yora fetsafo a mai

fetsa ari ikafāfe, xoko fetsafāferi, meka fetsayafāferi, a feronāfake rafe rakafāfe ato ōixikani. Nāskafono āto xanīfofōfāfe, “Ato fena maifayamakāfe,” ixō ato yoixikani ato noikaspakōikakī. Nāskakē tres nia ato ōixikani. ¹⁰Askaito ōikani a mai ano ikafo atoki inimaxikani. Askakanax atoki inimakakī fista axikani. Aa ranā kaxpa afarafo inānōnāxikani. Yoikani iskaxikani: “Anā na rafeta noko fekaxtefakanima kiki,” ikanax inimasharakōikani. “Anā nōko chaka noko yoikanima,” ikanax yoināxikani.

¹¹Askafiaifono mā tres nia oxata nayoafono anā chipo Niospa ato otofaxii a feronāfake rafe. Askaito ōikani a ato mǎnāo nikaxō ato ōiaifo, afo mesexikani, ratekōixikani, askaifāfe ato ōikani. ¹²Askata nā feronāfake rafe otokāta nai mēranoax mekaito nikakani ato iskafaito: “Niri ekeki māpeferakāfe,” ato faito nikakani a rafe āto ferotaifi ronoinīfofākani nai kōi mēra māpefainifokani. Askaiifāfe a ato noikaspaiifāfe ato ōikani. ¹³Askata samama atoya mai naya naya iki finakōia. Pexefā rasi fisti rasi potaito ē ōia. Askaino siete mil yorafo naafo. A naamaifāferi ratekakī Nios yoiafo, “Nios mīfi afama mīshti fatirokī,” faafo.

¹⁴Mā afo askayoa anā chipo finakōixii.

Niospa ājiri fetsa āfe maneti chāi chāisa faa

¹⁵Akka Niospa ājirinī chipokōitakī nā sietepa āfe maneti chāi chāisafaino, nai mēra Epa Nios ika ariax fāsikōi mekaifāfe ē nika is kai mekaifāfe:

Iskaratīa na nōko Ifo Cristo xanīfokōi iki nāmānoax nai mēra ika keskarari ixii nāatixō xanīfo īpanaka, ixō yoiafo. ¹⁶⁻¹⁷Akka nā Jesús chanīmara faafo ato kexemisfo nā

veinticuatro feronāfakefo tsaokanax a Nios nāmā feopakefofā nafo Nioski inimayanā iskafafo:

¡Aicho, mī fāsi sharakōiki! Mī afama mīshti famiski. Mī Yōshi Sharapa ato īkinā. Afama mīshti onifaaxma mī iyopaonixakī. Iskaratīari mī nia. ¹⁸A mai fetsa anoafāfe mia noikaspamisfo mikiki ōitifishkikōikakī mefe ikspakakī. Afama mīshti chakafamisfo. Askaifāfe ōikī, mīri ato kopikī ato omiskōimaxii atoki ōitifishkikōixō. Akka a mia Ifofamisfo mī ato ināsharakōixii afara sharakōifo. Akka a mia yonoxoyanā mī meka mēxotaima yoimisfo afo mī ato ināsharakōiketsaxii, a mia chanīmara famisfo tii; keyokōi afaamaisfo ita, a xanīfori a afama mīshti ichapayafori mī ato ināsharakōixii a mia Ifofamisfo tii. Akka nā yorafo chakafamisfo, mī ato omiskōimaxii, a amēranoax, omiskōimisfo mēra mī ato potaxii,

ixō yoiāfo.

¹⁹ Askata a Nios kīfiti pexefā nai mēranoax fepekemeaito ē ōia. Nānoa Niospa kafo ē ōia, nā kafo mēra a Niospa israelifo yoini kirika kenea nanea ika. Askatari ē ōia kana pee ikaito nairi tiri ikaito ē nika, mīamāfanēri mai naya naya akaito ē ōia, nai mēranoaxri oi kaya ikaino, oi nami keyopakeaito ē ōia.

Kēro yafi kapetafā keskara nai mēranoa Juan ōini

12 Askata ē afianā ēfe namapa ōia keskara ē mato yoinō a ea Niospa ispaito ē ōiafo nā inōpokoaifo ōikī ē tāpinō a tsōa ōimismafo. Ē kēro ōia āfe rapati oa xini pee ikai keskara safea ika nai mēranoax. Oxe kamaki paiya keskara. Askatari āfe maiti ano fishi doce aō neafo. ² Askata nā kēro mā chaima fake kākī, fāke pāefai. ³ Askainori fet-

sari ē ōia a tsōa ōiyomisma keskara nai mēranoax. Nā Satanás oa ronofā keskara efapanāfakōi ōshimāfa, askai mapo ichapayakōi siete mapoya, askai a āto xanīfokōichi maiti sharakōi keskara maiya siete faxō, askatari āfe māxofori diez ika. ⁴ Askata āfe tene fininīfōfā nai mēshanānaino nai mēranoax fishi rasi pakea. (Naskarifakī Epa Niospa ājirifo Satanás atiri ato chakana fama ato īkipaikī, “Ea ifofakāfe,” ixō ato feparapaikī. Nāskakē a keskara niafaka chakafo ato īkinō Niospa nāmā potani nāmāxō ato īkinō.) Nāskakē mā kēro chaima fake kāiyaino, a ronofānē kexei āfe fake pāipaikī kāiyaito. ⁵ Askata a kēro fake kāi feronāfake mitsisipakōi. Nāskakē yorafo manifo tii, ato kexesharakōixii āto xanīfo finakōia ixii. Mēstekōi ato yoisharakōixii nikasharakōinōfo. Askafaito a fake yome rama afa kāiyaito ronōfānē pipaiyaino Niospa ifirisafaa nai mēranoax afe xanīfokōi inō. ⁶ Askaito ōifaini afa ichoachāi tsōa istoma ano a Niospa afetiama itipinī faxoni ano Satanás afeskafanōma arixō Niospa kexenō cuarenta y dos oxe akaino Niospa kexesharanō.

⁷ Askatari ē anā ōia Satanás āfe inafō fe nā ājiri Miguel āfe inafō nai mēranoax retenāpaiyafono Satanás ato finōpaiyaino. Nāskaxō Satanás Niosri finōpaini. ⁸⁻⁹ Akka Satanás ato finōpaifikī ato finōnima. Nāskakē fanī itirokēma Niospa nāmā potani āfe inafōya. Taeyoi ājiri iyopaoni. Nāskaxō nāato keyokōi yorafo maifo tii anofo ato pāramis anorima ato yoikī chaka shinānōfo, chaka nīpaxakakī.

¹⁰ Askaito ē anā nika meka efapato mekai iskaito: “¡Aicho! Epa Niospa mā Satanás nirixō nāmā potaki, mēxotaima āakōi noko fanīrira pārarifaito. Nāskakē Epa Niospa Satanás finōinīfōfana. Nāskakē Satanás anā nōko ifo ikima, anā fanīrira noko shināmanima, Epa

Nios fisti nōko Ifokōi iki. Askatari āfe Fake Jesucristori nōko Ifokōiri iki. Nā rafe nōko Ifokōi. ¹¹Nāskakē Jesús Ifofaxō mēxotaima nō yoimis niri nai mēra oyoxoma nō yoiyopaoni nāmāxō iskafakī: ‘Nōko Ifo Jesús, Niospa Fakekōi, oa oveja fake keskaraxō noko nāxoni nōko chaka noko soaxoxiki,’ ixō nō yoimis mēxotaima. Askatari nō Niospa meka ato yoimis. Nāskai nō meseima, ‘Noko retefiaifono, nō inimasharai,’ ixō anori mēxotaima nō yoimis. Askaxō nō Satanás finōinifofana. ¹²Nāskakē mări nono nai mēranoax inimakāfe Niosnoax. Nā chanimara faafāfe Jesúsxō mā Satanás finōkōiafo. Akka Satanás Niospa nāmā potani nai mēraxō. Askafaino ōitifishkiki nāmā fotoxō yorafo chakafapaikōi. ¡Ooa! Yorafo ono mai anoax fe fakafā mēranoaxri omiskōikani. Satanás mā tāpia afetiara Jesús mai ano fotoai tsōa anā afaa chakafanōma. Nāskara mā tāpiax Satanás ōitifishkikōikī keyokōi maifo anofo ato chakafamapai omiskōinōfo Jesús fe ipaxanōfoma,” ixō nai mēranoax mekaito ē nika.

¹³Mā afo nikakī ē anā ōia afia ē ōiyoa keskara. Mā Niospa Satanás nāmā potano, Satanás shinākī iskafai: “Na kēro ē akiki nokoxō omiskōimanikai,” ixō shinākī Satanás chifafaina. ¹⁴Nāskakē Niospa nā kēro tetepafā pei keskara inā aō katanō tsōa istoma ano. Nā afetiama Epa Niospa itipinī faxoni ano mā kaxō anoxō piinō cuarenta y dos oxe akī, nā niafaka chakata ronōfā keskarato afeskafanōma. ¹⁵A kēro ari ikano chakafapaikai Satanás ari kai. Mā kaxō chaima nikaxō āfe axfapa faka siiakī faka faipafānē iyotanō āsapaikī. ¹⁶Askafaito ōikī Niospa mai kaxkexoni a mēra faka faipafā ikikaitanō a kēro afeskafanōma. ¹⁷Nāskaito ōi Satanás a kēroki ōitifishkikōina. Nāskax nā kēromā āfe fakefoki kaa

ato retepai, nāfāfemāi Niospa meka nikakōisharaifono isharakōiyanā Jesús Ifofasharakōiyanā. ¹⁸Askata ē anā ōia Satanás fakafā kesemē nia.

Fakafā mēranoax yoinā keskara mesekōi kāinākfana

13 Askata ēfe namapa ē ōia keskara afianā ē mato yoi. Ē ōiaino fakafā mēranoax yoinā keskara mesekōi kāinākfanaiteo ē ōia. Nā yoinā pōfe keskaraōnoa ē mato yoinō. Ea nikasharakāfe. Nā fistifiax mapo ichapaya, siete mapoya. Askatari āfe māxo rasi diezya. A āfe māxo rasi xanīfāfe maiti maimakī fetsa. Nāskaxō Epa Nios mekafakī chakakōi faa. Āfe femānāfoki ane fetsafo chakakōifo nēta. ²Askai oa poomā keskara āfe yora. Askatari āfe tae oa osopa tae keskara. Askatari oa poomā axfa keskara. Nāskara Niospa ea ōimana ē tāpinō a feronāfāke Satanāōxō tāpikifinakōia, oa xanīfo finakōia keskara ixii nāmānoax. Satanás āfe yōshi ināno ato yoimis ixii, afama mīshti fakī fetsaki ato ōimaxii. ³Āfe mapo fetsa ano mā māpeafiafono anā otoax afianā nia. Nā mai tio anoxō yora rasichi ōikani askaito: “Kee, ¿afeskax otoamē mā nākōina nō ōia?” ixō yoikani. Nāskaito ōikī ifofaxikani. ⁴Nāskakē ifofakaxō yoikani Satanás iskafakī: “Mī fāsi sharakōi. Mī afama mīshti famis,” fakaxō ifofakani. “Nāskaxō nā yora pōfekōi inō mī yōshi mī inā nōko xanīfokōi inō. Nāskaxō nō mia chai faima,” fakaxō yoikani. Askatari oa yoinā keskara akiki inimakakī fanāixokani iskafakakī: “Mia keskarakai tsoama. Mī fāsi sharakōi. Miakai tsōa chakafatiroma. Mī fistichi ato finōkōia,” fakaxō yoikani fanāikakī.

⁵Askatari anā Nios chakakōifakī yoia iskafakī: “Fato fetsakai ea keskarama. Ē Nios finōkōia,” ikax, āa chanī Nios chakafakī finakōimis. Nāskafekē Niospa

yoixii: “Cuarenta y dos oxe finōta mī anā afaa fatiroma xanīfokōixō afara fetsafo sharafakī.” ⁶Nios noikaspakī mekafakī fetsaito ē nika iskafaito: “Fato Nioskai nai mēra ikama. Anā ano Niosma. Mā kaxpakōi mā Nios Ifofai,” ixō yoia. “A yora namisfāfekai fato Nios Ifofamisma,” ato fakī fetsai. ⁷Askatari Satanás ifofakaxō ato afara shināmānaino yorafāfe a Jesús Ifofamisfo ato finōpaikī ato retepaikani āto xanīfo ipaikakī. Askatari maitio anoafō, xoko fetsafo, meka fetsafoya keyokōi āto xanīfo ikani a feronāfake xanīfo chakakōi a Satanás yōshi a mēra nanea. ⁸Askafaxō yoisharaxikani akiki inimakakī: “Mī fāsi finakōia, mī nōko nioskōi,” ixō yoixikani akiki inimakakī. Askaifāfe tāpixō nōko Ifo Niospa atoki kirika keneama a Ifofaafāfema ōikī. Mai onifataima mā tāpixō Niospa āto anefo āfe kirikaki keneeni fatofāfe Jesús Ifofaimākai. Akka nā Jesús ovejanā fake keskara noko nāxoni noko ikipakexakī.

⁹Mā pachoyakī ea nikasharakāfe. ¹⁰“Nā Satanás ifofaafāfe mato karaxa mēra ikimakakī mato ikimaxikani. Askatari mato kenopa retekakī mato retexikani.” Nāskakē efe yora mīshtichi, shināchakayamakāfe. Nā nō Jesús chanīmara faafo tii nō omiskōifikī, nō tenekōixii nōko Ifo Jesús shināmakitama.

¹¹Askatari ē anā ōia oa namakē ōia keskara. Mai mēranoax kāinākafanaito ē ōia yoinā pōfe fetsa keskara. Āfe māxo tiixo pishta rafe oveja fakenā keskara. Askai fāsikōi mekai oa poomā keskara āfe meka mēxakōi chai potai. Askaito ē ōia. ¹²Akka nā yoinā pōfe taeyoi fakafā mēranoax kāiyaito afama mīshti atiroxakī nāato yoiano nā rama oatori afama mīshti atiro nā fētsa aka keskafakīri nāskaxō yorafo tii ikitiro. Keyokōi maifo tii anoafō ato yoia iskafakī: “A yoinā keskara mā mapoki rerafo mā nay-

ofiax afianā mā otoa nā fisti ifofakāfe. ‘Na nōko ifora,’ fakāfe,” ixō ato yoia. ¹³Afama mīshti tsōa atiroma keskara ato ispa yorafāfe chanīmara fanōfo. Nāskata yorafāfe āto ferotaifi nai mēranoa chii fotomana. ¹⁴Satanāōxō nāskarīfakī yorafo pāra niosra fanōfo. Askafata ato yoia: “Nā yoinā pōfe keskara retēfiafono mā otoa nā nimofonōfā ixō inākāfe a keskara faxō,” ixō ato yoia. ¹⁵Nānori ato yoiano mā nimofonōfā māpeakano xākaitiroma. Askafiano Satanāōxō xākaima mekanō, askatari a siete mapoya mekayamaifo ato retenō. ¹⁶Askata anā ato yoia iskafakī: “Maitio ikafāfe āto mēke kayakai aōri kenenōfo askayamakī āto femānāki kenenōfo.” Nā yoinā pōfe keskara fakafā mēranoax kāiato āfe ane keneyamakī āfe número ato kenemana. Keyokōi ato kenemana. Fakefo kenemata, xini-fori kenemata, afama mīshtifoyari kenemata, afaamaisfori kenemata, inafomari kenemata, inafori kenemana. Tsoa pishta finōmanama. Keyokōi nā yoinā pōfe keskarato āfe ane atoki kenemana. ¹⁷Tsōa nā ane keneyamaxō afaa fitiroma. Askatari afaa ināmitsatiroma a piaifori tsōa fitiroma, a rapati yopaifori tsōa fitirofoma.

¹⁸Nāskakē Niosxō shināsharatirofo nā yoinā pōfe keskara āfe número tāpiti-rofo. Āfe número tāpixō āfe aneri tāpiti-rofo. Nā yoinā pōfe keskarafiax feronāfakekōi, āfe número seiscientos sesenta y seis.

Jesús chanīmara faafo ciento cuarenta y cuatro mil akiki fanāikani

14 Askata ēfe namapa ē ōia keskara afianā ē mato yoinō. Nā Jesús ovejanā fake keskara māchifā āfe ane Sión ano nia ē ōia. Askatari ciento cuarenta y cuatro mil afe yorafo afe nifāfo ika. Āfe ane Jesús yafi Epa Nios āto ane femānāki kenea ē ōia. ²Nāskatari

nai mēranoa meka efaapakōi ē nika. Faka pōoitifā keskara ē nika, nai tiri ikai keskarari pachakōi ē nika. Meka efa-pari ē nika yora ichapa fanāikanaifono āto manetiya ichapa rasi fanāikanaifāfe ē nika. Nā manetinī āfe ane arpa. ³Fana fena tsōa nikayomisma Epa Nios ferotaiifi fanāixōafo. Nānoxori nā cuatro Niospa onifanifāfe nikakani. Askatari nā veinticuatrofāfe nikakani. Nā ciento cuarenta y cuatro mil nono mai ano Jesús ato ifini, nāfāfe na fana fena tāpiti-rofo. Tsoa fētsakai tāpitirofoma. ⁴Nā ciento cuarenta y cuatro mil yorafāfe nōko Ifo Jesús Ifokōi famisfo. Afara chaka shinātamaroko Jesúsnoa shinā-fafāikani. Aato ato ifimis ato nāxonixakī Epa Nios yafi āfe Fake Jesús Ifokōi fakanax āfe yora inōfo. Ato iyopaiyai ari afe fomisfo. Ato katoa afe yorakaxō ato yoiyai keskara anōfo. ⁵“Nāfāfe chanikī yoimisa,” ixōkai tsōa atoōnoa yoitiroma. Jesúsnoax isharamisfo. Aōxō afaa chakafamisfoma.

Niospa āfe ājiri trespa yoiāfo

⁶Askata ē ōia Niospa ājiri fētsa nai mēra ika fāsi keyakōi yoyakī keyokōi yorafo maifo tii anoafō ato meka shara yoiā. Yorafo keyokōi yoita, xoko fetsafo tii yoita, nā meka fetsa fetsatapafāfe meka yoimisfori yoita, nā mani fetsafo tiiri ato meka shara yoiā. Epa Nios nipanakaōnoa ato yoiā. ⁷Mekakī fāsikōi ato yoiā iskafakī: “Nios shinākāfe. Nikakōikāfe. A noikōikāfe. ‘Mī sharakōi, mī afama mīshti mī atirora,’ fakāfe. Iskaratīa Niospa nā keyokōi chakafamisfo ato omiskōimani. Nāato nai onifani, mairi onifani, fakafāri onifani, faka sharari onifani. Nāskakē a noikāfe: ‘Mī nōko Ifo Nios sharakōi,’ fakāfe,” ato faa.

⁸Askata Niospa ājiri fētsa mā mekai keyoano fetsari nokotoshixō iskafakī yoiā: “Babilonia ano pexe rasi iyopaoni.

Iskaratīa anā ano tsoa ikama. Nānoxō yorafāfe afara chaka shināpaonifo. Fet-safori afara chaka ato famapaonifo ato keskara inōfo. Askaifāfe Epa Niospa ato omiskōimani anā ano inōfoma. Nāskakē Babilonia anā anoma,” ixō Niospa ājirinī nai mēra ikato yoiā.

⁹⁻¹¹Askata afianā Niospa ājiri fetsari nai mēranoax nokotoshixō meka fāsikōi yoiā iskafakī: “Fētsa nā yoinā pōfe keskara yafi āfe nimofō keskara nikakōikī yoimis iskafakī: ‘Nā ēfe nioskōi,’ ixō anori yoikī āto mēkeki kenenifo, askayamakī āto femānāki na yoinā pōfe keskarato āfe ane keneafāfe Epa Nios atoki ōitifishkikōixii. Nāfo Niospa ato fāsi kerexkai omiskōimaxii. Chii mēra ato potafianokai keyonakafoma. Jesús āfe ājirifo sharakōifo feta ōiaino a omiskōipakenakafo mēra Niospa ato potaxii chakamāi famisfono, Nios nikakaspakakī. Pae meekakī xatenakafoma. Tsōa ato ifitiroma, nā yoinā pōfe keskarato āfe ane āto mēkeki keneafono, askayamakī ato femānāki keneafō. Nāskakē pena tii ita, fakishchāi ita, omiskōixikani tenepakenakafoma,” ixō Epa Niospa āfe ājirinī yoiā.

¹²Nāskakē efe yora mīshtichi, māto ōiti inimamasharakāfe. Omiskōifikī tenekāfe. Niospa noko yoini keskara akāfe. Nōko Ifo Jesús kachikiri fayamakāfe.

¹³Askata ē meka nika nai mēraxō ea yoiāito: “Ē mia yoiāi keskara kenefe. Fatorafō nōko Ifo Jesúsnoax nai, inimakōixikani,” ixō ea yoiā. “Chanīmakōi. Mā nakanax anā omiskōitirofoma. Epa Niospa ato ama keskara akōikanax, nāskakē inimakōixikani. Nāfāfe fetsafo shara faxomisfono Nios atoki inimasharaxii.” Akka Epaki nokoafono ato ināsharaxii,” ixō Niospa Yōshi Sharapa yoiā.

**Nā chakafamisfoki Nios
ōitifishkikōikī maifo tii anoafō ato
ichanāfai ato omiskōimaxii**

¹⁴ Akka ēfe namapa ōia keskara afi-anā ē mato yoinō. Ē afara fetsa ōia nai kōi oxokōi kamaki feronāfake tsaokē ē ōia. Ē ōikī iskafaa: Xanīfāfe maiti orokōi maiya, askatari keno extea ikikōi tsoma ika. ¹⁵ Akka āfe ājiri fetsa Nios kīfiti pexefā anoax kaxō fāsikōi yoia iskafakī: “Nā maifo tii ano mā fanafo ōshia. Nāskakē iskaratīa mā fanafo chetekani. Akka mī keno exteato taxtexō ichafafe,” faa. Nānori yoifikī fanakōi-foōnoa yoiama. Niospa yorafoōnoa yoia iskafakī: “Iskaratīa keyokōi Jesús chanī-mara faafo tii ifife Epa Nios fe ika anoax ichanākanax afe ipaxanōfo,” ixō yoia.

¹⁶ Askata nā nai kōi kamaki tsaoto āfe kenopa fanafo taxtea keskafakī āfe sharaōxō a chanīmara faafo tii ifia afe ipaxanōfo.

¹⁷ Askata ē ōia nai mēranoa ājiri fet-sari Nios kīfiti pexefā anoax kaito, aatoro keno extea ikiai tsomax. ¹⁸ Afianā ājiri fetsari Nios kīfiti mīsa anoax kaa. Nāato Niospa maifo tii ano koatiro. Nāatoro keno extea ikiai tsomax fāsikōi meyanā yoia: “Nā uva fimi mā pachiaki. Mextexō ichafafe,” ixō yoia. Nāskarifikī Epa Niospa āfe ājiriōxō a nikakaspamisfo ichanāfaxii. ¹⁹ Nāskata nā Niospa ājirinī āfe keno extea ikiai tsomaxō uva xatexō āfe tsinīti mēra nanea āfe ene fonō. Nāskarifikī Niospa ājirifāfe nā Niospa meka nikakaspamisfo ato ichanāfai. Akka Nios atoki ōitifishkikōixō ato omiskōimani. ²⁰ Nios ika anoxō ato omiskōimanama. Iskafakī ēfe namapa ē ōiai keskara ea ōi-manā. Fetsafāfe ato retexikani āto imi ichapa foxii. Askara tsōa ōiyomisma. Āto imifo kamayofō tesanākōixii. Āto imi chaikōi trescientos kilometros foxii. Ato imi noakōi un metro ixii, nakirafekōi.

Nāskarifikī nā Epa Nios nikakaspamisfo omiskōixikani ato omiskōimanaitia.

**Epa Nios āfe ājiri siete afianā ato
yoia mai anoafō ato omiskōimanō**

15 Askata anā ēfe namapa ē ōia keskara ē mato yoinō. Afara fetsa tsōa ōiyomisma nai mēranoa ē ōia. Ē ratekōia. Akka Nios nā yora nikayospafoki ōitifishkiki. Nāskakē āfe ājiri siete ato yoia keyokōi mai anoafō ato omiskōimanōfo. Mā askafafono Epa Niospari ato omiskōimani. Akka anā tsoaki ōitifishkixō, Niospa ato omiskōimatiro.

² Askata ē ōia fakafā feroikima raka chiiya osia keskara. Nāno yorafā rasi niafo ika. Nā yorafāfekai yoinā pōfe keskara ifofaafoma; āfe nimofori ifofaafoma; āfe numerori āto yoraki keneafoma. Nāfāfe ato finōkōiafo. Nā fakafā feroikima raka chiiya osia keskara a kesemē maniafo. Epa Nios ato tii maneti ināpakea. Nā maneti āfe ane arpa. ³ Taeyoi Nios yonoxomiskōi Moisés ipaoni. Nā Moisés āfe rāfifō finōkōiax fanāini keskara nāskarifiāi āto arpa tsomakaxō Jesús shinākakī fanāikani a Moisés fanāini keskara iskafakakī:

Ifo, mīfi Nioski. Mī afama mīshti atiro. Mī amis keskara sharakōi. Tsoa fētsakai atiro. Mī mai fetsa anoafori keyokōiōnoax mī āto xanīfokōi ipanaka. Mī shināmis keskara mēstekōi ikōina. ⁴ Ifo, keyokōi mikiki mesekakī mia nikasharapainōfo. Mī afama mīshti tsōa ōiyomisma mī atiro. Keyokōi maitio anoafāfe anori yoipakexanōfo. Mī fistichikai afaa chakafamisma. Mī shara fisti famis. Afetīara mī ato apaiyaitīa mī ato omiskōimaxii a chakafamisfo. Chanīmakōi mī ato askafaxii.

Keyokōichi mā fēkaxō mia shinākani inimayanā fanāikani, ixō yoiāifāfe ē nika.

⁵ Askata afianā ē ōia nai mēranoa Nios ika anoa. Ea fēpexona Nios ika ano ē ōinō. ⁶ Nios ika mēranoax āfe ājiri siete ichanāfo. Rapati oxokōi chainipa chosh-tama fafeai safeafo, oro ōshi keskarato xonexemeafo. Nāfāfe mai anoafo ato omiskōimakani omiskōinōfo. ⁷ Nāskakē nā cuatro Niospa onifaa fētsa Niospa āfe ājiri sietefo ato oro kecho ināakea. Nios nā nīpanakato nā Ifofaafoma mai anoafoki ōitifishkikōikī nā kechofo mēra afara chakafo fospī faa nāskaxō chipo atoki ājirifāfe nachiakeafono omiskōinōfo. ⁸ Nios ika mēra kōinifā nashfiāi keskara. Niospa āfe kerex shara a mēra fospia. Nāskatari a mēraxō chaxasharai. Akka mai anoxō nā Nios nikakaspamisfo Niospa ājirifāfe ato omiskōimakani omiskōinōfo. Nāskakē a ato omiskōimanai xateamano tsoa Nios ika ano ikitirofoma.

Nikayospafo Niospa ato omiskōimani omiskōinōfo

16 Askata Nios ika ariax fāsi mekaito ē nika. Niospa ājirifo siete ato yoiā iskafakī: “Niospa a nikakaspamisfo mai ano ikafo atoki ōitifishkikī nā kechofo mēra afara chakafo fospī faa atoki nachitakāfe,” ixō ato yoiā.

² Nikakaxō Niospa ājiri fētsa tafakī āfe kecho mēranoa nai mēraxō mai ano nachia. Nāskatari nā yoinā pōfe keskarato āfe ane āto mēkeki keneyamākī āto femānāki keneāfo, āfe nimofō keskarari ifofaafo nāfo kooyoi fetsekaxō paekōi meexikani.

³ Askata afianā Niospa ājiri fētsa āfe kecho mēranoa nai mēraxō fakafānaki nachia. Mā nachiano fakafā ōsinātana nā yora reteafono āfe imi foa keskara.

Nāskakē keyokōi nā fakafā mēranoax nai fetseāfo.

⁴ Askata afianā Niospa ājiri fētsa āfe kecho mēranoa nai mēraxō fakafoki nachia, askatari mai mēranoax faka tsekeafokiri nachia. Nachiaino fakafō fe mai mēranoax faka tsekeāfo fe imi keskara osiafo. ⁵⁻⁶ Askatari Niospa āfe ājiri fetsa mekaito ē nika. Nā faka kexemisto iskafakī yoiā: “Epa Niosi, mī tsoa onifataima mī iyopaoni. Nāskakē nā mī iyopaoni keskarari iskaratīari mī nīpanaka. Mī shara fisti amis. Aicho, iskaratīa nā mia nikakaspamisfo mī ato omiskōimani chanīmakōi. Āto chaka xatekaxō mī Fake Jesús Ifokōi fanōfo, mī meka ato yoimisorī nā Jesús Ifofaafāfema ato reteāfo. Nāskakē nā mia Ifofaafoma mī kopikiri ato namai chanīma. Mefe yorafo omiskōimamisfo. Nāskakē ato kopikiri nā mia Ifofaafoma mī ato omiskōimani omiskōinōfo. Chanīmakōi ato omiskōimani,” ixō Niospa ājirinī yoiā.

⁷ Askatari Nios nai mēra ika anoa nā kīfīti ano fistixō Epa Nios kīfimisfo anoa ē fetsa nika yoiā iskafaito: “Nōko Ifo Nios, mī ājirinī yoiā keskara chanīmakōi. A mia nikakaspamisfo mī ato omiskōimatiro. Chanīma, mī mēstekōi ixō mī ato omiskōimani,” ixō yoiā.

⁸ Askata Niospa ājiri fētsa Nios ika arixō āfe kecho mēranoa afara chaka xiniki nachia. Akiki nachiano xini chii keskara ikano yorafo koofafo. ⁹ Xini xanakōiaino yorafo koofafo. Kookani omiskōiafo. Mā tāpiyomisfo Niospa ato omiskōimafīaino āto chaka xateafoma. Nios Ifofatamaroko. Iskafakī yoimisorī: “Niospa noko chakafai. Nios chakakōi,” ixō yoiāfo. “Nios shara. Afama mīshīti fatiro,” ixōkai tsōa anori yoiapaikanima.

¹⁰ Askatari Niospa āfe ājiri fētsa Nios ika arixō āfe kecho mēranoa nā yoinā pōfe keskara chakakōikī afe ikafokiri atoki nachia. Nachiano nā yoinā pōfe

keskara ifofaafō ika ano fakishkōi ika. Nāskakē keyokōichi paekōi meafō, aripe iyanā. ¹¹Nāskai omiskōifikakī āto chaka xateafoma. “Niospa noko iskafai. Nios chakakōi,” ikaxō āto chaka xateafoma.

¹²Askatari anā Niospa ājiri fētsari nai mēraxō āfe kecho mēranoa faka efapa āfe ane Eufrates kamaki nachia. Mā nachiano nā Eufrates netsorisatana. Nāskakē xanīfofo xini oaikirinoax fekani, mā Eufrates netsokōiano, āto sorarofo feta pokeferakani.

¹³Askatari ē niafaka chakakōifo tres fecko keskara ē ōia. Fetsa ronōfā keskara nā Satanás āfe āxfa mēranoax kāikaina, fetsari nā yoinā pōfe keskarato āfe āxfa mēranoax kāikaina, fetsari: “Ē Niospa meka ē mato yoimisa,” iki, a chanīmisto āfe āxfa mēranoax kāikaina. ¹⁴Nā tres niafaka chakafāfe tsōa afaa ōiyomisma keskara afama mīshti yorafo ispafo. Keyokōi xanīfofo a ano fokani ato ichanāfanō nōko Ifo Jesús afe yorafo retenōfo. Nāskatari nōko Niospa afama mīshti famisto afe yorafo ispaxii.

¹⁵Askatari nōko Ifo Jesús ato yoiaito ē nika iskafakī ato yoia: “Ea nikakāfe. Yometso tsōa yoiyamano koshikōi peche mēra ikirisatiro afara onexikī. Nāskarifikakī ē tsoa tāpimanima nā ē matoki nokoaitīa. Ē matoki samamashta nokorisai. Mā itipinīsharakaxō ea manasharakanax inimasharaxikani. Akka tsoa itipinīsharayamano ē matoki nokoaitīa keyokōi yorafāfe ea ōikani afāfekai ea Ifofasharama. Nāskakē rāfikōitirofo,” ixō yoia.

¹⁶Nānori nōko Ifo Jesús yoifiano nā tres niafaka chakafāfe keyokōi xanīfofo maifo tii anoafō ichanāfaa Niospa yorafo retepaikī. Ato ichanāfai nā mai āfe ane israelifāfe mekapa Armagedón famisfo anoxō.

¹⁷Askata Niospa ājiri fētsa anā nai mēraxō āfe kecho mēranoa nachia. Mā

nachiano Epa Nios meka fāsikōi iskai: “Mē keyokōi aka,” ixō yoiaito ē nika.

¹⁸Askatari fāsikōi kana piishikai ita, afarafo pachakōifo ita, nai tiri iki ikai ita, mai naya naya ita, askarafokai tsōa ōiyomisma. Nā feronāfake onifakī taefanitīa tsōa mai naya naya iki finakōiaito askara tsōa ōiyomisma. ¹⁹Akka nā Babilonia anoax mai naya naya ikaino mai tres kaxketani. Maifo tii anoari āto peche rasi nā mai naya naya ikaino maokomea. Nā Babilonia anoafō anā Niospa shināni afara chakafamisfono. Nāskakē atoki ōitfishkikōikī ato omiskōimani omiskōinōfo. ²⁰Nāskatari nā mai toomāfā anoafō yamarisatana. Keyokōi māchifāfori yamarisatana. ²¹Nāskatari oi nami matsi tokorofo efapakōi āfe efe cincuenta kilo nai mēranoax yorafoki pakea. Askafiaito ōikakī āto chaka xateafoma. “Nios chakakōi. Na oi nami efapakōi nokoki potai,” ixō yoiaifāfe ē nika.

Mai fetsa anoafō kēro feroma keskarafō

17 Askata anā ēfe namapa ē ōia. Afara afeskara ixiai keskara anā ea ōimana. Nā Niospa ājiri sietepa kecho tsofoma ikafo akka fistichi ea yoia: “Niri ofe. Na peche ichapa rasi fakafāfo chaimashta anoafō chakakōifo. Kēro feromakōi keskarafō Nios nikakaspakani. ²Akka keyokōi xanīfofo maifo tii anoafō ato fe chaka imisfo. Nāskakē atoōnoax afori chakakōifo ikafo. Nā kēro feromakōi keskara ikafo chakafakani. Akka nā Niospa ato omiskōimaxiai keskara ē mia ōimanō,” ixō ea yoia.

³Ea askafaino ē anā namakē ōia keskara ē ōia. Epa Niospa Yōshi Sharaōxō ājirinī ea iyoa tsōa istoma ano ea iyoa. Nānoa kēro ē ōia yoinā pōfe ōshikōi kamaki tsaokē. Nā yoinā pōfekōi āfe yora tiixō ane ichapato

kenea ika. Keyokōi nā anefo kenekī Nios mekafakī chakafaa. Nā yoinā pōfe āfe mapo sieteya. Āfe māxo diezya. ⁴Nā kēromā sama chainipa yafi nana ōshi safea ika. Oro fakka fakka ikai keskara safea. Askatari makex keskara fakka fakka ikai sharashta yafi fetsa āfe ane perla oxoshara, nāri safea ika. Nā kēromā kecho oro tsuma a mēra afara chakakōi naneato, a mēra nanea keskara yorafo afara chakakōi fetsa fetsatapafo chakafama. Āto mēra nanexō ato afara chaka shināmana. Ato pāemata, chanīmis ato imata, āto āfima chotamisfo ato imata, āto fenema chotamamisfo ato imata, nāskara chakakōifos ato imamis. ⁵Āfe femānāki kenea keskara tsōa tāpimisma. Iskara kenea: “Babilonia anoafō tsoa keskarafoma. Nā kēro feromakōichi Nios nikakaspai keskarafō. Nāskakē fetsa fetsatapafo chakafakī finakōimisfo,” ixō kenea. ⁶Nā kēro feroma keskarato Jesús chanīmara faifo ichapakōi ato retea inimayanā. Nāskaito ōikī tāpia. “Choo, na kēromātsi ato retemiski,” ixō ē shinā. ⁷Ē askaito Niospa ājirinī ea iskafaa: “¿Afeskai mī ratemetsamaimē? Ē mia yoinō, ea nikapo. Na kēro yafi nā yoinā keskaraōnoa ē mia yoinō. Na yoinā pōfe keskara siete mapoya askatari diez māxoya tsōakai askara tāpiyomisma. Akka iskaratīa ē mia tāpimani. ⁸Nā yoinā pōfe mī ōiai yoinākōima. Nāfi xanīfo efapa chakakōi. Nāato Nios nikakaspamis. Taeyoi niyopaoni. Anā iskaratīa niama. Askafīax chipo nā niafaka chakafo kinīfā mēra ika anoax kaixii. Nānoax kāifekē Epa Niospa a omiskōipakenakafo mēra potaxii anā anoax faki kanakama. Akka nā taefakī mai onifakī taefanitīa yoraḡāfe āto anefo Niospa āfe kirika keneni, nāfo afe ipanakafo. Akka a āfe kirikaki āto anefo keneama, afo Nios fe ipanakafo.

Nāḡāfe yoixikani iskafakakī: ‘¡Kee, ōikapo! Mā nafianixakī afianā mā otoa,’ ixō yoixikani.

⁹“Akka fētsa Niosxō mēstekōi shinākī nāato nā ē rama kenea keskara tāpitiro. Nā yoinā pōfeōnoa ē mato yoinō, ea nikasharakāfe. Āfe mapo siete mapokōima. Nā siete mapoxō xanīfoōnoa noko tāpimai. Nā ikafo siete māchifā. Nānori nā kēro feroma ika. ¹⁰Cinco xanīfofo anā anoma. Mā nanifo. Fisti iskaratīa nia. Fetsari chipo ixii xanīfoi. A chipokōi xanīfoixai xanīfoi chaima. ¹¹Nā yoinā pōfe keskara ōshi ē mia yoia, ari yoinākōima, xanīfo chaka fetsa. Nā xanīfo siete ipaonifo keskara nāri chakakōi. A iyopaonikai iskaratīa anā xanīfoma. Nāskakē nāri fetsafo fe omiskōipakenakafo mēra kai anoax anā kāinakafoma.

¹²“Askatari nā māxo diez mī ōiai māxokōima. Nāōxō diez xanīfofo noko tāpimani. Nāfo xanīfofo iyoafoma. Chipo mani fetsafo anoax nā diez āto xanīfofo itirofo. Na yoinā pōfe keskara fe xanīfo ixikani. Askafīkanax xanīfoi chai samaraka kanima. ¹³Nāskakē nā diez xanīfofōḡāfe shināmisfo: ‘Na yoinā pōfe keskara nōko xanīfo iki kiki,’ ixō shinākani. Nāskakē, ‘Mī noko yoiai keskara nō atiro,’ ixō nā diez xanīfofōḡāfe nā feronāfake yoinā pōfe keskara yoikani. ¹⁴Nāskaxō nā feronāfake yoinā pōfe keskarato nōko Ifo Jesús afe yorafoya noikaspai, xanīfofo fetsafāferi ato noikaspaxikani. Nā yoinā pōfe keskarato nā diez xanīfofo feta Jesús yafi afe yorafo retepaikani. Retemapaiḡiaifono Jesús ato kanāxii. Niospa ato katoa afe yorafo kena a Ifofamisfo. Nāḡāfe afara afeskarafīaito nōko Ifo kachikiri famisfoma. Nōko Ifo Jesús xanīfo fetsafori ato ikitiro. Nōko Ifo finakōixō keyokōi ato ikitiro. Akka tsōakai nōko Ifo Jesús finōtiroma,” ixō nā Niospa ājirinī ea yoia.

¹⁵ Askano afianā ea yoia iskafakī: “Na mī ōiai nā kēro feromakōi keskara, fakafā femākīa tsoa nā fakafākai fakafākōima, askatari yorafo mai fetsa anoafo, meka fetsayafo. ¹⁶ Nā diez xanīfofo feta nā xanīfo yoinā pōfe keskarato nā kēro feroma keskarakaxō noikaspakōixikani. Keyokōichi āfe afara fiaxikani anā aya inōma. Nāskakē anā tsoa nā kēro feroma keskara fe ipaikanima. Poomānā retexō koshi pikī keyotiro. Nāskafakīri nā diez xanīfofo feta nā xanīfo yoinā pōfe keskarato nā kēro feromakōi keskara chakafaxikani omiskōimayanā. Askafaxō chīi koofaxikani anā ninōma. ¹⁷ ‘Mī noko yoiai keskara nō atiro,’ ixō nā diez xanīfofofāfe xanīfo yoinā pōfe keskara yoikani. Akka Niospa anori ato shināmana a apaiyai keskara fanōfo. Askata taeyoi Niospa yoiyoni nā inōpokoai keskara nāskarakōi ixii. ¹⁸ Na kēro feromakōi keskara mā ōiai kērokōima, akka nā pexefā rasi Babilonia keskara. Babilonia anoa yorafo chakakōifo. Nāfāfe manifo tii anoa ato ikināno ato chakafakani ato keskara ikaxō,” ixō Niospa ājirinī ea yoia.

Ājiri fētsa yoia iskafakī: “Iskaratīa Babilonia pexe rasi mā keyoa,” ixō yoia

18 Askata anā ājiri fetsa nai mēra-noax mai ano fotoaito ē ōia. Epa Niospa yoia nā xanīfo fētsari afama mīshti atiro. Nāato chaxaito maifo tii anoax ōikani. ² Fāsikōi yoia iskafakī:

Pexefā rasi Babilonia anoafo mā keyoa, anā anoma. Iskaratīa anā ano tsoa ikama, askatamaroko ni-afaka yōshi chakakōifo ano ika, askatari peya yōshi chakakōifori ano ika. ³ Nā kēro chakapa yorafo ato māmā pae ayamatiro keskafakī, nāskarifiakī nā Babilonia anoafāfe

yora fetsafo mai fetsa anoafo ato afara chakafamafo ato keskara in-ōfo. Āto xanīfofori ato askafamafo. Askatari afara sharafos fichipaimisfo. Nāskakē a afama mīshtifo ato minimisfo, afara ichapayakōifo, ixō yoiaito ē nika. Niospa inapa askara ato yoia a Niospa keyoxiai a Babilonia anoafo.

⁴⁻⁸ Yoikī askafatanaino nai mēra-noax mekaito ē meka fetsa nika iskai mekaito:

Babilonia ano ikafāfe fāsi afara chakafakī finakōiafo. Nā afara chakafamisfo Epa Niospa ato ōia chakakōifaifāfe. Nāskakē ato omiskōimaxii. Nā Babilonia anoafāfe fetsafo afara chakafamamisfono afori. Epa Niospa ato omiskōimakī finakōixii omiskōinōfo. Nā Babilonia ano ikafāfe āto shinā mēraxō mā shināfo iskafakakī: “Nō Nios yopaima. Afara fetsafori nō yopaima. Nō isharakōimis. Oa xanīfokōi isharamis keskara nōri nāskamis, xanīfo keskara. Nōkai oa kēro ifomafa keskarama. Nō omiskōitiroma. Askatamaroko nō isharapakenaka,” ixō kakapaimisfāfe yoimisfo. Akka Epa Niospa ato fāsi omiskōimani omiskōikakī tenēnōfoma. Akka nā ea chanīmara faafāfe, ea nikasharakāfe. Epa Niospa mā ato samamashta omiskōimani anā isharayamanōfo. Atiri ē ato namai, atiri ē ato omiskōimani, a piaifori ato kēyoi. Nāskakē fonāikani. Nāskatari atiri ē ato koofaxii kooi fetsenōfo. Tsōa atiroa keskara Epa Niospa afama mīshti atiro. Nāskakē Epa Niospa mato yoi iskafakī: “Efe yora mīshtichi, Babilonia anoafo keskara iyamakāfe. Ato fe rafeyamakāfe. Ato feta chakafayamakāfe ē ato

omiskōimanai keskafakī, matori ē omiskōimanōma,” ixō Epa Niospa ato yoixii kiki, ājirinī faito ē nika.

⁹Askano Babilonia kooino mai fetsa anoafāfe āto xanifofofāfe ōikakī manoxikani. Nāfāferi Babilonia anoxō afara chakafakī tāpinifo. Nāskakē ato feta Epa Nios chakafakakī potakani afara chakafaxikakī. Nā Babilonia anoa keskarafori afāfe afama mīshti ichapa fimisfo. ¹⁰Babilonia kooino nā xanīfofo ratekōixikani chai inoaxri fetsafo mesexikani.

¡Ooa! Babilonia anoafato fato yora fetsafo keskarafo. Mā tāpikōisharafikē samamashta Epa Niospa mato omiskōimani mā kooi fetsenō. ¡Keexto! Koshikōi Babilonia mā kooi keyoa. Nōri iskayamapainō, ixō shinākani xanīfofofāfe ratekōiyanā.

¹¹Nāskatari maifo tii anoafato afama mīshtifo minimisfo oiaxikani shināmitsakani. “¡Ooa! Mā Babilonia kooi keyoa. Iskaratīa anā nōko afama mīshtifo noko tsōa fiatiroma. ¹²Nōko oro ōshishara fiayamata, a kerexkōi fakkai fakkaisai fiayamata, nōko tokirinī fakeshta fakkai fakkaisai fiayamata, nōko tokiri fetsa āfe ane perla fiayamata, nōko sama sharafinakōia fiayamata, nōko sama nana shara fiayamata, sama fetsa fetsatapafo fiayamata, nōko ifi nakas sharakōi fetsa fetsatapafo fiayamata, tokiri keskara kerexkōi oxosharakōi āfe ane mārfil nāto afarafo onifaa fiayamata, āfe keskara ifi sharakōifo fiayamata, firo shara āfe ane bronce fiayamata, keno fetsa āfe ane firo fiayamata, tokiri āfe ane mārmofo fiayamata, nāfo kopikōifo noko anā fiakanima. ¹³Akka nō pīchamis afama mīshtifofoya osixō, nā itsa sharafoya fetsa fetsatapafoya osixō, afo noko tsōa fiatiroma. Askatari a nakas shara āfe ane incienso,

fetsari mīrra, fetsari pirofomā, fetsari vinō, fetsari xini, fetsari arinā, fetsari trigo, askatari nōko yoinā inafori ovejari, kamayori, nōko karori, yonomatīfori, nāfo noko anā tsōa fiatiroma. ¹⁴¡Ooa! Babilonia anoafāfe nā afara fetsa fetsatapafo fichipaikakī anā fitirofoma. Keyokōi afara sharafo fichipaikakī mā fimis anā anoma mā fenokōia anā mā fiapanā. Mā afaa yopakima mā fimis. Mākai anā fitiroma. Keyokōi nā mātonā mā keyoa,” ixō nā ināmitsamisfāfe yoixikani.

¹⁵Nā mai fetsa anoa fēkaxō afama mīshti minikaxō kori ichapa fimisfāfe mā noko kaxō chaima nīxō ato ōikani, ratekōiyanā, oiakani, askatari shināmitsakōikani. ¹⁶Yoikī iskafaxikani: “¡Ooa! Fato fetsakai Babilonia anoafato keskarama. Ato fe yorafāfe rapati sharakōifo safeafo. Rapati ōshi sharafo, askatari oro teoti safeafo, tokiri fakkai fakkaisai keskarafo menexemeafo, perlari askari faafo. ¹⁷⁻¹⁹Koshikōi na afama mīshtisharafo mā keyokōia,” ixō yoixikani.

Nāskarīfiai nā kanōanāfā āfe ifofāfe shinākani, a kanōanāfā mēra fomisfāferi shinākani, a kanōanāfā nexa yonomisfāferi shinākani, a kanōanāfā mēra fokaxō, ato afama mīshti minikaxō kori fimisfāferi shinākōikani. Babilonia kooaito chai ixō ōikani manokakī shināxikani. “¡Ooa! Fato pexe fetsakai Babilonia keskarama. Na Babilonia fistiōxō kanōanāfānē āfe ifofāfe kori ichapa fimisfo. Akka a aya imisfo koshikōi mā keyoa,” ixō a kanōanāfāfo yonomisfāfe yoixikani.

²⁰Askaifono keyokōi Epa Nios ika anoafato inimakāfe. Babilonia anoafāfe a Jesús chanīmara faafo ato omiskōimamisfo, Epa Niospa ato kopikī omiskōimaxii. Nāskakē keyokōi a Jesús chanīmara faafo fe, Jesúsxō āfe meka

yoipaonifo fe, a Niospa meka inōpokoai yoimisfori inimakāfe.

²¹ Akka Epa Niospa āfe ājiri fetsa mitsisipakōichi tokiri efpakōi fininīfofāta fakafā mēra potaxō yoia iskafakī: “Na tokiri kerexkai ē potai keskafakī, nāskafakīri Epa Niospa na pexe rasi anoafō Babilonia kerexkai omiskōimana kooi keyonō. Mā keyokōikanax anā ano tsoa ikima. ²² Nāskakē anā Babilonia anoax manetifo, xāitifo, maneti fetsafori, afo anā tooxikama. Askatari anā tsoa fanāikama. Tsōakai anā ato nikatirofoma. Askatari a yonomisfo anā ano ikafoma. Askatari a aō xiki reneaifo nō anā nikatiroma. ²³ Anā luzri ōtapakenakama. Feronāfāke kēro fiaino inimaifāfe mā nikamis keskara anā tsoa askara mā nikapakenakama. Babilonia anoa a ināmitsamisfāfe tāpikōikani. Nāfāfe ichapakōi fimisfo. Askatari koshoiti tāpīxō yora fetsafo pāramisfo. Askafikanax mā keyoafō.

²⁴ “Babilonia anoafāfe a Niospa meka yoimisfo, fetsafori a Jesús chanīmara faafo, fetsafori mai fetsa anoafō ato retemisfo Jesús ōikaspakakī. Niospa meka mato yoipaifiaifono mā ato nikakaspamiskē, Niospa mato omiskōimana,” ixō Niospa ājirinī yoia.

Nios ika anoax fanāiki iskakani:

“¡Aicho! Nōko Ifo Nios sharakōi,” ikaxō Niosnoa afara sharafo fanāikani

19¹⁻² Askata nai mēra ikafo ichapakōi āto meka ē nika, fāsikōi iskaifāfe:

A fetsafāfe chakafamisfo Epa Niospa ato omiskōimani. Chanīmakōi, ato omiskōimani. ¡Aicho! Nōko Ifo Nios fāsi sharakōi. Nāato nōko chaka noko soaxona nō afe nīpaxanō. Aōnoa fisti nō yoitiro iskafakī: “Mī nōko Ifokōi.

Fato fetsakai mia keskarama afara sharafamis. Mī sharaōxō mī afama mishti fatiro,” ixō keyokōichi yoipakenakafo. Epa Niospa Babilonia anoafō atoōnoa iskafakī yoia: “Nā Babilonia anoafō nā kēro feromakōi keskarafo. Nā chakafamisfoōxō maifo tii ano ikafori ato chakafama. Nāskakē Babilonia anoafāfe ea fāsi chakakōi famisfo. Efe yorafori ato omiskōimani nanōfo. Nāskakē ē ato kopia omiskōimakī,” ixō Epa Niospa yoi,

ixō yoiaifāfe ē nika. ³ Afianā meka fet-sari ē nika nai mēranoafāfe yoiaifāfe iskafakakī:

¡Aicho! Nōko Ifo fāsi sharakōi. Afaa chakafamisma. A chakafamisfo chanīmakōi ato omiskōimani. Ato chiiifā mēra potano afo kooi nishpapakenakafoma, ixō yoiaifāfe ē nika.

⁴ Askanori Epa Nios tsoa ano nā veinticuatro xanīfori nā Nios onifani cuatro a nāmā feopakekafakī iskafakī yoiafo: “Askapainō. ¡Aicho! ¡Nōko Ifo fāsi sharakōi!” ixō yoiaifāfe ē nika. ⁵ Askata Epa Nios tsoa anoa ē meka fetsa nika iskafakī yoiaito:

Epa Nios yonoxomisfāfe xanīfofāfe askatari afamafofāfe mato Niospa yoia keskara mā apaikōimis. Māri Epa Nios yoikāfe iskafakī: “¡Aicho! ¡Epa Niosi, mī sharafinakoia!” ixō yoiaito ē nika.

Feronāfāke āfiyakī fista atiro inimakī.

Nāskarīfakī Jesús nai mēraxō noko fista axoxii nokoki inimakī

⁶ Askatari ē anā nika yōrafā rasi mekaifāfe nā fakafā poo ikai keskara, askatari fāsikōi nai tiri ikai keskarari ē nika āto meka:

¡Aleluya! Nōko Ifo Nios tsōa atiroma keskara afama

mīshti fatiro. Nā nōko Xanīfo finakōia. Maifo tii anoafo noko ĭkitiro. ¡Aicho! ¡Nōko Ifo Nios sharafinakōia! ⁷⁻⁸ Akka feronāfāke kēro fiaino nā kēro inimakōi itipinīsharatiro āfe fene fe fianāxiki. Nāskarīfiai nōko Ifo Jesús fe iskaratīa afe yorafo afe ipanakafo. Akka afe yorafo mā itipinīsharafo afe ipaxakakī. Akka āfinī āfe fene inimamapai itipinīsharatiro. Sama fena sharakōi patsaxō safetiro afe fianāxikī. Nāskarīfīakī nā Jesús Ifofamisfāfe itipinīshara fatirofo. Epa Niospa ato shara fapaikī, ato chaka soaxoni Jesús fe ĭpaxanōfo. Nāskakē nō inimai. Tsoa fetsakai mia keskarama afara shara famis, ixō yoiāfo. Niospa yorafāfe Jesúsxō fet-safo sharafamis. Nāskakē Niospa ato rapati sharafinakōi safemana Jesús fe ipasharanōfo.

⁹ Askatari ājirinī ea yoiā: “Ē mia yoiāi keskara kenefe iskafakī: ‘Ēfe Fake Jesús iskaratīa keyokōi afe yorafo ichanāfai afe ĭpaxanōfo. “Niri fekāfe,” ato faino, nikakanax inimakōikani. Nāskakaxō ēfe Fake feta pikani afe ipaxakakī,’ ixō Epa Niospa yoiā. Nāskakē Epa Nios āfe meka mā chanīmara fatiro,” ixō ea yoiā.

¹⁰ Ea yoiaino ē a nāmā feopakekafana, “Mī fāsi sharakōi,” ixō yoixiki. Ē askafaino ea yoiā iskafakī: “Ea askafayamafe. Ēri Nios yonoxomiski mī axomis keskafakī, a Nios Ifofaa fetsafāferi askafamisfokī. Jesús mato yoiāi keskara mā kachikiri famisma. Nāskakē Nios fisti nāmā nō feopakekafā yoitiro: ‘Mī fāsi sharakōi. Mī ēfe Ifokōi,’ ixō anori fisti nō yoitiro. Nā Niospa meka yoimīsfāfe yoimīsfō keskarīfakī ēri Jesúsnoa yoimīsfō Epa Niospa ea shināmanaino,” ixō ājirinī ea yoiā.

Jesús mai ano afianā oxiai keskara yoi

¹¹ Akka ē anā ēfe namapa ōia keskara anā ē mato yoinō mā tāpinō. Epa Nios ika anoa nai mēranoa ē ōia. Fepoti fepekemea keskara ē a mēra ōia. Nāskara Epa Nios ika ari xafakīakōi ē ōia. Nāno kamayo oxokōi ē ōia. Nā kamayo kamakī Jesucristo nōko Ifo tsoa. Āfe ane ichapa. Āfe ane rafeōnoa ē mato yoinō. Fētsa, “Nā Yoia Keskara Akōimīsfō.” Akka āfe ane fet-sari, “Chanīmīsfō.” Nāato chanīmakōi yora chakafo omiskōimani. Niospa meka nikakaspamīsfō a omiskōipakenakafo mēra ato potaxii. ¹² Āfe fero rafe chii xofīsfai keskara. Fakishi chii xofīsfaino yōra ōisharatiro. Nāskarīfakī nōko Ifāfe yorafāfe āto ōiti mēraxō shināifo keskara tāpia. Xanīfāfe maiti sharakōīfo ichapakōi maiafo ika. Āfe femānāki āfe ane kenea. Ares fīstī nā ane tāpia. ¹³ Rapati chainīpa safea. Nā rapati imiki momoa. Nāskara ōikī ea shināmāna Jesús noko nāxonī. Āfe ane fetsari, “Niospa Meka,” famīsfō. ¹⁴ Afe yorafo nai ariax kamayōfo oxokōi kamakī āto Ifo kachiori fokani. Āto rapatīfo oxokōi chainīpa safeafo. Nā rapati oxokōi rama pātsaxona keskarafo. ¹⁵ Āfe axfa mēranoa keno chainīpa ĭkiaikōi ē ōia. Akka āfe kenoma, āfe meka. Āfe mekapas maifo tii anoafo nikayospamīsfō omiskōimani. Maifo tii ato ĭkinā, fetsafo nikayospamīsfō ato kerexkai omiskōimakōi. Āfe meka nikakaspamīsfō Nios ōitīfishkikōīni. Akka Jesúsxō ato omiskōimani, omiskōipakenakafo mēra ato potaxii. ¹⁶ Jesús āfe ane fetsa āfe rapati chainīpaki kenea mānākiri keneta maikīriri kenea iskafakī: “Xanīfo maifo tii anoa āto Xanīfo finakōia, askatari āto Ifo finakōia,” ixō kenea.

¹⁷⁻¹⁸ Askatari ē ōia ājiri fetsa xini ano nīxō fāsīkōi yoiā iskafakī: “Xanī-

fofo ikaino, sorarofa ato xanifofo ikaino, ato xanifofo fe rafea ikaino, feronāfakēfo mitsisipafo ikaino, kamayofo ikaino, a kamayofo kamaki tsaofafo ikaino, keyokōi Niospa meka nikakaspamisfo ikaino, ato yonomatifoma ikaino, a ato yonomatifo ikaino, yora afamafori ikaino, a yora finakōiafo ikaino, keyokōi Niospa ato namaxii,” ixō yoia. Nāskakē ishpifo ato yoia: “Fekāfe ato nami pixikakī,” ixō nā ājirinī ishpifo kena.

¹⁹ Askatari afianā ē ōia a nōko Ifo Jesús noikaspai nā yoinā pōfe keskara yafi maifo tii ano xanifofo āfe sorarofoya ēfe namapa ōia keskara ē ōia. Mā ichanāfo Jesús āfe kamayo kamaki tsaokē afe yorafoya retepaikani. ²⁰ Akka ato retetamaroko Jesús ato achia chiifā mēra ato potaxiki. Nā ato pāramisto, “Ē Niospa meka mato yoimis,” ifiax āa chanīmis. Nāato na yoinā pōfe keskaraōxō tsōa atiroma keskara famis Satanás yōshixō. Nāskaxō keyokōi yorafoki kenea nā marakkaōxō yoinā pōfe keskara tāpixikani. Nāfāfe yoimisfo iskafakakī: “Mī ēfe nios. Ē mia noi,” ixō anori yoinā pōfe keskara yoimisfo. Akka nā ato pāramisto yōra atiroma keskafakī afama mīshti faito nāfāfe ōiafo. Nāskakē ato pārakōia. Nā yoinā pōfe keskara fe nā ato pāramis naafomano iriyafi Jesús ato chiifā mēra pota. ²¹ Nā rafeta ato inafō Jesús āfe kamayo kamaki tsaoxō āfe mekapa ato reteaino nai fetseafō. Mā naafono ishpifo atoki ichanāxō ato nami pikani māyakōiafo.

Jesús Satanás achixō nexaxii mil xinia

20 Askata Niospa ājiri Nios ika ariax fotoaito ē ōia, chamis keskara tsoma. Nā niafaka chakafo kinifā fakishifā mēra ikafoki atoki fepoti fepoa

keskara ē ōia. Nā Niospa āfe ājirinī fepotinī āfe chamis yafi kaninā efapa tsoma ika. ² Tsomaxō nā ronōfā keskara achia. Nā ronōfā keskara nā niafaka chakakōi Satanás. Nā achixō nexa. ³ Nāskaxō kinifā fakishifā mēra pota. Potata akiki fepokōia mil xinia a mēra inō anā yorafo pāranōma. Mā mil xinia finōano afianā kāimayoxii samarakatama chaimashta anā mai ano kafāsayonō.

⁴ Askata xanifāfe tsaotifo Epa Nios ika ano a ē ōia. Jesús afe yorafo yoia nā tsaoti kamaki tsaofono, “Mā yoitiro fatofomākī omiskōipakenakafo mēra foaifoma, akka fatoforimākī a omiskōipakenakafo mēra foaifo.” Askano nānoari ē ōia nā Jesús chanīmara faafo yamī ato textenifo. Ato texteyoafomano yoiyopaonifo: “Jesús nōko Ifo,” fayopaonifo. Niospa meka ifofamisfono, nāskakē ato textenifo. Akka nāfāfekai nā yoinā pōfe keskara yafi āfe nimofa yoimisfoma iskafakakī: “Mī nōko ifo nios. Nō mia noi,” ixōkai anori yoimisfoma. Askatari aō ato tāpinōfo ato mēke yafi ato femānā kenemisfoma. Nāskakē nā yoinā pōfe keskara atoki ōitifishkikī ato textemani. Mā nai fetsefiafono Jesús ato otoani. Mā otokaxō Jesús feta maifo tii anoafō mil xinia yorafo tii ato ikināfo. ⁵ Nāfo mā otoafo mā mil xinia keyoano fetsafori Epa Niospa ato otōaxii. ⁶ Shinākapo efe yora mīshtichi, mato yoiai keskara. Noko Epa Niospa otōfakī taefaxii. Noko katonī afe yorafo nō inō. Epa Nios feta Cristo noko yoiai keskara nō fetsafo Epa Nios kīfixomis. Nō omiskōifikatsaxakī Jesúsnoax omiskōifikatsaxakī naax nō omiskōipakenafo mēra kanakama. Askatamaroko Cristo ika anoxō a feta fetsafo nō ikixii. Nāskakē Jesús keskara shara ikax nō fāsi inimaxii.

**Satanás kinifā chaikōi mērao
kāimayoi anā yorafo pāranō. Ato
askafaino koshikōi anā kinifā mēra
potaxii anā kāipakexanōma**

⁷⁻⁸ Askata mā mil xinia finōano Satanás kinifā fakishifā mērao anā kāimayoxii anā maifo tii anofo ato pārayonō. Askata mā kāixō nā Nios nikakaspaifo maifo tii anofo ato ichanāfai nā Niospa yorafo ato retemaxii. Ichanākani ichapakōifo. Nā Nios nikakaspamisfo tsōa ato tanātiroma. Gog anoax fekāta, Magog anoax fekāta, ikanax ichanāfo Nios nikakaspamisfo. ⁹Maifo tii anofo ato ichanāfaxii Niospa yorafo ikafo anofo ato cheteakenōfo ato retexikakī. Ato askafaifono Epa Niospa afe yorafo noikī ato ifixii. Nā yorafo Satanás ichanāfaa ono nai mēraxō atoki chiifā potano nai fetsekani anā tsoa pishta ninakama. ¹⁰Akka nā Satanás niafaka chakata yorafo feparamiskōikē Epa Niospa chiifā mēra pota. Nā taefakī nā yoinā pōfe yafi nā ē mato Niosnoa mato yoimisra iki a chanīmis ato mērari Satanás niafaka chaka Epa Niospa pota. Nā tii chiifā mēraoax omiskōikani xatenakafoma.

**Jesús chanīmara faafoma
ato omiskōimaxii**

¹¹ Askata xanifāfe tsaoti oxokōi efa-pakōi ē ōia. Nāno Epa Nios tsoa. Akka mai fe nai anā ano ikama. ¹² Askata ē ōia nā xanīfofo fe nā yora afamafori nakanax Epa Nios tsoa ano niafo. Nāno niafono Epa Niospa āfe kirikafo fēpea. Kirika fetsari fēpea. Nā kirikaki nā Ifofamisfo atoki kenea. Akka a Ifofamisfoma atoki keneama. Akka nā kirikanā āfe ane Nīpamisfo. Nā nayoxoma apaonifo keskara kirikafo mēra keyokōi Epa Niospa mā kenei. Nāskakē nā afara chakapaonifo keskara atoki kenexō ato ispai tāpinōfo chanīmakōi ato omiskōimaxii. ¹³ Nā āsamisfo fe mai anoax

namisfori askatari fetsafori nafiakanax otoyokanima keyokōi namisfo Epa Nios āfe ferotaifi feafo. Nā chakafamisfo tii Epa Niospa ato omiskōimapakea. ¹⁴ Keyokōi nā Niospa meka nikakaspamisfo Epa Niospa ato chiifā mēra pota. Mā nafianifono iskaratīa afianā ato chiifā mēra potaito ē ōia. Nānoax omiskōikani xatepakēnakafoma. ¹⁵ Akka nā kirika āfe ane “Nīpamisfo” a mēra Epa Niospa āto ane kenemisma, nāfo chiifā mēra pota. Nāskara ē ōia Epa Niospa ea ōimanaino a ixiai keskara mai keyoaino.

**Nai yafi mai fenakōi
Epa Niospa onifaxii**

21 Akka nā ēfe namapa ōia keskara Epa Niospa anā ea ōimana. Ē ōia nai yafi mai fenakōi Niospa onifaa. Nā nai yafi mai taefakī onifani yamarisatana. Fakafāri yamarisatana. ² Askano ē ōia Niospa yorafo nāfāfe Jesús Ifo shara famisfo nai mēraofo Epa Nios ika ariax fotokani. Nāfo ikafo Jerusalén fena ano. Nā Jerusalén fena Nios ika ariax nāmā fotoa nāno ikafo. Fotoaifono ē ōia fāsi sharakōi. Akka kēromā āfe sama sharakōi safetiro itipinīsharaxikī fene fe fianāxiki. Nāskari fakī Epa Niospa nā Jerusalén fena itipinīshara faa sharakōi inō afe yorafo nāno afe nīpaxanōfo. ³ Askano Epa Nios tsoa ano meka achakōi ē nika. Yoia iskafakī: “¡Aicho! Iskaratīa Epa Nios yorafo fe ixikiki. Ato mēra ixii nāfo afe yorafo inō, nā yora fisti keskara. ⁴ Ato kexesharaxii anā tsoakai omiskōitiroma. Ato noikī oiaifono Epa Niospa ato shināmasharaxii āto fēo tereaxoxii anā shināchakakakima tanaima inimanōfo. Ato kexeaino tsoakai anā natiroma, anārikai manomitsai oiakanima, anārikai paemekanima. Afara chakafo iyopaoni keskarakai anā askanakama,” ixō yoia.

⁵Askata Niospa āfe tsaoti kamaki tsaoxō yoikī iskafaa: “Ē keyokōi fenafai,” ixō Niospa yoia. “Ēfe meka chanīmakōi. Nāskakē nā mī nikai keskara kenefe,” ixō ea yoia.

⁶Askaxō anā Niospa ea yoia iskafakī: “Mē aka. Iskaratīa ē yoiyoni keskara mē keyoa. Afara onifataima ē iyopaoni. Afetiara maifo tii keyoai eres fisti ē yoitiro. Ē keyokōi ikinā. Ēfi nīpamiski. Fetsa nōamāikī yoitiro iskafakī: ‘Ē faka fenakōi naxikima,’ ixō yoitiro. Nāskarīfiai fetsa ipaisharapaikōikī yoitiro iskafakī: ‘Ēa ē isharatiroma. Ē Nios yopakōi,’ ixō anori yoiaito ē inimakī ifitiro, efe ipaxanō. ⁷Fētsa ea kachikiri fatamaroko nā naitīa ea Ifofasharaxō nāato keyokōi nā ē mia yoia keskara fixii. Ē kaxpa ināxii. Ē āfe Nios ixii. Akka ēfe fake ixii. ⁸Akka fetsa ratei eōnoax omiskōikaspakī ea kachikiri faa, askatari fētsa ēfe meka nikakaspamis, fētsari afara chakafo fetsa fetsatapafo xatekaspai, askatari fetsari retemitsamis, fetsari āto āfima chotamis, askatari kēromāri āto fenema chotamamis, fētsari koshoiti tāpiax nā niafaka chakafo fe rafemis, askatari fētsari ea noitamaroko afara fetsa noikī, ‘Na ēfe nioskī,’ famis. Nāskakē askarafo fe nā chanīmisfo afokai efe nīpanakafoma. Chiifā mēra nā omiskōipakenakafo mēra ipanakafo. Anoaxkai faki fonakafoma,” ixō Epa Niospa ea yoia.

Jerusalén Fena

⁹Askata Niospa ājirinī siete kecho keskara mēra afara chakakōi fospia maifo tii ano nachixii ato omiskōimanō fētsa ekeki oxō yoikī iskafaa: “¡Ofe! Ē mia afara sharakōi oīmanō. Akka feronāfāke mā āfiyaxō kexesharatiro. Nāskarīfakī Jesús chanīmara faafo afe yorafo ifia. Ofe. Ē mia oīmanō,” ea faa. ¹⁰⁻¹¹Askano Niospa Yōshi Sharapa

ea ikināino Niospa ājirinī ea machi efapa keyakōi ano ea iyoa keyokōi ē oīnō. Jesús chanīmara faafo nā Nios ika anoafo ato chaka soaxona nāfo nai mēranoa Epa Nios ika ariax fo-toaifāfe ea oīmana. Na māchifā keyakōi anoxō ea oīmana. Nāfo ika ano āfe ane Jerusalén Fena. A mēra ikafo Jesús Ifo shara famisfo. Epa Niosri ato fe ika. A ato fe ika ano fakkai fakkais isharai. Tokiri fakkai fakkais ikai keskara shara-finakōia. Nā tokiri āfe ane jaspe fēxta shara, tokiri fetsa āfe ane cristal. Shara fakkai fakkais ikai keskara. ¹²Nā tokiri kenea efapa Jerusalén foake tii fayakena. Nā kene keyakōi doce fepotiya. Nā doce fepoti ano Niospa ājiri niafo kexesharaxikakī. Israel iyopaonito āfe fake doce ipaoni. Nā docefāfe āto fakefo paxkanifo. Nāskakē fepoti tii āto anefo doce kenea. ¹³Nā kene keya āfe fepoti ichapaya. Xini oaikiri tres ikaino, xini kaikiri tres ikaino, xini kaima anori tres ikaino, xini oaima anori tres ika fepoti ichapaya. ¹⁴Nā kene keyakōi tokiri doce efapanāfā kamaki kenea. Jesúsnoa yoimisfāfe āto anefo nā tokiri doceki kenea.

¹⁵Niospa ājirinī nā ea taefakī yoiaito, nāato tanati oro tsoma, Jerusalén Fena tanaxii, āfe kene yafi āfe fepoti tanaxiki. Nā tanati tafa chainipa keskarafīax oro ōshi keskara sharakōi. ¹⁶Nā Jerusalén Fena āfe kene keya senēsharakōi. Āfe chainipa fe āfe xākī nātixō rafe. Āfe keyari nātixori. Niospa inapa tana dos mil dos cientos kilometro āfe chainipa fe, āfe xākī, āfe keyari. ¹⁷Āfe kenefo keyakōi a akiki kenea sesenta y cuatro metros. Nā Niospa ājiri yorafāfe tanamis keskari fakī nāatori metropa tana.

¹⁸Nā Jerusalén Fena sharakōi. Nā manishomo fēxta nō oīmis keskara sharafīax ōshi keskara. Nāōxō Epa Niospa Jerusalén Fena onifaa. Askatari a kenea keyakōi nā tokirinī āfe ane jaspe Niospa onifaa. ¹⁹Tokiri sharakōifo

fetsa fetsatapafo Epa Niospa onifaa, nā doce tokiri kamaki nā kene keya tsaao. Taeyoi jaspeki iyoa. Āfe pefeta zafiroki ika. Āfe pefetari agataki ika, āfe pefetari esmeraldaki ika, ²⁰ āfe pefetari onīceki ika, āfe pefetari cornālināki ika, āfe pefetari crisolitoki ika, āfe pefetari beriloki ika, āfe pefetari topacioki ika, āfe pefetari jacintoki ika, āfe pefetari amānistaki ika; nāfo sharakōifoki nā kene Epa Niospa nimainīfōfāni. ²¹ Nā kene keyapa āfe fepotifo perla oxo efapa Niospa onifaa. Nā perla tokiri keskara oxo sharakōi. Nā perla fistiōxō fepoti fisti onifaa. Nāskakē doce fepoti onifaa nā perlaoxō. Nā Jerusalén Fena āfe fai manishomo fēxta sharakōi keskara oke rafe nō ōitiro. Manishomo fēxta keskara sharafīax oro ōshi keskara shara.

²² Akka Epa Nios kīfīti pexefā anoma. Epa Niospa nā afama mīshti fatiroxakī nōko Ifo Jesús noko fe Jerusalén Fena mēra imisfo. Askatari yorafāfe Epa Nios kīfīti pexefā nā anā yopanakafoma. ²³ Nāskarīfakī anā xini yafī oxo yopakanima Epa Nios fe Jesús ato fe ikano. Epa Nios nāno ato fe ixō ato chaxaxoni. Jesúsri ato askafaxōi ōisharakōinōfo. Anā afaa yopakanima. ²⁴ Mai fetsa anoaxri fofāsatirofo Epa Niospa ato chāxano. Xanīfofori Jerusalén Fena mēra ikikaxō a aya imisfo afara sharafo ināxikani. ²⁵ Nāno fakishri anā ikima. Fakishpakenakama. Akka anā Jerusalén Fena āfe fepotifo fepopakenakama. ²⁶ Akka fetsafori maifo tii anoax Jerusalén Fena mēra ikikakī a aya imisfo ato afara sharafo ināxikani. ²⁷ Akka afara chaka nā Jerusalén Fena mēra ikitiroma. Nā chaka shināmisfo fe a afara chakafamisfo, a ato pāramisfori afo ikitirofoma. Akka Jesús āfe kirika mēra āto ane keneano afe ipaxatirofo.

Nāfo fisti Jerusalén Fena mēra ikitirofo Jesús fe ipasharaxikakī.

22¹⁻² Askano ēfe namapa ōiai keskara Niospa ājiri fētsa ea ōimana afe keskaramāki Nios ika ano. Nios fe Jesús tsaao anoax faka shara fakkai fakkaisai keskara kafani, fai nēxpakīa. Afara choshta a mēra ikitiroma. Nāno ikafāfe nā faka shara ayapaiyaitīa ayatirofo, nāskakē nomipakenakafoma. (Nāskarīfiakī nāno Niospa noko potapakenakama noko ikipakenaka.) Nānori fai nēxpakīa ifi nia ika. Faka takai raferi nii xokoa ika. Nāno ikafāfe nā nii fimi pipaiyaitīa pitirofo. Nāskakē fonāipanakafoma. Nāskarīfīai Nios nofe ikano nō aōnoax omiskōitiroma nō nisharapakenaka. Nā ifi oxe tii fimimis. Āfe pei tsasimisma xachoko fena shara ipanaka. Nāskarīfīai nā chanīmara faafo tii maifo tii anoax Niosnoax meema sharakōi ipanakafo. ³ Nā Jerusalén Fena ano Epa Nios fe Jesús nofe ixii. Nō ato fe yorakōixō nō ato noikōixii. Nō āto yonoxomiskōi nō ixii. Atoki fanāisharayanā nō ato yoisharapakenaka. Akka nōko mai xini ano afara chaka fetsa fetsatapafo imis. Akka iskaratīa nā Jerusalén Fena ano afara chaka a mēra itiroma. ⁴ Nānoax nōko Ifo fe āfe femānāki ōinōnāfafāixikani. Āto femānāki āfe ane ato nētamana. ⁵ Nōko Ifo Nios ari ikafo ato penafaxōa. Nāskakē anā rāpari yafī xini yopatirofoma. Anokai anā fakishima. Nāskax afe xanīfo ipanakafo.

Jesús chaima oi

⁶ Askata Niospa ājirinī anā ea yoia: “Nōko Ifo Niospa āfe Yōshi Sharaōxō a āfe meka yoimisfo āto ōiti mēraxō ato tāpimamis a afara afeskara ixiai keskara afe yorāfori ato tāpimanōfo. Nāskarīfiakī iskaratīa āfe ājiri fetsa nīchia afara afeskara ixiai keskara a yonoxomisfo tii ato tāpimanō. Nā ē mia yoiai

keskara chanīmakōi. Keyokōi ēfe meka mā chanīmara fatiro,” ixō ea yoia.

⁷ Akka yoikī iskafaa nōko Ifo Jesús yoia iskafakī: “Ē nai mēranoax mai ano matoki nokorisai. Nā mī ōia a inōpokoai a mī nikafori, nāfo mī kenetiro. Akka nāfo chanīmara fakakī kachikiri fayamakanax inimakōixikani,” ixō Jesús ea yoia.

⁸ Ēkīa Juan ē nika, askatari ē ōia ea Niospa ājirinī ōimanaino. Nāskakē ē a nāmā feopakekafana ēfe Ifo keskara shināi. Nāskaxō, “Mī fāsi sharakōi,” ē fakerana. ⁹ Ē askafaito ea yoia iskafakī: “Ea askafayamafe. Ēri mia keskaraki. Mī ikaino, Jesús chanīmara faafo ikaino, āfe meka yoimisfo ikaino, keyokōi nā mī rama kenea keskara chanīmara faafo fe, ēri mato keskara nōko Ifo Nios ē yonoxomis. Akka Epa Nios fisti mī Ifofatiro. Nā fisti nāmā mī feopakekafatiro,” ea faa.

¹⁰ Askata afianā ea yoia iskafakī: “Nā mī kenea oneyamafe. Nā mī kenea keskara samama askakōi. Nāskakē a mī kenea keskara keyokōi yorafāfe tāpinōfo. ¹¹ Akka mā Jesús nokoaino nā nikakaspamisfāfe chakafakī finakōixikani. Yora chakafamisfāferi nāskari faxikani chakakōi fakakī. Akka nā Niospa yoiai keskara amisfāfe nāskarakōi fakakī mimakōi faxikani Niospa yoiai keskara akakī. Nā Jesús keskara shara imisfo nāfori isharakōixikani āto Ifo ifosharakōifakani,” ixō Niospa ājirinī ea yoia.

¹² Nāskaxō Jesús anā yoia iskafakī: “Ea nikasharakāfe. Ē matoki samama nokorisai. Nokoxō ē mato yoioa keskara ē mato ināsharaxii. Nā afara shara famisfo ē ato shara fata nā afara chakafamisfo ē ato omiskōimaxii. ¹³ Afarafo onifataima ē iyopaoni. Ēfi nīpamiskī. Ē niixatepakenakama. Nā mātō mai keyoai eres fisti ē yoitiro,” ixō ea yoia.

¹⁴ Anā Jesús yoia iskafakī: “Nō Jerusalén Fena mēra ikixō, nā ifi āfe fimi pipaiyaitīa nō pitiro. Nāskarifiāi nō Epa Nios fe ikaino ares fisti noko nimapakexatiro. Nā Jesús chanīmara faafo ato chaka soaxona nāfo fisti Epa Niospa ato ikimatiro afe ipaxanōfo. ¹⁵ Nāskakē nā yora chakakōi paxta pōfe keskarāfo fe, a koshoiti tāpiafo, nā koshoiti chanīmara faifori, feronāfāke āfe āfima chotamis, kērofāferi āto fenema chotamamisfo, retemitsamisfori, Nioskōima noikī ifofamisfori, chanīmisfori, nā chanī noimisfori, askara yorafokai Jerusalén Fena mēra ikitirofoma.

¹⁶ “Ēkīa Jesús, ēfe ājiri matoki nīchia ē mia yoia keskara nā ea Ifofaafo tii ichanāfo anoxō ato tāpimanō. Ēkīa David āfe fena. Ēfi nā fishi efapa penaino ōimisfo keskarakī. Nā fishi ōikī nō tāpitiro mā penaino. Nāskarifiāi mē chaima oaino tāpikanax itipinīsharatirofo Jerusalén Fena mēra efe ipaxakakī,” ixō Jesús ea yoia.

¹⁷ Askano Niospa Yōshi Shara feta Jesús afe yorafāferi yoikakī iskafatirofo: “Jesúski fekāfe,” ato faifono, fetsafāferi nikakaxō ato yoitirofo: “Jesúski fekāfe,” ato fatirofo. Fētsa nōamā ikī faka yopai, faka ano katiro mā ayax anā nōamā itiroma. Nāskarifiāi fētsa āfe chaka xatepai, Jesúski otiro Epa Nios fe ipaxakī. Afaa inātama Jesús chanīmara faax, afe ipaxatiro.

Juan mā mekai xatekī Jesús yoiai keskara keneni

¹⁸ Ēkīa Juan, afara ixiai keskara ē mato kenexona. Ē mato kenexonai keskara chanīmakōi. Nā meka ē mato yoiai nikasharakāfe. Ē mato kenexona keskara akka fētsa afianā meka fetsa shinākī keneax, na kirika mēra kenea mā ōiai keskara omiskōipakenakafo chanīmakōi Epa Niospa keyokōi nāfo omiskōi-

maxii. ¹⁹ Askatari a afara afeskara ixiai keskara ē kenea fētsa na meka atiri soakē Epa Niospari āfe ane soaxii āfe kirika mēranoa. Nāskakanax nā Jerusalén Fena shara mēra ikitirofoma. Ē kenea keskara soakanax nā Epa Nios afara shara yoiyoni keskara, aya ipanakafoma.

²⁰ Jesús yoia keskara nānori ē mato kenexona. Nāato yoikī iskafaa: “Chanīma, ē matoki samama nokorisai,”

ixō yoia. Askapainō. Nōko Ifo Jesús orisapainō.

²¹ Mā Niospa yorafo. Afara afeskara afiaino nōko Ifo Jesús mato noixō mātō ōiti mato fēpeaxosharapainō. Askapainōra. Ēri mato fāsi shināi. Nā tii.

Ēkīa Juan